

गुरुकुल कांगड़ी विश्वविद्यालय, हरिद्वार
पुस्तकालय

विषय संख्या

226

पुस्तक संख्या

५४४

आगत पञ्जिका संख्या

४२०५६३

पुस्तक पर किसी प्रकार का निशान
लगाना वर्जित है। कृपया १५ दिन से अधिक
समय तक पुस्तक अपने पास न रखें।

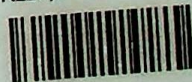

सन्दर्भ ग्रन्थ
REFERENCE BOOK

यह पुस्तक वितरित न का जाय
NOT TO BE ISSUED

ज्ञान मन्दिर
न्यू सेण्ट्रल जूट मिल्स कम्पनी लिमिटेड,
बजवज, चौबीस परगना
की ओर से
श्री सिद्धचक्रविधान महोत्सव के
सानन्द सम्पन्न होने के उपलक्ष में
सादर भेंट

R227,54 II

42963

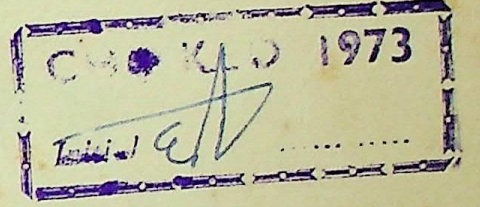

82243

Manikchand Digambara Jaina Granthamālā

No 41

GENERAL EDITOR: PROFESSOR HIRALAL JAIN

**THE
MAHĀPURĀṆA**

OR

TISATṬHIMAHĀPURISAGUNĀLAMKĀRA
(A Jain Epic in Apabhraṃśa of the 10th Century)

OF

PUṢPADANTA

VOL. II

Critically Edited by

Dr. P. L. Vaidya, M. A. (Cal.); D. Litt (Paris)
Professor of Sanskrit and Allied Languages
Nowrosjee Wadia College, Poona

Published by

Manikchand Digambara Jaina Granthamālā, Bombay
1940

Price Rs. Ten

Printed by R. D. Desai at his New Bharat Printing Press, 6 Kelewadi, Bombay 4,
and Published by Pandit Nāthuram Premi, Secretary,
Manikchand Digambara Jaina Granthamālā,
Hirabag, Girgaum, Bombay 4.

माणिकचन्द्रदिगम्बरजैनग्रन्थमालाया एकचत्वारिंशत्तमो ग्रन्थः

महाकविपुष्पदन्तविरचितं
त्रिषष्टिमहापुरुषगुणालंकारं नाम
अपभ्रंशभाषानिवद्धं

२२२७/५५(II)

RZ21/5411

42963

महापुराणम्

तस्यायं
उत्तरपुराणप्रथमार्धभूतः
द्वितीयः खण्डः

पुण्यपत्तनस्थवाडियाकॉलेजांख्यविद्यामन्दिरानियुक्तेन
संस्कृतप्राकृतादिभाषाध्यापकेन
वैद्योपाध्वपरशुरामशर्मणा
संपादितः

प्रकाशिका
माणिकचन्द्रदिगम्बरजैनग्रन्थमालासमितिः

विक्रमाब्दाः १९९६]

[ख्रिस्ताब्दाः १९४०

मूल्यं दश रूपिकाः

हिन्दी साहित्य संस्कृत साहित्य
संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य
संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य

संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य

संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य
संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य

संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य
संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य

संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य	
पुस्तक सं. २२७	आगत सं. ४४
दिनांक ४२, ४३	४३
संस्कृत साहित्य संस्कृत साहित्य	

TABLE OF CONTENTS

PREFACE	...	...	...	...	...	vii
INTRODUCTION	...	...	...	...	...	ix-xxi
1. Critical Apparatus	...	...	...	...	...	ix
2. Summary of Contents	...	...	...	...	...	x
3. The Appendices	...	...	...	...	...	xxi
TEXT WITH CRITICAL APPARATUS & FOOT-NOTES	...	...	...	...	...	1-424
३८ अजियणिव्वाणगमणं अट्ठलीसमो संधि	...	...	...	...	...	३
३९ सयरणिव्वाणगमणं एकूणचालीसमो संधि	...	...	...	...	...	२०
४० संभवणिव्वाणगमणं चालीसमो संधि	...	...	...	...	...	३२
४१ अहिणंदणिव्वाणगमणं एकूणचालीसमो संधि	...	...	...	...	...	४५
४२ सुमह्णिव्वाणगमणं दुचालीसमो संधि	...	...	...	...	...	५८
४३ पउमप्पह्णिव्वाणगमणं तियालीसमो संधि	...	...	...	...	...	६८
४४ सुपासणिव्वाणगमणं चउयालीसमो संधि	...	...	...	...	...	७८
४५ पउमणाहवइजयंतसंभवो पंचचालीसमो संधि	...	...	...	...	...	८५
४६ चंदप्पह्णिव्वाणगमणं छायालीसमो संधि	...	...	...	...	...	९६
४७ सुविहि (पुप्फयंत) णिव्वाणगमणं सत्तचालीसमो संधि	...	...	...	...	...	१०५
४८ सीयलणाह्णिव्वाणगमणं अट्ठयालीसमो संधि	...	...	...	...	...	११६
४९ सेयंसणिव्वाणगमणं एकूणपण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	१३०
५० बलएववासुदेवउप्पत्ती पण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	१३९
५१ सिंघमारणं कोडिसिख्वायणं एकवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	१४७
५२ विजयतिविट्ठहयगीवकहंतरं दुवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	१५८
५३ वासुपुज्जणिव्वाणगमणं तिवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	१८१
५४ अचलदुविट्ठतारयकहंतरं चउवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	१९०
५५ विमलणाह्णिव्वाणगमणं पंचवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	२०२
५६ धम्मसयंभुमहुकहंतरं छप्पण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	२०९
५७ संजयंतमेरुमंदरकहंतरं सत्तवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	२१७
५८ अणंतसुप्पहमहसूयणकहंतरं अट्ठवण्णासमो संधि	...	...	...	...	...	२३६
५९ धम्मसुदंत्तणाइकहंतरं एकूणसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	२४९
६० संतिणाहंभवावलिवण्णं सट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	२६५
६१ वजाउहचक्खवट्ठिवण्णं एकसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	२८४
६२ मेहरहत्तिथयरगोत्तणिबंधणं दुसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	२९९
६३ संतिणाह्णिव्वाणगमणं तिसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	३१२
६४ कुंथुणिव्वाणगमणं चउसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	३१९
६५ अराणिव्वाणगमणं परसुरामविहवो पंचसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	३२६
६६ सुभउमचक्किहंतरं णंदिसेणपुंडरीयणिसुंभकहंतरं छसट्ठिमो संधि	...	...	...	...	...	३४१

(६)

६७	महिषाहिनिष्वाणगमणं पउमचक्रिणंदिमित्तदत्तयबलिपुराणं सत्तसद्धिमो संधि	३४८
६८	मुणिसुव्वयणिव्वाणं हरिसेणकहंतरं अट्टसद्धिमो संधि	३६०
६९	रामलक्खणुप्पत्ती जागणिवारणं एकहत्तरिमो संधि	३६८
७०	सीयाविवाहकल्लाणं सत्तरिमो संधि	३९०
७१	णारयआगमणं रावणमणखोहणं एकहत्तरिमो संधि... ..	४०३
७२	सीयाहरणं दुसत्तरिमो संधि	४१७
७३	मुग्गीवहणुमंतागमणं सीयादंसणं तिसत्तरिमो संधि	४२६
७४	हणुमंतदूयगमणं चउहत्तरिमो संधि	४४६
७५	वालिणिहणणं रामलक्खणविजासाहणं पंचहत्तरिमो संधि	४५७
७६	णंदणवणमोडणं लंकाडाहं छहत्तरिमो संधि	४६५
७७	राहवरामबलसंणहणं सत्तहत्तरिमो संधि	४७३
७८	रावणणिहणणं विहीसणपट्टबंधो अट्टहत्तरिमो संधि	४८३
७९	रामलक्खणगुणकित्तणं हरिसेणचक्रवट्टिकहंतरं एकूणासीमो संधि	५०४
८०	णमिणिव्वाणं जयसेणचक्रहरकहंतरं असीतिमो संधि	५१३
NOTES	527-559	
APPENDIX : I दिगम्बरमतेन तीर्थकरमूर्तिविज्ञानम्	560	
APPENDIX : II तीर्थकरपित्रादिवर्णनपाटिका	561-563	
APPENDIX : III गणधरसंख्या	564-565	
APPENDIX : IV चक्रवर्तिपित्रादिवर्णनपाटिका	566-567	
APPENDIX : V बलदेववासुदेवप्रतिवासुदेवाः	568-569	
ADDENDA ET CORRIGENDA	570	

PREFACE

THE first Volume of the Mahāpurāṇa of Puṣpadanta containing the first thirtyseven saṃdhis out of a total of one hundred and two was issued in 1937 as No 37 of the Manikchand Digambara Jaina Granthamālā, Bombay, under the kind patronage of the Trustees of that Series. I am now issuing the second Volume of the work containing the next forty-three saṃdhis (xxxviii–Ixxx) in the same Series as No 41 and under the patronage of the same Trustees as also of the University of Bombay. I hope to issue the third and the last Volume of the work within a year from now.

It is my pleasant duty to thank all those who have assisted me in the production of this second Volume. In the first place I should like to thank most heartily the Managing Trustee of the Manikchand Digambara Jaina Granthamālā, Mr. Thakordas Bhagwandas Javeri, who, in spite of low funds of the Mālā, agreed to finance the publication. To Pandit Nathuram Premi and Professor Hiralal Jain of King Edward College, Amraoti, the Secretaries of the Mālā, I owe a special debt of gratitude. The funds of the Mālā, after the publication of the first Volume of the work, were completely exhausted, and I feared that I would be forced to abandon the work unfinished, but these learned scholars moved heaven and earth to find out the required amount for publication. I am to thank Professor Hiralal Jain specially for his having secured for my use the Ms. of the Uttarapurāṇa designated A in the Critical Apparatus and also of the Tippana of Prabhācandra from Master Motilal Sanghi Jain, Sanmati Pustakalaya, Jaipur, who very kindly placed them at my disposal as long as I wanted them for collation work. My thanks go to Master Motilal for this kindness. Mr. R. G. Marathe, M. A., formerly my pupil and now Professor of Ardha-Māgadhī at the Willingdon College, Sangli, helped me for the collation of this Volume also. My thanks go to him for the help he rendered me. Nor should I forget to mention thankfully the work of Mr. R. D. Desai of the New Bharat Printing Press, Bombay, and his willing staff of Proof-readers and Pressmen who are responsible for the excellent get-up and faultless execution of this Volume. I must particularly mention here that the brief Corrigenda at the end of the Volume is not at all due to their negligence but to oversight on my part.

Lastly, the Editor and the Publishers acknowledge their indebtedness to the University of Bombay for the substantial financial help (Rs. 650/-) it has granted towards the cost of publication of this Volume.

Nowrosjee Wadia College, Poona
August 1940

}

P. L. VAIDYA

PAGE

INTRODUCTION

1. Critical Apparatus

THE Text of Mahāpurāṇa or Tisatṭhimahāpurisaguṇāṃkāra of Puṣpadanta in this Volume is based upon three Mss. designated K, A and P which are fully collated. Occasional help for the purpose of settling the text was also derived from the Tīppaṇa of Prabhāçandra. I give below the full description of this material :—

(1) K. This Ms. is fully described in my Introduction to Vol. I on pages xi and xii. The Uttarapurāṇa portion begins on leaf No 289 of this Ms. As this Ms was found to contain the older of the two recensions of the Ādipurāṇa with corrections to accord with the other recension, I have relied upon it for the constitution of the text in this Volume. It is to be regretted that no Ms. corresponding to Ms. G of the Ādipurāṇa Mss. could be discovered for this Volume. I may say here that the No. of the Uttarapurāṇa Mss known to me is much smaller than those of the Ādipurāṇa.

(2) A. This Ms was obtained for me by Professor Hiralal Jain of the King Edward College, Amraoti, from Master Motilal Sanghi Jain, Sanmati Pustakālaya, Jaipur. It consists of 423 leaves measuring 13 inches by 5 inches with 11 lines to a page and about 40 letters to a line. This Ms presents in its original form a recension as in P, but seems to have been corrected to another recension no longer available to me with the result that the variants recorded are those of the corrected recension. The Ms further seems to have been made up of (a) leaves of the original Ms of which a few were lost, and (b) of leaves newly added to make up the lost portion and written in a different hand. This hypothesis of mine is supported by reference to Folio No 383-384 which leaves half the page blank in order that the matter should run on with the first syllable on Folio No 385 of the original part. The pages so substituted have nine lines to a page and about 38 letters to a line. That this Ms. presents a recension different from those of K and P is clear from the fact that it contains Praśasti Stanzas 46, 47 and 48 (See Introduction to Vol I, page xxvii) which are not common to any other Ms of the Uttarapurāṇa. The Ms begins: ॐ नमो वीतरागाय । बंभहो बंभालयसामियहो and ends: इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुष्कयंतविरइए महाभव्वभरहाणुमणिए महाकव्वे दुउत्तरसयमो परिच्छेओ समत्तो ॥ संधि ॥ १०२ ॥ इति उत्तरपुराणं समाप्ता ॥ शुभंमस्तु ॥ कल्याणंमस्तु ॥ संवत् १६१५ वर्षे माघदि ६ सुक्रवासरे उत्तरपुराणं समाप्तं ॥ बाईहठोपठनार्थं ज्ञानावर्णीकर्मस्वयार्थं ग्रंथसंख्या ॥ १२००० ॥

This last page however is not the original page of the Ms but is newly written. According to this colophon the Ms is dated Friday, the 6th day of the month of Māgha (Feb-March) of the Samvat year 1615, corresponding to 1558 A. D.

(3) P. This is Ms No 1106 of 1884-87 of the Deccan College Collection, now deposited in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona. It has 681 leaves measuring 11 inches by 4½ inches with 8 lines to a page and 33 letters to a line. It is dated the full-moon day of the month of Bhādrapada (Aug-Sept.) of the samvat year 1630 corresponding to 1573 A. D. The last page of the Ms. is damaged and hence it was rewritten on the 6th day of the bright half of Āṣāḍha (July) of the samvat year 1934 corresponding to 1877 A. D. It has a brief marginal gloss. It begins; ॐ नमो वीतरागाय ॥

बंभहो बंभालयसामियहो... The original page ends: इय महापुराणे.....दुइत्तरसइमो परिच्छेओ समत्तो. In second hand we have further : संवत् १६३० वर्षे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे पूर्णिमातिथौ क (विवासरे उत्त) राभाद्रपदानक्षत्रे नेमिनाथचैत्यालये श्रीमूलसंघे बलात्कार...छे श्रीकुंदकुंदान्वये..... The replaced page ends: बलदेवदास-टौंग्याकाकारज मीती असाडसुदी ६ समत १९३४ का सालम श्रीधीयामंडीका मंदर पंचाहतीमंदरने चडायो ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

This Baladevadāsa had before him the damaged page of the Ms in two parts, the first part of which is still preserved alongwith the Ms at the Institute. The year 1630 put on the original page and the Paṭṭāvali portion on the original page seems to have been written in a different hand.

In addition to these three Mss fully collated, I have made full use of the Tīppaṇa of Prabhācandra, a Ms of which was procured for my use by Professor Hiralal Jain from Master Motilal Sanghi Jain of Jaipur. This Ms of the Tīppaṇa has 57 leaves measuring 12 inches by 5 inches with 13 lines to a page and 31 letters to a line. It begins: ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥ बंभहो परमात्मनः and ends: श्रीविक्रमादित्यसंवत्सरे वर्षाणामशीत्यधिक-सहस्रे महापुराणविषमपदविवरणं सागरसेनसैद्धांतान् परिज्ञाय मूलटिप्पणकां चालोक्य कृतमिदं समुच्चयटिप्पणं ॥ अज्ञपातभीतेन श्रीमद्रत्नात्कारगणश्रीसंघाचार्यसत्कविशिष्येण श्रीचंद्रमुनिना निजदोर्देहाभिभूतरिपुराज्यविज-यिनः श्रीभोजदेवस्य ॥ १०२ ॥ इति उत्तरपुराणटिप्पणकं प्रभाचंद्राचार्यविरचितं समाप्तं ॥ छ ॥ अथ संवत्सरे-स्मिन् श्री नृपविक्रमादित्यगताद्दः संवत् १५७५ वर्षे भाद्रवा सुदि । बुद्धदिने । कुरुजांगलदेसे । सुलितान सिक्कंदरपुत्र सुलितानब्राह्मिमुराज्यप्रवर्तमाने श्रीकाष्ठासंघे माथुरान्वये पुष्करगणे । भट्टारकश्रीगुणभद्रसूरिदेवाः । तदाम्नाये जैसवाल चौ । टोडरमल्ल । इदं उत्तरपुराणटीका लिखापितं । सुभं भवतु । मांगल्यं ददाति लेखकपाठकयोः ॥ छ ॥

The colophon of this Ms raises some interesting problems which have been fully discussed in my Introduction to Vol I, page xv, and hence it is not necessary to restate and reexamine them here. I need only say that I have made full use of this T as also of the marginal gloss in K and P in constituting my text and in preparing my Foot-Notes:

There is one more Ms of the Uttarapurāṇa known to me. It is deposited in the Balātkāra Gapa Jain Mandir at Karanja, Berar, and bears No 7029 in the Catalogue of Sanskrit & Prakrit Mss in the C. P. and Berar, by the late Rai Bahadur Hiralal. This Ms is dated Thursday the 8th day of the dark half of Mārgaśīrṣa of the samvat year 1606, i. e., 1549 A. D. I have personally examined this Ms at Karanja during my visits to that place in 1927 & 1929, have had some trial collations, was promised the loan of it by the trustees of the temple, but could not get it when I actually required it owing to some strange attitude which the trustees then took. From my trial collations however, it appears that this Ms agrees very closely with P which is fully collated for this edition.

I have constituted my text in this Volume on the material described above. In doing so I have mostly relied upon the text as preserved in K which was found to represent the earliest of the three recensions of the Uttarapurāṇa.

2. Summary of Contents

This second Volume of the Mahāpurāṇa contains samdhis XXXVIII-LXXX of the great epic, and describes the lives of twenty Tīrthaṃkaras beginning with Ajita the

INTRODUCTION

xi

second and ending with Nami the twenty-first, eight each of the nine Baladevas, Vāsudevas and Prati-Vāsudevas, and ten out of twelve Cakravartins from Sagara to Jayasena. In narrating these lives the poet has followed the information handed down by tradition and seems to have been greatly influenced by Guṇabhadra's Uttarapurāṇa in Sanskrit. It appears that the details of the lives of these Great Men were codified by old monks, but individual poets handling the theme were free to use their poetic genius in detailed description. Vimalasūri in his Paumacariya, for instance, says :—

नामावलियनिबद्धं आयरियपरंपरागयं सत्त्वं ।

वोच्छामि पउमचरियं अहाणुपुत्तिं समासेण ॥ १-८.

Although most of the information seems to have been codified and tabulated and handed down by tradition of each of the two schools of the Jainas, there is considerable uniformity in the subject matter. I have myself prepared some Tables and given them in the form of Appendices to this Volume. I now proceed to give the summary of contents by saṃdhis where such summary cannot be given in a tabular form.

XXXVIII. The Poet at the beginning offers salutations to the five Parameṣṭhis and assures the reader to continue his work by narrating the life of Ajita the second prophet of the Jainas. But before he proceeds he says that for some reason he was uneasy at heart and so stopped his literary activity for some time. One day the goddess of Learning appeared before him in dream and asked him to offer his salutations to the Arhats. The poet woke up but saw nobody before him. At this juncture Bharata, his patron, came to his house and asked him whether he (Bharata) offended him any way as a result of which he did not continue his work. Bharata reminded the Poet further that the life was fickle and that he should make full use of the gift of his poetic powers. The Poet then said to his patron that he was uneasy at heart because he found the world to be full of wicked people, and that, for that reason, he was not inclined to continue his composition, but that he would resume it at his request which he could not refuse. The Poet then resumes the work and narrates the life of Ajita. For details see Notes and the Tables in Appendices I, II, and III.

XXXIX. There lived a king named Jayasena at Pṛthvīpura, the capital of Vatsāvati in the eastern Videha. He had two sons, Ratiṣeṇa and Dhṛtiṣeṇa by name, possessing great beauty. Of these Ratiṣeṇa died early. His father, overcome by grief, and disgusted with the worldly life, gave his kingdom to his son, Dhṛtiṣeṇa, and alongwith his minister Mahāruta, became a monk. Both Jayasena and Mahāruta practised penance, and after death became gods named Mahābala and Maṇiketu. These two gods made an agreement between themselves that whoever would be born on the earth earlier should be taught by the other the highest Dharma. Of these Mahābala was born first on the earth as king Sagara of Sāketa, and in course of time became a Cakravartin. Once a monk named Caturmukha attained Kevalajñāna, on which occasion gods arrived on the earth. Sagara went there to pay his respects to the monk. Maṇiketu saw king Sagara there and was reminded of his promise to god Mahābala. Maṇiketu thereupon took the opportunity to tell Sagara how fickle the earthly prosperity was, but Sagara paid no heed to him. Once again Maṇiketu came to Sagara's palace to enlighten him, but this time also he failed. Now just about this time, sixty thousand sons of Sagara approached their father and asked him to give some work of command as they were tired of being idle.

Sagara at first told them that there was nothing that was left for them to do as his cakra had already achieved everything for them. His sons however insisted and then Sagara asked them to go to Mandara mountain and make some arrangement for the protection of the temples of the twenty-four Jinas built by Bharata the first Cakravartin. The sixty thousand sons of Sagara then started on their mission, dug up a huge ditch round Mandara and filled it with waters of the Ganges which flowed into the Nāgaloka. This time Maṇiketu thought of enlightening Sagara by a new method. He became a big snake, looked at the sons of Sagara with anger, and burned them to ashes. Only two, Bhīma and Bhagīrathī, escaped alive. Sagara was informed of this disaster, was advised by a Brahmin on the fickleness of saṃsāra. Following his advice, Sagara placed his son Bhagīrathī on the throne, and with his son Bhīma, became a monk. Maṇiketu was delighted to see this and showed to Sagara how he wrought about by his magic the death of his sons. All the sons were then brought to life, but they also followed their father by becoming monks. Bhagīrathī also, in due course, became a monk and attained emancipation.

XL, XLI, XLII, XLIII, and XLIV. For the lives of Saṃbhava, Abhinandana, Sumati, Padmaprabha and Supārśva, see the Tables.

XLV. This saṃdhi describes the six previous births of Candraprabha the eighth Tirthaṃkara. In the earliest of these births, the soul of Candraprabha was born Śrīśarman or Śrīvarman, son of king Śrīṣeṇa and queen Śrīkāntā of Śrīpura in the Sugandha country of Western Videha. Leading a pious life he was next born as a god named Śrīdhara. In the next life he was born as a son named Ajitasena to king Ajitaṃjaya and queen Ajitasenā of Ayodhyā in the Alakā country. This Ajitasena became a cakravartin, led a pious life, and was next born as the lord of the Acyuta heaven. After this he was born as Padmanābha or Padmaprabha, son of Kanakaprabha and Kanakamālā of the town Vastusaṃcaya in the Maṅgalāvātī region. In his next birth he was born as Ahamindra in the Vaijayaṇṭa heaven.

XLVI. For the life of Candraprabha as a Tirthaṃkara see the Tables.

XLVII. For the life of Suvidhi or Puṣpadanta see the Tables.

XLVIII. Śītaḷa the tenth Tirthaṃkara was in his previous life king Pṛthvīpāla of Susīmā. His wife, Vasantalakṣmī by name, died in the prime of youth, and the king, reflecting on her death, renounced the worldly life. In his next birth he was born as a god in the Āruṇa heaven. In his next birth he was born as a son named Śītaḷa to king Dṛḍharatha and queen Sunandā of the town of Rājābhadrā or Bhadrilapura. On seeing a bee dead in the lotus flower, he formed a disgust for the worldly life, renounced it, and going through the usual course of a Tirthaṃkara, attained emancipation. After his nirvāṇa Jainism fell on bad days for want of persons preaching and practising it. There was at this time a king called Megharatha at Bhadrilapua. He wanted to spend his wealth in making gifts to suitable persons and asked the advice of his minister what type of gift was the best gift. His minister mentioned Śāstradāna to be the best form. The king however, did not like this advice, and asked a Brahmin named Muṇḍaśālāyana who told the king that he should make the gifts to Brahmins of girls, elephants, cows etc. The king followed his advice which only went to enrich the Brahmins but did the king no good.

IL. For the life of Śreyāṃsa see the Tables.

INTRODUCTION

xiii

L, LI and LII. These three saṃdhis describe the narrative of the first set of Baladevas, Vāsudevas and Prati-Vāsudevas. During the régime of Śreyāṃsa there lived at Rājagrha a king named Viśvabhūti and queen Jainī. The king had a younger brother named Viśākhabhūti and his queen was called Lakṣmaṇā. Jainī gave birth to a son called Viśvanandi and Lakṣmaṇā to Viśākhanandi. One day Viśvabhūti saw an autumnal cloud disappearing in the sky. From this the king realised impermanence of saṃsāra, and giving his kingdom to his younger brother Viśākhabhūti, renounced the worldly life. When Viśākhabhūti became king, Viśvanandi became the Yuvarāja.

Now Viśvanandi once went to his pleasure garden called Nandana, and while he enjoyed life there in the company of women, Viśākhanandi saw him. A desire to possess that very garden arose in his mind. He went to his father and pressed him to give it to him. The king agreed to do this, called Viśvanandi and asked him to take charge of his father's kingdom, and told him further that he (Viśākhabhūti) would go to the frontier to overcome the rebelling tribes. Viśvanandi did not like the idea that his uncle should go to fight, but told him that he would rather himself go for that purpose. Viśākhabhūti agreed and Viśvanandi went away. During his absence Viśākhabhūti gave the Nandana garden to his son Viśākhanandi. When Viśvanandi returned, he found that his garden was taken possession of by Viśākhanandi. Viśvanandi got angry with his uncle and cousin. He wanted to attack his cousin who climbed up the tree. Viśvanandi uprooted the tree with Viśākhanandi on, and wanted to smash them both. Viśākhanandi however escaped but climbed a stone pillar which Viśvanandi smashed into pieces. Viśākhanandi then ran away for life. At this time Viśvanandi was filled with pity that he attacked his cousin, and made up his mind to be a Jain monk. Viśākhabhūti also made up his mind to follow Viśvanandi, placed Viśākhanandi on the throne, went to the forest and practised penance. After his death he was born in the Mahāśukra heaven.

Now Viśākhanandi was overcome by a powerful enemy, and ran away from his capital. He went to Mathurā and became the minister of the king. Once his cousin, the monk Viśvanandi, was going along the road on his begging tour when he was hit by a young cow that had recently delivered a calf, and Viśvanandi fell on the ground. Viśākhanandi saw this from the terrace of the house of his courtesan, and insulted him. Unable to bear the insult Viśvanandi formed a hankering that he should in his next life have a revenge on Viśākhanandi. After his death Viśvanandi was born in the Mahāśukra heaven where his uncle Viśākhabhūti was born. Viśākhanandi also was later overcome with disgust for his conduct, practised penance, and after death was born in the same heaven.

Now there lived in Alakā a king named Mayūragrīva and queen Nilāñjanaprabhā. Viśākhanandi in his next life became their son and was named Aśvagrīva, a Prati-Vāsudeva. He defeated his enemies and became the lord of the three continents of the earth, i. e., an Ardha-cakravartin.

There lived in Podanapura a king named Prajāpati. He had two queens, Jayāvati and Mṛgāvati. Jayāvati gave birth to a son called Vijaya, who was Viśākhabhūti in his previous birth. This Vijaya is the first Baladeva of the Jain Mythology and had a white complexion. Mṛgāvati gave birth to a son called Triprṣṭha, who in his previous birth was Viśvanandi. This Triprṣṭha is the first Vāsudeva and had a dark complexion. These two step-brothers were greatly attached to each other.

LI. Once a report was brought to king Prajāpati that a terrific lion had been working a havoc on the subjects. His subjects requested him to remove this scourge. Thereupon the king himself prepared to go to kill the lion when his son Vijaya requested his father to allow him to go on that mission. The king allowed Vijaya to go, his younger brother Tripr̥ṣṭha followed him. Both of them approached the cave of the lion, which, on being roused by the din and cry of warriors, came out, and was about to attack Vijaya, when Tripr̥ṣṭha with his arms caught both the claws of the lion and struck it on the face. The lion fell dead.

One day the door-keeper approached the king and told him that there was at the door a Vidyādhara who wanted to see him. He was admitted to the king's presence. The Vidyādhara told king Prajāpati that he was Indra by name and had come there as a messenger of king Jvalanajaṭi. He came there to invite the king and his two sons to the region of the Vidyādharas in order that Tripr̥ṣṭha should lift up the huge slab of stone known as the Koṭīśilā, to kill Aśvagrīva and marry his daughter Svayamprabhā, and thereafter to rule over the three continents of the earth and to make Jvalanajaṭi the lord of both the sides of the Vaitāḍhya mountain. King Prajāpati accepted the invitation and went to the region of the Vidyādharas. King Jvalanajaṭi received them well and introduced them to his son Arkakīrti. In the course of their talk it was arranged that Tripr̥ṣṭha should first lift up the Koṭīśilā which would convince them that he was capable of killing Aśvagrīva. Thereupon they all went to the forest where the Koṭīśilā stood and asked Tripr̥ṣṭha to lift it up. He did so with ease. Jvalanajaṭi and others praised Tripr̥ṣṭha for his great strength. Thereafter they all returned to Podanapura and celebrated the marriage of Tripr̥ṣṭha with Svayamprabhā. The news of this marriage reached the ears of Aśvagrīva who resented the action of Jvalanajaṭi in marrying his daughter outside his clan, i. e., in giving her to Tripr̥ṣṭha, a human being, instead of to Aśvagrīva, a Vidyādhara. Aśvagrīva thereupon marched against Jvalanajaṭi and king Prajāpati even against the advice of his ministers.

LII. Spies brought the news of the arrival of the army Aśvagrīva to the gates of Podanapura. Thereupon king Prajāpati consulted with Jvalanajaṭi as to how they should meet the situation when Vijaya told them that he was sure in his mind that Tripr̥ṣṭha would kill Aśvagrīva. King Jvalanajaṭi then taught Tripr̥ṣṭha several magic lores, after which order was given to the army to march against Aśvagrīva. Before however the fight began Aśvagrīva sent a messenger to Tripr̥ṣṭha to see if Tripr̥ṣṭha was prepared to make peace with Aśvagrīva by handing over Svayamprabhā. Tripr̥ṣṭha rejected the proposal. The fight began. The goddesses gave to Tripr̥ṣṭha a bow called Śārṅga, a conch called pāñcajanya, Kaustubha gem, a gadā called kaumudī, and to Vijaya a plough, a pestle and and a gadā. The armies met and there was a terrible fight between them. In the course of the fight, Aśvagrīva threw his discus at Tripr̥ṣṭha, but instead of doing any harm to him, it remained on his arm. He then used this very discus against Aśvagrīva who was killed. Immediately on his death Tripr̥ṣṭha became the Ardha-cakra-vartin. Jvalanajaṭi thereafter returned to his capital Rathanūpura, and enjoying the sovereignty of both the sides of the Vaitāḍhya mountain for a considerable time, became a monk. King Prajāpati also did the same.

Now Tripr̥ṣṭha remained ever unsatiated with pleasures, died and went to the seventh hell. After his death Vijaya handed over his kingdom to Śrīvijaya, practised penance and attained emancipation. Svayamprabhā also did the same.

INTRODUCTION

xv

LIII. For the life of Vāsupūjya see the Tables.

LIV. This saṁdhi gives the narrative of the second set of Baladevas and Vāsudevas. There lived in Vindhyapura a king named Vindhyaśakti. King Suṣeṇa of Kanakapura was his contemporary. Both of them were great friends. Now king Suṣeṇa had at his court a beautiful courtesan named Guṇamañjarī. King Vindhyaśakti hearing about the beauty of Guṇamañjarī sent a messenger to Suṣeṇa and asked him to send the courtesan to him. This request was, of course, rejected and the two friends met in a battle in which Suṣeṇa was defeated. On hearing the defeat of Suṣeṇa, his friend, king Vāyuratha of Mahāpura, got disgusted with the worldly life and became a monk. King Suṣeṇa also became a monk, but formed a hankering to avenge his defeat in one of his next births. Both Vāyuratha and Suṣeṇa were born in the Prāṇata heaven. King Vindhyaśakti also was born in one of the heavens.

In the next birth Vindhyaśakti was born as son to king Śrīdhara and queen Śrīmatī of Bhogavardhana, and was named Tāraka, who, in course of time became an Ardha-cakravartin. Vāyuratha and Suṣeṇa were born sons to king Brahmā and queens Subhadrā and Uvavādevī or Uṣādevī and were named Acala and Dviprṣṭha who were the Baladeva and Vāsudeva. They had an excellent elephant. Now Tāraka had a desire to have that elephant and sent a messenger to Acala to hand it over. As Acala refused to do so, there was a fight between Tāraka and Dviprṣṭha in which Tāraka was killed. Dviprṣṭha then became the Ardha-cakravartin. After death both Tāraka and Dviprṣṭha went to hell, and Acala, seeing the death of his brother, became a monk and secured emancipation from saṁsāra.

LV. For the life of Vimala the thirteenth Tīrthamkata see the Tables.

LVI. There was a king called Nandimitra in Śrīpura in the western Videha. One day he reflected on the impermanence of the world, renounced the pleasures, became a monk, and after death was born in the Anuttaravimāna heaven.

There lived in Śrāvastī a king named Suketu. There lived in the same town another king named Bali. They once indulged in the play of dice in which Suketu lost everything. Out of disgust he became a monk, but while practising penance he formed a hankering that he should take revenge on Bali in the next birth. Suketu, after death, was born in the Lāntava heaven. Bali also was born as a god in heaven.

In their subsequent births Bali was born as a son of king Samarakesarī and queen Sundarī of Ratnapura, and was called Madhu. He was a Prati-Vāsudeva and an Ardha-cakravartin. Nandimitra and Suketu were born as sons to king Rudra of Dvāravatī by his wives Subhadrā and Prthivī, and were named Dharma (Baladeva) and Svayambhū (Vāsudeva). One day Svayambhū, while seated on the terrace of his palace, saw an army encamped outside the city and asked his minister whose army it was. His minister told him that a feudatory named Śaśisomya sent his tribute to king Madhu and that it consisted of elephants, horses etc, which was being taken to him. Svayambhū would not allow that, defeated Śaśisomya and carried off the tribute. The news reached the ears of Madhu who thereupon marched against Svayambhū. In the fight that followed Svayambhū killed Madhu, and became an Ardha-cakravartin. After enjoying the kingdom Svayambhū died and went to hell. Dharma became a monk and attained emancipation.

LVII. This saṁdhi narrates an episode of Saṁjayanta, Meru and Mandara, out of which the two latter were the Gaṇadharas of Vimala, the thirteenth Tīrthamkata.

There are two more persons connected with the story, viz., Śrībhūti the minister and Bhadramitra the merchant. Of these the name of Śrībhūti is confounded with Satyaghoṣa. The poet describes the seven previous births of the first three and only a few of the last two. A glance at the lists given in Notes on this Saṃdhi will facilitate the understanding of the reader.

In the city of Vitaśoka there lived a king named Vaijayanta. His queen was called Sarvaśrī. She gave birth to two sons, Saṃjayanta and Jayanta. One day on hearing the discourse of a Jain monk they all renounced the world. In course of time Vaijayanta secured emancipation. Gods arrived on this occasion to show their reverence to Vaijayanta. Among them was the lord of snakes who was very beautiful. Jayanta formed a hankering to have a beautiful body like that of the lord of snakes in the next birth. He was then born in the nether world as lord of snakes.

One day, when Saṃjayanta was practising the pratimās, a Vidyādhara, Vidyuddanṣṭra by name, saw him, picked him up and threw him into the waters of the confluence of five rivers, and told the people that the monk was a demon. The people thereupon beat him, but the monk remained undisturbed, and bearing the hardships, died and attained emancipation. On the occasion of his nirvāṇa gods arrived including Jayanta who was then the lord of snakes. Finding the plight of his brother Saṃjayanta, the lord of snakes began to attack people. They however said that they beat the monk on the report of Vidyuddanṣṭra. The lord of snakes then caught Vidyuddanṣṭra, and while the former was about to throw the latter into the sea, god Ādityaprabha intervened and narrated the story of the former lives of them all.

There was a king named Siṃhasena in the city of Siṃhapura. His queen was named Rāmadattā. He had two ministers, Śrībhūti and Satyaghoṣa. There was a merchant named Bhadramitra, the son of Sudatta and Sumitrā of Padmaṣaṇḍapura. Now this Bhadramitra, while wandering, obtained precious gems in Ratnadvīpa, which, during his halt at Siṃhapura, he deposited with Satyaghoṣa (There is later a confusion between Śrībhūti and Satyaghoṣa). After some time Bhadramitra asked for the return of his gems, but Satyaghoṣa denied all knowledge of gems even though he was questioned by the king. Bhadramitra then went mad and ascending a tree in the neighbourhood of the king's palace, used to decry the minister. Queen Rāmadattā got angry with the minister, but arranged to play a trick on him. She arranged a game of dice with Satyaghoṣa, in which he lost his signet ring and the sacred thread to the queen, who then sent the ring to the treasurer of the minister through her maid, and obtained from him the gems of Bhadramitra. In order to ascertain that Bhadramitra has told the truth, the king got a few gems of his mixed with those of Bhadramitra, to whom they were shown. Bhadramitra picked only his gems saying that others were not his. The king was then pleased with him, punished the minister, treating him as a thief would be treated. The minister bore ill-will towards the king for this. In his next birth he became an agandhana snake, stood at the treasury of the king and bit him.

In his next birth Bhadramitra became the son of Rāmadattā, and was named Siṃhacandra. He had a younger brother called Pūrṇacandra.

It is in this strain that the previous lives of all the three persons mentioned at the beginning of the saṃdhi are narrated.

LVIII. For the life of Ananta the fourteenth Tirthaṃkara, see Tables.

INTRODUCTION

xvii

During his regime were born the fourth set of Baladeva, Vāsudeva, and Prati-Vāsudeva. Their names were Suprabha, Puruṣottama and Madhusūdana.

There was a king named Mahābala in Nandapura. He became a monk and after death was born in Sahasrāra heaven. There lived at this time at Podanapura a king named Vasuṣeṇa. His queen Nandā was very beautiful. Once his friend Caṇḍaśāsana came to stay with him, saw Nandā, fell in love with her, and asked Vasuṣeṇa to give her to him. He refused to do so, but Caṇḍaśāsana carried her by force. Vasuṣeṇa thereafter became a monk, and after death was born in the same heaven where Mahābala was born.

Caṇḍaśāsana in his next birth became the son of king Vilāsa and queen Guṇavati of Vārāṇasī. Mahābala and Vasuṣeṇa became sons of king Somaprabha by his queens Jayavati and Sītā, and were named Suprabha and Puruṣottama. Madhusūdana made a demand of tribute from them, and as they refused to pay it, there was a fight between Madhusūdana and Puruṣottama in which Madhusūdana was killed. After him Puruṣottama became the Ardha-cakravartin.

LIX. For the life of Dharma the fifteenth Tirthaṅkara see Tables.

During his regime there appeared the fifth set of Baladeva and Vāsudeva. There was a king called Naravṛṣabha in the city of Vitasoka. He practised penance and was born in the Sahasrāra heaven. At this time there was at Rājagṛha a king named Sumitra. He was defeated in battle by Rājasimha. Sumitra thereupon practised penance, formed a hankering to defeat Rājasimha in the next birth, and after death was born in the Māhendra heaven. Now Rājasimha in his next birth became king Madhukriḍa of Hastināpura. King Naravṛṣabha and king Sumitra were born as sons to king Siṃhasena and queens Vijayā and Ambikā, were called Sudarśana and Puruṣasimha and were the fifth of the Baladevas and Vāsudevas. King Madhukriḍa sent his messengers to Sudarśana and demanded tribute from him which he refused. They fought. Puruṣasimha killed Madhukriḍa and became an Ardha-cakravartin.

In the same regime there lived a king named Sumitra at Sāketa. He had a queen called Bhadrā. She gave birth to a son, Maghavan by name, who, having conquered the six continents of the earth, became the third sovereign of the Jain Mythology. After having enjoyed the kingdom for a long time, he renounced the world and attained emancipation.

After some time in the same regime there came the fourth cakravartin, Sanat-kumāra by name. He was the son of king Anantavīrya and queen Mahādevī of Vinītapura. He was said to be extremely beautiful. Two gods sent by Indra came to see his beauty and said to the king that his beauty would have been everlasting if there had been no oldage and death. On hearing the mention of oldage and death Sanat-kumāra renounced the world and attained emancipation.

LX. A Brahmin named Amoghajihva once predicted that within a week lightning would fall on the head of king Śrīvijaya, the son of Triprastha Vāsudeva, and that he would receive a shower of gems on his head. When the Brahmin was asked how he could predict such a thing, he said he studied the science under a famous teacher. One day, when he asked his wife for his meals, she served him only cowries in a plate, as, owing to extreme poverty, she had nothing else in her house. His wife then rebuked him that he did not work and earn money. Just at this time a spark of fire fell on his

plate and his wife disbursed a pot of water over his head. It is from this incident that he predicted the fall of lightning on the head of king Śrīvijaya and a shower of gems over his head. The ministers thereupon advised the king to abdicate the throne for a while in order to escape the calamity and to place some one on the throne for the time being. The saṃdhi then narrates the enmity and fight between Śrīvijaya and Amitatejas, a Vidyādhara. A monk intervenes, preaches them the doctrines of Jainism as a result of which they both become monks.

LXI. In their next birth Śrīvijaya and Amitatejas were born in heaven as gods Maṇicūla and Ravicūla. In their next birth they were born as sons of Stimitasāgara of the city of Prabhāvatī by his queens Vasundharā and Anumati, and were called Ananta-vīrya and Aparājita. They had two beautiful dancing girls in their court which were demanded by a Vidyādhara king named Damitāri.

LX-LXIII. These four saṃdhis narrate the life of Śānti together with his previous births as also of Cakrāyudha, as detailed in LXIII. 11 and explained in the Notes.

LXIV. For the life of Kunthu see the Tables.

LXV. For the life of Ara see the Tables.

During the regime of Ara, there appeared the eighth cakravartin, Subhauma * by name. There was a king named Sahasrabāhu. His queen Vicitrāmāti gave birth to a son, Kṛtavīra by name. Vicitrāmāti's sister Śrīmātī was married to king Śatabindu. A son was born to them and was named Jamadagni. Owing to the death of his mother in early childhood, Jamadagni became a tāpasa ascetic. Śatabindu and his minister Hariśarman also became ascetics under Jainism and Hīnduism respectively. After death Śatabindu was born in the Saudharma heaven and Hariśarman was born in the Jyotiṣka heaven. They both wanted to test the piety of Jamadagni, assumed the form of a couple of sparrows, built their nest in the beard of Jamadagni, and talked something insulting to him. He then got angry with the birds and threatened to kill them. One of the birds thereupon said to the sage that he did not know that he could not obtain heaven as he did not beget a son. Jamadagni was then set to thinking, went to his maternal uncle, and sought a girl for marriage. Owing to his oldage however, no girl was prepared to marry him. He thereupon cursed all the girls of the town to be dwarfish or hump-backed, which town thereafter became known as Kānyakubja (Modern Kanauj). He however found his uncle's daughter, all dusty, called her Reṇukā (Dusty), attracted her by showing her a plantain, made her sit on his lap, and married her, as, he said, she liked him. In course of time she gave birth to two sons, Indrarāma and Śvetarāma. Her brother gave to her a gift of a cow that would yield everything desired, as also a charm (mantra) of axe (Paraśu). Reṇukā and her husband Jamadagni thereafter lived happily.

One day king Sahasrabāhu with his son Kṛtavīra came to her hermitage. They were both treated to a royal feast by Reṇukā. The king and his son were struck with the excellence of the food and asked Reṇukā how she, the wife of an ascetic, could treat them so sumptuously. She said that her brother had given her a cow that yielded desired things. Kṛtavīra wanted that cow, and, in spite of Reṇukā's protests, carried her off.

* The story of Jamadagni, Paraśurāma and Subhauma here is a mixture of two stories on the side of the Hindu mythology, viz., the story of the carrying away of Vasistha's cow, Nandini, by Gādhī, and of Kārtavīrya Sahasrārjuna and Paraśurāma.

INTRODUCTION

xix

In the fight that ensued between Kṛtavīra and Jamadagni, Sahasrabāhu killed Jamadagni. His sons Indrarāma and Śvetarāma were away, but when they returned and learnt from their mother that their father was killed by Sahasrabāhu and his son Kṛtavīra, and that their cow was carried off by them, they got angry. Reṇukā taught them the Paraśu-mantra. They then went to Sāketa, killed Sahasrabāhu and Kṛtavīra, and all other members of the Kṣatriya race twentyone times. After the extermination of all living Kṣatriyas they gave the earth to Brahmins who thereafter ruled over it. Vicitrāmati, the queen of Sahasrabāhu, was pregnant at this time, and bore in her womb the soul of a former king Bhūpala by name, who was destined to be a cakravartin. She ran for life into the forest, and was offered shelter by a sage named Śāṇḍilya. There in his hermitage she gave birth to a son who was named Subhauma.

LXVI. Subhauma passed his childhood in the hermitage of the sage Śāṇḍilya in the forest, and grew to be a strong and powerful youth. One day he asked his mother how it was that he did not see his father and pressed her to tell him his whereabouts. Thereupon Vicitrāmati narrated to him how his father Sahasrabāhu was killed by Paraśurāma.

In the meanwhile an astrologer came to the house of Paraśurāma who asked the astrologer how he would meet his death. The astrologer told him that he at whose glance the plate filled with the teeth of his enemies (Sahasrabāhu and Kṛtavīra) would turn into a plate of rice, would be his killer. Thereupon Paraśurāma established a dānaśālā in the city where Brahmins were served meals free and were shown the plate of teeth. Subhauma was asked to visit the dānaśālā to see if he was the person at whose hands Paraśurāma was to meet his death. Subhauma thereupon went to the dānaśālā, saw the plate when it turned into a plate of cooked rice. Immediately the keepers attacked young Subhauma who was unarmed. But the plate itself turned into a discus with which he killed them and also Paraśurāma. He thereafter became a cakravartin.

King Subhauma was once served a ciṅcā fruit by his cook. He got angry with the cook and killed him for this offence. The cook was born as a Jyotiṣka god and assuming the form of a merchant offered the king some nice fruits. The king liked them very much and pressed the merchant to have more of them. The merchant said that gods gave him the fruits which were exhausted. As the king persisted in his demand, the merchant told him that the king would obtain them if he would accompany him to an island. The king agreed, went with the merchant who placed him on a rock and killed him. Subhauma after death went to hell.

In the regime of Ara, there appeared the sixth set of Baladeva etc, whose names were Nandiṣeṇa, Puṇḍarīka and Niśumbha. For details see Tables.

LXVII. For the life of Malli, see Tables.

During his regime there appeared the ninth cakravartin, Padma by name. For details of his life see Tables.

It is in the regime of Malli that there appeared the seventh set of Baladeva etc, whose names were Nandimitra, Datta and Bali. For details see Tables.

LXVIII. For the life of Suvrata see Tables.

LXIX-LXXIX. These eleven *saṃdhis* narrate the story of the eighth set Baladevas etc, and are popularly known as the Rāmāyaṇa, Paumacariya, or Padmapurāṇa. The story of the Rāmāyaṇa is so well-known that it need not be reproduced here fully. But there are some factors in the Jain version which have to be brought to the notice of the general reader. Rāma and Lakṣmaṇa in their previous births were sons respectively of king Prajāpati and his minister, and were named Candracūla and Vijaya. In youth they were intimate friends and carried off Kuberadattā, the wife of a merchant named Śridatta. The king got a report about this affair, got angry with them, and ordered his minister to take them to the forest and kill them. The minister took them to the forest, but instead of killing them showed them to a Jain monk, Mahābala by name, who told the minister that these youths were destined to be Baladeva and Vāsudeva in their third birth. They then became monks and practised penance. Candracūla once saw Suprabha Baladeva and Puruṣottama Vāsudeva on their way, and formed a hankering that he should have a similar fortune in his next birth. Both the young monks after death were born as gods named Maṇicūla and Suvarṇacūla. In their next birth they were born as sons to king Daśaratha by his queens Subalā and Kaikeyī, Suvarṇacūla (Vijaya in his former birth) becoming Subalā's son named Rāma, and Maṇicūla (Candracūla in his former birth) becoming Kaikeyī's son named Lakṣmaṇa.

According to the Jain version Sītā is the daughter of Rāvaṇa, a Vidyādhara, and Mandodarī. As it was predicted that Sītā would bring calamity on her father, she was put into a box and left buried in a field. She was discovered by a farmer while ploughing his fields, was brought to king Janaka, who adopted her as his daughter. He gave her in marriage to Rāma.

Once Nārada came to Rāvaṇa and told him that Rāma married the beautiful Sītā who was really fit for him. This created a desire in the mind of Rāvaṇa to have Sītā. Rāvaṇa then sent Candramukhī (better known as Śūrpaṇakhā) to Sītā to ascertain her mind, but she failed in her mission.

Rāvaṇa thereupon went in his celestial car to the forest where Rāma and Sītā were then enjoying pleasures, asked Mārīca to assume the form of a golden deer and to tempt the mind of Sītā to have it. While Rāma was away in search of the golden deer, Rāvaṇa carried off Sītā to Laṅkā.

Rāma made a careful search for Sītā but did not get any trace of hers. Daśaratha at this juncture dreamt a dream which indicated that Sītā was carried off by Rāvaṇa. While Rāma was thinking how he should proceed to search Sītā, Sugrīva and Hanūmat came to Rāma to seek his aid for Sugrīva to get his place in the kingdom of his brother Vālī. In the course of their conversation Hanūmat promised to Rāma that he would obtain the news of Sītā. Hanūmat then went to Laṅkā. Assuming the form of a bee he entered the palace of Rāvaṇa, searched it and at last found Sītā in the garden being coaxed by Rāvaṇa to yield to his desires. Rāvaṇa, however, did not succeed in his attempt to win her. She did not look at him. Mandodarī came there and recognised Sītā to be her daughter and comforted her. After her departure Hanūmat saw Sītā, convinced her that he was the messenger of Rāma, and conveyed to her his message. Hanūmat then returned to Rāma and told him that he saw Sītā in the garden of Rāvaṇa. Before Rāma undertook marching against Rāvaṇa he sent Hanūmat as a messenger to ascertain if Rāvaṇa would return Sītā peacefully, but Rāvaṇa insulted Hanūmat.

In the meanwhile Lakṣmaṇa fought with Vāli, killed him, and gave his kingdom to Sugrīva. Rāma and Lakṣmaṇa practised fasts to acquire the magic lores which would enable them to fight successfully with Rāvaṇa. Vibhīṣaṇa, his brother, did not like Rāvaṇa's behaviour, left him, and came over to Rāma. Then there was a fight between Rāma and Rāvaṇa in which Lakṣmaṇa killed Rāvaṇa. After his death Rāma placed Vibhīṣaṇa on the throne of Laṅkā. Lakṣmaṇa thereafter became the Ardha-cakravartin. After enjoying the kingdom he died and went to hell. Rāma, grieved over the death of his brother's death, renounced the world, became a monk, and attained emancipation.

LXXX. For the life of Nami refer to Tables.

For details of Jayasena the tenth Cakravartin see Tables.

3. The Appendices

The monotony with which the traditional details of the lives of Sixty-three Great Men of Jain Mythology are given and a hint by Vimalasūri in his Paumacariya quoted on page xi above suggested to me the idea of tabulating the information under suitable heads. I have therefore appended to this Volume Five Tables. Appendix I gives the iconographical information about the images of the Tirthaṅkaras according to the school of the Digambaras. I have taken this Appendix from Mr. G. H. Khare's *Mūrtivijñāna*, a very valuable book in Marathi on Iconography. I have made slight modifications in Mr. Khare's Table so that the information in my Table should agree with the same as supplied in the works of Puṣpadanta and Guṇabhadra. Appendix II gives details about the Tirthaṅkaras such as their previous lives, place of birth, parents etc. Appendix III supplies the number of Gaṇadharas of different Tirthaṅkaras. Appendix IV supplies some information about the Twelve Cakravartins or sovereign rulers of the Jain Mythology. Appendix V gives information about the eight out of nine sets of Baladevas, Vāsudevas and Prati-Vāsudevas. The sources of my information are of course the *Ādipurāṇa* of Jinasena, the *Uttarapurāṇa* Guṇabhadra and the *Mahāpurāṇa* of Puṣpadanta, which works, I hope, represent one of the best, if not the best, of the Digambara tradition. At one or two places I used Śvetāmbara sources as my texts failed to give, or I failed to trace therein the material. I shall be greatly obliged to scholars if they bring to my notice inaccuracies or deficiencies in them which I shall most thankfully consider.

Nowrosjee Wadia College, Poona. }
August 1940. }

P. L. Vaidya

तिसद्विमहापुरिसगुणालंकार

णाम

म हा पु रा णु

वीउ खंड

पुस्तकालय
श्री १०८
श्री १०८
श्री १०८

XXXVIII

वंभहु वंभालयसामियहु ईसहु ईसरवंदहु ॥

अजियहु जियकामहु कामयहु पणविवि परमजिणिंदहु ॥ धुवर्क ॥

1

सुहयरुओहं	सुहयरुमेहं ।	
वीरमघोरं	वयविहिघोरं ।	
उवसमणिलयं	पसमियणिलयं ।	5
कंदरवालं	कंदरणीलं ।	
मंदरसित्तं	मंदरसित्तं ।	
रामारमणे	रामारमणे ।	
विणयजणाणं	विणयजणाणं ।	
जेण कयं तं	जे ण कयंतं ।	10
आल्लोयंते	आल्लोयंते ।	
भमइ जसोहो	भवइ जसोहो ।	

1 १ A भवइ. २ A भमइ.

1 1 a वंभहु परमात्मनः; वंभालयं मोक्षः. 2 a कामयहु वाञ्छितप्रदस्य. 3 a सुहयरुओहं सुष्ठु हतो रुजां रोगाणामोघो येन तम्; b सुहयरुमेहं शुभतरुमेघम्. 4 a अघोरं सौम्यम्; b वयविहिघोरं व्रतविधिः घोरो दुर्धरो यस्य. 5 a उवसमणिलयं उपशमस्थानम्; b पसमियणिलयं मोक्षप्रापकत्वेन प्रशमितो नृणां मनुष्याणां लघो विनाशो येन. 6 a कंदरवालं कन्दो मेघः तस्यैव खः शब्दो विद्यते यस्य; b कंदरणीलं कन्दरे नीडं गृहं यस्य. 7 a मंदरसित्तं मेरौ स्थापितम्. 8 a रामारमणे स्त्रीक्रीडायाम्; b रामारमणे रा द्रव्यं मारः कामः तौ रामारौ तयोर्मथनं यत्र स्त्रीक्रीडने. 9 a विणयजणाणं विनयाजातं विनयजं तच्च तत् ज्ञानं च तत्प्रसिद्धं श्रुतज्ञानादिरूपं तदपि कृतं विनतजनानाम्. 10 a जेण कयं तं येन जिननाथेन कृतं तं वन्दे; b जेण कयंतं येनेत्यादि, येन पुरुषा मुक्तिप्रापकोपायानुष्ठानेनास्थितत्वात् कृतान्तं यममालोकन्ते. 11 b-12 a आल्लोयंते भमइ जसोहो येषां पुरुषाणामालोकान्ते यशओघश्च भ्रमति; किंविशिष्टो यशसामोघः. 12 b भवइ जसोहो भानां नक्षत्राणां पतिश्चन्द्रो भपतिस्तस्माज्जाता भपतिजाः किरणाः तद्वच्छोभा यस्य यशओघस्य.

XXXVIII.1.13]

पुष्कयंतविरहयउ

[अजियणिआणमणं

णाहो ताणं	जो भत्ताणं ।	
जो भयवंतो	जो भयवंतो ।	
जमकरणवहं	जमकरणवहं ।	15
अण्णाणमहं	सण्णाणवहं ।	
णिहारहियं	णिहारहियं ।	
अवसावसणं	आसावसणं ।	
आसासमणं	आसासमणं ।	
वररमणीसं	वररमणीसं ।	20
णीसंसारं	णीसंसारं ।	
परसमयंतं	परसमयंतं ।	
अहिवंदियं	सुहमिंदियं ।	
जेणं ण कहियं	तेलोकहियं ।	
णिरुवमदेहं	तं वंदे हं ।	25

घत्ता—पुणु पणविवि पंच वि परमशुरु णियजसु तिजगि पयासंवि ॥

घणदुरियपडलणिण्णासयरु अजियहु चरिउ समासंवि ॥ १ ॥

2

मणि जाएण किं पि अमणोज्जे
णिव्विण्णोउ थिउ जाम महाकइ
भणइ भडारी सुहरुओहं

कइवयदियहइं केण वि कज्जे ।
ता सिविणंतरी पत्त सरासइ ।
पणमैह अरुहं सुहरुमेहं ।

३ A णिदारहियं. ४ P जेण णं. ५ AP पयासमि. ६ AP समासमि.

2 १ A कइवयदियहं; P कइवयह दियहं. २ K णिव्विणोउ थिउ but gloss निर्विण्णः;
P णिव्विणु उट्टिउ. ३ A पणमहु; P पणवह. ४ A सुहरुमेहं but gloss in K शुभतरुमेधम्.

13 a णाहो ताणं तेषां पुरुषाणां भक्तानां नाथः. 14 a जो भयवंतो यो ज्ञानवान्; b जो भयवंतो यः सप्तभयविनाशकः. 15 a जमकरणवहं जमकरणस्य रोगादेर्वधकं विनाशकम्; b जमकरणवहं यमानां व्रतानां करणमनुष्ठानं तस्य वहं पंथानं धारकं वा. 16 a अण्णाणमहं अज्ञानमथकम्; b सण्णाणमहं शोभनज्ञानतेजसम्. 17 a णिहारहियं निद्रारहितम्; b णिहारहियं निर्दारमकलत्रं हितं च; अथवा निर्दारा मुनयस्तेभ्यो हितम्;. 18 a अवसावसणं अपगतशापशब्दम्; b आसावसणं दिग्वाससम्. 19 a आसासमणं इहपरलोकाशोपशामकम्; b आसासमणं आसमन्तात्सा त्रैलोक्य-लक्ष्मीस्तयोपलक्षितः श्रमणः. 20 a वररमणीसं वररमणी मुक्तिवधूस्तस्या ईशः; b वररमणीसं वरं राति ददाति इति वररा वररा मनीषा बुद्धिर्हस्य. 21 a णीसंसारं मनुष्यप्रशंसावन्तम्; b णीसंसारं निर्गतसंसारम्. 22 a परसमयंतं परसमयस्यान्तो विनाशो यस्मात्; b परसमयंतं उत्कृष्टोपशमेन क्रान्तं कमनीयं उत्कृष्टोपशमतन्त्रं वा. 23 a अहिवंदियं धरणेन्द्रस्तुतम्; b सुहमिंदियं सुखं इन्द्रियजं येन कथितम्. 24 b तेलोकहियं त्रैलोक्यहितम्. 26 पयासवि प्रकाशयामि. 27 समासवि संक्षेपेण कथयामि.

अष्टमीसमो संधि]

महापुराण

[XXXVIII.4.5

इय निसुणेवि विउद्धउ कइवर
दिसउ णिहालइ किं पि ण पेच्छइ
ताम पराइएण णयवंतें
दसदिसिपसरियजसतरुकंदें
छणससिमंडलसंणिहवयणें

सयलकलायरु णं छणससहर ।
जा विमिहयमइ णियघरि अच्छइ । 5
मउलियकरयलेण पणवंतें ।
वरमहमत्तवंसणहयंदें ।
णवकुवलयदलदीहरणयणें ।

घत्ता—खलसंकुलि कालि कुसीलमइ विणउ करेण्णिणु संवरिय ॥

वच्चंति वि सुण्णसुसुणवहि जेण सरासइ उद्धरिय ॥ २ ॥ 10

3

अइयणदेवियव्वतणुजापं
जिणवरसमयणिहेलणखंभें
मइ उवयारभाँवु णिव्वहणें
तेओहामियपवरकरहें
बोलाविउ कइ कव्वपिसलउ
किं दीसहि विच्छायउ दुम्मणु
किं किउ काइं वि मइ अवराहउ
भणु भणु भणियउं सयलु पडिच्छंविं

जयदुंदुहिसरगहिरणिणापं ।
दुत्थियमित्तें ववगयंडंभें ।
विउसविहुरसयभयंणिम्महणें ।
तेण विगव्वें भव्वें भरहें ।
किं तुहुं सच्चउ वप्प गहिलउ । 5
गंथकरणि किं ण करहि णियमणु ।
अवरु को वि किं विरसुम्माहउ ।
हउं कयंपंजलियरु ओहच्छंविं ।

घत्ता—अथिरेण असारें जीविण किं अप्पउ संमोहहि ॥

तुहं सिद्धहि वाणीधेणुयहि णवरसखीरु ण दोहहि ॥ ३ ॥ 10

4

तं निसुणेप्पिणु दरविहसंतें
कसणसरारें सुद्धकुरुवें
कासवगोत्तें केसवपुत्तें
पुप्फयंतकइणा पडिउत्तउ
कलिमलमालिणु कालु विवरेरउ

मित्तमुहारविंदु जोयंतें ।
मुद्धापविगव्वभसंभूवें ।
कइकुलतिलपं सरसइणिल्लें ।
भो भो भरह णिसुणि णिक्खुत्तउ ।
णिग्घिणु णिग्गुणु दुण्णयगारउ । 5

५ A विबुद्धउ. ६ AP विभियमइ. ७ P दसदिस°. ८ AP °णहचंदें. ९ P संवरिह. १० A विसणण सुसुण्ण°. ११ P उद्धरिह.

3 १ A अइयणदेविअंव्व°; P इयणुदेवियव्व°. २ A ववगयडिंभें. ३ AP परउवयार°. ४ A °भार°; P °हार°. ५ A °रुय°. ६ AP पडिच्छमि. ७ A कयंपंजलि अरुहं अच्छमि. ८ PT ओहच्छमि. ९ AP तुहु.

4 १ A सुद्धकुरुवें; P सुद्धकुरुवें. २ P कयकुल°. ३ A omits सरसइणिल्लें and reads उत्तमसत्तें in its place; P सरसय°. ४ P adds after this: उत्तमसत्तें जिणपयभत्तें.

2 4 a विउद्धउ जागरितः. 10 °सुसुण्णवहि आकाशमार्गे.

3 3 b विउसविहुरसय° विद्वज्जनकष्टशतानि°. 8 b ओहच्छंविं एष तिष्ठामि.

4 4 b णिक्खुत्तउ निश्चितम्.

XXXVIII.4.6]

पुष्पयंतविरहयउ

[अजियणिक्वाणममणं

जो जो दीसह सो सो दुज्जणु
राउ राउ णं संझहि केरउ
उब्बेउ जि वित्थरइ गिरारिउ

णिप्फलु णीरसु णं सुक्कउ वणु ।
अत्थि पयइइ मणु ण महारउ ।
एक्कु वि पउ वि रएवउ भारिउ ।

घत्ता—दोसेण हौउ तं णंउ भणमि खोज्जु अवरु मणि थक्कउ ॥

जगु एउ चडाविउं चाउं जिह तिह गुणेण सह वंऊं ॥ ४ ॥ 10

5

जैइ वि तो वि जिणगुणगणु वण्णवि
चायभोयभोउगमसत्तिइ
राउ सालवाहणु वि विसेसिउ
कालिदासु जें खंधें णीयउ
तुहुं कइकामधेणु कइवच्छलु
तुहुं कइसुरवरकीलागिरिवरु
मंदु मयालसु मयणुम्मत्तउ
केण वि कव्वपिसल्लउ मण्णउ
णिच्चमेव सव्भाउं पउंजिउ

किह पइं अवभत्थिउ अवगण्णवि ।
पइं अणवरयरइयकइमेत्तिइ ।
पइं णियजसु भुवणयलि पयासिउ ।
तहु सिरिहरिसहु तुहुं जगि वीयउ ।
तुहुं कइकण्णरुक्खु ठोइयफलु । 5
तुहुं कइरायहंसमाणससरु ।
लोउ असेसु वि तिहुइ भुत्तउ ।
केण वि थहु भणिवि अवगण्णिउ ।
पइं पुणु विणउ करिवि हउं रंजिउ ।

घत्ता—धणु नेणु समु मज्झु ण तं गहणु णेहु णिकारिमु इच्छविं ॥ 10

देवीसुय सुहणिहि तेण हउं णिलइ तुहारइ अच्छविं ॥ ५ ॥

6

महुसमयागमि जायहि ललियहि
काणणि चंचरीउ रुणुखंडइ
मज्झु कइत्तणु जिणपयभत्तिहि
विमलगुणाहरणंक्रियदेहउ
कमलगंधु धेण्णइ सारंगें
गमणलील जा कय सारंगें
सज्जणदूसियदूसणवसणें

बोलइ कोइल अंबयकलियहि ।
कीरु किं ण हरिसेण विसइइ ।
पसरइ णउ णियजीवियवित्तिहि ।
एउं भरह णिसुणइ पइं जेहउ ।
णउ सालूरें णीसारंगें । 5
सा किं णासिज्जइ सारंगें ।
सुक्कइकित्ति किं हम्मइ पिसुणें ।

५ A एतउ. ६ A णव.

5 १ P जय वि. २ A वणम्मि; P वण्णमि. ३ AP अवगण्णमि. ४ AP सालिवाहणु. ५ APT मण्णिउ. ६ A मंदु; P थहु; T वंठ जडः. ७ AP सव्भाव. ८ A तिणु. ९ AP इच्छमि. १० AP अच्छमि.

6 १ P एह. २ AP धिप्पह. ३ AP वड्ढियसज्जणदूसण°. ४ P सुकय°.

8 a णिरारिउ अतिशयेन.

5 7 b तिहुइ वृणया. 8 b मण्णउ पूजितः; b अवगण्णिउ अवज्ञातः.

6 3 a जिणपयभत्तिहि जिनपादभक्त्यर्थम्. 5 a सारंगें भ्रमरेण; b सालूरें मण्डूकेन; णीसारंगें निःसारान्नेण निकृष्टशरीरेण.

अद्वतीसमो संधि]

महापुराण

[XXXVIII.8.7

कहमि कव्वु वम्महसंधारणु

अजियपुराणु भवणवतारणु ।

घत्ता—जिणगुणरयणावलिदेयडिउ सदसुवण्णसमुज्जलु ॥

आहासइ गणहरु सेणियहु करहु कण्णि कह्कोडलु ॥ ६ ॥ 10

7

सरपंकयरयरत्तविदेहइ

जंवूदीवहु पुव्वविदेहइ ।

सीयहि दाहिण्कूलि रवणउ

वच्छउ णाम देसु विथिण्णउ ।

सहलारामहिं गामहिं घोसहिं

दहियविरोलणमंथणिघोसहिं ।

पविउलपक्कैलवकेयारहिं

कणिसु चुणंतहिं जंपिरकीरहिं ।

घणकणगुरुभरणवियहिं धण्णहिं

हंसहिं णववंभहरणिसण्णहिं । 5

चंपयदेवदारुसाहारहिं

कुसुमालीणभमरझंकारहिं ।

णच्चिरमुक्कमोरकेकारहिं

पवलबलालवसहदेकारहिं ।

महिसमेसजुज्जुच्छवमिलियहिं

जो^{१०} सोहइ णंदंतहिं हलियहिं ।

घत्ता—तहिं अत्थि सुसीमा णाम पुरि सररुहण्णमहोसर ॥

णंदणवण्णसंठियदेवसिरंमउडरयणकर सियघरं ॥ ७ ॥ 10

8

परिहाजलपरिघोलिररसणहिं

हिमपंडुरपायारणिवसणहिं ।

विविहदुवारंतरवरवयणहिं

गेहगवक्खुग्घाडियणयणहिं ।

धूवधूमधम्मेल्लयकसणहिं

तोरणमोत्तियमालादसणहिं ।

लंविचलचिधावलित्थहिं

ठाणमाणलक्खणहिं पसत्थहिं ।

मंदिरकंचणकलसयथणियहिं

किं वण्णिज्जइ सीमंतिणियहिं । 5

जं वण्णहुं भेसइ वि ण सक्कइ

सुरवइ फणिवइ अवरु वि सक्कइ ।

अत्थि विमलवाहणु तहिं राणउ

जसुं विहवेण ण सक्कु समाणउ ।

५ AP °सुवण्णु. ६ AP कहकुंडलु.

7 १ A उत्तर°; K उत्तर but corrects it to दाहिण°. २ A° पिक°. ३ AP° कलम°. ४ AP अण्णहिं; K घण्णहिं and gloss धान्यैः. ५ A °देवदार° ६ AP कुसुमालीण°. ७ AP णच्चिरमोरमुक्क°. ८ P °केक्कारहिं. ९ AP महिसहिं मेसहिं जुज्झिवि मिलियहिं. १० P omits जो. ११ P adds णिरु after णंदंतहिं. १२ P महासरि. १३ P °वणमंडिय°. १४ AP °देवसिरि मउड°. १५ P सियघरि.

8 १ P धूप°. २ AP °धम्मेल्लहिं कसणहिं. ३ P रायमाण°. ४ A जसु विहवें सक्कु वि ण समाणउ.

9 वेय डिउ जडितम्.

7 1 a° विदेहइ °पक्षिशरीरे. 3 a घोसहिं गोकुलैः; b° विरोलण° मन्थनकर्म. 5 b बंभहर° कसल°. 7 b बलाल° बलवन्तः.

8 6. a भेसइ बृहस्पतिः; b सक्कइ सत्कविः.

— ७ —

XXXVIII.8.8]

पुष्पयंतविरहयउ

[अजियणिव्वाणगमणं

जसु सोहग्गे वम्महु भज्जइ
जसु वइवसुवसु दंडहु संकइ
पडिगयभडंथड भड भंजंतहु
जाणियसारासाराविवेयउ

तेण अणंगत्तणु पडिवज्जइ ।
तेयहु तरणि तवंतु चवक्कइ ।
तासु णरिंदलच्छि भुंजंतहु । 10
एक्कहिं दिणि जायउ णिव्वेयउ ।

घत्ता—पुरु परियणु हय गय रह सधय अंतेउरु अवगणिवि ॥
सीर्हासणछत्तइं चामरइं गउ सयंलइं तणु मणिवि ॥ ८ ॥

9

गुरुचरणारविंदु सेवेप्पिणु
वीयरायवयणेण विणायउ
अप्पाणउं तिहिं गुत्तिहिं भावइ
वेज्जावच्चु करइ मुणिणाहहं
धम्म अहिंसालक्खणु अक्खइ
आगच्छंतुवसग्गु समिच्छइ
दंसमसय सुडसंत ण साडइ
दंसणसुद्धिविणउ आराहइ
विकहउ ण कहइ ण रुसइ ण हसइ
णाणु णिरंतरु तेणम्मसियउ
एम घोह तवचरणु चरेप्पिणु

जायउ परमभिक्षु तउ लेप्पिणु ।
पालइ पंचमहव्वयमायउ ।
णीरसु जेवइ णिसिहि ण सोवइ ।
बालहं बुद्धहं रुयहयदेहहं ।
मित्तु वि सत्तु वि समं जि णिरिक्खइ ।
लंबियकरु उव्वम्मउ अच्छइ ।
सण्ण वि लग्ग देहि णउ फेडइ ।
सहइ परीसह इंदिय साहइ ।
भीसणि णिज्जाणि काणाणि णिरसइ ।
कम्म अहम्मकारि संपुसियउ । 10
तित्थयरत्तु णाउं वंधेप्पिणु ।

घत्ता—तेलोकचक्रसंखोहणइं सुहकम्माइं समज्जिवि ॥
मुउ मुणिवरु णिरसंणविहि करिवि चित्तु समत्ति णिउंजिवि ॥९॥

10

तेत्तीसंबुहिआउपमाणइ
किं वर्णविं पुण्णेणुप्पणउ
णिप्पडियारउ णिरहंकारउ

पंचाणुत्तरविजयविमाणइ ।
हत्थमेत्तंतणु ससहरवणणउ ।
भूसणहरु अहमिंदभंडारउ ।

५ PT वइवसुपसु. ६ A चमक्कइ; P चमुक्कइ. ७ P °धडथड°. ८ A सिंहासण°; P सिंघासण°.
९ AP सयलु वि तिणु.

9 १ P विणायउ. २ A गोवइ. ३ AP जेसइ. ४ AP विज्जावच्चु. ५ AP समु.
६ P उव्वम्मउ. ६ AP झाडइ. ७ A विकहउ कहइ ण हसइ ण रुसइ. ८ AP अणसण°.

10 १ A तेत्तीसंबुहि°. २ AP पंचाणुत्तरि. ३ AP वर्णमि. ४ A पुण्णेण पउणणउ;
P पुण्णेण पउणणउ. ५ AP हत्थमेत्तु तणु. ६ AP अहमिंदु.

8 a भजइ पराजीयते. 9 a वइवसुवसु यमसैन्यं यष्टिश्च.

9 2 a विणायउ विज्ञाताः; b पंचमहव्वयमायउ पञ्चविंशतिर्भावनाः तत्स्थैर्यार्थं भावनाः
पञ्च पञ्च. 7 a सुडसंत सुष्ठु दशन्तः; साडइ स्फोटयति निवारयति. 13 समत्ति समत्वे, स्वभावे आत्मनि वा.

णियवासहु वासंतरु ण सरइ
सीहासणि सुणिसणणउ अच्छइ
लेइ मणेण भक्खुं छुह णासहि
णिग्गयदइयं धवणणिहदुक्खहिं
छम्मासाउसु वट्टइ जइयहु
सो अहममराहिउ आवेसइ
इम चिंतेवि भणिउ जक्खाहिउ
जंबूदीवभरहउज्झाउरि

उत्तरवेउव्विउ वउ ण करइ ।
ओहिइ तिजगणाडि संपेच्छइ । 5
सो तेत्तीसहिं वरिससहासहिं ।
णीसंसेइ तेत्तियहिं जि पक्खहिं ।
सोहम्मिदं जाणिउ तइयहु ।
जियसत्तुहिं घरि जिणवरु होसइ ।
धरणीगयणिहाणलक्खाहिउ । 10
धणय कणयमयणिलयं लहु करि ।

घत्ता—ता णयरि कुवेरें णिम्मविय कंचणभवणविसेसहिं ॥
सरिसरवरउव्वणजिणहरहिं पहंचच्चरविण्णासहिं ॥ १० ॥

11

आर्यउ देविउ इंद्रापसें
सिरिहिरिदिहिमइकंतीकित्तिउ
तणुसंसोहणगुणसंजोयंहिं
गम्भि ण थंतहु अमरवरिड्डउ
सुहदंसाणि णियमणि संतुड्डउ
पल्हत्थंतु णिहाणइं दिट्ठउ ।
णरवइप्रंगाणि दविणुं ण माइउं
पवरिक्खाउवंससंभूयहु
विजयदेवि णं चंदहु रोहिणि
अहिणवसयदलकोमलगत्ती

पुरवरु माणवमाणिणिविसें ।
विजयादेविहिं सेव करंतिउ ।
थक्कउ णाणाविहिहिं विणोयहिं ।
वसुधारहिं वइसवणु वरिड्डउ ।
जा छम्मासहिं ता परिउड्डउ । 5

सयलहं दीणाणाहहं ढोइउं ।
वम्महरूवपरजियरूवहु ।
जियसत्तुहिं णरणाहहु गोहिणि ।
हंसवणि पलंकि पसुत्ती । 10

घत्ता—परमेसरि णिसि पच्छिमपहरि एक्केक्कउ जि समिच्छइ ॥
णिहालसवस मउलियणयण सोलह सिविर्णय पेच्छइ ॥ ११ ॥

७ P भिक्खु. ८ A तेत्तीसहिं. ९ P °दयिधवण°. १० P adds वि after णीससेइ. ११ AP वड्डइ.
१२ AP सो लहु अमराहिउ. १३ AP आएसइ. १४ A जंबूदीवे भरहे उज्झा°; P जंबूभरहदीउ
उज्झा°. १५ P °णिलयहु लहु. १६ P °जिणहरउववणेहिं. १७ A अइरमणीयपएसहिं.

11 १ P आइउ. २ P °संजोवहिं. ३ P णाणविहिहिं. ४ A गम्भेच्छंतहु; P गम्भि ण
छंतउ. ५ A परिवुड्डउ but corrects it to परितुड्डउ; P परिवुड्डउ; T परिउड्डउ. ६ AP add
after this: षणु जिह पुणु वरिसंतु अणिड्डउ. ७ AP °पंगाणि. ८ A सविणय; P सिविणइ.

10 4 a वासंतरु स्थानान्तरम्; b उत्तरवेउव्विउ वउ प्रतिशरीरं न करोति वपुः. 5 b
ओ हि इ अवधिज्ञानेन. 7 a णि गायदइयधवणणिहदुक्खहिं खल्वाधमनी खीलधमनी, यदा मनुष्याः
श्वासं गृह्णन्ति तदा धमनीवत् दुःखमुत्पद्यमानम् (?). 10 b °णि हाणलक्खाहिउ °निधानस्वामी.

11 3 b थक्कउ स्थिताः. 4 a °वरिड्डउ प्रधानः; b वरिड्डउ वृष्टः. 5 b परिउड्डउ
परितुष्टः. 11 समिच्छइ शुभं मन्यते.

मउल्लुगंडं	पमत्तं पयंडं ।	
गिरिंदप्पमाणं	गयं गज्जमाणं ।	
धरिन्ती खणंतं	विसं ढेकरंतं ।	
हयारिंदपक्खं	हरिं तिकखणक्खं ।	
करिंदाहिसित्तं	सिरिं पोमवत्तं ।	5
सयामोयधामं	णवं पुष्पदामं ।	
सुहं सेयमाणुं	दिसुब्भासिमाणुं ।	
सिणिद्धं समाणं	दहे कीलमाणं ।	
रईलीलयाणं	जुयं मीणयाणं ।	
वरं वारिपुण्णं	सियंभोयछुण्णं ।	10
रमारामरम्मं	घडाणं च जुम्मं ।	
लयापत्तणीलं	विउद्धारणालं ।	
मरालालिरोलं	सरं सारसालं ।	
जलुल्लोलमालं	महामच्छवालं ।	
गहीरं रवालं	समुदं विसालं ।	15
पहारिद्धिरूढं	मइंदूढपीढं ।	
णहे धावमाणं	सुराणं विमाणं ।	
धरारंधणित्तं	पसत्थं पवित्तं ।	
जसेणुण्णयाणं	घरं पण्णयाणं ।	
गयासामऊहं	मणीणं समूहं ।	20
सिहालीचलंतं	हुयासं जलंतं ।	

घत्ता—इय सिविणयपंति मणोहरिय जोइवि सीलविसुद्धइ ॥

सुविहाणइ रायहु वज्जरिय सुत्तविउद्धइ मुद्धइ ॥ १२ ॥

12 १ P पोमवत्तं. २ AP विबुद्धा°. ३ P °णेत्तं ४ A सिहालीपलित्तं; P सिहालीवलत्तं, but T सिहालीचलंतं. ५ P °विउद्धइ.

12 1 a मउल्लुगंडं मदार्द्रगण्डम्; b पयंडं प्रचण्डम्. 5 b पोमवत्तं कमलम्. 6 a सयामोयधामं सतः शोभनस्यामोदस्य स्थानम्. 7 a सुहं अनुपहतम्; सेयमाणुं चन्द्रम्. 11 a रमारामरम्मं रमा लक्ष्मीः, शोभा इत्यर्थः; तस्या आरामः वनं, समूह इत्यर्थः, तेन रम्यं मनोज्ञम्. 13 a मरालालिरोलं हंसभ्रमरकोलाहलम्. 16 b मइंदूढपीढं सिंहासनमित्यर्थः. 18 a °णित्तं निर्गतम्. 20 a °मऊहं किरणम्. 21 a सिहालीचलंतं शिखाली ज्वालासमूहश्चलन्ती यत्र. 23 सुविहाणइ प्रभाते.

13

पहुणा विहसिवि गुणगणवंतहि
होही तुह सुउ जियवम्मीसरु
तासु विमलवाहनअहमिंदहु
कुंजरवेसैं नृवरामाणणि
गम्भि परिट्टिउ जिणु जगमंगलु
णच्चिउ णवरसालु तियसेसरु
तासु घरंगणि वण्णविचित्तइं
धणयाएसैं जक्खकुमारिहिं
कामकोहमयमोहविहंजणि
जलणिहिसमहं कालपरिवाडिहिं

सिविणयफलु विण्णासिउ कंतहि ।
तिहुयणगुरु तिणाणजोईसरु ।
आउ पउण्णउ बुहयणचंदहु ।
झत्ति पइट्टुउ णं दिणयरु घणि ।
उट्टिउ घरि सुरसंथुइकलयलु । 5
अहिणंदिउ जियसत्तु णरेसरु ।
रयणइं पुणु णवमास णिहित्तइं ।
घोसियसुमहुरसाहुंक्कारिहिं ।
णिव्वुइ रिसहजिणिदि णिरंजणि ।
जा पण्णासलक्खुं गय कोडिहिं । 10

घत्ता—ता माहमारसियदसमिदिणि बीयउ सिवंपयगामिउ ॥
तित्थंकरं णाणत्तयसहिउ उप्पण्णउ जगसामिउ ॥ १३ ॥

14

उप्पण्णइ जिणि आऊरिय धर
कहिं वि मइंदणिणाय सुभइरव
आसणकंपें विग्गहवियमइ
दसणकमलसरणच्चियसुरवरि
सयमहु मुणिमहसयणिव्वूढउ
भंभाभूरिभेरिसंघायहिं
जिणकमकमलजुयलसंगयमणु
सोमभीमभूसाभाभासुर
कोसलणयरि झड त्ति पराइय

कहिं वि समुग्गय जयघंटारव ।
कहिं वि समुग्गय जयघंटारव ।
कंपिउ अहिवइ महिवइ सुरवइ ।
मयजलमिलियघुलियवहुमहुरि ।
अइरावणि वारणि आरूढउ । 5
वज्जंतहिं वाइत्तणिणायहिं ।
सवहु सवाहणु सधउ सपहरणु ।
चलिय हरि सरसरसिर सुरासुर ।
परियंचेवि तिवार घरु आइय ।

घत्ता—पणवेप्पिणु पियरइं आयरिण सहसा चित्ति विर्यप्पिउ ॥ 10
जिणमायहि मायइ सुरवरहिं मायाबालु समप्पिउ ॥ १४ ॥

13 १ AP add after this : जेडहु मासहु पक्खि अचंदणि (P पक्खियचंदणि), मावसदिणि
ससहरि थियरोहिणि. २ AP णिव°. ३ A °कुमारहिं ४ A °साहुक्कारहिं. ५ A °लक्ख. ६ A °मासि.
७ A सिवपुर°. ८ A तित्थंकर.

14 १ AP कहिं मि. २ A विंभाविय°. ३ P भंभाभेरिपडह°. ४ P वायत्त°. ५ P
वियप्पियउ. ६ P समप्पियउ.

13. 1 b विण्णा सिउ विन्यसितं कथितम्.

14 5 a मुणिमहसयणिव्वूढउ मुनेस्तीर्यंकरस्य पूजामिषेकशतनिर्वाहकः. 8 b हरि इन्द्रः;
सरसरसिर प्रेम्णा शब्दवन्तः. 9 b परियंचेवि प्रदक्षिणीकृत्य. 11 मायइ मायया.

15

जगगुरु लेवि देव गय तेत्तहि
तहिं सीहांसणि णिहिउ भडारउ
इंदजलणजमणेरियवरुणहं
आवाहणु करेवि पोमाइवि
अमरपंति अवितुइ करेण्णिणु
किसलयछण कलस उच्चाइवि
देविंदहिं जिणिंदु अहिसिंचिउ
देवंगइ वत्थइं परिहाविउ
भूसिउ भूसणेहिं साणंदें

सुरागिरिपंडुसिलायलु जेत्तहि ।
मयणवाणसंताणणिवारउ ।
पवणधणयभवससिखरकिरणहं ।
जणभाउ सम्भावे ढोइवि ।
णीरु खीरमयरहरि भरेण्णिणु । 5
मंतु पणवसाहा संजोइवि ।
कुवलयकमलकयंबहिं अंचिउ ।
देउं दिव्वगंधेहिं विलेचिउ ।
णामकरणु विरइउं देविंदें ।

घत्ता—जाएण जेण जसु बंधुयणु कीलासु वि अविसंकिउ ॥

10

वहिरंतंरंगवइरिहिं ण जिउ अजिउ तेण सो कोकिउ ॥ १५ ॥

16

णमो जिणा कयंतपासणासणा
णमो कसायसोयरोयवज्जिया
णमो अदीणकामवाणवारणा
णमो विसालमोहजालछिंदणा
णमो णिहित्तसुण्णवाइवासणा
णमो गयालसालसीलभूसणा
णमो विमुक्कदिव्वघोसणीसणा
णमो अणंतसंतसम्मभावणा

णमो विसुद्ध बुद्ध सिद्धसासणा ।
णमो फणिंदं चंदविंदपुज्जिया ।
णमो महाभवंबुरासितारणा ।
णमो जियारिरायरायणंदणा ।
णमो अणेत्यभेयभावभासणा । 5
णमो पसण्ण दिण्णरोसंदूसणा ।
णमो रिसी तवोविहीपयासणा ।
णमोरंहंत मोक्खमग्गदावणा ।

घत्ता—इय वंदिवि अमराणंदियहि णंदणवणसुच्छायहि ॥

आणेण्णिणु उज्झहि परमजिणु इंदें अप्पिउ मायहि ॥ १६ ॥ 10

15 १ AP सिंहासणि. २ A °संताव°. ३ P अविस्डु. ४ P खीर. ५ A देव.

16 १ AP विसुद्धबुद्धिसिद्धसासणा. २ AP फणिंदं चंदविंदपुज्जिया. ३ AP °दिण्णदोस°. ४ AP °संतसोमभावणा. ५ A णमो अरंहंत.

15 ३ b भव शंकरः; खरकिरण सूर्यः. 4 a पो मा इ वि प्रशस्य; b जण भाउ यज्ञभागः; पूजाभागः. 5 a अवितुइ अविच्छिन्ना. 6 b पणवसाहा ॐ स्वाहा. 10 जसु यस्य; कीलासु क्रीडाशीलः.

16 3 a अदीण° प्रौढः. 4 b जियारिरायराय° जितशत्रुराजाधिराजः. 6 a गयालसाल° गतं आलसं आलं असत्यं यत्र; b दिण्ण° विदारितः. 7 a विमुक्कदिव्वघोसणीसणा विमुक्ताः उच्चैरुच्चारिताः दिव्यघोषाः सर्वभाषाप्रकाशका निस्वनाः शब्दा येन.

17

कालें जंतें जायउ पोढउ
का वि णारि आलिङ्गणु मग्गइ
का वि कुमारि भणइ मइं परिणहि
एकसु देहि दिट्ठि सुहगारी
इय णारीयणु होंतु रसिल्लउ
रक्खहि देवदेव णियसंगें
पिउणा सुरवइणा घरु गंपिणु
कह व कह व मडुइ इच्छाविउ
सुसिरु तंति घणु पुक्खरु वज्जइ
जहि उव्वसिरंमहि णच्चिज्जइ

जयवइ णवजोव्वणि आरुढउ ।
क वि कामाउर पायहि लग्गइ ।
विरहु भडारा किं तुहुं ण मुणहि ।
जा जीवमि ता दासि तुहारी ।
कामासत्तउ कामगहिल्लउ । 5
मारिज्जंतु वराउ अणंगें ।
पत्थिउ जिणकुमारु पणवेप्पिणु ।
कण्णासहसहिं पँहु परिणाविउ ।
जहिं तुंवुरुणा सुसरउ गिज्जइ ।
अणवमरसविसेसु संचिज्जइ । 10

घत्ता—जहिं मंगलदव्वविहत्थियहिं उरघोलिरहारमणिहिं ॥

आवंतिहिं जंतिहिं सुललियहिं छेउ णत्थि सुररमणिहिं ॥ १७ ॥

18

जहिं उवमाणउ किं पि ण दिज्जइ
सव्वतित्थपरिपुण्णहिं कलसहिं
खीरतुसारतारणिच्चारहिं
कोमलकिसलयछाइयवत्तहिं
मंगलघोसंवितासविसेसहिं
किउ रज्जाहिसेउ सूर्यसेवहु
महि भुंजंतहु पीणियभव्वहुं
एकहिं दिणि णरणियरणिरंतरि
वसुवइवसुमइकंताकंतें

तं उच्छउ मइं किं वणिज्जइ ।
मुणिवैयणहिं णं वियलियकलुसहिं ।
जित्तंवितासिणिमोत्तियहारहिं ।
विसहरसुरणरखयरक्खित्तहिं ।
तियसिंदहिं मिलेवि पुहईसहिं । 5
वडु णिलाडि पट्टु तहु देवहु ।
एक्कुणवीसं लक्ख गय पुव्वहं ।
अच्छंतें अत्थाणव्वंतरि ।
रयणिहि गयणभाउ जोयंतें ।

घत्ता—तां तेण दीह ससहरधवल उक्क पडंती दिट्ठिय ॥

णं णहसिरिकंठहु परियलिय चलमुत्ताहलकंठिय ॥ १८ ॥

17 १ A एक सुदिट्ठि देहि सुहगारी; P एक सदिट्ठि देहि सुहगारी. २ AP add after this; कुमारतें (P कुमारत्ति) पुणु काल सुहासिउ, पुव्व अट्टदहलक्ख पणासिउ. ३ A मंडइ; P मडइ. ४ P सहु. ५ AP अणुवम°; T अणुवम° but the meaning given is शान्तरसरहितः.

18 १ AP णं मुणि°. २ P जिणिवि विला°. ३ A कमलकिसलयच्छाइय°; P कमलहिं किसलयछाइय°. ४ A सुरसेवहु; P सियसेवहु. ५ A एक्कुणलक्खवीस गय; P तयपंचास लक्ख गय. ६ P अच्छइ जा अत्थाण°. ७ A तो.

17 1 b जयवइ जगत्पतिः. 8 a मडुइ इच्छा विउ हठादिच्छां कारितः. 10 b अणवमरस° नवमरसरहितम्, शान्तरसं विना. 12 छेउ छेदः त्रुटिः.

18 6 a सूर्यसेवहु श्रीसेवितस्य. 9 a वसुवइ लक्ष्मीः; वसुमइ पृथ्वी. 10 उक्क उक्का.

पेच्छंतहु सा तहिं जि विलीणी
 गयणुमुक्क उक्क गय जेही
 लग्गमि णिरवज्जहि मुणिविज्जहि
 छणि छणि जडयणु किं हरिसिज्जइ
 जीय भणंतहं विहसइ तूसइ
 ण सहइ मरणह केरउ णाउं वि
 कालि महाकालिहिं घरु दुक्कइ
 जोइणीहिं को किं रक्खिज्जइ
 खयकालहु रक्खंति ण किंकर
 खयकालहु रक्खंति ण केसव
 होइ विसूई संपे घेप्पई
 जलि जलयर थलि थलयर वइरिय
 तो वि जीउ जीवेवइ वंछइ

ईसमणीस समासमलीणी ।
 अथिर णरेसरसंपय तेही ।
 पभणइ सामि जामि पार्वज्जहि ।
 आउ वरिसवरिसेणं जि खिज्जइ ।
 मेर पभणंतहं रंजइ रूसइ । 5
 पहरणु धरइ फुरइ णित्थाउ वि ।
 मज्जु मासु ढोवंतु ण थक्कइ ।
 पीडिवि मोडिवि काले खज्जइ ।
 मय मायंग तुरंगम रहवर ।
 चक्कवट्टि विज्जाहर वासव । 10
 दाढिविसाणिभृगहिं दारिज्जइ
 णहि णहयर भक्खंति अवारिय ।
 लोहें मोहें मोहिउ अच्छइ ।

घत्ता—सुहुं वंछइ परं तं णउ लहइ मरणह तसइ ण चुक्कइ ॥

इच्छाभयपरवसु एहु जणु जममुहकुहरहु दुक्कइ ॥ १९ ॥ 15

तांवाइय लोयंतिय सुरवर
 चंगउ चित्तडिंभु संथवियउ
 छंडेहि पणइणि कंचणगोरी

ते भणंति जय जगगुरु सुरवर ।
 णाणणिहेलाणि पइं संथवियउ ।
 धरंहि भुवणसंबोहणगोरी ।

19 १ P पव्वजहि. २ AP वरिसु वरिसेण. ३ A मरणु भणंतहं; P मरु पभणंतहं. ४ A किर को रक्खिज्जइ; P किं किर. ५ A संपेसिज्जइ. ६ AP add after this: दहि बुद्धइ जलणेण पलिण्णइ. ७ AP^o मिगहिं. ८ AP add after this: विसविवक्खसत्थहिं मारिज्जइ. ९ A जीवेवउ; P जीवेव्वउ. १० P तं पर णउ. ११ A इच्छाहय परवसु; P मिच्छाभयपरवसु.

20 १ AP तावाइय. २ चित्तडंभु but gloss बालकः. ३ A छंडिवि; P छड्ढहि. ४ AP चंपय. ५ P वरहि.

19 1 b ईसमणीस स्वामिनो बुद्धिः; समासमलीणी सम्यगासमन्तादुपशमेन लीना. 2 a उ^oमुक्क उद्गता. 4 a छणि छणि आयुर्ग्रन्थिपर्वणि पर्वणि. 5 a जीय भणंतहं हरिसइ त्वं जीव इति कथिते हर्षति; b रंजइ दुष्टं शब्दं करोति. 6 b णित्थाउ निर्वलः. 11 a विसूई विषूचिका.

20 1 a तांवाइय तांवा तावत्, तदा, आइय आगताः; b सुरवर हे सुराराध्य. 2 a संथ-वियउ प्रबोधितम्; b णिहेलाणि गृहे; संथवियउ धृतम्. 3 b गोरी सरस्वती, अन्यत्र दिव्यस्त्री.

गइ दुचरित्तकम्मसंताणइ
पभणिउ पुत्त चरसु संताणइ
तहिं अवसरि णहु छणु विमाणहिं
किउ दिक्खाहिसेउ तियसेसहिं
गय खग सुर णियसिवियाजाणें
णावइ णाविउ सहेउवणामें
णिच्च करंति पणयकलहं सइ
तइंगंधव्वगीयकलहंसइ
तहिं सत्तच्छयतलि सुणिसण्णउ
यत्ता—मीहे मासे सियणवमिदिणे रोहिणिरीक्खि गयासैं ॥
अवरणइ केसलोउ करिवि लइय दिक्ख परमेसैं ॥ २० ॥

21

जे धम्मेल्ल विमुक्क सुवत्तें
लेवि धित्त खीरणवणीरइ
विसयंपरीसहरिउहु ण संकिउ
णाणु चउत्थउ खणि उप्पण्णउं
उज्झाणयरिहि वीयइ वासरि
कुसुमवरिसु सुरवडहणिणायइ
गेहणैहवंधणु विच्छिण्णउं
पूसहु सुक्कपक्खि संपत्तइ
ते सुरणाहें मणिमयंपत्तें ।
को णउ करइ भत्ति जइ णीरइ ।
नृवसहासु तें सहुं दिक्खंकिउ ।
छट्ठुववासैं व्रउ पडिवण्णउं ।
किउं पारणउं वंभरायहु घरि । 5
पंचच्छरियइं तहिं संजायइं ।
वारहवरिसइं तउ संचिण्णउं ।
एयारसि रोहिणिणक्खत्तइ ।

६ P. धरसु. ७ A णर; P णिव. ८ A तावइ णमिउ. ९ AP सहेउअणामें; K सहेउपणामें but gloss and T सहेउवणामें सहेउकनाम्नोद्यानम्. १० A णडगंधव्व°; P तडि गंधव्व°. ११ AP माहहो मासहो.

21 १ AP °वत्तें. २ AP विसहपरीसह°. ३ AP णिव°. ४ AP वउ. ५ A तीयइ. ६ AP °पडह°. ७ P गेहि गेह°.

4 a °कम्मसंताणइ क्रियाविस्तारे; b संताणइ अन्वये वंशे. 5 a संताणइ सत्पुरुषाश्रया; b °कय-संताणइ कृतसत्पुरुषलक्षणेन. 6 a विमाणहिं विगतसंख्यैः. 7 a तियसेसहिं देवेन्द्रैः; b पसत्थ-तियसेसहिं प्रशस्तस्त्रीविशेषाभिः. 9 a सहेउवणामें सहेउकनाम्नोद्यानेन. 10 a पणयकलहं सइ प्रणयकलहकं झगडकं स्वयं कुर्वन्ति; b सरि सरोवरे. 11 a गीयकलहंसइ गीतानां मनोज्ञताध्वंसकानि; b ताहंचलणि रसियइं कलहंसइ तेषां तद्यगतगन्धर्वाणां पादेषु रसितानि शब्दितानि मनोज्ञहंसकानि नूपुराणि; हंसशब्दोऽत्र नूपुरवाची. 13 गयासैं विनष्टवाञ्छेन.

21 1 a सुवत्तें शोभनवक्त्रेण शोभनपात्रेण वा. 2 b णीरइ रजोरहिते. 5 a वीयइ वासरि द्वितीये पारणादिने इत्यर्थः.

भावाभावालोयविराइउ

केवलणाणु तेण उप्पाइउ ।

हय दुंदुहि णं गज्जिउ सग्गे

आय देव दिसिविदिसंहं मग्गे । 10

घत्ता—चत्तारि सयाइं सरासणहं सहुइं देहु जिणिदहो ॥

अमरिंदे दूरासंकिण मणिणउ सरिसु गिरिंदहो ॥ २१ ॥

22

णवकणयवणु

खमभावु पुणु ।

संथुउ अणेण

अमराहिवेण ।

जय भव भवंत

जय दाणवंत ।

जय भूयणाह

विरइयविवाह ।

जय गोरिरमण

जय सुविसगमण । 5

जय तिउरडहण

जय मयणमहण ।

जय मोक्खमग्ग

णिग्गंथ णग्ग ।

जय सोमसीस

जय तिहुवणीस ।

जय णायहार-

भूसियसरिर ।

सुतिलोयणास-

हर हरविलास । 10

सुरयंतवित्त-

पम्भाररत्त ।

णीसरियविमल

चउवयणकमल ।

जय वेयभासि

पसुवहपयासि ।

८ AP. भावाभावलोएं पविरायउ. १ A °विदिसहं मग्गे; P °विदिसि णहग्गे.

22 १ P भूवणाह.

9 a भा वा भा वा लो य वि रा य उ विश्वस्थितसमस्तपदार्थदर्शनेन विराजितम्.

22 3 a भव हे शंकर; भवंत संसारस्य अन्त अन्तक मोक्षप्रदानात्प्रलयविधानाच्च; b दा ण वं त अभयदानदायक एकः, अन्यो दानवविनाशकः. 4 a भूयणाह एकः सकलप्राणिस्वामी, अन्यः पिशाचनाथः; b विरइयविवाह विरचिता विनष्टा बाधा येन, अन्यत्र कृतपाणिग्रहण. 5 a गोरिरमण सरस्वतीप्रियः, अन्यत्र गौर्याः पार्वत्याः रमण पते; b सुविसगमण शोभनस्य वृषस्य धर्मस्य गमनं प्रवर्तनं यस्मात्; अन्यत्र शोभनबलीवर्देन गमनं यस्य. 6 a तिउरडहण जातिजरामरणलक्षणत्रिपुरविध्वंसक; अन्यत्र त्रिपुरदानवविनाशक. 7 a मोक्खमग्ग मोक्षपथ; अन्यत्र मोक्षे वेध्ये मार्गो मार्गणो यस्य. 8 a सोमसीस उपशान्तशिष्य, चन्द्रोपलक्षितमस्तकोऽन्यत्र; b तिहुवणीस त्रिभुवनस्वामिन्, अन्यत्र त्रिभुवनायास्त्रिपथाया गङ्गायाः स्वामिन्. 9 a णायहार सन्मार्गधारक सन्मार्ग एव हारो यस्येति वा, सर्प एव हारोऽन्यत्र. 10 a सुतिलोयणासहर सुष्ठु त्रिलोकविनाशहर; परमकारुणिकत्वादजरामरपदप्रापकत्वाच्च; अन्यत्र शोभनत्रिलोकस्य धर, अथवा सुत्रिलोकस्य नासधरो धर्मधरो वा हरः शिवश्च; b विलास विगतक्रीड, विशिष्टक्रीड. 11 सुरयंतवित्तपम्भाररत्त सुरतस्यान्तो विनाशो यस्मिन् वृत्ते चरिते तस्य व्रतस्य प्राग्भारे संघाते रतः; अन्यत्र सुरपर्यन्तं यद्वृत्तं चेष्टितं तस्य प्राग्भारे रतः. 13 a वेयभासि प्रथमानुयोगादिपरमागमचतुष्टयप्रकाशकः, वेदकर्ताऽन्यत्र; b पसुवहपयासि पशूनामपि सत्पथप्रकाशकः; अन्यत्र पशुवधप्रकाशकः.

णिद्वडुडंभ

कंपावियक

जय चक्रपाणि

बहुसोक्खहेउ

जय परमवंभ ।

कयधम्मचक्र ।

जय दिव्वणाणि ।

जय गरुलकेउ ।

15

यत्ता—तुह गम्भणिवासि हिरण्णमयविट्ठि सुट्ठु पसिद्धउ ॥

तुहुं तेण हिरण्णगम्भं भणिउ अण्णहु एउं णिसिद्धउ ॥ २२ ॥

23

वंदिवि एम सुरिंदं सत्तिइ
माणखंभसरवरसरपरिहहिं
णिम्मियपायारेहिं विचित्तिहिं
कप्पद्दुमचेईहरचिंधहिं
णडसालाहिं णट्टतंडवियहिं
तोरणरयणालंकियदांमहिं
जं एहउं तहिं मोक्खहु पंथिउ
पुव्वासासमुहुं आसीणउ

विरइउ समवसरणु जिणभत्तिइ ।
संकुसुमवेल्लिहिं मरगयफलिहहिं ।
धूहहिं सूरयंतमणिदित्तिहिं ।
धूवहडेहिं सुधूवसुगंधहिं ।
थामि थामि मणिमयमंडवियहिं । 5
कणयदंडवर्णफणिपडिहारहिं ।
अजियणाहु सीहासणि संठिउ ।
किं वण्णमि तेल्लोकपहाणउ ।

यत्ता—चउतीसातिसयविसेसधरु जिणु हरिवीढि वइट्टउ ॥

उययदिसिहरि उययंतु रवि छुडु णं लोए दिट्टउ ॥ २३ ॥ 10

24

सव्वभहु तं तहु सीहासणु
णवकंकेल्लिरुक्खु कोमलदलु
छत्तइं तिणिण चंदसंकासइं

कुसुमवासु भसलावलिपोसणु ।
भामंडलु णं दिणयरमंडलु ।
चमरइं हिमगोखीराभासइं ।

२ A णिद्वडुडंभ. ३ AP दिव्ववाणि. ४ AP °गम्भु. ५ A एउ ण सिद्धउ.

23 १ P सुकुसुम°. २ P सुयंधसुयंधहिं. ३ A णट्टमंडवियहिं. ४ AP रयणतोरणालं°. ५ AP °दारहिं. ६ AP °दंडधर°. ७ P जं एहउ तं सक्के पंथिउ, जगकारुणे आवेप्पिणु थिउ. ८ P पुव्वासासमुहुं तेण आसीणउ. ९ A णं तइलोए दिट्टउ.

14 a णिद्वडुडंभ निर्दग्धदम्भः; अन्यत्र निश्चितो दग्धदम्भो निकृष्टदम्भो यस्य; b परमवंभ परमात्म-स्वरूपः; अन्यत्र परमब्रह्म आत्मा स्वरूपं यस्य, एकमूर्तिस्त्रयो भागा ब्रह्मा विष्णुर्मेहेश्वर इत्यभिधानात्. 15 b कयधम्मचक्र कृतधर्मचक्रः; अन्यत्र कृतं धर्मस्य धनुषः चक्रं मण्डलं येन, संग्रामकाले कृतचक्राकार-चाप इत्यर्थः. 16 a चक्रपाणि चक्रं लाञ्छनं पाणौ यस्य; अन्यत्र चक्रं प्रहरणं पाणौ यस्य. 17 a बहुसोक्खहेउ बहुभिरिन्द्रादिभिः सौख्यार्थं सेव्यः; अन्यत्र वधूभिः सौख्यार्थं सेव्यः; b गरुलकेउ गरुडध्वजः. 18 °विट्ठिइ °वृष्ट्या.

23 3 b सूरयंतमणि° सूर्यकान्तमणिः. 4 b धूवहडेहिं धूपघटेः. 7 a पंथिउ पान्थः. 10 उययंतु उदयन्.

वज्रइ दुंदुहि भुवणाणंदणु
 णिगय दिव्वभास सच्चुणय
 अक्खइ जिणु सत्त वि पायालइं
 अक्खइ जिणु भावणसंपत्तिउ
 अक्खइ जिणु अहमिंद वि सुरवर
 अक्खइ जीवकम्मभेयंतरु
 सीहसेणरायाइय गणहर
 विरइयरिद्धिउ सइं सकंदणु ।
 तं णिसुणंति अमर णर पण्णय । 5
 णरयलक्खदुक्खग्गिगविसालइं ।
 वेंतरजोइससग्गुप्पत्तिउ ।
 बहुविह णर तिरिक्ख तस थावर ।
 अक्खइ पेक्खइ तिज्जुं णिरंतरु ।
 जाया णउइं तासु सम्मयधर । 10

घत्ता—सहसाइं तिण्णि पण्णासियइं सयइं सत्त भयवन्तहं ॥
 पुव्वंगधरहं तहिं मुणिवरहं जायइं संतहं दंतहं ॥ २४ ॥

25

उडुसयाइं इगिवीससहासइं
 चउसयाइं णवसहसइं सिद्धुइं
 केवलणाणिहिं वीससहासइं
 ताइं जि पणु चउसयहिं समेयइं
 तवसमसहसइं पुणरवि उत्तइं
 सग्गारोहणसुहयणिसेणिहिं
 तेत्तियइं जि पण्णासइ रहियइं
 एव गणंतगणंतहुं आयउ
 अज्जहं लक्खइं तिण्णि समासविं
 तेत्तिय हउं सावय आहासविं
 संखारहिय देव णिहेसविं
 सिक्खुयरिसिहिं विमुक्कधणासइं ।
 णाणत्तयसंजुत्तहं दिट्ठइं ।
 जाइं अणंगसंगणिण्णासइं ।
 विक्किरियारिद्धिहरहं णेयइं ।
 चउसयाइं पण्णासइ जुत्तइं । 5
 संभूयइं मणपज्जवणाणिहिं ।
 दिण्णुत्तरहं विवाइहिं विहियइं ।
 एक्कु लक्खु भिक्खुहुं संजायउ ।
 उप्परि सहसइं वीस णिवेसविं ।
 पंचलक्ख अणुवइयहिं घोसविं ।
 देविहिं किहं परिमाणु गवेसविं । 10

घत्ता—इय एत्तियसंघे परियरिउ पुव्वहं विरइयपरहिय ॥
 तेपण्णलक्खु महियलि भमिवि वारहवारिसहिं विरहिय ॥ २५ ॥

24 १ P दिव्ववाणि. २ A सच्चुणय; P सच्चुणय; but K सच्चुणय and gloss सत्तो-
 नता. ३ P °कम्महो यंतरु. ४ A तिजयभंतरु. ५ A1' णवइ; K णउवि and gloss नवतिः.
 ६ A सम्मधर.

25 १ AP °संजुत्तइं. २ P °उत्तइं. ३ AP सुहणिस्सेणिहिं, but T सुहय° सुखद°. ४ P
 संभूयहिं. ५ P वहियइं. ६ AP एम. ७ AP समासमि. ८ AP णिवेसमि. ९ AP सावइ आहासमि.
 १० AP घोसमि. ११ AP णिहेसमि. १२ AP कहिं. १३ AP गवेसमि. १४ AP विहरइ परहिय.
 १५ A तेवण लक्ख; P सो एक्कु लक्खु.

24 4 b विरइ यरिद्धिउ विरचितद्धिरिन्द्रः स्वयमेव शरीरेण. 5 a सच्चुणय सत्तोन्नता.

25 1 a उडुसयाइं षट् शतानि. 5 a तवसम° द्वादश°. 6 a °सुहय° °सुखद°. 7 b
 दिण्णुत्तरहं दत्तोत्तराणाम्. 9 a °अज्जहं आर्याणाम्. 12 विरइ यपरहिय कृतपरहितः.

सिहरिहि दरिसियदरिमयवेयहु
 मासमेत्तु थिउ पडिमाजोपं
 एकपिंड वाहत्तरिलक्खइं
 मासि चइत्ति पक्खि ससिजोणइ
 रोहिणिरिक्खि कम्मसंधारणु
 अंतिमझाणु झत्ति विरएप्पिणु
 भुवणत्तयसिहरहु सुहठाणहु
 कय णिव्वाणपुज्ज सुरसारहिं
 गउ सुरवइ जिणगुणरंजियमणु

पुणु अवसाणि गंपि संमेयहु ।
 जाणमि णाहु विमुक्कउ जोपं ।
 जीवेप्पिणु पुव्वहं कयसोक्खइं ।
 पंचमिदिवसि जाइ पुव्वणइ ।
 दंडकवाडुरुजगजगपूरणु । 5
 तिणिण वि तणुबंधणइं मुएप्पिणु ।
 अजिउ भडारउ गउ णिव्वाणहु ।
 तणु संपूर्इउ अग्गिकुमारहिं ।
 अवरु वि जहिं आयउ तहिं गउ जणु ।

घत्ता—जिह रिसहें भरहुहु वज्जरिउं तिह हउं तुह सयमाणण ॥ 10
 आहासमि सयररायचरिउ कुंदपुप्फदंताणण ॥ २६ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए
 महाभवभरहाणुमणिए महाकव्वे अजियणिव्वाणगमणं णाम
 अद्वितीयसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ३८ ॥

॥ अजियचरियं समत्तं ॥

26 १ A दावियदरिसरिवेयहु; P दरिसियदरिसरिवेयहु. २ AP जाणिवि. ३ AP कय-
 संखहं ४ A दंडु कवाड पयरजयपूरणु; P दंडु कवाडु पयर जयपूरणु. ५ A भुवणत्तय; P भुवणत्तइ.
 ६ AP संकारिउ. ७ APT सियमाणण. ८ AP omit अजियचरियं समत्तं.

26 1 a दरिसियदरिमयवेयहु दर्शितो दरीषु मृगाणां वेगो यस्मिन्मेरौ. 6 b तिणिण वि
 तणुबंधणइं औदारिकतैजसकर्मणानि. 8 a सुरसारहिं देवेन्द्रैः. 10 सयमाणण हे श्रीमानन श्रेणिक.

XXXIX

गुणगणहरु भासइ गणहरु बहुरसभावणिरंतरु ॥
मगहाहिव णिसुणि मंहाहिव सयरणरिंदकहंतरु ॥ ध्रुवकं ॥

1

इह जंबुदीवि खरयरकराहि	मंदरगिरिपुव्विल्लइ विदेहि ।
सीयहि दाहिणयलि संणिसण्णु	उद्दामगामसीमापउण्णु ।
णं धरणिइ दाविउ सुहपएसु	वच्छावइ णामें अत्थि वेसु । 5
मायंदणवदलुकंठियाउ	जहिं कलयलंति कलयंठियाउ ।
कमलायर धरियसुपुंडरीय	णं णरवइ धरियसुपुंडरीय ।
उववणइं विविहवच्छंक्रियाइं	गोउलइं धवलवच्छंक्रियाइं ।
जहिं मंडव दक्खोहल वहांति	घरि घरि करिसाणियहं हल वहांति ।
जहिं णिच्चु जि सुद्धु सुहिक्खु खेउं	कामिणिउ देंति कामुयहं खेउं । 10

घत्ता — विमिहयसुरु तहिं पुहईपुरु पविमलमणिमयमहियलं ॥
सरयामलु चंदयरुज्जलु घरचूलाहयणहयलं ॥ १ ॥

2

तहिं णिवसइ सिरिजयसेणु राउ	जिणसेणापणइणिजणियराउ ।
रइसेणु पुत्तु पररमणिअवरु	उप्पण्णु ताहं दिहिसेणु अवरु ।

Mss. A and P have the following stanza at the beginning of this Samdhi:—

शशधरविम्बात्कान्ति (न्ति ?) स्तेजस्तपनाद्गभीरतामुदधेः ।
इति गुणसमुच्चयेन प्रायो भरतः कृतो विधिना ॥ १ ॥

This stanza is also found at the beginning of Samdhi XVIII of this Work in certain Mss. of the Mahāpurāṇa. For details see Introduction to Vol I. pp. xvi-xxvii and also foot-note on page 295 of the same Vol. K does not give it there or here.

1 १ AP महाणिव. २ A उत्तरयलि; K उत्तरयलि but corrects it to दाहिणयलि. ३ A कलियंठियाउ. ४ AP दक्खरसु. ५ A करसणियहं. ६ AP सुत्थ. ७ AP सुभिक्खु. ८ AP विमियं. ९ AP महियल. १० चूडाहयं. ११ AP णहयल.

1 2 महाहिव महाधिप. 3 a खरयरकराहि आदित्यकराभे, आदित्यतेजोयुक्ते इत्यर्थः. 4 a सीयहि सीतानद्याः; b पउण्णु पूर्णः. 6 b कलयंठियाउ कोकिलाः. 7 a पुंडरीय कमलम्; b पुंडरीय छत्रम्. 8 a वच्छंक्रियाइं वृक्षलाञ्छितानि. 9 a दक्खाहल द्राक्षाफलानि. 10 a खेउं क्षेमं कुशलम्; b खेउं आलिङ्गनम्. 11 पुहईपुरु पृथ्वीपुरं नाम नगरम्.

2 २ a पररमणि अवरु परमणीनां अभर्ता, अपुंश्चल इत्यर्थः, सुशील इति वा.

ते विणिण वि जण पच्चक्खकाम
ते विणिण वि जण ससिसूधाम
ते विणिण वि जण परहियविवेयं
गुरुदेवमित्तबंधवविणीउ
करपल्लवगताडियउराइं
अण्णउ ण मुणांति ण धेरु दुवारु

ते विणिण वि जण संपण्णकाम ।
ते विणिण वि जण जयलच्छिधाम ।
ते विणिण वि जण जणणहु विहेय । 5
रइसेणु णवर कालेण णीउ ।
पडियइं पियरइं सोयाउराइं ।
सिसुमोहणीउ मुणिहिं वि दुवारु ।

घत्ता—णिवडंतहं विहिं वि रडंतहं उवसमभाउण्णायणु ॥

कयसंतिहिं दिण्णउं मंतिहिं जिणवरवयंणु रसायणु ॥ २ ॥ 10

3

कुलकंचुईहिं संवोहियाइं
जणमयगलमूलालाणरज्जु
जयसेणं णासियरइरुएण
णियदेविइ सहं रयंविहुणएहिं
दुज्जयदुण्णयदुज्जसहरासु
परिसेसेण्णिणु णीसेसु संगु
वोलीणइ गुरुसेवाइ कालि
मणि तिहुयणलच्छीवइ सरेवि
मुणिवरहिं मयणघणमारुएहिं

कहं कह व ताइं उम्मोहियाइं ।
तक्खणि दिहिसेणहु देवि रज्जु ।
सामंतं समउं महारुएण ।
अण्णेहिं मि बहुणरमिहुणएहिं ।
वउं लइयउ पणविवि जसहरासु । 5
तउ चिण्णउं तेहिं दुवालसंगु ।
पच्छा संपत्तइ मरणकालि ।
वरपरगणचरियइं पइसरेवि ।
दोहिं मि जयसेणमारुएहिं ।

घत्ता—दुरियलइं तिणिण वि सल्लइं हिययहु कड्ढिवि घित्तइं ॥ 10
किउ अणसणु दूसहु भीसणु पंच वि करणइं जित्तइं ॥ ३ ॥

4

जयसेणु मरेवि महाबलक्खु
वेउव्विउ जहिं णीरोउ काउ

संजायउ सुरवरु जसवलक्खु ।
बावीसजलहिसमपरिमियाउ ।

2 १ A संपुण्णकाम. २ A °विहेय but gloss °विवेकः. ३ AP घर दुवारु. ४ AP कुलमंतिहिं. ५ A °वयणरसायणु.

3 १ P कह व कहव. २ A णं मयगलथूणा°; P णं मयगलथूल°. ३ AP रइविहुणएहिं. ४ A दुक्कियदुण्णयदुज्जसहरासु; P दुक्कियदुण्णयदुज्जयहरासु. ५ AP वउ. ६ AP परपरगण°.

5 a परहियविवेय परहितविवेकिनौ; b विहेय विनययुक्तौ. 8 b सिसुमोहणीउ पुत्रस्नेहः.

3 2 a जणमयगलमूलालाणरज्जु जना एव मत्तगजास्तेषां मूलभूता आलानरज्जुः बन्धनदोरः. 3 a णासियरइरुएण नाशितरतिरोगेण; b महारुएण महारुतनाम्ना मन्त्रिणा सह. 6 a परिसेसे-
ण्णिणु त्यक्त्वा. 8 a तिहुयणलच्छीवइ त्रिभुवनलक्ष्मीपतिर्जिनः; सरेवि स्मृत्वा. 10 घित्तइं क्षितानि.

4 1 a महाबलक्खु महाबलनामा; b जसवलक्खु यशसा शुक्लः उज्ज्वलः.

इयरु वि सुहकम्मं तहिं जि धांमि
तणु मुइवि महारुउ पउरतेउ
ण मुयंति सयण ससणेहवंधु
जो पावइ अग्गइ मणुयजम्मु
विणिण वि ते दिवि णिवसंति जांव
कोसलपुरि राउ समुद्विजउ
विजया णामें तहु अत्थि घरिणि
सो तियसु सग्गसिहराउ रहसिउ

सोलहमइ अच्चुयकप्पणामि ।
संभूयउ सिरिमणिकेउ देउ ।
किउ दोहिं मि पडिबोहणणिबंधु । 5
तहु अमरु समासइ परमंधम्म ।
कालेण महावलु ढलिउ तांव ।
जसु घरि घोसिज्जइ णिच्चविजउ ।
परमेसरि णां अणंगधरणि ।
तहि केरइ गम्भणिवासि वसिउ । 10

घत्ता—हरिकंधरु बहुलक्खणधरु छणससहरमंडलमुहु ॥

कणयच्छवि णावइ णवरवि जाणियउ जणणिइ तणुरुहु ॥ ४ ॥

5

संगामसमुदरउद्दमयरु
णं केसरि दरदीसंतदाहु
कालेण गलंतें जाउ पोहु
तणु तासु जोहकरभूसणाहं
मंदरभित्ति व उत्तुंगिमाइ
तहु णिवकुमारकीलौइ ललिय
तेत्तिय जि महामंडलवइत्तु
गय जइयहुं तइयहुं सुकियसारु
असि चम्म छत्तु गहवइ पुरोहु
वरजुवइ थवइ वरकुलिसदंडु
चोइह रयणइं महियलु छखंडु
दुइ पोम संख दुइ अवरुं दिवु

कोक्किउ कुमारु ताएण सयरु ।
दुव्वाएवेरिसंगामसोहु ।
पलयक्कु व तिव्वपर्यावरुहु ।
चउरद्धसयाइं सरासणाहं ।
छज्जइ गोरी सेविय रमाइ । 5
पुव्वहं अट्टारहलक्ख गलिय ।
पालंतहु पत्थिवपय पयत्तु ।
उप्पणउ चक्कु फुरंतधारु ।
कैरि हरि कागणि मणि सेण्णणाहु ।
परपहरणगणणिदल्लणचंडु । 10
महकालु कालु पिंगलु पयंडु ।
माणव इय णव णिहि देंति सव्वु ।

4 १ AP थामि. २ A महारुइ. ३ A सयणि. ४ AP पवर धम्म.

5 १ A पयायरुहु. २ P उत्तंगिमाइ. ३ P कुमारलीलाइ. ४ AP चम्म. ५ AP गिहवइ.
६ AP हरि करि. ७ K omits थवइ. ७ AP दढ°. ८ A णिदहणचंडु; P णिव्वहणचंडु. ९ A
चउदह. १० AP पचंडु. ११ A तह पोम संख णेसप्पु सव्वु. १२ P पवरभव्वु.

5 a ससणेहबंधु स्वस्तेहबन्धः; b णिवंधु वाग्वन्धः. 6 b समासइ कथयति. 7 b ढलिउ च्युतः.
10 a तियसु महावलदेवः.

5 1 a १उद्दमयरु रौद्रमकरः; b सयरु सगरः. १ a जोहकरभूसणाहं चापानाम्.
5 a उत्तुंगिमाइ उन्नत्या; b गोरी सरस्वती; रमाइ लक्ष्म्या. ७ b पयत्तु प्रयत्नेन. ९ b सेण्णणाहु
सेनापतिः. 10 a १कुलिसदंडु वज्रम्. 12 a दुइ पोम पद्मो महापद्मश्च; संख दुइ शंखो
महाशंखश्च.

घत्ता—महि हिंडिवि समरु स^{१३}मोडिवि दु^{१४}ज्जण दु^{१५}दुसाहिय ॥
जलथलवइ णहयर णरवइ देव वि तेण पसाहिय ॥ ५ ॥

6

वरवसुमइ अस्सिणा वसि करेवि
आवेप्पिणु कउ उज्झहि णिवासु
जिंवं भरहहु तिंवं सयरहु जि होइ
॥ णामेण चउम्मुहु देउ संतु
आसीणु भडारउ णिलइ जेत्यु
किंकरकरवालकरालधारु
गउ वंदणहत्तिइ सयर राउ
अवलोइउ जिणपयणिहियचिचु
भो देव महावल णिव्वियप्प
पुहईपुरि णरवैरसंथुपहिं
चिरु चिण्णउ तउ जइणिंदमग्गि

णीसेसणरेसहं कप्पु लेवि ।
एत्तिय संपय भुवणयलि कासु ।
तं वण्णहुं ण वि सकंति जोइ ।
उप्पण्णउं तहु केवलु अणंतु ।
संजायउ देवागमणु तेत्थु । 5
अण्णहिं दिणि सुंदरु सपरिवारु ।
अवयरिउ तहिं जि मणिकेउ देउ ।
बोलाविउ तियसें परममित्तु ।
ओलक्खहि किं मइं णाहिं वप्प । 10
होइवि जयसेणमहारुपहिं ।
जाया विण्णिण वि सोलहमि सग्गि ।

घत्ता—तुहुं सुहमइ ह्यउ णरवइ हउ ओहँच्छविं सुरवर ॥
जे जंप्पिउ आसि वियप्पिउं तं हियउल्लइ संभरु ॥ ६ ॥

7

जे गय ते मय मउलवियणयण
संदण ण मुणंति विइण्णु णेहु
रायहं हियवइ धम्मु जि ण थाइ
अंतरि छत्तइं छत्तहर देंतु
अंगइं लच्छिहि दोसंक्रियाइं
रायउलइं पहु पइं जेरिसाइं
णिवडंति णरइ घोरंधयारि
किं रक्खइ तेरउ विजयचक्कु

जे हरिवर ते चल वंकवयण ।
किंकर णियकज्जहि देंति देहु ।
चामरपवणें उड्डेवि जाइ ।
तं तइ वि वप्प पेक्खइ कयंतु ।
भुजंतइं केव ण संक्रियाइं । 5
पंचिदियसुहविसरसवसाइं ।
ण विरप्पइ किं तुहुं भोयभारि ।
सिरि पडइ भयंकर कालचक्कु ।

१३ AP सुमंडिवि. १४ P दुज्जस.

6 १ AP जिम. २ AP तिम. ३ P वंदणभत्तिइ. ४ AP सयरराउ. ५ P अवलोयउ.
६ AP णरवइ. ७ AP सो अक्खमि.

7 १ P मउलेवि णयण. २ P वियण्णु. ३ A केणउ संक्रियाइं; P केम ण संक्रियाइं.

13 स मो डिवि उद्धृत्य.

6 1 b कप्पु करः दण्डो वा. 8 b ति यसें मणिकेतुना. 13 संभरु संस्सर.

7 1 a मउलवियणयण मुकुलितनेत्राः. 2 a विइण्णु वितीर्णो दत्तः. 5 a अंगइं
राज्याङ्गानि सप्त, गीतवृत्त्यादीनि वा. 7 b विरप्पहि विरज्यसे.

XXXIX.7.9]

पुष्पयन्ताविरइयउ

[सयरणिव्वाणगमणं

तहु वयणहु तेण ण दिण्णु कण्णु
पुणु अण्णहिं वासरि रयणकेउ
मुणिवरु होइवि कयधम्मसवणि
तं पेच्छिवि पुरु जंपइ असेसु

गउ सुरवरु सुरहरु माणि विसण्णु ।
णियरूवोहामियमयरकेउ । 10
आइउ थिउ सयरजिणिंदभवणि ।
एहउं ण रूवु पावइ सुरेसु ।

घत्ता—जणनेत्तइं जहिं जि णिहित्तइं तहिं जि णिरारिउ लग्गइं ॥
बुहयंदहु तासु मुणिंदहु को वण्णइ तणुअंगइं ॥ ७ ॥

8

तं वंदिवि चितइ सयर एंव
एहउ सुखु णउ वम्महासु
मुणि किं तुह किर वेरंगु थियउ
तं सुणिवि भणइ मायारिसिंदु
भरियउ पुणु रिउउ होइ राय
तणु धणु परियणु सिविणयसमाणु
किज्जइ तरुणत्तणि तवपवित्ति
जर पसरइ विहडइ देहबंधु
पम्भट्टचेट्टु गयरमणराउ
डहु थेरु सो वि किं णिव्वियारि
जीविज्जइ जहिं सो णिययदेसु

किं एहा होंति ण होंति देव ।
पुणु चवइ णिवइ दरवियसियासु ।
भणु किं जोव्वणु वणजोग्गु कियउ ।
झिजंतु ण पेक्खहि पुण्णिमिंदु ।
सासय किं चितहि अब्भछाय । 5
तसथावरजीवहुं अभयदाणु ।
बुद्धत्तणि पुणु परियलइ सत्ति ।
लोयणजुयलुलउ होइ अंधु ।
तरुणिहिं कोकिज्जइ हसिवि ताउ ।
दइवेण जि पंडउ वंभयारि । 10
तं भोयणु जं मुणिभुत्तसेसु ।

घत्ता—किं भव्वे पंडियगव्वे लोउ असेसु णडिज्जइ ॥

विउसत्तणु तं सुकइत्तणु जेण ण णरइ पडिज्जइ ॥ ८ ॥

9

सो सूरउ जो इंदियइं जिणइ
सो इट्ठु वंधु जो धम्म कहइ
ते कर जे पडिलिहणउं धरंति

सा सुद्धबुद्धि जा तच्च मुणइ ।
तं तणुवलु जं वयभारु वहइ ।
ते कम जे मउयउं संचरंति ।

४ P omits पुणु. ५ AP आइवि. ६ P एहउ णरु ण अचुयसुरेसु.

8 १ A सरुउ; P सरुव. २ AP दरविहसियासु. ३ A मुणि; P मुणे. ४ P वइरगु.
५ A वणजोगु; P वणिजोगु. ६ AP सुट्ठु पट्टत्तणु.

9 १ A सो सुद्धबुद्धि जो. २ AP पडिलिहउ धरंति.

10 b °ओहामिय° तिरस्कृतः. 11 b सयरजिणिंदभवणि सगरचैत्यालये. 13 णिरारिउ
अतिशयेन. 14 बुहयंदहु बुधचन्द्रस्य.

8 2 b दरवियसियासु ईषद्विकसितास्यः. 3 a मणि चित्ते. 4 b झिजंतु क्षीयमाणः. 5 a
भरियउ पुणु रिउउ होइ यो भूतः स रिक्तो भवति. 7 a तवपवित्ति तपःप्रवृत्तिः. 10 a डहु
दग्धः; थेरु वृद्धः; b पंडउ नपुंसकः. 13 णरइ नरके.

9 1 a तच्च तत्त्वम्. 2 b वयभारु व्रतभारः. 3 a पडिलिहणउं मयूरपिच्छम्.

तं सिरु जं जिणपयजुयलि णवइ
ते चक्खु ण जे तियमइ णियंति
सा जीह ण जा रसलोल लुलइ
सुंकारु देंतु णिंदइ दुगंधु
तं अंगु ण जं कुसयणहु तसइ
ते चारु केस संजमधरेहिं
सैकयत्थइं जईकररुहइं ताइं
डज्झउ कामाउरु सीलरहिउ

तं तोंडु णं जं विप्पियंइं चवइ ।
ते सवण ण जे रइसुइ सुणंति । 5
तं हियउ ण जं परमत्थि चलइ ।
तं णंकुं ण जं इच्छइ सुयंभुं ।
सो मित्तु समउं जो रणिण वसइ ।
उप्पाडिय जे मुणिवरकरेहिं ।
लग्गाइं विलासिणिथणि ण जाइं । 10
तं जीविउ जं चारित्तसहिउ ।

यत्ता—उज्जयमणु जं गुणभायणु तं माणुसु सुकुलीणउ ॥

तं जोव्वणु हउं मण्णविं घणु जं तवचरणं खीणउ ॥ ९ ॥

10

आवेहि जाहुं लइ तुहुं वि दिक्ख
इय कहइ जइ वि सो देवसाहु
लइ अज्जि वि ण लंहइ काललद्धि
गउ चक्कवट्ठि सणिहेलणासु
अत्थाणि परिट्ठिउ छुडु जि जाम
आयाइं भणंतइं जीयं देव
दे देहि तुरिउ आपसु किं पि
मंदर महिहर जेवंडु जं पि
तं णिसुणिवि सक्कसमाणएण
आएसहु कारणु किं पि णत्थि
अणुहुंजहु महु रिद्धिहि फलाइं

सिक्खहि गयमयरय मोक्खसिक्ख ।
पडिबुद्धउ तो वि ण पुहविणाहु ।
जाणिवि देवें कय गमणसिद्धि ।
णं इंदिंदिरु कमलिणिवणासु ।
सहसाइं सट्ठि तणुरुहइं ताम । 5
पायडहुं तुहारी पायसेव ।
णोसरहुं महारिउ राणि पयं पि ।
लीलाइ समाणहुं कज्जु तं पि ।
विहसेप्पिणु वुत्तं राणएण ।
आरुहिवि तुरंगम मत्तहत्थि । 10
मा जंपह वयणइं चप्फलाइं ।

यत्ता—किं वग्गह पेसणु मग्गह मंडलाइं धणरिद्धइं ॥

महु एकें मुकें चकें सुट्ठु दुसज्झइं सिद्धइं ॥ १० ॥

३ A जं ण. ४ AP विप्पियउ. ५ AP णकु. ६ A सुगंधु. ७ P सकइत्थइं. ८ AP जणं.
९ A उज्जयमणु. १० AP मण्णमि.

10 १ A पुहविणाहु. २ AP अज वि. ३ P कय देवें जाणसिद्धि. ४ AP जीव. ५ AP
जेवंडु. ६ P तं सुणिवि. ७ P उत्तउ. ८ P लगह.

5 a तियमइ स्त्री; b रइसुइ रतिशास्त्रं कामशास्त्रम्. 7 a णंकु नासिका. 8 a कुसयणहु भूमि-
शयनात्. 10 a जइकररुहइं यतीनां नखानि. 11 उज्जयमणु सरलचित्तः.

10 4 a सणिहेलणासु स्वगृहे; b इंदिंदिरु भ्रमरः. 6 b पायडहुं प्रकटीकुर्मः. 7 b
णोसरहुं न अपसरामः पश्चात्पादं न दक्षः. 11 b चप्फलाइं चपलानि निष्फलानि. 12 वग्गह
उच्छृंखलचेष्टां कुरुत.

11

अह जइ सुयंत्तु दक्खेविउं अज्जु
देवेण जाइं चक्केसरेण
लंविघंटाचामरधयाहं
वरसिहरहं चउवीसहं वि ताहं
जिहं णासइ खलमाणवहं मग्गु
ता णिगय तणय पसाउ भणिवि
धरधरणक्खम उद्धुसोड
धाइय जुवाण मुहुमुक्कराव

तो करह महारउ धम्मकज्जु ।
कारावियाइं भरहेसरेण ।
केलासु गंप्पि कंचणमयाहं ।
परिरक्ख पउंजह जिणहराहं ।
तिह विरयह तरुसिलसलिलदुग्गु । 5
जमदंडचंड भुयदंड धुणिवि ।
णं मयगल मयंजलगिल्लगंड ।
णं पलयजलय गज्जणसहाव ।

घत्ता—पविदंडं खणरुइचंडं फाडिउ खाणि खोणीयलु ॥

गरसारहिं रायकुमारहिं देवहुं दाविउं भुयवलु ॥ ११ ॥

10

12

णियचिरपवाहपिहुपहु मुयंति
परिभमियवारिविभम भंमंति
परिमलमिलियालिहिं गुमुगुमंति
सविसइं विसिविवरइं पइसरंति
गिरिकंदर दरि सर सरि भरंति
उत्तुंगतरंगहिं णहि मिलंति
कच्छवमच्छोह समुच्छलंति
पविउलजलवलयहिं चलवलंति
वलइयउ ताइ कइलासु केव

करिकरडगलियमयंमलु धुयंति ।
कमलोयरमयरंदइं वंमंति ।
वणयवजालोलिहिं सिमिसिमंति ।
फणिफुक्कारिहिं दरोसरंति ।
दिसं णहयलु थलु जलु जलु करंति । 5
विर्यडयरसिलायल पक्खलंति ।
हंसावलि कलरव कलयलंति ।
कट्टिय गंगाणइ खलखलंति ।
वेसाइ पमत्तु भुयंगु जेव ।

घत्ता—धवलंगइ वेढिउ गंगइ पुणु वि मज्झु सो भावइ ॥

सुरमणहरु मंदिरमहिहरु तारापंतिइ णावइ ॥ १२ ॥

10

11 १ A सयत्त. २ AP दक्खवहु. ३ A वर रक्ख. ४ A जिम. ५ A जयदंड°. ६ A वर-
धरणक्खम उद्धायसोड. ७ A जलमयगिल्ल°. ८ A राय. ९ A सहाय. १० A परियट्ठिउ गंगाजलु;
P परियट्ठिउ गंगाजलु.

12 १ A चिर पवाहपिहमहु. २ A मयजल चुवंति; P मयजल धुयंति. ३ P मुयंति.
४ AP वणदव°. ५ A विसिविवरइं. ६ A दिसि. ७ P जलु थलु. ८ A वियलयलसिलायलि.
९ P खलहलंति. १० A मज्झि. ११ P भाइ.

11 1 a सुयत्तु पुत्रत्वम्. 4 b परिरक्ख पउंजह रक्षां कुरुत. 5 b दुग्गु अगम्यस्थानम्.
8 b जलयं मेघाः. 9 खणरुइचंडं विद्युद्वत्पचण्डेन.

12 1 a पिहुपहु पृथुमार्गम्; b मयमलु मद एव मलः. 3 b वणयवजालोलिहिं
वनदावज्वालपंक्तिभिः. 4 a विसिविवरइं सर्पाणां विवराणि विलानि; b दरोसरंति ईषदपसरन्ति.
9 b भुयंगु विटः. 10 भावइ प्रतिभासते.

13

फणिभचणि विलगउ दंडरयण
भयथरहरंत कुंडलिय नाय
झलझलिय जलहि ढलढलिय धरणि
पडिबोहणकारण मुणितं तेण
फणिमणिपहपिहियदिणाहिवेण
तिहुयणजणमरणुप्पायणेहिं
जोइवि कुमार कय भूइरासि
तहिं कासु वि ण हवइ पलयकालु
अमुयाइं वि मुयाइं व दिट्ठ वंधु
उच्चरिय कह व ते विहिवसेण

तहु सहें कपिउ सयलु भुवणु ।
वणि वणयरेहिं पविमुक्क नाय ।
विमिहउं सुरिंदु कंपविउ तरणि ।
मणिकेउणा हि पवरामरेण ।
होइवि मायाणायाहिवेण ।
गुंजारुणदारुणलोयणेहिं ।
णं पुंजिय सजसविभूइरासि ।
दरिसाविउ देवें इंदजालु ।
गय भीम भइराहि पुंरु सच्चिधु ।
घरु पत्ता मुक्का पोरिसेण ।

5

10

घत्ता—घरु गंप्पिणु पिउ पणवेप्पिणु आसणेसु आसीणा ॥
सविसापं विणिण वि तापं दिट्ठ सुट्ठ विदाणा ॥ १३ ॥

14

कक्केयणकिरणुभासणाहं
विहिं ऊणी सट्ठि दुसंठिएण
मणिमयकुंडलचंचइयगंडु
दुइ आया इयर ण पइसरंति
पुव्वं चिय सुरसंकेइएण
तं णिसुणिवि मंतिं वुत्तु तेण
अत्थमइ ण किं रवि उययभाउ
ण वि णासइ किं ताडि मेहसोह

जोयवि सहसहं सुण्णासणाहं ।
सुयदंसणसोक्खुकंठिएण ।
राएण पलोइउं मंतितांडु ।
भणु कारणु तणुरुह किं करंति ।
संवोहणवुद्धिविराइएण ।
हे महिवइ महिलाहिययथेण ।
उल्हाइ ण किं पज्जलिउ दीउ ।
फुट्ठंति ण किं जलवुवुओह ।

5

13 १ A थरहरंति. २ A झलझलिय. ३ A ढलढलिय. ४ AP विभिउ. ५ AP कंपियउ. ६ A पडिबोहण. ७ AP वि. ८ P फणमणि. ९ A भूय. १० P सजसविभूइ. ११ A कासु ण हूयउ. १२ AP अमुया वि. १३ AP पुरि. १४ A उच्चरिय ते ण कह विहिवसेण.

14 १ A जोइवि सहास सुण्णा; P अवलोइवि सुयसुण्णा. २ A सुक्खुकंठिएण; P मोहुकंठिएण. ३ A पलोयउ; P पलोविउ. ४ A ते महिवइ महिलहियय; P हे महिवइ महिलहिआय-थेण. ५ A अत्थवइ. ६ P उययभाउ. ७ A जलपुव्वओह but gloss जलवुदुद.

13 2 a कुंडलिय कुण्डलाकारा जाताः; b नाय नादाः शब्दाः. 3 a ढलढलिय कम्पिता. 5 b णायाहिवेण सर्पाणामधिपेन. 7 a भूइरासि भस्मराशिः; b सजसविभूइरासि स्वकीयस्य मणिकेतोर्यशसो विभूतिराशिः. 9 b सच्चिधु सध्वजः. 12 विदाणा ग्लानवदनौ.

14 1 a कक्केयण कर्कतनरत्नम्. 2 a दुसंठिएण व्याकुलचित्तेन. 3 a चंचइय अलंकृतौ. 7 a उययभाउ उदयभाक्; b उल्हाइ विध्याति. 8 a मेहसोह मेघशोभाभूता; b बुव्वुओह बुद्धदौघः.

XXXIX.14.9]

पुष्पयंतविरइयउ

[सयरणिन्वाणगमणं

थिरु होइ ण संझारायरंगु
विहडइ ण काइं सुरचावदंहु
कालेण गिलिय देविंद देव

गउ आवइ णउ सरिसरतरंगु ।
किं खयहु ण वच्चइ मणुयपिंदु । 10
पच्छण्णपउत्तिहिं कहिउ एम्ब ।

घत्ता—ता रायंहु वड्डियसोयहु बाहजलदइं णेत्तइं ॥

चलपत्तइं ओसासित्तइं णं गलंति सयवत्तइं ॥ १४ ॥

15

तावेक्कु परायउ दंडपाणि
जिणवरु व णिवारियभव्वविहंरु
सोत्तरियफुरियजणोववीउ
सो मंतिहिं गहियखणेहिं महिउ
ता भासइ लद्धावसरु विण्णु
संसारु असारु णिरायराय
जिह तरुवेल्लिहिं परगम्मु होइ
जीहोवत्थहिं जगमारणेहिं
संसारिय सयल सणेहु लेंति
मोहें वड्ढा भंवि संसरंति

कासायचीरंधरु महुरवाणि ।
कुंडलियणीलभमरउलचिहुरु ।
रुवेण गुणेण वि अहुतीउ ।
कुलवंभणु भणिवि नृवस्सुं कहिउ ।
को पुत्तु एत्थु किर कवणु वण्णु । 5
किं सासय मण्णहिं अब्भछाय ।
तिह णरु णारिहिं अप्पउं ण वेइ ।
डिंभहिं डंभुंभवकारणेहिं ।
केसा इव वंधणजोग्ग होंति ।
पुणु पुणु हंवंति पुणु पुणु मरंति । 10

घत्ता—महु वित्तइं पुत्तकलत्तइं एमं भंणंतु जि णिज्जइ ॥

सुंहुं माणइ धम्मु ण याणइ जगु खयरक्खें खज्जइ ॥ १५ ॥

16

दारिवि धरणीयलु दिढभुण्हिं
अहिभवणि विलग्गउ दंडरयणु

आणिय मंदाइणि तुह सुण्हिं ।
णिग्गउ फणि गरलुप्पेच्छणयणु ।

८ A गलिय. ९ A पच्छणयउत्तिहिं.

15 १ A °चीरु धर. २ AP°विहुरु. ३ A अहुईउ; P अहुईउ. ४ AP णिवस्स. ५ A डिंभुभव°. ६ A मोहं वड्ढा. ७ P जगि. ८ P संसरंति. ९ A मरंति; P भवंति. १० A हवंति. ११ A रुणंतु. १२ P सुकु माणइ.

16 १ P गरलु दुप्पेच्छणयणु.

11 b पच्छणपउत्ति हिं प्रच्छन्नोक्तिभिः. 12 बाहजलदइं वाष्पजलेन आर्द्राणि. 13 ओसासित्तइं हिमविन्दुभिरभिषिञ्चितानि.

15 2 a °विहुरु कष्टाः. 3 a सोत्तरिय° उत्तरीयवस्त्रेण सह; जणोववीउ यज्ञोपवीतम्; b अहुतीउ अद्वितीयः. 4 a गहियखणेहिं तपोनिमित्तं गृहीतनियमैः. 6 a णिरायराय नृराजराज. 7 a परगम्मु होइ परवशाभिः भूयते; b अप्पउं णवेइ आत्मानं न जानाति. 11 णिज्जइ नीयते. 12 खयरक्खें यमराक्षसेन.

16 1 a दारिवि विदार्य. 2 b गरलुप्पेच्छणयणु गरलपरिपूर्णनयनः.

आरुसेपिणुं आसीविसेण
 ता चवइ सयरु गयदुरियकलिलु
 किं एण पणासइ ईडुसोउ
 जहिं कहिं मि ण पेच्छमि सुहिविओउ
 जहिं सयलकाल अयरामरत्तु
 तं सिउ साहंवि गिण्हंवि चरित्तु
 लइ वसुह ण इच्छिय तेण केम
 .. ता थविवि भईरहि पुहइराजि
 ददधम्महु पायंतिइ समग्गु
 यत्ता—सहुं भीमं णिज्जियकामं चारित्तेण विहसिउ ॥
 चक्केसरु हुउ जोईसरु मणिकेउं वि सुरु तोसिउ ॥ १६ ॥

17

गउ तेत्तहि जेत्तहि पडिय पुत्त
 अवहरिवि विउट्ठियगरल भण्णु
 उट्ठिय ते सायरि सायरेण
 वसु वसुमइ सीहासणु मुणवि
 णियजीवियचायपरिग्गहेण
 ता तेहिं विमुक्कउ णिहिलु गंधु
 जाया जइ णियजणणाणुयारि
 दोर्वासपयडपासुलियगत्त
 उत्ताणखप्परोयरकराल
 जणदिट्ठपुट्ठिगैयवंसपव्व
 कडयडियजाणुकोप्परपएस
 कंकालरूव जगभीमवेस
 मायाविसमुच्छारयविलित्त ।
 जीवाविय कउ णिम्मलु वियण्णु ।
 भासियसुरेण महुरक्खरेण ।
 गउ तुम्हं पिउ पावज्ज लेवि ।
 तुम्हं विणडिय गंगागहेण । 5
 गउ जेण महाजणु सो जि पंधु ।
 णिरंजण थिरमंण णिवियारि ।
 सकवालमूलसुणिलीणणेत्त ।
 दीहरणह भासुररोमवाल ।
 विच्छिण्णगाव तवतावतिव्व । 10
 उववासखीण चम्मट्ठिसेस ।
 णिज्जण्णिवासि सुइसुक्कलेस ।

२ P रूसेपिणु आसीविसविसेण. ३ AP तुह. ४ A दुडुसोउ. ५ P वरि. ६ AP सव्वकाल.
 ७ AP अयरामरत्तु. ८ AP साहमि. ९ AP गेण्हमि. १० AP मणिकेउ वि संतोसिउ.

17 १ AP जेत्तहि तेत्तहि. २ A °रसपलित्त; P °रयपलित्त. ३ A °गरलु दण्णु; P °गरलु
 सण्णु. ४ AP सिंहासणु. ५ A °जीवियराय°. ६ AP मायागहेण. ७ P थिर मणि. ८ AP दोपासु-
 पयडंपसुलिय°. ९ A उत्ताणुयक्खपरो°. १० AP °रोमजाल. ११ P गयवंभपव्व. १२ AP विच्छिण्ण-
 गव्व. १३ AP णिज्जणि णिवासि.

3 b वइवसेण यमेन. 6 a सुहि विओउ सुहदां वियोगः. 8 a साहंवि साधयामि.

17 1 b °मुच्छारय° मूर्च्छावेगः. 2 a भण्णु भस्म. 3 a सायरि सगरपुत्राः. 4 b पावज्ज
 लेवि दीक्षां गृहीत्वा. 5 a °चाय° त्यागः; b गंगागहेण गङ्गानयनग्रहेण. 8 a दोवासपयड° द्वयो-
 पार्श्वयोः प्रकटानि; °पासुलिय° पार्श्वस्थि. 10 b विच्छिण्णगाव नष्टगर्वाः.

XXXIX.17.13]

पुष्पयंतविरहयउ

[सथरणिवाणगमणं

घत्ता—दिहिपरियर पसमियमयजर जमसंजमधरणुच्छव ॥
बहुखेमदम कुंचियकरकम णावइ थलगय कच्छव ॥ १७ ॥

18

सुरधणुवलप	विज्जुज्जलप ।	
गज्जंतघणे	हयविरहियणे ।	
सरिवहसरिसे	धारावरिसे ।	
संविहियथले	पवहंतजले ।	
मृगैरवमुहले	वणविडवितले ।	5
णिवसंति इसी	विलुलंति विसी ।	
गलकंदलप	पुणु कंदलप ।	
ओसापसरे	पत्ते सिसिरे ।	
दैरिसियगयणे	वाहिरसयणे ।	10
णिकं पमणा	धीरा समणा ।	
तमछइयदिसं	गमयंति णिसं ।	
हिमणिगमणे	गिम्हं गमणे ।	
गिरिसिहरगया	सज्झाणरया ।	
संतावणिहिं	रविकिरणसिहिं ।	
विसहंति जई	सुविसुद्धमई ।	15
णिज्जियविसयं	इय परिसयं ।	
पालेवि समं	पुत्तेहिं समं ।	
विद्धत्थरयं	णिवाणरयं ।	
जणतोसयरो	पत्तो सयरो ।	
णिट्ठवियरिउं	णिसुणेवि पिउं ।	20
अयमेय वयं	गयमयणमयं ।	
णियपुत्तयहो	वरयत्तयहो ।	
जयलच्छिसहिं	दाऊण महिं ।	
आंसमि गुणिहे	गुत्तर्यमुणिहे ।	

१४ AP पिहुखेमदम.

18 १ AP विज्जुज्जलिए. २ AP संपिहिय°; K संविहिय but gloss संपिहित°. ३ AP म्मिगरव°. ४ AP दरसिय°. ४ AP गिंभागमणे. ५ A °रहं. ६ A °गहं. ७ AP अपमेयवयं. ८ A वरदत्तयहो; P वरपत्तयहो. ९ P असमे. १० AP गोत्तयमु णेहं.

18 3 a सरिवहसरिसे नदीप्रवाहसदृशे. 7 b कंदलप मस्तकप्रदेशे. 8 a ओसापसरे तुषारप्रसरे. 13 a सज्झाणरया ध्यानरताः. 21 a अयमेय वयं एतदेव व्रतम्. 22 b वरयत्तयहो वरदत्तस्य.

घत्ता—अरितरुसिहि राउ भईरहि हिंसारंभु मुष्पिणु ॥ 25
सरहंगहि तडि थिउ गंगहि जिणपावज्ज लप्पिणु ॥ १८ ॥

19

ताराहारावलिपविमलेहिं	सनुसारखीरसायरजलेहिं ।	
कलहोयकलसकविलियकरेहिं	तहु पयजुयलउ सिंचिउ सुरेहिं ।	
तप्पायधोयसलिलेण सिंच	तहिं हई सुरवरसरि पवित्त ।	
हिमवंतपोमसरवरपसूय	अज्जु वि जणु मण्णइ तित्थभूय ।	
मंदारजाइसिंदूरएहिं	अरविंदकुंदकणियारएहिं ।	5
सुपउरमयरंदायंएहिं	अंचिवि णवकुसुमकरंएहिं ।	
आमोयमिलियचलमहुलिहेहिं	गंधेहिं दिण्णणासासुहेहिं ।	
थोत्तेहिं जईसरु धारियजोउ	वंदेवि देव गय सग्गलोउ ।	
उप्पाइवि केवलु तिजगचक्खु	संपत्तु भईरहि परममोक्खु ।	
घत्ता—सो मुणिवरु अजरामरु हूयउ खाणि असरीरिउ ॥		10
भरहत्थहिं णिवसत्थहिं पुप्फदंतु जयकारिउ ॥ १९ ॥		

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए
महाभव्वभरहाणुमण्णिणए महाकव्वे सयरणिव्वाणगमणं णाम
एकूणचालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ३९ ॥

॥ सयरचरियं समत्तं ॥

११ AP जिणपव्वज्ज.

19 १ A °महुवरेहिं; P °महुयरेहिं. २ A असरीरउ. ३ AP omit सयरचरियं समत्तं..

26 सरहंग हि सरथाङ्गायाः चक्रवाकसहितायाः.

19 1 b सनुसार° सकर्षू°. 3 a तप्पाय° तस्य पादाभ्याम्. 6 a °आ यम्न ए हिं आताम्रेः.
7 a °महु लिहे हिं भ्रमरैः. 11 भरहत्थ हिं भरतक्षेत्रवासिभिः.

XL

पणवेपिणु संभवु सासयसंभवु संभवणासणु मुणिपवरु ॥
पुणु तहु केरी कह रंजियवुहसह कहंवि सरासइ देउ वरु ॥ ध्रुवकं ॥

1

सदयं परिरक्खियमयं	अदयं विद्धंसियमयं ।	
चूरियअलियलयंसयं	लुंचियअलिअलयं सयं ।	
दूसियपरहणहरणयं	पुसियवंभहरिहरणयं ।	5
विणिवारियपरदारयं	परदरिसियपरदारयं ।	
रयणीभोयणविरमणं	धीरं अविवेविरमणं ।	
कयणिहिसंगपमाणयं	बहुणयणिहियपमाणयं ।	
णाणेणं अपमाणयं	सवराणं पि पमाणयं ।	
पविहियभव्वसुरायमं	णिंदियसोडसुरायमं ।	10
जं तवतावेणुगयं	जेण वीयराउगयं ।	
अणुहुत्तं संसारयं	णो वद्धं हरिसा रयं ।	

Mss. A and P have the following stanza at the beginning of this Samdhi:—

विनयाङ्कुसरातवाहनादौ नृपचक्रे दिवि (व) मीयुषि क्रमेण ।
भरत तव योग्यसज्जनानामुपकारो भवति प्रसक्त एव ॥ १ ॥

This stanza is also found at the beginning of Samdhi XXXIII of this Work in certain Mss. See foot-note on page 530 of Vol I. K does not give it there or here.

1 १ AP °बुहसुह. २ P वीरं. ३ AP add after this : देवं जं सुपमाणयं; T seems to omit it. ४ P सवरे दरिसियमायमं. ५ P adds after this : सवरेवि परमायमं; T seems to omit it. ६ P सुरायमं.

1 3 a सदयं परिरक्खियमयं सदयं यथा भवत्येवं परिरक्षितमृगम्; b अदयं विद्धंसियमयं अदयं यथा भवत्येवं विध्वस्तमदम्. 4 a चूरियअलियलयंसयं चूर्णिता अलीकलताया अंशा येन; b लुंचियअलिअलयंसयं लुञ्जिता अलिसमाना अलकाः केशा येन, स्वयं आत्मना. 5 b पुसिय निराकृतानि. 6 b परदरिसियपरदारयं परेषां दर्शितं मोक्षद्वारं येन. 7 a रयणी भोयणविरमणं रात्रिभोजनविरमणं यस्माद्भव्यानाम्; b अविवेविरमणं अविवेपिरं परिषदादिभ्यो निश्चलं मनो यस्य. 8 a कयेत्यादि कृतं गृहिणां सङ्गस्य परिग्रहस्य प्रमाणं येन; b बहु इत्यादि बहुभिर्न्यायैर्युक्ताभिर्निहिते स्थापिते प्रमाणे येन. 9 b णाणेणं अपमाणयं ज्ञानेन कृत्वा अप्रमाणकं सर्वव्यापकम्. 9 a सवरेत्यादि स्वपरेषामपि प्रकृष्टलक्ष्मीप्रापकम्. 10 a पविहियेत्यादि प्रविहितं कृतं भव्यसुराणामागमनं येन; b °सुरायमं मर्यप्रशंसकं शास्त्रम्. 11 a तवेत्यादि तपसस्तापः शरीरक्लेशस्तेन उग्रम्; b वीयराउगयं वीतरागत्वेनोद्धतं उत्पन्नम्. 12 a अणुहुत्तं संसारयं अनुसुक्तं सं सुखं सारं अनन्तं सुखं येन; b हरिसारयं हर्षात्पाम्.

दूरुज्झियसंसारयं	ण हि संसासंसारयं ।	
देवासुरकंपावणं	जं देवं कं पावणं ।	
जयपायडियसयारयं	सिद्धिपुरंधिसयारयं ।	15
कंतं तीइ अयारयं	पढेमट्टाणि अयारयं ।	
वीए सरहंकारयं	अरुहं गिरहंकारयं ।	
उयरलीणसयलक्खरं	मंतेसं परमक्खरं ।	
भुवणकुमुयवणसंभवं	तं वंदे हं संभवं ।	
ओसारियअसिआउसं	णविऊणं असिआउसं ।	20
भणिमो संभवसंकहं	जोणीमुहुदुहसंकहं ।	
घत्ता—तियसिंदफणिंदहिं खयरणरिंदहिं जं थुव्वइ कयपंजलिहिं ॥		
तं जिणगुणकित्तणु महं सुकइत्तणु अमिउं पियह कणंजलिहिं ॥ १ ॥		

2

दिणयरपईवए	इह पढमदीवए ।	
मेरुपुव्विल्लए	पसुंक्कणधणिल्लए ।	
तहिं विदेहे वरे	सीयसरिउत्तरे ।	
पविमलदियंतरे	कच्छदेसंतरे ।	
रायहंसुज्जलं	सच्छविच्छुल्लं जलं ।	5
फुल्लपंकयवणं	पवणहल्लिरवणं ।	
णवकुसुमपरिमलं	सरससुमहुरफलं ।	
रुणुरुणियमहुयरं	रइरमियणहयरं ।	

७ A पढमट्टाणअयारयं. ८ A सुमहियसरहंकारयं. ९ AP add after this : पाइय (A झाइय) गिरहंकारयं, पावियसाहुकारयं. १० AT ओहामिय°; P ऊसारिय°. ११ A भरिऊणं.

2 १ P वसुक्कण°. २ P विदेहे पुरे. ३ A विच्छुल्लजलं. ४ AP सरसमहुरं फलं.

13 b ण हि संसासंसारयं हि स्फुटं स्तुतिनिन्दोपरतम्. 14 b जमित्यादि यं देवं कं ब्रह्माणं तथा पावनं पवित्रं च. 15 a जय इत्यादि जगतः प्रकटितः सन् शोभन आचारोऽनुष्ठानं स्वकीयो वाचारोऽनुष्ठानं येन; b °सयारयं सर्वदानुरक्तम्. 16 a कंतं इत्यादि कान्तं नाथम्, तीइ तस्याः सिद्धिपुरंध्याः, अयारयं चारेण उपचारेण दूतेन वा रहितम्; b पढमेत्यादि प्रथमस्थाने अकारं; ततः सुमहितं सुषुजितम्. 18 a सरहंकारयं रेफहंकारम्, अहं इत्यर्थः; b गिरहंकारयं अहंकारान्निःक्रान्तम्. 18 a उयरेत्यादि उदरे मध्ये लीनानि प्रविष्टानि सकलान्यकारादीनि सकारपर्यन्तान्यक्षराणि यस्याहमित्यस्य; b मंतेसं मन्त्रोत्पत्तिस्थानं मन्त्रप्रधानं वा; परमक्खरं परं परमात्मानं अक्खरं विनाशहीनम्. 19 a भुवणेत्यादि भानि नक्षत्राणि तानि पातीति भपश्चंद्रः; भुवनमेव कुमुदवनं तस्य समीचीनो भपश्चन्द्रः. 20 b ओसारिय-असिआउसं स्फोटितं लक्ष्म्या आयुरवस्थानं येन; b असिआउसं पञ्चपरमेष्ठिनम्. 21 b जोणीत्यादि योनिमुखदुःखं जन्मदुःखं तस्य शङ्का भयं तस्या घातकम्.

2 1 a दिणयरपईवए सूर्यप्रदीपे. 4 b °देसंतरे देशविशेषे.

XL.2.9]

पुष्पयंतविरइयउ

[संभवणिव्वाणगमणं

तुंगपायारयं	गोउरदुवारयं ।	
विरइयमहुच्छवं	तुरयहिलिहिलिरवं ।	10
रसियनृववारणं	णीलदलतोरणं ।	
चिंधमालाउलं	विविहजणसंकुलं ।	
हेममयमंदिरं	खेमणामं पुरं ।	
तहिं सुहडसाहणो	पहु विमलैवाहणो ।	15
वसइ सिरिसेविओ	पणइणीणं पिओ ।	
चारुरजे कए	दीहकाले गए ।	
तिविहणिव्वेइणा	तेण वरराइणा ।	
थोरदीहरभुए	विर्मलकित्तीसुए ।	
सधरधरणी पथा	विणिहियां संपया ।	20
जिणमसंसयपहं	पणविवि सयंपहं ।	
जायओ जइवरो	णिम्मम णिरंवरो ।	
संहिवि तवतावणं	धरिवि सुहभावणं ।	
जिणगुणणिवंधणं	भुवणयलखोहणं ।	
चिणिवि सुहसंपयं	धुणिवि भवभंवरयं ।	25
उवसमविहसणं	करिवि संणासणं ।	
अवियलियसंजमो	मरिवि मुणिपुंगमो ।	
पढमगइवेयए	पढमयणिकेयए ।	
विस्सुयसुदंसणे	दुक्खविद्धंसणे ।	
अहममरवइ हुओ	भविययणसंथुओ ।	
घत्ता—तेवीस अणूणइं जलहिसमाणइं आउ णिवद्धउं सुरवरहु ॥		30
विहिं रयणिहिं जुत्तउ अहु णिरुत्तउ तणुपरिमाणु वि भणिउं तहु ॥ २ ॥		

3

तेवीसवरिससहसहिं असइ
वण्णं भावेण वि सुक्किलउ
णउ गेयवज्जसरकलयलउ

तेत्तियहिं जि पक्खिहिं ऊससइ ।
विलुलंतहारमणिमेहलउ ।
णउ णारि ण हियवइ कलमलउ ।

५ P तुरिय°. ६ AP णिववारणं. ७ A विवल्वाहणो. ८ A विवलकित्ती°. ९ APT विणिहया.
१० A सहइ तव°. ११ AP सुहसंचयं. १२ A भवभयरयं. १३ AP अविहलिय°. १४ A पढमणिके-
यए; P पढमइ णिकेयए. १५ A विहरयणिहिं.

3 १ A तेवीससहासवरिसहिं; P तेवीससहसवरिसेहिं. २ A सुक्किलउ.

17 a ति वि ह णि व्वे इ णा संसारशरीरभोगवैराग्येण. 19 b वि णि हि या समर्पिता. 24 a चि णि वि
अर्जयित्वा. 26 a अ वि य लि य° अन्नष्टः. 28 a विस्सु य सु दं स णे विश्रुते विख्याते सुदर्शने विमाने.

3 1 a असइ अश्रोति. 3 a °वज्जसर° वाद्यस्वरः, b कलमलउ व्याकुलत्वम्.

पाविट्ट दुट्ट जहिं णत्थि जणु
णाणं जाणइ सुरणरणियइ
तं तेत्तिउ वैट्टइ णिट्ठियउं
ता एत्तहि उववणि रमियंसुरि
इक्खाउंसु सुविसुद्धमइ
धणुगुणसंधियपंचमसरहु
एक्कहिं दिणि णिसि पच्छिमपहरि

जो जो दीसइ सो सो सुयणु ।
सत्तमणरयंतु जाम णियइ । 5
जांवाउसेसु तहु णिट्ठियउं ।
इहं भरहखेत्ति सावत्थिपुरि ।
हयसद्धं ददु णामं पुहइवइ ।
तहु घराणि सुंसेण सेण सरहु ।
सुहुं सुत्ती देवि सवासहरि । 10

घत्ता—सा सालंकारी सेण भडारी पइवय सोलह सुंदरइ ॥

महिमंडलसामिणि मंथरगामिणि अवलोयइ सिविणंतरइ ॥ ३ ॥

4

करिणं वसहं केसरिणं
झसजुय कुंभजुयं च वरं
हरिवीढं देविंदघरं
विष्कुलिगपिंगलियणहं
इय जोइवि पीणत्थणिया
सिसुमयणयणा पत्तलिया
अहिणववेह्लि व कोमलिया
करि धरिवि सुविलासिणियं
पत्ता कंता रायंहरं
अवलोइवि पइमुहकमलं
णियबुद्धीइ परिग्गहियं
जस्स वसा तेलोक्कसिरी
अमरउलं चियं भिच्चउलं
सो भदे तुह दिणवरो

लच्छि दामं चंदमिणं ।
सरवरममलिणमयरहरं ।
फणिभवणं फुडमणिणियरं ।
सिहिणं जलियं दीहंसिहं ।
पविउद्धा सीमंतिणिया । 5
णीलुप्पलदलसामलिया ।
गहियाहरणा संचलिया ।
कलहंसी विव हंसिणियं ।
सिहरोलंबियसलिलहरं ।
पुच्छइ सत्था सिविणहलं । 10
तेण वि तिससा तं कहियं ।
मज्जणवीढं मेरुगिरी ।
जस्स घरं तिजगं विउलं ।
होही तणओ तित्थयरो ।

३ AP वट्टइ. ४ A रमियसरि. ५ A इक्खागुवंस. ६ A हयसयददु. ७ A ससेण. ८ A सुहसुत्ती; P सुहं सुत्ती.

4 १ AP झसजुयलं कुंभजुयं पवरं. २ A दीयसिहं. ३ P विउद्धा. ४ P मयसिसु°. ५ P रयणहरं. ६ A विय; P पिय°, ७ P तित्थहरो.

5 a °णियइ °कर्मविपाकः, b णियइ निरीक्षते. 6 a णिट्ठियउं निर्गतम्; b णिट्ठियउ निश्चयेन स्थितम्. 8 b ददु ददरथः. 9 b सुसेण सुषेणानाम्नी; सेण सरहो स्मरस्य सेना सैन्यम्. 11 सेण सुषेणा.

4 1 b इणं सूर्यम्. 2 b °मयरहरं समुद्रम्. 3 a देविंदघरं सुरविमानम्. 6 a सिसुमय° शिशुमूः. 9 a रायहरं राजमन्दिरम्; b °सलिलहरं मेघम्. 11 a परिग्गहियं परिज्ञातम्. 13 a भिच्चउलं भृत्यकुलम्.

XL.4.15]

पुष्पयंतविरइयउ

[संभवणिव्वाणगमणं]

घत्ता—तं णिसुणिवि सुंदरि सरमहिहरदरि रोमंचिय पुलएण किह ॥ 15
महुसमयहु वत्तइ पोसियसोत्तइ पणइणि पियमाहविय जिह ॥ ४ ॥

5

वज्जिणा धम्मकज्जं तओ पीणियं
एत्थ सावत्थिरायस्स गेहे जिणो
जाहि ताणं तुमं होहि तोसायरो
तामयासाहिवाणाइ मावड्डणं
सव्वहेमालयं सूरयंतप्पहं
आगया गव्वसंसोहणत्थं इरी
जाम छम्मास ता संपयालिंगणे
फग्गुणे मासए सुक्कपक्खंतरे
सिंधुरायारधारी सुहेणुणओ
णारिदेहे थिओ सुद्धधाउत्तए
धम्मचंदस्स सच्चंदिमाणंदिया
णिच्च माणिकरासी पुणो घत्तिया
दीहरद्धीसमाणं खणेणं खणं
जित्तसत्तसुए कम्मणिम्मुक्कए
कत्तिए पुण्णिमासीइ भे पंचमे
तइउ तइया तिणाणी समुप्पणओ
आइया भावणा जोइसा चित्तरा
अंकुसो भामिओ देहभाधारिणा
णच्चमाणा परे गायमाणा परे

चित्तियं चित्तिणिज्जं मणे भावियं ।
जक्ख होही सुसेणासईणंदणो ।
वासवित्ताइरिद्धीपवित्तीयरो ।
दव्वणाहेण वेउव्वियं पट्टणं ।
सव्वकालंघिवं सव्वसोकखावहं ।
कत्तिं कित्ती दिही लच्छि बुद्धी हिरी ।
भम्मबुद्धी कया राइणो पंगणे ।
पंचमे रिक्खए अट्टमीवासरे ।
पुज्जगेवज्जदेवो समोइणओ ।
वारिविंदु व्व राईविणीपत्तए । 10
देवदेवेण मायापिऊ वंदिया ।
दोससंखेहिं पक्खेहिं णिव्वत्तिया ।
कोडिलक्खा गया तीस जइया घणं ।
पत्तिए वीर्यतित्थंकरे दुक्कए ।
सोमंजोए दुजोयावलीणिग्गमे । 15
इंदुं इंदो रवी कंप्पिओ पण्णओ ।
सायरा भासुरा कप्पवासी सुरा ।
चोइओ वारणो झत्ति जंभारिणी ।
धावमाणा परे खेलमाणौ परे ।

८ P जह.

5 १ A मणे जाणियं; P कजयं जाणियं. २ AP मावड्डणं. ३ A सूरयंत पंह. ४ A सोहणत्थे इरी and gloss इरी त्वरिता; T इरी; PK सिरी. ५ P कित्ति कंती. ६ P पुव्वगेवज्जं. ७ AP पत्तए. ८ A वीइ तित्थंकरे. ९ A सोम्मजोए. १० A इंदु इंदो रई किं पि उप्पणओ; P सहसु लक्खणहं वसुअहियसंपुणओ. ११ A देहभावारिणो; P देहसाधारिणा. १२ A जंभारिणो. १३ AP खेलमाणा.

15 सरमहिहरदरि स्मरपर्वतदरी. 16 पणइणि सस्नेहा; पियमाहविय प्रिया माधवीलता यस्याः सा कोकिला.

5 1 a पी णि यं पीनं महत् कृतम्. 3 b वासविताइं गृहद्रव्यादि. 4 a अमयासाहिवाणाइ इन्द्राज्ञायाः मावड्डणं लक्ष्मीप्रवर्तनम्. 5 a सूरयंतप्पहं सूर्यकान्तप्रभम्. 6 a इरी त्वरिताः. 10 a सुद्धधाउत्तए अदूषितवातपित्तश्लेष्माणः, b राईविणीं पद्मिनी. 11 a धम्मचंदस्स धर्मोद्योतकस्य जिनस्य; सच्चंदिमां शोभनदीप्तिः; b दोससंखेहिं अष्टादशभिः. 13 a दीहरद्धीसमाणं दीर्घसागरोपमानम्. 14 b पत्तिए प्रवृत्ते. 15 a भे पंचमे मृगशिरोनक्षत्रे.

सदृहासा परे गजमाणा परे सीहसदा परे संखसदा परे । 20
 छाइयासारसा सारसा सासुरा चित्तचारेहि पत्तेहि पत्ता सुरा ।
 घत्ता—पुरु परियंचेपिणु घर जाणपिणु जणणिहि देपिणु सिंसु अवरु ॥
 पियरइं पुजेपिणु कर मउलेपिणु लइउ सुरिंदे तित्थयरु ॥ ५ ॥

6

जिणरुवरिद्धि पेच्छंतियइ सुरवरपंतिइ गच्छंतियइ ।
 तक्खणि तारायणु लंघियउ सुरसिहरिसिहरु आसंघियउ ।
 पविलोइय पंडुर पंडुसिलं सा खंडससंकसमाण किलं ।
 ता तहिं सईइ सई धारियउ करिकंधराउ उत्तारियउ । 5
 हरिआसणि पडु वइसारियउ इंदेण मंतु उच्चारियउ ।
 दिण्णउं दग्धासणु णिहयमल्लु दसदिसु परिघित्तु सुकुसुमजल्लु ।
 दसदिसु सुधुवु उच्चाइयउ दसदिसु चरुभाउ णिवेइयउ ।
 दसदिसु थियं सुरवर कलसकर दसदिसु वित्थरिय मुइंगसर ।
 खीरोयखीरधाराधरहिं सिंचिउ जिणिंदु सयलामरहिं ।
 हारावलितडिफुरिणहिं किह गजंतिहिं मेहहिं मेरु जिह । 10
 घत्ता—मंगलु गायंतिहिं पुरउ णडंतिहिं दावियवडुरसभाविहिं ॥
 णाणाविहभासहिं थोत्तसहासहिं जगगुरु संथुउ देवहिं ॥ ६ ॥

7

हरिणा परमेद्धि पसाहियउ सुइथुइगिराहिं आराहियउ ।
 सिहिणा तहु दीवउ वोहियउ जउं जंपइ हउं पइं साहियउ ।
 रिंछाहिउ रिंछहु ओयरिउ विणएण णएण जि संचरिउ ।
 जडवइणा जडमणु परिहरिउ परमप्पउ णियहियवइ धरिउ ।
 वाएण भडारउ विज्जियउ रयणेसें रयणहिं पुज्जियउ । 5

१४ A सदृहासा. १५ P संखसदा परे पडहसदा परे. १६ A चित्तचारेहि; P चित्तयारेहि.

6 १ AP पंडुसिला. २ AP किला. ३ P सुकुसुम°. ४ A दसदिस सुधूसु; P दसदिस सुधूसुच्चा°. ५ AP सुरवर थिय. ६ A °भाविहिं; P °भावेहिं. ७ A णाणाविहभासहिं; P णाणाविहिभासेहिं.

7 १ P सदृह°. २ AP जडवयणा.

21 a सारसा उत्कृष्टलक्ष्मीकाः; सासुरा ससुराः सुरसहिताः; b चित्तचारेहि नानाप्रकारवृत्तिभिः; पत्तेहिं वाहनैः. 22 परियंचेपिणु प्रदक्षिणीकृत्य.

6 2 b आसंघियउ आश्रितम्. 3 b खंडससंकसमाण अर्धचन्द्रसदृशी. 4 a सईइ शक्या. 7 a उच्चाइयउ उत्क्षिप्तः; b चरुभाउ चरुभागः. 12 णाणाविहभासहिं विचित्रभाषायुक्तैः.

7 2 b जउं यमः. 3 a रिंछाहिउ नैर्ऋतः. 4 a जडवइणा वरुणेन. 5 b रयणेसें धनदेन.

XL.7.6]

पुष्पयन्तविरइयउ

[संभवणिव्वाणगमणं

ईसाणें ईसु भणिवि णविउ
सूरेण वि मोहंधारहरु
धरणिंदें धरणिसमुद्धरणु
इय बहुगिच्चाणहिं वंदियउ

सुसुहासूएं सुहाहि णहविउ ।
सूरु जि णिज्जाइउ परमपरु ।
पत्थियउ महं देव तुहुं जि सरणु ।
ध्रुवु संभवु संभवु सदियउ ।

घत्ता—पुणु पुणु पणवेप्पिणु घरु आणेप्पिणु दिणु सुसेणासुंदरिहि ॥ 10
गुरुचरणइं अंचिवि सुक्किउ संचिवि गउ सुरवर सुरवरपुरिहि ॥ ७ ॥

8

कणयच्छवि सुहु सलक्खणउ
अंगउ लायणमहिद्धियउ
जसु आयत्तउ सयमेव विहि
जसु अंगि दुहु लोहिउं गणमि
जसु गुणपरिमाणु णेय लहंवि
अच्छरणरामाणंदणहु
कीलंतहु अमरवरेहिं सहं
घरघडियारयदंडेण हय
पइरत्तउ पेच्छिवि तरुणियणु
उवणेप्पिणु नृवंइकुमारिणु
घत्ता—तूरहिं वज्जंतहिं गलगज्जंतहिं तियसेहिं किं ण विसंइ महि ॥

जहिं दीसइ तहिं जि सुहावणउ ।
चउचावसयाइं पवड्डियउ ।
सो किं वणिज्जइ रुवणिहि ।
सो खमवंतउ किं किर भणमि ।
सो सूहउ हउं किरं किं कहंवि । 5
तहु तेत्थु सुसेणाणंदणहु ।
भुजंतहु रायकुमारसुहुं ।
पुव्वहं पण्णारहलक्ख गय ।
आहंडलु आयउ तहिं वि पुणु ।
पारंभिउ रायहु परिणयणु । 10

जिणणाहु ण्हवंतिहिं वारि वहंतिहिं किं जाणहुं सोसिउ उवहि ॥ ८ ॥

9

भालयलइ पट्टे चडावियउ
चितंतहु तासु णयाणयइं
पुव्वहं परमाउहि संचलिय
तइयहं तहिं दियहिं सुसोहणइ
अवलोइवि गयणि विलीणु घणु
वेरगु पह्यउं जिणवरहु

रायासणि राउ चडावियउ ।
पालंतहु गाम्मणयरसयइं ।
चालीस चयारि लक्ख गलिय ।
अच्छंतहु सुहुं सणिहेलणइ ।
थिय महिगयणयणु विसणमणु । 5
हरि सजव वि णंति ण सिवपुरहु ।

३ A सुसुहासूई; P सुसुहासूई. ४ A ध्रुव संभव संभव; P ध्रुउ संभव संभव. ५ A आवेप्पिणु.

8 १ AP महड्डियउ. २ A किं किर. ३ A रामावंदणहु. ४ A ता तेत्थु. ५ AP पेक्खिवि.
६ T उवणेप्पिणु. ७ AP णिवइ. ८ AP णाहु. ९ P विसइ.

9 १ P पट्ट. २ A णयरगामसयइं. ३ A दिवसि. ४ AP सहं. ५ A पह्वउं.

6 b सुसुहासूएं चन्द्रेण; सुहा हि अमृतेन.

8 3 a आयत्तउ अधीनः. 4 a लोहिउं लोहितम्. 9 a पइरत्तउ स्वामिनि रक्तम्.
10 उवणेप्पिणु दत्त्वा. 11 विसइ उल्लसिता. 12 उवहि समुद्रः.

9 2 a णयाणयइं न्यायान्यायम्. 6 b हरि सजव अश्वः सवेगाः.

गय मत्ता महुं वि जणंति मउ
चामरवापं नृवु मोडियउ
सिरि धरियइं वारिणिवारणइं
तहिं अवसरि लोयंतिय अइय
जं इंदियसोक्खु समुच्चियउं
घत्ता—जो पइं संवोहइ सो संवोहइ सूरहु दीवउ मूढमइ ॥

पहु रह रहंति मुणिधम्ममउ ।
भणु कवणु ण कालं तोडियउ ।
पुणु होंति ण मारिणिवारणइं ।
ते धिण्णवंति भत्तिइ लइय । 10
तं चारु चारु पइं वुच्चियउं ।

पइं मुइवि गुणुब्भव सामिय संभव को परियाणइ परमगइ ॥ ९ ॥

10

आणंदु ण हियवइ माइयउ
पुणु परिवृद्धिं देवावलिहिं
थिरदीहरहत्थगलत्थियहिं
संणहंविउ णविउ पोमाइयउ
दुम्मोउं मुपपिणु रज्जंगहु
परमेसरु पणइणिपाणपिउ
वहुखगमाणियफलसाउयउं
परिसेसेपिणु सिरिरमणिउरु
उप्पाडिउ केसकलाउ किह
सकुसुमु समसलु सु करिवि करि
किउ रोसपसायहं णिक्खवणु
उववासु करेपिणु सावसरि
सावत्थिहि चरियामगु किउ

पुणु तेत्थु पुरंदरु आइयउ ।
आहूय दुद्धसलिलावलिहिं ।
चामीयरघडपलत्थियहिं ।
वत्थालंकारविराइयउ ।
सिद्धत्थयसिवियारुदु पहु । 5
णरखयरहिं तियसहिं वहिवि णिउ
णंदणवणु गंपि सहेउयउं ।
पणवेपिणु देवं सिद्धगुरु ।
भवकुरुहंमूलपब्भारु जिह । 10
सइरमणं धित्तउ मयरहरि ।
रीयहं सहसें सहं णिक्खवणु ।
वीयइ दिणि दिणयरकरपंसरि ।
देविंददत्तणिवभवणि थिउ ।

६ AP णिवु. ७ AP गुणणव.

10 १ AP परितुट्ठिहिं. २ A आहूउ. ३ A सो णविउ. ४ A दुम्मोह. ५ P रज्जु गहु. ६ P णरखेयरतियसहिं. ७ P adds after this: आगहणमासि सियकुहुयदिणि, सिलउवरि णिहिउ उइयइणि. ८ A रमणियरु. ९ A मूल पब्भारु. १० A रोसकसायहं. ११ AP रायहंससहसें. १२ A °कयपसरि. १३ P देवेंदुदत्त°.

7 b पहु मार्गम्; रहंति रुन्धन्ति आच्छादयन्तीत्यर्थः; मुणिधम्ममउ उत्तमक्षमादिरूपः. 8 a मोडियउ भगवत्पृथीकृतः. 9 a त्मारिणि वारणइं छत्राणि. 10 a अइय आगताः. 12 संवोहइ प्रज्वालयति.

10 2 a परिवृद्धिं वर्धिताभिः; b आहूय आनीय. 4 a पोमाइयउ प्रशंसितः. 5 a दुम्मोउ दुःखेन मोचनीयः. 7 a °साउयउं स्वादु; b सहेउयउं सहेतुकसंज्ञम्. 8 a परिसेसेपिणु त्यक्त्वा; °उरु चित्तम्. 9 b भवकुरुहमूलपब्भारु संसार एव कुरुहो वृक्षस्तस्य मूलानां समूहः. 10 b सइरमणं इन्द्रेण. 11 a रोसपसायहं रोषतोषाणाम्. 12 a सावसरि निजप्रस्तावे पारणवेलायाम्. 13 b देविंददत्तणि व° इन्द्रदत्तपु°.

XL.10.14]

पुष्कयंतविरइयउ

[संभवाणिव्वाणगमणं

घत्ता—सुरखु मंदाणिलु घणवँरिसियजलु सुराहिउ मणिकोडिहिं सहिउ ॥
दायारउ पुज्जिउ दुंदुहि वज्जिउं दाणपुण्णुं देवहिं माहिउं ॥ १० ॥ 15

11

देंतेण ण संकहु चित्तविउं	जं अण्णहु कासु वि णिम्मविउ ।	
जं संजमजोग्गउ बुज्झियउं	दहिसप्पिखीरतेल्लुज्झियउं ।	
तं भुंजइ सउवीरोयणउं	पडिसेहियदप्पुक्कोयणउं ।	
गहणंति कहिं वि अहणिसु गमइ	जंपइ ण किं पि सं संसमइ ।	
विहरइ मणपज्जवणाणधरु	विसमें जिणकप्पे जिणपवरु ।	5
तउ एंव करंतहु झीणाइं	चउदहवरिसइं बोलीणाइं ।	
कत्तियसियपक्खि चउत्थिदिणि	अवरण्हि जम्मरिक्खि वियणि ।	
छट्ठेणुववासं णिड्डियहु	सुविसालसालतलि संठियहु ।	
गइ पढमि बीइ सुक्कुग्गमाणि	चउकम्मकुलक्खयसंकमाणि ।	
उप्पण्णउं केवलु केवलिहि	गयणोवडंतकुसुमंजलिहि ।	10

घत्ता—तहु जाएं णाणं णेयपमाणं जे केण वि णं वि चित्तविय ॥
ते विवरि अहीसर महिहि महीसर सग्गि सुरिंद वि कंपविय ॥११॥

12

खगामिणा	ससामिणा ।	
समेयया	अमेयया ।	
अमाहरा	रमाहरा ।	
मलासयं	णियासयं ।	
कुणंतया	थुणंतया ।	5

१४ A °वरसिय.° १५ AP गज्जिउ. १६ A दाणवंतु.

11 १ A चित्तियउ. 2 A दुक्खुक्कोहणउं. 3 A सं सम्ममइ. ४ A ण वि चित्तिय; P ण वि चित्तविया. ५ A वि कंपिय; P वि कंपविया.

14 सुरहिउ सुरमिवातः.

11 2 b उज्झियउं त्यक्तम्. 3 a सउवीरोयणउं काञ्जिकोदनम्; b पडिसेहियदप्पुक्को-यणउं प्रतिषेधितदर्पोत्कोचनकम्. 4 a गहणंति वनान्ते; b सं संसमइ आत्मानं सम्यक् शमयति. 7 b वियणि वने. 9 a सुक्कुग्गमाणि शुक्लध्याने उद्भूते सति. 12 विवरि पाताले.

12 1 a-b खगेत्यादि आकाशगामिना स्वस्वामिना समेताः सुरासुराः (12 b) प्राप्ताः इति संबन्धः. 2 b अमेयया प्रचुराः. 3 a अमाहरा अलक्ष्मीविनाशकाः; b रमाहरा लक्ष्मीधारकाः; 4 a मलेत्यादि मलासयं मलक्षेपकम्; b णियासयं निजचित्तम्. 5 a कुणंतया कुर्वन्तः; b थुणंतया स्तुवन्तः.

मुणीसरं	सरो सरं ।	
ण संधण	ण विंधण ।	
ण जम्मि सा	मलीमसा ।	
रइच्छिहा	कया विहा ।	
महाजसं	तमेरिसं ।	10
महाइया	पराइया ।	
समासुरा	सुरासुरा ।	
सिमुग्गया	समुग्गया ।	
रसुद्धुरा	इमी गिरा ।	
सुसाइया	अणाइया ।	15
सुवत्तया	अवत्तया ।	
रसंकिया	रसुज्झिया ।	
सरूवया	अरूवया ।	
सुगंधया	अगंधया ।	
सकारणा	अकारणा ।	20
ससंभवा	असंभवा ।	
ससंगया	असंगया ।	
रयासवं	पुणो णवं ।	
देयाणिही	तवोविही ।	
अहंगया	अहंगया ।	25
ण ते णया	वरायया ।	
सरायया	समायया ।	

12 १ P रइच्छिहा. 2 P adds after this: सतच्चया, अतच्चया. ३ AP संगंधया. ४ P दयामही.

6 *b* सर इत्यादि स्मरः कामः शरं बाणम्. 8 *a* ण ज म्मीत्यादि यस्मिन् मुनीश्वरे सा प्रसिद्धा; *b* मलीमसा मलिना. 9 *a* रइच्छिहा रतिस्पृहा; *b* कया विहा द्विधा खण्डिता पुनर्न संजाता यस्मिन्नित्यर्थः. 10 *b* तमेरिसं तं ईदृशं मुनीश्वरम्. 11 *a* महाइया महादृतास्ते सुरासुराः. 12 *a* समासुरा समं युगपत् आसमन्तात् शोभनं गन्तीति. 13 *a* सिमुग्गया सिं तेषां सुरासुराणां उद्धृता निःसृता; *b* समुग्गया सभ्यगुच्चैर्देशदिक्षु गता. 14 *a* रसुद्धुरा रसाढ्या. 15 *a* सुसाइया हे शोभनश्चासौ सादिश्च सर्वस्वरूपेण; *b* अणाइया जीवद्रव्यापेक्षया हि अनादिभूत. 16 *a-b* सुवत्तया अवत्तया इत्यादयः सुव्यक्ता अव्यक्तादिधर्माः शरीरापेक्षया ज्ञानापेक्षया च योजनीयाः. 21 *a* ससंभवा सह संभवेन सुखसद्भावेन वर्तमाना; *b* असंभवा संसाररहिता. 22 *a* ससंगया सह समीचीनेन गतेन ज्ञानेन संयुक्ता; *b* असंगया संज्ञरहिता यदि वा असंगया असंप्राप्ता. 23 *a-b* रयासवं पुणो नवं कर्माश्रवं पुनरपि नवम्. 25 *a* अहंगया अभंगक भंगरहित देव; *b* अहंगया अधं पापं गता. 26 *a* ण ते णया न ते तव नताः; *b* वरायया वराकाः. 27 *a* सरायया सरागाः नृपतिसहिता वा; *b* समायया वज्रनायुक्ताः परवज्रकाः.

XL.12.28]

पुष्पयंतविरहयु

[संभवणिग्वाणगमण

खयं गया	महादिया ।	
सइंदिया	अणिंदिया ।	
णिविंदियां	णिवंदियां ।	30
पसाहिओ	पवोहिओ ।	
कुक्कम्मरं	सुयंतरं ।	
कहंति जे	कुवुद्धि ते ।	
णगेसु या	पुरीसु या ।	
पढंतु मा	ण ताण मा ।	35
सुसांसया	णिरंसया ।	
सुणीरण	तुहारण ।	
अदुण्णए	बुहा मए ।	
कउज्जमा	महाखमा ।	
चरंति जे	लहंति ते ।	40
महुंणइ	परंगइ ।	
सुहं गया	हयावया ।	
णिरामया	सरामया ।	
णिरंजणा	णमो जिणा ।	

घत्ता—कयमाणवखंभहिं सारसरंभहिं वेल्लीदुममणिवेइयहिं ॥ 45
 वरधूलीसालहिं णच्चणसालहिं गोउरथूहहिं चेइयहिं ॥ १२ ॥

13

जहिं समवसरणु सुरणिम्मविउं

गुरु कंठीरवविट्ठरं ठविउं ।

५ AP णिवंदिया. ६ A omits this foot. ७ P कुक्कम्मदं. ८ AP णएसु वा. ९ P पुरेसु वा.
 १० A पढंत मा. ११ A सुसंसाया. १२ APT महुण्णइ. १३ A माणवहरखंभहिं; K omits कयं.
 १४ P वल्ली°.

13 १ A विट्ठर.

28 a-b खयं गया क्षयं गतास्ते महाद्विजा लिङ्गिनो वा. 29 a सइंदिया द्रव्येन्द्रियसहित; b अणिंदिया भावेन्द्रियरहित, अथवा अणिंदिया अनिंदित. 30 a णिविंदिया मनुष्यवन्दित अथवा णिविमित्यादि नृप राजानं विप्राः द्विजाः. 32 a कुक्कम्मरं कुक्कर्मदम्; b सुयंतरं श्रुतान्तरम्. 35 b ण ताण मा न तेषां लक्ष्मीर्द्विजानाम्. 36 a सुसासया सुषु शाश्वता मोक्षलक्ष्मीरित्यर्थः, अथवा सुसासया शोभनलक्ष्म्या आश्रयः; b णिरंसया निष्कल. 37 a सुणीरण सुषु निर्मले; b तुहारण त्वदीये. 38 a अदुण्णए दुर्नयरहिते; b बुहा मए मते मार्गे बुधाः. 41 b महुंणइ स्वर्गादिलक्ष्मीम्; b परंगइ मुक्तिं वा. 42 b सुहंगया हे देव शुभशरीरः; b हयावया हतापदा येन. 43 a णिरामया रामारहितः; b सरामया स्मरस्य कामस्यामयो रोग इति सुरासुराणां निर्गता गीः.

चालीसमो संधि]

महापुराण

[XL.14.13

जहिं सुविहावलउं विलंविकरु
जहिं णहणिवडिउं पसूयपयरुं
जहिं छत्तइं तिणिण समुब्भियइं
जक्खिदमउंडसिहरुद्धरिउ
जहिं वंति गंति णच्चंति सुर
तहिं संणिसण्णु सो परममुणि
झुणि साहइ जणजम्मंतरइं
झुणि साहइ मणुयदेवसुहइं
झुणि साहइ जीवरासिकुलइं

अलिचुंविक्खुल्लुं असोयतरु ।
आहंडलडिडिमु मुयइ सरु ।
विविहइं चिंधइं चमरइं सियइं ।
जहिं धम्मचकु आराफुरिउ । 5
विंभयरसपरवस थक्क णर ।
मुणिवयणविणिंगउ दिव्वझुणि ।
झुणि साहइ भूभुवणंतरइं ।
झुणि साहइ णरतिरियदुहइं ।
झुणि साहइ बंधमोक्खफलइं । 10

यत्ता—झुणि सुणिवि पवुद्धहं जाइविसुद्धहं णिगंगथहं मउलियकरहं ॥
जायउ गयगामिहि संभवसामिहि पंचुत्तरु सउ गणहरहं ॥ १३ ॥

14

तहिं चारुसेणु पहिलउ भंणिवि
दोसहसइं अवरु दिवडु सउ
सयतिउ सलक्खु सिक्खुयमइहिं
परमोहिणाणधारिहिं मियइं
पण्णारहसहसइं केवलहिं
सहसाइं रिसिंदहं वसुसयइं
सउ सइहु सहासइं तवसमइं
सउ सयहं समउ सयवीसइइ
जायइं वम्मीसरदाराहं
लक्खाइं तिणिण रइवज्जियहं
सावियहं लक्ख पंच जि भंणमि

पुणु गणमुणि मेल्लिवि मुणि गणंवि ।
पुव्वंगधरहं थिउ जिणिवि मउ ।
एक्कूणतीससहसइं जइहिं ।
छहसयइं रंधसहसंकियइं ।
एक्कूणवीस पसमियकलिहिं । 5
वेउव्वणरिद्धिहिं कयवयइं ।
मणपज्जवधरिहिं धरियसमइं ।
जइवाइहिं संखं करविं मइई ।
दुइलक्खइं एव भडाराहं ।
दहगुणिय तिणिण सहसज्जियहं । 10
सावयहं तिणिण ते हउं मुंणमि ।

यत्ता—अहणिसु कयसेवहं चउविहदेवहं देविहिं संख ण दीसइ ॥
संखेज्जतिरिक्खहं इच्छियसोक्खहं धम्म अधम्मं वि भासइ ॥१४॥

२ AP फुल. ३ A णिवडिय. ४ AP °पवर. ५ A °मउल. ६ AP सुरा. ७ A विंभिय. ८ AP णरा. ९ P °विणिगाय. १० P भुवणु अणंतरइं. ११ A णरयतिरिय°.

14 १ P भणमि. २ A गणिवि. २ A सिक्खुव°; P सिक्खय°. ३ AP सइहु. ४ P सयवीसइहु. ५ AP करमि संख. ६ P मइहु. ७ A जाया. ८ A °दारयहं. ९ A भडारयहं. १० AP मुणमि. ११ AP भणमि. १२ AP अहम्म वि हासइ.

13 2 a सुविहावलउं शोभनं भावल्यम्; विलंवि करु प्रसृतकिरणम्. 3 a पसूयपयरु पुष्पप्रकरः. 6 a वंति वादयन्ति.

14 4 a मियइं मितानि; b रंधसहसंकियइं नवसहसयुक्तानि. 8 a सयवीसइइ शतानां विंशत्या.

15

महि विहरिवि भवियतिमिरु लुहिवि
 तहिं दोणि पक्ख तणुचाउ किउ
 दिक्खहि लग्गिवि पुव्वहं तणउं
 वद्धाउहिं पुव्वहं धित्ताइं
 मासम्मि पहिल्लइ पक्खि सिइ
 णियजम्मरिक्खि संभाइयउ
 छेइल्लउ सुक्खज्झाणु धरिवि
 पुगलपरिणामहु णवणवहु
 ठिउ अट्ठमपुहंइहि अट्ठगुणु
 सुरमुक्ककुसुमरयमहमहिउ
 वउ वीयरायरायहु लल्लिउ
 लोएहिं पवित्त पावरहिय

संमेयहु सिंहरु समारुहिवि ।
 रिसिसहसं सहुं पडिमाइ थिउ ।
 चोदहवरिसूणउं लक्खु गउ ।
 लक्खाइं सट्ठि अणुहुत्ताइं ।
 छट्ठइ दिणि मज्झण्हइ ल्हसिइ । 5
 अवि घाइचउक्कु वि घाइयउ ।
 किरियाविच्छित्ति झ त्ति करिवि ।
 गउ मुक्कउ संभवु संभवहु ।
 महुं पसियउ णिक्कलु णाणतणु ।
 दीवेहिं गंधधूवहिं महिउ । 10
 अग्गिंदमउडमणिसिहिजलिउ ।
 अरुहंगभूइ सीसं गहिय ।

घत्ता—जिणणिष्वाणुच्छवि सच्छरु सविहवि सुरवइ भरहु पणाच्चिउ ॥
 गउ णियंघररंगहु सिंगारंगहु पुष्पदंतणियराच्चिउ ॥ १५ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुष्पयंतविरइए
 महाभवभरहाणुमणिणए महाकव्वे संभवणिष्वाणगमणं णाम
 चालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४० ॥

॥ संभवचरियं समत्तं ॥

15 १ A सिहरि. २ P रिसिसहसं पडिमाजोएं ठिउ. ३ A चउदहं; P वारहं. ४ AP वित्ताइं. ५ AP अणुहुत्ताइं. ६ P इय घाइं. ७ A परिमाणहु. ८ AP पुहविहि. ९ P णियघरि रंगहु वज्जियभंगहु. १० AP omit संभवचरियं समत्तं.

15 1 a लुहिवि स्फोटयित्वा विनाश्य. 2 a तणुचाउ कायोत्सर्गः. 4 b अणुहुत्ताइं अनुभूतानि. 5 a मासम्मि पहिल्लइ चैत्रे. 6 a संभाइयउ संभावितः. 9 b पसियउ प्रसीदतु. 11 a वउ वपुः शरीरम्. 12 b अरुहंगभूइ अर्हतः शरीरमस्म. 13 सच्छरु साप्सराः; सविहवि स्वविभावः.

XLI

अहिणंदणु इंदाणंदयरु णिदिंदियइं णिवारउ ॥
वंदारयवंदेहिं वंदियउ वंदिवि संतु भंडारउ ॥ ध्रुवकं ॥

1

असोक्खकंतारयं	हयभवोहकंतारयं ।	
ण जं च कंतारयं	ण्हवणयम्मि कं तारयं ।	
जणस्स सं गंगयं	कुणइ जस्स संगं गयं ।	5
विइणमलभंगयं	हुणइ वड्डमाणं गयं ।	
सुवण्णरुइरंगयं	जसपउण्णभूरंगयं ।	
विहंसियणिरंगयं	जणियभावणारंगयं ।	
रयं परमघोरयं	असमसंपयावारयं ।	
सुजायमसरीरिणं	णिहणिऊणमसरीरिणं ।	10
जमीसममरच्चियं	गुणणिसेणियाहिं चियं ।	
अहं तमहिणंदणं	पणविऊण धीणंदणं ।	

Mss. A and P have the following stanza at the beginning of this Samdhi:—

वरमकरोदपारतरविवरमहिकिरणेन्दुमण्डलं
यदपि च जलधिवलयमधिर्लघ्य विधेस्तदनन्तरं दिशः ।
विगलितजलपयोदपटलद्युति कथमिदमन्यथा यशः
प्रसरदमादमल्लकदनाभारत भुवि भरत सांप्रतम् ॥ १ ॥

A reads °किरणद्धिमण्डलं in the first line; P reads विधिसूदनन्तरं दिशः. P repeats the stanza at the beginning of XLVII. A gives it only here. K does not give it here or there.

1 १ AP °विदहिं. २ AP add जं before जणस्स. ३ AP हणइ. ४ A °मसरीरिणं. ५ P गुणणिसेणि°.

१ 1 णि दिं दि य इं निन्द्यानि इन्द्रियाणि. 2 वं दार य वं द हिं देववृन्दैः. 3 a असोक्खकं-
तारयं असौख्यजलतारकम्; b हयभवोहकंतारयं हतजन्मौघाद्यटवीकम्. 4 a कंतारयं स्त्रीरतम्;
b कं जलम्; तारयं पाण्डुरम्. 5 a सं शम्; गंगयं गङ्गाजातं जलम्; b संगं गयं स्वाङ्गं स्वशरीरं
प्राप्तम्. 6 a विइणमलभंगयं वितीर्णो दत्तः मलानां भङ्गो येन सः तम्; b हुणइ भस्मीकरोति,
गयं रोगम्. 7 a सुवण्णरुइरंगयं सुवर्णवद्रुचिराङ्गम्; b जसपउण्णभूरंगयं यशःपूर्णभूमण्डलम्.
8 a °णिरंगयं मदनम्; b °भावणारंगयं °घोडशभावनासु रागम्. 9 a रयं आत्मरतम्; परं परमा-
त्मानम्; अघोरयं अरौद्रम्; b असमसंपयावारयं क्रोधसंपदो निवारकम्. 10 a सुजायं सुजातम्;
असरीरिणं सिद्धम्; b असरीरिणं अश्रीः दारिद्र्यं सा एव ऋणम्. 11 a जं+ईसं+अमरच्चियं अमरैः
पूजितम्; b गुणणिसेणियाहिं चियं गुणपंक्तिभिः प्रवृद्धम्. 12 b धीणंदणं बुद्धिविवर्धकम्.

भणामि तव्ववसियं   किर कहं तिणा ववसियं ।
 वणे चडुलवाणरे   सुहयमाणिणीवाणरे ।
 मुणउ मा णा सणं   मुणउ पावणिण्णासणं ।   15
 इमं सुकियवासणं   लहउ सम्मईसासणं ।
 घत्ता—जिव सुयकेवलि जिव तियसवइ जिवं पुणु थुणउ फणीसरु ॥
 हउं णरु जीहासहसेण विणु किं वण्णविं परमेसरु ॥ १ ॥

2

सालतालतालीदुमोहए   मेरुसिहरिपुंवे विदेहए ।
 संचरंति करिमयरसंतई   वहइ गहिर सीया महानई ।
 तीई तीरि दाहिणइ पविउले   चूयचारफलधुलियसुविउले ।
 वारिवाहधाराहि सित्तए   मुग्गमासजववीहिछेत्तए ।
 छेत्तवालिणीसदसंगए   दिण्णकणसंठियकुरंगए ।   5
 वेकंरंतवहुदुद्धगोहणे   वच्छमहिस्वसहिंदसोहणे ।
 सव्वधण्णछण्णे अणूसरे   सरतरंतकिंणरवहूसरे ।
 कंजपुंजंरंतमहुलिहे   कयलिललियलवलीलयागिहे ।
 णिसुयमहुरापियमाहवीसरे   पहियहिययगयविसमसरसरे ।
 उच्छुवीलणुललियरसजले   मंगलावईभूमिमंडले ।   10
 कोट्टवट्टुलट्टालदुग्गमं   रुद्धकुट्टुलट्टारिसंगमं ।
 खोल्लायावूढकोमलं   पंचवण्णकेलिल्लिचंचलं ।
 मणिगणंसुमालाविरोहियं   कूवदीहियावाविसोहियं ।
 कणयघडियघरपंतिपिंगलं   णिच्चमेव संगीयमंगलं ।
 अमियरायरिद्धीपवट्टुणं   रयणसंचयं णाम पट्टणं ।   15

६ A चडुलवाणरे; P चवलवाणरे. ७ A जिण पुणु.

2 १ A पुव्वविदेहए. २ A संचरंत°. ३ A ताइ. ४ P पविउले. ५ A मुग्गमाह°. ६ P छत्तए. ७ A वेकंरंतवहुदुद्ध°; P बुक्कंरंत°. ८ A पुंजरयरत्त°. ९ P विसमसरसरे. १० A उच्छ-
 पीलणु°; P उच्छुपीलणु°. ११ A कोट्टवट्टुलट्टालदुग्गमं; P कोट्टवट्टुलट्टालसंगमं. १२ P कुट्टुलट्टुलट्टारि-
 दुग्गमं. १३ A पंचवण्णकेलिल्लि°. १४ P दीविया°. १५ A पवट्टुणं.

13 a तव्ववसियं तस्य चरितम्; b तिणा तेन. 14 b सुहयमाणिणीवाणरे सुभगमानिनीनां
 कामवाणे पीडाजनके. 15 a मुणउ मा णा सणं ना पुरुषः मा स्वनं शब्दं मुञ्चतु; मौनेन शृणोत्वदिदं
 कथान्तरमित्यर्थः. 16 a सुकियवासणं सुकृतवर्षणम्.

2 2 a संतई संततिः. 3 b सुविउले पक्षिसमूहे. 4 b छेत्तए क्षेत्रे. 7 b अणूसरे
 क्षारभूमिरहिते. 9 b विसमसरसरे कामवाणे. 12 a खाल्वायां खातिका परिखा; b केलिल्लि ध्वजाः
 पताकाः. 15 a अमियरायरिद्धी प्रचुरराजलक्ष्मीः.

तत्थ वसइ राया महाबलो
जस्स लच्छिकंता उरत्थले
दीहकालमवियल्लमणोरहं
किं कुणामि णिच्चं परासुहं
माणसं दमेणं णियंतियं

भुयवलि व्व धीरो महाबलो ।
रमइ कित्तिरमणी महीयले ।
भुंजिऊण रज्जं रमासुहं ।
हो मुयामि इणमो परासुहं ।
एम तेण सहसा विचिंतियं । 20

घत्ता—धणवालहु वालहु णियसुयहु विरइवि पट्टणिवंधणु ॥
सो पासि विमलवाहणजिणहु जायउ राउ तवोहुणु ॥ २ ॥

3

सो णिगंथु गंथु ण समीहइ
ण पसंसाइ करइ पहंसिउं मुहुं
दूसंतउ पर पिसुणु ण दूसइ
लाहालाहइ जीवियमरणइ
जिणिवि कुहेउवाय णयचंडहं
एयारह अंगइ अवगाहिवि
बंधिवि कयसोलहकारणहलु
णिहणयालि अणसणु अब्भसियउं
कामकोहधरणीरुह खंडिवि
णाणसासु वट्टारिउ चंगउं

सणियउं वियरइ पावहु वीहइ ।
णउ केण वि णिंदिउ मण्णइ दुहुं ।
हिंसंतउ मणावि णउ हिंसइ ।
समु जि समणु संठिउ समचरणइ ।
तिण्णि तित्तरसंय पासंडहं । 5
दंसणु सुद्धि बुद्धि आराहिवि ।
सिरिअरहंतणाउं गोत्तुज्जलु ।
देहखेत्तु रिसिहलिपं किसियउं ।
पासहिं दिहिवइ दढयर मंडिवि ।
सासु मुयंतं मुक्कु णियंगउं । 10

घत्ता—सुहझाणं मुउं सो परमरिसि णिम्लु णिरुवमरूयउ ॥
अहमिंदु अणुत्तरि धवलतणु विजयविमोणइ हूयउ ॥ ३ ॥

4

जलहिसममिए
कालि णिग्गए

तीसतियहिए ।
सुरहं मग्गए ।

१६ AP °मविलय°. १७ A °मणोहरं. १८ A °रमाहरं. १९ P कुणोमि. २० हो ण जामि.

3 १ P ण गंथु. २ AP पहंसियसुहु. ३ A परपिसुणु ण दूसइ; P परि पिसुणु ण दोसइ.
४ AP तिण्णि तिसट्टिसयइ. ५ AP दंसण°. ६ A रिसिहलि संकिसियउ. ७ A मुयउ. ८ AP
°रूवउ. ९ A अणुत्तर. १० P °विमाणे.

4 १ A समणिए; P समसिए. A २ सुरहरं गए.

18 a °अवि यल° निर्विघ्नम्. 19 a परासुहं परप्राणघातकम्; b परासुहं अतीवाशुभम्.

3 1 b सणियउं शनैः. 3 b मणावि मनागपि. 5 a कुहेउवाय कुहेतुवादाः. 8 a
णिहणयालि मरणकाले; b °हलिपं कर्षकेण. 10 a णाणसासु ज्ञानमेव धान्यम्.

4 1 b °तियहिए व्यधिके. 2 b सुरहं. मग्गए देवानां रीत्या.

तम्मि सुंदरे	हं पुरंदरे ।	
थिइ सुहासए	आउसेसए ।	
धरियँजीवए	पढमदीवए ।	5
वइरिखंडणा	भरहमंडणा ।	
अत्थि सुहयरी	कोसलाउरी ।	
रिसहकुलरुहो	पुण्णससिमुहो ।	
तहिं महीसरो	णाम संवरो ।	
तस्स इत्थिया	साहियत्थिया ।	10
चारुहारिया	सुइसरीरिया ।	
भवणलच्छिया	मउलियच्छिया ।	
णिसिविरामए	चरमजामए ।	
पेच्छए हियं	सिविणमालियं ।	
गलियमयजलं	अमरमयगलं ।	15
कुंदपंडुरं	गोवइं वरं ।	
णहरदारुणं	दुरयवइरिणं ।	
बहुविलासिणी	णलिणवांसिणी ।	
भमररामयं	कुसुमदामयं ।	
णयणपरिणयं	सिसिरकिरणयं ।	20
णिहयँतिमिरयं	तरुणमिहिरयं ।	
रमणरसणयं	मीणमिहुणयं ।	
सजलकमलयं	कलसजुवलयं ।	
रमियँरोयरं	पंकयायरं ।	
मयरभीयरं	खीरसायरं ।	25
लच्छिसासणं	हरिवरासणं ।	
हरिणिहेलणं	फणिणिकेयणं ।	
सुमणिसंगहं	अवि य हुयवहं ।	

घत्ता—इय दंसणणिउरंबउ सइइ सुहसुत्ताइ णिरिक्खिउ ॥

सुविहाणइ संवरँणरवइहि जं जिह तं तिह अक्खिउ ॥ ४ ॥ 30

३ A थिय. ४ P reads this line as : पढमदीवए धरियजीवए. ५ AP कोसलापुरी. ६ P सरीरया. ७ A मीलियच्छिया. ८ A चरिम°. ९ P reads this line as : गोवइं वरं कुंदपंडुरं. १० A कमलवासिणिं. ११ A णिहिय°. १२ A तरुणि°. १३ P रमियखेयरं. १४ A णिउरंबउ. १५ AP सुहुं सुत्ताइ. १६ A संवरणिवइहि.

4 a सुहासए शुभाश्रये. 17 b दुरयवइरिणं गजशत्रुं सिंहम्. 20 a °परिणयं °मनोज्ञम्. 24 a °रोयरं °चक्रवाकम्. 29 दंसणणिउरंबउ स्वप्नसमूहः.

5

तं णिसुणिवि जसधवलियमहियलु
जो तिहुवणमंगलु तिहुयणवइ
सो तुह होसइ सुउ मई णायउं
तहिं अवसरि दिवि सक्कं बुक्किउं
सिरिअरहंतु देउ अवलोयउ
मा होज्जउ तहु किं पि दुगुंछिउ
ता साँक्येणयरु वित्थारिउ
फुरियपसंडिपिंडुं पविरइयउ
कडयमउडंमंडियवरगत्तउ

कहइ कंतु कंतहु सिविणयफेलु ।
जं झायंति जोई गयमलमइ ।
णच्चहि सुंदरि चंगउं जायउं ।
संवरमहिवइ भुंजउ सुक्किउ ।
सिद्धत्थइ सिद्धत्थु जणेव्वउ । 5
अहु णिहिणाह करहि हियइच्छिउं ।
अहिणवु धणणं सव्वु सवारिउं ।
जहिं दीसइ तहिं तहिं अइसइयउ ।
उयरसुद्धिपारंभणित्तउ ।

यत्ता—सोहम्मसुरिंदं पेसियउ सव्वउ पुण्णपसत्थउ ॥ 10

घरु रायहु आयउ देवयउ मंगलदव्वविहत्थउ ॥ ५ ॥

6

छम्मासइ वसुहार वरिट्ठी
ता वइसाहहु पंडुरपक्खइ
विजयणाहु तिहुयणविक्खायउ
मयणविलासविसेसुप्पत्तिहि
पुणु सो णिहिवइ णिवहि पसाहिइ
धरणीयलंगयणिहिआकरिसइं
जसससहरकरधवलियदिग्गइ
जइयहुं सायरसरिसहुं झीणइं
तइयहुं माहमासवारसियहि
बारहम्मि जोइ कोमलतणु
णाणत्तयजाणियजगरूयउ

थिय जिणंजणणि जाम संतुट्ठी ।
छट्ठीवासरि सत्तमरिक्खइ ।
करिरूवें सिविणंतरी आयउ ।
उयरि परिट्ठिउ संवरपत्तिहि ।
प्रंगणि छडरंगावलिसोहिइ । 5
णव वि मास माणिक्कइं वरिसइ ।
संभविं संभवपासविणिग्गइ ।
दहलक्खइं कोडिहिं बोलीणइं ।
पालेयंसुकरावलिसुसियहि ।
वारहअणुवेक्खाभावियमणु । 10
देउ चउत्थउ जिणु संभूयउ ।

5 १ P °हलु. २ A तिभवणवइ. ३ A जोगि. ४ A मयणायउ. ४ AP बुज्झिउं. ५ A संवरणरवइ भुंजइ. ६ A अविलेवउ; P अवलोइउ. ७ A सक्केयणयरु. ८ AP समारिउ. ९ A °पिंड. १० A °मउलमंडिय°.

6 १ A णियजणणि. २ P वयसाहहु. ३ AP पंडुर°. ४ A पवरपसाहिइ. ५ AP पंगणि. ६ P धरणीयले. ७ P णवमासइं. ८ A जं ससहरकरधवलियदिग्गइ; P °धवलिए दिग्गए. ९ A संभमि. १० AP संभवपासहु णिग्गइ. ११ A पालेयंसकरावलि°; P पालेयंसुकलावलि°. १२ AP बारहयम्मि.

5. 4 a बुक्किउं कथितम्. 6 b अहु णि हिणाह हे कुवेर. 8 a °पसंडि° सुवर्णम्.

6 2 b सत्तमरिक्खइ पुनर्वसौ. 4 b °पत्तिहि पत्त्याः. 7 a °दिग्गइ °दिग्गजे. 9 b पालेयंसु° हिमांशुश्चन्द्रः; °सुसियहि उज्ज्वले.

घत्ता—जिणजम्मंणु आसणथरहरणि जाणिवि कुंजरु सज्जिउ ॥
महि आयउ ससुरु सुराहिवइ सुरकरचमराहिं विज्जिउ ॥ ६ ॥

7

पुरि परियंचिवि पइसिवि णिवघरि कित्तिमु सिसु दिण्णउ जणणिहि करि ।
सयणुकिरणकविलियपविउलणहु पोमरायपहणिहंतविरणहु ।
बहुभक्कयवयणियंमियणियमइ विसमविसयविसहरणहयरवइ ।
कमलकुलिसकलसंकियकमजुउ विरइयरइसंवरु संवरसुउ ।
णंद वद्ध जय देव भणेप्पिणु सुरणाहं मुणिणाहु लण्णिणु । 5
अंकि चडाविउ चंपयगोरउ गोरो सो तेण जि अवियारउ ।
जायउ जंतहु गुरु रहसुव्वहु अमरविमाणहं घणवहि संकहु ।
पडिवाहणहयवाहणसेणिहि इंदं कह व मंदसंदाणिहि ।
वारणु चरणचारु संजोइउ मंदरु मंदरइल्लु पलोइउ ।
जिणदेहच्छविइ अहिहवियउ गुरुयणतेपं कवणु ण खवियउ । 10
ससिरवितारापंतितु लंघिवि तं तहु तणउ सिहरु आसंधिवि ।

घत्ता—तहिं पंडुसिलायलु ससिधवलु तिथु पसण्णु णिहालिउ ॥
अहिमंतिवि पाणिउं सयमहिण सीहंवीहु पक्खालिउ ॥ ७ ॥

8

कयविहिपरियम्मं छिण्णहुक्कम्मजम्मं सैंइ सिरिअरहंतं तम्मि आरोहिउं तं ।
धिवइ दसदिसासुं सेयभिगारणीरं कुणइ सुरवरिंदो सिद्धमंताहियारं ॥ १ ॥
बहुदसणविसाले कक्खणक्खत्तमाले चलियचमरलीले संठियं पीलुवाले ।
पविहरममराणीसेवियं देववंदं जिणण्हवणविसेसे वाहरामोमरिंदं ॥ २ ॥
जलियकविलवालं भासुरालं करालं दिसि पसरियजालं धूमचिंधेण णीलं । 5
पयपहयउरब्भं भाविणीभावियासं जिणण्हवणविसेसे वाहरामो हुयासं ॥ ३ ॥

१३ AP °जम्मणि.

7 १ A पुरु. २ A सयणुकिरण°. ३ P °पविमल°. ४ A बहुतव°. ५ AP °णिवसियणियमइ
६ A कमलकलसकुलिसंकिय°. ७ AP गोरउ तेण जि सो अवियारउ. ८ A संजोयउ; P संचोइउ.
९ A पसत्थु. १० P सीहपीहु.

8 १ A °कुक्कम्म°. २ A सयसिरि°. ३ AP °अरिहंतं. ४ A आराहिज्जणं. ५ P खिवइ. ६ A
°ममराणीसंजुयं देवदेवं; P °ममरेहिं सेवियं देवविंदं. ७ P अग्गिवालं गहालं. ८ P °णिद्धणीलालिसेलं.

7 2 a सयणुकिरण° स्वतनुप्रभा; b °पहणिहं प्रभासदृशानि. 3 b °णहयरवइ गरुडः
6 b गोरो (गोरउ) ज्ञाननिरतः. 9 b मंदरुइल्लु मन्दकान्तिः. 13 सयमहिण इन्द्रेण.

8 3 a कक्ख° वरत्रा; b पीलुवाले ऐरावते. 4 a अमराणी इन्द्राणी अप्सरसो वा; b अम-
रिंदं इन्द्रम्. 6 a °उरब्भं मेघम्; भाविणीभावियासं भामिन्या निजभार्यायाः सामान्यस्त्रीणां वा
भावितं सानुरागमवलोकितं आस्यं येन.

जलयपडलकालं णिद्धणीलं व सेलं
 करवलइयदंडं छाहिसंसत्तसंतं
 भसलगरलमालाकालरोमं तुरंतं
 जुवइजणियकामं साहिरांमं करामो
 करिमयराणिविट्ठं हारणीहारतेयं
 वरुणममरसारं माणसे संभरामो
 तरुपहरणपाणिं वाइसंदिणरायं
 चड्डलगमणसीलं लंघियायासपारं
 विमलमणिवियाणं मंदरहीसमाणं
 धणयमधणदुक्खातंकपकावहारं
 सगणंगुणगणालं भालभीमच्छिवत्तं
 फणिवलयकरंगुग्गिणसूलं दुरिक्खं
 अमयमयसरीरं कूरकंठीरवत्थं
 जणणयणसुहं कं संकमुच्छिण्णसंकं
 मणिफुरियफणालं दित्तदिच्चक्रवालं
 महिविवरणिवासं रम्मपोम्मावईसं

महिसमुहसमीरुड्डीणजीमूयमालं ।
 जिण्हवणविसेसे वाहरामो कयंतं ॥ ४ ॥
 अरुणणयणओहं रिंछमावाहयंतं ।
 जिण्हवणविसेसे णेरियं वाहरामो ॥ ५ ॥ 10
 धुवंधवलधओहं कामिणीय समेयं ।
 जिण्हवणविसेसे सायरं वाहरामो ॥ ६ ॥
 सुरहिपरिमलगं मीणिणीजायरायं ।
 जिण्हवणविसेसे वाहरामो समीरं ॥ ७ ॥
 कयमयरविमाणं देहभाभासमाणं । 15
 जिण्हवणविसेसे वाहरामो कुवेरं ॥ ८ ॥
 वरविसवसहंदुक्खित्तपायं महंतं ।
 जिण्हवणविसेसे वाहरामो तियक्खं ॥ ९ ॥
 णवकुवलयमालोमालियं कौतहत्थं ।
 जिण्हवणविसेसे वाहरामो ससंकं ॥ १० ॥ 20
 अहिणवरविवणं कुम्मपिटीणिसेणं ।
 जिण्हवणविसेसे वाहरामो फणीसं ॥ ११ ॥

यत्ता — णियवाहणपहरणपियरमणिचिंधावलिहिं विराइय ॥

इंदे संहं इंदावाहणए लोयवाल संपाइय ॥ ८ ॥

9

एवं पत्ते पंकयणेत्ते विस्से देवे णविऊणं

दुहणासणयं सुहसासणयं दम्भासणयं ठविऊणं ।

९ A °वडइय°. १० A छाहिसंसत्तगतं; P छाहिसंसत्तवत्तं. ११ P कसणमसलमालाकार°. १२ P साहिरामो. १३ A °मयरणिविट्ठं. १४ AP धुयधवल°. १५ AP वायसं. १६ P कामिणीजाय°. १७ A °वित्तानं. १८ AP कणयमयविमाणं. १९ P °तंकसंकावहारं. २० A सगुणगुण°. २१ AP °भीमच्छिवंतं. २२ A वरविसविसहत्थं खित्तं; P वरसियवसहपुट्टे खित्तं. २३ A °करगुग्गिण्ण°. २४ A °मालियाकुंतहत्थं. २५ A सुक्कमुच्छिण्ण°; P सुक्कमुच्छिण्ण°. २६ AP कुम्मपिटी°. २७ A °रवणं. २८ A फणिदं. २९ A सहं देवाणंदण. ३० AP संपाइय.

9 १ P दुहणासणयं.

7 a जलय° मेघाः; b °जीमूय° मेघाः. 8 a छा हि° यमस्य भार्या तस्यां संसत्तं आसक्त संतं स्वान्तःकरणं चित्तं यस्य. 9 b °ओहं विक्षेपम्. 10 a साहिरामं सानुरागम्. 11 a करिमयर° गजाकारशुण्डाग्रयुक्तं मकरम्. 13 a वाइसंदिणरायं वातप्रमी मृगी तस्यां संदत्तरागम्. 16 a धणयं धनदम्. 17 b वसहंदु स्कन्धकुटीति प्रसिद्धम्. 18 b तियक्खं त्र्यक्षं शिवम्. 20 A सुहं कं अमृतजलम्; संकं सचिह्नम्; b ससंकं चन्द्रम्. 24 इंदावाहणए इन्द्रस्य आह्वानेन.

9 1 विस्से सर्वान्. 2 सुहसासणयं सुखानां शासनम्.

XLI.9.3]

पुष्पयन्ताविरइयउ

[अहिणंदणणिव्वाणगमणं

सरगंभीरं पणवुच्चारं साहाकारं काऊणं
 अग्रं पत्तं गंधं धूवं चरुवं दीवं दाऊणं ।
 दुण्णयैतावं मिच्छागावं दुक्कियभावं मँहिऊणं 5
 पव्वयसरिसे पयणियहरिसे कंचणकलसे गहिऊणं ।
 आसासंते रवियरवंते गयणयलंते चरिऊणं
 भंगरउदे खीरसमुदे खिप्पं खीरं भरिऊणं ।
 कीलालोलं गेयरवालं सुरवरमालं रइऊणं 10
 ते जलवाहे जियजलवाहे हत्थाहत्थं लइऊणं ।
 सोहम्मणेणं ईसाणेणं तियसयणेणं सण्हविओ
 दाउं वासं कुसुमं भूसं तेहिं जिणिंदो पुणु णँविओ ।
 सिंगुत्तुंगं वसियकुरंगं मेरुं मोत्तुं वारिदरिं
 णरसोक्खयरिं कोसलण्यरिं आगंतूणं पुरिसहरिं ।
 णयणिरयाणं गुरुपियराणं दाउं णहयलदिणपया 15
 हरिसविसट्ठं रइउं णट्ठं देवा सग्गं झ सि गया ।
 घत्ता—सज्जणहं णेहु दिहि दुत्थियहं तरुणिहि पेम्मपहावउ ॥
 णाहें वहुंतें वड्डियउ पिसुणहं मणि संतावउ ॥ ९ ॥

10

जोव्वणभावे देहि ^१ चडंतें	घडियोमाणें कालें जंतें ।
देहपमाणु पत्तु रणचंडहं	सड्डुइं तिणिण सयइं धणुदंडहं ।
सिसुकीलाइ रमियगंधव्वहं	दोणिण दहद्धलक्ख गय पुव्वहं ।
फणिसुरणरमणयणाणंदणु	जणणें हँक्कारिउ अहिणंदणु ।
भणिउ देव किं देंवि सकित्तणु	भुवणत्तयसामिहि सामित्तणु । 5
लइ लइ रज्जु अज्जु जाएसंवि	हउं परलोयकज्जु थँहेसविं ।
तहिं अवसरि आयउ सकंदणु	पुरि घरि गयणि ण माइउ सुरयणु ।
वाँइउ सुसिरु तंति घणु पुक्खरु	गायउ किं पि गेउँ मडुरक्खरु ।

२ A दुण्णयभावं. ३ P गहिऊणं. ४ P हत्थाहत्थं गहिऊणं. ५ A तियसवरेणं. ६ P सण्हविउं. ७ P णविउं. ८ A धीरदरिं. ९ P सोक्खयरी. १० P णयरी. ११ A णरणियराणं. १२ P रइयं णट्ठं. १३ P णेहपहावउ.

10 १ A देह चडंतें. २ AP घडियामालें. ३ A कोक्काविउ. ४ P साहेसमि. ५ A वायउ सुसरु. ६ A गेय.

5 म हि ऊ णं मानयित्वा. 7 आ सा सं ते उच्छ्वासमध्ये; र विय र वं ते सूर्यकिरणवति. 9 सुरवरमालं सुरवरश्रेणिम्. 10 जलवाहे कलशान्; जियजलवाहे जितमेघान्. 11 तियसयणेणं त्रिदशजनेन. 13 वारिदरिं निवारितशत्रुं जलयुक्तगुम्फं वा. 15 णयणिरयाणं न्यायरतानाम्.

10 3 b दो णिण द ह द्द ल क्ख सार्धद्वादशलक्षाणि. 8 a पुक्खरु मृदङ्गमुखम्.

पुरउ णडंतें अमरणिहापं
सायरसरिसरजलसंघापं
हार तार जोयणविथिण्णी

वइयालियदिण्णासीचापं ।
पुणु ण्हाणिउं कुमार सुररापं । 10
णं णहि गंगाणइ अवइण्णी ।

घत्ता—जलधार पडइ सिरि दुद्धरिय देउ ताई ण वि हम्मइ ॥
भांवइ महं णंतु वि घडंसंयहिं विंदुएण णउ तिम्मइ ॥ १० ॥

11

मउडपट्टधर वीर्यविणिट्टिउ
विणिहयराउ ताउ रिसि जायउ
अच्छइ जाम सपुत्तु सपरियणु
गय छत्तीस लक्ख लक्खद्धे
भुयणभाणु णहि णयणइं ढोयइ
पेच्छइ सत्तभूमिघरसिहरइं
पेच्छइ धयमालउ उल्ललियउ
पेच्छइ चंदसाल मुहसालउ
पेच्छइ दाणसाल णडसालउ
पेच्छइ हट्टमग्ग चउदारइं
इय पेच्छंतहु तक्खणि णट्टउ

पिउसंताणि णिओइ अंहिट्टिउ ।
पहु वि महि भुंजंतु सजायउ ।
रक्खइ पोसइ माभीसइ जणु ।
सहुं पुव्वहं सिरिसोक्खसमिद्धे ।
ता गंधव्वणेरु अवलोयइ । 5
पेच्छइ जालगवक्खइं पवरइं ।
पेच्छइ पुत्तलियउ चित्तलियउ ।
पेच्छइ लेहसाल गयसालउ ।
मणुयारोगसाल असिसालउ ।
पेच्छइ पहु आरामविहारइं । 10
तहिं तं पुरु पुणु तेण ण दिट्टउ ।

घत्ता—णासंतें णयरें साहियउ णासु अत्थि नृवरिद्धिहि ॥
किं णरु रइपरवसु परिभमइ उज्जमु करइ ण सिद्धिहि ॥ ११ ॥

12

ता लोयंतिण्हि संवोद्धिउ
उट्टिउ सयलदेवडिंडिमसरु

आर्पणिं दे ण्हविउ पसाहिउ ।
चडिउ विचित्तहि सिवियहि जिणवरु ।

७ AP ण्हाविउ. ८ A हारसुतारतोयविच्छिण्णी; P हारसुतारजोयविच्छिणी. ९ A सिरिसिहरि; PT दुद्धरिस. १० AP तहिं ण वि हम्मइ. ११ A णावइ but records a p भावइ. १२ AP घडसएण. १३ A जं विंदुएण; P तं विंदुएण.

11 १ A धीरविणिट्टिउ; P पीढि णिविट्टिउ. २ AP पहिट्टिउ. ३ P विणियरउ. ४ P पहु वि महि भुंजंतु. ५ A णयरि. ६ A धयमालाउल्ल. ७ P हट्टमग्गि. ८ AP णिवरिद्धिहि. ९ A परवसु मूढमइ उज्जमु.

12 १ A आइवि इंदे; T आधेदेण आगतेनेन्द्रेण.

9 a °णि हा एं सघातेन; b वइयालिय° वैतालिका वन्दिनः. 11 a हार धारा. 12 दुद्धरिय अतिशयेन महती. 13 तिम्मइ आर्द्रीक्रियते.

11 1 a बीयविणिट्टिउ भार्यास्वीकृतः (द्वितीया=भार्या); अथवा वीता विशेषेण गता स्त्री तथा अविनष्टः सहित इत्यर्थः. 2 b सजायउ जायासहितः. 9 b मणुयारोगसाल वैद्यशाला.

12 1 b आर्पणिं दे आगतेनेन्द्रेण; पसाहिउ शृङ्गारितः.

णरखेयरसुरेहिं पणवेप्पिणु
णिहियउ पुरवाहिरि णंदणवणि
अवरण्हइ णियसंभवरिकखइ
मण्णेप्पिणु घरु गिरिवरकंदर
भावु करेवि अहण्यरासिहि
दावियणिट्ठं छट्ठववासं
मुक्कउ जीयधणासाकेयइ
पंथु पलोयइ जंतु ण खंडइ
लहुयउं गरुयउं गेहु ण चिंतइ

बाहुदंडखंधेहिं वहेप्पिणु ।
मग्गसिरइ सिइ वारहमइ दिणि ।
अप्पुणु अप्पउ भूसिउ दिक्खइ । 5
दहमुट्ठिहिं उप्पाडिय कंदर ।
ते सक्केण घित्त पयरासिहि ।
जइ हूयउ सहं णिवहं सहासं ।
वीयइ दिणि पइहु साकेयइ ।
भे भे भवइ व घरि घरि हिंडइ । 10
प्रंगणु प्राविवि पुणु वि णियत्तइ ।

घत्ता—जहिं रंजु कियउ तहिं तेण पुणु दरिसिउ भिक्खविहाणउं ॥
भयलज्जामाणमयवज्जियउं जिणवउं पेम्मसमाणउं ॥ १२ ॥

13

सयमहदत्ते पहु पाराविउ
पंचविहु वि जयजयपभणंतिहिं
अक्खयदाणु भणेप्पिणु णिग्गउ
जो ण समिच्छइ विप्परियावहु
जेण मूलु रइवालहु छिण्णउं
जेण सहियवउं णाणं भिण्णउं
णीसंगेण णिरुत्तु विहारिउ
पूसहु मासहु पक्खि पहालइ
उडुवरि सत्तमि जेणुप्पाइउं

तहु देवहिं दाणुच्छवु दाविउ ।
आयासहु कुसुमाइं धिवंतिहिं ।
गउ वणु चरणविसेसहु लगउ ।
पहि चरंतु ण करइ इरियावहु ।
दाणु जेण अभयावहु दिण्णउं । 5
अट्टारहवरिसइं तवु चिण्णउं ।
पुणु वि जेण तं छहु संवारिउं ।
चउदहमइ दिणि सिणतरुमूलइ ।
केवलणाणु तिलोउ वि जोइउ ।

घत्ता—सो मोहमहामहिरुहजलणु जिणवरु जियपंचिदिउ ॥ 10
गिन्वाणहिं समउं पराइण वाणवलेण पंचदिउ ॥ १३ ॥

२ A मगसिरासिइ; P माहमासि सिइ. ३ A भे भे विरइ व, but records a p: भवइ इति पाठः. ४ AP पंगणु पाइवि. ५ A रज्जि.

13 १ P णीसंगत्तु. २ P पुणिवि. २ A संचारिउ; P समारिउ. ३ AP पउसहु. ४ AT पहिलइ. ५ AP सिणितरु. ६ A पंचेदियउ. ७ AT वालवलेण; P वणवलेण. ८ A पंचदियउ.

5 a संभवरिकखइ जन्मनक्षत्रे पुनर्वसौ. 6 b कंदर केशाः. 7 a अहण्यरासिहि अधो मध्ये पयोराशेः समुद्रस्य; अथवा अधप्रकरं संघातं अश्नाति विध्वंसयत्येवंशीलस्य भगवतः. 9 a आसाकेयइ आशारज्ज्वा.

13 1 a सयमहदत्ते इन्द्रदत्तेन; पाराविउ पारणं कारितः. 4 a विप्परियावहु विप्र-
क्रुचां वेदानां मार्गः; b इरियावहु ईर्यावधः. 5 a रइवालहु कामस्य. 6 a सहियवउं स्वहृदयं
स्वचित्तम्. 8 a पहालइ प्रभाले शुक्ले. 11 वाणवलेण वाणा गीर्वाणा बलं सैन्यं यस्य, तेन इन्द्रेण.

14

थुणइ सुरिंदु सरइ गुण समणें
तुहुं जि अणंगु अणंगहु वंछहि
तुहुं सरूवु किं तुह आहरणें
तुहुं अकामु किं तुह णारियणें
सुद्धिचंतु तुहुं किं तुह ण्हाणें
तुज्झु ण वइरु ण भउ णउ पहरणु
तुहुं जि सोम्मं सोम्मं किं किज्जइ
गुणणिहि तुहुं तुह किं किर थोत्तं
हरिकिरिगिरिजलणिहिहिं समाणउ

तुहुं जि देउ किं देवागमणें ।
अणुदिणु णिकलगाइ पर वंछहि ।
तुहुं सुयंथु किं तुह सवलहणें ।
तुहुं अणिदु किं तुह वरसयणें ।
दिव्वासहु किं तुह परिहाणें । 5
तुज्झु ण रइ णउ कीलाविहरणु ।
तुह छविहउ रवि काइं भणिज्जइ ।
तो वि थुणइ जणवउ सहियत्तं ।
पइं किं भणइ वराउ अयाणउ ।

घत्ता—ससिसूरहं सरिसउ पइं परम भत्तिइ कइयणु अक्खइ ॥ 10

गयणयलहु अवरु वि तुह गुणहं पारु को वि किं पेक्खइ ॥ १४ ॥

15

इंदणरिंदचंदसूराउलु
बहुपालिद्धय अट्ट महाधय
धम्मचकु अग्गइ अवइण्णउं
पुण्णमणोरह जे ते णं रह
जसु तवेण कंणइ भूमंडलु
छत्तइं दुरियायवविणिवारइं
जासु मोक्खु सोक्खु जि जायउं फलु
अवरु वि अरुहहु उत्तमसत्तहु
आयासहु णिवडइ कुसुमावलि

समवसरणु जिणरायहु राउलु ।
पसुकोट्टइ दक्खालिय हय गय ।
प्रंगणु सुरणैररमणिहिं छण्णउं ।
मउलियकर थिय संमुह णव गह ।
अवसें तासु होइ भामंडलु । 5
चमरइं भवसीणत्तणतारइं ।
सो असोउ किं वण्णामि चर्लदलु ।
आसणु सासणु तिजगपहुत्तहु ।
सरु भीयउ भासइ ण सरावलि ।

14 १ P वि. २ AP तुहुं अणंगु जो अंगु ण इच्छहि. ३ A सरूउ; P सरूउ. ४ AP अणिदु. ५ A सोमु सोमिं किं. ६ A भणमि. ७ A गुणहं सामि पारु को लक्खइ; P गुणहं सामिय पारु कु लक्खइ.

15 १ AP रावलु. २ AP पंगणु. ३ P सुरवररमणिहिं. ४ A ते णयरहं. ५ AP दुरिया-वय°. ६ A भवरीणत्तणु; P भवझीणत्तणु. ७ AP मोक्खसोक्खु. ८ AP वरदलु. ९ A कुसुमाउलि.

14 1 a सरइ गुण समणें स्मरति गुणान् स्वमनसा. 3 b सवलहणें समालम्भनेन विले-
पनेन. 4 b अणिदु अनिद्रः. 5 b दिव्वासहु दिगम्बरस्य. 7 a सो म्मं चन्द्रेण; b छविहउ कान्त्या
हंतः तिरस्कृतः

15 2 a °पालिद्धय क्षुद्रध्वजाः. 6 a दुरियायव° दुरितातपः; b °सीणत्तण° श्रान्तत्वम्.
9 b सरु स्मरः.

XLI.15.10]

पुष्पयन्तविरहउ

[अहिणंदणनिव्वाणगमणे

रुंजउं अलि तइ सिंथ ण मेरी
दुंदुहि खणु वज्जंति ण थक्कइ
दिव्वे घोसें भुवणु वि सुज्झइ

णिच्छउ सामिय आण तुहारी । 10
लोउ धम्मु णिसुणहं णं कोक्कइ ।
अण्णउं परु परलोउ वि बुज्झइ ।

घत्ता—सिरिवज्जणाहु णिवु धुरि करिवि सीलविमलजलवाहहं ॥
तिहिं सहियउ सउ संतासयहं संजायउ गणणाहहं ॥ १५ ॥

16

अट्ठाइज्जसहस गिरणंगहं
पण्णासइ संजुत्तहं भिक्खुहुं
अट्ठाणउवि सैयाइं तिणाणिहिं
एकुणवीससहसइं विकिरियहं
सावयगुणठाणेहिं सहासहिं
एक्कारहसहसाइं विवाइहिं
तव्वसंजमवयतणुरुहमाइहिं
भोयभूमिसमसहसइं चेर्यहिं
अज्जियसंख एम जाणिज्जइ
पंचलक्ख सावियहं णिरुत्तउ

रिसिसीहहं सिक्खियपुव्वंगहं ।
तीससहसदोलक्खइं सिक्खुहुं ।
सोलह सहसइं केवलणाणिहिं ।
संख भणमि मणपज्जवरिसियहं ।
छहसएहिं अण्णु वि पण्णासहिं । 5
रिसिहिं तिणिण लक्खइं सज्झाइहिं ।
संजमधरिहिं सुद्धकुलजाइहिं ।
लक्ख तिणिण रिदुसयइं वि वेयहि ।
लक्खत्तउ सावयहं गणिज्जइ ।
देवहिं देविहिं माणु ण उत्तउ । 10

घत्ता—विहरंतहु महि परमेसरहु धम्मु कहंतहु भव्वहं ॥
अट्ठारहवरिसइं ऊणयरु एक्कु लक्खु गउ पुव्वहं ॥ १६ ॥

17

इय पुव्वहं पण्णास जि लक्खइं
गयइं ण किं पि वि धांइ णियाणइ
हरिणहअविहयकरिकुंभत्थलि
लंवियकरु सहं मुणिसंदोहें

गणहरमुणिवरसाहियसंखइं ।
माससेसि थिउ आउपमाणइ ।
तहिं संमेयगिरिंदवणत्थलि ।
दुणिण पक्ख थिउ जोयणिरोहें ।

१० AP रुंजइ. ११ A धरिवि धुरि.

16 १ A रिसिसीसहं. २ P सयइं तिणाणिहिं. ३ AP एयारह. ४ A omits this foot. ५ A omits this foot. ६ A विरयहिं. ७ P लक्खतइउ. ८ AP add after this : मिलिउ तिरिक्खविंदु संखेजउ, एत्तियजणहं करिवि साहिजउ. ९ AP कहंतहं. १० A वरिसहं.

17 १ AP ठाइ. २ A माससेस थिय°. ३ A हरिणहअविरुय; P हरिणहयरि हय°.

10 a सिंथ प्रत्यञ्चा. 14 संतासयहं उपशान्तचित्तानाम्.

16 1 a गिरणंगहं निःकामानाम्, अथवा निरणं अप्रच्छादनमङ्गे येषाम्. 8 a भो य भूमि-
समं त्रिशत्; b रिदुं षट्; वेयहि जानीहि.

17 2 a णियाणइ अवसाने. 3 a °अविहय° °अहत°.

एकचालीसमो संधि]

महापुराण

[XLI.17.14

वइसाहहु मासहु सियछट्टिहि	सत्तमभवि हियचंदाइट्टिहि ।	5
खंतिवयंसियाइ संमाणिउ	एकल्लउ समाहिघरु आणिउ ।	
णाहु चारुचारित्तु विवज्जइ	णग्गउ थिउ णिल्लंज ण लज्जइ ।	
किरियाभट्टु उट्टु संचलियउ	सिद्धिविलासिणीहि जिणुं मिलियउ ।	
जीवपक्खिवंदिग्गहपंजरु	इंदे पुज्जिउ मुक्ककलेवरु ।	
अग्गिक्कुमारहिं अग्गि विइण्णउ	सर्वइ चवइ णहि जंतु सउण्णउ ।	10
चउदहभूयगामरइ छंडिय	अहिणंदणेण मोक्खपुरि मंडिय ।	
गउ गउ गउ जि पडीवउं णायउ	मज्झु वि होज्जउ तंहिं जि णिकेयउ ।	
घत्ता—जणु आवइ जाइ ण थाइ खणु अत्थवणुग्गमु दावइ ॥		
महुं हियवइ भरहाणंदर्यरपुप्फयंतसमु भावइ ॥ १७ ॥		

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए
महाभव्वभरहाणुमणिए महाकव्वे अहिणंदणणिव्वाणगमणं
णाम एकचालीसमो परिच्छेउ समत्तो ॥ ४१ ॥

॥ अहिणंदणचरियं समत्तं ॥

४ A सत्तमभवियहिं चंदा°. ५ AP णिल्लु. ६ A उवसंचलियउ. ७ P जणु. ८ AP सकु; but T सवइ
स्वर्गपतिः. ९ A तं जि णिकेवउ; P बहिं जि णिकेयउ. १० P °णंदयरु. ११ AP omit the line.

5 b सत्तमभवि हियचंदाइट्टिहि सत्तमे भवे विहितायां चन्द्रेणाकृष्टौ आगमने, चन्द्रयुक्ते सप्तमनक्षत्रे
इत्यर्थः. 8 a किरियाभट्टु अपरिस्पन्दः. 10 b सवइ स्वःपतिः, इन्द्र इत्यर्थः. 12 a पडीवउं प्रतीपम्,

XLII

पंचमगङ्गमणु पद्म पंचगुरुहं पहिलारउ ॥
पंचमलित्थयरु पणविवि पंचेसुवियारउ ॥ ध्रुवकं ॥

1

णिज्जियसंवणं	संतं संवणं ।	
णिज्जियरुवं	णिरुवमरुवं ।	
णिज्जियगंधं	सुरहियगंधं ।	5
णिज्जियसरसं	वज्जियसरसं ।	
णिज्जियकोहं	वरवकोहं ।	
णिज्जियमाणं	सुहरिसमाणं ।	
णिज्जियमायं	चत्तपमायं ।	
णिज्जियलोहं	गयसलोहं ।	10
मुणियपयत्थं	भासातत्थं ।	
कयसुत्तत्थं	जं दिव्वत्थं ।	
पालियमहिमं	धल्लियमहिमं ।	
महिलाकुमइं	मोत्तुं कुमइं ।	
इच्छियसुमइं	णमिउं सुमइं ।	15
तस्स पवित्तं	वोच्छं वित्तं ।	

A has, at the beginning of this Samdhi, the following stanza:—

सोऽयं श्रीभरतः कलङ्करहितः कान्तः सुवृत्तः शुचिः
सज्ज्योतिर्मणिराकरो प्लुत इवानर्घ्यो गुणैर्भासते ।
वंशो येन पवित्रतामिह महामन्त्राह्वयः प्राप्तवान् (प्रापितः ?)
श्रीमद्वल्लभराज— कटके यश्चाभवन्नायकः ॥ १ ॥

No other known MS of the work gives it.

1 १ AP पंचसु तित्थयरु. २ P °समणं. ३ P °समणं. ४ A °सुरहिसुयंघं; T सुरहिसुगंधं.
५ A °सुवतत्थं. ६ T लंघियमहिमं.

1 2 पंचेसु° कामः. 3 a णि जियसवणं निर्जितं श्रवणेन्द्रियं यस्य; b सवणं महामुनिम्.
4 a णि जियरुवं निर्जितं रूपग्राहीन्द्रियं चक्षुर्येन. 5 a °गंधं °ब्रणणेन्द्रियम्; b सुरहियगंधं सुरभिः
शरीरगन्धो यस्य. 6 a °सरसं °कामसुखम्; b सरसं विशिष्टाहारं सरागवचनं च. 7 b वरवकोहं
उत्तमवाक्यौघम्. 8 b सुहरिसमाणं शोभनेन हरिणा इन्द्रेण समानं पूजनं यस्य. 10 b °सलोहं माया-
मिथ्यानिदानशल्यसंघातम्. 11 b भासातत्थं निर्वाधवचनम्. 12 a कयसुत्तत्थं अनुष्ठितागमार्थम्;
b दिव्वत्थं दिग्वाससम्. 13 b धल्लियमहिमं त्यक्ता मही लक्ष्मीश्च येन. 14 a महिलाकुमइं महिला
भार्या कुः पृथ्वी ताभ्यां निवृत्ता मतिर्यस्य; b कुमइं कुबुद्धिम्. 15 a इच्छियसुमइं वाञ्छितसुमतिम्.
16 b वित्तं चेष्टितं चरितम्.

यत्ता—जिह तें लईउ वउ जिह हुयउ अणुत्तरि सुरवर ॥
जिह जायउ सुमइ तिह कहमि समासइ वइयर ॥ १ ॥

2

जलवरिससीयए दीवए वीयए	कुंभयण्णेहिं णिक्खित्तमहिवीयए ।
भमियमत्तंडए तमपडलखंडए	फुल्लतरुसंडए धोदईसंडए ।
तरुणणरमिहुणपरिवड्डियसणेहए	पुव्वंसुरसिहंरिणो हरिदिसिविदेहए ।
णडियवरहिणणडे सरिवरुत्तरतडे	पोमरयरसिपिंजरियकुंजरघडे ।
दुक्खणिग्गमणरइरणवणसरिसही	जत्थ तत्थ त्थि पिहु पुक्खलावइ मही ।
तम्मि गच्छंतसामंतभडसुहयरी	सेयसउहंवाली पुंडरिंकिणि पुरी ।
घुसिणरससिंचिए हसियगयणंगणे	मोत्तियकणंचिए प्रंगणे प्रंगणे ।
अमलिणा सणालिणा जत्थ जलवाविया	कुररकारंडकंलहंससंसेविया ।
मंदिरे मंदिरे सइरगइ गोमिणी	हम्मई मद्दलो णच्चए कामिणी ।
महुसमयसंगमो उववणे उववणे	रमइ वइसवणओ आवणे आवणे । 10
वूढसिंगारए जोव्वणे णवणवे	वसइ वरसरसई माणवे माणवे ।
जत्थ सव्वो जणो जित्तिगिवाणओ	तत्थ पडु अत्थि णामेण रइसेणओ ।
किंकरा वंधुणो दाणसंमाणिया	रायलच्छी चिरं तेण संमाणिया ।
मंतियं चित्तियं चारु कज्जं पुणो	मोक्खसोक्खंकरो णत्थि रज्जे गुणो ।

यत्ता—उवसमवाणिणं सिंचेप्पिणु किज्जइ सीयलु ॥
भोयतणेण पुणु पज्जलइ भीसु कामाणलु ॥ २ ॥

3

गच्छामु इच्छामु	गुरुपाय पेच्छामु ।
इय भणिवि समु चिणिवि	जिणु थुणिवि मणु जिणिवि ।
मोहणित मेलेवि	अइरहहु मंहि देवि ।

७ A लयउ वउ; P लइउ वउ.

2 १ AP कुंभयण्णेहिं खित्त°. २ A धायई°. ३ AP °णरमिहुणए वड्डिय°. ४ A हरि-
दिस°. ५ AP °सिहरिए. ६ A सउहाउली. ७ AP पुंडरिंकिणि. ८ AP पंगणे पंगणे. ९ A
समलिणा. १० AP कलहंसजुयसेविया. ११ A सइ रमइ but gloss स्वेच्छाचारिणी. १२ AP
वइसवणु पुणु. १३ AP °पाणिण. १४ AP भोयतणेण.

3 १ P एच्छामु. २ P मही देवि.

2 1 b कुंभयण्णे हिं घटै: कुम्भगणनामिर्वा. 3 b हरि दि सि पूर्वदिशि. 4 a °वरहिणणडे
मयूरनटे. 9 a सइरगइ स्वेच्छाचारिणी. 15 उवसमवाणिण उपशमजलेन. 16 भोयतणेण
भोगा एव तृणं तेन.

3 3 b अइरहहु मंहि देवि अतिरथस्य भूमिं दत्त्वा.

वल्लहहु णंदणहु	तं अरुहणंदणहुं ।	
प्रायंति वउ लइउ	हियवउ ण विम्भिर्यउं ।	5
रामाहिरामेसु	इट्टेसु कामेसु ।	
दुव्वारवारणइं °	सोलह वि कारणइं ।	
भावेण भावेवि	णीसट्टु ववसेवि ।	
जिणसुत्तु जिणवित्तु	जिणणाउं जिणगोत्तु ।	
गुरुपुण्णु अज्जेवि	मोहं विसज्जेवि ।	10
मउ करिवि संणासु	हुउ वइजयंतीसु ।	
णिवसेइ कंतम्मि	तं वइजयंतम्मि ।	
कालेण दीहरहं	तेत्तीस सायरहं ।	
सरिसाउ माणियउं	णियंबंध णीणियउं ।	
पुणु तस्स सुहभाउ	छम्माससेसाउ ।	15
सक्केण जाणियउ	संबंधु भाणियउ ।	
धणयस्स णेहेण	हरिसुद्धदेहेण ।	
इह जंबुदीवम्मि	भो भरहखेत्तम्मि ।	
चिरु वसियसयरम्मि	साकेयणयरम्मि ।	
मेहरहु पुहईसु	पिय मंगला तासु	20
हिविही सुओ ताहं	जिणु जाहिं पियराहं ।	
पुरु करहि सोवण्णु	ता इ त्ति बहुवण्णु ।	
घत्ता—वज्जहिं मरगयहिं वेरुलियहं गयणुब्भासणु ।		
जक्खं णिम्मैवियउं कोसलपुरु पावविणासणु ॥ ३ ॥		

4

एत्थंतरए जणमणरामे	वासहरे णिसि पच्छिमजामे ।	
मउपल्लंके णिहायंती	हंसी विव कमले णिवसंती ।	
पेच्छइ देवी सिविणयपंती	तुहिणतारमुत्ताहलकंती ।	
गयणाहं गोमंडलणाहं	पिंगलचलणयणं मयणाहं ।	
पोमं पीणियपुहईणाहं	दामं रंजियभसलसणाहं ।	5

३ AP जित्थारिसंदणहु. ४ AP add after this: मुणिगोत्तणामासु रविकिरणधामासु. ५ AP प्रायंति तउ. ६ AP विंभविउ. ७ AP उवसेवि. ८ AP मुउ. ९ AP तं. १० P णियंबंधणियउ. ११ A होही. १२ A बहुपुण्णु. १३ AP णिम्मियउं.

4. १ A लच्छीवियसियकमलसणाहं; P पोमापीणिय°.

5 a प्रायंति पादान्ते. 7 a दुव्वार° संसारः. 12 a कंतम्मि कमनीये. 14 b णी णियउं निर्जीणम्. 17 b हरिसुद्धदेहेण हर्षोदयुषितशरीरेण. 23 वज्जहिं वज्रैहीरेः.

4. 5 a पोमं पद्मा लक्ष्मीः.

दुचालीसमो संधि]

महापुराण

[XLII.5.8

ताराणाहं वासरणाहं
 कलसजुयं मंगलकुलणाहं
 तुंगतरंगं तीरिणिणाहं
 गेहं सुवसियसुरवरणाहं
 रयणगणं विम्हियधणणाहं
 इय दैदुं पुच्छइ णियंणाहं
 भो सोलहपुरिल्लगयणाहो
 तं णिसुणिचि पभणइ णरणाहो
 सव्वण्हं सव्विदसमच्चो
 हूप हरिभणणे णिरवज्जे
 आया देवी हिरि^{१४} सिरि कंती

असजुयलं तडिजुयलगुणाहं ।
 कमलसरं कीलियकरिणाहं ।
 वइसणयं च ससावयणाहं ।
 अवरं पवरं थियफणिणाहं ।
 दीहसिहालं साहाणाहं । 10
 जाया अज्ज दिट्ठसिविणाहं ।
 ताणं कहसु फलं मह णाहो ।
 होही पुत्तो तुह जगणाहो ।
 देवो णे हु सो भणइ मच्चो । 15
 सइसरीरपक्खालणकजे ।
 लच्छी बुद्धी दिहि मै किन्ती ।

घत्ता—अणवइणिण अरुहे पहिलउ जि जाम छम्मसिउ ॥
 ताम धणाहिवेण धणधारहिं नुवधरि वरिसिउ ॥ ४ ॥

5

णीलियदिसावणइ
 तहिं सुद्धवीयाइ
 गव्वम्मि अवयरिउ
 सो वइजयंतेंदु
 कयजयरवालाइ
 कैरधरियवीणाइ
 तं णयरु तं भवणु
 अंगंतरंगत्थु

मासम्मि सावणइ ।
 दूरं विणीयाइ ।
 जणणीइ उरि धरिउ ।
 पुणिमइ णं चंदु ।
 आवेवि लीलाइ । 5
 सहुं तियससेणाइ ।
 सा जणणि सो जणणु ।
 वंदेवि मुणितित्थु ।

२ A णिजियधणणाहं; P विम्भियधणणाहं. ३ P दिट्ठ. ४ A णिवणाहं. ५ A °सिविणोहं. ५ A जे सोलह°. P जो सोलह°. ६ AP °गयणाहं. ७ AP णाहं. ८ AP महिणाहो. ९ P जयणाहो. १० P सव्वण्हं सविद°. ११ A देवो णउ भणइ सो मच्चो; P देवो ण हि सो भणइ मच्चो. १२ AP हरिभवणे. १३ A णिरवज्ज. १४ P सिरि हिरि. १५ P सहं. १६ P छमासिउ. १७ AP णिवधरि.

5 १ A जणणीउरे. २ P करि धरिय°. ३ AP मुणि तेत्थु.

6 b तडिजुयलगुणाहं विद्युद्युगलसदृशं चञ्चलमित्यर्थः. 7 a मंगल कुलणाहं मङ्गलसमूहप्रधानम्. 8 a तीरिणिणाहं समुद्रम्; b वइसणयं आसनम्; ससावयणाहं सिंहयुक्तम्. 10 b साहाणाहं स्वाहानाथम् अग्नित्यर्थः. 11 b दिट्ठसिविणा दृष्टः स्वप्नो यया सा. 12 a पुरिल्लगयणाहो पुरिल्लः प्रथमो गजनाथो येषाम्. 15 b °पक्खालणं शरीराभ्यन्तरशुद्धिः. 17 अणवइणिण अनवतीर्णे सति, पूर्वमेवेत्यर्थः.

5 2 b दूरं विणीयाइ अतिविनीतया. 8 b मुणितित्थु तीर्थप्रायं मुनिम्.

— ६१ —

गउ सयमहो तेत्थु	सविमाणु तं जेत्यु ।	
रयणप्पहाकिट्ठि	पुणु विहिय वसुविट्ठि ।	10
जक्खीकडक्खेण	तूसेवि जक्खेण ।	
ता जाव णवमास	संपुण्णविहलास ।	
केवलसिरिदिद्धि	अहिणंदणे सिद्धि ।	
हयदियहपांडीहिं	णवलक्खकोडीहिं ।	
जइया गया ताहं	सायरसमाणाहं ।	15
तइया महंतेण	पुण्णेण होंतेण ।	
चित्ताइ पिउजोइ	पविमलदिसाटोइ ।	
तिण्णाणमयदिट्ठि	पंचमउ परमेट्ठि ।	
संभूउ सो जाम	संखुहिय सुर ताम ।	20

घत्ता—णाणावाहणहिं दिसि दिसि झुलंतवडायहिं ॥

आइउ अमरवइ सहं चउविहअमरणिक्कायहिं ॥ ५ ॥

6

पाविऊण पट्टणं	देवि तिप्पयाहिणं ।	
गंपि रायमंदिरं	णिम्मिऊण णिब्भरं ।	
बंधुचित्तविब्भमं	अण्णवालसंकमं ।	
वज्जपाणिणा पुणो	वंदिओ सयं जिणो ।	
अंकए णिवेसिओ	सूहवो सुहासिओ ।	5
कुंभकंठबंधुरो	चोइओ ससिंधुरो ।	
पत्तओमरायलं	पंडुरं सिलायलं ।	
तम्मि देहमाणवो	तेण दिव्वमाणवो ।	
णार्हओ णिरूविओ	भत्तएहिं भाविओ ।	
पावतावहारिणा	दुद्धरासिवारिणा ।	10
देवएहिं ण्हाणिओ	पुष्पगंधमाणिओ ।	
आलयं पुण्णाणिओ	जेहिं सो वियाणिओ ।	

४ P हयदियहणाडीहिं. ५ AP पविमलदिसाहोइ; T दिसाभोइ दशदिशाटोपे. ६ P adds after this: एयादसिए पक्खि, सिए चंदे महारिक्खि. ७ A बहुविहअमर°.

6 १ A वज्जपाणिणो. २ AP °मरालयं but A corrects it to सुरालयं; gloss in K अमराचलं. ३ P सिलालयं. ४ A माणवे. ५ A माणवे. ६ A णाहए. ७ A पुणो णिओ.

14 a हयदियहपाडीहिं गुणितदिवसपरिपाटीभिः. 17 b दिसाटोइ दशदिशाटोपे.

6 3 a अण्णवाल° कृत्रिमवालः. 6 a °बंधुरो मनोः. 7 a अमरायलं अमराचलं मेरुम्. 8 a देहमाणवो शरीरश्रिया अभिनवः. 9 a णिरूविओ स्थापितः. 11 b °माणिओ पूजितः.

ते जयम्मि धणया	णाणिणो सँउणिया ।	
मंडणेहिं राइओ	किंणरेहिं गाइओ ।	
जोइएहिं झाइओ	अत्थिणत्थिवाइओ ।	15
अप्पिओ विपंकए	माँउप्राणिपंकए ।	
वज्जिणा जिणेसरो	जीयलोयणेसरो ।	
संसिऊण तं णिवं	कोसिओ गओ दिवं ।	

घत्ता—सुरसीमंतिणिहिं थणथणणएण वड्डारिउ ॥
 सुमइसमग्घविउ पडु सुमँइ भणिवि हक्कारिउ ॥ ६ ॥ 20

7

पुव्वाण गिब्वाणकीलाइ कयसोक्ख	कुमरत्तणेणय बोलीण दहलक्ख ।
अँइऊण ता णवर दणुयारिराएण	भंभंतगंभीरभेरीणिणाएण ।
सिंचेवि सुइँसलिलधाराणिवाएहिं	संमँहिवि णवमालईँपरियाएहिं ।
सवलहिवि कप्पूरचंदणपयारेहिं	भूसेवि केऊरहारेहिं दोरेहिं ।
कलरवतुलाकोडिकंचीकलावेहिं	णच्चेवि विब्भमहिं हावेहिं भावेहिं ।
वड्डो सिरे पडु देवाहिदेवस्स	णिब्बिंधकामावहो णिव्विलेवस्स ।
अंधाईं बहिराईं धणविहवहीणाईं	संपीणयंतस्स काणीणदीणाईं ।
महि भुंजमाणस्स दिव्वाईं सोक्खाईं	गलियाईं पुव्वाईं णवँलक्खसंखाईं ।
ता चित्तिं चित्तिणिज्जं जिणिंदेण	रज्जेण मह होउ भववेलिकंदेण ।
तं चयमि तउ करमि संचरमि मग्गेण	विसहिंदच्चिण्णेण जडकसरदुग्गेण ।

घत्ता—गिरिकक्करि पडइ महुकारणि जिह हयकरहउ ॥
 रज्जरसेण तिह भणु महियलि को किर ण णिहउ ॥ ७ ॥

८ A समुणया; P सउणया. ९ A विकंपए. १० समाउपाणिपंकए. ११ PT सुमइ समप्पियउ and gloss in T सुमति: समर्पिता अतिशयवती येन. १२ P सुम्मइ.

7 १ P अविऊण. २ P सिंचेवि सो सलिल°. ३ A सम्मोवणिव°. ४ P °परियाएहिं. ५ A डोरेहिं. ६ AP णिब्बंध°; T णिब्बंध सातत्यम्. ७ P णववीसलक्खाईं.

13 b सउ णि या सपुण्याः. 15 b अत्थिणत्थिवाइओ स्यादस्ति स्यान्नास्तीति वादकः प्रतिपादकः. 16 a विपंकए निष्पापे. 17 b जीयलोयणेसरो जीवलोकस्य सूर्यः. 18 b कोसिओ देवेन्द्रः.

7 2a अइऊण आगत्य. 3 b संमहिवि पूजयित्वा; b °परियाएहिं पारियान्नपुष्पैः. 4 a सवलहिवि विलेप्य. 5 a °तुलाकोडि° नूपुरम्. 6 b णिब्बिंध° सातत्यम्; कामावहो कामविब्धं सकस्य. 10 b विसहिंदच्चिण्णेण वृषभनाथो धुर्यो गौश्वतेन आचरितेन. 11 महुकारणि मधुरनिमित्तम्; °करहउ उड्डः.

8

अणुभासियं तं जि लोयन्ति^१ विबुहेहिं
तिपुरिल्लकल्लाणविहि तेहिं संविहिउ
मुक्काइं वत्थाइं भीमाइं सत्थाइं
लुंवेवि कुंतलकलावो वि कौतल्लइ
सो देवदेवेण घित्तो समुद्धम्मि
मणपज्जउप्पण्णणाणेण सुवसिल्लु
णीसंकु णिक्खु णिम्मुकुदुविहासु
वइसाहसियणवमि पुव्वणह्वेलाइ

आवेवि देवेहिं पज्जणपमुहेहिं ।
सिवियाइ णेऊण णंदणवणे णिहिउ ।
गहियाइं सत्थाइं णियधम्मसत्थाइं ।
सहुं छड्डिओ जोग्गपत्तम्मि पविमलइ ।
दुद्धुबुकल्लोलमालारउद्धम्मि । 5
छट्ठोववासत्थु णीसंगु णीसल्लु ।
सियलेसु णिद्धोसु णीरोसु णीहासु ।
आलिंगिओ सामिओ दिक्खवालाइ ।

घत्ता—अवरहिं दियहि पुणु संसारमहणवतारउ ॥

पुरवरु सउमणसु चरियाइ पइट्टु भडारउ ॥ ८ ॥

10

9

तत्थ सो पोमणामेण राएण संभाविओ
पंचवोज्जाइं जायाइं दाणिस्स तंस्सालए
वीसवासाइं घोरे गहीरे तवे संठिओ
तम्मि दिक्खावणे वायहल्लंततालीदले
आइमे मासए चंदजोण्हंकिए पक्खए
इच्छियं णो सइत्तम्मि रायाणसंमाणसं
मेरुधीरेण हंतूण कम्मारिकूरं बलं
आसणाणं पय्येण पायालए पण्णया

माणवा माणवाणं णिवासाउ संचल्लिया
आगओ वित्तसत्तु ससूरो सतारो ससी
तिणिण वाणासणाणं सयाइं सरीरुण्णओ

घत्ता—सुरवइअहिवहिहिं महिवइहिं मि णियणियसत्तिइ ॥

पारद्धउ थुणहुं सुमईसरु परमइ भत्तिइ ॥ ९ ॥

भाववंतेण सत्तीइ भत्तीइ भुंजाविओ ।
लोयणाहो भंमतो वसंतो गिरिंदालए ।
ता रओ दूसहो दुम्महो दुज्जओ णिट्ठिओ ।
णिच्चलं ज्ञायमाणेण ज्ञेयं^१ पियंगूतले ।
वारसीए इणे पच्छिमत्थे मघारिक्खए । 5
तेण मोत्तूण भत्तं तिरत्तं च काऊण सं ।
सव्वदव्वावलोयं समुप्पाइयं केवलं ।
कंपिया देवलोयम्मि देवा वि णिहुण्णया ।
वाहणेहेहिं खं ढंकिं मेइणी डोल्लियाँ ।
जोइओ दीहणीलालिमालाजडालो रिसी 10
अंगवण्णेण सोवण्णवण्णं समावण्णओ ।

8 १ P लोयंत°. २ AP कुंतलइ. ३ P °कल्लोलवेलारउद्धम्मि.

9 १ A हम्मालए. २ P समंतो. ३ A जायं. ४ A वारसीए दिणे; P गारसीए इणे. ५ P सइत्तं. ६ A पक्कपेण. ७ P हल्लिया. ८ AP महिवइहिं णविउ णियसत्तिइ.

8 1 b पज्जण° इन्द्रः. 2 a ति पुरिल्ल कल्ला ण वि हि तृतीयोऽप्रकल्याणविधिः. 4 a कौतल्लइ पुष्पमालया सह. 7 a णि म्मु क दु वि हा सु निर्मुक्तदुष्टविभाषणं, द्विविधाशा इहपरलोकाशा येन; b सियलेसु शुक्लेभ्यः. 8 b दिक्खवालाइ दीक्षा एव बाला तरुणी तथा.

9 2 a दाणिस्स दानवतः. 3 b रओ रजः कर्म. 5 b इणे आदित्ये; पच्छिमत्थे अस्ताचलं प्राप्ते. 6 a सइत्तम्मि स्वचित्ते; रायाणसंमाणसं राज्ञां संमानमुखम्; b सं सम्यक्. 8 b णिहुण्णया दुर्नयरहिताः (निद्रोत्थिताः ?). 10 a वित्तसत्तु वृत्रशत्रुरिन्द्रः.

10

जय देव णिप्पाव	णिक्रोव णित्ताव ।	
जय तुंग णिव्भंग	दिव्वंग णिव्वंग ।	
जय वाम णिव्वाम	णिक्काम णिद्धाम ।	
जय धीरं संसार-	कंतारणित्थार ।	
जय संत विकंत	परमंत अरहंत ।	5
जय कंत कुकयंत	कुणयंत भयवंत ।	
जय संथ मयमंथ	णिग्गंथ सिवपंथ ।	
जय दित्त तमैचत्त	अणिमित्तजगमित्त ।	
जय राय रिसिराय	णीराय णिम्माय ।	
जय णंद रुहंरुंद-	मुहयंद बुहयंद ।	10
भुजगिंद भूमिंद	खयरिंद तियसिंद ।	
णित्तंद णिहंद	मुणिवंदसयवंद ।	
जयणाह णिण्णाह	णिव्वाह दुव्वाह ।	
समयार सिंदूर-	मंदारकणियार-	
सुरधित्तसियरत्त-	सयवत्त सुविचित्त ।	15
कुसुमोहकयसोह	णिल्लोह णिम्मोह ।	
जय तिक्ख दुणिरिक्ख-	तवपंक्खभुवसोक्ख-	
फलसाहि महं देहि	सुसमाहि लहुं बोहि ।	

घत्ता—इय वंदिउ सुमइ जीहासयहिं सहसक्खें ॥

चउदाराहिं सहिउ किउ समवसरणु ता जक्खें ॥ १० ॥ 20

11

मइंदासणं लच्छित्तुंगत्तंवासं
सुरुस्मुक्कसेलिंधविट्ठी विसिद्धा

वरं आयवत्तत्तयं चंदभासं ।
पडंती सराणीसरोलि व्व दिट्ठा ।

10 १ A णित्ताव णिक्रोव. २ P वीर. ३ A तवत्तत्त. ४ A सिरिराय. ५ P णीमाय. ६ P adds after this: अणवद्द. ७ A तववेक्ख.

11 १ A तुंगत्तु. २ A आयवत्तं तयं. ३ A सेलंधविट्ठी.

10 2 b णिव्वंग निर्दोषः. 3 a वाम मनोशः; णिव्वाम स्त्रीरहितः. 5 a विकंत कर्मनिर्मूलने विक्रमोपेतः; b परमंत परो मन्त्रः. 6 a कुकयंत कुत्सितः कृतान्तो यस्य. 7 a संथ स्वस्थः. 10 b बुहयंदेत्यादि बुधचन्द्रादिभिर्मुनिपर्यन्तैर्वन्द्यः. 13 b णिव्वाह बाधारहितः. 14 a समयार उपशमाचारः. 15 a सियरत्त शुक्लरक्त° 17 a-b दुणिरिक्ख दुर्धरं तपः पक्षे मते यस्य.

11 2 a °सेलिंध° शिलीन्द्रपुष्पम्; b सराणीसरोलि व्व स्मरस्येयं सरोलि बाणपंक्तिरिव.

ण सा तस्य काही समारं वियारं	मणुम्मोहया ते हया जेण दूरं ।
तवेणुब्भवाए बुहाणंदिरीए	विहामंडलं कुंडलं णं सिरीए ।
णहे सुम्मए दुंदुही गज्जमाणो	मुहालोयणेणय विद्धत्थमाणो । 5
अभ्वो वि देवस्स पाए णवंतो	भिसं दीसए साणुकंपं चवंतो ।
चला चामराली मरालालिसेया	सुभासाविभासाहिं गिज्जंति गेया ।
असोयहुमो दिव्वपक्खिंदरावो	जगुम्मोहणो भारहीए पहावो ।
सुणिज्जंति दव्वत्थपज्जायभेया	मुणिज्जंति लोपहिं पंचत्थिकाया ।
गणिज्जंति कम्माइं छज्जीवकाया	पवहुंति देहीण चित्ते विवेया । 10

घत्ता—पुच्छंतहु जणहु संदेहतिमिरु सणिरसइ ॥

जलि थलि णहि विवरि तं णत्थि जं ण जिणु सासई ॥ ११ ॥

12

सउ सोलहउत्तरु गणहरहं	पुव्ववियाणहं मुणिवरहं ।
दुणिण सहस चत्तारि सय	णिच्चपउंजियजीवदय ।
दोणिण लक्ख चउपण्ण पुणु	सहस तिणिण सय तहिं जि भणु ।
अवरु वि पण्णासइ सहिय	एत्तिय सिक्खुव सवरहिय ।
एक्कारहसहसइं परहं	अत्थि तेत्थु अवहीहरहं । 5
देवधित्तकुसुमंजलिहिं	तेरहसहसइं केवलहिं ।
चउसयअट्टारहसहस	वेउव्वियहं सुज्झाणवस ।
दहसहास चउरो सयइं	मणपज्जवहहं हयमयइं ।
तेत्तिय पुणु पण्णासजुय	वाइ तासु णिप्पणसुय ।
लक्खइं गुत्तिसमय गणमि	सहसइं अवरु तीस भणमि । 10
संसइं वंभीसुंदरिहिं	तहु जायइं संजमधरिहिं ।
णिच्चमेव मउलियकरहं	तिणिण लक्ख सावयणरहं ।
पंचलक्ख घरचारिणिहिं	णारिहिं अणुवयधारिणिहिं ।
विहरंतहु तहु महिठाणाइं	वीसवरिसपरिहीणाइं ।

४ P मणुम्मोहयंता हया. ५ AP कौंडलं. ६ A संगंधो वि. ७ P मरालाणिसेया. ८ P सुहासाहिं भासाहिं. ९ K दिव्वत्थ^० but gloss द्रव्यार्थ^०. १० AP भासइ.

12 १ AP सउ जि ससोलह. २ AP एयारह^०. ३ P चउरो य सइं. ४ A मणपज्जवहं गय-मयइं; P मणपज्जवहु वि हयमयइं. ५ P सरसइं. ६ A omits तहु. ७ A परहीणाइं.

3 a समारं स्मरप्रभवम्. 4 b विहामंडलं भामण्डलम्. 7 a मरालालिसेया हंसश्रेणिरिवोज्ज्वला. 12 सासइ शास्ति कथयति.

12 10 a गुत्तिसमय त्रीणि. 14 a ठाणाइं प्रदेशान्.

पुव्वहं घडिमालाहयइं	एकवीसलंक्खइं गयइं ।	15
कायविसग्गे थिउ वियडि	माससेसुं संमेयतडि ।	
मासि पहिल्लइ पक्खि सिइ	एयारसिदिणि दिण्णसिइ ।	
मग्गणक्खत्ते णिव्वुयउ	सहुं जोइहिं णिक्कलु हुयउ ।	
देविंदहिं जयकारियउ	पुज्जिवि साहुक्कारियउ ।	
अट्टगुणालंकिउ सुमइ	देउ मज्झु अवियेल सुमइ ।	20

यत्ता—भरहेण अण्णहिं मि परमेसरु सो वण्णिज्जइ ॥
सइं अमराहिवेण गुणपुप्फयंतु जसु गिज्जई ॥ १२ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए
महाभव्वभरहाणुमण्णिए महाकव्वे सुमइणिव्वाणगमणं
णाम दुचालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४२ ॥

॥ सुमइचरियं समत्तं ॥

८ P पुण्णाहं. ९ P एकपुव्वलक्खइं. १० A मासमेजु. ११ A एगारसि°. १२ AP महणक्खत्ते.
१३ A अग्गिंदेहिं सक्कारियउ; P अग्गिंदेहिं संकारियउ. १४ P देउ मज्झु विमलमइ. १५ A पुप्फयंत.
१६ A किज्जइ.

16 a वि य डि विस्तीर्णे. 17 b दि ण्ण सि इ दत्तमोक्षलक्ष्मीके. 22 गुणपुप्फयंतु गुणपुष्पाणां सूत्रं
क्रियते यशः.

XLIII

दप्पिट्टुदुट्टपाविट्टजगणियभावु दावियपहु ॥
कम्मट्टगंठिणिट्टवणखमु पणवेप्पिणु पउमप्पहु ॥ धुवकं ॥

1

णिरंतरु जो तवलच्छिणिकेउ
पराज्जिउ जेण रणे झसकेउ
णियायममग्गणिओइयसीसु
वियट्टुविवाइविट्टणवियारु
विवज्जिउ जेण वियालविहारु
कडीयलि मेहल नेय णिवद्ध
खमासरिसित्तसरोसहुयासु
भडारउ जोरुणपंकयभासु
पमेल्लिउ जो विहिणा विविहेण
समिच्छियणिकखयसोक्खपयस्स
दुगुंछियकण्हमयाइणयस्स
भविस्सजिणिंद अणिंदसमीह
जगुत्तमु गोत्तमु भासइ एंव

गइंदखगिंदविसंक्रियकेउ ।
समुग्गंउ जो कुगईखयकेउ ।
अपासु अवासु अणीसु रिसीसु । 5
रयासववारु विमुक्कवियारु ।
सयौ गलकंदलु जस्स विहारु ।
ण कामिणि जेण सणेहणिवद्ध ।
सुझाणदवग्गिसिहोहहुयासु ।
अमिच्छअतुच्छपर्यापियभासु । 10
णमामि तमीसमहं तिविहेण ।
णइच्छियविप्पवियप्पयस्स ।
भणामि समायरियं इणंयस्स ।
अहो सुणि सेणियराय णिसीह ।
सुणंति महोरय दाणव देव । 15

घत्ता—धादइसंडइ दीवस्मि वरे जणगोहणसंकिण्णइ ॥

तहिं पुव्वमेरुपुव्वइ दिसइ पुव्वविदेहि खण्णइ ॥ १ ॥

1 १ A समगाउ. २ A णियागम°. ३ A सयामयकंदलु. ४ AP पयासियभासु. ५ A तिवि-
हेण. ६ A ° अक्खयसोक्खपयासु. ७ A °पयासु. ८ P कण्हमयं अइणस्स. ९ P इणमस्स.

1 1 °भाउ शुभपरिणामः 3 a °णि केउ निवासः; b ° केउ ध्वजः. 4 b °खयकेउ विना-
शार्थमुद्यतः. 5 a °णि ओ इ य° नियोजिताः; b अपासु बन्धनरहितः. 6 a वियट्टु° विदग्धाः; °विट्टण-
वियारु दत्तो विचारो विकारो कर्मभङ्गो येन; b रयासववारु कर्माश्रवप्रतिषेधकः. 7 a वियालविहारु
अकालविहरणम्; b विहारु हाररहितः. 8 b सणेहणिवद्ध निजस्नेहे न धृता. 9 a °सरोसहुयासु
स्वरोप्राप्तिः; b °हुयासु हुतवाञ्छः. 10 a अरुणपंकयभासु रक्तोत्पलप्रभः; b अमिच्छेत्यादि अमि-
थ्यानां भव्यानां अतुच्छानां प्रचुराणां प्रजानां प्रिया भाषा यस्य. 11 a विहिणा कर्मणा. 12 a णिक्खय-
सोक्खपयस्स शाश्वतसौख्यपदस्य; b णइच्छियेत्यादि नेष्टं ब्राह्मणकल्पितानेकपशुवधानां पदं यज्ञादिकं
येन. 13 a दुगुंछिय कण्हमयाइणयस्य जुगुप्सितं निन्दितं कृष्णमृगाजिनकं येन; b इणयस्स
इदमस्य पद्मप्रभस्य. 14 a अणिंदसमीह उत्तमसम्यक्चेष्ट.

2

सयामयणाहिसुगंधसमीरि
सकच्छउ वच्छउ देसु विसालु
समीवसमीवपरिद्विगामु
फलोणयछेत्तणियत्तणरिद्ध
तहिं पुरि अत्थि पसिद्ध सुसीम
दुभूमितिभूमिसमुण्णयणीड
सरोरुहकेसरलगदुरेह
हरीमणिवद्धमणोहरमग
तहिं अपरज्जिउ णाम णरिंदु
रईसु व भाविणिदुल्लहसंगु
खलुज्जिउ तेलु व णेहलभोउ
सविग्गहु सहुं व लक्खणवंतु

सुसीयहि सीयंहि दाहिणतीरि ।
मरालविहंगंविहिण्णमुणालु ।
परीणपँवासिपऊरियकामु ।
पिथो जहिं रोसणियत्तणणिद्ध ।
दुवारविलंबियमोत्तियदाम । 5
महंतफुरंतसुवण्णकवाड ।
जिणालयचूलियचुंबियमेह ।
णिभोयविसेसविसेसियसग्ग ।
करिंदु व दाणि कुलंवरचंदु ।
सरासणु जेम गुणेणं वियंगु । 10
णहं व समेहु णिवेसियलोउ ।
पउंजइ संधि वियाणइ मंतु ।

घत्ता—अण्णहिं दिणि तेण णराहिवेण चित्तिउं होउ पहुच्चइ ॥
जं पुरउं पमेहइ वल्लहउं अप्पणु तं लहु मुच्चइ ॥ २ ॥

3

अरे जडजीव समांसमि तुज्जु
गयालसु लालसु लोहरसेणं
जणेण जणो पणविज्जइ तँव
मयंग तुरंगम किंकर कासु
ण मित्तु कलत्तु ण पुत्तु ण वंधु
विचिंतितिवि एंव णिरुत्तु मणेण

ण कस्स विहं जगि कोवि ण मज्झु ।
णिरंतरयं णियकज्जवसेण ।
सजीउ वितासु णरक्खइ जँव ।
फलक्खइ पक्खि व जंति दिसासु ।
सरीरु वि पँउं विणासि दुगंधु । 5
पकोक्किउ पुत्तु सुमित्तु खणेण ।

2 १ A °सुगंधि°; P °सुयंध° २ P तीरिणि. ३ A मरालमुहमा°. ४ A पहीण°. ५ A °पवासियऊरिय°; P °पवासियपूरिय°. ६ A पउंजहि. ७ P कुलंवरचंदु. ८ P भामिणिदुण्णयसंकु. ९ P गुणेण अवंकु. १० A खलुज्जियतेल्ल व णेहलभोउ; P खलुज्जिय तेलु व्व णेहलु भाउ. ११ P सहु सलक्खणवंतु.

3 १ A पयासमि. २ P ण को वि. ३ P मोहरसेण. ४ A तासु वि. ५ A एम विणासि. ६ A मित्तु सुपुत्तु.

2 1 a °मयणाहिं° कस्तूरिकामृगः; b सुसीयहि सुशीतगुणयुक्तायाः सुश्रीकाया वा. 4 b °णिद्ध कुशलः. 7 a °दुरेह भ्रमरः. 8 b °विसेसिय° अतिशयितः. 9 b दाणि दानशीलः. 11 b समेहु समेघः सुबुद्धिश्च. 12 a लक्खणवंतु व्याकरणमिव. 13 पहुच्चइ पूर्णम्.

3 1 a समासमि संक्षेपेण कथयामि. 4 b फलक्खइ फलक्षये. 6 a णिरुत्तु निश्चयेन.

सवित्ति धरित्ति निवेइय तासु
गुरुं पिहियासवयं पणवेवि
दसेकसुयंगवयाइं धरेवि
सुपांसुयभोयणुभक्कुं गसेवि
छुहा भयं मेहुणु णिह मुएवि
सहेवि परीसह भीमुवसंग
चपप्पिणु दुव्वहसीलवहाउ
तवेण करेवि कलेवरु खामु
विहंडिवि छंडिवि चंडु तिदंडु

धराभरधारणु कंधरु जासु ।
थिओ जिणदिक्खवयक्खमु होवि ।
पुरायरगामसयाइं चरेवि ।
अपंडयथीपसुवासि वसेवि । 10
सणाणजलेण कलंकु धुएवि ।
मुणित्तणवित्ति चिणेवि समग्गं ।
णिरिक्खवह्णिवभत्तकहाउ ।
णिवंधिवि गोत्तु जिणेररणामु ।
मओ पमुएवि चउव्विहपिंडु । 15

घत्ता—अवराइउ रिसि उवरिल्लियहि णरवंदहिं णिरवज्जहिं ॥
पीइंकरणांमविमाणवरि सुरु जायउ गेवज्जहिं ॥ ३ ॥

4

गिहीगुणठाणवएहिं विमीस
संसंतहु अंतरु तेत्तिय पक्ख
ण को वि महीयलि संणिहु जासु
छमासुं परिट्ठिउ आउसु जांव
पुरीकउसंविवाईसु मणीसु
सुसीम णियंविणि वल्लह तस्स
भिसं भरहेसरवंसरुहस्स
अहो णिहिणाह विहंसियसोउ
तओ धणिणा पुरुपेसणरम्मु

तहिं तहु आउ महोवहि वीस ।
दुहत्थपमाणिय वोंदि वलक्ख ।
दिणेहिं अहंसुरणाहहु तासु ।
इणं घणवाहि पजंपइ तांव ।
धराधरणो धरणीसु महीसु । 5
अखंडसुहारुहसोम्ममुहस्स ।
करेहि दिहिं णिलयं व णिवस्स ।
पहोसइ णंदणु णंदियलोउ ।
विणिस्मिउं भम्मविणिस्मियहम्मु ।

घत्ता—अण्णहिं वासरि रायाणियइ णिसिविरामि उवलक्खिय ॥ 10
पासायतंलिमतलसुत्तियइ सिविणयमाल णिरिक्खिय ॥ ४ ॥

६ A धराभरधारण; P धराभरु धारण. ७ A पिहियासव णं पणवेवि. ८ A सुफासुय. ९ A छुहामयमेहुण.
१० A वसग्गि. ११ A समग्गि. १२ AP मुओ. १३ A पीइंकरणांम; P पीयंकरमाण.

4 १ A आव. २ A सुसंतहु. ३ P दिवड्डयहत्थय. ४ AP छमास. ५ A मुणीसु. ६ A
धरणोद्धरणे. ७ A तासु. ८ A सुहायरसोम्ममुहासु. ९ A तलि सुत्तियइ; P तले सुत्तिइ.

8 b जिण दिक्ख वयक्खमु जिनदीक्षाव्रतयोः क्षमः 9 a वयाइं पदानि. 10 b अपंडयं नपुंसकः.
13 a सीलवहाउ शीलवधकारिकाः विकथाः; b णिरिक्कं चोरः; णिवं नृपकथा; भत्तं
भोजनकथा. 15 b पिंडु आहारः. 16 उवरिल्लियहि तृतीये त्रिके.

4 1 a गिही गुणठाणवएहिं गृहस्थगुणस्थानपदैरेकादशभिः. 2 b वोंदि शरीरम्; वलक्ख
शुक्ला. 4 b घणवाहि इन्द्रः. 6 b सुहारुहं चन्द्रः. 9 a पुरुपेसणरम्मु इन्द्रप्रेषणेन आदेशेन रम्यम्;
b भम्मं सुवर्णम्.

सुहाहिमसारयणीरयवणु
गलंतमओलकबोलु करिंदु
खरेहिं खुरेहिं धरगु दलंतु
विसेसविसेसु विसाण धुणंतु
गिरिंदगुहाकुहरंतविणिचु
लयादललोलललावियजीहु
णिसावइसेय दिसागयकंति
अणयपसूयकरंययगुंथु
णिहिचतमीतसु णिम्मलु चंदु
पमत्तं रमतं द्रहंति तरंत
महुप्पल कुंभलएसु णिसण
अलीरंवफुल्लियपोमरयालु
णिमज्जणकीलंणीलण गइंदु
पदंसियभीयरमीणरंडु
सुहावहु सुहु पेरिड्डि इहु
णियच्छिउ अच्छरणाहविमाणु
णियच्छिउ वोमदिसाणणभासि
पविंत्तु पलित्तु घिएण व सित्तु
णियच्छिउ चिच्चि णरच्चियदेहु

पईहरपाणि झलज्जलकणु ।
णिबच्छिउ जंगमु णाई धरिंदु ।
बलाल गंविंद बलेण खलंतु ।
णियच्छिउ संमुहु पंतु डरंतु ।
रुसारुणदारुणदूसहणेचु । 5
णहालिफुरंतु णियच्छिउ सीहु ।
णियच्छिय लच्छि सरोवरि ण्हंति ।
णियच्छिउ दामयजुम्मु णहत्थु ।
णियच्छिउ तिव्वु तवंतु दिण्णिंदु ।
णियच्छिय मच्छ चलंत वलंत । 10
णियच्छिय कुंभ वरंभपउणण ।
विहंगसिलिबयचक्खियणालु ।
णियच्छिउ तामरसारर रंडु ।
णियच्छिउ वारिरउहु समुहु ।
णियच्छिउ विट्ठर सीहणिविहु । 15
अहीसरमंदिरु मेरुसमाणु ।
पहाइ अणूण मणीण य रासि ।
महंतु जलंतु ण्हंणिगि मिलंतु ।
पहायइ गंपि णराहिवगेहु ।

घत्ता—णियदइयहु देविइ वज्जरिउं जं जिह दंसणु दिट्ठउं ॥ 20
तुह होसइ तणुरुहु परमजिणु तेण ताहि फलु सिट्ठउं ॥ ५ ॥

5 १ A कवोलं २ P गइंद. ३ AP विसेसु विसेसु. ४ AP रंडंतु. ५ AP गुंथु. ६ A reads this line after चक्खियणालु below. ७ A भमतु. ८ AP दहंति. ९ AP अलीरउ. १० A कीलणसीलु: P कीलणणीलु. ११ P रसायरु. १२ AP रवहु. १३ AP पणिड्डियदुहु. १४ AP अहीसरगेहु गिरिंदसमाणु. १५ A पलित्तु पविंत्तु घिएण; P पदीवि पलित्तु घिएण. १६ A णहममिलंतु.

5 1a सारयणीरयं शरन्मेघः; b पईहरपाणि प्रदीर्घशुण्डः. 2 a °मओलं मदप्रवाहः. 3 b बलाल बलवान्. 4 a विसेसविसेसु वृषभेशानां प्रधानः, विशेषोपलक्षितो वृषेशो वा; b डरंतु गर्जन्. 6 b णहालिं नखश्रेणी. 7 a णिसावइसेय चन्द्रवत् श्वेता उज्ज्वला. 8 a पसूयकरंययगुंथु पुष्पसमूहैर्गुम्फितम्; b णहत्थु नभःस्थं खलमम्. 9 a °तमीं रात्रिः. 10 a द्रहंति हृदमध्ये. 11 a कुंभलएसु कुम्भमालासु. 12 a °पोमरयालु पद्मपरागयुक्तः; b विहंगसिलिबयं हंसशिः. 13 b तामरसाररु कमलाकरः 16 a अच्छरणाहं देवाः. 19 a चिच्चि अग्निः.

पुरंदरणांरि हिरी धवलच्छि
पसाहिउ सोहिउ सीमहि गम्भु
हिमागमि संगमि माहि पवणिण
असेयहि छट्टिहि रत्तिविरामि
इहाहिवरूवधरो वलिरेहि
भुयंग णरामर मंदिरु आय
दहट्ट जि पक्ख सिणा दुहहार
गए सुमईसि महांदिसमेहिं
समायइ कत्तिइ कंदवियोइ
हुओ परमेसु सुहाइं जणंतु
पुणाइउ जीय जिणिंद भणंतु
पुरं पणवेवि णिवासि विसेवि
जिणम्महि हत्थि परो सिंसु देवि
पवजियदक्कुं कमक्कमियक्कुं
गओ गहमंडलु लंघिवि तांव

सिरी दिहि कंति पराइय लच्छि ।
रिदुत्तिउ वुट्टउ हेमवरंभु ।
णहे दहदिव्वलयम्मि पसणिण ।
ससंकदिवायरसंगि सँकामि ।
थिओ मुणिणाहु समायरिदेहि । 5
रिहुच्छिण उच्छवि सुँक्कियमाय ।
घरंगणि पाडिय कब्बुरधार ।
असीदहकोडिसहासपमेहिं ।
अचंदिणतेरसि तट्टयजोइ ।
असंखसहाँसु महामहवंतु । 10
णहं तुरएहिं गएहिं पिहंतु ।
सुहीहिययंतरि भत्ति करेवि ।
जगत्तयणाहु णवेवि लएवि ।
णिओइउ वारणु चल्लिउ सक्कु ।
सिला इणसिंचणमेइणि जांव । 15

घत्ता—तहिं मेरुसिंगि सणिहिउ जिणु पाणिउ सुरयणु आणइ ॥
कल्हारपिहियघडसहसकरु सइं पुलोमिपिउ ण्हाणइ ॥ ६ ॥

वियाणिवि ण्हाणिवि ण्हाणविहीइ
पर्णाच्चिवि अगगइ वालुं चलेहिं

पुणो अवयारु करेवि महीइ ।
थुणेवि सुरेहि गुणालकुलेहिं ।

6 A °णारिहिं धी धवलच्छि. २ A उडुत्तिउ. ३ AP °संगमिकामि. ४ A सुँक्किय. ५ A महमदिसमेहिं. ६ A तट्टिय°. ७ AT सुहासु. ८ APT जिणंविहि. ९ A °दक्क. १० A कमक्कमियंक्कु.

7 १ AP read *a* as *b* and *b* as *a*. २ AP बाहुवलेहिं. ३ AP गुणाण.

6 2 *b* सीमहि सुसीमायाः; *b* रिदुत्तिउ ऋतुत्रयं प्रमासाः. 3 *b* दहदिव्वलयम्मि दश-
दिशाचक्रे. 4 *b* ससंक चन्द्रः; दिवायरसंगि आदित्योदये. 5 *a* इहाहिवं गजरूपधरः; वलिरेहि
वलीशोमिते. 6 *b* रिहुच्छिण इन्द्रेण सह; *b* सुक्कियमाय सुष्ठु उत्तमा कृता माया विक्रियाविभूतिर्यै-
नरामरैः; अथवा सुष्ठु कृता खण्डिता माया यैः. 7 *a* सिणा धनदेन; *b* कब्बुरधार सुवर्णधारा. 9 *a* कंद-
वियोइ मेघापगमे; *b* तट्टयजोइ त्वष्टृयोगे चित्रानक्षत्रे. 10 *b* असंखसहासु असंख्यदेवः; महामह-
वंतु महामहाः पञ्चकल्याणानि विद्यन्ते कार्यत्वेन यस्य स शक्तः. 12 *b* सुहीहिययंतरि बन्धुजनहृदयमध्ये.
13 *b* परोसिंसु मायाशिशुः. 14 *a* कमक्कमियक्कु क्रमेण चरणेन आक्रमितः अर्कः येन; *b* णिओइउ
प्रेरितः. 15 *b* इणसिंचणमेइणि जिनामिपेकभूमिः. 17 पुलोमिपिउ पौलोमी शची तस्याः पतिः इन्द्रः.

7 2 *a* चलेहिं विद्युच्चपलैः.

समप्पिउ मायहि पंकयणेत्तु
 गयामयभोइ सवासपएसु
 ण वण्णहु सकंवि तासु कयाइं
 सरासणयाहं सरीरपमाणु
 समं णरडिंभयणेण रमेवि
 वयंकसमंकिउ सुण्णचउक्क
 तओ तहिं पत्तु सयं सयमण्णु
 दु एक्कु जि बिंदुय पंच जि देहि

सुलक्खणवेंजणंरजियगत्तु ।
 पवड्डिउ तायहरम्मि जिणेसु ।
 सयद्ध णिउत्तइं दोण्णि सयाइं । 5
 रुईइ विरेहइ णं णवभाणु ।
 इसीसमपुव्वहं लक्ख गमेवि ।
 इणं पि दिणेहि पमाणु पदुक्क ।
 कुमारु णिवेसिउ रज्जि पसण्णु ।
 पुणो वि सिसुत्तरसंख गणेहि । 10

घत्ता—इय पुव्वकालु पुहईसरहु गउ सुहुं सिरि माणंतहु ।

विण्णवियउ ता किंकरंणरिण कर मउलिवि पणावेवि तहु ॥७॥

8

णराहिव दीहरपासणिरुद्ध
 समुण्णयकुंभु णहग्गविलग्गु
 तओ परिचित्तिउं दिव्वंणिवेण
 ण विंझसरीजलकील मणोज्ज
 ण कंदल मिट्ठु ण कोमलवेणु
 करेणुरई करताडणु णत्थि
 दढंकुसघट्टणु फासाणरोहु
 ण एक्कु इहिंदु मए इह उत्तु
 ण णिगइ जग्गइ किं पि ण मूदु
 अहं पि हु मोहिउ किं परु मोक्खु
 विणासिरु जाणिवि पेच्छमि लोउ
 असासउं रज्जु असुंदरु अंति

करीसरु वारिणिबंधणि बंधुं ।
 धराहिव जाणविं तुम्हहुं जोग्गु ।
 पमग्गियकेवलणाणसिवेण ।
 ण सल्लइपल्लवभोज्ज ण सेज्ज । 5
 ण मग्गविलगिरवालकरेणु ।
 सफासवसेण विडंविउ हत्थि ।
 सहेइ वराउ वियंभियमोहु ।
 अहो जणु दुक्कियदेहणि खुत्तु ।
 सिरीमयणिइपरव्वसु मूंदु ।
 दुमाणवु चम्मविणिम्मिउ रुक्खु । 10
 विरप्पमि तो वि ण भुंजमि भोउ ।
 ण इच्छमि अच्छमि गपि वणंति ।

घत्ता—तावायहिं लहुं लोयंतियहिं णाहहु वयणु समत्थियउ ।

अंबर धावंतहिं दणुयरिहिं चित्तचीरु णावइ थिय ॥ ८ ॥

४ AP °विंजण°. ५ A ण वण्णहं सकमि; P ण वण्णवि सकमि. ६ AP सरीर पमाणु. ७ P पंच जि बिंदुय. ८ P चयारि. ९ A °णरिणा.

8 १ AP वद्ध. २ A दिव्व. ३ A पासणरोहु. ४ AP वद्ध. ५ A विरप्पवि. ६ AP समत्थियउ.

4 a अमयभोइ अमृताशिनो देवाः. 8 a वयंकसमंकिउ व्रतानि पञ्च तैश्चिहितम्. 9 a सयमण्णु इन्द्रः. 10 a दुएक्कु जि बिंदुय पंच एकविंशतिलक्षाः; b सिसुत्तरसंख शिशूत्तरसंख्या राज्यकालः.

8 1 b वारिणि बंधणि गर्तानिबन्धेन. 5 b °करेणु हस्तिनी. 8 a इ हिंदु गजेन्द्रः; b °देहणि कर्दमे; खुत्तु क्षितः 14 दणुयरिहिं दानवदेवैः.

गिरि व्व जलागमणं जलएहिं
समच्चिउ लोयगुरु कुडएहिं
सुवण्णमयाइ णरच्छिपियाइ
वणंतरु चारु पडुल्लियचारु
खमाचिउ लोउ सिरे कउ लोउ
करेप्पिणु छट्टु वि सुट्टु वरिट्टु
समट्टममासि जंगंतपयासि
दिणे असियम्मि सुतेरसियम्मि
विणिग्गउ हत्थु पड्डय चित्त
सुयाइं मुणेवि रयाइं धुणेवि
समं सकिवाहं सहासु णिवाहं

सुरेहिं पड्ड पड्डविओ कुलएहिं ।
थुओ दुवईवयणुकुडएहिं ।
महिंदणियाइ गओ सिवियाइ ।
सकंकणु हारु पमेल्लिवि दोरु ।
भवणवपोउ विसुद्धतिजोउ । 5
पदिट्टसइट्टु समासियणिट्टु ।
घणागमणासि हिमालपवासि ।
दिणेशरि जाम दुयालसियम्मि ।
अलंकिय तदिणि संजमज्जत्त ।
महव्वय लेवि थिओ रिसि होवि । 10
तवंकिउ ताहं ण मच्छरु जाहं ।

घत्ता—वारहविहतवणिष्वाहणहि धम्मजोयपरिरक्खहि ॥

पउमपड्ड वड्डमाणणयरि देउ पड्डउ भिक्खहि ॥ ९ ॥

णमोत्थु भणेवि गहीरवेण
तिणा तहु णिम्मलु भोयणु दिण्णु
णिहेलणि उग्गय अब्भुय पंच
गओ रिसि घोसिवि अक्खयदाणु
पमाय कसाय विसाय हरंतु
विहूयतमोमयमंदकलंकि
सुचित्तहि चित्तइ चित्तविमुक्कु
परंदिसमासिइ वासरराइ

घरं णिउ सो ससियत्तणिवेण ।
मुणिंदणिहालणि संचिउ पुण्णु ।
अहासवदारइं संभिवि पंच ।
सुबंधु सुवेरि सुणिच्चसमाणु ।
छमास विहिंडिउं वित्तु चरंतु । 5
चइत्तछणम्मि पउण्णससंकि ।
दढं माणि पूरिउ वीयउ सुक्कु ।
उइण्णउं केवलणाणु विराइ ।

9 १ A सुवण्णमियाइ. २ AP जगत्तपयासि. ३ A संजमज्जत्त. ४ A णिष्वाहणउ. ५ A धम्म
६ P जोइपरिरक्खहि. ७ A पयड्डउ.

10 १ A ससिदत्त°. २ A भोयणु णिम्मलु. ३ A णिग्गय. ४ AP संबधु. ५ A सवेरि.
६ P सुभिच्च°. ७ A विहंडिउ. ८ P उप्पण्णउं.

9 1 b कुलएहिं घट्टैः. 2 a कुडएहिं कुट्जपुष्पैः; b दुवईवयणुकुडएहिं द्विपदी
छन्दोविशेषः तद्वचनेन उक्तैः. ३ a सुवण्णमयाइ सुवर्णनिर्मितया. 5 a लोउ लोचः; b विसुद्धति-
जोउ विशुद्धवाङ्मनःशरीरयोगः. 6 b समासियणिट्टु समाश्रितचारित्रः. 7 b हिमाल° शीतम्. 8 b
जामदुयाल° यामद्वयम्.

10 1 b ससियत्त° सोमदत्तः. 2 b °णिहालणि आलोकने. 3 b अहासव° पापाश्रव°. 6 b °छणम्मि पूर्णिमायाम्. 8 a परंदिसं पश्चिमदिशा; b विराइ विरागे वीतरागे.

तियालीसमो संधि]

महापुराण

[XLIII.12.2

णियासणचालणचालियसग्गु
समागउ झंत्ति पवाहियपीलु

विमाणपऊरियवारियमग्गु ॥
विडोउ समिच्चु सच्चिधु सलीलु । 10

वत्ता—दह भावण वैतर अट्टविह जोइस पंचविहाइय ॥

सोलहविह कण्णणिवासिसुर जिणु णवन्ति गुणराइय ॥ १० ॥

11

णमो अरिहंत णमो अरिहंत
णमो दयवंत णमो दयवंत
णमो बुहराम णमोहविराम
णमो गिरिधीर णमो गयसीर
णमो णियमाल सुपंकयमाल
फलाइं गसंतु जलाइं रसंतु
ण जे तवसीह अहो मुणिसीह
तुमं सुमरन्ति भवेसु मरन्ति
पणासियसासयसंपयमूलु
कुसंगु कुलिंगु कुसामि कुदेउ
वियंभउ णाणविलोयणसत्ति

णमो विसयंत णमो विसयंत ।
णमोत्थु अभंत भयंत भवंत ।
णमो गुणथाम णमोमियथाम ।
णमो हयमार णमो धुवमार ।
कयंघिसुसील महाकरिलील । 5
दलाइं वसंतु वणम्मि वसंतु ।
परत्तसिरीह णिरीस णिरीह ।
ण ते सुहि होंति मृंगेसु हि होंति ।
महं तुह धम्मसिरीपडिकूलु ।
कुपत्ति कुमिन्तु म जम्मि विहोउ । 10
सुणिच्चल होउ तुहुप्परि भत्ति ।

वत्ता—णिन्वाणभूमिवररमणिसिरिचूडामणि पइं वर्णमि ॥

जहु कव्वपिसाणं विणडियउ अप्पउ हँउं तणु मण्णमि ॥११॥

12

थुणेप्पिणु एम गुणोहु जिणेसु
चउद्दिस्सु उब्भिय सोहिय खंभ

तओ तियसेहिं कओ तहु वासु ।
चउद्दिस्सु सारसरावसरंभ ।

१ P ताव.

11 १ AP अरहंत. २ A णमोत्थु भयंत. ३ P कलंघि°. ४ A मिगेसु; P मगेसु. ५ A
°सिरचूलामणि. ६ A मण्णमि. ७ A तणु हउं.

9 b °वारियमग्गु मेघमार्गः. 10 a प्रवाहिय° प्रेरितः; b विडोउ विडौजा: इन्द्रः.

11 1 a अरिहंत अर्हन्नाथ; अरिहंत कर्मारिघातक; b विसयंत ज्ञेयवस्तुपर्यन्त; विसयंत
विषयविनाशक. 2 a दयवंत दयायुक्त; अदयवंत अदया वान्ता छर्दिता येन; b अभंत अभ्रान्त;
भयंत भदन्त मुने; भवंत भयविनाशक. 3 a बुहराम पण्डितमनोज्ञ; अहविराम पापान्तक;
b गुणथाम गुणनिलय; अमियथाम अनन्तवीर्य. 4 a गिरिधीर गिरिवद्वैर्ययुक्त; गयसीर हल्लरहित;
b हयमार निर्जितकाम; धुवमार ध्रुवल्क्ष्मीदायक. 5 a णियमाल नियमसहित; सुपंकयमाल
शोभनपङ्कजमालाशोभित; b कयंघिसुसील कृता अंग्रिषु सुशीला यतयः प्रणता येन. 13 तणु मण्णमि
तृणवन्मन्ये.

12 1 b वासु समवसरणम्. 2 b सारसरावसरंभ सारसशब्दयुक्तानि सरोगतानि अम्भांसि
जलानि.

XLIII.12.3]

पुष्पयंतविरहयउ

[पउमणहणिव्वाणगमणं

चउदिसु दारैइं गोउरयाइं
 चउदिसु पायववेल्लिहराइं
 चउदिसु दीसइ सम्मुहुं देउ
 चउदिसु भावलउब्भु तेउ
 चउदिसु छत्तइं पंडुरयाइं
 चउदिसु अट्टमहाधयपंति
 चउदिसु दुंदुदिसइ घडंति
 असेसहं भासविसेसहं खाणि

चउदिसु चेइयमंदिरयाइं ।
 चउदिसु थूहइं दिव्वेधराइं ।
 चउदिसु आसणु सीहसमेउ । 5
 चउदिसु पल्लवरत्तु असोउ ।
 चउदिसु सुभइं चामरयाइं ।
 चउदिसु पुष्पचयाइं पडंति ।
 चउदिसु इंदतृयाउ णडंति ।
 चउदिसु तस्स वियंभइ वाणि । 10

घत्ता—तच्चाइं सत्त दह धम्मविहि णव पयत्थ छहद्व्वइं ॥

आहासइ परमप्पउ जणहु सव्वइं भूयइं भव्वइं ॥ १२ ॥

13

खएक्कु पुणेक्कु गणेसवराहं
 तिर्विदुय रंध रिउदुयजुत्त
 सहास दसेव य ओहिजुयाहं
 सहासइं सोलह अट्टसयाइं
 महामणपज्जयणाणधराहं
 सहासहं उप्परि रंधसमाहं
 सहासइं वीस पयोणिहि लक्ख
 वयत्थघरत्थहं तासु तिलक्ख
 तिरिक्ख ससंखे सुरा वि असंख
 समासिवि धम्मु पंधंसियदुक्खु

दुसुण्णइं तिण्णि दु पुव्वधराहं ।
 जिण्हिदु एत्तिय सिक्खपउत्त ।
 दुवालस ते च्चिय सव्ववियाहं ।
 विउव्वणरिद्धिरिसिंदहं ताइं ।
 धुवं तिसयंकिउ सउ जि सयाहं । 5
 खजुम्मु सडंक्कु वि वाइवराहं ।
 वियाणहि संजमधारिणिसंख ।
 अणुव्वयणारिहि पंच जि लक्ख ।
 पणासिवि राइरईसुहकंख ।
 छमासविहीणउं पुव्वहं लक्खु । 10

घत्ता—संमेयहु सिहंरि समारुहिवि मासमेत्तु थिउ जोएं ॥

जिणु अंतिमु ज्ञाणु पराइयउ सहं मुणिवरसंघाएं ॥ १३ ॥

12 १ P दाविय. २ A वेल्लिवणाइ. ३ A दिव्वयराहं. ४ P जक्खकरे. ५ AP इंदतियाउ. ६ A तासु. ७ A धम्मविह. ८ P छद्व्वइं. ९ A सव्वभूइभूयइं भवइ.

13 १ A सिक्खय उत्त. २ AP अणुव्वयधारिहिं. ३ A सुसंख. ४ A रायरईसुह^०; P णारि-
 रईसुह^०. ५ A पंधंसिय^०. ६ A सिहरु.

6 a भावलउब्भु तेउ भामण्डलोद्धूतं तेजः. 6 b इंदतृयाउ देवाङ्गनाः. 10 b वियंभइ विजृम्भते.

13 1 a ख शून्यम्. 3 b सव्ववियाहं केवलनाम्. 9 b राइरईसुहकंख रात्रिरति-
 मुखकाक्षाम्.

महग्गमि फग्गुणपक्खि सुक्किण्ह
 स णाणसरूवु तिदेहविमुक्कु
 ण कण्हं ण पीउ ण लोहिउ सुक्कु
 ण पुंसुं ण संदु ण भण्णइ इत्थि
 हुओ परमेसरु अट्टगुणहु
 सिहिंदसिरोमणिमुक्कसिहीहिं
 णमंसिवि सिद्धणिसीहियथत्ति
 गओ पविहारि समीरवहेण
 सच्चित्तचउत्थितिहीअवरण्हि ।
 जग्गगधैरित्तिं जाइवि थक्कु ।
 ण लाहवु तासु ण चत्थि गुरुक्कु ।
 फुरंतसकेवलवोहंगमत्थि ।
 सरीरु सलक्खणु तक्खणि दहु । 5
 समच्चणवंदणहोमविहीहिं ।
 पण्हिं णिओइउ कुंजरु झ त्ति ।
 सुरण्ण वि अण्णविमाणुमहेण ।
 यत्ता—महुं तूसउ भैरहभव्वणमिउ पउमप्पहुं णिहयावइ ॥
 तिजगिंदहु केरउ एम जसु पुप्फयंतु को पावइ ॥ १४ ॥ 10

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइण
 महाभव्वभरहाणुमणिए महाकव्वे पउमप्पहणिच्चाणगमणं
 णाम तियालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४३ ॥

॥ पउमप्पहचरियं समत्तं ॥

14 १ A महग्गमि. २ A सुचित्त. ३ AP जग्गगधैरित्तिहि. ४ A किण्ह. ५ A ण पुंसु
 संदु ण. ६ A बोधगमत्थि. ७ A समंचिवि. ८ AP भव्वभरह°. ९ A पउमप्पउ; P परमप्पहु
 १० AP omit the line.

14 1 a महग्गमि माघे गते; b सच्चित्त° चित्रासहितायाः. 2 a तिदेहविमुक्कु औदारिक
 तैजसकर्मणदेहत्रयविमुक्तः. 6 a सिहिंद° अग्निः. 9 a पविहारि इन्द्रः; b सुरण्णवि अन्येऽपि सुराः;
 अण्णविमाणुमहेण चन्द्रादित्यतेजसा, अर्णवस्थापत्यं आर्णविश्वन्द्रः. 10 पुप्फयंतु चन्द्रसूर्यादिकः.

XLIV

अगहियअसिपासहु गयदप्पासहु पासाइयवम्महजयहु ॥
तोडियपसुपासहु णविवि सुपासहु पासियपासंडियणयहु ॥ धुवकं ॥

1

णिरायसं महाजसं
अमोसयं णिरंजणं
पुंरुं गुरुं णिरासवं
असंगयं णिरंवरं
अमंदिरं णयालयं
मुणीसरं णिरामयं
अलं कुलेण उत्तमं
जिण्णाहिवेसु सत्तमं
जयाहियं जईहियं

णिरंजसं समंजसं ।
सुवच्छलं णिरंजणं ।
तवोणिहं णिरासवं ।
मयप्पमाणियंवरं ।
वियक्खणं णयालयं ।
समोसहं णिरामयं ।
सणाणएण णित्तमं ।
णमंसिऊण सत्तमं ।
भणामि तस्स ईहियं ।

5

10

घत्ता—णररणकरंडइ धाँदइसंडइ पुव्वविदेहि पुव्वगिरिहि ॥
हिमजललवसीयहि उत्तरि सीयहि कच्छउ देसु महासरिहि ॥ १ ॥

2

तेत्थु सत्तभूयलसउहयलहि
पाणियपूरियपविमलपरिहहि

चूलाकलसलिहियंवोमयलहि ।
कोट्टट्टालयणच्चियवरिहहि ।

1 १ P महायसं. २ A परं; P पुरं. ३ AP तवोणिहिं. ४ A णियालयं. ५ P reads *a* as *b* and *b* as *a*. ६ A धायइ°. A उत्तरसीयहि.

2 १ P तत्थ. २ A °णिहिय°. ३ P वरिहहि.

1 1 गयदप्पासहु गते दर्पाशे यस्य; पा सा इ य° पाशायितो नियन्त्रितः अथवा प्रकर्षेणास्वादितोऽनुभूतः. 2 पासिय° प्रक्षितः. 3 णिरायसं निर्गतरागसुखम्, रागो दोषस्तस्य निष्क्रान्तं वा; *b* णिरंजसं परमार्थभूतम्; समंजसं अकुटिलम्. 4 *a* अमोसयं अमृषावादिनम्; णिरंजणं अपापम्; *b* पुंरुं महान्तम्; गुरुं हितोपदेशदायकम्. 5 *a* णिरासवं निराशान् मुनीन्यातीति निरासयस्तम्; *b* णिरासवं कर्माश्रवरहितम्. 6 *a* असंगयं अपरिग्रहम्; 6 *b* मयप्पमाणियंवरं त्वयो ज्ञानं तेन प्रमाणितं परिच्छिन्नं अम्बरमाकाशं येन. 7 *a* णयालयं पर्वतालयम्; *b* णयालयं सप्तप्रकारैः नवप्रकारैश्च नयैर्युक्तम्. 8 *a* णिरामयं रोगरहितम्; *b* समोसहं उपशमौषधम्; णिरामयं रामारहितम्. 9 *a* अलं अतीव; *b* सणाणएण केवलज्ञानेन; णित्तमं अज्ञानतारहितम्. 10 *a* सत्तमं सर्वेभ्योऽतिशयेन प्रशस्तम्; *b* सत्तमं सत्तमं जिनाधिपेषु सुपार्श्वम्. 11 *a* जयाहियं जगत आसमन्तादधिकं हितं वा; जईहियं यतीभिरीप्सितम्.

2 1 *a* °सउहयलहि °सौधतलायाम्; *b* °वोमयलहि °व्योमलतायाः. 2 °णच्चियवरिहहि नर्तितमयूरायाम्.

णाणावणतरुकीलियखयरिहि
महि भुंजेवि सुइरु णिव्वेइउ
धणवइणामहु णामसमाणहु
अरहंतहु सिरिणंदणसामिहि
एयारह अंगइ अवगाहिवि
पावपडलपसरणु आउंचिवि
दीहु कालु तवु तिथु तवेप्पिणु
पाणिंदियसंजमु अविराहिवि
चउधिहु पच्चक्खाणु लएप्पिणु

णंदिसेणु पहु खेमाणयरिहि ।
लच्छिभारु णियतणयहु ढोइउ ।
णरवम्मीसहु विक्कुसुमवाणहु । 5
पासि लइउ वउ सिवपयगामिहि ।
अप्पउं सीलगुणेहि पसाहिवि ।
तिथयरत्तु पुणु संसंचिवि ।
हियवउ जिणकमकमलि थवेप्पिणु ।
आराहणभयवइ आराहिवि । 10
णंदिसेणु मुणिणाहु मरेप्पिणु ।

यत्ता—मज्झिमगेवज्जहि संभवसेज्जहि चंदकुंदसंणिहंरुइरु ॥
भद्दामरमंदिरि णयणाणंदिरि संजायउ अहमिंदु सुरु ॥ २ ॥

3

दुरयाणितणु लोयणइ अणिदइं
तेत्तिणंहिं सो वरिससहासहिं
अक्खिउ भिक्खुवरेहिं जियक्खहिं
कालं तं तहु आउ विणिट्ठिउ
उडुमासाउसु थक्कउ जइयहुं
जंवुदीवि बहुदीवणिवांसइ
सरयसलिलहरससहरसियगिहि
परमारिसरिसहणवजायउ
तासु अत्थि पयं प्राणपियारी
ताहं विहिं मि होसइ तिथंकरु
ताहं विहिं मि करि तुहु जं जोगगउ
ता जक्खं तं तेम समारिउ

आउ वि सत्तावीससमुदइं ।
भुंजइ अणु णियमणविण्णासहिं ।
णीससइ जि तेत्तियहिं जि पक्खहिं ।
कालं तिहुयणि किं पि ण संठिउ ।
अक्खइ सुरवइ धणयहु तइयहुं । 5
भारहवारिसइ कासीदेसइ ।
वाणारसिपुरि सुरंपुरसांणहि ।
सुपइट्ठउ णामं महिरायउ ।
पुहइसेण णामेण भडारी ।
देवदेउ जिणु पावखयंकरु । 10
पट्टणु भवणु भोयसुहुं चंगउं ।
रयणविचिउ णयरु वित्थारिउ ।

४ P णिव्वेइयउ. ५ AP विक्रमठाणहु. ६ P अरिहंतहु. ७ A अलुंचिवि. ८ A तिथयरत्त पुणु;
P तिथयरत्तु गोत्तु. ९ P आराहणा. १० AP °संणिहु. ११ P अहिमिंदु.

3 AP अणिदइं. २ P तेत्तीयहिं जि सु. ३ A छम्मासाउसु. ४ AP °दीवणिवेसइ. ५ A
सुरपुरि°. ६ A °सुरिसहं णयजायउ. ७ AP पिय पाण°. ८ A भोयभवणु सुहुं.

5 a णा म स मा ण हु अन्वर्थनाम्नः. 8 a आउंचिवि संकोच्य; b संसंचिवि सम्यक्प्रकारेण संचित्य.
12 संभवसेज्जहि उत्पत्तिशिलासंपुटे.

3 1 a अणिदइं निद्रारहितानि. 2 b अणु स्तोकम्; णियमणविण्णासहिं संकल्पप्रवृत्ति-
विशेषैः. 3 a जियक्खहिं जितेन्द्रियैः. 5 a उडुमास° षण्मासाः. 8 a परमारिसरिसहणव°
परमर्षिबुधभान्वये.

घत्ता—तुंगियहि विरामइ पच्छिमजामइ बालमराललीलगइ ॥
मणिमंचइ सुत्तिइ ढंकियणेत्तइ दीसइ सिविणावलि सइइ ॥३॥

4

दीसइ पीणपाणि सुरपूणउ
दीसइ भंगुरु णहरुक्करउ
दीसइ दिग्गयवरसिंचिय चल
दीसइ जोउसु जोणहावासउ
दीसइ पाढीणहं मिहुणुल्लउ
दीसइ वियसिउ वंभहरायरु
दीसइ पीडु सीहरुवालउ
दीसइ गेयमुहलु विसहरघरु
दीसइ जायवेउ जालाहरु

दीसइ सरु सुयंतु उच्छाणउ ।
कंठीरुं करिकुंभविसारउ ।
दीसइ सुसुमणमाल सपरिमल ।
दीसइ उग्गमंतु णहि पूसउ ।
दीसइ ससलिलु कुडंजुयलुल्लउ । 5
दीसइ सरिवइ सरयरभीयरु ।
दीसइ घंटाखु तियसालउ ।
दीसइ रयणरासि पसरियकरु ।
इय जोइवि जाइवि रायहु घरु ।

घत्ता—जं जिह मणलालिउं णिसिहि णिहालिउं तं तिह दइयहु भांसियउं ॥ 10
तेण वि तहि तुट्टे पत्थिवजेट्टे सिविणयफलु उवएसियउं ॥ ४ ॥

5

होही सुंदरि तुह सुउ तेहउ
जासु कित्ति लोयंतु पधावइ
बारहपक्ख जांव ससिवासहु
सोच्चठाण गहयण सुहदिट्ठिहि
वट्ठतेण विसाहारिक्खे
गयरूवे विम्हावियसिट्ठिहि
घरु आवेण्णिणु खणि सुत्तामं
गउ देवाहिउ देवावासहु

को वि ण दीसइ जंगि जं जेहउ ।
णाणु अलोयंतु वि दरिसावइ ।
भूरिचंदु णिवडिउ आयासहु ।
भद्वयहु मासहु सियछट्ठिहि ।
सुमुहुत्तेणुप्पाइयसोक्खे । 5
हुउ गम्भावयारु परमेट्ठिहि ।
गुरु गुरुरणु अंचिउ जसरामं ।
पय वंदवि भावे देवेसहु ।

4 १ AP सुरपूणउ; K सुरपूणउ and notes a p: पूर्णो वा पाठः. २ A सर. ३ P वियडदाहु सिविणयकंठीरु. ४ AP सुमणसमाल. ५ A उग्गवंतु. ६ A जुयलुल्लउ. ७ A कुंभमिहु-
णुल्लउ. ८ P सीहरुवालउ. ९ P मणलालउं. १० P भासिउं. ११ AP उवएसिउं.

5 १ A जं जगि जेहउ; P जगि जं जेहउ. २ AP विंभाविय°. ३ A वंदिवि; P वंदिय.

13 तुंगियहि रात्र्याः.

4 1 a सुरपूणउ सुरगजः; b उच्छाणउ उक्षा बलीवर्दः. 3 a चल लक्ष्मीः. 4 a जोउसु
चन्द्रः; b पूसउ सूर्यः. 5 b कुडंजुयलुल्लउं कुम्भयुगलम्. 6 a वंभहरायरु कमलसरः; b सरिवइ
समुद्रः. 9 a जायवेउ जातवेदाः अग्निः. 10 मणलालिउं परिभावितम्. 11 °जेट्टे °प्रधानेन.

5 3 a संसिवासउ चन्द्रग्रहात्, आकाशादित्यर्थः; b भूरिचंदु सुवर्णम्. 6 a °सिट्ठिहि
जगतः. 7 a सुत्तामं इन्द्रेण; b जसरामं यशसा मनोहरेण धवलेन वा.

घत्ता—णरणाहहु केरइ हरिसजणेरइ णव मासइं तूसवियजणु ॥
जंबुण्णयधारहिं दुहमलहारहिं धरि बुद्धउ वइसवैणु घणु ॥५॥ 10

6

जयडिंडिमि दंडेण समाहइ	णिव्वुइ पउमप्पहि पउमाहइ ।
सायरसमहं पमाणे लइयहं	णवसहासकोडिहिं गय जइयहं ।
कालपमाणे संखहि आयउ	तइयहुं तहिं वइसाहहु जायउ ।
पसवणु देवहु जाइ सुहासिइ	वारसिवासरि जेढ्ढाभूसिइ ।
सामरु सच्छरु सधउ सवारैणु	पुणु संप्राइउ सो हरिवाहणु । 5
अम्महि अवरु डिंभु संजोइवि	णिउ हरिणा जगगुरु उच्चाइवि ।
सिंचिउ सुरागिरिसिरि सुररायहिं	मुहवियलियसिवणिवसंघायहिं ।
सुहतणुपासु सुपासु पकोक्किउ	सयमहु थोत्तु करंतउ संकिउ ।
पुज्जिवि वंदिवि णिउ सणिकेयहु	पहु करपंकइ णिहियउ तायहु ।
देउ पियंगुपसवसरिसप्पहु	दोधणुसयपमाणु माणावहु । 10

घत्ता—जे णाहतणुत्तणु गय दिव्वत्तणु ते तेत्तिय परिमाणु भणु ॥
जे तेणं समाणउं रूपहाणउ अणु ण दीसइ को वि जणु ॥६॥

7

खेलंतहु दरिसियसिसुलीलहु	पंचलक्ख पुव्वहं गय बालहु ।
णाहु सुणासीरे खीरोहे	पुणु णहवियउ पुव्वुत्तपवाहे ।
रायलच्छिदेविइ अवरंडिउ	थिउ णरवइ णयसत्तिइ मंडिउ ।
तित्ति ण पूरइ भोयहं दिव्वहं	चउदहलक्ख जांव गय पुव्वहं ।

४ P वइसवणघणु.

6 १ P डंडेण. २ A चंदसुहासिइ. ३ A जेढ्ढपभूसिइ. ४ A सवाहणु. ५ AP संपाइउ.
६ P सणिकेवहु. ७ A जो णाह°. ८ A तो तेत्तिय°; P तेत्तिओ जि. ९ A जेणु समाणउ; P तं
तेण समाणउं.

7 १ खेलंतहु. २ P सुणासिरेहिं. ३ A ण्हावियउ. ४ A णिवसत्तिइ.

10 जंबुण्णय° जाम्बूनदं सुवर्णमू; घणु मेघः.

6 1 b पउमाहइ रक्तकमलामे. 3 b वइसाहहु विशाखानक्षत्रम्. 4 a पसवणु संभवः
उत्पत्तिः; सुहासिइ सुधाश्रिते चन्द्रे. 7 b सिवणिव जलघटाः. 8 a सुहतणुपासु शोभने उभये तनु-
पार्श्वे यस्य. 10 a °पसव° पुष्पम्; b माणावहु मानापघाति. 11 °तणुत्तणु शरीरत्वम्; दिव्वतणु
दिव्यस्वरूपम्.

7 2 a सुणासीरे इन्द्रेण. 3 a अवरंडिउ आलिङ्गितः; b णयसत्तिइ नयशक्तिभ्याम्.
4 °z तित्ति वृत्तिः.

XLIV.7.5]

पुष्कयंतविरइयउ

[सुपासणिवाणगमणं

तावेकहिं दिणि उडुपलट्टउ
कालें कालु वि जेण गिलिज्जइ
जांवि थांवि पावज्ज लण्णिणु
एमं बुहाहिव तुज्जु जि छज्जइ

घत्ता—जणु तिड्डइ छित्तउ भमइ पमत्तउ पावइ जंमि जंमि मरणु ॥

पइं मुइवि भडारा तिहुयणसारा एंव हणइ को जमकरणु ॥७॥

10

8

पुणु पाईणंवरिहि संपत्तउ
विहिउ तेणं लहुं सिवियारोहणु
जेड्डहु मासहु पक्खि वलक्खइ
खत्तियदहसएहिं संजुत्ते
छट्ठववासु करिवि कयकिरियहु
तेत्थु महिंददत्तणरराएं
तहु घरि तिर्यसणिघोसणिणायइं
णववरिसइं छउमत्थु हवेप्पिणु
पुणु सहेउवाणि मूलि सरीसंहु
णाणावाहणवलइयपायउ

घत्ता—उटुंतपडंतहिं पुरउ णडंतहिं णविउ णाहु पंजंलियरहिं ॥

दहविहअट्टविहहिं पुणु पंचविहहिं सोलंहविहहिं वि सुरवरहिं ॥८॥

9

पइं थुणंति रिसि अमर सविसहर
एकु जि फलु जइ भत्ति समुज्जल

माणुस अम्हारिस वि णिरक्खर ।
लइं पुणु हियवइ सा णउ णिम्मल ।

५ P ताम भणहिं सुर. ६ A एहु. ७ A तेहउ. ८ AP जम्मजरामरणु. ९ P सुरवरसारा.

8 १ T records a *p*: दाणवरिउवइ इति पाठेऽपि इन्द्रः. १ A तेहिं. २ P बारिसिदिवसि.
३ A संभवरिकखइ; P सुसंभवरिकखइ. ४ A णिगघोसणिणाएं. ५ A पंचच्छरियइं ता संजायइं. ६ AP
छम्मत्थु. ७ A वहेप्पिणु. ८ P adds after this: फग्गुणि किण्हि पक्खि छट्ठियदिणि, भे विसाहिं
पच्छिमसमुहइ दिणि. ९ AP सरीसहु. १० P अंजलिकरेहिं. ११ A °विहहिं सुरवरहिं; P °विहहिं
वि सुरवरेहिं.

9 १ A संथुणंति. २ AP जइ.

5 A उडुपलट्टउ नक्षत्रपतनम्; ६ स म मि स्वमार्गे रत्नत्रये. 8 a छज्जइ शोभते. 9 तिड्डइ तृष्ण्या.
10 जमकरणु यमभृत्या रोगाश्च.

8 1 a पाईणवरिहि प्राचीनबर्हिंरिन्द्रः. 3 ७ संभवरिकखइ जन्मनक्षत्रे विशाखायाम्.
9 2 ७ सा भक्तिः.

तौ अच्छउ पढंतु थुइलकखइं
कहउ सकु फणिराउ सरासइ
जइ तो किं वायइ वण्णइ जइ
देव तुहारी हयदुहवेह्लिहि
अट्टु वि पाडिहेर थिय जांवहि
भासइ धम्म भडारउ जेहउ
पालइ को वि कहिं मि जइ सूरउ

पावउ मुहवायामें दुक्खइं ।
तुह गुणरासिहि छेउ ण दीसइ ।
जलहिमाणि किं आणिज्जइ घडु । 5
भच्चि मूलु आसिद्धि सुहेल्लिहि ।
समवसराणि आसीणउ तांवहि ।
भासहुं सकइ को वि ण तेहउ ।
णासइ णिट्ठहि जणु विवरेरउ ।

घत्ता—पाणिर्वह पमेल्लह अलिउं म वोल्लह दव्वु परायउ मा हरह ॥ 10
परदार म माणह धणु परिमाणह रयणिहि भोयणु परिहरह ॥१॥

10

एवं भणिवि संवोहिय मणहर
विणिण सहस भासिय तीसुत्तर
विणिण लक्ख चालीससहासइं
अवर वि वीस जि सिक्खुय साहिय
णव जि सहासइं ओहिविवोहं
सय्यं तिणिण सहसइं पण्णारह
सोत्तसर्माणसहासपमाणहं
वसुसहसइं रिदुसयइं विवाइहिं
लक्खइं तिणिण तीससहसालइं
सागारहं वि लक्खु गुणगुत्तिहि

पंचणवइ संजाया गणहर ।
अंगसपुव्वधारि तहु मुणिवर ।
चउसहसइं णवसयइं विमीसइं ।
जे णीरंजणेण णिव्वाहिय ।
सहसेयारह पंचमवोहं । 5
विकिरियालहं रिसिहि सुहीरं ।
पण्णासुत्तर सउ मणजाणहं ।
सुद्धसुरूवेसकुलजाइहिं ।
विरयं णारिहिं लुंचियवालइं ।
वयंगुणियाइं ताइं तप्पत्तिहिं । 10

घत्ता—तियसेहिं असंखहिं संखतिरिक्खहिं सहुं दुच्चरियइं खंडिवि ॥
णववरिसविहीणउ जयविजयाणउ पुव्वलक्ख महि हिंडिवि ॥१०॥

३ A तो. ४ AP कहइ. ५ AP जलहिमाणु. ६ A आसुद्धि. ७ A कहिं मि को वि. ८ AP पाणिवहु. ९ P परदार. १० P परियाणह.

10 १ A दोणि. २ A अंगसुपुव्वधारि; P अंगपुव्वधारिय. ३ A ओहिविवोहं. ४ P सयाइं. ५ P सुधीरं. ६ P °समारण°. ७ A विरइयणारिहिं. ८ P लुंचियकुलहिं. ९ A वयगणि-याइं. १० P मंडिवि.

3 b मुहवायामें मुखकपेन. 6 b आसिद्धि सिद्धिपर्यन्तम्; सुहेल्लिहि सुखपरंपरायाम्. 8 b भासहुं भाषितुम्. 9 b णिट्ठहि विवरेरउ अनुष्ठानात् विपरीतश्चारित्रशून्यः.

10 4 b णीरंजणेण भगवता तीर्थकरेण; णिव्वाहिय संसारनिस्तारिताः. 6 b सुहीरं सुधीराणाम्. 7 a सोत्तसमाणसहस नव सहस्राणि. 8 a वसु° अष्ट°; रिदुसयइं षट्शतानि. 9 b लुंचियवालइं लुञ्चितकेशानि.

महियमहिउ महमहियाणंगउ
 संमेयहु जाइवि गिरिधीरउ
 फग्गुणमासि कालेपक्खंतरि
 सूरुग्गमि बुहदेवहं देवें
 णिट्ठिउ अट्ठमवसुह पदुक्कउ
 चंदणकहमेण पव्वालिय
 दिर्ण्णी मउडाणलजालोलिय
 वंदिवि भर्प पावणिण्णासउ
 णायारूढउ कहइ णयंगहं

सहुं सीसेहिं समाहिवसंगउ ।
 तीस दियह थिउ मुक्कसररिउ ।
 साणुराहि सुहसत्तमिवासरि ।
 णिक्किरियत्तु पत्तु विणु खेवें ।
 गउ सुपासु पासेहिं विमुक्कउ । 5
 पउलोमीसें मालेहिं मालिय ।
 चिच्चिकुमारें तणु पज्जालिय ।
 णायणाहु गउ णायावासउ ।
 पवणवरुणवइसवणपयंगहं ।

घत्ता—जहिं भरहजिणेसहु णाणु सुपासहु पसरइ देवहु केवलिहि ॥ 10
 तहिं वाइ ण वायउ ण तमु ण तेयउ पुष्पदंतकिरणावलिहि ॥११॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुष्पयन्तविरइए
 महाभव्वभरहाणुमणिण मूहाकव्वे सुपासणिष्वाणगमणं
 णाम चउयालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४४ ॥

॥ सुपासचरियं समत्तं ॥

11 १ AP दिवह. २ P कालि पक्खंतरि. ३ A अट्ठमिवसुह. ४ AP पोलोमीसें. ५ A मालइमालिय. ६ P मणिमउडाणलेण जालोलिय. ७ P चच्चिकुमारिहिं. ८ A भव्व. ९ AP पुष्पयन्त°. १० A सुपासजिणिव्वाण°. ११ AP omit this line.

11 a महियमहिउ पूजितैः पूजितः; महमहियाणंगउ तेजसा मथितः कामो येन. 3 a साणुराहि अनुराधानक्षत्रसहिते. 4 b णिक्किरियत्तु व्युपरतक्रियानिर्वर्ति चतुर्थध्यानम्; विणु खेवें शीघ्रम्. 5 a णिट्ठिउ मुक्तः. 6 a पव्वालिय प्रलितः. 8 b णायणाहु स्वर्गपतिः. 9 a णायारूढउ गजारूढो देवेन्द्रः; णयंगहं नताङ्गानां विनीतानाम्.

XLV

णित्तेइयअरिवंदहु वयणचंदजियचंदहु ॥
पणविवि कुवलयचंदहु चंदप्पहहु जिणिंदहु ॥ ध्रुवकं ॥

1

णियंगरस्सीहिं तमं विणीयं	सुयंगउत्तीहिं जयं विणीयं ।	
कयं कयत्थं किर जेण णिच्चं	णमंति जं देववई वि णिच्चं ।	
अतुच्छलच्छीहलकप्पभूयं	उदारचित्तं गुणपत्तभूयं ।	5
दयावरं पालियसव्वभूयं	गिराहिं संबोहियरक्खभूयं ।	
ण जं पियालीविरहे विसण्णं	मुणिं महंतं विमलं विसण्णं ।	
विमुद्धभावं विगयप्पमायं	परं परेसं परिखीणमायं ।	
णिहीसरं जं महियंतरायं	परज्जियाणंतदुरंतरायं ।	
पवुद्धदुक्कम्मविवायवीलं	विइण्णदुव्वाइविवायवीलं ।	10

A has, at the beginning of this samdhi, the following stanza:—

वापीकूपतडागजैनवसतीस्त्यक्त्वेह यत्कारितं
भव्यश्रीभरतेन सुन्दरधिया जैनं सुराणां (पुराणं) महत् ।
तत्कृत्वा प्लवमुत्तमं रविकृतिः (?) संसारवार्धेः सुखं
कोन्यत् (?) ससहसो (?) स्ति कस्य हृदयं तं वन्दितुं नेहते ॥ १ ॥

This stanza is not found in any other known MS. of the work.

1 १ A अरविंदहु; P अरिविंदहु. २ A दयावरं. ३ A संबोहियसव्वभूयं; T records a p सव्वभूयमिति पाठे सर्वभूकं सर्वभूमिकम्. ४ P मुणीमहंतं. ५ AP परिखीण°. ६ A दुव्वायविवाय°.

1 1 a °अरि वंदहु °शत्रुवृन्दस्य. 3 a णियंगरस्सी हिं निजशरीररश्मिभिः; विणीयं विना-
शितम्; b सुयंगउत्ती हिं शोभनद्वादशाङ्गयुक्तिभिः; b जयं विणीयं जगद्विनीतं विनयप्रधानं कृतं कृतार्थं
च कृतम्. 4 a किर निश्चयेन; b देववई देवपत्यः. 5 a कप्पभूयं कल्पवृक्षं संजातम्; b गुणपत्त-
भूयं गुणानामेव पात्रं भाजनम्. 6 a पालियसव्वभूयं रक्षितसर्वजीवम्; b संबोहियरक्खभूयं संबो-
धितराक्षसभूतम्. 7 a पियालीविरहे प्रियसखीवल्लभभार्यावियोगे; ण विसण्णं न विषादः कृतः 7 b
विसण्णं विनष्टाहारमैथुनपरिग्रहसंज्ञम्. 8 a विगयप्पमायं विगतपञ्चदशप्रमादम्; b परं उत्कृष्टम्; परंसं
जगत्स्वामिनम्; परिखीणमायं मायारहितम्. 9 a णिहीसरं समवसरणे ये निधयस्तेषामीश्वरम्; महियं-
तरायं मथितान्तरायकर्माणम्; b परज्जियेत्यादि दुःखे नान्तो यस्यासौ दुरन्तः पराजितोऽनन्तो दुरन्तो रागो
येन. 10 a °विवायवीलं कर्मविपाकपीडम्. b विइण्णदुव्वाइविवायवीलं विशेषेण दत्ता दुष्टवादिनां
वादे ब्रीडा पीडा वा येन.

सुसच्चतच्चंगवियारणासं
सदित्तियाभक्खरभाँवहारं
पुरंदरालोयणजोगगत्तं
णिवारियप्पव्वहसेलपायं
खगिंदेविंदमुणिंदधेयं
भणामि तस्सेव पुणो पुराणं

घत्ता—अमलइ अत्थरसालइ
अट्टमु जिणवरु पुज्जमि

अणंगसिंगारवियारणासं ।
भवोहसंभूइभयावहारं ।
समुज्झियाहम्मदुपंगगत्तं ।
फणिंदचूडामणिघट्टपायं ।
णमामि चंदप्पहणामधेहं ।
गणेशगीयं पवरं पुरा णं ।

15

वयणणवुप्पलमालइ ॥
पउरु पुणु आवज्जमि ॥ १ ॥

2

मणुउत्तरोइल्लि
दीवे पसिद्धम्मि
जलभरियकंदरहु
सुरलोयसोहम्मि
धणकणसमिद्धम्मि
छक्खंडधरणिवइ
उद्धयरिउरेणु
सिरिकंत तहु घरिणि
सुयरहिउ णरणाहु
किं करमि कहिं चरमि
को देइ मह पुत्तु
ता भणइ सुपुरोहु
तो कुणसु सुहहेउ
धम्माणुराएण

भूभाइ सुसहिल्लि ।
पुक्खरवरद्धम्मि ।
पुव्विल्लमंदरहु ।
पच्छिमविदेहम्मि ।
देसे सुगंधम्मि ।
सिरिपुरवरे णिवइ ।
णामेण सिरिसेणु ।
करिवरहु णं करिणि ।
चित्तवइ थिरवाहु ।
को देउ संभरमि ।
गुणरयणसंजुत्तु ।
जइ महसि सुयलाहु ।
जिणणाहअहिसेउ ।
तं सुणिवि राएण ।

5

10

७ AT °भाविहारं ८ A °संभूइयभावहारं. ९ A पुरंदरालोयणजोगगत्तं; P पुरंदरालोयणजोयगत्तं.
१० A °घिट्टपायं. ११ AP पवरं.

2 १ AP मणुउत्तरोइल्लि.

11 a सुसच्चतच्चंगवियारणासं सुसत्तयतत्त्वस्वरूपविचारणेनोपलक्षितं आस्यं यस्य; b अणंगसिंगारवियारणासं कामशृङ्गारविनाशकम्. 12 a सदित्तियाभक्खरभावहारं स्वदीप्त्या भास्करप्रभापहारकम्; b भवोहसंभूइभयावहारं संसारौघजन्मभयविनाशकम्. 13 a गत्तं °शरीरम्; b समुज्झियाहम्मदुपंगगत्तं समुज्झिताधर्मदुःपङ्कगतौ येन. 14 a णिवारियप्पव्वहसेलपायं निषिद्धः आत्मवधाय पर्वतात्पातो येन. 15 a °धेयं °स्मरणीयम्; b °णामधेयं °नामानम्. 16 b गणेशगीयं गणधरकथितम्; पुरा पूर्वं णं एतत्. 17 अत्थरसालइ अर्थवत्या रसवत्या च.

2 1 a मणुउत्तरोइल्लि मानुषोत्तरादर्वाक. 12 b महसि वाञ्छसि.

जरमरणभयहरहं	पडिमाउ जिणवरहं ।	15
रयणेहिं रइयाउ	कलहोयमइयाउ ।	
मंतेहिं थवियाउ	खीरेहिं ण्हवियाउ ।	
संसुहं सुयंतीइ	महिरायंपत्तीइ ।	
सिविणम्मि सुहईइ	छेयम्मि राईइ ।	
करि सीहु सिरि चंडु	दिट्ठो विहरंडु ।	20
घत्ता—वरपुत्तासइ लइयहु	अक्खिउ जाइवि दइयहु ॥	
तेण वि तहु परियाणिउं	दंसणंफलु वक्खाणिउं ॥ २ ॥	

3

सज्जणगणमणपयणियपणउ	तुह सुंदरि होसइ पियतणउ ।	
कइवयदियहहिं वेल्लि व लैल्लिउ	लायणवहलजलविच्छुल्लिउ ।	
वउ देविहिं गम्भालंकरिउं	ओलक्खिवि देहं चिंधु तुरिउं ।	
कंचुइहिं णरिंदहु वज्जरिउ	तहु हियवउं हरिसं विप्फुरिउं ।	
संतोसं देविहिं पांसि गउ	णं वणगणियारिहि मत्तगउ ।	5
पेच्छिवि कसणाणणु थणजुयलु	पेच्छिवि मुहमंडलु दरधवैलु ।	
सालसुयंगउ गयगइपसरु	पेच्छिवि पिय संभासिवि सुसरु ।	
णरवइ णियंमंदिरि गंपि थिउ	णवमासहिं जणियउ प्राणप्रिउ ।	
सुंउ दुल्लहु वल्लहु सज्जणहं	कुलमंडणु खंडणु दुज्जणहं ।	
णच्चिज्जइ गिज्जइ महुरंसरु	घेहु वज्जइ दिज्जइ धणणियरु ।	10
काणीणहु दीणहु दुत्थियहं	णिहविणहु किविणहु पंथियहं ।	
घत्ता—तूररंवे दिस हम्मइ	कण्णि वि पडिउं ण सुम्मइ ॥	
णारीणच्चणपेल्लिय	वसुमइ णावइ हल्लिय ॥ ३ ॥	

२ AP सुसुहं सुवंतीइ. ३ A सुसईइ. ४ P पच्छम्मि. ५ A चंडु and gloss सूर्यः. ६ A विहोरंडु and gloss चन्द्रः. ७ A सिविणयफल.

3 १ A सज्जणगणमणपयणियपणउ; P सज्जणजणमणपयणिउ पणउ. २ AP होसइ सुदरि. ३ A ललिय. ४ A °विच्छुल्लिय. ५ P देहि चिंधु. ६ A पासु. ७ A वरधवल्लु; P लुहधवल्लु. ८ A गइगय-पसरु; P गउ गयपसरु. ९ A ससरु. १० A मंदिरु. ११ AP पाणपिउ. १२ AP सो दुल्लहु. १३ P महुरयरु. १४ AP पडु. १५ P पत्थियहं. P adds after this: सिरिसम्मणिरुविउ णासु तसु, सुहलक्खणु जणवइ लद्धजसु. १६ A तूररवहं. १७ P वडिउ. १८ K. °णच्चणपडिपेल्लिय.

19 सुहईइ सुभगया. 20 b विहारंडु प्रभावहुलः.

3 1 a °मणपयणिय° चित्ते जनिताः. 3 a वउ वपुः शरीरम्. 5 b वणगणियारिहि वन-करेणाः. 7 a सालसुयंगउं आलस्ययुक्तं शरीरम्; b सुसरु सुस्वरम्. 10 b घडु वज्जइ दानसमये निधिभूता घटाः संघट्टात् शब्दं कुर्वन्ति; अथवा, मध्यस्थितं धनं खंडखडति. 12 दिस हम्मइ दिशा ताडयते.

विण्णाणें सण्णाणें घडियउ
 ससिवयणहं सयणहं आवडिउ
 जणणीजणणं ज्ञोयंति मुहुं
 ता इडुउं दिडुउं णउ रहिउं
 अरहंतहु संतहु आगमणु
 मयभावु गावु खणि परियलिउ
 समसरणु समवसरणंतु गउ
 जिणु वंदिवि णिंदिवि अप्पणउं
 सिरिसेणें सेण पमेल्लविय
 महियसि णिवासि सिरिप्पहहु
 तवु गहियउं महियउं दुच्चरिउ
 एत्तहि णंदणु णंदणु जणहु
 आसाढि रुढि णंदीसरइ
 उववासिउ तोसिउ सुयसुइहिं

घत्ता—अट्टरउइहिं चत्तउ
 थिउ अत्थाणि णराहिउ

हियजणमणि णवजोव्वणि चडियउ ।
 सो इंदु व चंदु व णहि वडिउ ।
 अच्छंति तेण सहं जांव सुहुं ।
 सुइसीलें वणवालें कहिउं ।
 कयतावहु पावहु णिग्गमणु । 5
 लहुं णरवइ सुरवइ जिह चलिउ ।
 पहु विविहधउं जियमयरधउ ।
 तें पिसुणिउं णिसुणिउं तिहुयणउं ।
 सिरिसम्मइ सिरिसम्मइ थविय ।
 णियरुइगइछाइयरविरहहु । 10
 चेट्टिउं चिरु णिरु णिममच्छरिउ ।
 पउणंतु अंतु दुक्कियरिणहु ।
 छणंससिहरि मणंहरि वासरइ ।
 सहं सदिहिहिं ससुहिहिं सुहमइहिं ।

धम्मज्ञाणसंजुत्तउ ॥ 15
 णं णहयलि ताराहिउ ॥ ४ ॥

जावच्छइ पेच्छइ जलियंदिस
 विहिविरलिय वियलिय उक्क किह

ता कामिणिचूडामणि सरिस ।
 सुहरुहरुसरुहमयरंदु जिह ।

4 १ P सो इंदु चंदु णं वडिउ. २ P °जणणु वि. ३ K विवहधउ. ४ A सेणय मेल्लविय. ५ A सिरिसमइ सिरिवम्मइ. ६ P reads *a* as *b* and *b* as *a*. P महिउं. ८ उव्वेडिउ चिरु णिममच्छरिउ. ९ AP छणंससहरि. १० A मणहरवासरइ. ११ A सुसुहि हिं सुहमइहिं; P मंतिहिं सुहमइहिं. १२ P अत्थाणेण.

5 १ A जामच्छइ; P जावच्छइ. २ A जडिय. ३ P °वियलिय विरलिय.

4 1 *a* सण्णाणें सम्यग्ज्ञानेन. 4 *b* सुइसीलें सुविशीलाम्ना. 7 *a* समसरणु उपशम-
 स्थानम्. 9 *b* सिरिसम्मइ श्रीमुखे; सिरिसम्मइ थविय श्रीशर्मपुत्रस्य समर्पिता. 10 *a* महियासि
 मथिता आशा वाञ्छा यत्र. 12 *a* णंदणु पुत्रः; णंदणु वृद्धिकारी; *b* पउणंतु प्रकुर्वाणः; 14 *a* सुय-
 सुइहिं श्रुतस्य श्रवणेन; *b* सदिहिहिं सधृतिभिः; ससुहिहिं सुहृद्भिः सहितैः; सुहमइहिं शुभमतिभिः.
 16 अत्थाणि सभायाम्.

5 2 *a* विहिविरलिय विधौ आकाशे विरलिता विक्षिता; वियलिय विगलिता विनष्टा;
 उक्क उल्का; *b* सुहरुहरुसरुहमयरंदु सुधारुहश्चन्द्रः स एव सरोरुहं कमलं तस्य मकरन्दः.

तं पेच्छिवि परिहँच्छिवि सयलु
णियतणयहु पणयहु लच्छिसहि
पिउगुरुहि पुरँहि थिरु लइउ वउ
सहरिहि सिरिसिहँरिहि हरिवि रइ
सवियपि कपि सोहम्मवरि
सिरिवहि सिरिवहि विलुलियचमरु
एसँजु पुजु तहु अट्टगुण
विहवदहँ अदहँ सहस दुइ
णीसासु मासु पूरिवि मुयइ

संचियमलु चंचलु भुवणयलु ।
अहिअल्लिय घल्लिय दिण्ण महि ।
सिरु मुंडिउं दंडिउं तेण वउ । 5
कयकलुसणास संणासगइ ।
एकौर्वहिसुहणिहिआउधरि ।
सिरिहरु मणहँरु जायउ अमरु ।
सुहवत्त सत्तकरमवियतणु ।
वटंति जंति जइ भुत्ति तइ । 10
भावइ सेवइ काँपं जुयइ ।

घत्ता—तहु तहिं पंकणेत्तहु

आउ पईहु वि पर्यल्लिउ

कीलंतहु कीलंतहु ॥

कालें को वं ण कवल्लिउ ॥ ५ ॥

6

अवर वि णररविपहवत्ति जहिं
मोरयभीमोरयसंगरहु
पुव्वासइ वासइ भारहइ
णंदंतपंगांवगांवगहिरि
संपयहि पयहि णिज्जु जि पियहि
णिव्वट्टिउ लोड्डिउ कूरमइ
तहु मंदिरिं णंदिरि णिम्मल्लिणि
सुक्कमलकमलदलणयणजुय

बहुजीवइ वीर्यइ दीवि तहिं ।
इसुकारहु सारहु गिरिवरहु ।
सियमाणुमाणुकरभारहइ ।
इलतिलइ अलयइ विसयवरि ।
णिदुंगेज्झहि उज्झहि णयरियहि । 5
अजियंजउ दुज्जउ मणुयमइ ।
सुंदरि इंदिरि णं णल्लिणि ।
सुहंजलरहल्लि णववेल्लिमुय ।

४ P परियच्छिवि. ५ A पुरहि; P गुरुहि. ६ A वउ; P तउ. ७ AP सुरसिहरिहे. ८ A जुम्भोवहि. ९ A सुरगिहि. १० A सिरिहरु. ११ A एसज पुज. १२ A कायवि जुवइ. १३ P सहं अच्छर. १४ A पयडिउ. १५ A कालें को वि ण कवल्लिउ; P कालें को णउ कउल्लिउ.

6 १ A अवर वि णर रवि पवहंति जहिं; P अमर वि णरवर विहरंति जहिं. २ A दीवइ वीइ. ३ A सुइकारहु. ४ AP 'पगामगाम'. ५ A णिरु गिज्झहि but णिदुगेज्झहि in margin. ६ AP अजयंजउ. ७ A णंदिरि मंदिरि. ८ A सुक्क. ९ A सुयजलहरणि णिववेल्लिमुय; P सुहंजलबहुल्लि.

4 b अ हि अल्लिय अहिता आत्मनः इति घल्लिय त्यक्ता. 6 a सहरिहि सिंहयुक्ते; सिरिसिहरिहि श्रीशिखरे. 9 a एसज्जु ऐश्वर्यम्; b सुहवत्त सुखपात्रम्; 'मवियं' मापिता. 10 a विहवदहं विभवैराद्राणाम्; अदहं अब्दानाम्. 13 a पईहु प्रदीर्घम्.

6 1 a णररविपहवत्ति नरा एव सूर्याः तेषां प्रभाप्रवर्तनं यत्र; b बहुजीवइ बहुजीवयुक्ते. 2 a मोरयभी मोरयसंगरहु मयूराणां भीष्मसर्पाणां च संग्रामो यत्र. 3 a पुव्वासइ पूर्वदिशायाम्; वासइ क्षेत्रे; b सियमाणुमाणुकरभारहइ चन्द्रादित्यकिरणसमूहहते. 4 a 'पंगांव' प्रकामम्, प्रचुराः; गांव ग्रामाः; b इलतिलइ भूतिलकभूते; अलयइ अलकानाम्नि. 5 b णिदुगेज्झहि नृणां दुर्याह्यायाम्. 8 b 'रहल्लि' लहरी, कल्लोलमाला.

तृयसिरमणि गुणमणिगिहवहखणि
सुपसुत्त पुत्तसंणिहियमइ
घत्ता—सीहु हत्थि ससि दिणयरु
सिरि वसहिंदु पमत्तउ

सरसेणाजियसेणा रमणि ।
सा सिविणय सुविणिय नियइ सइ ।
पुण्णकलसु पंकयसरु ॥
संखुं दाहिणावत्तउ ॥ ६ ॥

7

दिट्ठउ सिट्ठउ सुहिमाणियइ
फलु विलसिउं भासिउं तेण तहि
तहि गम्भि अब्भि णं चंदमउ
उप्पण्णउ धण्णउ पुण्णणिहि
जं जाणिउं भाणिउं जेण जहिं
णयरिद्धिइ बुद्धिइ लक्खियउं
मायइ पियवायइ गुणसहिउं
सवियक्कउ थक्कउ तरुणिउं
ता राणं ताणं तालघणु
दुहहरु सिरिहरु जिणु सेवियउ
घत्ता—चिंतइ महिपरमेसरु
कण्णहु णियडइ घुलियइं

णियकंतहु कंतहु राणियइ ।
दिसवल्लेण विमलइ थियइ णहि ।
थिउं सिरिहरु सिरिहरु सच्चमउ ।
तरु धरणिहि अरणिहि णाइं सिहि ।
वड्ढंतं संतं तेण तहिं । 5
णिहिलत्थु वि सत्थु वि सिक्खियउं ।
णियणामु सधामु तामु णिहिउं ।
णवजोव्वणि णं वणि महुसमउ ।
गंपिणु गयसोउ असोयवणु ।
भवपासु सुदूरु विहावियउ । 10
एवहिं धम्महु अवसरु ॥
मरणु कहंति व पलियइं ॥ ७ ॥

8

सो अजियसेणु वेणुं व धरहि
रिसिसिक्खहि दिक्खहि लग्गु किह

अहिथविउ ण्हविउ ढोइयकरंहि ।
पिउ हयकलि केवलि हुयउ जिह ।

१० AP तियसिर^०. ११ A सविणय सिविणय; P सुविणय सिविणय. १२ AP संखु वि दाहिणवत्तउ.

7 १ सुहमाणियइ. २ A दिसिवल्लयइ विमलि थियम्मि णहि; P दिसवल्लइ विमलि थियम्मि णहि. ३ AP omit थिउ. ४ A उप्पण्णउ वण्णउ सच्चणिहि; P उप्पण्णहु धण्णहु पुण्णणिहि. ५ A तरुणियउ. ६ AP वणि णं. ७ A तालहिं तालघणु. ८ AP भवयारु. ९ A सदूरु.

8 १ A वेणु व धरहु. २ A ^०करहु.

9 b अजियसेणा अजितसेनानाम्नी. 10 a पुत्तसंणिहियमइ पुत्रे स्थापिता मतिर्यया; b सिविणय स्वप्नान्; सुविणिय निद्रायुक्ता; णियइ पश्यति.

7 a चंदमउ चन्द्रमाः. 4 b अरणिहि मन्थनकाष्ठात्. 7 b णियणामु निजनाम अजितसेन इति. 8 b महुसमउ वसन्तः. 10 b विहावियउ निकट्मानीतः. 12 पलियइं पलितानि.

8 1 b अहिथविउ अभिस्थापितः.

पंचचालीसमो संधि]

महापुराण

[XLV.9.9

एतत्तहि जयजत्तहि जोत्तियहु
तसियक्कु चक्कु तहु हुयउ घरि
जणजोणिहि खोणिहि साहियइं
णवणिहि मणदिहिउप्पायणइं
चउदह दहंगभोएण सहुं
कयदसु अरिदसु णामे समणु
जो मण्णइ वण्णइ जिणचरिउं
घरु पत्तु पत्तु ते जोइयउ
णवपुण्णइं णवणवभावणइ
गुणवंतहं संतहं महरिसिहिं
महिबंटयणिकंटयवइहि

यत्ता—चक्रवट्टिसिरिल्लइ
दिट्टउ जिणु तरुणीलइ

णिकखत्तियखत्तियसोत्तियहु ।
रुइपुंजु कंजु ण कंजसरि ।
चंडइं लुक्खंडइं साहियइं । 5
रयणइं चेयणइं अचेयणइं ।
घरु एंति देति चितविउं लहु ।
मासोववासि धणरासितणु ।
जे सुत्तु सुत्तुत्तु समुद्धरिउ । 10
अणवज्जु भोज्जु संप्राइयउ ।
ते वद्धइं णिद्धइं कर्यपणइ ।
आदंसियसंसियसुहदिसिहिं ।
पंचभुय तहु हुय णरवइहि ।
एव तासु गयकालइ ॥
मणहरणामवणालइ ॥ ८ ॥

9

सुहावहं
रविप्पहं
थिरं थियं
णिवाइणा
महाणिणा
मुएवि सं
कर्यं तवं
णिरासयं
अदोसयं

गईवहं ।
गुणप्पहं ।
सुयं सुयं ।
सराइणा ।
पुणो तिणा ।
रईविसं ।
गयासवं ।
अहिसंयं ।
अमोसयं ।

5

३ P रजसरि. ४ P भोएहिं ६ A गुणरासितणु. ७ P सज्जु. ८ AP संपाइयउ. ९ P णवपुण्णय.
१० P कयविणइ. ११ A महिवट्टयणिकंटयवइहो; P महिवट्टयणिकंटियमहिहि. १२ A णरवइहो.
१३ P तरुलीलइ.

9 १ A omits अहिसंयं.

3 a जयजत्तहि विजययात्रायाम्. 4 b कंजसरि कमलसरसि. 7 a दहंगभोएण सरत्ता निधयो
देव्यः पुरं शय्यासने चमूः । भोजनं भाजनं नाद्यं भोगस्तस्य दशाङ्गकः. 8 b धणरासि तणु धनराशिः
तृणवद् यस्य. 10 a पत्तु पात्रम्. 13 a वंटय भागः.

9 1 a सुहावहं सुखप्रापकम्; b गईवहं चतुर्गतिविनाशकम्. २ a रविप्पहं आदित्यतुल्य-
तेजसम्; b गुणप्पहं गुणानां मार्गभूतम्. 3 b सुयं सुयं श्रुतं श्रुतमाकर्णितम्. 4 a णिवाइणा नृप-
भास्करेण, निश्चितवादिना वा; b सराइणा धर्मावरागयुक्तेन. 5 a महाणिणा चक्रवर्तिना. 6 a मुएवि
मुक्त्वा; सं शं सुखम्; b रईविसं रतिविषम्.

XLV.9.10]

पुष्पयंतविरइयउ

[पउमणाहवइजयंतसंभवो

अरोसयं	अतोसैयं ।	10
विहट्टियं	पलोट्टियं ।	
चैलं खलं	मणोमलं ।	
मँओ मुणी	हुँओ गुणी ।	
अणप्पए	सुकप्पए ।	
बुहत्थुए	सँ अच्चुए ।	15
विहंकरे	सुहंकरे ।	
समाणए	विमाणए ।	

घत्ता—आउमाणु हयणिहइं तहु वावीससमुदइं ॥
तेत्तियवाससहासहिं भुंजइ मणविण्णासहिं ॥ ९ ॥

10

ससेइ सो पमत्तँए	दुवीसपक्खमेत्तइ ।	
सहंतकंठरेहओ	तिहत्थमेत्तदेहओ ।	
अमस्सरोमकेसओ	ससंकसुकुल्लेसओ ।	
अमोहवोहसंणिही	पँहू तमप्पभावही ।	
किरीडँकोडिमंडिओ	अपाढओ वि पंडिओ ।	5
अधूविओ सुगंधओ	अण्हायओ सिणिद्धओ ।	
सहावजायभूसणो	कणंतिक्किणिीसणो ।	
विचित्तचारुचेलओ	ललंतफुल्लमालओ ।	
जहिं जहिं विजोइओ	तहिं तहिं विराइओ ।	
गुणेहिं सो अदुज्जसो	अणालसो अतामसो ।	10
मणेण चित्तिं जहिं	खणेण गच्छए तहिं ।	
कवाडवेइअंतरे	असंखदीवसायरे ।	
कुलायलावलीवणे	रमेइ गंधमायणे ।	
जलंतरणपावए	दुइज्जयम्मि दीवए ।	

२ A सतोसयं. ३ A वलं. ४ A मुओ. ५ P हओ. ६ AP सुअच्चुए.

10 १ AP पमेत्तए. २ AP अमंसु°. ३ P पहुत्तमप्पहा°. ४ A किरीडिकोडि°. ५ AP अण्हाणिओ. ६ AP कणंत°.

11 a विहट्टियं अतीव घर्षितम्; b पलोट्टियं उन्मूलितम्. 14 a अणप्पए अनल्पके. 16 a विहंकरे विशिष्टप्रभाजनके. 17 a समाणए पूजासहिते.

10 1 a पमत्तए प्रकृष्टमात्रासंयुक्ते काले. 2 a सहंतकंठरेहओ शोभमाना कण्ठरेखा यस्य. 3 a अमस्सरोमकेसओ श्मश्रुरोमकेशरहितः. 4 b तमप्पहावही तमःप्रभापर्यन्तमवधिज्ञानं यस्य. 5 b अपाढओवि अपाठितोऽपि. 10 a अदुज्जसो दुर्यशोरहितः. 13 a कुलायलावलीवणे कुलपर्वतपंक्तिवने. 14 a °रणपावए °रत्नाग्रौ.

पंचचालीसमो संधि]

महापुराण

[XLV.11.16]

तहिं पि सीयतीरिणी	णिदाहडाँहहारिणी ।	15
गइंदघट्टुचंदणे	तडम्मि तीइ दाहिणे ।	
विलासवाससंतई	धरित्ति मंगलावई ।	
पुरं तहिं घरुच्चयं	विहाइ वत्थुसंचयं ।	
घत्ता—सूहउ कामसमाणउ	कणयप्पहु तहिं राणउ ॥	
कणयमाल तहु गेहिणि	णं जलहिहि जलवाहिणि ॥ १० ॥	

11

तओ सो सुवत्तो	जिणिदस्स भत्तो ।	
चुओ देवणाहो	हुओ पोमणाहो ।	
सुओ तीई दिव्वो	अगव्वो सुभव्वो ।	
सरूवेण मारो	वलेणं समीरो ।	
पयावेण सूरु	धणेणं कुवेरो ।	5
गईए विसिंदो	जुईए णिसिंदो ।	
मईए महल्लो	गुणीणं पहिल्लो ।	
रमाए सुरिंदो	खमाए मुणिंदो ।	
पिऊ तुट्टुचित्तो	स पुत्तेण जुत्तो ।	
गओ रिद्धंरुक्खं	सरुद्धंरुक्खदक्खं ।	10
णहालग्गतालं	फलालं लयालं ।	
भमंतालिसांमं	मणोहारिणामं ।	
वणं तं पइट्ठो	सयासिद्धिणिट्ठो ।	
तहिं तेण दिट्ठो	मुणीणं वरिट्ठो ।	
घत्ता—तहु धुवसिवंपुरगामिहि	णरवइ सिरिहरसामिहि ॥	15
जम्मभंवनसमभग्गउ	दिदु कमकमल्लहिं लग्गउ ॥ ११ ॥	

७ AP °डाहधारिणी. ८ P गयंद°. ९ A जलणिहि.

11 १ P पउमणाहो. २ A तेए दिव्वो. ३ AP सरूवेण. ४ P रुईणं सुचंदो. ५ A रिद्धि-
रुक्खं. ६ A सूरु दक्खदक्खं. ७ P भमंतालिमालं; P adds after this: मरालीमरालं, सुच्छाइसामं.
८ T सिद्धणिट्ठो उत्तमानुष्ठानं. ९ P °पुरिगामिहि. १० P जम्ममरणसम°. ११ A °कमल्लहो लग्गउ.

11 1 a सुवत्तो शोभनवदनः. 6 a वि सिं दो वृषभेन्द्रः; b णि सिं दो चन्द्रः. 8 a रमा ए
ऐश्वर्येण. 9 a पिऊ पिता कनकप्रभः. 10 b सरुद्धंरुक्खदक्खं रुद्राक्षेण द्राक्षालतया च सहितम्. 11 b
लयालं लतायुक्तम्. 13 b सिद्धणिट्ठो श्रेष्ठमनुष्ठानं यस्य. 15 सिरिहरसामिहि श्रीधरमुनेः. 16 जम्म-
भवनसमभग्गउ संसारभ्रमणश्रमेण भग्नः.

12

णिवदरणि मारणि साइणिय
 लहु ढोयवि जोयवि सुयमइउ
 पडिवणुं सुणुं तेण वणु
 सोमप्पह सुप्पह तासु पुर्य
 गिरवणु सुवणु ताहं तणउ
 ससिअक्कचक्कचलपयहिं
 सइं सासणि आसणि थियउ जहिं
 विण्णवि वि णवि वि ओलग्गियउ
 णिगंथहु पंथहु खंणु ण चुउ
 घत्ता—सयलहं जीवहं मित्तउ
 णियदेहे वि णिरीहउ

णियतणयहु पणयहु मेइणिय ।
 कणयप्पहु दप्पहु पावइउ ।
 चलसंदणु णंदणु गउ भवणु ।
 किं अक्खमि पेक्खमि णाइं सूर्य ।
 लद्धणइ भणइ किं मणुंउ । 5
 दियहेहिं रहेहिं व संगयहिं ।
 पहसियमुहु तणुरुहु थविउ तहिं ।
 वंउ सिरियरु सिरिहरु मग्गियउ ।
 सो पोमंप्पहु रिसिणाहु हुउ ।
 हेमधूलिसमाचित्तउ ॥ 10
 वणि णिवसइ मुणिसीहउ ॥ १२ ॥

13

पयारह मणहरकहियाइं
 मयदवणें तवणें तवियाइं
 उहोमकामविहावणउ
 तहु लीणउ झीणउ रयप्पसरु
 णामल्लउं भल्लउं जाणियउ
 आराहिवि साहिवि संतमइ
 अववग्गहु सग्गहु मज्झि जइ
 उच्छण्णछिण्णमिच्छत्तगंहि
 तिगुणियदहतजलहिआउहरि

अविहंगइं अंगइं गहियाइं ।
 तुंगइं अटुंगइं खवियाइं ।
 सुहंसीलहं सोलहहं भावणउं ।
 लइ लद्धउं वद्धउं तित्थयरु ।
 परिछेयहु छेयहु आणियउ । 5
 जीविउं संप्राविउं दिव्वगइ ।
 णिव्वाणठाणसंबद्धरइ ।
 संपुण्णपुण्णफलभुत्तिवहि ।
 तइसंखपक्खणीसासयरि ।

12 १ P णिवमारणि. २ P मारणि. ३ A सहरिणिय. ४ AP पिय. ५ AP सिय. ६ A णाहतणउ. ७ P मणउ. ८ A थियउ; P णिहिउ. ९ A णविउ. १० AP वउ सिरिहरु. ११ P खणिण कउ. १२ A पोमणाहु; P पउमणाहु.

13 १ AT मणहरणहियाइं. २ P omits this foot. ३ A° सीलउ. ४ AP add after this : भावेप्पिणु सिवपहदावणउ. ५ P झीणउ लीणउ. ६ P रइप्पसरु. ७ AP संपाविउ. ८ AP उच्छिण्ण°. ९ A °णिहे but gloss ग्रहे.

12 1 a साइ णिय शाकिनी; b पणयहु प्रणतस्य. 2 a सुयमइउ शुचिमतिः. b दप्पहु दर्पघातकः. 5 a गिरवणु नृणां रम्यः. 8 b सिरियरु श्रियाः कर्ता; सिरिहरु श्रीधरनामा जिनः.

13 1 a मणहरकहियाइं अमनस्कैः केवलमिः प्रतिपादितानि. 2 a तवणें आदित्येन तपसा च. 5 b परिछेयहु परिच्छेदं आयुः छेदमानीतम्; छेयहु उत्तमस्य.

पंचचालीसमो संधि]

महापुराण

[XLV.13.13

तेत्तीसवाससहसंतरिउ
करमेत्तु गत्तु विच्छुरियंसि

घत्ता—तहिं सियंगु सुच्छायउ
जं पेक्खिवि पं३हहीणी

आहारु चारु जहिं अवयरिउ । 10
जहिं णिहिलु धवलु जणु णं सुँजसु ।

वइजयंति सो जायउ ॥
भरह गुप्फदंताणी ॥ १३ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए
महाभव्वभरहाणुमणिए महाक्रव्वे पउमणाहवइजयंतसंभवो
णाम पंच३चालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४५ ॥

१० AP वित्थरियदिसु. ११ A णंदजसु. १२ A पं३हहाणी. १३ P पंचचालीसमो.

13 पं३हहीणी प्रभाहीना जाता, मलिना वभूव निजभर्तृकान्तिविच्छेदात्; भरह स्मरत; पुप्फदंताणी
पुष्पदन्तभार्या.

XLVI

तद् देवद् तेत्तीसंवुणिहिपरिमियाउ पुणु णिट्टिउ ॥
काले कलियउ तं तेत्तिउ वि छम्मासंतु परिट्टिउ ॥ ध्रुवकं ॥

1

तइयहुं सहसंछि सहासबाहु
भो जक्ख जक्ख सयदलदलक्ख
इह जंबुदीवि भरहंतरालि
धरसेणु महासेणक्खु णिवइ
सोहगो तिहुयणहिययलीण
सियसरलतरलणयणहिं कुरंगि
तहु पणइणि णं ससहरहु कंति
अट्टमउ दयासरिमहिहरिंदु
सयणासणु भूसणु असणु वसणु

अक्खइ जक्खहु सोहम्मणाहु ।
परिपालियवसुहाणिहाणलक्ख ।
चंदउरि पउरि धणकणजणालि । 5
जं लंघिवि उवरि ण रवि वि तवइ ।
गमणेण हंसि घोसेण वीण ।
लक्खण णामे लक्खणहरंगि ।
णं मुणिवरणाहहु लग्ग खंति ।
एयहु घरि होसइ जिणवरिंदु । 10
करि पुरवरु सुंदरं दलहि वसणु ।

घत्ता—ता भूरिचंदमउ चंदउरु चंदमुहिण तं विरइयउ ॥
धणदेवीभत्तारेण खणि मोत्तियरणहिं खइयउ ॥ १ ॥

2

समविउलवाहियालीणिवेसु
वियसियवणपरिमलमहमहंतु
जिणवरघरघंटाटणटणंतु
माणिककरावलिजलजलंतु
ससिमणिणिज्झरजलझलझलंतु
करिचरणसंखलाखलखलंतु

अवितुडुहट्टिटंटापपसु ।
चलचंचरीयकुलगुमुगुमंतु ।
कामिणिकरकंकणखणखणंतु ।
सिहरगधयावलिललललंतु ।
मग्गावलग्गहरिहिलिहिलंतु । 5
रवियंतहुयासणधगधगंतु ।

1 १ AP कवलितु. २ A सहसत्ति but gloss सहसपाक इन्द्रः. ३ A धणकयजणालि.
४ A वरसेणु. ५ AP सुंदरु दलियवसणु. ६ P भूरिचंदसुहचंदउ. ७ A चंदमुहेण विरयउ.

2 १ P समु जेत्थु वाहिं. २ टंटापवेसु. ३ P चरणह संखला. ४ AP रविअंतं.

1 2 कलियउ कवलितम्. 3 a सहसच्छि सहसाक्षः. 4 a सयदलदलक्ख कमलपत्रवनेत्रे
यस्य. 5 b पउरि प्रचुरे महति. 6 a धरसेणु धृता सेना येन. 8 b लक्खण लक्ष्मणा. 11 b दलहि
वसणु व्यसनं कष्टं नाशय. 12 भूरिचंदमउ सुवर्णमयम्. 13 धणदेवीभत्तारेण कुवेरेण.

2 1 a समविउलवाहियालीणिवेसु समविस्तीर्णवाह्यालीप्रदेशः; b टंटापपसु द्यूतस्थानम्.
5 a ससिमणिं चन्द्रकान्तमणिः; b हरिं अश्वः. 6 b रवियंतहुयासणं सूर्यकान्तोद्भूतः अग्निः.

बहुमंदिरमंडियंजिगिजिगंतु   सदलदलतोरणचलचलंतु ।
 गंभीरतूरवरसंसंतु   तरुगयवसंतु णिचु जि वसंतु ।
 कालायरुधूवियणायरंगु   णाणारंगावलिलिहियरंगु ।
 घत्ता—सा सुंदरि पियमणहारिणिय सुरहियगंधं मालइ ॥ 10
 सुहं सुत्त विरामि विहावरिहि सिविणयमाल णिहालइ ॥ २ ॥

3

गलियदाणचलजललवलोलिरभिगयं
 पेच्छइ विसालच्छि पमत्तमयंगयं ।
 इट्ठगिट्ठितणुफंसणकंटइयंगयं
 वसहममलथलकमलपसाहियसिंगयं ।
 तिक्खणक्खणिद्वारियमारियकुंजरं 5
 रत्तलित्तमुत्ताहलंमंडियकेसरं ।
 सीहयं मुहावालुयणिगायदाढयं
 गोमिणिं च दिसकुंजरसिचणरूढयं ।
 इट्ठगंधसेलिंधकरंबयंकोसयं
 दामजमलमलिमालासहपरिपोसयं । 10
 पुण्णयं विहुं जामिणिकामिणिदप्पणं
 उग्गयं इणं पीणियपंकइणीवणं ।
 मीणमिहुणमणिहणजलकीलणलंपडं
 चारुहारिकल्लाणधरं घडंसंपुडं ।
 हंसचंचुपुडंखुडियभिसं भिसिणीहरं 15
 सेयसलिलवेलागहिरं रयणायरं ।
 कुलिसणहरकेसरिकिसोरधरियासणं
 अवि य पायसासणजसस्स णं सासणं ।

५ A°मंडण°. ६ A समसमंतु. ७ A सुरहियगंधं णं मालइ; P सुरहियगंधं स मालइ. ८ A सुहसुत्ति;
 P सुहं सुत्त.

3 १ P°विहारिय°. २ P°मुत्ताहलमालामंडिय°. ३ AP मुहावालुय°. ४ AP°करंबिय°. ५ AT घडसंपुडं. ६ A°फुडखुडिय°.

7 a बहुमंदिरं स्त्रीणां शयनीवासः; b सदलदलं सार्द्रपत्राणि. 8 a°रसमसंतु शब्दायमानम्;
 b तरुगयवसंतु बहुजनाधिष्ठितम्; णिचु जि वसंतु नित्यमेव वृक्षस्थितो वसन्तः. 9 b°रंगु
 प्राङ्गणप्रदेशः.

3 1°भिगयं भ्रमरम्. 2°मयंगयं मतङ्गजम्. 3 इट्ठगिट्ठि° वल्लभा गौः. 7 मुहावालुय°
 दीर्घम्. 8 गोमिणिं लक्ष्मीम्. 9 इट्ठेत्यादि इष्टः उत्कटो गन्धो येषां तानि सेलिंधपुष्पाणि तेषां करंबयं
 संघातः तस्य कोसयं स्थानम्. 10 अलिमालासह° भ्रमरश्रेणिसभा. 12 इणं सूर्यम्. 13°अणिहणं
 प्रचुरम्. 14 घडसंपुडं घटयुगलम्.

इंदधाममहिंवंदवइस्स णिहेलणं

रयणपुंजमरुणंसुसिहातमहालणं ।

20

इत्ति दित्तजालासयछित्तणहंगणं

हुयवहं च सइ पेच्छइ जालियकाणणं ।

घत्ता—इय पेक्खवि रायहु राणियइ संतोसें आहासिउ ॥

तेण वि तहु मंगलदंसणहु फलु पणइणिहि पयासिउ ॥ ३ ॥

4

सुओ देवि होही तुहं तिथणाहो
 दिही आगया देवया पंकयच्छी
 णिहीसेण गेहम्मि छम्मासकालं
 चइत्तस्स पक्खंतरे चंदिमिल्ले^३
 रिसी पोमणाहो चुओ सोहमिंदो
 सुपासाहिवे णिवुए संगएहिं
 णहाजक्खणिक्खित्तमाणिक्खएहिं
 तओ पूसमासे पडंतम्मि सीए
 पहूओ पहू पुण्णपाहोहमेहो
 सपायालमगं सतारक्कसकं

असामणसंपत्तिवित्तीसणाहो ।

हिरी कंति कित्ति सिरी बुद्धि लच्छी ।

णिहिंत्तं सुवण्णं सुवण्णं पहालं ।

सुहोहायरे वासरे पंचमिल्ले ।

थिओ गम्भवासे पुलोमोरिवंदो । 5

समुदाणहो रंधकोडीसएहिं ।

पउण्णेहिं मासेहिं रामंकएहिं ।

सुहे सक्कजोयम्मि एयारसीए ।

जगाणं गुरू लक्खणुप्पत्तिगेहो ।

खणे कंपियं इत्ति तेलोक्कचकं । 10

घत्ता—परतेउ ण कत्थइ विप्फुरइ अंधारउ णउ रेहइ ॥

जम्मणु उगमणु वि भुवणयलि जिणदिणणाहहं सोहइ ॥ ४ ॥

5

सहसा जायउ सुरलोयंखोहु

उच्छाहें रक्खस किलिकिलंति

वीणारवु चल्लिउ किंणरोहु ।

वड्ढंतइं भूयइं णहि मिलंति ।

७ A इंदधामं वरउखइणिहेलणं. ८ A °तमहारणं. ९ P °दित्तिजाला°. १० A हुयवहस्स जं सा पेच्छइ; P हुयवहं च सा पेच्छइ. ११ पणइणिहो.

4 १ P असावण्ण°. २ A णिहत्तं. ३ A चंदमिल्ले. ४ A पुणोमारिवंदो. ५ A सुपासाहिण. ६ P पुण्णयंभोहमेहो. ७ P जयाणं. ८ P सपायालसगं सतारं ससकं.

5 १ सुरलोइ खोहु. २ A वगंतइ.

19 अ हि वंदवइस्स अहिबुन्दपते: नागराजस्य. 20 °तमहालणं अन्धकारप्रक्षालनम्. 21 °छित्तं स्पृष्टम्. 22 सइ सती.

4 1 b अ सामणसंपत्तिवित्तीसणाहो अद्वितीयलक्ष्मीप्रवृत्तिसहितः. 3 a णिहीसेण कुबेरेण; b सुवण्णं शोभनवर्णम्. 4 b सुहोहायरे हे सुभोगाकरे इति संबोधनम्. 6 a संगएहिं सम्य- गतीतैः. 7 b रामंकएहिं रामाङ्कितैर्नैवभिर्वलभद्रैः. 8 b सक्कजोयम्मि इन्द्रयोगे ज्येष्ठायाम्. 9 a पुण्णपाहोहं पुण्यमेव पाथो जलं तस्य ओषः.

छायालीसमो संधि]

महापुराण

[XLVI.6.11

किंपुरिस के वि किं किं भणंति
 रयवंत महोरय फुफुयंति
 अणिवद्दु पिसायउ लइ चवंति
 ससहररवितेणं महि ण्हवंति
 दुग्गह गहचरियइं णिक्खवंति
 णक्खत्तइं णवणक्खत्तमहिउ
 दाविय णियपंति पइण्णएहिं
 णहवडणविवरमुहणिगंमेहिं
 संगलियइं मिलियइं सुरउलाइं

सदिट्ठिदेव पुच्छिवि मुणंति ।
 गंधच्च गेयसरु सइं मुयंति ।
 दसदिसइं जक्ख रयणइं धिवंति । 5
 तम्हउ तारत्तणु पक्खवंति ।
 जय णंद वंहु सामिय चवंति ।
 वंदहुं चलियाइं वियाररहिउ ।
 सासेहि वं चासपइण्णएहिं ।
 दिसिविदिसामग्गसमागमेहिं । 10
 भावणभाभरियइं जलथलाइं ।

यत्ता—अइरावयकुंभविइण्णकरु पत्तउ जियपरसेणहु ॥

पुरुहूयउ पुरपासहिं भमिवि घरि पइहु महसेणहु ॥ ५ ॥

6

तओ तेण छम्मेण णिच्छम्मयाए
 तडालगतारावलीमेहलालं
 रमतच्छराणेउरारावरम्मं
 फणिंदाणियापायरायावलित्तं
 लयामंडवासीणविज्जाहरिंदं
 दरीचंदणामोयलग्गाहिकण्णं
 गुहाकिंणरीकिंणरालत्तगेयं
 णिओ सुंदरं मंदरं देवदेवो
 पविच्छिण्णकुंभेहिं कुंभीसगामी
 गुणुप्पण्णणेहेहिं णिण्णट्टणेहो
 जिणिंदो जियारी जयंभोयमित्तो

परं डिंभयं दिण्णयं अम्मयाए ।
 ससिगप्पहापिंगादिच्चक्कूलं ।
 दिसादीसमाणुद्धजेणिंदहम्मं ।
 अदिट्ठेक्कलंबतंकिंकिंल्लिवत्तं । 5
 तुरंगासणोसत्तकीलापुल्लिंदं ।
 मँओमत्तमायंगदंतगभिण्णं ।
 सपायंतणिक्खत्तचंदक्कतेयं ।
 तहिं तेहिं सो णाणणिक्कपभावो ।
 तिलोयंतवासीहिं तेलोक्कसामी ।
 अक्कवारखीरेहिं खीराहदेहो । 10
 फणिंदेहिं इंदेहिं चंदेहिं सित्तो ।

३ P पुफुयंति. ४ P सयं. ५ A °तेयं महि; P तेयइं महि. ६ P ताराउ. ७ AP वद्ध. ८ A व वास-
 पइण्णएहिं; P व वण्णपयण्णएहिं, ९ A °णिग्गएहिं. १० A संचलियइं. ११ P °भाभारिय जल°.

6 १ P अंबयाए. २ A °मेहलीलं; P °मेहजालं. ३ AP दिच्चक्कवालं. ४ AP °कंकेलिं.
 ५ A °णासंत°. ६ A °लग्गाहिकिण्णं. ७ P मयमत्त°.

5 4 a रयवंत सर्वेगाः. 6 b तारत्तणु दीप्तत्वम्. 7 a दुग्गह दुष्टाभिप्राया ग्रहाः. 9 a
 पइण्णएहिं प्रकीर्णकैः; b सासेहिं धान्यैः; चासपइण्णएहिं क्षेत्रहलरेखाभा श्रेणिवद्धा तद्वत्प्रकीर्णैः.
 13 पुरुहूयउ इन्द्रः

6 1 a णिच्छम्मयाए निष्कपट्टायाः. 2 a °मेहलालं °मेखलायुक्तम्. 3 b °जेणिंदहम्मं
 जिनालयम्. 4 a फणिंदाणिया° पद्मावती; b °किंकिंल्लिवत्तं अशोकपत्रम्. 6 a °लग्गाहिकिण्णं° लग्ना
 अहिकन्या नागकन्या यस्मिन्. 7 b सपायंत° स्वपादान्ते. 9 a कुंभीस° गजेन्द्रः. 10 b अक्कवार° समुद्रः.

घत्ता—तं दुद्ध पडंतउ जिणतणुहि कंतिई पयडु ण होंतउ ॥
णं अमिउं ससंकहु विरयलियउं दिट्ठु महिहि धावंतउं ॥ ६ ॥

7

दिव्वं गंधं पुष्पं धूवं
दाउं सव्वं सव्वाणिट्ठं
णाणत्तयघणपुष्पसमुदं
तं पेच्छंता तं पणवंता
चंदुरं मणितोरणंदारं
उर्वसमवेल्लीवासारत्तं
सोहम्मीसाणा देवेसा
वाणासणदिवडुसयंतुंगो
उप्पाइयखाइयसम्मत्तो
दो लक्खा पुव्वाणं छिण्णा
एस तस्स तरुणत्तणकालो
तत्थ वि जायं देवागमणं
वइसवणाणियवसुंसंदोहे
छट्ठ लक्ख पुव्वाणं झीणा

वासं भूसं चरुयं दीवं ।
काउं पुज्जं सत्थे दिट्ठं ।
तं गहिऊणं भयंवं भदं ।
तं गायंता तं णच्चंता ।
आया देवा रायागारं ।
जणणीहत्थे दाऊणं तं ।
पत्ता सगं णाणावेसा ।
सेयंगो णं सेयपयंगो ।
इक्खाऊ कासवणिगोत्तो ।
पण्णासंडुसहासाउण्णा ।
पच्छा हूँओ मेइणिवालो ।
पारावारवारिघडण्हवणं ।
भोए भुजंतस्स ससोहे ।
अरिहसंखपुव्वंगविलीणा ।

5

10

घत्ता—अण्णहिं दिणि दप्पणयलि वयणु जोयंतं तें दिट्ठउं ॥
जेणेत्यं दहसंसारसुहि हियउल्लउं उव्विट्ठउं ॥ ७ ॥

15

8

आवेप्पिणु पंजलिहत्थएहिं
पंचमगइसमुहुं मउज्झुणीहिं

दूराउ पणांमियमत्थएहिं ।
पडिसारिउ आहंडलमुणीहिं ।

८ P कंति. ९ P विरयलिउं.

7 १ AP चस्वं. २ A इहं सिट्ठं; P णिट्ठं सिट्ठं. ३ A सव्वं भदं. ३ A °तोरणवारं. ४ P तव-
सम°. ५ P सउतुंगो. ६ AP पण्णासदसहासा. ७ AP हूयउ. ८ P पारावारि वारि. ९ P °संदोहं.
१० P ससोहं. ११ A जेणित्थु दहु संसारसुहि.

8 १ A पणाविय°. २ A पडिवारिउ.

7 2 a सव्वाणिट्ठं सर्वेषामिष्टम्. 3 a णाणत्तयघणपुष्पसमुदं ज्ञानत्रयमेव घनपुष्पं जलं
तस्य समुद्रम्. 6 a °वासारत्तं वर्षाऋतुः. 8 b सेयपयंगो चन्द्रः. 13 b ससोहे शोभनायुक्ते. 14 b
अरिहसंख° चतुर्विंशतिः. 16 उव्विट्ठउं उद्विग्नं वैराग्यं प्राप्तम्.

8 2 a मउज्झुणीहिं मृदुध्वनिभिः; b पडिसारिउ प्रोत्साहितः.

मुहपयलमाणधारासिवेहिं
कल्लाणाहरणविहूसियंगु
वरचंदु सणंदणु णिहिउ रज्जि
सिवकंखइ पडु सिवियहि चंडिणु
दयविच्छिणीगरुईणिसीहि
अणुराहाणकखत्तावयारि
णिहूरिवि मंदिरमोहवासु
णिक्खंतु लेवि छट्ठोववासु
तंहु को वि ण मित्तु ण को वि वेसु
दंडग्गविलंबियचेलमयारि

अहिसिंचिउ विहु अज्जुणणिवेहिं ।
परदिण्णदाणु णं वरमयंगु ।
तहिं कालइ सुरहयविविहवज्जि । 5
संव्वत्तुवणंतरि समंवइणु ।
पूसम्मि कसणपयारसीहि ।
णिण्णेहत्तणु जुंजिउ सरीरि ।
लुंचिवि घल्लिउ सिरकेसवासु ।
सुंहं पावइयउ रायहं सहासु । 10
मज्झत्थु महत्थु विसुद्धलेसु ।
अवरहि दिणि पइसइ णलिणययारि ।

घत्ता—णंउ करयलि पत्तलि पत्तु ण वि णउ पइ णेउरघोसणु ॥

णंउ भूरिभूइ भूरकुंडियउ णउ मंसिरेहाभूसणु ॥ ८ ॥

9

हुंकारु ण मुयइ ण देहि भणइ
परमेसरु पंचायारसारु
जा लुहु जि भवणप्रंगणु पइहु
कर मउलिवि करेवि उरुत्तरीउ
काएं वयणें सुद्धं मणेण
दुंदुहिसरु सुरसर पुप्फविट्ठि
तहिं चोज्जइ पंच समुग्गयाइ
थिउ तिणिण मास छम्मत्थु तांव

णउ सण्णइ णउ गंधवु झुणइ ।
दक्खवइ वीर भिक्खावयारु ।
ता सोमयत्तराण दिहु ।
संचिउ पुण्णं कुरपवरवीउ ।
आहारदाणु तहु दिणु तेण । 5
घणु वरिसिउ हई रयणविट्ठि ।
पालंतु संतु संतइ वयाइ ।
णायावणिरुहत्तलु पत्तु जांव ।

३ P परिदिण्ण°. ४ P चंडंतु. ५ A संपत्तु. ६ P समयवंतु. ७ P मोहपासु. ८ AP सिरि केसपासु.
९ A संहं. १० P तहु मित्तु अमित्तु ण को वि देसु. ११ P ण वि. १२ AP णउ कुंडियउ. १३ A ससिरेहा.

9 १ A reads *a* as *b* and *b* as *a*. २ AP ° पंगणु. ३ A सोमदत्त°. ४ A करु
मउलि करेविणु रंतरिउ; P कर मउलिकरेविणु उत्तरीउ. ५ A सिंचिउ. ६ AP पुण्णंकुरु.
७ AP वरिसिवि.

3 *a* ° धारासिवेहिं धाराजलैः; ४ अज्जुणणिवेहिं शुभ्रकलशैः. 6 *b* संव्वत्तुवणंतरि सर्वर्तुकवने. 7 *a*
दयविच्छिणीगरुईणिसीहि उदकमार्गेणानीता गुर्वी निशा यस्यामेकादश्याम्; तदा काले हि समुद्रमध्यं
प्रविश्य गच्छत्यादित्यः, तेन रात्रिर्दीर्घा; अथवा दयाविस्तीर्णा गुर्वी सर्वप्राण्यभयदानदायिका दीक्षादिनत्वात्.
9 *a* णिहूरिवि विध्वस्य. 14 भूरिभूइ प्रचुरभस्स; भूरकुंडियउ भूरकुटिला; मंसिरेहा° स्मश्रुराजिः.

9 4 *a* ऊरुत्तरीउ गरिष्ठोत्तरीयम्. 6 *a* सुरसर देवसाधुकारः अहो साधुदानं इत्येवंरूपः.
8 *b* णायावणिरुहत्तलु नागकेशरवृक्षतलम्.

XLVI.9.9]

पुष्कयंतविरइयउ

[चंदप्पहणिव्वाणगमणं

फग्गुणि दिणि सत्तमि किण्हवक्खि
छट्ठेणुववासं केवलक्खु

अवरण्हइ तहिं णिक्खवणरिक्खि ।
उप्पाइउं णाणु विवज्जियक्खु । 10

घत्ता—कल्लाणि चउत्थइ जइवइहि सुरयणु दिसहिं ण माइउ ॥
अहिरामे अहिणवभत्तिवसु अहिहुं अहीसरु आइउ ॥ ९ ॥

10

लोयालोयविलोयणणाणं सिरिणाहं
ससहरकंतं पयडियदंतं कंकालं
कडिहि रवाला किंकिणिमाला झणंझणिया
मइरावाणं मिट्ठं खाणं मुग्गमासं
पेयावासो रक्खसभीसो णियठाणं
एसो वेसो देवे जाणं धम्माणं हाणी
जे सरगायणवायणणच्चणलद्धरसा
कट्ठा दुट्ठां णिट्ठाणट्ठा णायचुया
संसरमाणो भवभमभग्गो भुत्तदुहो
पइं ण मुणंतो पइं ण थुणंतो कयमाओ
छिंदण भिंदण कप्पण पउलण घयतलणं
परघरवासं परकयगासं कंखंतो
परलच्छीओ धवलच्छीओ सलहंतो
कउलवियके जोज्झिचके रइधरणी

थुणइ मियंको अक्को सक्को मुणिणाहं ।
हत्ये^१ सूलं खंडकवालं करवालं ।
पासे रामा मुद्धा सामा घणथणिया ।
दाढाचंडं कुद्धं तोंडं जणतासं ।
चित्तविचित्तं रम्मं चम्मं परिहाणं । 5
उज्झियसुत्तो हिंसाजुत्तो रयखाणी ।
वामच्छीणं रत्ता मत्ता कामवसा ।
मइमिच्छेणं मइतुच्छेणं ते वि थुया ।
भो चंदप्पह दरिसियसुप्पह तुह विमुहो ।
आसो मेसो महिसो हंसो हं जाओ । 10
पत्तो तिरिए पुणरविणरए णिदलणं ।
णीरसपिंडं तिलखलंखंडं भक्खंतो ।
अलहंतो णियहंतो दीणो हं होंतो ।
लोयणगामिय हा मइ रमिया परघरिणी ।

घत्ता—मइं^{१०} विप्पे होइवि आसि भवि पसु मारिवि पलु भुत्तउं ॥ 15
गंडयहु हंडु हरिणयहु अइणु देव पवित्तु पवुत्तउं ॥ १० ॥

८ A उप्पायउं; P उप्पणउं. ९ A अहहु.

10 १ A हत्ये संडं फूलकवंडं करवालं. २ A झणिझणिया. ३ A मुद्धा. ४ P मइरापाणं.
५ AP मिगमासं ६ AP omit हाणी. ७ AP रयखाणं. ८ AP सरगायणं. ९ AP तुट्ठा. १० A
णिट्ठाणट्ठा. ११ AP भवभयं. १२ A सुहपय; P सुहपह. १३ AP हंसो महिसो. १४ P कयपरगासं.
१५ A खडखंडं. १६ A रइधरिणी. १७ A विप्पहु होइवि. १८ AP हंडु हरिणहु अयणु.

9 b णिक्खवणरिक्खि अनुराधानक्षत्रे. 10 b विवज्जियक्खु अतीन्द्रियज्ञानम्. 12 अहिहु अभिभु
भुवं लक्ष्मीकृत्य.

10 3 a रवाला शब्दायमाना. 4 a मइरावाणं मदिरापानम्. 5 a पेयावासो श्मशानम्.
6 b रयखाणी रजसां पापानां खनिः. 8 b मइमिच्छेणं बुद्धिमिथ्यात्वेन. 11 b तिरिए तिर्य्योनौ.
13 a सलहंतो इच्छन्. 14 a कउलवियके चार्वाकाणां वितर्के भेदे; रइधरणी रत्तीनां भूमिप्राया;
b लोयणगामिय अवलोकिता. 16 हंडु अस्थि; अइणु अजिनं मृगचर्म.

11

णिद्धम्महं मांसाहारियाहं
तुहुं देव ण होसि सुसामि जाहं
महयालइ गाइ वि जासु वज्झ
एवहि सुदयावर तुहुं जि सरणु
वलदेवहं अगइ देहि तिणिण
जे परमविराय वसंति रणिण
णहु सहसइ पुणु चउरो सयाइ
अहुसहसइ सावहिलोयणाहं
ते चोइस विक्किरियागुणीहिं
घत्ता—पिंडीदुमु चमरइ दिव्वज्जुणि कुसुमवरिसु सियलत्तइ ॥
भामंडलु दुंदुहि सुरवरहिं जिणचिंधाइं णिउत्तइ ॥ ११ ॥

रसलोलहं णियपरवेइरियाहं ।
अजिणु वि अजिणहं चुक्कइ ण ताहं ।
हो हो किं वेणं तेण मज्झ ।
तुह पायमूलि महं होउ मरणु ।
तहु गणहर सुंयहर सहस दोणिण । 5
ते तहु मुणिसिक्खुव लक्ख दोणिण ।
सिक्खंति सत्थु गुरुसम्मयाइं ।
अट्टारहसहस णिरंजणाहं ।
वसुसहसइ मणपज्जवमुणीहिं ।

10

12

भयसहसइ छंसय विवाइयाहं
भणु असीयसहासइ तिणिण लक्ख
सावयहं लक्ख गुत्तीसमाण
देवहं देविहिं णउ छेउ अत्थि
चउवीसहं पुव्वंगहं विहीणु
वसुमइ विहरिवि तेणेक्कु पुव्वु
संमेयहु सिहरु समारुहेवि
णामइं गोत्तइं वेयणिययाइं
कम्मइयतेयअउयारियाइं

छलहेउजाइकुलघाइयाहं ।
संजमधारिणिहिं वहंति दिक्ख ।
ते अणुवयणारिहिं वयपमाण ।
तेलोक्कसूरु केवलगभत्थि ।
अणु वि मासहिं तिहिं मुणहि झीणु ।
संवोहिवि मणुयसमूहु भव्वु ।
थिउ जोउ मासु पेरंतु लेवि ।
आउट्टिदिसरिसइं लहु कयाइं ।
तिणिण वि अंगइं ओसारियाइं ।

घत्ता—सियपक्खहु फग्गुणसत्तमिहि परमविसुद्धिइ रिद्धउ ॥

10

जेट्टहि णिट्ठियंमलु बहुरिसिहिं सहं चंदप्पहु सिद्धउ ॥ १२ ॥

11 १ P मंसाहारि°. २ P परवेरियाहं. ३ AP सुदयावरु. ४ A omits portion from सुयधर down to मुणि in 6 b; K writes it in marg. ५ A दहसहसइ. ६ A adds after this; चउसहस ताह पुव्वंगराहं. ७ A दोसहसइ. ८ P जाणिय दहसहस. ९ P ते चउदस. १० A रिद्ध-सयइं सुविक्किरिया°.

12 १ A तासु; K तासु but corrects it to छंसय. २ P जाउ. ३ A चरुसीसहसइ. ४ P तेहिं अणुवय°. ५ AP देविउ. ६ AP चउवीसइ पुव्वंगहं. ७ P° अउदारियाइं. ८ A विसिद्धिइ. ९ A णिट्ठिवि.

11 2 b अजिणु वि चर्मापि; अजिणहं जिनरहितानाम्. 3 a महयालइ यज्ञकाले. 10. पिंडीदुमु अशोकवृक्षः.

12 1 b कुलघाइयाहं केवलज्ञानिनाम्. 3 b ते लक्षाः. 4 a छेउ संख्या. 6 b मुणहि जानीहि. 7 b पेरंतु पर्यन्तः 8 b आउट्टिदिसरिसइं आयुःस्थितिसदृशानि, यावदायुस्तावत्परिमाणानि. 9 a °अउयारियाइं °औदारिकाणि.

XLVI.13.1]

पुष्पयंतविरइयउ

[चंदप्पहणिव्वाणगमणं

13

णाहस्स णिव्वाणि
तूराइं वज्जंति
थोत्ताइं किज्जंति
दीणाइं सं जंति
चंदणइं सीयलइं
जिणतैणहि धिप्पंति
अग्गिद पणमंति
दीवोहं दिज्जंति ।
धूवोहधूमेण
महुयररविह्वाइं
घल्लंति देविंद
जीहासहासेहिं
देवीउ णच्चंति
णविज्जुण तं तित्थु
जिहं गुणकहाकारि
सगं सलीलेण
संसिकंतिदंतेण

पंचमइ कल्लाणि ।
मंगलइं गिज्जंति ।
दाणाइं दिज्जंति ।
दुरियाइं खिज्जंति ।
सुरहियइं परिमेलइं ।
युसिणेण सिप्पंति ।
मउडोह दिप्पंति ।

5

णाणाविहोएणं ।
पंजलिहिं फुल्लाइं ।
वण्णंति णाइंद ।
विब्भमविलासेहिं ।
सिद्धं समच्चंति ।
सो सयलु सुरसत्थु ।
पत्तो पुलोमारि ।
करिणा मयालेण ।
धीरं रसंतेण ।

10

15

घत्ता—इयं भरहखेत्तणरयदियहु जगचंदुज्जयचंदहु ॥
किं पुष्पवंतु हउं जहु करमि चंदप्पहहु जिणिंदहु ॥ १३ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुष्पयंतविरइए
महाभवभरहाणुमणिणए महाकव्वे चंदप्पहणिव्वाणगमणं
णाम छायालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४६ ॥

॥ चंदप्पहचरियं समत्तं ॥

13 १ A णाणस्स णिव्वाण. २ AP सज्जंति. ३ A वंदणइं. ४ A सुरहीअइंधणइं; P सुर-
हियइं इंधणइं. ५ A खोणियहि धिप्पंति. ६ AP लिप्पंति. ७ A मुणि हुववहं देंति; P मणिहुयवहं देंति.
८ AP omit दीवोह दिज्जंति. ९ A धूमोहणीलाउ. १० AP णिगंति जालाउ. ११ AP add
after this: णिरसियअणंगाइं, डज्जंति अंगाइं. १२ AP णमिज्जुण तं तेत्थु. १३ AP जिण°. १४ A
संसिकंतदंतेण. १५ A वीरं. १६ A इह. १७ AP भरहखेत्ति णर°. १८ किम. १९ AP omit
this line.

13 4 a संजंति शं सुखं यान्ति. 8 b णाणाविहोएण नानाविशिष्टभोगेन. 9 a महुयर-
रविह्वाइं भ्रमरशब्दयुक्तानि. 16 a संसिकंतिदंतेण चन्द्रकान्तिवदन्तेन. 17 जगचंदुज्जयचंदहु
जगदेव चंदुज्जयं कुमुदं तस्य चन्द्रः. 18 किं स्तोत्रम्; अथवा जडः पुष्पदन्तकविः किं करोमि.

XLVII

सुविहिं सुविहिपयासणं सयमहवन्दियसासणं ॥
भुवणणल्लिणवणदिणयरं वंदे^२ णवमं जिणवरं ॥ भुवकं ॥

1

णह्माखित्तारं	सवण्णेण तारं ।	
सुहामोयसासं	सया जस्स सासं ।	
पदिट्ठं दिसासुं	रिसिं रक्खियासुं ।	5
अरीणं अगम्मं	पमोत्तूण गं मं ।	
हयं जेण कम्मं	जगे जस्स कम्मं ।	
गयासाविहाणं	णिहाणं विहाणं ।	
सुरिंददिधीरो	सभत्ताण धीरो ।	
पयोहीगहीरो	अकंतंगहीरो ।	10
दिहीगाइगोवो	अमोहो विगोवो ^१ ।	
सकारुणभावो	जणुग्घुड्ढभावो ।	
कुसिद्धंतवारो	सुदिट्ठंतवारो ।	
ण जो मोहभंतो	ण जम्मोहवंतो ।	
णमामो अणंतं	रईमोयणं तं ।	15

P. gives, at the beginning of this Samdhi, the stanza वरमकरोदपार^० for which see note on page 45. A and K do not give it.

1 १ PT सुविहियसासणं. २ P वंदिवि. ३ A णहुक्खित्तारं. ४ A अगोवो. ५ P सुसिद्धंत-पारो.

1 1 *b* °सा स णं समवसरणादिदिव्यध्वनिः, द्वादशाङ्गश्रुतं च. 3 *a* ण हा खि त्त तारं नखैराक्षिता-स्तिरस्कृतास्तारा येन; अथवा नभसः आकाशादेः क्षित्तानि पादसमीपे आनीतानि तारानक्षत्राणि येन; *b* सवण्णेण तारं स्ववर्णेन पाण्डुरम्. 4 *a* सुहामोयसासं शुभामोदनिश्वासम्; *b* सासं शोभनमास्यं मुखम्. 5 *b* रिसिं परमद्विसंपन्नम्; रक्खियासुं प्राणिनां रक्षितप्राणम्. 6 *a* अरीणं क्रोधादिशत्रूणाम्; अगम्मं अविषयम्; *b* पमोत्तूणगं मं त्यक्त्वा गां भूमिं मं लक्ष्मीं च. 7 *b* जगे जस्स कम्मं जगति यस्य धर्मोपदेशनव्यापारः. 8 *a* गयासाविहाणं फलेच्छारहितम्; *b* णिहाणं विहाणं धर्मोपदेशविधानम्. 9 *b* सभत्ताण धीरो स्वस्य भक्तानां धीरो बुद्धिदः. 10 *b* अकंतंगहीरो कान्तात्यक्तशरीरो हीरो महादेवः. 11 *a* दिहीत्यादि धृतिरेव गौस्तस्या गोपो रक्षको विष्णुः; *b* विगोवो विशिष्टा गौर्वाणी तां प्राप्तीति विगोयः, अथवा विगता पराङ्मुखा गोपा राजानो वादिनो वा यस्य. 12 *b* °उग्घुड्ढभावो °कथितपदार्थः. 13 *b* सुदिट्ठंतवारो सुण्डु दृष्टो अनन्तानां स्वरूपाणां पारो येन. 14 *a* मोहभंतो लक्ष्मीसंघातभ्रान्तः; *b* जम्मोहवंतो जन्मौघवान्. 15 *a* अणंतं अविनश्चरम्; *b* रईमोयणं रति-मोचनम्; तं प्रसिद्धम्.

XLVII.1.16]

पुष्पयंतविरइयउ

[पुष्पदंतणिन्वाणगमणं

जिणं पुष्पयंतं	जिणा पुष्पयं तं ।	
ण हत्थेण छित्तं	दयाधम्मछित्तं ।	
सया जस्स सीलं	बुहाणं सुसीलं ।	
पयासेइ संतो	खणेणं इसंतो ।	
महीदिणमारो	कओ जेण मारो ।	20
घत्ता—तहु वरचरियविसेसयं	आयण्णह महिमासयं ॥	
मेल्लह मोहविडंबणं	अथिरं घर घरिणी धणं ॥ १ ॥	

2

दीवि खरंसुदीवि कुसुमियतरु	पुक्खराद्धि पुव्वामरमहिहर ।	
पुव्वविदेहि तासु मंथरगइ	णीरगहिर सीय सीयाणइ ।	
णवलवंगपल्लवसुरहियजलं	मज्जमाणगज्जिरवरमयंगल ।	
खयरीसिहिणघुसिणरसपीयल	गुरुतरंगघोलिरमहुलिहचल ।	5
तडवरविडविपंडियणाणाहल	कीलियमहिसंवंदहयणाहल ।	
देहणिलोलमाणसूरउल	पक्खितुंडपविहंडियसयदल ।	
जिणपडिमा इव सार्वयसंगिणि	किं वणिज्जइ दिव्वतरंगिणि ।	
उत्तरि तीरि ताहि हयखलवइ	अत्थि भूमि णामे पुक्खलवइ ।	
पुरि णहसिरि व भमालाकंतिहि	पंडु पुंडरिंकिणि घरपंतिहि ।	
राउ महापउमउ पउमाणु	पउमविलोयणु पउमामाणु ।	10
घत्ता—करतरवारिवियारिया	जेण रिऊ संघारिया ॥	
णिवडिय सूर वणंगया	णासिवि भीरु वणं गया ॥ २ ॥	

६ A छिणं. ७ A छिणं. ८ A घरणी.

2 १ AP सीयल. २ A °जले; P °जलु. ३ P °गजिय°. ४ A °मयगले; P °मयगलु.
५ A °पलिय°. ६ AP महिसविंद°. ७ A दहिणीलोल°. ८ P °सिणिणि. ९ A उत्तरतीरे. १० A
पुंडरिंकिणि.

16 b जिणा येन पुष्पयं कुसुमं पानीयं वा, तं प्रसिद्धम्. 17 a छित्तं स्पृष्टम्; b दयाधम्म छित्तं
दयाधर्मकलितम्. 18 b बुहाणमित्यादि बुधानां सुशीलं शोभनं व्रतरक्षणं प्रकाशयति. 19 a संतो
विद्यमानः; b इसंतो व्राणविनाशकः. 20 a महीदिणमारो पृथ्वीवर्तिप्राणिदत्तमारणः; b मारो
क्रामः. 21 b महिमासयं महिम्नां माहात्म्यानां शतानि यत्र.

2 1 a खरंसुदीवि सूर्यदीप्ते; b पुव्वामरमहिहर पूर्वमेरुः. 2 a सीय शीतला. 4 a
खयरीसिहिणं विद्याधरीस्तनौ. 5 b णाहल मिल्हाः. 6 a देहणि उपलेपः कर्दमः. 7 a सावयसंगिणि
श्रावकयुक्ता श्रापदयुक्ता च. 9 a भमाला नक्षत्रमाला. 12 वणंगया व्रणितशरीराः.

3

परियाणिय णिव अत्थाणत्थहु
आवेप्पिणु अक्खिउ वणवालें
तं णिसुणिवि सो रइयरहंतहु
वंदिउ वंदणिज्जु जो वंदहुं
जिह जिह तेणें देउ णिज्झाइउ
भिच्चलोउ दूसणु परलोयहु
णारि मारि भीसण तें दिट्ठी
पुत्तहु वालकमलदलणेत्तहु
मुक्कउं घरु बहुदुक्खहं भंडउं

एक्कहिं दिणि तहु अत्थाणत्थहु ।
नृव वणु भूसिउं तिहुवणवालें ।
वंदणहत्तिइ गउ अरहंतहु ।
इंदचंदणाइंदणरिंदहुं ।
तिह तिह सो णिव्वेउ पराइउ । 5
भोउ गणिउ सरिसउ फणिभोयहु ।
हियवइ विसयविरत्ति पइट्ठी ।
देवि धरत्ति झत्ति धणयत्तहु ।
लइयउं वरुं संसारतरंडउं ।

यत्ता—सुयरंतो जिणपुंगमं इसि प्राणिदियसंजमं ॥
पालइ मुक्कणियंगउ सुयप्पयारहअंगउ ॥ ३ ॥

10

4

णारीचित्तणु णं करइ दंसणु
गंधु मल्लु सरु राउप्पायणु
तं परिहरइ वच्छुं जहिं रोसहु
भाविवि भावणाउ णयजुत्तिउ
कम्मु अहम्मु णियाणु णिसिद्धउं
मुउ संणासणेण जोईसरु
अह्वाइज्जहत्थतणु सुंदरु
मुयइ सासु सुहणिहि दहमासहिं
ओहिणामण्णाणेण परिकखइ
कालें कालाणणु संप्राविइ

णउ संभासणु णउ करफंसणु ।
णउ अइमत्तपाणंसभोयणु ।
होइ सूइ माणाइयोसहु ।
दंसणसुद्धिविणयसंपत्तिउ । 5
तित्थयरत्तगोत्तु तें वद्धउं ।
जायउ प्राणयकप्पि सुरेसरु ।
वीससमुदमाणंजीवियधरु ।
भुंजइ वीसहिं वरिससहासहिं ।
धूमप्पह महि जांव णिरिक्खइ ।
थिइ छम्माससेसि तहु जीविइ । 10

3 १ AP णिव. २ AP तं णिसुणेवि रइय°. ३ A वंदणभत्तिइ. ४ P देउ तेण. ५ P धरित्ति उत्ति. ६ AP वउ. ७ A सुमरंतो जिणपुंगवं; P सुमरंतहो जिणपुंगमं. ८ AP पाणिदिय°.

4 १ P करइ ण. २ A °पाणु रस°. ३ P वासु. ४ A णियाणि. ५ AP पाणयकप्पि. ६ A अद्धाहियतिहत्थ°; P आहुट्ट जि हत्थ°. ७ P °माणु. ८ P सुहीणिहि. ९ A दसमासहिं. १० P ओहि-
णाणमाणेण. ११ AP संप्राविइ.

3 1 a अत्थाणत्थहु अर्थानर्थयोः; b अत्थाणत्थहु आस्थानस्थितस्य. 3 a रइयरहंतहु रतिकरः कामः तस्य विनाशकस्य; अथवा, रचितो रहसः अन्तरायस्य अन्तो विनाशो येन. 4 a वंदहुं वृन्दानाम्. 6 b फणि भो यहु सर्पफणावत्. 9 b °तरंडउं °तारकम्.

4 2 a राउप्पायणु रागोत्पादकम्. 3 b सूइ प्रसूतिरूपत्तिः. 5 a णियाणु निदानशाल्यम्. 7 a अह्वाइज्ज° सार्धत्रय°.

XLVII.4.11]

पुष्पयन्तविरइयउ

[पुष्पदन्तनिष्वाणममणं

घत्ता—दिण्णविक्खासंकयं मुहसोहाजियपंकयं ॥
सुहलियसुहमाणियसिवं भणइ कुलिसि दविणाहिवं ॥ ४ ॥

5

जंबुदीवि रविदीवयदरिसइ
मंडुधरियपरमहिवइवदिहि
कासवगोत्तहु गुत्तससंकहु
मुत्ताहलमंडियसुग्गीवहु
वासवकुलिसु व मज्जे खामहि
विद्धंसियदुद्धरमणसियसरु
जाहि ताहं तुहुं दुज्जण जूरहि
करि चंगउं पुरुं घरु सुहदंसणु
णिम्मिउ णयरु काइ वणिज्जइ
भाणुविंउ तहिं परु किं सीसइ

भरहें भुत्तइ भारहवरिसइ ।
णरभरियहि णयरिहि काकंदिहि ।
वइरिरणंगणि वज्जियसंकहु ।
इक्खाउहु रायहु सुग्गीवहु ।
जसरामहि देविहि जयरामहि । 5
होसइ देउ णवमत्तिथंकरु ।
चित्तिथं सयल मणोरह पूरहि ।
ता जक्खेण दुक्खविद्धंसणु ।
जहिं मणिक्किरणविरोहें भिज्जइ ।
तेणं रयणि ण वासरु दीसइ । 10

घत्ता—पयगयरंगविहंतियं
ढंकइ जत्थ बहुलिया

पोमरायमणिपंतियं ॥
किं सा चंदगहिल्लिया ॥ ५ ॥

6

कज्जलु णयणि देंति हारिणीलहु
दंतपंति ससियंतकरोहें
भणइ धरिणि सहियउ सरलच्छउ
जोयवि धरि मोत्तियरंगावलि
णीलउं नेत्तु ण णिहिउं णियच्छइ
कक्केयणकुड्डयलइ पेच्छिवि

आरुसइ किरणावलि कालहु ।
दप्पणयलि ण णियंति समोहें ।
एवहि दसण ण धोयविं णिच्छउ ।
अवर ण वंधंइ गलि हारावलि ।
मरगयदित्ति मयच्छि दुगुंछइ । 5
भुंज भुंज णियभासइ पुच्छिवि ।

5 १ P मंड°, २ A णवमु. ३ P दूरहि. ४ P तहु धरि धणय मणोरह. ५ A पुरवर. ६ P काइ णयरु. ७ A माणिक्किरणविहि. ८ AP° विहत्तियं.

6 १ A ससिअंत°; P ससिकंत°. २ P वद्धइ. ३ A णीलणेत्तु णं.

11 दि ण्णविक्खासंकयं दत्ता विक्खाशङ्का यस्य कुवेरस्य. 12 सुहलियं सुफलितम्. 12 कुलिसि इन्द्रः.

5 2 a मंडुधरियं बलात्कारेण हठात् धृताः. 4 a° सुग्गीवहु शोभनग्रीवस्य. 5 b जसरामहि यशसा मनोहरायाम्, यशो वा रामं रमणीयं यस्याः. 6 a° मणसियसरु कामबाणः. 7 a जूरहि विध्वंसय. 9 b भिज्जइ तिरस्क्रियते. 11 पयगयरंगविहंतियं चरणगतारागविधातिनीम्. 12 ढंकइ आच्छादयति.

6 2 b समोहें स्वभ्रान्त्या. 6 a कक्केयणकुड्डयलइ कर्केतनं नाम नीलरत्नं तन्मय्यां भित्तौ; b णियभासइ शिशुभाषया.

दिण्णउ मुहविवाहरतंवइ
अण्णु वि रंगंतउ सुत्तुड्डिउ
मणिमहियलगयतणु पंडिमुल्लउ
जं घरसिहराहयणहभायउ
णिच्चु जि अमुणियसंझारायउ

यत्ता--तहिं रयणंसुकरालइ
अम्मोएवि महासइ

सिसुणा कूरकवलु पंडिविवइ ।
थणइ थण्णरसगहणुकंठिउ ।
दोमायउं चितइ डिंमुल्लउ ।
कणयघडिउ पुरु पीयलछायउ । 10
सुरहिंसुसीयलंदाहिणवायउ ।

सोवंती सयणालइ ॥
पेच्छइ सिविणयसंतइ ॥ ६ ॥

7

णायं णाईल्लं णायारिं
णाणाकुल्लं मालाजंमलं
जाययजुम्मं सिरिणिवजुम्मं
पालंतुंगायवेलावारं
पीढं चामीयरसेहीरं
दीहमऊहं रयणसमूहं

यत्ता--इय वरसिविणयमालियं
पइणो तीए सिद्धंयं

णारायणियं णरमणहारिं ।
णिसियरयं णेसरयं विमलं ।
पोमसरं पोमासियपोमं ।
पारं पंडुरपाणियफारं ।
णाइहरं णाइंदारारं ।
णिद्धं णिद्धं हुयवाहं ।

जयरामाइ णिहालियं ॥
तेण वि फलमुवदिद्धं ॥ ७ ॥

8

दयाभावजुत्तो
हले होहि दीसो
परस्सोवयारी

तुमं चारुपुत्तो ।
अणीसो मुणीसो ।
जिणो णिजियारी ।

४ P परिविवइ. ५ A मणिमहियतणु णिरु पडिमुल्लउ; P मणिमहियतणु परिविवुल्लउ. ६ AP सुसी-
यल्ल. ७ AP रम्माए वि.

7 १ P णायल्लं. २ A °जुवलं. ३ AT जलयरजुम्मं. ४ AP पालंतुंगायवेलावारं (P धारं).
५ P णायहरं. ६ A adds after this: ऊहयपंचवीयं एवहं. ७ A adds after this: जालामाला-
जडियदिसोहं. ८ A वरि. ९ A सिद्धियं. १० A °दिद्धियं.

8 १ AP तुहं.

7 b पडि विवइ प्रतिविम्बमुखे. 8 a सुत्तु ड्डिउ सुतोत्थितः; b थणइ शब्दं करोति रोदिति. 9 b
दो मा यउं द्वैमातृकम्.

7 1 a णायं गजम्; णाईल्लं वृषभम्; णायारिं सिंहम्; b णारायणियं लक्ष्मीम्. 3 b
णेसरयं सूर्यम्. 3 a जाययजुम्मं यादो जलं तस्मिन् जातानां मत्स्यानां युग्मम्; सिरिणिवजुम्मं श्रीयुक्तं
कुम्भद्वयम्; b पोमासियपोमं लक्ष्म्या अधिष्ठितं कमलं यत्र. 4 a पालंतुंगायवेलावारं पाल्यां उद्गतौ
वेलावारो वेलासमूहो यस्य समुद्रस्य; b पारं समुद्रम्. 5 b णाइहरं नाकिण्डं सुरविमानम्.

तओ तम्मि काले	महातूररोले ।	
तिलोयस्स पुज्जा	सई का वि लज्जा ।	5
मई कंति बुद्धी	सिरी संति सिद्धी ।	
ससिंगारभारा	पघोलंतहारा ।	
गुणुत्तालभावा	सकंचीकलावा ।	
तुलाकोडिपाया	विइण्णंगराया ।	
दिही दीहरच्छी	परा का वि लच्छी ।	10
पवण्णा णिवासं	जिणंवाह पासं ।	
कया गम्भसुद्धी	इमीहिं महिद्धी ।	
धणेसो पहिद्धो	हिरण्णं पवुद्धो ।	
रिऊमासमेरं	धेरुं समेरं ।	
अमंदो णिवंदो	चुओ प्राणइंदो ।	15
घत्ता—फग्गुणमासे पत्तए	पक्खे ससियरदित्तए ॥	
णवमीदियहि पवित्तए	देवं मूलणक्खत्तए ॥ ८ ॥	

9

जिणो णारिदेहे थिओ दिव्वणाणो	सुरिंदाण वंदेहिं वंदिज्जमाणो ।	
णिहीकुंभहत्था पणच्चंति जक्खा	वरिद्धा सुवण्णं दहट्ठेव पक्खा ।	
पमोत्तूण संसारवित्थारदुग्गं	पवण्णम्मि चंदप्पहे मोक्खमग्गं ।	
समुद्दाण कोडीण सीरीसमाणं	सुसुण्णं गयं एत्तियं कालमाणं ।	
तओ मग्गसीसे णिसीसंसुसेए	पहिल्ले दिणे जायओ जायसेए ।	5
जिणिंदस्स जम्मे जियाराइवग्गो	ससक्को असेसो वि सोहम्मसग्गो ।	
ण सामांइ खे खीणपावो महप्पो	विमाणेहिं जाणेहिं ईसाणक्कप्पो ।	
सणाइकुमारो स माहिंदणामो	विलंबंतसोहंतमंदारदामो ।	
समं वंभणाहेण वंभुत्तरेसो	णहुड्डीणगिष्वाणसोहाविसेसो ।	
चलो चलिओ लंतवो लच्छिधामो	असंटेण काविट्ठवो तुट्ठिकामो ।	10

२ A तूराले. ३ A सुई कावि; P सयं कावि. ४ P जिणंवाय. ५ P सुवण्णेण बुद्धो. ६ A रमंतो समेरं. ७ P णिमंदो. ८ AP पाणइंदो. ९ A देउ.

9 १ AP समुण्णं. २ A सुसेओ. ३ A जायसेओ. ४ AP संमाइ. ५ P सणाइकुमारो. ६ AP विलोलंतसोहंत°.

8 4 b महातूररोले महातूर्यस्वने. 5 b लज्जा हिरी. 9 a तुला को डि° पादाङ्गुदम्. 14 a रिऊमासमेरं षण्मासावधि; षण्मासपर्यन्तमित्यर्थः; b समेरं उपशमभावम्.

9 2 b वरिद्धा वृष्टाः; दहट्ठेव पक्खा अष्टादशपक्षान् नव मासान्. 4 a सीरीसमाणं बल-भद्रतुल्यानां नवानाम्. 5 a णिसीसंसुसेए चन्द्रकिरणश्वेतैः; b जायसेए जातश्रेयसि. 7 a सामाइ अवकाशं प्राप्नोति. 10 b असंटेण अकपटेन.

सत्तचालीसमो संधि]

महापुराण

[XLVII.10.13

ससुक्रो महासुक्रदेवगंगामी
समुद्राद्वाओ आणओ प्राणइंदो
ससी वासरीसो रहुव्वद्धकेऊ
दियंतं गयाणंदभेरीणिणाया
णिवो वंदिओ तेहि काकंदिवालो
असामेण्णलायणभारम्मयाए
तिण्णीणी तिसुद्धो सुलेसासहावो

यत्ता—पंडुसिलोवरि ण्हाणियं
णविऊणं अरहंतयं

सयारो सहारो सहस्सारसामी ।
जगुद्धारणो आरणो अच्चुइंदो ।
बुहो अंगिरारो सणी राहु केऊ ।
पुरि.प्राईया सामराणं णिहाया ।
करे दोइओ कित्तिमो को वि वालो । 15
जणेऊण भंति^{१३} मणे अम्मयाए ।
णिओ मंदरं देवदेवेहिं देवो ।

पूयाविहिसमाणियं ॥
पुण्णदंतभयवंतयं ॥ ९ ॥

10

ते सुरवर लंघिवि गयणंतरु
जणणिहि करयलि णिहियउ जइवइ
कालें जंतें वड्डिउ सायरु
वड्डिउ सुकइहि कव्वालाउ व
वड्डिउ उवसमवेलिहि कंदु व
वड्डिउ धम्मदिवाडहु तेउ व
कुंदुज्जलतणु अईसयभूयउ
सिसुलीलाइ पओसियदिव्वहं
पच्छइ पत्तु पायसासणु सइं
जं चिंतंतउ सुरगुरु गुण्णइ
लक्खणलक्खियवरतणुलड्डिहि

यत्ता—माणंतहु सिरियंगइं

पुव्वहुं पुणु सविलासइं पण्णासेव सहासइं ॥ १० ॥

ते लेप्पिणु पडिआया तं पुरु ।
गउ आणंदु पणच्चिवि सुरवइ ।
वड्डिउ णं सियंपक्खइ सायरु ।
वड्डिउ सुमुणिहिं णाणसहाउ व ।
वड्डिउ अमयकलिहिं णव्वयंदु व । 5
वड्डिउ भवमयरहरहु सेउ व ।
वाणासणसउ तुंगु पट्टयउ ।
गय पण्णाससहस तहु पुव्वहं ।
उच्छउ किं सीसइ मणुएं मइं ।
तहिं महुं मइणउ किं पि विसण्णइ । 10
पट्टवंधु जाइउ परमेट्टिहि ।

अट्टवीसपुव्वंगइं ॥

७ AP °देवक्र°. ८ AP पाणइंदो. ९ P वासरेसो. १० AP पाइया. ११ AP काकिंदिवालो. १२ P असावाण°. १३ A भंती. १४ A तिणाणी तिलेसो तिसुद्धो सुहावो. १५ AP णमिऊणं. १६ AP पुण्णयंत°.

10 १ P जयवइ. २ AP सियवक्खइ. ३ A अमयकलिहिं. ४ P णवचंदु व. ५ A धम्म दयादहभेउ व; P धम्मदिवायरतेउ व. ६ P अइसंभूयउ. ७ P °परतणु°. ८ AP जायउ. ९ A सिरि- अंगयं. १० A °पुव्वंगयं. ११ A सहस्सइं.

11 b सयारो शतारेन्द्रः. 13 b अंगिरा बृहस्पतिः; आरो मङ्गलः. 14 b सामराणं णिहाया दिक्पा- लानां समूहाः.

10 3 a सायरु लक्ष्म्याः कारकः आकरो वा. 6 a °दिवाडहु दिवा अटतीति दिवाटः स्यः तस्य. 8 a पओसियदिव्वहं प्रतोषितदेवानाम्. 10 b विसण्णइ प्रवर्तते.

11

तेत्थु तासु बोलीणइं जइयहुं
तं जोइवि जिणणाहु वियकइ
जणणमरणपरिवट्टणलक्खणु
जं जं कैइं वि णयणहिं दीसइ
अथिरु सव्वु भणु कहिं रइ कीरइ
वइसाणरु इंधणतणपवणे
भोएं इंदियतित्ति ण पूरइ
इय चितंतु णाहु संभाविउ
चारु चारु पइं जिणवर जाणिउं
घत्ता—ता धयवीईराइयं
पुंडरीयमालाधरं

उक्क पडंती दिट्ठी तइयहुं ।
कालहु कलिहि ण कोइ वि चुकइ ।
एउ तिजगु परिणवइ पडिक्खणु ।
उक्का इव तं तं खणि णासइ ।
तो वि चित्तु विसयासइ हीरइ । 5
ण समइ कंहु णक्खकंडुयणे ।
वड्डइ दुट्ठु तिट्ठु मइ जूरइ ।
अमरमुणीसरेहिं बोलींविउ ।
सासयवित्तिहिं हियवउ आणिउं ।
विउलपत्तपच्छाइयं ॥
सोहइ गयणंगणसरं ॥ ११ ॥

12

सुवरकरयलपहयइं तूरइं
णविउ ण्हविउ भावें तित्थंकरु
दिव्वदुगुल्लयाइं परिहेप्पिणु
सुमइहि रज्जु समप्पिवि राणउ
गउ णडंतणाणाखयरामर
तहिं मायंसिरि मासि सिसिरहु भरि
कुडिलेस णकुडिलें लुंचिवि
जाइवि अमर पवरमयरालइ
छट्टुववासु पयासु करेप्पिणु
घत्ता—वित्थारियतवसिहिसिहं
उज्झियरइसंकप्पयं

खीरमहण्णवि भरियइं खीरइं ।
घणवाहें घणेण णं महिहरु ।
परमसिद्धसंतइहि णवेप्पिणु ।
सूरप्पहसिवियहि आसीणउ ।
वियसियपुप्फइ पुप्फवणंतरि । 5
सियंपाडिवइ वरुणदिसि दिणयरि ।
घाल्लिय ते तियसिंदें अंचिवि ।
जयकारिउ विज्जाहरमालइ ।
थिउ नृवसहसैं सहं तउ लेप्पिणु ।
ससरिरे वि हु णिप्पिहं ॥ 10
पडिवणं जिणकप्पयं ॥ १२ ॥

11 १ A कालहु कालि ण वि को चुकइ. २ A °मरणु परि°. ३ A परिक्खणु. ४ A कायमि णयणहं. ५ A °कंडमणे. ६ A बोलाविउ.

12 १ A महणव°. २ APT °दुगुल्लयाइं. ३ A मायसिरमासि; P मागसिरि मासि. ४ A पडिवए; P पडिवाए. ५ P णिकुडिलें. ६ AP णिवसहसैं.

11 2 b कालहु कलि हि यमेन सह युद्धात्. ३ b पडिक्खणु प्रतिक्षणम्. 7 तिट्ठु तृष्णा; जूरइ जीर्यते हीयते. 10 धयवीईराइयं ध्वजवीचीराजितम्; °पत्त वाहनानि. 11 पुंडरीय° छत्रम्.

12 2 b घणवाहें इन्द्रेण. 3 a °दुगुल्लयाइं वस्त्राणि; b °संतइहि श्रेण्याः. 4 a सुमइहि सुमतिनाम्नः पुत्रस्य. 6 b वरुणदिसि पश्चिमदिशायाम्. 7 a णिकुडिलें निष्कपटेन. 10 णिप्पिहं निस्पृहम्. 11 जिणकप्पयं जिनाचरणम्.

13

अवरहिं वासरि संतकसायउ
सइलैणयर मुणिमिक्खहि दुक्कउ
तहु तहिं उप्पणउं अच्चेरउ
चउवरिसइं गलियइं लुम्मत्थहु
कत्तियमासि विसुद्धहि वीयहि
लोयालोयपलोयणदीवउ
केवलणाणु सो जि लइ भणइ
जं बुद्धं सुणउं जि पयासिउं
जं कउलें अंवरु आहासिउं
जं कविलें णिक्किरिउं णिउत्तउ
जं सुरगुरुणा णत्थि पउत्तउं
तं खं देवें सुसिरु विसिद्धउ

यत्ता—एयाणेयविवाइणा
जेउं कुसुमपिसक्कयं

हासकासजसससिसुच्छायउ ।
पुप्फमित्तरायहु घरि थक्कउ ।
पंचपयारु मणोरहगारउ ।
णायरुक्खतलि मुणियपयत्थहु ।
दिवसक्खइ गिव्वाणपगीयहि । 5
जायउ देवहु अप्पसहावउ ।
अण्णें जीवहु कहिं परमुणइ ।
जं विप्पेण वंभु णिहेसिउं ।
जं सइवेण सिवत्तु समासिउं ।
णिग्गुणु णिच्चविसुद्ध अक्कत्तउं । 10
जं अणंतु अच्छइ अविहत्तउं ।
अप्पाणाउ विहिण्णउं दिट्ठउ ।

पुप्फदंतजिणजोइणा ॥
पहि णिहियं तेलोक्कयं ॥ १३ ॥

14

इंदेण जलणेणं
फणिणा कुवेरेण
दसदिसिहिं आपण
थोत्तं पढंतेण
तुहुं धोयरइरेणु
तुहुं वंभु हयदप्पु
जे दुट्ठ पाविट्ठु
उम्मग्गि वट्ठंति
अलियं पर्यंपंति
परवहु णिहालंति

वरुणेण पवणेण ।
चंदेण सूरेण ।
सुरवरणिहाएण ।
थुउ जिणवरो तेण ।
तुहुं कामदुहवेणु ।
तुहुं माय तुहुं वप्पु ।
णिक्किट्ठु जेउ धिट्ठु ।
महु मज्जु घोट्ठंति ।
कामेण कंपंति ।
पारद्धि खेलंति^३ ।

5

10

13 १ P °ससिजस°, २ AP सयलणयर. ३ P मणोहर°. ४ AP कवलें. ५ A संखें.
६ P अक्कत्तउं. ७ A अप्पाणाउ विभिण्णउं; P अप्पसहावें जाएं. ८ AP पुप्फयंत°. ९ P पहि णीयं.

14 P adds after this: जमदिसिक्कुमारेण, णेरइयभावेण. २ P जण वेट्ठ. ३ P खेलंति.

13 1 a सं त क सा यउ उपशान्तकपायः. 2 a सइलणयर शैलपुरम्. 4 b मुणियपयत्थहु
ज्ञातपदार्थस्य. 9 a कउलें मीमांसकेन; अंवरु स्वर्गः. 11 a सुरगुरुणा चार्वाकेण. 12 सुसिरु
अन्तःशुषिरम्.

XLVII.14.11]

पुष्पयंतविरहयउं

[पुष्पदंतगिष्वाणगमणं

लोहेणं भजंति
रोसेण वहुंति
जे मासु भक्खंति
मूढा ण वंदंति
संचरइ जणुं छम्मु
बहुजणणजलसेउ

परहणु ण वज्जंति ।
खग्गाइं कहुंति ।
ते पइं ण पेक्खंति ।
णिच्चं पि णिंदंति ।
पइं मुइवि कहिं धम्मु ।
पइं मुइवि को देउ ।

15

घत्ता—मिच्छापरिणामग्गहे
णिवडंतं ण उवेक्खियं

लग्गं घणतमदुव्वहे ॥
जगडिंभं पइं राक्खियं ॥ १४ ॥

15

समवसरणि जिणु संठिउ जांवहिं
पण्णारहसय वज्जियसंगहं
एकलक्खु सहं पंचावण्हिं
सिक्खुयाहिं णिम्महियरईसहं
सत्तसहस केवलणाणालहं
भयसहास वयसय मणपज्जय
वईतंडियपच्चुत्तरदाइहिं
सहुं असीइसहसइं णिरवज्जहं
दोणिण लक्ख पालियघरधम्महं
अमरच्छरउलाइं गयसंखइं
इय एत्तियलोपं संजुत्तहु
महि विहरंतहु धम्मु केहंतहु
अट्ठवीसपुव्वंगविहीणउ

अट्ठांसी हुय गणहर तांवहिं ।
परमरिसिहिं जाणियपुव्वंगहं ।
सहसहिं पंचसईसपण्हिं ।
अट्ठसहस चउसय ओहीसहं ।
तेरहसहसइं विक्किरियालहं ।
णाणधारि दोसासय दुज्जय ।
रिदुसहसइं रिदुसयइं विवाइहिं ।
लक्खइं तिणिण पउत्तइं अज्जहं ।
मणुयहं मणुइहिं पंच सुसोम्महं ।
तिरियइं पुणु कहियाइं ससंखइं ।
भुवणत्तयराईवयमित्तहु ।
पुष्पदंतदेवहु अरहंतहु ।
पुव्वहं एक्कु लक्खु तहिं झीणउं ।

5

10

घत्ता—मासमेत्तु मुणिगणजुओ
लंबियपाणि मणोहरे

फणिदेवासुरणरथुओ ॥
थिउ संमेयमहीहरे ॥ १५ ॥

15

४ P reads *a* as *b* and *b* as *a*. ५ A जणछम्मु; P जहिं छम्मु. ६ P °दुप्पहे. ७ A णिवडंतउ.

15 १ P adds after this: एए मुणि संजाया तावहिं, इंदचेदविसहरमणहर. २ P अट्ठा-
सीस जाया गणहर. ३ AP सिक्खुवाहं. ४ AP वयतंडिय. ५ A करंतहु. ६ AP पुष्पयंत°. ७ A
तहो झीणउं; P परिखीणउं. ८ A मासमेत्त°.

14 16 *a* बहुजणण° संसारः.

15 4 *a* णिम्महियरईसहं मथितकंदर्पणाम्. 11 *b* °राइं वयमित्तहु राजीवं कमलं तस्य
मिश्रस्य सूर्यस्य.

आउसमाणइं णामइं गोत्तइं	करिवि वेयणीयाइं णिहित्तइं ।	
दंडकवाडरुजगजगपूरइं	विइवि मुक्कइं तिणिण सरीरइं ।	
तेजइओरालियकम्मइयइं	जाइं विमुक्कइं पुणु वि ण लइयइं ।	
उव्वेल्लिवि कड्डिवि आउंचिवि	जीवपएस सयलघण संचिवि ।	
चउसमयंतयालु थिउ देहइ	भदवण सुक्कट्टुमिदियहइ ।	5
अवरण्हइ सहं मुणिहिं सहासं	सिद्धउ जिणु जणजयजयघोसें ।	
पुज्जिय तणु चउविहहिं सुरिंदहिं	वंदिउ इंदपडिंदणरिंदहिं ।	
गइ देवाहिदेवि अववग्गहु	गउ सुरयणु णीसेसु वि सग्गहु ।	
यत्ता — जिह भरहस्स समीरिओ	रिसहेणंगयवयरिओ ॥	
तिह मइं तुह कहिओ इमो	पुप्फदंतजिणपुंगमो ॥ १६ ॥	10

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए
महाभव्वभरहाणुमण्णिण महाकव्वे पुप्फदंतजिण्वाणगमणो
णाम सत्तचालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४७ ॥

॥ जिणंपुप्फयंतचरियं समत्तं ॥

16 १ P णामयं. २ A दंडकवालरुजगजग^०; P दंडकवाडपयरजग^०. ३ P तेजोरालियअरु-
कम्म^०. ४ A जोयविमुक्कइं; P जाएवि मुक्कइं. ५ AP सिहि दिण्ण सिहिंदहिं. ६ P भरहहो. ७ A
पुप्फयंत^०. ८ P सत्तचालीसमो. ९ AP omit the line.

16 2 a ^०रुजग^० प्रतर^०. 3 a ते जेत्या दि तैजसौदारिककर्मणशरीराणि. 4 a उव्वेल्लिवि
एकत्रीकृत्य; कड्डिवि कर्मभ्यः शरीराच्च निष्कास्य. 5 a चउसमयंतयालु चतुःसमयैः दण्डकपाट्यप्रतर-
लोकपूरणाः कृताः; पश्चाच्चतुर्भिः संकोचिताः; एवमष्टौ समयाः. 9 अंगयवयरिओ अङ्गजः काम-
स्तस्य शत्रुः.

XLVIII

आउच्छणदच्छ सच्छिणियच्छियधम्मपह ॥
सुणि सेणियराय सीयलणाहहु तणिय कह ॥ धुवकं ॥

1

जो परिपालियतिरयणो	पयजुयपाडियसुरयणो ।	
तिक्खं वारियदुव्वहं	जस्स वय परदुव्वहं ।	
बुहतोसो परमागमो	जेण कओ परमागमो ।	5
कणयकमलकोसाहओ	अविणस्सरसिरिसाहओ ।	
जो पिहियासवदारओ	णग्गो णिग्घरदारओ ।	
णासियणिच्चायारओ	पोसियपंचायारओ ।	
अमुणियवणियायल्लओ	जो दयाइ अल्लओ ।	
जस्स पहाँसइ जइयणो	वसहएहिं णिज्जइ यणो ।	10
जेव तेव उग्गयगयं	धरियं जीवेणंगयं ।	
तं बीहच्छं पूइयं	गंधमल्लविहिपूइयं ।	
तइ वि खलं खइ तावयं	होइ ण हो चत्तावयं ।	
एत्थ सणेहं सीसया	जस्स कुणंति ण सीसया ।	
जं दट्ठं सक्काणणं	महुसमयम्मि व काणणं ।	15
वियँसइ ससहरराहयं	कमलं पिव रविभाहयं ।	
जो वणवासि वसी यलं	वयणं चंदणसीयलं ।	
जस्स पसाया सीयलं	हवइ णविवि तं सीयलं ।	

घत्ता—गुणभद्गुणीहिं जो संथुउ गुणगरुयगइ ॥

दहमउ जिणणाहु हँउं वि थुणविं सो दिव्वजइ ॥ १ ॥

20

1 १ AP सच्छणियच्छिय° A °पालिय° २ A कणयकलस° ३ P वणियापल्लओ ४ A पयासइ; P य भासइ ५ A णिज्जिययणो; P णिज्जइअणो ६ A जत्थ ७ A विहसइ ८ AP गुण-गरुवमइ ९ P हँउं थुणामि सो.

1 1 आउच्छणदच्छ आप्रच्छनदक्ष; सच्छिणियच्छिय° स्वनेत्रेण अवलोकितः. 3 a °तिरयणो ज्ञानदर्शनचरित्रलक्षणानि त्रीणि रत्नानि. 4 a तिक्खं अतीव-तीव्रम्; वारियदुव्वहं निषिद्ध-दुष्पथम्; b वयं व्रतम्. 5 a परमागमो उत्कृष्टलक्ष्म्याः आगमनहेतुः. 6 a °कोसाहओ °कर्णिका-सदृशशरीरः; अविणस्सरसिरिसाहओ मोक्षलक्ष्मीसाधकः 8 a °णिच्चायारओ °नीचाचारः. 9 a °वणियायल्लओ स्त्रीकटाक्षः; b अल्लओ आर्द्राद्रिः. 10 b वसहेहिं णिज्जइयणो वृषभैर्यथा अनः शकटं नीयते तथा जीवेन शरीरं नीयते इति प्रभाषते. 11 a उग्गयगयं उद्गतारोगमङ्गम्. 12 a बीहच्छं बीभत्सम्. 13 a खइ क्षयि विनश्वरम्. 14 b सीसया लक्ष्म्याः स्वामिनः; अथवा श्रियं सीदन्ति गच्छन्ति प्राप्नुवन्तीति श्रीसदाः. 16 a ससहरराहयं शशधरस्य राहा शोभा यस्मिंस्तादृशम्. 17 a वसी यलं वशी जितेन्द्रियः, अलं अतिशयेन.

उत्तुंगकोलखंडियकसेरु
तहु पुव्वविदेहइ वहइ विमल
खरदंडसंडलछइयणीर
दरिसियपयंडसोंडाललील
जुज्झंतचडुलकरिमयरणिलय
जलपक्खालियतंडसाहिसाह
दाहिणइ धणसंछेणसीम
जसससिधवलियदिच्चक्रवालु
परिहातियतिवलइ जणियसोह
घणथणहल कौतलभसलसाम
पियविडविदेहणुव्भासकाम
णं पवरअणंगहु तणिय वेह्लि
सूहव सारंगसिलिवयच्छि
सा सुललियंगि पंचत्तु पत्त
अवलोयवि चितइ सामिसालु
मुय मेरी पिय पयडीकएहिं
तोडेप्पिणु णिव्वरु णेहवासु
अप्पणिय एह मइं भणिय काइं
संचियणियकम्मवसंगयाइं
एक्कं मइं जाएवउं णियाणि
जं अच्छिवि पुणु वि विणोसभाउ

पुक्खरवरदीवइ पुव्वमेरु ।
णइ कीलमाणकारंडजुयल ।
डिंडीरपिंडपंडुरियतीर ।
लोलंतथूलकल्लोलमाल ।
परिभमियगहीरावत्तवलय । 5
णामेण सीय सीयल सगाह ।
उवयंठि ताहि संठिय सुसीम ।
तहि णयरहि णरवइ पुहइपालु ।
दावियरोमावलिअंकुरोहं ।
कयपत्तावलि अहिजणियराम । 10
कोमलिय सरस संदिणकाम ।
णं तासु जि केरी हत्थभल्लिं ।
तहु वल्लह देवि वसंतलच्छि ।
णीसासविवज्जिय पिहियणेत्त ।
णिप्फलु मोहंधहुं मोहजालु । 15
हसइ व दसणेहि णिसिक्किएहिं ।
अकहंति दुक्क परजम्मवासु ।
इह परियणसयणइं जाइं जाइं ।
जाहिति एंव सव्वाइं ताइं ।
तो वरमइ जुंजमि अरुहणाणि । 20
तं मुच्चइ एंव भणेवि राउ ।

यत्ता—करु दैति विहेय कुंभिणि व्व तोसियजणहु ॥

कुंभिणि ढोएवि चंदणणोमहु णंदणहु ॥ २ ॥

2 १ A उत्तुंग°; P उत्तुंगु. २ P °तडि साहिसाह. ३ A °सच्छण°. ४ A विरहयणायर-
णरमणणिरुहु. ५ A °अंकुरोह. ६ P °कुंतल°. ७ P कयवत्तावलि. ८ A वेढणव्भास°; P °वेडुणु°. ९ A पयडीकिएहि. १० A °णिवक्कम्म°. ११ A विणासु भाउ; P विणासिभाउ. १२ A चंदणणामें.

2 1 a °कोल° सूकरः; °कसेरु °कन्दः. 2 b °कारंडजुयल °हंसयुगुला. 3 a खरदंडसंड°
कमलवनम्. 4 a °सोंडाल° हस्ती. 6 a °तडसाहिसाह °तीरस्थितवृक्षशाखा. 7 b उवयंठि उपकण्ठे
समीपे. 9 a परिहातियतिवलइ परिखात्रयवत् वलिरेखात्रयेण. 10 a °भसलसाम भ्रमरमनोहरा.
11 a पियेत्यादि प्रियविटवेष्टनस्य उद्भास उत्कृष्टशोभा तस्यां कामः इच्छा यस्याः. 13 a सारंगसिलि-
वयच्छि शिशुहरिणाक्षी. 16 a पयडीकएहिं प्रकटीकृतैर्दन्तैः; b णिसिक्किएहिं निःक्रीडितैः क्रीडा-
रहितैर्दन्तैः. 22 विहेय वंशवर्तिनी; कुंभिणि हस्तिनी. 23 कुंभिणि पृथ्वी.

3

मुणिवरु जायउ संसारकूलि
सीउंद्धरोमु गयसीहरोलि
गुलुं सप्पि दुद्धु तेरंगु तेल्लु
पालंइ पारत्तिउ मेरुधीरु
उवयरणगहणि णिकखेवणेसु
जोयइ तसथावर मग्गचरणि
तं जंपइ जेण ण पावबंधु
तवु करिवि तिव्वु णिम्मक्कांमु
आराहण भयवइ संभरेवि
माणिककडयचेंचइयबाहु
बावीससमुहपमाण्याउ

आणंदमहामुणिपायमूलि ।
णिवसइ गिरिवरकुहरंतरालि ।
वियडीउ ण भुंजइ जइ वसिल्लु ।
णवकोडिविसुद्धउ वंभचेरु ।
परिहरइ दोसु रिसि भोयणेसु । 5
उच्चारखेलपस्सावकरणि ।
संजमभारालंकरियखंधु ।
बंधेप्पिणु तं तित्थयरणांमु ।
सो अवसणु कयणिरसणु मरेवि ।
संजायउ आराणि अमरणाहु । 10
तिरयणिंसीरु वण्णेण सेउ ।

घत्ता—तहु पक्ख दुवीस अवहियं^३ सासहु परिगणिय ॥
तइवरिससहास आहारंतरु मुणिभणिय ॥ ३ ॥

4

णिरुवमसुहसंपावणखणेण
सो कहिं वि ण मेल्लइ सुकलेस
परियाणइ पेच्छइ तमपहंतु
उदुमांससेसि जीवियपमाणि
भो गुज्झय वुज्झहि भमियसरहि
मल्लययदुमसुरहिउ मलयदेसु

रमणीरमणु वि सारइ मणेण ।
जिणु पणवइ गेणहइ चरणसेस ।
अट्टगुणसारु महिमा महंतु ।
आघोसइ सयमहु उदुविमाणि । 5
किं बहुए जंबूदीवभरहि ।
जहिं णरहिं परिट्ठिउ अमरवेसु ।

3 १ A सीहु व्व रोमगयं. २ P गुडु. ३ A नेरंगु and gloss दधि; T नेरंगु दधि. ४ A रसल्लु. ५ A पारइ पारत्तउ. ६ A गहणं. ७ P पस्सवणकरणि. ८ A तित्थु णिम्मक्कं. ९ AP काउं. १० AP णाउं. ११ P पमाणुआउ. १२ A सीरर. १३ AP अविहिय.

4 १ A रमण. २ AP उदुमासं. ३ AP उदुविमाणि. ४ P जंबूदीवि भरहि. ५ AP मल्लयदुमं.

3 1 a संसारकूलि संसारप्रतिकूल. 2 a सीउद्धरोमु शीतेनोर्ध्वरोमा. 3 a तेरंगु दधि; b वियडीउ विकृतयः मधुमांसमद्यनवतीतानि. 4 a पारत्तिउ परत्र प्रयोजनं यत्नेति पारत्रिको मोक्षार्थी; b णवकोडिविसुद्धउं नवभेदम्. 10 a चेंचइयबाहु अलंकृतबाहुः. 11 b तिरयणिसरीरु त्रिहस्तशरीरं. 12 अवहिय मर्यादा श्वासस्थ.

4 1 a संपावणखणेण संपादनावसरे; b सारइ करोति. 3 a तमपहंतु षष्ठनरकपर्यन्तम्. 4 b उदुविमाणि ऋतुविमाने. 5 गुज्झय गुह्यकः कुवेरः; भमियसरहि भ्रान्ताः शरभाः अष्टापदाः सरथा वा यत्र.

अट्टयालीसमो संधि]

महापुराण

[XLVIII.5.12]

रइकइयवकीलाकोच्छराउ
जहिं कामधेणुणिह गोहणाइं
जहिं णिच्चमेव मंगलणिणहु
रणरंगतुंगमायंगसीहु
मुहँयंदोहामियरंदचंद
विसहरवंदारयवंदवंदु
जज्जाहि तांवं तुहुं करहि तेंव

जहिं कामिणीउ णं अच्छराउ ।
जहिं कप्परुक्खरिद्धइं वणाइं ।
तहिं पुरवरु णामें रायभहु ।
दढरहु णरिंदु जयजयसिरीहु । 10
महएवि तासु णामें सुणंद ।
एयहं णंदणु होसइ जिणिंदु ।
संभवइ णयेंरु घर दिव्हु जेंव ।

घत्ता—ता वइसवणेण तं पट्टणु कंचणुं घडिउं ॥

मणिकिरणकरालु सग्गखंडु णावइ पडिउं ॥ ४ ॥

15

5

जहिं दीसइ तहिं सोवणभवणु
जहिं दीसइ तहिं हरिणीलणीलु
जहिं दीसइ तहिं मंडवुं विचित्तु
जहिं दीसइ तहिं मुत्तावलिल्लु
जहिं दीसइ तहिं कप्पररेणु
जहिं दीसइ तहिं थियकामधेणु
जहिं दीसइ तहिं वीणारवालु
जहिं दीसइ तहिं चलचिंधेचवलु
जहिं दीसइ तहिं विविहुच्छवोहु
जहिं दीसइ तहिं णच्चियमऊरु

जहिं दीसइ तहिं वणंसुरहिपवणु ।
जहिं दीसइ तहिं वररमणिलीलु ।
जहिं दीसइ तहिं घुसिणावलिल्लु ।
जहिं दीसइ तहिं णवतोरणिळु । 5
जहिं दीसइ तहिं गजियकरेणु ।
जहिं दीसइ तहिं वजंतवेणु ।
जहिं दीसइ तहिं अलिउलवमालु ।
जहिं दीसइ तहिं ससियंतधवलु ।
जहिं दीसइ तहिं कयरच्छसोहु ।
जहिं दीसइ तहिं सिरिविहवफारु । 10

घत्ता—जहिं दीसइ तेत्थु पुरवरु जणमणु रावइ ॥

पिययमहि सरीरु जिह तिह चंगउं भावइ ॥ ५ ॥

६ A कप्परुक्खणिद्धइं. ७ A मुहँयंदो. ८ P ताहं. ९ A णवरु. १० AP कंचणघडिउं.

5 १ AP णव°. २ P adds after this: जहिं दीसइ तहिं खेयरह कीलु, जहिं दीसइ तहिं सुरवरहिं मेळु. ३ A मंडव. ४ P चलचिंधु चवलु. ५ AP सिरिविविहफारु.

7 a °को च्छराउ दक्षाः. 10 b जयजयसिरीहु जगजयश्रीवाञ्छकः. 11 a °ओ हा मियं तिरस्कृतः. 14 कंचणु काञ्चनमयम्.

5 7 a °वमालु °कोलाहलः. 8 b ससियंतधवलु चन्द्रकास्तैः धवलम्. 9 a विविहुच्छवोहु विविधोत्सवसमूहः. 10 a सिरिविहवफारु श्रीविभवविस्तारः. 11 रावइ रजयति.

6

तहिं विजयणंदिरे	णिवणिहेलणे सुंदरे ।
णयंगि सियणेत्तिया	रयणमंचए सुत्तिया ।
णिणइ छउओएरी	सिविणए ईमे सुंदरी ।
गयं गलियमयजलं	भमियमिंगकोलाहलं ।
विसं रसियपेसलं	खरखुरग्गखयभूयलं ।
करालणहभइरवं	कयरवं च कंठीरवं ।
कुसेसयणिवांसिणि	सिरिसुविंदसीमंतिणि ।
पसूयसयमालियं	भमरपंतियाकालियं ।
विहुं विहियजामिणि	खरयरं खचूडामणि ।
झसाण जुयलं चलं	कुडजुयं ससंकामलं ।
सरोरुहसरोवरं	मयरमंदिरं गज्जिरं ।
मइंदपवखुदयं	रयणचित्तियं पीढयं ।
पुरंदरणिहेलणं	भवणमुज्जलं भावणं ।
महारयणरासियं	सिहिणमुखसिहुब्भासियं ।

5

10

घत्ता—इय पेच्छिवि ताए रायहु गंपि समांसियउं ॥
सिविणियंफलु तेण कंतहि कंतं भासियउं ॥ ६ ॥

15

7

जस्स छत्तत्तयं	जस्स लोयत्तयं ।
वहइ दासित्तणं	कुणइ गुणकित्तणं ।
मणिमयरकुंडलो	जस्स आहंडलो ।
धिविवि णवकुवलयं	णवइ कमकमलयं ।
सो तुहं तणुरुहो	चंडि होही सुहो ।

5

6 १ AP विजयमंदिरे. २ A छउओवरी; P तुच्छओयरी. ३ AP इमं. ४ P °णिवासिणी. ५ A सिरि उविंद°. ५ P °सीमंतिणी. ६ AP भवर°. ७ A मयंदसुर°; P मइंदसिर°. ८ AP रयणणिम्मियं. ९ P समासिउं. १० AP सिविणय°.

6 2 a णयंगि नताङ्गी. 3 a णिणइ पश्यति; छउओयरी क्षामोदरी. 5 a रसियपेसलं शब्देन मनोहरम्. 6 b कंठीरवं सिंहम्. 7 a कुसेसय° कमलम्; b उ विंदसीमंतिणि उपेन्द्रो विष्णुस्तस्य भार्या. 9 a विहियजामिणि कृतरात्रिं निशाकरमित्यर्थः. 10 b कुडजुयं कुम्भयुगलम्. 11 b मयरमंदिरं समुद्रम्. 12 a मइंदपवर° मृगेन्द्रप्रधानः सिंहः. 14 b उरुसिहुब्भासियं प्रचुर-
स्वालोद्भसितम्.

देवदेवो जिणो	खंतिपोमिणिइणो ।	
बुद्धिं कंती सिरि	लच्छि किंती हैरी ।	
गम्भसुद्धीयरी	अमरवरसुंदरी ।	
मत्तगयगामिणी	राइणो सामिणी ।	
ताहिं संसेविया	तित्थणाहंविया ।	10
दुक्खपक्खक्खया	हेमबुद्धी कया ।	
वित्तएणं सयं	जाव छम्मासयं ।	
आइमासंतरे	किण्हपक्खंतरे ।	
अट्टमीवासरे	रविकिरणभासुरे ।	
रिक्खए रुढए	उत्तरासाढए ।	15
माउयासंगओ	गम्भवासं गओ ।	
तत्थ जंभारिणा	वेरिसंवारिणा ।	
मण्णिऊणं पई	पुंजियं दंपई ।	
सोत्तकोडीसमे	वारिहीणं गमे ।	
णाणविद्धंसयं	पल्लचोत्थंसयं ।	20
संजंमे संमए	णट्टए धम्मए ।	
पुप्फदंतंतरे	माहमासे वरे ।	
छीणमालंछणे	वारसिल्ले दिणे ।	
णंदेवीसुओ	विस्सजोए हुआओ ।	
तांव संतोसिओ	आगओ कोसिओ ।	25
अग्गि वाऊ सही	दंडधारोवही ।	
रिंछवाहो परो	वारुणासामरो ।	
पोमसंखाहिवो	सूलपाणी भवो ।	
चमर वइरोयणो	भाणु मयलंछणो ।	
सयल देवा खणे	तूसमाणा मणे ।	30
आगैया तं पुरं	राइणो मंदिरं ।	

घत्ता—उत्तुंगु सुवंसु कणयच्छवि गहमालियउ ॥

जिणमेरु सुरेहिं मेरुगिरिहि संचालियउ ॥ ७ ॥

7 १ A किंति. २ A कंति. ३ AP हिरी. ४ P भामिणी. ५ A कण्हपक्खंतरे. ६ AP पई. ७ AP पुज्जिओ दंपई. ८ A °विद्धंसियं. ९ A संयमे. १० A छीलमालंछणे but records a p in second hand : झीणमयलंछणं इति वा पाठः. ११ सिही. १२ A विही. १३ A वारुणो सामरो. १४ A आगयं तं पुरं.

7 6 a °इणो सूर्यः. 12 a वित्तएणं धनदेन. 13 a आइमासंतरे चैत्रमासे. 19 b वारिहीणं गमे वारिहीणां सागरोपमाणां गमने. 20 b पल्लचोत्थंसयं पल्लचतुर्थीशे सर्वथा धर्मोच्छेदे सति. 23 a छीणमालंछणे चन्द्रे क्षीणे सति, कृष्णपक्षे इत्यर्थः. 24 b विस्सजोए उत्तराषाढनक्षत्रे. 25 b कोसिओ इन्द्रः. 26 a सही सभीः इन्द्रात् भीतः. 26 b अवही सावधानबुद्धिः.

8

तम्मि सेलसिंगए
वंदिओ जसंसिओ
धम्मतिथरायओ
सीयलेण सीयलो
सिंचिओ महुच्छवे
देहदित्तिपिंगलं
णीयवालकंदलं
रायहंसमाणियं
दिव्ववाससुंदरे
कक्करे विलंबियं
किंणरेहि वंदियं
संचुयं लयाहरे
भग्गतोडमंडणं
झ त्ति धावमाणयं
सित्तखेयरीवरं

पंडुपत्थरंगए ।
वज्जिणा णिवेसिओ ।
दुक्खतोयपोयओ ।
वारिणा गुणामलो ।
देवदुंदुहीरवे ।
सव्वलोयमंगलं ।
चारु सच्छविच्छुलं ।
जाइ ण्हाणवाणियं ।
मंदरस्स कंदरे ।
चंचरीयचुंबियं ।
दाणवाहिणदियं ।
णायसुंदरीसिरे ।
पावपंकखंडणं ।
धोयंदत्तिदाणयं ।
अक्खकीलियाहरं ।

5

10

15

घत्ता—जं एव वहतु भरइ सिंहरिविवरंतरइं ॥

तं जिण्णहाणंबु हणउ भवियजम्मंतरइं ॥ ८ ॥

9

तं सइं हेट्टामुहुं जइ वि जाइ
सक्केण करिवि अहिसेयभहु
णिहियउ महएविहि पाणिपोमि
वंदिवि कुमारु भावें तिणाणि
जायउ जुवाणु देवाहिदेउ
जसु एक्कु वि देहावयउ णत्थि
किं जिणहु अण्णु उवमाणु को वि

उद्धु तो वि भव्वाइं णेइ ।
आणिउ जिणपुंगमुं रायभहु ।
णं इंदिंदिरु पप्फुल्लपोमि ।
गउ सग्गावासहु कुलिसपाणि ।
किं वण्णमि रुवें मयरकेउ ।
मेसहु उवमिज्जइ केव हत्थि ।
कइयणु जंपइ धिट्ठिमइ तो वि ।

5

8 १ A पत्थरंगए, २ P वंदिउं, ३ A भ^०विच्छलं, ४ A ण्हवणपाणियं; P ण्हवणवाणियं, ५ A संचुयं, ६ A जक्ख^०; P जक्ख^०; T अक्ख^०, ७ A जिणवरण्हाणंबु.

9 १ AP भवियाइं, २ P पुंगुवु, ३ A मसयहु.

8 1 b पंडुपत्थरंगए पाण्डुरशिलाग्रे, 2 a जसंसिओ यशसा सितः, 3 b पोयओ प्रव-
हणः नौः, 7 a बालकंदलं अभिनवाङ्कुरम्, 8 b ण्हाणवाणियं स्नानोदकम्, 10 a कक्करे गिरिदन्ते,
गुहायाम्, 12 a संचुयं सुतम्, 13 b अक्खकीलियाहरं इन्द्रियक्रीडाग्रहम्.

9 2 b रायभहु राजभद्रनगरम्, 3 b इंदिंदिरु भ्रमरः, 7 b धिट्ठिमइ धृष्टतया.

अट्टयालीसमो संधि]

महापुराण

[XLVIII.10.14

हेमच्छवि संगरभीसणाइं
पुव्वहं तरुणत्तं परिवडंति
करिवसहविमौणावाहणेण
अहिसिंचिवि देवहु पट्टु बद्धु
महि माणंतहु पुव्वहं गैयाइं
तेणेक्कहिं दिणि कीलावणंति

तणुमाणें णवइ सरासणाइं ।
जा पंचवीससंहसाइं जंति ।
तांवावेप्पिणु हरिवाहणेण । 10
णारियणेहे सो वि वद्धु ।
पण्णाससहासइं णिग्गयाइं ।
कीलंतें णवकमलोयरंति ।

घत्ता—खरदंडकरंडि पिंडियतणु करलालियउ ।

णं सिरिताविच्छु मुउ छच्चरणु णिहालियउ ॥ ९ ॥ 15

10

जं दिट्ठु मओ महुयरु सणालि
ता चितइ जिणु सिरिसवसाहं
हो धिगिधिगत्यु धणु घरु कलत्तु
खणि णच्चइ खणि गायइ सरेहिं
खणि णिद्धणु खणि विहवत्ति थाइ
हउं सुकइ सुहडु हउं चाइ भोइ
हउं चंगउ एंव भणंतु मरइ
जहिं जहिं उप्पज्जइ तहिं जि वंधु
सहुं जाइ ण परियणसयणसत्थु
भासंतइ संजयसम्मयाइं
अणुकूलिउ तेहिं तिलोयणाहु
तें णहवणु करिवि पट्टु महिउ जेव

मयरंदालुद्धउ आरणालि ।
अलिविहि होसइ अम्हारिसाहं ।
जणु सयल मोहमइराइ मत्तु ।
खणि रोवइ उरु ताडइ करेहिं । 5
उत्ताणाणणु गव्वेण जाइ ।
हउं सृहउ हउं णिप्फण्णजोइ ।
जोणीमुहेसु संसरइ सरइ ।
अण्णाणल्लणु णउ णियइ अंधु ।
संसारि णं कासु वि को वि पत्थु ।
ता पत्तइं सुरवरगुरुसयाइं । 10
तांवाइउ सामरु अमरणाहु ।
हउं जडु कइ किंकिर कहमि तेंव ।

घत्ता—णियगोत्तहियत्तु पुणु पुणु हियवइ भावियउ ॥

संताणि सडिंभु णरणाहेण णिरुवियउ ॥ १० ॥

४ A °सहसाइं होंति. ५ A °विवाणावाहणेण. ६ A माणेंतहु. ७ A हयाइ. ८ P ताणेक्कहिं.
९ A तं सिरि°.

10 १ A दिट्ठउ महुयरु मउ सणालि; P मुउ सुणालि. २ A उत्ताणणु जणु गव्वेण जाइ; P
खणि उत्ताणणाणु गव्वेण. ३ AP णिप्पणु. ४ A भणंति. ५ AP ण कोइ वि कासु एत्थु. ६ A
संजयसंयमाइं; P संजयसंगमाइं. ७ A किर कह कहमि.

11) a करिवसह° गजश्रेष्ठः; b आवेप्पिणु आगत्य; हरिवाहणेण इन्द्रेण. 12 a माणंतहु
मुञ्जानस्य. 14 खरदंडकरंडि पद्मकोशे. 15 °ता विच्छु पुष्पविशेषः.

10 1 b आरणालि कमले. 2 b अलिविहि भ्रमरसदृशं विधानं मरणमित्यर्थः. 7 b सरइ
रतियुक्तः. 10 b सुरवरगुरु° लौकान्तिका देवाः.

11

सुकंकहि सिवियहि चडिवि चलिउ
ओइण्णु सहेउयवणि महंतु
माहम्मि मासि तिमिरेण कालि
छट्टोववासु सड्डइ करेवि
अवरहि दिणि णहयललगसिहर
णउ एयहु हियवउ सुण्णघडिउ
णउ परिहइ चीवरु रंगरिड्डु
णउ सूलवालु कंकालधारि

सुरयणु जयजय पभणंतु मिलिउ ।
चरियावरणइं कम्मइं खवंतु ।
वारहमइ दिणि जार्यइ वियालि ।
सहुं रायसहासं दिक्ख लेवि ।
भिक्षवाइ पइड्डु अरिड्डणयरु । 5
णउ भक्खइ पल्लु णियपत्तपडिउ ।
वहु का वि भणइ णउ एहु वुहु ।
णउ करि कवालु णउ देहि णारि ।

घत्ता—णउ धरइ पिणाउ णउ फणिकंकणु फुरियकरु ॥
हुंकारु ण देइ णउ उच्चारइ गेयसरु ॥ ११ ॥

10

12

णउ णडइ ण दावइ ढकसहु
सुरवहुरएण रइयाइं जाइं
णउ कहइ वेउ पसुहणणडंभु
वहु का वि भणइ णउ चक्कपाणि
णारायणु एहु ण होइ माइ
अरहंतु भडारउ दोसमुक्कु
अब्भागयवित्तिवियाणएण
तहु किउ भोयणु पांसुयविहीइ
नूवसिरि कुसुमाइं णिवाइयाइं

वहु का वि भणइ णउ एहु रुहु ।
वयणाइं णत्थि चत्तारि ताइं ।
वहु का वि भणइ णउ एहु वंभु ।
ण पउंजइ दाणवप्राणहाणि ।
जाणंमि विक्खायउ भुवणभाइ । 5
घरंप्रंगणि प्रंगणि जाव दुक्कु ।
ता णविवि पुणव्वसुराणएण ।
नूव संपीणिउ अक्खयणिहीइ ।
सुरणिर्यरहिं तूरइं वाइयाइं ।

घत्ता—संवच्छर तिणिण छम्मत्थु जै महि हिंडियउ ॥
विल्लहु तलि देउ घाइचउकें छड्डियउ ॥ १२ ॥

10

11 १ AP सुकंकह. २ A ओयण्णु; P अवहण्णु. ३ P वारहवइ. ४ A जायउ. ५ P सड्डइ. ६ P फल्लु. ७ A णियपत्ति पडिउ. ८ A ०रिड्डु.

12 १ P णहु. २ AP पाणहाणि. ३ AP जाणिवि. ४ AP रायहु घरंप्रंगणि जाव दुक्कु. ५ AP फासुय. ६ AP णिव. ७ AP णिव. ८ A ०णियरें. ९ A वेल्लिहि तलि.

11 1 a सुकंकहि शुक्काङ्कनाम्न्यां शुक्कप्रभायां वा. 3 a तिमिरेण कालि अन्धकारेण कृष्ण, कृष्णपक्षे इत्यर्थः. 4 a सड्डइ श्रद्धया. 6 b णियपत्तपडिउ निजपात्रे पतितम्. 8 a सूलवालु खड्गः. 9 पिणाउ पिनाकं शिवधनुः.

12 2 a सुरवहुरएण तिलोत्तमासकेन. 7 a अब्भागयवित्तिवियाणएण अभ्यागते वृत्तिं जानातीति तादृशेन राज्ञा; b पुणव्वसुराणएण पुनर्वसुराज्ञा. 11 विल्लहु तलि विल्ववृक्षस्य तले.

13

तांवायउ सुरयणु करइ थोत्तु
जइ तुहुं गोवाँलु णियारिचंडु
जइ पइं कुडिलत्तणु मुक्कु ईस
जइ तुहुं संसारहु णिरु विरत्तु
जइ तुहुं मुक्कुउ संगग्गहेण
जइ तैइं विद्धंसिउ सयलु कामु
जइ तुहुं सामिय संजमपयासि
तुहु णाहासियइं ण जइ पडंति
जै पइं जि रउइइं दूसियाइं
जइ रयणइं तुहु तिण्णि वि पियाइं

संभरइ विरुद्धउ जिणचरित्तु ।
तो काइं णत्थि करि तुज्झ दंडु ।
तो काइं तुहारा कुडिल केस ।
तो किं तेरैउ इहु अहरु रत्तु । 5
तो किं तुहु तिजगपरिग्गहेण ।
तो किं तुहुं पुणु संपण्णकामु ।
तो किं कमुं कमलहु उवरि देसि ।
तो किं एयइं चमरइं पडंति ।
तो आसणि किं सीहइं थियाइं । 10
तो तुहुं किर णिरलंकारु काइं ।

यत्ता—थेणत्तु णिसिद्धु जइ तुहुं तो कंकेलितरु ॥

अच्छरकरसोह हरइ काइं कयदलपसरु ॥ १३ ॥

14

तुहुं माणुसु भुवणि पसिद्धु जइ वि
जइ कासु वि पइं णउ दंडु कहिउ
जइ रूसहि तुहुं सरमग्गणाहं
जइ वारिउ पइं परि घाउ एतुं
जइ पइं छड्डिय मंडलहु तत्ति
कहिं एक्कदेसरुहु तुहु महेस
ण वियाणविं तेरउ दिव्वचारु
इय वंदिवि वेण्णि वि संणिविद्ध

माणवियपयइ तुहु णत्थि तइ वि ।
तो किं छत्तत्तइ फुरइ अहिउ ।
तो किं ण देव कुसुमच्चणाहं ।
तो किं हम्मइ दुंदुहि रसंतु ।
तो किं पुणु भामंडलपवित्ति । 5
कहिं बहुजणभासइ मिलिय भास ।
सोहम्माहिवइ सणकुमारु ।
देवेण सिद्धि णीसेस दिद्ध ।

यत्ता—एयासी तासु जाया जाणियधम्मविहि ॥

गणहर गणणाह गुरुयण गुरुमाणिक्कणिहि ॥ १४ ॥

10

13 १ P has before it: उप्पायउ केवलु जयपयक्खि, पूसहु चउदसि पढमिल्लपक्खि. २ A गोवाल. ३ AP तेरउ अहरगु रत्तु. ४ AP पइं. ५ A तो पुणु किं तुहु. ६ AP संपुण्णकामु. ७ A कम. ८ A जइ; P जं. ९ AP तो तुहु.

14 १ A माणसु. २ AP दंतु. ३ A हम्मइ किं. ४ A एक्कदेस तुहु तुहु महेस; P एक्कदेस तुहुं तुहुं महेस. ५ A किं बहुजणभासइ; P किं बहुजणभासहि. ६ AP सणकुमारु.

13 6 a संगग्गहेण परिग्रहस्वीकारेण. 7 b संपण्ण का मु वाञ्छितदातृत्वम्. 8 b कमु पदम्. 9 a णा हा सि य इं हे नाथ, आश्रितानि. 10 क य द ल प स र कृतपत्रप्रसरः, पक्षे, चौरा अपि दलं संग्रामं कुर्वन्ति.

14 1 b माण वि य प य इ नरप्रकृतिः अन्नपानास्वादानादिका. 2 b अहिउ अधिकम्. 3 a सरमग्गणाहं स्मरवाणानाम्. 5 a मंडलहु देशस्य. 7 a दिव्वचारु दिव्यस्वरूपम्. 8 b सिद्धि जगत्स्थितिः.

महरिसिहिं महाचरणायराहं
एकूणसद्विसहसइं सयाइं
भयसहसइं दोसय सावहीहिं
बारहसहसइं वेउव्वियाहं
पंचेव ताइं णयसयजुयाइं
सयसत्तपमाणुज्जोइयाहं
इय एकु लक्खु जायउ जईहिं
सावयहं लक्ख दो सुहमईहिं
तहिं देवहं वुज्झिय केण संख
भाभासुरु भव्वंभोयमाणु
सो पुव्वसहासइं पंचवीस
संमेयसेलि हल्लंततालि
सतवप्पहावपरिवियलियासु

चउदहसय पुव्वंगोहराहं ।
दुइ सिक्खहुं सिक्खावहि रयाइं ।
पुणु सत्तसहासइं केवलीहिं ।
इच्छियइं सरूवइं होंति जाहं ।
मणपज्जयवन्तं संथुयाइं । 5
तहु पंचसहासइं वाइयाहं ।
लक्खाइं तिणिण वरसंजईहिं ।
चत्तारि लक्ख जहिं सावईहिं ।
संखेज्ज तिरिय हयसंककंख ।
सहुं एत्तिपहिं महि विहरमाणु । 10
अतिवरिसइं उम्मोहेवि सीस ।
सहुं भिक्खुसहासं हरिणवालि ।
थिउ देहविसगं एकु मासु ।

घत्ता—आसोइ पवण्णि पुव्वासादसियद्वमिहि ॥

अवरणहइ सिद्धु थिउ मेइणियहि अद्वमिहि ॥ १५ ॥

15

वज्जट्ठितुलाघणघडियगेहु
अवरेक्कहिं फुल्लइं घल्लियाइं
अवरेक्कहिं किउ जयणंदघोसु
अवरेक्कहिं थुउ संसारहारि
अवरेक्कहिं पैणमिउ मोक्खगामि
अण्णहिं अण्णणइं साहियाइं

सिहिदेवहिं दड्डउ देवदेहु ।
अण्णहिं कव्वइ उव्वेल्लियाइं ।
अण्णहिं णच्चिउं मणणयणतोसु ।
अण्णहिं हयं झल्लरि पडह भेरि ।
अण्णहिं वंदिय जिणंसिद्धभूमि । 5
वाहणइं मेहवहि वाहियाइं ।

15 १ AP पुव्वंगायराहं. २ A सिक्खावइ थियाइं; P सिक्खावहि रियाइं. ३ A बारहसयाइं.
४ A पंचेव ताइं णवसंजुयाइं; P सत्तेव ताइं वयसंजुयाइं. ५ A reads a as b and b as a.
६ A उम्मोहिय वि सीस. ७ A भिक्खसहासं. ८ A सियल्लट्ठिमिहि. ९ A मेइणियइ.

16 १ AP जयणंदिघोसु. २ A झल्लरि हय पडह. ३ AP कय बहुविहविहूइ. ४ AP जिणदेहभूइ.

15 2 b सिक्खावहि रयाइं शिक्षापथे स्तानि. 11 b अतिवरिसइं त्रिवर्षहीनानि; उम्मो-
हेवि सीस शिष्यानसंज्ञान् कृत्वा. 12 b हरिणवालि मृगपालके. 13 a परि वि य लिय सु नष्टाः.
14 आसोइ आश्विनमासे.

16 1 b सिहिदेवहिं अग्निदेवैः. 2 b उव्वेल्लियाइं उच्चरितानि. 6 b मेहवहि गगने.

गय गियणिलयहु सुर विहवफार   जिणगुणकहरंजियहिययसार ।
 गयणयलि चरंति चवंति पंवं   जगि कम्मवंधु को महई पंवं ।
 वत्ता — णिकिरिउ करिवि मणवयणंगइं परिहरिवि ॥
 थिउ सीयलसामि मोक्खमहापुरि पइसरिवि ॥ १६ ॥

10

17

पसियउ परमेसरु परमंसमणु   अम्हेंहं वि तहिं जि संभवउ गमणु ।
 पुणु अक्खइ गणहरु सेणियासु   सम्मत्तरयणरुइसेणियासु ।
 गयलेसि परिट्ठिइ णाणसेसि   णिव्वाणु पराइउ सीयलेसि ।
 तित्थंति तासु विच्छिण्णधम्मु   पसरिउ जणवइ रयमइलु कम्मु ।
 विणु वत्तारयसोयारएहिं   भव्वेहिं भवण्णवतारएहिं । 5
 पुरगामणयरसोहाणिवेसि   मलययसुरहिइ तहिं मलयदेसि ।
 पडिवक्खलक्खसंजणियतासु   भदिलपुरि सिरिभदावयासु ।
 कालें जंतें कुलगयणचंदु   वणरहु णामें जायउ णरिंदु ।
 णीहारसरिसजसविमलकंति   तहु सच्चकित्ति णामेण मंति ।
 अत्थाणमज्झि उवविट्ठ राय   एक्कहिं दिणि दाणालाव जाय । 10
 वत्ता — आहासइ रुहु भूरिसम्म जियधम्मचुउ ॥
 सालायणमुंहु णामें अण्णु वि जांसु सुउ ॥ १७ ॥

18

गोदाणभूमिदाणंतरां   कच्चोलइं थालइं मणहरां ।
 सोवण्णइं रयणइं अंवरां   फलछेत्तइं धवलहरं पुरां ।
 हयं गय रहवर पीणत्थणीउ   कण्णा कलवीणालांविणीउ ।
 वरदब्भपवित्तंक्रियकरां   जो देइ णरेसं दिएसरां ।
 सो कणयविमाणहिं विण्हुलोउ   संप्रावइ माणइ दिव्बु भोउ । 5
 तं णिसुणवि पभणइ सच्चकित्ति   कहिं कामुउ कहिं परलोयवित्ति ।

५ AP चडंति. ६ A सुयइ.

17 १ A परमसरणु. २ A अम्हें. ३ AP भवंतर°. ४ AP तासु.

18 १ P गय हय. २ A °लावणीउ. ३ AP णरेसु. ४ AP संपावइ.

7 b °रंजियहिययसार रञ्जितं हृदयसारं मनो येषां ते. 8 b महइ मश्राति.

17 1 a पसियउ प्रतीदतु. 2 b °रुइसेणियासु °दीप्तिपंक्तेः. 5 a वत्तारंयसोयारएहिं
 धक्तुश्रोतृभ्याम्. 6 b मलययसुरहिइ मलयजं चन्दनं तेन सुरभिते. 7 a °संजणियतासु संजनितवासः.
 10 b दाणालाव दानालापः, दानकथा. 11 रुहु रौद्रध्यानी.

18 1 b कच्चोलइं पानपात्राणि. 4 a °दब्भपवित्तं दर्भमुद्रिका. 5 a विण्हुलोउ विण्णुलोकम्.

XLVIII.18.7]

पुष्पयंतविरइयउ

[सीयलणाहणिज्वाणगमणं

कहिं णिबहु कहिं अंबयफलाइं
कहिं खीरु महरु कहिं राइयाउ
मग्गइ मंचउ वरभूमि हेसु
मुइ डिंभइ उयर हर्णतु रडइ

कहिं खरयरसिल कहिं सयदलाइं ।
वंभणमईउ कुविवेइयाउ ।
मग्गइ कुमारि भुंजइ सकामु ।
अण्णाणिउ भवसंसारि पडइ । 10

घत्ता—भक्खइ मृगमासु सुज्झइ पिंपलफंसणिण ॥
णिउ णरयहु लोउ णिग्घिणवंभणसासणिण ॥ १८ ॥

19

अण्णाणिणि पसु पुण्णेण रहिय
जा गाइ चरंति अमेज्जु खाइ
पाणिउ तणुसंगे होइ मुत्तु
कयप्राणिवग्गणिप्राणियाइ
जइ देइ देउ तो होउ चाइ
दिज्जइ सुपत्तु जाणिवि सणांणु
भाविज्जइ जीवदयालु भाउ
णियमिज्जइ कुवहि चरंतु चित्तु

बंधणताडणदुक्खेण गहिय ।
सा किं संफासें सुद्धि देइ ।
सोत्तिय तं बुच्चइ किह पवित्तु ।
किं एयंइ पुत्तकहाणियाए ।
कुच्छियदाने सग्गहु ण जाइ । 5
सुय भेसहु अभयाहारदाणु ।
पुज्जिज्जइ सामिउ वीयरउ ।
वज्जिज्जइ परधणु परकलत्तु ।

घत्ता—जभु दिण्णइ दाणि होइ महंतु अणंतु फलु ॥
तं उत्तमु पत्तु पणंवंतहं परियलइ मलु ॥ १९ ॥

10

20

जे वज्जियपुत्तकलत्तणेह
अपरिग्गह जे गिरिगहणणिलय
जे णिवडिय भवुद्धरणलील
जे अरिवंधवहुं मि समसहाव
दिज्जइ जोग्गउ आहार ताहं
सत्थेण णाणु अण्णेण भोउं

दुद्धरमलपडलविलित्तेह ।
भयलोहमोहमयमाणविलय ।
उवसग्गपरीसहसहणसील ।
णिग्गंथ णिरंजण मुक्कगांव ।
मज्झणिण पइदुहं मुणिवराहं । 5
फलु दाणसूरु नुंव लहइ लोउ ।

५ AP मग्गइ घर मंचउ भूमि हेसु. ६ AP सिगमासु. ७ AP पिप्पल°.

19 १ A अण्णाणि. २ A होइ. ३ AP कयपाणिवग्गणिप्राणियाइ. ४ A एणइ. ५ A सुणाणु. ६ A परहणु. ७ A पणंवंतहु.

20 १ AP गलियगाव. २ P पवणु; P adds after this: बलत्तुलिउं णां तेलोक्कभवणु.
३ AP णिव.

7 b खरयरसिल कठिनशिला. 8 a राइया राजिका आसुरी मोहरी).

19 1 a अण्णाणिणि अज्ञा गौः. 2 a अमेज्जु विष्ठा. 3 a मुत्तु मूत्रम्. 6 a सणाणु सज्ञानि, पात्रं शाल्वा; b सुय श्रुतं शास्त्रदानम्. 8 a कुवहि कुमारीं.

20 2 a गिरिगहणणिलय गिरिगहनवासिनः 3 a णिवडिय° संसारे पतिताः.

अभयोसहेहिं परियलइ रोउ
ता सालायणमुंडेण उचु
विणु आगमेण किं तुहुं पमाणु
पडिउत्तरु दिण्णउं सावएण
अम्हारउं सासणु णत्थि वप्प
णरणाहु पयंपइ तुह सुईउ

ण कया वि णिहालइ दुक्खजोई ।
दावहि तेरउं सिद्धंतसुत्तु ।
माणवु पायडमाणवसमाणु ।
इह सीयलपरमेसं गएण । 10
जं रुच्चइ तं तुहुं चवहि विप्प ।
दावहि दियवरदावियगईउ ।

घत्ता—ता कुणयरएण विप्पे जिणमउ णिरसियउं ॥

सइं विरइवि कव्वु आणिवि रायहु दरिसियउं ॥ २० ॥

21

रइयाइं ललियाइं कव्वाइं भणिऊण
तव्वासराओ तहिं दुट्ठहिययाइं
गुरुदेवपडिकूलणुप्पणगावाइं
कयपियरमिसगसियपैसुपेसिगासाइं
गोदाणभूदानदढवद्धतिट्ठाइं
गुणवंतणिंदिरइं णियकुलमयंधाइं
मयहडुर्चडिरइं पाणियसउच्चाइं
धरियक्खसुत्ताइं मृगं चम्मभूसाइं
धणधरणिघरपणइणीमोहमूढाइं
दुग्धोदुप्पोसपोसणपयट्ठाइं
आसवमयावेसपसरियविडंवाइं

देहीणं संदेहवुद्धीउ जणिऊण ।
णिद्धम्ममग्गामि कस्मेण णिहियाइं ।
वडंतसुविचित्तमिच्छत्तभावाइं ।
पयलंतमहुसोमपाणाहिलासाइं ।
उट्ठिर्यंकरग्गाइं किविणाइं दिट्ठाइं । 5
दुग्गंधरसभरियणवदेहरंधाइं ।
हिंसाइ घडियाइं पव्वमट्टसच्चाइं ।
पालासदंडाइं कासायवासाइं ।
छक्कम्मगंभीरजरक्खवुद्धाइं ।
सुयसत्थवित्थारविलसियमरट्ठाइं । 10
जीवंति दीणाइं वंभणकुटुंबाइं ।

घत्ता—गयसीयलदेवि भरहि जाय परपत्तविहि ॥

संपीणइ विणु पुप्फदंत पणवंत सिहि ॥ २१ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुप्फयंतविरइए

महाभच्चभरहाणुमणिण महाकव्वे सीयलणाहणिव्वाणगमणं

णाम अट्टयालीसमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४८ ॥

॥ सीयलणाहचरियं समत्तं ॥

४ P adds: पच्चेल्लिउ पावइ सरसु भोउ. ५ AP पजंपइ.

21 १ A देहेण. २ A देवगुरुकूलणुप्पणगवाइं; P देवगुरुपडिकूलणुप्पणगावाइं. ३ A °अयमांसगासाइं. ४ A पयडंत°. ५ P °सोमपाणा°. ६ A उट्ठिर्य°. ७ AP पिट्ठाइं. ८ A मयहुंड-चंडिरइं; P मयहडुचडिरइं. ९ A मयचम्म°; P मिगचम्म°. १० A दुग्धुदुग्धोस°. ११ AP आसव-मयावेस°. १२ A अट्टयालीसमो. १३ AP omit the line.

21 4 a °पे सिं मांसवल्लूरिका. 9 b छक्कम्म° पठनपाठनयजनयाजनदानप्रतिग्रहरूपाणि पद्द-कर्माणि; °जरक्ख° पुराणकूपः. 10 a दुग्धोदुग्ध° मधु; दुप्पोस° मांसम्. 11 a आ सवेत्या दि ब्रह्मचारी गृहस्थो वानप्रस्थो यतिश्चेत्येवंरूप आवेशो ब्राह्मण इत्येवंरूपो मदोपेतो वर्णानां गुरुरित्यभिनिवेशस्तेन प्रसृतो विडम्बो लोकवच्चकत्वं येषाम्. 12 परपत्त° अन्यस्य पात्रम्.

IL

दहमउ गुरु मइं तुह कहिउ देउ मोक्खमाणससरहंसु ॥
अवरु वि सुणि सेणिय भणमि पयारहमउ जिणु सेयंसु ॥ ध्रुवकं ॥

1

जासु ण मुक्का मारें मग्गण	जो जाणइ जीवहं गुण मग्गण ।
जेण ण खंडणु किउ चारित्तहु	तवपव्वारें णिच्चारित्तहु ।
जो ण वडिउ संसारसमुदइ	मुदिउ जेण तिलोउ समुदइ । 5
अकयइ णिच्चइ पडिमारुवइ	जासु ण रमइ दिट्ठि तयैरुवइ ।
जो णाणें पेक्खइ णीसेसु वि	पयजुयलइ णिवडइ जसु सेसु वि ।
जो सुक्कियमहियम्महु विसहरु	जो पंचिदियविसहरविसहरु ।
जेण राउ मेल्लविय भुयंगय	जासु ण पत्तावलि वि भुयंगय ।
भालि ण दिजइ जसु तिलउल्लउ	जो अप्पणु तिहुयणि तिलउल्लउ । 10
जो परिहइ ण कयाइ वि कंकणु	णउ फंसइ सच्चित्तउं कं कणु ।
णिच्चेलकु जेण पडिवण्णउं	जइ वि चीरु चंगउं पडिवण्णउं ।
तो वि ण परिहइ जो णिण्णेहलु	जो ढोयइ णरि णिरु णिण्णे हलु ।
तहु देवहु संचियसेयंसहु	पयजुयलउ वंदिवि सेयंसहु ।

वत्ता—पुणु अक्खमि तहु तणिय कह कित्ति वियंभउ महुं जगगेहि ॥ 15
पुक्खरवरदीवंतरइ सुरादिसि मेरुहि पुव्वविदेहि ॥ १ ॥

A has, at the beginning of this Samdhi, the following stanza:—

सया सन्तो वेसो भूषणं सुद्धसीलं
सुसंतुष्टं चित्तं सव्वजीवेसु भेत्ती ।
मुहे दिव्वा वाणी चारुचारित्तभारो
अहो खण्डस्सेसो केण पुण्णेण जाओ ॥ १ ॥

This stanza is found in P at the beginning of Samdhi L. K does not give it anywhere.

1 १ AP सुणु. २ APT तियरुवइ. ३ P adds after this: दूरविमुक्कउ वंधविसेसु वि, सममणु बहुधणेसु णीसेसु वि. ४ A महिजम्महु. ५ AP सचित्तउं. ६ AP तो णवि. ७ A जइ णिण्णेहलु.

1 3 a मग्गण वाणाः; b गुण गुणस्थानानि; मग्गण चतुर्दश मार्गणाः. 4 a णिच्चारित्तहु नित्यमरिक्तस्य, अथवा अरीणां भावो अरित्वम्, न्यग्भूतं नीचभूतमरित्वं यस्य. 5 b समुदइ स्वमुद्रया. 6 a तियरुवइ चेतनाचेतनस्वरूपे स्त्रीरूपे. 8 a सुक्कियमहियम्महु विसहरु सुकृतमेव महिजन्मा वृक्षस्तस्य विसहरु मेघः; b पंचिदियविसहरविसहरु पञ्चेन्द्रियाण्येव विषधराः सर्पास्तेषां विषहरो विषहारकः. 9 a भुयंगय विटः. 10 b अप्पणु स्वयमेव. 11 b कं कणु कं पानीयम्; कणु बीजम्. 12 b पडिवण्णउं पटीसमानवर्णम्. 13 a णिण्णेहलु स्नेहरहितः; b णिण्णे निम्नोन्नते; हलु स्वर्गादि-फलम्. 14 a संचियसेयंसहु उपार्जितपुण्यविशेषस्य.

2

सालतमालतालतरसंकडि
कच्छउ देसु देससिरिसंकुलु
कलववडियकलविं कयकलयलु
तहिं खेमउरु काइ वणिज्जइ
सरु वायरणि णवर संधिज्जइ
णहवणु ण वणु जेतु भडभंडणि
अत्थसमण्णणि जहिं पयविग्गहु
जहिं णिण्णासिय परमंडलवइ
जहिं चोरारिमरिदालिहइ
तहिं राणउ णलिणालयमाणणु

सीयतरंगिणिपवरुत्तरतडि ।
वियसियकमलकोसरयपरिमलु ।
दुमकुल्लासियकुलंधुयचलु ।
जहिं पिययमु पणपं कलहिज्जइ ।
तणु विरहेण ण वाहिइ झिज्जइ । 5
केसगहणु विवाहरचुंवाणि ।
जइयणि णउ सावज्जपरिग्गहु ।
पासवद्ध णं घरमंडलवइ ।
पासंडां वि णत्थि रउहइं ।
णलिणप्पहु णामं णलिणाणणु । 10

घत्ता—भयभीयइं महिणिवडियइं जीर्यं देव सविणउ जंपंति ॥
जासु पयावं तावियइं परणरणाहसयइं कंपंति ॥ २॥

3

कलयलंतचलकलकोइलगणि
पेच्छिवि जिणु अणंतु वणवालें
तहु तहिं तवसिहिदुयवम्मीसरु
परमण्णउ पसण्णं परमेसरु
तं णिसुणेवि तेण तित्थंकरु
बुद्धिवि धम्म अहिंसालक्खणु

तावण्णहिं दिणि सहसंबयवणि ।
विण्णत्तउ सिरंगयभुयडालें ।
गुणदेवहं भवदेवहं ईसरु ।
आयउ देउं धम्मचक्केसरु ।
जाइवि वंदिउ दुरियखयंकरु । 5
चित्तिवि वंधमोक्खविहिलक्खणु ।

2 १ A देससिरिसंकुलु. २ A °कलेवि°; P °कलंवि°. ३ P ण पर. ४ A जइयणि तउ सावज्जपरिग्गहु; P णउ परअत्थहरणि कयविग्गहु. ५ P णित्तासिय. ६ A जीव.

3 १ A तावण्णयदिणि. २ A सिरि गय°. ३ AP पसण्ण. ४ AP देव.

2 3 a कलववडियकलविं कलमः शालिविशेषः तत्र पतितेन कलविं ग्रामचटकेन; b °कुलंधुय° भ्रमरः 5 a सरु स्वरः बाणश्च; वायरणि व्याकरणे वागणे वाक्कले च. 6 a णहवणु नखव्रणः; भडभंडणि संग्रामे. 7 a अत्थेत्यादि अर्थानां पदवाक्यानां समर्पणे प्रतिपादने पदानां विग्रहः समासो भवति न पुनः प्रजानामर्थसमर्पणे द्रव्यदाने विग्रहः शकटको भवति. 8 b घरमंडलवइ गृहवद्धा महाश्वानः. 10 a णलिणालयमाणणु नलिनालया लक्ष्मीस्तस्या भोक्ता. 12 परणरणाह सयइं शत्रु-राजानां शतानि.

3 2 a अणंतु अनन्तनामा; b सिरंगयभुयडालें मस्तके कृतबाहुना. 3 b गुणदेवहं गणधरदेवानाम्; भवदेवहं भवेन जन्मना देवानामिन्द्रादीनाम्.

II.3.7]

पुष्पयंतविरहयु

[सेयंसणिन्वाणगमणं

देवि सुपुत्तु महिहिं परिरक्खणु
चरणमूलि जइवरहु अणंतहु

सइं रिसि हूयउ राउ वियक्खणु ।
चरइ मग्गि दुग्गामि अरहंतहु ।

घत्ता—णीलकिण्हलेसउ मुंयइ काउलेस दूरें वज्जंतु ॥

सुकलेस मुणिवरु धरइ भीमें तवतावेँ खिज्जंतु ॥ ३ ॥

10

4

मंदरधीरु वीरु दिहिपरियरु
ण भणइ ण सुणइ णिप्रिहं णीरउ
कोहु लोहु माणुं वि मुसुमूरइ
चक्खुसोत्तरसफासणघाणइं
विहुणिवि धिवइ णिहं सहुं पणपं
ण सरइ पुंक्कालरइकीलणु
णहखंडणु सरूवपरिपुंछणु
हसणु भसणु भूमंगु ससंसणु
साहिलासु सवियारउ दंसणु
णक्खळोडि तणुमोडि ण इच्छइ

इत्थिअत्थनृवथेणकहंतरु ।
एयारहवरंगसिरिधारउ ।
मायाभावु होंतु संचूरइ ।
जिणइ हणइ दुक्कियसंताणइं ।
अप्पउं भूसइ रिसि रिसिविणपं । 5
ण करइ दंतपंतिपक्खालणु ।
करयलवट्टि सरीरणियच्छणु ।
पाणिण्हु परगुणविज्जंसणु ।
णियडणिसण्हरिणसफंसणु ।
परमसाहु लिहियउ इव अच्छइ । 10

घत्ता—बंधिवि तित्थयरत्तु तहिं दंसणसुद्धिइ तोडिवि भंति ॥

अच्चइ पुप्फुत्तरणिलइ जायउ सुरवरु ससहरकंति ॥ ४ ॥

5

आउ दुवीससमुद्धपमाणइं
तहु छम्मासु परिट्ठिउ जइयहुं
जंबुदीवि भरहि सीहउरइ
आइदेवकुलसंतइजायउ
णंदादेवि तासु घरसामिणि

कालें गिलियइं दुक्कपमाणइं ।
अक्खइ जक्खहु सुरवइ तइयहुं ।
धणकणजणगोहणगुणपउरइ ।
विट्ठु णाम राणउ विक्खायउ ।
कामसुंहकरि णं सुरकामिणि । 5

५ AP सुयउ.

4 १ A इत्थिअत्तिणिव° and gloss अत्ति भोज्यं; P इत्थिअत्थणिव. २ AP णिप्पिहु.
३ AP मोहु. ४ P णिहे. ५ A पुंक्कालि. ६ P परिपेच्छणु. A पाणिणिह. ८ A °णिसण्हं हरि-
णहं फंसणु; P °णिसण्हं णवि संफंसणु. ९ P लिहिउ इव.

5 १ AP °समाणइं. २ A कालि. ३ AP °संतए जायउ.

7 a दे वि दत्ता. 9 काउलेस कापोत्ती लेइया.

4 1 b इत्थि स्त्रीकथा; अत्थ° जिहेन्द्रियविषयोऽर्थः, भोजनकथेत्यर्थः. 2 a णि प्रिह निःस्पृहः.
7 a णहखंडणु करपादनखानां खण्डनम्; सरूवपरिपुंछणु शरीरमार्जनम्; b करयलवट्टि बाहु-
च्छोटिका. 10 a णक्खळोडि नक्खच्छोटिका अङ्गुलिविकारः.

तणुरुहु तेओहामियदिणयरु
ताहं तुरिउं तुहुं करि भल्लारउं
धणपं पुहं पविणिम्मिउं तेहउं

पयहं दोहं वि होसइ जिणवरु ।
रयणफुरंतु णयरु चउदारउं ।
मणुयहिं वण्णहुं जाइ ण जेहउं ।

घत्ता—ता णजइ दिणु णिच्च जहिं जा सखरि कमलइं वियसंति ॥

वरमणिकिरणहिं तोंतडिय उगय रवियर णउ दीसंति ॥ ५ ॥ 10

6

तहिं सयणालइ सिरिअइसइयइ
पुण्णचंदसोहियमुहयंदइ
अविरयगलियदाणधारालउ
वालहिसण्हाककुसुरमणहरु
कुडिलणहरु भइरवरंजणरवु
कण्णतालहयमहुलिहविंदहिं
मालाजुयलु भिंगपियकेसरु
कलसजुयलु णवकमलु सकोमलु
सरु सररासि चारुसीहोसणु
माणिकोहु मोहमालालउ

पच्छिमरयणिहि णिदंधइयइ ।
सिविणपंति अवलोइय णंदइ ।
भमियसिलिम्मुहोलिसोडालउ ।
सउरहेउ रुइरंजियससरु ।
गिरिगुहणीहरंतु कंठीरवु । 5
सिरि सरि सिंचिजंति करिंदहिं ।
मा णिसिमंडणु भासुरु णेसरु ।
मीणमिहुणु जलकीलाचंचलु ।
देवालउ फणिभवणु फणीसणु ।
सिहि णहयलि जलंतु चलजालउ । 10

घत्ता—एवं णिहालिवि चंदमुहि चंदकंति सुहदंसणपंति ॥

जाइवि भासइ भूवइहि सुंदरि सुविहाणइ विहसंति ॥ ६ ॥

7

महिबइ मेहघोसु णिच्चफलु
जसु आणइ हरि अच्छइ गच्छइ

कहइ महासइहि सिविणयफलु ।
जो सयरायरु लोउ णियच्छइ ।

४ A पुरु विणिम्मिउ. ५ A सरवरकमलइं.

6 १ A णिरु अइसइयइ. २ AP णिदंधइ. ३ A सिविणयतइ; T तइ पंक्तिः. ४ AP अविरल°. ५ A भइरवरंजणरउ. ६ A °वंदहिं. ७ A भिंगु पिय°. ८ A °मंडलु. ९ AP कलस-जमलु. १० A मीणजुयलु. ११ A सिंहासणु. १२ A मोहु मालालउ.

5 6 a तेओहामियदिणयरु तेजसा तिरस्कृतसूर्यः. 8 a पविणिम्मिउं प्रविनिर्मितम्. 9 णजइ ज्ञायते. 10 तोंतडिय मिश्राः.

6 1 a सिरिअइसइयइ शोभातिशययुक्ते; b णिदंधइयइ निद्रान्धया. 3 a अविरय° निरन्तरम्; b °सिलिम्मुहोलि° भ्रमरपंक्तिः. 4 a वालहि पुच्छम्; सण्हा सास्त्रा गलकम्बलः; ककु ककु-दम्. b सउरहेउ सौरभेयो वृषभः. 7 मा लक्ष्मीः; णिसिमंडणु चन्द्रः. 9 a सररासि समुद्रः. 10 a मोहमालालउ मयूखमालायुक्तः.

7 1 a णिच्चफलु निश्चपलः. 2 b सयरायरु सचराचरम्.

IL.7.3]

पुण्यंतधिरद्वय

[सेयंसणिष्वाणामणं

जो पर अप्पउं परहु पयासइ
सासयसोक्खसरोरुहछप्पउ
तेरइ गम्भइ अब्भउ होसइ
बुट्टु कुवेरु देवु णवणिहिहरु
कंतिकित्तिसिरिहिरिदिहिवुद्धिउ
आयउ जायउ जणउच्छाहउ
घित्तसुरासुरपंकयविट्ठिहि
सवणि सुरिक्खइ पच्छिमरत्तिहि
जक्खणिहित्तइ दुक्खणिवारइ

जासु दोसु तिलमेत्तु ण दीसइ ।
सो अरहंतु संतु परमप्पउ ।
ता रोमंचिय णच्चिय सा सइ । 5
जा छम्मास तावं चामीयरु ।
देविउ देविहि कियंतणुसुद्धिउ ।
सग्गउ संचुउ अच्चुयणाहउ ।
जेट्टहु मासहु किण्हंहि छट्ठिहि ।
थिउ उयरंतरि पत्थिवपत्तिहि । 10
पुणु णवमास सिन्नु वसुहारइ ।

घत्ता—छावट्टिलक्खसल्लवीसहिं वि वरिससहासहिं रिद्धउ ॥

सायरसउ छट्ठिवि कोडि गय थक्कउ पुणु पल्लदउ ॥ ७ ॥

8

जइयहुं वट्टइ णिव्वुइ सीयालि
तइयहुं तिहिं णाणहिं संजुत्तउ
फग्गुणि एयारहमे वासरि
विण्हजोइ उप्पणउ जोइउ
आवेप्पिणु भत्तिइ तरुणीलहु
सिहरकुहरथियखगरामालहु
णिहियउ पावपडलणिण्णासणि
उत्त मंत विहि सयल करेप्पिणु

णट्टउ अरुहधम्म धरणीयलि ।
पुव्वजम्म भावियरणत्तउ ।
णिच्चमेव खिजंतइ ससहरि ।
मायइ तारहिं णयणहिं जोइउ ।
मेहलविरइयतारामालहु । 5
अमरवरेसं णिउ सुरसेलहु ।
पंडुसिलायलि पंचासासणि ।
खीरंभोणिहिखीरु लपप्पिणु ।

घत्ता—सायकुंभमयकुंभकर एंति गयणि णच्चंति णवंति ॥

खीरवारिधारासयहिं देवदेउ भावेण ण्हवंति ॥ ८ ॥

10

7 १ A कुवेरदेउ. २ A जाम. ३ AP कय°. ४ AP जणि उच्छाहउ. ५ A कण्हयछट्ठिहि.
६ A सवणसुरिक्खइ. ७ AP णवमासु. ८ A सिद्धउ; P सिद्धउ. ९ A पुणुणट्टउ.

8 १ A फग्गुणएयारहमइ. २ AP विण्हजोइ; T विण्हजोए ज्येष्ठानक्षत्रे. ३ AP °वलइय°. ४ A पावपडल. ५ A पंडसिलायलि. ६ A मंगलु सासणि.

4 a °छप्पउ भ्रमरः. 5 a अब्भउ अर्भकः. 11 b सिन्नु सिक्तं वर्णं कृतम्. 12 छावट्टि° पट्पट्टिः.
13 पल्लदउ पल्यार्थम्.

8 3 b खिजंतइ ससहरि कृष्णपक्षे इत्यर्थः. 4 a विण्हजोइ श्रवणनक्षत्रे; b तारहिं उज्ज्वलैः.
5 a तरुणीलहु वृक्षैः नीलस्य. 6 a खगरामालहु विद्याभरीयुक्तस्य. 7 पंचासासणि सिंहासने. 8 a
उत्तमंत मन्त्राः उक्ताः. 9 सायकुंभ सुवर्णम्.

9

सुरपेल्लिउ णं डोल्लइ मंदर
अलिङ्गंकारइं सरलइं सदलइं
कमलि कमलि आसीणइं हंसइं
जे कलसर ते किरं वम्महसर
वम्महसरवरेहिं जणु दारिउ
जिणु सिंसु मयणहु अज्जु वि संकइ
करइ कामु वणुगुणटंकारउ
बहुणं सेयंसेण णिउत्तउ
आणिवि णयरु समप्पिउ मायहि
पणवेप्पिणु दुक्कियवणपवणहु
कालें जंतें वत्थुपमाणउ

कलसहं सहसइं लेइ पुसंदर ।
कलसि कलसि संणिहियइं कमलइं ।
हंसइं कयकलसरणिगोसइं ।
वम्महारि विह्वियणरामर ।
जणवण हियवइ जिणु धारिउ । 5
तेण जि रइ थणजुयलु ण ढंकइ ।
पसरइ अच्छरउलहं वियारउ ।
सयमहेण सेयंसु पउत्तउ ।
तणयालोयणवियसियञायहि ।
गयउ पुलोमपिसुणु णियभवणहु । 10
वड्डिउ पुरि तइलोकहु राणउ ।

यत्ता—हेमच्छविहि भडारहु जं दिट्ठउ तं^१ णेय रहंति ॥

तासु असीसरासणइं गणहर तणुपरिमाणु कंहंति ॥ ९ ॥

10

एकवीसलक्खइं वालत्तें
पुणु पुज्जिउ पोलोमीकंतें
रज्जु करंतहु कामरसइहं
एहउ अवसरु जायउ जइयहुं
दिट्ठउ तंवरिपल्लवु चूयउ
सो णं जालहिं जलइ णिरारिउ
पुणु कोइलु कलसइं गज्जइ
रुणुरुणंतु अण्णाणु ण चेयइ
ता परमेसरु मणि मीमंसइ
कालें कंठइयउं अंकुरियउं

घल्लियाइं वरिसहं खेलंतें ।
किउ रज्जाहिसेउ गुणवंतें ।
दोचालीसलक्ख गलियइहं ।
णाहें कीलावणि तहिं तइयहुं ।
मयणहुयासहु वीयउ हूयउ । 5
विरहीयणु तें ताविउ मारिउ ।
णं वसंतपहु पडहउ वज्जइ ।
महुयरु महु पिपैवि णं गायइ ।
अम्हारउं वणु अण्णु जि दीसइ ।
पल्लवियउं कुसुमोलिहिं भरियउं । 10

9 १ P डोलह. २ A किल ते; P ते किल. ३ A °णिह्विय°. ४ P पुलोमविसुणु. ५ AP वत्थुवमाणउ; T वत्थुअम्माणउ. ६ P तं तें अरहंतें. ७ P असीसरासणइं. ८ P कंहंतें.

10 १ AP पणवंतें. २ AP णाहें कीलंतें वणि तइयहु. ३ AP पिपै. ४ P कंठइयउं कुरियउं.

9 4 a कलसर मधुरस्वनाः; b वम्महारि मर्मवेधकाः. 6 a सिंसु बालः, बालत्वादित्यर्थः; b ढंकइ आच्छादयति. 8 a बहुणं सेयंसेण णिउत्तउ बहुभिः श्रेयोभिर्नियुक्तः. 10 पुलोमपिसुणु पुलोमशत्रुः इन्द्रः. 11 वत्थुपमाणउ उपमानरहितः (व्यस्तोपमानः).

10 3 a कामरसइहं कामरसार्द्राणाम्; b गलियइहं गलितानि अन्दानाम्. ५ चूयउ आम्रवृक्षः. 8 b महु मकरन्दो मयं च. 9 a मीमंसइ मीमांसते परिभावयति.

IL.10.11]

पुष्पयंतविरहयउ

[सयंसणिष्वाणवामण

फलितं फलावलीहिं णं पणवइ
परिणमंतु जगु णिविसु ण थकइ

एही सयलहु लोयहु परिणइ ।
परिणामहु जडु जीउ ण चुकइ ।

घत्ता—जगु परिणामें दूसियउ णिपरिणाम सिद्ध परमेष्टी ॥
हो हो अथिरेणण महं णिच्चल तेत्थु णिरंभिवि दिट्ठी ॥ १० ॥

11

ता संपत्त तेत्थु सुरवरगुरु
सो आहंडलु तं सुरमंडलु
आयउं पुणु वि णवणु किउं देवहु
विमलें सिवियाजाणें णिग्गउ
फग्गुणि कसणि पयारसिदियहइ
सवणरिक्खि उवसमियकसायउ
उववासहुवेण रिसि जायउ
णंदणरिंदें एंतु पडिच्छिउ
दुइ वरिसइं विहरेण्णिणु महियलि
माहहु मासहु णिच्चंदइ दिणि
अवरणहइ तिरत्तसंजुत्तहु

तेहिं तुरिउ पडिवोहिउ जगगुरु ।
तं अच्छरउलु मणिमयकुंडलु ।
णिट्ठियचरियावरणविलेवहु ।
णाहु मणोहरु णंदणवणु गउ ।
दियहाहिवि अवरासासंगइ ।
भूवइ मुक्कभूइभूभायउ ।
सिद्धत्थउ पुरु भिक्खहि आयउ ।
सुद्धपिंडु तहु तेण पयच्छिउ ।
पुव्विल्लइ वणि तुंबुरुतरुतलि ।
छेइल्लइ सवणइ मयलंछणि ।
अचलियपत्तलपविउलणत्तहु ।

5

10

घत्ता—संभूयउं केवलु तहु विमलु णाणु तेणें तेलोक्कु वि दिट्ठु ॥
पत्तउ सामरु अमरवइ जिणु थुणंतु महु भावइ धिट्ठु ॥ ११ ॥

12

तुहुं जि देउ तुह णवइ पुरंदरु
तुहुं तवुंगु तुह वीहइ दिणयरु

तुहुं थिरु तुह पीडुल्लउ मंदरु ।
कंतिवंतु तुहुं तुह ससि किंकरु ।

५ A परिणवंतु. ६ AP परमेष्टिहि. ७ A होही. ८ A णिच्चल तेसु णिरंभिवि दिट्ठिहि; P णिच्चलत्तेसु
णिरंभिवि दिट्ठिहि.

11 १ A °रणु. २ AP विमलि. ३ A भूयइ. ४ A omits तेण. ५ A यिट्ठु.

12 १ P मंदिरु. २ A तवंगु; P तवंगु.

12 नि वि सु निमेषमपि. 13 नि प्परि णा म सांसारिकपरिणामरहिताः.

11 ३ b णि ट्ठिय च रिया वरण विले वहु क्षित चारित्रावरणावलेपस्य. 4 a विमलें विमल-
प्रभया. 6 b मुक्कभूइ भूभायउ त्यक्तविभूतिः त्यक्तभूभागश्च. 7 a °दुवेण द्वयेन. 9 b तुंबुरुतरुतलि
तिन्दुकीवृक्षतले. 10 a णिच्चंदइ कृष्णे; b छेइल्लइ अमावास्यायाम्. 11 a तिरत्तसंजुत्तहु त्रिरात्र-
मुपवासयुक्तस्य. 13 धिट्ठु धृष्टः.

तुहुं गहीरु वरुणेणाणंदिउ
तुहुं रयतरुसिहि सिहिणा सेविउ
तुह पायग्गहिं वाउ विलग्गउ
तुहुं जमपासवसेण ण वद्धउ
तुहुं जि कालु कालहु कालुत्तरु
सव्वु वि जाणसि पेच्छसि जेण जि

तुहुं अणिहणणिहि धणएं वंदिउ ।
तुहुं जि मंति^३ मंतीसहिं भाविउ ।
तो वि ण तुहुं पडु वाएं भग्गउ । 5
जमु तुह सेवाविहिपडिवद्धउ ।
तुहुं विवाइ वाइहिं दिण्णुत्तरु ।
तुहुं जि सव्वु सव्वाहिउ तेण जि ।

घत्ता—अट्टपाडिहेरयसहिउ अट्टमहाधयपंतिसमेउ ॥

समवसरणिं थिउ परमजिणु कहइ समत्थं पयत्थं भेउ ॥ १२ ॥ 10

13

कुंथुपमुह पयणावियसुरवर
रिसिहिं विणासियघोराणंगहं
अड्ढालइं जि सहासइं भिक्खुहुं
छहसहास अवहीपरियाणहं
ते चिय पंचसयाहिय संतहं
एयारहसहास वैइकिरियहं
पयडियदुम्महवम्महमारिहिं
एक्कु लक्खु वीसेव सहासइं
चउलक्खइं देसव्वयधारिहिं
अमर असंख तिरिक्ख णिरिक्खिय
एक्कवीस तहिं वरिसहुं लक्खइं
सुरवइरइयइ जणसुहसूइइ

तासु सट्ठिसत्तारह गणहर ।
तेरहसयइं धरियपुव्वंगहं ।
दुसईए संजुत्तइं सिक्खुहुं ।
तेत्तिय भणु मणपज्जवणाणहं । 5
केवल्लक्खुणिहालणवंतहं ।
पंच वि वाइहिं बहुणयभरियहं ।
संजमचारिणीहिं वरणारिहिं ।
दो लक्खइं सावयहं पयासइ ।
माणवमाणिणीहिं मणहारिहिं ।
सहुं संखाइ जिणिंदे अक्खिय । 10
विहिं वरिसहिं विरहियइं ससोक्खइं ।
महि विहरिवि अरहंतविहूइइ ।

घत्ता—गिरिसंमेयहु मेहलहि लंबियकरयलु एक्कु जि मासु ।

जिह सो तिह तणु परिहरिवि अवरु वि संठिउ मुणिहिं सहासु ॥ १३ ॥

14

जीवेप्पिणु कयतिहुयणहरिसहं
पहु सावणपुणिवहि जणिट्ठहि

जिणु चउरासीलक्खइं वरिसहं ।
चंदि परिट्ठिइ गंपि धणिट्ठहि ।

३ AP मंतु. ४ AP पहु तुहुं. ५ A समत्थु.

13 १ AP अड्ढालसहासइं भिक्खुयाहं. २ A दुइसइसंजुत्तइं. ३ AP परिमाणहं. ४ A केवल्लक्खु. ५ A वेकिरियहं; P विकिरियहं. ६ A धम्महं वम्महं. ७ AP संजमधारिणीहिं. ८ A समक्खइं.

12 3 b अणिहणणिहि अविनश्वरानन्तज्ञानाद्याश्रयः. 4 a रयतरुसिहि पापवृक्षेभ्यः अग्निः; b मंति बृहस्पतिः. 8 b सव्वाहिउ सर्वाधिकः.

13 6 a वैइकिरियहं विक्रियर्दीनाम्. 7 a दुम्महं दुर्मथः.

14 2 a पुणिवहि पूर्णिमायाम्.

IL.14.3.]

पुष्पयंतविरइयउ

[सेयंसणिव्वाणगमणं

णिव्वुउ कम्मपडलपरिमुक्कउ
 देहपुज्ज कियं दससयणेत्तं
 कलु विरसंतिहिं भंभाभेरिहिं
 उव्वसिरंभतिलोत्तिमणारिहिं
 तुंबुरुणारयञ्जुणिञ्जंकारहिं
 णाणाविहपुप्फाइं व धित्तइं
 दिण्णइं दीवधूव अपमाणइं
 दीवु धूमु जो गयणि व लग्गउ
 जिणतणुसेवइ पंकु पणासइ
 णविवि णिंसिद्धि भत्तिअणुराणं

अट्टमु धराणिवीदु खाणि दुक्कउ ।
 करपंजलिघल्लियसयवत्तं ।
 णच्चंतिहिं गोरिहि गंधारिहि । 5
 सुरकामिणिहिं विइण्णवियारहिं ।
 तंहिं पणवंतहिं जलणकुमारहिं ।
 सीयलचंदणजलेण व सित्तइं ।
 णीलीकयअमरंगणजार्णहिं ।
 णाइं हुयासकलंकु विणिग्गउ । 10
 सच्चउं भासइ माय सरासइ ।
 जंतं जंपिउ सुरसंघाणं ।

घत्ता—भरहि पणट्ठउ उद्धरिउ विणिवारिण्णिणु कुसमयकम्मु ॥
 सेयंसं बहुसेययर कुंदपुप्फदंतं जिणधम्मु ॥ १४ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुष्पयंतविरइए
 महाभवभरहाणुमणिणए महाकव्वे सेयंसणिव्वाणगमणं
 णाम एकूणपण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ४९ ॥

॥ सेयंसंजिणचरियं समत्तं ॥

14 १ A णिव्वुइ°. २ P किय. ३ A उव्वसरंभ°. ४ AP सिहि संधुक्किय. ५ AP omit this line and the following. ६ AP add after this: धित्तइं चंदणवंदणकट्ठइं, जलियइं णाहुहु अंगइं दिट्ठइं. ७ AP णील धूमु गयणगणि लग्गउ. ८ AP जिणु तणु°. ९ A णिसिहि. १० AP omit this line.

4 b °घल्लियसयवत्तं °क्षितकमलेन. 5 b गोरिहि शासनदेव्या. 6 b विइण्णवियारहिं दत्तविकारैः. 13 कुसमयकम्मु कुमतानुक्रमम्. 14 बहुसेययर बहुश्रेयस्करः.

L

तहिं सेयंसहु तित्थि दंढभुयवलदप्पिट्ठं ॥
णिसुणहि सेणियराय रणु हयकंठतिविट्ठं ॥ धुवकं ॥

1

इह जंवूदीधि वरभरहखेत्ति
मयमत्तमहिसजुञ्जवियमहि
गोउलपयधाराधायपहिइ
पिच्चंतधणसंलणसीमि
जववालिणिरवमोहियकुरंगि
सरिसरवरजलकल्लोलमालि
वसुमइमहिलासोहाणिवेसि
रायगिहणयरि पडु विस्सभूइ

चवलोलिचंदणामोयवन्ति ।
गज्जंतगामगोवालसहि ।
मंथोणयमंथियथद्वहिइ । 5
णिरु णियंउणियडसंकिण्णगामि ।
णवगंधसालिणिवडियविहंगि ।
सयदलणिलीणभर्सलउलणीलि ।
कयुदुग्गहणिग्गहि मगहदेसि ।
तहु लहुयउ भाइ विसाहभूइ । 10

Mss. A and P have the following stanza at the beginning of this Samdhi:—

भास्वानेककलावतोऽस्य च भवेद्यन्नाम तन्मङ्गलं
सर्वस्यापि गुरुर्धुः कविरयं चक्रे अयं च क्रमः ।
राहुः केतुरयं द्विषामिति दधत्साम्यं ग्रहाणां प्रभुः
संप्रत्योदयमातनोति भरतः सर्वस्य तेजोधिकः ॥ १ ॥

K does not give it anywhere. In addition, P has also सया सन्तो वेसो भूसणं सुद्धसीलं etc, which in A is found at the beginning of IL for which see page 130. In addition, P has जगं रम्मं हम्मं दीवओ चन्दविम्भं for which see page 165 of Vol. I. In addition, P has the following stanza:—

दीनानाथधनं सदावहुजनं प्रोफुल्लवल्लीवनं
मान्याखेटपुरं पुरंदरपुरीलीलाहरं सुन्दरम् ।
धारानाथनरेन्द्रकोपशिखिना दग्धं विदग्धप्रियं
केदानीं वसतिं करिष्यति पुनः श्रीपुष्पदन्तः कविः ॥ १ ॥

A gives this stanza at the beginning of LII. K does not give it anywhere.

1 १ AP दिढभुय°. २ AP चललवलि°. ३ AP °जुञ्जणविमहि. ४ AP मंथाणामंथिइ थडुदहिइ. ५ A णियलणियल°. ६ A भसलोलिणीलि.

1 2 हयकंठ° अश्वग्रीवः. 3 b चवलालि° चपला अलयो येषु तादृशाश्चन्दनवृक्षाः. 4 a जुञ्ज वि य म दि युद्धं कारितो मद्दो समूहो यस्मिन्. 7 a जववालिणि° हालिनी.

L.1.11]

पुष्पयंतविरइयउ

[बलएववासुदेवउप्पत्ती

पढमहु जइणी मृगणयण भज्जं
पइरमियइ जइणिइ विस्सणंदि
सुय जाया बेणि वि णवजुवाण
ता राणं ससियरंधवल्देहु

वीयहु लक्खण णामं मणोज्जं ।
जणियउ लक्खणइ विसाहणंदि ।
अच्छंति जाम सुहुं भुंजमाण ।
गयणयलि पलोइउ सरयमेहु ।

घत्ता—णं खलमित्तसणेहुं सो सहसत्ति विलीणउ ॥

15

उहु संसार भणंतु चित्ति^१ चवक्किउ राणउ ॥ १ ॥

2

जंपइ पहु जिणगुण संभरंतु
जिहं णट्टउ पवणें एहु मेहु
होसंति सिद्धिले संधिप्पएस
होसंति णयण सुहिरूवभंत
होसंति सुणिव्वसाय पाय
तुहुं करहि रज्जु मइं दिण्णु भाय
ता थिउ संताणि विसाहभूइ
महि विहवसारु जरतणु गणेवि
सहुं भव्वणरिंदहं तिहिं सएहिं
एत्तहि विसाहभूइ सुराउ

सत्तंगरज्जसिरि परिहरंतु ।
णासेसइ तिह कालेण देहु ।
होसंति हंसहिमवण्ण केस ।
होसंति हत्थ णित्थामवंत ।
मुहकुहरहु णिग्गेसइ ण वाय । 5
रक्खेज्जसु णियकुलकित्तिछाय ।
णिग्गिंवि गउ काणणु विस्सभूइ ।
जोईसरु सिरिहरु गुरु थुणेवि ।
थिउ अप्पउ महिवि महव्वएहिं ।
सो विस्सणंदि जुवराउ जाउ । 10

घत्ता—णंदणवणि कीलंतु हणइ मुणालें घरिणिउ ॥

पसरियदीहकरग्गु मत्तउ णं करि करिणिउ ॥ २ ॥

3

काहि^१ वि मयरंदें करइ तिलउ
क वि सिंचियं जलगंदूसएण

काहि^१ वि वेल्लीहरि देइ णिलउ ।
क वि जोयइ णवजोव्वणमएण ।

७ AP मिगणयण. ८ P भज्जा. ९ P मणोज्जा. १० A संचियधवलदेहु. ११ A पलोयउ. १२ P सिणेहु. १३ A चित्त चमक्किउ.

2 १ AP जिम. २ P पमणें. ३ A सिथिलि. ४ A णिगेसइ. ५ A णिगवि. ६ A ठिउ.
७ A रजेहि विसाहभूइ सराउ; P एत्तहि विसाहुभूइ सुराउ. ८ P हण्णइ. ९ AP करि णं.

3 १ A काहि मि. २ AP सिंचइ. ३ AP जोइय.

11 a पढमहु जइणी प्रथमस्य विश्वभूतेर्भार्या जैनी. 16 चवक्किउ संसाराद्धीतः.

2 3 a संधिप्पएस संधिप्रदेशाः; b हंसहिमवण्ण श्वेताः. 4 a सुहिरूवभंत सुहृदां स्वरूपावलोकने भ्रान्त्युत्पादकानि; b णित्थामवंत निर्वलाः. 5 a सुणिव्वसाय निरुद्यमौ; b वाय वाणी.
8 a जरतणु जीर्णतृणम्. 9 b अप्पउ महिवि महव्वएहिं महाप्रतैरात्मानं मानयित्वा.

3 1 a मयरंदें मकरन्देन; b वेल्लीहरि लतागृहे.

काहि वि कामु व कुसुमोहु विवइ
 काहि वि करलीलाकमलु हरइ
 छाइयससिसूरमऊहमालि
 दीसइ काइ वि कररुह फुरंतु
 पारोहइ क वि दोलायमाण
 क वि वंधिवि मोत्तियदामण
 साहाररसिल्लउं कणयवत्तु
 क वि पणयकुविय अणुणंतु णवइ ।
 क वि लेवि सरोवरणीरि तरइ ।
 काहि वि ल्हिक्कइ णीलइ तमालि । 5
 काइ वि करि धरियउ दर हसंतु ।
 अवलोइय वडजक्खिणिसमाण ।
 हय कुवलण कयकामण ।
 काहि वि तरुपल्लवु दिण्णु रत्तु ।
 वत्ता — णं वणि णल्लिणि दुरेहु अच्छइ णिच्चं पइट्टु ॥
 इय सो तेत्थु रवंतु लक्खणजाएं दिट्ठु ॥ ३ ॥ 10

4

तओ तं णियच्छेवि रायंगएणं
 वरं गंपि सो गोमिणीमाणणेणं
 सया चायसंतोसियाणेयवंदी
 वैणं देहि तं मज्झ रायाहिराया
 ण देमि त्ति मा जंप णिच्चिण्णकण्णं
 णरिंदेण उत्तं वैणं देमि णूणं
 दुमंतो रमंतो मयच्छीण मारो
 खणेणय पत्तो समित्तो णवंतो
 महं भाउणा णेहवासेण दिण्णं
 कुलीणा तुमं चेय मण्णंति सामिं
 अहं जामि पच्चंतवासाइं धेत्तुं
 तओ जंपियं तेण तं मज्झ पुज्जो
 थिराणं कराणं पयासेमि सत्ति
 वणुस्साहिलासं गहीरं गएणं ।
 पिऊ पत्थिओ पुण्णचंदाणणेणं ।
 जहिं कीलए णिच्चसो विस्सणंदी ।
 महामंतिसेणावईवंदपाया ।
 अहं देव गच्छामि देसंतमण्णं । 5
 तुमं जाहि मा पुत्त उव्विग्गठाणं ।
 पुणो तेण कोक्काविओ सो कुमारो ।
 पिउव्वेण संबोहिओ णायवंतो ।
 तुमं पत्थिवो तुज्झ रज्जं रवण्णं ।
 तुमं थाहि सीहासणे भुंज भूमिं । 10
 वल्लुहामथामे रिऊ पुत्त हंतुं ।
 तुमं देव तायाउ आराहणिज्जो ।
 अहं जामि गेण्हामि कूरारिवित्तिं ।

वत्ता—एवं भणेवि कुमारु अप्पउं विणएं भूसिवि ॥

गउ पच्चंतनृवाहं उवरि जांव आरूसिवि ॥ ४ ॥

15

४ A करि लीला°. ५ AP लेह. ६ A णल्लिणदुरेहु. ७ P णिच्च.

4 १ A माणिणीमाणणेणं. २ A वणे देहि. ३ A वरं देवि णूणं. ४ AP सिंहासणे. ५ A रिउं पुत्त. ६ AP °णिवाहं.

3 a कामुव मदन इव. 5 a छाइय° आच्छादितः. 7 a पारोहइ वटवृक्षादौ. 8 b कयकामएण कुतस्नेहेन. 9 a साहाररसिल्लउं कणयवत्तु आभ्रमज्जरीयुक्तं कर्णाभरणम्. 11 लक्खणजाएं लक्ष्मणा-पुत्रेण विशाखनन्दिना.

4 1 a रायंगएणं राजपुत्रेण; b वणुस्साहिलासं वनामिलाषम्. 2 b पिऊ पिता. 3 a चाय° त्यागः. 5 a णिच्चिण्णकण्णं कर्णस्फोटनम्. 8 b पिउव्वेण पितृव्येन. 9 a णेहवासेण स्नेहवशेन.

ता पहुणा पणयविमइणासु
 पइसरहुं ण देंतुं कयंतलीलु
 संगाममहोवहिभीममयरु
 दट्टाहरहु रत्तंतणेत्तु
 अइसंधिवि महुं वणु लइउं जेंव
 वीसासिवि किं हम्मइ पसुत्तु
 लक्खणहि सूणु भयभावणाडिउ
 महिवलयविसट्ठणतडयेंडंतु
 विवरंतसप्पचोभलललंतु
 उत्तुंगु अहंगु सुदुण्णिरिक्खु
 अच्छोडइ किर महिवीढि जांव
 भइ पवणगमणु मग्गाणुलगु

यत्ता—पुणरवि दुग्गु भणेवि आसंधिवि थिउ वइरिउ ॥
 तेण मुट्ठिघाएण खंभु सिलामउ चूरिउ ॥ ५ ॥

दिण्णउं णंदणवणु णंदणासु ।
 तेंमारिउ सुहिउज्जाणवालु ।
 आयणिवि पडियाइयउ इयरु ।
 भासइ आरुसिवि जइणिपुत्तु ।
 थिरु एंवहिं भायर थाहि तेंव । 5
 किं पित्तिएण ववसिउं अजुत्तु ।
 तं पेच्छिवि दुट्ठु कविट्ठि चडिउ ।
 भजंतहिं मूलहिं कडयडंतु ।
 उडुंतहिं पक्खिहिं चलवलंतु ।
 उम्मूलिउ रिउणा समउं रुक्खु । 10
 णासंतु दिट्ठु पडिवक्खु तांव ।
 धरणासइ चलपसरियकरग्गु ।

पुणु दलिइ खंभि परिगलियमाणु
 णीसासवेयवट्ठियकिलेसु
 अवलोइवि भाइ पलायमाणु
 पभणइ मा णासहि आउ आउ
 जुवरायहु कहइ विसाहभूइ
 इहु जाउ जाउ किं आयएण
 सिलफोडणभुयमाहप्पदप्प
 जइणिंददिक्ख महुं सरणु अज्जु

वणु मेल्लिवि हरिणु व धावमाणु ।
 णीसत्थहत्थ णिम्मुककेसु ।
 करुणारसि थक्कउ सुहडमाणु ।
 तहिं अवसरि पत्तउ तहिं जि राउ ।
 लइ लइ सुंदर तेरी विहूइ । 5
 किं कुच्छियपुत्तें जायएण ।
 अइसंधिओ सि महुं खमहि वप्प ।
 परिपालहि तुहुं अप्पणउ रज्जु ।

5 १ AP देंति. २ A ता मारिउ. ३ AP दट्टाहरोहु. ४ A अहिसंधिवि. ५ A तडयलंतु.
 ६ A °चोभल°. ७ A उत्तंग.

6 १ A धणु. २ AP णीसासु. ३ AP °हत्थ. ४ A रसथक्कउ.

5 1 a पणयविमइणासु स्नेहभज्जकस्य. 2 a पइसरहुं प्रवेशं कर्तम्; कयंतलीलु कृतान्त-
 सदृशः. 3 b पडियाइयउ प्रत्यागतः. 4 a दट्टाहरहु दष्टोष्ठार्थः; b जइणिपुत्तु जैनीपुत्रो विश्वनन्दी.
 7 कविट्ठि कपित्थवृक्षे. 9 a °चोभल° वस्त्रगुण्डिका. 12 धरणासइ धारणाशया.

6 1 a परिगलियमाणु नष्टगर्वः. 2 a णीसासवेय° निःश्वासवेगः; b णीसत्थहत्थ
 निःशस्त्रहस्तः. 8 a जइणिंददिक्ख जैनदीक्षा.

यत्ता—बंधववैरकरीहि णिविण्णउ नृवरिद्धिहि ॥

पुत्त पडिच्छहि पट्टु हँउं लग्गमि तवसिद्धिहि ॥ ६ ॥ 10

7

खगें मेहें किं णिज्जलेण	तरुणा सरेण किं णिप्फलेण ।	
मेहें कामें किं णिद्वेण	मुणिणा कुलेण किं णित्तवेण ।	
कव्वे णडेण किं णीरसेण	रज्जे भोज्जे किं परवसेण ।	
दव्वे भव्वे किं णिव्वेण	धम्मं राए किं णिद्वेण ।	
तोणें कणिसें किं णिक्रणेण	चावें पुरिसें किं णिग्गुणेण ।	5
हउं णिग्गुणु अवरु वि मज्झु तणउ	कवडेण जेहिं तुह भग्गु पणउ ।	
वियसियपंकयसंणिहमुहेण	पडिजंपिउं जइणीतणुरुहेण ।	
हो जोव्वेण हो उव्वेण	हो परियेण हो हो धणेण ।	
हो पट्टेण सुहवट्टेण	हो सीमंतिणियंघट्टेण ।	
सहुं सयणहिं जहिं संभवइ वइरु	पित्तिय तहिं ण वसमि हउं वि सुइरु 10	
महु जणणें दिण्णी तुज्झु पुहइ	जो रुच्चइ सो तुहुं कराहि नृवैइ ।	
मइ पुणु जाएवउं कहिं वि तेत्थु	णिवसंति दियवर विद्धि जेत्यु ।	

यत्ता—तं णिसुणिवि राएण जइ वि चित्ति अवहेरिउ ॥

तो वि परायइ कज्जि पुत्तु रज्जि वइसारिउ ॥ ७ ॥

8

वइसणइ वइट्टु विसाहणंदि	सविसाहभूइ गउ विस्सणंदि ।
संभूइ सूरि पणंवि वि पवित्तु	दोहिं वि पडिवण्णउं रिसिचारित्तु ।
चिरु कालु चरोप्पिणु चारु चरणु	किउ पित्तिएण संणासमरणु ।

५ P °वइरकरीहे णिविण्णउ. ६ AP णिवरिद्धिहि. ७ K हहउं.

7 १ A पेम्मे; P पेम्मे. २ P omits किं. ३ A कवडेण जेण. ४ A °संमुहमुहेण. ५ P थण-थट्टेण. ६ A महु सयणहिं जं संभवइ वइरु. ७ AP णिवइ.

8 १ A वइसणे; P वइसेणइ. २ A पणवेवि चित्तु.

9 बंधववैरकरीहि बान्धववैरजनिकया.

7 2 a मेहें मेवेन; णिद्वेण जलशुक्रयोः क्षरणरहितेन; b णित्तवेण तपोरहितेन. 4 a णिव्वेण व्ययरहितेन व्रतरहितेन च. 5 a णिक्रणेण बाणरहितेन धान्यरहितेन च. 9 a सुहवट्टेण सुरभिचूर्णेन. 10 b पित्तिय हे पितृव्य. 12 b विद्धि विन्ध्यवने. 13 अवहेरिउ अनादृतः.

8 1 a वइसणइ राज्ये.

उप्पणु महासुकाहिहाणि
सहभूयभूरिभूसाविहाणि
परमंडलवइवाहिणिहि छइउ
लक्खणणंदेणु हयसिंरिविलासु
अणवरयवुद्धिसंधियमणेण

मणिमयविमाणि धयधुव्वमाणि ।
सोलहसमुदजीवियपमाणि । 5
एत्तहि वि रायगिहणयरु लइउ ।
थिउ महरहि जाइवि कयणिवासु ।
जीवइ कासु वि मंतित्तणेण ।

घत्ता—एत्थु ण किज्जइ दप्पु लच्छि ण कासु वि सासंय ॥

जे गय गयखंधेहिं ते पुणु पायहिं गर्यं ॥ ८ ॥

10

9

मुणि विस्सणंदि ता तहिं जि कालि
कयपक्खमासदीहोववासु
तं पुरवरु सो चरियहि पइहु
णिट्ठाणिट्ठिउ जइवरवरिहु
वेसासउहयलि परिट्ठिएण
उवहसिउ साहु पत्थिवचरेण
चिरु एंवहिं गाइविहट्ठियंगु
णिग्गुण णिग्घिण दुज्जण सगाव

मज्झणहवेलि खरकिरणजालि ।
कंकालसेसु गयरुहिरमासु ।
अहिणवपसूयगिट्ठिइ णिहट्ठु ।
णिवडंतु तेण पिसुणेण दिहु ।
वहुजम्मणमरणुकंठिएण । 5
पइं रुक्खं खंभ भग्गा करेण ।
पडिओ सि विहंडियमाणसिंगु ।
खद्धो सि मज्झ पावेण पाव ।

घत्ता—तं णिसुणिवि सवणेण वद्धउं रोसणियाणउं ॥

आगामिणि भवि तुज्झु हसियहु करमि समाणउं ॥ ९ ॥

10

10

कयपच्चक्खानपयासणेण
जहिं तायभाउ जायउ अदीणु

तांवहिं वि मरिवि संणासणेण ।
एहु वि दूसहतवचरणखीणु ।

३ A °णंदण. ४ P सासया. ५ AP ते पुणुरवि. ६ P गया.

9 १ AP णिहिट्ठु. २ रंक्खं. ३ AP समणेण.

4 b धयधुव्वमाणि ध्वजैः कम्पमाने. 5 a सहभूय° सहोत्पन्नानि. 6 a परमंडलवइवाहिणिहि शत्रुसेनया. 8 मंतित्तणेण मन्त्रित्वेन.

9 3 b °गिट्ठिइ धेन्वा; णिहट्ठु निधृष्टः पातितः. 4 a णिंट्ठाणिट्ठिउ तपश्चरणेन क्षीणः; b पिसुणेण दुष्टेन विशाखनन्दिना. 5 a वेसासउहयलि वेद्यासौधतले. 6 a पत्थिवचरेण पार्थिवचरेण भूतकाले राज्ञा इदानीं तु मन्त्रिणा. 7 b विहंडियमाणसिंगु विखण्डितगर्वशिखरः. 9 सवणेण मुनिना. 10 समाणउं सदृशं फलम्.

10 2 a तायभाउ तातभ्राता पितृव्यः; अदीणु उदारः.

तहिं देहमइ कप्पि मणोहिरामि
उप्पण्णउ सल्लहियंतरंगु
ते विण्णि वि सुरवर वद्धणेह
ते विण्णि वि णिच्चु जि सह वसंति
ते विण्णि वि णं तिव्वंसुजोय
ते विण्णि वि दिवि अच्छंति जांव
णिव्वेएं लइउ विसाहणंदि
माणिकमऊहोहामियकि
संभूयउ सो वि महंतसुक्कि । 10

दहछहजलणिहिवद्धाउधामि ।
कम्मेण ण किज्जइ कासु भंगु ।
ते विण्णि वि लायण्णवुमेह । 5
ते विण्णि वि तारतुसारकंति ।
ते विण्णि वि कयकीलाविणोय ।
एत्तहि वि अवरु संभवइ तांव ।
जिणतवतावं तावेवि वोंदि ।
संभूयउ सो वि महंतसुक्कि । 10

यत्ता—एयहं दोहं वि ताहं देवहं वियलियहरिसइं ॥
थक्कउ आउपमाणु जइयहुं कइवयवरिसइं ॥ १० ॥

11

तइयहुं वेयट्ठारुडियाहि
अलयाणयरिहि पडु मोरगीउ
देव वि रणरंगि तसंति जासु
जो चिरु विसाहणंदि त्ति भणिउ
जाएण तेण णवजोव्वणेण
पडिवक्खलक्खवलदुम्महेण ।
अहिवलयणिलयकंपावणेण
खयरिंदिविदकंदावणेण
सरणागयजणपविपंजरेण
काणीणदीणकुलदिहिकरेण
यत्ता—आसग्गीवं तेण रिउ हय हरिणा इव करि ॥
असिधारइ तासिवि गहिय तिखंड वसुंधरि ॥ ११ ॥

विज्जाहरउत्तरसेडियाहि ।
थिरथोरवाहु सडूलगीउ ।
णीलंजणपह महएवि तासु ।
सो ताइ पुत्तु हरिगीउ जणिउ । 5
करलालियसिरिरामाथणेण ।
चंदक्कविंवभीसावणेण ।
भूगोयरपुरसंतावणेण ।
करिणा इव दाणोल्लियकरेण ।
सुहवत्तणजियमणसियसरेण । 10

12

उग्गयपयावरवियरकरालु
विद्धंसियवरसुहडावलेवु
वसुमइ भुंजंतु पईहु कालु ।
परिवड्डिउ सो पडिवासुएवु ।

- 10 १ AP दहमि कप्पि सुमणो°. २ A सल्लहियंतरंगु. ३ AP एत्तह वि.
11 १ P वेजाह°. २ AP add after this: पलयाणलजालादुस्सहेण. ३ A करिणा विय.
12 १ AP जा वड्डिउ.

3 b दहछहजलणिहि° षोडशसागरोपमाणि. 4 a सल्लहियंतरंगु सशल्यहृदयः; b कम्मेण कर्मो-
दयेण. 7 a तिव्वंसुजोय सूर्योचन्द्रमसाविव. 10 b महंतसुक्कि महाशुक्ले.

11 2 a मोरगीउ मयूरग्रीवनामा. 4 b हरिगीउ अश्वग्रीवः. 8 a °कंदावणेण °कन्दन-
कारिणा. 9 b दाणोल्लियकरेण मदार्द्रशुण्डादण्डेन, दानार्द्रकरेण च. 11 हरिणा सिंहेन.

12 1 b पईहुकालु दीर्घ कालम्. 2 a सुहडावलेवु सुभयानां गर्वः; b पडिवासुएवु
प्रतिवासुदेवः.

तिथयरपवित्तिथित्थणिरहि
 बहुरमणिरमणसंपण्णविसइ
 पोयणपुरु सुरपुरसोहहारि
 भुवणेकसीहु सव्वोवयारि
 तहु पढमदेवि जयवइ पसण्ण
 अण्णेक्क चारु वित्थिण्णरमण
 दोहिं वि दीविय महि तिमिरजूर
 णिवडवि अणुहुंजियसुहसयाउ
 पित्तियभत्तिज्जय बद्धपणय
 जइवइहि जाउ हिंसियसरीरु
 णारित्तणगुणघडियहि सईहि
 जयवंतु एक्कु तहिं विज्जउ गणिउं

ता पविउलजंवूदीवभरहि ।
 परिपालियधम्मि सुरम्मि विसइ ।
 तहिं वसइ णराहिउ दंडधारि । 5
 णामेण पयावइ णिज्जियारि ।
 णं विवरविणिग्गय णायकण्ण ।
 मृगणयण मृगावइ मंदगमण ।
 णिसि सिविणइ दिट्ठा चंदसूर ।
 ते दो वि देव देवासयाउ । 10
 संजाया सुंदर ताहं तणय ।
 बलहहु वालु णं लुद्धीरु ।
 हुउ कण्हु जि कण्हु मृगावइहि ।
 वीयउ पुणु विट्ठु तिविट्ठु भण्णिउ ।

घत्ता—वेणिं वि सह खेलंति भुयवलदूसियदिग्गय ॥
 भरहदियंतपयासि पुंफदंत णं उग्गय ॥ १२ ॥

15

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाकइपुष्पयंतविरइए
 महाभवभरहाणुमण्णिण महाकव्वे बलएववासुदेवउप्पत्ती
 णाम पण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५० ॥

३ AP मिगणयण मिगा°. ४ A हिमसय°. ५ AP बलएउ. ६ A लुद्धीरु; P लुद्धु हीरु. ७ AP मिगावइहि. ८ P विज्जउ. ९ A भणिउ. १० A गणिउ. ११ P °भूसिय°. १२ AP पुष्पयंत.

3 a °णिरहि निष्पापे. 7 b णायकण्ण नागकन्या. 9 a तिमिरजूर तिमिरनाशकौ. 10 b देवासयाउ देवविमानात्. 11 a पित्तियभत्तिज्जय पितृव्यभ्रातृव्यौ. 12 a जइवइहि जयावत्याम्; b लुद्ध-हीरु बालचन्द्रः. 13 b कण्हु कृष्णवर्णः; कण्हु वासुदेवः. 14 a विजउ विजयनामा बलभद्रः; b विट्ठु तिविट्ठु विष्णुः त्रिपृष्ठवासुदेवः.

LI

माणुसइं गिलंतु भुयवलविक्रमसारें ॥
पंचाणणु भीमु मारिउ रायकुमारें ॥ भुवकं ॥

1

पायणिवायपणावियमहियल	पविमलकमलालंकियउरयल ।
पंकयकुलिसकलसलक्खणधर	रायहंससेवियं णं सुरसर ।
पोरिसपवररयणरयणायर	सम वड्ढिय ते विणिण वि भायर । 5
जायासीधणुतणु गुणमणिणिहि	असिजालाकरालखलकुलसिहि ।
धवल कसण सविणयपीणियजण	णावइ सरयसमय सावणघण ।
कायकंतिधवलियकालियणह	णं गंगाणइ जउँणा जलवह ।
तेहिं विहिंहिं सो सहइ महीसरु	विहिं पक्खहिं णं पुणिमवासरु ।
जांवच्छइ हरिवीढि णिसण्णउ	देसमहंतउ ता अवइण्णउ । 10
सो पभणइ चंगउ पालियपय	भो णिवमउडकोडिलालियपय ।
सेहीरउ रंजंतुं पदुक्कइ	माणुसु चित्तालिहिउ ण चुक्कइ ।
कंदमाणु खयभयवेविरमणु	देवदेव खद्धउ सयलु वि जणु ।
तं णिसुणिवि पडिलवइ पयावइ	भो भो मंति चारु तेरी मइ ।
घत्ता—जो ण करइ राउ पयहि रक्ख सो केहउ ॥	15
खणि णासिवि जाप संझाराणं जेहउ ॥ १ ॥	

2

जो गोवालु गाई णउ पालइ	सो जीवंतु दुडु ण णिहालइ ।
इडु महेली जो णउ रक्खइ	सुरयसोक्खु सो केहिं किर चक्खइ ।
जो मालारु वेलि णउ पोसइ	सो सुफुल्लु फलु केव लहेसइ ।

A has, at the beginning of this Samdhi the stanza जगं रम्मं हम्मं etc. for which see foot-note on page 139. P and K do not give this stanza here.

1 १ AP °पणामिय°. २ AP णं सेविय सरवर. ३ A असिधाराकराल°. ४ A जवणा. ५ AP विहिं मि. ६ A महीहर. ७ भुंजंतु. ८ P पदुक्कउ. ९ P चुक्कउ.

2 १ P गोवि. २ AP किर केहिं. ३ P मालायारु. ४ P सुफुल्लु.

1 2 रायकुमारें राजकुमारेण लघुना. 3 a पायणिवाय° पादाघातः; b °कमलालंकिय° लक्ष्म्या अलंकृतम्. 4 a °कुलिसं वज्रम्; b सुरसर मानससरोवरम्. 5 a पोरिसपवररयण° पौरुषमेव प्रधानरत्नम्. 8 a °धवलिय° धवलितं बलदेवेण; °कालिय° कालितं वासुदेवेन. 10 b देसमहंतउ मन्त्री. 12 a सेहीरउ सिंहः. 13 a °वेविरमणु कम्पमानचित्तः. 14 a पयावइ प्रजापतिः राजा.

2 2 a महेली स्त्री; b सुरयसोक्खु सुरतसुखम्. 3 a मालारु मालाकारः.

LI.2.4]

पुष्पयंतविरइयउ

[तिविद्वसिधमारणकोडिसिलुच्चायणं

जो कइ ण करइ मणहारिणि कह
जो जइ संजमजत्त ण याणइ
जो पहु पयहि पीड णउ फेडइ
जांवि रसंतु सीहु सइ मारविं
एवं भणेवि लेवि असि दारुणु
ता पंजलियरु विजउ पजंपइ
दे आपसु देव हउं गच्छमि
पेसिउ जणणं चलिउ हलहरु
णरकवालकंकालणिरंतरु

सो चितंतु करइ अप्पह वह ।
सो णग्गउ णग्गत्तणु माणइ । 5
सो अप्पणु अप्पाणउं पौडइ ।
देसहु पडिय मारि णीसारविं ।
जाबुट्टिउ णरिंदु कोवारुणु ।
पइ कुट्टेण ताय जउं कंपइ ।
अज्जु मइंदहु पलउ णियच्छमि । 10
तैं सहुं चलिउ भाइ दामोयरु ।
पत्ता केसरिगिरिकुहरंतरु ।

घत्ता—भडरोलहु सीहु कुंदच्छवि उद्दाइउ ॥

भाइहि आवंतु ण कयंतजसु जोइउ ॥ २ ॥

3

तिक्खणक्खणिक्खवियमयगलो
रत्तसित्तकेसरसडालओ
महिसमणुयपलकवलभोयणो
कुडिललुलियलंगूलचिंधओ
कंठरावणिहलियेदिकरी
बहुवलक्खमियवीरविक्रमं
तांव तेण लहुएण भाइणा
विसतमालकालिंदिकंतिणां
मयवइस्स धरियं बला बलं
उच्छलंतदंतावलीसियं

पयविलग्गमुत्ताहलुज्जलो ।
सिसुमियंकदाढाकरालओ ।
सिहिफुलिंगपिंगलविलोयणो ।
णासगहियपडिसुहडगंधओ ।
परिसो सरोसेण केसरी । 5
जांव देइ किर सीरिणो कमं ।
लोयजीवदाणेकदाइणा ।
करैजुवं पि वामेण पाणिणा ।
बलिविरोहिणो कस्स मंगलं ।
दाहिणेण हत्थेण णिदयं । 10

५ A अप्पवह; P अप्पावह. ६ A संजमु जत्ति; P संजमजत्ति. ७ A फेडइ. ८ A सो वि रसंतु.
९ A पयंपइ. १० AP जसु. ११ A कयंतजसु; P कयंतु जसु. १२ P जोविउ.

3 १ AP बहुवलक्कमियं. २ AP add after this: बाहुदंडवलतुलिय (A तुडिय) दंतिणा,
कररुहंसुपविरइयसुवलयं, वामेण चल (A बल) चरणजुयलयं, सुहडसंगरुवूढमाणिणा. ३ AP कर-
जुयं. ४ A मइवइस्स. ५ AP बलविरोहिणो.

4 a कइ कविः. 5 a संजमजत्त संयमयात्रा. 6 a पयहि प्रजायाः. 7 a जां वि यामि गच्छामि.
8 b को वारुणु कोपारुणः. 9 b जउं यमः. 10 b पलउ प्रलयम्. 13 भडरोलहु योधानां कोलाहलेन.
14 कयंतजसु कृतान्तस्य यमस्य यशः.

3 1 a °णिक्ख वियमयगलो °क्षपितगजः; b पयविलग्ग° पादलग्नानि. 2 a °सडालओ
सटायुक्तः; b सिसुमियंक° बालचन्द्रः. 5 a °दिकरी °दिशागजः. 6 b सीरिणो कमं बलभद्रस्य उपरि-
पदम्. 7 a लहुएण भाइणा त्रिपृष्ठेन. 8 a °कालिंदि° यमुना. 9 a मयवइस्स मृगपतेः सिंहस्य;
बला बलात्.

ताडिओ मुहे पाडिओ हरी
माहवेण कयणिविदोहो

संसिओ महीसेहिं सो हरी ।
दडुदेहिदेहंधिवो हँओ ।

यत्ता — जो पयसंताउ पलयसिहिं व्व पलित्तउ ॥

सो णिहँउ मयारि लोहियसलिलें प्लित्तउ ॥ ३ ॥

4

करतलप्पचूरियदुग्घोदुइ
सुरसीमंतिणिक्कामुक्कोयणु
आया ते तं पुणरवि पोयणु
पयहिं पडंतवऊहिय तापं
पुणु आउच्छिउ दाणववइरिउं
तं णिसुणेवि तेण अवगणित्तं
गरुयउ सगुणपसंसंइ लज्जइ
एव ताहं बहुसंपयसारा
तावेक्कहिं दिणि परमणहारउ
कहइ णरिंदु विणु आयासं
कंठयकडयमउडकुंडलघरु
वारवार महुं वयणु णिरिक्खइ

णियवलु कसिवि सीहकसवइ ।
लहिवि विजयलच्छिहि अवलोयणु ।
णं ससहर दिणयर गयणंगणु ।
दोणि मेह णं संझारापं ।
किह केसरिकिसोरु पइं मारिउ । 5
णाविउं सीसु ण अप्पउ वणिउ ।
ऊणउ गुणथुइमइरइ मज्जइ ।
जंति दियह सुमणोरहगारा ।
कंचणवेत्तपाणि पडिहारउ ।
आयउ एक्कु पुरिसु आयासं । 10
ण वियाणमि किं सुरु किं णहयरु ।
तुह कर्मकमलालोयणु कंखइ ।

यत्ता—जइ अवसरु अत्थि ताँ सो पइसारिज्जइ ॥

जं भासइ किं पि तं णरेस णिसुणिज्जइ ॥ ४ ॥

5

महिणाहेण उत्तु पइसारहि
ता कणइल्लें आणिवि दाविउ
तहु पणवंतहु णियडउ आसणु

पुरिसु संसामिकजरहसारहि ।
खयरु णवंतु अउवु विहाविउ ।
दरिसिउं मणिगणकिरणुआसणु ।

६ AP विदोहओ. ७ A हुओ. ८ AP णिहय.

4 १ A °दुग्घोदुइ. २ A सजयलच्छिहि. ३ A पडंत विजोहिय; P पडंत विगूहिय; T अव-
गूहिय आलिङ्गितौ. ४ AP °वेरिउ. ५ A °पसंसण लज्जइ. ६ A करकमल°. ७ P तो.

5 १ AP सुसामि°.

11 b हरी त्रिपुष्टो वासुदेवः. 12 a माहवेण त्रिपुष्टेन; b दडुदेहिदेहंधिवो दग्धदेहिनां देह एव
वृक्षः. 13 पयसंताउ प्रजानां संतापः; पलित्तउ प्रदीप्तः.

4 1 a °तलप्प° प्रहारः; °दुग्घोदुइ °चूर्णितदुष्टगजे; b सीहकसवइइ सिंह एव कषपट-
स्तस्मिन्. 4 a अवऊहिय अवगूढौ आलिङ्गितौ. 5 a आउच्छिउ पृष्ठः. 10 a विणु आयासं खेदेन
विना; b आयासं आकाशेन.

5 1 b °कजरहसारहि °कार्यरथनिर्वाहकः. 2 a कणइल्लें प्रतीहारेण; b अउवु अपूर्वः.

LI.5.4]

पुष्कयंतविरइयउ

[तिविठसिंघमारणकोडिसिलुचायणं

इदु भणिवि जाणिउं मुहराणं
 कहिं होंतउ सुंदरणिक्केयउ
 अक्खइ विर्ययरु पालियखोणिहि
 णमिकुलणहयलवलगहु णेसरु
 रहणेउरपुरवरपरमेसरु
 वाउवेय पिययम लीलागइ
 धूय सयंपह किं वणिज्जइ
 घत्ता—थण्हारें भग्गु जाहि मज्झु किसु सोहइ ॥
 णहपंतिपहाइ तारापंति ण रेहइ ॥ ५ ॥

6

करकमयलइं कुमारिहि रत्तइं
 णाहिहि जइ गंभीरिम दीसइ
 भालवहु पट्टु व रइरायहु
 सुरणरविसहरहिययवियारा
 जाहि रूवसिरि णं पर पराइय
 ताएं धीय वीय णं चंदें
 दुम्मयमलकलंकपक्खालाणि
 भो संभिण्ण णिसुयजोइससुय
 भणु भणु भव्व मज्झु भवियव्वइं
 देहदित्तिणित्तेइयचंदइं
 ता संभिण्णं भणिउं णिसामहि
 दाहिणभरहि सुरम्मइ मंडलि
 ताहं कुमारसहासइं रत्तइं ।
 तें मुणिहिं वि गंभीरिम्भं णासइ ।
 चिहुरकुडिलकोडिल्लु व आयहु ।
 णयण विसिह णं तासु जि केरा ।
 सा फुल्लंति वेल्लि जिह जोइय । 5
 वोल्लिउं सज्जणणयणाणंदें ।
 मंतिहिं अग्गइ मंतिणिहेलाणि ।
 भणु भणु कासु घरिणि होसइ सुय ।
 पइं दिट्ठाइं अणेयइं दिव्वइं ।
 केवलणाणधरइं रिसिवंदइं । 10
 मइं चिरु पुच्छियं संजय सावहि ।
 घरसिहरालिंगियरविमंडलि ।

घत्ता—पोयणपुरि राउ जसु जसु देवहिं गिज्जइ ॥

पालियसम्मत्तु जो जिणणय पडिवज्जइ ॥ ६ ॥

२ AP पियवयणहिं. ३ P कासु कहसु कहिं. ४ A वइयर. ५ A जडणजडि. ६ AP थणभारें.

6 १ AP °कमलयइं. २ AP तहि. ३ AP गंभीरिम. ४ A भालवहु पट्टु व; P भालवहु वट्टु व. ५ A णवर पराइय. ६ A णिसुणि जोइससुय; P णिसुणि जोइयसुय. ७ A णित्तेयइं. ८ A °धरियरिसि°. ९ AP पुच्छिउ.

5 सुंदरणिक्केयउ सौन्दर्यस्थानम्. 6 विर्ययरु खचरः. 7 a णेसरु सूर्यः. 9 a वाउवेय वायुवेगा. 12 णहपंतिपहाइ नखपंत्तिप्रभया.

6 2 b गंभीरिम्भ गम्भीरत्वं धीरत्वं. 3 a भालवहु ललाटपट्टः; b आयहु एतस्य कामस्य. 4 b विसिह बाणाः. 5 a णपरपराइय परैर्न पराजिता. 8 a णिसुय जोइससुय हे अधीतज्योतिः-शास्त्र. 11 b सावहि अवधिशानवन्तः. 14 जिणणय स्याद्वादः.

चिरु पुरएवहु दिग्गयगामिहि
 भरहु जेण भुयदंडहिं भामिउ
 पुरिसपरंपराहि तहु जायउ
 जयवइ तासु देवि गरुयारी
 अचल पवलभुयतोलियगुरुगिरि
 विजय तिविड्ड णाम णिड्डुरकर
 एहु तुरंगगलु रिउं तहु केरउ
 एत्थुप्पणउ पुण्णविवाए
 भुयहिं कोडिसिल संचालेवी
 परियणसयणहं तुट्टि जणेवी
 उहयसेढिविज्जाहरराए
 एंव देव हियवइ संचारिउ

जो बाहुवलि पुत्तु जगसामिहि ।
 जो जायउ पंचमगइगामिउ ।
 णाम पयावइ जो विक्खायउ ।
 अवर मृगावइ प्राणपियारी ।
 ताहं विहिं वि जाया हलहर हरि । 5
 समरभारंकिणकसणियकंधर ।
 आसि विसाहणंहि विवरेरउ ।
 मारेवउ मृगवइयहि जाए ।
 वसुह तिखंड तेण पालेवी ।
 अण्णु तुहारी सुय परिणेवी । 10
 पइं होएव्वउं तासु पसाए ।
 संभिण्णे संवंधु वियारिउ ।

यत्ता—ता महुं णाहेण वंधुसिणेहुं गवेसिउ ॥

हउं णामे इंदु तुम्हहं दूयउ पेसिउ ॥ ७ ॥

अवरु वि पहु तेरउं पहुठाणउं
 रिसहहु कच्छमहाकच्छाहिव
 तिह सिहिजडि रविकित्ति तुहारा
 तं णिसुणिवि णरवइ रोमंचिउ
 सीरिं पुण्णं सव्व पोमाइय
 पुणु सो दूयउ पहुणा पुज्जिउ

अम्हारउं पाइक्कणिवाणउं ।
 जिह भरहहु णविविणमि खगाहिव ।
 जिव सुहि जिव पुणु पेसणगारा ।
 आणंदे परिवारु पणच्चिउ ।
 हरिणा णियभुयदंड पलोइय । 5
 तेण वि तक्खणेण गउं सज्जिउ ।

7 १ AP °सामिउ. २ A जइवय. ३ AP मिगावइ पाण°. ४ A णिड्डुर°. ५ A °भार-
 कसणंकियकंधर. ६ A तुरंगकंडु. ७ A omits रिउ. ८ AP मिगावइयहि. ९ AP उभय°. १० AP
 °सणेहु.

8 १ AP णमि°. २ A पुण्णसत्ति; P पुण्ण सत्त. ३ A गउ; P गमु.

7 1 a पुरुएवहु श्रीकृष्णमस्य. 2 a भा मिउ भ्रामितः. 7 a तुरंगगलु अश्वग्रीवः; b वि-
 वरेरउ प्रतिकूलः. 13 ग वे सि उ अवलोकितः.

8 1 a पहुठाणउं प्रमुस्थानम्; b °णि वा णउं निर्माणम्. 3 b सु हि सुहृदः; प्रणयप्रसाधकाः
 स्नेहकरा इत्यर्थः. 5 सी रिं बलमद्रेण; पो मा इ य प्रशंसितानि. 6 b गउं गमं गमनम्.

LI.8.7]

पुष्कर्यतविरइयउ

[तिविद्वसिंभमारणकोडिसिद्धाचार्यण

भूगोयरहुं गयणु कहिं गोयरु
संताणागयपणयपयासउ

इय चितिवि णरणाहिं सायरु ।
तासु जि हत्थि दिण्णु संदेसउ ।

घत्ता—खग सुर सिज्झंति कामधेणु घरि दुब्भइ ॥
जं दूरु दुसज्झु तं जगि पुण्णं लब्भइ ॥ ८ ॥

10

9

इंदूयवयणइं आयणिणवि
सहुं तणएं तणयाइ पसण्णइ
उद्धचलंतचमरविथारें
ओसारियरवियरसंताणहिं
महुरसवसरुणुंरुंटियमहुयरि
मंदमंदमायंदावलिघणि
जायवेयजडि एक्कहिं वासरि
जिणपयपंकयपणवियसीसहु
आयउ इट्ठु सुट्ठु उक्कंठिउ
पहु मंडलियणिसेविउ चलिउ
अवरुप्परहुं वे वि गय संमुह
मिलिय वे वि दीहरपसरियकर

बंधुसणेहु सहियवइ मणिणवि ।
अहिणवमुग्गमणोहरवण्णइ ।
विहवगहीरें सहुं परिवारें ।
आवेप्पिणु विमाणजंफाणहिं ।
कीरकुररसिंहिपियमाहविसरि । 5
पोयणपुरवाहिरणंदणवाणि ।
थिउ विज्जापहावविरइयघरि ।
इंदं जाइवि कहिउं महीसहु ।
तं णिसुणिवि सहुं सुयहिं ण संठिउ ।
इयरेण वि खगदप्पु पमेलिउ । 10
णाइ तरंगिणिणाह सुहारुह ।
वेणिण वि सज्जण णं दिसकुंजर ।

घत्ता—णियजणणविइण्णु परियाणिवि भूभंगउं ॥
रायहु रविकित्ति णविउ पणाविवि अंगउं ॥ ९ ॥

10

हरिवलेहिं ससुरउ जयकारिउ
भुयभूसणकरमंजरिपिंगिउं
हरिसंसुयजलेहिं सांसित्तउ

तेण सिणेहसाहि वड्डारिउ ।
सालउ गाढगाडु आलिंगिउ ।
सयल णिसण्ण सुमंतु पउत्तउ ।

४ P खग सुर.

9 १ A °मगमणोहर°. २ A रुणुंरुंटियमहुवरि; P रुणुंरुंटिय°. ३ A णिसुणि सहुं.

10 १ AP सणेह°. २ A °पिंगिउ. ३ AP गाडु गाडु.

7 b सायरु सादरम्. 10 दुसज्झु दुःसाध्यम्.

9 1 a इंदूय इन्द्रनाम्नो दूतस्य; b सहियवइ स्वचित्ते. 4 a °रवियरसंताणहिं सूर्य-
किरणसमूहैः. 5 a महुरसवसं मकरन्दास्वादनवशेन; b °पियमाहवि° कोकिला. 7 a जायवेय-
जडि ज्वलनजटी. 8 b इंदं इन्द्रनाम्ना दूतेन. 10 b इयरेण ज्वलनजटिना. 11 b सुहारुह चन्द्रः.
13 णियजणणविइण्णु पितृकृतम्; भूभंगउं भ्रमङ्गः.

10 1 b सिणेहसाहि स्नेहवृक्षः. 2 b सालउ श्यालः अर्ककीर्तिः. 3 a हरिसंसुय° हर्षा-
श्रुजलैः.

दिणयरु तवइ खवइ जिणु कम्मइं
 सायरु गिलइ सयलसरिसोत्तइं
 भंजणसत्ति महंत समीरहु
 एत्थु ण किं पि वप्प कोऊहलु
 एंव सीहु को करहिं णिपीलइ
 तो जाणहुं होसइ पुण्णाहिउ
 आसग्गीवजीवउड्डावणु
 वम्महु सल्लइ वाणहिं वम्मइं ।
 ससहरु पीणइ जणवयणेत्तइं । 5
 वलु अइअतुलु तिविट्ठकुमारहु ।
 णहं चवेडचप्पियकुंजरकुलु ।
 कोडिसिलायलु जइ संचालइ ।
 हरि हरिवंदियणाणिहिं साहिउ ।
 धुवुं माणेसइ तरुणिहि जोव्वणु । 10

घत्ता—महियर खयरिंद एहु मंतु विरण्णिणु ॥

जहिं तं सिलरण्णु तहिं गय कणहु लण्णिणु ॥ १० ॥

11

णिद्ध अद्धजोयणविट्ठिण्णी
 जिणपयसेवा इव फलभाइणि
 पुण्ण पवित्त पावखयगारी
 कहिं वि दंतिदंतग्गहिं खंडिय
 कहिं वि पलिप्पइ जालावलणं
 कहिं वि जक्खिपयधुसिणं लिप्पइ
 कहिं वि णीलमणिणियरहिं णीलिय
 कहिं वि फुरइ घणतिमिरविमुक्कहिं
 कहिं वि भमियमृगणाहिमओहें
 कहिं वि वियंभिय सुइसुहगारव
 सा परियंचेप्पिणु अंचेप्पिणु
 णाणावणतरुवरसंलुण्णी ।
 बहुमुणिलक्खमोक्खसुहदाइणि ।
 दीसइ सिल णं सिद्धिभडारी ।
 सीहणहरचुयमोत्तियमंडिय ।
 किडिदाढाणिहसणरुहजलणं । 5
 चंदकंतजलधारइ धुप्पइ ।
 वर्णयवधूमंधारें मइलिय ।
 सप्पफडाकडप्पमाणिक्हहिं ।
 सुरहिय सेविय भमरसमूहें ।
 किंणरगेयवेणुवीणांरव । 10
 सिद्धसेस राएहिं लण्णिणु ।

घत्ता—पुणु भणिउ अणंतु पेक्खहुं सिल उण्णावहि ॥

हयकंठकयंतु होसि ण होसि व दावहि ॥ ११ ॥

४ A तहो चवेड°. ५ AP तो. ६ AP °णाणहिं. ७ AP धुवु. ८ P सिलरम्म.

11 १ AP अद्धजोयण° २ A फलभाइणि; P फलभाविणि. ३ AP °जलणं. ४ A लिप्पइ.
 ५ A णीलमणिणियरहिं. ६ P वणदव°. ७ AP मृगणाहि°. ८ AP सुरहिपसेविय. ९ A °गारउ.
 १० A °वीणारउ. ११ A उच्चावहि; P ओच्चावहि. १२ A दावइ.

5 a °सरि सोत्तइं नदीप्रवाहाः. 7 b णहचवेड° नखचपेटाप्रहारः. 9 b हरिवंदियणाणि हिं इन्द्र-
 वन्दितज्ञानिभिः; सा हिउ साधिकः लोकोत्तरः. 10 a आसग्गीवजीवउड्डावणु अश्वग्रीवजीवविध्वंसकः.
 12 सिलरण्णु शिलावनम्.

11 1 a णिद्ध कान्तिमती. 2 a फलभाइणि फलभागिनी. 5 a पलिप्पइ ज्वलति;
 जालावलणं ज्वालाज्वलनेन. 6 a °पयधुसिणं पादकुङ्कुमेन; b धुप्पइ धाव्यते. 7 a °णीलमलं
 मयूरः. 12 अणंतु त्रिपृष्ठः; उण्णावहि उच्चावय.

12

ता सिल उच्चायंतहु कण्णहु
पवरकरिकरायारहिं बाहहिं
उरयलि णिवडियाइं सारंगइं
पंतिणिबद्धइं कसिणइं अरुणइं
दिट्ठइं णायउलाइं चलंतइं
गेरुयवाणिउं वियलिउं रत्तउं
हंसपंति णहमंडलि धावइ
भमरामेलउ णीलउ लोलइ
दलियइं मलियइं वेलीभवणइं
णट्ठइं कीलासुरणिउरुवइं

दुज्जणदेहवियारणतण्हहु ।
पाहाणुद्वियभूसणरेहहिं ।
दसदिसि वहिवि गयाइं विहंगइं ।
णं रिउकामिणिकंठाहरणइं ।
णं अरिअंतइं लंवलंतइं । 5
रुहिर णाइ वइरिहि णिगंतउं ।
पडिभडट्टिमाला इव भौवइ ।
रोसहुयासधूमु णं घोळइ ।
णावइ खलयणपट्टणभवणइं ।
णिगयाइं णं सत्तुकुडुवइं । 10

घत्ता—उंइडकरेहिं सिल कण्हें उच्चाइय ॥

पडिसत्तुधरित्ति हरिवि णाइं दक्खालिय ॥ १२ ॥

13

उच्चाइय सिल सोहइ तहु करि
जं चालिय सिल सिरिरमणीसैं
संथुउ अवरु पयावइ राएं
संथुउ लंगलहररविकित्तिहिं
पंवहिं तुहुं जि देव महिराणउ
तुहुं पुरुसोत्तमु तुहुं धरणीहरु
तुहुं इक्खाउवंसवरधयवहु
साहु साहु तुह सोहइ विक्रमु
एम भणंतहं घोसगहीरइं
परिमलवहलइं वण्णविचित्तइं

अट्टमभूमि व भुवणत्तयसिरि ।
तं सो संथुउ जलणजडीसैं ।
संथुउ बहुमहिवइसंघाएं ।
संथुउ सुरणरविसहंपत्तिहिं ।
तुज्झु पुरिसु जगि णत्थि समाणउ । 5
णिवडंतहं वंधुहुं लग्गणतरु ।
तुह पडिमल्लु णत्थि तिहुवणि भडु ।
अण्णहु एहउ कासु परक्कैमु ।
कउ कलयलु दिण्णइं जयतूरइं ।
अमरहिं पंजलिकुसुमइं धित्तइं । 10

12 १ AP कसिणइं. २ AP °वाणिरु. ३ AP रुहिरु. ४ णावइ. ५ AP उंइड^२.
६ AP कण्हेणुच्चालिय.

13 १ AP °विसहरपत्तिहिं. २ A इक्खाकवंस^२; P इक्खाववंस^०. ३ A परिक्रमु.

12 2 b पा हा णु द्विय^० पाषाणे लिखिताः. 5 b अरिअंतइं शत्रूणामन्त्राणि. 6 a गेरुय-
वा णि उं गैरिकमिश्रं जलम्. 7 b पडि भड ट्टि माला प्रतिभयानामस्त्रां माला. 10 a की ला सुर णि उ रु व इं
क्रीडारतानां देवानां समूहाः.

13 4 a लंगलहर^० वलभद्रः; b °विसहरपत्ति हिं नागपत्नीभिः. 6 a धरणीहरु धरणी-
धरो राजा. 7 a °धयवहु °ध्वजपटः.

चंडहिं भुयदंडहिं पडिपेहिय
मालालंकिइ मउडि पसत्थइ

पुणु सिल माहवेण तहिं ग्रहिय ।
कालभविस्ति णाइ रिउमत्थइ ।

घत्ता—खगमहिबइणाह वणु मेहिवि पडिआइय ॥
हरिवलसंजुत्त पोयणणयरु पराइय ॥ १३ ॥

14

अहिवंदिय दहिअक्खयसेसहं
मंदिरि मंदिरि मंगलकलयलु
मंदिरि मंदिरि छडरंगावलि
मंदिरि मंदिरि कलस सउप्पल
ता तहिं जंपइ पुरणारीयणु
का वि भणइ इहु राउ पयावइ
का वि भणइ इहु सो संकरिसणु
का वि भणइ इहु सो णारायणु
जेण सिलायलु णहि संचालिउ
दीसइ रुवें वम्महु जेहउ

पुरि पैइसंतहं ताहं णरेसहं ।
णच्चइ कामिणि घुम्मइ मईलु ।
वज्झइ तोरणु चित्तधयावलि ।
णिहिय वयणविलुलियपल्लवदल । 5
एहु खगाहिउ रहणेउरवइ ।
हलहरु हलि अकरंतु वि करिसणु ।
जेण सयंपहाहि हित्तउं मणु ।
जेण जसेण गोत्तु उज्जालिउ ।
पइ पुण्णहिं जइ लब्भइ पइउ । 10

घत्ता—तं पुरु पइसिवि विरइयपणयपसायहिं ॥
वड्डारिउ णेहु खगवइमहिबइरायहिं ॥ १४ ॥

15

बिहिं वि विवाहु तेहिं पारद्धउ
खंभि खंभि पज्जालियपईवहिं
पवणुद्धयचिंधपम्भारहिं

कउ मंडउ रयणंसुसिणिद्धउ ।
लंबियमोत्तियदामकलावहिं ।
मरगयमालातोरणदारहिं ।

४ A °कियमउडपसत्थइ.

14 १ A पुरपयसंतहं; P पुरि पयसंतहं. २ A मंदल. ३ AP पहु. ४ AP अकरंतउ करि-
सणु. ५ P सयंपयाहि.

15 १ A रयणंसुसमिद्धउ; P रयणसुसमिद्धउ.

11 ऽ माहवेण त्रिपृष्ठेन. 12 भविस्ति भवितव्यम्.

14 1 a अहि वं दिय अमिवन्दिताः. 4 a सउप्पल कमलयुक्ताः. 5 ऽ पयडियं प्रकटितौ.
7 a संकरिसणु सीरपाणिः बलभद्रः; ऽ हलि हे सखि; अकरंतुविकरिसणु क्षेत्रकर्षणमकुर्वाणो-
ऽपि. 8 ऽ हित्तउं हृतम्. 10 ऽ पइ पतिर्भर्ता. 11 पणयपसायहिं प्रणयप्रसादैर्दानमानादिभिः.

15 1 a रयणंसुसिणिद्धउ रत्नकिरणैः स्निग्धः. 2 ऽ कलावहिं कलापैः समूहैः.

LI.15.4.]

पुष्पयंतविरइयउ [तिविद्वसिधमारणकोडिसिलुचायणं

वज्रंतहिं पडुपडहहिं संखहिं
 कामिणिकरयलघल्लियसेसहिं
 वियसियंसयंदलसरलदलच्छे
 पैरिणिय सुंदरेण सा बुंदरि
 राउ मऊरगीवणिवतणुरुहु
 अद्धचक्कि चक्कंकिरयलु
 भणिउ तेण महिकामिणिमाण्णु
 देव तुरंगगीव बुहणिरंसिउं
 पइं णहयरणरणाहु पमाइवि
 सामण्णहु वियलियगुणणियरहु

णाणावाइत्तेहिं असंखहिं ।
 दियवरदेवदिण्णआसीसहिं । 5
 णियसुहिवच्छलेण सिरिवच्छे ।
 गउ चरु जहिं णिवसइ जगकेसरि ।
 खयरमउडुंविपयसररुहु ।
 दढभुयजुयअंदोलियपरवु ।
 भुयणवणंतवासिपंचाण्णु । 10
 णिसुणि णिसुणि सिहिजडिणा विलसिउं ।
 पोयणपुरवइपुत्तहु जाइवि ।
 कण्णारयणु दिण्णु भूमियरहु ।

घत्ता—अह सो सामण्णु भणहुं णं जाइ खगाहिव ॥

जें मारिउ सीहु चालिय सिल वसिकय णिव ॥ १५ ॥

16

तं णिसुणिवि णरणाहु विरुद्धउ
 धगधगधगधगंतु चंचलसिहु
 रत्तणेत्तरुइरावियदसदिसु
 णं जैउं तिहुयणगिलणकयायरु
 चवइ सरोसु भिउडिभडभीसणु
 अज्जु जलणजडि मारिवि संगरि
 सहं जांवांएं देवि दिसावलि
 तहिं अवसरि पालियनृवसासणु

णं केसरि गयगंधविलुद्धउ ।
 घयधाराहिं सित्तु णं हुयवहु ।
 पुष्पयंतु णं फणि आसीविसु ।
 परंसिरिहर असिवरपसरियकरु । 5
 करतलप्पताडियरयणासणु ।
 धिवमि कयंतदंतविवरंतरि ।
 भुक्खइ भग्गउ धवु पावउ कलि ।
 रायसहासहिं मग्गिउ पेसणु ।

२ AP परणिय. ३ A °माणण. ४ A °पंचाणण. ५ P तुहुं णिरसिउ. ६ AP पोयणपुरिवइ. ७ P omits ण.

16 १ AP रत्तणेत्तु. २ AP जमु. ३ A °सिरहर°. ४ AP भिउडिभय°. ५ P मयणा-
 सणु. ६ AP कयंतदंतविवरंतरि. ७ AP जामाएं. ८ A धव; P धउ. ९ AP णिवसासणु.

5 b दियवरदेव जैनब्राह्मणाः. 6 b °सुहिवच्छलेण सुहृद्वत्सलेन; सिरिवच्छे श्रीविष्णुना त्रिपृष्ठेन.
 7 b चरु दूतः; जग केसरि अश्वग्रीवः. 10 a °माणणु भोक्ता; b भुवणवणंतवासिपंचाणणु भुवन-
 मेव वनं तन्मध्ये सिंहः. 11 a बुहणिरसिउं बुधैर्निन्दितम्. 13 b भूमियरहु भूमिचरस्य मनुष्यस्य.
 14 भणहुं ण जाइ कथितुं न शक्यते; खगाहिव हे अश्वग्रीव.

16 1 a विरुद्धउ कुपितः. 2 a °चंचलसिहु चपलशिवः. 4 a जउं यमः. 5 b °रयणा-
 सणु सिंहासनम्. 7 जांवाएं जामात्रा; b धवु वृत्तिम्; कलि यमः.

ते णउ पेसई सइं संचल्लिउ   पहु हरिमस्समंतिं वोळ्ळिउ ।
 जो मयवइजीविउं उदालइ   कोडिसिलायलु जो संचालइ । 10
 सो सामणु ण होइ निरुत्तउं   तुम्हहुं अप्पणु जाहुं ण जुत्तउं ।
 घत्ता—हयकंठे उत्तु विउस ण किं पि विवप्पं ॥
 किं सूरहु को वि वड्डिमु दीसइ तेणं ॥ १६ ॥

17

मज्झु वि पांसिउं को जगि सूरउ   को महिवइ वरवीरवियारउ ।
 रयणमाल वद्धी मंडलगलि   हउं अवगण्णिउ जाइवि महियलि ।
 जेण कण्ण दिण्णी भूगमणहं   सो पइसरउ सरणु सिहिपवणहं ।
 सो पइसरउ सरणु देविंदहु   सो पइसरउ सरणु धरणिंदहु ।
 सो हउं कड्ढिवि^३ अज्जु जि फाडमि   वइवसपुरवरपंथे धाडमि । 5
 सवणायण्णियपावरसहं   सिल चालिज्जइ किं ण वलहं ।
 सीहु सीहु सोंडें सोसिज्जइ   एयहिं साहसेहिं लज्जिज्जइ ।
 तरुणीमग्गणचाडुयवंतें   किं वेहाविउ सो वरइत्तें ।
 मणिकुंडलमंडियगंडयलइं   दोहं वि तोडमि रणि सिरकमलइं ।
 एंव चवेवि धीरु हुंकारिवि   णिग्गउ मंतिमंतु अवहेरिवि । 10
 संधाणियविमार्णपरिवाडिहिं   परिवारिउ विज्जाहरकोडिहिं ।
 ओरुंजंतिहिं आहवभेरिहिं   जुयखंइ णाइ रसंतिहिं मारिहिं ।
 णं सायरु मज्जायविमुक्कउ   महिहरमेहल रुंभिवि थक्कउ ।

घत्ता—इह दाहिणभरहि वणि जलंततणुसारइ ॥

आवासिउं सेणु पुप्फदंतकरवारइ ॥ १७ ॥

15

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरद्वाणुमण्णिण
 महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे तिविट्ठिसिंघमारणकोडिसिलुच्चायणं
 णाम एकवण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५१ ॥

१० AP पेसिय. ११ P हरिमंसुसुमंतिहिं वोळिउ; P हरिमस्ससुमंतिहिं वोळिउ.

17 १ AP पासि. २ P को वि जगि. ३ A कड्डिमि. ४ AP °विवाण°. ५ A जुगखइ.
 ६ A जलतणकणसारइ; P जलवणकणसारइ. ७ AP कोडिसिलासंचालणं तिविट्ठविवाहकल्लाणं णाम.

9 b हरिमस्स संतिं हरिश्मश्रुमन्त्रिणा. 10 a मयवइजीविउं सिंहस्य जीवितम्. 11 b अप्पणु स्वय-
 मेव. 12 विउस हे विद्वन्.

17 2 a मंडलगलि शुनः कण्ठे. 5 b वइवसपुरवरपंथे यमपुरमारोण. 6 a सवणा य-
 ण्णियपावरसहं कर्णयोराकर्णितपावरशब्देन (वलीवर्देन). 7 a सीहु सीहु सोंडें सोसिज्जइ सिंहो मयं
 च अष्टापदेन मयपेन च शोध्यते. 8 a °मग्गणचाडुयवंतें °याञ्जाचाडुकारेण; b वेहाविउ गर्जितः;
 वरइत्तें वरेण. 12 a ओरुंजंतिहिं अवरुद्धिः समन्ताच्छब्दं कुर्वन्निः. 14 °तणुसारइ तृणसमूहे.
 15 पुप्फदंतकरवारइ सूर्यचन्द्रकिरणरोधके, वने इत्यर्थः.

LII

दलियारिंदकरि रूसिवि हरि खगकुलभवनपईवहु ॥
चिरभववइरवसु आलद्धमिसु भिडिउ गंघि हयगीवहु ॥ ध्रुवकं ॥

1

दुवई—खुहियखगिंदविंदकिंकररवगजियगंधसिंधुरो ॥
जाव तिखंडखोणिपरमेसरु चलिउ तुरयकंधरो ॥ छ ॥

तावेत्तहि पोयणणामणयरि	भूगोयरवइघरवसियखयरि ।	5
पणवियसिरेण मउलियकरेण	सिहिजडिहि सिद्धु जाइवि चरेण ।	
भो ^१ खगवइ णिरु अण्णायवट्ठि	तुज्झुपरि आर्यउ चक्कवट्ठि ।	
आरुट्ठउ कण्णाकारेण	जं एव समासिउ चारणेण ।	
तं ^२ सुणिवि पयावइ तेण भणिउ	अम्हहिं सुहुं सुत्तउ सीहु व्रणिउ ।	
सो उट्ठिउ एवहिं बलमहंतु	धणु लंगूलउ सरणहरवंतु ।	10
असिजीहापल्लवलललंतु	मंतिज्जइ एवहिं सो जि मंतु ।	
उवसमइ जेण सो कूरचित्तु	ता सस्सुएण सहसत्ति उत्तु ।	
तइ जलइ जलणु जइ णत्थि वारि	जइ णत्थि संति तो पडइ मारि ।	
भो आणइ मरणु पहाणवइरु	भो ^३ एत्थु ण णिज्जइ कालु सुइरु ।	
पहु लहु दीसइ जुंजेवि सामु	ता विहसिवि भासइ पढमैरामु ।	15

घत्ता—सज्जणु उवसमइ खलु किं खमइ वोळंतहुं सुइमिट्ठं ॥
घिउ हुयवहमिलिउं जललवजलिउं वप्प किं ण पइं दिट्ठं ॥ १ ॥

A gives, at the beginning of this Samdhi, the stanza दीनानाथधनं etc. for which see page 139. P gives it at L. K does not give it anywhere.

1 १ AP^० वंद^०. २ AP^० सिंधुरो. ३ AP^० घरि वसिय^०. ४ A सो खगवइ. ५ A अण्णाय-
वत्ति. ६ A आवइ. ७ A तं णिसुणि. ८ A सुहि. ९ A धुणिउ; P वणिउ. १० A सुम्मएण.
११ AP धुउ. १२ A पढमु रामु. १३ A वोळंतहो. १४ A हुववहमिलिउ; P हुयवहि मिलिउ.

1 1 अरिंदकरिं अरीन्द्रा एव करिणः; ^०पईवहु ^०प्रदीपस्य अश्वग्रीवस्य. 4 तुरयकंधरो
अश्वग्रीवः. 6 b सिद्धु कथितम्. 8 b चारणेण दूतेन. 9 a तेण ज्वलनजटिना. 10 b सरणहरवंतु
शरा एव नखाः तैः गर्जन. 12 b सस्सुएण सुश्रुतमन्त्रिणा. 13 a तइ तदा. 14 a आणइ ददाति;
पहाणवइरु प्रधानैः सह वैरम्. 17 जललवजलिउं धृतमग्निना उत्कालितं पश्चात्तन्मध्ये शीतलजललवा
अपि प्रज्वलन्ति.

2

दुवई—मित्त तिविट्ठि रुट्ठि गिरिधीर वि एंति ण वइरिणो रणं ॥

किं विसहंति दंति हरिणाहिवखरकररुहवियारणं ॥ छ ॥

जइयहुं अहिवलयविलंबमाण	वणि उच्चाइय सिल इलसमाण ।	
मइं जाणितं तइयहुं कैहि वि कालि	देवहुं पेक्खंतं भडवमालि ।	
तोडेसइ हयकंधरहु सीसु	रत्तच्छिवत्तुं भूमंगभीसु ।	5
को हालाहलु जीहाइ कलइ	को करयलेण हरिकुलिसु दलइ ।	
को गयणि जंतु अहिमयरु खलइ	को णियवलेण धरणियलु तुलइ ।	
को कालु कयंतहु माणु मलइ	को जलणि णिहित्तु वि णाहिं जलइ ।	
को फणिवइफणमणिणियरु हरइ	को पडिय विज्जु सीसेण धरइ ।	
को भंडइ सहं महुं भायरेण	तां जंपित्तं मंति सायरेण ।	10
भो सीराउह तुहिणयरकंति	जं पइं जाणितं तिह तं ण भंति ।	
लइ तो वि देव किज्जइ परिक्ख	उवइसहु कुमारहु मंतसिक्ख ।	
वीयक्खराइं मणि संभरंतु	आसीणु सत्तरत्तं तुरंतु ।	
जइ साहइ विज्जादेवयाउ	तो करइ परहं मरणावयाउ ।	
विज्जासाहणविहिभेयभिण्णु	ता ससुरएण उवएसु दिण्णु ।	15
थिउ झाणारुढउ हालि उविंदु	सत्तमदिणि कंपाविउ फणिंदु ।	

घत्ता—विज्जाजोइणित वरदाइणित हरिरांमहु पणवतिउ ॥

रिउजमईइयउ खणि आइयउ देहु णियमु पभणंतिउ ॥ २ ॥

3

दुवई—गारुडविज्ज पुज्जं संसाहिय हरिणा भुवणखोहिणी ॥

अवर महंतसत्तुसंचूरणि पवर वि णाम रोहिणी ॥ छ ॥

2 १ A °विलंबमाणे. २ A °समाणे. ३ AP तहिं. ४ AP रत्तच्छिवंतु. ५ A °कुडिसु. ६ A °फणिवइफणिमणु. ७ AP तो. ८ A मंति सायरेण. ९ AP सत्तरत्तिउ. १० A हरिरायहो. ११ P वूइओ.

3 १ A पुंज. २ A सयल महंत सत्त°; P सयलमहंतु सत्तु°. ३ AP अवर वि.

2 1 एंतिण नागच्छन्ति. 2 °कररुह° नखाः. 3 b इलसमाण पृथ्वीसहिता. 4 b °वमालि कोलाहले. 5 b रत्तच्छिवत्तु रक्ताक्षवक्त्रम्, शत्रुमस्तकम्. 6 a कलइ स्पृशति; b हरिकुलिसु इन्द्र-वज्रम्. 7 a अहिमयरु सूर्यः. 9 b विज्जु विद्युत्. 11 a सीराउह हलायुध बलभद्र. 12 b उवइसहु उपदिशत. 13 a वीयक्खराइं मन्त्राराधना; b सत्तरत्तं सप्त दिनानि. 14 b मरणावयाउ मरणरूपा आपदः. 16 a हालि उविंदु बलभद्रनारायणौ. 18 णियमु आदेशम्.

3 2 अवर अपराः; पवर प्रवरा.

खर्गथंभणी	वलणिसुंभणी	
गयणचारिणी	तिमिरकारिणी ।	
सीहवाहिणी	वइरिमोहणी ।	5
वेयगामिणी	दिव्वकामिणी ।	
विवरवीसिणी	णायवासिणी ।	
जलणवरिसिणि	सलिलसोर्सणी ।	
धरणिदौरणी	कुडिलमारणी ।	
बंधमोयणी	विविहरुविणी ।	10
मुक्ककौतला	लोहसंखला ।	
छइयदसदिसी	कालरक्खसी ।	
वयणपेसला	विजयमंगला ।	
रिक्खमालिणी	तिक्खसूलिणी ।	
चंदमउलिणी	सिद्धवालिणी ।	15
पिंगलोयणा	धुणियफणिफणा ।	
थेरि थुरुहुरी	घोरंघोसिरी ।	
भीरुभेसिरी	पलयदंसिरी ।	
इय सणामहं	दिण्णकामहं ।	

घत्ता—पंच समागयइं विज्जहं सयइं दक्खवंति सवसित्तणु ॥ 20
तोसियवासवहं वलकेसवहं धरि करंति दासित्तणु ॥ ३ ॥

4

दुवई—विजागमणमुणिइ हरिपोरिसि पसरियसिरिविलासए ॥
णिहय पयाणभेरि जगभइरव वियलिइ सयणसंसए ॥ छ ॥

विजाहरमहिहरणाह वे वि	जलणजडि पयावइ धुरि करेवि ।	
चलियइं सेण्णइं रिउरणमणाइं	वलएववासुएवहं तणाइं ।	
णहु कंप्पइ कंप्पंतहिं धएहिं	महि हल्लइ गच्छंतहिं गएहिं ।	5

४ AP °थंभिणी. ५ AP °णिसुंभिणी. ६ AP °सोसिणी. ७ P °दारिणी. ८ AP विविहकुंतला.
९ AP °घोसिणी. १० A विज्जहं सयइं.

4 १ P °गमणु मुणिइ. २ A सइणसंसए. ३ A जडणजडि.

6 a वेयगामिणी वेगगामिनी. 7 b णायवासिणी नागपाशिनी. 13 a °पेसला मनोहरा. 14 a रिक्खमालिणी नक्षत्रमाला. 15 a चंदमउलिणी चन्द्राच्छादिनी. 19 b दिण्णकामहं वाञ्छित-प्रदानाम्. 20 सवसित्तणु स्ववशित्वम्.

4 1 °मुणिइ ज्ञाते; हरिपोरिसि हरिपौरुषे. 2 वियलिइ विगलिते स्फेष्टिते.

रह चिक्रवंत चल चिक्रंति
जाणं हरिखुरधूलीरण
भडरोलें सुत्तुट्टिउ कयंतु
जोइय जणेण परवीरजूर
णं अट्टहास बहलंधयार
गच्छंतवारणारूढदेह
झल्लरिमुडंगकाहलरवेण
कुसुमियपियालककोलपलि

पडिवक्खमरणु णं वज्जरंति ।
धूसरिउ सूरु दूरंगण ।
छत्तहिं संछण्णउं दहदियंतु ।
सोमुग्गदेह णं चंद सूर ।
णं उवसमरस सिंगारंमार । 10
हलहर हरि णं सियअसियमेह ।
दियहेहिं गंपि सर्वरुच्छवेण ।
तहिं थक्क संदणावत्तसेलि ।

यत्ता—पवणचलंतियहिं धयपंतियहिं णहु णं उप्परि घुलियउं ॥

णच्चियनृवणडिहिं पिहुपडकुडिहिं खोणीयलु चित्तलियउं ॥ ४ ॥ 15

5

दुवई—चिंचिणिचारचूयचवचंपयचंदणवद्धकुंजरे ॥

थिइ पडिवलि तुरंगहिलिहिलिरवे सयडावत्तगिरिवरे ॥ छ ॥

जोएवि सिविरु णवघणसरेहिं
अरिपुरवरघरसंदिण्डाहु
आढत्तउ जिणु वम्महसरेहिं
आढत्तउ खजोएहिं भाणु
आढत्तउ केसरि जंबुपहिं
आढत्तउ गयवरु गह्वेहिं
आढत्तउ रइवइ कइयवेहिं
भो देवदेव संधियसरेहिं

विण्णविउ णवेप्पिणु चरणेरहिं ॥
विज्जाहरभूयरभूमिणाहु ।
आढत्तउ आहंडलु णरेहिं । 5
आढत्तउ तरुणियरें किसानु ।
आढत्तउ जैउं जीवियचुएहिं ।
आढत्तउ मंतुंगमु गहेहिं ।
आढत्तउ मोक्खु वि जडतवेहिं ।
आढत्तउ तुहु णियकिंकरेहिं । 10

४ P धर. ५ A सिंगारहार. ६ P समरु°. ७ AP णिवणडि°.

5 १ A °चारचूयधव°; P °चारचूयधय. २ A पडिवल्लुतुरंग°. ३ AP जमु. 4 A पत्तंगमु.
५ AP कइवएहिं. ६ P जडभवेहिं.

6 a चिक्रवंत चीत्कारं कुर्वाणाः. 7 a हरिखुर° अश्वखुराः. 9 b सोमुग्गदेह सौम्यदेहः उग्रदेहश्च.
11 b सियअसियमेह शुक्लशरन्मेषः कृष्णमेषश्च. 12 b सवरुच्छवेण संग्रामोत्साहेन. 13 b संदणा-
वत्तसेलि स्यन्दनावर्तपर्वते. 15 नृवणडिहिं नृपनटीभिः; पिहुपडकुडिहिं विस्तृतपटकुटीभिः.

5 २ थिइ पडिवलि स्थिते शत्रुसैन्ये; सयडावत्त° शकटावर्ते पर्वते. 3 a णवघणसरेहि
नवमेषगम्भीरध्वनिभिः. 4 a °डाहु अग्निः. 6 b किसानु अग्निः. 7 b जीवियचुएहिं मृतकैः.
8 b मंतुंगमु मन्त्रोच्चारः. 9 a कइयवेहिं कपटैः.

रहणेउरवइ णरवइ सबंधु
अण्णेकु पयावइ पोयणेसु
अण्णेकु मुसलि तहिं कसणवासु
किं अक्खमि पहुसाम्थु तासु

सहुं णंदणेण चंदाहिचिंधु ।
आरुहु सुहु खयकालवेसु ।
अण्णु वि जो दिदुउ पीयवासु ।
देव वि संकाइ णवंति जासु ।

घत्ता — णिसुणिवि तुह चलणु खलयणमलणु देवयाउ साहेप्पिणु ॥ 15
वलइयधणुवलय णं खयजलय थिय महिहरि आवेप्पिणु ॥ ५ ॥

6

दुवई—चवइ खगिंदचंदु करवालविहंडियतुरयकरिसिरे ॥
रत्ततरंतमत्तरयणीयरि णिहणवि रिउं रणाइरे ॥ छ ॥

ता कहइ मंति णामें विहाउ	जगडिभहु एवहिं तुहुं जि ताउ ।	
जइ आणालंघणु कयउ तेहिं	सुय दिण्ण पडिच्छिय पत्थिवेहिं ।	
एहउ आयारु णराहिवाहं	पेसिज्जउ दूयउ को वि ताहं ।	5
सो दूयउ जो भासापवीणु	सो दूयउ जो पंडिउ अदीणु ।	
सो दूयउ जो अहिमाणि दाणि	सो दूयउ जो मियमहुरवाणि ।	
सो दूयउ जो गंभीरु धीरु	सो दूयउ जो णयवंतु सूहं ।	
सो दूयउ जो परचित्तलक्खु	सो दूयउ जो पोसियसपक्खु ।	
सो दूयउ जो बुज्झियविसेसु	सो दूयउ जो सुविसिद्धवेसु ।	10
सो दूयउ जो कयसंधिणामु	सो दूयउ जो वज्जरियसामु ।	
सो दूयउ जो णिदिदुमंतु	सो दूयउ जो कुलजाइवंतु ।	
सो दूयउ जो उवईदुदंहु	सो दूयउ जो संगामचंदु ।	
सो दूयउ जो रिउहिययसूलु	सो दूयउ पेसिउ रयणचूलु ।	
णिवसंतगरुयखंधारोलु	तं गच्छिवि गिरिगहणंतरालु ।	15
पणवेवि तेणं पालियविसिद्धु	अत्थाणि णिविद्धु तिविद्धु दिद्धु ।	

घत्ता — दूएं वज्जरिउं पहु विप्फुरिउ दिव्वपुरिसंगुणजाणउ ॥

गुणिगहणुज्जि तुहुं अणुहुंजि सुहुं पेक्खु णवेप्पिणु राणउ ॥ ६ ॥

७ A चंदाहचिंधु; T चंदाहविंधु चन्द्रनागविवाः. ८ A आरुहु.

6 १ A खगिंदचंदु. २ A णिहणिवि. ३ A मियमहुरवाणि. ४ A अभिमाणि दाणि. ५ A सारु. ६ A सुविसिद्धवेसु. ७ P उवईदुदंहु. ८ P संगामि चंदु. ९ A ते वि. १० A पुरिसु. ११ AP गुणिगहणुज्जि.

11 b णंदणेण अर्ककीतिना; चंदाहिचिंधु चन्द्रवदुज्ज्वलसर्पध्वजः. 12 a आरुहु रुधः; सुहु अति-
शयेन. 14 a मुसलि विजयो बलभद्रः; कसणवासु नीलाम्बरः. 15 चलणु गमनम्.

6 1 खगिंदचंदु खगेन्द्राणां मध्ये चन्द्रः. 2 रयणीयरि राक्षसे; रणाइरे रणाजिरे रणरङ्गे.
3 a विहाउ विधाता; b ताउ पिता. 5 b पेसिज्जइ प्रेक्ष्यताम्. 9 a परचित्तलक्खु परमनोनायकः.
10 b सुविसिद्धवेसु समीचीनवेषः. 11 a कयसंधिणामु कृतसंधानः. 14 b रयणचूलु रत्नचूडनामा.
17 दिव्वपुरिसंगुणं दैवपौरुषबलाबलम्. 18 गुणिगहणुज्जि गुणिग्रहणे ऊर्जस्वी.

7

दुवई—जा मंगिय णिवेण खगसुंदरि सा तुह होइ सामिणी ॥

देवि णमंसणिज्ज सा कामहि किं कामंध कामिणी ॥ छ ॥

मा रसउ काउ चण्णिवि कवालु	भक्खंतु म गिद्ध भडंतजालु ।	
मा सरसयणीयलि सुयउ ताउ	मा पोयणपुरवरु खयहु जाउ ।	
मा उट्टउ रहचूरणणिहाउ	भजंतु म चामरलत्तकेउ ।	5
दीसउ मा सयणहं मरणहेउ	रसवससमुद्धकंकालसेउ ।	
मा रुहिरु कालवेयालु पियउ	मा सूरकित्ति जमकरण णियउ ।	
मा करउ मृगावइ पुत्तदुक्खु	मा छिज्जउ हलहरकप्परुक्खु ।	
पहुदोहवहलधूमोहमलिणं	जलणजडि पडउ मा पलयजलणि ।	
रायहु ढोयहि सां तुहुं कुमारि	मा हक्कारहि णियगोत्तमारि ।	10

घत्ता—जाणियणयणिवहु कयवइरिवहु मंतवलु वि जो वुज्झइ ॥

जेण तिखंडधर जिय ससुरणर तेण समउं को जुज्झइ ॥ ७ ॥

8

दुवई—म करि कुमार किं पि रोसुम्भडवयणे वलिसमप्पणं ॥

करगयकणयवलयपविलोयणि हो किं णियहि दप्पणं ॥ छ ॥

तं सुणिवि भणिउं विट्ठरसवेण	भो चारु चारु भासिउं णिवेण ।	
अण्णाणु हीणु मज्जायचत्तु	मग्गंतु ण लज्जइ परकलत्तु ।	
भरहहु लग्गिवि रिद्धिसमिद्धु	रायत्तणु कुलि अम्हहं पसिद्धु ।	5
सो घइं पुणुं जायउ विहिवसेण	विणडिउ परणारीरइरसेण ।	
संताणागय महुं तणिय धरणि	किं णक्खत्तं जइ तवइ तरणि ।	
दप्पिद्धु दुट्ठु नृवणायभट्ठु	मरु मारिवि धिवमि तुरंगकंठु ।	

7 १ A मंगिय खगेण णिवसुंदरि. २ AP मरणभेउ. ३ A संगरसमुद्ध. ४ AP मिगावइ. ५ A छिज्जइ. ६ AP हलहरु. ७ AP तुहुं सा. ८ A धरा.

8 १ A रोसुम्भडवयणावलिसमप्पणं; P रोसु भडवयणि. २ P कणगवलय^०. ३ A विट्ठरसवेण. ४ A रयणत्तयकुलि. ५ AP पइं, but K घइं and gloss पादपूरणार्थे. ६ AP जायउ पुणु. ७ AP णिवणाय^०.

7 1 म गिय याचिता; णिवेण अश्वग्रीवेण. 2 कामहि वाञ्छसि. 3 a रसउ काउ काकः शब्दं करोतु; b भडंतजालु योधानामन्त्रजालानि. 5 a ^०णि हाउ शब्दः. 6 b कंकालसेउ अस्त्रां सेतुः 7 b जमकरण यमकिंकरा; णयउ नयन्तु. 9 a पहुदोहं राजद्रोहः.

8 2 णियहि पश्यसि. 3 a विट्ठरसवेण विष्टरश्रवसा विष्णुना. 4 a मज्जायचत्तु त्यक्त-मर्यादः. 5 a भरहहुलग्गिवि चक्रिणं भरतमारभ्य. 6 a घइं पादपूरणे.

तं णिसुणिवि दूणं वुत्तु एंव पाउसि कालंविणि रसइ जेंव ।
 किं वरिसइ भुवणु भरति तेंव वोळंतु ण संकहि वप्प केंव । 10
 घत्ता—अगइ घणर्थणिहिं सीमंतिणिहिं रणु वोळंतहुं चंगउं ॥
 अरुळउ असि अवरु पडुकरपहरु तुह ण सहइ ललियंगउं ॥ ८ ॥

9

दुवई—भासइ विस्सेसेणु भो जाहि म जंपहि चप्फलं जणे ॥
 तुह पइणो महं पि दीसेसइ बाहुवलं रणंगणे ॥ छ ॥

तं णिसुणिवि दूयउ गउ तुरंतु कोवग्गिजालमालाफुरंतु ।
 हयगीवहु कहइ अहीणमाणु परमेसर रिउ पोरिसणिहाणु ।
 अहिणवविसट्टकंदोदुणेत्तु ण समप्पइ तं परिणिउं कलत्तु । 5
 संधाणु ण इच्छइ गरुडकेउ दीसइ भीसणु णं धूमकेउ ।
 जिह सक्कइ तिह विजावलेहिं भिडु मुसलहिं सूलहिं सव्वलेहिं ।
 ता पभणइ पडु पीडियकिवाणु एवहिं हउं सोहमि जुज्झमाणु ।
 किंकर णिहणंतहं णत्थि छा य मा को वि भणेसइ हय वराय ।
 अविहेयविहंडणि कवणु दोसु उग्घोसहु लहुं रणरहसघोसु । 10
 दुहमदणुदप्पविमहणेण एत्तहि वि मृगावइणंदणेण ।
 अवलोयहुं अवलोयणिय विज्ज पेसिय खंगपुंगव वंदणिज्ज ।
 भडयडगयघडरहंसंपउणु आइय जोइवि पडिवक्खसेणु ।

घत्ता—कणहहु देवयहिं पुण्णागयहिं गुणपणामसंपण्णउं ॥

सत्ति अमोहमुहि तूसवियसुहि धणु सारंगु विइणउं ॥ ९ ॥ 15

८ A °थणिहे. ९ A सीमंतिणिहे. १० AP सहेइ.

9 १ AP वीससेणु हो. २ P °दणुदणु°. ३ AP मिगावइ°. ४ P खगपुंगम. ५ AP °रह-
 हयपउणु. ६ AP °संपुण्णउ. ७ AP सत्तियमोहमुहि.

9 ८ पाउसि वर्षाकाले; कालंविणि मेघमाला. 11 अग इ घण थ णि हिं स्त्रीणासग्गे.

9 1 विस्सेसेणु विष्वक्सेनो विणुः; चप्फलं चापल्यम्. 2 पइणो स्वामिनः. 4 a अहीण-
 माणु मानाधिकः 5 a अहिणवविसट्टकंदोदुणेत्तु अभिनवविकसितपद्मनेत्रः. 7 ८ सव्वलेहिं लोह-
 मयी घाणी. 9 a छा य शोभा. 10 a अविहेयविहंडणि अविनीतानां हनने. 11 a °दणु° दानवः.
 12 a अवलोयहुं विलोकिषुम्. 14 देवयहिं देवीभिः; गुणपणामसंपण्णउं प्रत्यञ्चानमनयुक्तं धनुः.
 15 सारंगु बलवत्.

10

दुवई—आणिवि सुरवेरेहिं चिरु रक्खिउ मंगलझुणिणिणाइओ ॥
 जलयरु पंचयणु कोत्थुहमणि असि हरिणो णिवेइओ ॥ छ ॥
 अणु वि गय हय गय दिण तासु कोमुइ णामं दामोयरासु ।
 बलएवहु लंगलु मुसलु चारु गय चंदिमं णामं हत्थियारु ।
 दसैदिसवहधाइयकिरणजाल दिण्णी उरि घोळइ रयणमाल । 5
 कंचणकवयंकिउ धवलदेहु णं संझारापं सरयमेहु ।
 गुण्णविउ सरासणु धरिउ कैव मुट्ठिहि माइउं सुकलत्तु जैव ।
 सेयइं चिंधइं उप्परि चलंति णं कित्तिवेल्लिपल्लव ललंति ।
 छत्तइं णं जयजसससिपयाइं णं गोमिणिपोमिणिपंकयाइं ।
 धरियइं पाइक्कहिं पंडुराइं विणिवारियदिवसाहिक्कराइं । 10
 दीहरदाढावियडाणणेहिं रहवरु कट्ठिउ पंचाणणेहिं ।
 पक्खरिय सत्ति हिलिहिलिहिलंत कैयसारिसेज्ज गय गुलुगुलंत ।
 हणु हणु भणंत मच्छराविमीस संणद्ध सुहड पणवियहलीस ।
 रणतूरसहासइं ताडियाइं कुलगिरिवरसिहरइं पाडियाइं ।
 घत्ता—गेजावलिमुहलि रंजियंभसलि अरिक्करिंदपसरियकरि ॥ 15
 अविरयगलियमइ हरि मत्तगइ चडिउ सीहु णं महिहरि ॥ १० ॥

11

दुवई—थक्को धयवडम्मि पक्खुगयपवणुवियपडिणिवो ॥
 चलचंचेलंचुंचुंवियचंदक्कधरो खगाहिवो ॥ छ ॥
 संणद्ध पयावइ दीहवाहु असितडिहरु णं खयसलिलवाहु ।
 उच्चारिवि जिणवरणाममंतु संणाहु लइउ मणि जिगिजिगंतु ।
 हुयवहजडि हुयवहफुरणतिव्वु तहु तणुरुहु भुयवलगाहियगव्वु । 5

10 १ A हयरह दिण्ण. २ AP चंदियणामें. ३ A दहदिहहवधाहिय°; P दहदिसिवहधाइय. ४ P गुण्णमिउ. ५ AP कय सज्ज सारि. ६ P वाडियाइं. ७ A रंजियभसलि. ८ AP अविरल°.

11 १ AP °चंचेलंचुंचुंविय°. २ A °चंदक्कधरो. ३ A उच्चाइवि.

10 2 जलयरुपंचयणु शंस्रः पाञ्चजन्यः; णिवेइउ दत्तः. 3 a गय गदा. 4 b हत्थियारु आयुधानि. 5 a °वह° मार्गः. 9 a जयजसससिपयाइं जय एव यशः तदेव शशी तस्य स्थानानि. 11 b पंचाणणेहिं सिंहैः. 12 a सत्ति सतयोऽश्वाः. 15 a गेजावलिमुहलि ग्रैवेयकावलीभिः मुखरे. 16 हरि कृष्णः.

11 2 °चंचेल° यक्त्रम्; चुंचुंवियचंदक्कधरो° स्पृष्टचन्द्रसूर्यविमानः; खगाहिवो गरुडः. 5 b तहु तणुरुहु अर्केकीर्तिः.

पहरणइं लेंतु रणदारुणाइं   दिव्वइं वायव्वें वारुणाइं ।
 संचोइउ कुंजरु गजमाणु   णउ गेण्हइ दिण्णउं देहताणु ।
 णिच्चिच्चुं चें रोमंचण्ण   कंपाविय रिउ कंपियधण्ण ।
 भडु को वि ण खग्गहु देइ हत्थु   परपहरणहरिणि सया समत्थु ।
 भडु को वि ण लावइ घुसिणु अंगि   रावेसइ तणु रिउरुहिरु अंगि । 10
 यत्ता—हरिसें को वि णरु थिरथोरकरु धणुंहरु जं जं णावइ ॥
 पीडिउं कडयडइ मोडिवि पडइ तं तं थावहु णावइ ॥ ११ ॥

12

दुवइ—विहसिवि सुहडु भणइ लइ गच्छमि दारियकरिवरिंदहो ॥
 काइं सरासणेण किं खगें महुं रणवणि मइंदहो ॥ छ ॥

भडु को वि भणइ जइ जाइ जीउ   तो जाउ थाउ छुडु पडुपयाउ ।
 भडु को वि भणइ रिउं एंतु चंडु   मइं अज्जु करेवउ खंडखंडु ।
 भडु को वि भणइ पविलंविंयंति   मइं हिंदोलेवउं दंतिदंति । 5
 भडु को वि भणइ हलि देइ ण्हाणु   सुइदेहें दिज्जइ पाणदाणु ।
 भडु को वि भणइ किं करहि हासु   णिग्गविं सिरेण रिणु पत्थिवासु ।
 भडु को वि भणइ जइ मुंडु पडइ   तो महुं रुंहुं जि रिउं हणवि णडइ ।
 भडु पियहि सरंसु वज्जरइ कामि   हउं रणदिविखउ सरु मोक्खगामि ।
 भडु को वि भणइ असिधेणुयाहिं   जसदुहु लेमि णरसंथुयाहिं । 10
 भडु को वि भणइ हलि छिण्णु जइ वि   महुं पाउ पडइ रिउंसउंहुं तइ वि ।
 भडु को वि सरासणदोसु हरइ   सरपत्तइं उज्जुय करिवि धरइ ।
 भडु को वि वद्धतोणीरजुयलु   णं गरुडसमुद्धयपक्खपडलु ।
 भडु को वि भणइ कलहंसवाणि   महुं तुहुं जि सक्खि सोहग्गखाणि ।
 यत्ता—परवल अब्भिवि रिउसिरु खुडिवि जइ ण देमि रायहु सिरि ॥ 15
 तो दुक्कियहरणु जिणतवचरणु चरविं घोरु पइसिवि गिरि ॥ १२ ॥

४ AP वायव्वइं. ५ A णिच्चिच्चुं चें रोमं; P णिच्चिच्चें सररोमं; T णिच्चिच्च निरन्तरम्. ६ AP ०हरणु सया. ७ AP लावेसइ. ८ P धणहरु. ९ A कडयलइ. १० P थामहु.

12 १ A करेवउ. २ P हिंदोलिखउ. ३ AP सुइदेहइं. ४ AP पाणदाणु. ५ AP तुंडु. ६ A सरिसु. ७ AP रिउसमुहुं. ८ AP गरुड.

8 a णिच्चिच्चुं चें निरन्तरेण उच्चेन च. 10 b रावेसइ रञ्जियति. 11 णावइ नामयति. 12 थावहु णावइ बलं न धरति.

12 2 मइंदहो सिंहस्य. 3 b पडुपयाउ प्रभुप्रतापः. 5 a पविलंविंयंति प्रविलम्बितानि अन्त्राणि यस्य तस्मिन्; b दंतिदंति गजदन्ते. 6 सुइदेहें शुचिदेहेन. 7 b णिग्गविं स्फेद्यामि; रिणु ऋणम्. 8 b रुंहुं कवन्धः; णडइ नृत्यति. 11 b रिउसउंहुं रिपुसंमुखम्. 13 b ०समुद्धयं कम्पितम्. 14 b सक्खि साक्षिणी.

13

दुवई—लुहि लोयणाइं मुद्धि मा रोवहि हलि भत्तारवच्छले ॥

बंधविं तुह हयारिकरिमोत्तियकंठियू कंठकंदले ॥ छ ॥

पंडिविदुविदुणिन्वाहणाहं

संणज्झंतहं विहिं साहणाहं ।

बहु कासु वि देह ण दहियतिलउ

अहिलसइ वइरिखिरेण तिलउ ।

वहु कासु वि धिवइ ण अक्खयाउ

खलैवइ करिमोत्तियअकखयाउ । 5

वहु कासु वि करइ ण धूवधूसु

मग्गइ पडिसुहडमसाणधूसु ।

वहु कासु वि णप्पइ कुसुममाल

इच्छइ ललंति पिसुणंतमाल ।

वहु कासु वि ण थवइ हत्थि हत्

तुह लग्गउ गर्यँघडणारिहत्थ ।

वहु काँ वि ण झुणइ सुमंगलाइं

आवेकखइ अरिसिरमंगलाइं ।

वहु कासु वि णउ दावइ पईवु

भो कंत तुहं जि कुलहरपईव । 10

वहु कासु वि पारंभइ ण णट्ट

संचिंतइ सत्तुक्कबंधणइ ।

वहु का वि ण जोयइ किं सिरीइ

पिययसु जोएवउ जयसिरीइ ।

यत्ता—बहु पभणइ भणमि हउं पइं गणमि तो तुहुं महुं थण पेह्लहि ॥

भग्गइ णिययवलि जइ भडतुमुलि खग्गु लेवि रिउ पेह्लहि ॥ १३ ॥

14

दुवई—वालालुंछि करिवि जुज्जेज्जसु विसरिसवीरगोंदले ॥

अरिकरिदंतमुसलि पउ देप्पिणु देज्जसु कुंभमंडले ॥ छ ॥

कुंजरघडघल्लियमुहवडाइं

वंसग्गविलंबियधयवडाइं ।

कुंकुमचंदणचच्चियभुयाइं

परिहियमणिकंचणकंचुयाइं ॥

करलुहियगहियवहुपहरणाइं

णियसामिकंजि णिच्छयमणाइं । 5

काणीणदीणढोइयधणाइं

भडकलयलवहिरियतिहवणाइं ।

विलुलंतचित्तणेत्तंचलाइं

अहिणंदियकलसजलृप्पलाइं ।

चलचरणचारचालियधराइं

डोह्यावियगिरिविवरंतराई ।

१३ १ P पडिविद्धु. २ AP कंखइ but K खलवइ and gloss अमिलयति. ३ A लखंत.
४ A गयघडि. ५ AP कासु वि ण कुणइ संगलाइं.

14 ? A °कज्जणिच्छय°.

13 1 लुहिलो यणा इं प्रमार्जय लोचने; मा रो व हि रोदनं मा कुरु. 5 b खलव इ अमिल्लषति.
7 a गण्ण इ न अर्पयति. 9 a झुण्ण इ गानं करोति; b अरिसिर मंगला इं अरिशिरः कपालानि.
13 पेल्ल हि पीडय. 14 पेल्ल हि पीडयसि.

14 1 वाला लुं चि केशाकेशियुद्धम्; वि सरि स^० असदृशाः; ^०गों द ले संग्रामे.

ढलहलियघुलियवरविसहराई	भयैतसिररसियघणवणयराई ।	
झलझलियवैलियसायरजलाई	जलजलियकालकोवाणलाई ।	10
पयहययछइयणहंतराई	अणलक्खियहिमयरादिणयराई ।	
करिचाहणाई सपसाहणाई	हरिहरिगीवाहिवसाहणाई ।	
आयई अणणणहु संमुहाई	असिदाढालइं णं जंवमुहाई ।	

घत्ता — संचोइयगयई वाहियहयई रणरसहरिसविसदइं ॥

दूरुज्झियभयई उब्भियधयई वे वि वलइं अब्भिट्टइं ॥ १४ ॥ 15

15

दुवई—वेणिण वि दुद्धराई दुणिरिक्खइं कयणियपहुपणामई ॥

कण्णाहरणकरणरणलंगइं जयसिरिगहणकामई ॥ छ ॥

णरचरणचारचारियगयाई	हरिखरखुरवडणुगयरायाई ।	
अब्भिट्टिय सुहड गय कायराई	रवपूरियदिसगयणंतराई ।	
वावल्लभल्लससल्लियाई	सोणियजलधारारेल्लियाई ।	5
लुलियंतकोत्तंभिण्णोयराई	करवालखलणखणखणसराई ।	
चलमुक्कचक्रदारियउराई	लउडीहयचूरियरहधुराई ।	
णिवडंतलत्तधयचामराई	नृवकडयमउडमाणिपिंजराई ।	
कयखगविमाणसंघट्टणाई	किंकिणिमालादलवट्टणाई ।	
विज्जाहरविज्जावाराणाई	सरपूरियमारियवारणाई ।	10
जंपाणकवाडविहट्टणाई	मंडलियमाणणिल्लोट्टणाई ।	

घत्ता—दिण्णालिंगणइं कयतणुवणइं दंतपंतिदट्टोदइं ॥

लुंचियकोत्तलईं विणिण वि वलइं जिह मिहुणइं तिह दिट्टइं ॥ १५ ॥

२ AP हलहलिय°, ३ AP भयरसियतसिय°, ४ AP °चलिय°, ५ P सुपसाहणाई, ६ P आयहिं, ७ AP °दाढा इव, ८ AP जममुहाई.

15 AP °रणि लगइं, २ P °खुरखणणु°, ३ A °भल्लसरसल्लियाई; P °भल्लरससल्लियाई, ४ A °कंतभिण्णो°, ५ A वरमुक्क°, ६ P लउडियहयचूरिरह°, ७ AP णिव°, ८ A विजाकारणइं, ९ AP °कुंत°.

9 a °विसहराई °सर्पाणि, 11 a °छइय° आच्छादितम्, 12 b हरि° कृष्णः; हरिगीव° अश्वग्रीवः, 13 b जंवमुहाई यममुखानि, 14 अब्भिट्टइं विकसितानि, 15 उब्भियधयइं ऊर्ध्वीकृतध्वजानि; अब्भिट्टइं संघट्टं प्राप्तानि.

15 3 b °खुरवडण° खुराघातः, 4 a गयकायराई गताः कातरा भीरवः, 6 a लुलियंत° भिन्नानि अन्त्राणि, 7 b लउडीहय यष्टिहताः, 8 b नृवकडय नृपकटकं हस्तभूषणम्, 9 b °दलवट्टणाई चूर्णकरणानि.

दुवई-तो^१ हरिगीवरायसेणावइ धूमसिहो पथाइओ ॥
सिरिहरिमस्सुवीरसहिउ हरिसेण जगे ण माइओ ॥ छ ॥

तेण घाइयं	महिणिवाइयं ।	
विलुलियंतयं	पडियदंतयं ।	
पहरजजरं	लगभयजरं ।	5
दारिओयरं	छिण्णगलछिरं ।	
रत्तंतविरं	चम्मलंविरं ।	
विहिविणिदिरं	कलुणकंदिरं ।	
धित्तचामरं	तुट्टपक्खरं ।	
फुट्टमदलं	मुक्ककोतलं ।	10
विहुरवेंभलं	णिग्गयं वलं ।	
वद्धमच्छरं	तोसियच्छरं ।	
कडुयजंपिरं	धीरकंपिरं ।	
रुंडणच्चिरं	कुंतंखंचिरं ।	
भडवियारणं	कुंभिदारणं ।	15
भिडियवारणं	सिरणिलूरणं ।	
सुहडकलयलं	गहियहुलहुलं ।	
चम्मभिंदिरं	गत्तछिंदिरं ।	
कवयसंजुयं	णियवि संजुयं ।	
सुरपसंसिरं	धुणियंगयसिरं ।	20
भग्गरह्वरं	पडियहयवरं ।	
खग्गखणखणं	दारुणं रणं ।	
पक्खिसंकुलं	रक्खसाउलं ।	
दंतिदंतयं	छिण्णछत्तयं ।	

धत्ता—माहववलवइणा कयरंणरइणा णिययसेणु साहारिउं । 25

कुलु विहिविणडियउं दिसिविहडियउं पुत्तेण व उद्धारिउं ॥ १६ ॥

16 १ A ता हयगीव^०; P तो हयगीव^०. २ A धूमसिहोवधाइओ. ३ AP ^०मस्सुवीरस-सहिउ. ४ A हरिसे जगे ण माइओ. ५ P वम्मलंविरं. ६ P भिग्गयं. AK write in margin the portion beginning with वद्धमच्छरं down to छिण्णछत्तयं. ७ P धीर कंपिरं. ८ P कुंतयंचिरं. ९ A धुणिवि गयसिरं. १० AP ^०रहभरं. ११ A भग्गखणखणं; P खग्गखणखणं. १२ P वणं. १३ P दंतिदंतयं. १४ A छिण्णछिण्णयं; P adds विहुरविभलं, भग्गयं च(व ?)लं.

16 2 सिरिहरिमस्सु^० श्रीहरिस्मश्रुनामा वीरः. 3 a तेण धूमशिखसेनापतिना. 8 a विहिविणिदिरं विधेर्निन्दाकरणशीलम्. 11 a विहुरवेंभलं दुःखविह्वलम्; b णिग्गयं त्रासितम्. 17 b गहियहुलहुलं गृहीतहस्तशूलम्. 19 b णियवि दृष्टा. 26 साहारिउं धीरितम्. 27 दिसिविहडियउं दिशासु विघटितम्.

दुवई—भीमपरक्रमेण भीमेण वि णासियभीमवइरिणा ॥

पच्चारिय भिडंत भड वेणिण वि सुरवहुहिययहारिणां ॥ छ ॥

हरिमस्स काइं पइं मंतु दिट्ठु
हकारिउ किं णियप्राणणासु
कुद्धइ तिविट्ठि भुवणेक्खसीहि
ता धूमसिहं भासिउ सरोसु
पहिलउं पहुणा भुत्ती मणेण
सिहिजडिणा सामिविरोहणेण
दरिसावमि तुह जमरायथात्ति
ता वे वि लग्ग ते सेण्णणाह
वेणिण वि चालियदिच्चक्कवाल
वेणिण वि उग्गामियचावदंड
बाणेहिं बाण णहयलि खलंति
पुणु भीमें मुक्कउ अद्धयंदु
रिउदेहमेहि सो पइसरंतु

किं मगिउ परतृयैरयणु इट्ठु ।

एवहि पइसेसहु सरणु कासु ।

तडितरलदीहकरवालजीहि । 5

घरदासि हंरंतहुं कवणु दोसु ।

पच्छइ तुम्हहुं दिण्णी अणेण ।

किं एए जडसंबोहणेण ।

लइ पहरु पहरु जइ अत्थि सत्ति ।

वेणिण वि सुरकरिकरसरिसवाह । 10

वेणिण वि जयकारियसामिसाल ।

वेणिण वि आमेल्लियकुलिसकंड ।

तंणिहसणरुह हुयवह जलंति ।

धूमसिहहु णं अट्टमउ चंदु ।

दिट्ठु सुहिणयणहु तमु करंतु । 15

घत्ता—मारिवि धूमसिहु खयकालणिहु खाणि हरिमस्सु णिहत्तंउ ॥

णवर करंतु कलि भड देंतु वलि असणिघोसु संपत्तउ ॥ १७ ॥

दुवई—सो जियसत्तु णाम धरणीसें जममुहकुहरि ढोइओ ॥

सरविसहरणिरुद्धु वरपरिमेलु चंदणतरु व जोइओ ॥ छ ॥

तओ कंपणेसो

समुप्पण्णरोसो ।

महेणं महंतो

णहंतं पिहंतो ।

17 १ A °वइरिणो. २ A °हारिणो. ३ AP हरिमस्सु. ४ AP परतिय°. ५ AP पाण-
णासु. ६ A °तरड°. ७ A हणंतहं. ८ AP पहिली पहुणा. ९ A तं णिहसिवि णर हुववह. १० AP
णिहत्तउं.

18 १ AP °णिरुद्ध. २ A °परिमल.

17 4 a हकारिउ आकारितः. 8 b जडसंबोहणेण जडविवादेन. 9 a जमरायथात्ति
यमग्रहम्. 13 b तंणिहसणरुह तेषां बाणानां परस्परघर्षणेनोत्पन्नाः. 14 a अद्धयंदु अर्धचन्द्राकारो
बाणः. 16 णिहत्तउ मारितः. 17 भड देंतु वलि भटान् वलि ददत्.

18 1 सो अशनिघोषः. 2 सरविसहरणिरुद्धु शरा बाणा एव विप्रधरास्तैर्वेष्टितः. 3 a कंपणेसो
कम्पनो राजा. 4 b पिहंतो आच्छादयन्.

कराइड्ढचावो	महाभीमभावो ।	5
सदप्पं चवंतो	सरोहं सवंतो ।	
धए णिल्लुणंतो	गइंदे हणंतो ।	
हए कप्परंतो	णरे चप्परंतो ।	
जवेणं चरंतो	रणे वावरंतो ।	
परं णिक्खिणं	जएणं णिवेणं ।	10
खुरुप्पेण भिण्णो	कयंतस्स दिण्णो ।	
जयस्सावलुद्धो	जमो णं विरुद्धो ।	
रउद्दारिमहो	पहू खेयरिंदो ।	
पियारत्तचित्तो	सयं झ त्ति पत्तो ।	
मरुद्धयच्चिंधो	सतोणीरखंधो ।	15
दिसालगकित्ती	तहिं अक्ककित्ती ।	
थिओ अंतराले	भडाणं वमाले ।	

धत्ता—तेण ससामियहु गयगामियहु रूसिवि दिण्णउ उत्तरु ॥
देव पराइयहि कारणि तयहि किं आढत्तउ संगरु ॥ १८ ॥

19

दुवई—लज्जिज्जइ रणेण णित्तेएं दुज्जसमलिणकारिणा ॥
ओसरु जाहि राय किं एएं पुरिसगुणोहहारिणा ॥ छ ॥

ता भणिउ समरभरधुरभुएण	णीलंजणपहदेवीसुएण ।	
रे अक्ककित्ति गुरुसिक्खवंतु	लज्जहि ण कैव विप्पिउ चवंतु ।	
तुह ताएं अवरु वि पइं सदप्प	जं आणालंघणु कयउं वप्प ।	5
तहु लग्गउ हउं णियपरिहवासु	सस तेरी पुणु मणु हरइ कासु ।	
ता रविकित्ति दीवियदियंतं	सुपिसक्क मुक्क धगधगधैगंत ।	
खगणाहहु खंडिउ चावदंडु	गुणवंतु तो वि किउ खंडंखंडु ।	

३ AP कराइद्द°. ४ AP सरोसं वंहंतो. ५ A omits this foot. ६ P जमो णाविरुद्धो.
७ P सतोणीरकंधो. ८ AP तियहे.

19. १ AP °धुरभुएण. २ A °दियंति. ३ A °धगंति. ४ AP खंडु खंडु.

6 b सरोहं सवंतो वाणसमूहं वर्षन्. 8 b चप्परंतो अभिभवन्. 12 a जयस्सावलुद्धो जयस्य
लोभिष्ठः 17 b वमाले कोलाहले.

19. 1 णित्तेएं निस्तेजसा अन्यायेन. 5 a सदप्प हे सगर्व. 6 a णियपरिहवासु निज-
पराभवस्य; b सस स्वसा. 7 a रविकीत्ति अर्ककीर्तिना.

अण्णेकु सरासणु झ त्ति लेवि	राएण तासु वाँणं हणेवि ।	
चूडामणि पाडिउ विप्फुरंतु	णं णहँयलि णिवडिउ रवि तवंतु । 10	
मौरुयचलंतचलमयरकेउ	तावंतरि थक्कउ कामदेउ ।	
वंधंतु ठाण संधंतु वाणु	तेणक्ककित्ति मौरिज्जमाणु ।	
रक्खियउ पयावइराणएण	धणुवेयविवेयवियाणएण ।	
केसरिणा णं तीसिउ कुरंगु	किउँ पाराउट्टउ तँ अणंगु ।	
ससिसेहरेण पहु पोयणेसु	मेहँ पच्छाइउ णं दिणेसु । 15	
अंतरि पइसिवि तिणयणु तिसूलि	सिहिजडिणा णिज्जिउ चंदमउलि ।	

घत्ता—किंकरु हयगलहु पालियल्लहु कोवें कहिं वि ण माइउ ॥
 णामें नीलरहु णं कूरगहु अवरु खयरु उज्जाइउ ॥ १९ ॥

20

दुवई—पभणइ चावपाणि रे सिहिजडि जं पइ दुक्कयं कयं ॥
 तं हयगीवदेवपयपंकयदोहफलं समागयं ॥ छ ॥

हो किं योल्लमि	मौरमि घल्लमि ।	
एव चवेप्पिणु	भुय विहुणेप्पिणु ।	
आउहु दावइ	धावइ पावइ ।	5
किंकरि किंकरि	कुंजरि कुंजरि ।	
खरखुरखयधरि	हरिवरि हरिवरि ।	
णयणाणंदणि	संदणि संदणि ।	
चप्पिवि लग्गइ	रंगइ णिग्गइ ।	
थामें वग्गइ	भंडणु मग्गइ ।	10
पइसइ दूसइ	रंजइ रूसइ ।	
हिंसइ तासइ	दीसइ णासइ ।	
दुक्कइ हक्कइ	कोक्कइ थक्कइ ।	
रिउं पच्चारइ	चूरइ जूरइ ।	
खलइ णिवारइ	दारइ मारइ ।	15

५ AP बाणेहिं हणेवि. ६ A णहयलणिवडिउ. ७ A reads *a* as *b* and *b* as *a*. ८ AP कामएउ. ९ A वंधंतु तोणु. १० P पारिज्जमाणु. ११ AP णासिउ. १२ A थिउ पारद्विउ गरुउ अणंगु. १३ A किंकर.

20. १ AP दुक्कियं. २ AP मारिवि. ३ A भंजइ.

11 *b* कामदेउ प्रजापतिमहाराजः. 14 *b* पाराउट्टउ पराङ्मुखः. 15 *a* ससिसेहरेण चन्द्रशेखरेण. 16 *a* तिणयणु चन्द्रशेखरः. 17 किं करु भूर्यो नीलरथः; हयगलहु अश्वग्रीवस्य.

20. 2 °दोहफलं द्रोहफलम्. 10 *a* थामें वलेण.

करिकरचंडिहिं	लालांपिंडिहिं ।	
दंतादंतिहिं	कौंताकौंतिहिं ।	
णरकिलिविंडिहिं ^६ ।		
केसाकेसिहिं	पासापासिहिं ।	
उवलाउवलिहिं	मुसलामुसलिहिं ।	20
इय सो जुज्झिउ	भीमुहउज्झिउ ।	
दुंदुहिसिद्धे	ता बलहद्धे ।	
अरि हकारिउ	दइयें पेरिउ ।	
सो वि पराइउ	चावविराइउ ।	
णं णवजलहरु	विज्झउ हलहरु ।	25
तेण उरत्थलि	उट्ठियकलयलि ।	
कंपियणियवलि	हरिसियपरवलि ।	
वाहुसहापं	जयवइजापं ।	
सीरें ताडिउ	उद्धु जि फाडिउ ।	
णीलरहाहिवि	हइ कइ जयरवि ।	30

घत्ता—णाणाणहयरहिं संधियसरहिं सहय्यहिं सगयहिं सरहहिं ॥
वेढिउ जिव्वहरु दूसहपसरु वल्लु चित्तंगयपमुहहिं ॥ २० ॥

21

दुवई—मायासाहणाहं मयवंतहं माणियपहुपसायहं ॥
एकें हलहरेण राणि जित्तइं सत्तसयाइं रायहं ॥ छ ॥

सुयरिवि पहुदिण्णी तुप्पधार	केण वि विसहिय रिउखग्गधार ।	
सिरु छिण्णउं णिग्गय रत्तधार	गय एंव वप्प धाराइ धार ॥	
केण वि सुयरिवि पहुअग्गविंडु	इच्छिउ पडंतु णियमासपिंडु ।	5
केण वि सुयरिवि पहुचीरु रम्म	मण्णिउ लंवंतु सदेहचम्म ।	

४ A णायमुवदंडहिं. ५ A किलिवंदिहिं. ६ AP add after this: दंडादंडिहिं. ७ A भीउहउ-
ज्झिउ. ८ A सयलहिं. ९ A चलचित्तंगय.

21 १ P °साहणेहिं. २ A सुमरिवि; P सुअरिवि. ३ A रूपधार. ४ A सुअरिउ; P सुअ-
रिवि. ५ AP °अग्गपिंडु. ६ A सुमरिवि; P सुअरिवि.

16 b लाला पिं डि हिं गजमुखाग्रकाष्ठैः. 18 a °कि लि विं डि हिं वाहुच्छोटिकाभिः. 19 b पा सा पा सि हिं
नागपाशादिभिः. 21 b भी मु ह उ ज्झि उ भयमुखरहितो नीलरथः. 23 a अ रि नीलरथः. 29 a सीरें
हलेन. 30 b ह इ हते सति. 32 जिव्व हरु बलमद्रः.

21 1 °सा हणाहं सैन्यानाम्. 3 a पहुदिण्णी प्रभुणा भोजनवेलायां दत्ता. 5 a पहुअग्ग-
विंडु प्रभुणा दत्तः प्रथमाहारपिण्डः.

केण वि सुयरिवि पडुदिण्णु गाँउं
 केण वि सुयरिवि पडुचामराइं
 पडुसुकियभरहु वंकेवि वयणु
 केण वि सुयरिवि पडुछत्तछाहि
 केण वि सुंमरिवि पत्थिवपसाउ
 केण वि सुयरिवि पडुपालियाइं
 दुव्वारवइरिमगणविहत्तु
 कासु वि रणमंदिरसामिणीइ
 छड्डिउं णियजीवियभूयगाँउं ।
 सलहियइं पक्खिपक्खन्तराइं ।
 केण वि पडिवण्णउं वाणसयणु ।
 आसंघिय घणसरपुंखछाहि । 10
 चक्खिउ अरिवीरपहारसाउ ।
 मयगलकुंभयलइं फालियाइं ।
 भल्लारउं धीरउं रायरत्तु ।
 हियवउं लइयउं सिर्वकामिणीइ ।
 घत्ता—कासु वि सिरकमलु ओड्डउं डदलु गिद्धु सचंचुइ चालइ ॥ 15
 परितोसियजणहु महिवइरिणहु णं मोल्लवणु णिहालइ ॥ २१ ॥

22

दुवई—ता सहस त्ति पत्तु हरिकंधरु पभणइ तसियवासवो ॥
 भो भो कहसु कहसु कहिं अच्छइ सो महु वइरि केसवो ॥ छ ॥

ता उत्तु कण्हेण भो मेइणीराय
 जाणिज्जए अज्ज दोण्हं पि रुसेवि
 कुद्धेण सिरिकुमुइणीपुण्णयंदेण
 संगामरामारइच्छाणिउत्तेण
 कण्णामुहालोयसुहादिणराएण
 रत्तो सि किं मूढ गयणयलवालाहि
 णवकंदकालिदिभसलउलकालेण
 जम्मंतरावद्धवइरण्णयंधेण
 परदविणपरधरणपरधरिणिक्खाइ
 सोहं रिऊ केसवो एहि णिण्णाय ।
 को हणइ सिरु लुणइ रणरंगि पइसेवि ।
 अलयाउरीसेण खेयरणरिंदेण । 5
 तं सुणिवि पडिलविउं सिद्धिगीवपुत्तेण ।
 भग्गो सि किं मित्त वरइत्तवाएण ।
 ओसरसु मा पडसु खग्गगिजालाहि ।
 कोवारुणच्छेण भंगुरियभालेण ।
 पडिउत्तु पडिकण्हु चलगरुलचिंधेण ।
 णडिओ सि पाविट्ठ किं चोरसिक्खाइ ।

७ A गाउ; P गामु. ८ A उड्डिउ. ९ A °गाउ; P °गामु. १० A सुअरिउ; P सुअरिवि. ११ A पालियाइं. १२ A °सामिणीहिं. १३ A कामिणीहिं. १४ A उड्डउलदलु.

22. १ AP पुण्णइंदेण. २ A कण्हो महा°. ३ P गयणयलवालाहि. ४ AP °णुवंधेण. ५ A पडिलविउ.

7 a °गाउं ग्रामः; b °गाउं ग्रामः समूहः. 8 b सलहियइं श्लाघितानि. 11 b °पहारसाउ प्रहार-
 स्वादः. 13 a °विहत्तु विभक्तः खण्डितः; b रायरत्तु राशि रक्तमनुरक्तम्. 15 ओड्डउडदलु ओष्ठ-
 पुटदलम्.

22. 1 हरिकंधरु अश्वग्रीवः. 3 b णिण्णाय परस्त्रीवाञ्छया अन्यायकारकः. 4 a रुसेवि
 रोषं कृत्वा. 5 a °पुण्णयंदेण पूर्णचन्द्रेण. 6 a °णिउत्तेण °नियुक्तेन. 8 a गयणयलवालाइ खेचर-
 कन्यायाम्. 9 a णवकंद° श्रावणमेघः. 10 b पडिकण्हु अश्वग्रीवः.

एवं पजंपंत कंपवियमहिवट्ट करिदंतपरिहट्टभुयदंडसुपवट्ट ।
 दाप्पिट्ट गिरु रुट्ट दट्टोड्ड भडजेट्ट ते वे वि अम्मिट्ट वड्कुंठहयकंठ ।
 ते वे वि मणिमउडकुंडलसुसोहिल ते वे वि कोदंडमंडलविलासिल ।
 ते वे वि णं सीह लंववियलंगूल ते वे वि णं लग्ग रंजंतं सदूल । 15
 ते वे वि विसविसम ते वे वि तडितरल ते वे वि मरुचवल ते वे वि कुलधवल ।
 यत्ता—वेणि वि दाणणिहि सिरितोसविहि मयपरवस उज्झियभय ॥
 वेणि वि दीहंकर गंभीरसर राणि लग्गं णं दिग्गय ॥ २२ ॥

23

दुवई—वेणि वि अच्छरच्छिविच्छोहणियच्छियवद्धमच्छरा ॥
 वेणि वि णं जलंतपलयाणल वेणि वि णं सणिच्छरा ॥ छु ॥

रिउणा ण णिट्टविउ	कण्हेण पट्टविउ ।	
जहिं सप्पु तहिं गरुलु	जहिं अग्गि तहिं सलिलु ।	
जहिं सिहरि तहिं कुलिसु	जहिं तुरउ तहिं महिसु ।	5
जहिं विडवि तहिं जलणु	जहिं मेहु तहिं पवणु ।	
जहिं रत्ति तहिं दियहु	जहिं सीहु तहिं सरहु ।	
जहिं कालु सोंडालु	तहिं कुडिलु दाढालु ।	
केसरि पवित्थरइ	णहरेहिं उत्थरइ ।	
जहिं भीसु वेयालु	तहिं मंतु असरालु ।	10
जुंजेवि कोवेण	गोविंददेवेण ।	
रिउणो णिहत्ताउ	विज्जाउ जित्ताउ ।	
जुज्जेवि भूवेहिं	पडिवक्खरूवेहिं ।	

यत्ता—वहुंरुविणिण सुरकामिणिण खगवइ भणिउ ण सकमि ॥
 हलहरसिरिहरहं पहरणकरहं माणु मलंतु चवक्कमि ॥ २३ ॥ 15

६ A कंपहय महिपट्ट. ७ A °पविहट्ट°. ८ P वड्कुंत°. ९ A रंजंतसदूल. १० A दीहरकर.
 ११ A लग्ग णं.

23 १ P °विच्छोहा णियच्छिय. २ A कुडिसु. ३ A कोलु. ४ AP कुडिल. ५ A मंति.
 ६ A जुंजेवि; P जं जं वि. ७ P has पुणु before बहु°. ८ AP मलंति चम°.

12 b °परिहट्ट° परिवृष्टौ. 13 b वड्कुंठहयकंठ कृष्णाश्वग्रीवौ. 16 a विसविसम विष्वद्विषमौ.

23 1 अच्छरच्छिविच्छोहणियच्छिय° देवाङ्गनालोचनचापल्यविलोकननिमित्तम्. 2 सणि-
 च्छरा शनैश्चराः. 7 b सरहु अष्टपदः. 8 a कालुसोंडालु कृष्णगजः. 13 b पडिवक्खरूवेहिं
 अश्वग्रीवरूपैः. 15 चवक्कमि विभेमि.

दुवई—जंपिउं हयगलेण किं केण वि तिहुयणि धीरु हीरण ॥
महुं णियवाहुदंडथिरसहयर पइं किर काइं कीरण ॥ छ ॥

तेणेव भणेपिणु मुक्क सत्ति
गयणयलि एंति उरयलि धुलंति
विप्फुरिय धरिय दामोयरेण
चंदणचच्चियकुसुमंचियंगु
उग्गामिउ णाई जगखइ खयकु
बोल्लियउ पयावइपुत्तु एम्ब
गोवालवाल अविवेयभाव
इय भणिवि तेण धल्लिउ रहंगु
तं देवि पयाहिण पययतासु
गहगहियदिवायरलील वहइ
आयासहु णिवडिउ पुप्फवासु
संभरु तुहुं जिणवरणाहचरण
ता भणइ सुहइ रणरंगदुक्क

मेहें चलविज्जु व धगधगंति ।
चल पलयकालजाल व जलंति ।
संकेयागय णारि व णरेण । 5
परिमलमिलंतगुमुगुमियाभिगु ।
पुणु पडिवक्खें करि लेवि चक्कु ।
एवहिं पइं णउ रक्खंति देव ।
दे देहि कण्ण मा मरहि पाव ।
तं पेक्खिवि केण ण दिण्णु भंगु । 10
चडियउ दाहिणकरि केसवासु ।
णं हरिसुहमहिरुहकुसुमु सहइ ।
रिउ कण्हि पबोल्लिउ सो सहासु ।
अहवा लैइ महुं पइसरहि सरणु ।
हउं मण्णमि एउं कुलालचक्कु । 15

घत्ता—पइं पुणु मणि गणिउं चंगउ भणिउं भिक्खागयहु ससंकहु ॥
तिव्वल्लुहामहणु गरुयउं गहणु तिलखलखंडु वि रंकहु ॥ २४ ॥

दुवई—अज्ज वि सिसुमयच्छि महु अप्पिवि करि घणपणइसंधणं ॥
मा पावहि कुमार तरुणत्तणि ताडणमरणबंधणं ॥ छ ॥
असहंतेणं रिउणा दिण्णं ससवणसूलं दुव्वयणं ।
काउं वयणं डसियाहरयं भूभंगुरतंविरणयणं ।

24 १ P °सहयए अवरिं काइं. २ AP पडंति. ३ AP °जालेव पडंति. ४ A जुगखय-
खयंकु; P जुगखइ खयकु. ५ A जाव. ६ A पहयरासु; P पहपयाउ. ७ A लहु.

25 १ AP °पणयसंधणं.

24 1 हीरण हार्यते. 4 b जालव ज्वालेव. 7 a खयकु प्रलयसूर्यः. 8 a पयावइपुत्तु
त्रिपृष्ठः. 10 a रहंगु चक्रम्. 11 a पययतासु प्रहत्तत्रासम्. 12 b °सुहमहिरुह° शुभवृक्षः. 13 b
सहासु सहास्यम्. 17 गहणु दुर्लभम्.

25 1 सि सु म य च्छि त्रालमृगाक्षी स्वयंप्रभा; घणपणइसंधणं निविडस्नेहसंधिम्. 3 ससवण-
सूलं स्वकर्णशूलम्. 4 भूभंगुरतंविरणयणं भूमङ्गयुक्तमाताम्रं नयनं यस्मिन् वदने.

हरिणा दित्तं धित्तं चक्रं सहसाराधाराजलियं 5
 हयगलगलकंदलयं दलियं वहलं कीलालं गलियं ।
 कुंडलकिरणं फुरियकवोलं कं कुंभिणिवलयइ पडियं
 णं सरसं तामरसं सदलं कालमरालाहिवखुडियं ।
 कामिणिकारणि कलहंसमत्तो परणरकरसरहयगतो
 आसग्गीवो वियलियजीवो सत्तमणैरयं तं पत्तो ।
 णहयरविसहरमहिमणुणहिं सामि भणैप्पिणु संगहिओ
 जयजयरवपूरिउ भुवणेहिं हरि हलहरसहिओ महिओ ।
 हिंडिवि दाहिणभरहतिखंडे णरवइ सवसं को ण णिओ
 मागहदेवो वरतणुणामो अवि य पहासो तेण जिओ ।
 दिणयरकित्तिं हुयवहजडिणा हलिणा तस्स पयावइणा 15
 वद्धो पट्ठो विउले भाले मंगलविलसियजणरइणा ।
 पउरपयावाकंपियभुवणो असिवरदूसियकूरमई
 णियकुलकुवलयकुवलयबंधू जाओ कण्हो चक्कवई ।
 उहसेदीणं रायं काउं जलणजडिं ससुरं खयरं
 आओ गुरुयणपणवियसीसो पुणरवि तं पोयणणयरं । 20
 यत्ता—लइ दीसइ पवरु एउ वि अवरु णिच्छयणियमणित्तउं ॥
 इह सुपुरिसचरिउं बहुगुणभरिउं जगि आढत्तु समत्तउं ॥ २५ ॥

26

दुवई—मणहरभदलकखणायारहं णहयललगकुंभहं ॥
 दोचालीसलकख मायंगहं अरिक्खिराणिसुंभहं ॥ छ ॥

तेत्तिय रह रणभरजोत्तियाउ	पायालहु कोडिउ तेत्तियाउ ।	
जलथलगयणंतरजंगमाहं	णवकोडिउ जाइतुरंगमाहं ।	
जंभारिपीलुलीलागईउ	महएविउ अट्ट महासईउ ।	5

२ A धित्तं दित्तं चित्तं. ३ P कलहु. ४ A णरए तं पत्तो. ५ AP पूरिय. ६ A पवर°. ७ A कूरगई;
 P कूरमई. ८ AP णियकुलणहयल°. ९ A राउं काउं. १० A °णणमिय°.

26 १ A णहयरलग°. २ A णव भणियउ जाइ°.

6 हयगल° अश्वग्रीवः; कीलालं रुधिरम्. 7 कं मस्तकम्; कुं मि णि वलए भूमण्डले. 8 कालमराला-
 हिव° यम एव हंसाधिपः. 9 सरहयगतो सह अरैर्वर्तते इति सरं चक्रं तेन हतगात्रः. 15 दिणयर-
 कित्तिं अर्ककीर्तिना. 16 मंगलविलसियजणरइणा मङ्गले विलसिता जनानां रतिर्यत्र तेनार्ककीर्तिना.
 18 °कुवलयबंधू चन्द्रः. 19 उहसेदीणं उभयश्रेण्योः.

26 3 b पायालहु पदातेः. 4 b जाइतुरंगमाहं जात्याश्वानाम्. 5 a जंभारिपीलु° ऐरावतः.

२३ [महापुराण-Vol II] — १७७ —

LII.26.6]

पुष्पयंतविरइयउ

[विजयतिविदेह्यगीवकहंतरे

णिरु पीणपीवरुणयथणीहिं
 सोलह सहास देसंतराहं
 सोलह सहास घरि पत्थिवाहं
 तँह णव सहास मेच्छाहिवाहं
 चउवीस सहस वरपट्टणाहं
 छत्तीस सहस साहिय पुराहं
 पच्चंतणिवासहं णिवइ णयँइ
 गिरितरुजलवाहिणिसंगमाँइ
 गामहं कोडिउ अडदाल जासु
 जा णाम सयंपह इट्टणारि

सोलह सहास सीमंतिणीहिं ।
 सोलह सहास णाँडयवराहं ।
 सोलह सहास खेडाहिवाहं ।
 पण्णास सहस दोणामुहाहं ।
 सत्तेव सहस संवाहणाहं । 10
 वसुसमसहास जक्खामराहं ।
 पण्णास णिउत्तइं तिण्णि सयइं ।
 चउदह वणदुग्गाइं दुग्गमाँइं ।
 किं अक्खमि संपय वप्प तासु ।
 जा णहयरणाहहु हुइय मारि । 15

घत्ता--तहि परमेसरिहि रइरससरिहि हरिणा हरिसरवण्णा ॥

पहिलउ सिरिविजउ वीयउ विजउ तणय दोणिण उप्पण्णा ॥ २६ ॥

27

दुवई—ता सिहिजडि सपुत्तु परिपुच्छिवि हरि हलहर पयावई ॥
 गउ रहणेउरम्मि दढे जिणगुणसुमरणसमियदुम्मई ॥ छ ॥

सो तहिं ए एत्थु वसंति जांव
 सो पुच्छिउ हरिताएण कुसलु
 असहायसहेजउ सच्चसंधु
 तं सुणिवि तेण खयरेण उत्तु
 थिरु धरिवि पंचपरमेट्टिसेव
 एयइं वयणइं आयणियाइं
 ता एण सहहि संसं णियाइं
 सणएण पयावइपत्थिवेण
 अणुहुत्तउं इच्छिउं पुत्तसोक्खु
 लइ जामि रण्णु पावज्ज लेमि
 हरिहलहरमउडणिरुद्धपाउ

बहुकालहिं णहणरु दुक्कु तांव ।
 सुँहुं अच्छइ जिणपयपोमभसलु ।
 खयराहिउ गुणि महु परमबंधु । 5
 मेल्लिवि खगणिवचक्केसरत्तु ।
 महिवइ ससुरउ पावइउ देव ।
 सज्जणचरियइं मणि मणियाइं ।
 इंदियसुहाइं अवगणियाइं ।
 आउच्छिय तणुरुह वे वि तेण । 10
 एंवहिं संसाहमि परममोक्खु ।
 वयसंजमभारहु खंधु देमि ।
 पत्थिउ थिउ केव वि णाहिं ताउ ।

३ P णडणयवराहं. ४ AP तहो. ५ A णिवइ णियइं. ६ A °संगमाहं. ७ A °दुग्गमाहं.

27 १ AP णहयर. २ A सुह अच्छइ. ३ A रण्णि. ४ AP संजमु.

12 a णयइं नतानि. 16 तहि तस्यां स्वयंप्रभायाम्; हरि सरवण्णा हर्षमनोहरौ.

27 2 रहणेउरम्मि रथनूपुरचक्रवालम्. 3 a ए कृष्णहलिप्रजापतयः; b णहणरु खेचरः.
 4 a हरिताएण प्रजापतिना. 5 a °सहेजउ °सहायः. 7 b पावइउ प्रव्रजितः. 9 a संसं णियाइं
 शंसां प्रशंसां नीतानि. 10 a सणएण सन्यायेन.

णिम्मुक्कमाणमायामएहिं
परिसेसिवि मंदिरमोहवासु

णरणाहहं सहुं सत्तहिं सएहिं ।
वउ लइउं पासि पिहियासवासु । 15

यत्ता—थिउ परिहरिवि जणु पँयसेवि वणु णिच्चमेव णिच्चलमइ ॥
अट्ट वि णिँहुणिवि कम्मइं जिणिवि गउ सिवपयहु पयावइ ॥२७॥

28

दुवई—एत्तहि णिसियविसमअसिधारातासियणरवरिंदहो ॥
चउरासीदि लक्ख गय वरिसहं तहिं पुरवरि उविंदहो ॥ छ ॥

दीहासीचावपमाणगत्तु
णिद्धम्मच्चित्तु णिलुत्तणाणु
जिह सुत्तउ तँव जि कण्हलेसु
उप्पणउ तमतमपहि तमोहि
तेत्तीससमुद्दपमाणु आउ
जायउ णारउ णारयहं गम्मु
सँइ रुयइ सयंपह कंत कंत
उट्टुट्टि णिहालहि सुहिमुहाइं
वलएवहु धाहारुणएण
णिसुणेवि साहुवयणामयाइं
पियँविरहँ हुयवह पइसरंति

अण्णहिं दिणि भोयसुहँ अतित्तु ।
वहुंतमहंतैरउद्दणाणु ।
मुउ कण्हु जमहु किर को ण वेसु । 5
पँचविहदीहदूसहदुहोहि ।
पंचसयसरासणतुंगकाउ ।
भणु कैवणु ण मारइ भीमकम्मु ।
अतुलवल देव हयगलकयंत ।
दीहइ णिइइ सुत्तो सि काइं । 10
लोय वि रुयंति कारुणएण ।
णिज्झाइवि जिणपयपंकयाइं ।
वारेवि सयंपह अणुमरंति ।

५ AP पइसरिवि वणु. ६ A णिट्ठिविवि.

28 १ AP चउरासी वि. २ AP वहुंतरउद्दमहंतज्ञाणि. ३ P कोण दोसु. ४ A विहपंच-
दीह°. ५ AP केम ण मारइ. ६ A संरुयइ. ७ P पियविरहएं.

15 a परिसेसिवि त्यक्त्वा. 16 पयसेवि प्रविश्य.

28 1 णि सि य° तीक्ष्णा. 2 उ विंदहो कृष्णस्य. 3 b अतित्तु न तृप्तः. 4 b वेसु द्वेष्यः.
6 b पंच विहदुहोहँ परिणामदेहवेदनाविक्रियाः परस्पोदीरितदुःखाः. 9 b हयगलकयंत अश्वग्रीवस्य
कृतान्त. 11 a धाहारुणएण धाहारुदितेन.

LII.28.14]

पुष्पयंतविरइयउ

[विजयतिविद्वह्यगीवकहंतरं

सिरिविजयहु बंधिवि रायपट्टु वणु रायसहासहिं सहं पयट्टु ।
 गुरु करिवि महारिसि कणयकुंभु तउ चिण्णउ सीरिं रइणिसुंभु । 15

यत्ता—गउ मोक्खहु विजउ जिणधम्मधउ तेएं भरहु भडारउ ॥
 सोसियमोहरसु भुवणंतजसु पुष्पयंतसरवारउ ॥ २८ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिण
 महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे विजयतिविद्वह्यगीवकहंतरं
 णाम दुवण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५२ ॥

८ A सीरिं. ९ AP रयणिसुंभु. १० A जिणधम्मरओ.

15 b रइणि सुंभु रतिविनाशकं रागरहितमित्यर्थः. 16 ते एं भरहु तेजसा नक्षत्राच्छादकः. 17 पुष्प-
 यंत सरवारउ पुष्पाण्येव कान्ताः शरा यस्य तस्य कामस्य वारको निषेधकः.

LIII

पणचिवि देवहु णेयंतणिउंजियदिट्ठिहि ॥
वासवपुज्जहु सिरिवासुपुज्जपरमेट्ठिहि ॥ ध्रुवकं ॥

1

जो कल्लाणसयालओ	मायाभावसयालओ ।	
हरिणवंदपहुआसणो	कुणयकुडंगहुयासणो ।	
कणयरकविलणिवारणो	अज्जुणवारिणिवारणो ।	5
दुविहकम्मकयणिज्जरो	सुहयावयवो णिज्जरो ।	
जो णिण्णासियभयजरो	दाणालो जिणकुंजरो ।	
जस्स अणंतं वीरियं	अवि णै हणइ णियवइरियं ।	
जो ण महइ दियवइरियं	मज्जे जेण ण ईरियं ।	
सुत्तं जस्स ण मंसए	पाए जस्स णमंसए ।	10
अरइयरइणिब्बाणओ	इस्सकेऊ णिब्बाणओ ।	
वारहमो तित्थंकरो	पणयाणं तित्थंकरो ।	
जो जम्मंवुहिपोयओ	वसिकयहरिकरिपोयओ ।	
वुज्झियवत्थुवियप्पयं	तं णमिउं परमप्पयं ।	
भणिमो तस्स महाकहं	चिण्णं तेण तवं कहं ।	15
कुलवलजाईसामयं	मोत्तुं जम्मं सामयं ।	
काउं देहं खामयं	जिह लद्धं मोक्खामयं ।	

घत्ता—तिह हउं भासमि सुणि सेणिय किं सिरिगावें ॥

जिणगुणचित्ठइ चंडालु वि मुच्चइ पावें ॥ १ ॥

1 १ भवजरो. २ AP जस्साणंत. ३ A णिहणइ. ४ AP इस्सकेओ.

1 1 णेयंतणिउंजियदिट्ठिहि ज्ञेयान्ते प्रमेयपर्यन्ते नैकान्ते वा नियुक्ता दृष्टिर्येन तस्य. 3 a कल्लाणसयालओ पञ्चमहाकल्याणानामभ्युदयपरंपराणां च सन् शोभन आलय आश्रयः, कल्याणशतानां वा आलयः; b मायाभावसयालओ मायापरिणामानां सदा लयो विनाशो यत्र. 4 a हरिणवंदपहुआसणो हरिणवृन्दानां प्रभवः सिंहाः आसने यस्य; b कुणयकुडंगहुयासणो कुनया एव कुडंगं लघु-झाटक (वृक्ष) समूहस्तस्य हुताशनोऽग्निः. 5 b अज्जुणवारिणिवारणो अर्जुनं श्वेतं वारिनिवारणं छत्रं यस्य. 6 a दुविहकम्मं द्रव्यभावरूपं शुभाशुभरूपं वा द्विविधं कर्म; b सुहयावयवो सुभगशरीरावयवः; णिज्जरो जरारहितः. 7 b कुंजरो प्रधानः. 9 a दियवइरियं द्विजपतिब्राह्मणस्तस्य ऋचं वेदम्; b मज्जे मध्ये येन न ईरितं सूत्रम्. 10 a णमंसए मांसेऽपि यस्य न सूत्रम्. 11 a अरइयरइणिब्बाणओ अर-चित्तरतिसुखः; b णिब्बाणओ बाणरहितः. 13 a पोयओ पोतः प्रवहणः; तारक इत्यर्थः. 14 a वुज्झिय-वत्थुवियप्पयं ज्ञातपदार्थभेदम्. 16 a कुलवलजाईसामयं कुलवलजातिलक्ष्मीणां मदम्; b सामयं व्याधिसहितम्. 17 b मोक्खासमयं मोक्षामृतम्. 18 सिरिगावें लक्ष्मीमदेन.

2

पुक्खरवरदीवद्धप	मणुउत्तरगिरिरुद्धप ।	
तडउग्गयसुरदारुणो	इंददिसासियमेरुणो ।	
पुव्वविदेहे जणरुई	पीणियखगउलसंतई ।	
तत्थ वारिमंथरगई	सीया णाम महानई ।	
पायवसुरहिसमीरण	तीए दाहिणतीरण ।	5
संतोसियणरवरमई	वरदेसो वच्छावई ।	
घरसिरकयणहसाइयं	उच्छवपडहणिणाइयं ।	
धुयधयमालाराइयं	रयणउरं रयणाइयं ।	
तहिं राओ पउमुत्तरो	जो सीलेण जगुत्तरो ।	
देवी तस्स मयच्छिया	णामेणं धणलच्छिया ।	10
दोणहं जणियाणंगओ	दीहो कालो णिग्गओ ।	
तलतमालतालीघणे	आसीणो पुरउववणे ।	
सत्तुमित्तसमचित्तओ	अरुहो तित्थपवत्तओ ।	
धम्मसालिलसिंचियधरो	महिओ तेण जुयंधरो ।	
मुणिओ वत्थुविभेयओ	उप्पण्णउ णिव्वेयओ ।	15
दाउं परिपालियखमं	धणमित्तस्स कुलकमं ।	
सह णिवेहिं साहियमणो	सममणियतणकंचणो ।	
जाओ राओ मुणिवरो	गिरिगहणे लंविक्करो ।	
चरइ तवं सो जेरिसं	को किर वण्णइ तेरिसं ।	
घत्ता—णिरु णिप्पिहमइ परमेसरु पंथहु लग्गउ ॥		20
जिह देहें ^१ रिसि चित्तेण वि तिह सो णग्गउ ॥ २ ॥		

3

माणसे असक्कयाइं	पंच पंच एक्कयाइं ।
बुज्झिउं सुयंगयाइं	ताविउं णियंगयाइं ।
इंदियाइं पीडिउण	दुक्कियाइं साडिउण ।

2 १ A जणरई. २ A खगउडसंतई. ३ AP तेत्थु. ४ P तहिं मि राउ पउमुत्तरो.
५ A देहेण.

3 १ A ताविओ.

2 2 a तडउ ग य सुर दा रु णो तटोत्पन्नदेवदारुक्षस्य; b इंद दिसा सिय मेरु णो पूर्वदिगा-
श्रितमेरोः. 3 a जण रुई लोकानां रुचिकारिका सीता नाम नदी. 7 a घर सिर कय ण ह सा इयं गृह-
शिरोभिः कृतं नभसः आस्वादनं यत्र. 8 b रयणा इयं रत्नैः आचितं जटितम्. 15 a वत्थु वि भे य ओ
पदार्थभेदः. 16 a °ख मं क्षमां पृथ्वीम्. 20 णि पि ह म इ निःस्पृहमतिः.

3 1 a असक्कयाइं अचिन्तितानि.

अज्जिऊण चारु चित्तु	तिथ्यणाहणामु गोत्तु ।	
भाविऊण संतणाणु	झाइऊण धम्मझाणु ।	5
उज्जिऊण खाणु पाणु	तेण मुक्कु झ त्ति पाणु ।	
णिग्गओ सरीरयाउ	णं रईसरीरयाउ ।	
जम्मसायरे पडंतु	दुक्खविच्चमे घडंतु ।	
चंदकंतकंतिसुक्कि	जायओ महंतसुक्कि ।	
सोलसण्णवण्णमाउ	पोमलेसु सुच्चतेउ ।	10
हारदोरसोहमाणु	अट्टअट्टहत्थमाणु ।	
अट्टअट्टपक्खंसासु	पुण्णचंदसंणिहासु ।	
चोत्थभूयलंतलक्खु	सद्दजायकामसोक्खु ।	
घत्ता—सोलहसहसहं गय वरिसहं एकसु भुंजइ ॥		
जो सो भुरवरु बुहहियवउं किं णउ रंजइ ॥ ३ ॥		

4

लेसमासजीवियम्मि	दिव्वपुंगमे थियम्मि ।	
जक्खणाहु भासुरेण	बोल्लिओ सुरेसरेण ।	
जंबुदीवि भाणुभासिं	भारहम्मि अंगदेसि ।	
दोक्खलक्खलोट्टणम्मि	चंपणामपट्टणम्मि ।	
अत्थि दव्वपुज्जराउ	सत्तुसीसदिण्णपाउ ।	5
तस्स पत्ति कामवित्ति	वल्लहा जयावइ त्ति ।	
ताहं होइदिंदियारि	अंगओ अहम्महारि ।	
जाहि देवै सोक्खजुत्ति	ता धणाहिवेण झ त्ति ।	
णिम्मियं पुरं वरेहिं	मोत्तिपहिं कच्चुरेहिं ।	
कंजछण्णवावियाहिं	दीहियाहिं खाइयाहिं ।	10
फुल्लगुंछवच्छएहिं	कूवएहिं कच्छएहिं ।	
तीरिणीतलायएहिं	चित्तदारभायएहिं ।	

२ P °पक्खमासु.

4 १ जंबुदीवभाणुभासि. २ A होहि इंदियारि; P होहिदिंदियारि. ३ A देहि सोक्ख°. ४ AP फुल्लगोच्छ°.

4 a चित्तु आश्चर्यभूतम्. 5 a संतणाणु स्वान्ते ज्ञानम्. 7 b रईसरीरयाउ रतिनदीवेगात्. 11 b अट्टअट्ट° चत्वारः. 12 a अट्टअट्ट पोडश. 13 a चोत्थ भूयलंतलक्खु पङ्कप्रभापर्यन्तावधिज्ञानः; b सद्दजाय° शब्दोत्पन्नम्. 14 एकसु एकवारम्.

4 1 a लेसमास° ण्णमासाः. 4 a दोक्ख° दुःखम्. 5 a दव्वपुज्जराउ वसुपूज्यो राजा. 7 a होइ दिंदियारि होइ दि भविष्यति इंदियारि इन्द्रियाणां जेता; b अंगओ अङ्गजः पुत्रः. 9 b कच्चुरेहिं सुवर्णैः. 11 a °वच्छएहिं °वृक्षैः.

हट्टिट्टचच्चरेहिं
दीहरत्थमग्गएहिं
धूवगंधसुंदरेहिं

गामगोहदुच्चरेहिं ।
वोममग्गलग्गएहिं ।
सत्तभूमिमंदिरेहिं ।

15

घत्ता—एहउ सोहइ जं पुरु तहिं घरि सुहुं सुत्तइ ॥
सिविणयसंतइ पविलोइय पंकयणेत्तइ ॥ ४ ॥

5

हत्थि दाणवारिवाहरत्तमत्तछप्पओ
केसरी मयंधगंधकुंभिकुंभदारणो
हंसकामिणीहिं सेवियारविंदवासिरी
पारियायपोमपोंभलं परायसंभुयं
णासियंधयारओ वरो विहावरीवई
पेममैभला चला णिरंतरं वियारिणो
वारिवारपूरियं सरोरुहेहिं अंचियं
पंकयायरो चलंतलच्छिणेउरारवो
सीहमंडियासणं रणंतकिंकिणीसरं
पुंजओ मणीण दित्तिरंजियावणीयलो

गोवई विसाणघायभग्गसालिवप्पओ ।
णक्खजोण्हियामिलंतमोत्तियंसुवारणो ।
पुंडरीयवामणेहिं सिंचिया महासिरी ।
मत्तभिगसंगयं ललंतमालियाजुयं ।
कंजबंधवो सरम्मि दिण्णपोमिणीरई । 5
कीलमाणया महासरंतरे विसारिणो ।
कुंभजुम्मयं पवित्तचंदणेण चच्चियं ।
णीरघुम्मिरो तरंगभंगुरो महण्णवो ।
इंदमंदिरं वरं महाफणीसिणो घरं ।
धूमचत्तओ पलित्तओ सिहाचलोणलो । 10

घत्ता—सिविणय जोइवि देविइ णियणाहहु भासिउं ॥
तेण वि तप्फलु णिच्चप्फलु तहि उवएसिउं ॥ ५ ॥

6

णाणचक्खुणा जो णिरिक्खए
पोसए पिए दुव्वसामिए

जो जयं असेसं पि रक्खए ।
सुंदरी हले मज्झखामिए ।

५ AP वोमधामलगएहिं. ६ A सुहि सुत्तइ.

5 १ A रंतमत्त°. २ A हिमाहिवो णिसावई. ३ A पिमविंभला. ४ AP तारवारिपूरियं.
५ A सीहवीडियं रणंत°. ६ A तं फलु णिच्चफलु.

12 b °दारभायएहिं °द्वारभागैः. 13 b गामगोहदुच्चरेहिं ग्राम्यपुरुषदुश्चरैः.

5 1 a °रत्तमत्तछप्पओ रक्ता मत्ताश्च षट्पदा भ्रमरां यस्मिन्; b °सालिवप्पओ °केदारखण्डः.
2 b णक्खेति नखकान्तिस्तथा सह मिलतां मौक्तिककिरणानां निवारकः. 3 b पुंडरीयवामणेहिं पद्मो-
पलक्षितकलशैः, पुण्डरीकवामनदिग्गजाभ्यां वा. 4 a °पोंभलं मिश्रम्; परायसंभुयं परागस्य सम्यग्भू-
मिम्. 6 a पेममैभला प्रेमविह्वलैः; b विसारिणो मत्स्याः. 7 a वारिवार° जलसमूहः. 10 b सिहा-
चलोणलो शिखाभिश्चञ्चलोऽग्निः.

6 1 b जयं जगत्. 2 a पिए हे प्रिये; दुव्वसामिए दूर्वावत् श्यामाङ्गः.

सो तुमम्मि होही जिणेसरो	भव्वजीवराईवणेसरो ।	
सक्केपेसिया देविया सिरी	कंति किच्छि बुद्धी सई हिरी ।	
आगया घरं देहसोहणं	ताहिं तम्मि तिस्सा कयं घणं ।	5
तिणिण तिणिण मासे धणी वसो	बुद्धो सुवण्णंभपाउसो ।	
मेहजाललीलापयासए	पावणम्मि आसाढमासए ।	
छट्ठए दिणे किण्हपक्खए	तित्थणाहसंखम्मि रिक्खए ।	
चरणकमलजुयणवियपण्णओ	गम्भकंजकोसे णिसण्णओ ।	
पुणु पयत्थसममासमेरओ	णिच्च सवइ कणयं कुवेरओ ।	10

घत्ता — चउसंखाहिइ जलणिहिपण्णासइ ढलियइ ॥

पल्लहु तिजइ भायम्मि धम्मि परिगलियइ ॥ ६ ॥

7

गइ सेयंसइ	सिवसरहंसइ ।	
मासइ फग्गुणि	पक्खइ तमघणि ।	
कंपियतिहुवाणि	चउदहमि दिणि ।	
दुरियविओयइ	वारुणजोयइ ।	
उप्पण्णो इणु	वारहमो जिणु ।	5
हरिसोल्लियमणु	पत्तो सुरयणु ।	
चंपापुरवरं	णविऊणं धैरं ।	
णिज्जियसयदलि	जणणीकरयलि ।	
बुद्धिणिसुंभयं	मायाडिंभयं ।	
गहिऊणं पडुं	रइभिसिणीविहुं ।	10
सक्केणं तउ	कुं भणिउं गउ ।	
लग्गणमेरुणो	सिहरं मेरुणो ।	
गंतुं गयंमलि	पंडुसिलायलि ।	

घत्ता — णाहु थवेप्पिणु जियतारहारणीहारहिं ॥

पहविउ सुरिंदहिं घडवियलियचंदिरधारहिं ॥ ७ ॥ 15

6 १ A सुवण्णंभपाउसो. २ A कण्हपक्खए.

7 १ P सिवभर°. २ A पुरवरे. ३ A घरे. ४ A तं भणिओ; P कुं भणिओ. ५ A गय-गले. ६ A has ता before णाहु.

3 b °रा ई वणे सरो °कमलानां सूर्यः. 5 b वणं निविडम्. 6 a वसो भक्तिवशः इन्द्राधीनो वा; b सुव-
ण्णं भपाउसो सुवर्णजलप्रावृट्कालः. 8 b ति त्थ णा ह सं ख म्मि रि क्ख ए चतुर्विंशतितमे शतभिषानक्षत्रे.
10 a पयत्थसममासं नव मासान्.

7 4 b वारुणजोयइ शतभिषानक्षत्रे. 9 a बुद्धिणिसुंभयं मतिव्यभिचारकम्. 11 b कुं
भणिउं कुं इति गजप्रेरणसंज्ञा, तथा संज्ञया भणितो गजः; प्रेरित इत्यर्थः.

8

पुज्जिवि वंदिवि तिजगगुरुणिवराणियहि
तणयालोयणतुट्टियहि तुच्छोयरिहि
इंइं रुंदाणंदवसु तिह णच्चियं
पणविवि परं परमपरं ण्हि चलियधओ
अण्णहु पासि ण सत्थविही कत्थइ सुणइ
वरिसि विसुद्धबुद्धिसहिइ हयदुट्टमइ
कालें वंइंतहु गुणेहिं जाणियमणुहि
कुंअरत्तें परमेसरहो कीलाणिरैय

खेयर विसहर सुरैरमणिसंमाणियहि ।
आणिवि देउ समप्पियउ करि मायरिहि ।
जिह मदिचलणं फणिउलु विंभियकुंचियउं ।
सहुं परिवारें सग्गवई सुरलोउ गओ ।
सव्वउ कलउ सलक्खणउ अप्पणु मुणइ । 5
सावयसीलि परिट्टियउ गव्वभट्टमइ ।
जायइ माणु सरासणइं सत्तरि तणुहि ।
अट्टारह संवच्छरहं तहु लक्ख गर्य ।

घत्ता—णवघुसिणछवि करणुज्झियणाणपहायरु ॥

णिव कुलमहिहरे उग्गउ णं वालदिवायरु ॥ ८ ॥

10

9

एकहिं दिणि णिव्वेयउ भासइ तउ करमि
लोयंतियसुरवंदहिं लहु संबोहियउ
फुल्लियफलियमहीरुहरंजियसडयणहु
कयचउत्थु मज्झत्थु महत्थु महंतमइ
फग्गुणि कसणि चउद्दसिदिणि विरएं लइउ
तेण समउं संसारहु णिव्विण्णइं वरेंइं
तिक्खु चरित्तु चरेंतें पाउ गलत्थियउं
कामहु पंच वि चंडइं कंडइं खंडियइं

जेण पुणु वि संसारि असारि णं संसरमि ।
माणवदाणवदेवहिं ण्हविवि पसाहियउ ।
सिवियाजांणारूढउ गउ मणहरवणहु ।
मणपज्जवपरियाणियमाणुंसमणविगइ ।
सयभिसहइ सायण्हइ सो सइं पावइउ । 5
सयइं णिवहं पावइयइं छहछाहत्तरइं ।
मोहसमुदु रउदु सुदुंम्महु मंथियउ ।
इंदियदुट्टकुहुंवई मुणिणा दंडियइं ।

8 १ A सुररमणी°; °सुरवररमणी°. २ A छउओयरिहि; P तुच्छओयरिहि. ३ AP विंभय°. ४ A णहचलिय. ५ A वंइंतें. ६ A कुमरत्तें; P कुवरत्तें. ७ AP °णिरया. ८ AP गया. ९ A णं उग्गउ.

9 १ A ण पइसरमि. २ A सिवियाजाणइ रूढउ. ३ P माणविगइ. ४ A फग्गुणकसणचउद्दसिदिणि° ४ AP सविसाहइ. ५ A चरइं. ६ A °छाहंतर°. ७ A सुसंमुहु. ८ P °कुटुंवइं.

8 3 b विंभियकुंचियउं भयेन (विस्मयेन ?) संकुचितम्. 5 b अप्पणुमुणइ स्वयमेव जानाति. 6 a वरिसि गभीष्टमे वपे. 8 a कुंअरत्तें कुमारत्वेन; कीलाणिरय कीडानिरताः. 9 करणुज्झियणाणपहायरु इन्द्रियरहितावधिज्ञानप्रभावान्. 10 णिवहे श्रेणिक.

9 2 b पसाहियउ प्रसाधितः पूजितः. 4 a °चउत्थु° एकोपवासः; b °माणुसमणविगइ नरमनसो विविधाश्रेष्ठाः. 5 a विरएं विरत्या चारित्रेण गृहीतः; b सयभिसहइ शतभिषानक्षत्रे. 8 a कंडइं बाणाः.

चंगुं सुत्तु धरेप्पिणु मणपुरवरु थविउं दिहिपायांरु रणप्पिणु रिउंवलु विह्विउं ।
विसयकसायहं चोरहं कुहिणिउ दूसियउ रयणत्तयभाभारें लोउ पयासियउ । 10

ग्रन्ता—वीयइ वासरि पइसरिवि महाणयरंतरि ॥

भिकखहि कारणि परिभमइ जईसइ ग्रि ग्रि ॥ ९ ॥

10

आवंतु भडारउ भावियउ
तहु मंदिरि सहसा वित्थरिउं
थिउ एक्कु वरिसु रिसि तिब्बतवि
णिद्धाडियसाडियमोहरइ
माहम्मि सुद्धवीयहि बलिउ
उववासिण वासरि गमिइ
पुव्विल्लइ वणि चवच्चूयचलि
णियगोमिणिगारव संखरव
महिविवर गयण वण सग्ग ग्र
विज्जाहर आइय कुसुमकर

सुंदररापं पारावियउ ।
पंचविहु वियंभिउं अच्छरिउं ।
णिल्लूरियभवसंभवविभवि ।
ससहरि विसाहणक्खत्तगइ ।
ग्रणघाइचउक्कु विणिह्लिउ । 5
दिणयरि वारुणदिसि संकमिइ ।
उप्पायउ णाणु कैयंवतलि ।
घंटारव हरिरव पडहरव ।
णहि धाईय आइय बहु अमर ।
भूगोयर कंपाविय सधर । 10

ग्रन्ता—तं परमण्णं ललियक्खरलद्धविसेसहिं ॥

वंदइ सुरवइ णाणाविहथोत्तसहासहिं ॥ १० ॥

11

जीह समीहइ भोयणउं
कण्णहिं इच्छिउ गेयरसु
फासु वि मउसयणइं महइ
ताइं मणेण जि पट्टवइ
पसरियविहसुहालसउ

दिट्ठि वि महिलालोयणउं ।
णासु गुणाहियगंधवसु ।
करणइं पंच जीउ वइइ ।
विसयहं उवरि परिट्टवइ ।
मोहमइरमयपरवसउ । 5

१ P °पावारु. १० रिउदलु.

10 १ A परावियउ. २ P °विडवि. ३ A वासवदिसि. ४ P चवभूयचलि. ५ P कलंबयलि.
६ AP आइय धाइय. ७ AP विज्जाहर वियसियकुसुमकर. ८ A लद्धहिं सेसहिं.

11 १ A अट्टवइ. २ A मेहमयरमय°; P मोहमइरामय°.

10 a कु हि णि उ मार्गाः.

10 2 b वियंभिउं विजृम्भितम्. 3 b णि ल्लूरियेत्यादि निर्लेखितः स्फटितः भवसंभवविभवः
संसारजन्मसंपत्तिर्येन. 4 a °मोहरइ° मोहरजसि. 8 a णियगोमिणिगारव निजलक्ष्मीगुरुत्वम्.

11 5 a सुहालसउ सुखासक्तः; b मोहेत्यादि मोहमदिरामदान्यां परवशः.

कुप्पइ तप्पइ णीससइ
णाणाजम्महिं आइयउ
कुलवलविहवगव्वगहिउ
उम्मगेण जि संचरइ,
तुहुं तिहुयणअब्भुद्धरण
तुहुं जिण गुणमाणिक्कणिहि
तुहुं जणमणवेय्यालहर
जो पइ पणवइ सुद्धमई

णडइ रडइ गायइ हसइ ।
पेम्मपिसाएं छाइयउ ।
गुरुयणकहियसीलरहिउ ।
पइ ण भडारा संभरइ ।
तुहुं जि देव विउसहं सरणु । 10
तुहुं घोरपावकंतारसिहि ।
अच्चुयसुहहलतियसतरु ।
सो पावइ णिव्वाणगई ।

घत्ता—वाईसरिवइ रिदुसट्टिसमं जसु गणहर ॥

वारहसयमिय पुव्वंगधारि तहु मुणिवर ॥ ११ ॥

15

12

पंचतीस चउसहसइं दुइसय सिकखुयहं
छहसहास सव्वणहुहुं दह वेउव्वियहं
सायरसहसइं दोसय वाइहिं णयधरहं
एक्कु लक्खु छहसहसइं संजमधारिणिहिं
दोणिण लक्ख गुणवंतहं संतहं सावयहं
जिणवरवयणाणिहालणणिहयभवौवयहं
चउपण्णास जि लक्खइं वरिसविहीणाइं
हरिकयकणयकुसेसयउयरिविइणपउ

पंचसहस जलणिहिसय सावहिभिकखुयहं ।
लेसासमइं सहासइं मणपज्जयवियहं ।
एवं होंति वाहत्तरिसहसइं जइवरहं ।
लक्ख चयारि समासिय घरवयचारिणिहिं ।
संखेज्जउ गणुं घोसिउ काणणसावयहं । 5
संख णत्थि तहिं आयहं देवहं देवियहं ।
वरिसहं विहरिवि महियालि भवसमरीणाइं ।
संवोहेप्पिणु भव्वइं चंपाणयरु गउ ।

घत्ता—णिज्जियणियरिउ वरधम्मचक्कि मुणिराणउ ॥

पलियंकासणु अंतिमंझाणम्मि णिलीणउ ॥ १२ ॥

10

13

भइवयहु ससंयभिसहहि सेयचउइसिहि तिणिण वि अंगइं गलियइं तासु महारिसिहि ।
अवरण्हइ चउणवइहिं रिसिहिं समेउ जिणु जायउ सिद्धु भडारउ ववगयजम्मरिणु ।

३ A पेमविसाएं. ४ A °वेयणहर. ५ P adds लहु after पावइ.

12 १ A गुण. २ A भवावहं. ३ P देवयहं. ४ AP °झाणे.

13 १ A सविसाहहे कसण°; P सुविसाहहे कसण°; K records a p as in AP.

7 b छाइयउ आविष्टो व्यातः. 10 b विउसहं विदुषाम्. 12 a °वेयाल° विकालः तमः. 14 रिदु-
सट्टि षट्षष्टिः.

12 1 a पंचतीसचउसहसइं एकोनचत्वारिंशत्सहस्राणि; b सावहि° अवधिज्ञानवताम्.
3 a णयधरहं नयधारकाणां वादिनाम्. 5 b काणणसावयहं तिरश्चां व्रतसहितानाम्. 6 a °णिहय-
भवावयहं °हतसंसारापदाम्. 7 b भवसमरीणाइं संसारश्रमरहितानि.

13 2 b ववगयजम्मरिणु व्यपगतसंसारकृणः.

सार्किं अग्गिकुमारहिं जयजयकारियउं   अंगु अणंगीह्वयहु तहु सक्कारियउ ।
 आहंडलधणुमंडलमंडियघणघणइ   कहइ पुरंदरु देवहं जंतु णहंगणइ ।
 पहु वाहत्तरि वच्छरलक्खइं अच्छियउ   एवहिं ह्वयउ णिकलु इह ण णियच्छियउ ५
 एम मरइ को पंडियपंडियवरमैरणु   जेण ण मृणु वि पयट्टइ बहुभवसंभरणु ।
 हउं वि एउं संचितमि जइ णरभवु लहमि   तो खरतवमंथाणं कम्मदहिउं महमि ।
 अप्पउ णामें चोप्पहु तं छिण्णउं करमि   वासुपुज्जपरमेट्ठिहि मग्गे संचरमि ।

यत्ता—भरहहु होंतउ जिणचरियइं तियसहं संघिवि ॥

गउ हरि सग्गहु णहि पुप्फदंत उल्लंघिवि ॥ १३ ॥

10

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिए
 महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे वासुपुज्जणिव्वाणगमणं
 णाम तिवण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५३ ॥

२ P महासिहि. ३ P °मरणे. ४ P °संसरणे. ५ A णाणं. ६ A omit णहि.

३ b सक्कारियउं भस्मीकृतम्. 4 a °घणघणइ °प्रचुरमेघे. 7 b महमि मग्गामि. 9 भरहहु होंतउ भरतक्षेत्रात्; संघिवि कथयित्वा. 10 हरि इन्द्रः; पुप्फदंत सूर्याचन्द्रमसौ.

LIV

सिरिवासुपुञ्जजिणित्थि तहिं चिरपरिहवआरुड्डु ॥
करि लुद्धउ णं हरि हरिवरहु तारउ भिडिउ दुविड्डु ॥ ध्रुवकं ॥

1

दुवई—इह दीवम्मि भरहि वरविंशपुरम्मि महारिमारणो ॥
णरवइ विंशसत्ति विंशो इव पालियमत्तवारणो ॥ छ ॥

मयणाहीमंडणु तणु मयलइ	जहिं कप्पूररेणु णहु धवलइ ।	5
जहिं कामिणि चामरु संचालइ	जहिं देवंगु वत्थु परिघोलइ ।	
जहिं भूसणमणिकिरणावलियउं	दसदिसासु बहुवण्णउ घुलियउं ।	
तहिं अत्थाणि णिसण्णउ राणउ	इंदफणिंदखणिंदसमाणउ ।	
ता संपत्तउ चरु सुमहुरगिरु	सो पभणइ पयजुयपणमियसिरु ।	
भत्तवित्तगोमहिसीपउरइ	एत्थु जि भरहखेत्ति कणयउरइ ।	10
तुहं सुहि गुणविसेसतोसियमइ	जाणहि किं ण सुसेणु महीवइ ।	
तासु वेस णामें गुणमंजरि	णं सरचूयकुसुममयमंजरि ।	
रुवु ताहि मइं दिड्डुं जेहउं	उव्वसिरंभहं दुक्करु तेहउं ।	

घत्ता—णउ मयकलंकपडलें मलिणु ण धरइ खयवंकत्तणु ॥

मुहुं मुद्धहि चंदें समु भणमि जइ तो कवणु कइत्तणु ॥ १ ॥ 15

2

दुवई—मत्तकरिंदमंदलीलागइ णरमणणलिनगोमिणी ॥
किं वण्णमि णरिंद सा कामिणि कामिणिथणासिरोमणी ॥ छ ॥

दिस विंवाहरंगें रावइ	कररुहपंति पईवहिं दीवइ ।	
कुंचियकेसहं कंतिइ कालइ	माणिणि माणवमहुयरमालइ ।	
सुललियवाणि व सुकइहि केरी	जहिं दीसइ तहिं सा भल्लारी ।	5
पढइ चारु पोसियपत्थावउ	गायइ सुंदरि कणसुहावउ ।	

1 १ AP मइलइ. AP °खणिंदफणिंद°. ३ P तुहं. ४ AP महुं. ५ AP कमणु.

2 १ AP कामिणिजण°.

1 2 दुविड्डु द्विपृष्ठस्य. 5 a मयणाहीमंडणु कस्तूरिका; मयलइ मलिनयति. 10 a °पउरइ °प्रचुरे. 12 a वेस वेद्या; b सरचूय° स्मरः काम एव आम्रवृक्षः. 14 खयवंकत्तणु क्षयं वक्तृत्वं च.

2 3 a रावइ रञ्जयति. 4 a कालइ कृष्णीकरोति. 5 b भल्लारी उत्तमा. 6 a पोसिय-पत्थावउ पोषितप्रस्तावः सुभाषितयुक्तिः.

णच्चइ बहुरसभावणिउत्तउं
तो संसारहु पैइ फलु लुद्धउं
ससिजोण्हाहीणें किं गयणें
लवणजुत्तिवियलेण व भोजें
सा जइ लहहि कह व मइं वुत्तउं ।
सयलु वि तिहुवणु तुज्जु जि सिद्धउं ।
णासाविरहिण किं वयणें ।
ताइ विवज्जिण किं रज्जें । 10

घत्ता—तं णिसुणिवि रापं मंतिवरु देवि उवायणु पेसियउ ॥
घरु जाइवि तेण सुसेणपहु पियवायइ संभासियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—जो तुहुं विंझसत्ति सो दोहं मि भेउ ण लक्खिओ मए ॥
इहु कल्लोलणिवहु इहु जलणिहि केण विहत्तओ जए ॥ छ ॥
एकु जीउ विहिणा गंभीरइं
जं तहु केरउ तं तुम्हारउं
एत्थु ण किज्जइ चित्तु अधीरउं
णिरुवयारु तं णासइ सुंदरि
ता पहुणा दूयउ णिब्भच्छिउ
धरि सीमंतिणीउ जो मग्गइ
दरिसियरइरसकरणाणिगण
तें वयणें पुरु गंपि तुरंतउ
हंसवंसवीणारवभासिणि
पर रईयइं मिण्णाइं सरीरइं ।
जं तेरउं तं तासु जि केरउं ।
णेहणिवंधणु वंधुहि सारउं । 5
देहि समित्तहु तुहुं गुणमंजरि ।
पहुउ वंधु वप्प कहिं अच्छिउ ।
अवसें सो धणपाणहु लग्गइ ।
जाहि ण दूयें देमि पणयंगण ।
णियकुलसामिहि कहइ महंतउ । 10
देव ण देइ सुसेणु विलासिणि ।

घत्ता—आयण्णवि दूयहं जंपियइं णेहु चिराणउ भंजिवि ॥
अब्भिट्ठु सुसेणहु विंझपुरणरवइ सीहु व रंजिवि ॥ ३ ॥

4

दुवई—वेणिण वि चरणरेहिं संचालिय वेणिण वि ते महाबला ॥
वरणासीकएण गणियारिरया इव मिडिय मयगला ॥ छ ॥
दोहुं वि साहणाइं आलग्गइं
खलियरहंगइं मलियतुरंगइं
चालियचक्कइं तोलियखगगइं ।
दलियधुरगगइं दूसियमगगइं ।

२ AP फलु पइं. ३ AP पेसिउ. ४ AP संभासिउ.

3 १ A पररइयं. २ AP कीरइ. ३ P वंधे. ४ A घरसीमंतिणि. ५ AP देमि दूय.

4 १ A संचारिया.

11 दे वि उ वा यणु प्राभृतं दत्त्वा.

3 2 कल्लोलणिवहु तरङ्गसमूहः. 3 b पर केवलम्. 6 a णिरुवयारु तं णासइ निरुप-
कारस्तं स्नेहं नाशयति; b समित्तहु स्वमित्तस्य. 9 b पणयंगण पण्याङ्गना वेश्या. 13 विंझपुरणरवइ
विन्ध्यशक्तिः.

4 2 गणियारिरया हस्तिनीरतौ. 4 a खलियरहंगइं खलीकृतचक्राणि.

मोडियदंडइं लुयधयसंडइं	खंडियमुंडइं णच्चियरुंडइं ।	5
जूरियपत्तइं चूरियछत्तइं	दारियगत्तइं णिग्गयरत्तइं ।	
लूरियताणइं हयजंपाणइं	उड्डियप्राणइं कयसिरदाणइं ।	
हुंकारंतइं हक्कारंतइं	उरगयकौंतइं चललुलियंतइं ।	
मग्गणाभिण्णइं तिलु तिलु छिण्णइं	सेयवसिण्णइं रत्तकिलिण्णइं ।	10
विरसु चवंतइं वम्मु छिवंतइं	संक मुयंतइं संकु धिवंतइं ।	
हत्थिणिसुंभइं फाडियकुंभइं	जोहणिरुंभइं जयजसुलंभइं ।	

घत्ता—ता सरिवि सुसेणें सरिउवल सरहिं णिरंतरु भिण्णउं ॥
जमदूयहं भूयहं भुक्खियहं णाइ दिसावलि दिण्णउं ॥ ४ ॥

5

दुवई—ताव सुसेणमुक्कवाणावलिविहडियणिविडगयघंडं ॥
हरिसंचलणदलणणिदुरखुरफाडियधवलधयवडं ॥ छु ॥

छंडियकिवाणु	गलियाहिमाणु ।	
लंवंतकेसु	जणजणियहासु ।	
पत्तावमाणु	दिसि धावमाणु ।	5
धयछत्तछण्णु	पेच्छवि ससेणु ।	
पडिभडकयंतु	धाइउ तुरंतु ।	
वलपवलसत्ति	भडु विंझसत्ति ।	
रिउ भणिउ तेण	रेरे णिहीण ।	10
दे देहि णारि	मा गिलउ मारि ।	
सहुं परियणेण	पइं रणि खणेण ।	
तं सुणवि सत्तु	इयरेण वुत्तु ।	
गुणणिहियवाणि	मइं जीवमाणि ।	
को रमइ तरुणि	कमि पडिय हरंणि ।	15
जो हरिहि हरइ	सो झ त्ति मरइ ।	
इय जंपमाण	वेणिण वि समाण ।	
विंधंति वीर	पुलइयसरीर ।	

२ AP जोहणिसुंभइं. ३ AP जयजसलंभइं; P adds after this: कित्तिवियंभइं. ४ AP °वलु.

5 १ AP °वलण° २ AP °फालिय°. ३ A ससेणु. ४ AP वडिय. ५ P हरिणि.

6 a जूरियपत्तइं खेदितवाहनानि. 7 a लूरिय ता णइं लूनगात्राणानि. 9 b सेयवसिण्णइं स्वेदेन प्रस्विन्नानि; °किलिण्णइं लिप्तानि. 11 a हत्थिणिसुंभइं हस्तिविदारणानि. 12 सरिउवल स्वरिपु-
सैन्यानि.

5 1 °णिविड° संकीर्णम्. 3 a छंडियकिवाणु स्यक्तखड्गः. 6 b ससेणु स्वसैन्यम्. 7 a पडिभडकयंतु प्रतिभयानां कृतान्तो यमः विन्ध्यशक्तिः. 12 b इयरेण इतरेण सुषेणेन. 14 b कमि पडिय सिंहस्य क्रमे पादे पतितां मृगीं को हरति.

फणिवइपमाण	वाणेहिं वाण ।	
णहि पडिखलंति	उत्तहिं पंडंति ।	
धय णिल्लुणंति ।	सारहि हणंति ।	20
हय कप्परंति	पुणु चप्परंति ।	
हणु हणु भणंति	अंगइ वणंति ।	
सहसा मिलंति	विहडेवि जंति ।	
पडिवलिवि एंति	थिर गिरि व थंति ।	
ता गयविलासु	विंझाहिवासु ।	25

यत्ता—संधाणु ण लक्खहुं सक्रियउं चवलसरावलि देंतहु ॥
गउ णासवि तासु सुसेणु रणि णं वम्महु अरहंतहु ॥ ५ ॥

6

दुवई—बंधुविओयसोयमलिणाणण पइपरिहवविवेइया ॥
तेण णिवेण धरिय गुणमंजरि गुणमहुयरणिसेविया ॥ छ ॥

इहं वरभरहखेत्ति विक्खायउ	खत्तियधम्मधुरंधर जायउ ।	
मित्तु सुसेणहु संतोसियमणु	राउ महापुरि मारुयसंदणु ।	
णिसुणेप्पिणु णियइहु पलाणउ	हिमहयकमलसरु व विहाणउ ।	5
घणरहणामहु वसुमइ देप्पिणु	कोहु लोहु मउ मोहु मुणप्पिणु ।	
सुव्वयजिणहं पासि वउ लेप्पिणु	मुउ कालें संणासु करेप्पिणु ।	
प्राणयकप्पि सक्कु सो हूयउ	वीससमुइजीवि वररुवउ ।	
तासु जि गुरुहि पासि उवसंतं	दुद्धरु संजमभारु वहंतं ।	
वारहविहतवतावणझीणें	वद्धु णियाणु अणेण सुसेणें ।	10
मेरुतुंगमाणुण्णइ ढालिय	जेण मज्झु माणिणि उद्दालिय ।	
जइ तवतखरहलु पाईसमि	तो तं पुरिमैजम्मि मारेसमि ।	
एवं सरंतु सरंतु जि णिट्ठिउ	सकलुसमइ संलेहणि संठिउ ।	
वरवंदारयवंदविणूयउ	तेत्थुं जि सग्गि सो वि संभूयउ ।	

यत्ता—रमणीयहि मंदरमेहलहि णीलिरुस्मिगिरिकंदरि ॥

गयणयलि सयंभूरमणजलि ते रमंति सरिसरवरि ॥ ६ ॥

६ AP °पमाणु. ७ AP वाणु. ८ P adds after this: रोसें जलंति. ९ A छंति.

6 १ AP इय. २ AP पाणय°. ३ AP सग्गि. ४ AP पावेसमि. ५ A पुरिसु. ६ AP तेत्थुं वि सो वि सग्गि संभूयउ.

21 b चप्परंति अभिभवन्ति. 22 b वणंति व्रणयन्ति.

6 1 °परिहवविवेइया °पराभवेन कम्पिता वेइया. 4 b मारुयसंदणु वायुरथः. 11 a °माणुण्णइ मानोन्नतिः; ढालिय पातिता. 12 b पुरिमजम्मि आगामिनि जन्मनि. 13 a सरंतु सरन्; णिट्ठिउ मृतः. 14 a °विणूयउ स्तुतः. 15 °रुस्मि° रुस्मि°.

दुवई—विणिण वि सह वसंति विहरंति वि विलुलियकुसुमसेहरा ॥

विणिण वि परममिन्न ते सुरवर सुररमणीमणोहरा ॥ छ ॥

एतहि चिरु संसार भेमेपिणु
तेरहविहु चारित्तु चरेपिणु
अच्छरकरयललालियचामरु
देवहं ताहं विहिं मि दिवि जइयहुं
जंबुदीवि छुहंपंकियगोउरु
तहि सिरिमाणउ राणउ सिरिहरु
विंझपुराहिउ सग्गहु आयउ
जयसिरिसीमंतिणिभत्तारउ
कोक्किउ सो णियताएं तारउ
तारयताराणाहें धित्तइं

विंझसत्ति जिणलिंगु लएपिणु ।
णिरसणविहिमग्गेण मरेपिणु ।
जायउ दिव्वदेहु कप्पामरु । 5
संखसमाउसु संठिउ तइयहुं ।
भरहि भोयवड्डुणु णामें पुरु ।
सिरिमइदेविसिहिणसंगयकरु ।
एयहं विहिं मि पुत्तु संजायउ ।
जसससंककिरणावलितारउ । 10
वसिकयसव्वदेसकंतारउ ।
असिकरेण रिउतिमिरइं जित्तइं ।

घत्ता—मंडलियहं मयमाहणियहं सिरि पाडिवि समंसुत्ती ॥

तिहिं खंडहिं मंडिय मेइणिय चप्पिवि दासि व भुत्ती ॥ ७ ॥

दुवई—अप्पडिहयपयावकंपावियसयलदिसाविहायए ॥

सपवणतरणिवरुणवइसवणभयंकरि तम्मि जायए ॥ छ ॥

तावेत्तहि बहुसोक्खपवट्टणि
पढमजिणेसरवंसविहसणु
रिउल्लवग्गसिणीरहुयासणु
मंदगमण वीणारववाणी
सिविणइ तांइ दिहु संपयहरु
आसि वाउरहु जो सो आयइ

इह भारहि दारावइपट्टणि ।
खलखत्तियवलदप्पविणासणु ।
वंभेणराहिउ वंभपयासणु । 5
तासु सुहइ सुहइणिसेणी ।
दससययरु अवरु वि सियदिणयरु ।
पाणइंदुसुउ जणियउ मायइ ।

7 १ AP संसारे. २ AP छुहंपंकिय. ३ AP विहं मि. ४ A सवसुत्ती.

8 १ P वंभु. २ AP दिहु ताइ. ३ AP संपययरु.

7 4 b णिरसण वि हि मग्गेण संन्यासमार्गेण. 7 a छुहंपंकिय^० सुधाधवलितम्. 8 b °सि हिण^० स्तनौ. 10 b °तारउ निर्मलः. 12 a तारयताराणाहें तारक एव तारानाथश्चन्द्रः तेन;
b असिकरेण खङ्गकिरणेन. 14 चप्पिवि बलाद्वशीकृत्य.

8 1 a अप्पडिहयपयाव^० अप्रतिहतप्रतापेन; °विहायए °विभागे. 6 b सुहइ सुभद्राः;
सुहइणिसेणी सुभद्राणां मङ्गलानां निःश्रेणी. 7 b दससययरु सहस्रकरः सूर्यः; सियदिणयरु चन्द्रः
8 a आयइ अनया.

अण्ण सुंसेण सूण सग्गचुउ वीयँउ उववादेविइ दढभुउ ।
 अचल दुविट्ठ णाम ते सुंदर णं केलास णीलमणिमहिहर । 10
 धवलउ एक्कु एक्कु अलिकालउ एक्कु सुसीलु एक्कु दुल्लीलउ ।
 गरुउ एक्कु एक्कु सिरिमाणु एक्कु सुभीमु एक्कु सोमाणु ।
 एक्कु चंदु णं एक्कु दिवायरु हलहरु एक्कु एक्कु दाभेयरु ।
 यत्ता - ते वेणिण वि भायर भुवणरवि जोइवि रोसविमीसिउ ॥
 महिणाहहु जाइवि तारयहु तहु चरेहिं आहासिउं ॥ ८ ॥ 15

9

दुवई— णं सियकसणपक्ख हलिसिरिधव वेणिण वि धवलसामला ॥
 दारावइणरिंदवरतणुरुह गिरिवरंधरणभुयवला ॥ छ ॥

वइवसभउंहाभंगुरभावइं दोहिं मि सिद्धइं दिव्वइं चावइं ।
 दोहिं मि गयउ रयणविण्णुरियउ विज्जादेविउ पेसणयरियउ ।
 लंगलमुसलसंखकर दुद्धर ते भिडंति जहिं केसरिकंधर । 5
 तहिं थरहरइ मरइ रिउ ण सरइ करु असिवरहु कया वि ण पसरइ ।
 अण्ण वि अत्थि वइरिजूरावणु गंधहत्थि णावइ अइरावणु ।
 ताहं लील दीसइ विवरेरी णउ गणंति ते आण तुहारी ।
 भग्गा सइं सुहउत्तणवाएं तं आयणिणवि जंपिउ राएं ।
 संगरु करिवि हूरामि करिरियणइं गलियंसुयइं सुहदहि णयणइं । 10
 लुहउ वंभु हयपुत्तविओएं डज्जउ सोसिउ दूसहसोएं ।
 मइं विसुद्धि जगि को वि ण जीवइ जंउं वि मरणु समरंगणि पावइ ।

यत्ता—महुं कमकमलाइं ण संभरइ जो रायत्तणु मग्गइ ॥
 सो ससयंण परियणपरियरिउ जमपुरपंथं लग्गइ ॥ ९ ॥

10

दुवई— इय गज्जंतु राउ णिजंमंतिहिं बोह्लिउ हो ण जुज्जप ॥
 किं कलहेण तांव पडिवक्खहं महिवइ दूउ दिज्जप ॥ छ ॥

४ A सुसेणसूण. ५ AP वीयउ वायादेविइ. ६ K दुस्सीलउ but corrects it to दुल्लीलउ.

9 १ P सिरिहर. २ P °वरधण°. ३ A हरेवि; P हरेमि. ४ P जमु. ५ A सो सयणसपरियण°; P सो सयणपरियण°.

10 १ AP णियमंतिहि.

9 1 °सिरिधव विण्णुः. 3 a वइवसभउंहा° यमभूः. 4 a गयउ गदाः; b पेसणयरियउ आशाकराः. 6 a ण सरइ न पूरयति. 9 a सुहउत्तणवाएं सुभट्ठवातेन. 11 a लुहउ अण्णि माज्जेयतु.

LIV.10.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[अचलदुविद्धतारयकहंतरं

सो गंधपीलु	सुरदंतिसीलु ।	
सिद्धाई जाई	रयणाई ताई ।	
सो दिव्बु संखु	तं धणु असंखु ।	5
जइ तुज्जु देंति	पेसणु करंति ।	
तो ते जियंति	णं तो मरंति ।	
तो दिण्णु दूउ	कल्लाणभूउ ।	
दारावईसु	भीमारिभीसु ।	
जाणवि तेण	मउलियकरेण ।	10
कुलकुमुयचंदु	दिद्धउ उविंदु ।	
दूण उचु	सुणु मंतसुचु ।	
भुयवलविसालु	कुलसामिसालु ।	
संभरहि देउ	रायाहिराउ ।	15
गिरितुंगमाणु	ताराहिहाणु ।	
भडवरवरिद्ध	तुहुं भो दुविद्ध ।	
मेल्लिवि दुआलि	मा करहि रालि ।	
पुहईपिण	सह सामिण ।	
खयरिंद जासु	वच्चंति पासु ।	
इच्छंति सेव	असितसिय देव ।	20
तहु कवणु मल्लु	मुइ रोससल्लु ।	
ढोइवि करिंदु	पवणाहि णरिंदु ।	

घत्ता—ता भणिउं दुविद्धे रुद्धण सामि महारउ हलहरु ॥
अण्णहु सामण्णहु माणुसहु हउं होसमि किं किंकरु ॥ १० ॥

11

दुवई—जो मइं भणइ भिच्चं परु दुम्मइ दूयय तालु सीसयं ॥
तोडमि रणि तड त्ति मणिकुंडलमंडियगंडएसयं ॥ छ ॥

कायकंतिओहामियससहरु	तहिं अवसरि भासइ जिवाहरु ।	
पहरणरुक्खराइसंछणउं	णिक्कामिणिवडजक्खिरवण्णउं ।	
लंबललंतविंधकोमलदलु	चलचामरहंसावलिअविरलु ।	5

२ AP गंधपीलु. ३ AP °लीलु. ४ A ता. ५ A सुणि. ६ AP मेल्लिह. ७ P राडि.

11 १ AP भिच्चु.

10 5 b असंखु बहुलम्. 15 b ताराहिहाणु तारकाख्यः. 17 a दुआलि दुराग्रहमपन्याय-
मन्यायं वा; b रालि कलहः. 20 b असितसिय खड्गत्रस्ताः. 21 b मुइ सुख.

11 2 °गंडएसयं °गण्डदेशम्. 3 b जिवाहरु बलभद्रः. 4 a °रुक्खराइ° वृक्षश्रेणी.

करिगिरिवरु लोहियजलणिज्झरु उग्गयचित्तंत्तंदीवरु ।
 सुहउंतावलिविसहरुंभलु गयणविलग्गकौतवंसत्थलु ।
 दूय राउ जइ मग्गइ कुंजरु तो पइसउ सो समरवणंतरु ।
 रुद्धुविट्ठसीहसरणक्खहं तहिंणउ चुक्कइ लुक्कविवक्खहं ।
 इहु वारणु तहु जीवियवारणु भयगारउ वच्छयलवियारणु । 10

यत्ता—तं णिसुणिवि दूयं जंपियंउं महुं एहउ मणि भावइ ॥
 हरि तारयसरहहु कमि पडिउ अचल चलंतु ण जीवइ ॥ ११ ॥

12

दुवई—जासु तसंति पंति पणवंति थुणंति वि देवदाणवा ॥
 तासु ण गहणु किं पि तुम्हारिस विवल वरायमाणवा ॥ छ ॥

तां कण्हं जंपिउं पेसुणउं जाहि दूय मा जंपहि सुणणउं ।
 तं णिसुणिवि दूयउ णिग्गउ गउ कहइ ससामिहिं णउ अप्पइ गउ ।
 दुद्धु दुविट्ठ धिट्ठु रणु कंखइ तंवच्छिहिं करवालु णिरिक्खइ । 5
 सेव ण करइ ण सो पइं मण्णइ णियसंमुहं सिरिच्छिंइ सण्णइ ।
 भणइ ण भयवसेण वसि होसमि चाउ दंति करि वरु ढोएसमि ।
 दंतमुसलजुयलें पेलावमि एम हत्थि हउं तहु राणि दावमि ।
 रायत्तणु महुं पुणु संकरिसणु अह व करइ पियवंमुं सुदरिसणु ।
 अण्णु राउ जइ होइ कुसुंभइ अण्णु राउ संज्ञापारंभइ । 10
 अण्णु राउ अहरहु तंवलें अण्णु राउ छिंदमि करवालें ।
 हउं किं वेप्पमि अण्णं रापं ता पडिजंपिउं तारयरापं ।

यत्ता—हरिकरिभडलोहियकयल्लइ दूय ण वड्डिमं वोल्लमि ॥
 रणरंगि दुविट्ठहु अट्ठियइं पिट्ठु करेप्पिणु वल्लमि ॥ १२ ॥

13

दुवई—एम भणंतु चलिउ हयगयरहणरभरणमियधरयलो ॥
 हयसंगामतूरवहिरियदिसवहलुच्छलियकलयलो ॥ छ ॥

२ A चित्तछत्तु. ३ AP लुक्कु. ४ P जंपिउं.

12 १ A तो. २ AP दूउ गउ णिग्गउ. ३ A छेंछइ. ४ AP पिउवंमु. ५ AP छिणमि.
 ६ A तारायरापं. ७ AP वड्डिमु.

13 १ AP °णवियं.

6 b °इं दीवरु नीलोत्पलम्. 7 a °चुंभलु वीमत्सम्. 9 a °सरणक्खहं वाणा एव नखास्तेषाम्;
 b लुक्क विवक्खहं लुप्तविपक्षाणां वाणानाम्. 12 तारयसरह उ कमि तारक एव अष्टापदस्तस्य चरणे;
 अचल हे अचल.

12 3 a पेसुणउं पेसुन्यम्. 5 b तं वच्छि हिं ताम्रनेत्रैः. 6 b छिंछइ पुंश्चली. 7 b चाउ
 दंति करिवरुढो एसमि हस्ते गृहीत्वा वरं चापं गजे दौकयिष्यामि. 9 a संकरिसणु बलभद्र एव.

हरिखुरखयधूलीरयछाइउ
थिउ दारावइणियडउ जावहिं
सकरि सगरुडचिंध रहसुभड
गयमलधवलकमलकजलणिह
खयरणरामरसेवियपयजुय
रयणमालकोत्थुहजलयरधर
भइसुभैदवायाणंदण
जिह जिह तारपण अवलोइय
वलपभारै मेइणि हलइ

दसदिसु खंधावारु ण माइउ ।
णिग्गय सज्जणहरिवल तावहिं ।
सहरि गिरिंदधीर सुंमहाभड । 5
कायतेयणिजियखयसिहिसिह ।
दंतिदंतणिस्मूलणखमभुय ।
सीरसरासणसुरपहरणकर ।
दुइमदाणववंदविमइण ।
तिह तिह मइ विंभयवहि ढोइय । 10
विसहरु तसैइ रसइ विसु मेलइ ।

घत्ता—करिकारणि तारयमाहवहं सेणणं संमुहुं दुक्कं ॥
लग्गइं पक्कलपाइकमुहमुक्कहकललक्कइं ॥ १३ ॥

14

दुवई—दसदिसिवहपयासिजसलुद्धइं मुहमरुभमियभमरयं ॥
धणुगुणमुक्कमंदसरजालइं कयसुरणियरडमरयं ॥ छ ॥

जायघायलोहियभरियंगइं
भडताडियपाडियमायंगइं
वज्जमुट्टिफोडियसीसकइं
दंडलियवियलियपासुलियइं
पित्तसंभसोणियजलणहायइं
मोडियकडियैलकोप्परठाणइं
संघारियसामंतसहासइं
परिपोसियसिववायसणिद्धइं

आइरंगरंगंततुरंगइं ।
झसतिसूलकरवालपसंगइं ।
णीसारियमत्थयमत्थिक्कइं । 5
चलियइं उल्लियइं पडिवलियइं ।
असिणिहसणसिहिसिहवसु आयइं ।
विहडियदेहसंधिसंठाणइं ।
मयमंडलियमउडभाभासइं ।
सिरिमहिरामारमणपलुद्धइं । 10

घत्ता—अरिरुहिरतोयतण्हायतणु पक्खिहिं पक्खझडणियउं ॥
उम्मुच्छिउ को वि महासुहहु लग्गउ वइरिहिं विणियउं ॥ १४ ॥

२ A समहाभड. ३ AP °सुभद्वावाया°. ४ AP °विंद°. ५ AP रसइ तसइ.

14 १ AP °भमरइं. २ AP °डमरइं. ३ A °कडयल°. ४ A मुय°.

13 6 a गयमलधवलकमल° निर्मलश्वेतकमलसदृशः; b °खयसिहिहिणिह° प्रलयाग्नि-
ज्वालासदृशः. 8 a °जलयर° शंखः; b सीर° हलः. 10 b विंभयवहि आश्चर्यमार्गे. 11 a बल-
पभारै सैन्यसमूहेन. 13 पक्कलपाइकमुहमुक्क° प्रगल्भभृत्यमुखमुक्तैः.

14 1 मुहमरुभमियभमरयं मुखवातेन भ्रमिताः भ्रमरा यस्मिन् कर्मणि यथा भवति तथा.
3 आइरंग° संग्रामरङ्गः. 6 a °पासुलियइं° पार्श्वस्थिकानि. 7 b असिणहसणिहिं° खड्गानां
घर्षणेन जनितोऽग्निः. 9 b मय° मृताः. 10 a °सिव शृगालाः.

15

दुवई—परिफुडकरडगलियमयधारालालसमसलसदप ॥

को वि करिंदंतजुयसयणइ सुत्तउ मरणणिहए ॥ छ ॥

लद्धवीरभंडणमहामिसे	धारचंचुभक्खियणरामिसे ।	
उच्छलंतवीसठवसौरसे	कालदूयरक्खसमहाणसे ।	
पहरभगगयभीरुमौणसे	हम्ममाणभडभमिततामसे ।	5
पुव्ववइरसंवंधदारणे	वणगलंतवणरुहवणारणे ।	
खयररायसंधायमारणे	तारएण हरि कोक्किओ रणे ।	
कंतदंतगिरिभित्तिदारणे	जेम वप्प दिण्णो ण वारणो ।	
बंधुकण्णकडुयं सुविप्पियं	जेम दूयपुरओ पयंपियं ।	
अज्जु वाल किं णेव जुज्झसे	संतमंतिमंतं ण वुज्झसे ।	10
धरणिणाहजयलच्छिधारिणा	भणिउ महिवई दाणवारिणा ।	
दीण पंचभूयहं ण लज्जसे	मम पुरो तुमं काइं गज्जसे ।	
रायघायगव्वेण वग्गसे	परहणाइं किं मुक्ख मग्गसे ।	
इय भणेवि मुक्का तिणा सरा	पुंखलग्गहुंकारवरसरा ।	
एतं तारएण वियारिया	वइरिवाण वाणेहिं वारिया ।	15
णाइं णाय णाएहिं कयफणा	लोहवंतं पिसुण व्व णिग्गुणा ।	

घत्ता—पडिकरहं कणहहु पट्टविउ अलयइउ उदामउ ॥

अइदीहर कालउ पंचफड भीयर मारणकामउ ॥ १५ ॥

16

दुवई—सो गरुडेण हणेवि खणि धल्लिउ पडिवलजलणवारिणा ॥

मायातिमिरपडलु तां पेसिउ तहु हुंकरिवि वइरिणा ॥ छ ॥

तं पि विवक्खलक्खखयकालं	हारिणा णासिउं रवियरजालं ।	
इय दिव्वाउहपंतितु छिण्णउ	बहुयउ लक्खकोडिसयगण्णउ ।	
पुणु बहुरूविणिविज्जपहावें	जुज्झिउ पडिहरि कुडिलसहावें ।	5

15 १ AP पडिकरि°; K पडिकरि but corrects it to परिफुड° २ AP महारसे. ३ AP °सावसे. ४ AP °माणसे. ५ A °दारणो. ६ A जेण. ७ AP तेम. ८ AP पहरणाइं; K पहरणाइं but corrects it to परहणाइं. ९ A एंति. १० P लोहवंता.

16 १ A सो वल्लिउ. २ A तहि पेसिउ.

15 1 °परिफुडकरड° व्यक्ते गण्डस्थलम्. 3 °भंडण महा मि से भण्डणनिमित्ते. 5 b °ता म से रौद्रपरिणामे. 6 b वण गलंत वण रुह वणा रुणे वणगलद्रुधिरजलक्ते. 15 a एत आगच्छन्तः. 16 a णा ए हिं सपैः. 17 अलयइउ जलसर्पः.

LIV.16.6]

पुष्पयंतविरहयउ

[अचलदुविद्धतारयकहंतरं]

सा वि पणहु जणहुणपुण्णं
लेवि चकु करि भामिवि वुत्तउं
ता पडिलविय उवायापुत्तं
जइ ण धरमि रहंगु सइं हत्थं
मरु को मरइ संढ तुह घाए

सिरिमइतणए अंजणवण्णं ।
देहि हत्थि मा मरहि निरुत्तउं ।
किं ससहरु जिप्पइ णक्खत्तं ।
तो पइसमि हुयवहु परमत्थं ।
मुक्कु चकु तो तारयराए ।

10

घत्ता—रक्खंतहं णियवइणिब्भयहं पहरणेहिं पहरंतहं ॥
तं आयउ सयलहं पत्थिवहं झ त्ति धरंत धरंतहं ॥ १६ ॥

17

दुवई—देवासुरणरिंदफणिखेयरकिंणरदण्णहारयं ॥

भुयणुज्जोयकारि माणिकमऊहविराइयारयं ॥ छ ॥

भाणुविंवु णं किरणहिं जडियउं
धरिवि तेण करि जंपिउं एहउं
करहि केर वलएवहु केरी
ता पडिसत्तु चवइ विहसेप्पिणु
जिह णच्चइ संतोसं देसिउ
रासहु होइवि हत्थिहि लग्गइ
पत्थरु होइवि मेरु व मण्णहि
रे गोवालवाल णउ लज्जहि

वासुएवकरणियडइ पडियउं ।
एवहिं तुज्जु सरणु कहिं केहउं ।
अणुहुंजहि संपय गरुयारी ।
मंडाखंडु भिक्खं पावेप्पिणु ।
तिह तुहुं एण रहंगे हूरिसिउ ।
वायसु होइवि गरुडहु विग्गहि ।
अण्णउ वारु वारु किं वण्णहि ।
महुं अग्गइ भडवाएं भज्जहि ।

5

10

घत्ता—लइ रक्खउ तेरउ सीरहरु एवहिं मारमि लग्गउ ॥

किं चुक्कइ काणणि केसरिहि दिट्ठिपंथि णिव्वडिउ मउं ॥ १७ ॥

18

दुवई—एव भणेवि धीरु विसविसमविसण्णवणिसियअसिवरं ॥

अरि करि कुंभकालियधवलुज्जलमोत्तियपंतिदंतुरं ॥ छ ॥

३ A हुववहि.

17 १ A जलियउ. २ A भिक्खु. ३ P रहसिउ. ४ AP वगहि. ५ AP णिवडिउ.
६ AP गउ.

18 १ AP गलियं.

16 6 b सिरिमइतणए तारकेण. 8 a उवायापुत्तं द्विपुष्टेन. 11 णियवइणिब्भयहं
निजस्वामिनिर्भयकारकाणां रक्षकाणाम्.

17 2 °विरइयारयं विराजिताः अरा यस्य तादृशं चक्रम्. 5 a केर आशा. 6 b मंडाखंडु
अपूपखण्डः. 7 a देसिउ कार्पटिकः परदेशिकः. 8 b विगहि विग्रहं करोषि. 9 b वारुवारु वारंवारम्.
10 b भडवाएं सुभट्वातेन. 12 मउ मृगः.

18 1 विसविसमविसण्णव° विषवद्विषमं विषं पानीयं यत्र तस्मिन्नर्णवे समुद्रे.

थक्कउ करयलेण उग्गामिवि
मुक्कु चक्कु दुक्कउ रिउकंठहु
जाइवि दिणयरविंनु णिमण्णउं
ससयणसडयणदिण्णसुहेल्लिहि
हसियपुसियपरणरवइरायहु
खग्गे वसिक्किउ लोउ असेसु वि
जिह महि सिद्धी अद्ध तिविद्धहु
उत्तंगत्ते धणु सो सत्तरि
पावे पाविउ सत्तमु महियलु
जहिं पडिकेसउ तहिं गउ केसवु
एम भणेप्पिणु पासि तिगुत्तहु
वहुरिसिंवे^१ समउ समाहिउ

ता सिरिरमणे णहयलि भामिवि ।
णावेइ अत्थसिहरिउवकंठहु ।
लोहियलित्तउं लोहियवण्णउं । 5
फुल्लु णांइ हरिसाहसवेल्लिहि ।
पडिउ सीसु तारयणरणाहहु ।
मागहु वरतणु जित्तु पहासु वि ।
तिह हूई णिवरिद्धि दुविद्धहु ।
जीविउं वरिसलक्ख वाहत्तरि । 10
तहिं अवसरि णियमणि चित्तइ वल्लु ।
काले णडियउ णिवडइ वासवु ।
वउ लइयउं समत्थुं समचित्तहु ।
केवलणाणसिरीइ पंसाहिउ ।

वत्ता—गउ मोक्खहु अचलु अकंपमइ भरहणरेसरवंदिउ ॥ 15
जोइसविमाणवासियपवर पुप्फदंतसयवंदिउ ॥ १८ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहानुमणिए
महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे अचलदुविद्धतारयकहंतरं
णाम चउवण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५४ ॥

२ A णं रवि अत्थ^०. ३ A णिवण्णउ. ४ P हसिउ पुसिय^०. ५ A पुसिउ. ६ A णिव झत्ति दुविद्धहु.
७ AP उत्तंगत्ते. ८ AP चित्तइ णियमणि वल्लु. ९ AP वउ. १० A समत्तु णियचित्तहु. ११ AP
रिसिविदहिं. १२ P पहासिउ. १३ A अकंपमणु. १४ A पुप्फयंत^०.

4 b अत्थ सि हरिउवकंठहु अस्तगिरिसमीपम्. 5 a णिमण्णउं निमगमिव. 6 a ससयणसडयण-
दिण्णसुहेल्लिहि स्वकीयस्वजना एव भ्रमरास्तेभ्यो दत्तं सुखं यया. 8 पहासुवि प्रभासक्षेत्रमपि. 10 b
जीविउं आयुः. 12 b णडियउ प्रेरितः. 14 a समाहिउ सावधानः.

LV

तवसिरिराईयहु मुणिझाईयहु सयमहमहियपैयावहु ॥
वंदिवि कमजमलु णिजियकमलु विमलहु विमलसहावहु ॥ धुवकं ॥

1

णरउलमहिलं	वज्जियमहिलं ।	
जेण विरइयं	भोयविरइयं ।	
सत्थं सारं	वयणंसारं ।	5
जस्स गहेउं	हिंसाहेउं ।	
णट्ठसमोहं	वड्ढियमोहं ।	
काउं समयं	मयमाणमयं ।	
पत्ता णरयं	जेत्ताणरयं ।	
भुवणमहीसं	कह लहिही सं ।	10
पइं परिहीणं	जिण पडिही णं ।	
णारयविवरे	णविण विवरें ।	
णासइ गरयं	जणियंगरयं ।	
ण हु उलुहंते	सरणमहं ते ।	15
देव पइट्ठो	तं महं इट्ठो ।	
इय थुइवायं	करइ सुवायं ।	
तसियगहिंदो	जस्स महिंदो ।	
तं गुणविमलं	णविउं विमलं ।	
हयमोहंगं	तस्स कहंगं ।	20
भणिमो सरसं	वारियसरसं ।	

यत्ता—तेरहमउ अवरु जणसंतियरु सुत्तगोफसोमालइ ॥

अंचमि णरहियइ खयविरहियइ जिणु कवुप्पलमालइ ॥ १ ॥

1 १ A सिरिरायहु. २ AP पहावहु; K पहावहु but corrects it to पयावहु. ३ AP ०जुवहु. ४ A जे ताणरयं; P जेत्ताणरयं. ५ A महु. ६ AP ०गुंफसोमालइ; T गोफं.

1 1 ०राइयहु राजितस्य. 2 कमजमलु पादयुग्मम्. 3 a णरउलमहिलं नरकुलानां पृथ्वी-
दायकम्. 4 a भोयविरइयं भोगविरक्तिदायकम्. 5 a सत्थंसारं शास्त्रं परमार्थभूतम्; b वयणंसारं
यस्य शास्त्रस्य वचनांशान् अरं अत्यर्थं. 6 a गहिउं गृहीत्वा पश्चान्निश्चयाशास्त्रं कृत्वा. 9 a पत्ताणरयं
नरकं प्राप्ताः; b ताणरयं तेषां पुरुषाणामनुरक्तम्. 10 a भुवणं भुवनम्; अहीसं बुद्धिरहितम्; b लहि-
ही लप्थे; सं शे सुखम्. 12 b विवरें पक्षिवरेण गरुडेन. 14 a उलुहंते उलूकहाः काकास्तेषामन्ते
समीपे. 16 b सुवायं शोभनवाचम्. 19 a हयमोहंगं हतं मोहस्याङ्गं कारणं स्वरूपं वा येन; b कहंगं
कथास्वरूपम्. 20 b वारियसरसं निषिद्धस्मरसुखम्. 21 सुत्तगोफं सूक्तग्रन्थम्. २२ णरहियइ
प्राणिनां हितकारिण्या; कवुप्पलमालइ काव्यमेवोत्पलानि तेषां मालया.

2

धादइसंडइ परिभमियहरि
तहिं पुर्वविदेहि तरंतकरि
तहि दाहिणकूलि कलंवहरि
फलरसवहरुक्खसोक्खसयरि
पहु पउमसेणु पउमारमणु
कयलीदलवीयणसीयरइ
मंदाणिलचालियकुसुमरइ
वयणुग्गयधीरधम्मज्झुणिहि
संपयपइ पउमणाहु करिवि
थक्कउ रिसिदिक्खइ दिक्खियउ

पुव्वामरगिरिगंभीरदरि ।
सीर्यां णामे अत्थि सरि ।
णवसत्तच्छयछाइयमिहिरि ।
रम्मयवइदेसि महाणयरि ।
णवजोव्वणु रमणीमणदमणु । 5
दिसिउग्गयसरसरसीयरइ ।
अण्णहिं दिणि वणि पीइंकरइ ।
पायंति य सव्वगुत्तमुणिहि ।
आरंभइंभविहि परिहरिवि ।
एयारह अंगइं सिक्खियउ । 10

घत्ता—मलु उड्ढावियउ समु भावियउ पंकयसेणे घणघणु ॥
पक्खि व पंजरइ दुक्कियविरइ धम्मज्झाणि धरिउं मणु ॥ २ ॥

3

सुक्किउ भववासकिलेसहरु
मुउ मुक्काहारु विसुद्धमइ
अट्टारहजलहिंपमाउधरु
णवमासहिं एकसु सो ससइ
णवणवसहंसहिं संवच्छरहं
जावंजणमहि ता णाणगइ
ते^१ दीहु कालु दिवि संचरिउं
तइयहुं पढमिंदे लक्खियउं

आवज्जिवि तित्थयरत्तयर ।
हुउ सहसारइ सहसारवइ ।
चउरयणिसरिरु अरोयजरु ।
परमाणुय वर मणेण गसइ ।
सुहुं जणइ णिएवि मुहुं अच्छरहं । 5
तहु गुण किं वण्णइ खंडकइ ।
जइयहुं अयणंतरु उव्वरिउं ।
सहस त्ति कुवेरहु अक्खियउं ।

2 १ AP अवरविदेहि. २ AP सीओया. ३ P °मिहरि. ४ A °रसवहुभक्खसोक्खसयरि;
P °रसवहरुक्खसोक्खसयरि. ५ P °धम्म ज्झुणिसि. ६ A सव्वगुत्ति°. ७ AP धरियउ.

3 १ P °जलहिंपरमाउ°. २ A चउरयण°. ३ A परमाणुवरसुमणेण. ४ A सहसइ. ५ A तं.

2 1 a परि भमियहरि भ्रान्तसूर्ये. 3 b °सत्तच्छयछाइयमिहिरि सत्तच्छदवृक्षाच्छादितसूर्ये.
4 a फलरसवहं फलरसमार्गः फलरसप्रवाहो वा; °सोक्खसयरि सौख्यशतदायके. 6 b °सरसरसीय-
रइ तडागजलशीकरे. 8 b पायंति पादान्ते; य च. 9 a संपयपइ संपत्स्थाने. 11 पंकयसेणे पद्मसेनेन.

3 1 a सुक्किउ सुकृतम्. 3 a °जलहिंपमाउधरु °सागरोपमायुधरुः; b चउरयणि° चतु-
र्हस्तप्रमाणम्. 4 a एकसु एकदा; b परमाणुयवरपरमाणुकान् वरान्. 5 b णिएवि दृष्ट्वा. 6 a जावं-
जणमहि पङ्कप्रभां यावत्; b खंडकइ पुष्पदन्तकविः. 7 b अयणंतरु षण्मासाः.

इह भरहखेत्ति कंपिलपुरि   पुरुदेववांसि विम्हवियंसुरि ।
 कयवम्मु राउ तहु घराणि जय   णं विहिणा वम्महविस्ति कय । 10
 घत्ता—ताहं महागुणहं वेणिणं वि जणहं होसइ भवणि भडारउ ॥
 कम्ममणोरहहं अट्टारहहं णियदोसहं खयगारउ ॥ ३ ॥

4

जक्खाहिव तुरियउं जाहि तुहुं   करि पुरु धरि चित्तिउं भोयसुहुं ।
 ता पुरवरु णिहिणाहं विहिउं   णं सग्गखंडु धराणिहि णिहिउं ।
 दहिकुट्टिमयलजियसरयधणु   गयणग्गलगमणिमयभवणु ।
 वणरुहसररयकलहंसयणु ।   वणरुहसररयकलहंसयणु । 5
 सयणागमहरिसियपउरयणु   रयणंसुजालजियतियसधणु ।
 धणु दिज्जइ जेहिं वहुदेसियहं   सियरहियहं णिच्चपवासियहं ।
 सियसिहरवद्धधयपाडलिउं   पाडलपूयफलदुमललिउं ।
 ललियंगपसाहियकामियणु   कामियणपरोप्परदिणमणु ।
 घत्ता—णरणियराउलइ तहिं राउलइ जयदेविइ सुहुसुत्तइ ॥
 सिविणावलि णिसिहिं उग्गयदिसिहिं दीसइ कोमलगत्तइ ॥ ४ ॥ 10

5

करि दाणजलोलकवोलयलु   ठेक्कंतु वसहु जियवसहवलु ।
 पंचाणणु रुइहयहारमणि   अरविंदणिलय माहवरमणि ।
 दुइ सुमणालउ मालउ खयलि   हिमयर अहिमयरुग्गय विउलि ।
 तिमि दोणिणं रमतं तरंत जलि   संणिहिय मणोरम धराणियलि ।
 दो कलस ससलिलं सकमल सदल   णालिणालय मयरालय विमल । 5

६ AP विमहयसुरि. ७ AP दोहं मि.

4 १ AP घर. २ A चित्तियभोयसुहुं. ३ A °सिरियकलहंसगणु. ४ AP तहिं. ५ A पाडल-
 पूयफल°. ६ AP सुहुं सुत्तए.

5 १ A ठिक्कंतु. २ A दोण. ३ AP तरंत रमत. ४ P कलस सलिल.

4 4 b वणरुहसररय° पद्मसरसि रतः. 5 b °तियसधणु इन्द्रधनुः. 6 b सियरहियहं
 श्रीरहितानाम्. 7 a °पाडलिउं °कर्तुम्; b पूयफल° पूयफलम्. 10 उग्गयदिसिहिं उद्भासित-
 दिशायां, प्रभाते इत्यर्थः.

5 1 a दाणजलोलकवोलयलु मदजलार्द्रकपोलः; b ठेक्कंतु गर्जन्; जियवसहवलु जिता-
 न्यवृषभवलः. 2 a रुइहयहारमणि स्वरुच्या तिरस्कृतहारमणिः सिंहः; b माहवरमणि लक्ष्मीः.
 3 b विउलि विपुले आकाशे. 4 a तिमि मत्तयो.

आसंदी हरिणरायधरिय   अमरिंदवसहि पहपरियरिय ।
 णाइणिगिज्जंतगेयमुहलु   णाइंदहु केरउं सउहयलु ।
 मणिरासि सिहाहिं फुरंतु सिहि   सिविणोलि णिहालिय दिण्णदिहि ।
 घत्ता—सा सीमंतिणिय पीणत्थणिय दंसणु दइयहु भासइ ॥
 देउं णराहिवइ पडिबुद्धमइ तं फलु ताहि समासइ ॥ ५ ॥ 10

6

पयपुंडरीयजुयणवियसुरु   अरहंतु अणंतु तिलोयगुरु ।
 मयरद्धयधयणिल्लूरणउ   परमेसरि होसइ तुह तणउ ।
 इदाएसं णिममच्छरउ   एत्थंतरि आयउ अच्छरउ ।
 जयदेविहि देहु पसंसियउ   गव्भासयदोसु विहंसियउ ।
 छम्मासु हेमधाराधरहिं   वरिसिउ जक्खहिं णं जलहरहिं । 5
 जेइहु मासहु तमदसमिदिणि   उत्तरभद्वयइ हिमकिरणि ।
 रयणेहिं सुरेहिं संथुयचरिउ   करिरुवें गव्भि समोयरिउ ।
 णिहिकलससविकउं पयडियउं   णवमास पुणु वि वसु णिवडियउं ।
 जइयहुं सायरसम तीस गय   मिच्छत्ते दूसिय सयल पय ।
 पलंतपणइइ धम्मि वरि   णिव्वुइ वारहमइ तित्थयरि । 10
 कंचणचूलालिहियंवुहरि   तइयहुं कयवम्महु तणइ घरि ।
 घत्ता—माहचउत्थिहि वड्डियससिहि सिवजोयइ जिणु जायउ ॥
 संदणहयगयहिं लंबियधयहिं चउदिसु सुरयणु आइउ ॥ ६ ॥

7

मायासिसु मायहि ढोइयउ   सक्कें जिणवयणु पलोइयउ ।
 कर मउलिवि पणविवि परमपरु   पुणु भत्तिइ लेविणु तित्थयरु ।
 करि पेळिउ चळिउ गयणयलि   पडुपडहभेरिदकामुहलि ।
 लंघेविणु रविससिमंडलइं   णं णहयललच्छिहि कुंडलइं ।

५ P ताउ.

6 १ AP °णमिय°. २ A °कलसविमुकउ. ३ A धम्मवरि. ४ A °चउदिसिहि; P चउत्थि-
 सिइ. ५ AP वड्डिय°.

7 १ P भत्ति.

6 a आसंदी आसनम्; b अमरिंदवसहि देवविमानम्.

6 1 a पयपुंडरीय° पादकमलम्. 2 a °णिल्लूरणउ स्फोटकः. 6 a तमदसमि° कृष्ण-
 दशमी. 7 a रयणे हिं रत्नैः. 8 a णि हिकलससविकउं निधिकलशेषु स्वविक्रमः प्रकटीकृतः. 11 a
 कंचणचूला° सौवर्णशिखरम्. 12 सिवजोयइ अहिर्बुध्नयोः उत्तराभाद्रपदानक्षत्रे.

गउ तेत्तहिं जेत्तहिं पंडुसिल
मंदरगिरिसिरि विरइउं ण्हवणु
पंडुरि ससहरकररासिहरि
सिसु संसिवि जय चिरु सुकयतव
कालेण पवट्ठिउ जिणु तरुणु
सहसदुत्तरमियलक्खणइं
वण्णेण वि सहइ सुवण्णणिहु
परमेसहु माणियवालवय
पुणु सयमहेण पणविवि ण्हविउ
वरिसहं वसिहूई दिण्णकरा

णिरु णिम्मल णावइ सिद्धइल । 5
तहु देवहिं पुज्जिय दिव्वतणु ।
आणेप्पिणु णिहियउ जण्णिघरि ।
गय णच्चिवि णायहु णायभव ।
गरुयारउ हूयउ सट्ठिधणु ।
तहु दिईइं बहुयइं वेजणइं । 10
हो किं मइं वण्णिज्जइ अरिहु ।
वरिसहं पण्णारह लक्ख गय ।
रायत्तणि तिजगराउ थविउ ।
तिउणियदहलक्खइं भुत्त धरा ।

घत्ता—तुहिणविणिग्गमणि महुआगमणि तीरोसरियजलालउ । 15
रविकिरणहिं हणिवि हिमकण धुणिवि गिंभे जित्तु सियालउ ॥ ७ ॥

8

अवल्लोइवि सो दलवट्ठियउ
पहु चित्तइ अणुदिणु परिणवइ
चिरु चित्तु दुचित्तहु णीणियउं
पुणु जीविउ जम्मणु आणियउं
इंदियवसेण ण विवेइयउं
धणुपुत्तकलत्तहिं मोहियउ
अच्छइ ण णियच्छमि किं पि किहं
ता संबोहिउ लोयंतियहिं
किउ देवयत्तसिवियारुहणु

कालेण कालु पल्लट्ठियउ ।
जणु तो वि ण जुंजइ धम्ममइं ।
दिवि दिव्वभोयसुहुं माणियउं ।
तिहिं णाणहिं तिहुवणु जाणियउं ।
हा मइं वि ण अप्पउं चेइयउं । 5
मयरइयवाणहिं जोहियउ ।
अण्णमणु अण्णु अण्णाणु जिहं ।
अहिसित्तउ सुरवरपंतियहिं ।
गउ झ त्ति सहेउयणाम वणु ।

घत्ता—माहचउत्थियहि ससहरसियहि छावीसमि णक्खत्तइ ॥ 10
सहुं सहसं णिवहं इच्छियसिवहं थिउ जिणु जइणचरित्तइ ॥ ८ ॥

२ देवहुं. ३ AP जणणिहरि; K जणणिकरे but corrects it to जणणिघरि. ४ A जिण तरुणु.
५ A अट्टोत्तरसयमियं; P सदुत्तरसयमियं. ६ A तहु णवसयसंखइं; P तहु तवसयसंखइं. ७ A तीरोसरिउ.

8 १ AP परिणमइ. २ AP धम्मे मइ. ३ AP धणमित्तं. ४ A किहा. ५ A जिहा.
६ A बावीसमि and gloss श्रवणनक्षत्रे. ७ A जइचारित्तइ.

7 5 b सिद्धइल सिद्धभूमिः. 8 b णायहु स्वर्गम्; णायभव देवाः. 13 b तिजगराउ त्रिभुवनराजः. 14 a दिण्णकरा दत्तदाना; b तिउणियं त्रिगुणितानि. 15 तुहिणविणिग्गमणि शीतकाले विगते; महुं वसन्तः. 16 सियालउ शीतकालः.

8 1 a दलवट्ठियउ चूर्णितः. 3 दुचित्तहु दुराचारात् दुष्परिणामात्; णीणियउं निष्का-
शितम्. 5 इंदियवसेण इन्द्रियपरवशेन. 6 b जोहियउ विद्धः. 7 b अण्णमणु उद्धान्तचित्तः. 9 a
देवयत्तं देवदत्ता. 10 छावीसमि उत्तराभद्रपदे. 11 जइणचरित्तइ जिनचारित्रे जिनदीक्षायाम्.

9

तहिं दिणि जयवइ उववासियउ
वीयइ दिणि आयउ णंदउरु
झाणाणलहुयवम्मीसरहु
मणिपुंजें ढंकिउ तासु गिहु
छउंमत्थें मेइणियलु भमिवि
दिक्खावणि जंवूरुक्खयलि
छट्टइ दिणि दिवसभाइ अवरि
देवें केवलु उप्पाइयउं
गयणगलंगमाणिक्कसिहु
छाइर्यणहमंडलु पंचविहु

मणपज्जवणाणें भूसियउ ।
णंदेण णमंसिउ पुरिसैपुरु ।
आहारु दिण्णु परमेसरहु ।
तहिं चोज्जु वियंभिउं पंचविहु ।
संवच्छर तेण तिणिण गमिवि । 5
माहम्मि मासि ससियरधवलि ।
छव्वीसमि जायइ उहुपवरि ।
तियसउलु ण कत्थइ माइयउं ।
संपत्तउ दहविहु अट्टविहु ।
सोलहविहु तेत्थु वि तं तिविहु । 10

यत्ता—थुणइ सुराहिवइ कुसुमइं धिवइ अरुहहु उप्परि पायहं ॥

जिण तुहुं गयमालिणि हियवयणलिणि वसहि रिसिहिं हयरायहं ॥९॥

10

वत्तीसहं इंदहं तुहुं हियइ
तुहुं चंदु ण चंदु विमलवहणु
तुहुं सरहि ण सरहि वि खारजडु
पइं एहउ तेहउ जं कहमि
जहिं अच्छइ तियगु परिट्टियउं
संचलइ जेण जें परिणवइ
जं वण्णगंधरसफासधरु
पइं दिट्टइ दीसइ तं सयलु
पइं दिट्टें मुच्चइ चउगइहि
तुह सुहि संपावइ परसु सुहुं

तुहुं संसेविउ सासयसियइ ।
तुहुं सूरु ण सूरु वि णिडुहणु ।
तुहुं हरु णउ हरु वि पमंत्तु णहु ।
तं हउं बुहलोइ हासु लहमि ।
जें रुद्धउं णिच्चलु संठियउं । 5
जें णिच्चमेव चेयण वहइ ।
जं अवरु वि काइं वि चरु अचरु ।
तुट्टइ दढमोहलोहणियलु ।
पहु होइ जीउ पंचमगइहि ।
वइरियउ णिरंतरु तिवु दुहुं । 10

9 AP जइवइ. २ AP णंदिउरु. ३ AP पुरिसवरु. ४ A छम्मत्थें. ५ A वावीसमि;
P छावीसमि. ६ AP छाइउ णहमंडलु. ७ A गयरायहं.

10 १ A पमत्तण्डु. २ A जेण जं परि°. ३ A वहरिउ ण णिर°.

9 1 a जयवइ जगत्पतिः. 2 b पुरिसपुरु पुरुषप्रधानः. 7 a अवरि पश्चिमे; b छव्वी-
समि उत्तराम्ब्रपदे. 19 a पंचविहु ज्योतिष्का देवाः. 12 हियवयणलिणि चित्तकमले; हयरायहं
हतरागाणां मुनीनाम्.

10 1 b सासयसियइ शाश्वतलक्ष्म्या मोक्षलक्ष्म्या. 2 विमलवहणु विरूपकलाञ्छनधारकः.
3 a सरहि जलधिः; b हरु शिवः. 4 b बुहलोइ पण्डितजने. 8 b णियलु शृंगला. 10 a सुहि
सुहृत्.

तुहुं पुणु दोहं मि मज्झत्थमणु इयं चोज्जु सहियवइ धरइ जणु ।
 घत्ता—चेइहरवणहिं बहुतोरणहिं धयपंतिहिं पिहियंके ॥
 परिहागोउरहिं सालहिं सरहिं समवसरणु किउ सँके ॥ १० ॥

11

तहिं जाया णीसरंतञ्जुणिहिं
 गज्जंतमेहगंभीरसर
 छत्तीससहस पुणु पंचसय
 चत्तारि सहस अडसयवरहं
 पणसहसइं अवरु वि पंचसय
 केवलिहिं रिसिहिं मणपज्जयहं
 सहसाइं तिणिण लेसासयइं
 संजइयहुं लक्खु तिसहससहिउं
 परियाणियजिणगुणपरिणइहिं
 तियसेहिं असंखहिं वंदियउ
 तिवरिसरहियइं णडियच्छरहं
 महि हिंडिवि लोयतिमिरु लुहिवि

पण्णास पंच गणहरमुणिहिं ।
 एयारहसयमिय पुव्वधर ।
 तिसुत्तर सिकखुय मुणियणय ।
 अणगारहं सव्वावहिहरहं ।
 घोसंति साहु संजय विमय ।
 णवसहसइं वेउव्वणवयहं ।
 वाइहिं विज्झंसियपरममइं ।
 सावयहं लक्खजुयलउं कहिउं ।
 चत्तारि लक्ख तहु सावयहिं ।
 संखेज्जतिरियअहिणांदियउ ।
 पण्णारह लक्खइं संवच्छरहं ।
 संमेयहु सिहरु समारुहिवि ।

5

10

घत्ता—आसाढट्टमिहि कसणहि तमिहि परमप्पउ णिक्कलु हुउं ॥
 भरहमहीवइहिं फणिसुरवइहिं विमैलु पुष्पदंतहिं थुउं ॥ ११ ॥

इय महापुराणे तिसड्डिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिण
 महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे विमलणाहणिव्वाणगमणं
 णाम पंचवण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५५ ॥

४ P इह. ५ A पिहियकहिं. ६ A सक्किहिं.

11 १ A सिक्खिय. २ AP हुवउ. ३ विमल. ४ AP थुयउ. ५ A पंचा°.

12 पि हिय के आच्छादितसूर्येण.

11 7 a ले सा स य इं षड्शतानि. 12 लु हि वि स्फोटयिस्वा. 13 त मि हि रात्रौ.

LVI

सुरचंदहु विमलजिणिंदहु तिथि भीमु पालियछलु ॥
रणि अब्भिडियउ अमरिसि चडिउ महुहि सयंभु महावलु ॥ ध्रुवकं ॥

1

दुवई—अवरविदेहि जंबुदीवासिइ सिरिउरि पिसुणदूसणो ॥
महिबइ णंदिमिचु मित्तो इव णियकुलकमलभूसणो ॥ छ ॥

सो चिंतइ णियमणि णरवरिंदु	खइ सव्वु लोउ णं पुंणिमिंदु ।	5
धणु सुरधणु जिह तिह थिरु ण ठाइ	पणइणि पुणु अणहु पासि जाइ ।	
भायर णियभायहु अवयरंति	कुलभवाणि कुलहु कलयलु करंति ।	
किंकर चहुयम्म रयंति तेव	सव्वस्सु पयच्छइ पुरिसु जेव ।	
पोसंति णियंति सिंसुं ण्हवंति	मायाउ थणु आसाइ देंति ।	
भइणिउ वंधव वंधव भणंति	ता जाम उयरपूरणु लहंति ।	10
सिरिलंपहु घरदव्वावहरणु	तणुरुहु वि पडिच्छइ तायमरणु ।	
जगि कासु वि को वि ण पत्थु अत्थि	मयगंधवसिं भमरेण हत्थि ।	
गाइ वि सेविज्जइ वच्छण	रंभासहें दुद्धहु कण ।	
जणु इच्छइ सयलु सकज्जकरण	जीवहु पुणु जिणवरधम्म सरणु ।	
घत्ता—ईय वोळि वि रंजु पमेळि वि सोसियभीमभवणउ ॥		15
जियकामहु सुव्वयणामहु पासि तेण लइयउं वउ ॥ १ ॥		

2

दुवई—जायउ सो मरेवि संणासं वम्महजलणपावसो ॥
पंचाणुत्तरम्मि तेत्तीसमहोवहिदीहराउसो ॥ छ ॥

भासइ गोत्तमु णियगोत्तसूरु	पंचिंदियेरिउसंगामसूरु ।
सुणि सेणिय कहमि मणोहिरामु	पइ पइ वसंति पुरणंगरगामु ।

1 १ A omits रणि. २ A पुणमिंदु. ३ A कुल भवणु कलहकलयलु; P कुलभवाणि कुलह-
कलयलु. ४ A सुसंहवंति. ५ P आसाउ. ६ P इउ. ७ AP मेइणि मेळि वि. ८ A सोसीय^०.

2 १ AP ^०पाउसो. २ AP जो इंदिय^०. ३ A सेणि कहमि. ४ A णयर^०.

1 1 पालियछलु पालितसंग्रामः. 2 महुहि मधुना सह. 3 जंबुदीवासिइ जम्बूद्वीपाश्रिते;
सिरिउरि श्रीपुरे. 5 b खइ क्षये विनाशकाले. 8 a चहुयम्म चाटुकरवचनम्; b सव्वस्सु सर्वस्वम्.
9 b आसाइ वाञ्छया. 12 b मयगंधवसिं मदगन्धवशेन. 13 b रंभासहें गोशब्देन.

2 1 ^०पावसो मेघः.

गोजूहचिण्णसुहूरियतणालु	इह भरहि देसु णामें कुणालु ।	5
तहिं सावत्थी पुरि वसणहेउ	णिवसइ णरिंदु णामें सुकेउ ।	
अवरु वि बलि तेत्थु जि अक्खकील	पारज्जु विहिं मि जूयारलील ।	
चरैगमणल्लेज्जकड्डणपवंचु	वरदायदायघरहरणसंचु ।	
जाणिवि रवंति किर वे वि जाम	एकें उड्डिउं णियरज्जु ताम ।	
हारंतउ सपुरु सकोसु देसु	थिउ एकल्लउ काणीणवेसु ।	10

घत्ता—णउ हय गय णउ संदण धय एक्कु जि वसणें णडियउ ॥
वारंतहं गुरुहुं महंतहं रायविलासहु पडियउ ॥ २ ॥

3

दुवई—जे ण करंति देवगुरुभासिउं दुहमगव्वपरवसा ॥
ते णिवडंति एंव णिवरा भुवि दुज्जसमसिमलीमसा ॥ छ ॥

मायाविणीइ विव्वमहरीइ	सेजातंवोलसुहंकरीइ ।	
आजाणुविलंबियैसाडियाइ	वर खज्जउ माणउ चेडियाइ ।	
णीसेससोक्खणिद्धाडियाइ	खणि खणि आयइ ण वराडियाइ ।	5
जूएण ण कासु वि कुसलु एत्थु	गउ सो सुकेउ होइवि अवत्थु ।	
वंदेवि सुदंसणु मुक्कवत्थु	णाणेणालोइयसयलवत्थु ।	
तउ लेप्पिणु थिउ लंवंतहत्थु	चित्तवइ अट्टझाणेण गत्थु ।	
जइ अत्थि फलु वि तवतिव्वकम्मि	तो मारेसमि आगमियजम्मि ।	
पाडेसमि मत्थइ तासु वज्जु	बलि जेण महारउ जित्तु रज्जु ।	10
इय संभरंतु संणासणेण	मुउ जायउ भूसिउ भूसणेण ।	
लंतवि सुरु सुक्कियसोहमाणु	चउंदहसमुहजीवियपमाणु ।	

घत्ता—णीसंगें जिणवरलिंगें बलि देवत्तु लहेप्पिणु ॥
असरालें जंतें कालें सुरणिलयाउ चवेप्पिणु ॥ ३ ॥

५ A °सुरहिय°. ६ A भरहदेसि. ७ P वरगमण°. ८ A वरदायघाय°. P परदायघाय°. ९ P रंति.
१० A केउं उड्डिउं.

3 १ AP °गुरुजंपिउं. २ P °विडंबिय°. ३ P वरि. ४ AP मुक्कु वत्थु. ५ AP चोदस°. ६ AP °पवाणु. ७ P णीसंगें.

5 a गोजूहचिण्ण° गोयूथेनास्वादितम्. 6 a वसणहेउ द्यूतादिकारी. 7 अक्ख कील पाशकक्रीडा.
8 a चर° बुद्धिकौशल्येन कोष्ठकान्तर्धानैः परसारिघातेन द्यूतरमणम्; गमण° आत्मीयशारिरक्षणं कुर्वन्निः
स्वशारीणां परपक्षात्स्वपक्षानयनम्; छेज्ज° शारिघातः; कड्डण° आत्मीयशारीणां परघातरक्षणेन स्वपक्षा-
नयनम्; b घरहरण° व्यादिसारिभिः परगृहस्वीकारः; संचु परशारिप्रविशनप्रतिषेधेन स्वगृहावर्तनम् (?).
9 b उड्डिउं हरितम्. 12 राय विलासहु पडियउ राजभोगात्यतितः.

3 2 णिवरा नृवराः. 5 b वराडियाइ कपर्दिकया. 8 b गत्थु ग्रस्तः. 12 a सुक्कियसोह-
माणु सुकृतेन शोभमानः. 14 असरालें बहुलेन.

4

दुवई—इह भरहम्मि रयणपुरि णरवइ णामें समरकेसरी ॥

वीणाकलपलावसंणिहड्डुणि घरिणी तस्स सुंदरी ॥ छ ॥

सो ताहं विहिं मि दिग्गयणिणाउ

लक्खणलक्खंकिर्यदिव्वाकाउ ।

सुउ जायउ मयरद्वयसमाणु

महु णामें णं उग्गमिउ भाणु ।

तिसयल महि णिजिय तेण केंव

णिहिघडधारिणि घरदासि जेंव । 5

तहिं कालि गहीरत्तें समुहु

दारावइपुरवरि राउ रुहु ।

महपवि तासु णामें सुहंइ

अण्णेक्क पुहइ पुहइ व्व भइ ।

तहिं पढमइ जणियउ पढमपुत्तु

अहमिंदु देउ सो णंदिमित्तु ।

वीयइ लंतवचुउ रिद्धिहेउ

संजणियउ णंदणु सो सुकेउ ।

ते वेणिण वि धम्मसयंभुणाम

ते वेणिण वि ससिरविसरिसिधाम ॥ 10

ते वेणिण वि रामसुसामदेह

ते वेणिण वि गरुयणिवद्धणेह ।

ते वे वि सिद्धविज्जासमत्थ

ते वे वि दिव्वपहरणविहत्थ ।

ते वे वि विणिग्गयमलविलेव

ते वे वि सीरहर वासुएव ।

घत्ता—गुणवंतहिं तेहिं सुपुत्तहिं दोहिं मि उज्जालियउ कुलु ॥

पहवंतहिं गयणि वहंतहिं णं ससिसूरहिं महियलु ॥ ४ ॥

15

5

दुवई—वेणिण वि ते महंत वलवंत महाजस धोयदसदिसा ॥

वे वि मइंदगरुडवाहिणिवइ वे वि अचित्तसाहसा ॥ छ ॥

जयसिरिरामाउकंठिएण

घरसत्तमभूमिपरिट्टिएण ।

जणविंभयभावुप्पायणेण

एक्कहिं वासरि णारायणेण ।

अवल्लोइउ चिंधचलंतमयरु

पुरवाहिरि दूसावासणियरु । 5

पुच्छिउ सेंमंति भणु कासु सिमिरु

दोसइ भूसणरुइरहियतिमिरु ।

दुव्वसणविसेसकयंतएण

तं णिसुणिवि वुत्तु महंतएण ।

रमणीयपेएसपुराहिवेण

मंडलियणं ससिसोमं णिवेण ।

4 १ AP °लक्खंकिउ. २ AP सुभइ. ३ P लंतवि चुउ. ४ AP पवहंतहिं.

5 १ AP एक्कम्मि दियहि. २ A सुमंति. ३ AP रमणीयवेस°.

4 2 वीणेत्यादि वीणायाः कलमनोहरप्रलापसदृशध्वनिः. 5 a तिसयल त्रिशकला त्रिलण्डा.
 11 a रामसुसामदेह शृङ्गदेहः कृष्णदेहश्च. 15 पहवंतहिं प्रभावद्भयाम्.

5 2 मइंदगरुडवाहिणिवइ मृगेन्द्रवाहिनीपतिर्वलभद्रः; गरुडवाहिनीपतिः कृष्णः. 5 b
 दूसावासणियरु पटकुटीसमूहः. 6 a सेंमंति आत्मनो मन्त्री; सिमिरु शिविरम्; b °रहिय° आच्छा-
 दितम्. 8 b ससिसोमं चन्द्रसौम्यनाम्ना.

भीष्ण देव परिहरिवि दप्पु   महुणरणाहहु पेसियउ कप्पु ।
 मायंग तुरय मणि दिव्व चीरं   कंकणकडिसुत्तयहारिहार । 10
 असिकरकिंकररक्खिज्जमाणु   ओहच्छइ एत्थु णिवद्धाणु ।
 घत्ता—विहसंतं भणिउं अणंतं पालियं चाउव्वणहु ॥
 जीवंतहु महु पेक्खंतहु जाइ कप्पु किं अण्णहु ॥ ५ ॥

6

दुवई—जिम लंगलि णरिंदु जिम पुणु हउं पुहविहि अधरु को पहू ॥
 णिच्छउ धिवमि कुद्धकालाणणि पिक्कउ महु व सो महु ॥ छ ॥
 ता मंतं वुत्तउ भो कुमार   किं गज्जसि किर परतत्तियार ।
 महुराउ भणहि महुघोदु काइं   हा ण वियाणहि तुहुं तहु कयाइं ।
 मयवंत णरेसर णिहिल वहिय   महि जेण तिखंड वलेण गहिय । 5
 णिज्जिय विज्जाहर जक्ख जेण   आहवि को जुज्झइ समउं तेण ।
 तं णिसुणिवि णीलणियासणेण   पडिवयणु दिण्णु संकरिसणेण ।
 महु भाइहि रणि देव वि अदेव   तुहुं वण्णहि अरिवरु वप्प केंव ।
 पुरिसंतरु ण मुणहि णिविवेय   ता पेसिय किंकर उग्गतेय ।
 रणि हणिवि जिणिवि ससिसोममंति   रंधिवि वंधिवि णं विंझदंति । 10
 आणिय मायंग तुरंग करह   सोवण्हार वरवसह सरह ।
 घत्ता—आहरणइं पसरियकिरणइं कण्हहु अग्गइ धित्तइं ॥
 पडिणेत्तइं वण्णविचित्तइं णं रिउअंतइं पित्तइं ॥ ६ ॥

7

दुवई—ससिसोमेण देव जं पेसिय तं खलदुक्खदाइणा ॥
 हित्तउं तुज्झ दव्वु ओवेंतउ रुद्धसुण राइणा ॥ छ ॥
 इय णिसुणवि चरवयणाउ वयणु   किउ रापं मुहुं रत्ततणयणु ।
 पट्टुविउ वओहरु गउ तुरंतु   धरणीतणयहु वज्जरइ मंतु ।
 किं भग्गउ वसुमइणाहमाणु   किं हित्तु हेमु आगच्छमाणु । 5

४ A चारु. ५ A परिपालिय° with परि in the margin.

6 १ A णीलणियासणेण; P णीलणियंसणेण. २ A सोवणभार.

7 १ AP खल दुक्ख°. २ AP आपंतउ. ३ P रत्ततणयणु.

9 b कप्पु करभारः. 10 b °हारिहार मनोज्ञहारः. 12 पालियचाउव्वणहु पालितचातुर्वर्ण्यस्य सम पश्यतः.

6 2 पिक्कउ महुव पक्कमधुवत्. 4 a महुघोदु मधुगण्डूपः. 7 a णीलणियासणेण नील-वस्त्रेण. 13 पडिणेत्तइं शत्रुनेत्राणीव; पित्तइं पित्तानि.

7 2 आवेंतउ आगच्छत्. 4 a वओहरु वओहरो दूतः.

किं खलिउ गयणि दिणयरु भमंतु आमंतिउ किं भुक्खिउ कयंतु ।
 हा हे विवुद्धि धगधगधगंतु उच्चोल्लिहि अंगालउ णिहिउ ।
 किं तोडिउ केसरिकेसरग्गु किं महिवइआणापसरु भग्गु ।
 आहव्वभावु परिहरहि दोसु पट्टवहि ससामिहि सव्वु कोसु ।
 ता चवइ उविदुप्पणरोसु दक्खालमि तहु असिवरु विकोसु । 10
 जइ लोहिउ णउ पायमि पिसाय तो छित्ता लइ मइ धम्मपाय ।
 ता दूयहु मुहि णीसरिय वाय जिह जंपइ तिह को धिवइ घाय ।

यत्ता—कहजोगइ महिलहुं अगइ सयलु वि गज्जइ णिययघरि ॥
 जससंगहि जीवियणिगहि विरलउ पहरइ संगरि ॥ ७ ॥

8

दुवई—एवं चवंतु दूउ गउ रायहु कहियउ तेण वइयरो ॥
 देव ण देइ कप्पु वसुहासुउ गलगज्जइ भयंकरो ॥ छ ॥

ता वासुएवस्स	पडिवासुएवस्स ।	
दुंदुहिणिणायाइं	रणभूमिआयाइं ।	
संणाहवद्धाइं	णिदयइं कुद्धाइं ।	5
सेण्णाइं जुज्झंति	वीरेहिं रुज्झंति ।	
खग्गेहिं छिज्जंति	कौंतेहिं भिज्जंति ।	
वम्माइं लुम्मंति	रत्तेण तिममंति ।	
चम्माइं फुट्ठंति	अट्ठियइं तुट्ठंति ।	
वूहाइं विहडंति	मंडलिय णिवडंति ।	10
अंतेहिं गुप्पंति	खेयर समप्पंति ।	
वड्ढंतसमरट्ठि	गयदंतसंघट्ठि ।	
गरुलेस महुराय	उक्खित्त णाराय ।	
चिरवइरियालग्ग	धणुवेयकयमग्ग ।	
पंचाससरहेहिं	मायंगसीहेहिं ।	15
फणिपक्खिराण्हिं	मेहेहिं वाएहिं ।	

४ A इंगालउ.

8 १ AP तुट्ठंति. २ AP फुट्ठंति.

8 b उच्चोल्लिहि कदीवस्से. 9 a आहव्व भावु प्रसूतामिलापः. 11 a पिसाय पिशाचान्.

8 1 वइयरो व्यतिकरः. 8 a वम्माइं सर्माणि. 10 a वूहाइं व्यूहाः. 11 अंतेहिं अन्त्रैः.
 12 a वड्ढंतसमरट्ठि वर्षमानाहंकारे. 14 b धणुवेयकयमग्ग धनुर्वेदे कृतो मार्गः प्रवृत्तिर्याभ्याम्.
 15 a पंचास^० सिंहः.

LVI.8.17]

पुष्पयंतविरहयउ

[धम्मसयंभुमहुकहंतरं

पहरंति ते वे वि
महुणा पजंपियउं

ता चकु करि लेवि ।
किं दविणु महुं हियउं ।

घत्ता—किं धम्मं गयभडकम्मं जो पहरणु णावेक्खइ ॥

मइं कुद्धइ जयसिरिलुद्धइ एमहिं को पइं रक्खइ ॥ ८ ॥

20

9

दुवई—ता दामोदरेण रिउ दुंछिउ धम्मपहाणुआरिणा ॥

एण रहंगएण दारेव्वउं तुहुं मइं कित्तिकारिणा ॥ छु ॥

तं सुणिवि

भुय धुणिवि ।

मणहरिहि

सुंदरिहि ।

विउसयण-

कयवयण- ।

विणुएण

तणुएण ।

खयकरण

रहचरण ।

रणि मुकु

खणि दुक्कु ।

णहि चलिउं

जलजलिउं ।

समियक्कु

करि थक्कु ।

अहिणवहु

केसवहु ।

तं धरिवि

छलु भरिवि ।

दीहरेण

मच्छरेण ।

विष्फुरिवि

हुंकरिवि ।

माहवेण

घणरवेण ।

तणु गणिउं

अरिभणिउं ।

रे पाव

करि सेव ।

दुहहरहु

हलहरहु ।

पइं कालु

दाढालु ।

सेवंतु

घोरंतु ।

रूखेविउ

उट्टविउ ।

कंडुईवि

छलु मुइवि ।

ओसरहि

मा मरहि ।

घणघणइ

काणणइ ।

पइसरिवि

जिणु सरिवि ।

25

9 १ AP दामोदरेण. २ P^०पहाणुरायणा. ३ A जले जलिउ. ४ AP त्सविउ. ५ A कंडएवि.

9 1 दुं छिउ निर्भस्तिः; धम्मपहाणुआरिणा धर्ममार्गानुचारिणा. 6 a विणुएण सुतेन;
b तणुएण सुन्दर्याः पुत्रेण. 7 b रहचरणु चक्रम्. 10 समियक्कु शमितार्कम्. 12 b छलु भरिवि
पौरुषमवलम्ब्य.

वँउ धरहि	तउ करहि ।	
ता चवइ	चक्कवइ ।	
सुरउद्	दालिद् ।	
डिंभस्स	छुदियस्स ।	
को कंहुँ	आणंहु ।	30
मणि जणइ	दिहि कुणइ ।	
सयडंगु	तुहुं तुंगु ।	
महुं चहुँ	भुयदंहु ।	
सकयत्थ	दिव्वत्थ ।	
मरु हणमि	सिरु लुणमि ।	35

घत्ता— ता चक्के महुमहमुक्के महुवच्छत्थलु छिण्णउं ॥
करतंवे णं रविर्विंवे कालउ अब्भु विहिण्णउं ॥ ९ ॥

10

दुवई—पत्तउ महु मरिवि समरंगणि तमतमणांमवसुमई ॥
जायउ अद्दचक्कि लच्छीहरुं भुवणि सयंभु महिवई ॥ छ ॥

जलकीलइ वणकीलइ रमंतु	अंगाइं कुसुमसयणइ धिवंतु ।	
भंडारवत्थुसारइं णियंतु	मायंगतुरंगसमारुहंतु ।	
घवघवघवंतु चलणेवराइं	माणंतु चारुंअंतेउराइं ।	5
आसत्तु कामि णं भमरु गंधि	मुउ हुउ अंतिमणरयंतरंधि ।	
णिवसेप्पिणु पुहईजणणिगग्भि	हा हा सइंभु पडिओ सि सुब्भि ।	
सम्मत्तवंति मिच्छत्तविरइ	मइं भायरम्मि जिणधम्मणिरइ ।	
बुद्धो सि ण कम्महु अत्थि मल्लु	किं वद्धउ आसि णियाणसल्लु ।	
इय एव धम्मु विरएवि सोउ	णंदणहु समप्पिवि सिरिविहोउ ।	10
आउच्छिवि परियणु सयंणु लोउ	दुज्जोउ व मेल्लिवि दिव्वभोउ ।	

६ AP वउ. ७ P कुंदु. ८ A चंड. ९ A दंड.

10 १ P °णामि. २ P लच्छीहउ. ३ A °घवंतचल°. ४ AP °णेउराइं. ५ AP माणंतु
सुहयअंते°. ६ AP सयलु.

30 a कंदु इन्दुः. 32 a सयडंगु शकटाङ्गं चक्रम्. 37 करतंवे किरणताम्रेण; वि हि ण्ण उ विदारितम्.

10 1 तमतमणांमवसुमई सप्तमनरकभूमिः. 5 a चलणेवराइं चलनपुराणि. 6 अंतिम-
णरयंतरंधि सप्तमनरकच्छिद्रे. 7 b सुब्भि शब्दे नरके. 10 a विरएवि सोउ शोकं कृत्वा; b सिरि-
विहोउ श्रीविभोगः. 11 b दुज्जोउ दुष्टग्रहादीनां योग इव.

LVI.10.12]

पुष्पयंतविरइयउ

[धम्मसयंभुमहुकहंतरं

पणवेवि विमलवाहणु जिणिंदु
पावेप्पिणु करणविहीणणाणु

बहुरायहिं सहं ह्यउ मुणिंदु ।
भव्वयणि णिउंजिवि धम्मदाणु ।

घत्ता—भरहेसरु पढमणरेसरु जिह तिह धम्मु वि दढभुउ ॥

गउ मोक्खहु सासयसोक्खहु पुष्पंदंतगणसंथुउ ॥ १० ॥

15

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणए
महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे धम्मसयंभुमहुकहंतरं
णाम छप्पणासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५६ ॥

७ A भव्वयण. ८ AP णिजुंजिवि. ९ A पुष्पयंत°. १० A महुमहकहंतरं.

13 a करण विही ण णा णु इन्द्रियरहितं केवलज्ञानम्.

LVII

पुणु भासइ गौत्तमु सेणियहु दुद्धरदुक्खकिलेसमह ॥
सिरिविमलणाहजिणगणहरहं मंदरमेरुहुं तणिय कह ॥ ध्रुवकं ॥

1

जंवूदीवइ अवरविदेहइ
मंदचूयचंवचिचिणिचारइ
देसु गंधमालिणि जाणिज्जइ
भमरहिं वियलंतं महु पिज्जइ
जहिं माहिसु सरसलिलभंतरि
अहिणवपल्लववेल्लीभवणइ
गंधसालिपरिमलु दिस वासइ
णिइवि छेत्तवाल्लिणिइ मुहुल्लं
दहिउल्लं जहिं कूरकरंवउ

माणवमिहुणयवहियणेहइ ।
सीओयाणइउत्तरतीरइ ।
गाइहिं कंगुकाणिसु जहिं चिज्जइ । 5
पक्खिहिं कलरवु जहिं विरइज्जइ ।
ण्हाइ पउरपंकययपिंजरि ।
गोव सुवन्ति पुप्फपत्थरणइ ।
पूसउं कं धुणंतु जहिं वासइ ।
जहिं पंथिय चवन्ति सरसुल्लं । 10
पवहि पवहि जिम्मइ अंबवउ ।

यत्ता—तहिं देसि रवणु सुवण्णमउ णहविलग्गमंदिरसिहरु ॥
परिहापायारहिं परियरिउ वीयसोउ णामे णयरु ॥ १ ॥

2

रायमहारिसि मुक्कवियारउ
जाइ जणिउ सा धण्णी णिव सइ
गेहिणि भव्व सव्वसिरि णामे
संजयंतु अण्णेकु जयंतउ
सारसमिहुणसरालवणंतरि
एक्कहिं दिणि दक्खवियरहंतहु
धम्मु अहिंसावंतु सुणेप्पिणु

सो सुयणायाणायवियारउ ।
णरवइ वइजयंतु तहिं णिवसइ ।
सुय उप्पण्णा सुहपरिणामे ।
अणिहणजसधवलियतिजयत्तउ ।
णासियसोय असोयवणंतरि । 5
पयजुयल्लं वंदिवि अरहंतहु ।
हियउल्लं मुणिमग्गि थेवेप्पिणु ।

1 १ AP चूयचवि°. २ A गंधमालिणि. ३ A पूसउ कण चुणंतु; P पूसउ कण चुणंतु.

2 १ AP °तिजयंतहु. २ A जिणमग्गि. ३ T सुणेप्पिणु सुष्ठु नीत्वा.

1 1 °किलेसमह °क्लेशमयिका. 5 b चिज्जइ भक्ष्यते. 7 b पउरपंकययपिंजरि प्रचुरपद्म-
रजःपीते. 8 b पुप्फपत्थरणइ पुष्पास्तरणके. 9 b पूसउकंधुणंतुजहिंवासइ यत्र शुकः मस्तकं
कम्पयन् शब्दं करोति. 11 a दहिउल्लं दधियुक्तम्; b पवहि मार्गे; पवहि प्रपायाम्; अंबवउ अति-
शयेन अम्लः.

2 1 a रायमहारिसि राज्ञां प्रधानः; राजपूज्यः; b सुय श्रुतम्. 2 a सइ सती पतिव्रता.
3 b सुय सुतौ. 5 a °सरालवणंतरि शब्दयुक्तजलविशेषे. 6 a दक्खवियरहंतहु दर्शितान्तरायान्तस्य.

वइजयंतणामहु सदेप्पिणु
ते तिविहें णिव्वेएं लइय
आमेल्लियणियसुललियजाया
इय तवविहिहि णिति किर के बलु

संजयंततणयहु महि देप्पिणु ।
छिंदिवि मोहलोहदुल्लइय ।
पिउ पुत्तय तिण्णि मि रिसि जाया । 10
वप्पहु उप्पणउ जहिं केवलु ।

घत्ता—तहिं आयहु देवहु फणिवइहि रुवु णिहालिवि हिययहरु ॥
णिज्जायइ लुहु जयंतु मुणि जइ फलु देसइ सुतवतरु ॥ २ ॥

3

तो मज्झु वि एहउं लायणणउं
एव णियाणणिवंधणबंधउ
मुउ जयंतु संपत्तइ कालइ
जेण वएण मोक्खु पाविज्जइ
मोहें मोहिउ लोउ ण याणइ
सवरुल्लउ किं मोत्तिउं वुज्झइ
आहिंडंतसरहपंचाणणि
णिज्जियराएं वज्जियकाएं

होज्जउ भवि सोहग्गाइणणउं ।
जणु तिहिं सल्लहिं सयलु वि खद्धउ ।
जायउ विसहरिंदु पायालइ ।
तें संसारु केंव मग्गिज्जइ । 5
काणणि कार्याणंतिय वीणइ ।
मिच्छाइहिदिहि दिट्ठि ण सुज्झइ ।
तावेक्कहिं दिणि भीसणकाणणि ।
संजयंतु थिउ पडिमाजोएं ।

घत्ता—मुणिमारउ धीरउ दुहरिसु दूसहु गुणसांणिहियसरु ॥

णियभामइ सामइ रामियउ णं रइरामइ कुसुमसरु ॥ ३ ॥ 10

4

णहयलि विज्जुदादु विज्जाहरु
सुरहरु रिसिहि उवरि ण पयद्वइ
ताव तेण अवलोइउं महियलु
सुमरिवि पुव्ववइरु भुइ ढोइउ

विहरइ असिवरु वसुणंदयकरु ।
दुज्जणमणु व णं जाव विसद्वइ ।
दिट्ठउ मुणिवरु मेरु व णिच्चलु ।
विज्जासामथेणुच्चाइउ ।

४ AP दुल्ललिय. ५ A वप्पहं.

3 १ AP °बद्धउ. २ A कार्याणणिय. ३ A मिच्छाहिदिहि. ४ P आहिंडंति सरह°.

4 १ A विज्जदादु. २ AP जाव ण.

9 b °दुल्लइय दुल्लितिकाम्. 10 a °जा या भार्या. 11 a णि ति किर केवलु नयन्ति के नरा बलं शक्तिम्,
के पुरुषाः प्राप्नुवन्ति यथा पितुः केवलमुत्पन्नम्.

3 1 b सोहग्गाइणणउं सौभाग्याकीर्णं व्याप्तम्. 5 b कार्याणंतिय काकणी गुज्जा; वीणइ
प्रार्थयति. 6 a सवरुल्लय मिच्छः. 8 a णि जियराएं निजितरागेण. 10 णियभामइ सामइ श्यामा-
नाम्न्या निजभार्यया; रामियउ अनुरजितः.

4 2 a सुरहरु विमानम्. 4 a भुइ ढोइउ बाहुभ्यां विषये धृतः.

आणिउ तुंगसाहिसंघायइ	भारहवरिसैपुव्वदिसिभायइ ।	5
हरिवइ करिवइ चामीयरवइ	कुसुमवइ वि चंडवेर्योणइ ।	
एयंउ मिलियउ जहिं तहिं पेळिउ	पंचमहासरिसंगमि घळिउ ।	
देसु असेसु तेण संचालिउ	अच्छइ एत्थु एक्कु मलमइलिउ ।	
णग्गउ णिग्गिणु वसणोवायउ	तुम्हई रक्खसु भक्खहुं आयउ ।	
दुम्महु दुट्ठवुद्धि विवरेरउ	हणह कुण्ह जइ मंतु महारउ ।	10
ता मणुयहिं मुणिंदु कयरोसहिं	ताडिउ उवलहिं दंडसहासहिं ।	

घत्ता—थिरं सत्तु मित्तु समभावि थिउ सुक्कज्ञाणसंरुद्धमणु ॥

सो खवउ खैवयसेदिहि चडिउ तिणु वि ण मण्णइ णिययतणु ॥४

5

साहु भीसु उवसग्गु सहेप्पिणु	तिकलेवरणिबंधु मेल्लेप्पिणु ।	
गउ तहिं जहिं गउ पुणरवि णावइ	मुणिवरलील तिजगि को पावइ ।	
मारिजंतु वि वइरिसमूहें	जे कया वि धिंपंति ण कोहें ।	
ताहं मि जणु पहरणु किं धारइ	जहु अर्पणु अप्पाणउं मारइ ।	
सहुं देवहिं भवभावणिसुंभइ	तहिं णिव्वाणपुज्ज पारंभइ ।	5
आयउ सो जयंतु उरंजंगउ	पेच्छिवि चिरबंधुहि पडियंगउ ।	
फुक्कारुड्ढावियणहयंदें	आरुसेप्पिणु खणि धरणिंदें ।	
माणवणिवहु णिवद्धउ णायहिं	विणिहंउ णीससंतु कसघायहिं ।	
अवरहिं वुत्तु फणिंद वियारहि	अम्हइं काइं भडारा मारहि ।	
उक्खयखग्गे मच्छरगाटें	एउं सव्वु विलसिउं तडिदाटें ।	10
परियणसयणहिं सहुं थरहरियउ	ता णासंतु सत्तु सो धरियउ ।	

घत्ता—किर वंधिवि धिवइ समुदजलि ता फणिवइ दुम्मियहियउ ॥

आइच्चपहावें सुरवरिण करुण करेप्पिणु पत्थियउ ॥ ५ ॥

३ A °वरिसि पुव्व. ४ A कुसुमचंडई व पाणइ; P कुसुमवइ वि चंडवियाणइ. ५ A जहिं एयउ मिलि-
यउ तहिं पेळिउ. ६ AP एक्कु एत्थु. ७ P कुणाह. ८ A दुट्ठसहासहिं. ९ AP थिउ. १० AP
खवगसेदिहि.

5 १ A मलेप्पिणु. २ AP जहिं सो गउ पुणु णावइ. ३ A मोहें. ४ AP अप्पाणउं अप्पणु.
५ AP उरंजंगसु. ६ A वणि हउ. ७ AP °आइच्चपहाहे. ८ A करुण; P करणु.

5 a °सा हि संघा यइ वृक्षसंघाते. 6 a हरिवइ हरिमत्यादिपञ्च सरितः; b चंडवेया चंडवेगा. 9 a
वसणो वायउ दुःखोत्पादकः. 13 खवउ क्षपकः.

5 5 a भवभावणिसुंभइ संसारस्फेदके. 6 a उरंजंगउ सर्पः धरणेन्द्रः. 8 a णायहिं
नागपाशेन; b कसघायहिं कशाघातैः. 9 a वियारहि विचारय. 10 b विलसिउं चेष्टितम्.
13 क रुण करेप्पिणु करुणां कृत्वा.

णायराय पहएं किं आएं
मुइ मुइ किं किर कलुससहावें
एत्थु ण को वि बंधु णउ वइरिउ
जेण सुसीलवंतु संताविउ
किर मुणि तवदुक्खि तणु तावइ
इहु हिंसइ इहु धम्मि पयइइ
तं णिसुणेवि रोसु मेलेप्पिणु
दारणमारणविहिचिच्छिणणउं

लज्जिज्जइ णिहएण वरापं ।
पावयम्मु सइं खजउ पावें ।
पिसुणु ण होइ एहु उवयारिउ ।
मोकखु तुहारउ भायरु पाविउ ।
अण्णं किउ तं तहु णिरु भावइ । 5
चउंजम्मंतरु दोहं वि वट्टइ ।
चवइ अहीसरु सिरु विहुणेप्पिणु ।
भणु किह विहिं मि वइरु संपण्णउं ।

घत्ता—तं णिसुणिवि दरदरिसियदसणदित्तिइ जगु धवलउं करइ ॥
कह देवदिवायराहु फणिहि वडुरसभावहिं वज्जरइ ॥ ६ ॥

10

भारहगोत्तखेत्तरक्खणवइ
सयलकलाविण्णाणवियक्खण
पढमु मंति सिरिभूइ विणीयउ
विहसियसरलसरोरुहणेत्तउ
तहु गेहिणिहि सुमित्तिहि हूयउ
हिंडंतें जाएण जुवाणें
तेण किरणसंताणसिणिद्धं
देसिएण सीहउरि वसंतें
तक्करमीएं रुइविच्छिणणइं

सीहसेणु सीहउरि महीवइ ।
रामयंत्त तहु देवि सलक्खण ।
सच्चघोसु अवरु वि तहिं वीयउ ।
पउमसंडपुरि सेट्ठि सुदत्तउ ।
भदमित्तु सिसु णिरुवमरूवउ । 5
देसंतरु लंघिवि पहरीणें ।
रयणदीवि वररयणइं लद्धइं ।
सुद्धसहावें बहुगुणवंतें ।
सच्चघोसमंतिहि करि दिण्णइं ।

घत्ता—गउ अप्पणु पुणरवि णियघरहु लेवि सहायसमागयउ ॥
जा मग्गइ रयणइं णिहियाइं ताव लुद्धु लोहें हयउ ॥ ७ ॥

10

6 १ P चउजम्मं तरुदेहविघट्टइ. २ A उप्पण्णउं. ३ AP दरदरिसिय°. ४ A देवदिवा-
यरु तहो; P देउ दिवायराहु.

7 १ AP भारहखेत्ति खेत्त°. २ A रामदत्त. ३ A सो चिय सच्चघोस पुणु भणियउ;
P सोत्तिय सच्चघोसु तहिं भणियउ. ४ AP वियसिय°; K वियसिय° but corrects it to विहसियः
५ AP सणिद्धं.

6 1 a पहएं किं आएं एतेन प्रहतेन किम्. 3 b उवयारिउ उपकारकर्ता. 7 b विहुणे-
प्पिणु कम्पयित्वा. 9 दरदरिसियदसणदित्तिइ ईषदृशितदन्तकान्त्या. 10 कह कथा.

7 6 b पहरीणें अध्वकान्तेन. 8 a देसिएण परदेशप्राप्तेन.

8

देइ ण मंति तासु पियरयणइं
वणिवरु घरि घरि फुड पुक्कारइ
पुच्छिउ राएं कालउ तंवउ
दीणु रयंतउ णिच्चु जि दीसइ
घोसाहि सच्चघोस किं जुत्तउं
हउं वि तुहुं वि जइ चोरु णिरुत्तउ
तो किं जियइ को विं भुवणंतरि
हिंडइ दव्वपिसाएं भुत्तउ
एउ चोरु चित्तंतं गहियउं

णाइं विरत्तउ विडयणु णयणइं ।
खलु लच्छीमएण अवहेरइ ।
हित्तउ काइं वत्थुणिउरंवउ ।
पइं दूसइ अण्णाउ पघोसइ ।
तो विहसेप्पिणु विप्पे वुत्तउं । 5
जणणि गिलइ जइ डिंभउ सुत्तउ ।
एहु लयउ चोरेहिं वणंतरि ।
जंपइ जं जि तं जि अवचित्तउ ।
ता राएण वि तं सद्दहियउं ।

घत्ता—वणि डिंभसहोसहिं परियरिउ भमइ णयरि परिमुक्कसरु ॥ 10
आरडइ करुणु सूरुग्गमणि णिवर्धरणियडइ चडिवि तरु ॥ ८ ॥

9

मइं दिहिवंतइ सीलविसुद्धइ
परवंचणगुणतग्गयचित्तिहिं
णिरणुद्वाणु दीणु दालिंहिउ
तहुं जंपिउ ण को वि आयण्णइ
णिवं तुह मंदिरि चोरहं उण्णइ ।
एम चवेप्पिणु सुंदरु विहियउं
पयहिं पडंतु संतु हकारिउ
दोहिं मि अक्खजूउ पारद्धउं
मज्झु जाइ णीसेसहु देसहु
चामीयरसोहासोहिल्लहि

ता महपविइ वुत्तु विरुद्धइ ।
महिवइमइ भामिजइ धुत्तहिं ।
अप्पणु जइ वि होइ सोहदिउ ।
राउ वि णिद्धणवयणु ण मण्णइ । 5
पासाहलउ पासि संणिहियउ ।
आउ महंतु तहिं जि वइसारिउ ।
देविइ भल्लउं उत्तरु लद्धउं ।
तुज्झु विं सुत्तहु दियवरवेसहु ।
अवरु वि मुद्धइ मणितेइल्लहि । 10

8 १ A वणि वरु पुंडरीउ पुक्कारइ. २ AP राएं वणिउ चवंतउ. ३ P तो. ४ A omits वि.
५ A चोरु. ६ AP चित्तंतं. ७ A सहासिं. ८ AP णिवर्धरि णियडउं.

9 १ P तहिं. २ A adds this line in second hand; P omits it. ३ AP जि.
४ AP मुद्धहि.

8 1 b विडयणु विटजनः. 2 b अवहेरइ भर्त्सयति. 3 b वत्थुणिउरंवउ वस्तु रत्नम्;
णिउरंवउ समूहः, रत्नसमूह इति यावत्. 8 b अवचित्तउ उद्भ्रान्तचित्तः. 9 a चित्तंतं चित्तनं
कुर्वता. 11 णिवर्धरणियडइ राजगृहसमीपे.

9 1 b विरुद्धइ विरुद्धया कुपितया. 2 b महिवइमइ राज्ञां मतिः. 3 a णिरणुद्वाणु निरु-
धम्; b सोहदिउ सौहार्दयुक्तः. स्नेहयुक्तः. 6 b पासाहलउ पाशफलकः. 8 a अक्खजूउ सारिद्रूतम्.

विणिण वि एयइं भूसियगत्तइं
महियंगुलियइ वज्जुलियइ

रायाणियइ छइल्लइ जित्तइं ।
उववीयउ सहं अंगुत्थलियइ ।

यत्ता—तं णिउणमईहिं समण्णियउं धाईहि हियवउं हरिसियउं ॥

अहिणाणु महामंतिहिं तणउ भंडायांरिहि दरिसियउं ॥ ९ ॥

10

पप्फुल्लियसुवत्तसयवत्तइ
अच्छइ गुरु राउलि अवलोयहि
तां कोसाहिवेण सामुंगउ
गय सा तं लेप्पिणुं खणि तेत्तहि
जूयपवंचु पहुहि वज्जरियउ
ता रापं पायावलज्जियइं
पडिहारें आहूयउ वणिवरु
भणिउं णरिंदें वणिउ णिरिक्खइ
लइयउ तेत्थु तेणं णियमणिगणु
दिण्णउं पुरमहल्लसेट्ठित्तणु
मंतिणिरिक्कु दुक्कु अवमाणहु
सीसि तीस खरंटक्करघायहिं

चिंधु पदंसिवि वुत्तउं धुत्तइ ।
भद्मिन्तमाणिकइं ढोयहि ।
अप्पिउ धाईहि वत्थुसमुग्गउ ।
अच्छइ सणिवणिवाणी जेत्तहि ।
वसुविसेसु कुडिलें अवहरियउ । 5
अण्णइं रयणइं तहिं तोंतडियइं ।
लइ णियमाणिकइं पसरहि करु ।
णियधणु किं ण को वि ओलक्खइ ।
जिह मणिगणु तिह णरणाहु मणु ।
पावइ को ण सुइत्तें कित्तणु । 10
कंसथालि खावाविउ छाणहु ।
ताडिउ मल्लहिं कुंचियकायहिं ।

यत्ता—कसपहरपरंपरसुडियतणु वरवेयणवड्ढियजरउ ॥

मुउ रायहु उप्परि कुवियमणु हुउ वसुवासइ विसंहरउ ॥ १० ॥

५ AT विज्जुलियइ; but gloss in T हीरदीप्पया. ६ A महिवइहिययउं. ७ P भंडायांरिहे.

10 १ P तो. २ A साचग्गउ; P सामग्गउ. ३ P लेप्पिणु तंखणि. ४ P सणिवइराणी.

५ P adds वि after तेण. ६ A पावइ को ण सुइत्तें; P पावइ किं ण सुइत्तें. ७ A सीस तीस खर-
टक्कर°; P सीसि तीस खरटक्कर°. ८ A धणवेयण°; P वणवेयण°. ९ A विसहर.

11 b छइल्लइ चतुरया. 12 a महियंगुलियइ पूजिताङ्गुलिकया; वज्जुलियइ हीरकैर्दीप्पया;
b उववीयउ यज्ञोपवीतम्. 14 भंडायांरिहिं भाण्डागारिकस्य.

10 1. a पप्फुल्लियसुवत्तसयवत्तइ प्रोत्फुल्लितसुवक्त्रकमलया. 3 a सामुग्गउ समुद्रकः
करण्डकः; b वत्थुसमुग्गउ वस्तुपूर्णः रत्नपरिपूर्णः. 4 b सणिवणिवाणी स्वनृपभार्या. 5 b वसुविसेसु
द्रव्यविशेषः. 6 a पायावल्लि° किरणपंक्तिः; b तोंतडियइं मिश्रितानि. 10 b सुइत्तें शुचित्वेन. 11 a
मंतिणिरिक्कु मन्त्रिचोरः; b छाणहु गोमयस्य. 13 °सुडियं शूना; वरवेयण° तीव्रवेदनाः. 14 वसु-
वासइ भाण्डागारे.

11

भीमु अगंधणकुलि संभूयउ
सिसुससिसरिसविसमदाढाणु
कज्जलकण्हलतंविरलोयणु
फुकरंतु दुम्मुहु अहि अच्छइ
ता राएण रिद्धिपरिउण्णउं
असणवणंतरि कंतारायलि
सुणिधि धम्मु संसारहु संकिउ
णियजणणिइ लुहियइ उवलद्धउ
मरिवि महावलु पडिवलमद्दणु
सीहचंदु पहिलारउ भासिउ
रामयत्त विहिं पुत्तहिं राहिय
अण्णहिं दिणि कुलकमलदिणेसरु

णं जमपासउ णं जमदूयउ ।
धणणिहिकलसयवलइयणियतणु ।
कोइलभसलकसणु मरुभोयणु ।
दीहरु कालु जाव तहिं गच्छइ ।
मंतित्तणु धम्मिल्लहु दिण्णउं । 5
धम्मणाममुणिवरपयजुयतलि ।
भद्दमित्तु जिणवरदिकखंकिउ ।
गहणि सुमित्तवग्घिइ खद्धउ ।
मयवइसेणहु जायउ णंदणु ।
पुण्णयंदु तहु अणुउ पयासिउ । 10
णं पुण्णिम रविससिहिं पसाहिय ।
दविणागारु णियंतुं णरेसरु ।

घत्ता—जो सच्चघोसु चिरु मंतिवरु वद्धवइरु हुउ सप्पु घरि ॥
तं रूसिवि डक्किउं भीसणिण णउलीयरणु करेवि करि ॥ ११ ॥

12

मुउ सल्लइवणि जायउ करिवरु
णवर ससामिमराणि कुज्झंतं
गारुडदंडण गारुडिणं
भणिउ काइं महं वयणु णियच्छहु
ता पइसरिवि जल्लणि अहि णिग्गय
पच्चारियउ इयरु मंतीसं
एवहिं एम काइं अच्छिज्जइ

असणिघोसु णामं दीहरुकरु ।
मंतसारु सयलु वि बुज्झंतं ।
फणि आवाहिय मच्छरचंडिणं ।
दीवुं धरेप्पिणु णिलयहु गच्छहु ।
अकयदोस जे ते सयल वि गय । 5
राउ महारउ भक्खिवि रोलें ।
जिम सिहि खज्जइ जिम विसु छिज्जइ ।

11 १ P °सरिससविसदाढा°; २ A कज्जलकण्हलतंविर°; P कज्जलकज्जलतंविर°; ३ A °वग्घिणि-
खद्धउ; ४ P सीहचंदु; ५ AP पुण्णचंदु; ६ AP ससिरविहिं; ७ AP णियत्तु; ८ P तं रूसिवि;
९ AP डंकिउ.

12 १ A गारुडियइ; २ १ चडियइ; ३ A दिवु धरेप्पिणु; P दीउ धरेप्पिणु; ४ P जल्लिणि;
५ A चिज्जइ.

11 2 b °कलसयवलइय° कलशकवेष्टिता; 3 b मरुभोयणु वातभोजनः सर्पः; 6 a
कं ता रायलि कान्ताराचले; 8 a लुहियइ बुभुक्षितया; 9 b मयवइसेणहु सिंहसेनस्य; 10 b अणुउ
अनुजः; 14 डक्किउ दष्टः.

12 2 a कुज्झंतं कुध्यतः; 6 a इयरु इतरो दोषवान्.

ता चितइ कुंभीणसु णियमणि
उंगिल्लिउ विसु केम गिलिज्जइ

अम्हइं जाया गोत्ति अगंधणि ।
कुलसामत्थु केम मइलिज्जइ ।

घत्ता— मरणि वि संपण्णइ गरुयगरु कुलछलु माणु ण मेल्लियउ ॥ 10
जालावल्लिज्जलियइ विसहरिण अप्पउं हुयवहि घल्लियउ ॥ १२॥

13

अट्टज्झाणमरट्ठे सो मुउ
खंति हिरण्णवई वणि वंदिवि
रामयत्त पियदुक्खे भग्गी
सिंहचंदु चिरु रज्जु करेप्पिणु
पुण्णचंदु भयवंतु णवेप्पिणु
जायउ इंदियदप्पवियारणु
रामयत्तदेवीइ मणोहरि
वंदिउ वंदणिज्जु णियमायइ
कुच्छि सलक्खण एक्क महारी
अज्ज वि अच्छइ काइं रमारउ
तं णिसुणेप्पिणु भणइ भडारउ

कालवणंतरी हुयउ चमरीमउ ।
दुक्किउ पुणु पुणु णिंदिविं गरहिवि ।
पंचमहव्वयचरियहि लग्गी ।
पुरु धरित्ति णियभायहु देप्पिणु । 5
पवरदियंवरवित्ति लण्णपिणु ।
मणपज्जयणाणिउ णहचारणु ।
दिट्ठउ काणणि ललियलयाहरि ।
पुणु आउच्छिउ सुमहुरवायइ ।
तुहुं जणिओ सि जाइ भववइरी ।
धम्मु ण गेण्हइ भाइ तुहारउ । 10
णिसुणहि ससयणभववित्थारउ ।

घत्ता— कोसलविसयंतरि धणभरिउ बुड्ढगाउं वइपरियरिउ ॥
तहिं आसि मृगायणु विप्पवरु महुरइ वंभणीइ धरिउ ॥ १३ ॥

14

सज्जणमोहणि णावइ वारुणि
मरिवि मयायणु पुरि साकेयइ

धीय विहिं मि उप्पण्णी वारुणि ।
अइवलणामणरिंदणिकेयइ ।

६ AP उगिलियउ. ७ AP ते मरणे वि होतए गरुयगरु कुलुच्छलु.

13 १ A °ज्झाणमरणेण य सो मुउ. २ AP गरहिविं णिंदिवि. ३ AP सीहचंदु. ४ A णवेप्पिणु. ५ A समहुर° ६ AP मिगायणु. ७ AP वरिउ.

14 १ P मियाणणु.

8 a कुं भीणसु सर्पः. 10 कुलछलु कुलवल्लम्.

13 1 a मरट्ठे दपेण; b चमरीमउ चमरीमृगो गवयः. 2 a हिरण्णवई मृगायणविप्रचरा सा; अस्मिन्भवे माता पूर्वजन्मनि भर्ताभूत्. 3 a पियदुक्खे भर्तृदुःखेन. 7 b °लयाहरि लताग्रहे. 11 b ससयण भववित्थारउ निजस्वजनभवविस्तारः 12 वइ° वृत्तिः.

14 1 a वारुणि मयम्; b वारुणि वारुणीनाम्नी.

सुमईदेविहि गन्धि समायउ
धीय हिरण्यवइ त्ति य जायउ
पोयणपुरवरि रुवरवणी
जा चिरु महु र सा जि तुहुं हई
भदमित्तु सुउ तुह उप्पणउ
वारुणि पुण्णयंदु जाणिज्जसु
पुण्णचंदु जो पोयणसामिउ
जो तुह जणणु तुज्जु गुरु जायउ
ताउ महारउ कंतु तुहारउ
कूरतिरियजम्मं संमोहिउ

पुरिसु वि थीलिंगैत्तहु आयउ ।
भुवणि वियंभइ कम्मविवायउ ।
पुण्णयंदणरणहहु दिण्णी । 5
रामयत्त दोहं मि सिरिदूई ।
सीहईदु हउं नेहिं भिण्णउ ।
अम्मिइ मोहु हवंतु खमिज्जसु ।
भदवाहुगुरुणा उवसामिउ ।
महुं वि सो जि सुरपुज्जियपायउ ।
जायउ वणि वारणु दुव्वारउ ।
हणणकामु सो मई संमोहिउ ।

घत्ता—ओसरु गयवर मयरयभमर मा दूसहु दुक्किउ करहि ॥
किं निहणहि जंदणु अप्पणउं सीहयंदु णउ संभरहि ॥ १४ ॥

15

ता जाईभरु जायउ कुंजरु
झायइ इहु रिसि तणुरुहु मेरउ
जो चिरु भुंजंतउ रस णव णव
जो चिरु सेवंतउ वरणारिउ
जो चिरु चंदणकुंकुमलित्तउ
जो चिरु सुहुं सोवंतउ तूलिहि
जो चिरु देंतउ दाणु सुदीणहं
जो चिरु जाणंतउ छगुण्णउं
उज्झउ देव एय तिरियत्तणु

दुद्धरु गिरिवरगेरुयपिंजरु ।
हउं जायउ वणि करि विवरेरउ ।
सो एवहिं भक्खमि तरुपल्लव ।
तहु एवहिं दुक्कउं गणियारउ ।
सो एवहिं कहुमि पंगुत्तउ । 5
सो एवहिं हउं लोलमि धूलिहि ।
सो एवहिं महुयरसंताणहं ।
तें किह पुत्तं निहणु पडिवण्णउं ।
ता मई भणिउं मुणेप्पिणु तहु मणु ।

घत्ता—मा निहणहि पडिकरि गिरितरु वि जीव निहालिवि पउ धिवहि । 10
गय भक्खहि णिवडियदुमदलइं परकलुसिउ पाणिउ पियहि ॥ १५ ॥

२ AP सुमईदेविहि. ३ A थीलिंगिं तहु. ४ P पुण्णइंद°. ५ AP सीहचंदु. ६ AP खवेजसु.
७ AP पुज्जियसुरपायउ. ८ A मयरसभमर.

15 १ A जाईसरु; P जाएभरु; K जाईसरु but corrects it to जाईभरु. २ P omits this line. ३ AP भुंजंतउ. ४ A दुक्कहि. ५ A कहुमहि. ६ A सो एमहि लोलिवि तणु; P सो एमहि लोलिमि तणु. ७ A तें किह निहणु पुत्त पडि°; P तें किह निहण पुत्तु पडि°. ८ A उज्झउ देव एहु; P उज्झउ एउ देव.

13 मयरयभमर मदे रता: भ्रमरा यस्य.

15 1 a जाईभरु जातिस्मरः. 2 b विवरेरउ विपरीतः. 4 b गणियारिउ करेणुकाः.
5 b पंगुत्तउ पङ्कुरणवलितः. 8 a छगुण्णउं पाङ्गुण्यम्.

16

मारंतउ वि अण्णु मा मारहि
तां कुंभत्थलणवियमुणिंदे
वंभचेरु दिहुं णिच्चलु धरियउं
खविउ कलेवरु कायकिलेसें
केसरितीरिणितडंगउ जइयहुं
णवरै चमरिजम्मंतरमुक्के
कुंभारोहणु करिवि सदर्पे
मुउ हुउ उर्वसमेण सोक्खावहि
सिरिहरु देउ काइं वणिज्जइ
हुउ धम्मिलु वाणरु रोसुकुड
णियपावे पंकप्पहि पत्तउ

अप्पउ संसारहु उत्तारहि ।
थिरु वउं पालिउं तेण गइंदे ।
जिणपायारविंदु संभरियउं ।
परियट्ठं कालविसेसें ।
खुत्तउ दुइमि कइमि तइयहुं । 5
पिसुणं अवरभवंतरहुक्के ।
भक्खिउ गयवइ कुक्कुडसप्पे ।
सहसारइ सुरभवणि रविप्पहि ।
एहउं जाणिवि धम्मु जिं किज्जइ ।
मारिउं तेण रणे सो कुक्कुड । 10
अण्णु वि एव जि जाइ पमत्तउ ।

घत्ता—जणु जिणवरवयणु ण पत्तियइ खाइ मासु मारिवि पसु ॥
संतावइ साहु समंजस वि णिवडइ णरइ सकम्मवसु ॥ १६ ॥

17

गयमोत्तियइ दंतजुयसहियइं
वणिय सत्थवाहहु हिमवण्णइं
सीहसेणतणयहु जसधामहु
कारिय तेण तमीयरकंतिहिं
णियसीमंतिणियैहि रुइरिद्धइं
हो केत्तिउ संसारु कहिज्जइ
मोहमहंतइ णिइइ भुत्तउ
जाहि अम्मि तुह वयणे जग्गइ
णियणंदणमुणिवरवयणुल्लउ
गय मायरि तहिं जहिं तं पट्टणु

वणि सिगालमिल्ले संगहियइं ।
पुरसेट्ठिहि धणमित्तहु दिण्णइं ।
धणमित्तेण वि छणससिणामहु ।
णियमंचयहु पाय गयदंतहिं । 5
मोत्तियाइं कोडगि णिवद्धइं ।
जं चिंतंतहं मइ दुम्मिज्जइ ।
अच्छइ सुहि णं मुच्छिउ सुत्तउ ।
पुण्णयंदु जिणधम्महु लग्गइ ।
तं आयणिवि सवणसुहिल्लउ ।
जहिं सो राणउ वइरिविहट्टणु । 10

घत्ता—पणवंतहु पुत्तहु परियणहु अज्जइ सुमहरु साहियउं ॥
जिह रापे जापे मयगलिण णिज्जणु गहणु पसाहियउं ॥ १७ ॥

16 १ AP तो. २ AP वउ. ३ AP चिरु. ४ P तहु गउ. ५ AP णवर. ६ A दम-
समेण. ७ A वि. ८ मारिउ रणि तेण सो; P मारिउ तेण रणि सो.

17 १ AP सिगालमिल्ले गहियइं. २ A सीमंतिणिपहरइरिद्धइं. ३ AP कंठगि. ४ A
मुच्छियसुत्तउ. ५ A पुण्णइंदु. ६ A अज्जि. ७ A णिज्जणगहणु.

16 6 a च मरिज मंतरहुक्के सत्यवोपचरः चमरीमृगः अन्यभवं प्राप्तः सर्पो जातः. 10 a
रोसुकुडु रोषोत्कटः.

17 1 b सिगालमिल्ले शृगालनाम्ना मिल्लेन. 3 b छणससिणामहु पूर्णचन्द्रस्य. 4 a
तमीयर चन्द्रः. 5 b कोडगि ग्रीवाग्रे.

18

जं धणमित्तं आणित आयउ
तं दियमुसलजुवलु तहु केरउ
पणइणिकंठइ णिहिउ णिहालहि
पुत्तय णिरु विचित्तु संसारउ
ता हियवउ पिउणेहं भिण्णउं
पुत्तं परिवारेण वि सोइउ
उवसमेण हूई पविमलमइ
रामयत्त सणियाण मरेप्पिणु

पल्लंकहं पयजोगउ जायउ ।
मुत्ताहलणितुं वउ सारउ ।
पुत्तय सावयवय परिपालहि ।
पुत्तय पहु वि होइ कम्मरउ ।
दत्तिदंतु अवसंडिवि रुण्णउं । 5
कुसुमहिं अंचिवि हुयवहि ढोइउ ।
थिउ धरि धम्मणिरउ सो णरवइ ।
कप्पु महंतु सुक्कु पावेप्पिणु ।

घत्ता—मंदारदामसोहियमउहु रयणाहरणावियारधरं ॥

सा हूई रविसंणिहणिलइ रविभासासुर सुरपवरु ॥ १८ ॥ 10

19

पुणु फणिरायहु गुज्जु ण रक्खइ
कालं जंतं सुक्कियलीलइ
पुण्णयंदु पुण्णं उप्पण्णउ
विसमविसमसरवाण णिवारिवि
संभूयउ संतहि णिरवज्जहि
इह रययायलि दाहिणसेढिहि
पइ अइवेउ पुरंधि सुलक्खण
सा सग्गाउ ढलिय पंकयकर
दिण्णी पिउणा दरिसियणामहु

आइच्चाहु कहंतरु अक्खइ ।
वरवेरुलियविमाणि विसालइ ।
वेरुलियप्पहु तंहिं संपण्णउ ।
दंसणणाणचरित्तं धारिवि ।
सीहचंदु उवरिमगेवज्जहि । 5
धरणितिलयपुरु रूढउ रूढिहि ।
रामयत्त जां चिरु सेवियवण ।
सुय उप्पण्णी णामं सिरिहर ।
अलयाणाहहु वड्डियकामहु ।

घत्ता—सो पुण्णयंदु दिवि देवसुहुं माणिवि हर्यविहलत्तणउं ॥ 10

णियकम्मविवापं णिवड्डियउ पुणु पत्तउ महिलत्तणउं ॥ १९ ॥

18 १ A °कंठहो. २ A पियणेहं. ३ A घरधम्मि णिरउ. ४ AP °वियारहर. ५ A रवि-
भासासुर; P रविभासासुर.

19 १ A °विमाणविसालइ. २ A पुण्णइंदु. ३ P तंहिं जि संपण्णउ. ४ AP °तिलयपुरि.
५ A जा सेविय चिरु वण. ६ A विहवविहत्तणउं.

18 1 a आयउ आयपदवस्तु. 2 a दियमुसलजुवलु दन्तमुसलयुगलम्. 5 a पिउणेहं
पितृस्नेहेन; अवसंडिवि आलिङ्गय. 10 रविसंणिहणिलइ सूर्याभविमाने.

19 4 a विसमविसमसरवाण विषमाश्च ते विषमशरस्य कामस्य बाणाः. 5 a संतहि
ग्रैवेयके शान्तस्थाने. 6 a इह भरतवर्षे; रययायलि रजताचले. 7 a अइवेउ अतिवेगः. 10 हय-
विहलत्तणउं हतदरिद्रत्वम्. 11 महिलत्तणउं स्त्रीत्वम्.

20

दरिसियरापं हई दुहहर
दिण्णी ताएँ कामासत्तहु
सीहसेणु करि सिरिहँरु भणियउ
रस्सिवेउ णंदणु संमाणिवि
आदरिसेण पासि हयदंदहु
तइयहुं सिरिजसहरउ विणीयउ
मुणिचरणारविंदरइमइयहि
पवणुद्धयधवलधयमालउं
थावरजंगमविरइयमेत्तिइ
तहिं हरिचंदु भडारउ पेक्खिवि

सिरिहराहि सुय णामें जसहर ।
दिणयराहपुरि सूर्यावत्तहु ।
जो सो एयहिं दोहिं मि जणियउ ।
सिरिढोइवि सिरिकलसहिं ण्हाणिवि ।
लइयउ वउ जइयहु मुणियंदहु । 5
पावइयउ तहिं मायाधीयउ ।
पासु वसंतियाहिं गुणमइयहि ।
सिद्धसिहर णामेण जिणालउं ।
किरणवेउ गउ वंदणहत्तिइ ।
थिउ अप्पउ रिसिदिक्खइ दिक्खिवि ।

घत्ता—सो आयहिं सिरिहरजसहरहिं दोहिं वि गिरिगरुयंगु गुणि ॥
गुहकुंहरि णिसण्णु णिरिक्खियउ पलियंकेण णिसण्णु मुणि ॥ २० ॥

21

वंदिवि खरतवतावें खीणउ
लुहु कम्मक्खयवयणु पयच्छिउ
ता सो तंवचूलफणि णारउ
दीहु कालु संसारु सरोप्पिणु
जायउ अजयरु विसमखयालइ
मुहविससिहिंमसिकयसारंगउ
फणताडणफोडियधरणीयलु
वइवसदंडु चंडु अवलोइवि
मरणि वि धीरत्तेण ण मुक्कइं
अहिणा दढदाढहिं णिदलियइं

ताउ तासु णियडइ आसीणउ ।
रयणत्तयहु कुसलु फुडु पुच्छिउ ।
णरयहु णीसरेवि हिंसारउ ।
अणणणइं अंगाइं धरेप्पिणु ।
फुल्लियवउलकलंबतमालइ । 5
मोडियविडवुडुवियविहंगउ ।
वयणरंधघल्लियवणंमयगलु ।
खणि आहारु सरीरु पमाइवि ।
तिण्णि वि पावइयइं थिरु थक्कइं ।
कसमसंति चावतें गिलियइं । 10

20 १ P सिरहर. २ A आदरसेण. ३ P हयदंदहु. ४ AP मुणिचंदहु. ५ A °कुहरणिसण्णु.

21 १ AP तंवचूल. २ P संसारि. ३ AP °सिहिसिहयसारंगउ. ४ A फलताडण°. ५ P °वणयरपलु. ६ A मुक्कउ. ७ P पवइयइं थक्कइं. ८ A थक्कउ.

20 2 b दिणयराहपुरि सूर्याभपुरे. 4 a रस्सिवेउ रश्मिवेगः. 6 a सिरिजसहरउ श्रीधरायशोधरे. 9 b किरणवेउ रश्मिवेगः. 11 आवहिं आगताभ्याम्; गिरिगरुयंगु गिरिवद्गुरुशरीरः.

21 1 b ताउ ते द्वे श्रीधरायशोधरे. 3 a तंवचूलफणि कुक्कुटसर्पः. 6 a मुहविससिहिंमसिकयसारंगउ मुखविषाग्निना अङ्गारीकृतहरिणः. 8 a वइवसदंडु यमदण्ड इव.

हेमणिवासविसेसवरिट्टुइ

उपपण्णइं मरेवि काविट्टुइ ।

घत्ता—तहिं रुययविमाणि मणोरमाणि जायउ अमरु वरंक्कपहु ॥

सो अजयरु चोत्थइ णरयविलि णिवडिउ मुणिवररइयवहु ॥ २१ ॥

22

चक्कउरइ जयलच्छिसहायहु
 आयउ जिणगुणगणु सुयरंतउ
 सीहचंदु णं हुउ कुसुमाउहु
 चित्तमाल तहु पियरायाणी
 ताहं विहिं मि णं पुण्णविहायउ
 जो चिरु रस्सिवेउ अजयरहउ
 णामें वज्जाउहु जयलंपहु
 पुहईतिलइ णयरि रवितेयहु
 सिरिहर काविट्टुहु पम्भट्टी
 दिण्णी कुलिसाउहु सण्हें

णयवंतहु अवराइयरायहु ।
 पवरवरिमगेवज्जहि हंतउ ।
 सुंदरिदेविहि सुउ चक्काउहु ।
 णं मयरद्धयवाणणिसेणी ।
 अक्कप्पहु सुरु तणुरुहु जायउ । 5
 एहुं जि सो णरंजम्मसमागउ ।
 समरंगणि पल्हत्थियगयवहु ।
 पियकारिणिदइयहु मइवेयहु ।
 रयणमाल सुय हई दिट्टी ।
 पुणु पवहंतं कालपवाहं । 10

घत्ता—कीलंतहं पेम्मपरव्वसहं ताहं तेत्थु पयंडियपणउ ॥

सा जसहर सग्गहु ओयरिवि रयणाउहु हई तणउ ॥ २२ ॥

23

पिहियासउ णवेवि अवराइउ
 रज्जु करेवि सुइरु चक्काउहु
 तेण कयउं भीसणु वम्महरणु
 दूरुज्झियपरमहिलापरधणु
 दंसणणाणचरिस्सि अभंतउ

तउ चरंतु संतचु पराइउ ।
 गउ तायहु जि सरणु वियसियमुहु ।
 चरमदेहु जाणइ विहिविहरणु ।
 सिरि भुंजिवि तेत्तिउं पविपहरणु ।
 वप्पहु पासि पुचु णिकखंतउ । 5

९ A उपपण्णाइं. १० अमरवरंक्कपहु.

22 १ A गुणगुण. २ A पुण्णणिहायउ. ३ A एहु जो सो. ४ AP णरजम्मि समागउ.
 ५ AP पियकारणे. ६ P सणाहें. ७ A पयलियपणउ.

23 १ A तिच्छिउ; P तिच्छउ. २ P चरित्तहं भत्तउ.

12 वरक्कपहु श्रेष्ठः सूर्यप्रभः 13 रइयवहु कृतवधः.

22 4 b वाणणिसेणी वाणपंक्तिः. 5 पुण्णविहायउ पुण्यविभागः. 7 b पल्हत्थिय यो
 प्रातिताः. 8 a रवितेयहु सूर्यवत्तेजसः. 10 a कुलिसाउहु वज्रायुधस्य.

23 1 b संतचु शान्तत्वम्. 3 b विहिविहरणु चारित्रम्. 4 b तेत्तिउ तृप्तः; पविपहरणु
 वज्रायुधः. 5 a अभंतउ भ्रान्तिरहितः.

खवइ पुराइउ कम्मु गयालसु
माणइ सोक्खु ण तिप्पइ भोएं
जायवेउ णं तरुपव्भारें

तहु सुउ रयणाउहु रइलालसु ।
णं मयैरहरु तरंगिणितोएं ।
अइरारिउ वित्थरइ वियारें ।

घत्ता—अण्णहि दिणि पवरुज्जाणहरि गिरिसरिखेत्तविहसियउ ॥

सिरिवज्जदंतमुणिणा जणहु तिहुयणमाणु पयासियउ ॥ २३ ॥ 10

24

विजयमेहु णामें कुंभीसरु
तं णिसुणिवि मुणिभासिउ कंखइ
मंतिविज्ज आउच्छइ राणउ
ताव तेहिं अवलोइउ जाइवि
जंगलकवलु णिवद्दु ण ढोइउ
सो कवलिउ करिणा करु देंतें
मत्थण्ण वंदिवि मुणिपुंगमु
कहइ महारिसि जियवम्मीसरु
पीयैभहु णामें णं वम्महुं

णिवकल्लाणकारि जलहरसरु ।
दिण्णु वि मासगासु ण वि भक्खइ ।
महु तंवेरमु किं विद्धानउ ।
लक्खिउ तणु गुणदोस पेलोइवि ।
पयघियकूरपिंडु संजोइउ । 5
वज्जदंतु पुच्छिउ महिवंतें ।
मासु ण खाइ काइं तंवेरमु ।
एत्थु भरहि छत्तउरि णरेसरु ।
सइदेवीवइ णावइ सयमुहु ।

घत्ता—पीइंकरु पुत्तु पसिन्दु जइ मंतिवि जाणिउं चित्तमइ ॥

कमला इव कमला तासु पिय तणुरुहु ताहं विचित्तमइ ॥ २४ ॥ 10

25

धीरु धम्मरुइ सिरिगुरु मण्णिवि
मणि पडिवज्जिवि गुत्तिउ तिण्णि वि
गंय रिसिवउ लेप्पिणु साकेयहु

धम्मु अहिंसिल्लउ आयणिवि ।
पीइंकरु विचित्तमइ विण्णि वि ।
सत्तभूमिसउहावलिसेयहु ।

३ A मयहरु. ४ AP अवरहि दिणि.

24 १ A णवकल्लाण°. २ A पलोयवि; P पलाइवि. ३ A पीइभहु; P पाइभहु.

25 १ AP समिदिउ पंच धरेप्पिणु विण्णि वि; A adds a new line after this: पीइंकरु विचित्तमइ वेण्णि वि in second hand. २ A रिसि गयवउ.

7 b मयरहरु समुद्रः. 8 a तरुपव्भारें वृक्षसमूहेन; b अइरारिउ अतीव लालितः.

24 1 a कुंभीसरु गजेश्वरः. 3 a मंतिविज्ज मन्त्रिणः वैद्यांश्च; b तंवेरमु हस्तीः. विद्धानउ दुर्वलो जातः. 4 b तणु वृणम्. 6 a करु देंतें शुण्डां ददता. 9 b °देवीवइ °देवीपतिः. 10 जइ जगति; चित्तमइ चित्रमतिर्नाम मन्त्री.

25 3 b °सउहावलिसेयहु °सौधावलीभिः श्वेतस्य.

खीरैरिद्धि उप्पण्णी जेदुहु
चंदसूर णावइ गयणंगणि
वहुउववासरीणमुणिपंथिय
थाहु भणंतियाइ पणवेप्पिणु
कामिणीइ अप्पाणउ गरहिउं
पुच्छइ लहुयउ साहु ससंसउ

णिज्जियणियजीहिंदियचेदुहु ।
वेण्णि वि चडिय छुहु जि वरप्रंगणि । 5
ते धीसेणइ वेसइ पत्थिय ।
ण थिय भडारा विगय वलेप्पिणु ।
किं जीविउ मुणिदाणं विरहिउं ।
किं आया से ण गहियउ गासउ ।

घत्ता—गुरु अक्खइ महुमासासियहं णिप्पिह कयपरलोयकिसि ॥ 10
अविणीयहं रायहं कामिणिहिं दिण्णु वि पिंडु ण लेंति रिसि ॥ २५ ॥

26

तहि विचिच्चमइ सुमरइ रामहि
मयणसरोहें हियवउं भिण्णउं
गउ सहाउ तैहु मेल्लिवि मंदिरु
सिसुमृगणयणइ पीवरथेणियइ
दिण्णउ तासुं भोज्जु जं चंगउं
सरसवयणु तहिं तेण णिउंजिउं
रत्तु मुणेवि ताइ अवहेरिउ
तो गुणवंतु ताम गहयत्तणु
णिग्गउ गउ परिहेप्पिणु राउलु

गीओलंविमोत्तियदामहि ।
जंपंतहं हुंकारइ सुण्णउं ।
णं इंदीवरासु इंदीवरासु इंदिदिरु ।
वंदिउ सो पडिगाहिउ गणियइ ।
विडसाहुहि संपीणिउ अंगउं । 5
ददुउं चरियधण्णु जं पुंजिउं ।
णारिहिं भुवाणि को ण किर मारिउ ।
जाम ण लग्गइ मणसियमग्गणु ।
विसयालुद्धउ जायउ आउलु ।

घत्ता—पलपाएं जाएं मिट्ठुण सूरारउ णिवमणि चडिउ ॥ 10
कय कामिणि दविणें तेण वस रिसि चारिच्चहु परिवडिउ ॥ २६ ॥

३ A खीणरिद्धि. ४ AP °पंगणि. ५ A ते विसणीयइ; P ते धेसिणीयइ. ६ A किं आयहो घरे गहिउ
ण गासउ; P किं आयहे घरे गहिउ ण गासउ. T supports the reading of K.

26 १ सुउरइ. २ AP छिण्णउं. ३ AP मेल्लिवि तहि. ४ AP °मिगणयणइ. ५ AP
°थणिइ. ६ A ताइ. ७ AP गुरयत्तणु. ८ A सिट्ठण.

6 b धीसेणइ बुद्धिपेणानाम्ना. 9 a ससंसउ स्वसंशयम्; b किं आया किमर्थमागतौ; से अस्याः
(गृहम्); ण गहियउ गासउ ग्रासस्तु न गृहीतः. 10 कयपरलोयकिसि कृतपरलोककृपयो ऋपयः.

26 1 b गीओलंविमोत्तियदामहि. 2 a °सरोहें शरसमूहेन. 3 a सहाउ सखा. 4 b
पडिगाहिउ प्रतिग्राहितः; गणियइ वेद्यया. 6 b चरियधण्णु चारित्रधान्यम्. 7 a अवहेरिउ निरा-
दतः तिरस्कृतः. 8 b मणसियमग्गणु कामवाणः. 9 a परिहेप्पिणु वस्त्रं गृहीत्वा. 10 पलपाएं
मांसपाकेन; सूरारउ सूफकारः. 11 वस वशीकृता.

मरिवि तुहारउ जायउ कुंजरु
एहु एवहिं जाउ जाइंभरु
ता रयणौउहेण णियतैणयहु
तासु जि गुरुहि पाँसि तउ चिण्णउं
विण्णि वि संतइं मायापुत्तइं
अजयँरु पंकप्पहरणयंतहु
दारुणभिल्लहु सुउ अइदारुणु
तेण पियंगुदुग्गि अवलोइउ
मुउ सव्वत्थसिद्धि संपत्तउ
सत्तमि तमतमपहि भीसावणि

महु भासंतहु तिहुवणपंजरु ।
तुहं वि वप्प अप्पाणउ संभरु ।
रज्जु समप्पिउ पयडियपणयहु ।
तहु मायाइ तं जि पडिवण्णउं ।
अच्चुइ अणिमिसत्तु संपत्तइं । 5
णीसरियउ कह कह व कयंतहु ।
मंगिहि सवरिहि हुउ करिमारणु ।
तउ तवंतु वज्जाउहु घाइउ ।
सवरु वि पावें णरइ णिहित्तउ ।
पंचपयारदुक्खदरिसावणि । 10

घत्ता—धादइसंडइ सुरवरदिसहि मेरुहि परविदेहि सरइ ॥
गंधिल्लदेसि उज्झाउरिहि णरवइ अरुहदासु वसइ ॥ २७ ॥

कामहुयासहु णं कालंविणि
अवरं वि तहु जिणयत्त घरेसरि
अच्चुयच्चु तेणं णं दिणयरु
विहिं वि वेण्णि संजणिय तणूरुह
ते वेण्णि मि णं लणससिसायर
वीयहु णरयहु गयउ विहीसणु
लंतवि जायउ देउ महामहु
सम्मइंसणसासणि लग्गउ
जंबुदीवएरावयउज्झहि
सो केसवु दुहुं भुंजिवि आयउ

सुव्वयं णामें तासु णियंविणि ।
अमरमहामयरहरहु णं सरि ।
रयणमाल रयणाउहु सुरवरु ।
विजय विहीसण णवपंकयमुहु । 5
ते वेण्णि वि बलकेसव भायर ।
दुद्धरु तउ करेवि संकरिसणु ।
आइच्चाहु हउं जि सो सुहवहु ।
मइं संवोहिउ णरयहु णिग्गउ ।
सिरिवम्महु सीमहि तणुमज्झहि ।
लच्छिधामु णामें सुउ जायउ । 10

27 १ APT जाईसरु. २ A रयणाहिवेण. ३ AP पासु. ४ AP अजगरु.

28 १ AP सुव्वइय. २ AP अवरु वि. ३ A णंदण ससिसायर.

27 2 a जाइंभरु जातिस्मरः. 4 b मायाइ रत्नमालया. 5 b अणिमिसत्तु देवत्वम्.
6 b कयंतहु कृतनरकभवपर्यन्तात्. 10 b पंचपयारदुक्खं परिणामदेहवेदनाविक्रियापरस्पोदीरित-
दुःखाः. 11 सरइ सरतिः भोगयुक्तः.

28 1 a कालंविणि मेघमाला. 2 b अमरमहामयरहरहु क्षीरसमुद्रस्य. 7 a महामहु
महातेजाः; b सुहवहु सुखावहः. 9 b सीमहि श्रीमत्याः.

रिसिहि विणासियवम्महलीलहु
पत्तउ वंभकप्पि मेल्लिवि तणु

चिर पावइयउ पासि सुसीलहु ।
अट्टगुणट्ठिवंतु देवत्तणु ।

घत्ता — वज्जाउहु सव्वत्थहु चविवि संजयंतु जिणतवि गिरउ ॥
तुहुं हुउ जयंतु वंभाउ छुउ रिसि णियाणसल्लेण मुउ ॥ २८ ॥

29

णायराउ जाओ सि भयंकरु
अहमणिवद्दाउसु अहगारउ
पुणु वालुयपहि वालु णिमणणउ
तसथावरतिरिक्खभवंजालइ
पविउलअइरावइ णइतीरइ
गोसिंगे वरिणिहि संखिणियहि
तावसेण संजणियउ तावसु
दिव्वतिल्लयपुरि खेयररणउ
णाम सुमालि णिवंध णिवद्धउ
खगधरणीहरि उत्तरसेणिहि
विज्जदाहु खगु पिय विज्जप्पह
ताहं विहिं मि हियइच्छियरूवउ
विज्जदाहु णामे ददयरभुउ

इयरु वि पाउ मुणिंदखयंकरु ।
अहि हूयउ अंतिममहिणारउ ।
दुक्खपरंपराइ अहणणउ ।
णिवडिउ हिंउमाणु गयकालइ ।
भूयरमणि काणणि गंभीरइ । 5
संखुब्भउ समुदसंखिणियहि ।
पंचहुयासणु सहइ सतामसु ।
जोइवि जंतउ सक्कसमाणउ ।
अण्णाणे णियतवहलु लद्धउ ।
णहयलवल्लहपुरि सुहजोणिहि । 10
मुहससियरधवलियदसदिसिवह ।
हरिणसिंगु मुउ सुउ संभूयउ ।
जमदूयाणुरूउ भडसंथुउ ।

घत्ता—इहु भाइ तुहारउ गरुययर मेरुधीरु परिचत्तभउ ॥

एएं जम्मंतरवइरिइण हउ परमेसरु मोक्खगउ ॥ २९ ॥

15

30

एहउ भवसंवंधु वियारिउ
म करहि तुहुं जिणधम्मविरुद्धउं
तं णिसुणिवि पडिजंपइ उरयरु
पइं जिणमग्गु मज्झु वज्जरियउ
तइ वि साहु उवसंग्गणिहंभणु

एत्थु केण किर को णउ मारिउ ।
णियमहि हियवउं रोसाइद्धउं ।
तुह वयणेण ण मारमि खेयरु ।
भवकदमि पडंतु उद्धरियउ ।
लइ कीरइ खलदप्पणिसुंभणु । 5

29 १ A अहमु. २ P वालुयः ३ A भयजालइ. ४ A हरिणसिंगु हूयउ तवसिणियहि;
P संखु व भवसमुदसंखिणियहि. ५ A °पुरखेयर. ६ A वज्जदाहु. ७ A विज्जप्पह. ८ P विज्जदाहु.

30 १ AP उवसग्गु. २ AP °दप्पणणिसुंभणि.

29 2 a अहमं जघन्यसप्तमनरके; अहगारउ पापकारी. 3 b अहणणउ विदारितः. 6 b
संखुब्भउ हरिणशृङ्गापरनामा; समुदसंखिणि य हि स्वमुद्रया निजाकारेण शंखिन्यां निर्भाग्यायाम्. 9 a
णिबंधणि वद्धउ निदानं वद्धम्.

30 2 b णियमहि नियमय. 3 a उरयरु उरगः सर्पः.

LVII.30.6]

पुष्पयंतविरइयउ

[संजयंतमेरुमंदरकहंतरं

एयहु कुलि सिज्जंतु म विज्जउ
णारिहिं सिज्जिहिंति नियमालइ
मागहमंडलकुवलयचंदहु
हिरिवंधाणि पयणियखयरिंदहु
मुइवि णिवद्धवइरवंदिग्गहु
गउ फणि संजयंतु मुणि वंदिवि
सुरु जाइवि सुहि संठिउ लंतवि

पुरिसहं दुद्धरंविहुरसहेज्जउ ।
संजयंतपडिमापयमूलइ ।
इंदभूइ पुणु कहइ णरिंदहु ।
णामु करिवि हिरिमंतु गिरिंदहु ।
लहु णीसल्लु चविवि सपरिग्गहु । 10
रविआहउ सुरवरु अहिणंदिवि ।
आउमाणि बोलीणि सउच्छवि ।

घत्ता—इह भरहखेत्ति उत्तरमहुरि पुरि अणंतवीरिउ णिवइ ॥
लायण्णरूवसोहग्गणिहि णारि मेरुमालिणिय सइ ॥ ३० ॥

31

आइच्चाहु मोहमयमद्दणु
णियकुलसंतइवेल्लिवराहें
हुउ सपुण्णविहवेणुद्दामें
आयण्णह विरएप्पिणु अंजलि
सीहसेणु करि सिरिहरु सुरवरु
वज्जाउहु अहमिंदु पियारउ
महुर रामदत्त वि जाणिज्जइ
सिरिहर पुणु वसुसमदिवि अणिमिसु
पुणु विजयंकु वि आइच्चाहउ
वारुणि छणविहु वेसैलियप्पहु
रयणाउहु अच्चयउ विहीसणु
सिरिधामउ सुंउ वंभणिवासउ
पुणु मंदरगुणिगणसंजुत्तउ

हयउ मेरुणामु तहु णंदणु ।
अमयवईहि तेण णरणाहें ।
धरणु चविवि सुउ मंदरु णामें ।
एयहं सयलहं भणमि भवावलि । 5
रस्सिवेउ रवितेउ वरामरु ।
संजयंतु दय करउ भडारउ ।
भक्खराहु पुणु देउ भणिज्जइ ।
रयणमाल अच्चयसुरु सहरिसु ।
जाउ मेरु पुणु मुणिगणणाहउ ।
जसहर काविट्टइ रूयप्पहु । 10
सक्करवसुमइणारउ भीसणु ।
णिउ जयंतु फणिवइविवरासउ ।
सिरिभूइ वि फणि चमरि पवुत्तउ ।

घत्ता—कुक्कुडफणि चोत्थयणरयरुहु अजयरु पंकप्पहुहुइउ ॥

समरुल्लउ सत्तमपुहविभउ अहि पुणु सयलदुक्खगहइउ ॥ ३१ ॥ 15

३ A सिज्जंतु. ४ A दुद्धरु विहुरं; P दुद्धरि विहुरि. ५ A हरिवद्धणि पयलियं; P हिरिवद्धणि पयलियं.

31 AP अणमिसु. २ A विजयंतु वि. ३ A वेरुडियं. ४ A भूयप्पहु. ५ AP सुरु. ६ A मंदरमुणिगणं; P मंदरि मुणिगणं. ७ १ चउत्थइ णरइ तुहु. ८ A सव्वदुक्खं.

9 a हिरीत्यादि द्वीर्लज्जा बन्धने सति प्रजनिता खचरेन्द्रस्य विद्युदंष्ट्रस्य यतः कारणात्ततः कारणात् हीमा-
निति नाम गिरीन्द्रस्य विजयार्धस्य कृत्वा धरणेन्द्रो गतः. 12 b सउच्छ वि उत्सवसहिते.

31 10 a छणविहु पूर्णचन्द्रः.

हिंडिवि भवंसंसारि परव्वसु
विज्जंदाहु मुणिमारणदुज्जणु
भदमिच्छु पुणु केसरिससहर
चक्राउहु सासयगईगामिउ
णविवि विमलवाहणु तित्थंकरु
गणहर गणु परिपालिवि नीरय
महु पसियंतु देतु गुणदित्तं
णिच्चल होउ फुरियणहविमलइ

पच्छइ हरिणसिंहुं हुउ तावसु ।
हो उज्झउ दुक्कम्मवियंभणु ।
पुणरुवि उवरिमगेवज्जामरु ।
देउ समाहि मज्झु रिसिसांमिउ ।
तेरहमउ परमेट्ठि सुहंकरु । 5
मोक्खहु वे वि मेरु मंदर गय
सुद्धइ दंसणणाणवरित्तं ।
भत्ति भवंतयारिकमकमलइ ।

यत्ता—कह णिसुणिवि मेरुहि मंदरहु विंभियं भरहणराहिवइ ॥

थिय जिणवरपयसंणिहियमइ पुण्फयंतकरसरिसरुइ ॥ ३२ ॥ 10

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमण्णिण

महाकइपुण्फयंतविरइए महाकव्वे संजयंतमेरुमंदरकंहंतरं

णाम सत्त्ववर्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५७ ॥

32 १ A °संसार°. २ A °सिंहुसुउ. ३ AP विज्जंदाहु मुणिमारणु. ४ A सासयगय°. ५ P °सासिउ. ६ A गुण. ७ A विंभिउ. ८ AP पुण्फदंत°. ९ A °कंहंतरवण्णणं. १० AP सत्तावर्णा°.

32 ३ a केसरिससहर सिंहचन्द्रः. ४ a फुरियणहविमलइ स्फुरितनखविमले जिन-
चरणकमले.

LVIII

जेणेकें कम्मविमुक्कें जगु तं तेहउं लक्खिउं ॥
कयडंभहिं हरिहरवंभहिं जं जम्मि वि णं सिक्खिउं ॥ ध्रुवकं ॥

1

जो ण महइ जीवहं सासणासु	जें होंतें मेल्लइ सासणासु ।	
सुज्झइ सम्मत्तें खाइएण	थुव्वइ देवोहें ^१ खाइएण ।	
णांयंदणमंसियसासणासु	तहु णित्तदिव्वभासासणासु ।	5
जम्मंतैरि भावियभावणासु	संखोदियवितरभावणासु ।	
समदिट्ठिदिट्ठकंचणतणासु	तवजलणदड्ढुक्कियतणासु ।	
णाणंतणिवेसियतिहुवणासु	दिहिवइपरिरक्खियवयवणासु ।	
उब्भियसियायवत्तत्तयासु	एक्काहियवरवत्तत्तयासु ।	
पवयणवारियपेसियसुरासु	कमकमलणवियदेवासुरासु ।	10

घत्ता—हर्यधंतहु गुणवंतहु अणिमिसकेउकयंतहु ॥

भयवंतहु अरहंतहु पणविवि पयइं अणंतहु ॥ १ ॥

A has, at the beginning of this samdhi, the following stanza:—

संजुडियजाणुकोप्परगीवाकडिबन्धणावयवो ।

अणुहवइ वेरियं तुज्झ जं पावइ लेहओ दुक्खं ॥ १ ॥

P and K do not give it anywhere.

1 १ P लक्खियउं. २ AP ण वि सिक्खि^०. ३ P सिक्खियउं. ४ A देवेहिं. P देवोहिं.
५ AP णाहंद^०. ६ A जम्मंतरमसिय^०. ७ PT णाणंति णिवे^०. ८ PT ^०पेसीसुरासु. ९ AP ^०णमिय^०.
१० A भयवंतहु गुण^०. ११ A हयवंतहु अर^०.

1 1 जेणेकें येन एकेन अद्वितीयेन. 2 जम्मि वि जन्मन्यपि. ३ a ण महइ नेच्छति; सास-
णासु प्राणनाशः; b सासणासु सा लक्ष्मीः स्वनाशं चपलत्वं मुञ्चति; अथवा, सास लक्ष्म्याः आशा तां णा
पुरुषः आसु आशु त्वरितं मुञ्चति. 4 a खाइएण क्षायिकेन; b देवोहें देवसमूहेन; खाइएण आकाशा-
दागतेन. 5 a णित्तदिव्वभासासणासु निर्गतः दिव्यभाषया सर्वभाषात्मिकया स्वनः शब्दो यस्य.
7 b ^०दुक्कियतणासु दुष्कृतमेव तृणं तस्य. 8 a णाणंतं ज्ञानमध्ये; b दिहिवइपरिरक्खिय-
वयवणासु धृतिरेव वृत्तिः तथा परिरक्षितं व्रतान्येव वनं येन. 10 a ^०पेसियसुरासु पेशी मांसं सुरा
मद्यम्. 11 हयधंतहु हतं विनाशितं स्वस्य परेषां च ध्वान्तमज्ञानं येन तस्य; अणिमिसकेउं^०
झषकेतुः कामः.

2

पुणु कहमि कहाणउं कामहारि
धादइसंडहुपच्छिमदिसाइ
परिहापौणियपरिभेमियमयरि
पउमावल्लहु पउमरहु राउ
आणियसंमाणियदुज्जणाइ
अविणीयइ धणमयवेंभलाइ
बहुकवडंडविडणिवरंजियाइ
महियइलच्छिइ एयइ खलाइ
वज्जउ हउं णिवसमि पत्थु काइं
सिरि ढोयमि तणयहु घणरहासु
इय चित्तिवि पासि सयंपहासु

तहु केरउं सासयसोक्खकारि ।
वित्थिणिं मेरुपुव्विह्मभाइ ।
मणिलोरणवन्ति अरिट्टणयरि ।
तहु एकु दिवंसु जायउ विराउ ।
णीणियअवमाणियसज्जणाइ । 5
पवणाहयतणजललवचलाइ ।
भंगुरभावे णं लंजियाइ ।
मणवारणवंधणसंखलाइ ।
अणुसरमि सत्तत्ताइं ताइं ।
संसारइ सरणु ण को वि कासु । 10
वउ लइयउ छिंदिवि मोहपासु ।

घत्ता—अविहंगइं धरिवि सुयंगइं एयारहु जिणदिट्ठइं ॥
कयवसणइं इंदियपिसुणइं जिणिवि पंच दप्पिट्ठइं ॥ २ ॥

3

बंधिवि तित्थंकरणांमगोत्तु
सो पंकयसंदणु णरवरिंदु
वावीसमहोवहिपरिमियाउ
पुंफंतरपवरविमौणवासि
वावीसहिं पक्खहिं कहिं वि ससइ
जाणवि तेत्तियहिं जि वच्छरेहिं
अवहीइ रूविवित्थारु ताम

संणासें मुउं जइवइ पवित्तु ।
सोलहमइ दिवि हूयउ सुरिंदु ।
तिकरद्वपाणिपरिमाणु काउ ।
तणुतेओहामियदुद्धरासि ।
हियएण देउ आहारु गसइ । 5
सेविज्जइ अमरहिं अच्छरेहिं ।
पेच्छइ छट्ठउं णरयंतु जाम ।

2 १ AP पावहारि. १ A वित्थिणमेरु°. २ A भावि. ३ A वाणिय°. ४ P परिसमिय°. ५ AP दिवसि. ६ A कवडणिविडमइरंजियाइ; P कवडणिविडरंजियाइ. ७ P ढोइवि.

3 १ A णासु; P णाउं. २ AP सुवउ. ३ A तिकरद्वपाणिपरिमाणकाउ; P तिकरद्वयणियपरिमाणकाउ. ४ AP पुप्फुत्तर°. ५ AP विवाण°. ६ A रूउ वियारु. ७ A जाम. ८ ताम.

2 2 a अपच्छिमदिसाइ पूर्वभागे. 5 b णीणिय° निष्काशिताः. 7 °डविड° दृढविद्याः; b लंजियाइ दास्या. 10 a घणरहासु घनरथस्य. 12 अविहंगइं अखण्डितानि; सुयंगइं श्रुतस्य अङ्गानि.

3 2 a पंकयसंदणु पद्मरथः; 3 b तिकरद्वपाणि° त्रयः कराः अर्धपाणिश्च. 5 b हियएण मनसा. 6 a जाणवि जानामि. 7 a रूविवित्थारु रूपिपदार्थविस्तारः.

LVIII.3.8]

पुष्पयंतविरहयउ

[अणंतसुप्पहमहसूयणकहंतरं

किं वण्णमि सुरवइ सुकलेसु
जइयहुं तइयहुं धम्मोवयारि
इह भरहखेत्ति साकेयणाहु
इक्खाउवंसुं कूरारिकालु

तहुं जीविउ थिउ छम्माससेसु ।
वज्जरइ कुवेरहु कुलिसधारि ।
पहु सीहसेणु थिरथोरवाहु ।
जयसामासुंदरिसामिसालु ।

10

घत्ता—लहु एयहुं दिणयस्तेयहुं करहि धणय पुरवरु घर ॥

तं इच्छिवि सिरिण पडिच्छिवि चलिउ जक्खु पंजलियरु ॥ ३ ॥

4

उज्झाउरि कणपं कहिं वि पीय
कथइ हरिणीलमणीहिं काल
कथइ थिय मरगय पोमराय
कथइ हल्लइ चिंधंहिं चलेहिं
णं गायइ भमरहिं रुणुरुणंति
पुरि अक्खइ खुत्तउ कामवाणु
जा णिमिय पालियणिहिघडेण
तण्णयरीसहु पियगेहिणीइ
हिमहासकाससंकासवासि

कथइ ससियंतजलेहिं सीय ।
णं महियलि णिवाडिय मेहमाल ।
णं आहंडलधणुदंडछाय ।
णं णच्चइ कामिणि करयलेहिं ।
पारावयसइं णं कुणंति ।
दरिसइ व कुसुमधूलीवियाणु ।
सा मइं वणिज्जइ किं जडेण ।
सोहग्गमहाजलवाहिणीइ ।
णिदायंतिइ तलिमप्पएसि ।

5

घत्ता—सुहुं सुत्तइ पुण्णपवित्तइ रयणिहि पच्छिमजामइ ॥

10

अवलोइय मणि पोमाइय सिविणावलि जयसामइ ॥ ४ ॥

5

करडगलियमयधारओ
वसहो सण्हासोहिओ
पविणिहणहरुक्केरओ
णवपंकयसरसामिणी
गुमुगुमंतमहुयरचलं

करि गिरिभित्तिवियारओ ।
खुरलंगूलपसाहिओ ।
विसंमो सीहकिसोरओ ।
गयवरणहविया गोमिणी ।
दामजुयं सुहपरिमलं ।

5

९ A जीविउ तहु. १० A °वंसकूरारि°.

4 १ AP कणयं. २ A चेंधें. ३ P कुणंति. ४ P णउ. ५ A सुहसुत्तइ.

5 १ AP विसमउ.

4 1 a कणएं कनकेन; b ससियंतजलेहिं चन्द्रकान्तजलैः. 2 a काल कृष्णवर्णा. 6 a अक्खइ कथयतीव; b °वियाणु° विज्ञानम्. 7 a पालियणि हि घडेण कुवेरेण. 9 b तलिमप्पएसि पलङ्कप्रदेशे. 11 पोमाइय प्रशंसिता.

5 2 a सण्हा° साक्षा. 3 a पविणिहणहरुक्केरओ वज्रसदृशनखराङ्कुरः.

अष्टवृणासमो संधि]

महापुराण

[LVIII.7.2

पुण्णो लच्छिसहोयरो
 कीलाण उड्डीणया
 वयणसमपियसयदला
 वियसियतामरसायरो
 गरुयं गयरिउआसणं
 णिद्धं^२ णायणिहेलणं
 दिसिवहपत्तमऊहओ
 पसरियजालाणियकरो
 गयणे उड्डी दिवायरो ।
 सरभमिरा पाढीणया ।
 कलसा दोणिण समंगला ।
 मयरकरिल्लो सायरो ।
 सुरसउहं तमणासणं । 10
 काओयरकयकीलणं ।
 चंचिररयणसमूहओ ।
 विमलो मारुयसहयरो ।
 यत्ता—फलु वालहि सिविणयमालहि पुच्छंतिहि धवलच्छिहि ॥
 पइ भासइ तणुरुहु होसइ तिजगणाहु तुह कुच्छिहि ॥ ५ ॥ 15

6

रायहु घरु सयमहेपेसणेण
 आगय सिरि हिरि दिहि कंति बुद्धि
 माणिक्ककिरणपसरियवियार
 कत्तियपडिवयदिणि चंदसुक्कि
 गयरूवें गंगापंडुरेण
 अवइण्णु सुराहिउ गम्भवासि
 अहिसिच्चइं मायापियरयाइं
 तिहुवणवइगुरुहि गुरुत्तणेण
 कंचीणिवद्धकिंकिणिसणेण ।
 विरइय जयसामहि गम्भसुद्धि ।
 छम्भास पडिय घरि कणयधार ।
 रेवइणवखत्ति मलोहमुक्कि ।
 कयसुकयमहीरुहफलभरेण । 5
 चउभेयदेवपुंजाणिवासि ।
 मंगलकलसहिं जिणगुणरयाइं ।
 समलंकियाइं सुपहुत्तणेण ।
 यत्ता—णच्चंतहिं मउ गायंतहिं करहयतूरणिणायहिं ॥
 घरपंगणु दिसि गयणंगणु छायाउ अमरणिक्कायहिं ॥ ६ ॥ 10

7

पुण्णु वसुवरिसणविहवें गयाइं
 गइ विमलरिसीसरि दीहराइं
 सत्तरइं दोणिण वासरसयाइं ।
 जइयहुं गयाइं णवसायराइं ।

२ P दिहं णाय°. ३ P सहोयरो.

6 १ A जयसामहो. २ A चंदमुक्कि. ३ AP °पुजापवेसे.

7 १ P विमलि रिसी°.

6 a लच्छिसहोयरो चन्द्रः. 7 b पाढीणया मत्स्यौ. 10 a गयरिउआसणं सिंहासनम्. 11 b काओयर° सर्पाः. 12 b चंचिर° कर्तुरः. 13 b मारुयसहयरो अग्निः.

6 4 a चंदसुक्कि चन्द्रेण अशुक्ले, कृष्णपक्षे इत्यर्थः; b मलोहमुक्कि निर्मले. 8 a तिहुवणवइगुरुहि जिनगुरोः.

7 1 b सत्तरइं दोणिण वासरसयाइं नव मासा इत्यर्थः.]

LVIII.7.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[अणंतसुण्हमहसूयणकहंतरं

जइयहुं अंतिमपलहु तिपाय
तइयहुं भवैभूरुहसत्तहेइ
जेइहु मासहु तमकसैणपक्खि
उप्पण्णउ तिहुवणसामिसालु
दावियसुरकामिणिण्डलीलु
परियंचिवि तं पुरवरु विसालु

गय णिइयणासियधम्मछाय ।
णाणत्तयधारि महाविवेइ ।
वारहमइ दिणि णासियविवक्खि । 5
सुरवरसंछण्णु णहंतरालु ।
अवैयारिवि अमरवइ चडिवि पीलु ।
जणणिहि करि देप्पिणु कवडवालु ।

घत्ता—उत्तुंगहु रुम्ममयंगहु सूयरखद्धकसेरुहि ।

गउ सुंदरु देउ पुरंदरु णाहु लएप्पिणु मेरुहि ॥ ७ ॥

10

8

भावालउ णच्चंतहिं णडेहिं
अहिसित्तु भडारउ भावणेहिं
वइमाणिएहिं वीणाहरेहिं
भूसिउ परिहाविउ अरुहु संतु
आणेप्पिणु पुणु पुरवरु पसण्णु
पणविवि सुरवइ गउ णियविमाणु
जोण्हालउ णिहिलकलाउ लेंतु
कामगिताववित्थरु हरंतु

खीरोयखीरधाराघडेहिं ।
वणसुरवरेहिं जोइसगणेहिं ।
गायउ वंदिउ मउलियकरेहिं ।
णाणं अणंतु कोक्खिउ अणंतु । 5
देविदे देविहि देउ दिण्णु ।
वडुइ सिउ णं सिउसेयमाणु ।
सुहदंसणु कुवलयदिहि करंतु ।
अकलंकु अखंडु पसण्णकंतु ।

घत्ता—जिणु वरिसहं कयजणहरिसहं माणियइच्छियसोक्खइं ॥

जहि कुंवरत्तणि थिउ सिउकीलणि तहिं सत्तइ जि लक्खइं ॥८॥ 10

9

पुणु तहु कइ पत्ती मयणताउ
सिंचिय अहिसेयघंडंबुएहिं

सिरि मुच्छिय चमरहिं दिण्णु वाउ ।
सच्चेयण कय मइवरणएहिं ।

२ A °भूरुहछेत्तहेउ. ३ A °कसिण°. ४ AP अवयारिउ. ५ A कवडवाडु. ६ A भम्ममयंगहु.

8 १ P omits वण°. २ P पसण्णु कंतु. ३ A omits जहिं. ४ AP कुमरत्तणि.

9 १ AP °घंडंभएहिं. २ AP °वरणरेहिं.

4 a °सत्तहेइ सत्तहेतिरग्निः. 5 b णासियविवक्खि विघ्नरहिते. 9 रुम्ममयंगहु रुक्ममयं सुवर्णमयं अङ्गं यस्य तस्य मेरोः.

8 1 b खीरोय° क्षीरसमुद्रः. 4 a परिहाविउ वस्त्रैः परिधापितः. 5 b देविहि मातुः 6 b सिउसेयमाणु बालचन्द्रः.

9 1 a तहुकइ इत्यादि अनन्तनाथेन सह भोगार्थे भोगनिमित्तं मदनतापं प्राप्ता का राज्य-लक्ष्मीः. 2 a अहिसेयघंडंबुएहिं अभिषेकघटजलैः; b मइवरणएहिं मतिवराणां मन्त्रिणां नयैः.

उद्विय लहु सत्तंगइं धुणंति
णियपरियणणिवसणु संवरंति
अवल्लोइय णाहहु खेउं देति
पुज्जिउ सुहउ इदाइएहिं
भुंजंतहु संपयसुहसयाइं
पण्णाससरासण देह तुंगु
णाणामहिवालयकुलसमग्गि

अरि सुहि मज्झैत्थु वि मणि मुणंति ।
मिलियहं मंडलियहं मणु हरंति ।
वच्छयलि विउलि लीलइ वसंति । 5
सीसेण णमंसिउ दाइएहिं ।
पणदंहुसमाहं लक्खइं गयाइं ।
तवणीयवण्णु णं णवपयंगु ।
सो रयणिहिं थिय अत्थाणमग्गि ।

घत्ता—तहिं रापं भवियसहाणं उक्क पडंति णिरिक्खिय ॥ 10
गय चंचल जिह सा सयदल तिह णररिद्धि वि लक्खिय ॥ ९ ॥

10

ता तणुरुइरंजियछणससीहिं
णववणाइउं पोमासंगमेहिं
अप्पिवि अणंतविजयहु सधामु
महुरज्जुणिकिंकिणिलंवमाणु
छट्टेण जेट्टमासंतरालि
वरुणासाधुलिइ खरंसुजालि
पहु पंचमुट्ठि सिरि लोउ देवि
वीयइ दिणि दिणयरकरफुरंति
रापं विसाहंभूएं अणंतु
दिण्णउं तें^१ तहु आहारदाणु

संवोहिउ दिव्वमहारिसीहिं ।
कल्लाणु कयउं सुरपुंगमेहिं ।
णीसेसु रंजु धणु साहिरामु ।
आरुढउ सायरदत्तजाणु ।
वारसिवासरि णित्तारवालि । 5
उज्जाणि सहेउइ वणतमालि ।
सहसेण णिवहं सहं दिक्ख लेवि ।
हिंडंतु देउ उज्जाउरंति ।
जयकारिवि धरिउ महीमहंतु ।
पंचविहु वियंभिउ चोज्जैठाणु । 10

घत्ता—णियमत्थहु दसदिसिवत्थहु खरतवचरणसमत्थहु ॥
दुइ अहइं दुरियविमदइं गयइं तासु छम्मत्थहु ॥ १० ॥

11

मासम्मि पहिल्लइ महुपमत्ति
पुव्विल्लइ वणि आसत्थमूलि

णिच्चंदइ दिणि मासंतपत्ति ।
पंचमउ णाणु हयघाइमूलि ।

३ A मज्झत्थइ. ४ P °सरासणु.

10 १ AP देसु. २ A वणसाहिरामु. ३ AP सायरदत्तु. ४ AP °फुसिइ. ५ A विसाह-
भूइ; P वसाहभुइ. ६ A तं तहु. ७ AP चोज्जु.

3 a सत्तंगइं स्वाम्यमात्यादि. 4 a °परियणणिवसणु परिजन एव निवसनं वल्लम्. 7 b °समाहं
वर्षाणाम्. 8 b णवपयंगु बालसूर्यः. 11 सयदल शतखण्डम्.

10 1 a °रंजियं द्योतितः. 3 a सधामु स्वग्रहम्. 4 b सायरदत्तजाणु सागरदत्तशिविकाम्.
5 b णित्तारवालि तारापतिरहिते. 6 a °धुलिइ पतिते; खरंसुजालि सूर्ये.

11 1 a महुपमत्ति भ्रमरैर्मत्ते; b मासंतपत्ति अमावास्यायाम्.

LVIII.11.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[अणंतसुप्पहमहसूयणकहंतरं

संभूयउं लोयालोयगामि
आइय वत्तीस वि सुखरिंद
तडि मेह सुवण्ण दिसग्गिणाय
किंणर किंपुरिस महोरगाय
संपत्त भूय भत्तिहभावा
जय जय सामासुय जय अणंत
जय जणणणिहणमयरहरसेउ

थिउ अरुहावत्थहि भुवणसामि ।
गह तारा रिक्ख खरंसु चंद ।
मरु जलणिहि थणियासुराणिहाय । 5
गंधव्व जक्ख रक्खस पिसाय ।
सयल वि थुणंति जय देव देव ।
जय मिहिरमहाहिय गुणमहंत ।
जय सिव सासयसिवलच्छिहेउ ।

घत्ता—जिणणामें भत्तिपणामें पावमहंतारु भज्जइ ॥

गयगव्वहं सर्व्वहं भव्वहं भावसुद्धि संपज्जइ ॥ ११ ॥

10

12

अंतरियउं जं महिसुरहरेहिं
जं केण वि णउ दिट्ठउं सुट्ठरु
धणपुत्तकलत्तइं अहिलसंति
तुहुं पुणु संसारु जि संपुसंतु
दिणि अच्छइ धरि वावारलीणु
तुहुं पुणु रिसि अहंणिषु जग्गमाणु
वाहिरतवेण पइं अंतरंगु
तवतावें पइं ताविउं णियंगु

जं सुट्ठमु ण याणिउं जगि परेहिं ।
तं पइं पयडिउं तुहुं भावसूरु ।
भोयासइ तावस तउ करंति ।
संचरहि महासुंणि चरिउं संतु ।
णिसि सोवइ जणु समदुक्खरीणु । 5
दीसहि परिमुक्कपमायठाणु ।
रक्खिउं णीसेसु वि मुइवि संगु ।
विहवियउ पइं दुइसु अणंगु ।

घत्ता—अणुसंकुलु हत्थर्यलामलु जिह तिह णिहिल्लु णिरिक्खिउं ॥

मयमत्तउं मयणासत्तउं तिहुवणु पइं पइं रक्खिउं ॥ १२ ॥

13

णिम्मक्कसाय जिणेसरासु
पुव्वंगधराहं सहासु वुत्तु

जाया गणहर पण्णास तासु ।
तं तिउणउं वाइहिं दुसयजुत्तु ।

11 १ A °भत्तिहभावा. २ P °णिहल°. ३ AP °जयलच्छि. 4 P महाभरु. ५ A भजइ.
६ AP भव्वहं सर्व्वहं.

12 १ P सुट्ठमु. २ A सदूरु. ३ A संपुसंतु. ४ AP महामुणि सचरित्तु. ५ A अहंणिसि.
६ A हत्थतला°. ७ AP सयल. ८ AP पइं पट्टु.

8 a सामासुय जयक्षयामापुत्र. 9 a °मयरहर° समुद्रः.

12 1 a अंतरियउं अन्तरितमन्तर्हितम्; b परेहिं रुद्रादिभिः. 2 b भावसूरु परमार्थेना-
दित्यः. 4 a संपुसंतु संमार्जयन्. 5 b सम° श्रमः. 6 a अहंणिषु अहर्निशम्. 8 a णियंगु स्व-
शरीरम्. 9 अणुसंकुलु परमाणुसंकुलम्; हत्थयलामलु हस्ततले अमलः स्फटिक इव.

चालीससहस्र एकूण भणमि
चत्तारि सहस्र तिणिण जि सयाइं
वयसहस्रं केवलदंसणाहं
तेत्तियइं जि मयविदावणाहं
अट्टेव सहासइं एकु लक्खु
सावयहं लक्ख दो चउ भणंति
गयसंख तिर्यसगण वंदणिज्ज
संमेयहु सिहरु समारुहेवि
विच्छिण्णउं किरियाजालु सयलु
गउ मोक्खहु अमवासौणिसियहि
रिदुसमसहसाइं सउत्तराइं

पंच जि सयाइं भिक्खुयहं गणमि ।
अवहीहराहं पालियवयाइं ।
मणपज्जवणाणमहागुणाहं । 5
वसुसमयइं सिद्धविउव्वणाहं ।
संजमधारिहिं सण्णाणचक्खु ।
सावइहिं महाकइ किर गणंति ।
संखेज्ज तिरिक्ख णमंसणिज्ज ।
छेइल्लु ज्ञाणु दढयर धरेवि । 10
ओसारिवि देउ तिदेहणियलु ।
गुरुजोयम्भासें तहिं जि दियहि ।
सिद्धाइं रिसिहिं पणमामि ताइं ।

घत्ता—तमहारहिं जलणकुमारहिं जिणसरीरु संकारिउं ॥

णीसल्लहिं घल्लियफुल्लहिं अमरिंदहिं जयकारिउं ॥ १३ ॥ 15

14

संपण्णदुवालसतवविहूइ
अवरु वि समदमसंजमपसत्थि
सुण्हपुरिसुत्तमगुणणिहाणु
पंचसयधणुणयमणुयदेहि
उत्तंगुं काउ दिण्णायणाउ
पयपालहु अरिहहु पय णवेवि
मई णउ रुद्धी सल्ले अणेण
उपण्णउ कयदह्विहवियणि
अट्टारहसायरपरिमियाउ

पुणु भासइ गणहरु इंदभूइ ।
वित्तउं अणंतजिणणाहतिथि ।
सुणि मागहेसहरिवलपुराणु ।
इह जंवुदीवि सुरदिसिविदेहि ।
णंदउरि महावलु णाम राउ । 5
रिसि जायउ तणयहु रज्जु देवि ।
तणुचाउ करिवि सल्लेहणेण ।
सुर सहसारइ सहसारकप्पि ।
किं वण्णामि सुखरु सुद्धभाउ । 10

घत्ता—इह भारहि पयडियसुहवहि पोयणपुरि चिरु होंतउ ॥

वसुसेणउ तृथमणथेणउ णरवइ वइरिकयंतउ ॥ १४ ॥

13 १ A सहासकृण. २ AP सिक्खुयहं. ३ A वसुसहस्र सिद्ध°; P वसुसहस्रं सिद्ध°. ४ AP वेउव्वणाहं. ५ A सणाणचक्खु. ६ P omits गण. ७ A अमवासहो णिसाहे; P अमवासा-
णिसीहि. ८ A सदुत्तराइं. ९ A सकारिउ.

14 १ P has before this: जिणतणु पणवेप्पिणु गउ सुरिंदु, धरणेंदु णरिंदु खगिंदु चंदु;
K gives it in margin in second hand. २ A संपुणु. ३ AP उत्तंग काउ. ४ AT मह
णावरुद्ध. ५ AP दहवियवियणि. ६ AP तियमण.

13 10 b छेइल्लु ज्ञा णु अन्तिमध्यानम्. 11 b ति दे ह णि य लु औदारिकतैजसकर्मणदेहत्रय-
निगडम्.

14 2 a संपण्ण° उत्पन्ना. 5 b सुरदि सि वि दे हि पूर्वविदेहे. 6 a दिण्णायणाउ दिग्गज-
नादः. 7 a पयपालहु प्रजापालतीर्थकरस्य. 11 सुहवहि° शुभपथे. 12 तृथमणथेणउ स्त्रीमनसः स्तेनः.

LVIII.15.1]

पुष्पयंतविरयउ

[अणतसुप्पहमहसूयणकहंतरे

15

मुहंइदोहामियसरयचंद
रइरहसपसाहियजोव्वणाइं
तामायउ जियपडिक्खेदंहु
अइरावयकरथिरथोरवाहु
वसुसेणं मण्णिउ परममित्तु
अवलोइवि णंदहि चारु वयणु
अवलोइवि णंदहि खीणु मज्झु
विहु सहंहुं ण सक्किउ मयणवाणु
वसुसेणं दइयविओइएण
वउं लइउ पासि णासियसरासु
अप्पउं दंडिउ छंडिउ ण माणु

घत्ता—तवचरणहु खंचियकरणहु हउं फलु एत्तिउं मग्गमि ॥

परयारिउ सो खलु वइरिउ मारिवि परभवि वग्गमि ॥ १५ ॥

16

तहु रुहिरवारिधाराइ जेव
इय वंधिवि दुहु णियाणसल्लु
संभूयउ तहिं सहसारसग्गि
तहिं दिट्ठउ तेण महावलेण
वद्धउ सणेहु कीलाविसालु
तहिं कालि सहिवि णाणाकिलेसु
इह भारहि कासीणामदेसिं
पुहईसरु तहिं णामें विलासु
एयहं दोहं मि लक्खणणिउत्तु

घत्ता—रणि मिलियहं परमंडलियहं भुयवलु पवलु विजित्तउं ॥

तें सुहयरु रूपयगिरिवरु धरिवि महीयलु भुत्तउं ॥ १६ ॥

15 १ AP मुहंइदो. २ A पडिक्खेदंहु; P पडिक्खेदंहु. ३ A चंडसासणपयंडु. ४ A सुहडगमि. ५ AP झरइ. ६ A ओहुल्लंभवयणु; P उहुल्लंभवयणु. ७ A सहिवि. ८ AP वउ.

16 १ A मोहंभुगिल्लु but T मोहजलार्दः. २ AP देसु. ३ A पुरवरवरविसेसु; P पुरि
वरवरविसेसु. ४ AP महसूयणु. ५ A तं सुहयरु.

15 4 b सुहडगणि सुभयाग्रणीः; मलयणाहु मलयदेशस्वामी. 6 b ओहुल्लंभवयणु
शुष्यद्वदनः. 9 b विहिणिचेइएण विधिना कृत्वा निस्तेजस्केन, पुण्यहीनत्वान्निर्वलेन. 13 परयारिउ
पारदारिकः; वग्गमि नृत्यं करोमि.

16 1 b परिहवपडु परिभव एव पटो वस्त्रम्. 2 b मोहंभुगिल्लु मोहजलार्दः. 9 a लक्खण-
णिउत्तु लक्षणयुक्तः. 11 तें तेन मधुसूदनेन.

17

जहिं वरिसहं लक्खइं णिट्ठियाइं
तहु भुंजंतहु लच्छीविलासु
दारावइपुरि णं दससयक्खु
तहु जयवइ अवर वि अत्थि वीय
कालेण भुवणि किर को ण गसिउ
पढमाइ महावलु पुत्तु जणिउ
सुप्पहु पुरिसुत्तमु णामधारि
ते वेणिण वि पंडुरकसणवण्ण
ते वेणिण वि साहियसिद्धविज्ज

जहिं वरिससयाइं जि संठियाइं ।
तहिं अवसरि सुणि अवरं वि पयासु ।
सोमप्पहु पहु णवपउमचक्खु ।
लहुइं पणइणि णामेण सीय ।
सुरवरु सहसारविमाणलहसिउ । 5
वीयइं जो चिरु वसुसेणु भणिउ ।
ते वेणिण वि हलहरदाणवारि ।
ते वेणिण वि उण्णयपुण्णधण्ण ।
ते वेणिण वि खयरामरहं पुज्ज ।

घत्ता—हरिकंधर धवलधुरंधर जोइवि कलहपियारउ ॥ 10
महिरायहु दावियघायहु जाइवि अक्खइ णारउ ॥ १७ ॥

18

भो भो महसूयण सुहडसीह
सुंदर सोमप्पहदेहजाय
दारावइपुरवरि दोणिण भाय
णं तुहिणंजणमहिहर महंत
पण्णाससरासणदेहमाण
तहिं कालेसलोणउ भणइ एम्भ
को अण्णु राउ मइं जीवमाणि
आरुसेप्पिणु दुम्मियमणेण
पडिवक्खपसंसियविक्रमासु
पभणिउं भो भो लहु देहि कप्पु

समरंगणि को तुह लुहइ लीह ।
मइं दिट्ठा सुणि रायाहिराय ।
सक्कु वि णउ पावइ ताहं छाय ।
थिर तीसवरिसलक्खाउवंत ।
संगामरंगणिव्वृढमाण । 5
भो सुप्पह माहिवइ तुहुं जि देव ।
को जीवइ गुणसंणिहियवाणि ।
ता दूउ दिण्णु महसूयणेण ।
गउ तासु पासि पुरिसुत्तमासु ।
अवियक्खणु किं किर करहि दप्पु । 10

घत्ता—पहु मण्णहि कलि अवगण्णहि करि उत्तउं महु केरउं ॥
महसूयणि भिडिय महारणि ण रंमइ खग्गु तुहारउं ॥ १८ ॥

17 १ AP तहिं. २ AP अवर. ३ P णउ पउम°. ४ AP °विवाण°. ५ P वीयउ.
६ AP पुण्णवण्ण.

18 १ A लहइ. २ AP तीसलक्खवरिसाउअंत. ३ AP काले. ४ AP दूमिय°. ५ A
धरइ; K धरइ but corrects it to रमइ.

17 1 a णि ट्ठियाइं गतानि. 2 b पयासु प्रकाशः महिमा. 3 a दससयक्खु इन्द्र इव
सहस्राक्षः. 5 b °लहसिउ च्युतः. 6 a पढमाइ प्रथमया जयावत्या. 7 b °दाणवारि विष्णुः. 9 a
सा हि य सि द्ध वि ज सर्वेभ्यः साधिकसिद्धविद्यौ. 11 णारउ नारदः.

18 1 b लुहइ स्फेद्यति; लीह रेखा. 6 a कालसलोणउ वासुदेवः. 8 a दुम्मिय-
मणेण सखेदचित्तेन. 11 अवगण्णहि सुञ्च.

19

तं णिसुणिवि भासइ सीरधारि
अम्हारउ करु मग्गइ अयाणु
अम्हारउ करु सहं धणुहरेण
अम्हारउ करु चक्केण फुरइ
अम्हारउ करु तहु कालवासु
तं सुणिवि महंतउ गउ तुरंतु
ण समिच्छइ संधि ण देइ दवु
तं णिसुणिवि मणि उप्पण खेरि
संणद्ध सुहउ हणु हणु भणंति
आरोहचरणचोइयमयंग
धाइय रहंवर धयधुव्वमाण
णिग्गउ आरुसिवि राउ जाम
आयउ रिउ हय दुंदुहिणिणाउ

भो दूय म कोक्कउ गोत्तमारि ।
किं ण मरइ रंणि सो हम्ममाणु ।
अम्हारउ करु सहं असिचरेण ।
अम्हारउ करु तहु जीउ हरइ ।
जिणु मेळिंवि अम्हइं भिच्च कासु । 5
विण्णवइ ससामिहि पय णमंतु ।
पर चवइ रामु केसउ सगवु ।
हय रसमसंति संणाहमेरि ।
दट्ठोड रुद्ध दढंभुय धुणंति ।
धीरासवारवाहियतुरंग । 10
गयणयलि ण माइय खगविमाण ।
चरपुरिसहिं कैहियउं हरिहि ताम ।
थिउ रणभूमिहि वड्डियकसाउ ।

घत्ता—तं णिसुणिवि णियभुय धुणिवि केसउ जंपइ कुद्धउ ।

मरु मारमि पलउ समारमि रिउ वहुकालहुं लद्धउ ॥ १९ ॥ 15

20

हरिवाहिणिखगवाहिणिसमेय
रह तुरय दुरय णरवरउद्ध
चलचमरलत्तधयल्लणसेणु
दसदिसिर्वहभरिय ण कहिं मि माइ
फणि तेण भरेण ण केमं मरइ
णरभोयणकइ रोमंचियाइं

णिग्गय वेणिण वि हिमगरलतेय ।
मज्जायविवज्जिय णं समुद्ध ।
उग्गयधूलीरंयकविलवणुं ।
महि वज्जघडिय विहडिवि ण जाइ ।
धुयफडकडप्पु थरहरइ सरइ । 5
सुपहयइं भूयइं णच्चियाइं ।

19 १ AP सो रणि. २ AP धणहरेण. ३ AP भुयवलि. ४ P धारासवार. ५ A रह रणि धय°. ६ AP साहिउं. ७ AP विहुणिवि.

20 १ AP णरवरउद्ध. २ AP मज्जायमुक्क णं चल समुद्ध. ३ A °सेण. ४ A धूलीरव°. ५ A °वण. ६ A °दिसवह°. ७ AP कह व. ८ A वण° but corrects it to णर in second hand.

19 2 a करु राजदेयम्. 8 a खेरि वैरम्. 15 पलउ समारमि प्रलयकालमानयामि.

20 1 b हिमगरलतेय धवलवर्णः कृष्णवर्णश्च. 2 a दुरय गजाः. 4 b वज्रघडिय वज्र-
घटितेव. 5 b °फडकडप्पु °फणासमूहः. 6 a णरभोयणकइ नरा एव भोजनं तस्य कृते; b सुपह-
यइं सुप्रभूतानि प्रचुराणि.

विणिण मि सेण्णइं समुहागयाइं
जयगोमिणिमेइणिलंपडाइं

आलगइं तासियदिग्गयाइं ।
मुसुमूरियचूरियभडथडाइं ।

घत्ता—दप्पिड्डइं वेणिण मि दिट्ठइं सेण्णइं समरि मिडंतइं ॥
हलसूलैइं शसकरवालहिं पहरंताइं पडंतइं ॥ २० ॥

10

21

पवरासवारवेढियरहोहि
जोहंघिदलियमंडलियमउडि
वियडियकवाडसंदोहणीडि
मीडामहग्घजुज्झंतवीरि
णीरेरुहसममुहपंकएण
कयहलणित्तेइयकयखलेण
वलएवहु पइसरु सरणु अज्ज
कज्जु वि मइं अक्खिउ तुज्जु सारु
आरुहसु म जमसासणु अजाण
माणहि मा महुं रणि वाणविट्ठि

रहसंकडि णिवडियविविहजोहि ।
मउडुच्छलंतमणिकिरणविउडि ।
णीडाहिरुदसुरवरसमीडि ।
वीरंगलियकीलालणीरि ।
पंकयणाहें दप्पंकएण ।

5

खलु दुच्छिउं दुहमभुयवलेण ।
अज्ज वि णउ णासइ मिक्तकज्जु ।
सारुइ मुइ अवरु वि हत्थियारु ।
जाणेण जाहि मुक्काहिमाण ।
विट्ठि वै भीसण तुह हणइ तुट्ठि ।

10

घत्ता—पडिकण्हें भणिउं सैतण्हें फलवज्जिउ किं गज्जहि ॥
घणुदंइं डिंभय कंडें रे कुमार मइं तज्जहि ॥ २१ ॥

22

दे देहि कप्पु किं जंपिण
तुहुं किंकरु हउं तुहुं परमणाहु
इय भणिवि विसमभडघाइणीइ
सीयासुएण भग्गइ अणीइ
ता रिउणा घल्लिउ फुरियधारु

दुण्णयवंतें सुइविप्पिण ।
किं वद्धउ विहलु पडुत्तगाहु ।
जुज्झिउ विज्जइ वडुरुविणीइ ।
वडुरुविणि जिय पडिरुविणीइ ।
रहचरणु चवेलु सहसारुफारु ।

5

१ P समुहं गयाइं. १० A हलसूलिहिं. ११ AP वरकरवालहिं.

21 १ A जोहोहदलियं. २ AP दोच्छिउ. ३ A वि. ४ AP सयण्हें. ५ AP डिंभियकंडें.

22 १ A वडुरुपिणि. २ A तरणु. ३ AP सहसारु फारु.

8 b °भडथडाइं °भट्समूहानि.

21 1 a °वेढियरहोहि °वेष्टितरथौवे. 2 a जोहंघि° योधपादैः. 3 a वियडियं विस्फु-
टितम्. 4 a मीडामहग्घं मा च ईडा च ताभ्यां महाघ्नः. 5 णीरेरुहं पङ्कजम्. 8 b सारुइ लक्ष्मी-
रुचिम्. 12 डिंभय हे शिशो.

22 2 b विहलु विफलम्. 4 a अणीइ सैन्ये.

गिरिधरणिवल्यचालणवलेण तं हरिणा धरियउ करयलेण ।
 सो रेहइ तेण सुणिम्मलेण णवमेहु व रविणा णित्तलेण ।
 णियेरूवपरज्जियणित्तणेण अलियंजणसामे पत्तलेण ।
 पुणु भणिउ वइरि रे सुप्पहासु करि केर म जाहि कयंतवासु ।
 पालियतिखंडमंडियधरेण पडिजंपिउं पडिदामोयरेण । 10
 तुहुं सुप्पहु विणिण वि मज्झु दास को गवु रंहं रे हयास ।
 सरसलिलि रंहंसयाइ अत्थि किं तेहिं धरिजइ मत्तहत्थि ।
 मरु मरु मारंतहु णत्थि खेउ संभरहि को वि णियइहुदेउ ।
 यत्ता—असमिच्छिवि पुणु णिब्भच्छिवि चक्के रिउसिरु तोडिउ ॥
 हरिहंसं लद्धपसंसं णं रणंतरुहलु साडिउ ॥ २२ ॥ 15

23

मंहिरक्खसि खद्धणिमासखंड पुरिसुत्तमेण भुत्ती तिखंड ।
 पत्थिव पसु गिलइ ण कहिं मि धाइ ओहच्छइ केण वि सहं ण जाइ ।
 कालेण कणहु गउ अवहिठाणु हलिणा चित्तिउ रिसिणाहणाणु ।
 णिल्लुंचियकुंतलु करिवि सीसु जायउ सोमप्पहगुरुहि सीसु ।
 परिसेसिवि भवसंसरणवित्ति थिउ भूसिवि मोक्खमहाधरित्ति । 5
 जहिं भुक्खु णत्थि आहारवग्गु जहिं णिद ण मंदिरु सयणवग्गु ।
 जहिं कामिणि कामु ण रोसु तोसु जहिं दीसइ एक्कु वि णाहिं दोसु ।
 जहिं वाहि ण विज्जु ण मलु ण ण्हाणु जहिं अप्पे अप्पउं जाणमाणु ।
 इच्छइ पेच्छइ णीसेसु ताम तिहुयणु अणंतु आयासु जाम ।
 संतेण समियफुल्लउहेण चउथेण तेण सीराउहेण । 10

यत्ता—ववगयरइ भरहेरावइ जं णरेहिं आराहिउं ॥
 तं सिद्धउं सिवसुहुं लद्धउं पुष्पदंतजिणसाहिउं ॥ २३ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिण महा-
 कइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे अणंतणाहसुप्पहपुरिसुत्तममहसूयणकहंतरं

णाम अट्ठवण्णासमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ५८ ॥

३ AP णित्तवेण. ४ A omits 8a. ५ AP °मंडलवरेण. ६ A तो जंपिउं पडि°; P ता जंपिउं पडि°. ७ A महु मारंतहु. ८ AP णिब्भच्छिवि. ९ P णं णवसररुह पाडिउ.

23 १ AP have before this: बहुपाउ करिवि बहुभोयसत्तु, तमतमि पत्तउ पडिलच्छि-
 कंतु. २ AP सयणमग्गु. ३ AP अप्पइ अप्पउं जायमाणु. ४ AP अच्छइ. ५ A पुल्लाउहेण. ६ AP चोत्थेण. ७ AP तं लद्धउं सिवसुहुं सिद्धउं. ८ AP °पुरिसोत्तम°. ९ AP अट्ठावण्णा°.

7 b णित्तलेण निर्दोषेण, भासुरेणेत्यर्थः. 9 b केर आज्ञा. 13 a खेउ कालक्षेपः.

23 1 a °णि मा स नृमांसम्. 4 a अवहिठाणु सप्तमनरके अवधिष्ठानं नरकविलम्. 6 a परिसेसिवि परित्यज्य. 7 a भुक्खु मोदकादिकं भक्ष्यम्. 9 a विज्जु वैद्यः. 11 °फुल्लाउहेण °कामेन.

LIX

जिणु धम्मु भडारउ तिहुवणसारउ मइ जडेण किं गिज्जइ ॥
चवलुकलियायर भरियउ सायर किं कुडुवेण मविज्जइ ॥ भुवकं ॥

1

लच्छीरामालिगियवच्छं	उण्णयसिरिवच्छं ।	
दिव्वज्जुणिं छत्तत्तयवंतं	कंतं भयवंतं ।	
भामंडलरुइणिज्जियचंदं	भव्वकुमुयचंदं ।	5
अमरमुक्ककुसुमंजलिवासं	देवं दिव्वासं ।	
बुद्धं बहुसंघोहियसुरवं	जयदुंदुहिसुरवं ।	
वरकंठीरवपीढारूढं	मीमंसारूढं ।	
पंचिंदियभडसंगरसूरं	भुवणणलिनसूरं ।	
मंदरादिधीरं सवरहियं	रायरोसरहियं ।	10
दूरुज्झियमायाविरहंसं	मुणिमणसरहंसं ।	
एयाणेयवियप्पविवायं	मोहमेहवायं ।	
पायपोमपाडियगिग्वाणं	उग्गयगिग्वाणं ।	
दिसिणासियदुण्णयसारंगं	हयवसुसारंगं ।	

All mss., A, K and P, have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:—

अत्र प्राकृतलक्षणानि सकला नीतिः स्थितिश्छन्दसा-
मर्थालंकृतयो रसाश्च विविधास्तत्त्वार्थनिर्णीतयः ।
किं चान्यद्यदिहास्ति जैनचरिते नान्यत्र तद्विद्यते
द्रावेतौ भरतेशपुष्पदशनौ सिद्धं ययोरोदशम् ॥ १ ॥

K reads ते चार्थनिर्णीतयः for तत्त्वार्थ^०; देवेतौ for द्रावेतौ, and भरताख्य^० for भरतेश^०;
P reads देवेतौ भरते तु पुष्प^०. K has a gloss on देवेतौ as देवत्वं इतौ प्राप्तौ देवेतौ.

1 १ A जिणधम्मु. २ P किं तं.

1 2 °उ क ल ि या य र उ त्कलिकाकारः कल्लोलसमूहयुक्तः; कुडुवेण मानप्रमाणविशेषेण. 3 b °सि रि व च्छं श्रीवृक्षमशोकवृक्षम्. 4 b भयवंतं ज्ञानिनम्. 6 b दि व्वा सं दिग्गसनम्. 7 a °सुरवं °सुरपतिम्; b °सुरवं शोभनशब्दम्. 8 b मी मं सा रूढं मीमांसाविचाररूढं परीक्षाप्रसिद्धमित्यर्थः. 10 a स व र हियं स्वपरहितं भिन्नहितं वा. 11 a °मा या वि र हं सं मायाविरहयोरंशं भागम्. 13 b उ ग य गि व्वा णं उद्गता निष्पन्ना गीर्वाणाः पण्डितगणधरदेवादयो यस्मात्; अथवा उन्नतप्रीवाणां मिथ्यादृष्टीनां ध्वस्तसंबन्धिनम्. 14 a दु ण्ण य सा रं गं °दुर्मतहरिणम्; b ह य व सु सा रं गं हतद्रव्यलक्ष्म्यनुरागम्.

LIX.1.15]

पुण्यतविरइयउ

[धम्मसुदंसणाइकहंतरं

तवहुयवहहुयवम्महधम्मं
भणिमो तस्स चरित्तं चित्तं

णमिऊणं धम्मं ।
रंजियपरचित्तं ।

15

घत्ता—जिह अक्खइ गोत्तमु उत्तमु णित्तमु सत्तमु सेणियरायहु ॥
तिह हउं दुक्कियहरु कहंमि कहंतर भरहहु भव्वसहंयिहु ॥ १ ॥

2

धादइसंडइ पुव्वदिसायलि पुव्वविदेहइ अंकुरपल्लवसोहियपायवि माहवगेहइ ।
सीयातीरिणिदाहिणतीरइ वच्छयदेसइ पुरिहि सुसीमहि दसरहु राणउ जयसिरिसेसइ ।
सुपसाहियसिरु बुहयणवच्छलु णिवसइ केहउ चापं भोपं विहवें रूवें वम्महु जेहउ ।
रयणिसमागमि गिलियउ छणससि अब्भपिसापं खीरामेलउ णावइ णापं दिट्ठउ रापं ।
चित्तिउ णियमणि सच्छसहावें वियलियदप्पे अमयकलायरु जेम णिसायरु गसिउ विडप्पे 15
तेम गसेवउ जीउ पुसेवउ कूरकयंतं णिव्वयवंतं कारिमजंतं काइं जियंतं ।
एव चवेप्पिणु रज्जि थवेप्पिणु अइरहु णंदणु संगु मुएप्पिणु गउ तउ लेप्पिणु णिम्माणुसु वणु ।
पढिउ सुयंगइ सो एयारह णिट्ठइ झिज्जिवि तिहुवणखोहणु तित्थयरत्तणु पुणु समज्जिवि ।
पावविणालें मुउ संणासं गउ सव्वत्थहु जगि णउ काइं मि दीसइ दुग्गमु धम्मसमत्थहु ।
जंतसणाडिहि लहुयउ गरुयउ काइं वि अच्छइ तं णियणाणं एक्कु करंगउ जाणइ पेच्छइ । 10
सो तिहिं तीसहिं पक्खहिं गलियहिं सासु पउजइ तेत्तियवरिससहासहिं संखइ झीणइ भुंजइ ।
सुक्कलेसु ससिसुक्कवणु सुइं णिप्पडियारउ किं वणिज्जइ इंदु चंदु अहमिंदु भडारउ ।
तेणं तित्तीससमुदमाणु परमाउसु भुत्तउं परियाणिवि उव्वरिउं सेसु छम्मासु णिरुत्तउं ।
पेसणु पढमें सयमहिण जक्खिदहु सिट्ठउं कुरु कुरु जिणपुजाविहाणु परमागमि दिट्ठउं ।
घत्ता—सुणि जंबूदीवइ ससिरविदीवइ भरहखेत्ति जणपउरइ ॥ 15
महेराउ णरेसरु सुरकरिकरकरु अत्थि जक्ख रयणउरइ ॥ २ ॥

३ AP णविऊणं. ४ P omits चित्तं. ५ A कहवि. ६ P °सयायहु.

2 १ A °सिरि. २ P णिवइ स. ३ A गसेवउ. ४ A पुसेवउ. ५ AP read this line as पढिउ सुयंगइ सो अविहंगइ एयारह पुणु; P adds after this: सरिवि सुहंगइ दहधम्मंगइ सोसिवि णियतणु; AP add after this: छत्तीस वि गुणसहिंए तवणिट्ठइ (A तवणिट्ठविएं झिज्जिवि. ६ P एक्क. ७ A सो तेतीसहि. ८ A सुह°. ९ A तिणि तेत्तीस°. १० A पुण जंबू; P मुणि जंबू°. ११ P जणे पउरइ; K जणपवरइ but corrects it to जणपउरइ. १२ A मेहराउ; P महाराउ.

15 a °वम्महधम्मं कामदेवधनुः. 17 सत्तमु अतिशयेन प्रशस्तः.

2 1 a पुव्वदिसायलि पूर्वमेरौ; b माहवगेहइ माधवा लक्ष्मीपतयः तेषां गृहके. 2 b-3 a जयसिरिसेसइ सुपसाहियसिरु जयलक्ष्मीशेषया पुष्पमालया प्रसाधितं शृङ्गारितं शिरो यस्य स राजा. 4 a अब्भपिसापं राहुणा. 5 b विडप्पे राहुणा. 6 a पुसेवउकूरकयंतं स्फोटयितव्यः क्रूर-कृतान्तेन यमेन; b णिव्वयवंतं व्रतरहितेन; कारिमजंतं शरीरेण; जियंतं जीवता. 9 a सव्वत्थहु सर्वार्थसिद्धिदिमानं गतः. 10 b एक्कु करंगउ एकहस्तकायः, अथवा एकाङ्गुलिवत्. 11 a तिहिं तीसहिं त्रिभिस्त्रिंशता च. 12 a सुइ शुचिः; णिप्पडियारउ प्रवीचाररहितः. 15 a पढमें सयमहिण प्रथमेन देवेन्द्रेण, सौधमेन्द्रेण. 17 महाराउ महसा तेजसा राजितः भानुराजा.

3

पुरंधि तस्स सुप्पहा	सई अणंगमापहा ।	
जणेदिही जिणेसरं	रईणिसादिणेसरं ।	
पुरं णिवद्धतोरणं	घरं समंत्तवारणं ।	
करेहि तं तथा तुमं	कुलक्कमागयं इमं ।	
णमंसिउं सुराहिवं	तओ गओ धणी भुवं ।	5
णवप्पसंडिपीयलं	अणेयखाइयाजलं ।	
अणेयवण्णसालयं	अणेयणट्टसालयं ।	
अणेयकेउल्लायं	अणेयतूरणाइयं ।	
अणेयदारदावणं	अणेयवल्लरीवणं ।	
अणेयसुंदरावणं	अणेयतिथपावणं ।	10
कयं पुरं महासरं	तहिं चि रायमंदिरं ।	

घत्ता—तहिं पच्छिमरयणिहि सुत्तइ सयणिहि दीसइ देविइ कुंजरु ॥
पसुवइ पंचाणणु विप्फुरियाणणु मयमारणणहपंजरु ॥ ३ ॥

4

अवरं वि सिरिदामइं दिट्ठिहि सोम्मइं ढोइयइं	
णहि पंडुरतंवइं ससिरविविंवइं जोइयइं ।	
दुइ मीण रईणड दुइ मंगलघड सरयसरु	
जलणिहि जलभीसणु सेहीरासणु सकघरु ।	5
उरगिंदणिहेलणु णाणामणिगणु सत्तसिहु	
मुद्धइ अवलोइउ मणि संमाइउ भणिउ पहु ।	
मइं दिट्ठा सिविणय सोलह सिविणय देंतु सुहुं	
फलु ताहं भडारा णवरसारा कहहि तुहुं ।	
पइ कंतहि अक्खइ गुज्झु ण रक्खइ भुयणगुरु	
तुह होसइ तणुरुहु णवसररुहमुहु गुणपउरु ।	10

3 १ AP जणेइही. २ P सम्मत्त°. ३ A तहिं च राय°.

4 १ AP अवर. २ AP सुविणय. ३ A णवससरुहमुहु.

3 1 b अणंगमापहा कामश्रीसदृशी. 2 a जणेदिही जनिष्यति; b रईणि सादिणे सरं रतिरेव निशा तस्या विनाशसूर्यः. 5 b धणी धनदः. 6 a णवप्पसंडिपीयलं नवसुवर्णपीतम्. 10 a सुंदरावणं शोभनहट्टं आपणम्. 11 a महासरं सरोयुक्तम्; b तहिं चि तत्रैव नगरं.

4 3 सरयसरु पद्मसरः. 5 सत्तसिहु सत्ताचिरिभिः. 7 सिविणय देंतु सुहुं श्रीविनतानां राज्ञां सुखं ददत् त्वम्. 10 णवसररुहमुहु नवपङ्कजमुखः.

LIX.4.11]

पुष्पयंतविरइयउ

[धम्मसुदंसणाइकहंतरं

तं णिसुणिवि राणी णं सहसाणी घणरविण
 णच्चइ सिंगारें रसवित्थारें णवणविण ।
 हेमुज्जलभित्तिहिं उग्गयदित्तिहिं जियतवणि
 वोलावियं अयणइं पडियइं रयणइं णिवभवणि ।
 वइसाहइ मासइ तेरसिदिवसइ ससिधवलि 15
 थिउ गब्भि जिणेसरु अहममेसरु गलियमलि ।
 रेवइणक्खत्तइ णविउ पवित्तइ सुरवरहिं
 आयहिं दिहिकंतिहिं सिरिहिरिकित्तिहिं अच्छरहिं ।
 चउसायरमेत्तइ सिद्धि अणंतइ मयमहणु
 अंतिमपलद्धइ धम्मविउद्धइ गइ णिहणु । 20
 माहम्मि रवणणइ धर्णपउणणइ जणियसुहि
 ओसाकणसंकुलि णवतणकोमलि तुहिणवहि ।
 सियपक्खहु अवसरि तेरसिवासरि दिण्णदिहि
 उप्पण्णउ जगगुरु सिरिसेवियउरु णाणणिहि ।
 गुरुजोइ सुरिंदहिं ण्हविउ फणिंदहिं सुरगिरिहि 25
 आणिवि पियवाइहि अप्पिउ मायहि सुंदरिहि ।
 गउ सक्कु सुहम्महु पणविवि धम्महु पणइसिरु
 वड्डइ परमेसरु रूवे जियसरु महुरगिरु ।
 घत्ता—पणयालसुच्चावइं उज्जुयभावइं गरुणं तणु तुंगत्तं ॥
 तेलोक्कहु सारें अरुहकुमारें जणु रंजिउ धणु देंतं ॥ ४ ॥ 30

5

ताव कुंअरत्तणे	देवकयकित्तणे ।
लक्खजुयसंजुयं	अद्धलक्खं गयं ।
वच्छरविसेसंहं	अच्छरसुरेसंहं ।
विरइय अणिंदओ	जसविडविकंदओ ।
इंदकयणहाणओ	जायओ राणओ ।

5

४ A सहसीणी; P सहसाणी. ५ P वोलाविय, ६ A अट्टसिदिवसइ, ७ AP णववि, ८ A धम्मपउ-
ण्णइ, ९ P उंसा° १० A गुरुजोय, १३ AP पणयसिरु, १२ A सच्चावइं.

5—१ AP कुमरत्तणे, २ P विसेसेहि, ३ P सुरेसेहिं, ४ AP विरइयाणंदओ.

11 सहसाणी मयूरी, 12 णवणविण नवनवेन, 14 वोलाविय यापितानि; अयणइं षण्मासपर्यन्तम्.
15 अससिधवलि कृष्णे, 17 णविउ नमस्कृतः, 22 ओसाकण° अवश्यायकणाः, 25 गुरुजोइ
पुष्यनक्षत्रे, 27 पणइसिरु प्रणतशिराः.

एकृणसट्टिमो संधि]

महापुराण

[LIX.6.3

वयसमोलक्खहं	गयहं कयसोक्खहं ।	
चंदिमाकंतिया	उक्क णिवडंतिया ।	
तेण अवलोइया	विहियणिव्वेइया ।	
सइं जि उम्मोहिओ	पुणु वि,संवोहिओ ।	
वरकुसुमहत्यहिं	दिव्वरिस्सित्यहिं ।	10
हरिहिं अहिंसिचिओ	वंदिओ अंचिओ ।	
सिहरलिहियंवरं	णाययत्तं वरं ।	
सिचियमारोहिउं	वम्महं जोहिउं ।	
मंदिरा णिग्गओ	सालवणमुवगओ ।	
माहि तेरहमए	दियहि सैमियंकए ।	15
पूसि सायण्हए	रहिउ रइतण्हए ।	
छट्टुववासओ	करिवि णिहिंयासओ ।	
णिवसहससंजुओ	मुणिवरिंदो हुओ ।	
खतिकंतापिओ	तुरियणाणंकिओ ।	
पुरिं वरविचित्तए	पाडलीउत्तए ।	20
भमिउ पिंडत्थिओ	विणयणविओ थिओ ।	
धण्णसेणालए	ढोइयं कालए ।	
भोयणं फासुयं	सव्वदोसच्चुयं ।	
जायपंचभुयं	दाणममरत्थुयं ।	
सहइ तवतावणं	करइ गुणभावणं ।	25

घत्ता—उवसंतइ मच्छरि गइ संवच्छरि खाइयभावहु आइउ ॥
 फुलंतपियालउं तुंगतमालउं तं सालवणु पराइउ ॥ ५ ॥

6

तहिं सत्तच्छयतरुहि तलि	खगउलमहुलि ।
छट्टुववासालंकियहु	अधिसंकियहु ।
पूसरिक्खि छणससिदिवसि	हइ कम्मरसि ।

५ A वयसमलक्खहं; P वयसमसुलक्खहं. ६ A णवकुसुम°. ७ A समयंकए. ८ A पिहियासवो. ९ A पुरघर°. १० AP पाडलीपुत्तए. ११ AP पासुयं.

6 १ AP °मुहलि.

5 6 a वयसमालक्खहं पञ्चसंवत्सरलक्षणाम्. 7 a चंदिमाकंतिया दीप्त्याक्रान्ता. 12 b णायदत्तं नागदत्ताम्; वरं वरामुत्तृष्टाम्. 13 b जोहिउं जित्वा. 15 b समियंकए चन्द्रसहिते. 19 b तुरियणाणंकिओ मनःपर्यायज्ञानयुक्तः. 26 खाइयभावहु आइउ घातिचतुष्टयं विनाशमागतम्.

6 1 b खगउलमहुलि पश्चिममूहमुखरे. 3 b कम्मरसि कर्मरसे कर्मसामर्थ्ये हते सति,

अवरण्हइ हूयउ सयलु	केवलु विमलुं ।	
आयउ तुरियउं सतियसयणु	दससयणयणु ।	5
थुणइ थुणंतु गहीरइणि	जय परममुणि ।	
धम्म ण णहयलि गिरिगुहिलि	णउ धरणिगलि ।	
धम्म ण णहाणि ण पसुगंसणि	ण सुरावसणि ।	
तुहुं जि धम्म जिणधम्ममउ	कयजीवदउ ।	
णरयपडंतहं दिण्णु करु	तुहुं दुरियहरु ।	10
हेरु तुहुं संकरु परमपरु	तुहुं तित्थयरु ।	
बुद्ध सिद्ध तुहुं महु सरणु	हयजरमरणु ।	
जिहं मणु धावइ णारियणि	उतुंगथणि ।	
जिह मणु धावइ भवणि धणि	णियवंधुयणि ।	
तिह जइ धावइ तुह पयहं	गयभवभयहं ।	15
तो संसारि ण संसरइ	ण हवइ मरइ ।	
जाइ जीउ तिहुवणसिरहु	तहु सिवपुरहु ।	
एवं थुणेवि पुरंदरिण	वीणासरिण ।	
समवसरणु णिम्मउ विउलु	तहिं जीवउलु ।	
धम्मचक्रपहुणा जिणिण	संवोहियउं ।	20
इंदियविसयकसायवसु	सुणिरोहियउं ।	

घत्ता—तहु वज्जियल्लम्महु देवहु धम्महु तवभरधरदढयरभुय ॥

चालीस मणोहर जाया गणहर विहिं गणणाहहिं संजुय ॥ ६ ॥

7

णवसयइं पुव्वपारयरिसिहिं	संदरिसियमोक्खमग्गादिसिहिं ।
चालीससहास सत्तसयइं	सिक्खुयहं णमसियगुरुपयइं ।
रिदुसयइं तिणिण सहसइं परहं	अवहिल्लहं संजमभरधरहं ।

२ AP add after this: देवें सयरायरु मुणिउं, जगु जाणियउं (A omits जगु जाणियउं); खणि जाइय (A जाइयउं) देवागमणु, छण्ह (A सुण्णय^०) गयणु; णाणाविहहिं पडाइयहिं, अव-
राइयहिं; संथुउ देउ सुराखरहिं, मउलियकरहिं; K gives these lines but scores them off.
३ A तुरिउ. ४ A पसुवहणे. ५ P has तुहुं before हरु. ६ A मह सुयणु. ७ P omits this
line. ८ A धावइ भवणि वणि; P धावइ णियभवणि धणि. ९ P तिहिं.

7 १ P भिक्खुयहं.

5 b दससयणयणु इन्द्रः. 7 a गिरिगुहिलि गिरिगह्वरे. 8 b सुरावसणि मद्यव्यसने.

7 1 a पुव्वपारय^० पूर्वपारगाणां ऋषीणाम्. 3 b अवहिल्लहं अवधिज्ञानयुक्तानाम्.

एकृणसद्विमो संधि]

महापुराण

[LIX.8.14.

चउसहस पंचसय केवलहिं
भयसहसइं विकिरियाइयहं
सहसाइं सट्टि चउसयजुयइं
दोलकखइं भणियइं सावयाहं
गिच्चाण मिलिय संखारहिय
पणवंति जासुं को तेण सहुं
गिंभागमि अट्टणवुत्तरहिं
चोत्थिइ पच्छिमपहरइ णिसिहि
संपण्णी धम्महु परमगइ

मणपज्जयाहं तइं मणवलिहिं ।
दोसहसइं वसुसयवाइयहं । 5
अज्जियहं मोहवासहु चुयइं ।
दुगुणाइं तयइं पालियवयाहं ।
संखेज्ज तिरिक्ख दिक्खसहिय ।
उवमिज्जइ हूइं चित्तं महुं ।
सह जइसएहिं कयसंवरहिं । 10
संमेयसिहरि अरिहहु रिसिहि ।
महुं देउ भडारउ सुद्धमइ ।

यत्ता—वंदारयवंदहु देहुं जिणिंदहु पुज्जिवि हयभवपासहु ॥
पहोजियरविमंडलु गउ आहंडलु गय अवर वि णियवासहु ॥ ७ ॥

8

धम्मवारिविहरणवोहित्थे
सेणिय हलहरचक्कराणं
णवसासंचियवसुमइंदेहे
णिवसइ णरवइ परदुव्विसहो
सो संसारजायणिव्वेयउ
काउं तवचरणं जिणदिट्ठं
पत्तो णिरसणविहिणा सग्गं
अट्टारहजलणिहिपरिमाणं
जइया तइया इह रीयगिहे
णाम सुमित्तो अप्पडिमल्लो
जुज्जे सो भुयवलमयमत्तो
ताम तेण परिमउलियणेत्तं

अस्सि परमधम्मजिणतित्थे ।
णिसुणहि चरियं णरपवराणं ।
जंवूदीवे अवरविदेहे ।
वीयसोयणयरे णरवसहो ।
दमवरपासे सुद्धिसंमेयउ । 5
विसहियकेसालुंचणणिट्ठं ।
तं सहसारं भोयसमग्गं ।
तस्सेयारहमे वोलीणे ।
णयरे घरसिरणच्चियवरिहे ।
दुज्जणहियउप्पाइयसल्लो । 10
रायसीहराएण णिहित्तो ।
परिभवदुक्खपरंपरछित्तं ।

यत्ता—णियरज्जु मुएप्पिणु तणयहु देप्पिणु जुण्णउं तणु व गणेप्पिणु ॥
चिण्णउं वउं दूसहु कयवम्महवहु कण्हसूरि पणवेप्पिणु ॥ ८ ॥

२ A जिह केवलहिं. ३ AP तियहं. ४ AP जासु सो केण सहुं. ५ A अट्टणवुत्तरेहिं. ६ A देवजिणिंदहु.

8 १ A अस्स. २ P णरवासहो. ३ P संसारहु जाय°. ४ °संमेयउ. ५ A रायहरे. ६ A वउ; P तउ.

4 b तइ तावन्तः केवलिप्रमाणाः; मणवलिहिं मनःपर्यायज्ञानसहितानाम्. 10 a गिंभागमि आषाढे शुक्ले.

8 1 a ° वो हित्थे प्रवहणे नौकायाम्; b अस्सि अस्मिन्. 4 b णरवसहो नरवृषभनामा. 9 b °वरिहे °मयूरे. 11 b णिहित्तो निराकृतो मानभङ्गं प्रापितः. 12 a परिमउलियणेत्तं परिसुकुलितनेत्रेण; b °छित्तं °स्पृष्टेन.

LIX.9.1]

पुष्कयंतविरइयउ

[धम्मसुदंसणाहकहंतरे

9

णवर पमाएं	माणकसाएं ।	
भीमें रुद्धउ	हियवइ कुद्धउ ।	
खरतवझीणउ	साहु अयाणउ ।	
पत्थइ तवहलु	होज्जउ भुयवलु ।	
आगामिणि भवि	भडेरवि रउरवि ।	5
जेण वियारमि	सो रिउ मारमि ।	
इय णिज्झाइवि	देहु पमाइवि ।	
सल्लकिलेसें	मुउ संणासें ।	
थिउं सुरविंदइ	हुउ माहिंदइ ।	
जाउ मणोरमि	अणुवमतणुरमि ।	10
आउअणिंदइ	सत्तसमुदइ ।	
जहिं जिणगीयइं	अच्छरगीयइं ।	
जहिं सवणिज्जइं	सुइरमणिज्जइं ।	
जें चिरु जित्तउ	राउ सुमित्तउ ।	
सो पत्थिवहरि	णं मत्तउ करि ।	15
हिंडिवि भववाणि	विहुरावलिघणि ।	
फलियधरायलि	इह कुरुजंगलि ।	
पंडुरगोउरि	हूयउ गयउरि ।	
राउ कुसीलउ	सो महुकीलउ ।	

घत्ता—करयलकरवालें भिउडिकरालें पुहइ तिखंडं पसाहिय ॥ 20
मंडलिय मउद्धर जेम धुरंधर तेम तेण घरि वाहिय ॥ ९ ॥

10

रज्जु कंसिणसुहसारउं अणहुत्तिहिं णियउं
कइवइ वरिसइं जइयहुं तहु जीविउं थियउं ।

9 १ AP अजाणउ. २ AP भडयणि. ३ A थिय. ४ P जिणगेहइं. ५ A अच्छरिगीयइं.
६ A तिखंडइं साहिय. ८ AP मउडधर.

10 १ A कसण^०. २ AP अणुहुंजिवि.

9 1 a पमाएं प्रमादेन. 2 a भीमें रौद्रेण. 5 b भडरवि रउरवि भटकोलाहले रौद्रे. 10 b
अणुवमतणुरमि अनुपमा शरीरस्य रमा शोभा यत्र. 11 a आउअणिंदइ आयुषा अनिन्ये. 12 a
जिणगीयइं जिनसंयन्धीनि गीतानि. 16 b विहुरावलिघणि दुःखपरंपराप्रचुरे. 19 b महुकीलउ
मधुक्कीडः. 21 मउद्धर मदोद्धराः; धुरंधर वृषभाः.

10 1 कसिण^० कृत्स्नं संपूर्णम्; अणहुत्तिहिं णियउं अनुभुक्तिं नीतम्.

— २५६ —

तइयहुं खगउरणाहहु सीहसेणणिवहु
 इक्खाउहि सुपसिद्धहु इह भरहुभवहु ।
 विजयादेविहि गम्भइ उप्पणउ धवलु 5
 सो णरवसहवरामरु भुयजुयवेलपवलु ।
 सुहिहिं सुदंसणु कोक्किउ कुलसरहंसवरु
 तहिं अवसरि माहिंदहु णिवडिउ सइं इयरु ।
 अहरविंवरुइणिज्जियणवरविंविंयिहि
 सो सुमित्तु सुउ जायउ उयँरइ अंविंयिहि । 10
 पुरिससीहु हक्कारिउ लहुयउ वंधवहिं
 पहु पमाणु संपत्तउ थणयथणधुयहिं ।
 ते वेणिं वि ससियरहिमकज्जलगरलणिह
 वेणिं वि ते सुरगिरिवरसंणिहमाणसिह ।
 वेणिं वि ते वल केसव वासवविहियभय 15
 ते विणिं वि नुवँसिरमणिकिरणारुणियपय ।
 ते विणिं मि संसेविय विज्जाजोइणिहिं
 समलंकिय हरिवाहिणिगारुलवाहिणिहिं ।
 ते तेहँ आयणिंवि परसिरिअसहणउ
 महुकीलउ आरुद्धउ रणि जुज्झणमणउ । 20
 पेसियदूएँ जाइवि वोह्लिय रायसुय
 किं तुम्हइं ण कयाइ वि एही वत्त सुय ।
 घत्ता—खोणीयलपालहु जो महुकीलहु कप्पु देइ सो जीवइ ॥
 हलहर सुहभायण सुणि णारायण अवरु जमाणु पावइ ॥ १० ॥

11

भग्गणरिंदो   तां गोविंदो ।
 माणमहंतो   भणइ हसंतो ।

३ A गोउरणाहहु; K गोउर° but corrects it to खगउर°. ४ A णरवसहु. ५ A °पवलवलु.
 ६ A णिवडिउ सो इयरु. ७ P अवरइ. ८ A थणयथणधुवहिं; P थणयथणधुयहिं. ९ AP वेणिं
 मि ते. १० AP णिव°. ११ AP तहा. १२ AP वोह्लिय जाइवि. १३ AP णिसुणि णारायण.

11 १ A तो.

4 इक्खाउहि इक्खाकुवंशे. 7 सुहिहिं सुहन्दिः. 8 सइं स्वयम्; इयरु सुमित्रचरः. 9 अहरेत्यादि अवर-
 विम्बकान्त्या निर्जिते तिरस्कृते रविविम्बे द्वे यया. 12 पमाणु संपत्तउ प्रामाण्यं प्राप्तः, सर्वोक्त्यो बभूवे-
 त्यर्थः; थणयथणधुयहिं स्तनपेषु बालेषु स्तन्यधुतेषु स्पर्शकेषु तरुणेषु च प्रामाण्यं प्राप्तः. 16 °किरण-
 रुणियपय °किरणैः अरुणितो पादौ ययोः. 17 विज्जाजोइणिहिं विद्यादेवताभिः. 19 तेहा तादृशौ.
 22 एही वत्त एषा वार्ता.

LIX.11.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[धम्मसुदंसणाइकहंतरं

भुवि जो मंदो	मइं सच्छंदो ।	
मग्गइ कप्पं	तमहं भप्पं ।	
करमि अदप्पं	किं माहप्पं ।	5
अत्थि पराणं	खग्गकराणं ।	
दोण्णीयमुक्कं	मोत्तूणेक्कं ।	
लंगलपाणिं	को पहु दाणिं ।	
मइं जीवतें	वइरिक्कयंतें ।	
वयणं चंडं	सुइवहकंडं ।	10
तं सोऊणं	चारु अदीणं ।	
विगओ दूओ	हरिसियभूओ ।	
कुंजरगइणो	तेण सवइणो ।	
कहिया वत्ता	कुरु रणजत्ता ।	
ण करइ संधी	लच्छिपुरंधी ।	15
लोलो रामो	कण्हो भीमो ।	

वत्ता—तक्खणि संणद्धउ उब्भियधुयधउ रोसैं कहिं वि ण माइउ ॥
हयतूरगहीरें सहुं परिवारें महुंकीडउ उद्धाइउ ॥ ११ ॥

12

रमणीदमणइं	रिउआगमणइं ।	
जूरियसयणइं	णिसुणिवि वयणइं ।	
जोइयभुयबल	णिग्गय हरि बल ।	
झल्लरि वज्जइ	दुंदुहि गज्जइ ।	
संचल्लिय चमु	हुउ महिविब्भमु ।	5
उक्खयखग्गइं	सेण्णइं लग्गइं ।	
भडकडवइणि	मोडियसंदणि ।	
फाडियधयवडि	तोडियगयगुडि ।	

२ A भमइ सच्छंदो. ३ A मंगइ. ४ A करुणाजुत्ता. ५ AP महुकीलउ.

12 १ A जोइवि. २ AP °मइणि. ३ P पाडिय°. ४ P °हयगुडि.

11 3 a मंदो जडः. 4 b भप्पं भम्म. 7 a दोण्णयमुक्कं दुर्णयमुक्कं बलभद्रम्. 8 b दाणिं इदानीम्. 10 b सुइवहकंडं कर्णपथाकृष्टवाणम्. 12 b हरि सियभूओ हर्षसंपन्नः, अथवा हर्षितानि भूतानि येन संग्रामजनकत्वात्. 14 b कुरु रणजत्ता रणयात्रां संग्रामप्रयाणं कुरु. 15 b — 16 a लच्छिपुरंधी लो लो लक्ष्मीलम्पटः. 17 °धुयधउ °आन्दोलितवज्रः.

12 7 a भडकडवइणि भटानां प्रकटचूर्णीकरणे. 8 b °गयगुडि गुडा गजपाखरः (पृष्ठा-स्तरणम्).

पहरणसंकडि	विहडाघियघडि ।	
सुरवरदारुणि	णवकोवारुणि ।	10
देहवियारणि	खेयरमारणि ।	
चुयजंपाणइ	खलियविवाणइ ।	
कुरयंधारइ	धणुंटेकारुइ ।	
धाइयवाणइ	लुयतणुताणइ ।	
रुहिरज्झलझलि	णरवरगोंदलि ।	15
मारियवारणि	तहिं पइसिवि रणि ।	

घत्ता—पडिसत्तुं वुत्तउं एउं अजुत्तउं जं मइं सहुं रणि जुज्झहि ॥
तुहुं भिच्च कुलीणउ हउं तुह राणउ एत्तिउं कज्जु ण वुज्झहि ॥ १२ ॥

13

दे देहि कप्पु	मा कालसप्पु ।	
पइं गिल्लउ अज्जु	अणुहुंजि रज्जु ।	
ता भणिउं तेण	दामोयरेण ।	
को एत्थु सामि	कहु तणिय भूमि ।	
कुलभूसणम्मि	सिरिसासणम्मि ।	5
भणु लिहिय कासु	बलु जासु तासु ।	
इय वज्जरंत	अमरिसंफुरंत ।	
आउहइं लेवि	अब्भिट्ट वे वि ।	
ते वरणरिंद	पडिहरिउविंद ।	
कयरोलियाउ	दाढालियाउ ।	10
पिंगच्छियाउ	वीहच्छियाउ ।	
फणिकंकणाउ	लंवियथणाउ ।	
उक्केसियाउ	रिउपेसियाउ ।	
वहुरूविणीउ	सुरकामिणीउ ।	
कण्हें हयाउ	णासिवि गयाउ ।	15

५ AP अलिङ्गंकारइ. ६ A °तणताणइ. ७ A पडिसत्ते.

13 १ P गिल्लइ. २ A अमरिसु. ३ AP वीहच्छियाउ. ४ A उक्कोसियाउ.

13 a कुरयंधारइ भूरजसा अन्धकारिते. 14 b तणुताणइ °तनुत्राणे कवचे. 15 b °गोंद लि युदे.
17 पडिसत्तुं प्रतिशानुणा.

13 6 a लि हि य लिखिता कस्य वर्तते भूः; यः सुभटस्तस्य भूर्भवतीति प्रसिद्धमेतत्. 10 a
क य रो लि या उ कृतकोलाहलाः. 13 a उक्केसियाउ ऊर्ध्वकेशिकाः.

LIX.13.16]

पुष्पयंतविरइयउ

[धम्मसुदंसणाइकहंतरे

परणिक्खिणेण   करिउरणिवेण ।
 चालिवि गुरुकु   उम्मुक्खं चकु ।
 आरालिफुरिउं   कण्हेण धरिउं ।
 दाहिणकरेण   णं गहवरेण ।
 कसणेण तंनु   णवभाणुविंनु ।
 पुणु भणिउ पिसुणु   महुक्कील णिसुणु ।

20

घत्ता—रेरे रिउकुंजर दढदीहरकर सीरिहि सरणु पढुक्कहि ॥
 एवहिं असिजीहहु महुं णरसीहहु कमि पडियउ कहिं चुक्कहि ॥१३॥

14

इय भणिवि सयडंगु अणेण पमेल्लियउं   उरयलु वइरिहि विउलु वियरिवि घल्लियउं ।
 दो वि पंचचालीसधणुणयदेहधर   सुहुं दहलक्खइं वरिसहं थिय भुंजंत धर ।
 ते हलहरहरिराणा मंगलभासिणिइ   वीर वे वि आलिंगिय विजयविलासिणिइ ।
 खयकाले मुसुमूरिउ पुरिससीहु गहिरि   रउरवि रणरवि णिवडिउ सत्तममहिविवरि ।
 भाइपेउं सक्कारिवि सीहसेणतणउ   धम्महु सरणु पइडुउ रामु सुदंसणउ । 5
 छट्ठमउववासहिं दसमदुवालसहिं   परवसलद्धाहारहिं विलवणणीरसहिं ।
 रुक्खमूलवहि सयणहिं रवियरतावणहिं   कम्मकंदु णिल्लूरिवि मुणिगुणभावणहिं ।
 भुवणत्तयसिहरगहु मोक्खहु णिकलहु   णिक्कसायणीरायहु गउ सो णिकलहु ।
 मुणिगणिंदु आहासइ गोत्तमु विप्पसुउ   फणिकिणरविज्जाहरगणगंधवंधुउ ।
 घत्ता—मागहणिव मण्णहि पुणु आयण्णहि चरिउं चक्कणेयारहं ॥ 10
 संगामसमत्थहं तइयचउत्थहं मयवसणाइकुमारहं ॥ १४ ॥

15

पडिवइरिइ हइ णिवडिइ तमतमधरणियलि
 गिद्धखद्धमणुअंतइ वित्तइ भडतुमुलि ।

५ AP परिमुक्कु. ६ P वरसीहहु. ७ A कमपडियउ.

14 १ A °देहवर. २ A सुहदह°. ३ A °हरिणामिं. ४ A रणयविणिवडिउ. ५ A भाइ-
 देहु. ६ A णिक्कसाउ णीराउ सुदंसणु णिचलहु. ७ A गणिमुणिंदु. ८ AP °विज्जाहरवर°. ९ P °गंधधुउ.
 १० P मयवासणईकुमारहं.

16 b करिउरणिवेण हास्तिननृपेण. 19 b गहवरेण राहुणा. 23 कमि पडियउ आक्रान्तः.

14 5 a भाइपेउ भ्रातृमृतकशरीरम्; सीहसेणतणउ सिंहसेनपुत्रो बलभद्रः. 6 b °विल-
 वण° निर्लवणैः लवणरहितैः. 7 b कम्मकंदु कर्मसमूहः; णिल्लूरिवि छेदयित्वा. 8 a णिकलहु कला-
 रहितं शरीररहितं मोक्षम्; b णिकलहु कलहरहितः. 10 चक्कणेयारहं चक्रस्वामिनोः.

15 1 पडिवइरिइ प्रतिकृष्णे.

दामोयरि गइ णरयहु भीमरहंगकरि
 मारवियारणिवारइ णिवुइ सीरंधरि ।
 दीहकाल वोलीणइ णरणियराउहरि 5
 धम्मणाहतित्थंतरि बुहयणसंतियरि ।
 सुणि जे जाया भारहि भासुरचक्रवइ .
 वेणि सयलइलपौलय जिणकमणिहियमइ ।
 एत्थु खेत्ति महिमंडलि णयरि विचित्तघरि
 मोरकीरकुरराउलि सीमारामसरि । 10
 तित्थि वासुपुज्जेसहु दुद्धर वय धरिवि
 णरवइ णामे राणउ दुक्करु तउ करिवि ।
 हुउ मज्झिमगेवज्जहि अहममराहिवइ
 जिणधम्मं पाविज्जइ सासयसोक्खगइ ।
 कवणु गहणु देवत्तणु परियत्तणसहिउं 15
 एउं वप्प मइं जाणिउं लोणहिं वि कहिउं ।
 सत्तवीससायरखइ जायउं मरणु सुरि
 सउहावलिसिहरुब्भडि सिरिसाकेयपुरि ।
 इह सुमित्तणरणहहु सुहिसंमाणियहि
 हंसवंसकलसद्धि भदाराणियहि । 20
 मघउ णाम हूयउ सुउ सुयणाणंदयरु
 असियरपसमियरित्तमु भमिउ णिवदिवसयरु ।
 घत्ता—जिउ मागहुं वरतणु सुरखेयरगणु णट्टंमालितुहिणामरु ॥
 वसिकिय मंदाइणि साहिवि मेइणि पुणरवि आयउ णिययवरु ॥१५॥

16

दोचालीससद्धधणुतुंगं	कणयच्छवि णं मंदिरसिंगं ।
अंगं तस्स सुलक्खणवंतं	कामिणिमणसंखोहणवंतं ।
पंचलक्खवरिसहु वद्धाउ	णिच्चं सिद्धसमीहियधाउ ।
दिव्वकामभोणं भोत्तूणं	चक्रवट्टिरिद्धिं ^३ मोत्तूणं ।

15 १ AP सीरहरि. २ A दीहकाल; P दीहकालि. ३ P °णिरयाउ°. ४ A धम्मदेवतित्थ-
 करि; P धम्मदेवतित्थंतरि. ५ AP °इलवाल्य°. ६ A विचित्तयरि. ७ P णामे. ८ P भमिउ जि
 दिवसयरु. ९ A मागहवर°. १० P °मालिरु तुहिणामरु. ११ AP वसिकय.

16 १ A मंदरसिंगं; P मंदरे सिंगं. २ A रिद्धी मोत्तूणं.

३ °रहंगकरि °चक्रकरे. ५ णरणियराउहरि नरनिकरस्यायुःक्षयकरे. ८ °इलपालय भूपालकौ.
 २० °वंस° वेणुः. २२ असियर° खड्गकिरणैः. २३ तुहिणामरु हिमवंतकुमारः.

16 ३ b °समीहियधाउ नवनिधानरूप्यसुवर्णादिधातुः.

प्रियमित्तहु पुत्तहु दाऊणं
मणहरउज्जाणं गंतूणं
गहिउं दिक्खं सहिउं दुक्खं
मघवंतो पयणयमघवंतो

सध्वं जिणतच्चं णाऊणं ।
अभयघोसदेवं थोत्तूणं ।
जिणिउं तण्हं णिहं भुक्खं ।
रयपरिचत्तो मोक्खं पत्तो ।

5

घत्ता—जहिं कम्म ण कामिणि दिणु णउ जामिणि ताराणाहु ण णेसरु ॥
जहिं वसइ ण सज्जणु भसइ ण दुज्जणु तहिं थिउ मघवमहेसरु ॥१६॥

17

कालें जेंतें अवरु जिह
चिंधचीरचुंबियखयलि
सूरवंसणहदिणयरउ
पहु अणंतवीरिउ वसइ
हरि करि विसवइ कुमुयपिउ
अच्चयकप्पहु ओर्यरिउ
किंणरवीणारवज्झणिउ
विरइयणामकरणविहिहिं
तेण समुदणियंसणिय
घणणंदणवणकौतलियं
बहुणरिंदकोडुवाणिय
छक्खंड वि महि जित्त किह
पुव्वभणियधणुतुंगयरु

नृवु उप्पण्णउ कहमि तिह ।
इह विणीयपुरि छहधवलि ।
धीरउ पयपालणणिरउ ।
तहु महएवी धरिणि सइ ।
जोइवि सिविणय णैलिणहिउ ।
सुरंसिसु उयरि ताइ धरिउ ।
पुणु णवमासहिं संजणिउ ।
सणकुमारु कोक्किउ सुहिहिं ।
चउदहरयणविहूसणिय ।
गंगाजलवेलेचलियं ।
गरुयगिरिंदसिहरथणियं ।
णिहिघडधारिणि दासि जिह ।
तिणिण लक्ख वरिसाउधरु ।

5

10

घत्ता—वत्तीससहासहिं मउडविहूसहिं णरणाहहिं पणविज्जइ ॥

जो सयलमहीसरु णरपरमेसरु तासु काइं वणिज्जइ ॥ १७ ॥

15

18

रंभापारंभियतंडवइ
अत्थाणि परिट्टिउ सक्कु जहिं

तावेक्कहिं दिणि मणिमंडवइ ।
आलाव जाय सुरवरहिं तहिं ।

३ AP पियमित्तहु.

17 १ A णिव; P णिउ. २ A महदेवी. ३ P णलिणिहिउ. ४ A अवयरिउ. ५ P सुरसिसु. ६ AP °कौतलिया. ७ AP °चलिया. ८ A °कोडावणिया; P कोडुवाणिया. ९ AP °थणिया.

8 a पयणयमघवं तो पादयोर्नतः इन्द्रो यस्य; b रयपरिचत्तो कर्मरजोविमुक्तः.

17 2 a चिंधचीर° ध्वजः. 9 a °णियंसणिय °वसना. 13 a पुव्वभणियधणु° सार्धद्विचत्वारिंशद्वत्तिं.

18 1 a रंभापारंभियतंडवइ स्वर्गवेदयया प्रारब्धे नृत्ये.

भो अत्थि णत्थि किं सुहयरहु
तं णिसुणिवि भणइ सुराहिवइ
सुरणरकामिणियणलणरवि
माणुसु णवत्थि रूउज्जलउं
ता झ त्ति समागय तियस तहिं
अवल्लोइवि णरवइ सुरवरहिं
रूवें तेल्लोक्करुवविजइ
जिणणाहु वि जहिं संसइ चडइ
गत्ता—पयडेवि सरूवइं सोम्मसहावइं विहसिवि देवहिं भासिउं ॥
जइ मरणु णं होंतउ तो पज्जत्तउ पउ जि रूउ सुहासिउं ॥ १८ ॥

19

ता जरमरणसइ आयणिवि मणिवि तणु व महियलं ।
देवकुमारणामे सुइ अप्पिवि सतुरंगं समयगलं ॥ १ ॥
णिच्चतिगुत्तिगुत्तसिवगुत्तमहामुणिपायपंकयं ।
तेणासंघिऊण पक्खालिय बहुभवपावपंकयं ॥ २ ॥
गहियं वीरपुरिसचरियं चित्तं तडिदंडचंचलं ।
रुद्धं चंडकुसुमसरकंडाडंवरडमरविंभलं ॥ ३ ॥
ससिडिंडीरपिंडपंडुरयंरहिमपडल्लइयदेहयं ।
वसियं वाहिरम्मि परिसिसियघरपंगुरणणेहयं ॥ ४ ॥
चलतडयडियपडियसोयामणिताडंणविहडियायलं ।
सहियं पावसम्मि वणतरुतलि विसरिसजलझलझलं ॥ ५ ॥
महिहरविंयडकडयविउलविउलयलसिलायलणिहियकाइणं ।
सूरस्सहिम्मुहेण सूरें वरेण विमुक्कराइणं ॥ ६ ॥

18 १ P णेवि. २ A णयत्थि. ३ A वडइ. ४ AP सोम°. ५ A ण हुंतउ ता; P ण हु तउ तो.

19 १ AP °मरणघोसु. २ AP अप्पवि. ३ A °कंडेडंवर°. ४ A °पंडुरपरहिम°. ५ P °ताडण-विणणविहडिया°. ६ AP °वियल°. ७ A सूरशिहिमुहेण; P सूरराहिमुहेण.

3 a सुहयरहु शुभकरस्य. 6 a णवत्थि अस्ति न वा; b मोक्कलउ यदृच्छया. 10 जिणेत्वा वि जिननाथोऽपि रूपेण ईदृशो भवति न वेति संशये पतति. 12 मरणु ण होंतउ मरणं चेन्नाभविष्यत्; सुहासिउ सुखाश्रितं श्लाघितम्.

19 2 सुइ सुते पुत्रे. 4 °पावपंकयं पापकर्दमः. 6 °कंडाडंवरडमरविंभलं °काण्डानां समूहानामाडम्बरमाटोपस्तेन डमरं भयं तेन विह्वलं चपलम्. 7 ससिडिंडीर° चन्द्रवत् फेनः; °पंडुरयर° अतिश्वेतवर्णम्. 10 पावसम्मि प्रावृट्काले. 11 °काइणं °देहेन.

LIX.19.13]

पुष्पयंतविरइयउ

[धम्मसुदंसणाइकहंतरं

सोढुं गिंभयालरविकिरणकलावखरवियंभियं ।
 दुद्धमकोहमोहदढलोहमयं णियलं णिसुंभियं ॥ ७ ॥
 सहसा दिट्ठसयलसयरायरकेवलविमललोयणो ।
 देउ सणकुमारु जइ सुहमइ जायउ सो णिरंजणो ॥ ८ ॥
 घत्ता—मइलिउ मोक्खत्तं कइधिट्ठत्तं काइं कइत्तणु पोसइ ॥
 भरहाइणरिंदहं चरिउं अणिंदहं पुष्पयंतु जइ घोसइ ॥ ९ ॥

15

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणए
 महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे धम्मपरमेट्टिसुदंसणपुरिससीह-
 महुकीलयमघवसणकुमारकहंतरं णाम पक्कुणसाट्ठिमो
 परिच्छेओ समत्तो ॥ ५९ ॥

८ A °खरं वियंभियं. ९ AP जाओ. १० AP मुक्खत्तं.

17 मोक्खत्तं मूर्खत्वेन; कइत्तणु कवित्वम्. 18 पुष्पयंतु जइ पुष्पसमानदन्तो यतिः सर्वज्ञः.

LX

दुक्कियपसरणिवारओ
मोहमहारिउमारओ

जो दीणेषु किवारओ ॥
जो सासयासिवमारओ ॥ ध्रुवकं ॥

1

पंचमचक्रहरो णरईसो
सोलहमो परमेष्ठि पसण्णो
तत्तसमुज्जलकंचणवण्णो
केवलणाणमहामयमेहो
भूसणभारविजयकण्णो
जो छणयंदकरावलिकंतो
भत्तजणत्तिहरो भयवंतो
फुल्लियकोमलपंकयवत्तो
संतियरो भुवणुत्तमसत्तो

जेण णिओ समणं ण रईसो ।
सुत्तणिसेहियपेसिपसण्णो ।
णायणिउत्तचउत्विहवण्णो । 5
भव्वसमूहणिरुवियमेहो ।
पंगणणच्चियखेयरकण्णो ।
संतसहावो उज्झियकंतो ।
जो गिरिधीरो णो भयवंतो ।
धत्थकुत्तिथ सुत्तिथपवत्तो । 10
बुद्धदयो परिरक्खियसत्तो ।

घत्ता—सो भवसायरतारओ
णियसुकइत्तु पयासमि

पणविवि संतिभडारओ ॥
तासु जि चरिउं समासमि ॥ १ ॥

2

जंवूदीवि भरहि विजयाचलु
जहिं सुरणारिहिं गेयपवीणहिं
जहिं रिसिवसइ अछित्तु अहंसं
जहिं जं भूसिजइ सरकंकं

अहिणवचंदणचंपयपरिमलु ।
सरुं सुम्मइ वज्जंतहि वीणहि ।
जसु मेहल सेविजइ हंसं ।
णिम्मलु तं वणिज्जइ कं कं ।

1 १ A छणइंद°.

2 १ A सरु. २ A सरु कंकं.

1 1 b कि वारओ कृपास्तः. 2 a °मारओ °हिंसकः; b मारओ °लक्ष्मीरतः. 3 a णर-
ईसो राजा, न तु कुम्भकारः चक्रपाणित्वात्; b समणं स्वचित्तं प्रति; रईसो कामः. 4 b सुत्तणिसेहिय-
पेसिपसण्णो सूत्रे निषिद्धा पेशी मांसं प्रसन्ना मद्यं च येन. 5 b णायणिउत्तचउत्विहवण्णो न्याये
स्थापिताश्चत्वारो वर्णा येन. 6 a महामयमेहो महाजलमेघः; b °णिरुवियमेहो निरूपिता मेघा बुद्धि-
येन. 7 b °खेयरकण्णो °खेचरकन्यः. 9 b णो भयवंतो न भययुक्तः. 10 b धत्थकुत्तिथ ध्वस्तानि
कुतीर्थानि यस्य.

2 a गेयपवीणहिं गीतचतुराभिः; b सरु शब्दः. 3 a रिसिवसइ चैत्यालयः; अथवा
ऋषिरिवाखण्डितव्रता सती; अछित्तु अस्पृष्टः पापांशेन. 4 a सरकंकं जलब्रकेन; b कं जलम्; कं केन.

LX.2.5]

पुष्पयंतविरइयउ

[संतिणाहभवावलिषण्णं

जहिं केवलि णिन्वाणपयं गउ
फलिहसिलायलि जहिं मायंगहिं
दाहिणसेढिहि तहि रहणेउरु
तेत्थु जलणजडि णिवसइ खगवइ
णियजसेण कंतहु चंदाहहु
तासु सुहदेवि पियराणी

घत्ता — ताहं विहिं मि सुय हूई
वाउवेय सा एयहु

जहिं मणियैरहिं ण दिट्ठु पयंगउ । 5
मुहुं दिज्जइ जोइयणिययंगहिं ।
पुरु णारियणराणियपयणेउरु ।
विणओणयसिरु णारइ खगवइ ।
तिलयणयरणाहहु चंदाहहु ।
णं आसीस पुव्वपियराणी । 10

णं रइणाहहु दूई ॥
दिण्णी दिणयरतेयहु ॥ २ ॥

3

सिहिजडिणामहु जयसिरिधामहु
अक्ककित्ति सुउ जायउ केहउ
अवर वि चंदसरीरइ णं पढ
देसि^३ सुरम्मइ पंकयणेत्तहु
विजयाणुयहु महाहवपवलहु
मुसुमूरियकंठीरवकंठहु
जणिउ ताइ सिंसु सिरिविजयंकउ
उत्तरसेढिहि वसियंतेउरि

घत्ता — परिहावलसुदुग्गमि
पंचवण्णधयसोहणि

रूउदामहु णिज्जियकामहु ।
खत्तधम्मु णरवेसं जेहउ ।
उपपणी सुय णाम सयंपह ।
पोयणणयरि पयावइपुत्तहु । 5
कोडिसिलासंचालणधवलहु ।
दिण्णी पढमहु हरिहि तिविट्ठु ।
विजयभट्टु कंतीइ ससंकउ ।
पुरि सुरिंदकंतारि सुगोउरि ।

रयणदीवणासियतमि ॥
देवदेविमणमोहणि ॥ ३ ॥ 10

4

खयरु मेहवाहणु पीणत्थणि
जुइमाला णामें सुय वल्लह

णाम मेहमालिणि तहु पणइणि ।
ढोइय रविकित्तिहि परदुल्लह ।

३ A मणियरहिं. ४ AP महुं. ५ A णारीयण°. ६ A विणउण्णय°.

3 १ A सिहजडि°. २ A रूवोदामहु. ३ A देससुरम्मइ.

5 a णिन्वाणपयं गउ निर्वाणपदं प्राप्तः; b पयंगउ सूर्यः. 6 b °णिययंगहिं °निजाङ्गप्रतिविम्बैः, प्रतिगजशङ्कया इत्यर्थः. 9 a चंदाहहु चन्द्राभनाम्नः. 10 b आसीसपुव्वपियराणी पूर्वपितृणामाशीरिव. 12 एयहु ज्वलनजटिनः.

3 3 a पढ प्रभा. 5 a विजयाणुयहु विजयवलभद्रानुजस्य त्रिपृष्ठस्य; b °धवलहु वृषभस्य धुरंधरस्य. 6 b हरिहि कृष्णस्य. 7 a सिरिविजयंकउ श्रीविजयनामा. 8 a वसियंतेउरि वसितान्तः-पुरे; b सुरिंदकंतारि सुरेन्द्रकान्तारनगरे.

4 2 a जुइमाला ज्योतिर्माला.

परिणिय पुंत्तु तेण तहि जायउ
धीय सुतार तारवरलोयण
ताएं पोटत्तणि कयपणयहु
अमियतेउ भल्लारउ भाविउ
भुत्तउं तेण णिवद्धं णियाणउं
सिरि सिरिविजयहु देवि हियत्तं
विजएं तउं लइयउं आयणिवि
अमियतेउ णियरज्जि थवेप्पिणु
अक्ककित्ति जइवइ गउ मोक्खहु
विजयभहु सिरिविजयहु वच्छलु
पाहुडगमणागमणपवाहें

यत्ता—जा तावेक्कु सुसोत्तिउ
सत्तमि दिणि जं होसइ

अमियतेउ णामें विक्खायउ ।
सुंदरि मुणिहिं वि कामुक्कोयण ।
दिण्णी सिरिविजयहु ससतणयहु । 5
जुइवह सुय कण्हें परिणाविउ ।
पत्तउ कालें अवहियठाणउ ।
कामभोयपरिभारविरत्तें ।
वित्तु कलत्तु वि तिणंसमु मणिवि ।
भत्तिइ तउ तिक्कवरु तवेप्पिणु । 10
मुक्कउ भवसंसरणहु दुक्खहु ।
जिह तिह अमियतेउ णिरु णेहलु ।
जाइ कालु वंधुहुं उच्छाहें ।
तहिं आयउ णिमित्तिउं ॥
तं सिरिविजयहु घोसइ ॥ ४ ॥ 15

5

अरिपुरवरणिवसावयवाहहु
तडयडंति सिरि^१ दत्ति भयंकरि
विजयभहु पभणइ रे वंभण
जइ रायहु सिरि विज्जु पडेसइ
तं आयणिवि तणुविच्छायहु
पत्थिव महु मत्थइ मलमुक्कइं
मरणवयणवाएं विहाणउ
को तुहुं कासु पासि कैहिं सिक्खिउ
अक्खइ सुत्तकंठु पुहईसहु

तडि णिवडेसइ पोयणणाहहु ।
सहसा दहविहप्राणखयंकरि ।
णिदय सज्जनहिययणिसुंभण ।
तो तुहुं सिरि भणु किं णिवडेसइ ।
दियवरु आहासइ जुवरायहु । 5
णिवडिहिंति णाणामाणिक्कइं ।
तहिं अवसरि सइं पुच्छइ राणउ ।
केमं भविस्सु वप्प पइं लक्खिउ ।
हउं पव्वइयउ समउं हलीसहु ।

4 १ AP तेण पुत्तु. २ AP णिवद्ध. ३ A अवहियठाणउ; P अवहिट्ठाणउ. ४ P वउ.
५ AP तिणसउं. ६ AP णेमित्तिउ.

5 १ A सिरि दुत्ति; P सिरि दत्ति. २ AP °पाण°. ३ AP °वायइ. ४ AP किर. ५ P
केम इहु भविस्सु.

4 b कामुक्कोयण कामोत्पादिका. 5 a ताएं पित्रा; b सिरि विजयहु त्रिष्टुप्पुत्रस्य; ससतणयहु भगिनी-
स्वयंप्रभापुत्रस्य. 6 b जुइवह ज्योतिःप्रभा. 7 b अवहियठाणउं सप्तमनरकः.

5 1 a अरीत्यादि शत्रुनगरनृपश्चापदव्याधस्य; b णिवडेसइ पतिष्यति. 2 a दत्ति शीघ्रम्.
6 a मलमुक्कइं निर्मलानि. 7 a °वाएं विहाणउं °वातेन शुष्कः. 9 a सुत्तकंठु ब्राह्मणः; b पव्वइ-
यउ पूर्वं दीक्षितः पश्चाद्भग्नः.

LX.5.10]

पुष्पयंतविरइयउ

[संतिणाहभवावलिवण्णं

गउ विहरंतु देसि पुरु कुंडलु
दूसहविसयपरीसहभग्गउ
घत्ता—अंतरिक्खसुणिमित्तइं
भउमु वि खेत्तपमाणउं

णं महिणारिहि परिहिउ कुंडलु । 10
काइ मि जीवियवित्तिहि लग्गउ ।
सिक्खिउ गहणक्खत्तइं ॥
अंगउं अंगणिवाणउं ॥ ५ ॥

6

सरु गंभीरु इयर उवलक्खिउ
लक्खणाइं कमलाइं पसत्थइं
वक्खणमि जं जिह सिविणंतरु
तं हउं सिक्खिवि अट्टपयारउं
केसरिरहहु पुरोहिउ सुरगुरु
वंदिवि आयउ पोमिणिखेडहु
सोमसम्मु णियजणणीमायरु
मेलाविउ हउं तेण सुदुहियहि
ससुरयदिण्णु दव्वु भुंजंतहं
हउं पर केवलु पढमि णिमित्तइं
मामसमण्णिउ कंचणु णिट्ठिउ
महुं कडियलि लग्गउं कोवीणउं
घत्ता—घरिणिइ पसरियदुक्खइ
भुंजहि भणिवि विसालइ

विजणु पुणु तिलयाइउं सिक्खिउ ।
जाणमि मूसयछिण्णइं वत्थइं ।
पावइ जेण सुहासुहु णरवरु ।
इय एहउ णिमित्तु सवियारउं ।
तासु वि सीसु विसारउ महुं गुरु । 5
फलिहालंकियकुलिसक्काडहु ।
मइं दिट्ठउं तहिं कयपरमायरु ।
लोमजणियहि ससहरमुहियहि ।
दोहं मि गलिउ कालु कीलंतहं ।
किं पि वि णिव ण समज्जमि वित्तइं । 10
घरि दालिहु रउहु परिहिउ ।
तो वि ण भासमि कासु वि दीणउं ।
महुं डज्जंतहु भुक्खइ ॥
घित्त वराडय थालइ ॥ ६ ॥

7

तुहुं महुं दइवें दिण्णउं वंभणु
उज्जउं करहि ण भरहि कुडंबउं

एत्तिउं तेरउं अच्छइ कुलहणु ।
लोयणजुयलु करिवि आयंवउं ।

६ AP °विसहपरीसह°.

6 १ A छिन्नइं; P छित्तइं. २ P सुदुहियहि. ३ A लोमजणियहि. ४ AP ससयर° ५ A सुसुरय°.

7 १ AP उज्जमु.

13 a भउमु भूमौ भवम्; b अंगउं अङ्गलक्षणं सामुद्रिकम्; अंगणिवाणउं अङ्गे शरीरे निर्माण-
मुसत्तिर्यस्य.

6 1 a इयर तुच्छः २ b मूसयछिण्णइं मूषकच्छिन्नानि. 4 a अट्टपयारउं अष्टाङ्गम्;
b सवियारउं विचारयुक्तम्. 5 a केसरिरहहु सिंहस्थस्य; b विसारउं विशारद°. 9 a ससुरय-
दिण्णउं श्वशुरेण दत्तम्. 12 a कोवीणउं कौपीनं कटिवस्त्रम्. 14 वराडय कपर्दिका.

7 1 b एत्तिउं कपर्दिकामात्रम्. 2 a उज्जउ उद्यमम्; b आयंवउं आताम्रम्.

एम जाम घरणीइ पवोल्लिउ
अइणियडउं जि जलणु पज्जालिउ
तक्खणि सिहिफुल्लिणु उच्छलियउ
हउं थिउ तं जोयंतु सइत्तउ
उत्तरु महुं ण देसि जंपत्तिहि
जं इंगालउ पडिउ वराँलइ
जं पइ पाणिणण अहिंसिचिउ
साँ जंपइ पइ बुद्धिहि भुल्लउ

घत्ता—डञ्जउ णिद्धणजंपिउं
परु जणवउ किं बुच्चइ

ता महुं हियवउ णं झसंसल्लिउ ।
इंधइ इंधणु केण वि चालिउ ।
आविवि जल्लयरि गरुइ धिवियउं । 5
ता कंतइ सिरि सलिलिं सित्तउ ।
मइं द्र विहासिवि भासिउं पत्तिहि ।
तं तडि पडिही पोयणपालइ ।
तं जाणहि हउं रयणहिं अंचिउ ।
चप्पलुं झंखइ चंदगहिल्लउ । 10

महुरु वि कण्हं विप्पिउं ॥
कुलघरणिहिं वि ण रुच्चइ ॥ ७ ॥

8

इय चिंतंतु घरहु णीसरियउ
णाम अमोहजीहु ओहच्छमि
जइ चुक्कइ नृव केवल्लिद्वउं
सउणु भडारा सच्चउं सुच्चइ
तं तहु भणिउ चित्ति संमाइउ
भणइ सुवुद्धि कुलिसमंजूसहि
वसहि णराहिव मज्झि समुद्धु
चवइ सुमइ पइसहि परदुच्चरि
मइसायरु भासइ ण तसिज्जइ
जं लिहियउं तं अग्गइ थक्कइ

घत्ता—सुरमहिहरथिरचित्तं
धरियणराहिवमुद्धं

हउं तुम्हारइ पुरि अवयरियउ ।
पट्टणणाहहु पलउ णियच्छमि ।
तो जाणहि चुक्कइ मइं सिद्धउं ।
कैरु पडियारु जेम तुहुं रुच्चइ । 5
राणं मंतिहि वयणु पलोइउ ।
आयससंखलवल्लयविहूसहि ।
जेणुंवरसि सदेहविमद्धु ।
रुप्पयगिरिवरगुहविवरंतरि ।
णरवइ जिणवरिंदु सुमरिज्जइ ।
जमकरणहु मरणहु को चुक्कइ । 10

कयपहुरक्खपयत्तं ॥
भासिउं बुद्धिसमुद्धं ॥ ८ ॥

२ P झसंसल्लिउ. २ AP पज्जालिउ. ४ AP गरुइ जल्लयरि. ५ AP जं जोयंतु ६ A omits this foot. ७ P वराँलइ. ८ P तडि पडिहीसी. ९ AP जाणमि. १० A सइ जंपइ; P स वि जंपइ. ११ P चप्पलु. १२ AP रुच्चइ.

8 १ AP जा अच्छमि. २ AP णिव. ३ AP करि. ४ AP जेणुंवरहि.

4 b इंधइ चुल्लके. 5 b जल्लयरि कपर्दके वराटके. 6 a सइत्तउ सावधानः. 8 a वराँलइ कपर्दके. 10 पइ पतिः.

8 2 a अमोहजीहु अमोघजिह्वः; ओहच्छमि एष तिष्ठामि; b पलउ प्रलभं क्षयम्. 4 a सउणु निमित्तम्. 7 b सदेहविमद्धु स्वदेहनाशात्. 9 a तसिज्जइ त्रस्यते. 11 a सुरमहि वर-थिरचित्तं मेखत् स्थिरचित्तेन मन्त्रिणा; b कयपहुरक्खपयत्तं कृतप्रभुरक्षाप्रयत्नेन. 12 a बुद्धिसमुद्धं मत्तिसागरेण.

विवरि णिहिच्छउ विचु पहाणउ
 गेहि जयन्तीपन्तिहिं वेविइ
 अच्छइ तीहिं वि संझहिं ण्हायउ
 समयन्तरपवियारणि जाण
 दुप्परिणामें मुउ कयमायउ
 नासावंसउ विंधिवि साहिउ
 कालें जंतें जायउ दुब्बलु
 गलियसत्ति सो णिवडिवि थक्कउ
 को वि ण तिणु णउ पाणिउं दावइ
 जइयहुं हउं बलवन्तउ होंतउ
 तइयहुं सयल देंति महुं भोयणु
 कसमसत्ति दंतोहिं दलेवउं
 घत्ता—इय भरंतु माहिंदउ
 मरिवि भरेण सतामसु

सुणि महिवइ दिहुंतकहाणउ ।
 सीहउरइ सिरिरामासेविइ ।
 खलु दप्पिडु सोमु परिवाइउ ।
 सो जिणदासें जिचु विवाए ।
 तहिं जि महिसु सविसाणउ जायउ । 5
 लोएं लोणु भरेणिणु वाहिउ ।
 एम जीउ भुंजइ दुक्कियफलु ।
 णायरणरणिउरंवे मुक्कउ ।
 रूसिवि सेरिहु णियमणि भावइ ।
 जइयहुं बलइउ भारु वहंतउ । 10
 अज्ज ण केण वि किउ अवलोयणु ।
 पुरयणु मइं कइयहुं वि गिलिच्चउं ।
 दुग्गाइवेल्लीकंदउ ॥
 हुउ तहिं पिउवणि रक्खसु ॥ ९ ॥

तेथु जि पुरि अण्णायविहूसिउ
 तेण सयलु काणणमृगुं खड्डउ
 चिंतइ सूयारउ णिरु णिक्किउ
 वणयरु णत्थि केथु पावमि पलु
 आणिउं घल्लियडिंभयजंगलु
 पइवि महाणससत्थणिओएं

कुंभु णाम राणउ मंसासिउ ।
 हरिणु ससउ सारंगु ण लद्धउ ।
 विणु मासेण ण भुंजइ धुवुं नृवु ।
 आहिंडवि मसाणधरणीयलु ।
 जीहालोलहं पेउ जि मंगलु । 5
 ढोइउ पहुहि रसायणपाएं ।

9 १ A णिहिच्छु. २ AP सोमु परिवायउ. ३ A हयमाणउ; K also records: हयमाणउ इति पाठान्तरे. ४ AP जायउ सुविसाणउ. ५ AP नासावंसं. ६ P विंधिवि. ७ A तणु. ८ P रूसइ. ९ A कसमसंतदंतोहिं.

10 १ P ०मिगु. २ P धुउ णिउ.

9 2 a जयन्ती पं ति हिं वेविइ ध्वजापंक्तिभिः कम्पिते. 3 b सो मु परि वा इउ सोमनामा परि-
 ब्राजकः. 5 a कयमायउ कृतमायः. 6 a सा हिउ वशीकृतः. 9 b सेरिहु महिषः. 10 b बलइउ
 गोण्या वेष्टितः, उभयपार्श्वलम्बितगोणिः. 13 a भरंतु स्मरन्; मा हिंदउ महिषः. 14 b पिउवणि
 श्मशाने.

10 1 a अण्णाय विहूसिउ अन्यायविभूषितः, b मंसासिउ मांसभक्षकः. 3 a सूयारउ
 सूफकारः. 5 a घल्लियडिंभयजंगलु निक्षिप्तपतितडिम्भमांसम्. 6 a पइवि पक्त्वा; महाणससत्थं
 महानसशास्त्रम्; b रसायणपाएं रसायनपाचकेन, सूदेन.

तूसिवि तहुं मुहकमलु णिरिक्खिउ
माणुसमासहु राउ पइद्धउ
साहियरक्खसविज्जाणियरउ
तहिं अवसरि पुव्विल्लउ णिसियरु
कुलिसकटिणणक्खेहिं वियारइ
वाहिवि वाहिवि पुणु अवहेरिउ
अप्पसयत्थियाइं तमवंतइं

घत्ता—पंडुरमंदिरपयडइ
सयलु लोउ थिउ पइसिवि

चारु चारु पभणंतं भक्खिउ ।
अवरहिं दिणि सूर्यारु जि खद्धउ ।
णरवरिंदु ह्यउ रयणियरउ ।
तहु सरीरि संठिउ भीसणयरु । 10
णासंतुइं जंतइं पच्चारइ ।
चंगउं हउं चिरु भुक्खइ मारिउ ।
एमहिं कहिं महुं जाहु जियंतइं ।

ता पट्टणि कारयडइ ॥
तहु रयणियरहु णासिवि ॥ १० ॥ 15

11

ता सीहउरु पमेल्लिवि णिग्गउ
घडहउ त्ति णरलोहिउ घोट्टइ
चरयंतं तणुचम्मइं फाडइ
रायणिसाडचरणजुयलगइ
चरुयसयडु मणुएं संजुत्तउ
जइयहुं तं आयंतं ण णिरिक्खहि
कुंभकारकडु पुरवरु घुट्टउं
तहिं जि चंडकोसिउ दियसारउ
पउरणिवद्धउ णिरु दुव्वारउ
विप्पेण वि अणउवरि णिवेसिउ
भूयहिं चालिउ पासि णिसीहहु

घत्ता—दंडपाणि अवराइउ
ढंढरेहिं महिरंधइ

णिवरक्खसु जणपच्छइ लग्गउ ।
कडयड त्ति हडुइं दलवट्टइ ।
णाइं णिवद्धणाइं अच्छोडइ ।
ता जुत्तउ पयाइ भयभग्गइ ।
दियहि दियहि लइ तुज्झु णिउत्तउ । 5
तइयहुं तुहुं पुणु सव्वइं भक्खहि ।
णिच्चमेव दिज्जइ उवइट्टउं ।
सोमसिरीमणणयणपियारउ ।
अण्णहिं दिणि तहु आयहु वारउ ।
पुत्तु मंडकोसिउ लहु पेसिउ । 10
ललललंतमुहणिग्गयजीहहु ।

रक्खसु संमुहुं धाइउ ॥
वडुंवउ धित्तु तमंधइ ॥ ११ ॥

३ AP रुसिवि. ४ AP सूर्यारु वि.

11 इ AP घडयडत्ति. २ AP कडयडत्ति. ३ AP चरयत्ति. ४ AP णिवंधणाइं. ५ AP आयउ तं. ६ P चंडकासिउ. ७ AT अणु उवरि. ८ P ढंढरेहिं. ९ AP वडुयउ.

9 b रय णियरउ रजनीचरो राक्षसः. 13 a अप्पसयत्थियाइं स्वार्थिनः. 14 b कारयडइ कार-
कटे नगरे.

11 2 b हडुइं अस्थीनि. 3 b णिवद्धणाइं शिराबन्धनानि; अच्छोडइ चोटयति. 4 a
रायणिसाड राजा चासौ निशाटो राक्षसश्च. 5 a चरुयसयडु नैवेद्यशकटम्; मणुएं संजुत्तउं मनु-
ष्येण युक्तम्. 7 a कुंभकारकडु नामेदम्. 8 a दियसारउ द्विजप्रधानः. 10 a अणउवरि अनः
शकटः, तस्योपरि. 12 a अवराइउ अपराजितनामा. 13 a ढंढरेहिं अन्यराक्षसैः.

12

तहिं अच्छिउ अजयरु तें गिलियउ
तेण देव तुहुं विवरि ण विप्पहि
पभणइ मइसायरु मंहि दिज्जइ
ता अहिसिंचिवि मेइणिसासणि
सो किंकरजणेण पणविज्जइ
जीय देव आपसु भणिज्जइ
गयणविलंबमाणधयमालउ
झायइ अधुवु असरणु तिहुवणु
ता सत्तमउ दियहु संपत्तउ
असणि पडिय तहु जक्खहु उप्परि
पउमिणिखेहु गामसयसहियउं

घत्ता—अण्णु वि रय्यणिहिं संचिउ
किउ वंभणु परिपुण्णउ

पुणु सो वलिवि ण जणणिहि मिलियउ ।
एत्थु जि जीवोवाउ वियप्पहि ।
पोयणणाहु अव्वरु इह किज्जइ ।
कंचणजक्खु णिहिउ सिंहासणि ।
सो चलचामरेहिं विज्जिज्जइ । 5
तासु पुरउ णच्चिज्जइ गिज्जइ ।
णरवइ गंपि पइहु जिणालउ ।
जिणपडिविंविणहियणिच्चलमणु ।
जो जणेण पोयणवइ उत्तउ ।
णेमित्तियहु दिण्ण रहं हरि करि । 10
णंदणवणमारुयमहिंमहियउं ।
मोत्तियदामहिं अंचिउ ॥
पुणु पहु रज्जि णिसण्णउ ॥ १२ ॥

13

चंदकुंदणिहइहियहिं खीरहिं
अट्ठावयकलसहिं जिणुं ण्हाणइ
अप्पाणहु कुलकुवलयचंदं
कालें जंतें तहिं णिवसंतें
जणणिपसाएं मंतु लहेप्पिणु
सुज्जतेय विज्जाहरसामिणि
जोव्वणभावजणियसिंगारइ
गउ णहेण वणि दुमदलणीलइ
तावेत्तहि विहरणअणुराइउ

घत्ता—हित्तमहारिउछाएं
आसुरियहि उप्पण्णउ

गंगासिंधुमहासरिणीरहिं ।
करिवि विइण्णइं दीणहं दाणइं ।
विहिय संति सिरिविजयणरिंदें ।
पोयणपुरवरु परिपालंतें ।
पंचपरमपरमेद्धि णवेप्पिणु । 5
साहिय विज्ज णहंगणगामिणि ।
एक्कहिं वासरि समउं सुतारइ ।
थिउ कामिणिकिलिंकिंचियकीलइ ।
भांमरिविज्ज लहेवि पराइउ ।
इंदासणि खगराएं ॥ 10
लच्छिहि गुणसंपुण्णउ ॥ १३ ॥

12 १ वेप्पहि; P वेप्पिहि. २ AP अवर वर. ३ AP सीहासणि. ४ P वज्जिज्जइ. ५ AP अहुउ. ६ AP रह करि हरि. ७ AP महमहियउं. ८ AP रयणहिं.

13 १ AP °महाणइणीरहिं. २ A जिणण्हवणइं. ३ AP भावरि°.

12 1 a अच्छिउ स्थितः; b वलिवि पश्चाद्गत्वा. 2 b जीवोवाउ जीवितव्योपायः. 11 a पउमिणिखेहु पञ्चिनिखेटकं नाम. 12 a रयणिहिं रत्नेः. 13 a परिपुण्णउ परिपूर्णमनोरथः.

13 6 b णहंगणगामिणि आकाशगामिनी. 8 b °किलिंकिंचियकीलइ हास्यरुदनयुक्त-
क्रीडया. 9 b भांमरिविज्ज भ्रमररूपा विद्या. 19 a हित्तमहारिउछाएं क्षित्तिरिपुमाहात्म्येन. 11 a आसुरियहि असुरलक्ष्या.

14

चमरचंचपुरवइ रइराइउ
तेणासुररिउसुयसीमंतिणि
मोहिउ णावइ मोहणवेलिइ
मायाहरिणु तेण दंखालिउ
रुवु धरिवि वरइत्तहु केरउ
अप्पणु झ त्ति जारु तहिं पत्तउ
देव मृगाइ धरंतु ण लज्जहि
कीलणु तुज्जु तासु भयभंगउं
तं णिसुणिवि पररमणें भासिउं
हउं परियत्तउ एण जि करुणें
एम भणेवि चडाविय सुरहरि
णहि जंतें दाविउं ससरीरउं
मुक्क धाह हा गाह भणंतिइ

असणिघोसु णामेण पराइउ ।
दिट्ठ सुतार हारभूसियथणि ।
उरि विट्ठउ मयरद्धयभल्लिइ ।
पइ सइसामीवहु संचालिउ । 5
अज्झाहियआणंदजणेरउ ।
अमुणंतिइ घरिणीइ पवुत्तउ ।
अज्ज वि बालत्तणु पडिवज्जहि ।
कंपइ मरणविसंठुलु अंगउं ।
सुंदरि चारु चारु उवएसिउं ।
आउ जाहुं पुरवरु किं हरिणें । 10
रेहइ चंदरेहें णं जलहरि ।
मुद्धइ तं जोइवि विवरेरउ ।
करजुयलेण सीसु पहणंतिइ ।

घत्ता—पुणु परंपुरिसु ण जोइउ
सुघडिउं विहि विहडावइ

एण णाहु विच्छेइउ ॥
एवहिं को मेलावइ ॥ १४ ॥ 15

15

एम रुयंति तेण सा णिज्जइ
एत्तहि पवणु व वेयपयट्टउ
मत्तमयूरवंदकयतंडवु
पररमणीहरणेण णिवेसिय
लोलइ विज्ज सुतारारूवें
उत्तउं भत्तारें किं जायउं
अक्खइ मायाविणि हउं णट्ठी

पिययमविरहें तिलु तिलु झिज्जइ ।
गउ मृगु पुहइणाहु पल्लट्टउ ।
पडिआयउ सुंदरिलयमंडउ ।
रयणासिलायलि तेत्थु जि दरिसिय । 5
जाणिवि गहिय कंत जमदूए ।
दीसइ वयणकमलु विच्छायउं ।
कुक्कुडफणिणा करयलि दट्ठी ।

14 १ A दिक्खालिउ. ३ AP घरिणीइ पइ वुत्तउ. ३ AP मिगाइ. ४ AP चंदलेह. ५ AP पुरुसु.

15 १ AP सिगु. २ A कमलवयणु; P वयणु कमल.

14 1 a रइरा इउ सुरतराजितः. 4 b पइ श्रीविजयः; सइ सामीवहु सतीसामीप्यात्. 5 a वरइत्तहु श्रीविजयस्य; b अज्झा हियं सुताराहृदयम्; अज्झा इति सुताराया द्वितीयं नाम. 9 a पररमणें जारेण. 10 a करुणें करुणया. 15 a विहडावइ विघटयति.

15 2 a वेयपयट्टउ वेगेन प्रवृत्तः. 5 a विज्ज विद्या; b कंत कान्ता; जमदूए मृत्युना.

LX.15.8]

पुष्पयंतविरइयउ

[संतिणाहभवावलिवण्णं

विसरिसविसरसवियणगुरुक्की
चंदणवंदणइंधैणु पुंजिवि
घत्ता—पियविओयआंयंपिउ
संकप्पहु जि वसंगउ

इय भणंति पाणेहिं विमुक्की ।
सूरकंतमणिजलणु पउंजिवि ।
परिसेसियइहपरहिउ ॥ 10
णरवइ सलहि वलग्गउ ॥ १५ ॥

16

ता संपत्त विणिण विज्जाहर
तेहिं तिविट्ठुत्तु ओलक्खिउ
एक्के बुज्झियमायामग्गे
पायड करिवि नृवंहु दक्खालिय
महिउइ विंभइवसु अवलोइवि
जंबुदीवि भरहखेत्तंतरि
दाहिणसेदिहि जोइप्पहपुरि
हउं तहिं पहु णामे संभिण्णउ
संजय पणइणि सुउ दीवयसिहु
जणण तणयं ए अम्हइ सुंदर
चिरु परिभमिवि रमिवि पिउ वोळ्ळिवि
पइवय परमेसरि अहिमाणिणि

सयणविहुरहर असिवरफरकर ।
णिज्जाणि वणि मरंतु णोवेक्खिउ ।
ताडिय झ त्ति वामपायग्गे ।
विज्ज पणहु भीयवेयालिय ।
खयरं भणिउ णिसुणि मणु ढोइवि । 5
चारुधोयकलहोयमहीहरि ।
उज्जाणंतयंतकीलासुरि ।
अमियतेयंकिंकरु माणुण्णउ ।
महुं ओहच्छइ णं कंतिइ विहु ।
अवलोयंति सिहरिदरिक्कंदर । 10
गयणुल्ललिय जाम वणु मेळ्ळिवि ।
ता रुयंति णहि णिसुणिय माणिणि ।

घत्ता—णिरु उक्कंठिय अच्छमि
हा सिरिविजय पधावहि

वल्लह पईं कहिं पेच्छमि ॥
कुडि लग्गहि म चिरावहि ॥ १६ ॥

17

हा हा अमियतेय तुंदुहिरव
हा हा माम तिविट्ठु महावल

इहु अवसरु तुहु वट्ठइ बंधव ।
पइं जीवंति णेति मइं किं खल ।

३ A °इंधण. ४ A °आयामिउ.

16 १ AP ण उवेक्खिउ. २ P णिवहु. ३ AP विंभयवसु. ४ P °तेउ. ५ A तणय वे
यम्हइ. ६ AP कह पइं.

17 १ AP किं मइं.

8 a °वियण° वेदना. 9 °वंदण° रक्तचन्दनम्; सूरकंतमणिजलणु सूर्यकान्तमणेरभिः. 10 a °वि-
ओयआयंपिउ वियोगेन आकम्पितः; b परिसेसिय° त्यक्तम्. 11 b सलहि काष्ठभक्षणार्थं चितायाम्;
वलग्गउ आरूढः.

16 1 b सयणविहुरहर स्वजनकष्टहरी. 2 b णोवेक्खिउ न निरादृतः. 4 a पायड
करिवि विद्यां प्रकटीकृत्य. 5 a विंभइवसु विस्मयवशः; b मणु ढोइवि चित्तं सावधानं कृत्वा. 6 b
°कलहोय° कलधौतं रूपम्. 10 ए तौ आवाम्. 14 b कुडि पृष्ठे.

— २७४ —

हा सासुइ देवर साहारहि
हा हलहर पइं अप्पउं तारिउ
हा हे घोर जार जैगि सारहु
जइ वि मइणु तुहुं तो वि ण इच्छमि
णिसुणिवि णियसांमिहि णामक्खरु
भणिउ वइरि भडवाणं भज्जहि
अप्पहि तरुणि घुलियहारावलि

यत्ता—ता देवीइ पवुत्तउं
काणणि कामसमाणउ

मइं रोवंति काइं ण णिवारहि ।
महुं लग्गंतु कुपुरिसु णं णिवारिउ ।
मइं लहु णेहि पासि भत्तारहु । 5
पइं हउं जणणसरिच्छु णियच्छमि ।
अम्हइं धाइय गुणि संधिवि सरु ।
अवरकलत्तु हरंतु ण लज्जहि ।
दूसह सिरिविजयहु वाणावलि ।

एव्वहिं भिडहुं ण जुत्तउं ॥ 10
जाइवि जोइवि राणउ ॥ १७ ॥

18

लहु महुं तणिय वत्त तहु अक्खहु
तं परिहच्छियं पणवियमत्था
ए अम्हइं आइय वेणिण वि जण
एम भणिवि दीवयसिहु पेसिउ
जिह हरिसुउ गउ मयणिहेसैं
जिह वेयालियविज्जइ विलसिउ
जइ ण वि सिट्ठउं अण्णं केण वि
तो वि सव्वु सव्भावहु आणिउं
अम्हहं धरि जायइं दुणिमित्तइं
पणइणिहरणु जाउं पियणीसहु
परं किं कुसल्लु पडीवउं दीसइ

यत्ता—इय जिह विप्पहिं सिट्ठउं
सुयरिवि सुयहु सय्यणउं

जीउ जंतु णरणाहहु रक्खहु ।
चंडकंडकोदंडविहत्था ।
तुहुं मा मरु रामारंजियमण ।
तैं पोयणपुरि वइयरु भासिउ ।
जिह णिय धरिणि चमरचंचेसैं । 5
ता पहुजणणिहि वयणु विणीसिउ ।
जयगुत्तं अमोहजीहेण वि ।
सपरोक्खु वि पच्चक्खु वि जाणिउं ।
पडियइं णहयलाउ णक्खत्तइं ।
जायउं विग्घु किं पि धरणीसहु । 10
को वि कुसलवत्तिउ आवेसइ ।
तिह तुहुं आयउं दिट्ठउं ॥
देविइ दिण्णु पयाणउं ॥ १८ ॥

19

छत्तछण्णरविकिरणविलासैं
दिट्ठु पुत्तु आलिंगिउ मायइ

गय तं वणु ससेण्ण आयासैं ।
भूमिभाउ णं पाउसञ्जायइ ।

२ A ण वारिउ. ३ AP जगसारहु. ४ AP मयणु. ५ AP णियसामियणासक्खरु.

18 १ AP परिहच्छिवि. २ A जाम. ३ AP आइउ. ४ A कहाणउं.

17 3 a साहारहि आश्वासनं देहि. 6 a मइणु मदनः. 10 b भिडहुं युद्धं कर्तुम्.

18 2 a तं परिहच्छियं तां परिपृच्छय. 4 b तैं दीपशिखेन. 5 a मयणिहेसैं मृगपृष्ठेन;
णिय नीता; च मरचंचेसैं चमरचंचापुराधीशेन. 10 a पियणीसहु प्रिया; त्रीशा राजानो यस्य. 13 a
सुयरिवि स्मृत्वा; सयाणउं यानवाहनयुक्तम्; देविइ स्वयंप्रभया.

19 1 b ससेण्ण सैन्येन सह गय गता.

LX.19.3]

पुष्पयन्तविरहयु

[संतिणाहभवावलिवण्णं

पयहिं णवंतु विवाणि चडाविउ
 पहु रहणेउरु णियउ सहरिसहिं
 कहिउ सो वि सवडंमुहुं णिग्गउ
 पायवडणु घरपाहुणयत्तणु
 मंतिउ मंतु कहिउ मंतीसहिं
 णाम मरीइ वइरिजलसोसहु
 तेण वि णारीरयणु ण दिण्णउं
 घत्ता—आइय दूय सुहित्तं
 हरिकुलहरपायारहु

वीयउ सिसु पोयणु पट्टाविउ ।
 अमियतेयरायहु चरपुरिसहिं ।
 मिलियउ णं दिसदंतिहि दिग्गउ । 5
 किउ महलपरिवाडिपवत्तणु ।
 अमियतेयसिरिविजयमहीसहिं ।
 पेसिउ दूयउ असणिणिघोसहु ।
 भंडणु भंडखंडणु पडिवण्णउं ।
 जलणजडीसुयपुत्तं ॥ 10
 तहु सिरिविजयकुमारहु ॥ १९ ॥

20

दिण्ण विज्ज वीरियपोरिसखाणि
 ओसारियखलखेयरसत्थहं
 भीममहाहवभरधुरजुत्तहं
 बहिणीवइदिण्णाइं लएप्पिणु
 चमरचंचपुरवइहि ससंदणु
 णियसोहाणिज्जियहिमवंतहु
 सहसरस्सिपुत्तेण समेयउ
 तहिं आराहियमृगंसंवग्गइ
 णं णिवइहि महिमंडलरिद्धी
 एत्तहि असणिघोससिरिविजयहं
 णियसुय असणिघोसें पेसिय
 सहसघोस सयघोस सुघोस वि
 जं गय ते पविहंडियमाणा
 घत्ता—णिर्यवि सुताराहारउ
 छाइउ सरवरपंतिहिं

पहरणवारणि वंधविमोयणि ।
 रस्सिसुवेयाइयहं समत्थहं ।
 पंचसयाइं सहायइं पुत्तहं ।
 विज्जादेवयाउ सुमरेप्पिणु ।
 उक्खंधे गउ केसवणंदणु । 5
 अमियतेउ सिहरिहि हिरिवंतहु ।
 गउ मरुवेणं मारुयवेयउ ।
 संजयंतपडिमापायग्गइ ।
 विज्ज महाजालिणि तहु सिद्धी ।
 जायउ संगरु सधयहं सगयहं । 10
 जे ते जुज्झिवि दिसिहिं पणासिय ।
 मेहघोस अरिघोस असेस वि ।
 तं मेळंतु बाण फणिमाणा ।
 सिरिविजयं दुव्वारउ ॥
 णाइ उवइउ संतिहिं ॥ २० ॥ 15

19 १ P पट्टविउ. २ AP आइए दूए.

20 १ AP परहणं २ A रस्सिसुवेयाइयहं. ३ A ओखंधि; P उक्खंधे. ४ AP हिरिमंतहु.
 ५ A मरुमगे; T मरुवेगे आकाशेन. ६ P ०मिगं. ७ A मेळंति. ८ AP णिएवि.

३ a विवाणि विमाने; b वीयउ सिसु विजयभद्रः. 5 a सो वि अमिततेजाः अपि. 6 a महलपरि-
 वाडिपवत्तणु महत्तराणां वृद्धानां परिपाटिकाप्रवर्तनम्. 8 a मरीइ मरीचिर्नाम. 10 सुहित्तं सुहृदत्वेन;
 b जलणजडी सुयपुत्तं अर्ककीर्तिपुत्रेण. 11 a ०कुलहरपायारहु ०कुलगृहप्राकारस्य.

20 5 a उक्खंधे अश्वमारुह्य. 7 b मरुवेणं आकाशमार्गेण. 13 a जं यावत्; b तं तावत्.
 14 a णियवि दृष्ट्वा; सुताराहारउ अशनिघोषः.

21

आसुरियहि लच्छिहि सुउ धायउ
धाराजियखयहुयवहजालें
रिउ भामरिविज्जामाहणें
हय वेणिण वि चत्तारि समुगय
अट्ट णिहय सोलह संजाया
वत्तीस वि दोखंडिय जामहिं
चउसट्ठि वि विदलिय सरूवउ
एम दुवड्ढिइ वड्ढिउ दुद्धरु
जलि थलि दसदिसिवहि नहपंगणि
वेडिउ पोयणणाहु खगिंदहिं

घत्ता—जरफेरवरवभीमइ
पत्तउ सेणसणाहउ

णाइ कयंतें दंडु णिवेइउ ।
हउ विजए पइसिवि करवालें ।
विहिं रूवहिं उत्थरइ सदणें ।
ते वि दुहाइय अट्ट समुगयें । 5
सोलह तय वत्तीस समाया ।
रिउ चउसट्ठि पराइय तामहिं ।
अट्टावीसउ सउ संभूयउ ।
हणु भणंतु असिवसुणंदयकरु ।
दीसइ असणिघोसु समरंगणि ।
णं विंझइरि महाघणविंदहिं । 10

तहिं तेहइ संगामइ ॥
रहणेउरपुरणाहउ ॥ २१ ॥

22

राउ सयंपहपुत्तु खलत्तें
तांव अमियतेण पवुत्तउं
परकलत्तु किं आणिउ गेहहु
एम भणेवि तेण लहु मुक्की
पवणुद्धयच्चिंधु सविमाणउ
जहिं णाहेयहु सीमागिरिवरु
परणारीहरु भयवसु तट्टउ
सिरिविजयाइय चोइयगयघड
माणखंभअवल्लेयणभावे
केवलणाणसमुज्जलदिट्ठिहि

घत्ता—जसधवल्लियछणयंदहु
विद्धंसियवम्मीसरु

जाम ण हम्मइ तेहिं अखत्तें ।
असणिघोस किं कियउं अजुत्तउं ।
हक्कारिय भवित्ति णियदेहहु ।
विज्ज महाजालणि राणि दुक्की । 5
तं पेक्खिवि सहस त्ति पलाणउ ।
विजउ णामु जहिं अच्छइ जिणवरु ।
समवसरणि तहिं सरणु पइट्टउ ।
अणुमगें तहु लग्ग महाभड ।
मुक्का पत्थिव मच्छरभावे ।
मउलियकर णवंति परमेट्ठिहि । 10

पुच्छंतहु खयरिंदहु ॥
अक्खइ धम्मु रिसीसरु ॥ २२ ॥

21 १ A समागय°. २ AP हय. ३ A जरफेकारवभीमइ. ४ P °णाहहु.

22 AP महाजालणि णहि दुक्की. २ AP सरणि. ३ AP °लोयणगावे.

21 2 b धाराजिय धारया जितः; b विज एं श्रीविजयेन; पइसिवि संग्राममध्ये प्रविश्य.
8 a दुवड्ढिइ द्विवृद्ध्या. 11 जरफेरव° वृद्धशृगालः.

22 1 b अखत्तें अन्यायेन. 3 b भवित्ति मरणम्. 5 b पलाणउ नष्टः. 6 a णाहेयहु
श्रीवृषभनाथस्य. 7 a तट्टउ वस्तः.

भणइ भडारउ रोसु ण किजइ
 रोसवंतु णरु कह व ण रुचइ
 रोसु करइ बहुआवइसंकहु
 रोसु कयंतु व कं णउ तासइ
 जो रोसेण परव्वसु अच्छइ
 माणपमत्तु ण काइं वि मण्णइ
 माणथेदु बंधुहिं वि ण भावइ
 मायाभावे जो चिम्मकइ
 णउ वीससइ को वि णिधम्महु
 मायारउ तिरिक्खु उप्पजइ
 लोहें जणु चामीयरु संचइ
 खाइ ण देइ धिवइ धणु खोणिहि
 घत्ता—एयहं चउहुं कसायहं
 जो अप्पाणउं रक्खइ

रोसें णरयविवरि णिवडिजइ ।
 जइ वि सुवल्लहु तो वि पमुचइ ।
 रोसें पुरिसु थाइ णं मक्कहु ।
 अत्थु धम्मु कामु वि णिण्णासइ ।
 तहु मुहकमलु ण लच्छि णियच्छइ । 5
 माणें गुरु देव वि अवगण्णइ ।
 णिरु दुणिरिक्खइं दुक्खइं पावइ ।
 तहु संसुहउ ण सज्जणु दुक्कइ ।
 णिच्चपउंजियमायाकम्महु ।
 लोहें णियजणणी वि विरज्जइ । 10
 लोहें अप्पणु अप्पउं वंचइ ।
 लुद्धउ णिवडइ दुग्गयजोणिहि ।
 दावियणरयणिवायहं ॥
 मोक्खसोक्खु सो चक्खइ ॥ २३ ॥

मिच्छत्ते जणवउ छाइजइ
 मिच्छत्ते विडगुरुपय पुजइ
 मयणमत्तमहिलामहुसेवहं
 मिच्छत्तेण जीउ मोहिजइ
 मिच्छत्तेण असंजमु वड्डइ
 पोसइ पंचिदियइं दुरासइं
 परहणपरकलत्तअणुवंधे
 तहिं अवसरि आसुरियइ लच्छिइ
 अमियतेयसिरिविजयहं ढोइय
 किउ खंतव्वचिउ णीसल्लउं

हिंसइ सग्गगमणु पडिवजइ ।
 मिच्छत्ते जिणणाहु विवजइ ।
 पायहिं पडइ रउदहं देवहं ।
 भवविभमि भामिजइ छिजइ । 5
 जीवहं जीविउ मंडइ कड्डइ ।
 पावइ माणउ विहुरसहासइं ।
 वज्झइ पम जीउ रयवंधे ।
 आणिवि सा सुतार धवलच्छिइ ।
 भायरपइहिं सणेहें जोइय ।
 भव्वहं खम मंडणउ पहिल्लउं । 10

23 १ AP कह वि. २ A मंकहु. ३ A माणवंतु. ४ AP णरु. ५ AP णिद्धम्महु. ६ P विरइजइ.

24 १ AP गवणु. २ A मड्डइ; P मंडुइ. ३ P खंतव्व चिउ. ४ A सव्वहं.

23 5 b ण णियच्छइ नेक्षते. 7 a माणथ दु मानेन स्तव्वः. 12 a खोणिहि भूमौ. 13 b णिवायहं निपातानाम्. 14 b चक्खइ आस्वादयति.

24 5 b मंडइ बलात्कारेण. 6 a दुरासइं दुष्टाश्चान्.

सद्धिमो संधि]

महापुराण

[LX.26.7

तं रिउजणणिहि वयणु समिच्छिउ
घत्ता—दुद्धमपावखयंकहु
उगयसंसयसंकहु

पुणु रहणेउरवइणा पुच्छिउ ।
कहइ णरोहंसुहंकहु ॥
विजय अमियतेयंकहु ॥ २४ ॥

25

जंवूदीवि भरहवरिसंतरि
अचलगामि धरणीजहु वंभणु
तहु इंदग्गिभूइसुय सुहयर
कविलु णामु दासेरु अलक्खिउ
कुलविद्धंसणु जाणिउ विप्पे
गउ रयणउरहु भल्लउं भाविउं
जंवूघरिणिहि हई सुंदरि
कुलणिदिउं करंतु गुणवंतइ
घत्ता—णवर धणोहें चत्तउ
दालिहें संतत्तउ

मागहविसइ सुसासणिरंतरि ।
अगिलवंभणिउररुहसुंभणु ।
सुयसत्थत्थमहत्थ मणोहर ।
वेयचउकु सडंगइं सिक्खिउ । 5
दुज्जसभीएं धाडिउ वेप्पे ।
सच्चयदियवरेण परिणाविउ ।
सच्चभौम णामेण किसोयरि ।
वरु कुलहीणु वियाणिउ कंतइ ।
आर्यणिणिवि सुयवत्तउ ॥
तहिं जि ताउ संपत्तउ ॥ २५ ॥ 10

26

सपराहवभीएण णमंसिउ
तहु पयजुवलु तेण ओलगिउं
कुलदूसणरुहणीसासुण्हइ
कहइ जणणु पियवयणहिं तुट्टउ
कंतु तुहारउ होइ ण दियवरु
तहिं सिरिसेणु राउ णरसिरमणि
वीय अणिदियं काइं भणिज्जइ

कविलें पुरयणमज्झि पसंसिउ ।
दिण्णउं कंचणु जेत्तिउं मग्गिउं ।
धणु ढोइवि आउच्छिउ सुण्हइ ।
महुं घरि दासीसुउ णिक्किट्टउ ।
एउं भणेप्पिणु गउ सो णियवरु । 5
पढम सीहणादिय तहु पणइणि ।
जाहि रइ वि दासि व्व गणिज्जइ ।

५ A णराह सुहंकहु.

25 १ A दप्पे. २ AP सच्चइ°. ३ P सच्चसामि. ३ AP आयणिणिय.

26 १ AP एम. २ P अणदिय.

11 a वयणु वचनम्. 13 a उगयसंसयसंकहु उद्गतसंदेहकीलकस्य; b विजय विजयो जिनः.

25 1 b सुसासं सुधान्यम्. 2 b उररुहसुंभणु स्तनमर्दकः. 4 a दासेरु दासीपुत्रः; अलक्खिउ प्रच्छन्नतया, न ज्ञातः कदा शिक्षितः. 6 b सच्चयं सात्यकनाम्ना. 8 a कुलणिदिउं कुल-निन्दितं विकर्म रजस्वलागमनम्. 9 b सुयवत्तउ पुत्रस्य वार्ताम्. 10 b ताउ तातः.

26 1 a सपराहवभीएण स्वमानभङ्गभीतेन. 3 a कुलेत्यादि विट्कर्मप्रभवो निश्वासः उण्णो यस्य; b सुण्हइ पुत्रभार्याया.

LX.26.8]

पुष्पयंतविरइयउ

[संतिणाहभवावलिवण्णं

ताहं बिहिं मि कंतिइ सुच्छाया
कुललंछणउं धरियमज्जायहु

घत्ता—तेण कविलु अवगण्णिउ
कक्कसदंहे ताडिउ

इंदउविंदसेण सुय जाया ।
जंवूधूयइ सौहिउं रायहु ।

जणि चंडालु व मण्णिउ ॥
पुरवराउ णिद्धाडिउ ॥ २६ ॥

10

27

सच्चंभाम सह सुद्ध हवेप्पिणु
सद्धं अमियेगइ णामारिजय
सिरिसेणं आहारु पयच्छिउ
चउद्धमलपरिमुक्कु अकुच्छिउ
भायणधरणाइयउ सुधम्मउ
चउहुं वि सुकयवीउ लइ लद्धउं
सैमरंगदलवट्टियपरवल्लु
सिरिमइदेविहि उयरुप्पणी
दुज्जणमणपइसारियसल्लहु
समउं वहुल्लियाइ गयगामिणि
साणंतमइ उविंदहु रत्ती

घत्ता—णंदणवणि णिवसंतहिं
कारणि ताहि अजुत्तउं

थियं उवसमु हियउल्लइ लेप्पिणु ।
आइय भिक्खहि चारण संजय ।
दिजंतउ धरिणीहिं समिच्छिउ ।
रिसिहिं पाणिवत्तेण पडिच्छिउ ।
सच्चयतणयइ किउ सुहकम्मउ ।

भोयभूमिपरमाउ णिवद्धउं ।
कोसंबीणयरीसु महावल्लु ।

तं सिरिकंत णाम सुय दिप्पणी ।
सिरिसेणंगरुहहु पुंरिमिल्लहु ।

अवर पवर संपेसिय कामिणि ।
मोहे मयरोहेण व मत्ती ।

दोसु रोसु चिंतंतहिं ॥

बिहिं मि जुज्झु आढत्तउं ॥ २७ ॥

28

धाइय पहरणपाणि ससंदण
कह व णिवारहुं वे वि ण सक्किउ
रज्जु सणेहु सदेहु पमाइवि
रायाणीयउ तेण जि मग्गे

सिरिसेणं अवलोइय णंदण ।
णरवइ दूमिउ चित्ति चमक्किउ ।
विससेल्लिधगंधु अग्घाइवि ।
दियधीय वि तं तिह णासग्गे ।

३ P साहियउं. ४ A तेण वि खल्ल.

27 १ AP सच्चभाव. २ AP लएप्पिणु. ३ A सदणे but records a *p*: सवणि वा.
४ AP अमियगय. ५ AP समरंगण°. ६ AP पुव्विल्लहु.

28 १ १ P °सेल्लेध°. २ A रायाणियउ जि तेण जि.

9 a धरि यमज्जायहु पालितमर्यादस्य.

27 1 a सह सती. 5 b सच्चयतणयइ सत्यभामया. 8 a उयरुप्पणी उदरे उत्पन्ना. 9 a पुंरिमिल्लहु ज्येष्ठस्य. 10 a वहुल्लियाइ वध्वा; गयगामिणि गजगामिनी अनन्तमतिः. 11 a मोहे स्नेहेन प्रेम्णा; मयरोहेण व मदिरासमूहेनेव. 13 कारणि ताहि तस्या अनन्तमत्याः कारणे.

28 2 b दूमिउ दुःखितः. 3 b विससे ल्लिधगंधु विषकमलगन्धम्. 4 b दियधीय द्विज दुहिता सत्यभामा; णासग्गे नासाप्रेण.

गरयवेइं महियलि णिवडेप्पिणु
धादइसंडि पुव्वभायंतरि
चत्तारि वि अज्झं संजायइं
जायउ णिव्वर पेमरसिल्लउं
ह्वइं मुणिवरदाणं णंदिय

घत्ता—जुज्झंतहं दुव्वारहं
अंतरि थिउ विज्जाहरु

मउलियणयणइं तेत्थु मरेप्पिणु । 5
उत्तरकुरुहि सुभोयणिरंतरि ।
छहधणुसहसपमाणियकायइं ।
राउ.सीहणंदिय मिहुणुल्लउं ।
वंमणि भांमिणि पुरिसं अणंदिय ।

दोहं मि रायकुमारहं ॥ 10
णाइ गिरिंदहं जलहरु ॥ २८ ॥

29

पभणइ जिणकमकमलेंदिंदिरु
किं पुणु पहरणेहिं पिहियकहिं
तं णिसुणिवि भणति ते भायर
अक्खइ खेयैरु दिव्वइ वायइ
मंदरपुव्वासइ सुहवासइ
तहिं रययायलि दाहिणसेढिहि
खयरु सुकुंडलि रंभसमाणी
मणिकुंडलि हउं तहिं संभूयउ
प्रवरि पुंडरिक्किणि गउ तेत्तहि
पुच्छिउ सो मइं णिययभवावलि
पुक्खरदीवि वरुणसुरसिहरिहि

घत्ता—रूवें णं मयरद्धउ
कणयमाल पीवरथणि

जुज्झेवउं फुल्लहिं वि असुंदरु ।
सत्तिसेल्ललगलचलचकहिं ।
के तुम्हइं पडिसेहकयायर ।
धादइसंडहु सुरदिसिभायइ । 5
खलविरहियपुक्खलवइदेसइ ।
आइच्चाहणयारि गउ रूढिहि ।
अमियसेण णामें तहु राणी ।
अत्थु व सुकइकहहि जणणूयउ ।
अमियप्पहु जिणपुंगमु जेत्तहि ।
कहइ भडारउ समयसमियकलि । 10
पुव्वदिसहि हयसोयहि णयरिहि ।

महिवइ तहिं चक्कइउ ॥
तहु वल्लह सीमंतिणि ॥ २९ ॥

30

कणयलया सररुहलय णामें
धीयउ वेण्णि ताहि मृगणेत्तउ

णियंकरभल्लि घित्त णं कामें ।
कयलीकंदलकोमलगत्तउ ।

३ A गरडवेय; P गरवेएं. ४ A सुल्लियणिरंतरि. ५ A जोयउ णिव्वरपेम्म°. ६ AP राय. ७ A भाविणि. ८ AP पुरिसु.

29 १ A जुज्झेवउ. २ P °सेल°. ३ P वेयरु. ४ A °संडइ. ५ A सुकइकहादे जणियउ. ६ A पवरपुंडरिक्किणि; P पवरपुंडरिक्किणि. ७ A समपसमिय°. ८ P कणयद्धउ.

30 १ A णिवकर°. २ A तहो मिग°; P ताहि मिग°.

5 a गरयवेइं विषवेगेण. 0 a पुरिस अ णिं दिय अनिन्दिता पुरुषो जातः सत्यमामा स्त्री जाता.

29 1 b जुज्झेवउं फुल्लहिं वि असुंदरु पुष्पैरपि युद्धमसुन्दरम्. 2 a पिहियकहिं छादित-
सूर्यैः. 3 b पडिसेहकयायर निषेधकतादराः. 6 b रूढिहि प्रसिध्या. 8 b जणणूयउ जनस्तुतः.
10 b समय° समीचीनो बोधः आगमो वा. 12 b चक्कइउ चक्रध्वजः.

30 1 a सररुहलय कमललता.

LX.30.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[संतिगाहभवावलिवण्णं

विज्जुमईदेविहि हयदुम्मइ
अमियसेण कंतियहि णवेप्पिणु
सा गय सग्गहु आराईयहु
सुर जोएवि सुरूवें रंजिय
कालें जंतें सुरलोयहु चुउ
कणयलया जलरुहलय धीयउ
इंदउविंदसेण पंकयमुह
सोक्खु असंखु सुइरु भुंजेप्पिणु
हई कहिं मि महावलकामिणि
घत्ता—जं जिणणाहें सिट्ठउं
हउं आयउ ओसारहुं

तासु जि रायहु सुय पोमावइ ।
कणयमाल सावयवउ लेप्पिणु ।
भोयभारसंपीणियंजीवहु । 5
पोमावइ हई सुरलंजिय ।
कणयमालकुंडलि हउं हुउ ।
वेणि वि मरिवि सुकम्मविणीयउ ।
जाया रयणउराहिवतणुरुह ।
सुरलंजिय सग्गाउ चर्पेप्पिणु । 10
दिण्ण विवाहि तुज्झु गयगामिणि ।
तं पच्चक्खु वि दिट्ठउं ॥
दोहिं मि जुज्झु णिवारहुं ॥ ३० ॥

31

कासु वि को वि ण किं किर जुज्झहु
हउं मायरि चिरु तुम्हइं तणयउ
देवत्तणु माणिवि णरजाया
तं णिसुणिवि कुमौर हयछम्महु
गय मोक्खहु णिक्खवियरओहहु
जो सिरिसेणु पुणु वि जो कुरुणरु
सिरिपहु सुरहरि णं ससहरपह
कुरुमणुयत्तणु माणिवि बहुंमहु
सुरु हई पुणुं वंमणि वयसह
घत्ता—जो सिरिसेणु महाइउ
सो एवहिं तुहुं जायउ

भवसंसरणु ण किं पि वि बुज्झहु ।
होंतियाउ परिपालियपणयउ ।
किं पहरह उग्गामियवाया ।
तउ चरेवि पयमूलि सुधम्महु । 5
अट्टमहागुणविरइयसोहहु ।
पढमकप्पि सो जाउ वरामरु ।
हुय हरिणंदियज्ज विज्जुपह ।
देवि अणिंदिय दिवि विमलप्पहु ।
सच्चभामं तहु कंतं सासिप्पह ।
कुरुणरु सुरु सग्गाइउ ॥ 10
अमियतेउ खगरायउ ॥ ३१ ॥

३ AP विज्जमई. ४ AP °जीयहु. ५ AP सुरूवें. ६ A चुएप्पिणु.

31 १ A °पालियविणयउ. २ AP माणिवि. ३ A कुमारयछम्महु. ४ P विजापह.
५ A बहुसुहु. ६ AP वंमणि पुणु. ७ सच्चभाव.

5 a आराईयहु सौधर्मस्वर्गम्. 8 a जलरुहलय कमललता. 11 a महावलकामिणि वेद्या
अनन्तमतिः. 13 a ओसारहुं निषेद्धम्.

31 3 a माणि वि भुक्त्वा. 4 a हयछम्महु हतकपट्टस्य. 6 a कुरुणरु आर्यः. 8 a बहु-
महु बहुतेजः मान्यता वा 9 a वयसह व्रतं सहमाना; b तहु विमलप्रभस्य. 10 a महाइउ महर्द्धिकः.

जा सा सइ पंचाणणणंदिय
 पुणु हई सिरिविजउ वियाणहि
 जा सा धुवु सुतार सस तेरी
 कविलु सुइरु हिंडिवि संसारइ
 पविउलअइरावयणइतीरइ
 चवलवेयतवसिणियइ जणियउ
 तेण तवंतें कामविलुद्धउं
 जायउ सुउ आसुरियहि तरुणिहि
 पिउं गियविज्जाविहवें मोहिवि
 पभणइ तिजगणाहु ण रुसिज्जइ
 णिसुणि णिसुणि किं बहुयइ वत्तइ
 घत्ता—धुव पंचमु चक्रेसरु
 भरहि राय तुहुं होसहि

सा जोइप्पह घरिणि अणिंदिय ।
 सोत्तिणि सच्चंभाम अहिणाणहि ।
 सुरणंरविसहरहिययवियारी ।
 भूयंरमणकाणणि भयगारइ ।
 कोसियतावसभुत्तसरीरइ । 5
 सो मयसिंणु णाम सुउ भणियउ ।
 खयरु णिपवि णियाणु णिवद्धउं ।
 असणिघोसु रत्तउ चिरंघरणिहि ।
 णिय कंचणविमाणि आरोहिवि ।
 अमियतेय जीवहं खम किज्जइ । 10
 णवमइ जम्मंतरि संपत्तइ ।
 इह सोलहमु जिणेसरु ॥
 पुप्फदंतसिरि लेसहि ॥ ३२ ॥

इय महापुराणे तिसट्टिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिण
 महाकइपुप्फयंतविरइए महाकवे संतिणाहभवावलिवण्णं
 णाम सट्टिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६० ॥

32 १ AP सच्चंभाव. २ P रमणि काणणि. ३ P आसुरिहि.. ४ AP चिरु घरिणिहि.
 ५ A थिउ णिय°; P पिउ मय°. ६ P वुत्तइ. ७ A धुव. ८ A राउ.

32 1 a पंचाणणणंदिय सिंहनन्दिता; a जोइप्पह विद्युत्प्रभा. 2 a सोत्तिणि ब्राह्मणी;
 अहिणाणहि अभिजानीहि. 3 a सस तेरी तव अमिततेजसः स्वसा. 8 a चिरघरिणिहि सत्यभामा-
 चरी तस्याम्. 9 a पिउ श्रीविजयः. 13 b पुप्फदंतसिरि पुष्पवत्कान्ता श्रीः मोक्षलक्ष्मीः; लेसहि
 त्वं गृह्णासि ग्रहीष्यसि.

LXI

सो असणिधोसु आसुरियसिरि देवि सुतार सयंपह वि ॥
पंवइयइं णिसुणिवि जिणवयणु जिणु पणवेप्पिणु तिजगरवि ॥ ध्रुवकं ॥

1

सिरिविजयकें	णिग्गयसंकें ।	
मारुयवेपं	अपमियतेपं ।	
वउ उज्जालिउ	पोसहु पालिउ ।	5
घरु वेणि वि जण	गय ते सज्जण ।	
सुरकरिकरभुउ	रविकिच्चीसुउ ।	
णिरु णिरवज्जउ	साहइ विज्जउ ।	
उत्तमसत्ती	चलपण्णत्ती ।	
णहयलगामिणि	इच्छियरूविणि ।	10
जलसिहिथंभंणि	बंधणि रंभणि ।	
अंधीकरणी	पहरावरणी ।	
विस्सपवेसिणि	अवि आवेसिणि ।	
अप्पडिगामिणि	विविहपलाविणि ।	
पासविमोयणि	गहणीरोयणि ।	15
वर्लणिकखेवणि	चंडपहावणि ।	
पहराणि मोहणि	जंभणि पाडणि ।	
अवर पहावइ	सइ पविरलगइ ।	
भीमावत्तणि	पवरपवत्तणि ।	
पुणु लहुकारिणि	भूमिवियारणि ।	20
रोहिणि मणजव	देवि महाजव ।	
चंडाणिलजव	णिरु चंचलजव ।	
बहुलुप्पायणि	सत्तुणिवारिणि ।	

1 १ AP पावइयइं. २ P णिसुणवि. ३ AP °थंमिणि. ४ AP °णिरंभणि. ५ A पहरा-
वरणी. ६ K records a p: चल इति पाठे चपला. ७ AP °पहाविणि. ८ A भंडणि पाडणि; P बंधणि
पाडणि. ९ AP °वियारिणि. १० A चंडालिनिजव.

1 4 b अपमियतेपं अप्रमिततेजसा. 9 b चलपण्णत्ती चला चपला प्रज्ञप्तिः. 11 a °सि हिं
अग्निः. 12 b पहरावरणी प्रहारनिषेधिका. 13 a विस्सपवेसिणि त्रैलोक्यप्रवेशिका. 14 a अप्पडि-
गामिणि जेतुमशक्या. 15 b गहणीरोयणि भूतादिग्रहनिषेधिका. 16 b चंडपहावणि प्रचण्डप्रभा.
18 b पविरलगइ प्रगतविरलगातिः शीघ्रगामिनी. 22 a चंडाणिलजव वायुवेगा. 23 a बहुलुप्पा-
यणि अन्धकारोत्पादिका.

अक्खरसंकुल	खलगलसंखल ।	
मायावहुई	पण्णलहूई ।	25
हिमवेयाली	सिहिवेयाली ।	
मोक्कलवाली	चलचंडाली ।	
अलिसामंगी	सिरिमागंगी ।	
इय वरविज्जहिं	णहयरपुज्जहिं ।	
उहसेदीसरु	हुउ परमेसरु ।	30
अण्णहि वासरि	तेण सणेसरि ।	
दमवरणामहु	णिज्जियकामहु ।	
पुण्णुप्पायणु	दिण्णउ भोयणु ।	
यत्ता—ते चारणदिण्णे भोयणेण इहं रत्ति जि संभविउ फलु ॥		
सुरखु दुंदुहिसरु वसुवरिसु मेहहिं बुद्धउ सुंरहिजलु ॥ १ ॥		

2

अमरगुरुदेवगुरु-	णामाण सावसरु ।	
हयमोहवासम्मि	साहूण पासम्मि ।	
तहिं अमियतेएण	सिरिविजयराएण ।	
णियतायजम्माइं	वणहरणकम्माइं ।	5
सिलखंभदलणाइं	दाइज्जमलणाइं ।	
तवचरणकरणाइं	सणियाणमरणाइं ।	
सुरलोयवासाइं	णरभवविलासाइं ।	
पडिवक्खमहणाइं	हरिगीवणिहणाइं ।	
सिरिरमणिरमणाइं	कयणरयगमणाइं ।	
जसकंतिफुरणाइं	असुरारिचरियाइं ।	10
रिसिणाहकहियाइं	सोऊण गहियाइं ।	

११ A मायापहुई; K मायावहुई but corrects it to माया^०. १२ P पण्णइ लहुई. १३ A तेण णरेसरि. १४ A इह रत्ति जि. १५ A सुहु जलु.

2 १ A दिव्वगुरु. २ A णामेण. ३ P adds after this: जसकत्तिपुरियाइ, असुरारिचरियाइ, which in our text is line 10 below. ४ A जसकत्तिफुरियाइ.

25 a मायावहुई मायावह्वी; b पण्णलहूई पर्णलह्वी. 30 a उहसेदीसरु उभयश्रेणिराजा. 31 b सणेसरि आदित्यसहिते. 34 इह रत्ति जि इहेव जन्मनि.

2 1 b सावसरु स्वावसरं यथा भवति तथा. 4 b वणहरणकम्माइं विशाखनन्दिभवे वनहरणादिकथानकानि. 5 b दाइज्जमलणाइं पितृव्यपुत्रमानभङ्गादिकम्. 8 b हरिगीव^० अश्वघ्रीवः. 11 b सोऊण श्रुत्वा.

LXI.2.12]

पुष्पयंतविरइयउ

[वजाउहचक्वद्विवण्णं

दोहिं पि सुवयाइं
सिरिविजउ तण्हंतु
पुणु कालमाणेण
विउलमइ विमलमइ
णाऊण मासाउ
रवितेय सिरियत्त
णियणियतणुभूय
दोर्णं पि ण्हविऊण
चंदणवणंतम्मि
णिम्मुककम्मम्मि

अमयाइं सुदंयाइं ।
मणि महइ कण्हंतु ।
परिवट्टमाणेण ।
णमिऊण परमजइ ।
मोत्तूण मासाउ ।
राइवदलेत्त ।
कंदप्पसमरूय ।
कुलमग्गि थविऊण ।
णंदणमुणी जम्मि ।
पईसरिवि लहु तम्मि ।

15

20

घत्ता—अहिसिंचिवि पुज्जिवि परमजिणु वंदिवि भत्तिसमंघाविउं ॥
आहारु सरीरु वि परिहरिवि विहिं मि परत्तु जि चिंतविउं ॥ २ ॥

3

जं णियपरपेसणसुणिरवेक्खु
जं घोरसरायकसायसमणु
तेरहमइ कप्पि मणोहिरामि
हुउ अमियतेउ रविचूलु देउ
मणिचूलु णामु सिरिविजउ तेत्थु
को वण्णइ ताहं महापहाउ
कालेण जंबुदीवंतरालि
वच्छावइदेसि पहायरीहि
णीसेसकलालउ मणुययंदु

जं णिण्णासियभवबंधुक्खु ।
तं कयउं तेहिं पाओवमरणु ।
सुरणंदिय णंदावत्तधामि ।
सत्थिउ णामे अवरु वि णिकेउ ।
सुरवरु जायउ लक्खणपसत्थु ।
ते वे वि वीससायरसमाउ ।
इह पुव्वविदेहि रमाविसालि ।
णयरिहि वणकीलियकिंणरीहि ।
णामेण थिमियसायरु णरिंदु ।

5

५ A सदयाइं; A adds after this: भवभावखमियाइं; K also writes it but scores it off. ६ A परिउट्टमाणेण; P परिवट्टमाणेण. ७ AP णविऊण. ८ AP दोहिं पि. ९ A णविऊण. १० पइसरवि. ११ P समुघविउ.

3 १ A पावोगमरणु; P पाओवगमरणु. २ A पहावरीहि. ३ A अमियसायरु; P तिमिय-सायरु.

13 a तण्हंतु आकांक्षार्तः; b कण्हंतु कृष्णत्वम्; 16 a मासा उ मासमात्रजीवितम्; b मासाउ लक्ष्म्या आस्वादम्. 17 a रवितेय सिरिदत्त अमिततेजसः पुत्रो रवितेजाः, श्रीविजयस्य पुत्रः श्रीदत्तः. 22 भत्ति समंघ विउं भक्त्या समर्पितं सुप्रापम्.

3 1 a सुणिरवेक्खु सुनिरपेक्षम् (पादपोषगमनम्). 3 b णंदावत्तधामि नन्द्यावर्तविमाने. 4 b सत्थिउ स्वस्तिकं नाम विमानम्. 6 a महापहाउ महाप्रभावः. 8 a पहायरीहि प्रभाकरी-नगर्याम्.

तद्देविहि देउ वसुंधरीहि
आवेपिणु णंदावत्तणाहु

राविचूलु गम्भि थिउ सुंदरीहि । 10
अवराइउ हुउ थिरयोरवाहु ।

यत्ता—मणिचूलु वि सत्थियसुरंहरहु णिवडिवि हुउ अणुमइतणउ ॥
सो सूहउ सोम्मु सुल्लक्खणउ वण्णे जियणीलंजणउ ॥ ३ ॥

4

परदुज्जउ केसउ मणि गणेवि
पढमहु विरपपिणु पट्टवंधु
सिंहासणु छत्तइं परिहरेवि
अरहंतहु अविचिंतियपहासु
अवलोइवि कत्थइ णायराउ
पुरि सुहुं वसंति ते वे वि भाइ
णच्चंति ताउ ते तहिं णियंति
आयउ णारउ दिग्गयजसेहिं

कोक्किउ अणंतवीरिउ भणेवि ।
लहुयहु ढोइवि जुवरायचिंधु ।
णिम्मोहभावभावणउ लेवि ।
पिउ सरणु पइट्ठु सयंपहासु ।
सिरितण्हइ मरिवि फणिंदु जाउ । 5
णडि वच्चरि अण्णेक्क वि चिलाइ ।
जा ताम हारहिमहासकंति ।
संमाणिउ णउ रसपरवसेहिं ।

यत्ता—मणि रोसु हुयासणु पज्जलिउ सहहुं ण सक्किउ चलयगहि ॥
सो जंतु ण केण वि दिट्ठु तहिं पवणु चडुलु उल्ललिउ णहि ॥ ४ ॥ 10

5

गउ रूसिवि सिवमंदिरपुरासु
वज्जरिउ तेण रयणाइं कासु
वच्चरिचिलाइणामालियाउ
पहयरिपुरि अवराइयहु गेहि
वेणि वि थणभारं भग्गियाउ
पट्टवहि मंति आणवहि तुरिउं
अवलोइय मंतिमहंत संत

दमियारिहि विज्जाहराणिवासु ।
पइं मेळिवि को महियलि महीसु ।
णच्चणिउ दोणि वरवालियाउ ।
णं विज्जुलियउ अच्छंति मेहि ।
लइ णरवइ तुज्जु जि जोगियाउ । 5
राएण वि तं णियचित्ति धरिउं ।
सहसा संपेसिय बुद्धिवंत ।

४ A मणिचूलि. ५ A ^०सुरवरहु णिवडिवि ताहि जि हुउ तणउ. ६ A सलक्खणउ.

4 १ AP सीहासणु. २ A चलयगहि.

5 १ AP जोगियाउ. २ AP आलोइय. ३ A मंतमहंत.

12 अणुमइतणउ अनुमतीराज्ञीपुत्रः 13 जियणीलंजणउ जितकज्जलकृष्णवर्णः.

4 2 a पढमहु अपराजितस्य. 4 a अविचिंतियपहासु अत्यद्भुतमाहात्म्यस्य. 5 b सिरितण्हइ श्रीतृणया. 6 b णडि नर्तकी. 9 सहहुं सोढुम्; चलयगहि गच्छद्ग्रहे नभसि. 10 चडुल चपलः.

5 1 b ^०णिवासु नृपस्य. 3 b ^०वालियाउ बालिके नवयौवनवयौ. 6 a आणवहि आनय. 7 a संत विद्वांसः.

LXI.5.8]

पुष्कयंतविरइयउं

[वजाउहचक्कवट्टिवण्णं

गय ते वि पुरिहि पहायरीहि   जेँ वल्लह तणय वसुंधरीहि ।
 लइ तेहिं ताहं उवइदु कञ्जु   जइ इच्छह संपयविउलु रञ्जु ।
 तो णियणडिजुयलउं देहु ताम   दमियारिदेउ रूसइ ण जाम । 10
 ता पोसहणियमालंकिण   जिणपायपोमसेवापिण ।
 घत्ता—जिणभैवणथिण णराहिविण अवराइण समंतियणु ॥
 आउच्छिउ दिज्जउ तियजुयलु किं किज्जउ सह तेण रणु ॥ ५ ॥

6

तं णिसुणिवि मंति भणंति एम्भ   खयराहिउ दुज्जउ समरि देव ।
 णारीदाणेण वे होइ मलिणु   तं णिसुणिवि मउलियणयणवयणु ।
 थिउ चिंताउरु णरणाहु जाम   चिरैभवविज्जउ पत्ताउ ताम ।
 सच्चउ पण्णत्तिपहूइयाउ   रिउवहु चवंति वसिहूइयाउ ।
 वयणेण तेण संतुदु वे वि   भायर णियमंतिहि रञ्जु देवि । 5
 गय सिवमंदिरु वित्थारण   कवडें णडिबेसायारण ।
 दरिसिउ रायहु पडिहारण   जं संजुत्तउं सिंगारण ।
 दूएण कहिउ तं एउ राय   को सहइ तुहारा विसमवाय ।
 अवराइण लइ दिण्णु तुज्जु   काभिणिजुयलुलउं खीणमज्जु ।
 घत्ता—ता कडयमउडमणिकुंडलहिं कंचीदामहिं भूसियउ ॥ 10
 दमियारें मायामाणिणु सुइसुमहुरु संभासियउ ॥ ६ ॥

7

करणंगहारवहुरसविसदु   वीयइ दिणि अवलोएवि णट्टु ।
 वीणाञ्जुणि घणथण मज्झखाम   अदुईय धीय कणयसिरिणाम ।

४ A जे पियसुय वसुहवसुंधरीहि; P जे पियसुहवसहि वसुंधरीहि. ५ AP °भवणि थिण. ६ P तियजमलु.

6 १ AP वि. २ AP मउलियवयणणलिणु. ३ AP चिरुभव° ४ AP add after this: जंपंति णवंति सदूइयाउ, चिरु सामिहि दासत्तणु गयाउ, को पहणहु को आणहु धरेवि. ५ AP add after this: परिमिय (P परमिय) जणेहि णीसंरिय वे वि. ६ AP दूयण.

7 १ A तहिं आय धीय.

8 b जे वल्लकेशवौ; वसुंधरी हि अपराजितमाता वसुंधरी तस्याः. 9 b संपय विउलु संपदा विपुलम्.

6 1 b खयराहिउ दमितारिः; देव हे अपराजितराजन्. 2 a मलिणु भग्मानः, अस्म-द्विग्रहे कृतलज्जो वा. 4 b रिउवहु शत्रुवधम्. 11 सुइसुमहुरु कर्णमधुरम्.

7 1 a करण° अष्टोत्तरं शतं हस्तनर्तनं करणमुच्यते; °अंगहार° अङ्गविक्षेपः. 2 b अदुईय अद्वितीया.

अप्पिय ताएं मायाविणीहिं
णच्चंतिहि तैहि पुणु कामवेसु
कण्णाइ भणिउं को सो अणिदु
कित्तिमरूवाजीवाइ वुत्तु
परमेसरु पहरिपुरिणिवासु
उवमिज्जइ सो भुवणयलि कासु
सा भणइ मोरकेकारवाइ
दूसहविरहग्गिञ्जुलकभीउ

णाडउं सिक्खाविय भाविणीहिं ।
गाइउ अणंतवीरिउ णरेसु ।
किं किणरु किं सुंरु किं फणिदु । 5
सो कुमरु थिमियसायरहु पुत्तु ।
अवराइउ भायरु होइ जासु ।
ता कण्णहि लग्गउ कामपासु ।
तहु दंसणु लब्भइ केम माइ ।
दक्खालहि जाम ण जाइ जीउ । 10

यत्ता — ता कवडणडित्तणु अवहरिवि थिउ हरि पायडु तणु करिवि ॥
जोयंति तरुणि णं सिसुहरिणि विद्धी मयणं हुंकरिवि ॥ ७ ॥

8

मणि खुत्तु कुमारिहि कामवाणु
णिय सुंदरि तायहु कहिय वत्त
पेसिय मंडलिय अणयमेय
ते जित्त धित्त रणराइएण
सयमेव पत्तु ता चावपाणि
किर वेणिण वि सर संधंति जाव
जुज्झिय वेणिण वि बहुपहरणेहिं
पच्छइ पुणु कित्तिहरहु सुएण
तं लेप्पिणु हरिणा तहु जि दिण्णु
रिउ मारिवि किर चलंति जाम

आरोहिवि धयचंचलु विमाणु ।
तेण वि पारंभिय समरजत्त ।
सुर विज्जाहर चंदकतेय ।
हंलिणा बलिणा अवराइएण ।
हणु हणु भणंतु अहिमाणि दाणि । 5
अंतरि पइदु दणुयारि ताव ।
ते केसव पडिकेसव घणेहिं ।
मुक्कउ रहंणु णिदुरभुएण ।
वियलंतरुहिरु वच्छयलु भिण्णु ।
पयमेत्तु णं चलइ विमाणु ताम । 10

यत्ता — ता पेक्खंतहिं सयलउ दिसउ समवसरणु अवलोइउं ॥
हरिवलहिं विहि मि विंभियवसहिं णियविज्जामुहुं जोइउं ॥ ८ ॥

२ AP पुणु तहि. ३ A णरु. ४ तिमिय°. ५ AP कण्हइ. ६ P किं ण माइ.

8 १ AP विवाणु. २ AP हरिणा. ३ A अहिमाणदाणि; P अहिमाणखाणि. ४ A णिमांत-
रुहिरु. ५ AP पयमेत्तु विवाणु ण चलइ ताम. ६ AP विंभिय°.

4 a काम वेसु कन्दर्पसदृशः 6 a कि त्तिमरूवा जीवाइ कृत्रिमवेद्यया. 10 a °ञ्जुलक° ज्वाला.
11 कवडणडित्तणु अवहरिवि कपटनटीत्वमपहत्य.

8 4 a धित्त क्षिताः; रणराइएण रणशोभिना. 6 b दणुयारि कृष्णः. 9 b वियलंत-
रुहिरु विगलद्गुधिरम्.

सा भणइ महापहु विजयकंखु
तहु तणउ तणउ किञ्चिहरु राउ
संतियरहु सीसु मुएवि राउ
अच्छइ भो केवलि जाहुं एहु
ता सव्वइं भव्वइं तहिं गयाइं
लायणवण्णणिज्जियसिरीइ
भणु देवदेव णियजणमरण
तं सुणिवि कैहइ समसत्तुमित्तु

घत्ता — इह दीवि भरहि संखउरवरि वणि देविलु चकलथणिय ॥

वंधुसिरि वरिणि गुणगणणिलय सुय सिरिदत्त ताइ जणिय ॥१॥ 10

पुणु कुंठि पंगु अण्णेक्क दीण
अण्णेक्क बहिर णउ सुणइ वाय
अण्णेक्क एकलोयणिय जाय
लहुवाहिणउ करुणं तोसियाउ
वणि संखमहीहरि सीलवाहु
पालिय अहिंस वयणेण तासु
दिण्णउं सुव्वयखंतियहि दाणु
सम्मत्ताभावें कयउ वालि
सोहम्मसग्गि सामण्णदेवि
हई दमियारिहि तणिय पुत्ति

घत्ता—तं वयणीवमणविणिंदणहु फलु पइं सुइ अणुहुंजियउं ॥

हियउल्लउं जणणहु राणि वडिउ दिट्ठुं रुहिरें मंडियउं ॥ १० ॥

9 १ AP दमियारिहि. २ AP केवलि भो. ३ AP भणइ. ४ A भरह.

10 १ A कुंठ; P कुट्टि. २ AP सच्छवि. ३ A सच्चजसंक°. ४ K धम्म. ५ AP विजि-
गिंळ°. ६ A तें वडणीव°; P तं वडणीव°. ७ AP अणुहुंजियउं. ८ AP रंजियउं.

9 1 a सा भणइ विद्या कथयति; विजयकंखु दिग्विजयवाञ्छकः. 2 a तणउ संबन्धी;
तणउ पुत्रः. 4 b वोसट्टदेहु कायोत्सर्गयुक्तः. 8 b °णवराईवमित्तु °नवीनपद्मस्य सूर्य इव. 9 वणि
वणिकू; चकल° विस्तीर्णो. 10 सिरिदत्त श्रीदत्ता.

10 3 a एकलोयणिय काणा. 4 b पइं त्वया श्रीदत्ताचार्या. 6 b धम्मचक्कोववासु अरा-
णामष्टोत्तरशतेन धर्मचक्रं भवति । तत्र एकोपवासेन आरात्रयं लभ्यते इति षट्त्रिंशदुपवासाः । तुम्बस्य चैक
उपवासः । आदाववसाने च षष्ठः । एवमशीतिदिवसैः समाप्यते । किंविकल्पाः किमेदा अरतुम्बकोपवासाः
क्रियन्ते इति चेदुच्यते । दर्शनस्याष्टौ । ज्ञानस्याष्टौ । चारित्रस्य प्रवचनमातृत्वापेक्षयाष्टौ । तपसो द्वादशोप-
वासाः । इति षट्त्रिंशत् । अरात्रिभोजनस्य चैकः उपवासः. 7 a सुव्वयखंति हि सुव्रतायीयाः. 9 वयणी-
वमणविणिंदणहु व्रतिनी आर्या तस्या वमननिन्दनस्य फलं तत्.

11

तं णिसुणिवि हरि वल णियघरासु   गय कण्ण लेवि पहरियपुरासु ।
 गोविंदतणउ कइकामधेणु   सिवमंदिरु गयउ अणंतसेणु ।
 रिउसुय तं तहु पइसहुं ण देंति   करवांलहिं सूलहिं उत्थरंति ।
 कंचणसिरियहि संरंभगाढ   भायर सुघोस वर विज्जदाढ ।
 आवेण्णिणु चवलाउहकरेहिं   ते वे वि णिहय हरिहलहरेहिं । 5
 सोयग्गिं दहु सरीररुक्खु   असहंति सवंधवपलयदुक्खु ।
 वलकेसव पत्थिवि गय कुमारि   जिणु णविवि सयंपहु णाणधारि ।
 सुण्णहहि पासि थिय संजमेण   गणणिहि संतिहि कहिएं कमेण ।
 सोहम्मि अमरु हई मरेवि   एत्तहि महि चक्कं वसि करेवि ।
 खग माणव दाणव जिणिवि समरि   णारोयण सीरि पइहु णयरि । 10

यत्ता—वलएवें विजयासुंदरिहि हई सुय णामें सुमइ ॥
 कंकल्लिपल्लवारत्तकर पाडलपिल्लयमंदगाइ ॥ ११ ॥

12

णियमियदुद्धमणवारणासु   घर आयउ दमवरचारणासु ।
 संपुण्णु अण्णु दिण्णउं समिद्धं   पंचच्छेरउ पत्ती पसिद्धं ।
 दिट्ठी पिउणा सुय दिण्णदाण   णवजोव्वण रूवें सोहमाण ।
 सण्हियसयंवरमंडवंति   देसंतरायणररायकंति ।
 जोवइ वरु जा किर रहवरत्थ   तावच्छर चवइ वरंवरत्थ । 5
 हलिं दिल्लिंदिलिए ण भरहिं काइं   पइं मइं मि सग्गि भणियाइं जाइं ।
 जा पुव्वमेव ण लहइ णिजम्मु   सा इयरहि अक्खइ परमधम्मु ।
 सुणि विहिं मि भवंतरु कहमि माइ   पुक्खरवरद्धपुव्विल्लभाइ ।
 भरहे णंदउरइ णं सुरिंदु   णामेण अमियविक्रमु णरिंदु ।
 तहु अत्थि अणंतमइ त्ति भज्ज   वरकइविज्जा इव जणमणोज्ज । 10
 धणासिरि अणंतसिरि तहि सुयाउ   हउं तुहुं वेण्णि वि सुललियभुयाउ ।

यत्ता—वणि सिद्धमहागिरि गंपि हलिं णंदणमुणिवरपयज्जुलु ॥
 वंदेण्णिणु व्रैउ उववासतउ चिण्णउं दुच्चरु गलियमलु ॥ १२ ॥

11 १ AP पहरपुरासु. २ AP दाणव माणव. ३ AP सवरि. ४ AP णाराइण.

12 १ AP संपक्क. २ A समिद्ध. ३ A सिद्ध. ४ A सरहि. ५ A वृजम्मु. ६ P णंदउरिहि.
 ७ AP वउ.

11 3 a रिउसुय दमितारिपुत्रौ; b उत्थरंति संमुखमागच्छन्ति. 4 a संरंभगाढ संरंभेण
 क्रोधेन गाढौ दढौ. 6 a दहु दग्धा. 7 a पत्थिवि प्रार्थनां कृत्वा. 12 पाडलपिल्लयं बालहंसः.

12 5 b वरंवरत्थ विमलाकाशस्था. 6 a दिल्लिंदिलिए हे बाले; भरहिं स्मरसि. 7 a
 णिजम्मु मनुष्यजन्म.

वज्जंगउ णामें ससहराहु
कंताइ कुलिसमालिणिइ सहिउ
गउ णियपुरि णियपणइणि थवेवि
वेणिण वि जणीउ संचालियाउ
आयासि जाम धावइ तुरंतु
भत्तारचित्तगइ संभरंतु
णिक्करुणें दइवुपेल्लियाउ
परिहरियभीमवणयरभयाउ

तहिं आयउ कत्थइ तिउरणाहु ।
अम्हइं णियंतु मारेण महिउ ।
कामाउरु पडियागउ वलेवि ।
णं हंसं कुवलयमालियाउ ।
ता दिट्ठउ तेण कलत्तु एंतु । 5
ईसाकसायवसु विप्फुरंतु ।
भीएण वेणुवणि घल्लियाउ ।
तहिं वेणिण वि संणासं मुयाउ ।

घत्ता—णउ कंदु ण मूलु ण फलु ण दलु अहिलसियउ णउ किं पि वणि ॥
जोईसर सासयसिद्धियरु परमजिणेसर धरिवि मणि ॥ १३ ॥ 10

हउं णवमी आहंडलहु देवि
णामें रइ पवर कुवेरणारि
मंदरयलि दिट्ठउ चरियतिकखु
पुच्छिउ सिद्धत्तणु कम्मि कालि
चोत्थइ णित्थरह भवद्धिणीरु
आउच्छिवि हरि वल वे वि ताय
णिवकुमरिहिं सहुं सत्तहिं सणहिं
पयारहमइ दिवि सुहणिहाणि
केसवु महि भुंजिवि कम्मणडिउ
सुउ रज्जि थवेवि अणंतसेणु
तउ चरिवि सीरि विहडियकसाउ

हई तुहु माणुसतणु मुएवि ।
णंदीसरजत्तहि दुक्खहारि ।
दिहिसेणु णाम पणवेवि भिक्खु ।
होसइ रिसि भणइ भवंतरालि ।
तं सुणिवि कण्ण विहुणिवि सरीरु । 5
वंदिवि सुव्वयसंजइहि पाय ।
पावज्ज लइय भूसियवणहिं ।
सुरवर हई प्राणावसाणि ।
रयणप्पहवसुहाविवरि पडिउ ।
जसहरगुरुचरणवुरुहि लीणु । 10
सोलहमइ सग्गि सुरिंदु जाउ ।

घत्ता—पिउ जायउ जो उरयाहिवइ तासु पासि दंसणेरयणु ॥
पावेप्पिणु णरयहु णीसरिउ सो अणंतवीरियउ पुणु ॥ १४ ॥

13 १ A सहसवाहु. २ P °मालिणए. ३ AP दइउ पेल्लियाउ.

14 १ A वृक्कुमरिहिं; P णिवकुअरिहिं. २ AP पाणावसाणि. ३ P जसहरचरणंबुरुहे
गिलीणु. ४ AP दंसणु रयणु. ५ P °वीरिउ.

13 1 a ससहराहु शशधराभः चन्द्रप्रभः. 2 b णियंतु अवलोकयन्. 7 a दइवुपेल्लि-
याउ कर्मप्रेरिते द्वे; b वेणुवणि वंशवने.

14 1 a णवमी नवमीनाम्नी. 2 a कुवेरणारि रातिनाम्नी कुवेरभार्या. 3 a चरियतिकखु
उग्रचारित्रः. 5 a णित्थरह भवद्धिणीरु संसाराब्धि तरिष्यथ. 12 पिउ स्तिमितसागरः; उरयाहिवइ
धरणेन्द्रः.

15

भरहम्मि एत्थु विजयाचलिदि
णहवल्लहपुरि घणवाहु राउ
घणवण्णउ जायउ ताहं पुत्तु
सो सयलखयरखोणीवईसु
पण्णत्तिविज्ज संसाहमाणु
सम्मत्तु लण्णिणु तिमिरणासु
अण्णहिं दिणि गउ णंदणगिरिंदु
हयकंठभाइ णामे सुकंदु
जायउ भीमासुरु सरिवि वेरु
उवसग्गहु ण चलइ किं पि जाम
रिसि साहिवि आराहण अमंदु
इह दीवंतरि सुरदिसिविदेहि

उत्तरसेदिहि धवलहरुंदि ।
घणमालिणिवरकंतासहाउ ।
घणणाहु णाम णवणलिणणेत्तु ।
मंदरणंदणवणि णमियसीसु ।
अच्चुयणाहं वोहिउ सणाणु । 5
णिक्खंतु सुरामरगुरुहि पासु ।
थिउ पडिमाजोएं मुणिवरिंदु ।
संसारु भमिवि दुक्खीहिदहु ।
आढत्तु तेण मुणि मेरुधीरु ।
सइं लज्जिउ गउ रिउ गयणु ताम् । 10
अच्चुइ इंदहु हूयउ पडिंदु ।
मंगलवइदेसि विचिचत्तेहि ।

घत्ता — पुरि रयणसंचि मणिचेंचइइ थिरु आउंचियारिपसरु ॥
राणउ खेमंकरु दीहकरु धीमहंतु उद्धरियधरु ॥ १५ ॥

16

तुहु कणयचित्त णामेण देवि
जाया हियमाणिणिहिययसार
सिरिसेणहि सुउ सहसाउहेण
णियसंति णामु सुरणाहमहिउ
जावच्छइ ता दिवि देवसत्थु
अण्णहिं वेण्णिउ कुलिसाउहासु
तं णिसुणिवि सुरवरु चित्तचूलु
जिणजेद्धतणुभ्वु भणिउ तेण

तहि णंदण इंद पडिंद वे वि ।
वज्जाउह सहसाउह कुमार ।
जणियउ णेहु व कुसुमाउहेण ।
खेमंकरु पुत्तपउत्तसहिउ ।
पभणइ भुवि को सइंसणत्थु । 5
णिम्मलुं सम्मत्तु गुणावयासु ।
आयउ णिवंधरु णहलग्गचूलु ।
अण्णण्णु होइ तिहुवणु खणेण ।

घत्ता—णउ अत्थि तो वि दीसइ पयहु जिह सिविणउ तेलोक्कु तिह ॥

लइ सुण्णुं जि णिच्छउ आवडिउं कहिं अच्छइ गय दीवसिह ॥१६॥ 10

15 १ A वणिणउ. २ A पण्णत्त. ३ P अणाणु; K अणाणु but corrects it to सणाणु.
४ AP जयवरिंदु. ५ AP संसारि. ६ P दुक्खेहि दहु.

16 १ A तहि णंदणु अच्चुवइंदु ए वि. २ A reads this line and 3 a as: वज्जाउहु
णामे तिजयसारु, तें परिणिय सिरिमइ णं कुमार, तीए जणियउ सहसाउहु कुमार. ३ AP को भुवि.
P भणिणउ. ५ A णिम्मल. ६ A नृवधर. ७ AP सुण्णउ णिच्छउ.

15 3 a घ ण वण्णउ मेघवर्णः कृष्णवर्णः. 8 a हयकंठ भा इ अश्वश्रीवस्य भ्राता; b दुक्खा-
हि दहु दुःखसर्पेण दष्टः. 9 a सरिवि वेरु वैरं स्मृत्वा. 13 चेंचइइ देदीप्यमाने.

16 3 a सिरिसेणइ श्रीषेणायां सहस्रायुधभार्यायाम्. 4 a णियसंति कनकशान्तिः, निज-
शब्देन कनकम्. 5 a देवसत्थु देवसमूहः; b सइंसणत्थु सदृशनस्थः. 10 आवडिउं ज्ञातम्.

तं सुणिवि भणइ पविपहरणक्खु
जइ अवरु जि खणि खणि होइ सव्वु
पज्जायारूढी सव्वसिद्धि
अण्णयविरहिउं जि जगु भणंति
जइ सिविवि व तच्च परोवहासि
जइ सुण्णत्तहु दीवच्चि जाइ
तं सुणिवि पबुद्धउ सुरं वउद्ध
को करइ वण्ण पइं सहं विवाउ

अण्णणहं दुक्खु णाणचक्खु ।
तो किं जाणइ जणु णिहिउ दव्वु ।
आउंचिउ हत्थु जि होइ मुट्ठि ।
खकुसुमुं ते सससिं गे हणंति ।
तो सिविविणयभोयणि किं ण धासि । 5
तो खण्णपरि कज्जलु कैम थाइ ।
संसइ तुहुं णरवइ णाणसुद्ध ।
अरहंतु भडारउ जासु ताउ ।

घत्ता—गउ चित्तचूलु सणिहेलणहु इंदचंदफणिपरियरिउ ॥

खेमंकरु पढमहु तणुरुहहु अप्पिवि वसुमइ णीसरिउ ॥ १७ ॥ 10

घरु मेल्लिवि वणि थिउ मुक्कगत्तु
रायाहिराउ णिव्वूढमाणु
वजाउहु अवइण्णइ वसंति
तडिदाढे चिरभववइरिण्ण
खयेरेण णायपासेण वद्ध
सा तेण णिहय दढकरयलेण
रिउ णासिवि गउ भयभीयजीउ
वसिकयसुरणरविज्जाहरासु
घरु आयइं ता परिहरिवि मरणु

काले अरहंतावत्थ पत्तु ।
गोमिणिकामिणि अणुहुंजमाणु ।
जलि रमइ सुदंसणसरवरंति ।
दुक्कम्मभावसंचारिण्ण ।
विउलइ सिलाइ सह सांणिरुद्ध । 5
गय सयदेलु णारि व रयमलेण ।
णियंघरि पइहु कुलहरपईउ ।
णवणिहि चउदहरयणां तासु ।
घरि णहयर एक्कु पवण्णु सरणु ।

घत्ता—तहु अणु आगय असियरखयरि चवइ हणामि को मइं धरइ ॥ 10

पहरणकरु थविरु अवरु अइउ णिवहु सवइयरु वज्जरइ ॥ १८ ॥

17 १ AP जइ खणे खणे अवरु जि होइ. २ P खकुसुम. ३ AP किं ण थाइ. ४ A सुर पबुद्ध: P सुर वबुद्ध.

18 १ AP सहसा णिरुद्ध. २ A सयदण. ३ AP णियपुरि. ४ AP मइं को.

17 1 a पवि पहरण क्खु वज्जायुधारख्यः. 3 a पज्जा यारूढी पर्यायमारूढा; सव्व सिद्धि सर्व-सृष्टिः. 4 a अण्णयविरहिउं अन्वयरहितम्; द्रव्यरूपतया अपरापरपर्यायेष्वनुवर्तनमन्वयः; b सस सिं गे शशशृङ्गेण. 5 a परोवहासि हे परोपहासिन्; b ण धासि न तृप्यसि. 6 a दीवच्चि दीपशिखा. 7 a वउद्ध क्षणिकवादी; b संसइ प्रशंसति.

18 1 a मुक्कगत्तु मुक्तशरीरः; b अरहंतावत्थ केवलज्ञानम्. 3 a अवइण्णइ अवतीर्णे प्राप्ते; b सुदंसणसरवरंति सुदर्शननाम्नि सरोवरे. 4 a तडिदाढे विद्युदंष्ट्रेण. 6 a णिहय निहता चूर्णीकृता; b सयदल्लु शतखण्डम्; णारिव रयमलेण यथा रजस्वला स्त्री लज्जया शतखण्डं व्रजति रक्त-मलेन. 9 a परिहरिवि मरणु मरणभयात्. 10 अणु पश्चात्. 11 थविरु वृद्धः; अइउ आगतः.

19

इह वरिसि खगायलि अरिहंभत्तु
तहु देवि जसोहर वाउवेउ
तेत्थु जि पुरु किंणरगीउ अत्थि
तहु सुय सुकंत महुं तणिय कंत
ओहच्छइ तुह पयणय विणीय
विज्जासाहाणि थियवणयरासु
किर साहइ इच्छियसिद्धि जाव
तं अवगणिवि मृगंलोयणाइ
आरुसिवि कट्ठिउ मंडलगु
आवेप्पिणु तुज्झु पइइ गेहि
आगच्छमि जा महिहरधरित्ति
इह आयउ अक्खिउ तुज्झु राय
गंभीरघोरवइराउहेण

सकंप्पहपुरि पहु इंदयत्तु ।
हउं पुत्तु पुण्णसंपुण्णतेउ ।
तहिं चित्तचूलु खगु जसगभत्थि ।
वहुतंतमंतविहिबुद्धिवंत ।
संतिमइ णाम महुं तणिय धीय । 5
उवगय मुणिसायरगिरिवरासु ।
गुरुविग्घु पउंजिउ एण ताव ।
सिद्धी देवय जाणिवि अणाइ ।
एहु वि लंघिय ण्हमंडलगु ।
हउं पुज्ज लेवि खे भमियमेहि । 10
ता पेच्छिवि णहि धावंति पुत्ति ।
पेक्खहि परिरक्खहि णायंछाय ।
तं सुणिवि वुत्तु वज्जाउहेण ।

यत्ता—इह दीवइरावयविंझउरि विंझसेणु णामे नृवइ ॥

णामेण सुलक्खण मृगंणयण तहु रायाणी हंसगइ ॥ १९ ॥ 15

20

तहु णंदणु णामे णल्लिणकेउ
तेत्थु जि वणिवरु णामे सुमिच्छु
पीयंकरी णामे तासु भज्ज
महिलाविरहेण सुण्णिदवासि
भंजिवि दुम्महु कंदप्पदप्पु
जंवूदीवंतरि कच्छदेसि
पुरि कणयतिलइ णं पुण्णयंदु
तहु पणइणि णामे णीलवेय

णं थिउ णररूवें मयरकेउ ।
सिरिदत्त कंत तणुरुहु सुदत्तु ।
सा हित्ती णिवंतणएं मणोज्ज ।
रिसि हुउ सुदत्तु सुव्वयहु पासि । 5
संणासें गउं ईसाणकप्पु ।
वेयइइ उत्तरसेढिवासि ।
णामे महिंदविक्कमु खगिंदु ।
सुरु मेल्लिवि सुरतणु अमियतेय ।

19 १ A अरुह°. २ A सुक्क°. ३ P मिग°. ४ AP णहि मंडलगु. ५ P णायणाय.
६ AP णिसुणिवि. ७ P णिवइ. ८ A सलक्खण. ९ P मिग°.

20 १ AP पीयंकरी. २ A नृवतणएं. ३ AP हुउ. ४ A पुण्णविंदु; P पुण्णयंदु.

19 3 b जसग भत्थि यशःकिरणः. 6 a थियवणयरासु स्थिता वनचरा यत्र तस्य; b मुणि-
सायरगिरिवरासु पर्वतस्य नामेदम्. 9 b अणाइ अनया शान्तिमत्या. 12 b णायंछाय
नीतिप्रभावः.

20 3 a पीयंकरी प्रीतिकरी; b हित्ती हृता; णिवतणएं नल्लिणकेउना.

चिरु वणि सुदत्तु जो दुक्खरीणु
इंदीवरदलसंकासणेत्तु
सीमंकरसूरिहि णविवि पाय
णियदुक्किउ णिंदिवि णायणेउ

सो तहि सुउ जायउ अजियसेणु ।
जं हित्तउ वणितणयहु कलत्तु । 10
तउ चरिवि घोरो चूरिवि कसाय ।
गउ मोक्खहु सो नृवु णल्लिणकेउ ।

घत्ता—पीइंकरि सुव्वयसंजइहि पासि मुणप्पिणु घराणियलु ॥
चंदायणु चरिवि पसण्णमइ मय पक्खालिवि पावमलु ॥ २० ॥

21

ईसाणि देवि तित्थाउ आय
इहु अजियसेणु चिरवरु दुलंघु
इय णिसुणिवि कण्णइ पुव्वजम्मु
संतिमइ सुगंथवियक्खणाहि
देवत्तु लहेप्पिणु वीयसग्गि
ता पेक्खइ जो णरजम्मि ताउ
जिह सो तिह अवरु वि अजियसेणु
थुइसयहिं पसंसिवि वरगिरेण
देविं चिंतिउ संसारु चित्तु
काणीणदीणदिज्जंतदाणि

संतिमइ तुहारिय धीय जाय ।
विज्जउ साहंतिहि करइ विग्घु ।
खेमंकरणाहु पासि धम्म ।
हुई सीसिणिय सुलक्खणाहि ।
संचरइ जाम गयणयलमग्गि । 5
सो जिणवरु जायउ वाउवेउ ।
रयणत्तयजलधुयक्कम्मरेणु ।
वेणिं वि वंदिय पणमियसिरेण ।
जिणधम्मि ण किज्जइ केम चित्तु । 10
चक्केसररज्जि पवड्डमाणि ।

घत्ता—खगमहिहरदाहिणंपंतियहि सिवमंदिरि घणवाहणहु ॥
विमलादेविहि संभूय सुय कणयमाल संपसाहणहु ॥ २१ ॥

22

संगरभरमारियखत्तियासु
गुणमणिउज्जोइयकुलहरासु

दिण्णी वसुहाहिवणत्तियासु ।
सोवण्णसंतिणामहु वरासु ।

५ A अमियसेणु. ६ A नृउ; P णिउ. ७ A पीइंकर. ८ AP सुय. ९ A पायमलु.

21 AP तुहारी. २ AP इय णिसुणेप्पिणु अप्पणउ जम्मु. ३ AP गयणमगमग्गि. ४ AP वेणिं वि पणविवि वंदिवि सिरेण. ५ A देविं; P देविण. ६ AP दाहिणसेदियहि. ७ AP सुपसाहणहु.

13 a णायणेउ शतपदार्थः. 14 घराणियलु गृहनिगडम्. 15 चंदायणु अमावास्यायामुपवासं कृत्वा एकादिग्रासानामेकोत्तरेण चतुर्दशपारणानि । पुनरुपवासं कृत्वा चतुर्दशग्रासानामेकोत्तरहान्या चतुर्दशपारणानि । तत एक उपवासः; मय मृता.

21 4 a सुगंथवियक्खणाहि सुशास्त्रविचक्षणायाः 6 a ताउ पिता वायुवेगः. 7 धुयक्कम्मरेणु प्रक्षालितकर्मरजाः 9 a चित्तु वैचित्र्यम्. 12 सपसाहणहु ससैन्यस्य समण्डनस्य वा.

22 2 b सोवण्णसंतिं कनकशान्तेः श्रीषेणपुत्रस्य.

वसुसारयणयरि समुहसेण
दोहिं मि सहुं गउ गहणंतरालु
विमलप्पहु णामे तेत्थु साहु
णिसुणेवि तच्चु पावज्ज लइय
णारिहि णे चल मइ जणियसंति
सिद्धायलि काओसग्गु देवि
अवियाणियसमचित्ते जडेण
लहुपणइणिमेहुणएण ताहं
तज्जिउ खयरिंदे असिगहेण

रायहु जयसेण वसंतसेण ।
घोलंतणीलदलवेह्लिजालु ।
अवल्लोइउ णाणजलोहवाहु । 5
सहुं घरणिहिं तेण विमुक्कइय ।
आसंझिय विमलमइ त्ति खंति ।
तिणिण वि थियाइं मणि जोउ लेवि ।
विज्जाहरेण वइरुम्भडेण ।
उवसग्गु रइउ तीहिं मि जणाहं । 10
गउ चित्तचूलु णासिवि णहेण ।

घत्ता—णिवसुयसुउ कणयसंति णिवइ कणयमाल परिसेसिवि ॥

आहिंडइ महियलि सुद्धमणु अण्णउ तविण विह्वासिवि ॥ २२ ॥

23

रयणउरइ राणउ रयणसेणु
अण्णेक्के वणि अचछंतु संतु
एयहं दोहं मि मुणिवर समाणु
देवागमु पेक्खिवि हीणु दीणु
सो खलु वसंतसेणाहि सयणु
णियणत्तिउ णियवि अणंतणाणि
खेमंकरतायहु पासि दिक्ख
सिद्धइरिहि लेप्पिणु वरिसजोउ

तें तहु भयवंतहु दिण्णु दाणु ।
आढत्तु हणहुं कम्मइं खवंतु ।
संजायउ केवलि तिजगभाणु ।
पुणु मुणिवरकमकमलयलि लीणु ।
पणविउ हिरिभावोणल्लवयणु । 5
णिव्विण्णउ रइसुहि चक्कपाणि ।
मणि धरिवि असेस वि समयसिक्ख ।
थिउ देहविसग्गे मुक्कभोउ ।

घत्ता—संझायइ पंचमहव्वयइं पंचहिं पंचे जि भावणउ ॥

पंचमगइणिच्चलणिहियमइ परिगयपंचेदियपणउ ॥ २३ ॥ 10

22 १ A adds after this: तह सुय उप्पणी वरमुएण, सा पुणु परिणिय पहुसुयसुएण.
२ AP णिच्चलमइ.

23 १ AP मुणिवर. २ A हरिवाहोणवल्लवयणु. AP पंच वि.

6 b वि मुक्कइय प्रव्रज्याया विशेषणमिदम्; विमुक्ता दयिता भार्या यस्यां सा प्रव्रज्या. 10 a लहु-
पणइणिमेहुणएण वसन्तसेनामातुलपुत्रेण चित्रचूलेण.

23 3 a एयहं दातृमारकयोरुपरि. 5 a सयणु मेहुणकः मातुलपुत्रः; b हिरिभावोणल्ल-
वयणु हीभावेन लज्जाभावेन अवन्तवदनो नीचमुखः. 6 b चक्कपाणि वज्रायुधः. 7 b समयसिक्ख
आगमजिनशासनशिक्षाम्. 19 पणउ स्नेहः.

चिरु हरिगीवहु सुय धम्मभट्ट	णामे रयणाउह रयणकंठ ।	
संसारु भमेप्पिणु जाय देव	पहरंति पाव तं सावलेव ।	
आयइ रंभाइ तिलोत्तेमाइ	णिब्भच्छिय वंदियजइकमाइ ।	
अइवलु समहावलु खणि पलाणु	पाविट्टहु कासु ण भग्गु माणु ।	
सहसाउहेण सयवलहि रज्जु	ढोइवि ववसिउ परलोयकज्जु ।	5
वेउ लइयउं पिहियासवहु पासि	मइ रमइ ण संतहु गेहवासि ।	
वइभारमहीहरि सिद्धिठाणि	दिट्ठु णियसुहि जोयावसाणि ।	
तउ चरिवि तहिं जि रिसिजुवलु मयउं	उवरिमगेवज्जहि णवेरि गयउं ।	
घत्ता—एक्कूणतीससायरसमइं वेणिण वि सुहुं भुजंत थिय ॥		
भरहुवरिगामि हिमअहिमयंर पुष्पयंतसुरणियर पिय ॥ २४ ॥ 10		

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणए
महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे वज्राउहचक्रवद्विवर्णणं णाम
एकसट्ठिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६१ ॥

24 १ AP संसारि. २ AP वउ. ३ AP वहभारि महीहरि सिद्धिठाणि. ४ P मयउं.
५ AP णवर. ६ A अहिमय. ७ AP पुष्पदंत°.

24 सावलेव पापसहितौ. ३ b वं दि य ज इ क मा इ वन्दितयतिचरणया. 6 b गेह वा सि
गृहवासे गृहपाशे वा. 7 b जो या व सा णि ध्यानावसाने.

LXII

पढमदीवि थियमेहइ
पुक्खलवइदेसंतरि

सुरगिरिपुव्वविदेहइ ॥
पवरपुंडरिगिणिपुरि ॥ ध्रुवकं ॥

1

तहिं घणरहु पहु सयमहणमिउ
तहु देवि मणोहर तुंगथणि
वज्जाउहु जो अहमिंदु हुउ
तणुतेओहामियभाणुरहु
सहसाउहु अमरु मणोरमइ
णिवकंतइ णंदणु संजणित
भायरहं विहिं मि कमभाणियउ
हुउ एकहि णंदिवुहु तणउ
अवरेकहिं दिणि सुसेण गणिय
सा घणमुहु कुकुडु लेवि गय
पडिपक्खि पक्खणक्खहिं हणइ

घत्ता—दिज्जइ सालंकारहं
एह वत्त णिसुणेप्पिणु

तिहुयणसिरिरमणीप्राणपिउ ।
गलकंदललंविद्यहारमणि ।
संभूउ गग्भि सो ताहि सुउ । 5
हक्कारिउ ताएं मेहरहु ।
गेवज्जहि आयउ सुहसमइ ।
सो सज्जणेहिं दढरहु भणित ।
पियमित्त सुमइ वरराणियउ ।
अण्णहि वरसेणु वराणणउ । 10
पियमित्तहि घरु कोडुवणिय ।
भासइ देविहि पणमंति पय ।
कियवाउ एहु जो रणि जिणइ ।

ताहं सहस्सु दीणारहं ॥
अवर वि पक्खि लएप्पिणु ॥ १ ॥ 15

2

कुलिसाणणु कुकुडु कंचणिय
गरुडेण वि जिप्पइ एहु ण वि
ता हरिसैं वाइय जयवडह
तहिं आया घणरह मेहरह
पियमित्तसुमइकरयलपुसिय

अक्खइ सुमइहि घरं कामिणिय ।
उडुंतहु संकइ गयणि रवि ।
खुज्जुय णच्चंति लडहमडह ।
दढरह वरसेण णंदि सुमइ ।
चिरजम्मणिवद्धवैरिवसिय । 5

1 १ AP थिए मेहए. २ AP पाणपिउ. ३ AP णिवकंताणंदणु. ४ A सहासु. ५ AP अवरु.

2 १ P घरि कामिणिय. २ AP कुज्ज. ३ A णंदिपसुह. ४ AP वहरसिय.

1 1 a पढमदीवि जम्बूद्वीपे; थियमेहइ स्थितमेवे. 7 b सुहसमइ शुभसमये. 9 b कम-
भाणियउ क्रमेण भणिते. 12 a घणमुहु घनमुख इति कुकुटनाम. 13 b कियवाउ कृकवाकु: कुकुटः.
15 b अवर अपरा प्रियमित्रा नाम.

2 1 a कुलिसाणणु वज्रतुण्डः; कंचणिय काञ्चनानाम्नी सा सुमतेर्गणिका. 3 b लडहमडह
मनोहरम्. 4 b णंदि नन्दिवर्धनः; सुमह सुतेजाः.

LXII.2.6]

पुष्कयंतविरइयउं

[मेहरहतिस्थयरगोत्तणिवंघणं

जुज्झंति पक्खि ते पवलवल
उल्ललणवलणपरियत्तणहिं
रोसुद्धयकंधरकेसरय
तं तापं पुच्छिउ मेहरहु
किं तंवचूल जुज्झंति सुय

घत्ता—कहइ कुमार सुहावइ
सयडजीवि तिद्धावर

चंचेलचंचुचरणारंचल ।
पेहुणसिरसिहरवियत्तणहिं ।
जं केव वि ण ओसरंति सरय ।
संवोहहुं भव्वजीवणिवहु ।
भणु अवहिंवंत सग्गग्गचुय । 10

एत्थु दीवि अइरावइ ॥
रयणउरइ णर भायर ॥ २ ॥

3

पहरेवि परुप्परु कढिणभुय
णामेण पसिद्धा भइ धणि
बहुपुंडरीयपंचाणणइ
सियकण्ण तंवकण्ण त्ति गय
कोसलणयरिहि गोउलियघरि
एप्पिणु जुज्झेप्पिणु खयहु गय
वरसेणसत्तिसेणहं णिवहं
ए चूलि पइया संभरमि
दीवाइदीवि खगसिहंरि वरि
खगु गरुलवेउ दिहिसेण प्रियं

घत्ता—कुसुमालुद्धइदिंदिरि
जइवर तेहिं णियच्छिउ

बलिवद्दहु कारणि कोवजुय ।
ते वे वि मरेप्पिणु तेत्थु धणि ।
कंचणसरितीरइ काणणइ ।
संजाया पुणु जुज्झेवि सुय । 5
जाया सेरिह णववयहु भरि ।
तेत्थु जि पुरि कुरर पलद्धजय ।
अग्गइ जुज्झि वि उज्झियक्खिवहं ।
भउ पेक्खालुअहं मि वज्जरमि ।
उत्तरसेदिहि कणयाइपुरि ।
सुय चंदविचंदतिलय सुहिय । 10

सिद्धकूडजिणमंदिरि ॥
णियजम्मंतरु पुच्छिउ ॥ ३ ॥

4

थिउ लंछणु धादइविडवि जहिं
सुरादिसि अइरावइ तिलयपुरि

रिसि अक्खइ धादइसंडि तहिं ।
पइ अभयघोसु सिरि तासु उरि ।

५ A चरणा चवल. ६ AP केम वि णोसरंति.

3 १ AP वणि. २ A ०तंवकण्णंत गय. ३ A मय. ४ A उररय लद्धजय; P उरर पलद्ध-
जय; T कुररय मेघौ, K कुरर मेघौ, पलद्धजय प्रलब्धजयौ. ५ AP चूलिय हूया. ६ AP ०सिहरिसिरि.
७ AP पिय. ८ A कुसुमलुद्ध.

6 b चंचेलचंचु वक्कचञ्चुः. 7 a ०परियत्तण हिं परिवर्तनैः; b पेहुणं पिच्छानि. 8 b सरय
कोपयुत्तौ. 11 a सुहावइ सुखास्पदे. 12 a सयडजीवि शकटजीविनौ; तिद्धावर तृष्णापरौ.

3 3 a ०पुंडरीय व्याघ्रः. 4 a सियकण्ण श्वेतकर्णः; तंवकण्ण ताम्रकर्णः इति गजौ जातौ.
5 b सेरिह महिषौ. 6 b कुरर मेघौ. 8 b पेक्खालुअहं प्रेक्षकयोर्द्वयोर्विद्याधरयोः. 9 a दीवाइदीवि
जम्बूद्वीपे; खगसिहरिवरि विजयार्थे. 10 चंदविचंदतिलय चन्द्रतिलकविचन्द्रतिलकौ.

जिह तिह गेहिणि कंचणातिलय
मयरद्धयवाणवरोल्लियहि
णामे जगि जाणिय जय विजय
विज्जाहरगिरिदाहिणइ तडि
तहिं संखु खयर तहु जय घरिणि
दिण्णी जयविजयजणेरयहु
संवच्छरंति कइयवणिलय
पभणइ सुवण्णातिलयहि तणउं
आवेहि जाहुं जोयहि णिवइ
मेरउं वणु जोवणु किं ण सुहुं

घत्ता—ताहि वयणु अवगणिवि
गउ महिवइ वणजत्तहि

णावइ रइणाहहु रइविलय ।
जाया सुय वेणिण पियल्लियहि ।
णं कामदेव णिम्मयरधय । 5
मंदरपुरि सरसु णंडंतणडि ।
सुय पुहइतिलय ससिमुहि तरुणि ।
तहु अवर ण रुचइ तहि रयहु ।
णामेण विसारि चंदतिलय ।
वणु फुल्लिउं फलियउं घणघणउं । 10
ता चवइ सवत्ति विरुद्धमइ ।
जे जोर्यहि दूयहि तणउं मुहुं ।

पडिवक्खु जि बहु मणिवि ।
मलिवि माणु मृगणेत्तहि ॥ ४ ॥

5

साहीण काहि भत्तारदय
करपंकयलुहियभालतिलय
रिसिणाहहु संजमवयधरहु
अवलोइवि पंचमहब्भुयइं
अप्पउं मोहें ण विडंविउं
इंदियपडिवलु रणि णिज्जियउं
मुउ सव्भावें सम्मयणिरउ
सिसु तासुं वे वि तेत्थु जि अमर
दिवि मरिवि वे वि ते भाइवर
भुवि जाया गरुलवेयधणहि

सुमईगणिणिहि सा सरणु गय ।
तवचरणि लग्ग पुहईतिलय ।
पहुणा किउ भोयणु दमवरहु ।
सुरकिंणरणाथरायथुयइं ।
ससुएण वउ जि अवलंबियउं । 5
अरहंतणामु तेणज्जियउं ।
हुउ अंतिमकपि पुरंदरउ ।
जाया अच्छरकरधुयचमर ।
तिलयंतिम चंद विचंद णर ।
जाउडयजडिलमंडियथणहि । 10

4 १ AP °वाणविरोल्लियहि. २ AP णं मयरधय. ३ AP मंदिरपुरि. ४ AP णंडंति णडि.
५ AP कइयवणिलय. ६ A फलियउं घणउं घणउं; P फलिउं घणघणउं. ७ A न्वइ. ८ A जं
जोयहि; P जें जायहि. ९ P म्रिगणेत्तहि.

5 AP अरहंतु. २ AP वे वि तासु. ३ P जाउडुय°.

4 3 b रइ विलय रतिवनिता. 4 a °वाणवरोल्लियहि वाणवरपंकेः. 5 b णिम्मयरधय
कामदेवौ परंतु मकरध्वजरहितौ मस्तके. 8 a °जणेरयहु पितुरभयघोषस्य; b तहि रयहु तस्यां रतस्य.
9 a कइ यवणिलय कपटगृहभूता; b विसारि दूतिका. 11 b सवत्ति पृथ्वीतिलका. 12 b जें जोयहि
दूयहि तणउं मुहुं येन चन्द्रतिलकाया मुखं वनगमनार्थमवलोकयसि. 13 b पडिवक्खु काञ्चनतिलकाम्.

5 1 a साहीणेत्यादि स्वाधीना न कस्या अपि भर्तृदया. 2 a °लुहिय° मृष्टः स्फोटितः. 3 b
पहुणा अभयघोषेण. 5 b ससुएण पुत्राभ्यां सह. 7 सम्मयं जिनमतम्. 9 b तिलयंतिमचंद-
विचंदणर चन्द्रतिलकः विचन्द्रतिलकश्च. 10 b जाउडय° कुङ्कुमम्.

LXII.5.11]

पुष्पयंतविरइयउ

[मेहरहतिस्थयरगोत्तणिबंधणं

तं सुणिवि कुमारहिं बोल्लियउं
भणु अभयघोसु उप्पणु कहिं
जइ चवइ पुंडरिंकिणिपुरिहि

घत्ता— तणु मेल्लिवि तियसाहिउ
जो सक्कं पणविज्जइ

मुणि जम्मंतरु उव्वेल्लियउं ।
पिउ वसइ जहिं जि गच्छामि तहिं ।
णंदणु घणमालिणिसुंदरिहि ।

जायउ तेलुक्काहिउ ॥

सो जिणु किं वणिज्जइ ॥ ५ ॥

15

6

तहिं अच्छइ देउ संबंधुयणु
परिभमणमणउड्डाणणिहि
दिव्वासें एहउ वज्जरिउं
गय वेणि वि चिरजणणासयहु
तायत्तणु तहु ससुयत्तणउं
गुणवंतहु गुत्तिगुत्तमणहु
गय णिव्वाणहु खरतवतवण
भउ णिसुणिवि पक्खिहिं कंदियउं
किमिपिंहु ण भक्खिउ मरिवि गय
वेंतरसुर जाया भूयकुलि
अण्णेकु भूयरमणंतवाणि
तहिं जहिं अच्छइ सुउ घणरहहु

घत्ता— भणिउं तेहिं जडपक्खिहिं
तुज्झु पसाएं आयउं

जोयंतु कूडकुडयरंणु ।
चितंतु घोरसंसारविहि ।
तं सुणिवि खयरभायर तुरिउं ।
पयडेप्पिणु अग्गइ जणसयहु ।
कम्माणुबंधविणियत्तणउं ।
वैउ लइउ णविवि गोवद्धणहु ।
ते चंदविचंदतिलय सवण ।
अप्पाणउं गरहिउं णिंदियउं ।
जिणवयणें दुक्खियवेल्लिहय ।
तहिं एक्कु देववणि गिरिगुहिलि ।
भूयाहि व वेणि वि पत्त खणि ।
संदरिसियविमलणाणपहहु ।

5

10

अम्हहिं किमिउलभक्खिहिं ॥
दिर्व्वभवंतरु जायउं ॥ ६ ॥

7

मेहरहदेव पइं दिण्णु सुहुं
मणुउत्तरमहिहरपरियरिउं
पणयाललक्खजोयणविउल्लु

आवहि विमाणि आरुहहि तुहुं ।
सैरसरिकुलसिहरिअलंकरिउं ।
अवलोयहि मणुयखेत्तु सयलु ।

४ A गच्छामि; P गच्छमि. ५ AP तदलोक्का°.

6 १ A °रयणु. १ AP वउ. ३ A दुक्खिय वेणि हय; P दुक्खियवेल्लिहय. ४ AP सुउ अच्छइ. ५ A अम्हं. ६ AP दिव्वु.

7 १ AP विवाणि. २ P मणुसुत्तर°. ३ P °परियरउं. ४ AP सरिसर°.

11 b उव्वेल्लियउं प्रकटीकृतम्.

6 3 a दिव्वासें दिव्वाससा. 4 a °जणणासयहु पितृगृहम्. 7 b सवण श्रमणौ. 8 a भउ पूर्वभवम्. 10 b देववणि देवारण्ये.

7 2 a मणुउत्तरमहिहरपरियरिउं मानुषोत्तरगिरिवेष्टितं मनुष्यक्षेत्रम्.

उवयारहु पडिउवयारु किह
 दुल्लंघु सदेवहं दाणवहं
 तां इच्छिबि कीलाभवणु माणि
 णियंसहयरकिंकरगुरुसहिउ
 णहि सुरहरि जंति विविहँपुरइं

यत्ता—एहु भरहु अवलोयहि
 एह दिव्व गंगाणइ

तुह किज्जइ जसु जणि रिद्धिसिह ।
 अहिबंदणिज्जु वरमाणवहं । 5
 आरुढउ सुंदरु सुरभवणि ।
 कुकुडदेविहिं भत्तिइ महिउ ।
 दावंति देव देसंतरइं ।

इहु हिमवंतु विवेयहि ॥
 एह सिंधु मंथरगइ ॥ ७ ॥ 10

8

इहु दीसइ णिम्मलु पोमसरु
 हइमवउ एहु पूरियदरिउ
 तुहिणइँरि एहु गरुयउ अवरु
 हिरिदेवि एत्थु णिच्चु जि वसइ
 इहु एत्थु वहइ णामेण हरि
 इहुं मंदरु ए गयदंतगिरि
 इहु णिसहु णाम महिहरु पवरु
 दिहिदेवि एत्थु विरइयभवणं
 एयाइं विदेहइं दोणिण पिय
 इहु णील्लिहि केँसरि णाम दहु
 इहुं रम्मि एउ णइणारिवर
 इहु रुम्मिंधराहरु पुंडरिउ

यत्ता—बुद्धिदेवि इहँ अच्छइ
 जिणवरसेवासिद्धउं

सिरिदेविसहिउ रंजियंभमरु ।
 वररोहिंयरोहियाससरिउ ।
 अण्णेकु महासयवत्तसरु ।
 हरिवरिसु एउ सग्गु वि हसइ । 5
 अण्णेकु पेक्खु हरिकंतसरि ।
 इहु सुरंकरु उत्तरकरु सँसरि ।
 इहु जोवहि णिव तिगिंछिसरु ।
 अच्छइ सुरंरायणिहँत्तमण ।
 सरि सीया सीओया वि थिय ।
 इहु दीसइ किच्चीदेविसहु । 10
 णरकंत एह पवहइ अवर ।
 सरु एत्थु देव पाणियभरिउं ।

जगि माणउ जो पेच्छइ ॥
 तेण णयणफलु लद्धउं ॥ ८ ॥

५ P तो. ६ AP णिउ सहयर°. ७ A विविफुरइं. ८ K देसंतइं.

8 Mss. read एहु and इहु promiscuously here. १ A रंजिय°. २ A हइमवइ.
 ३ P रोहिणि रोहियासउ सरिउ. ४ A तुहिणयरि. ५ P reads this line after 8 b. ६ A सुरु
 कुरु. ७ A ससरि. ८ AP °भवणु. ९ A सुयराय°. १० AP णिहित्तमणु. ११ A केसरु. १२ A
 ओ दीसइ; P पहु दीसइ. १३ A सुहु. १४ AP पहु, probably प is confounded with ए.
 १५ A रम्मि. १६ AP एह.

4 b रिद्धि सिह ऋद्धिशिखा लक्ष्मीपरमप्रकर्षः. 6 a कीला भवणु क्रीडाभ्रमणम्. 7 b कुकुडदेवि हिं
 कुकुटचराभ्याम्. 9 b विवेयहि जानीहि.

8 2 a हइमवउ हैमवतगिरिः; b रोहि यरो हियास रोहितरोहितास्ये नद्यौ. 3 a तुहिण-
 इरि महाहिमवान्; b महासयवत्तसरु महापद्महृद्. 5 a a हरि हरिन्नदी. 6 b ससरि नदीसहितौ.
 8 b सुररायणि हत्तमण सौधमेन्द्रे आरोपितचित्ता. 10 a दहु हृद्; b °देविसहु °देव्या सह.

णिव खेत्तु हिरण्वन्तु णियहि
रुप्पयकूल वि इह एम गय
सो एहु सिहरिगिरि सिहरापिउ
लच्छीदेविहि रुच्चइ रमइ
रत्तारत्तोयसरिहिं सहिउं
फुल्लियतरुमालापरिमलइं
पिच्चंति कलमकयलीहलइं
कच्छाइयाइं विसंयंतरइं
दरिसंति^१ अमर जोयंति णर

घत्ता—कंदर्दरिकीलियसुर
अकयइं मणियरतंवैइं

सोवण्णकूलसरिजलु पियहि ।
जहिं कुद्धहिं सीहहिं हात्थि हय ।
सरु एत्थु महापुंडरिउ हिउ ।
ओहच्छइ इह वासरु गमइ ।
अइरावउ एउं खेत्तु कहिउं ।
वरिसंति मेह धाराजलइं ।
णच्चंतमोरपिच्छुजलइं ।
खेमाइयाइं णयरइं वरइं ।
विम्हइयहियय कंपवियकर ।

5

जोइवि णाणागिरिवर ॥
वंदिवि जिणपडिविवइं ॥ ९ ॥

10

णरखेत्तु गिरीसरिमालियउं
तहु उप्परि मणुयइं णत्थि गइ
पडिआया घणरहनृवणयरु
पुज्जिवि कुमारु गय तियस तहिं
संसारु असारु विवेइयउ
घणरहिण पुत्तु हक्कारियउ
लोयंतिणहिं उद्दीवियउं
जाणें माणिक्कविराइएण
गउ वैणि किउ देवें तवचरणु

घत्ता—भूगोयरखगरायहिं
णमिउ जिणिंदु हयत्तिइ

मणुसुत्तरु जाम णिहालियउं ।
पल्लट्ट सविम्हयभिण्णमइ ।
जयजयसइं पइसरिवि घरु ।
णंदणवणि णियणयराइं जहिं ।
इंदियकंखइ पडिचोइयउ ।
मेहरहु राज्जि वइसारियउ ।
वेरग्गु तेणं णिरु भावियउं ।
णरखयरसुरिंदुच्चाइएण ।
उप्पायउ केवलु मलहरणु ।

5

चउविहदेवणिकायहिं ॥
तणएं जाइवि भत्तिइ ॥ १० ॥

10

9 १ A वरिसंत. २ A जलधाराइं. ३ A °केली°. ४ AP णच्चंति. ५ P °पिच्छुजलइं. ६ P दरिसंति य अमर°. ७ P विंभइय°. ८ A दरकेलिय°.

10 १ A मणुउत्तरु. २ AP सविंभय°. ३ AP णिवणयरु. ४ A पइसेवि; P पइसरवि. ५ A °वणणिय°. ६ AP तेहिं. ७ A वणु. ८ AP णविउ.

9 3 a सि हरि गि रि शिखरी नाम पर्वतः; सि हर पि उ शिखरैः प्रियः. 4 b ओ ह च्छ इ एषा लक्ष्मीः तिष्ठति. 5 a रत्तारत्तोय° रक्ता रक्तोदा च. 7 a पि च्चं ति पक्वानि भवन्ति. 8 a विस यं तर इं कच्छादिदेशाः. 11 a अ क य इं अकृत्रिमाणि; म णि य र तं व इं रत्नकिरणताम्राणि.

10 1 a मालियउं °मालायुक्तम्, सहितमित्यर्थः. 3 a घणरहनृवणयरु पुण्डरीकिणी. 5 b पडि चो इ य उ पश्चाद्वलितः, पुनः प्रेरितो वा. 11 a ह य त्ति इ हतपीडया भक्त्या.

11

अण्णहिं दिणि वणि तरुकोमलइ
आसीणउ राणउ मेहरहु
विजांहरविजाचोइयउं
तं ताहं ण वच्चइ पँउ वि किह
आरुंदउ वडियअमरिसउ
महियलि कोलंतु रत्तुं सुयणु
उत्थल्लिवि घल्लमि एउ खलु
इय चित्तिवि कुज्जु अकारणइ
तलि पइसिवि चालिय तेण सिल

पियमित्तइ समउं सिलायलइ ।
जांवच्छइ ता ढक्कंतु णहु ।
उप्परि विमाणु संपाइयउं ।
वायरणवियारणु जडहुं जिहं ।
खेयरु अवलोयइ दसदिसउ । 5
दिट्ठउं उवविट्ठउं णरमिहुणु ।
अणुहवउ विमाणिणरोहफलु ।
विज्जइ पायालवियारणइ ।
डोल्लिउ वहुवरु थरहरिय इल ।
घत्ता—अरिवरु तणु व वियप्पिवि सिल चरणयलें चप्पिवि ॥ 10
मेहरहें पंडिपेल्लिय तासु जि मत्थइ घल्लिय ॥ ११ ॥

12

संचलहुं ण सकइ सो खयरु
तहु घरिणि भणइ उद्धरहि लहुं
मा मारहि रमणु मेहुं तणउ
तं णिसुणिवि करपल्लवि धरिवि
पहु भणइ म मेल्लहि करुणसरु
विहलुद्धारणि पसरियहरिस
थिउ वीलावसु ओणल्लमुहु
पियमित्तइ णाहु पणुच्छियउ
तं णिसुणिवि ओहिणाणणयणु

आकंदइ रवपूरियविवरु ।
दे देहि वप्प पइमिक्ख महुं ।
तुहुं देव वइरिविहावणउ ।
कह्ठिउ कारुणें दय करिवि ।
लइ अम्मि तुहारउ एहु वरु । 5
पिसुणहं मि खमंति महापुरिस ।
णहंयलु अवलोइवि जार्यदुहु ।
कहु तणउ एहु कहिं अच्छियउ ।
अक्खइ णरवइ पंडुल्लवयणु ।
घत्ता—धादइसंडपरावइ तहिं संखउरि सुहावइ ॥ 10
रामगुत्तु नृवु होतउ संखिणिरमणीरत्तउ ॥ १२ ॥

11 १ P ढंकंतु. २ A विजाहर. ३ AP विवाणु संपाइयउं. ४ P वच्चइ उवरि किह. ५ A आरुंदउ. ६ A चत्तसुयणु. ७ A घल्लिवि एहु; P घल्लिमि एउ. ८ AP विवाणु. ९ P विजाइ. १० A तेणुच्चइय सिल. ११ A अरिवर. १२ A पंडिमेल्लिय.

12 १ A महं तणउ. २ AP देउ. ३ P तें. ४ AP ओणल्लमुहु. ५ AP णहयरु. ६ A जायसुहु. ७ AP महिवइ. ८ A पणुल्लवयणु; P पणुल्लवयणु. ९ AP णिउ.

11 2 b ढक्कंतु आच्छादयन्. 4 a पउ वि पदमपि; b वायरणवियारणु व्याकरणविचारः. 8 b पायालवियारणइ पातालविदारिण्या. 9 b इल पृथ्वी. 10 a तणु व तृणमिव. 11 घल्लियक्षिता.

12 2 b पइमिक्ख पतिमिक्षा; पतिजीवितमित्यर्थः. 3 a महुं तणउ मदीयः. 6 a विहलुद्धारणि दुःखितजनोद्धरणे. 7 a वीलावसु लजापरः; ओणल्लमुहु अधोमुखः. 9 b पणुल्लवयणु प्रफुल्लवदनः.

13

संजियसदूलणिरंतरइ
मुणि सव्वगुत्तु आसंधियउ
जिणगुणउववासं भवि वि तणु
दिहिसेणहु दाणु पयच्छियउं
विरण्णिणु परमेद्धिहि ण्हवणु
सणासं मुउ वंमंदु हुउ
सीहरहु एहु खयरहिउइ
इहु पुण्णवंतु जयलच्छियउ
घत्ता—अंगं गेण्हं वि छंडिवि
दुल्लहभोयाकंखणि

संखइरिगुहाकुहरंतरइ ।
दोहिं मि संसार विलंघियउ ।
जिणचरणकमलि थिरं करिवि मणु ।
पंचविहु वि चोच्चु णियच्छियउं ।
पणविवि समाहिगुत्तु समणु । 5
कालेण णवर तेत्थाउ चुउ ।
देवहुं दुज्जउ तिहुवणविजइ ।
मइं जित्तउ तो किं मज्झु मउ ।
चिरु संसारि विहंडिवि ॥
जिणतवेण सा संखणि ॥ १३ ॥ 10

14

गय सगहु पुणु वेयड्ढवरि
विज्जाहरु इंदकेउ वसइ
सुप्पह उप्पण्णी ताहं सुय
एयइ पिययमु ओलगियउ
णिसुणिवि भवि संसरिउं विउलि
घणरहाजिणकमंमलउं मंहिउं
पियमित्तवेयगणणीकहिउ
थिय मयणवेयविरइइ किह
दक्खालइ लोयहुं णायवहु
घत्ता—णंदीसरि संपत्तइ
दंसणु णाणु समिच्छइ

दाहिणसेढिहि वसुमालपुरि ।
पिय मयणवेय तहु अत्थि सइ ।
ओहच्छइ वालमुणालभुय ।
भत्तारभिकख हउं मगियउ ।
सुउ थविवि सुवण्णतिलउ सउलि । 5
सीहरहं मुणिचरित्तु गंहिउं ।
संजमु जमु अवलंवि वि सहिउ ।
कइमइ दुक्करकहरीण जिह ।
तहिं रज्जु करइ सो मेहरहु ।
जिणु झायंतु सचिंत्तइ ॥ 10
उववासिउ जावंच्छइ ॥ १४ ॥

13 १ A खवियतणु. २ AP संणिहिउ मणु. ३ A गिण्हइ. ४ A संसार.

14 १ A वेयड्ढवरि. २ A तासु. ३ P has तं before णिसुणिवि. ४ A भव संसरियउं;
P भवि संसरियउं. ५ AP कमजुयलउं. ६ P महियउं. ७ P गहियउं. ८ A 'गणिणी'. ९ A सइ-
त्तइ. १० A जा अच्छइ; P जामच्छइ.

13 2 a आसंधियउ आश्रितः. 3 a जिणगुणउववासं पञ्चकल्याणानां क्रमेण पञ्चोप-
वासाः । षोडशतीर्थकरत्वकारणानां षोडश । अष्टप्रातिहार्याणामष्टौ । चतुस्त्रिंशदतिशयानां चतुस्त्रिंशत् ।
आदावसाने च षष्ठाष्टमम्. 4 b णियच्छियउं दृष्टम्. 8 a धउ धवो भर्ता; b मउ मदो गर्वः.

14 4 a ओलगियउ सेवितः. 5 b सउलि स्वकुले. 7 b सहिउ स्वहितम्. 8 b कइ-
मइ दुक्करकहरीण जिह कविमतिर्यथा दुक्करकथाकथने श्रान्ता. 9 a णायवहु न्यायपथः. 11 b
जावंच्छइ यावत्तिष्ठति मेघरथः.

15

भवभावपवेवियसव्यतणु
तावेक्कु कवोउ पराइयउ
किर झ त्ति झडप्पिवि लेइ खलु
ता पक्खिण्णं वारियउ
किं मारहि वारहि अप्पणउं
ता पुच्छइ दहरहु देव किह
पहु अक्खइ मंदरउत्तरइ
पुरि पउमिणिखेडइ मंदगइ
धणमिचु तासु वल्लहु तणुउ
मुइ वणिवरि भायर जायरइ
ते लुद्ध मुद्ध मुय वे वि जण

यत्ता—इहु मारइ इहु णासइ
णहि एतें हउं दिट्ठउ

चलमरणुत्तासिउ सरणमणु ।
तहु पच्छइ गिद्धं पराइयउ ।
णियवइरिहि लुंचिवि खाइ पलु ।
पइं एहु भवंतरि मारियउ ।
मा पावहि भवि दुहुं घणघणउं । 5
महुं कहहि कहाणउं वित्तु जिह ।
खेत्तंतरि सोक्खणिंरंतरइ ।
धेण सागरसेणहु अमियमइ ।
पुणु जायउ णंदिसेणु अणुउ ।
अवरोप्परु पहणिवि धणहु कइ । 10
जाया खग मारणदिण्णखण ।

भीयउ रक्ख गवेसइ ॥
मज्झु जि सरणु पइट्ठउ ॥ १५ ॥

16

अण्णोणु जि भक्खिवि जणु जियइ
इहु दीणु इहु णिरु भुक्खियउ
किं किज्जइ खगु दिज्जइ जइ वि
तहिं अवसरि कुंडलमउडधरु
जइ देसि ण तो गिद्धहु पलउ
चाइत्तणु तेरउ किं करइ
मइं चाउ करेवउ तेम तिह
वर अच्छउ णिग्गुणु लुहियतणु

ण णिहालइ णिवडंती णियइ ।
इय चित्तिवि राउ द्रवक्कियउ ।
णउ लब्भइ धम्ममलाहु तइ वि ।
अंवरयलि थिउ भासइ अमरु ।
पलि दिण्णइ पारावयहु खउ । 5
तां विहसिवि महिवइ वज्जरइ ।
जिउ ण मरइ ण हवइ हिंस जिह ।
णउ ओर्याविज्जइ प्राणिगणु ।

15 १ AP चल. २ AP सेणु. ३ A झडेप्पिणु. ४ P भवि भवि दुहुं घणउं. ५ P वणि-
सागर°. ६ A पहरिवि. ७ P °दिण्णमण.

16 १ A एउ. २ A दुवक्कियउ; P दुवक्खियउ; T दुवक्खियउ पक्षद्वयः. ३ A हिज्जइ.
४ AP सेणहु. ५ A तो. ६ A उज्जाविज्जइ. ७ A पाणिगणु; P पाणिगणु.

15 1 a °पवे विय° प्रकम्पिता. 2 a कवोउ कपोतः. 4 a पक्खि गृध्रः. 8 b धण भार्या.
9 b अणुउ अनुजः. 10 a जायरइ जातरजसी जातकालुष्यौ; b धणहु कइ धनस्य कृते, धनार्थम्.
11 b °दिण्णखण °दत्तप्रस्तावौ. 12 b रक्ख रक्षणम्.

16 2 b द्रवक्कियउ भीतः. 5 a पलउ क्षयः; b पलि दिण्णइ मांसे दत्ते सति. 6 a
चाइत्तणु त्यागित्वम्. 7 b जिउ जीवः. 8 b ओयाविज्जइ उपद्रवं प्राप्यते, मार्यते.

किं वग्घु भणिज्जइ पत्तु गुणि   आहारु असुद्धु ण लेंति मुणि ।
 घत्ता—जेहिं णियागमि वुत्तउं   आमिसु दिण्णउं भुत्तउं ॥ 10
 ते लहंति दुणिरिक्खइं   भवि भवि विविहइं दुव्वखइं ॥ १६ ॥

17

तं णिसुणिवि देवें संसियउ   मेहरहु सिरेण णमंसियउ ।
 गउ अमरु णिवाणुएण भणिउ   कोऊहलु महुं हियवइ जणिउ ।
 को एहु किमत्थु समागमणु   तां कहइ णराहिउ रिउदमणु ।
 पइं दमियारिहि राणि पाइयउ   हेमरहु णाम णिउ घाइयउ ।
 भवि भमिवि सुइरु कइलासयाडि   वणि पण्णकंततीरिणिणियडि । 5
 वरसिरिदत्ताकंतावसहु   सुउ जायउ सोम्महु तावसहु ।
 चंदाहु णाम पिउं पाणपिउ   पंचग्गिताउ तउ तेण किउ ।
 जोइसकुलि उण्णणउ अमरु   गउ जहिं हरि अच्छइ कुलिसकरु ।
 ईसाणणामकप्पाहिवइ   तहिं तियसहं णिसुणिवि वयणगइ ।
 महुं केरी चायसुभोयथुइ   इहु आयउ कुद्धु अजायरुइ । 10
 आपं महु सीलु णिरिक्खियउ   चित्तेण असेसु परिक्खियउ ।
 घत्ता—एउ वयणु णिसुणेप्पिणु   पक्खें रोसु सुप्पिणु ॥
 वंदिवि जिणवरसासणु   कयउं विहि मि संणासणु ॥ १७ ॥

18

वेणि वि सुरूवअइरूववर   सुररमणवणंतरि जाय सुर ।
 णरणाहु तेहिं संमाणियउ   पइं देव धम्म जगि जाणियउ ।
 पइं रउरवि णिविडमाण धरिय   अम्हइं मि कुजोणिहि णीसरिय ।
 गय सुरवरराणं दमवरहु   कय भोज्जुत्ति संजमधरहु ।
 दुंदुहिरउ मणिकं वणवरिसु   सुरजयसरु पाउसु कयहरिसु । 5

17 १ A तो. २ AP पण्णकंति°. ३ A सोमहु. ४ AP पिउ. ५ A कुलिसकरु. ६ A वायसुभोय°. ७ A कुद्धु व जायरुइ. ८ P णिसुणेविणु.

18 १ AP धम्म देव.

17 2 a णिवाणुएण नृपावुजेन दृढरथेन. 4 a पइं त्वया अनन्तवीर्येण सता दमितारिणुपस्य भृत्यो हेमरथो मारितः; पाइयउ पदातिः. 5 b पण्णकंत° पर्णकान्ता नाम नदी. 6 a वरेत्यादि वरा श्रीदत्ता कान्ता तस्या वशस्य. 10 a चायसुभोयथुइ त्यागभोगस्तुतिः; b अजायरुइ अजातरुचिः.

18 1 a सुरूवअइरूव° सुरूपातिरूपनामानौ; b सुररमणवणंतरि देवारण्ये. 5 b पाउसु गन्धोदकवृष्टिः.

दुसद्विमो संधि]

महापुराण

[LXII.20.4

मरु सुरहियंगु मंथरु वहइ
पुणु णंदीसरि पोसहु करिवि
ईसाणसुरिंदे वणिणयउ
वणिणउ कहु केरउं चरिउ पइ

घत्ता—तें^३ णियगुज्जु ण रक्खिउ
मइं संथुउ परमेसरु

जणु जणहु दाणु विलसिउ कहइ ।
थिउ पडिमाजोपं जिणु सरिवि ।
अण्णहिं देवहिं आयणियउं ।
को तुज्जु वि गरुयउ देवै सइं ।

सुरवररुपं अक्खिउ ॥
सिरिमेहरहु महीसरु ॥ १८ ॥

10

19

तं णिसुणिवि देवि सुरुविणिय
जहिं अच्छइ राउ समाहिरउ
दोहिं मि गाढउ आलिंगियउ
दोहिं मि सुमहुरु संभासियउ
णीवीणिबंधु आमेल्लियउ
दोहिं मि सवियारु पलोइयउ
अचलत्ते अहिणवमंदरहु
तं वेणिण मि वंदेप्पिणु गयउ
अण्णहिं दिणि सुर चवंति जुवइ
ता भासइ ईसाणाहिवइ

घत्ता—ता देवय मणि कंपइ
रूवें मण्णइ माणवि

अणेक दुक्क अइरुविणिय ।
तहिं ताहिं तासु दाविउ समउ ।
दोहिं मि मुहचुंवणु मग्गियउ ।
दोहिं मि आहरणहिं भूसियउ ।
दोहिं मि थणकलसहिं पेळियउ । 5
दोहिं मि उरुउप्परि ढोइयउ ।
जं हियउ ण हित्तउ सुंदरहु ।
वंदारयघरिणिउ अविरयउ ।
णरलोइ अत्थि किं रूववइ ।
पियमित्तहिं केरी रूवगइ । 10

पुरहूयउ किं जंपइ ॥
आगय रइ रइसेण वि ॥ १९ ॥

20

अइंसणीहिं सुरकामिणिहिं
अब्भंगिउ अंगु मणोहरउं
वेणिण वि पुणु दारि परिट्ठियउ
अक्खिउ कण्णइ कट्ठियहरइ

जोइवि अइरावयगामिणिहिं ।
उग्घाडउं तुंगपयोहरउं ।
देविउं दंसणउकंठियउ ।
अच्छंति तृयउं दारंतरइ ।

२ AP देउ. २ AP तं.

19 १ A समहुरु. २ AP पुरुहुअउ.

20 १ A सदंसणीहिं. २ P देविहिं. ३ AP तियउ.

6 b सुरहियंगु सुरमिताङ्गः; सुगन्धस्वरूप इति भाष्ये.

19 2 a समाहिरउ समाधिरतः; b दाविउ समउ अवसरो दर्शितः. 5 a णीवीणिबंधु कटीवस्त्रबन्धनम्. 6 b उरुउप्परि हृदयोपरि, वक्षसि. 8 b अविरयउ अविरते अत्रते द्वे. 11 b पुरहूयउ देवेन्द्रः. 12 a माणवि मनुष्यस्त्री.

20 1 a अइंसणी हिं प्रच्छन्नाभ्याम्. 3 a दारि द्वारे.

किं खेयरीउ किं अच्छरउ
तं ण्हाइवि जणमणसाहणउं
सुरणारिउ पुणु पइसारियउ
अवलोइवि झीणु रूवविहवु
तेरउं सरूउ रूवहु ढल्लिउ

घत्ता—ता रइसुहि णिविण्णी
उम्मण दुम्मण थक्की

तुह दंसणमणउ अमच्छरउ ।
लहुं लइयउं ताइ पसाहणउं ।
माणवजणदूरोसारियउ ।
देवयहिं पवुत्तु ण किं पि धुवु ।
पुव्विल्लहि रेहहि परिणल्लिउ ।

सा पियमित्त विसण्णी ॥
माणमरट्टं मुक्की ॥ २० ॥

5

10

21

तं पेक्खिवि गउ मणहरवणहु
चउपव्वपयारि अणासयहं
सावयअज्झयणु ण तं रहइ
विविहउ घरधम्मपवित्तियउ
दढराहिण ण रज्जु समिच्छियउ
सुउ मेहसेणु पच्छइ थविवि
सहुं भाइइ सहसा लइउ तउ
धीरहिं णिंदियइंदियसिवहिं

घत्ता—सिरिपुरि घरि सिरिसेणहु
अंतयपुरि णिवणंदहु

राणउ पणविवि घणरहजिणहु ।
आउच्छइ वित्ति उवासयहं ।
सत्तमउ अंगु रिसिवइ कहइ ।
किरियाउ असेसउ उत्तियउ ।
णीसारु दुंगु दुगुंछियउ ।
मेहरहिं जिणवरु विण्णविवि ।
वारहविहु सोसिउ विसमभउ ।
भयसमसहसहिं सह पत्थिवहिं ।

भुंजिवि दिण्णसुदाणहु ॥

थाइवि अमराणंदहु ॥ २१ ॥

5

10

22

तहिं भत्तपाणागिद्धिइ रहिउ
पइसिवि वणंगिरिवरकंदरइ

इच्छिवि णिच्छियमत्तासहिउ ।
फाणिविच्छिययघरि तरुक्कोडुरइ ।

४ A समच्छरउ, ५ A सुहणिविण्णी.

21 १ A हरइ. २ A विण्णविवि; P वेणविवि. ३ A विसमतउ. ४ A णिवदाणहु.

22 १ AP भत्तु पाणु. २ A वणे गिरि°. ३ A विच्छियतरुगिरि°. ४ AP °कोडुरइ.

5 b अमच्छरउ मत्सररहिते. 9 b रेह हि शोभायाः. 10 रइसु हि रतिसुखे.

21 2 a चउपव्वयारि चतुःपर्वप्रकारे; अणासयहं अनाशानामुपोषितानाम्, अथवा कर्मा-
श्वरहितानाम्; b उवासयहं श्रावकाणाम्. 3 a-b सावयअज्झयणु सत्तमउ अंगु उपासकाध्ययनं
सत्तममङ्गम्. 4 a घरधम्मपवित्तियउ अणुव्रतगुणव्रतशिक्षाव्रतानि; b किरियाउ एकैकस्य व्रतस्य पञ्च
पञ्च भावनाः. 7 b विसमभउ संसारः. 8 a °इंदियसिवइ °इन्द्रियसौख्यानि. 10 a अंतयपुरि
दत्तपुरे इत्यार्षे; णिवणंदहु नन्दनराजगृहे.

22 1 a °गिद्धिइ रहिउ °आकांक्षारहितः; b णिच्छियमत्तासहिउ निश्चितमात्रासहितम्.
2 b °विच्छिय° वृश्चिकः.

दुसट्टिमो संधि]

महापुराण

[LXII.23.15

णिण्णासइ सैत्त वि सो भयइं
दिदु वंभचेरु णवविदु धरिउ
दहभेउ विकालु वि लक्खियउ
वारह अणुपेक्खउ चित्तवइ
चउदहगुणठाणइं अब्भसइ
परिभाविवि सोलहकारणइं

घत्ता—सहुं वंधवेण अणिंदहु
दूसहणिट्ठाणिट्ठिउ

मयचिंधइं तहु अट्ट वि गयइं ।
दहविदु जिणधम्मो परिप्फुरिउ ।
एयारह अंगइं सिक्खियउ । 5
तेरह चारित्तइं थिरु थवइ ।
पण्णारहविह पमाय पुसइ ।
तित्थयरत्तणहकारणइं ।

गउ णहतिलयगिरिंदहु ॥
तहिं अणसणिण परिट्ठिउ ॥ २२ ॥ 10

23

हियउल्लउं मुणिमग्गेण णिउ
जइपुंगम घणरहरायसुय
सव्वत्थसिद्धिसुरहरि धवल
तेत्तीससमुद्वीजिवियपवर
तइ वरिससहासइं लेत्ति खणु
जगणाडिपलोयणणाणधर
ते णिप्पडियार पसणमइ
रिज्झांति धम्मसंभासणइं
केवलि उप्पण्णइ जिणवरहं
सहुं भायरेण अहमिंदु सुर

घत्ता—गोत्तमेण जं अक्खिउ
जं सुहु सोत्तहिं माणइ

पाउंगमरणु मासंतु किउ ।
मैय वेणिण वि ते अहमिंद हुय ।
करमेत्तदेह वरमुहकमल ।
तेत्तिय जि पक्ख णीसासधर ।
आहारु वि चित्तिउ सुहंमु अणु । 5
तेत्तियवीरियविकिरियकर ।
कत्थइ णउ ताहं विर्यारइ ।
कत्थइं मुयंति सीहासणइं ।
भुवि जाइजराजम्मणहरहं ।
जाणंतु तच्चु पणमंतु गुरु । 10

जं भरहेसैं लक्खिउ ॥
पुप्फयंतु तं जाणइ ॥ २३ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिणए
महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे मेहरहतित्थयरगोत्ताणिबंधणं
णाम दुसट्टिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६२ ॥

५ AP सो सत्त वि भयइं. ६ AP अणुपेक्खउ. ७ P तेरह वि चरित्तइं थिरु धरइ.

23 १ A पाउवगमणु. २ AP सुय. ३ A °हरधवल. ४ AP °जलहिं. ५ A सुहुय.
६ AP विहारइ. ७ A कत्थइ ण सुयंति. ८ A पणवंतगुरु.

3 b मयचिंधइं मदस्य लक्षणानि. 5 a दहभेउ विकालु दशवैकालिकं यतीनामाचारशेषनिरूपकम्.

23 2 a घणरहरायसुय तीर्थकरपुत्रौ. 3 a धवल उज्ज्वलशरीरौ; b करमेत्तदेह एक-
हस्तमात्रशरीरौ. 5 a तइ तावन्मात्रम्. 6 b तेत्तिय° जगन्नाडीपर्यन्तम्. 8 a रिज्झंति ऋद्धिं गच्छन्ति.
12 a सोत्तहिं कर्णाभ्याम्.

LXIII

छम्मासइं आउससेसइं थियइं जाम अहमिंदहु ॥
ता रम्मइ तहिं सोहम्मइ जाय चित तियसिंदहु ॥ ध्रुवकं ॥

1

जिणवरण्हवण्हवियगिरिमंदरु	धणयहु अक्खइ देउ पुरंदरु ।
कुंजरकरताडियसीयलजलि	सिसिरकिरणविलसियणीलुप्पलि ।
णवखरदंडसंडमंडियसरि	दसदिसु गुमुगुमंतमयमहुयुरि । 5
सीमारोमगामरमणीयइ	दीणाणाहदिण्णतवणीयइ ।
गंधसालिकैणसुरहियपरिमलि	कीरकुररकलहंसीकलयलि ।
दिव्वुज्जाणविडविणिवडियफलि	जंबूदीवि भरहिं कुरुजंगलि ।
हत्थिणयरु तहिं मंडलि छज्जइ	तूरहं सहें णं गलगज्जइ ।
सग्गे सरिसउ अप्पउ मण्णइ	घरसिहरहिं हरइ व तिजगुण्णइ । 10
अजियसेणु तहिं पडु पियवाइणि	तहु पियदंसण णामे पणइणि ।
वंभक्कण्णुउ वइरिविमइणु	वीससेणु उप्पण्णउ गंदणु ।
सुणि गंधारदेसि गंधारइ	पुरि पंडुरघरि पुहईसारइ ।
तहिं णरणाहु णाम अजियंजउ	अजियदेविवल्लहु परदुज्जउ ।
घत्ता—तें राएं सुहिअणुराएं गिरु भल्लारउं भाविउं ॥	15
अइरा सुय णवकिसलयभुय वीससेणु परिणाविउ ॥ १ ॥	

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:-

बन्धः सौजन्यवार्धैः कविखलधिषणाध्वान्तविध्वंसभानुः
प्रौढालंकारसारामलतनुविभवा भारती यस्य नित्यम् ।
वक्त्राभोजानुरागक्रमनिहितपदा राजहंसीव भाति
प्रोद्यद्गम्भीरभावा स जयति भरते धार्मिके पुष्पदन्तः ॥ १ ॥

AP read बन्धुः in the first line for बन्धः, but K has a gloss सेतुः on it. P reads °भावः for °भावा in the third line.

1 १ AP °वियसिय°. २ A सीमागामराम°. ३ AP °कणपसरियपरिमलि.

1 4 b सि सिरकिरण विलसिय° चन्द्रविकसितानि. 5 a णवखरदंड° नवपद्मानि;
b मयमहुयुरि °मदोन्मत्तमधुकरे. 9 a मंडलि देशे; छज्जइ शोभते. 11 a पियवाइणि प्रियवादिनी;
b पियदंसण प्रियदर्शनानाम्नी. 12 b वीससेणु विश्वसेनः. 15 तें राएं तेन राज्ञा अजितसेनेन.
16 अइरा इति नाम; णवकिसलयभुय कोमलभुजा.

2

एयहं होसइ धुवु तित्थंकरु
 धणय धणय लइ तेरउ अवसरु
 तं णिसुणिवि तं कमलदलक्खं
 हरियउं मरगयतोरणमालहिं
 कोमलगत्तइ मउलियणेत्तइ
 णिदापंतिइ पुण्णपवित्तिइ
 एरादेविइ दिट्ठउ कुंजरु
 सिरि दामाइं दोणि विजुलंतइ
 कुंभजुयलु झसजुयलउं कीलरु
 सीहासणु विमाणु अमराणउं
 रयणरासि सत्तच्चि वि जोइउ
 गय सुंदरि सुविहाणइ तेत्तइ

सोलहमउ कंदप्पखयंकरु ।
 करि पुरु मणियरहयदिवसेसरु ।
 कंचणपट्टणु णिमिउ जक्खं ।
 जलइ व पउमरायकरजालहिं ।
 सउहयलइ पल्लं कपसुत्तइ । 5
 पच्छिमरत्तिइ गुणगणजुत्तिइ ।
 पसुवइ केसरि खरणहपंजरु ।
 ससिरविविबइं णहि उयंयंतइ ।
 सरवरु जलहि जलावलिचालरु ।
 भवणु फणिंदहु तणउं पहाणउं । 10
 मुहु धोइवि दप्पणु अवलोइउ ।
 थिउ अत्थाणि णराहिउ जेत्तहि ।

घत्ता—सिविणंतरु णिहिलु णिरंतरु कंतइ कंतहु ईरिउं ॥
 अवहीसें तेण महीसें तं फलु ताहि वियारिउं ॥ २ ॥

3

तुज्झु उयरि तेलोक्कपियारउ
 रायंगणि लोपहिं वि दिट्ठउं
 हिरि सिरि बुद्धि कंति किच्ची सइ
 भइवयहु भयसंखावासरि
 जणणिहि मुहि पइट्ठु गयवेसें
 मेहरहेण तेण अहमिंदे
 आय देव सयल वि पंजलियर
 णवमासइं णिहितु चामीयरु
 पल्लचउत्थि भाइ तइयंसें

होसइ सिरिअरहंतु भडारउ ।
 जा छम्मा सताम वसु बुट्ठउं ।
 आगय घरु जिणगुणरंजियमइ ।
 भरणिरिक्ख णिसिपरपहरंतरि ।
 किउ गम्भावयारु परमेसें । 5
 पुण्णपवणकंपावियइंदे ।
 पुज्जिय सयण असेस वि सपियर ।
 धणपं किउ पडुपंगणु पिंजरु ।
 ऊणि तिसायरि गलियजमंसें ।

2 १ A तोरणदारहिं. २ P पल्लं कपसुत्तइ. ३ AP अइरादेविइ. ४ A उयंयंतइ. ५ P अमरालउ. ६ A सत्तच्चिय.

3 १ A चउत्थभाय°. २ A ऊणतिसायर°.

2 1 a एयहं विश्वसेनैरयोः. 2 b मणि यरहयदिवसेसरु मणिकिरणैस्तिरस्कृतादित्यम्. 4 b जलइ ज्वलति. 7 b पसुवइ वृषभः. 8 b उयंयंतइ उदयं प्राप्ते. 11 a सत्तच्चि सत्तार्चिरमिः. 14 वियारिउं विवेचितम्.

3 4 a भयसंखावासरि सप्तम्याम्; b परपहरंतरि पश्चिमप्रहरे. 9 b गलियजमंसें गलितः संयमलेशो यस्मिस्तत्र.

धम्ममहामुणिदेवजिणंतरि चित्तौत्तमासपक्खंतरि । 10
 कालइ दिणि चउदहमइ जायइ जामइ जोइ सुहंकरि आयइ ।
 पच्छिमसंझहि जणियउ मायइ जिणु रेहइ णाणत्तयछायइ ।

घत्ता—एरावइ चडिवि सुरावइ सहसा पत्तु पुरंदरु ॥
 सहं देवहिं णाणारूवहिं अरुहु लेवि गउ मंदरु ॥ ३ ॥

4

इंदचंदखयरिंदफणिंदहिं णहाणित तहिं वंदारयवंदहिं ।
 पुज्जित कुंदकुडयकणियारहिं वउलतिलयचंपयमंदारहिं ।
 जणसंतीयरु संति भणेप्पिणु तं गुरु सुरागिरिसिहरु मुणप्पिणु ।
 आणिवि भवणहु अप्पित जणणिहि जिणवरसुरतरुसंभवधरणिहि ।
 हरि घरि पायंडणहु व पणच्चित्ते तेण ण को को किर रोमंचित्ते । 5
 गउ सग्गहु पणविवि सक्कंदणु कालं जाउ णाहु णवजोव्वणु ।
 कणयवण्णु णं बालपयंगउ दह दह तह दह दह धणुतुंगउ ।
 लक्खवरिसपरमाउ महामहु दढरहु णाम अवरुहसयमहु ।
 वीससेणराएण रवण्णउ जसवइदेविहि सो उप्पण्णउ ।
 णामे चक्काउहु पियतणुरुहु छणसत्तावीसंजोयणमुहु । 10

घत्ता—ते भायर चंददिवायरणिह परिणाविय तापं ॥
 णिर्वकणउ बहुलायण्णउ जयजयपडहणिणापं ॥ ४ ॥

5

पंचवीसवरवरिससहासइं वोलीणइं कुमरत्ति पयासइं ।
 जेट्टहु अप्पिय धराणि णरिंदे अप्पणु बद्धउ पट्टु सुरिंदे ।

३ A जिट्ठा° but gloss चैत्रः; T चित्तुत्तमास° चैत्रः.

4 इ °खयरिंदसुरिंदहिं. २ AP पायडु णडु व. ३ AP दह तह दह. ४ AP लक्खु वरिसु परमाउ. ५ A अवरु अहसयमहु. ६ A नृव°.

10 b चित्ता जुत्तमासपक्खंतरि ज्येष्ठवदि चतुर्दश्याम्; सर्वो वैशाखः अर्धश्चैत्रः तदन्तरे ज्येष्ठकृष्णे इत्यर्थः. 11 b जामइ जोइ भरणीनक्षत्रे. 12 a पच्छिमसंझहि. निशात्यये इत्यार्थे. 13 सुरावइ शोभनशब्दे.

4 3 a जणसंतीयरु जनानां शान्तिकर्ता. 5 a हरि इन्द्रः; पायडणहु व सामान्यनटवत्. 7 b दहेत्यादि चत्वारिंशद्वनूंषि तुङ्गत्वेन. 8 b अवरुहसयमहु अपरः अहमिन्द्रः; इन्द्रसदृश इत्यर्थः. 10 a चक्काउहु चक्रायुधः; b छणसत्तावीसंजोयणमुहु सत्तावीसंजोयणश्चन्द्रः कथ्यते, पूर्णचन्द्रमुख इत्यर्थः.

रज्जु करंतहु दंतहु णियधणु
जइयहुं तइयहुं पुण्णविसेसं
चक्कु छत्तु असि पहरणसालहि
कागणि मणि उप्पण्णइं सिरिहरि
कण्णा गय तुरंग खगभूहरि
छक्खंड वि महिवीदु पसाहिवि
पणवीसइसहस महि पालिवि

घत्ता— णिव्वेइउ णाहु पसाइउ लोयंतिणहिं पयोहिउ ॥

अवमत्तउ इदं सित्तउ रयणाहरणहिं सोहिउ ॥ ५ ॥

10

6

थिउ सव्वत्थसिद्धि सिवियासणि
सिलहि णिसण्णं उत्तरवयणं
जेट्टहु मासहु सतिमिरपक्खइ
अवरण्हइ णिक्खवणु करंतं
उप्पाइउ मणपज्जउ देवं
जो धम्मिल्लभारु आलुंचिउ
घल्लिउ णवर खीरमयरालइ
संजमु णिवसहसं पडिवण्णउ
गउ मंदरपुरु जिणु तवताविउ
महि विहरंतु मुणियसत्थत्थउ
संतु दंतु भयवंतु सरिसिगणु

घत्ता— णववत्तहु णंदावत्तहु तरुहि मूलि आसीणउ ॥

खंचियदुहु सुरदिसिसंमुहु रिउमिन्ते वि समाणउ ॥ ६ ॥

जाइवि तहि लहु सहसंबयवणि ।
कयपलियंके दीहरणयणं ।
दिवसि चउइसि भरणीरिक्खइ ।
छट्ठुववासिण गुणवंतं ।
किं ण होइ भणु संजमभावें ।
सो सुरणाहें कुसुमें अंचिउ ।
चक्काउहुपमुहहिं तक्कालइ ।
वीयइ वासरि समसंपण्णउ ।
पियमित्तं राणं पाराविउ ।
सोलह वरिसइं थिउ छम्मत्थउ ।
पुणु आयउ तं सहसंबयवणु ।

5

10

7

पूसहु मासहु
दहमंदिणंतरि

सोक्खणिवासहु ।
सियपक्खंतरि ।

5 १ A असि पहरणु सालहि; P असि चम्पु वि सालहि. २ P गेहवइ दंडु वि. ३ AP संगमहरि. ४ A छक्खंडु. ५ AP पयासिउ.

6 १ A जिणतवताविउ. २ A विरहंतु. ३ AP णवपत्तहु. ४ A सुरदिसिमुहु.

7 १ A ०दियंतरि.

5 3 b तेत्ति य पञ्चविंशतिवर्षसहस्राणि. 6 b गयउ रि हस्तिनागपुरे. 7 b जलणि हि णइ-संगमघरि गङ्गासागरसंगमस्थाने. 10 पसाइउ प्रसत्ति नीतः प्रसन्नीकृतः. 11 अवमत्तउ अप्रमत्तः त्यक्तपरिग्रहो वा.

6 2 a उत्तरवयणं उत्तरामिमुखेन. 3 a सतिमिरपक्खइ कृष्णपक्षे. 7 a खीरमयरालइ क्षीरसमुद्रे. 10 a मुणियसत्थत्थउ ज्ञातशास्त्रार्थः. 12 णववत्तहु नवीनपत्रस्य. 13 सुरदिसि-संमुहु पूर्वाभिमुखः.

LXIII.7.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[संतिणाहणिव्वाणगमणं]

छट्टुववासँ	वियलियपासँ ।	
दरसंझालइ	जौइ वियालइ ।	
कम्मं णिवाइउ	खणि उप्पाइउ ।	5
केवलदंसणु	दोसविहंसणु ।	
धुवँ सिवमाणणु	केवलजाणणु ।	
कयंमयविलएं	कुरुकुलतिलएं ।	
कासवगोत्तँ	सुयसुइसोत्तँ ।	
पत्तउं कित्तणु	सिरिअरुहत्तणु ।	10
दहविह वसुविह	अवर वि वयविह ।	
सुर सोलहविह	भूसणयरसिह ।	
गुणगणवत्तं	पंकयणेत्तं ।	
अइरपुत्तं	खमदमजुत्तं ।	
खाइयंभावं	संतिं देवं ^{११} ।	15
ते ^{१२} वंदंते	सुहुं ज्ञायंते ।	
पंजलिहत्था	पणवियमत्था ।	
भत्तिरसाला	विलुलियमाला ।	

यत्ता—मउ वज्जइ गँइ पडिवज्जइ पंचिंदियइं वि दंडइ ॥

पइं होंतें मग्गु दिसंतें जणु संसारि ण हिंडइ ॥ ७ ॥

20

8

तओ कोसिएणं	जसेणं सिएणं ।
कयं मुक्कंडंभं	महामाणखंभं ।
महाधम्मलंभं	महापंकयंभं ।
महाखाइयालं	महापुष्फमालं ।
महाधूलिसालं	महाणट्टसालं ।

5

२ AP जायवियालइ. ३ A कम्मणिवाइउ. ४ A धुउ; P धुव. ५ AP कयमलविलएं. ६ AP 'गणवत्तें; AP add after this: ससहरवत्तें. ७ AP 'णेत्तें. ८ AP 'पुत्तें. ९ A omits खमदमजुत्तं; P adds: दोसविचत्तं. १० AP 'भावं. ११ AP देवं. १२ A तं वंदंते; P तें वंदंते. १३ A सुहुं ज्ञायंते; P सुहुं ज्ञायंतें. १४ A मइ.

8 १AP मुक्कदंभं.

7 4 b वियालइ संध्यायाम्. 5 a णिवाइउ निपातितम्. 7 b केवलजाणणु केवल-ज्ञानम्. 9 b सुयसुइसोत्तें श्रुतस्य शुचिः प्रवाहो यस्मात्. 10 a कित्तणु कीर्त्यते श्लाघ्यते इन्द्रादिभि-रिति कीर्तनम्. 12 b भूसणयरसिह भूषणकिरणशिखाः 13 a गुणगणवत्तं गुणगणपात्रम्. 19 मउ मदः; गइ मुक्तिः.

8 1 b सिएणं श्वेतैन.

महासाहिवंतं	महाकेउकंतं ।	
महावेइयम्मं	महार्थूहहम्मं ।	
महादेवछण्णं	महासाहुपुण्णं ।	
महारिद्धिरूढं	महासीह्वीढं ।	
महासोय्वरत्तं	महासेयछत्तं ।	10
महाचामरिहं	महादुंदुहिहं ।	
महापुप्फवासं	महादिव्वभासं ।	
महादित्तिवंतं	महंतं पवित्तं ।	

घत्ता — पडिहारहिं णायकुमारहिं सेविज्जंतुं दयावरु ॥
गंभीरहिं हयजयतूरहिं समवसरणु गउ जिणवरु ॥ ८ ॥ 15

9

अक्खइ धम्मु कम्मु ओसारइ	सत्त वि तच्चइं जणहु वियारइ ।	
अट्ठह धराणिहिं माणु पयासइ	सग्गविमाणहं पंतिउ भासइ ।	
पायालंतरि भवणसहासइं	चलणिच्चलइं मि जोइसवासइं ।	
जीवकम्मपोग्गलपरिणामइं	कहइ भडारउ णाणाणामइं ।	
चक्काउहपहइ तहु गणहर	जाय छत्तीस विं जणमणहर ।	5
अट्ठसयइं पुव्वंगवियाणहं	रिसिहिं कट्टतणकणयसमाणहं ।	
एकतालसहसइं वसुसमसय	सिक्खसुदिकखसिक्खपारंगय ।	
सहसइं तिणिण अवहिणाणालहं	चउ केवलिहिं पि हियतमजालहं ।	
विकिरियावतं हं छह भणियइं	मणपज्जवधराहं चउ गणियइं ।	
वाइहिं दोसहसाइं णिरुत्तइं	सयचउक्कु अग्गलउ पउत्तइं ।	10

घत्ता — हिरिसेणहि वर्यविहिखीणहि पायपोमथुइरायइं ॥
णरमहियइं तिसयंहि सहियइं सट्टिसहासइं जायइं ॥ ९ ॥

२ A °शूलहम्मं. ३ AP सीह्वीढं. ४ AP महासोयवंतं. ५ A महादित्तिदित्तं; P महादित्तिदित्तं.
६ A समवसरणगउ.

9 १ A अट्ठमिधराणिहि; २ AP °विवाणहं. ३ A °परिमाणइं. ४ P जि. ५ A सिक्खयदिकख-
सिक्ख°. ६ A केवलिहिं पययतम°; P केवलिहिं मि हययतम°. ७ A °वत्तहं. ८ AP °विहिलीणहि.
९ P तिसइं सहियइं.

6 a °सा हि वंतं °वृक्षयुक्तम्. 7 a महावेइयम्मं महावेदिकर्मरचनायुक्तम्. 13 a महादि त्ति वंतं
भामण्डलयुक्तम्.

9 1 b वियारइ विचारयति.

10

झाणमोणणियमियणियमइयउ
लक्खइं दुइ सावयहं सलग्घहं
अरुहदासिपमुहाहं सुइत्तइं
देव असंख संख मृगकुलरुह
पंचवीससहसइं वोलीणइं
हिंडिवि महियलि धम्म कहेप्पिणु
गिरिसंमेयारुहणु करेप्पिणु
जेठुचउदसिवासरि काँलइ
गउ जगसिहरहु संति भडारउ
सहुं चक्काउहेण तव्वरिद्धइं

एत्तियाउ भणियउ संजइयउ ।
सुरकित्तीपमुहहं णिव्विग्घहं ।
सावईहिं चउलक्खइं वुत्तइं ।
एकदुखुर गयवय जाया वुह ।
वरिसहं सोलहवरिसविहीणइं । 5
मासमेत्तु जीविउ जाणेप्पिणु ।
चरमसुक्क दियहेहिं धरेप्पिणु ।
भरणिरिक्ख धरणीमुहि विमलइ ।
देउ समाहि बोहि भवहारउ ।
णवसँहसइं रिसिणाहहं सिद्धइं । 10

घत्ता—सुविलेवणु घल्लिवि कुसुमइं मेल्लिवि पणविउ तहिं अग्गिंदहिं ॥
मणि ईहिय सिद्धणिसीहिय णविय भरेण सुरिंदहिं ॥ १० ॥

11

नृबु सिरिसेणु पुणु वि जो कुरुणरु
वज्जाउहु सुरवइ घणसंदणु
दरिसउ मज्झु सयलु सयलायरु
देवि अण्णिय कुरुणरु माणउ
अमयासउ अणंतवीरिउ हरि
मेहणाउ पडिहरि सहसाउहु
पुणु सव्वत्थासिद्धि परमेसरु
संति भंति विहुणेवि महारी

देउ खयरु सुरु हलि पवरामरु ।
सव्वत्थाहिवु अइरहि णंदणु ।
होउ पडंतहु लहु लग्गणतरु ।
सुरु सिरिविजउं महीयलराणउ ।
णारउ जोइयवइतरणीसरि । 5
कप्पणाहु दढरहु पढसियमुहु ।
चक्काउहु सुहुं देउ रिसीसरु ।
करउ कसायसंति गरुयारी ।

घत्ता—भरहेसरु जियसरु मुणिपवरु जहिं गउ जिण तुहुं तेत्तहि ॥
मइं पावहि सिद्धालयमहि पुष्पयंतरुइ जेत्तहि ॥ ११ ॥ 10

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिय
महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे संतिणाहणिव्वाणगमणं
णाम तिसट्ठिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६३ ॥

10 १ P सलग्घइं. २ P णिव्विग्घइं. ३ A सुवत्तइं. ४ AP मिग°. ५ A बहलइ. ६ AP गुणरिद्धइं. ७ A णवसयाइं. ८ AP कालायरु घल्लिवि सुरतरु दिण (ण ?) अग्गि अग्गिंदहिं.

11 १ AP णिउ. २ A विजाउहु. ३ P कुरुतणुमाणउ. ४ AP सिरिविजउ महीयलि. ५ AP पुष्पदंत°.

10 1 a °णियमियणियमइयउ °नियमिता वद्धा निजमतिर्याभिः. 3 a सुइत्तइ सुचित्तानि. 4 b गयवय गजपदा ज्ञानव्रता वा. 9 b देउ ददातु.

11 2 a घणसंदणु मेघरथः 6 a पडिहरि अच्युते प्रतीन्द्रः; b कप्पणाहु इन्द्रः. 9 जियसरु जितस्मरः. 10 पुष्पयंतरुइ चन्द्रादित्यसदृशी दीप्तिर्यत्र.

LXIV

जिणगिरिपवरहु णीसरिय वारहंगपाणियसरि ॥
पुव्वमहणवगामिणिय पणवेप्पिणु वाईसरि ॥ ध्रुवकं ॥

1

जो भुवाणि भणिउ छट्टुउ गिराउ	जो हियवण णिञ्जु जि गिराउ ।
जो इंदियकूराहिहिं विराउ	जो सत्तारहमउ जिणु विराउ ।
जो ण मरइ ण हवइ कालएण	जो ^१ को जाणिजइ कालएण । 5
घणमणतिमिरेँ अलिकालएण	ण समंकिउ जो कंकालएण ।
जो णग्गु णिरंजणु लुक्कवालु	जो ण करइ करि कत्तियेक्कवालु ।
जें वुत्तु अहिंसावित्तिसुत्तु	जो गणिवि णं याणइ अक्खसुत्तु ।
जो दंसियसासयपरममोक्खु	णउ करइ पिणायं कंडमोक्खु ।
जो तिउरडहणु जियकामदेउ	पहु परमण्णउ देवाहिदेउ । 10
जें रक्खिउ सण्हु वि जीउ कुंथु	सो वंदिवि रिसिपरमेट्ठि कुंथु ।
पुणु कहमि कहंतरु दिव्वु तासु	दालिहदुक्खदोहग्गणासु ।

घत्ता—एत्थु जि जंबूदीववरि पुव्वविदेहि महानइ ॥

णामे सीय सलक्खणिय तं को वण्णहुं जाणइ ॥ १ ॥

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:—

आखण्डोडुमरारवोडुमरुक्कं (?) चण्डीशमाश्रित्य यः
कुर्वन्काममकाण्डताण्डवविधिं डिण्डीरपिण्डच्छविम् ।
हंसाडम्बरमुण्डमण्डलसद्भागीरथीनायकं
वाञ्छन्निःशयं कुतूहलवती खण्डस्य कीर्तिः कृतेः ॥ १ ॥

P reads °डमरारुचण्डमरुक्कं; P reads चण्डीसमासत्य; K reads चण्डीसमासत्य. P reads कुर्वत्काम°; A reads कुर्वत्कीड°; P reads °छवेः. A reads डिण्डमण्डल°. P reads कृते. K has a marginal gloss on the stanza: अखण्ड एव आखण्डः, उडुमरो भयानकः, आरव-शब्दः तेन युक्तं उडुमरुक्कं वाद्यं यस्य हरस्य तम् । अकाण्ड° अप्रस्तावेन । रुद्रमाश्रित्य या कीर्तिर्वर्तते इत्य-ध्याहार्यम् । रुद्रादप्यहं अतिशयेन निर्मल इति भावार्थः । कृतेः काव्यस्य. The stanza, all the same, is not clear.

1 १ A जो जाणिजइ इह कालएण. २ A अहकालएण. ३ A चमंकिउ. ४ A लुक्कवालु. ५ AP कत्तियकरालु. ६ A omits this foot. ७ P ण जाणइ. ८ P जंबूदीवि वरि.

1 1 a °सरि नदी. 3 a गिराउ चक्रवर्ती; b गिराउ निर्गतारागः. 4 a विराउ पक्षिराजो गरुडः; b विराउ विशिष्टः शब्दः 5 b को ब्रह्मा परमज्ञानम्. 6 a °मणतिमिरेँ ज्ञानदर्शनावरणेन; अलिकालएण भ्रमरवत्कृष्णेन; b समंकिउ चिह्नितः; कंकालएण मृगकलेवरेण. 8 b अक्खसुत्तु जपमालाम्. 9 b कंडमोक्खु बाणमोक्षम्. 11 a सण्हु सूक्ष्मः.

2

तहि दाहिणतीरइ वच्छदेसि
 सोहिलसुसीमाणयरि रम्मि
 सीहरहु सीहविकमु महंतु
 अणुहुंजिवि भोउं सुदीहकालु
 णिवंडंत णिहालिय तेण उक्क
 जइवसहहु पासि हयत्तिएहिं
 एयारहंगधरु सीलवंतु
 तिणिं कणि सचित्ति णउ चरणु देइ
 वंधिवि तित्थंकरणामकम्मु
 पत्तउ पंचाणुत्तरविमाणु
 छम्मास परिट्टिउ आउ जाम

डिंडीरपिंडपंडुराणिवासि ।
 अणवरयमहारिसिकहियधम्मि ।
 णरवइ णियारिकुलवलकयंतु ।
 जोयंतं कहिं मि णहंतरालु ।
 संसारिणि रइ णीसेस मुक्क ।
 पावइयउ सहं बहुवत्तिएहिं ।
 वणि णिवसइ रुक्खु व अणलवंतु ।
 वयविहिअजोग्गु दिण्णु वि ण लेइ ।
 मउ उवरिमिल्लु ससिबिबसोम्मु ।
 भुंजिवि तेत्तीसजलणिहिपमाणु ।
 वइसवणहु कहइ सुरिंदु ताम ।

5

10

घत्ता—दीवि पहिलइ पविउलइ भरहि देसु कुरुजंगलु ॥
 गयउरि माहिवइ तहिं वसइ सूरसेणु जंगमंगलु ॥ २ ॥

3

कुरुकुरुहुं सिरिजयसिरिणिकेउ
 सिरिकंत कंत कमणीयरुय
 णरणाहहु सा वल्लहिय केव
 एयहुं दोहं मि होही ण भंति
 करि पुरवरु घरुं णंदणवणालु
 तं णिसुणिवि धणणं तं विचित्तु
 पवणुद्धयपहकप्पूरपंसु
 पासायचूलियालिहियमेहु

कासवगोत्तं भूसिउ सुतेउ ।
 सुरखयरणिथंविणितिलयभूय ।
 सुवियड्डहु वरकइवाणि जेव ।
 जिणु कुंथु णाम केवलि कहंति ।
 पुज्जिजइ भत्तिइ सामिसालु ।
 किउ णयरु कणयमाणिकुदित्तु ।
 सरसरीनीरंतररमियहंसु ।
 गयणुंगयसुरहियधूमरेहु ।

5

घत्ता—सुहुं सुत्ती रयणिहि सयणि बालहंसगंगगामिणि ॥

पच्छिमजामइ सोलह वि पेच्छइ सिविणय सामिणि ॥ ३ ॥

2 १ A भोय. २ AP णिवंडंति. ३ A तणे. ४ A दिण्णउ ण लेइ. ५ AP जयमंगलु.

3 ३ A °कुलरुहजयसिरिसिरी. २ A सुकेउ. ३ AP णरणाहहु तहु वल्लहिय. ४ AP घर.
 ५ A पवणुद्धयपंकययविमीसु; P पवणुद्धयपहकप्पूरपंसु. ६ AP सरिसर°. ७ A गयणगय°. ८ P
 धम्मरेहु. ९ A सुहसुत्ती. १० P °गहगामिणि.

2 3 b °कयंतु यमः. 6 a हयत्तिएहिं हतार्तिभिः. 7 b अणलवंतु अलपन् मौनवान् अब्रु-
 वाणः. 8 a तिणि तृणे; b °अजोग्गु अयोग्यम्. 11 b वइसवणहु धनदस्य.

3 1 a °कुलरुहु °कुलोत्पन्नः. 3 b सुवियड्डहु चतुरस्य. 5 a करि त्वं कुरु.

4

वारणं मयालीणछप्पयं
केसरिं गलालं विकेसरं
उगगयं हिमंसुं^३ दिणेसरं
सायकुं भकुं भाण संघं डं
खीरवारिरासि महारवं
मंदिरं सुराणं विहावियं
मेलयं मणीणं विचित्तयं
राइछेयए संविउद्धिया
रत्तियाविरामे णियच्छियं
कहइ तीइ तिस्सा फलं पई
इंदचंदणाइंदवदिओ
चक्कवट्टि भोत्तूण भूयलं

गोवइं खु रुभिण्णवप्पयं ।
गोमिणी सुमालाजुयं वरं ।
रत्तमीणजुम्मं रईसरं ।
पंकयायिरं लच्छिपायडं ।
विट्ठरं सकंठीरवं णवं । 5
णायगेहमहिरायसेवियं ।
झत्ति धूमकेउं पलित्तयं ।
सा णिवस्स वज्जरइ मुद्धिया ।
दंसणावलं कयसुहच्छियं ।
होहिहीं तुहं सुउ महामई । 10
दिव्वणाणि णिज्जियमणिदिओ ।
पाविही पयं परमणिक्कलं ।

घत्ता—तं णिसुणिवि संतुंढ सइ आइय मंदिरु मीणइ ॥

बुद्धि लच्छि सिरि कंति हिरि दिहि कित्ति वि लीलागइ ॥ ४ ॥

5

कय धणपं दरिसियसुयणतुट्ठि
सावणमासंतरि कसणपक्खि
कत्तियेणक्खत्ति णिसाविरामि
सीहरहु राउ अहमिंदु देउ
वणवासहिं घल्लियक्खुवेहिं
गइ संतिणाहि मलदोसहीणि
वइसाहमासि पडिवयहि दियहि

छम्मासु जाम ता रयणं बुद्धि ।
दहमइ दिणि माणवजणियसोक्खि ।
थिउ गग्धि भडारउ पउरधामि ।
वणिज्जइ किं णिव्वाणहेउ । 5
थुउ इंदपडिदाइहिं सुरेहिं ।
पल्लोवमद्धि सायारि वि खीणि ।
अग्गेयजोइ णरणाहपियहि ।

4 1 A खुरविमिण्ण°. २ AP गोमिणिं. ३ A हिमंसुं. ४ P संघणं. ५ A मेलयं विचित्तं मणीणयं. ६ AP तुहं सुओ पहीही महामई. ७ A संतुंढमइ.

5 १ A रयणविद्धि. २ AP कित्तिय°. ३ A बइसाहमासि पडिवयह दियहि; P वइसाहमासि सेयपडिवयहि दियहि.

4 1 b खुरु विमिण्णवप्पयं खुरैभिन्नवप्पम्. 3 b रईसरं क्रीडापरम्. 4 a संघं डं युग्मम्; b लच्छिपायडं लक्ष्म्या प्रकटम्. 6 a विहावियं दृष्टम्. 7 a मेलयं राशिम. 8 a राइछेयए रजन्यवसाने. 11 b णिज्जियमणिदिओ निर्जितचित्तेन्द्रियः. 13 मीणइ मेनका देवाङ्गना.

5 3 a कत्तियणक्खत्ति कृत्तिकानक्षत्रे. 5 a वणवासहिं व्यन्तरैः; घल्लियक्खुवेहिं पातित-सुवर्णैः. 6 b सायारि साकारके लक्ष्मीकारके इत्यर्थः. 7 b अग्गेयजोइ कृत्तिकानक्षत्रे; णरणाहपियहि श्रीकान्ताभ्याः.

LXIV.5.8]

पुष्पयंतविरहयउ

[कुंथुणिवाणगमणं

जायँउ जिणु कयतइलोकखोहु
णिउ सुरगिरिसिरु सुरणाहणाहु

सुरवइ संपत्तु ससुरवरोहु ।
णाणत्तयसलिलवरंभवाहु ।

घत्ता—सिंचिवि खीरघडेहिं जिणु अंचिउ णवसयवत्तहिं ॥
इंदें रुंदाणंदयरु जोइउ दससयणेत्तहिं ॥ ५ ॥

10

6

वंदिवि पुणु णामु कैहिवि कुंथु
पुरु आविवि जणणिहि दिण्णु वालु
पोढत्तभावि थिउ कणयवण्णु
पहु पंचतीसधणुतुंगकाउ
तेवीससहसवरिसहं सयाइं
चरणभोरुहणमियामरासु
पुणु तेत्तिउ मंडलियत्तणेण
जइयहुं परिछिण्णउ कालु दीहु
गउ कहिं मि वणंतरु रमणकामु
मत्तंडचंडकिरणइं सहंतु

लंघेप्पिणु दीहरु पवणपंथु ।
गउ सग्गहु हरि सुरचक्कवालु ।
कंतीइ पुण्णचंदु व पसण्णु ।
सिरिलेछणु जयदुंदुहिणिणाउ ।
सत्तेव सपण्णासइं गयाइं ।
णियवालकलिलीलाइ तासु ।
तेत्तिउ जि चक्कपरियत्तणेण ।
तइयहुं परमेसरु पुरिससीहु ।
दिट्ठउ रिसि तेण तवेण खामु ।
दुम्मुकजम्मविलसिउ महंतु ।

5

10

घत्ता—सो तज्जणियइ दंसियउ मंतिहि तेण णरिंदें ॥
जोयहि दुच्चरु तवचरणु चिण्णउं एण रिसिंदें ॥ ६ ॥

7

छड्डिवि कुंडंबु कुविडंबु सव्वु
वणि पइसिवि णिहसिवि इंदियाइं
चंगउ ववसिउ जइपुंगमेण
तं णिसुणिवि मंतें वुत्तु एम
जाएसइ कहिं णिम्मुकगंथु
जाएसइ तहिं जहिं भूयगामु

छड्डिवि कुलवलु छलमाणगव्वु ।
अवगणिवि दुज्जणणिंदियाइं ।
लइ हउं मि जामि एण जि कमेण ।
एयइ णिट्ठइ तउ करिवि देव ।
तं णिसुणिवि भासइ देउ कुंथु ।
णउ पवइ लोहु ण कोहु कामु ।

5

४ AP जायउ जिणिदु तेलोकखोहु.

6 १ AP करिवि. २ A सुरु चक्कवालु. ३ AP^०णविय^०. ४ AP दुक्कम्मजम्म^०. ५ A दुद्धरु.

7 १ A कुंडंबु.

9 b^०वरंभवाहु वरमेघः.

6 2 b सुरचक्कवालु देवसमूहपालकः. 4 b सिरिलेछणु श्रीवत्सलाञ्छनः. 7 b चक्कपरि-
यत्तणेण चक्रित्वेन. 10 a मत्तंड^० मार्तण्डः सूर्यः; b महंतु मध्नन्. 11 तज्जणियइ अमाङ्गल्या.

7 1 a कुविडंबु कुत्तितविडम्बनम्. b छलमाणगव्वु शत्रुवञ्चनम्. 2 a णिहसिवि निघृण्य,
जित्वेत्यर्थः.

जाएसइ तहिं जहिं हेमकंति
हो हउं मि पवच्चमि तेत्थु तेम
घरु आवेप्पिणु संसरासईहि
अहिसेउ विरइउ पुरंदरेण

घत्ता—सिबियहि तेणारुहणु किउ विजयहि विजयपयासहि ॥

णाणामणिसिहरुज्जलहि लग्गखगाहिवतियसहि ॥ ७ ॥

गउ परमप्पउ परमेट्टि संति ।
ण णियत्तमि कालें कहिं मि जेम ।
ता पडिवोहिउ सुरवरजईहि ।
कुलिणिहिउ सतणुरुहु जिणवरेण । 10

8

वाणि विउलि सहेउयरुक्खणीलि
दिणि तम्मि चेय विच्छुलियपंकि
वैउ लइउ लइवि छट्ठोववासु
संसारि सणेहु ण किं पि वडु
वीयइ दिणि दिणयरकयपयासि
गयउरि दाविउ आहारु चारु
अमरहिं घल्लिय मंदारयाइं
सोलहवरिसइं तउ तिव्वु चरिवि
दिक्खावाणि पत्ति चइत्ति मासि
कयच्छुं तिलयतलासिएण
अप्पेणप्पाणउं मुणिउं तेण
पैरिजाणिउं तिजगु अणंतु गयणु

घत्ता—दिव्वंवरदिव्वाहरणइं सुर णमंति चउपासहि ॥

पुणु वि पुरंदरु अवयरिउ णाणाजाणसहासहि ॥ ८ ॥

णियजम्ममासपक्खंतरालि ।
कित्तियणक्खत्तासिइ ससंकि ।
तें सहुं पव्वइयउं णिवसहासु ।
मणपज्जउ णाणु जिणेण लद्धु ।
परिभमइ णाहु णरवासवासि । 5
थिउ धम्ममित्तधरि हयवियारु ।
विहियइं पंच वि अच्छेरयाइं ।
भवभामिरु दुक्कियभाउ हरिवि ।
चंदिणि तइयइ दिणि सुहणिवासि ।
खणि खीणकसाएं जससिएण । 10
उग्गमिएं णाणें केवलेण ।
जायउ सजोइजिणु अचलणयणु ।

9

थिओ समवसरणि
जिणो विहियकरुणो

सया विउससरणि ।
हयावरणमरणो ।

२ A सुसरासईहि; KT record: 'सुसहासईहि' इति पाठे अतीव शोभनभाषिभिः.

8 १ AP °रुक्खमूलि. २ A विच्छलिय°. ३ AP वउ. ४ A गृवसहासु. ५ P पर जाणित.

8 b ण णियत्तमि पश्चान्नगच्छामि. 9 a संसरासईहि स्ववाण्या. 11 विजयहि विजयानाम्भ्यां शिवि-
कायाम्; विजयपयासहि विजयप्रकाशिन्याम्.

8 2 a विच्छुलियपंकि निर्मले; b कित्तिय° कृत्तिका. 5 b णरवासवासि गृहे गृहे.
6 a आहारु चारु चर्यामार्गः. 9 b चंदिणि शुक्ले. 10 a तिलयतलासिएण तिलकवृक्षमूलाश्रितेन.

9 1 b विउससरणि विदुषां शरणे.

LXIV.9.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[कुंथुणिव्वाणगमणं

समुद्धरइ समयं	णया हरइ कुमयं ।	
मुसावयणमुइयं	पसूहणणरुइयं ।	
जणं करइ विमयं	पहे थवइ दुमयं ।	5
मलं महइ कसणं	घणं दमइ वसणं ।	
फणीसुरन्नुभवंणं	फुडं कहइ भुवणं ।	
चलं खलइ कविलं	हरं हसणमुहलं ।	
तणूणिहियमहिलं	महीधरणसवलं ।	
बला विणिहयपुरं	हरिं भणइ ण वरं ।	10
मुणिं कणयचरणं	ण तं तिमिरहरणं ।	
खणाभावविगयं	ण पत्तियह सुगयं ।	
अयं अमरतरुणी-	रयं णमइ ण गुणी ।	
परं रिसहचरियं	महोपसमभरियं ।	
जिणा किमवि गहियं	मणे अहव महियं ।	15
णं सो पडइ गहिरि	णरो णरयविबरि ।	

यत्ता—पंचतीस गणहर जिणहु जाया हययसंगहं ॥

भयसयाइं दिव्वहं रिसिहिं मणमाणियपुव्वंगहं ॥ ९ ॥

10

चालीस तिण्णि सहसाइं होति	सहुं अद्धसएं सउ तहिं ण भंति ।	
एत्तिय सिकखुय सिकखाविणीय	गुरुभत्तिवंत संसारभीय ।	
दोसहसइं पंचसयाइं ओहि-	णाणिहिं केवलिहिं ति दोण्णि लेहि ।	
पंचेव सहस सउ एक्कु ताहं	महारिसिहिं विउव्वणरिद्धि जाहं ।	
दोसहसइं पण्णासाहियाइं	गुणवंतहं वाइहिं साहियाइं ।	5
सहसाइं तिण्णि तिण्णि जि सयाइं	मणपज्जववंतहं गयमयाइं ।	
सहसाइं सट्ठि आहुट्टसयइं	अज्जियहं तेत्थु थुयकुंथुपयइं ।	

9 AP °सुरणिभवणं. २ A विणिहयपरं. ३ A महापसम°. ४ P omits ण. ५ AP हय-
रइसंगहं. ६ AP मणि माणिय°.

10 १ A केवलिहि वि दोण्णि.

3 a समयं जिनशासनम्; b णया नयात्. 4 a मुसावयणमुइयं असत्यभाषणेन मुदितं (जनम्).
5 a विमयं मदरहितम्; b दुमयं दुर्मदं दुर्मतं वा. 6 a कसणं कृत्स्नम्. 8 a खलइ कविलं
कपिलमतं खलयति; b हसणमुहलं हास्यमुखरम्. 10 a विणिहियपुरं स्थापितद्वारवतीम्. 11 a
कणयचरणं अक्षपादम्. 12 a खणाभावविगयं क्षणेन आत्मनोऽभावस्तत्र विशेषेण गतं प्राप्तम्,
क्षणभङ्गवादिनमित्यर्थः. 13 ab अमरतरुणीरयं देवस्त्रीरितम्. 15 a जिणा येन; किमवि स्वल्प-
मपि; b महियं प्रशंसितम्.

10 7 a आहुट्ट अर्धचतुर्थ°.

सावयहं लक्ख दो तिण्णि लक्ख
 संखेज्ज तिरियगणु णहकरालु
 तेत्तिउ सोलहवरिसूण कालु
 गउ संमेयहु सम्मयगुणालु
 पडिमाइ परिट्टिउ मासमेत्तु
 सावइहिं ण याणमि देव संख ।
 जेत्तिउ होइवि थिउ चक्कवालु ।
 महि विहरिवि ह्यणरमोहजालु । 10
 तं सुक्कझाणु पूरिउ विसालु ।
 रिसिसहसें सहं णिम्मुक्कगत्तु ।

घत्ता—वइसाहहु सियपडिवइ जामिणिमुहि णिहयक्खहु ॥
 गउ जिणु सहसक्खे कित्तियउ कित्तियरिक्खे मोक्खहु ॥ १० ॥

11

कय तियसहिं तासु सरीरपुज्ज
 भंभाभेरीदुंदुहिणिणाय
 पयपणइपयासियदुरियदलण
 उव्वसिरंभाणच्चणरसिहुं
 तुंवरुणारयसंगीयगेय
 मालाविज्जाहरपिहियगयण
 णवकमलकलसदप्पणसमेय
 दूवंकुरदहिचंदणपसत्थ
 सण्णाणि सुदंसणि विउलवुद्धि
 सुरकिंकरकरहयविविहवज्ज ।
 घणथणियामरमुहमुक्कणाय ।
 जय जयहि जिणेसर कम्ममलण ।
 सयमहकरपंजलिघित्तफुल्लुं ।
 विरइय जिणपडिंविवाहिसेय । 5
 मुणिघोसियणाणाथोत्तवयण ।
 धवलायवत्तधयसंखसेय ।
 वंसग्गविलंबियदिव्ववत्थ ।
 णिव्वाणपुज्ज महं देउ सुद्धि ।

घत्ता—सुहुं कुंथु भडारउ देउ महं वंदिउ भरहणरिंदहिं ॥ 10
 सियपुप्फयंतउज्जलमुहहिं णमिउ फणिंदसुरिंदहिं ॥ ११ ॥

इय महापुराणे तिसट्टिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणप
 महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे कुंथुचक्कहरतित्थयरणिव्वाणगमणं
 णाम चउसट्टिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६४ ॥

२ A सावयहं संख दो. ३ A omits this foot.

11 १ AP °दलणु. २ AP वरजलणकुमारणिहित्तजलणु. ३ A °रसिह. ४ A °फुल्ल.
 ५ AP खेयरविसहरचंदहिं. ६ AP कुंथुचक्कवट्टित्थयरपुराणं.

9 a णहकरालु नखकरालो रौद्रः. 13 णिहयक्खहु अतीन्द्रियस्य.

11 3 a पयपणइ° पादप्रणतिः. 9 b सुद्धि कर्मक्षयः.

LXV

सुयदेवयहि पसत्थहि पसमियदुम्मइहि ॥
वंदिवि सिरेण सउव्वइं अंगइं भयवइहि ॥ ध्रुवकं ॥

1

जो भयवंतो मुक्कसवासो
जेण कयं उत्तमसंणासं
जिणदिट्ठं पंचिदियणासं
भीममुहा वग्घाइणवासा
रक्खइ भुवणं जस्स खमा णं
जेणुवइट्ठं धम्मणिहाणं
जो जीवाणं जाओ ताणं
अत्ताईणं वत्थुपयाणं
दिणं जेणं^१ अभयपयाणं
भवहंतारं धीरं^२ हं तं
तस्स भणामि चरित्तं चित्तं

जं णीसासो सुरहियवासो ।
जो ण समिच्छइ चउसण्णासं ।
जं पणवंतो पावइ णा सं । 5
जस्स गया दूरेण सवासो ।
णाणं जस्साणंतखमाणं ।
समियं चित्तं भिल्लणिहाणं ।
गुरुर्यणभत्ती जाणं ताणं ।
जो वत्तारो सव्वपयाणं । 10
सासयसिवणयरस्स पयाणं ।
णमिउं देवं अरम्मरिहंतं ।
जणियसुरासुरविसहरचित्तं ।

घत्ता—जंबूदीवइ सुरगिरिपुव्वदिसासियइ ॥

पुव्वविदेहइ पविउलि केवलिभासियइ ॥ १ ॥

15

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:

आजन्मं (?) कवितारसैकधिषणासौभाग्यभाजो गिरां

दृश्यते कवयो विलाससकलग्न्यानुगा बोधतः ।

किं तु प्रौढनिरूढगूढमतिना श्रीपुष्पदन्तेन भोः

साम्यं विप्र्रति (?) नैव जातु कविता शीघ्रं ततः प्राकृते ॥ १ ॥

AP read विशाल in the second line; A reads प्रौढनिगूढ^० in the third line; and AP read कविना, A reads शीघ्रं तत प्राकृतैः, P reads शीघ्रं त्वतः प्राकृते: in the fourth line.

1 १ A सम्मियचित्तं. २ A अत्ताईणं; P अत्थाईणं. ३ A तेणं. ४ AP वीरं.

1 सउव्वइं पूर्वयुक्तानि; भयवइहि भगवत्याः श्रुतदेवतायाः चतुर्दशपूर्वयुक्तानि एकादशा-
ज्ञानि. 3 a^०सवासो स्वयंहं वस्त्रं च; b णीसासो नृणां शासः शिक्षा यस्मात्; अथवा नृणां सा लक्ष्मीः
सा स्वा निजा यस्य; नीसा वा मुकुटवद्वराजादयः स्वा निजा यस्य; सुरहियवासो सुरभितगन्धः.
4 a^०संणासं सर्वसङ्गत्यागम्. b चउसण्णासं आहारादिसंज्ञासुखम्. 5 b णा पुरुषः; सं सुखम्.
6 a भीममुहा वेतालाः; वग्घाइणवासा व्याघ्रचर्मवस्त्राः; b सवासो प्रेतरक्षकाः पाशयुक्ता वा. 7 b
अणंतखमाणं अनन्ताकाशप्रमाणम्. 8 b भिल्लणिहाणं भिल्लसहशानाम्. 10 a अत्ताईणं आत्ता-
दीनाम्; वत्थुपयाणं जीवादिवस्तुपदानाम्. 13 b जणिय... चित्तं जनिताश्चर्यम्.

2

सीयहि उत्तरकूलि रवणइ
खेमणयरि धणवइ पुहईसरु
णंदणाहतिथयरसमीवइ
अप्पउं तेण णिओइउं राएं
चत्तकुपंथें जाणियसत्थें
जाउ जयंताणुत्तरि सुरवरु
आउ तासु तेत्तीसमहोयहि
तप्पमाणविकिरियातेएं
भुंजंतहु सुहुं अहमिंदाणउं

कच्छाणामदेसि विथिण्णइ ।
रूवें रमणीसरु वम्मीसरु ।
बुज्झिवि धम्मु णाणसम्भावइ ।
समैणु हवेप्पिणु मणवयकाएं ।
किउ पाओवगमणु परमत्थें । 5
कायमाणु तहु एक्कु जि किर करु ।
लोयणाडि सो पेक्खइ सावहि ।
वीरिणण संजुत्तु अमेएं ।
आउहि थिउ छम्मासपमैणउं ।

घत्ता—सोहम्माहिउ भव्वहु जिणपयरयमइहि ॥

10

तहिं कालिहिं आहासइ सुरवइ धणवइहि ॥ २ ॥

3

एत्थु भरहि कुरुजंगलि जणवइ
राउ सुदंसणु तहु गुणजलसरि
एयहं दोहं वि होसइ जगगुरु
ता तं जाइवि जक्खें रइयउ
णिसि सुहुं सुत्तइ पियकमणीयइ
करि करोडु पंचाणणु गोमिणि
सफरुल्लय दो कलस सुहायर
सीहासणु विमाणु णायालउ
जायवेउ दीहरजालावलि

कुंजरपुरवरि मारुयधुयधइ ।
मित्तसेण णामेण घरेसरि ।
तुहुं करि ताहं तुरिउ कंचणपुरु ।
पट्टणु रयणकिरणअइसइयउ ।
सिविणयपंति दिट्ठ रमणीयइ । 5
मालाजुयलु चंदु णहयलमणि ।
विमलसलिलकमलायर सायर ।
मणिणिउरुंवु मैऊहकरालउ ।
इय जोइवि ताए सिविणावलि ।

घत्ता—देविइ सुत्तविउद्धिइ अक्खिउ णरवइहि ॥

10

तेण वि फलु विहसेप्पिणु भासिउ तहि सइहि ॥ ३ ॥

2 १ A बुज्झवि णाणु धम्म. २ AP णिओविउ. ३ AP सवण. ४ AP पायोगमणु.
५ AP अहमिंदाण. ६ A °पवाणं; P °पमाणं. ७ AP तहिं जि कालि आहासइ.

3 १ AP तुरिउ ताहं. २ A सुहसुत्तइ. ३ AP मयूह°. ४ A °विबुद्धइ.

2 2 a धणवइ धनपतिर्नाम; b रमणीसरु स्त्रीणां स्वामी. 4 a णिओइउ प्रेरितः. 7 b सावहि अवधिशानयुक्तः. 8 a तप्पमाण° लोकनाडिप्रमाणेन; b अमेएं अमर्यादेन. 11 धणवइहि धनदरय.

3 1 b धुयधइ °कम्पितध्वजे. 2 b घरेसरि गृहिणी. 5 a पियकमणीयइ प्रियस्य मनो-
शयाः, भर्तृचरणलीनाया वा. 6 a करोडु वृषभः; b णहयलमणि आदित्यः. 7 a सफरुल्लय मत्स्यौ;
b कमलायर पद्मसरः. 8 b मैऊहकरालउ किरणयुक्तः. 9 जायवेउ अग्निः.

4

जो जाणइ तिहुयणि पर अप्पउ
तं णिसुणिंवि हरिसिय सीमंतिणि
कंति कित्ति सइ बुद्धि भडारी
जा छम्मास ताम घरि चंदिह
फग्गुणि चंदविसुद्धहि तइयहि
थिउ गम्भंतरालि जो धणवइ
थुउ अमरिंदचंदधरणिंदहिं
बुद्धउं विसरिसेहिं वसुहारहिं
परिवंइंतइ दिणसंताणइ
थक्कइ कुंथुणाहणिष्वाणइ
वैरमग्गसिरमासि सिसिरिहु भरि

सो तुह सुउ होसइ परमप्पउ ।
आइय घरु सिरि दिहि हिरि कामिणि ।
गम्भसुद्धि कय सुहइ जणेरी ।
धत्तिउं जक्खें लोयाणंदिह ।
णिसिपच्छिमसंझहि रेवइयहि । 5
सो अहमिंदु चवेप्पिणु सुहमइ ।
तहु दिवसहु लग्गिावि जंक्खिदहि ।
अट्टारहपक्खंतरमेरहिं ।
वरिसकोडिसहसेण विहीणइ ।
पल्लवउत्थभायपरिमाणइ । 10
पूसजोइ चउदहमइ वासरि ।

घत्ता—सग्गमग्गसंखोहणु वुहयणदुरियहरु ॥

णाणत्तयसंजुत्तउ णासियजम्मजरु ॥ ४ ॥

5

सत्तमचक्कवट्टि हयपरमउ
मंदिरसिहरि तूरणिग्घोसहिं
णामु करेप्पिणु परमेसहु अरु
गउ पोलोमीवइ णियमंदिरु
हेमच्छवितणु दहदहधणुतणु
एक्कवीसवरिसहं सहसइं सिसु
एक्कवीससहसइं मंडलवइ
चउदह रयणइं णव वि णिहाणइं
सारयब्भु पविलीणु णियच्छिवि
जीविउ देहु असारु वियप्पिवि

संभूयउ जिणु अट्टारहमउ ।
णहविउ पुरंदरेहिं वत्तीसहिं ।
अम्महि करि अप्पिउ आविवि घर ।
वहुइ पुण्णवंतु जिणु सुंदरु । 5
गरुयारउ गुणगणरंजियजणु ।
लीलइ थिउ डिंभयकीलावसु ।
एक्कवीससहसइं पुणु महिवइ ।
भुंजिवि पीणिवि दविणें दीणइं ।
लच्छिविहोउ असेसु दुगुंछिवि ।
अरविंदहु महिरज्जु समप्पिवि । 10

4 १ AP तिहुवणु. २ P सुणिवि. ३ A खित्तउ; P घित्तउ. ४ A देवसहु; P दिवहहु.
५ AP परिवंइंतइ. ६ AP दिणि. ७ P सियमग्गसिर°. ८ A सिसिहरभरि; P सिसिरहे भरि.

5 १ K मंदिरसिहरि. २ P एक्कवीससहसहसइं.

4 1 a पर पुद्रलादिकम्. 3 b सुहइं जणेरी सुखोत्पादिका. 5 a चंदिह कनकम्. 5 b
णि सिपच्छिमसंझहि प्रभातसंन्यायाम्. 8 a विसरिसेहिं अनुपमैः; b अट्टारहपक्खंतरमेरहिं नव-
मासान् यावत्. 11 b पूसजोइ रेवतीनक्षत्रे.

5 1 a हयपरमउ हतमिथ्यामतः. 4 a पोलोमीवइ इन्द्रः. 7 b महिवइ चक्री. 9 a
सारयब्भु शरत्कालाभ्रम्; b लच्छिविहोउ लक्ष्मीविभोगः. 10 अरविंदहु अरविन्दनाम्नः पुत्रस्य.

घत्ता—खीरवारिपरिपुष्णहिं तारहारसियहिं ॥
ण्हाइवि मंगलकलसहिं सुरपल्हत्थियहिं ॥ ५ ॥

6

णिसुणिवि सारस्सयसंवोहणु	वइजयंतसिवियहि आरोहणु ।
करिवि सहेउयवणु तं जेत्तहि	गउ तुरिएण महापहु तेत्तहि ।
मियसिरजुत्तमासि दहमइ दिणि	चंदिणि रेवइरिक्खि सुसोहणि ।
अवरण्हइ छट्टेणुववासं	णिकखंतउ सहुं रायसहासं ।
लुंचिवि कुंतल णिमोहालउं	लिंगु असंगु लेवि णिच्चेलउं ।
मणपज्जयधरु सुद्धिणिरिक्खहि	वीयइ दियहि पइट्टउ भिक्खहि ।
चक्कणयरि अवरइयणरवें	पाराविउ अमरासुरसुरवें ।
तहु घरि पंच वि चोज्जइं घडियइं	कुसुमइं रयणइं गयणहु पडियइं ।
तवतावें णियतणु तावंतउ	सोलहवरिसइं महि विहरंतउ ।

घत्ता—दिक्खावणु आवेप्पिणु कत्तियमासि पुणु ॥ 10
सियवारहमइ वासरि सुरवरणवियगुणु ॥ ६ ॥

7

अवरण्हइ अंबयतलि थक्कउ	छट्टुववासिउ मोहें मुक्कउ ।
जायउ केवलि केवलदंसणि	आयउ भेसइ अंगारउ सणि ।
धरणु वरणु ससि तरणि धणेसरु	पवणु जलणु भावेण सुरेसरु ।
थुणइ अणेयहिं थोत्तपउत्तिहिं	समवसरणु किउ विविहविहत्तहिं ।
तेत्थु णिसण्णणण तं सिट्टउ	जं अवरेहिं मि देवहिं दिट्टउ ।
चउ णिरूवि अज्जीव पयासिय	रूविखंधेसाइ वि भासिय ।
मग्गणगुणठाणाइ समासिय	जीव सकाय अकाय वि दरिसिय ।
सत्तपंचणवछव्विहभेयइं	एयइं अवरइं कहियइं णेयइं ।

6 १ A सारयस्स. २ AP तावंतहु. ३ AP विहरंतहु.

7 १ A भेसउ. २ AP अंगारय. ३ AP णीरूवि.

6 1 a सारस्स य° लौकान्तिका देवाः. 3 a मियसिरजुत्तमासि मार्गशीर्षे; b चंदिणि शुक्ले. 5 a णिम्मोहालउ निर्मोहयुक्तम्. 6 a सुद्धिणि रिक्खहि शुद्धनिरीक्षायाम्. 7 a °णरवें नरपतिना राज्ञा; b °सुरवें शोभनशब्देन.

7 1 a अंबयतलि आम्रवृक्षतले. 2 b भेसइ बृहस्पतिः. 4 b °विहत्तहि °विभक्तिभिः. 6 a चउ णिरूवि चत्वारो रूपरहिता धर्माधर्माकाशकालाः. 8 b णेयइं प्रमेयाणि ज्ञेयवस्तूनि.

LXV.7.9]

पुण्यंतविरइयउ

[अरतिथंकरणिव्वाणगमणं

तहु संजाया तहिं मउलियकर
गणमि दहुत्तर वम्महदमणहं

गणहर तीस रिद्धिबुद्धीसर ।
तिणिण तिणिण सय सिक्खुय सँवणहं । 10

घत्ता—पंचंतीससहसइं भणु अट्टसयइं कियइं ॥
तीसणिउत्तइं जाणसु मुणिहिं वयंकियइं ॥ ७ ॥

8

एत्तिय ओहिणाणि तहु हयकलि
जिणवरचरणुण्णामियसीसइं
मणपज्जयधराहं वरचरियहं
सोलहसयइं परागमहारिहिं
सावयाहं पुणु लक्खु भणिज्जइ
लक्खइं तिणिण गेहधम्मत्थहं
संखावज्जिणहिं गिक्खाणहिं
एक्कवीससहसइं ध्रुवुं माणइं
भूयलि भमिवि भव्व पहिं लाइवि
सहुं रिसिसहसं थिउ संमेयइ
फग्गुणपुरिममासि कसंणंतिमि
पुव्वणिसागमि णिक्कलु जायउ

दुसहस वसुसय साहिय केवालि ।
दोसहसइं पणवण्णविमीसइं ।
चउसहसइं तिसयइं विक्किरियहं ।
सट्टिसहासइं संजमणारिहिं ।
सुण्णचउक्क छडग्गइ दिज्जइ । 5
महिलहं मंगलदव्वविहत्थहं ।
खगंमृगेहिं पुव्वुत्तयमाणहिं ।
वरिसहं सोलहवरिसंविहीणइं ।
मासमेत्तु णियजीविउ जोइवि ।
मुइवि दिव्वंतणु पडिमाजोयइ । 10
दियहि चंदि कयरेवइसंगमि ।
गउ तहिं जिणु जहिं गयउ ण आयउ ।

घत्ता—चउविहदेवणिकायहिं जयजयकारियउ ॥

अरु अग्गिदकुमारहिं तहिं साहुंकारियउ ॥ ८ ॥

9

अरु अरविंदगम्भकयचारउ
अरु अरमाणिहीहिं णउ रुच्चइ

अरु अरुहंतु अणंगवियारउ ।
अरु अरहिल्लु तच्चु जगि सुच्चइ ।

४ AP समणहं. ५ P पंचवीस.

8 १ AP एत्तिय तीयणाणि; T तइयणाणि. २ AP ०मिगेहि. ३ AP पुव्वुत्तयमाणहिं.
४ A जुयमाणइ. ५ A ०वरिसइं हीणइं. ६ T चोइवि. ७ AP कलेवर. ८ A कसणतमि. ९ AP
सक्कारियउ.

9 १ AP जणि.

9 a रिद्धिबुद्धीसर पूर्वधराः. 10 a दहुत्तर तिणिण तिणिण सय दशोत्तरपद्दशतानि.

8 2 a ०उण्णामियसीसइं उन्नामितमस्तकानि. 4 a परागमहारिहिं मिथ्यामतहारकाणां
वादिनाम्. 9 a पहिं लाइवि मोक्षमार्गे प्रेरयित्वा. 11 b कयरेवइसंगमि चन्द्रे कृतरेवतीसंगमे सति.

9 2 a अरमाणिहीहिं अरमा दारिद्र्यं निर्धिर्निधानं येषां तेषां दरिद्राणाम्; b अरहिल्लु
प्रकटः; सुच्चइ श्रूयते.

अरु अरसिल्लु अगंधु अरुअउ
अरु अरईरईहिं णउ छिप्पइ
अरु अरवें गुणेण संजुत्तउ
अरु अरुयाणिवासु अजरामरु
अरु अरुहक्खरेहिं जगि भाणिउ
सो संसारि भमंतु ण थक्कइ
अरु अरिहरु आवरणु महारउ

अरु अरामु अविरामउ हूयउ ।
अरु अरोसु किंहे पावें लिप्पइ ।
अरु अरुणें पवणें पहु वुत्तउ । 5
अरु अरुद्धु विहुरेण सुहायरु ।
अरु अरु वप्पं जेण णउ जाणिउ ।
अरुथुइ करहुं ण सक्कु वि सक्कइ ।
णिहणउ दंसणणाणिवारउ ।

घत्ता—अरतित्थंकरि णिव्वुइ रंजियविउससह ॥ 10

हई णिसुणि सुंभउमहु चक्किहि तणिय कह ॥ ९ ॥

10

एत्थु भरहि लंविधयमालइ
पहु भूवालु णाम भूमंडणु
बहुयहिं आहवि एक्कु णिरुज्झइ
खज्जइ बहुयहिं भरियभरोलिहिं
बहुयहिं मिलिवि माणु तहु खंडिउ
लोहमोहमयभयजमदूयहु
भोयाकंखइ करिवि णियाणउं
सोलहसायराउ सो जइयहुं
कालें कालु जाम पल्लइइ
पवरिक्खाउंवंसु सियमंदिरि
दुद्धरवइरिवीरसंघारउ

रयणसिहरघरि णयरि विसालइ ।
तहु जायउं परेहिं सहुं भंडणु ।
बहुयहिं सुत्तहिं हत्थि वि वज्झइ ।
विसहरु विसदारुणु वि पिपीलिहिं ।
तेण वि पुरु कलत्तु घरु छंडिउं । 5
रिसिन्नउ लइउ णियडि संभूयहु ।
मुउ लद्धउं महसुक्कविर्माणउं ।
अच्छइ सुरवर सहुं दिवि तइयहुं ।
एत्थु कहंतरु अवरु पवट्टइ ।
सहसवाहु णरवइ कोसलपुरि । 10
कण्णाकुज्जहि राणउ पारउ ।

घत्ता—णाम विचित्तमइ सइ तेण मुणालभुय ॥

सहसंवाहुंणरणाहहु दिण्णी णियय सुय ॥ १० ॥

२ किम. ३ A अरपं. ४ AP वरुणें. ५ A अरुयाणिवासु. ६ AP जेण वप्प. ७ P सुभोमहु.

10 १ AP भूवालु. २ P छडिउ. ३ AP रिसिन्नउ. ४ AP विवाणउ. ५ AP ०वंसि तहु मंदिरि. ६ AP सहसवाह^०.

3 a अरसिल्लु तित्तादिरससहितः; b अरामु स्त्रीरहितः; अविरामउ विनाशरहितः. 5 a अरवें गुणेण संजुत्तउ अशब्देन गुणेन युक्तः; तस्य गुणा वक्तुं न शक्यन्ते इत्यर्थः. 6 a अरुयाणिवासु आरोग्यनिवासः. 9 b णि हणउ हन्तु.

10 1 b विसालइ विशालनाम्नि. 4 a भरियभरोलिहिं भूतवल्मीकाभिः; भरोलि वल्मीकः. 10 a सियमंदिरि उज्ज्वलसौधयुक्ते गृहे. 11 b कण्णाकुज्जहि कन्याकुब्जपुरे; पारउ पारतनामा.

11

सुंदर लक्खणलक्खयकायउ
वीणालावहि मज्जे खामहि
सयविंदुं णरिंदकुलहंसं
सिसु जमयग्गि णाम उप्पणउ
वाल्लत्तम्मि तेण सेविउ वणु
अवरु तहिं जि दढगाहिणरेसरु
वेणिण मि समउं सोक्खु भुंजेप्पिणु
णिउ जिणवररिसि सोत्तिउ तावसु
मित्तं मित्तु वुत्तु णउ जुज्जइ
विण्णं तासु वयणु अवहेरिउ
जिणवरहरपयाइं सुमरेप्पिणु
खत्तिउ मरिवि जाउ सोहम्मइ

तहि कयवीरु णाम सुउ जायउ ।
पारयविहिणिहि सिरिमइणामहि ।
णियजसससहरधवलियवसं ।
जणणिमरणसोएं णिविण्णउ ।
जगि जायउ तवतिवु तवोहणु । 5
तासु मित्तु हरिसम्मु सुदियवरु ।
जइ जाया इच्छिउ वउं लेप्पिणु ।
हूयउ मोहमंदुं मिच्छावसु ।
तावसमग्गे जम्मु ण छिज्जइ ।
उत्तरु किं पि वि णेय समीरिउ । 10
वेणिण मि मुय संणासु करेप्पिणु ।
वंभणु पुणु जोइससुरहम्मइ ।

यत्ता—चित्तिउ पत्थिवदेवें सुहि वसुमलमइहि ॥

तउ अण्णाणु चरेप्पिणु हुउ जोइसगइहि ॥ ११ ॥

12

मइं सयणेण वि णउ उत्तारिउ
इय णिज्झाइवि दुक्कउ तेत्तहिं
णेहपरव्वसेहिं भुयमंडिउ
अवल्लोइवि जोइसु मउलियकरु
पइं जिणवयणु वप्प अवगणिउ
णच्चइ देउ गेयसरु गायइ
उहइ पुरइं रिउवग्गु वियारइ

जायउ वंधु दीहसंसारिउ ।
अच्छइ सुरवरु जोइस जेत्तहिं ।
दोहं मि एक्कमेक्कु अवरुंडिउ ।
आहासइ विहसिवि कप्पामरु ।
अण्णाणु जि गुरुयारउं मणिणउ । 5
महिलउ माणइ वज्जउ वायइ ।
एहउ किं संसारहु तारइ ।

11 १ A सुंदर°. २ AP °वहिणिहि. ३ A वालत्तणि जि. ४ AP तउ तिवु. ५ AP वउ.
६ A °वरसिरि सोमिच्छिउ; P °वररिसि सोमिच्छिउ. ७ P मेहमंदु.

12 १ दीह वंधु. २ A जोइससुरवरु. ३ AP गरुयारउ.

11 1 a त हि तस्यां विचित्रमत्याम्; कयवीरु कृतवीरः. 2 b पारयविहिणिहि पारतभगि-
न्यां श्रीमतीनाम्याम्. 3 a सयविंदुं शतविन्दुना. 4 a जमयग्गि जमदग्निः. 8 a णिउ नृपः. 11 a
जिणवरहरपयाइं सुमरेप्पिणु मुनिना जिनपादानां स्मरणं कृतं तापसेन हरपादानाम्. 12 b जोइस-
सुरहम्मइ ज्योतिष्कविमाने. 13 वसुमलमइहि शङ्काद्यष्टदोषमतौ.

12 1 a मइं इत्यादि सुदृष्टिदेवश्चिन्तयति स्वचित्ते. 3 a भुयमंडिउ भुजौ प्रसार्य. 6 b
देउ रुद्रः.

णिक्कलु किं सिद्धंतु समासइ
सद्धे विणु कहिं सत्थपरिग्गहु
तं णिसुणिवि इयरेण पवुत्तउं

विणु वयणेण सहु कहिं होसइ ।
पइं कुमग्गि किं किउ णियणिग्गहु ।
मइं ण सिवागमि इहु तउ तत्तउं । 10

यत्ता—गउरीमुहकमलालिहि वरगोवइगइहि ॥

भासिउ किं पि ण बुद्धिउ देवहु पसुवइहि ॥ १२ ॥

13

ता पभणइ सुरु सम्माइट्टिउ
सो दावहि तावसु जो गयमलु
सुहिणा उत्तउ मयणनिवारउ
ते वेणिण वि जैण गुणगणसिक्खहि
गय कलविकमिहुणु होणपिणु
कणु चुणंति कीलंति भमंति वि
अण्णहि दिणि जंपइ चिउउल्लउ
गच्छमि लगउ एत्थु जि अच्छहि
ता चिउउल्लियाइ पडिबोल्लिउ
पइं विणु एक्कु वि दिवहु ण जीवमि
करहि सवह जइ परइ ण आवहि

जो तुम्हारइ णिद्धइ णिट्ठिउ ।
आउ आउ वैच्चहुं धरणीयलु ।
पेच्छंहि रिसि जमयग्गिभडारउ ।
सज्जण लग्गा धम्मपरिक्खहि ।
थिय सुणिमीसियवासु रणपिणु । 5
तावसमासुरवासि रसंति वि ।
कंति कंति हउं भमंणपियल्लउ ।
कल्लइ आयहु महु मुहुं पेच्छहि ।
हियवउ णाह महारउ सल्लिउ ।
अज्जु वियालइ जमपुरि पावमि । 10
तो मइं णिच्छंउ मुइय विहावहि ।

यत्ता—भणइ पक्खि हलि पक्खिणि परइ ण एमि जइ ॥

हउं एयहु जमयग्गिहि दुक्किउ लेमि^{११} तइ ॥ १३ ॥

14

तं णिसुणिवि सयविंदुहि णंदणु
अरि अरि पिसुण पक्खि किं बुक्कउं

पभणइ रोसजलणजालियतणु ।
महुं गुणवंतहु किं किर दुक्किउं ।

४ AP सद्द°.

13 १ AP वच्चहं. २ P पच्छहि. ३ A जिण. ४ A तावसभासुर. ५ A रसंति. ६ A भवण°; P भणमि. ७ महुं. ८ A डोल्लिउ. ९ A करहु. १० A णिच्चउ. ११ A लेवि.

14 १ A पक्खि पिसुण. २ AP बुक्किउं.

8 a णिक्कलु सदाशिवः; b वयणेण वदनेन. 10 a इयरेण विप्रचरेण ज्योतिष्कदेवेन. 11 गउरी-
मुह° पार्वतीमुखम्; वरगोवइगइहि वृषभोपरिगतेः. 12 पसु वइहि रुद्रस्य.

13 5 a कलविकं चटकः; b मुणिमीसियवासु सुनिश्मश्रुकूचे वासः. 6 b तावसमासुर-
वासि तापसश्मश्रुवासिनौ; रसंति शब्दं कुर्वन्ति. 7 b भमणपियल्लउ भ्रमणप्रियः. 8 b आयहु महु
आगतस्य मम. 10 b वियालइ संधायाम्. 11 a सवह शपथान्; b मुइय मृताम्.

14 2 a बुक्कउं उक्तम्.

LXV.14.3]

पुष्पयंतविरइयउ

[सुभउमचक्किहंतं

जइ दुक्किउ तो पइं संधारामि
एव चवेप्पिणु कयसंकीलणु
पेहुणिल्ल थिय अंवरि जाइवि
तवहु ण जुत्तउं जीवविणासणु
ता भासइ छारेणुद्धलिउ
किं मइं कियेउं पाउ तवचरणे
ता घरपक्खि कहइ लइ चंगउं
परं किं वेयवयण ण वियाणिउं
सुयमुहकमलु ण कहिं वि णिहालिउं
णत्थि अपुत्तहु गइ विप्पागमि

हत्थे णिहसिवि पेहुं समारमि ।
करहि णिहिट्टउ सउणिणिहेलणु ।
पभणिउ तवसि तेण पोमाइवि । 5
खमहि ताय खम मुणिहिं विहसणु ।
हउं तुम्हहिं किं ज्ञाणहु चालिउ ।
गणवइतिणयणपूयाकरणे ।
पइं तवतावे ताविउं अंगउं ।
णवउ कलत्तु ण कत्थु वि माणिउं । 10
दुरिपं अप्पाणउं किं मइलिउ ।
ता संजाय चित जइपुंगमि ।

घत्ता—अण्णाणिउ तवभट्टउ मायावयणहउ ॥

सो तहु पारयणामहु मामहु पासि गउ ॥ १४ ॥

15

तणुरुहकारणि मग्गइ कण्णउ
वेयालु व वियरालु जडालउ
थेरु जराजज्जरिउ ण लज्जइ
कीलंती अण्णेक्क पियारी
रेणुय भणिवि तेण हक्कारिवि
वइसारिय अंचोलिहि लुद्धे
णिसुणि ससुर एयइ हउं इच्छिउ
पह देवि लहुई किं वुच्चइ

कज्जलकंचणमरगयवणणउ ।
अवल्लोपिणु णट्टउ बालउ ।
घरघरिणीवापं किह भज्जइ ।
कुयरि रेणुधूसर लहुयारी । 5
कयलीहलु दंसेवि पयारिवि ।
भणिउं अणंगसरोहणिरुद्धे ।
मुद्धइ पंतु मणेण पडिच्छिउ ।
जाहि महारउ वोल्लिउ रुच्चइ ।

घत्ता—णासउ तणुगरुयत्तणु पत्थिवपुत्तियहं ॥

वड्ढियजोव्वणगव्वहं मज्झु विरत्तियहं ॥ १५ ॥

10

३ AP पिहु. ४ AP तहिं. ५ AP कयउ. ६ A सुरपक्खि; T घरपक्खि. ७ AP पइं.

15 १ AP घरि घरिणी°. २ P °धूसरि. ३ A वियारिवि; PT पवियारिवि. ४ A अचो
लिहि. ५ AP देहि. ६ लहुधी; P लहुवी. ७ P वडगरुय°.

3 b पेहु चूर्णम्. 4 a कयसंकीलणु कृतसंकीडम्; b णि हि ट्टउ निवृष्टम्; सउ णि णि हे लणु पक्षि-
नीडम्. 5 a पेहुणिल्ल पक्षिणौ. 6 a छारेण भस्मना. 8 b गणवइ गणेशः; तिणयण रुद्रः. 9 a
घरपक्खि ग्रामचटकः.

15 1 a तणुरुहकारणि पुत्रनिमित्तम्; b कज्जल° श्यामलवर्णा. 2 b णट्टउ बालउ कन्याः
नद्याः. 4 a कुयरि कुमारी. 5 b पयारिवि प्रतार्य. 6 a अंचोलिहि उत्सङ्गे. 9 णासउ तणुगरु
यत्तणु नश्यतु तनुज्जत्वम्, कुञ्जा भवन्वित्यर्थः.

16

कण्णउ खुज्जियाउ तहु सावें
कण्णकुज्जणयरु तं घोसिउ
एयहं पासिउ एह रवण्णी
गउ वणवासहु माहिहरकंदरि
जाया तणुरुह दोण्णि महाभुयं
दोहिं मि णिहियेइं जयजसधामइं
रेणुयभायरु साहु अरिजउ
आउ णिहालिवि ससइ णमंतिइ
जइयहुं महु विवाहु किउ ताएं
अज्जु देहि वंधव जइ भावइ

जायउ तिव्वतवोहपहावें ।
देवहिं जेडचरित्तु उवहासिउ ।
देहि मज्झु ता ताएं दिण्णी ।
तहिं णिवसंतहं ताहं सणिज्जरि ।
दोण्णि वि चंद सूर णं णहचुय । 5
इंदसेयरामंतइं णामइं ।
रिद्धिवंतु तवतत्तु सुसंजउ ।
मग्गिउ किं पि हसंतहसंतिइ ।
तइयहुं धणु ण दिण्णु पइं भाएं ।
जेण दुक्खु दालिहु वि णावइ । 10

घत्ता—भणइ मुणीसरु सुंदरि छिंदहि कुमयमइ ॥
दंसणणाणचरित्तइं रयणइं तिण्णि लइ ॥ १६ ॥

17

ता सम्मत्तु वियारें सहियउ
तुहु भडारउ सुहु वियक्खणु
परसुमंतु पेरिरक्खणु देंतें
हई रेणुय ताइ कयत्थी
तुम्हारिसहं सजीउ वि देंतहं
ससहि महंतु हरिसु पयणेप्पिणु
कामधेणु हियइच्छिउ दुब्भइ
अण्णहि वासरि सुरगिरिधीरें
गहणणिहेलणु लुहु जि पइट्टउ

सावयवउ मुद्धइ संगहियउ ।
करुणें करिवि सवहिणिणिरिक्खणु ।
दिण्णी कामधेणु भयवंतें ।
पभणइ भिक्खुहि पंजलिहत्थी ।
दीणुद्धरणु सहाउ महंतहं । 5
गउ रिसि धम्मविद्धि पभणेप्पिणु ।
तं तावसकुडुवु तहिं रिज्झइ ।
सहसवाहु संजुउ कयवीरें ।
राउ तवोहणेण तें दिट्ठउ ।

घत्ता—अवभागयपडिवत्तिइ भोयणु दिण्णु तहु ॥ 10
हियेउं भिण्णउं दोहं मि कुंअरहु पत्थिवहु ॥ १७ ॥

16 १ AP कण्णाखुज्जु. २ A तहु घोसिउ. ३ A कुडचरित्तु. ४ A महभुय. ५ A दिण्णइ.
६ A जं भावइ. ७ A दालिहु ण आवइ; P दालिहु वि ण आवइ. ८ P लुहुहि.

17 १ A सुद्धे. २ P पररक्खणु. ३ P तें. ४ P तहिं. ५ AP हियवउं. ६ A कुमरहु.

16 1 b तवोह° तपःसमूहः. 2 b देवहिं देवाभ्याम्. 6 b इंदसेयरामंतहं इन्द्ररामः
श्वेतराम इति. 8 a आउ णि हा लिवि आगतं दृष्ट्वा; ससइ भगिन्या रेणुक्या. 9 b भाएं भ्रात्रा.

17 1 a वियारें ज्ञानेन. 4 b सहाउ स्वभावः. 7 b रिज्झइ ऋद्धिं प्राप्नोति. 9 a गहण-
णि हे लणु वनस्थगृहं तापसगृहम्. 11 भिण्णउं साश्रयं जातम्.

18

णियजणणीसस णविवि णियच्छिय
अम्मि अम्मि भोयणु भल्लारउं
एहउं नृवहं मि णउं संपज्जइ
अक्खिउ रेणुयाइ विहसेप्पिणु
ताइ वुत्तु अम्हहं चित्तिउ फलु
जं अंवाइ एम आहासिउं
रयणइं होंति महीयलवालहं
तासु वि तहिं जि चित्तु आसत्तउं
चउरासमगुरु रयणिहिं अंचहि

माउच्छिय कयवीरें पुच्छिय ।
जहिं चक्खिज्जइ तहिं रससारउं ।
तुम्हहं तावसाहं किह जुज्जइ ।
गउ वंधवु सुरधेणुय देप्पिणु ।
णं तो पुणु वणि भुंजहुं दुमहलु । 5
तणएं तं णियपिउहि पयासिउ ।
णउ तवसिहिपसरियजडजालहं ।
कयवीरें कर मउलिवि वुत्तउं ।
दिच्चगाइ दिय देहि म वंचहि ।

घत्ता—गाइ ण देमि म पत्थहि अरितरुणियरसिहि ॥

विणु गाइइ अम्हारइ ण सरइ होमविहि ॥ १८ ॥

10

19

ता तं सुणिवि तेण महिणाहें
झ त्ति अमरवरसुरहि महद्धिय
भुयहिं धरइ जमयग्गि ण संकइ
तवसिहि करु करेण अच्छोडिउ
णीसारिय णंदिणि मढवांसहु
उद्धाबद्धाणिविडजडमंडलु
सोत्तरीयउववीयउरयलु
वद्धतोणु परिवद्धियअमरिसु
दोणिण तिणिण चउ पिच्छंचिय वरं

गोहणलुद्धें णं वणवाहें ।
कंचणदामइ धरिवि णियद्धिय ।
रेणुय कलयलु करहुं ण थक्कइ ।
णिच्चलु मेइणियलि सौ पाडिउ ।
णं णियजीयवित्ति तणुदेसहु । 5
सव्वणोलंवियतंवयकुंडलु ।
धूलिधवलु अवलोइयभुयवलु ।
धाइउ सर मुयंतु राणि तावसु ।
पंच सत्त णव दह चंचलयर ।

18 १ AP णिवहं. २ P ण वि. ४ AP दुमफल. ४ णियपियहि. ५ A तवसियपसरिय°.

19 १ P ता तें सुणिवि. २ AP महिद्धिय. ३ A तहिं पाडिउ. ४ AP add after this: चल्लिउ लेवि जाम णियवासहु (A णियदेसहु). ५ A omits this foot. ६ P तणु देंतहु. ६ A समणोलंविय°. ८ A सोत्तरीउ. ९ A धवल. १० AP सर.

18 1 b माउच्छिय मातृष्वसा. 6 a अंवाइ लघुमात्रा मातृष्वसा. 7 b तवसिहिपसरियजडजालहं तपोमिना प्रसारितं जटाजालं येषां तेषां रत्नानि न भवन्ति. 9 a चउरासमगुरु चतुर्णामाश्रमाणां गुरुः राजा; b दिय हे यते. 10 °सिहि हे अग्ने. 11 सरइ संपद्यते.

19 1 b वणवाहें मिलेन. 2 a अमरवरसुरहि कामधेनुः; b णियद्धिय आकृष्टा. 4 a तवसिहि करु यतिहस्तः; अच्छोडिउ मोचितः. 5 b णियजीयवित्ति; निजजीवप्रवृत्तिः तणुदेसहु शरीरप्रदेशात्. 6 a उद्धाबद्धं ऊर्ध्वं बद्धम्; °जडमंडलु जटामण्डलम्.

वारह तेरह पुणु पण्णारह सोलह वाण मुक्क सत्तारह । 10
 णहयलु सरसंछणु ण दीसइ सहसवाहु णियरहियहु भासइ ।
 घत्ता—वाहि वाहि रहु तुरिणं संघारमि कुमइ ॥
 एहा महियलि जइ जइ तो केहा णिवइ ॥ १९ ॥

20

वाणहिं वाण हणेप्पिणु विद्धउ णं चंदणतरु णायहिं रुद्धउ ।
 जइ विचित्तमइदइएं घाइउ सयविंदुहि तणुरुहु विणिवाइउ ।
 णाहमरणि दुक्खेण विसइइ गाइ ण जाइ हयवि पलइइ ।
 महिपलोदु णियसामि णिहालइ पुच्छि विजइ जीहइ लालइ ।
 दुद्धे सिंचइ वयणु समिच्छइ ओरसंति णियहुलइ अच्छइ । 5
 जाम ताम णियवइरिहिं चण्णिवि रोचइ रेणुय विहुरु वियणिवि ।
 हा हा कंत कंत किं सुत्तउ किं ण चवहि महुं काइं विरत्तउ ।
 मुच्छिओ सि किं तवसंतावें किं परवसु थिउ ज्ञाणपहावें ।
 लइ कुसुमाइं घट्टु लइ चंदणु करहि भडारा संज्ञावंदणु ।
 घत्ता—उट्ठि णाह जलु ढोवहि तण्हाणिरसणउं ॥ 10
 करि सहवासियहरिणहं करयलफंसणउं ॥ २० ॥

21

दावहि एयहु कुवलयकंतिहि जलु होमावसेसु सिसुदंतिहि ।
 उट्ठि णाह तुहुं एक्कु जि जाणहि तणयहं वेयपयइं वक्खाणहि ।
 तेहिं वि अज्जु काइं सुइराविउं अवरु किं पि किं दुग्गि विहाविउं ।
 जहिं गय कंदमूलफलगुंछहं तहिं किं कमि णिवडिय खलमेच्छहं ।

११ A णहयलु संछणुउ णउ दीसइ; P णहयलु छणु ण वाणहिं दीसइ. १२ वाहु वाहु.

20 १ AP चंदणतरु णं. २ A णियडुल्लिय; P णियदुल्लइ. ३ A णियवइउरि.

21 १ A दुग्गु. २ AP गौंछहं.

11 a सरसंछणु वाणैराच्छादितम्; b १रहियहु सारथे. 12 वाहि वाहय. 13 एहा ईदशाः;
 जइ यदि; जइ यतयः; केहा कीदशाः.

20 2 a जइ यतिः; विचित्तमइदइएं विचित्रमत्या भर्ता सहसवाहुना. 3 b हयवि
 शृङ्गादिना हत्वा. 4 b विजइ वीजयति. 5 b णियडुल्लइ निकटे. 9 a घट्टु घृष्टम्.

21 1 a सि सुदंति हि बालाजस्य. 2 b वेयपयइं वेदपदानि. 3 b दुग्गि वने. 4 b कमि
 णिवडिय हस्ते पतितौ.

LXV.21.5]

पुष्पयंतविरइयउ

[परसुरामविहववण्णणं

गउ मुणंति जं जणैयहु जायउ
आयण्णवि तहिं जणणिहि रुण्णउं
जाइवि दोहिं मि थीयणसारी
भणु भणु केण ताउ संघारिउ
कुलिसिहि कुलिसु केण मुसुमूरिउ
केसरिकेसरग्गु किं छिण्णउं
केण सदेहु हुणित कालाणणि

ता तहिं सुयजुवल्लउं आयउं । 5
पिउमडउल्लउं बाणाविहिण्णउं ।
पुच्छी अम्माएवि भडारी ।
केण सैपाणणासु हकारिउ ।
सेसफडाकडप्पु किं चूरिउ ।
केण गरलु हालाहलु चिण्णउं । 10
को पइट्टु वइवसमुहघंघलि ।

घत्ता—इज्जइ कहिउ रुयंतिइ भोयणरिद्धिभरि ॥

सहसबाहु कयवीरु वि भुंजिवि मज्झु घरि ॥ २१ ॥

22

जहिं भुत्तउं तहिं भाणउं भिंदिवि
गैय रिउ हरिवि महारिय धेणुय
गज्जिवि पुणु वि रोसरसभरियउ
ता जेट्टु उवइट्टु मायइ
गय वेणिण मि जण वीरं महाइय
करि तुरंगु रहवरु णरु णावइ
लंबिरकेसइं भउहाभीसइं
णासंत वि खत्तिय णिक्खत्तिय
जो भूआलु णाम चिरु राणउ
देउ महासुक्कंतरि जायउ
समउं तेण गम्भेण पलाणी

कंतु महारउ कंडहिं छिंदिवि ।
ता संथविय संपुत्तिहिं रेणुय ।
णयणजुयलजलु जणणिहि पुसियउ ।
परसुमंतु दिण्णासीवायइ ।
तं साकेयणयरु संप्राइय । 5
दसदिसु चडलु परसु परिधावइ ।
पिउपुत्तहं खणि छिण्णइं सीसइं ।
वइवसमुहकुहरंतरि घत्तिय ।
जो तउ चरिवि मरिवि सणियाणउ ।
जो पुणरवि जम्मंतरि आयउ । 10
सइ विचित्तमइ णामे राणी ।

घत्ता—णियपइपुत्तहं मरणे सोयविसंठुलिय ॥

सुंदरि भयकंपियतणु कत्थइ संचलिय ॥ २२ ॥

३ AP जणणहु. ४ A आयणिवि तहिं; P आयण्णंतहिं. ५ A जोयवि. ६ P ताउ केण. ७ A सुपाण-
णासु. ८ A जिं छित्तउ. ९ AP भुत्तउं. १० AP ०हरि.

22 १ AP गउ. २ AP महारी. ३ A सपुत्तहि. ४ P धीर. ५ AP संपाइय. ६ AP
भूपाळ. ७ AP सो.

5 a जं जणयहु जायउं तातस्य मरणम्. 6 b पिउमडउल्लउं पितुर्मृतकम्. 7 a थीयणसारी
स्त्रीजनमध्ये उत्तमा. 9 कुलिसिहि इन्द्रस्य. 10 b चिण्णउं भक्षितम्. 11 b ०घंघलि ०विघ्नप्राये.
12 इज्जइ मात्रा; ०रिद्धिभरि ०क्रुद्धिभृते सम गृहे.

22 2 a महारिय मदीया; b सपुत्तिहिं स्वपुत्राभ्याम्. 3 b पुसियउं मार्जितम्. 4 b
दिण्णासीवायइ दत्ताशीर्वादया मात्रा. 6 a णावइ अभिमुखं नागच्छति. 7 a भउहाभीसइं भ्रुकुटि-
भीषणानि. 8 a णिक्खत्तिय निपातिताः; b वइवसमुहं यममुखम्. 9 a भूआलु भूपाळो विशाल-
नगरपतिः. 13 a सुंदरि विचित्रमतिः.

23

सा गुरुहार दिदु संडिल्लें
अपिय सा सुबुद्धिणिगंधहु
वसइ जिणालइ गइ रणयालइ
पुत्तु पसई देवहिं रक्खिउ
पुच्छिउ साहु समंजसु घोसइ
सोलहमइ पत्तइ संवच्छरि
देवीभायरेण हयसल्लें
पडिभडवरसिरखुडणसमत्थइं
एत्तहि रिसिजमयगिहि पुत्तें

तावसेण ससयणवच्छल्लें ।
सुद्धसहावहु कहियसुपंथहु ।
फुल्लियकाणणि तहिं मिगमेलइ ।
मायइ कुलउद्धरणु णिरिक्खिउ ।
णंदणु छक्खंडाहिउ होसइ । 5
तुहुं पेच्छिहिसि चिंधु तणुरुहवरि ।
णिउ णियभवणहु सिमु संडिल्लें ।
परिपालिउ सिक्खिउ सत्थत्थइं ।
जयसिरिरइरसलंपडचित्तें ।

यत्ता—जणणमरणु सुअरंतें मारिय रायवर ॥

10

परसुमंतमाहणें रणि करवालकर ॥ २३ ॥

24

एक्कवीसवारउ णिक्खत्तिवि
वड्डियवेयवयणमाहण्णहं
जाया रिद्धिइ सक्कसमाणा
जहिं दीसइ तहिं पसु मारिज्जइ
सोमपाणु महमहुरउ पिज्जइ
विउलजणमंडवसिरि दावइ
णिच्चमेव संठियपडिहारइ
पयडियदंतपंतिवियरालइं
ताराणियरसिसिरकरधवलइं
जायउ सव्वभोमभूवालउ
गुरुहारहि कह कह व चलंतहि

खत्तिय सयलु वि छारु पैरत्तिवि ।
पुहइ असेस वि दिण्णी विप्पहं ।
जहिं दीसहि तहिं दियवर राणा ।
पियरहं ढोएप्पिणु पलु खज्जइ । 5
सामवेयपउ मणहरु गिज्जइ ।
होमहुयासधूसु णहि धावइ ।
परसुरामदेवेसंदुवारइ ।
खंभि खंभि कीलियइं कवालइं ।
णं जसवेल्लिहि फुल्लइं विमलइं ।
किं वणिज्जइ तावसवालउ । 10
मायहि पसवणवियणकिलंतहि ।

23 १ A सिमुजणवच्छल्लें; P ससुयणि वच्छल्लें. २ AP सह सुवंधु°. ३ A तेथु सा वि जा वसइ जिणालइ; P वसइ जिणालइ गय रणयालइ. ४ A सचिंधु तणु°. ५ A सिरिजम°. ६ AP सुम-रंतें. ७ A °मंतिमाहणें रण°.

24 १ A सयल वि. २ AP पवत्तिवि. ३ A सुदुवारइ. ४ A सव्वभूमिभूवालउ.

23 1 a गुरुहार गर्भिणी; b ससयण° निजस्वजन°. 3 a गइ रणयालइ रणकाले गते सति. 5 a समंजसु न्यायवान्. 6 b चिंधु ध्वजम्.

24 1 b परत्तिवि भस्मीकृत्य. 8 b कीलियइं कवालइं जटितानि हतानां राक्षां कपालानि. 10 a सव्वभोमभूवालउ सर्वपृथ्वीपरिपालकः.

LXV.24.12]

पुष्पयंतविरइयउ

[परसुरामविहववण्णं

उप्पज्जइ सो को वि सुणंदणु
जामयग्गिणरणहें जेहउ

किज्जइ जेण वइरिसिरछिंदणु ।
अण्णहु जयविलासु कैहु एहउ ।

घत्ता—भरहु असेसु वि भुत्तउ हय रिउ तायवहि ॥
पुष्पदंत तहु तेपं सभय चरंति णहि ॥ २४ ॥

15

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिए

महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे अरतिथंकरणिव्वाणगमणं

परसुरामविहववण्णं णाम पंचसट्ठिमो

परिच्छेओ समत्तो ॥ ६५ ॥

५ A कहि. ६ A सुभूमचक्कवट्टिउप्पत्ती.

11 a गुरुहार हि गर्भिण्याः. 14 हय रिउ तायवहि पितृवधे रिपवो हताः. 15 a तहु तेपं तस्य
इन्द्ररामस्य तेजसा.

LXVI

एतहि गिरिगहणि तावसघरि वट्टइ सुंदर ॥
लक्खणचेंचइउ णहणिवडिउ णाइ पुरंदर ॥ ध्रुवकं ॥

1

करताडियवरफणिकणकडपु
लीलाइ धरियकेसरिकिसोर
दियसिहिं वट्टिउ णं बालयंदु
सत्तुहि छिंदंतहु अमरसेण
णं सहसवाहुकुलजसणिहाउ
चक्रंक्रियकरयलु पायपउमु
विहवत्तणदुक्खोहरियछाय
सांडिल्लु मामु तुहुं जणणि माइ
विणु ताणं पुत्तु ण होइ जेण

उडालियवणमायंगदपु ।
तरुकीलिरकिणरिचित्तचोर ।
णं सो णिववंसहु तणउ कंदु । 5
उव्वरिउ कहिं मि जो विहिवसेण ।
णं परसुरामसिरकुलिसघाउ ।
हक्कारिउ मामे सो सुभैउमु ।
अण्णहि दिणि पुच्छिय तेण माय ।
पर ताउ ण पिच्छमि महुर्वाइ । 10
महु संसउ वट्टइ कहहि तेण ।

यत्ता—भणु हउं कासु सुउ महियलि मंडणउ पहिलउं ॥

भणु किं कारणेण तुह हत्थि णत्थि कडुलउं ॥ १ ॥

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:-

यस्येह कुन्दामलचन्द्रोचिःसमानकीर्तिः ककुभां मुखानि ।
प्रसाधयन्ती ननु बम्भ्रमीति जयत्वसौ श्रीभरतो नितान्तम् ॥ १ ॥

पीयूषसूतिकिरणा हरहासहार-
कुन्दप्रसूनसुरतीरिणिशक्रनागाः ।
क्षीरोद शेष बल याहि निहंस चैव
किं खण्डकाव्यधवला भरतः स्थ यूयम् ॥ २ ॥

A reads in the third line: बलयासिति हंस चैव; P reads बलसत्तम हंस चैव; AP reads in the fourth line भरतस्तु यूयम्. K has a gloss: या हि त्वं गच्छ; निहंस नितरां हंस त्वमपि गच्छ । यूयं किं भरतः अतिशयात् खण्डकाव्यवत् धवला वर्तध्वे, अपि तु न । तर्हि गच्छन्तु.

1 १ AP णहि णिवडिउ. २ P °फणिकड°. ३ P उडालिय°. ४ A णिरु कीलिरकिणर°. ५ P omits णं. ६ AP °सिरि कुलिस°. ७ A सुभूम. ८ A °दुक्खे हरिय°. ९ A भणु कासु सुउ हउं महिलहि मंडणउ. १० AP कडुलउं.

1 1 तावसघरि शाण्डिल्यगृहे. 2 °चेंचइउ भूषितः. 7 a °कुलजसणिहाउ कुलयशः-समूहः. 9 a °दुक्खो हरियछाय °दुःखेन अपहृता शोभा यस्याः.

2

तावम्महि अंसुजलोहियाइं
जाणिवि णियतणयहु तणिय सत्ति
सुणि सुय जो सुव्वइ परसुरामु
तावट्टवीसधणुदंडतुंगु
तं णिसुणिवि णं जमरायदूउ
चूडामणिकिरणालिहियमेहि
दिउ णारायणकमकमलभसलु
सो पुच्छिउ तेण कयायरेण
सहसयरसिरुप्पललूरणेण

णयणइं णं कमलइं फुल्लियाइं ।
पडिलवइ सहसभुयरायपत्ति ।
तें मारिउ तुह पिउ अतुलथामु ।
वण्णं कणयच्छवि राणि अहंगु ।
आरुट्टु अरिहि सिह्निचुरुलिभूउ । 5
तावेत्तहि रेणुयतणयगेहि ।
संपत्तउ कैहिं मि णिमित्तकुसलु ।
उद्धरियसंधरधरगुरुभरेण ।
णियजणणिमणोरहपूरणेण ।

घत्ता—पइं विप्पेणं जगि जीवहं भवियव्वु पमाणिउं ॥

10

महु कइयहुं मरणु भणु भणु जइ पइं फुडु जणिउं ॥ २ ॥

3

तं णिसुणिवि विप्पे वुत्तु एम
भोयणकालइ रसरसियभावि
रिउदसण असणभावेण जासु
ता रापं णयरि महाविसाल
संणिहिय णिओइय दिण्णु दाणु
पीणिवि देसिय तित्तिइ डरंत
दसदिसिपहं पसरिय पइ वत्त
अइदीहरपंथं मंथिएण
भो भो कुमार लहु जाहि जाहि

रायाहिराय भो णिसुणि देव ।
अग्गइ दक्खालिइ कयसरावि ।
णिव परिणमंति तुहुं वज्झु तासु ।
काराविय तक्खणि दाणसाल ।
धिउं दुद्धु दहिउं इच्छापमाणु । 5
णिच्चं चिय दाविज्जंति दंत ।
कयवीराणुयसुइसुसिरु पत्त ।
वैणि जंतं वुत्तउ पंथिएण ।
साकेयणयरि भुंजंतु थाहि ।

घत्ता—किं वणतरुहलेहिं खद्धेहिं मि तित्ति ण पूरइ ॥

10

पेच्छिवि तुज्झु तणु महुं भायर हियवउं जूरइ ॥ ३ ॥

2 १ AP ता अम्महि. २ AP रिउहि. ३ A कह व. ४ A सधरगुरुभायरेण. ५ A °पूरएण.
६ A विप्पेण वर जगि; P विप्पे वर जगि. ७ AP पमाणियउं. ८ AP जाणियउं.

3 १ AP पीणिय. २ A फुरंत. ३ A दहदिसिपहं; P दसदिसिपहं. ४ A कुमारहु अक्खिउ
ता पंथिएण.

2 1 a अंसुज लोहियाइं अश्रुजलाद्राणि. 2 b °पत्ति विविन्नमतिः. 5 b सिहिचुरुलिभूउ
अग्निज्वालासदृशः. 7 a दिउ द्विजः. 9 a सहसयरं सहसबाहुः. 11 कइयहुं कदा.

3 2 a रसरसियभावि रसज्ञायको रसिकः भावः परिणामस्तत्र; b कयसरावि स्थापित-
शरावे. 3 a असणभावेण ओदनभावेन; शरावे ये शत्रूणां दन्ताः स्थापिताः ते यस्य पुरुषस्य दर्शनेन
ओदनो भविष्यति तेन त्वं वध्य इत्यर्थः. 5 a णिओइय किंकराः. 6 a देसिय यात्रिकाः; डरंत
भीताः. 7 b कयवीराणुयं सुभौमः; °सुइसुसिरु कर्णविवरम्.

4

जहिं रायहु केरउं अत्थि दाणु
भोयणपत्थावइ मुहरुहोहु
सो जासु कूरु होही सुरामु
तहिं गच्छहि पेच्छहि चोजु वप्प
तं णिसुणिवि मणि चितइ कुमार
दुज्जणकरगाहगलत्थियाइ
दरिसावियवंधवलोयवसण
सो णिहयंजणणिजोव्वणवियारु
वरिसहं परमाउसु जमदुगेज्जु
लइ णियइ ण दुक्कइ अंतरालि
अह वा जइ मरमि ण तो वि दोसु

जहिं जणवउ भुंजइ अप्पमाणु ।
जहिं दरिसिज्जइ ससिअंतसोहु ।
तहु हत्थें मरिही परसुरामु ।
किं अच्छइ काणणि णिव्वियप्प ।
उहु उहु णेरु जंगलपुंजु फोरु । 5
जें दिट्ठइं सयणइं दुत्थियाइं ।
जेणायणिय णंदंत पिसुण ।
अम्हारिसु जीवइ भूमिमारु ।
धुवु सट्ठिसहासइं आउ मज्जु ।
रिउ चूरामि मारमि कलहकालि । 10
लइ अज्जु करमि हउं सहलु रोसु ।

यत्ता—तायवियारणउं जं वइरु रिणु य चिरु दिण्णउं ॥

तं हउं तासु रणि लइ अज्जु देमि उच्छिण्णउं ॥ ४ ॥

5

इय भणेवि वीरो^१ धुरंधरो
कायकंतिधवल्लियदिसावहो
धरणिविजयसिरिविजयलंपडो
दंडपाणिपोत्थयपरिगहो
कुसपवित्तयंकियकरंगुली
सहयरेहिं सह लच्छिमाणणो
दाणमंडवं खणि पइट्ठओ

समरभारवहणेक्ककंधरो ।
चिकरंतु छक्कणुपाणहो ।
कसणकुडिलधम्मिल्लसंपडो ।
रत्तचीरवेचइयविगहो ।
कोसलं पुरं पत्तओ वली । 5
वेयघोसवहिरियदिसाणणो ।
तं णिउत्तमणुपहिं दिट्ठओ ।

4 १ P °पत्थारइ. २ A मरही. ३ A णरजंगलु. ४ AP भार. ५ AP णिहियजणणिहि जोव्वण°. ६ AP समरकालि. ७ A वइरु रिणु चिरु ण दिण्णउं; P वइरु रिणु व चिरु दिण्णउं.

5 १ AP धीरो. २ AP °कविलिय°. ३ A चिकरंतु छक्कणुवाणहो; P चिकरंतु छक्कणुवाणहो.

4 1 b अप्पमाणु अतिबहुलम्. 2 a भोयणपत्थावइ भोजनप्रस्तावे; मुहरुहोहु दन्त-समूहः; b ससिअंतसोहु चन्द्रकान्तसदृशः. 2 a सुरामु मनोहरः 4 a चोजु आश्चर्यम्. 5 b जंगल-पुंजु मांसपुञ्जः. 8 a णिहयजणणि जोव्वणवियारु निहतः जननीयौवनविकारः कुचानामधःपतना-द्येन सः.

5 2 b छक्कणुपाणहो °षट्कर्णोपानद्युक्तः. 3 b °धम्मिल्लसंपडो मुक्तकेशः. 5 a कुस-पवित्तय° दर्भमुद्रिका.

LXVI.5.8]

पुष्पयंतविरइयउ

[सुभउमाइकहंतरं

तेहिं तस्स णविऊण णीरयं
आसणे णिविट्ठस्स णिम्मलं

पायपोमपक्खालणं कयं ।
णीलदब्भंखंडं पुणो जलं ।

घत्ता—पुण अहियारिण्हिं ढोएप्पिणु मिट्ठउ भोयणु ॥
दसणुक्केरु तहु दक्खालिउ जायउ ओयणु ॥ ५ ॥

10

6

जं दंत जाय णवकलमसित्थ
हणु हणु भणंत करफुरियखग्ग
परमेसरु ते णउ गणइ केव
जो दसणपुंजु तं कूरु जाउ
उट्ठिवि दिट्ठिइ चप्परिय सव्व
विण्णविउ तेहिं पहु परसुधारि
आएसपुरिसु संपत्तु भीमु
सपसाहणेण हरिवाहणेण
आवंतु दिट्ठु वालें अणेण
जइ अत्थि को वि सुक्कियपहाउ
इय चित्तिवि तेण सुक्कम्मवाउ
भामिउ णहि जायउ णिज्जियकु

तं उट्ठिय भड रणभैरसमत्थ ।
वालहु अखत्तधम्मेण लग्ग ।
कंडीरउ वणि गोमाउ जेव ।
तं जोयइ णं णियजसणिहाउ ।
गय णासेप्पिणु भड गलियगव्व । 5
भो पुहइणाह रिउ जीवहारि ।
तं णिसुणिवि णिग्गउ इंदरामु ।
संणज्झिवि लहु सहुं साहणेण ।
भुयदंड तुलिय हरिसियमणेण ।
तई एउ जि पहरणु मज्झु होउ । 10
तं दंतकूरपूरिउ सराउ ।
आरासहासविप्फुरियउ चक्कु ।

घत्ता—रिसिसुउ तेण हउ मारिउ गउ णरयणिवासहु ॥
दुग्गइ सावडइ सव्वहु वि लोइ कयहिंसहु ॥ ६ ॥

7

दुइसय कौडिहिं वरिसहं गयहं अरतित्थे
राउ सुभोमउ रामाकामउ हुउं सुत्थे ।

४ AP णमिऊण. ५ A आसणोपविट्ठस्स. ६ A णीलडब्भं.

6 १ A भड समत्थ. २ P अक्खत्तधम्मेण. ३ AP तहिं कूरु. ४ A चप्परिवि. ५ A adds after this: बोळिउ पडिभडळडभंजणेण. ६ A तइ एउ; P ता एउ. ७ A सकम्मवाउ. ८ A दंतंत-कूर. ९ AP विप्फुरिउ.

7. १ A दुइसय वरिसहं गइयहं कौडिहिं; P दुइसय वरिसहं कौडिहिं गइयहं. 2 AP सुभउ-मउ. ३ A हुवउ सुत्थे; P हुउ सत्थे.

8 a णीरयं धूलिरहितं यथा भवति तथा. 11 दसणुक्केरु दन्तसंघातः.

6 2 b अखत्तधम्मेण अक्षत्रधमेण अन्यथेन, स एकः ते बहवः इति अक्षत्रत्वं जातम्. 3 a परमेसरु सुभौमः; b गो माउ शृगालः. 5 a चप्परिय उत्सारिताः. 8 a सपसाहणेण शृङ्गारितेन; हरिवाहणेण अश्ववाहनेन. 10 b एउ ओदनशरावः. 11 a सुक्कम्मवाउ सुक्कम्मपाकः. 13 रिसि-सुउ इन्द्ररामः. 14 सावडइ संपद्यते; लोइ लोके.

7 2 सुत्थे प्रशस्ते अस्तीये.

माणु मलेप्पिणु दुँडहं धिदुहं दुज्जणहं
 हित्तइं छत्तइं चमरइं चिंधइं वंभणहं ।
 रहजंपाणइं पिउसंताणइं लद्धाइं 5
 चउदहरयणइं णव वि णिहाणइं सिद्धाइं ।
 छक्खंड वि महि जयलच्छीसहि भुत्त किह
 असिणा तासिवि णाएं भूसिवि दासि जिह ।
 एकहिं वासरि उग्गइ दिणयरि उत्तसिउ
 विरइयभोयणु अमयरसायणु भाणसिउ । 10
 कयलालाजल णावइ कोमल झंदुलिय
 तेण सिरीधरि दिण्णी णिवकरि अंवलिय ।
 सा भक्खंतें रसु चक्खंतें सिरु धुणिउं
 राएं तं रूसिवि तहु गुण दूसिवि जं भणिउं ।
 तं खलसंदहिं णिरु दुवियदुहिं पोसियउं 15
 जीविउ धीरहु तहु सूवारहु णासियउं ।
 मरिवि सतामसु जायउ जोइसु दुक्कु तहिं
 छण्णें रोसें वणिवरवेसें राउ जहिं ।
 तें माहिवालहु जीहालोलहु ढोइयइं
 फलइं अणेयइं वहुसरंभेयइं जोइयइं । 20
 गइं पक्खंतंरि अह मासंतंरि रहइ खलु
 वणिउ सराएं मग्गिउ राएं देहि फलु ।
 तेण पवुत्तउं देव णिरुत्तउं णिट्ठियइं
 णिरु दूरंतंरि परदीवंतंरि संठियइं ।
 यत्ता—फलसंदोहु मइं सुरवरहुं पसाएं लद्धउ ॥ 25
 णिच्छउ णिट्ठियउ लइ पइं जि भडारा खद्धउ ॥ ७ ॥

8

सच्चउं वसुहाहिव कहमि तुज्जु
 तुह पुणु पहु अवलोयणि तसंति
 एवहिं ते देव ण देंति मज्जु ।
 इयरहं कह महिमंडलि वसंति ।

४ AP धिदुहं दुँडहं. ५ A चमरइं छत्तइं चिंधइं; P चमरइं चिंधइं छत्तइं. ६ जाणइं सयणइं लद्धाइं.
 ७ P अमिय°. ८ A झिंदुलिय. ९ A भक्खंतं. १० A चक्खंतं. ११ A राएं रूसिवि. १२ P राइ-
 यइं. १३ AP बहुविहभेयइं. १४ P ढोइयइं. १५ P गहपक्खंतंरि. १६ A णिउत्तउ.

8 णाएं न्यायेन. 11 झंदुलिय अम्लिका चिन्हा. 18 छण्णें प्रच्छन्नेन. 22 सराएं सरागेण. 26 णि-
 ट्ठियउ समाप्ति गतम्.

राएं पंडिवण्णउं वयणु तासु
णिउ णरपरमेसरु तेण तेत्थु
जीहिंदियविसयवसेण खविउ
चट्ठुयविहत्थु रोसेण फुरिउ
पभणिउ मइं जाणहि किं ण पाव
चिचिणिहलत्थि दप्पिह दुट्ठं
इय कहिवि तेण सयखंडु करिवि

भणु भुवणि ण दुक्कइ णियइ कासु ।
करिमयरभयंकरु जलहि जेत्यु ।
तहिं सिंहिरि सिलायलि णिवइ थविउ । 5
सूयारवेसु देवेण धरिउ ।
खलवयणणडिय रे कूरभाव ।
हउं पइं जम्मंतरि णिहउ कट्ठं ।
मारिउ गउ णरयहु भउमु मरिवि ।

घत्ता—गोत्तमु वज्जरइ मगहाहिव चारु चिराणउं ॥

10

अण्णु वि णिसुणि तुहुं वलणारायणहं कहाणउं ॥ ८ ॥

9

इह खेत्ति णिसेविवि जइणमग्गु
तहिं एक्कु सुकेउ सहुं ससल्लु
इह भारहंति संपुण्णकामु
इक्खाउवंसगयणयलि चंडु
तहु देवि पढम पिय वइजयंति
जइयहुं सुभउमि मुइ जाणियाहं
तइयहुं संचुउ सोहम्मदेउ
अण्णेक्कु लच्छिमइयहि ससल्लु
तहिं एक्कु पकोक्किउ णंदिसेणु
णामइं हक्कारिउ पुंडरीउ
ते वेणिण वि णीलसुपीयवसण
दोहं मि विच्छिण्णउ आवयाउ

दो पत्थिव गय सोहम्मसग्गु ।
किं वण्णमि मूढंउ मोहगिल्लु ।
चक्कउरि णाहु वरसेणु णामु ।
दाणोल्लियकरु णं सुरकरिंदु ।
लच्छिमइ वीय णं ससिहि कंति । 5
छहसयसमकोडिहिं झीणियाहं ।
हुउ पुत्तु जयंतिहि सोक्खहेउ ।
किं वण्णमि अप्पडिमल्लु ।
अण्णेक्कु वि दुत्थियकामधेणु ।
किं थुणमि वइरिमृगपुंडरीउ । 10
ते वेणिण वि भायर धवलकसण ।
दोहं मि संसिद्धउ देवयाउ ।

घत्ता—सीरिहि साहियइं छप्पणसहासइं वरिसहं ॥

चक्किहि णाहियइं परमाउसु एवं सुपुरिसहं ॥ ९ ॥

8 ३ A वडिवण्णउं. २ AP °विसयविसेण. ३ A चट्ठुयविहत्थु; P चट्ठुअविहत्थु. ४ A दुट्ठं.
५ A कट्ठं.

9 १ A सुउ. २ A मोहं मूढगिल्लु. ३ A चक्कउरणाहु. ४ AP अण्णेक्कु वि लच्छिमइहि. ५ AP
अप्पडिमल्लु. ६ AP मिग°. ७ AP read a as b and b as a. ८ P संछिण्णउ. ९ AP एउ.

8 3 b णियइ भवितव्यता. 5 a खविउ क्षितः. 6 a चट्ठुयविहत्थु चाटुकारेण व्याकुलः.
8 a चिचिणिहलत्थि चिञ्चिणीफलनिमित्तम्; b णिहउ मारितः.

9 3 a भारहंति भरतमध्ये. 4 b दाणोल्लियकरु दानार्द्रकरः. 6 b छहसयसमकोडिहिं
षट्शतवर्षकोटिभिः. 7 b जयंतिहि वैजयन्त्याः. 10 b °पुंडरीउ व्याघ्रः. 12 a आवयाउ आपदः.
14 णाहियइं न अधिकानि, तत्समानि एव षट्पंचाशद्वर्षसहस्राणि.

छव्वीसचाव देहहु पमाणु
इंदुरि णरिंदु उविंदसेणु
तहु तेण धीय दामोयरासु
तं हरहुं पराइउ पहु णिसुंभु
जायउं रणु विज्जहि लग्ग वे वि
पडिहरिणा वल्लिउ धगधगंतु
तेणाहउ उरयलि पडिउ वेरि
गउ णरयहु णियमणगहियखेरि
हरि हलहर रज्जु करंत थक्क
सव्वंतंरि णिवडिउ चक्कपाणि
सिवघोसगुरुहि उवएसएण

तहिं ताहं पटुत्तणु जाणमाणु ।
जो देवहिं गेज्जइ धरिवि वेणु ।
पोमांवइ दिण्ण कयायरासु ।
चिरमवि सुकेउ सो रिउणिसुंभु ।
अवरोप्परु णउ सक्रिय हणेवि । 5
धारियउं कण्हेण रहंगु पंतु ।
अइभीसणु कयधम्मावहेरि ।
महि सांहिवि पहायणंदमेरि ।
ता कालें अणुयहु दिट्ठि मुक्क ।
हलिणां विरइय कम्मावहाणि । 10
सिद्धउ मुक्कउ मोहें मएण ।

यत्ता — भरहणराहिवहिं मणभरियभत्तिपइरिक्कहिं ॥
वंदिउ विसहरेहिं खगपुप्फयंतगहचक्कहिं ॥ १० ॥

इय महापुराणे तिसट्टिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिए
महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे सुभउमचक्कवट्ठि-
वलएववासुएवपडिवासुएवकहंतंरं णाम
छसट्टिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६६ ॥

10 १ AP सहिवि. २ AP हलिणा पुणु विरइय कम्महाणि. ३ A °रिसिहि. ४ AP omit पडिवासुएव°. ५ P adds सत्तमचक्कवट्ठि अर स एव तित्थयर अट्टमचक्कवट्ठि सुभौम छट्ठवलएव णंदिसेण, वासुदेव पुंडरीय, पडिवासुएव णिसुंभ एतच्चरियं सम्मत्त; K gives this in margin.

10 5 b ण विस क्रियहणे वि हन्तुं नैव शक्तौ. 7 b कयधम्मावहेरि धर्मनिरादरः. 8 a °गहियखेरि गृहीतकलहः. 9 b कालें अणुयहु दिट्ठिमुक्क कालेन यमेन अनुजस्योपरि दष्टिः मुक्ता, अनुजो मृत इत्यर्थः. 10 a सव्वंतंरि श्वभ्रमध्ये. 12 °भत्तिपइरिक्कहिं भक्तिप्रणुयैः. 13 °गहचक्कहिं ग्रहसमूहैः.

LXVII

तिहुवणसिरिधरो सल्लविवज्जिओ ॥
जो परमेसरो सयमहपुज्जिओ ॥ ध्रुवकं ॥

1

जेण हओ णीहारओ
सुजसोधवलियहंसओ
जा कंती मयलंछणे
सा वि जस्स मुहपंकए
मोत्तूणं महिवइचलं
गाढं जेण वसं कयं
हिंसायारो वारिओ
कामभोयआसी हया
णट्ठा जस्स विवाइणो
सोउं जस्स सुआमयं
पुरिसा णिकलधामयं
आयंबुज्जलकरणहं

रुइणिज्जियणीहारओ ।
जस्स भुवणसरहंसओ ।
संपुण्णा जाय छणे ।
इर मज्झि णिप्पंकए ।
चित्तं सोदामणिचलं ।
मुणिमग्गे णीसंकयं ।
जो कोवाणलवारिओ ।
सरहस्स व वणसीहया ।
अइवहुकम्मविवाइणो ।
हंतूणं मोहामयं ।
पत्ता णाणसुधामयं ।
भयवंतं णियकरणहं ।

5

10

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:—

इह पठितमुदारं वाचकैर्गीयमानं
इह लिखितमजस्रं लेखकैश्चारु काव्यम् ।
गतवति कविमित्रे मित्रतां पुष्पदन्ते
भरत तव गृहेस्मिन्भाति विद्याविनोदः ॥ १ ॥

1 १ A सिरिवरो. २ K reads a p : मिजइ इति पाठे मीयते. ३ A महिवइवलं. ४ T reads a p : कामभोइआसी इति पाठे काम एव भोगी सर्पस्तस्य आसी दंष्ट्रा.

1 3 a णीहारओ नृणामीहारजः मिथ्याचेष्टाजनितं कर्म; b °णीहारओ हिमांशुः. 4 a सुजसोधवलियहंसओ शोभनेन यशसा धवलितः हंसः आदित्यः येन; a भुवणसरहंसओ भुवनसरसि हंसवद्रमते (यशः). 5 b छणे पौर्णमास्याम्. 9 b इर किल; मज्झि बुद्धति; णिप्पंकए निर्मले. 7 a महिवइचलं राजलक्ष्मीम्. 6 b °वारिओ मेघः. 10 a कामभोयआसी हया कामभोग एव आसी सर्पस्य दंष्ट्रा हता येन; अथवा कामभोगानामासी प्रार्थना सा हता येन; b सरहस्सव अष्टापदस्येव. 11 a विवाइणो मिथ्यावादिनः; b °कम्मविवाइणो कर्मविपाकवन्तः. 12 a सुआमयं श्रुतामृतम्; b मोहामयं मोहव्याधिम्. 13 a णिकलधामयं सिद्धस्थानम्. 14 a आयंबुज्जलकरणहं आताम्रो-ज्ज्वलहस्तनखम्; b णियकरणहं निजेन्द्रियघातकम्.

णिम्मलत्तणिरसियणहं तं मल्लिं णमिऊण हं । 15
वोच्छं तस्सेव य कहं इयरह मोक्खविही कहं ।

घत्ता—पढमइ दीवइ सुरगिरिपुव्वइ ॥
कच्छादेसइ सोहादिव्वइ ॥ १ ॥

2

वीयसोयणयरेसरो	रायां रूवी विव सरो ।	
धीरो जियपरमंडलो	विहवेणं आहंडलो ।	
कोसेणं वइसवणओ	णामेणं वइसवणओ ।	
अण्णसिंस दियहे घणं	गंतूणं कीलावणं ।	
पंकेरुहरयधूसरो	रमइ जाम पुहईसरो ।	5
ताम पवासियदिहिहरो	सुरधणुमंडियजलधरो ।	
थोरथेभंथिप्पिरणहो	पच्छाइयदसदिसिवहो ।	
फुल्लियफुडयकयंवओ	वियसावियदालिवओ ।	
णीरपूरपूरियधरो	किडिकरडीण सुहंकरो ।	10
पत्तो वासारत्तओ	दूरं कंको मत्तओ ।	
णच्चावियसिहिउलणडो	विज्जुजलणजलिओ वडो ।	
पर्यालियपल्लवराहयं	हुयवहपउलियसाहयं ।	
दट्ठूणं तं पायवं	चित्तइ णिवइ णवं णवं ।	
होइ जयं पुणु णासए	णिच्चं चिय ण हु दीसए ।	

घत्ता—जिह णग्गोहओ दाणिं दिट्ठओ ॥ 15
तडिदंडाहओ सहसा णट्ठओ ॥ २ ॥

3

णासिंहिति तिह हय गया विधत्तचामरचया ।
देहो जो रसपोसिओ रयणाहरणविहसिओ ।

५ A णविऊण.

2 १ A रायं रूवे जियसरो. 2 AP वीरो. ३ AP अण्णसं. ४ AP °जलहरो. ५ AP °यिभं.

६ A पयडिय°. ७ A णरवइ.

3 १ A °चामरचया.

15 a णि म्मलत्तणिरसियणहं निर्मलत्वेन तिरस्कृतं गगनं येन. 16 b इयरह अन्यथा.

2 1 b सरो स्मरः कामः. 6 a पवासियदिहिहरो पथिकवृत्तिहरो वर्षाकालः. 7 a °यं भं विन्दुः; °थिप्पर° क्षरत्. 8 b °दालिवओ गोमयच्छत्रं शिलीन्ध्रकम्. 9 b किडि° सूकरः; करडी गजः. 10 b कंको बकः. 11 b विज्जुजलणजलिओ विद्युदग्निना भस्मीकृतः. 12 a पयलियपल्लवराहयं प्रगलितपल्लवशोभं वटवृक्षम्; पउलिय° प्रज्वलिता दग्धाः.

3 1 b °चामरचया चामरसमूहाः.

सिंभवसापित्तासओ
इय भणिउं दाउं सिरिं
सिरिणायं सिहरुणयं
संबोहियवहुवणयरं
णविऊणं जाओ जई
एयारह वि सुयंगइं
धरिऊणं हियं दढं
इदचंदकयकित्तणं
अहमिदेहिं विराइए
तेत्तीसंबुहिकालए

सो वि ण होही सासओ ।
णियतणयस्स गओ गिरिं ।
दरितरुकीलियपणयं ।
सिरिणायंकं मुणिवरं ।
सामंतेहिं समं वई ।
पढिऊणं अविहंगइं ।
चिण्णं चरियं णीसढं ।
वद्धं तित्थयरत्तणं ।
संभूयउ अवराइए ।
गइ थिइ छम्मासालए ।

5.

10

घत्ता—तम्मि कालए अमलिणवेसहो ॥

सोहम्माहिवो कहइ धणेसहो ॥ ३ ॥

4

सुणि इह भरहे अंगए
मिहिलाउरणयरहिवो
रिसहगोत्तवंसुब्भवो
किं किर कहमि महासई
णिक्कंदप्पो णिब्भओ
भुवि हिरण्णगब्भो गुणी
कुणसु तस्सं णयरं तुमं
सहसा रइयं तं पुरं
पुण्णाणं पिव संचए
राइविरामे सुत्तिया
साहियसिरियणुभवणए

विसए धम्मवसंगए ।
दीणैसु य पसरियकिवो ।
कुंभो णाम महाणिवो ।
देवी तस्स पयावई ।
होही ताणं अब्भओ ।
जं थुणंति देवा मुणी ।
ता धणएण अणोवमं ।
रयणजालकुरियंवरं ।
पासाए मणिमंचए ।
पेच्छइ पंकयणेत्तिया ।
एए सोलह सिविणए ।

5

10

घत्ता—पूणं मत्तयं धोरेयं सियं ॥

सारंगहिवं गोवद्धणपियं ॥ ४ ॥

२ A णमिऊणं. ३ P पडिऊणं.

4 १ A महिलावरं. २ A दीणैसु; P दीणैसु पसरियं. ३ AP महाहिवो. ४ AP पहावई.
५ A तासु.

3 a पिच्चासओ पिच्चाश्रयः. 5 a सिरिणायं श्रीनागपर्वतम्. 6 b सिरिणायंकं श्रीनागाङ्कम्.
7 b वई स्फुटम्. 8 b अविहंगइं परिपूर्णानि. 9 b णीसढं निष्कपटं शठवरहितम्. 12 b छम्मा सा-
लए षण्मासकाले स्थिते सति.

4 5 b अब्भओ अर्भकः. 7 b अणोवमं अद्वितीयम्. 11 a साहियसिरिअणुभवणए
साधितं श्रियाः अनुभवनं अनुभवो यैस्तादृशान् स्वप्नान्. 12 पूणं गजम्; धोरेयं वृषभम्. 13 सारंगहिवं
सिंहम्; गोवद्धणपियं गोवर्धनो विष्णुस्तस्य प्रिया लक्ष्मीः ताम्.

5

मालाओ कयजणदिहिं
भावभरियवम्महरसं
धवलघडाणं जुयलयं
पुलिणणिलीणवलाययं
सरिरायं रसणारवं
अच्छरणाइणिगेयए
हरियं पीयं तंवयं
ददुणं मरुजालियं
पडिबुद्धा परमेसरी
मइं विइण्णलोयणरइं

अमयरुहं सररुहसुहिं ।
अणिमिसमिहुणं रइवसं ।
हंसीचुंवियकुवलं ।
सजलं कमलतल्लाययं ।
मणिवीढं हरिभइरवं ।
इंदफणिंदणिकेयए ।
रयणाणं णिउरुवयं ।
अग्गिं जालामालियं ।
कहइ सपइणो सुंदरी ।
दिट्ठा सिविणयसंतइं ।

5

10

घत्ता—तिस्सां तं फलं कहइ नृसारओ ॥

तुह होही सुओ देवि भडारओ ॥ ५ ॥

6

धरिही जो रयणत्तयं
लहिही जो छत्तत्तयं
डहिही जो णिब्भंतयं
सो ते होही डिंभओ
अमरविलासणिसत्थओ
सुविसुद्धे गम्भासए
पढममासि पढमे दिणे
राणैउ जो रइकंदओ
गयरूवेणवइण्णओ
सो सुरेहिं अहिणंदिओ

णविही जस्स जयत्तयं ।
जाइजरामरणत्तयं ।
जाही मोक्खमणंतयं ।
सुहिजणलग्गणखंभओ ।
पत्तो मंगलहत्थओ ।
धणधारावरिसे कए ।
आसिणिगइ हरिणंकणे ।
वइसवणो अहमिंदओ ।
राणीगम्भि णिसण्णओ ।
फणिकिंणरणरवंदिओ ।

5

10

5 १ A °वलालयं. २ A तडालयं. ३ A तस्सा. ४ AP णिसारओ.

6 १ A सो तव होही. २ A अस्सिणि°. ३ A राओ जो. ४ AP रुइरंदओ.

5 1 b अमयरुहं चन्द्रम्; सररुहसुहिं सूर्यम्. 2 b अणिमिसमिहुणं मत्स्ययुग्मम्.
4 a °वलाययं बलाका; b °तलाययं तडागम्. 5 a सरिरायं सरितां राजानं समुद्रम्; रसणारवं
जलमानुषशब्दयुक्तम्; b हरिभइरवं सिंहैर्भयानकम्. 11 नृसारओ नृषु प्रधानो राजा.

6 1 b णविही नमस्यति. 3 a णिब्भंतयं भ्रान्तिरहितम्. 7 a पढमेत्यादि चैत्रप्रतिपदा-
याम्; b आसिणिगइ हरिणंकणे चन्द्रे अश्विनीगते. 8 a रइकंदओ सौख्यकन्दः. 2 a तुहिणायरे
चन्द्रे.

LXVII.6.11]

पुष्पयंतविरइयउ

[मल्लिणाहणिष्वाणगमणं

णिष्वाणं पत्ते अरे वरिसकोडिसहसंतरे ।
 मग्गासिरे तुहिणायरे सियएयारसिवासरे ।
 आसिणिस्सिखे जायओ तित्थयरो हयरायओ ।
 एकुणवीसमओ इमो णरूवेण व संजमो ।
 अहिसित्तो अमरायले हरिणा पंडुसिलायले ।

15

घत्ता—मल्लियमालागंधो जाणिओ ॥

इंदेण जिणो मल्ली भाणिओ ॥ ६ ॥

7

अणुअत्थं पवियप्पिओ जणणीहत्ये अप्पिओ ।
 घणडंवरघल्लियपया देवा णियवासं गया ।
 बुहमुहपोमाणं इणो वड्ढइ कालेणं जिणो ।
 जाओ जायरूवाहओ पंचवीसधणुदीहओ ।
 आउसु तस्स सहासइ वरिसहं पणपण्णासइ ।
 वरिससए वोलीणए आरूढो सुरपूणए ।
 कुणइ विवाहपवट्ठणं पेच्छइ कुंअरो पट्ठणं ।
 परिहापाणियदुग्गमं बहुदुवारकयणिग्गमं ।
 हेमघडियपायारयं पवरट्ठालयसारयं ।
 पोमरायकयमारुणं उब्भियधुयधयतोरणं ।
 हसियणिसावइकंतियं पेच्छंतो घरपंतियं ।
 सरइ पहू अवराइयं सुकयं मज्झु पुराइयं ।
 खीणं तेण विमाणयं मुक्कं अहमिदाणयं ।
 एण्ह होही किं थिरं णरजम्मे णयरं घरं ।

5

10

15

घत्ता—छत्तायारयं सिवमहिमंडलं ॥

करमि तवं परं लहमि धुवं फलं ॥ ७ ॥

५ A अस्सिणि°.

7 १ A अणुअत्थे and gloss आश्चर्यम्; T अणुअत्थं आश्चर्यम्. 2 A °धणुदेहओ. ३ A सुरथूणए. ४ AP कुमरो. ५ AP पोमरायकिरणारुणं.

13 b हयरायओ वीतरागः. 15 a अमरायले मेरौ.

7 1 a अणुअत्थं अन्वर्थम्. 2 a घणडंवर° आकाशम्. 4 a जायरूवाहओ सुवर्णाभः. 6 b सुरपूणए सुरगजे. 10 b °धुय° आन्दोलिताः. 12 a अवराइयं अपराजितं अनुत्तरविमानम्. 15 छत्तायारयं सिवमहिमंडलं छत्राकारं शिवानां सिद्धानां महिमण्डलं मोक्षस्थानम्.

ता सारस्सयभासियं
कुंभणिवस्स य तणुरुहो
इंदेणं ससहरमुहो
जयणे जाणे थक्कओ
कामेसुं सुविरत्तओ
जम्मदिणे णक्खत्तए
णिववरंतिस्सयइए जुओ
सायण्हे सुतवे थिओ
थित्तं पच्चक्खाणयं
विहिं दिवसेहिं गणहिं सो
णिण्णेहो णीसंगओ
णंदिसेणवरंइणा
भुत्तं तणुणिव्वाहणं

सोऊणं सुइमीसियं ।
तरुणीणं विवरंमुहो ।
णहविओ दिक्खासंमुहो ।
कुवलयकुमुयमियंकओ ।
सरयवणं संपत्तओ ।
पक्खे तम्मि पउत्तए ।
मोहणिवंधाओ चुओ ।
णाणचउक्केणकिओ ।
मोत्तुं भत्तं पाणयं ।
दसदिसिवहपसरियजसो ।
मिहिलाए भिक्खं गओ ।
दिण्णं भत्तं जोइणा ।
संजमजत्तासाहणं ।

5

10

यत्ता—पुणु दिक्खावणे सुरहियपरिमले ॥

थक्कु असोयहो तलि धरणीयले ॥ ८ ॥

15

दिणि छक्के विच्छिण्णए
हुउ देवाण वि देवओ
रिसिविज्जाहरसंसिओ
समवसरणि आसीणओ
जीवमजीवं आसवं
बंधं मोक्खं भासए
थवइ तस्स णिसुणियइणुणी

भिण्णे मिच्छादुण्णए ।
लद्धो खाइयभावओ ।
इंदपडिंदणमंसिओ ।
अरिसुयणे वि समाणओ ।
संवरणिज्जरणं तवं ।
लोयं धम्मविसेसए ।
अट्टवीस जाया गणी ।

5

8 १ A सुयमीसियं. २ A °तिसइए; P °तिसइएण. ३ P वेत्तुं. ४ A मोत्तं. P ५ राइणो.
६ A भिक्खं; P भक्खं. ७ जोइणो.

9 P adds after this: पूसकिण्हकीयए तओ, पंचसु णाणुप्पणओ. २ A अरिसयणे;
P अरिसयणा.

8 1 a सारस्सय° लौकान्तिकाः; b सुइमीसियं आगमयुक्तम्. 2 b विवरंमुहो पराङ्मुखः.
4 a जयणे जयननाम्नि; b कुवलय° भूमण्डलम्.

9 1 a दिणि छक्के पारणानन्तरम्; तृतीये दिने पारणं जातं तदनन्तरं द्वितीयं पारणं न जात-
मित्यर्थः.

LXVII.9.8]

पुष्कयंतविरइयउ

[मल्लिणाहणिव्वाणंगमणं

सयइं पंचपण्णासइं
एकुणतीससहासइं

पुव्वधराहं णिरासइं ।
सिक्खुयाहं मलणासइं ।

घत्ता—दुसहसदुसयइं सावहि हयकलि ॥
तहिं जेतिय ते तेत्तिय केवलि ॥ ९ ॥

10

10

चउदहसय वाईसहं
णवसय दोणि सहासइं
मणजाणहं सत्तारह
पंचावणसहासइं
सावयलक्खु अहीणउं
सुर असंख उम्मोहिवि
भवसमुदतडपाविण
पंचसहासहिं जुत्तओ
संमेण सिरहयणहे
भरणीरिक्खे मुक्कओ

विकिरियहं वि रिसीसहं ।
कुच्छियणयविद्धंसइं ।
सयपण्णास समीरह ।
विरइहिं मुक्कसवासइं ।
सावईहिं तं तिउणउं ।
पसु ससंख संबोहिवि ।
माससेसथियजीविण ।
रिसिहिं णाहु तमचत्तओ ।
फग्गुणि सियपंचमियहे ।
अट्टमपुहईहि थक्कओ ।

5

10

घत्ता—हरउ भयंकरं भवविभमदुहं ॥
मल्लिमुणीसेरो देउ सुहं महं ॥ १० ॥

11

मल्लित्थसंताणे कयपडिवक्खवहं
बुहयणसुइसुहयरणं णिसुणह चक्किहं ।
जंबूदीवसुरोयलि पुव्वविदेहवरे
विउलि सुकच्छाजणवइ सिरिहरि सिरिणयरे ।
तडिकरालअसिधारातासियसयलखलो
पयपालो पुहईसो पोसियपुहइयलो ।

३ A सिक्खुवाह; P भिक्खुवाह. ४ AP तहिं हुय जेतिय तेत्तिय.

10 १ A पण्णावण्ण°. २ A मुक्कसवासइं; P मुक्कभवासइं. ३ A संमोहिवि. ४ AP माससेस थिइ जीविण. ५ AP °पुहविहि. ६ AP महं सुहं.

11 १ A °सुहजणणी; P °सुहजाणण. २ A सुरालए. ३ A विदेहि वरे.

10 साव हि अवधिज्ञानसहिताः.

10 ३ b समीरह प्रतिपादय, कथय त्वम्. 5 a अहीणउं परिपूर्णमेकलक्षम्; b तिउणउं त्रिगुणम्. 9 a सिरहयणहे मस्तकेन हतनभसि. 12 देउ ददातु.

11 2 ° सुइसुहयरणं श्रुतिसुखकारकम्. 3 °सुरायलि मेरौ. 5 तडिकराल° विद्युता रौद्रः.

णिसिसमप ददुणं उक्कं ण्हल्लसियं
 सियेगुत्तस्स समीवे सुकियं तेण कियं ।
 वारहविहतवचरणं इदियमयहरणं
 मुक्काहारसरीरं सल्लेहणमरणं । 10
 जायउ अच्चुयकप्पे अमरो मरिऊणं
 सग्गसिहरभवणाओ पुणु ओयरिऊणं ।
 इह भरहे कासीए वाणारसिणाहो
 आइदेवकुलतिलओ पडु पंकयणाहो ।
 मज्जे खामा सामा रामा तस्स सई 15
 जाओ देवो पोमो ताणं सुद्धमई ।
 तीसवरिससईसउ धणुवावीसतणु
 णयसंणिहियणरोहो पडु णं चरममणु ।
 गंगासिधूणविओ साहियमहियमरो
 णिहिरयणालंकारो णवमो चक्कहरो । 20
 घत्ता—पुहईसुंदरीपमुहउ धीयउ ॥
 अट्ट वि सिद्धुउ सुट्टु विणीयउ ॥ ११ ॥

12

णेहे णिउत्ताण विण्णाणजुत्ताण	दिण्णाउ ताओ सुकेयस्स पुत्ताण ।
णिच्छिज्जमाणेण दीहेण कालेण	रज्जं करंतेण भूचक्कवालेण ।
देवेण सव्वावणीरिद्धिरिद्धेण	दिट्ठो घणो खे पणट्ठो खणद्धेण ।
कम्मरिचारित्ततत्ती कया जाम	दुब्भंतिणा मंतिणा जंपियं ताम ।
जायंति भूयाण संजोयभावेण	जीवा ण वज्झंति पुण्णेण पावेण । 5
दिक्खाइ भिक्खाइ किं होउ हे राय	णाहेण सो उचु भो बुद्ध णिण्णाय ।
जं णैत्थि णो तस्स उप्पत्तिसंताणु	णो जम्मु णो कम्मु णो कस्सं णिव्वाणु ।
कूराण कउलाण कंकालंविधाण	कीलालमत्ताण कंतारयंथाण ।

४ A उक्कं उल्लसियं. ५ A रामा सामा तस्स. ६ A सहसाऊ. ७ A सिद्धउ.

12 १ A दिण्णाउ ता ताउ. AP सुकेउस्स. ३ A पिच्छिज्जमाणेण. ४ A खं पणट्ठो. ५ A अत्थि. ६ P धम्मणिग्वाणु. ७ A कंकालगिद्धाण.

7 ण हल्लसियं गगनात् च्युताम्. 14 पंकयणाहो पद्मनाभः. 15 रामा रामानाम्नी. 16 पोमो पद्मनामा चक्री. 18 ण य सं णि हियं न्याये स्थापितः.

12 1 a णेहे णिउत्ताण स्नेहयुक्तानाम्; b ताओ ता अष्टापि पुत्रीः. 2 a णिच्छिज्जमाणेण निश्छिद्यमानेन गच्छता. 3 b घणो मेघः. 4 a कम्मरिचारित्ततत्ती कर्मशतुर्जनस्तस्य चारित्र्य तत्ति-
 श्रिन्ता; b दुब्भंतिणा दुष्टभ्रान्तिना चार्वाकमतानुसारिणा. 5 a भूयाण भूतानां पृथ्वादीनाम्. 7 a जं
 णत्थि यद्वस्तु खपुष्पादिकं नास्ति. 8 b कीलालमत्ताण मयमत्तानाम्; कंतारयंथाण स्त्रीस्तान्धानां
 भायोरमणान्धानाम्.

सुत्तेण किं मज्झु किं बंधुणेहेण
एवं पवोत्तुण तच्चाइं णाऊण
सूरिस्स तिव्वं समाहीइ गुत्तस्स
सोमो व्व सोमेण णिम्मुकपोमेण
संहुं इसी जायया णिक्कसाएण
खीणां तवेणं खरं णिक्कलत्तेण

साहामि सोक्खं धुवं एण देहेण ।
पुत्तस्स भूमि असेसं पि दाऊण । 10
काउं तवं पायमूले सुजुत्तस्स ।
राया सुक्केऊं वि अण्णे वि पोमेण ।
णिहोहणिम्मोहिणा णिव्विसाएण ।
मोक्खं गया संठिया णिक्कलत्तेण ।

घत्ता—एत्थइ तित्थइ जे हयवइरिणो ॥

15

जाया भाणिमो ते हरिसीरिणो ॥ १२ ॥

13

ससहरधवलहरे धणरिद्धे
मंदरधीरो वीरो राया
एए किर दुम्मइपइरिक्का
लगा ते ण हु पिउणो चित्ते
लक्खिंयतच्चे रक्खियजीवे
धम्मणाहत्तित्थे हयमारा
णो समियं णियचित्तं कुद्धं
जइ वयवेल्लिहलं पावामो
एम भरंतो णिग्गयप्राणो
पढमे कप्पे पिहुल्लविमाणे
पिसुणंमहंतो ता संसारे
उत्तरसेढीमंदिरणामे
जाओ धरणीवइ खयरिंदो

इह भरहे साकेयपसिद्धे ।
पुत्ता रामविरामा जाया ।
पिसुणमंतिवयणेण विमुक्का ।
भाउं वि णिहियउ जुवराइत्ते ।
गुरुणो सिरिसिवगुत्तसमीवे । 5
ते पावइया रायकुमारा ।
अणुजाएण णियाणं वद्धं ।
तां तं खलमंति णिहणामो ।
अणसणेण जाओ गिब्बाणो ।
जेट्ठो वि हु तत्थेय विमाणे । 10
अणुहविऊणं दुक्खपयारे ।
णयरे कामिणिकामियकामे ।
बलिवलणासो णाम बल्लिंदो ।

घत्ता—चंडा राइणो असिणा दंडिया ॥

तेण तिखंडिया मेइणि मंडिया ॥ १३ ॥

15

८ AP साहम्मि. ९ P सोमो ण. १० A सुक्केऊविइण्णेण. ११ A सुद्धं इसी जायओ; P सक्कं इसी जायया. १२ A खीणं तवेणं.

13 १ P साकेयए पसिद्धे. २ A रामविराम विजाया. ३ A भाऊ णिहिओ. ४ A लक्खियचित्ते. ५ A तो. ६ AP °पाणो. ७ AP °विवाणे. ८ P तत्थेअ समाणे; K records: तत्थेअ समाणे इति पाठे पूजासहिते. ९ P पिसुणु. १० A णरिंदो.

9 a सुत्तेण आगमेन चार्वाकादीनाम्. 12 सोमो व्व सोमेण चन्द्रवत्सौम्येन; णिम्मुकपोमेण मुक्तलक्ष्मीकेण. 13 संहुं सार्धम्. 14 a णिक्कलत्तेण स्त्रीरहितेन; b णिक्कलत्तेण निःशरीत्वेन.

13 3 a °पइरिक्का प्रचुराः; b पिसुणं मन्त्रिनामेदम्. 7 a अणुजाएण लघुभ्रात्रा विरामेण. 11 b दुक्खपयारे दुःखप्रकारान्. 13 b बलिवलणासो बलिष्ठानां बलनाशकः.

पथंतरए	सिरिसुंदरए ।	
खेत्तविचित्ते	भारहखेत्ते ।	
कासीदेसे	सज्जनवासे ।	
बहुगुणरासी	वाणारासी ।	
उण्णयहम्मा	णयरी रम्मा ।	5
पडिभडमल्लो	अग्गिसिंहिल्लो ।	
सत्तिसहाओ	तस्सि राओ ।	
सिसुहंसगई	अवराइय ई ।	
णं पच्चक्खा	कयरयसोक्खा ।	
अलिकेसवई	थी केसवई ।	10
वीया सरसा	पियघरसरसा ।	
विस्सुयणामो	जो चिररामो ।	
कयजिणसेवो	आयउ देवो ।	
थक्को गब्भे	रवि व सियब्भे ।	
जाओ तीए	पढमसईए ।	15
रामियरईए	केसवईए ।	
अवरो हुओ	वम्महरूओ ।	

घत्ता—लीलागामिणो णाइ मरालया ॥

णवजोवणसिरिं पत्ता बालया ॥ १४ ॥

तहिं पहिल्लओ णंदिमित्तओ	वीयओ वि णामेण दत्तओ ।
खरपयावभरतसियवासवा	वे वि ते णिवा सीरिकेसवा ।
वे वि सिद्धहरिरहविहंगया	वे वि कासकज्जलणिहंगया ।

14 १ A गिरिसुंदरए. २ P खेत्ति विचित्ते. ३ A गुणवासी. ४ A उगयहामा. ५ AP आओ.

15 १ A हुवा.

14 2 a खेत्तविचित्ते धान्यक्षेत्रैः विचित्ते. 6 b अग्गिसिंहिल्लो अग्निशिखः. 8 b ई लक्ष्मीः प्रत्यक्षा. 9 b कयरयसोक्खा कृतरतिसौख्या. 10 a अलिकेसवई भ्रमरसमानकृष्णकेशयुक्ता; b केसवई केशवतीनाम्नी. 11 b पियघरसरसा भर्तृगृहतडागलक्ष्मीः. 15 b पढमसईए अपराजितायाम्.

15 3 a सिद्धहरिरहविहंगया सिद्धा सिंहस्थवाहिनी विद्या बलस्य, गरुडस्थवाहिनी कृष्णस्य; b कास^० क्षेत्रपुष्पम्.

LXVII.15.4]

पुष्पयंतविरइयउ

[गंदिमित्तदत्तयवल्लिपुराणं]

विहिं मि अत्थि महिपंसुपिंजरो
मग्गिओ ये सो रायराइणा
अट्टहासहिमरासिवण्णओ
दूयवयणविहिवड्ढिओ कली
चारु अमरकंतरावासिणा
वद्धणेहरसमुणियसाउणा
सहिय वे वि वंधू वि णिग्गया
जाययं रणं वलियसंमुहा
चूरिया रहा दारिया हरी
णाच्चिया णहे अमरसुंदरी
अंतरे भडो संठिओ हरी

खीरसायरो णाम कुंजरो ।
धीरवइरिसंतावदाइणा ।
तेहिं तस्स सो णेय दिण्णओ ।
सह चमूइ आयेंउ णिवो वली ।
दाहिणिह्लसेदीखगीसिणा ।
माउलेण केसवइभाउणा ।
सह वलेण समराइरं गया ।
सीरिणा हया वइरितणुरुहा ।
लूरिया धया मारिया करी ।
वद्धमच्छरो धाइओ अरी ।
तेण दौंछिओ खयरकेसरी ।

10

घत्ता—दोहिं मि जं कयं विज्जापहरणं ॥

15

को तं वण्णए बहुरुवं रणं ॥ १५ ॥

16

जं दिणयरविंबु व विप्फुरिउ
सुहडत्तदीउ णं संचरिउ
हुउ वइरि तेण मारिउ तुमुलि
इह एव एहु थिउ गंपि जहिं
तहिं अवसरि सीलु परिग्गहिउं
संभूयजिणेसरु सेवियउ
सहियइं बावीसपरीसहइं
अणयार महाकेवल्लिपवरु
ससहावें तिहुवणसिहरु णिउ
सो बुद्ध सिद्ध णिद्धयरउ

पडिक्खें चक्कु मुक्कु तुरिउ ।
तं दत्तएण हत्थे धरिउ ।
गउ णिवडिउ सत्तमधरणियलि ।
महि भुंजिवि कणहु वि गयेंउ तहिं ।
हलिणा हियउल्लं णिग्गहिउं ।
तवतावें अप्पउ तावियउ ।
महियइं चउकम्मइं दुम्महइं ।
जायउ कालेण अजरु अमरु ।
वीयउ परमेट्ठि हवेवि ठिउ ।
धुवकेवलदंसणणाणमउ ।

10

२ AP वि. ३ AP वीर°. ४ AP आइओ. ५ A दाहिणल्ल°. ६ A दुच्छिओ.

16 १ A पडिक्खें. २ AP तेण वइरि. ३ A इह एम गंपि थिउ एहु जहिं. ४ A जाम तहिं; P तेम तहिं. ५ AP तवभावें. ६ A दुम्मयइं. ७ AP धुउ.

4 a °पंसु पिंजरो धूलिधूसरः 5 a रायराइणा प्रतिवासुदेवेन. 8 a अमरकंतरा° नगरस्य नामेदम्. 10 b समराइरं संग्रामाङ्गणम्. 14 b दौंछिओ भर्त्सितः. 15 a विज्जापहरणं विद्याभिः संग्रामः.

16 1 पडिक्खें शत्रुणा. 7 चउकम्मइं चत्वारि घातिकर्माणि. 8 a अणयार मुण्ड-केवली. 9 b परमेट्ठि सिद्धः.

सत्तसट्टिमो संधि]

महापुराण

[LXVII.16.13

मयरद्धयचावसमुल्ललियं

णिसियं संहिदु आवलियं ।

घत्ता—भरहणमंसिउ महं देहाणियं ॥

सुकुसुमयंतउ कुसुमसराणियं ॥ १६ ॥

इय महापुराणे तिसट्टिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणए
महाकइपुप्फयंतविरइए महाभव्वभरहाणुमणिणए महाकव्वे
मल्लिणहणपउमचक्किणंदिमित्तदत्तयवल्लिपुराणं णाम
सत्तसट्टिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६७ ॥

८ A णिसि पासिउ छिदिउ आवडियं. ९ A महं. १० A मल्लिणाहणिव्वाणगमणं णाम सत्तसत्तिमो.

11 b णि सि यं तीक्ष्णाम् ; आ ष लि यं कामवाणपंक्तिमित्यर्थः. 12 दे हा णि यं देहानीतामै. 13 सु कु सु म-
यं त उ सुष्ठु कुन्दवत्कान्तिः; कु सु म स रा णि यं पुष्पवाणमयीम् .

LXVIII

जो तित्थंकर वीसमउ वीसु विसयविसवेयणिवारणि ॥
जोईसर जोईहि णमिउ जो बोहित्थु भवणवतारणि ॥ ध्रुवकं ॥

1

जो दिव्ववाणिगंगापवाहु	जो रोसहुयासणवारिवाहु ।
जो मोहमहाघणगंधवाहु	जो मोक्खणयरव्हसत्थवाहु ।
तणुगंधे जो समु चंदणासु	पउणइ जो तेपं चंदणासु । 5
जो पणमिउ रामे लक्खणेण	धम्मणेण अहिंसालक्खणेण ।
जणु जेण णिहिउ सग्गापवग्गि	जो सरिसच्चित्तु रिउवंधुवग्गि ।
जे मिच्छतुच्छधीरंगरत्त	दप्पिट्टु दुड्ड तिड्डागरत्त ।
जे घुम्मिरच्छ पीयासवेण	जे वद्धा गुरुकम्मासवेण ।
जे कयलालस मासासणेण	जे विरहिय परहियसासणेण । 10
जे णारिहिं वसं आया रएण	ते मुक्क जासु आयारएण ।
सुद्धोयणि सुरगुरु कविल भीम	वयणेण विणिज्जिय जेण भीम ।
तिहुयणि ण कोइ दीसइ समाणु	सण्णाणु जासु आयासमाणु ।
णिच्चलपरिपालियसुव्वयासु	पणवेप्पिणु तंहु मुणिसुव्वयासु ।

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:

चञ्चच्चन्द्रमरीचिचञ्चुरचुराचातुर्यचक्रोचिता
चञ्चन्ती विचटच्चमत्कृतिकवि प्रोद्दामकाव्यक्रियाम् ।
अञ्चती त्रिजगन्ति कोमलतया बान्धुर्यधुर्या रसेः
खण्डस्यैव महाकवेः सभरतान्नित्यं कृतिः शोभते ॥ १ ॥

P reads अर्चन्ती; A reads तृजगन्ति; and P त्रिजगन्ति in the third line; and AP read सभरता in the fourth line.

1 १ AP णविउ. २ A °वहे सत्थ°. ३ AP पणविउ. ४ AP जो. ५ AP घुम्मिरच्छि. ६ AP add after this: जे विरहिय (P रहिय) सया वि आयारएण. ७ A वसु जाया. ८ A जे मुक्क. ९ AP add after this: तेलोइयसुद्धायारएण. १० P तुहु.

1 1 वी सु वीनामीशो गरुडः; °वे य° वेग आतङ्को वा. २ बो हि त्थु नौः. 3 a दिव्व वा णि-
गंगा पवा हु दिव्यवाण्येव गङ्गाप्रवाहो यस्य; b °वारि वा हु मेघः. 4 a °गंध वा हु वायुः; b °वह° मार्गः.
5 b चंदणासु चन्द्राभिभवः, चन्द्रतिरस्कारं जनयतीत्यर्थः. 8 a मिच्छतुच्छधीरंगरत्त ये मिथ्या च
तुच्छधीरागरत्तास्ते यस्य भगवत आचारेण मुक्ताः; b तिड्डागरत्त तृष्णाविघाताः. 9 a घुम्मिरच्छ घूर्णित-
नेत्राः पीतमद्येन. 10 b परहियसासणेण परं यद्धितं तदर्थं शासनं, जैनमतमित्यर्थः. 11 a रएण
रत्या; b आयारएण अनुष्ठानेन. 12 a सुद्धोयणि सौगतः; सुरगुरु बृहस्पतिश्चार्वाकः; b वयणेण
ब्रह्मणेन. 13 b सण्णाणु सम्यग्ज्ञानम्; आयासमाणु आकाशप्रमाणम्, अनन्तमित्यर्थः.

यत्ता—तहु जि कहंतरु वज्जरमि जेण विमुच्चमि दुग्गइदुक्खहु ॥ 15
अट्ट वि कम्मइं णिट्ठविवि देहु मुण्णिणु गच्छमि मोक्खहु ॥ १ ॥

2

एत्थेव य कयकूरारिकंप
तहिं असिजलधारइ हरियछाउ
सो एकहिं दिणि उज्जाणु पत्तु
अणगार णाणि परमत्थसवणु
सत्तंगसंगु सुइ णिहिउ रज्जु
तत्तउं तउ सहं बहुपत्थिवेहिं
होइवि एयारहअंगधारि
तणुं चाएं मुउ हुउ प्राणइंदु
तहु आउ वीससायरइं तेत्थु
सियलेसु चित्तपाडिचारवंतु
णीससइ देउ दहमासएहिं

भरहंसदेसि पुरि अत्थि चंप ।
जगु जेण कियउ हरिवम्मराउ ।
दिट्ठउ अणंतवीरिउ विरत्तु ।
वंदेप्पिणु णिसुणिवि धम्मसवणु ।
अप्पणु पुणु कियउं परलोयकज्जु । 5
णिमंगंथमग्गपत्थियसिवेहिं ।
अरहंतपुण्णपव्वभारकारि ।
हरिवम्म सुकंतिइ जित्तचंदु ।
तणु भणु विहत्थि पुणु तिउणु हत्थु ।
अवहीइ णियइ पंचमधरंतु । 10
पुणु वीसहिं वरिससहसगएहिं ।

यत्ता—देउ मणेण जि आहरइ सुहमइं पोग्गलाइं रसरिद्धइं ॥
अयणमेत्तु जीविउ थियउ पयइइं जायइं कालहु चिंधइं ॥ २ ॥

3

ता तहु चरित्तु णिच्चप्फलेण
इह भरहि मगहरायं गिहि दित्तु
जिणपायपोमजुयरेणुलित्तु
अप्पडिमसत्ति णं सिद्धमंतु
एयहं णंदणु जिणु सोक्खहेउ
भो धणय धणय कल्लणमित्त

धणयहु भासिउ आहंडलेण ।
पुरि वसइ राउ णामे सुमित्तु ।
हरिवंसकेउ कासवसुगोत्तु ।
किं वण्णमि सोमाएविकंतु ।
होही प्राणयचुउ देवदेउ । 5
एयहं दोहं मि करि पुरि विचित्त ।

2 १ AP कयउ. २ P हरिवम्म. ३ A तणु चइवि मुउ. ४ AP पाणइंदु. ५ A वाससहा-
एहिं; P वाससहसगएहिं.

3 १ AP णिच्चफलेण. २ A रायगिहु. ३ AP पाणयचुउ.

2 2 a हरियछाउ हतमाहात्म्यः. 4 a परमत्थसवणु परमार्थेन श्रमणः. 5 a सत्तंगसंगु
सत्ताङ्गैः सह; सुइ पुत्रे. 9 b विहत्थिपुणु तिउणु हत्थु वितस्तियुक्तास्त्रयो हस्ताः. 10 a पडि यारं
मनःप्रवीचारः; b पंचमधरंतु पञ्चमनरकपर्यन्तम्. 13 अयणमेत्तु षण्मासान्; कालहु मरणस्य.

3 1 a णिच्चफलेण निश्चपलेन. 2 a दित्तु दीप्तिमान्. 4 a अप्पडिमसत्ति अप्रतिम-
शक्तिः.

ता रइय णयरि दविणाहिवेण   द्विप्पंतं तव्वणिज्जे णवेण ।
 पासायपंतिरहचच्चरेहिं   गयणंयललग्गवरगोउरेहिं ।
 सरिसरणंदणवणजिणघरेहिं   राक्खिज्जंती णिर्यक्किंकरेहिं ।

घत्ता—तहिं सँउहहु सत्तमि तलि घणथणमंडलहारविलंबिणि ॥ 10
 सुहु सोवंती सयणयलि पेच्छइ सिविणय रायणियंबिणि ॥ ३ ॥

4

मत्तसिंधुरं   सियधुरंधरं ।
 हरिणराययं   लच्छिकाययं ।
 फुल्लदामयं   दिट्टिकामयं ।
 चंदविंबयं   उययतंबयं ।
 चंडकिरणयं   मीणमिहुणयं ।
 कुंभजुयलं   दलियकमलयं ।
 कमलवासयं   सुरहिवासयं ।
 अमयमाणिहिं   अमरवारिहिं ।
 सीहभूसणं   दिव्वमासणं ।
 सिहरसुंदरं   इंदमंदिरं ।
 धुयधयालयं   विसहरालयं ।
 णिहियंतिमिरयं   रयणणियरयं ।
 कविलचलसिहं   जलियहुयवहं ।

5

10

घत्ता—इय जोइवि सिविणय सइइ सुत्तविबुद्धइ भासिउं दइयहु ॥
 तेण वि तं तैहि अक्खियउं जं फलु होसइ पुव्वविरइयहु ॥ ४ ॥ 15

5

तुह कुच्छिहि इच्छियगुणमहंति   होसइ सुउ तिहुवणणाहु कंति ।
 सुरधणधारंचिइ रायगेहि   अच्छरहिं पसाहिइ देविदेहि ।

४ P तवणिज्जे तवेण. ५ P °यले लग्ग°. ६ P णिवक्किंकरेहि. ७ AP सउहहि.

4 १ A लच्छिकामयं. २ A धरियकमलयं. ३ A सीहभूसियं. ४ A विहिय°; P विह्य°. ५ A तहु.

5 १ A जिण.

7 b तवणिज्जे सुवर्णेन. 11 रायणियंबिणि सोमादेवी.

4 1 b सियधुरंधरं श्वेतवृषभम्. 2 b लच्छिकाययं लक्ष्मीमूर्तिम्. 6 b दलिय° विकसितम्. 7 a कमलवासयं पद्मसरः. 6 b अमरवारिहिं क्षीरसमुद्रम्. 15 a पुव्वविरइयहु पूर्वोपाजितपुण्यस्य.

5 1 b कंति हे कान्ते भार्ये;.

सावणतमवीयहि सवणरिक्खि
देविइ दिट्ठउ समुहारविदि
हरिवम्मु राउ जो प्राणइंदु
आयउ वंदइ सयमेव इंदु
गइ मल्लिदेवि हयमोहजालि
उप्पण्णउ णिउ सक्केण तेत्थु
अहिंसिचिउ पंडुसिलायलगि
आणंदं णच्चिउ कुलिसपाणि
सुव्वउ मुणिसुव्वउ भणिवि णाहु

पंडुरु करि आयउ अंतरिक्खि ।
पइसंतु संतु रयणिहि अणिदि ।
सइगम्भवासि थिउ सो जिणिंदु । 5
किर कवणु गहणु तहिं सूरचंदु ।
चउपण्णलक्खवरिसंतैरालि ।
तं मेरूमहागिरिसिहरु जेत्यु ।
धेरु आणिउ णिहिउ समाउअग्गि ।
तहु वयणविणिग्गय दिव्ववाणि । 10
गउ णिययणिवासहु तियसणाहु ।

घत्ता—वड्ढइ देउ लहंतु पय लक्खणवंतु जणंतु सुहं जणि ॥
सालंकारु कंतिई सहिउ कव्वविवेउ णाइ वरकइयणि ॥ ५ ॥

6

पहु वीससरासणमियसरीरु
परिणयमऊरवरकंठवण्णु
सत्तद्ववरिससहसाइं जाम
दहपंचसहासदहं धरित्ति
आहारु ण गेण्हइ णेय चारु
करि पुव्वतालपुरि आसि राउ
बंभणहं दिंतु मणिक्कणयदाणु
सुंयरइ सल्लइपल्लवदलाइं
सुंयरइ करिणीकरलालियाइं
सुंयरइ सिसुमयगलकीलियाइं

पियवयणभासि गंभीरु धीरु ।
दहदहदहसहससमाउ वण्णु ।
थिउ किं पि बालकीलाइ ताम ।
भुंजिवि जोइवि करिवरहु वित्ति । 5
पइ णरविंदहु वज्जरइ चारु ।
कुच्छियमइ जणियकुपत्तभाउ ।
मुउ काणणि हुउ गउ गलियदाणु ।
सुंयरइ सीयलसरिसरजलाइं ।
गिरिगेरुययउद्धूलियाइं ।
करतालवट्ठहिंदोलियाइं । 10

घत्ता—एवं कहेप्पिणु मुक्कु गउ गउ सो विंझहु कहिं मि सइच्छइ ॥
अग्गइ सयणहं परियणहं णरणाहेण पबोल्लिउ पच्छइ ॥ ६ ॥

२ AP पाणइंदु. ३ P सो थिउ. ४ AP add after this: वइसाहमासि पहु कसणपक्खि, दहमइ दिणि ससि थिइ सवणरिक्खि. ५ P धरि. ६ A कंतिसहिउ.

6 १ AP सत्तद्वसहसवरिसाइं.

10 b समाउअग्गि स्वमातुरग्गे. 11 b तहु वयणविणिग्गय दिव्ववाणि इन्द्रस्य मुखाद् दिव्यवाणी निर्गता तथा नाम कृतं गृहीतं सुव्रतः मुनिसुव्रत इति. 14 कव्वविवेउ काव्यविवेकः.

6 2 a परिणयं तरुणः; b दहेत्याहि त्रिशत्सहस्रसममायुः प्राप्तः. 5 a चारु तृणकवलम्; b चारु शोभनम्. 8 a सुंयरइ स्मरति.

जहिं णरणाह वि होंति गय
 तहिं किं किज्जइ सिरिधरणु
 किंज्जइ काणणि पइसरिवि
 सुररिसिहिं वि सो तहिं संथविउ
 विजयहु रज्जु समणियउ
 गउ सिवियइ अवराइयइ
 ओइणणउ जिणु नीलवणि
 वइसाहइ दसमीदियहि
 सवणि सहासें सहं णिवहं
 छट्ठववासें तवु गहिउं
 भिक्खहि मुणि गउ रायगिहु
 वसहसेणरायस्स धरि
 जं पासुययरु लद्धु जिह
 भुंजिवि पुणु तेत्थाउ गउ
 खरतवतावे तत्ताहो
 णव झीणइं णिममच्छरइं
 आयउ पुणु तं तरुगहणु
 दिक्खारिक्खि पक्खि कहिए
 णवमीदिणि चंपयहु तलि
 पोसहजुयलें गलियमलु
 केवलविमलु अणंतयरु

कालेण हय ।
 जिणतवचरणु ।
 थिरं मणु धरिवि ।
 सक्के ण्हविउ ।
 तिणु कंपियउं ।
 सुविराइयइ ।
 तरुवेल्लिघणि ।
 णिच्चंदवहि ।
 जगवंधवहं ।
 अमरहिं महिउ ।
 विच्छिण्णछिहु ।
 थिउ पुण्णभरि ।
 तं भोज्जु तिह ।
 कयसुहिंविजउं ।
 सुविरत्ताहो ।
 संवच्छरइं ।
 वम्महमहणु ।
 मासें सहिए ।
 थिउ धरणियलि ।
 हयउ सयलु ।
 सुरखोहयरु ।

5

10

15

20

घत्ता—कोमलकरयलघेत्तियहिं कुसुमहिं चित्तलंतु गयणंगणु ॥

णं चित्तवडु पसारियउ जलि थलि महियलि माइ ण सुरयणु ॥ ७ ॥

सहसकखें विरइउ समवसरणु

उवविट्ठु भडारउ तजगसरणु ।

चरु अचरु असेसु वि जणहु कहइ

तहिं पसु वि चारु चारित्तु वहइ ।

7 AP कीरइ. २ A काणणु. ३ AP मणु थिरु. ४ AP कणियउ. ५ A रुइराइयइ; K omits सुविराइयइ. ६ AP उवइण्णउ. ७ A णिच्चंदवहि. ८ A सवणसहासे. ९ A विच्छिण्णछिहु. १० A सुहविजयो. ११ तत्तयहो. १२ A सुविरत्तयहो. १३ AP वल्लियहिं. १४ AP चित्तवट्ठु. १५ AP णहयलि.

7 5 b तिणु कं पियउं तृणवत्संकल्पितम्. 7 a ओइण्णउ अवतीर्णः. 8 b णिच्चंदवहि निर्गतश्चन्द्रपथो यत्र. 9 a सवणि श्रवणनक्षत्रे. 11 b विच्छिण्णछिहु गतस्पृहः. 13 a पासुययरु प्रासुकतरम्. 14 b कयसुहिविजउ सुहदां कृतविजयः. 15 b सुविरत्ताहो सुविरत्तस्य. 17 b वम्महमहणु काममथकः. 18 a दिक्खारिक्खि श्रवणनक्षत्रे. 21 a अणंतयरु अनन्तानन्तम्. 22 चित्तलंतु चित्रयन्. 23 चित्तवडु चित्रपटः.

जाया देवहु रिसिवित्तिअरुह
दहदोअंगइं रिसि जे धरंति
सिक्खुयहं सहासइं एकवीस
वइकिरियहं दुसहस दोसयाइं
णियणयविद्धंसियपरमयाहं
पणदहसय पुणु मणपज्जयाहं
पण्णाससहासइं संजईहिं
मंदिरवयणारिहिं तिण्णि लवख
हिंडेप्पिणु एव महीयलंति
फग्गुणतमदसमिहिं सवणजोइ
रिसिसहसं सहुं संमेयकुहरि

अट्टारह गणहर मल्लिपमुह ।
पंचसयइं ताहं वि वज्जरंति ।
तेत्तिय केवलि ओहीविहीस । 5
भुवणंतपसिद्धिहि संगयाइं ।
वाइहिं वारहसय संजयाहं ।
णासियसुप्पयरिउसंपयाहं ।
सावयह लक्खु हयदुम्मईहिं ।
सुर तिरिय असंख निरुद्धसंख । 10
मासाउसेसि थिइ जीवियंति ।
णिसि पच्छिमसंझहिं मुक्ककाइ ।
सिद्धउ थिउ जाइवि तिजगसिहरि ।

घत्ता—अरसु अगंधु अवणमउ फाससद्वज्जिउ गयरूवउ ॥

मुणिसुव्वउ महुं दय करउ सुद्धु सिद्धु हुउ णाणसहावउ ॥ ८ ॥ 15

9

णिव्वुइ सुव्वइ जो णिज्जियारि
हरिसेणु णाम तहु तणउं चरिउं
वरभारहवरिसि अणंततिथि
णरपुरवरि णाहु णराहिरामु
सुविसालविमोणि विमाणसारि
इह खेत्ति भोयपुरि दीहवाहु
तहु देवि किसोयरि सुद्धसील
एयहं सो सुरु अंगरुहु जाउ
सुहलक्खणु वीसधणुप्पमाणु
गउ तेण समउं पिउ पुहइवीरु

इह जायउ महिवइ चक्कधारि ।
णिसुणह पवित्तु पस्सिरिवि दुरिउं ।
गंथियकुं गंथवंधणवहिथि ।
तउ करिवि हरिवि कलि कोहु कामु ।
संभूयउ अमरु सणक्कुमारि । 5
इक्खाउवंसि णिउ पउमणाहु ।
अइरा एरावयगमणलील ।
हेमाहु समानुयपरिमियाउ ।
कंतीइ चंदु तेपण भाणु ।
मणहरवाणि णविवि अणंतवीरु । 10

8 १ A ओहीविमीस. २ A महि डिंडेप्पिणु इम महियलंति. ३ A सिद्धसिहरि.

9 १ A °कुं गंथिवंधण°. २ AP °विवाणि विवाण°. ३ AP पुहइवीरु.

8 3 a °अरुह योग्याः. 4 a दहदो° द्वादश. 5 b ओ ही वि ही स अव धि वि धी शाः अव-
धिज्ञानवन्तः. 8 b णा सि य सु प्प य रि उ संप या हं नाशिताः शोभनपदस्य मोक्षपदस्य रिपवो मिथ्यादर्शना-
दयः तेषां संपदः यैः 10 a मंदिरवयणारि हिं गृहस्थव्रतस्त्रीणां श्राविकाणामित्यर्थः; b निरुद्ध संख
संख्याताः. 14 ग य रू व उ मूर्तपदार्थस्वरूपरहितः.

9 3 b गंथि ए त्या दि जैनाभासग्रन्थिकानां मिथ्यादृष्टीनां कुत्सितग्रन्थस्य बन्धनं रचनं तस्माद्
बहिःस्थे बाह्ये. 7 b अइरा नामेदम्. 8 b समानुयपरिमियाउ अयुतवर्षप्रमाणायुः; समानुयं दशवर्ष-
सहस्राणि.

रिसि हूयँउ पहु पंकरुहणाहु पुत्तं आयणिणावि धम्मं साहु ।
 घत्ता—लइयइं पंचाणुव्वयइं पंचं वि इंदियाइं णियमंतं ॥
 आवेप्पिणु पुहं रज्जि थिउ पुण्णपहावें कालें जंतं ॥ ९ ॥

10

उप्पण्णउं पहरणु घरि रहंगु पविदंहु चंडु रिउदिण्णभंगु ।
 णित्तिसु तहिं जि धवलायवत्तु सिरिहरि कागणि मणि चम्मजुत्तु ।
 जणणहु केवलसिरि देहु पत्त एकहिं खणि तणपं णिसुय वत्त ।
 जाइवि जिणु वंदिवि रसियवज्ज घर आविवि विरइय चक्रपुज्ज ।
 मंदिरवइ थवइ पुरोहु अवर सेणावइ णिज्जियवीरंसमरु । 5
 करितुरयणारिरयणाइं जाइं विज्जाहरेहिं दिण्णाइं ताइं ।
 उलंघियाइं सायरजलाइं संसाहियाइं धरणीयलाइं ।
 काराविय किणरखयरसेव वसिकय अण्य गणवद्धदेव ।
 महि हिंडिवि खंडिवि वइरिमाणु आवेप्पिणु तं पुणु णिययठाणु ।
 कत्तिइ पंदीसरि सरकयंतु अहिसिचिवि अंचिवि अरुहु संतु । 10
 उववासिउ छणवासरि पसण्णु जावच्छइ णिसि णरवइ णिसण्णु ।

घत्ता—इंदणीलणीलंगण चंदविंनु ता गिलिउं विडप्पें ॥
 णहभायणयलि संणिहिउ घोट्टिउ दुद्ध व कसणें सप्पें ॥ १० ॥

11

णं ठंकिउ अलिजूहेण कमलु णं पावें सुक्किउ छइउ विमलु ।
 संणिहिय विहाएण व विवित्ति मयणाहि धोयकलहोयवत्ति ।
 चिंतइ पहु विहु गहगत्थु जेम कालें कउलेवउ हउं मि तेम ।
 लइ जामि हणमि दुक्कम्मजोणि महसेणहु ठोइवि सयलखोणि । 5
 गउ पुहइणाहु वेरगभूरि सिरिमंतसेलि सिरिणायसूरि ।

४ AP जायउ. ५ A धम्मलाहु. ६ P पंचेंदियाइं. ७ P omits पुर. ८ A जंतं काले.

10 १ A देहि. २ A °धीरसमरु.

11 १ A कलहोयपत्ति. २ A इहु. ३ AP महिसेणहु.

11 b धम्म साहु धर्ममाकर्ण्य, साधु यथा भवति तथा.

10 2 a णि त्तिसु असिः; b सिरिहरि भाण्डगारे. 4 a रसियवज्ज शब्दितवाचः.
 5 a मंदिरवइ गृहपतिः. 10 a सरकयंतु स्मरस्य कृतान्तः. 11 a छणवासरि पौर्णमास्याम्.
 12 विडप्पें राहुणा. 13 घोट्टिउं पीतम्.

11 1 a अलिजूहेण भ्रमरसमूहेण; b सुक्किउ छइउं पुण्यं स्थगितमिव. 2 a विहाएण विधात्रा; विवित्ति विशेषेण वृत्ते वर्तुले; b मयणाहि कस्तूरिका; धोयकलहोयवत्ति रूप्यमये पात्रे.
 3 a विहु चन्द्रः; गहगत्थु राहुणा ग्रस्तः.

अट्टसट्टिमो संधि]

महापुराण

[LXVIII.11.11

पणवेप्पिणु लइयउ तवोविहाणु
 तें दिण्णउं जीवदयालुएण
 विसहेवि भीमु रविकिरणताउ
 तवदंसणणाणचरित्तरिद्धि

तसथावरजीवहं अभयदाणु ।
 गिरिसिहरि सुइरु लंविउमुएण ।
 विद्धंसिवि मिच्छामोहभाउ ।
 आराहिवि गउ सव्वत्थसिद्धि ।

यत्ता—हरिसेणहु भरहाहिवहु अहमिंदत्तणु तं तहु सिद्धउं ॥ 10
 दिव्वसोक्खसंदोहयरु जं ण पुप्फदंतेहि वि लद्धउं ॥ ११ ॥

इय महापुराणे तिसट्टिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणप
 महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे मुणिसुव्वयणिव्वाणं हरिसेण-
 कहंतरं णाम अट्टसट्टिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ६८ ॥

४ P विसहेवि मुणिवरु रवि°. ५ A °णिव्वाणगमणं. ६ P adds another पुप्पिका: मुणिसुव्वय-
 जिणदसमचक्कवट्ठि हरिसेण एतच्चरियं सम्मत्तं; K gives it in the margin in second hand.

LXIX

मुणिसुव्वयजिणित्थि तोसियसुररामायणु ॥
हरिहलहरगुणथोत्तु जं जायउं रामायणु ॥ छ ॥

1

णियबुद्धिपवित्थरु णउ रहमि
णिव्वाहमि भरहम्भत्थियउं
कलिकालें सुहु गलत्थियउ
सामगि ण एक वि अत्थि महु
कइराउ सयंभु महायरिउ
चउमुहहु चयारि मुहाइं जहिं
महु एकु तं पि मुहुं खंडियउं
मइं छंदु ण लक्खणु भावियउं
बुहहियवइ जइ वि ण पइसरमि
महु खमउ भडारी विउससह

लइ तं पि किं पि एवहिं कहमि ।
परिपालमि पडिवण्णउं थियउं । 5
जणु दुज्जणु अण्णु वि दुत्थियउ ।
किर कैवण लीह चिरकैइहिं सहुं ।
सो सयंणसहासहिं परियरिउ ।
सुकइत्तणु सीसउ काइं तहिं ।
विहिणा पेसुण्णउं मंडियउं ।
अप्पउं जणि हासउ पावियउ । 10
धिदुत्तं तइ वि कव्वु करमि ।
आयण्णहु रुहुवइरायकह ।

घत्ता—सुकइपयासियमगि मणि दहमुहु वि चैमकइ ॥

रामधम्मगुणसहिं अमुहु पिसुणु कहिं दुक्कइ ॥ १ ॥

2

जिणचरणकमलभंसलें झुणिउं
सुइपेसलु कण्णविइण्णसुहु
सैइं लग्गइ चित्ति वियक्खणहु
वइदेहिसइत्तणु भूसियउं

मइं एउं गिरत्थु वि रुणुणुणुं ।
वियसावियमाणिणिडिंभमुहु ।
जसु रामहु पोरिसु लक्खणहु ।
जलविंदु व पोमपत्ति थियउं ।

1 १ P °बुद्धिह वित्थरु. २ P भरहम्भत्थियउ. ३ P कमण. ४ AP चिर कइहिं. ५ A सुयणसहासै; A सुयणसहासेहिं. ६ P सीसइ. ७ P चक्कवइ. ८ A समुहु.

2 १ AP °भमरें. २ AP एत्थु. ३ A लइ. ४ P पोमवत्ति.

1 1 °सुररामायणु सुरस्त्रीगणः स्त्रीजनो वाः 2 रामायणु रामचरितम्. 4 b पडिवण्णउं अङ्गीकृतम्. 6 b चिरकइ हिं चिरकविभिः. 7 a संयंभु महायरिउ स्वयंभूः महाचार्यः; दीहरसमास-
णालं सहदलं अथकेसरगवियं । बुहमहुयरपीयरसं संयंभुकव्वुण्णलं जयउ. 8 a चउमुहहु चतुर्मुखनाम्नः
कवेः. 9 b पेसुण्णउं मंडियउं दुर्जनत्वं कृतम्. 12 a विउससह विद्वज्जनसभा. 13 सुकइ° सुकविः
वानरश्च; दहमुहु रावणः; चमकइ विभेति. 14 रामधम्मगुणसहिं रामस्य धर्मगुणयोर्वर्णने, रामस्य
वा धर्मो धनुस्तस्य गुणो दोरस्तस्य शब्दे टङ्कारे; अमुहु पिसुणु अमुखाः खरदूषणादयः.

2 2 a कण विइण्ण सुहुं कर्णयोः वितीर्णसुखम्. 4 a वइदेहिं सीता.

मुत्ताहलवणु समुव्वहइ
जं विरइउं मंदमंदमईहिं
जं जगि पसिद्धु सीयाहरणु
जं विडसुग्गीवरायमरणु
जं लवणसमुद्धसमुत्तरणु

आसयगुणेण कव्वु वि सहइ । 5
अम्हारिसेहिं जगि जडकईहिं ।
जं अंजणेयगुणवित्थरणु ।
जं तारावइअम्भुद्धरणु ।
जं णिसियरवंसहु खयकरणु ।

घत्ता—भरहहु भत्तिभर्रासु वहरसभावजणेरुं ॥ 10
तं आहासमि जुज्झु रावणरामहु केरुं ॥ २ ॥

3

जिणचरणजुयलसंणिहियमइ
णिरु संसयसल्लिउं मज्झु मणु
किं दहमुहु सहं दहमुहहिं हुउ
जो सुम्मइ भीसणु अतुलवलु
किं अंचिउ तेण सिरेण हरु
किं तहु मरणावह रामसर
सुग्गीवपमुह णिसियासिधर
किं अज्जु वि देव विहीसणहु
छम्मासइं णिहं णेय मुयइ
किं महिससहासहिं धउ लहइ
वम्मीयवासवयणिहिं णडिउ

आउच्छइ पहु मगहाहिवइ ।
गोत्तमगणहर मुणिणाह भणु ।
किं जम्मं गरुयउ तासु सुउ ।
किं रक्खसु किं सो मणुयै खलु । 5
किं वीसणयणु किं वीसकरु ।
किं दीहर थिर सिरिरमणकर ।
किं वाणर किं ते णरपवर ।
जीविउ ण जाइ जमसासणहु ।
किं कुंभयणु घोरइ सुयइ । 10
लइ लोउ असच्चु सव्वु कहइ ।
अण्णाणु कुम्भगाकूवि पडिउ ।

घत्ता—गोत्तम पोमंचरित्तु भुवणि पविचु पयासहि ॥
जिह सिद्धत्थसुएण दिट्ठउं तिह महुं भासहि ॥ ३ ॥

५ A °समुद्धं उत्तरणु. ६ P भत्तिगरासु. ७ AP रामण°.

3 १ P किं जम्मं. २ AP सो सुम्मइ. ३ A मणुवकुल्ल ४ AP णेय णिह. ५ APT पउम°.

5 b आसयगुणेण आश्रयगुणेण स्थानमाहात्म्येन. 7 b अंजणेय° हनुमान्. 8 a विडसुग्गीवराय° वालिनरेन्द्रस्य; b तारावइ° मूलसुग्रीवः. 9 b णि सियर° राक्षसाः.

3 1 b पहु श्रेणिकः. 3 a दहमुहु रावणः किं दशमिर्मुखैर्जनितः; b जम्मं गरुयउ तासु सुउ इन्द्रजित् किं रावणाद्वर्षैर्ज्यैष्ठः. 4 b खलु स्फुटम्. 5 a तेण रावणेन. 6 a मरणावह मरणकराः; b सिरिरमण° लक्ष्मणः. 7 a णि सियासिधर तीक्ष्णखड्गधराः. 9 b सुयइ स्वपिति. 10 a धउ वृत्तिम्. 11 a वम्मीय° वाल्मीकिः; वास° व्यासः; णडिउ वञ्चितः. 12 पोमंचरित्तु रामचरितम्. 13 सिद्धत्थसुएण श्रीवीरेण.

ता इंदभूइ गंभीरझुणि
इह भरहि भवौवहारिणिलइ
मायंदगोंदगोंदलियसुइ
णिप्पीलिउच्छरसभलिलवहि
मलरहिय मलयदेसंतरइ
तहि वसइ पयावइ पयधरण
जें सत्थें जित्त सरासइ वि
जें रिद्धिइ जित्तउ सुरवइ वि
तहु रायहु णयणसुहावणिय
रूवेण सरिच्छी उव्वसिहि
सुउ चंदचूलु चंदु व उइउ

सेणियराहु कहं कहइ मुणि ।
फुल्लियकणयारवउलतिलइ ।
महमहियकलमकेयारजुइ ।
संतुट्टपुट्टपंथियणिवहि ।
रयणउरि भवणरुइहयसरइ ।
जें दंडें जित्तउं जमकरणु ।
जें बुद्धिइ जित्तउ भेसइ वि ।
जें भौएं जित्तउ रइवइ वि ।
णं वाणावलि मयणहु तणिय ।
गुणवंत कंत कंति व ससिहि ।
सिसु मंतिमित्तु तेण वि लइउ ।

5

10

घत्ता—सो विजयंकु पंसिद्धु णं ससिरवि गयणंगणि ॥

वेणिण वि सह खेलंति वद्धणेह घरपंगणि ॥ ४ ॥

तरुणीकडक्खोहविकखेवमूढाइ
णिण्णट्टदण्णिट्टुणिकिड्डुट्टुट्टीइ
णं तावसा के वि अरहंतदिकखाइ
अण्णस्मि तव्वासरे तस्मि णयरस्मि
गोत्तमवणिंदेण वइसवणघरिणीइ
विण्णाणवंतस्स संसारसारस्स
करधरियभिंंगारचुयवारिधारेण
वालेण बालालयं झ त्ति गंतूण

जोव्वणसिरीए सरीराहिरूढाइ ।
घोराण जाराण चोराण गोट्टीइ ।
ते वे वि ण चरंति रायस्स सिक्खाइ ।
णिद्धणजणे दिण्णवहुदविणणियरस्मि ।
जायस्स कलहस्स णं चारुकरिणीइ ।
सिरिदत्तणमस्स वणिवरकुमारस्स ।
णियधीय रमणीय दिण्णा कुबेरेण ।
णमिऊण जय देव देव त्ति वोत्तूण ।

4 १ AP सइ. २ A भयावहारि. ३ A °कणियार°. ४ A मायंदगोच्छ°; P मायंदगोंदि°. ५ A केयारहुए. ६ A °उच्छु°. ७ A बुद्धे. ८ P रूपं. ९ P omits पंसिद्धु.

5 १ A कडक्खेवविकखोह°; P °कडक्खोहविकखेय° २ A °बुद्धीइ. ३ AP ता वासरे. ४ A णविऊण.

4 2 a भवावहारिणिलइ सर्वज्ञस्थानभूते. 3 a मायंदगोंद° आम्रवृक्षसमूहः; °गोंदलियसुइ° शब्दितशुके. 5 a °उच्छरस° इक्षुरसः. 5 b भवणरुइहयसरइ सौधशोभाभिर्हिता तिरस्कृता शरत्काल-शोभा यस्मिन्. 7 a सत्थें शास्त्रेण; b भेसइ बृहस्पतिः. 8 b रइवइ मदनः. 11 a चंदचूलु भविष्यलक्ष्मणः; उइउ उदितः.

5 1 a °कडक्खोहविकखेवमूढाइ कटाक्षसमूहविक्षेपमूढया. 4 a तव्वासरे तस्मिन् वासरे एकस्मिन् दिने. 8 a बालालयं चन्द्रचूलग्रहम्.

एकूणहत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXIX.7.3

केणावि पावेण रइरहसजुत्तीइ   रूवं वरं वणिणयं वणियउत्तीइ ।
 रेहंतराईवदलदीहणेत्ताइ   तीं सणिहा का कुवेराइत्ताइ । 10
 तं सुणिवि सिरु धुणिवि विद्धत्थधम्मेण   संचरिवि वियउं तुरं कूरकम्मेण ।
 वणिभवणि पइसरिवि बहुसहसहाएण   हित्ता कुमारी धराणाहजाएण ।
 रोवंति वेवंति वरइत्तहत्थाउ   णट्ठाउ णारीउ विलुलंतवत्थाउ ।

घत्ता—णिघ परिताहि भणंतं पुरि अण्णाउ कुमारहु ॥

गय तरुसाहाहत्य वणिवर रायदुवारहु ॥ ५ ॥

15

6

आउच्छिउ रापं पउरयणु   विण्णवइ णवंतु तसंततणु ।
 तुह तणुरुहु परदविणइं हरइ   परिणियउं कलत्तु ण उव्वरइ ।
 पइसरउ भडारा वियणु वणु   अण्णेत्तहि जीवउ जाउ जणु ।
 ता रापं पुरवरतलवरहु   आपसु दिण्णु असिवरकरहु ।
 सिरकमलु विलुंचवि णिट्ठुरुहु   पेसहि तणुरुहु वइवसपुरहु । 5
 अण्णाणु णायविद्धंसयरु   खलु सो^१ किं बुच्चइ रज्जधरु ।
 जो दुडु कडु णिद्धम्मयरु   सो खंडमि हउं अप्पणउं करु ।
 हियउल्लउं दुक्खे सल्लियउं   ता पउरें मंतिहिं^२ वोल्लियउं ।

घत्ता—णंदणु हणहुं ण जुत्तउं जइ सो मणहु ण रुच्चइ ॥

गिरिदुग्गमि कंतारि तो^३ दूरंतरि मुच्चइ ॥ ६ ॥

10

7

पहु भणइ जाउ किं तेण महुं   हउं णंदमि चिरु धम्मेण सहुं ।
 गुणदूसणु अप्पपसंसणउं   तवदूसणु मिच्छादंसणउं ।
 णडदूसणु णीरसंपेक्खणउं   कइदूसणु कव्वु अलक्खणउं ।

५ A थी सणिहा. ६ A विद्धत्थकामेण. ७ A सहावेण. ८ P तट्ठाउ. ९ AP भणंता.

6 १ AP तसंतमणु. २ A परसरणु; P पइसरह. ३ P किं सो. ४ A महिवइ. ५ A ता.

7 १ AP णीरसु.

10 a रेहंतराईव^० शोभमानकमलम्; b ती स्त्री; सणिहा सदृशी; कुवेराइत्ताइ कुवेरदत्तया.
 11 b तुरं शीघ्रम्. 12 a बहुसहसहाएण बहुभिः सहैः समर्थैः सह. 13 a वेवंति वेपमाना कम्पमाना.

6 2 b परिणियउ कलत्तु परिणीता स्त्री. 3 a पइसरउ प्रविशतु; वियणु वणु विजनं वनम्.
 7 a कडु निन्द्यः 9 मणहु चित्तस्य.

7 2 a अप्पपसंसणउं आत्मप्रशंसनम्. 3 b अलक्खणउं व्याकरणरहितम्.

धणदूसणु सढेखलयणभरणु
रइदूसणु खरभासिणि जुवइ
सिरिदूसणु जइ सालसु णिवइ
गुरुदूसणु णिकारणहंसणु
ससिदूसणु मिगमलु मसिकसणु

वयदूसणु असमंजसमरणु ।
सुहिदूसणु पिसुणु विभिणमइ । 5
जणदूसणु पाउ पत्तकुगइ ।
मुणिदूसणु कुसुइसमभसणु ।
कुलदूसणु णंदणु दुव्वसणु ।

घत्ता—लइ जं तुम्हहं इडु मइं वि तं जि पडिवणुणं ॥

जाइवि कुलवुहेहिं वालहं उत्तरु दिण्णं ॥ ७ ॥

10

8

किं परकलत्तु उद्दालियउं
किं वण्ण सुदण्ण कुसंगु किउ
कुद्धउ पिउ एवहिं को धरइ
तं णिसुणिवि सिसु चवंति गहिरु
को रक्खइ आवंतउं मरणु
कु वि अगगइ कु वि पच्छइ मरइ
मंतीसैं करपल्लवधरिया
तरुवरविलग्गचलदवदहणि
गणणाहहु हयवम्महवलहु
रायागमणायवियाणण
परमेसर ए णर भव्व जइ

उज्जलु अप्पाणउं मइलियउं ।
परयारचोरकीलाइ थिउ ।
तुम्हारउं जीविउ अवहरइ ।
अत्थंतु णिवारइ को मिहिरु ।
जगि कासु ण दुक्कइ जमकरणु । 5
वइवसदंतं तरि पइसरइ ।
सुय वेणिण वि किंकरपरियरिया ।
पइसारिय वेणिण वि गिरिगहणि ।
दक्खविय णंवंत महावलहु ।
कुच्छियमइ धाडिय राणण । 10
वर एवहिं तुहुं उद्धरहि तइ ।

घत्ता—दुम्मइमलमइलेहिं कुंअरिहिं कहिं जाएवउं ॥

भणि भवियव्वु भयंवंत एहिं काइं पावेवउं ॥ ८ ॥

9

मुणि भणइ एत्थु दिहिं करिवि तवे
णामेण रामलखण विजई

होहिंति सीरि हरि तइयभवे ।
तं णिसुणिवि जाया तरुण जई ।

२ A सह खलयर°. ३ AP असमंजसु. ४ A °मसणु. ५ A जि.

8 १ A सदणु. २ A उदयंतु. ३ AP °पल्लवि धरिया. ४ AP णमंत. ५ AP कुमरहिं.
६ P भयंवंतहिं.

9 १ P विहिं.

4 a सढे° सर्वत्र वक्रहृदयाः; b असमंजसमरणु सशल्यमरणं आत्मघातो वा. 6 a सिरि° राज्यलक्ष्मीः;
b पाउ पापम्. 7 b कुसुइसमभसणु मिथ्याशास्त्राभ्यासः. 8 a मिगमलु मृग एव मलः.

8 2 b परयार° परदाराः. 4 b अत्थंतु अस्तं गच्छन्; मिहिरु सूर्यः. 5 b जमकरणु रोगः.
10 a रायागमं नीतिशास्त्रम्; b कुच्छियमइ कुमती द्वौ पुरुषौ. 12 कुंअरिहिं कुमाराभ्याम्.

9 1 b सीरि हरि बलदेवो वासुदेवश्च.

गउ मंति णिहेलेणु पय णवइ
वसुहादिव तणुरुह गिरिविवरि
कासु वि सकम्मउग्गुगमहो
विसहाधियदंडेणमुंडणइं
णिवणयणइं मुक्कंसुयजलइं
हा हा मइं रुसिवि किं कियउं
अइरहसें किजइ कज्जरइ
मणु मंते परियाणिवि पइहि
जिह देहिं मि लइयउं तवचरणु
कोमलतणु णीसारिवि घरहु

णरणाहुहु वइयरु विण्णवइ ।
आरण्ण णिहिय वणवासिघरि ।
तणुदुक्खलक्खविहिंसंगमहो । 5
पंचिदियदप्पविहंडणइं ।
ओसासित्ताइं व सयदलइं ।
किं वालजुयलु दुक्खे ह्यउं ।
जा सा णिहइहण कासु मइ ।
अक्खिउ जिह पासि णिहिय जइहि । 10
ता जायउं तायहु सिसुकरुणु ।
णंदण पट्टिविवि वणंतरहु ।

यत्ता—उहु वुहणिंदिरु रज्जु रज्जु जि पाउ णिरुत्तउं ।
रज्जमएण पमत्तउ ण सुणइ जुत्ताजुत्तउं ॥ ९ ॥

10

णियगोत्तिउ णियकुलि संणिहिउ
भरहेण व अहिंवदिवि रिसहु
गउ मोक्खहु अक्खयसोक्खमइ
खग्गउरहु बहि कयधम्मकिसि
थिय जइयहुं तइयहुं महि जिणिवि
सुप्पह पुरिसोत्तम दिट्ठे पहि
दीसइ णरणाहुहु जेरिसउं
मुंउ सणकुमारु हुउ रिसि विजउ
कमलप्पहि विमलविमाणवरि
मणिचूलु देउ जायउ पवरि

वणु जाइवि रापं तवु गहिउ ।
पणवेवि महावलु मुणिवसहु ।
थिउ णाणदेहु णिव्वाणपइ ।
आयावणजोएं वालरिसि ।
महसूयणु समरंगणि हणिवि । 5
ससिचूलें चित्तिउं हिययरहि ।
महु होउ पहुत्तणु तेरिसउं ।
सुरु णामु सुवण्णचूलु सदउ ।
णिवतणउ मणिप्पहि अमरघरि ।
कलहंसु व विलसइ कमलसरि । 10

यत्ता—जं अणिमाइगुणेहिं वहुंविहवेण णिउत्तउं ।
तं दिवि दीहरु कालु विहिं मि दिव्हु सुहुं भुत्तउं ॥ १० ॥

२ A णिहेलणि पइ. ३ A उगगमहो. ४ A दिहि°. ५ AP डंडण°. ६ P मुंडणहो. ८ AP णिडुहइ. ९ A पट्टविय. १० AP पमत्तु. ११ AP सुणइ.

10 १ AP णियणत्तिउ. २ A दिट्ठि. ३ A सुए. ५ AP सणकुमारे. ५ A वहुविहवेण.

4 b वण वा सि° सुनयो भिल्ला वा. 5 a सकम्मउग्गुगमहो स्वकर्मणः. उग्रः रौद्रः उदयस्तस्मात्.
7 b ओ सा सि त्ता इं अवश्यायावसित्तानि. 9 a अइरहसें अतिरभसेन उत्सुकेन. 10 a पइ हि राज्ञः.

10 4 a कयधम्मकिसि कृतधर्मकर्षणौ. 5 a जइयहुं इत्यादि पूर्वं यदा काले अनन्तजिन-
तीर्थे चन्द्रचूलेन सुप्रभपुरुषोत्तमौ चतुर्थवलकेशवौ मार्गे दृष्टौ. 6 b हिययरहि मनोरथे. 8 b सदउ दया-
सहितः. 9 b णिवतणउ चन्द्रचूलः.

11

सरवरमरालचंक्खियभिसइ
जहिं सालिरमणकीलाहरइं
जहिं सालिकमलछणइं सरइं
सिसुहंसपयइं मयरंदरइ
रोमंथतइं संतुट्ठाइं
उच्छुरसु जंतणालीलहसिउ
ओयणु सीयलु दहिओल्लियउं
जहिं जिम्मइ पहिययणहिं पवहि
ओहामियअलयाउरिसिरिहि
तहिं दसरहु दसदिसिणिहियजसु

इह भरहवरिसि कासीविसइ ।
जहिं सालिधणछेतंतरइं ।
जहिं सालिहियाइं व अक्खरइं ।
गोहणइं चरंतइं पइ जि पइ ।
दीसंति हरियतणपुट्ठाइं । 5
दक्खारसु पिज्जइ मुहरसिउ ।
फणिवेल्लिपत्तपत्तलि थियउं ।
देसियढकरिजंपणरवहिं ।
जणभरियहि वाणोरसिपुरिहि ।
णिवसइ णिउ जियरिउ थिरु सवसु । 10

घत्ता—कुवलयबंधु वि णाहु णउ दोसायरु जायउ ॥

जो इक्खाउहि वंसि णरवइरूढिइ आयउ ॥ ११ ॥

12

करगेज्जु मज्जु उत्तुंगथणि
सिविणंतरि पेच्छइ उग्गमिउ
ससि कुमुयकोसवित्थारयरु
सुविहाणइ कंतहु भासियउं
तुह होसइ तणुरुहु सीरहरु
अण्णहिं दिणि सग्गहु अवयरिउ
मधेरिक्खयंदि णीरयदिसिहि
देविइ णवमासहिं सुउ जणिउ
करिवरलोहियपव्वालियउ

तहु सुवल णाम वल्लह धरिणि ।
रवि सहसकिरणु णहयलि भमिउ ।
गज्जंतु जलहि जुज्झियमयरु ।
तेण वि तहु गुज्जु पयासियउं । 5
हलि चरमदेहु णं तित्थयरु ।
सुरु कणयचूलु उयरइ धरिउ ।
फग्गुणि तमकालिहि तेरसिहि ।
तणुरामु रामु रापं भणिउ ।
सिविणंतरि सीहु णिहालियउ ।

11 १ A °चालियभिसए. २ P रोमंथतइं पसुसंतुट्ठाइं. ३ AP वाराणसि°. ४ A °रूढिं आयउ.

12 १ A सुकल. २ AP रमणि. ३ AP सुउ. ४ A उयरे; P उवरें. ५ A °रिक्खे चंदे; P °रिक्खि इंदे. ६ P °पच्चालियउ. ७ P सुविणंतरि.

11 1 a °चक्खियभिसइ °आस्वादितपद्मिनीकन्दे. 2 a सालिरमणकीलाहरइं स्त्रीपुरुषयुक्तक्रीडाग्रहाणि. 3 a सालिकमल° सभ्रमराणि कमलानि; b सालिहियाइं लक्ष्मीलिखितानि. 4 a मयरंदरइं मकरन्दरजसि; b पइजिपइ पदे पदे. 8 a पवहि प्रणयाम्. 11 दोसायरु चन्द्रः, दोषाणामाकरश्च.

12 1 a करगेज्जु मुष्टिग्राह्यम्. 7 a मधेरिक्खयंदि मधानक्षत्रस्थे चन्द्रे; णीरयदिसिहि निर्मलदिशायाम्. 8 a तणुरामु शरीरेण उज्ज्वलः. 9 a °पव्वालियउ लिप्तः.

एकूणहत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXIX.14.5

माहहु मासहु सियपढमदिणि
मणिचूलु देउ दसरहरयइ
जोइउ लक्खणलक्खंकेयउ

सविसाहि जसाहिउ पहु भुवणि। 10
सुउ अवरु वि जायउ केकयइ।
सो तापं लक्खणु कोकियउ।

घत्ता — वेणि वि ते गुणवंत भुयवलतासियदिगय ॥

णाइं सियासियपक्ख पत्थिवगरुडहु णिगय ॥ १२ ॥

13

रेहंति वे वि वलएव हरि
णं गंगाजउणाजलपवह
णं पुण्ण मणोरह सज्जणहं
अवरोप्परु णिरु णिम्मच्छराहं
सहसाइं विहिं मि णिदेसियंइं
पण्णारहचावइं तुंगतणु
पुरवाहिरि उववणसंठियहु
अवलोइवि रामहु सरपसरु
करि आउहु जं लक्खणु धरइ

णं तुहिणगिरिंदंजणसिहरि।
णं लच्छिहि कीलारमणवह।
णं वम्मवियारण दुज्जणहं।
तेरहवारहसंवच्छराहं।
परमाउसु जइवरभासियंइं। 5
ते सत्थु सुणंति गुणंति धणु।
विद्धंतहु जयउकंठियहु।
मउ चेय मुयंति ण वइरि सरु।
तहु परपहरणु जि ण संचरइ।

घत्ता — कंपइ महिसंचारें ससरसरासणहत्थहं ॥

10

संकइ जमुं जमदूउ को णउ तसइ समत्थहं ॥ १३ ॥

14

रिसहाहिवसंताणाइयहं
संखापरिवज्जिय पुरिस गय
तहिं अण्णहु कहिं जीवियकहइ
सव्वत्थसिद्धि हरिसेण गइ
सुयसुइदिणाउ जायविजइ

सिरिभरहसयररायाइयहं।
अहमिंद वि जहिं कालेण मय।
लइ अत्थेमियइ पत्थिवसहइ।
दिणमाणें वरिसहं सहसहइ।
पुण्णइ पंचुत्तरवरिससइ। 5

८ AP सविसाहु. ९ AP भवणि. १० P जायउ अवरु वि.

13 १ AP तुहिणगिरिंदं नीलसिहरि. २ A °जलपवाह; P °जलणिवहु. ३ A °रमणगह;
P °खणवहु. ४ A णिदेसियउ. ५ A भासियउ. ६ A जम.

14 १ A अण्ण वि कहिं; P अण्णहिं किं. २ A अइ अत्थेमिए; P लइ अत्थेमिए.
३ P दिणमाणहं. ४ A सहासरुए; P °सहसि हए. ५ AP °दिणाउ जाएवि लए.

10 b सवि सा हि विशाखानक्षत्रयुक्ते. 14 सि या सिय पक्ख शुक्लकृष्णपक्षौ.

13 1 b °अंजण सिहरि नीलपर्वतः. २ b कीलारमणवह कीडारमणमार्गौ. 8 b सरु
शब्दं बाणं वा. 10 ससर बाणयुक्तम्.

14 3 b पत्थिवसहइ पार्थिवसभया. 5 a सुयसुइदिणाउ पुत्रोत्पत्तिदिवसात्.

— ३७५ —

असुरिंदं विद्धंसियसयरि
परियाणिवि तणयहुं तणउं वलु
सहुं पुत्तहिं जायधरारइहिं
तहिं सुहुं णिवसंतहु णरवइहि
अण्णेक्कहिं भरहु पसणमणु
महिवइ संपुणमणोरइहिं
सोहइ पुत्तहिं सकयायरहिं

दँहरहु पँइहु उज्झाणयरि ।
हुउ महियलि सयलु वि खलु विवलु ।
सुपरिट्ठिउ पहु णियसंतइहिं ।
उप्पणउ संतोसु व जइहिं ।
अण्णेक्कहिं घरिणिहिं सत्तुहणु । 10
चउहिं वि जणेहिं परवलमहहिं ।
णं भूमिभाउ चउसायरहिं ।

घत्ता—मिहिल्लणयरिहिं ताम णामे जणउ णरेसरु ॥

पसुवहकम्मं सग्गु चितइ जणहु अवसरु ॥ १४ ॥

15

महु मेरउ रक्खइ को वि जइ
तं णिसुणिवि मंते जंपियउं
सो जासु ण जाउहाणु गहणु
सो रक्खइ धुवु काकुत्थु तिह
ता राए पेसिय दूयवर
उज्झहिं दसरहु णिवेइयउं
जो रक्खइ अद्धर परमकूय
णामेण सीय वेल्लहलभुय
तं बुद्धिविसारएण भणिउं
कउकरणुं णिहालणु रक्खणु वि

वसुहासुय दिज्जइ तासु तइ ।
जसु णामे तिहुयणु कंपियउं ।
जसु लहुवभाइ भहु महमहणु ।
खेयरहिं ण हम्मइ होसु जिह ।
गय ते बहुपाहुं डलेहकर । 5
आलिहियउं पणउं वाइयउं ।
तहु दिज्जइ णं पच्चक्ख सूर्य ।
किर कहु उवमिज्जइ जणयसुय ।
इहरत्ति परत्ति चारु झुणिउं ।
लइ रक्खउ राहुउ लक्खणु वि । 10

घत्ता—कारावय होआयार हुणिय पसु वि देवत्तणु ॥

जेण लहंति णरिंदं तं करि जणपवत्तणु ॥ १५ ॥

६ AP दसरहु. ७ A सुपहड्डउ. ८ A महिला°.

15 १ A णाउहाणु. २ A रक्खइ बंधुसमेउ. ३ A पाहुड लेवि कर. ४ P णिवेवियउं.
५ A अद्धर परमरूअ; P अद्धर परमक्रिय. ६ AP सिय. ७ P करणु. ८ A कारावय होयारहुणिय;
P कारावयहोआयारि.

6 a असुरिंदं इत्यादि इयं कथा अग्रे कथयिष्यते. 9 b जइहिं यते: 10 b सत्तुहणु शत्रुघ्नः. 11 b
परवलमहहिं शत्रुघ्नैर्यमथकैः 12 a सकयायरहिं स्वेषु द्रव्येषु ज्ञातिषु वा कृतः आदरो यैः पुत्रैः,
सागरपक्षे तु स्वकीयैः आकरैः.

15 1 a महु मखो यज्ञः; b वसुहासुय सीता. 2 a मंते जनकमन्त्रिणा. 3 a जाउहाणु
राक्षसो रावणः; b महमहणु मधुसूदनः 4 a काकुत्थु रामः. 6 b पणउं पर्णं पत्रम्. 7 a परमकूय
परमक्रिया; b सुय लक्ष्मीः. 8 a वेल्लहल° कोमलौ. 9 a बुद्धिविसारएण दशरथमन्त्रिणा. 10 a
कउं ऋतुर्यज्ञः; b राहुउ राघवो रामः. 11 कारावय यज्ञे धनव्ययकारिणः; होआयार होतारः
पण्डितवत्स्वयं कर्तारः; हुणियपसु घातितः पशुरपि यज्ञेन कृत्वा देवत्वं प्राप्नोति.

16

जं जुंजिवि^१ सग्गहु सयरु गउ
तं नुंव रक्खिज्जइ किज्जइ वि
जगि धम्ममूल वेउ जि कहिउ
ते हुंति देव दिव्वंगधर
रक्खेवि जणु सा घणथणिया
ता अइसयमइणा ईरियउं
सुणि भारहि चारणजुयलि पुरि
तहिं अत्थि सुजोहणु दिण्णदिहि
सुय सुलस सुलक्खण जहिं जि जहिं
तहि णिरुवमु रूउ गुणग्घविउं

सहुं सयणहिं तणयहिं मुक्करउ ।
भावे वित्थारहु णिज्जइ वि ।
सो जेहिं महापुरिसहिं गंहिउ ।
लहु भेसहिं कुलसरहंसवर ।
सिसु परिणउं सुय जणयहु तणिया । 5
पइं वप्प असच्चु वियारियउं ।
जिणधम्मपहाउज्झियविहुरि ।
महएवि तासु णामे अतिहि ।
दीसइ भल्लारी तहिं जि तहिं ।
णिउणे विहिणा कहिं णिम्मविउं । 10

घत्ता—णडवेयालियछत्तवंदिणघोसाऊरिउं ॥

ताहि सयंवरु जाउ सर्यरु राउ हक्कारिउ ॥ १६ ॥

17

सो कोसल मेल्लिवि णीसरिउ
दप्पणि अवलोइउ सिरपैलिउं
राएण वुत्तु किं परिणयणु
थेरत्तणि परिहउ पेम्मविहि
ता तहु धाईइ किसोयरिइ
सियकेसें चंगउ दीसिहइ
ते वयणे महिवइ पुणु चलिउ
दियहेहिं पराइउ तं णयरु

पहपरहरि मज्जणि संचरिउ ।
णवचंपयतेल्ले विच्छुलिउं ।
एवहिं किं छिप्पइ तरुणियणु ।
विसहिज्जइ वर तवतावसिहि ।
पडिवयणु दिण्णु मंदोयरिइ । 5
तुंहु सिरिहरि संपय पइसिहइ ।
गरुडउउ णहयलि परिघुलिउ ।
ससुरगइ संथुउ णिवसंयरु ।

16 १ A जुंजिवि; P हुंजेवि. २ AP णिव. ३ A कज्जइ व. ४ A णिज्जइ व. ५ A महिउ.
६ P परणउ. ७ AP अवलोइय मारइ तहिं जि तहिं. ८ AP सयरगउ.

17 १ A पहु पुरिवहि. २ AP सिरि पलिउ. ३ A पेम्मणिहि. ४ AP तहु. ५ A णिउ
सयरु; P णिउ सगरु.

16 1 a जुंजिवि कारयित्वा; b मुक्करउं मुक्तपापः. 2 b वित्थारहु णिज्जइ विस्तारं नीयते.
6 a अइसयमइणा अतिशयमतिमन्त्रिणा. 7 a चारणजुयलि नगरस्य नामेदम्; b °उज्झियविहुरि
°त्यक्तदुःखे. 11 °छत्तं छात्राः.

17 1 b पहपरहरि प्रभां परामुक्तां धरति यो दर्पणः स प्रभापरधरः, अथवा प्रभां माहात्म्यं
परेषां हरतीति; मज्जणि स्नानावसरे; संचरिउ प्रतिविम्बितम्. 2 b विच्छुलिउं म्रक्षितमभ्यक्तम्.
3 b छिप्पइ स्पृश्यते. 4 a परिहउ परिभवः. 6 b सिरिहरि श्रीगृहे.

जाइवि धाइ मंदोरिइ

सइं दिण्ण कण्ण तुच्छोयरिइ ।

घत्ता—कण्णइ गुणसंदेहे हियवउं सयरि णिहिउं ॥

10

मायइ विहसिवि ताम अवरु पडुत्तरु वुत्तउं ॥ १७ ॥

18

सुणि देसि सुरम्मइ सहलवणि
बाहुवल्लिणराहिवसंतइहि
तिणपिंगु तासु पिय सुजसमइ
तहि तणउ तणउ णं कुसुमसरु
महुपिंगु णामुं तुह मेहुणउ
अण्णेत्तहिं म करहि रमणमइ
णियभाइणेज्जु वरु इच्छियउ
सासुयइ पइत्तु समारियउं
अण्णेक्के सयरहु साहियउं
जं कण्णारयणु समहिलसिउं

पोयणपुरि धणपरिपुण्णजणि ।
जायउ महु बंधु कुलुण्णइहि ।
वीणारव णं मणसियहु रइ ।
तरुणीयणलाइयविरहजरु ।
सुइ अच्छइ आयउ पाहुणउ । 5
तुह जोग्गु जुवाणउ सो जि लइ ।
अण्णेक्कु असेसु दुगुंछियउ ।
पडिवक्खागमणु णिवारियउं ।
जं आहरणेहिं पसाहियउं ।
तं दुल्लहु वट्टइ विहिवसिउं । 10

घत्ता—अतिहीदेविहि बंधु जो तिणपिंगलु राणउ ॥

महुपिंगलु तहु पुत्तु आयउ मयणसमाणउ ॥ १८ ॥

19

देहिति तासु सुय जाहि तुहुं
गुरु चवइ एउ किर कित्तंडउं
जइ णउ परिणावमि कण्ण पइं
इय भणिवि कवु कइणा विहिउ
तं कासु वि कहिं मि ण दावियउं

ता पहुणा जोइउं मंतिमुहुं ।
महुं तिहुंयण सरिसव जेत्तंडउं ।
तो मंतिउणु किउं काइं मइं ।
वरलक्खणु दलसंचइ लिहिउ ।
मंजूसहि तेण छुहावियउं । 5

६ AP णिहत्तउं.

18 १ A णाउं तसु पेहणउ. २ A अण्णेहे तहे. ३ A रमणरइ. ४ A सवारियउ; P संवारियउ.

19 १ A कित्तलउं; P केत्तंडउं. २ A तिहुवणु सरिसउ.

9 b दिण्ण कण्ण कर्णो दत्तः, सुलसया सगरगुणाः श्रुताः.

18 4 a तहितणउ तणउ तस्याः संबन्धी तनयः पुत्रः. 5 a मेहुणउ मातुलपुत्रः;
b पाहुणउ प्राधूर्णकः. 6 a अण्णेत्तहिं अन्यत्र सगरादौ. 7 a भाइणेज्जु भ्रातृपुत्रः; b अण्णेक्कु
अद्वितीयः. 8 a सासुयइ मातुलान्या अतिथिदेव्या; पइत्तु प्रयत्नः; b पडिवक्खागमणु प्रतिपक्षस्य
सगरस्यागमनम्.

19 2 a कित्तंडउं कियन्मात्रम्; b सरिसव जेत्तंडउं सर्षपमात्रम्. 4 b दलसंचइ
पत्रसंपुटे. 5 b छुहावियउं निक्षिप्तम्.

एकूणहत्तरिभो संधि]

महापुराण

[LXIX.21.2.

बहुवण्णविचित्तचीरपिहिउं
हलियहिं हलि हत्थु जेत्यु णिहिउ
कउं वड्ढियतणकट्टयराहिउ
वावारिय कम्म करंति जहिं
आयट्ठिवि णीय णिहेलणहु
उग्गालिय पोत्थउं जोइयउं

णिवउववणमहियलि संणिहिउं ।
जहिं छुडु भूमाउ समुल्लियउ ।
जहिं पग्गाहि धवलु परिग्गाहिउं ।
णंगरि मंजूस विलग्ग तहिं ।
दक्खालिय पट्टहि सुजोहणहु । 10
अण्णेकं भल्लउं वाइयउं ।

यत्ता—दियवरवेसं दुक्कु कई पच्छण्ण सरायइ ॥

वरइत्तहु सामुहु भासइ कोमलवायइ ॥ १९ ॥

20

काणकुंटपिंगलाहं
णिद्धणाहं णिव्वलाहं
माणलज्जवज्जियाहं
कुट्टणट्टकाययाहं
णीयकम्मकारयाहं
णिग्घिणाहं णिदयाहं
वहुमाणदुज्जसाहं
बुहुकुच्छियंगयाहं
गोत्तवित्तचत्त जा वि

अंधमूयपंगुलाहं ।
बुद्धिहीणवेमलाहं ।
रोयभावणिज्जियाहं ।
छिण्णपाणिपाययाहं ।
इत्थिडिंभमारयाहं ।
साहुकम्मणिदयाहं ।
दुक्कुलाहं सौलसाहं ।
दीणभावणं गयाहं ।
दिज्जप ण कण्ण सा वि ।

5

यत्ता—मंडवमज्झि विवाहि पिंगलु जो पंडसारइ ॥

सो विहवत्तणु दुक्खु णियधीयहि वित्थारइ ॥ २० ॥

10

21

ता सो महुपिंगलु लज्जियउ
एक्किल्लउ लिहक्खिवि बंधवहं

गउ चामरल्लत्तविवज्जियउ ।
लग्गउ दहदुविहहं जिणतवहं ।

३ A चीर पिहिउ. ४ AP समुल्लिहिउ. ५ A omits this foot. ६ P adds after this :
वंसालग्गा रइ णिरु गहिउ. ७ A लगलि; P लंगलि. ८ A कहकयपच्छण.

20 १ A °विम्भलाहं; P °विंभलाहं. २ A दुज्जणाहं. ३ A दुग्गुहाहं. ४ A कुच्छियारयाहं.
५ A वइसारइ. ६ P omits सो.

21 १ AP एकल्लउ.

7 a हलियहिं कर्षकैः; b समुल्लियउ समुल्लिखितः. 8 b पग्गा हि प्रग्रहे रस्मौ; धवलु बलीवर्दः.
9 b णंगरि लाङ्गले हले. 12 कह स एव मन्त्री; सरायइ रागपूर्विकया वाचा. 13 सामुहु लक्षणम्.

20 2 b °वे मलाहं विह्वलानाम्.

21 2 a लिहक्खिवि तिरोभूत्वा.

सेवइ हरिसेणगुरुहि पयइं
एत्तहि सो सयरु वि बालियइ
अणुहुंजिवि तहिं णववहुसुरउ
उज्झाउरि जाइवि पाणपिउ
महुपिंणु भडारउ कहिं मि पुरि
जो तावेकें विण्णें काहेउ
रिसिसीलु एण अवलंबियउं
अवरेकें ता तहिं भासियउं

णिक्खवइ अणंतइं दुक्कियइं ।
वरु लइउ सयंवरमालियइ ।
पुणु आमेल्लेप्पिणु सासुरउं । 5
सिरि सुलसइ सहं भुंजंतु थिउ ।
पइंसइ भिक्खहि चउवणघरि ।
सामुदु असेसु सच्चरहिउ ।
लच्छीमुहु काइं ण चुंवियउं ।
पइ लक्खणु किं किर णिरसियउं । 10

धत्ता—सुंणि पोयणपुरि राउ होंतउ एहु महीसरु ॥

गउ सुलसावरयालि चारणजुयलउं पुरवर ॥ २१ ॥

22

पिउसससुय परिणइ जाम किर
पोत्थइ चित्थारिवि दक्खंविद्य
सासुयससुरहं मणु हारियउं
अणुणु पुणु खलु वरइत्तु थिउ
तं णिसुणिवि हियवइ कुहु जइ
पाविट्टु दुट्टु खलु खुइमइ
रिसि रोसु भरंतु भरंतु मुउ
सो सट्ठिसहसमहिसाहिवइ

ता सयरमंतिकयक्खडगिर ।
विवरिवि बहुसइसमग्घविय ।
इहु पिंदिट्ठि णीसारियउ ।
तेणेयहु दुक्खणिहांणु किउ ।
जिणदेसिउ तवहलु अत्थि जइ । 5
मइं पुरउ हणेव्वउ सयरु तइ ।
असुरिंदहु वाहणु देउ हुउ ।
किं वण्णमि महिसाणीयवइ ।

धत्ता—जिणवरधम्मू लहेवि खमभावें परिचत्तउ ॥

खणि सम्मत्तु हणेवि सुरदुग्गइ संपत्तउ ॥ २२ ॥

10

23

पुणु तक्खणि असुरें जाणियउं
जिह मामिहि मामहु हित्त मइ

जिह कव्वु करेप्पिणु आणियउं ।
जिह पिंणें पडिवण्णी विरइ ।

२ A अणुहुंजहि; P अणुहुंजिहि. ३ AP पइसरइ. ४ A जा ता विण्णें एक्कें. ५ A मुणि.

22 १ A दिक्खविय. २ A णिहाउ.

5 b आ मेलेप्पिणु त्यक्त्वा; सासुरउं श्वशुरकुलम्. 7 b चउवणघरि चतुर्वर्णानां गृहा यत्र पुरे.
12 सुलसावरयालि सुलसाया विवाहकाले.

22 1 a पिउसससुय पितृभगिन्याः पुत्री. 2 b विवरिवि विस्तारीकृत्य. 4 a खलु दुर्जनः.
7 a भरंतु स्मरन्. 7 b अणीयवइ सेनापतिः.

जिह गहिय तणूयरि मंदगइ
सहुं मंतिहिं साकेयाहिचइ
इय चित्तिवि तंविरेल्लोयणउ
मुहकुहरविणिग्गयवेयमुणि
सुलसावइजीवियसिरिहरहु
जायउ सहाउ जो दुम्मयहु
उत्तंगसत्तधरणियलघरि
विस्सावसु राणउ विमलजसु

तिह एवहिं धुउ पावमि कुगइ ।
कहिं एवहिं वच्चइ लद्धु लइ ।
जायउ सो सालंकायणउ । 5
हिंसालउ दूसियपरममुणि ।
तहिं तासु महाकालासुरहु ।
आयण्णहु तहु कैह पव्वयहु ।
एत्थेव खेत्ति सांविथिपुरि ।
तहु सिरिमइदेविहि पुत्तु वसु । 10

घत्ता—णामे खीरकलंबु दियवरु सत्थवियारउ ॥

तासु चट्टु वसु जाउ पव्वउ अवरु वि णारउ ॥ २३ ॥

24

सहुं सीसहिं सो परमायरिउ
अब्भावयासणिट्ठवियणिसि
उज्झापं पणविवि पुच्छियउ
तीहिं वि दियवरुत्तहं तणउ
वसु पव्वय णारयधरणियलि
जिणणाणसुणिच्छउ मणि वहइ
तं णिसुणिवि गुरु उव्विग्गमणु
खेलंतु दिएसं धाडियंउ
कंपंतदेहु सुहदाइणिहि

एक्कहिं दिणि काणणि अवयरिउ ।
उव्विट्ठउ दिट्ठउ तेत्थुं रिसि ।
भवियंवमग्गु सुणियच्छियउ ।
आहासइ मुणि पणट्ठपणउ ।
पडिहिंति दो वि कयजण्णफलि । 5
णारउ सव्वत्थसिद्धि लहइ ।
आयउ पुरु थिउ भूसिवि भवणु ।
अण्णहिं दिणि लट्ठिइ ताडियउ ।
वसु विसइ सरणु उज्झाइणिहि ।

घत्ता—पत्थिवि रक्खिउ ताए कंत म तासहि बालउ ॥

पत्थिवपुत्तु सुसीलु कमलगम्भसोमालउ ॥ २४ ॥

23 १ A अच्छइ लद्धु जइ. २ P तं चित्तिवि. ३ A कयकव्वयहु. ४ AP उत्तुंग°. ५ A सावत्थपुरि; P साविथिपुरि.

24 १ A तेण. २ A भवियणु मग्गु. ३ A °णाणि विणिच्छउ; P °णाणु विणिच्छउ. ४ A उव्विण्णमणु. ५ AP पीडियउ. ६ A लट्ठे ताडियउ.

23 ३ a तणूयरि कृशोदरी. ५ a सालंकायणउ सालङ्कायणनामा विप्ररूपः. ८ a सहाउ सहायः; b आयण हु आकर्णयत. 12 चट्टु शिष्यः.

24 1 a परमायरिउ परमाचार्यः. 2 a अब्भावयास° अभ्रावकाशे माले. ३ a उज्झापं उपाध्यायेन; b सुणियच्छियउ सुष्ठु निरीक्षितः. ५ a णारयधरणियलि नरकभूमौ. ८ b लट्ठिइ यष्ट्या. 10 पत्थिवि प्रार्थनां कृत्वा.

25

घरणिहि वयणें वरु ओसरिउ
महुं उप्परि पंतउ कुद्धमणु
तं णिसुणिवि इज्जइ भासियउं
जइयहुं मग्गहि तइयहुं जि वरु
वैउ लेंतें संतें पीणभुउ
सहुं सहयरकिंकरहिं रमइ
पक्खलउलु णहंगाणि पक्खलइ
णीरुवु ण णहयलु परु धरइ
इय चित्तिवि तेण विमुक्कु सरु
आयासफलिहमउ खंभु हउ
परिमैट्टउ हत्थें जाणियउ
तहु खंभहु उप्परि हरिगीदि

सिसु चवइ माइ पइं गुरु धरिउ ।
भैणि एव्वहिं दिज्जउ वरु कवणु ।
महुं पुत्त चित्तु संतोसियउं ।
तुहु देज्जसु धवलवल्लूढभरु ।
विस्सावसुणा कमि णिहिउ सुउ । 5
अवरहिं दियहुल्लइ वाणि भमइ ।
पहु पेक्खइ तं तहिं पडिल्लवइ ।
पक्खलणहु कारणु संभरइ ।
धणुगुणु आयट्ठिवि पिंछधरु ।
उच्छलिवि वाणु धराणियलि गउ । 10
उच्चाइवि भवणहु आणियउ ।
सइं चडियउ कंचणमयइ पीढिं ।

घत्ता—आसणु चलइ ण किं पि जणु जणु जणवइ पयडइ ॥

धम्मं णियसच्चेण वसु गयणाउ ण णिवडइ ॥ २५ ॥

26

अण्णेक्कहिं वासरि विविहहलु
चंदकउ कलाउ ण जलि करइ
पत्तइं तित्ताइं मयूरियहं
इय तेण कज्जु परिहच्छियउं
कइ णीलकंठ सुविचित्तियउ
सो ण मुणइ ण भणइ पहि चरइ

णारय पव्वय गुरुंगिरिगुहिलु ।
पच्छाउहपायहिं ओसरइ ।
सरिवारिपवाहाऊरियहं ।
पुणु मित्तहु वयणु णियच्छियउं । 5
भणु पव्वय मोरिउ केत्तियउ ।
विहसेप्पिणु णारउ वज्जरइ ।

25 १ AP भणु. २ A एमहिं. ३ AP वउ. ४ P पडिल्लइ. ५ AP धणुगुणि.
६ AP थंभु. ७ A हरिवीदि; P हरिहि गीदि. ८ वीदि.

26 १ A ता एकहि. २ AP गय गिरिगुहिलु. ३ P पच्छामुहं. ४ A सिताइं (तित्ताइं ?)

25 3 a इज्जइ उपाध्यायभार्यया. 4 b °बल्लूढ भरु अतिशयेन महान्. 5 b कमि संतान-
क्रमे. 6 b दियहुल्लइ दिवसे. 8 b पक्खलणहु स्वलनस्य; संभरइ स्मरति विचारयति. 9 b आ-
ट्ठिवि आकृष्य. 10 a °फलिहमउ स्फटिकमयः. 11 a परिमैट्टउ परामृष्टः सृष्टः. 12 a हरिगीदि
सिंहोच्चलिते सिंहधृते, सिंहासने इत्यर्थः. 14 गयणाउ आकाशात्.

26 1 a विविहहलु नानाफल्युक्तम्; b गुरुगिरिगुहिलु महागिरिगुहिरम्. 2 a चंदकउ
मयूरः; b पच्छाउहपायहिं पश्चात्पादैः. 3 a तित्ताइं जलाद्रीणि; b सरिवारि° नदीजलस्य. 5 a
कइ णीलकंठ कति मयूराः.

सिहिणीउ सत्त इह एकु सिहि
बहुवुद्धिगहीरें पीलुरय
पयमगें जाणिय हत्थिणिय
पुच्छिवि पव्वउ पुरि पइसरिवि

ओसरिउ सरहु जो पिंछणिहि ।
पयलंतपेम्मजलसित्तरय ।
अवर वि आरुढणियंविणिय ।
गउ तक्खणि मच्छेरु मणि धरिवि ॥ 10

घत्ता—अक्खइ मायहि गेहि णिरु तापं संताविउ ॥

हउं ण पढाविउ किं पि णारउ चारु पढाविउ ॥ २६ ॥

27

सो जाणइ अम्मि असिद्धां
करिकरिणिहिं पयविंवइ कहइ
सहुं कंतें पयडियगरहणउं
पइं काइं वि पुत्तु ण सिक्खविउ
तं णिसुणिवि भट्टं घोसियउं
मयरंदगंधमीणाहरणु
सुउ तेरउ सुंदरि मंदु जहु
इय पभणिवि पिट्ठं मेस कय
ए वच्छ लएप्पिणु तरुगहणि
जहिं को वि ण पेक्खइ धुवु मुणिवि
तं णिसुणिवि जाइवि विविणपहि
कर मउलिवि जोइणि का वि थुय

वणि मोरिगियइं अदिद्धां ।
ता वंभणि रोसु चित्ति वहइ ।
विरइउ कोणीहलं कलहणउं ।
परडिंभु जि सत्थमग्गि थविउ ।
अलिकंकहं केणुववेसियउं । 5
हंसहं वि खीरजलपिहुकरणु ।
णारउ पुणु ससहावेण पहु ।
सुय भासिय जणणं णवियपय ।
पइसरिवि दूरु पविमुक्कजणि ।
तहिं आवहु विहिं वि कण्णुं लुणिवि । 10
पच्छणं थाईवि रुक्खरहि ।
पव्वइण उरब्भहु कण्ण लुय ।

घत्ता—इयरें पइसरिवि दुग्गें चित्तिउं चंददिवायर ॥

इह णियंति पसु पक्खि किंणर जक्ख णिसायर ॥ २७ ॥

28

जहिं गच्छमि तहिं तहिं अत्थि पर
किह कण्णं उरब्भहु कत्तरमि

जइ णरु णउ तो पेक्खइ अमरु ।
घरु गंपिणु तायहु वज्जरमि ।

५ AP ओसरइ. ६ AP मणि मच्छरु.

27 १ AP अदिद्धां. २ AP कोलाहल°. ३ AP परिमुक्कजणि. ३ AP कण्ण. ४ AP जायवि णिसुणिवि. ५ AP वियणवहि. ६ AP आइवि. ७ A किवायर.

28 १ AP कण्णु.

7 a सि हिणीउ मयूर्यः; b सरहु जलात्. 8 a पीलुरय गजरता; b °पे म्म जलं शुक्रम्; °रय धूलिः.

27 1 a असिद्धां अकथितानि; b मोरिगियइं मयूराणामिङ्गितानि चिह्नानि. 3 b कोणी-हलकलहणउं कोपरघातकलहं रात्रौ करोति. 5 b अलिकंकहं भ्रमरवकानाम्. 6 a °मीणाहरणु मत्स्याहारः; b °पिहुकरणु पृथक्करणम्. 11 a विविणपहि अरण्यमार्गः; b रुक्खरहि एकान्ते रहस्ये कुहरे वा. 12 उरब्भहु मेघस्य.

गय बेणि वे पेसणु अपियउ
विप्पेण वुत्तु हलि हंसगइ
जहिं गम्मइ तहिं असुणु णिलउ
सुरगुरु वि समाणु ण णारयहु
सुय घरिणि वि तासु समप्पियइं
तवचरणु जिणागमि संचरिवि
बहुकाले विहिं वि हेउभरिउ
णारउ अर्यं जव तिवरिस चवइ
अय पसु भणंतु सो वारियउ
गउ मच्छरेण थरहरियतणु

घत्ता— तहिं दियवरवेसेण पव्वण सो दिट्ठउ ॥

असुरसुईउ पढंतु तरुतलि सिलहि णिविट्ठउ ॥ २८ ॥

णारयकिउ चारु वियप्पियउ ।
अवलोयहि तुहु णंदणहु मइ ।
पसुसवणहं किह विरइउ विलउ । 5
लइ एहु वि जोग्गउ गुरुवयहु ।
वसुराणं सहं जंपिवि पियइं ।
दिउ मुउ थिउ दिव्वबोदि धरिवि ।
पारद्दु विवाउ पवित्थरउ ।
तं पव्वउ वयणु अइक्कमइ । 10
अवरेहिं वुहेहिं णीसारियउ ।
संपत्तउ णीलतमालवणु ।

29

मणपणयपसंगुप्पायणउं
वुट्ठेण वि पडिअहिवाउ किउ
सुय जायउ जाणिउ किं ण पइं
दोहिं मि सुभउमु गुरु सेवियउ
आयउ किर जोइहुं तासु मुहुं
लइ जणमहाविहिकारियहं
सयराइराय अब्भुद्धरहि
हउं कंचुइ अज्जु परइ मरमि
दियतरुणि ता तहु इच्छियउं
पुरदेसहं घल्लिउ मारि जरु
गय बेणि वि तं कोसलणयरु

घत्ता—हुंणिवि तुरंग मयंग दणुपं दाविय मायइ ॥

कुंडलमउडैफुरंत दिट्ठ देव णहभायइ ॥ २९ ॥

तें तासु कयउं अहिवायणउं ।
पुणु वुत्तु होउं तुज्जु जि विणउ ।
चिरु खीरकलंवे अवरु मइं ।
सत्थत्थु असेसु वि भावियउ ।
ता पवसिउ सो सुउ दिट्ठु तुहुं । 5
सहसाइं सट्ठि पसुवहरियहं ।
महं महियलि कारावहि करहि ।
णियविज्जइ पइं जि अलंकरमि ।
तं विज्जादाणु पडिच्छियउं ।
पहु को वि गवेसइ संतियरु । 10
दोहिं वि संबोहिउ णिउं सयरु ।

२ A गुरुरहु. ३ AP सुउ. ४ AP बहुकालहिं. ५ AP पवित्थरिउ. ६ A अइजव.

29 १ A मणे. २ A तं तासु. ३ P अमिवायणउं. ४ A पडिपणिवाउ. ५ AP होइ.
६ A कयंवे. ७ A महु. ८ A कंचु अज्जु. ९ P तें विज्जा. १० AP णिउ सगरु. ११ A हणवि.
१२ A मउल.

28 5 a असुणु णिलउ न शून्यं निलयं स्थानम्; b पसुसवणहं मेघकर्णयोः. 6 b गुरु-
वयहु उपाध्यायपदस्य. 8 b दिव्वबोदि देवशरीरम्. 9 a हेउभरिउ हेतुभूतः युक्तिपरिपूर्णः; b विवाउ
विवादः. 14 असुरसुईउ असुरश्रुतीः.

29 1 a मणेत्यादि चित्ते स्नेहप्रसङ्गोत्पादकम्; b अहिवायणउं अमिवादनम्. 2 a पडि-
अहिवाउ प्रत्यभिवादनम्. 5 a जोइहुं द्रष्टुम्. 6 a जणमहाविहिकारियहं यज्ञमहाविधिकर्त्रीणाम्.
b पसुवहरियहं पशुवधकृत्ताम्. 7 b मह यज्ञम्. 8 a कंचुइ वृद्धः. 12 हुणिवि अग्नौ हुत्वा.

30

अप्पाणउं तहिं जिं हुणावियउं
सत्तच्चिणिहित्तं चउपयहं
मायारएण जणु मोहियउ
हारावलिरुइरजियथणिय
गोसवि णियजणणि वि अहिलसिय
विप्पहं वंभणिवरंगु विहिउं
वहु वंचिय धुत्तेणेव जड
घरु जाइवि तणु घल्लिवि सयणि
हा सुलसि काइं मइं तुज्झु किउ
तां तहिं जि पराइउ पवरजइ
किं धम्मु भडारा पसुवहणु

देवत्तु णहंगणि दावियउं ।
णिट्टियइं सट्टिसहसइं मयहं ।
संतीइ सुहेण पयासियउं ।
सुलसा वि तेण हुयवहि हुणिय ।
सउयामणिमहि मइर वि रसिय । 5
महुणा लित्तउं जीहइ लिहिउं ।
अवलोयवि होमिजंतं भड ।
पहु सोयइ हा हा मिगणयणि ।
किह जीवियवुं णिडुहिवि णिउ ।
पुच्छइ पणामु विरइवि णिवइ । 10
किं सव्वजीवदयसंगहणु ।

घत्ता—तं णिसुणिवि करुणेण तेण मुणिंदे वुत्तउं ॥

होइ अहिंसइ धम्मु हिंसइ पाउ णिरुत्तउं ॥ ३० ॥

31

पहु जंपइ पच्चउ दक्खवहि
रिसि भासइ णहयलरंगणडि
णिवडेसहि णरइ मं भंति करि
तं रापं रइयणरावयहु
तेण वि बोल्लिउ मलपोट्टलउ
असुरिंदे दरिसिय देवि णहि

अप्पाणउ किं मुहिइ खवहि ।
तुह सत्तमि दिणि णिवडिहइ तडि ।
किं सग्गुं जंति पसुं खंत हरि ।
आवेष्णिणु अम्बिखउ पावयहु ।
किं जाणइ सवणउं विट्टलउं । 5
विउणारउ लग्गउ पुणु वि महि ।

30 १ P तहिं तो. २ P णिहित्तं. ३ P सोयामणि°. ४ A होमिजंति. ५ A जीवियल्लु.
६ P तो.

31 १ A पइ जंपइ सच्चउ. २ A ण. ३ AP सगि. ४ A पसु खंति. ५ AP पव्वयहु;
but T पावयहु. ६ A महि; P महो.

30 1 a अप्पाणउं सालङ्कायनेन स्वजीवोऽग्नौ क्षेपितः. 2 a सत्तच्चि° अग्निः; चउपयहं
चतुष्पदानाम्. 5 a गो सवि गोवधयज्ञे; b सउयामणिमहि सौत्रामणीयज्ञे; मइर मदिरा. 6 b वरंगु
योनिः. 12 करुणेण कारुण्येन.

31 1 a पच्चउ प्रत्यक्षम्; b मुहिइ सुधैव. 2 a °णडि नटी; b तडि विद्युत्. 3 b पसु
खंत हरि मृगादीन् खादन्तः सिंहाः. 4 a रइयणरावयहु रचिता नराणामापदो येन; b पावयहु
पर्वतस्य. 6 a देवि सुलसा; b विउणारउ द्विगुणः.

सो असणिणिहाँएं घाइयउ
भणु पावें को व ण मारियउ
जं पिंगलु हउं पइं दूसियउ
जं वरलक्खणु महुं कयउ छलु

वालुयपहमहि संप्राइयउ ।
रिउणा जाइवि पच्चारियउ ।
जं णियकरु कण्णइ भूसियउ ।
भुंजहि एवहिं तहु तणउं फलु । 10

घत्ता—पुणु असुरें णहमग्गि मायारूवें हरिसियइं ॥

सा सुलस वि सो सयर विणिण वि मंतिहिं दरिसियइं ॥ ३१ ॥

32

ता खद्धकंदेण
गउ णारओ सेउ
तेणुत्तु दियसीह
वणयरइं मारंतु
चम्माइं छिंदंतु
इसिदिट्ठु सुपसत्थु
तइ खग्गु किं णेय
जइ पोरिसेओ वि
वण्णज्झुणी गयणि
अक्खरइं कहिं बिंदु
कयमणपयत्तेण
कहिं हेउं कहिं वेउ
कहिं गयणि अरविंदु
वेयम्मि कहिं हिंस
हिंसाइ कहिं धम्म
कत्तार दायार
जहिं होंति होयार
तो सूणगारा वि
पसुंखद्धवद्धा वि ।
अमरा ण किं होंति^१

सह तवंसिचिंदेण ।
तं णयरु साकेउ ।
पव्वय दुरासीह ।
अट्ठियइं चूरंतु ।
वम्माइं भिंदंतु ।
जइ वेउ परमत्थु ।
जज्जाहि कुविवेय ।
णउ होइ भणु तो वि ।
किं फुरइ णरवयणि ।
कहिं अत्थु कहिं छंदु ।
विणु पुरिसवत्तेण ।
कहिं णाणु कहिं णेउ ।
णीरूवि कहिं सहु ।
दिय गिलियपरमंस ।
जउ मुयहि तुहुं छम्मु ।
जण्णस्स णेयार ।
सुरणारिभत्तार ।
मीणावहारा वि ।
जइ जणिण णिवडंति^२ ।

5

10

15

20

७ P °णिवाएं. ८ AP संपाइयउ. ९ P जीयवि.

32 १ A तवसचिंदेण. २ AP देउ. ३ A अविचार; PT अविचार. ४ AP omit this foot. ५ AP add after this: किं दुगई जंति. ६ A णिवडंत.

7 a असणिणिहाँएं अशनिघातेन. 8 b रिउणा कालासुरेण. 10 a छलु वञ्चना.

32 2 a सेउ श्वेतं आवासैः कृत्वा (सौधैः). 3 a तेणुत्तु नारदेन उक्तः; b दुरासीह दुराशा चेष्टा. 8 a पोरिसेओ पौरुषेयः. 11 a कयमणपयत्तेण कृतमनःप्रवर्तनेन; b °वत्तेण वक्त्रेण.

एकूणहत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXIX 34.2

पसु सग्गु गच्छंति ।
 दीसंति सकयत्थ तो अप्पयं तत्थ ।
 होमेवि मंतेहिं सहुं पुत्तकंतेहिं ।
 गम्मिज्जए सग्गु भुंजिज्जए भोग्गु ।
 घत्ता—जलमद्वियचम्मेण दब्भे सुद्धि कहेप्पिणु ॥
 भट्टे खद्धउ मासु खगमिगकुलइं वहेप्पिणु ॥ ३२ ॥

25

33

जइ सच्चउ विप्प पवित्तु जलु तो किं तं जायउं मुत्तु मलु ।
 जइ गंगाण्हाणु जिं दुरियहरु तो झस वि लहंति वि मोक्खु परु ।
 जइ मट्टियमंडणि तमु गलइ तो कोलु विमाणे संचरइ ।
 जइ हरिणाइणु धम्मज्जलउं तो हरिणउलु जि जगि अगलउं ।
 किं वंभणु उत्तमु तुहुं कहहि तं मारिवि मासगासु महहि । 5
 जइ दब्भे पुण्णु पवित्थरइ तो किं मयउलु भवि संसरइ ।
 तं रत्तिदियहु दब्भे जि चरइ किहू इंदविमाणि ण पइसरइ ।
 गोफंसणपिप्पलफंसणइ सुत्तुट्टियाहं घयदंसणइ ।
 जइ पाउ हणंति हुंत पउर तो वसहकायराया वि सुर ।
 किं बहुवे पुणु वि मंति भणइ जो परु अप्पाणउं समु गणइ । 10
 णिगंथु णियत्थु वि परिभमउ लुहु मोहु लोहु मच्छरु समउ ।
 सो पावइ तं सिद्धत्तुं किह रसविद्धु धाउ हेमचु जिह ।

घत्ता—हिसारंभु वि धम्मु वयणु असच्चु वि सुंदरु ॥
 जंणु धुत्तहिं दढमूदु किज्जइ कालउं पंडुरु ॥ ३३ ॥

34

जवहोमे संतियम्मु कहिउ जं तं पइ छेलपहिं गंहिउ ।
 अय जव जि पयरिय हुंति णउ पइं लंघिउं तायहु वयणु कउ ।

७ A गच्छंत. ८ A होमेहिं.

33 १ AP मुत्तमलु. २ A वि. ३ A सोक्खु. ४ P मरिवि. ५ AP दब्भु. ६ A किं.
 ७ AP अप्पाणे. ८ AP लोहु मोहु. ९ A सिद्धु. १० AP जगु.

34 १ P कहिउ.

21 b तत्थ यजे. 22 a हो मे वि हुत्वा. 25 मासु मांसम्; वहेप्पिणु हत्वा.

33 2 a दुरियहरु पापविनाशकम्. 3 a मट्टियमंडणि मृत्तिकया शरीरलेपने; b कोलु
 सूकरः. 4 a हरिणाइणु हरिणचर्म; b अगलउं श्रेष्ठम्. 9 b वसहेत्यादि वृषभाणां गोशरीरस्पर्शात्
 काकानां पिप्पलस्पर्शात्. 11 a णियत्थु निर्वस्त्रः. परिधानरहितः. 12 a सिद्धत्तु सिद्धत्वम्; b हेमचु
 सुवर्णत्वम्.

34 1 b छेलएहिं छागेषु. 2 a पयरिय उताः.

गिरि घोसइ गुरुणा पिसुणियउं
ता णारउ पव्वउ रुद्धय
पव्वयजणणिइ अब्भत्थियउ
जइ सुंअरहि भासिउं अप्पणउं
तं अम्महि भासिउं परिगणिउं
जं चविउ असच्चु सुदुच्चरिउ
महिकंपे ठाणहु विहडियउं
णहँफलिहखंभचुउ चूरियउ

तें तैइयहुं वसुणा णिसुणियउं ।
तावस सावित्थिहि झ त्ति गय ।
वरकालु एहु पहु पत्थियउ । 5
तो थवहि वयणु भाइहि तणउं ।
अय जव ण होंति तेण वि भणिउं ।
तं सधरु धरायलु थरहरिउ ।
आयासहु आसणु णिवडियउं ।
वसु चुण्णु चुण्णु मुसुमूरियउ । 10

घत्ता—णियमित्तहो मरणेण पव्वउ थिउ विच्छायउ ॥

पडियउ णरयणिवासि वसु असच्चु संजायउ ॥ ३४ ॥

35

पुणु दणुपं मायाभाउ किउ
ता सयरमंति आणदियउ
पुणु तेण विं रायसुउ रइउ
णिवमासहोमु विद्धंसियउ
णारयहियउल्लउ तोसियउं
मा णासहि पव्वय कहिं मि तुहुं
जिणविंविइं चउदिसु थवहि तिह
ता तें सिद्धउं तेहउं करिवि
महिसिंदे लोयहु भासियउं
देहिहि दुक्खावहु धम्मु कहिं
तैवचरणे जालिवि मयणपुरि
अज्ज वि अच्छइ जिणगुण महइ

वसु दाविउ सग्गविर्माणि थिउ ।
मूढेहिं जणु किं णिंदियउ ।
दिणयरदेवे खयरें लँइउं ।
महकालवियंभिउ णासियउ । 5
अमरारें पुणरवि घोसियउं ।
मंतीसर माणहि अमरसुहुं ।
खेयरविज्जाउ ण एंति जिह ।
गय णैरयविवरि विणिण वि मरिवि ।
अप्पाणउं वइरु मइ साहियउं ।
पलु खज्जइ पिज्जइ मज्जु जहिं । 10
णारउ अहमिंद विर्माणवरि ।
अईसयमइ दसरहासु कहइ ।

२ A तं. ३ A रुद्धय. ४ A भासिउप्पणउ. ५ A महिकंपइ. ६ A वियडियउ. ७ A फलिहमउ
खंमु धुउ चूरियउ.

35 १ P विवाणि. २ AP जि. ३ A लविउ. ४ A णरयघोरि. ५ AP तवजलणे.
६ A विमाणु धरि; P विवाणुवरि. ७ AP इय सयमइ.

3 a गिरि पर्वतः; पिसु णियउं कथितम्. 4 a रुद्धय रुद्राक्षचिह्नास्तापसाः. 5 a अब्भत्थियउ
संमुखं प्राप्तः. 6 a सुंअरहि स्मरसि; b भाइहि पर्वतस्य. 10 b मुसुमूरियउ चूर्णः संजातः.

35 3 b लइउं भंजुं स्वीकृतः. 4 a णिवमासहोमु नृपमांसहोमः; b महकालवियंभिउं
महिषासुरविजृम्भितम्. 5 b अमरारें दैत्येन महिषासुरेण. 9 a महिसिंदे दैत्येन महिषेन्द्रेण.
10 a देहिहि जीवस्य. 11 b विमाणवरि विशिष्टे विमाने.

एकूणहत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXIX.35.14

यत्ता—भरहकुमारजणेर हो हो जणु किं किजइ ॥
जगमहंतु अरहंतु पुप्फदंतु पणविजइ ॥ ३५ ॥

इय महापुराणे तिसट्टिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिए
महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे रामलक्खणभरहसत्तुहणुप्पत्ती
णाम जांगणिवारणं णाम एकूणहत्तरिमो
परिच्छेओ समत्तो ॥ ६९ ॥

८ AP ण. ९ A रामभरहलक्खण^०. १० A जण्णिवारणं. ११ A एकसत्तिमो; P णवसट्टिमो.

13 भरहकुमारजणेर भरतकुमारपितः हे दशरथ.

LXX

आयण्णिवि मंतिसुहासियंइं मिच्छादंसणु णिट्ठिउं ॥
दसरहहियउल्लउं मेरुथिरु जिणवरधम्मि परिट्ठिउं^३ ॥ ध्रुवकं ॥

1

अवरेहिं मि अरुहि णिहितु चित्तु	संथुउ समंति कल्लाणमित्तु ।
चमुवइणा मारियपरवलेण	एत्थंतरि उत्तु महावलेण ।
तंवारवारु सो जणु जाउ	णिव जोयहि णिर्यणंदणपयाउ । 5
इसमुसल गयासणिधणुहरेहिं	जिप्पंति ण जिप्पंति व परेहिं ।
विण्णाणणाणणयविहयमोहु	ता राएं आउच्छिउ पुरोहु ।
भणु भणु तणयहं महिरयणरिद्धि	तं गमणें होइ ण होइ सिद्धि ।
ता वुत्तु णिमित्तवियक्खणेण	जहिं जाइ रामु सहं लक्खणेण ।
तहिं तहिं गोमिणि संमुहिय थाइ	दामोयरु मुइवि ण पउ वि जाइ । 10
ए अट्ठम मंइं णिसुणिउं पुराणि	संठिय सलायपुरिसाहिठाणि ।
जगतावणु रावणु रणि हणेवि	महि भुंजिंहिति खगें जिणेवि ।
वलएव जणदण सुय ण भंति	दससंदणु पुच्छइ विहियसंति ।

घत्ता—महुं कहहिं पुरोह लद्धविजउ भुवणत्तयविकखायउ ॥
दंहगीउ दसासापत्तजसु केण सुं पुण्णें जायउ ॥ १ ॥

2

जसु आसंकइ जमु वरुणु पवणु	तहु पयहु भणु सियचिंधु कर्वणु ।
ता कहइ विप्पु महुरइ गिराइ	सुणि धादइसंडहु पुव्विलभाइ ।
आरामगामसंदोहसोहि	खरदंडसंडमंडियसरोहि ।
रंभंतगोउलावासरम्मि	जवणालसालिजवळेत्तसोम्मि ।
गोवालवालकीलणिवासि	तहिं सारसमुच्चइ णाम देसि । 5

1 १ A °सुहासियउं. २ AP णिट्ठियउं. ३ AP परिट्ठियउं. ४ P णिवणंदण°. ५ A °णय-
विहियमोहु; P °णयणिविहियमोहु. ६ AP णिसुणिउं मंइं. ७ P भुंजिंहंति. ८ A omits लद्धविजउ.
९ A दहगीव; P दसगीउ. १० P सपुण्णें.

2 १ P कमणु. २ AP °कीलणिवासि.

1 1 °सुहासियइं सुभाषितानि सुवचनानि. 5 a तंवारवारु नरकद्वारं क्षयम्; b °पयाउ
°प्रतापः. 7 a °विहयमोहु °विहताज्ञानः. 10 गोमिणि लक्ष्मीः.

2 1 b सियचिंधु श्रियो निमित्तं चिह्नं वा. 3 b खरदंड° कमलानि; °सरोहि तडागसमूहे.
4 a रंभंत° शब्दं कुर्वन्तः.

सत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXX.3.12

णायउरि अत्थि णरदेउ राउ
संतइहि थवेप्पिणु भोयदेउ
विज्जाहरु पेच्छिवि चवलवेउ
वद्धउ णियाणु महु जम्मि होउ
सुररमणीरमणविलासमग्गि
इह भरह्वरिसि वेयइसेलि
दाहिणसेढिहि हयवइरिजीउ

वंदिवि अणंत गुरु वीयराउ ।
जइ जायउ मेल्लिवि बंधहेउ ।
णहयलि आवंतु विचित्तकेउ ।
एहउ मणहरु खेयैरविहोउ ।
मुउ उप्पणउ सोहम्मसग्गि । 10
गयणग्गलगमग्गिमोहमेलि ।
पुरि मेहसिहरि पडु सहसगीउ ।

घत्ता—उव्वेयउ केण वि कारणिण अंतरंगि णिरु जायउ ॥

कलहणउं करिवि सहं बंधवहिं सो तिकूडगिरि आयउ ॥ २ ॥

3

लगइ अकंडि दुव्वयणकंडु
किं किज्जइ पिसुणणिवासि वासु
तहिं गम्मइ जहिं तरुवरहलाइं
तहिं गम्मइ जहिं गुणणिरसियाइं
इय चित्तिवि धैत्तिवि दुट्ठसंक
उप्परिथियगिरिहंत्थिहिं विहाइ
णं सण्णइ एहिं जि पुणु वि एम
सिहरें णं भिंदिवि विउल्लमेह
जोयइ पुत्तलियाणयणएहिं
परिवित्थारिवि कित्तीमुहाइं

मउलाविज्जइ सुहि तेण तुंडु ।
तहिं गम्मइ जहिं कंदरणिवासु ।
तहिं गम्मइ जहिं णिज्जरजलाइं ।
सुव्वंति ण खलयणभासियाइं ।
काराविय रापं णयरि लंक । 5
चल्लियधयहत्थहिं णडइ णाइं ।
किं सग्गे मइं जोयंतुं देव ।
ससि पावइ किं घरतेयरेह ।
णं हसइ फुरंतहिं रयणएहिं ।
दावइ पारावर्यवसुहाइं । 10

घत्ता—जहिं चंदसाल चंदंसुहय चंदकंतिजलु मेल्लइ ॥

कामिणिपर्यपहउ असोयतरु उववाणि वियसइ फुल्लइ ॥ ३ ॥

३ A खेयरहु होउ. ४ A °वरिस° ५ A °मऊह°. ६ AP णिउ.

3 १ AP °वरफलाइं. २ AP सुम्मंति. ३ A पावियदुडसंक. ४ A °हत्थिय विहाइ. ५ A जोयंति. ६ AP सिहरेहिं वि. ७ AP णीलमेह. ८ A °रइसुहाइं. P °रयसुहाइं. ९ A °पयहयउ.

6 a णायउरि नागपुरनगरे. 7 b बंधहेउ पापबन्धकारणम्. 9 a जग्गि आगामिभवे; b °विहोउ विभोग ऐश्वर्यम्. 11 b °मोहमेलि किरणसंघाते. 13 उव्वेयउ उद्विग्गः कलुषितः. 14 सो सहस्रगीवः.

3 1 a अकंडि अप्रस्तावे; °कंडु बाणः; b सुहि सुहृदः. 4 a गुणणिरसियाइं गुण-च्छेदकानि. 7 a सण्णइ संज्ञया. 8 b घरतेयरेह गृहतेजसः शोभाम्. 10 कित्तीमुहाइं कीर्तिमुखानि शिखराण्येष. 11 चंदसाल शिरोग्रहमाच्छादितोपरितनभूमिः; चंदंसुहय चन्द्रकिरणैर्हता. 12 °पर्यपहउ पादप्रहतः-

4

सा पुरि परिपालिय तेण ताव
सयगीउ खगाहिउ पंचवीस
णिहलिवि वइरि भूभंगभीस
दसपंचसहासइ वच्छराहं
सुंदरि तहु पणइणि मेहलच्छि
अंकगि चडिउ चंडंसुमालि
आहासिउ दइयहु फलपयासि
संभूयउ सयणहं सुहु जणंतु
णिवरूवें आणंदु व पयाहं

गय वरिसहं वीससहास जाव ।
थिउ विद्वंतु णाणामहीस ।
पण्णासगीउ मुउ जिइवि वीस ।
संठिउ पुलत्थि राइयधराहं ।
सां पेच्छइ वरि पइसंति लच्छि । 5
सिविणंतरंति पंरिगलियकालि ।
णरदेव देव थिउ गम्भवासि ।
णं वहरूविणिवासियरणमंतु ।
आवासु व णहयरसंपयाहं ।

घत्ता—कुलधवलु धुरंधरु दहवयणु जायउ मायहि जइयहुं ॥ 10
मंदरगिरिदुग्गु पुरंदरिण महं भावइं किउ तइयहं ॥ ४ ॥

5

णवतरणि व सुरकुमुयायराहं
कढिणंकुसु णं दिग्गयवराहं
णं मत्तभमरु णंदणवणाहं
पवहंतमहासरिजलगलत्थु
वण्णेण गरलभसलउलकालु
जायउ जुवाणु जमजोहजूरु
णं विसमं विसंकुरु विसविसित्तु
तज्जियदासि व भउ धरइ चरइ
जसु सत्तसत्तसहसाइं आउ

पडिमलु व गज्जियसायराहं ।
मैणमत्थइ सूलु व अरिवराहं ।
णं कामवासु तरुणीयणाहं ।
महिमहिहरसंचालणसमत्थु । 5
आयंवणयणु पडिवक्खकालु ।
दुहंसणु णं मज्झणसूरु ।
णं पलयकालु हुयवहु पलित्तु ।
जसु असिधारइ धर मरइ तरइ ।
वरिसहं जो सुव्वइ वज्जकाउ ।

4 १ AP तीससहास. २ AP ओहामियरूवें जाइ लच्छि (A जायलच्छि). ३ P पडि-
गलिय°. ४ AP णरदेउ देउ. ५ A भावहि.

5 १ A कुमुयावराहं. २ AP मणि मत्थय. ३ AP कामवाणु. ४ A णं सविसु विसंकुरु
विसपसित्तु; PT णं समविसमंकुरु; K records a p: समविसमंकुरु. ५ P करइ डरइ. ६ P °धारहि.

4 4 b राइयधराहं राजिता धरा येषु वर्षेषु. 6 a चंडंसुमालि सूर्यः; b परिगलियकालि
गलितरात्र्यवसरे, प्रभाते इत्यर्थः.

5 1 a °तरणि सूर्यः. 2 b मणमत्थइ चित्ते मस्तके च. 3 b कामवासु कामपाशः.
6 a जमजोहजूरु यमभयानां तूरकः. 7 a विसम विसंकुरु विसपसित्तु विषमविषयाङ्कुरो विषेण
विषिक्तश्च; समविसमंकुरु इति पाठे सह मया लक्ष्म्या वर्तन्ते इति समा राजानः तेषां विषयाङ्कुरः; विगतः
समः उपशमः कोपः तस्याङ्कुरो वा. 8 a भउ धरइ भयं धरति; b धर भूः पृथ्वी.

घत्ता—जसु भईएँ रवि णं अत्थवइ चंदु व चंदगहिल्लउ ॥ 10
फणि पुरिसरूवु परिहरिवि हुउ दीहदेहु कीहुल्लउ ॥ ५ ॥

6

खयरेण कण्ण इच्छियजएण	मंदोर्यरि तहु दिण्णी मएण ।	
आरुहिवि चारु पुप्फयविमाणु	सहुं कंतइ णहयलि विहरमाणु ।	
रययायलि अलयावइहि धीय	विज्जासाहणि संजमविणीयं ।	
जोइवि मणिवइ झाणाणुलग्ग	मइ रायहु मयणवसेण भग्ग ।	
पारद्धु विग्घु परिगलियतुट्ठि	उववाससोसकिसकायंलट्ठि ।	5
वारहसंवच्छरपीडियंगि	कुद्धी कुमारि णं खंयभुयंगि ।	
णासिउ वीयक्खरलीणु झाणु	इहु खगवइ चिंधे जाउहाणु ।	
महु वप्पु होउ मइं राणिण हरउँ	आयामि जस्मि महुं कज्जि मरउँ ।	
णिक्किउ विरत्तु विवरीयचित्तु	जाणिवि रोसंगिउं रत्तणेत्तु ।	
गउ दहमुहु खेयरि मरिवि कालि	थिय मंदोर्यरिगभंतरालि ।	10

घत्ता—उप्पण्णी धीय सलक्खणिय कंपावियकेलासहु ॥
णं लंकाणयरिहि जलणसिह णाइं भवित्ति दसासहु ॥ ६ ॥

7

दिणि पडिउ जलिउ उक्काणिहाउ	अप्पंपरि जायउ णरणिहाउ ।	
महि कंपइ जंपइ को वि साहु	किह चुक्कइ एवहिं पुहइणाहु ।	
एयइ धीयइ संभूइयाइ	खज्जेसइ णाइं विसूइयाइ ।	
खयकाले ढोइय मरणजुत्ति	वणि णिज्जाणि थिप्पइ कहिं वि पुत्ति	
सुइसुहहराउ विहुणियसिराउ	आयण्णिवि नेमित्तियगिराउ ।	5

७ AP जसु रवि णं भइयए अत्थमइ.

6 १ मंदोवरि. २ A °विलीय. ३ A महिवइ. ४ P झाणेणुलग्ग. ५ A °कायजट्ठि.
६ P खए भुयंगि. ७ A हरइ. ८ A मरइ. ९ P रोसैं इंगिउं रत्तु नेत्तु.

7 १ A ताइं वि; P तासु वि. २ A °सुहयराउ.

10 अत्थवइ अस्तं याति.

6 1 b मएण मयनाम्मा असुरेण. 3 a अलयावइहि धीय अलकापुरीनरेन्द्रस्य पुत्री.
4 b मइ मत्तिश्चित्तम्. 6 b खयभुयंगि कालसर्पिणी. 7 a वीयक्खरलीणु बीजाक्षरलीनम्; b जाउ-
हाणु राक्षसः. 9 a णिक्किउ निष्कृपः. 10 a खेयरि मणिवती खेचरी. 12 भवित्ति मरणहेतुः.

7 1 a उक्काणिहाउ उत्कासमूहः; b अप्पंपरि स्वयमेव; णरणिहाउ नरशब्दो हाहाकारः.
3 b विसूइयाइ विषूचिकया वमनेन. 5 a सुइसुहहराउ कर्णसुखहराः.

खगभूगोयरसिरिमाणेण   मारियउ पवुत्तु दसाणणेण ।
 किं गरलवारिमरियइ सरीइ   किं सविसकुसुममयमंजरीइ ।
 बंधवयणहिययवियारणीइ   किं जायइ धीयइ वइरिणीइ ।
 णवकमलकोसकोमलयराउ   उद्दालिवि मंदोयरकराउ ।
 णिम्माणुसि काणणि धिवहि तेम   पाविट्ट दुट्ट णउ जियइ जेम । 10

घत्ता—तं णिसुणिवि तें मारीयएण भणिय देवि वररूवउं ॥
 तुह गन्नि भडारी धीरयणु गोत्तखयंकरु हूयउं ॥ ७ ॥

8

मुइ मुइ दहमुहखयकालदूय   तें होंतें होसइ अवर धूय ।
 वाहोपवाहओहलियणयण   ता तरुणि चवइ ओहुल्लवयण ।
 मारीयय णवतरुफलरसहि   कीलंतपक्खिरमणीयसहि ।
 घल्लिज्जसु कथइ पुत्ति तेत्थु   रविकिरणु ण लग्गइ देहिजेत्थु ।
 अह एयइ काइ जियंतियाइ   कूरइ णियतायकयंतियाइ । 5
 गिरिदारणीइ किं गिरिणईइ   हो हो किं एयइ दुम्मईइ ।
 आलिहिउं पत्तु मच्छरकराल   रावणदेहुवभव एह वाल ।
 बहुदुक्खजोणि वंधुहुं असीय   सुविसुद्धवंस णामेण सीय ।
 इय भासिवि मंजूसहि णिहित्त   सहुं रयणहिं वरराइवणेत्त ।
 दहगीवजीवरक्खणकएण   णिय णिविसें णहि मारीयएण । 10
 चंपयचैवचंदणचूयगुज्झि   बहि मिहिलाणयरुज्जाणमज्झि ।

घत्ता—मंजूसइ सहुं छणयंदमुहि सरिसरणिज्झरसीयलि ॥
 णं रहुवइसिरिलयकंदसिरि णिक्खय सुय धरणीयलि ॥ ८ ॥

9

गउ विज्जापुरिसु णहंतरेण   तिकखें महि दारिय लंगलेण ।
 आरामुहल्लित्तधुरंधरेण   मंजूस दिट्ट पामरणरेण ।

३ A मारीयउ वुत्तु. ४ A गरुडवारि°. ५ A णिसुणतें मारियएण. ६ P भडारिए धीरयणु.

8 १ A सुय सुय. २ A वाहपवाह°. ३ A घल्लिज्जइ. ४ P अच्छर°. ५ P रावण°. ६ A णिवसें. ७ AP धवचंदण°.

7 a सरीइ नद्या. 9 a ° कोमल यराउ कोमलतरात् हस्तात्. 11 वररूवउं विशिष्टरूपं स्त्रीरत्नम्.

8 1 a मुइ मुञ्च; b तें होंतें राज्ञा जीवता. 2 a वाहापवाह° बाष्पप्रवाहः; °ओहलियं स्नापिते; b ओहुल्लवयण म्लानमुखी. 5 b °कयंतियाइ यमरूपया. 8 a असीय संतापकारिणी अलक्ष्मीर्वा. 10 b णिविसें निमिषेण.

9 1 a विज्जापुरिसु मन्त्री. 2 a आरामुहल्लित्त° हलारामुखाकृष्टा; b पामरणरेण कर्षकेण.

सत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXX.10.12

वणवालहु अप्पिय तेण णीयं
वाइवि वइयर वुज्झिय विणीय
वहुइ परमेसरि दिव्वदेह
णं ललिय महाकइपयपउत्ति
णं गुणसमग्ग सोहग्गथत्ति
लायण्णवत्त णं जलहिवेल
थिर सूहव णं सप्पुरिसक्कि

रायाँलउ रापं दिट्ठ सीय ।
णियपियहि दिण्ण पडिवण्ण धीय ।
णं वीयाँयंदहु तणिय रेह । 5
णं मयणभावविण्णाणजुत्ति ।
णं णारिरूवविरयणसमत्ति ।
सुरहियं णं चंपयकुसुममाल ।
बहुलक्खण णं वायरणवित्ति ।

धत्ता—जसवेल्लि व अट्टमराहवहु अमरदिण्णकुसुमंजलि ॥ 10
पुरि वड्ढिय जणयणरिंदसुय रार्मणरामहं णाई कलि ॥ ९ ॥

10

पयकमलहं रत्तत्तणु जि होइ
गुंफहं पुणं गूढत्तणु जि चारु
जंघावलेण जायउ अजेउ
णालोइउ जाणुहुं संधिठाणु
ऊरुयलच्चितइ हयसरीर
कडियलु गरुयत्तणं गुणणिहाणु
गंभीरिम णाहिहि णवर होउ
पत्तलउं उयर सिंगारु करइ
सकयत्थउ मुद्धिहि मज्झु खीणु
वलियाहिं तीहिं सोहइ कुमारि

इयरह कह रंगु वहंति जोइ ।
इयरह कह मारइ तिजगु मारु ।
इयरह कह वग्गइ कामएउ ।
इयरह कह संघइ कुसुमबाणु । 5
इयरह कह जालंधरियसार ।
इयरह कह गरुयहं महइ माणु ।
इयरह कह णिवडिउ तहिं जि लोउ ।
इयरह कह मुणिपत्तु हरइ ।
इयरह कह दंसणि विरहि रीणु ।
इयरह कह तिहुयणहिययहारि । 10

धत्ता—रोमावलिमग्गु मणोहरउ कण्णहि केरउ संघइ ॥
इयरह कह सिहिणसिहरिसिहरु मयरकेउ आसंघइ ॥ १० ॥

9 १ A सीय. २ AP रायाँलइ. ३ AP वीयाँयंदहु. ४ A °समग्गि. ५ A लायण्णवण्ण.
६ P सुरहिय णवचंपय°. ७ P सुप्पुरिस°. ८ A णं रामहं रावण कलि; P रावणरामहं णाई कलि.

10 १ A गुणहं; P गुणहं. २ A omits पुणु. ३ A जणुहि; P जं तुहुं. ४ AP गरुयत्तणु.
५ A मुद्धहि. ६ AP कह विरहें विरहि.

4 a वा इ वि वयर वाचितो व्यतिकरः पत्रम्; b णियपियहि वसुधायाः; पडिवण्ण धीय पुत्रिकात्वेन प्रतिपन्ना. 5 b °वीयायंदहु द्वितीयाचन्द्रस्य. 6 a °पयपउत्ति पदप्रयुक्तिः. 7 b °विरयणसमत्ति विरचना निर्माणं तस्याः समाप्तिः परमोत्कर्षः. 10 अट्टमराहवहु अष्टमवलभद्रस्य.

10 1 b इयरह इतरथा अन्यथा योगी कथमेतस्या दर्शने रागं वहति. 5 b जालंधरियसार जालंधरी कदली असारा. 8 b °पत्तु पात्रता. 11 संघइ श्लाघते. 12 सिहिणसिहरिसिहरु स्तन-गिरिशिखरम्; आसंघइ आश्रयति.

11

देविहि थण रइरसपुणकुंभ
भुय मयणपाससंकास गणमि
कंधरु बंधुरु रेहाहिं सहइ
तंबउ बिबाहरु हरइ चक्खु
दियदित्तिइ जित्तइं घत्तियाइं
मुहससिजोण्हइ दिस धवल थाइ
लोयणहिं वि दीहत्तणु जि जुत्तु
भालयलु वि अद्धिदु व वरिदु
कौतलकलाउ कुडिल्लु वहइ

इयरह पुणु कामतिसाणिसुंभ ।
इयरह कह मणवंधणु जि भणमि ।
इयरह कह कंबु रसंतु कहइ ।
इयरह कह तग्गहणेण सोक्खु ।
इयरह कह विद्धइं मोत्तियाइं । 5
इयरह कह ससि शिज्जंतु जाइ ।
इयरह कह पत्तइं जणमणंतु ।
इयरह कह तहु मयणांस दिदु ।
इयरह कह माणववंदु वहइ ।

घत्ता—जहिं दीसइ तहिं जि सुहावणिय सीय काइं वणिज्जइ ॥ 10
रक्खेवि जणु जणयहु तणउ रामे धुवु पंरिणिज्जइ ॥ ११ ॥

12

ता कुलजयलच्छिसुहावहेण
बलणाहें समउं महावलेण
गर्यं ससुरणयरु सुर सणर तसिय
भड रहै करि तुरियं तुरंग चलिय
घरु आयहं मामें कुसलु कयउ
गय कहवय दियह मणोरहेहिं
चलपंचवणधयधुवमाणु
दिज्जइ दीणहं आहारदाणु
खज्जइ मासु वि किज्जइ विहाणु

पेसिय णियतणुरुह दसरहेण ।
परिवारिय चउरंगें वलेण ।
चलवलिय मयर मयरहरव्हसिय ।
दसदसिवह पक्कहिं णाइं मिलिय । 5
प्रंगणि जयमंगलु तूरु हयउ ।
हा पहु वेहाविउ पसुवहेहिं ।
मंडउ णिहित्तु जोयणपमाणु ।
धिप्पइ कंपतहं मृगहं प्राणु ।
महुं मिट्टउं पिज्जइ सोमपाणु ।

11 १ AP कह. २ A कंबुरु. ३ A कंठ रसंतु. ४ A इहरहं. ५ A धवलि. ६ AP खिज्जंतु.
७ AP मयणासु. ८ A कुडिल्लु. ९ P माणवविदु. १० A परणिज्जइ.

12 १ A गउ. २ A सुरसेण तसिय; P सुर सणर तसिय. ३ AP करि रह. ४ A तुरय.
५ आयउ. ६ AP पंगणि. ७ A मंगलतूरु; P मंगलतरु. ८ AP मणोहरेहिं. ९ AP मिंगहं पाणु.

11 3 b कंबु रसंतु शंखः शब्दायमानः. 5 a दि य दि त्ति इ दन्तकान्त्या; घत्ति या इं तिर-
स्कृतानि. 6 a थाइ तिष्ठति, भवति. 7 b जण मणंतु लोकमनःपर्यन्तम्. 8 b मयणास मृगनाशो
मदनाशश्च. 9 b वहइ हन्ति.

12 3 a सुर सणर तसिय तयोः प्रयाणे नरसहिताः सुरा अपि त्रासं प्राप्ताः; b मयर मत्त्याः;
मयरहरव्हसिय समुद्राद्वहिः पतिताः. 6 b वेहाविउ अनुरजितो यद्धि वा नीतः. 9 a विहाणु यज्ञविधिः.

सत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXX.14.2

इयं णिव्वत्तिउं कउ रित्तिएहिं
हिंसाइ धम्मु पावासवेण

भणु कोण वि खद्धउ सोत्तिएहिं । 10
अण्णहिं वासरि जयजयरवेण ।

यत्ता—धणुकोडिचडावियवर्णगुणहु दरिसियवइरिविरामहु ॥
णियधीय सीय णवकमलमुहि जणपं दिण्णी रामहु ॥ १२ ॥

13

वइदेहि धरिय करि हलहरेण
णं तिहुयणसिरि परमप्पएण
णं चंदं वियसिय कुसुममाल
दुव्वारवइरिवारणभुएण
अच्छइ दासरहि सुहेण जाम
आणिउ विणीयपुरि सरिधारि
अहिंसिचिवि जिणपडिमउ घएहिं
णिव्वत्तिय जिणपुज्जा महेण
अवराउ सत्त कण्णाउ तासु
सोलह तहु महिलच्छीहरासु
गंभीरधीरसाहसधणाहं
कोणाहयतूरइं रंसमसंति
संमाणवसइं सयणइं णडंति

णं विज्जुल धवलं जलहरेण ।
णं णायवित्ति पालियपएण ।
गोविंदं णं सिरि सारणाल ।
सहुं सीयइ सहुं केकयसुएण ।
पिउणा णियदूयउ पहिउं ताम । 5
सकलत्तु सभाउ दुहावहारि ।
दहियहिं दुद्धहिं धारोपएहिं ।
सिसुणेहं तूसिवि दसरहेण ।
दिण्णाउ मुसलकरपहरणासु ।
अलिकुवलयकज्जलसामलासु । 10
रइयउ विवाहु दोहं मि जणाहं ।
मिहुणाइं मिलंतइं दर हसंति ।
पिसुणइं चिंतासायिरि पडंति ।

यत्ता—काण्णिणहुं दीणहुं देसियहुं दिण्णइं दाणइं लोयहुं ॥
तहिं समइ पराईउ महुसमउ णं विवाहु अवलोयहुं ॥ १३ ॥ 15

14

सोहइ वसंतु जगि पइसरंतु
महुकारि व महु धारहिं सवंतु

अहिणवसाहारहिं महमहंतु ।
हेमंतपहुत्तणु णिड्वंतु ।

१० A णिव्वत्तिउ. ११ A दाणगुणहु; P धणुगुणहु.

13 १ A पालियवएण. ५ P कुमुयमाल. ३ AP पिहिउ. ४ P धारएहिं. ५ A समसंति.
६ AP पराइयउ.

10 a रित्ति ए हिं ऋत्विग्भिः. 11 a पा वा स वेण निन्द्यमयेन. 12 °घण गुण हु °निविडदोरस्य.

13 2 b णायवित्ति न्यायवृत्तिः; पालियपएण राज्ञा. 3 b सारणाल कमलेन सहिता.
4 b केकयसुएण लक्ष्मणेन. 5 b पहिउ प्रेषितः. 6 a विणीयपुरि अयोध्यायाम्. 7 b धारापए हिं
धाराजलैः. 10 a महिलच्छीहरासु लक्ष्मणस्य. 12 a कोणाहय° कोणो वीणादिवादनं तेन हतानि.
15 महुसमउ वसन्तः.

14 1 b °सा हार हिं आग्नेः. 2 a महुकारिव कलापालीव, कलालीव; महुधारहिं सवंतु
मकरन्दो माक्षिकं मयं च तस्य प्रवाहैः; b हेमन्त° शीतकालः.

— ३९७ —

णियचिंधइं दसदिसु पट्टवंतु
सारंतु सुवाविहि वारिचीरु
खरकिरणपर्याउ वि णेसरासु
पयडंतु असोयहु पत्तरिद्धि
वउलहु वउ सुच्छायउं करंतु
तिलयहु दलतिलयविलासु देंतु
वल्लहकामुयवम्मइं हणंतु
माणिणिहि माणगिरि जज्जरंतु
उत्तंगमड्डि दियहइं गमंतु ।
मंदारकुसुमरयमहमहंतु

अंकुरफुरंतु पल्लवचैलंतु ।
दावंतु णीलसेवालतीरु ।
अवरु वि दीहत्तणु वासरासु । 5
मोक्खयहु दुफगुणमोक्खसिद्धि ।
वणलच्छिहि ओसासुय हरंतु ।
वेल्लीकामिणियहं रसु जणंतु ।
कणयारफुल्लरयधूसरंतु ।
हिंडिरभसलावलिगुमुगुमंतु । 10

रमणाहिलासविब्भमु भमंतु ।

घत्ता—जो मोणें चिरु संचरइ वणि सो संपइ महुसेविरु ॥

कलकोइल्लु पुण वि पुण वि लवइ मत्तउ को ण पलाविरु ॥ १४ ॥

15

वज्जइ वीणा पिज्जइ पाणं
गिज्जइ महुं सत्तसरालं
परिमलपउरं पोसियरामं
गंधकयंबयल्लडयवियारे
सुप्पइं दवणयविरइयगेहे
संधइ कामो कुसुमखुरणं

पियमाणुसचित्तं साहीणं ।
दढपेम्मं पसरइ असरालं ।
वज्जइ फुल्लियमल्लियदामं ।
णेवैरकलरवणच्चियमोरे ।
पुष्पत्थरणे भमियदुरेहे । 5
णासइ तावसतवमाहणं ।

14 १ A फुरंत. २ A °ललंतु. ३ AP °सेवालणीरु. ४ AP °पयाउ दिणेसरासु. ५A सच्छा-
यउ. ६ AP ओसंसुय. ७ AP कणियार°. ८ AP उजुंगमड्डि. ९ AP add after this: मजंत-
पक्खिकुल्लुमुमुमंतु; K writes it but strikes it off. १० AP read this line as: रमणा-
हिलासविब्भम भमंतु (A: रमणीहि विलासविब्भमि भमंतु), मायंदकुसुमरयमहमहंतु. ११ A °कोकिळ.

15 १ A गंधकुडंबय°. २ AP णेउर°. ३ A सुप्पय°. ४ P °खुरणं.

4 a सारंतु सुवाविहि वारिचीरु सुवापीनां जलमेव चीरु वल्लमुत्सारयन्. 5 a णेसरासु सूर्यस्य.
6 a मोक्खयहु दुफगुणमासरिद्धि मोक्षकनामा वृक्षविशेषः, तस्य फाल्गुनमासे पत्राणि क्षरन्ति, तेन
कारणेन फाल्गुनमासस्तस्य वृक्षस्यानिष्टः, तेन दुःफाल्गुनः कथ्यते; तस्य फाल्गुनस्य मोक्षं विनाशं कुर्वन्
वसन्तः. 7 a वउ वपुः शरीरम्; b ओसासुय अवश्याय एव अश्रूणि. 8 a तिलयहु तिलकवृक्षस्य
दलेषु पत्रेषु तिलकविलासं ददत्. 11 a उत्तंगमड्डि मड्डि वृक्षविशेषः तस्य दिनैः गमयन्, स वृक्षस्तदा-
काले न विकसति किं त्वग्रे. 13 महुसेविरु मधुनो मद्यस्य मकरन्दस्य च सेवकः.

15 2 b असरालं अपर्याप्तम्. 3 a पोसियरामं पोषिताः प्रचुरीकृता रामाः स्त्रियो येन.
4 a गंधेत्यादि श्रीखण्डादिगन्धद्रव्यस्य कदम्बकं समूहः तेन कृताद्रच्छायाविकारे पुष्पगृहे लतामण्डपे;
b णेवरं नूपुरम्. 5 a सुप्पइ शयनं क्रियते; दवणयं दमनकपुष्पम्. 6 a कुसुमखुरणं कुसुमबाणम्.

अणुणिज्जइ रूसंति पियल्ली
सरजलकेलीसित्तसरीरो
तिम्मइ पणइणिसुहुमकडिल्लो
कुवलयमालाताडणललियँउ
इच्छांमाणियकंताकंतो

दाविज्जइ कंदप्पसुहेल्ली ।
जंतविमुक्कसकुंकुमणीरो ।
दिट्ठावर्यववृद्धरसिल्लो ।
फुल्लपलासदुमिहिं पज्जलियउ । 10
एव वियंभइ जाम वसंतो ।

घत्ता— ता दसरहपयपंकय णविवि विहसिवि रामं वुच्चइ ॥
संताणकमागय तुह णयरि वाणारसि किं मुच्चइ ॥ १५ ॥

16

णासिज्जइ किं सो कासिदेसु
गुरुगय णियगय णिव दुविह वुद्धि
दीसंति जाइ सच्छिद्वेरि
विहुरे वि हु अणिहालियदिसेण
पहुसत्ति कोसंदंडेहिं देव
जाणेवां अवर अलद्धलाह
बोल्लिज्जइ पहिलारउ जि सामु
वीयउ पुणु सीकिज्जंति किच्च

सुणि ताय रायसत्थोवएसु ।
वुद्धीइ पंचविह मंतसिद्धि ।
सा मंतसत्ति साहंति सूरि ।
उच्छाहसत्ति पुणु पोरिसेण ।
एयइ विणु महियलु वहइ केव । 5
चत्तारि उवाय धरत्तिणाह ।
पियवयणु जीवजणियाहिरामु ।
संमाणिवि वइरिविरत्त भिच्च ।

घत्ता—ते थद्ध लुद्ध अवमाणणिहि भीरु कहंति विवक्खहु ॥
णियरायहु केरउ दुच्चरिउ वियँलियपह परिरक्खहु ॥ १६ ॥ 10

17

उवदाणु वि हरि करि हेमं रयणु
अवयारु देसपुरगामडहणु
जिप्पंति हरिस मय कोह काम

दिज्जइ जइ लब्भइ को वि सयणु ।
सो दंडु भणंति वरारिमहणु ।
रिउ माण लोह दुक्कम्मधाम ।

५ A णिम्मिय°; P तिम्मिय°. ६ P °वयवसुवुद्धरसिल्लो. ७ A लल्लिओ. ८ A °दुमेहिं णं जल्लिओ;
P °दुमेहिं णं जल्लियउ. ९ A इच्छिय°; P इच्छए.

16 १ A कोसु दंडेहिं. २ A जाणेवा; P जाणेव. ३ AP धरत्तिणाह. ४ A वियडिय°.

17 १ AP हेसु.

9 a तिम्मइ आर्दीक्रियते; °सुहुमकडिल्लो सूक्ष्मं कटीवस्त्रम्; b °वूढ° धृतो वर्धितः.

16 1 b रायसत्थो वएसु नीतिशास्त्रोपदेशः. 2 a गुरुगय गुरुगता आहार्या. 3 a सच्छिद्वे
वेरि सच्छिद्रो वैरी. 4 a विहुरेवि कथेऽपि, संकटेऽपि; अणिहालियदिसेण किंकर्तव्यतामूढत्वरहितेन.
8 a सीकिज्जंति स्वीक्रियन्ते; किच्च कृत्या भेद्याः. b वइरिविरत्त शत्रुविरक्ताः. 10 परिरक्खहु
माहात्म्यरक्षणस्य.

17 2 a अवयारु अपकारः. 3 b रिउ अभ्यन्तरशत्रवः.

जउ वक्खाणिउ इंदियजण
सावहि गिरवहि इच्छंति के वि
विग्गहु विरइजइ दोसदुहु
आसणु गुरु कहइ असक्कालि
जाणु वि सलाहु परिवारपोसि
जा किर विग्गहसंधाणवित्ति
जहिं ण वहइ णियकरहत्थियारु
णरवइ अमच्चु जणठाणु दंडु
सत्त वि पयईउ हवंति जेण

घत्ता—तं णिसुणिवि जणसंतावहर ताएं चावविहसिय ॥

णं जलहर वे वि धवल कसण सुय वाणारसि पेसिय ॥ १७ ॥

सांधि वि मित्तत्तणसंगण ।
पट्टणइं वत्थु वाहणइं लेवि । 5
दोसेण होइ वंधु वि अणिट्टु ।
अवरोहि विउलि रणंतारलि ।
किजइ वज्जियदुंदुहिणिघोसि ।
तं दोहीअरणु ण का वि भंति ।
असरणि रिउसेव वि किं ण चारु । 10
धणु दुग्गुं मित्तु संगामचंडु ।
उज्जउं णउ मुच्चइ ताय तेण ।

18

णियतायपसायपसणभाव
देहच्छविदूसियरवियरोह
मणिमउडसुपट्टालिगियंग
सेविज्जमाण णरखेयरेहिं
जोइज्जमाण जणवयजणेहिं
अलिकसणपीयणिवसणणिउत्त
दियहेहिं वंधु ते जंत जंत
पहचोइय गय सुहजणपत्त
धयमालातोरणमंगलेहिं
णाणाणायरियहिं दीसमाण

सविणय पर्णमंत विमुक्कगाव ।
जुवरायत्तणसिरिलद्धसोह ।
णं सुरमहिहर उत्तर्गसिंग ।
विज्जिज्जमाण चलचामरेहिं । 5
पेल्लिज्जमाण कामिणिथणेहिं ।
सुंदर सुवलाकेक्कयहिं पुत्त ।
रमणीयपणसहिं थंत थंत ।
वाणारसि विणिण वि वीरं पत्त ।
दहिदोवहिं सियकलसुण्णलेहिं । 10
पईसंति णयरि णं कामवाण ॥

घत्ता—जणु बोलइ दसरहेजेदुसुउ इहु सँसहोयरु आवइ ॥

कंचीकलाव गुण्पंतु पहि पुरणारीयणु धावइ ॥ १८ ॥

२ A दोहीकरण; P दोहीअरणु. ३ A दुग्ग मित्त. ४ A जलहर धवल वे वि कसण.

18 १ A पणवंत; P णयवंत; K records a *p*: णयवंत. २ A °भूसिय°. ३ P सुण्णहा°. ४ AP उत्तुंग°. ५ P खणीय°. ६ P वाराणसि. ७ P धीर. ८ A दहिदूवहिं. ९ A पयसंति. १० A एहु सहोयरु. ११ A गुण्पंति पहे. १२ AP पुरे णारी°.

4 A जउ जयः. 7 *a* आसणु दुर्गाश्रयणम्. 8 *a* जाणु गमनम्; सलाहु श्लाघ्यः; *b* वज्जियदुंदुहि-
णिघोसि प्रच्छन्नतया शत्रुपरि गम्यते. 9 *a* विग्गहसंधाणवित्ति स्वल्पो विग्रहः स्वल्पश्च संधिरिति मिश्रत्वं
द्वैधीकरणं कथ्यते; संधानपूर्वको विग्रहो द्वैधीकरणम्. 10 *b* असरणि रिउसेव यदा शरणं न दृश्यते तदा
रिपोरपि सेवा क्रियते. 11 *a* जणठाणु राष्ट्रदेशः; *b* धणु कोशः. 12 *a* पयईउ प्रकृतयः; *b* उज्जउं उद्यमः.

18 2 *a* °दूसियरवियरोह°तिरस्कृतरविकिरणसमूहौ. 3 *b* °सिंग°शिखरौ. 5 *a* जोइज्ज-
माण विलोक्यमानौ. 6 *a* अलीत्यादि कृष्णपीतवस्त्रयुक्तौ. 8 *a* °पत्त°वाहनौ. 9 *b* °दोवहिं°दूर्वाभिः.
10 *a* णायरियहिं नागरिकैः.

19

क वि मेलइ कौतलफुल्लदामु
काइ वि थणजुयलउं विहलु गाणिउं
क वि दावइ कंकणु का वि हारु
पर्यलंतउं क वि परिहाणु धरइ
क वि सिंचइ पेम्मजलेण भूमि
जइ इच्छइ कह व धरित्तिसामि
दारें भत्तारु ण जाहुं देइ
मणि का वि विसूरइ चंदवयण
णं तो जोयमि उब्भिवि करग
कर मउलिवि सणणइ का वि पोमु
क वि णेउरु पहि णिवडिउ ण वेइ
जोयंति रायसुयजुयलताहुं

णीससइ का वि जोयंति रासु ।
हाँ एउ ण लक्खणणहहिं वणिउं ।
क वि ऊरुयलु क वि मुहविंवयारु ।
क वि कट्टदिट्ठि जोयंति मरइ ।
क वि चितइ एवहिं घरु ण जामि । 5
तो जियमि माइ सच्चउं भणामि ।
पायारु किं पि अंतरु करेइ ।
तल्लहत्थि ण जाया मज्झु णयण ।
गच्छंतु सुहय सुहसारमगा ।
आवेसमि जावहि सुवइ पोमु । 10
क वि भिक्खाचारिहि भिक्ख देइ ।
अण्णेत्तहिं घल्लइ कूरपिण्ड ।

घत्ता—क वि विहसिवि बोलइ चंदमुहि सीयइ काइ वउत्थउं ॥
जेणेहउं लद्धउं पंइरणु दरिसियकामावत्थउं ॥ १९ ॥

20

अण्णेकइ वुत्तउं जाहि माइ
वयणें बहुणेहपवत्तणेण
जइ एहु ण इच्छइ विउलरमणि
इय पुररमणीयणजूरणेण
देहिअक्खयबहुसेसाउ लेवि
पियवयणें कि वि कि वि पाहुडेण
कि वि सुहिसंवंधपयासणेण
कि वि णेहें कि वि भुयवल्लिण धित्त

लग्गेज्जसु णाहहु तणइ पाइ ।
हरि आणहि महु दूयत्तणेण ।
तो मारइ मारु मरालगमणि ।
सज्जणहं मणोरहपूरणेण ।
रायालइ भाइ पइट्टु वे वि । 5
कि वि दुव्वयणेण रणुब्भडेण ।
कि वि वसिकय वित्तिविहूसणेण ।
वर्णवाल चंड मंडलिय जित्त ।

19 १ A मुणुउं. २ A हो. ३ AP उरयलु. ४ A पर्यलंतु का वि. ५ A मणि स विसूरइ
क वि चंद^०; P मणि सुविसूरइ क वि चंद^०. ६ AP हलि हत्थि ण. ७ A गच्छंत; P गच्छति. ८ AP
अण्णहिं सा घल्लइ. ९ AP परयरणु.

20 १ AP सिद्धत्थक्खयसेसाउ. २ A बलवाल.

19 4 b कट्टदिट्ठि अस्पन्दलोचना. 7 a दारें इत्यादि द्वारे कान्तः स्थितः रामावलोकनार्थं
गन्तुं न ददाति. 8 b तलहत्थि हस्ततले. 9 a उब्भिवि कराग्रमूर्ध्वं कृत्वा; b सुहसारमगा शुभस्य
मुखस्य वा उत्कृष्टमार्गो. 10 b जावहि सुवइ पोमु यस्यां वेलायां पद्मं स्वपिति. 11 a णवेइ न
जानाति. 13 वउत्थउं व्रतमाचरितम्.

20 1 a माइ हे मातः, हे दूति. 2 b हरि लक्ष्मणः. 3 b मारु कामः. 8 b वणवाल
भिल्लादिकाः.

घत्ता—मयरहरहु मलु दूसणु जिणहु अमयहु विसु किं सीसइ ॥
गुणवंतहं दसरहतणुरुहं दुज्जणु को वि ण दीसइ ॥ २० ॥ 10

21

अच्छंति वे वि ते तेत्थु जाव	एत्तहि लंकहि दहवयणु ताव ।	
वरकणयवीढसंणिहियपाउ	सीहासणग्गि रायाहिराउ ।	
अत्थाणि णिसण्णउ सामदेहु	अवइण्णु महिहि णं काममेहु ।	
करवालियाइं चमरइं पंडंति	कप्पूरपउरधूलिउ घुलंति ।	
पाढय पढंति तहिं णड णडंति	वाइत्तताल तेत्थु जि घंडंति ।	5
गिज्जंति गेय सरठाणलगा	णच्चंति असेस वि देसिमग्ग ।	
पडिहारहिं अणिवद्धउं चवंतु	णियमिज्जइ लोउ वियारवंतु ।	
विण्णप्पइ भण्णइ जीय देव	अमर वि करंति कमकमलसेव ।	

घत्ता—दसकंधरु दुद्धरु धरियंधरु तेयविहूसियदिसवहु ॥
जहिं अच्छइ भरहधरत्तिवइ पुष्पयंतसंकावहु ॥ २१ ॥ 10

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिणए
महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे सीयाविवाहकलाणं णाम
सत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७० ॥

21 १ A P णवकणय°. २ AP चलंति. ३ A घुलंति. ४ A देसमग्ग. ५ P जणवइ.
६ A धरियकर. ७ AP °धरित्तिवइ.

9 मयरहरहु समुद्रस्य.

21 3 a सामदेहु कृष्णवर्णः. 6 b देसिमग्ग देशीभाषागीतानुसारेण. 7 a चवंतु वदन्
प्रलयन्. 9 °दिसवहु दिशां मार्गः. 10 पुष्पयंतसंकावहु चन्द्रसूर्यभयजनकः.

LXXI

णरसिरकरखंडणु कहिं तं भंडणु एम भणंतु जि संचरइ ॥
तहिं विपियगारउ आंयउ णारउ अत्थानंतरि पइसरइ ॥ ध्रुवकं ॥ छ ॥

1

उद्धावैद्धपिंगजडमंडलु	पोमरायरयणमयकमंडलु ।
तारतुसारहारपंडुरतणु	णं ससहरु णावइ सारयघणु ।
विमलफलहमणिबलयालंकिउ	णं जसुं पुरिसरुवु विहिणा किरं । 5
दीसइ एंतउं रायहु केरुं	रणकायरभडभयइं जणेरउं ।
कडियलणिहियहेममयमेहलु	हसणु भसणु सवसणु सकलुसु खलु ।
सोत्तरीयउववीयंउरुज्जलु	हिंडणसीलु समीहियकलयलु ।
कयदेवंगवत्थकीवीणउ	जुज्जु अपेच्छमाणु णिरु ब्रीणउ ।
दिट्ठउ रावणेण पडिवत्तिइ	वइसारिउ आसणि गुरुभत्तिइ । 10
पुच्छिउ पहुणा परमणसूलउ	कहहि वत्त को महु पडिकूलउ ।
तं णिसुणिवि संगामपियारउ	आहासइ दहगीवहु णारउ ।
यत्ता—सुरगिरिसिरि णिवसइ महिहि ण विलसइ संचइ धणयहु तणउं धणु ॥	
णिसि णिइ ण पावइ सयमहु भावइ णावइ तुज्जु जि भीयमणु ॥ १ ॥	

2

सिहि णं करइ तुहारउं भाणसु	उहु वइवसु वइरिहिं तुहुं वइवसु ।
णेरिउ णेरियंदिस ता रुंभइ	नाव ण तुज्जु पयाउ वियंभइ ।
रयणायरु जं गज्जइ तं जहु	तुहुं जि एक्कु तइलोकि महाभइ ।
वाउ वाइ किर तुह णीसासैं	वज्जइ फणिवइ तुह फणिपासैं ।
चंडु सूरु किरं तुह घरदीवउ	सीहु वराउ वसउ वणि सावउ । 5
ससुरु सणरु खगु जगु तुह बीहइ	पर पइं जिणिवि एक्कु जसु ईहइ ।

1 १ AP णरकरसिर°. २ A बोलइ णारउ; P आइउ णारउ. ३ P उद्धावहु पिंगु जडमंडलु.
४ P पंडर°. ५ A जसरुउ पुरिस विहिणा. ६ A एतहो; P एत्तउ. ७ P केहउ. ८ AP वसणु.
९ A° उरज्जलु. १० A रामणेण.

2 १ AP णेरियदेसि. २ AP किह.

1 4 b सारयघणु शरन्मेघः. 6 a एंतउ आगच्छन्. 7 b सवसणु युद्धाशक्तियुक्तः.
10 a पडि वत्तिइ प्रतिपत्त्या स्वागतेन.

2 1 a भाणसु सूफकारत्वम्. b उहु भस्मीभवतु; वइवसु यमः. 5 b सावउ श्रापदः.

दसरहतणउ मुसलहलपहरणु
परबलपबलसलिलवडवामुहु
लकखणु सुहडलकखविकखेवणु
जणए कण्णारयणु विइण्णउं

घत्ता—सा तुज्जु जि जोग्गी लयललियंगी हिप्पइ मडुइ किंकरहं ॥
सुरसरि झसमुदहु होइ समुदहु णउ जम्मि वि पंकयसरहं ॥२॥

दूरमुक्कपररमणीपरहणु ।
जासु भाइ रणरसवियसियमुहु ।
अण्णु वि जासु पँवरपीणत्थणु ।
तासु रुवि थिउ विहिणेउण्णउं । 10

3

विप्फुरियाणणु णं पंचाणणु
धीर विमुक्ककेर करिकरभुय
रामसाम गयसाम सहोयर
हरमि घरिणि गुणमणिसंचयखाणि
पभणइ गारयरिसि किं गावें
सरह सीह को वणि संधारइ
चंद सूर को खलइ णहंगाणि
केसरिकेसँछढा को छिप्पइ
चवइ राउ विरइयअवराहहं
सिरकमलइं खंडेसमि जइयहुं

घत्ता—तेलोकैभयंकरु वइरिखयंकरु धणुगुणटंकारु जि झुणइ ॥
खेयरउरदारणि महुं सरधोरणि रणि रामहु वम्मइं लुणइ ॥३॥

तं णिसुणिवि पेंडिलवइ दसाणणु ।
खल बलपँवल चवल दसरहसुय ।
मारमि सुहड तुमुलि भूगोयर ।
अहिणवहरिणणयण मयणावणि ।
रावँण विहलें वीरपलावें । 5
काल कयंत वे वि को मारइ ।
हरि बल को णिहणइ समरंगणि ।
जाणइ केण णराहिव हिप्पइ ।
वालहं वाणारसिपुरिणाहहं ।
तुहुं वि तेत्थु आवेसहि तइयहुं । 10

4

ता परियाणवि कलहहु कारण
गउ णारउ णियमणि संतुट्टउ

अवसें होसइ एत्थु महारणु ।
वीसपाणि मंतणइ पँइट्टउ ।

३ AP पीणपीवरथणु. ४ AP ताहि. ५ AP मंडइ. ६ P ससमुदहु.

3 १ AP रणपबल. २ P रामण. ३ A °केसरसड; P °केसरसड. ४ AP किं. ५ AP घिप्पइ. ६ AP वाराणसि°. ७ A तइलोक?

4 १ A परितुट्टउ. २ A P वइट्टउ.

8 b भाइ भ्राता. 9 a °विक्खेवणु हन्ता. 10 b विहिणेउण्णउं विधिनैपुण्यम्. 11 मडुइ हठात्.
12 सुरसरि गङ्गा; झसमुदहु समुद्रस्य.

3 2 a विमुक्ककेर-अवधीरिता आज्ञा याभ्यां तौ. 3 a रामसाम श्वेतकृष्णवर्णौ द्वौ; गयसाम
सामवचनरहितौ; b तुमुलि रौद्रसंग्रामे. 4 b मयणावणि कामभूः. 8 b जाणइ जानकी सीता;
हिप्पइ हियते. 11 झुणइ कथयति.

4 2 b वीसपाणि रावणः.

बुद्धु अणिद्धु विसिद्धु णं सिद्धु
तणुलायणवणजलवाहिणि
मारिज्जंति भाइ ते भीसण
तं णिसुणिवि मारीए वुत्तउं
परवहुरमणु धम्मणिहूरणु
परवहुरमणु कित्तिविद्धंसणु
परवहुरमणु पराहवगारउं

मंतिउं मंतु सबुद्धिइ दिद्धु ।
हिप्पइ रहुकुलणाद्धु मेहिणि ।
भणु मारीयय भणइ विहीसण । 5
परवहुरमणु णरिंद अजुत्तउं ।
परवहुरमणु सयणसयजूरणु ।
परवहुरमणु विमलकुलदूसणु ।
परवहुरमणु णरयपइसारउं ।

घत्ता — परयारु सुविद्धु दुक्खहं पोद्धु दुग्गमु दुज्जसपरियरु ॥ 10
बहुभवसंसारणु सिवगइवारणु पावासवविहिवासघरु ॥ ४ ॥

5

दुत्तरमोहमहण्णवि कूढउ
तुहुं घइं बहुसत्थयवियाणउ
जो पडिक्कुल होइ सो हम्मइ
भणइ दसाणणु जणसांमण्हं
थीयणसारी णयणपियारी
सेलसिहरसंचालणचंडहिं
तो सकयत्थु महारउं जीविउ
जइ तहि तं मुहकमलु ण चुंवमि
कम्मणिबंधणेण णिक्कज्जे

परवहुरमणु करइ जो मूढउ ।
अण्णु वि सयलहि पुहइहि राणउ ।
परवहु पुणु सिविणि वि ण रम्मइ ।
जणए जाणिवि दिण्णी अण्हं । 5
चंपयगोरी हियैयवियारी ।
सां अवरुंडमि जइ भुयदंडहिं ।
तो मइं णरभवफलु संप्राविउं ।
तो अप्पाणउं काइं विडंबमि ।
किं महुं महियलेण किं रज्जे ।

घत्ता — हरिणच्छिहि वत्तइ सुइसुहमेत्तइ उप्पाइउ मणि कलमलउ ॥ 10
रइकायरु कंपइ पुणु पुणु जंपइ दहमुहु विरहविसंदुलउ ॥ ५ ॥

6

बुज्झिवि अंतरंगु दहगीवहु
कामवाणसंताणहिं भग्गउ

वाय विणिग्गय मुहि मारीयहु ।
जइ तुहुं महिवइ सीयहि लगाउ ।

३ AP वसिद्धु. ४ AP मंतिए.

5 १ AP सहं. २ A °सावण्हं. ३ AP हिययपियारी. ४ AP omit सा; A अवरुंडिवि
५ AP संपाविउ. ६ A णियकज्जे. ७ A सुयसुह°.

3 a विसिद्धु ण सिद्धउ विद्वान्मन्त्री न पृष्ठः; b मंतिउ मंतु मन्त्रः स्वबुद्ध्या मन्त्रितः. 10 परयारु
परकलत्रम्.

5 2 a घइं पादपूरणे. 4 b जणए जनकेन राज्ञा. 5 a थीयणसारी स्त्रीजनमध्ये उत्कृष्टा.
9 a णिक्कज्जे निःकार्येण निष्प्रयोजनेन. 10 वत्तइ वार्तया; सुइसुहमेत्तइ कर्णमुखमात्रया; कलमलउ
अरतिः. 11 °विसंदुलउ शिथिलगात्रः.

तो वि मयणु मगें माणेवउ
तं जाणिज्जइ विविहपयारें
अंसयदेसिजाइपरइत्थहु
कामिणीउ जो महियलि जाणइ
भइ मंद लय हंसि चउत्थी
भइ भणमि सव्वंरुसुरुविणिं
लय दीहरतणु लय जिह पत्तल
रिसिविज्जाहरजक्खपिसायहं
तावसि उज्जुय भुंभुलभोली
जक्खिणि धणकणलोहपरव्वस

रत्तविरत्तचित्तु जाणेवउं ।
विडगुरुभासिएण सुयसारें ।
इंगियसत्तभावरसंगुत्थहु ।
सो लंकाहिव रइसुहुं माणइ ।
चउविह महिलाजाइ पसत्थी ।
मंद थूलगुरुपेढालत्थणिं ।
खुज्जी णारि मरालि समासल ।
अंस होंति रमणीसंघायहं ।
खेयरि मइराकुसुमरसाली ।
अडण पिसल्ली भणिय सतामस ।

5

10

घत्ता—सारसि मिगि रिट्ठिणि ससि धयरट्ठिणि महिसि खरी मयरि वि जुवइ ॥
सत्तें दीसत्तें^{१०} रइसइकत्तें वसुविह कहिय णिसुणि णिवइ ॥ ६ ॥

7

वच्छत्थलु थणकलसहिं पेलुइ
मिगि^१ णियबंधवदानें मण्णइ
पुत्तहंडुक्खिणि वायसरव
ससि णिम्मीलियच्छि दुहभायण
धयरट्ठिणि सररुहसरकीलिणि
खरि खेलंति हसइ कहकहसरु
मयरि मासगासिणि दढगाहिणि

सारसि पिययमसंगु ण मेलुइ ।
तज्जिय तसइ गेउ आयण्णइ ।
रिट्ठिणि ठाणु मुयइ रणभइरव ।
णिग्घिण परहरगासालोयण ।
महिसि कराल रोसरसवालिणि ।
सहइ पायपहरु वि घल्लिउ करु ।
कयसाहस कुकम्मणिवाहिणि ।

6 १ AP माणेव्वउ. २ P जाणेव्वउ. ३ A °जाइपयओ; P °जाइपयइत्थउ. ४ A °रस-
गुइपउ. ५ P adds after this: णरवर मंदा णिसुणि णियंविणि. ६ P जाणि थूलगुरुपोढविलासिणि.
७ AP add after this: णउ सेविंजइ सा वि यलक्खणि. ८ AP भुंभुरभोली; T भुंभुर°. ९ AP
धयरिट्ठिणि. १० AP दीसत्तें.

7 १ A मृगि णिवबंधव°.

6 4 b विडगुरु° कामाचार्यः; सुयसारें कामशास्त्रेण. 5 a अंसयइत्यादि हंसकादिभिरुप-
लक्षितस्य; परइत्थहु परस्त्रीसमूहस्य संबन्धि रत्तविरत्तचित्तु इति संबन्धः; b इंगियेत्यादि इङ्गितसत्त्व-
भावरसैरनुविद्धस्य. 7 a भदेत्यादि भद्रा मन्दा लता हंसीति चतुर्विधा स्त्रीजातिः. 8 b °पेढालत्थणि
विस्तीर्णस्तनी. 9 b मरालि हंसी; समासल मांसला. 11 a भुंभुलभोली अव्युत्पन्ना; b मइराकुसुम-
रसाली मये पुष्पे चासक्ता. 12 b अडण पर्यटनशीला. 15 रइसइकत्तें रतिरेव सती तस्याः कान्तेन
भर्त्रा कामेनेत्यर्थः; वसुविह अष्टविधा.

7 2 a मण्णइ मानयति; b तज्जिय भस्मिता. 3 a पुत्तहंडु° पुत्रभाण्डम्. 5 b रोसरसवालिणि
रोषरसपालिनी निर्वाहकारिणी.

सुंणि देसीउ णिहिलदेसाहिव
ससहावें लंपडि खरभासिणि

इह मालविणि होइ इच्छियसिव ।
वाणारसिसंभव वणवासिणि ।

घत्ता — अंबुइ जा कामिणि मंथरगामिणि सा पहिलउं जि दवु हरइ ॥ 10
दिणमेर णिवंधिवि रइरसु संधिवि पच्छइ सरकीलणु करइ ॥ ७ ॥

8

सिंधुवि पुणु पियंगेयहु रप्पइ
मायावहुलु भाउ कोसलियहि
दंविडि दंतणहछेयहु सकइ
ललियालावें लाडि लइजइ
कालिंगी उवयारु पैंउजइ
सोरट्टिय आउंवणतुट्टी
अवरु महारट्टी जइ सीसइ
कोंकणियहिं जइ काइं वि दिजइ
दरिसियहरिसियवम्महलीलउ
करइ किं पि चंगउं ववसायउं
हिमवंती वि मंतवीयक्खरु
मज्झएसणारीउ कलालउ

प्राणु वि दविणु वि दइयहु अप्पइ ।
लब्भइ रइगुणेणं सिंघलियहि ।
अंधिणिं णिम्भररयहु चमक्कइ ।
उड्डि रमणविण्णाणं भिजइ ।
रक्खसु सुक्कउ रुक्खु वि रंजइ । 5
गुज्जरि णिच्चसयजहु लट्टी ।
ता तहि धुत्तणु पर दीसइ ।
तो तं चितवंति सा झिजइ ।
पाडलिउत्तिपाउ करणालउ ।
पारियत्तपणइणि पुरिसाइउं । 10
जाणइ जेणं पडइ पायहिं वरु ।
होति राय सयदलसोमालउ ।

घत्ता — देसंसयजुत्तहं जाइहिं सत्तहं सयलहं पयइणिवासु किह ॥
गिरिसरिहर^{१३}ठाणहं अमरविमाणहं मयरहरहं तेलोक्कु जिह ॥८॥

२ AP मुणि. ३ A अच्छए. ४ AP सुरयकील.

8 १ AP संधिवि. २ A पियणेहहु; P पियणेहहु. ३ AP पाणु. ४ P घणेण. ५ AP दिविडि.
६ AP अंधणि. ७ AP पवजइ. ८ AP सुक्खउ. ९ P रुक्ख. १० A भिजइ. ११ AP जेहिं.
१२ AP मज्झदेस°. १३ AP °महि°.

8 a देसीउ देशोत्पन्नाः; b इच्छियसिव वाञ्छितसौख्या. 9 b वणवासिणि वनक्रीडा. 10 अंबुइ
अर्बुदाचले. 11 दिणमेर दिनमर्यादा दिनसंख्या; सरकीलणु स्मरक्रीडा.

8 1 a पियगेयहु प्रियगीतश्रवणात्; रप्पइ रज्यते. 3 a दविडि द्राविडा; b चमक्कइ
विभेति. 4 b उड्डि उड्देशजा. 5 a उवयारु उपचारः. 6 a आउंवणतुट्टी चुम्बनतुष्टा; b सयजहु
लट्टी स्वकार्ये दक्षा. 8 a काइं वि किमपि तुच्छमपि. 9 b करणालउ ऊर्वोरपरि ऊरुनिवेशनं करण
तच्छीलाः. 10 b पुरिसाइउ पुरुषागतं रतं विपरीतं वा. 12 a मज्झएसणारीउ डेलीदेशोत्पन्नाः;
कलालउ कलायुक्ताः. 13 सत्तहं अष्टभेदसत्त्वानाम्; पयइणिवासु प्रकृतिरेव निवासः स्थानम्.
14 मयरहरहं समुद्राणाम्.

सा वि तिविह णरजम्मि णिवज्झइ
पित्तपयइ आरुसइ खणि खणि
गोरी बुद्धिवन्त णहपिगल
उण्णयसिहिणवरंगु मुणेज्जसु
सीयलु गंधु सेउं पंगुरणउं
सिंभपयइ सामल वण्णुज्जल
दिट्ठइ दोसि णिरुत्तउ चुक्कइ
सच्चं विणपं दाणं विप्पइ
रइजल पोंभल मउ सोणीयलु
आयंविणह सोहियकमकर
कसण फरुस मरुपयइ विलासिणि

पित्तसिंभमासुयहिं णिरुज्झइ ।
संतोसेवी धुत्ते दिणि दिणि ।
मउएं किज्झइ सा रइभिंभल ।
सीयलु तहि आलिंगणु देज्जसु ।
सीयलु ताहि जि सुरयारुहणउं । 5
अहिणवकयलीकंदलकोमल ।
पुणु जम्मि वि ण संमुहु दुक्कइ ।
इयरह पुणु तहि अंगु ण छिप्पइ ।
णिप्पडियंध चारु तणुपरिमलु ।
सुंदरि साहारणसुरयायर । 10
बहु आहारु लेइ बहुभासिणि ।

घत्ता—करकढिणपहारहिं सद्गहीरहिं पयडउं पडु विडु जइ रमइ ॥

परिभमणपरिक्खहि कालकडक्खहि तां कामग्गि ताहि समइ ॥ ९ ॥

जहिं पयइइ पयइइ फुहु भिण्णी
जिह पयइउ तिह विहिं विहिं जायइं
जोइउ देसिउ तिह मइं बुद्धउ
पहिलारउ सवत्तिसहवासं
आसंकइ चामीयरलोहें
वहइ असुद्धभाउ णारीयणु
आलोयंतहं संमुहुं जोयइ

सा तोंतडिय दोहिं संकिण्णी ।
अंसयसत्तइं मइं विण्णायइं ।
भाउ दुविहु अविमुद्धु विसुद्धउ ।
वयपरिणामे दीहंपवासं । 5
अंवरेहिं वि कारणसंदोहें ।
तेण वि वेयारिज्झइ जडयणु ।
मुहुं वियसावइ करयलु ढोवइ ।

9 १ A P विवज्झइ. २ AP रइवेंभल. ३ AP उण्हय°. ४ A सीउ. ५ AP सीयलु सीयलु सुरयाहरणउं. ६ APT णिप्पडियम्मु; K णिप्पडियंध but records a p: णिप्पडियम्म इति पाठे संस्कारहितः. ७ AP °भवण°. ८ A तो.

10 १ A पइओ. २ P जणुउ. ३ AP सवत्ति°. ४ AP °पयासें. ५ AP अवरेण. ६ AP जडमणु. ७ AP विहसावइ.

9 3 b मउएं मृदुत्वेन; रइभिंभल रतिविह्वला. 4 b सीयलु मन्दं मन्दम्. 5 b सेउ श्वेतम्. 6 b सिंभपयइ श्लेष्मप्रकृतिः; b °कंदल° आर्द्राङ्कुरः. 8 b इयरह अन्यथा. 9 a पोंभल प्रचुरम्; b णिप्पडियंध दुर्गन्धरहिता. 10 b साहारणसुरयायर साधारणे मन्दनिष्ठुरत्वरहितसुरतादरा. 11 a मरुपयइ वातप्रकृतिः. 13 परिभमणपरिक्खहि परिभ्रमणे आलिङ्गनचुम्बनकरणविशेषादिलक्षणे परीक्षा चतुरत्वं यस्याः; कालकडक्खहि कालेन तुल्यः कटाक्षो यस्याः.

10 1 b तोंतडिय मिश्रा. 4 b वयपरिणामे यौवनवयसा. 6 b वेयारिज्झइ विकार्यते.

सो वि देव विउसहिं पालिज्जइ बुद्धि संकिण्णत्तणु णिज्जइ ।
 मंदु तिकखु तिकखयर पउत्तउ सुद्धभाउ तिहिं भेयहिं जुत्तउ ।
 घत्ता—भल्लारउं णिवसणु रयणविहसणु जोव्वणु णारिहिं हरइ मणु ॥ 10
 तं पुणु पियदूएं णियडीहूएं मयणहुयासें डंइइ तणु ॥ १० ॥

11

ता तहिं दूवि का वि पेसिज्जइ ताइ भावसंभवु जाणिज्जइ ।
 इंगिएहिं देहुभवलिं गहिं कयणिण्णेहसणेहपसंगहिं ।
 भुक्खइ भग्गी अण्णहु लग्गी धणलंपडि कयखलसंसग्गी ।
 गमणकंख णिहालस मत्ती सुहिसोयाउर परगयचिच्ची ।
 रुद्धी णिदुर कट्टपलाविणि एही णउ सेविज्जइ भाविणि । 5
 सीयं विसेसिं परकुलउत्ती एक्क वि एत्थु जुत्ति णउ जुत्ती ।
 तो वि जाउ चंदणहि सुदेहिहि मणअवहरणु करउ वइदेहिहि ।
 ता पेसिय सौं राएं तेत्तहि तं वाणारसिपुरवरु जेत्तहि ।
 गय गयणंगणेण सा खेयारि पंडुरभवणावलि जोइवि पुरि ।
 जोर्यइ चित्तकूडु णंदणवणु णं महिमहिलहि केरउं जोव्वणु । 10
 घत्ता—महुधारहिं सित्तउं णावइ मत्तउं मलयाणिलसंचालिउं ।
 णवतरवरसाहहिं पसरियवाहहिं णं णच्चंतु णिहालिउं ॥ ११ ॥

12

रुक्खमूलरोहियंधरायलं कुसुमधूलिधूसरियणहयलं ।
 कीलमाणसाहामयालयं गयणलग्गतालीतमालयं ।
 विल्लिचिल्लवेइल्लसदलं हरिणदंतदूरमलियकंदलं ।
 सच्छविच्छुलुच्छलियजलकणं अयरुदेवदारुयहिं घणघणं ।
 विडविणिहसणुग्गामियहुयवहं सुरहिधूमवासियदिसामुहं । 5

८ A सा वि. ९ P तें पुणु. १० AP दहइ.

11 १ सीलविसेसिं. २ AP राएं सा. ३ AP वाराणसिं. ४ AP जोइय.

12 १ A सोहियं. २ AP वड्डमाणहिंतालतालयं. ३ P °दरदरियं. ४ AP °धूवं.

S a सो वि अशुद्धभावोऽपि; b संकिण्णत्तणु सर्वथा अशुद्धस्वरूपतां परित्याज्य शुद्धाशुद्धरूपत्वं नीयते.
 10 भल्लारउं णिवसणु उत्तमं वस्त्रम्.

11 4 b सुहि सो या उर सुहृच्छोकदुःखार्ता. 7 a चंदणहि शूर्पणखा, चन्द्रनखा द्वितीयं नाम; सुदेहिहि सुधृशरीरायाः.

12 1 a °रोहि यं रुद्धम्. 2 a °साहामयं मर्कटाः. 3 a °विल्लं चिच्चा. 4 b अयरु अगुरुः कृष्णचन्दनः. 5 a णिहसणं निवर्पणम्.

परिघुलंतकंकेलिपलवं
बालवेल्लिविलएहिं णवणवं
अलयवलयविलुलंतअलिउलं
केयईरउक्खुसियमाणवं

पवणचलियमहिलुलियमहुलवं ।
कीरकुररकारंडकंलरवं ।
विविहकीलणावासपविउलं ।
रमियखयरजकिंखददाणवं ।

घत्ता—तहिं पयडियभावइ बहुरसदावइ सिसुमाणिणिमणमोहणइ ॥ 10
जणइच्छियक्रोमलि वरवण्णुज्जलि णाइ कवि सुकइहि तणइ ॥ १२ ॥

13

उगयचंदणि उरगयचंदणं
लोहियकंदइ सुहितरुकंदौ
वड्डियमोयइ कयरइमोयौ
लगपियाले णिच्चपियाँला
खगरावाले बहुरावाला
महुयरगीपं मणहरगीयइ
बहुपुहईरुहि पुहइसमेया
पइरिक्कामइ कामियकामा

उणयचंदणि कयजिणचंदण ।
गुरुमाइंदइ जियमाइंदौ ।
फुल्लासोयइ वियलियसोयौ ।
कीलासेले धीर व सेला ।
सरकमलाले गुरुकमलाला ।
छाहियसीयइ ते सहं सीयइ ।
सिवए सिवढोइयरिउमेया ।
लक्खणरामइ लक्खणरामा ।

५ A °कारंडकुलरवं. ६ A °उ उक्खुसिय°.

13 १ AP °चंदणे. २ AP °वंदणे. ३ AP °कंदए. ४ AP °मायंदए. ५ AP °मोयए.
६ P °सोया. ७ P °पियाले. ८ P वीर व सेला; T वीर वसेला वशा इला ययोस्तौ वशेलौ. ९ AP
°गीयइ. १० A °गीया. ११ AP छाही°; T छाहिय°. १२ A सीया. १३ AP पयरिकीमए.

6 b °महुलवं °वसन्तलता यत्र. 8 a अलयवलय° अलकवलयवत्; °अलिउलं भ्रमरकुलम्.
9 a °उक्खुसिय° लिताः.

13 1 a उगयचंदणि उद्गतचन्दनवृक्षवने; उरगयचंदण हृदयलग्नचन्दनौ रामलक्ष्मणौ;
b उणयचंदणि उन्नतरक्तचन्दने. 2 a लोहियकंदइ रक्तचन्दे वने; सुहितरुकंदौ सुहृदवृक्षेषु मेघौ;
b गुरुमाइंदइ प्रचुराम्रवृक्षे वने; जियमाइंदौ लक्ष्मीः किल चन्द्रे कमले च वसति; लक्ष्मीसहितचन्द्रसदृशा
राजानः ते जिता याभ्यां तौ जितलक्ष्मीचन्द्रौ. 3 a वड्डियमोयइ मोचा कदलीवनम्; तद्वर्धितं यस्मिन्;
कयरइमोया कृतरतिहर्षो; b वियलियसोया विगलितशोकौ. 4 a लगपियाले गगनलग्नचारवृक्षे;
णिच्चपियाला नित्यं प्रियायुक्तौ भार्यायुक्तौ; b कीलासेले क्रीडागिरौ; धीरवसेला पर्वताविव धीरौ;
अथवा वसेला वशा इला पृथ्वी ययोस्तौ. 5 a खगरावाले पक्षिशब्दवति; बहुरावाला बहु प्रचुरं रा
द्रव्यं तस्य पालकौ; b सरकमलाले सरःकमलयुक्ते; गुरुकमलाला गुरुक्रमयोर्लोकौ वाञ्छकौ. 6 a महु-
यरगीए भ्रमरस्य गीतं शब्दो यत्र; मणहरगीयइ मनोहरग्रीवया सीतया सह प्रविष्टाविति संबन्धः;
b छाहियसीयइ छाहिका छाया शीतला यत्र वने. 7 a बहुपुहईरुहि प्रचुरमहीरुहे वने; पुहइसमेया
लक्ष्मणस्य पृथ्वी नाम महादेवी तया सहितौ; b सिवए शिवदे सौख्यदे वने; सिवढोइयरिउमेया
शिवानां शृगालीनां दत्तरिपुमेदसौ. 8 a पइरिक्कामइ पइरिकं प्रचुरं अमयं जलं यस्मिन्वने; कामिय-
कामा अनुभूतवाञ्छितार्थौ; b लक्खणरामइ लक्ष्मणाः सारसास्तै रामे रमणीय.

एकहत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXXI.14.15

णंदणवणि लुडु लुडु जि पइट्टा   लंकेसरवरवहिणिइ दिट्टा ।
 सहं अंतेउरेहिं कीलारय   गहियणवल्लुल्लुमंजरिय । 10
 घत्ता—कयकिसलयकणउ कुसुमरवणउ णं देविउ वणंवासिणिउ ॥
 दुमसाहंदोलणि उववणकीलणि लगउ रायविलासिणिउ ॥ १३ ॥

14

काइ वि जणणयणहं रुचंतिइ	मोरे सहं सहासु णचंतिइ ।
सोहइ कमलु दुवासिहिं धरियउं	णालंतालिपिंछविच्छुरियउं ।
णाइ कंडु रइणाहहु केरउ	दावइ सुरणरहिययवियारउ ।
काइ वि समउं वि हंसु चमकइ	गइलीलाविलासि सो चुकइ ।
काहि वि छप्पउ लगउ करयलि	जडु अप्पउं मणणइ थिय सयदलि । 5
काहि वि णियडउं णं ओलगइ	एणउ दीहकडक्खिउं मगइ ।
काइ वि उप्पलु सवणि णिहित्तउं	कुम्माणउं णं णयणिहिं जित्तउं ।
कुवलयकिंकिणिमालाजुत्तउं	काइ वि वडु वेल्लिकडिसुत्तउं ।
काइ वि जाइवि मंडुइ धरियउ	कुसुमरण रामु पिंजरियउ । 10
संझारापं णं मयलंछणु	तेण य सोहइ णं सारयधणु ।
जाइहुल्लु अणणइ तहु ढोइउं	अणणइ सरसु वयणु संजोइउं ।
जाइवंत किं जाइ भणिज्जइ	जा महुरसएहिं माणिज्जइ ।
तो वि भडारी सीसें वज्झइ	अप्पकज्जि जणु सयलु वि मुज्झइ ।

घत्ता—सव्वंगहिं सुरहिउ वरमरुवउ पिउ रुणुहंटेण्णिणु धुत्तंडिय ॥
 मोगगरउ मुप्पिणु अंगु धुणेप्पिणु तासुप्परि महुरि चडिय ॥ १४ ॥ 15

१४ A उववण°.

14 १ AP दुवासिहिं. २ P दावइ णं सुर°. ३ AP समउं हंसु चमकइ. ४ को माणउ तं णयणहिं. ५ P मंथइ; K मथइ but corrects it to मंडुइ. ६ AP तेण जि. ७ A धुत्तलिया. ८ AP जासुप्परि.

9 b लंकेसरवरवहिणिइ शूर्पणखा. 10 b रय रतौ. 11 कयकिसलयकणउ कणं कृतकर्णपूराः; कुसुमरवणउ पुष्पैर्मनोहराः.

14 2 a दुवासिहिं द्वयोः पार्श्वयोः; b णालंतालिपिंछविच्छुरियउं नालावसाने ये भ्रमरास्त एव पिच्छानि तैर्विस्फुरितम्. 3 a कंडु काण्डो बाणः. 4 a चमकइ गच्छति. 5 b जडु मूर्खो भ्रान्तः. 6 b एणउ मृगः. 7 b कुम्माणउं म्लानम्. 8 a कुवलयकिंकिणिं कुवलयान्येव किङ्किण्यः. 10 a मयलंछणु चन्द्रः. 11 a जाइहु लु जातीपुष्पम्. 12 a जाइवंत कुलीना विशिष्टपुष्पजातिश्च; जाइ जातिपुष्पम्. 13 b अप्पकज्जि आत्मनः कार्यं प्रयोजनं यत्र वस्तुनि. 14 सव्वंगहिं डालशाखा-विभिः; मरुवउ मरुवकः; धुत्तंडिय धूर्ता भ्रमरी. 15 मोगगरउ मोगगरपुष्पम्; तासुप्परि तस्मै मरुवकस्योपरि.

— ४११ —

का वि कुंदकुसुमइं नित्यदंतहिं
 वउंलु परिकखइं नित्यतणुगंधं
 क वि फुलिउ साहारु निरिक्खइं
 जंपमाणु णवकलियइं मत्तउ
 धरिउ ताइ रूसिवि मणदूसउ
 का वि उच्छुकरयल सुहकारिणि
 का वि फुलमालउ संचोरइं
 का वि पलासपसूयइं वीणइं
 णिद्धइं रत्तइं कुडिलइं तिकखइं
 काइ वि कोइल कसण निरिक्खिय
 संपहिं एहं वि बोळुणसीली
 एयहिं सहु महरु महरु विमु
 जइं मैहुं लक्खणु अज्जु रमेसइं
 घत्ता—लयमंडव माणिवि कील समाणिवि कामभोयसंपण्णरइं ॥
 णं^३ करिवरु करिणिहिं सहुं नित्यवरिणिहिं सरि पइसंति णराहिवइं ॥१५॥

जोयइं दप्पणि समउ फुरंतहिं ।
 विंवीहलु अहरहु संवंधं ।
 वाली हरिसाहारणु कंखइं ।
 खरसंताउ ण मुणइं सइत्तउ ।
 अग्गिवणु जायउ मुहिं पूसउ । 5
 णावइं विसमसरासणधोरिणि ।
 सरुं सरपंतिउ णं दक्खालइं ।
 केकयंतणयहु पाहुडु आणइं ।
 णाइ वसंतमइंदहु णक्खइं ।
 पुच्छिय अवरइं विहसिवि अक्खिय ।
 जणविरहाणलधूमं काली ।
 दोहिं मि हम्मइं पवसिउ माणुसु ।
 ता हलि कलपलविउं सुहुं देसइं ।

सीयापंजलिपाणियसित्तहु
 दीसइं रामहु उरि णोलुण्णलु
 कसणं हरिणा का वि महासइं

णं दप्पणयलि पुण्णपवित्तहु ।
 सोहइं णं छणचंदहु मयमलु ।
 सित्ती णं मेहेण वणासइं ।

15 १ A ववलु. २ KT record a p: अथवा हरियासायणं चुम्बनम्. २ AP मुहिं जायउ. ३ AP णं विसमसरसरा°. ४ A °धोरिणि. ५ AP संचालइं. ६ AP सर. ७ A केकइतणयहु; P केइयतणयहु. ८ A अच्छिय अवइं विहसिय अक्खिय; P अच्छिय अवरइं विहसिवि अक्खिय. ९ P एहं जि. १० AP बोळण°. ११ AP मइं. १२ A कललवियउं. १३ P omits णं.

16 १ AP पाणियपंजलि°. २ A छणयंदहु; P छणइंदहु.

15 2 a वउंलु वकुलपुष्पम्. 3 b वाली तरुणी; हरि साहारणु वासुदेवेन सह बाहुयुद्धम्. 4 b खरसंताउ विरहोत्पन्नस्तीव्रतापः; सइत्तउ निःप्रपञ्चितः. 5 b अग्गिवणु रक्तवर्णः; मुहिं मुखे; पूसउ शुक्रः. 6 b उच्छुकरयल इक्षुधृतकरा; b विसमसरासणं कामधनुः. 7 b सरुं स्मरः कामः. 8 a °पसूयइं पुष्पाणि. 9 b वसंतमइंदहु वसन्त एव मृगेन्द्रः सिंहस्तस्य. 12 b दोहिं मि द्वाभ्यामपि शुक्रकोकिलाभ्यां हन्यते परदेशं प्राप्नो नरः. 13 b कलपलविउं कोकिलायां मधुरशब्दः. 14 माणिवि भुक्त्वा; कील समाणिवि क्रीडां कृत्वा. 15 सरि सरोवरे.

16 1 b दप्पणयलि दर्पणसदृशे हृदये, निर्मले इत्यर्थः. 3 b वणासइं वनस्पतिः.

णं रोमावलिअंकुर मेलइ
क वि घणथणफलसंपय दावइ
सिंचिय सिंचिय हसइ सलीलउं
काहि वि पियकरजलविच्छुलियहि
अलउं परिहणु ढँलउ विहाविउ
काइ वि महुमहकंतिइ कालिउं
सहियहु दंसिवि कहिवि वियंणिउं
सिंचहि ललिय एह पोमावइ
कुंकुमपिंडउ एयहि घल्लहि

मुहकमलेण णाइं पफुल्लइ ।
सुंदरि वेल्लि अणंगहु णावइ । 5
उच्छलंतकप्पूरकणालउं ।
सुत्तजालु तुट्टउं कंचुलियहि ।
लज्जइ सलिलि अंगु ल्हिक्काविउं ।
रत्तउं सयदलु कण्हुं णिहालिउं । 10
कण्णालग्गइ काइ वि जंपिउं ।
विरहिणि जेणं भडारा जीवइ ।
एह देव वच्छयलें पेळहि ।

यत्ता—तं सुणिवि कुमारें माणवसारें एक धरिय चीरंचलइ ॥

अण्णेकहि जंतें दरविहसंतें मुक्कउं सलिलु थणत्थलइ ॥ १६ ॥

17

तं हारावलि तिमिभि, पडियउं
कहिं लब्भइ पियसंगे आयउं
काइ वि वल्लहहँत्थ गलत्थिय
णहँणिवडंत धरिय धवलामल
का वि णियंविणि णाहु णासइ
सरि परिघोलिरु सण्हउं पंडुरं
का वि उरत्थलि चडिय उविंदहु
पत्तिणिपत्तइ पेच्छिवि जलकण
क वि हियउल्लइ विंभिय मंतइ
का वि ण इच्छइ जलपक्खालणु

विहिणा किं णउ तेत्थु जि जडियउं ।
काहि वि मणि उच्छल्लउं जायउं ।
देहतावहँय ते जि समत्थिय ।
तोयविंदु णावइ मुत्ताहल ।
वणि णिम्मज्जइ दूरहु दीसइ । 5
पाणियल्लि व कइइ अंवर ।
णावइ विज्जुल अहिणवकंदहु ।
हारु ण तुट्टउ अवलोइय थण ।
अलयहं अलिहिं मि अंतरु चितइ ।
कज्जलतिलयपत्तपक्खालणु । 10

३ AP पफुल्लइ. ४ AP पुलएं; K records a *p*: पुलएं. ५ A ण्हसिउ; P ल्हसिउ. ६ AP किण्हु.
७ A कह व. ८ AP एह ललिय. ९ A जेम भडारा जीवइ.

17 १ AP णं. २ P णिमिभि. ३ AP उच्छल्लउं. ४ P हँत्थि. ५ AP तावहर.
६ P णहणियडंत. ७ P पंडरु. ८ AP तुट्टइ. ९ A जलपक्खालणु.

7 *a* विच्छुलियहि स्नापितायाः. 8 *a* अलउं आर्द्रम्. 9 *a* महुमहकंतिइ मधुमथनो हरिस्तस्य
कान्त्या पद्मं कृष्णं जातम्. 10 *b* कण्णालग्गइ कर्णे लगित्वा. 12 *b* वच्छयलें वक्षःस्थलेन. 14 जंतें
जलयन्त्रेण.

17 1 तिम्मिभि आर्द्रीकृत्य. २ *b* उच्छल्लउं उत्सुकत्वम्. ३ *b* तेजि तावेव हस्तावेव.
५ *b* वणि जले. 6 *a* सरि तडागे; सण्हउं शृङ्गं सूक्ष्मम्; *b* पाणियल्लि व जलस्य त्वचा इव;
अंवर वस्त्रम्. 7 *a* उविंदहु लक्ष्मणस्य; *b* अहिणवकंदहु कृष्णमेघस्य. 8 *a* पत्तिणिपत्तइ
पद्मिनीपत्रे. 9 *a* विंभिय विस्मिता; मंतइ विचारयति; *b* अलयहं चूर्णकुन्तलानाम्; अलिहिं भ्रमरेषु.

LXXI.17.11]

पुष्पयंतविरइयउ

[रावणमणखोहणं

उड्ड अंतरि करइंदीवरु तहु णवणोलु व थिय धारासरु ।
 चवलरहल्लिजलोल्लियकेली एम करोप्पिणु चिरु जलकेली ।
 यत्ता - सरि ण्हाइवि णिग्गय णावइ दिग्गय थणयल्लुलियहारमणिहिं ॥
 पयलियरसधारहु तलि साहारहु सहं णिसण्णु णियपणइहिं ॥१७॥

18

णावइ सीयसुरूवें णिज्जिय विज्जाहरि तारुणें लज्जिय ।
 तहिं अवसरि कंचुइ होएप्पिणु सा चंदणहिं तेत्थु आवेप्पिणु ।
 जोयइ सीय पसाहिज्जंती कवि संकइ तिलउल्लुउ देंती ।
 भालयलहु कलंकु परि किज्जइ एएं णं महुं हासउ दिज्जइ ।
 का वि ण वंधइ मोत्तियकंठिय कंठु पलोइवि णिहुणियं संठिय । 5
 का वि कवोलइ पत्तु लिहेप्पिणु जूरइ किं पइ पइयं णिहेप्पिणु ।
 चिंतइ खेयरि माणणिसुंभहं उव्वंसिगोरितिलोत्तमरंभहं ।
 रूवें सीयाए वि गुरुक्की पुरिसहं वम्महभल्लि व दुक्की ।
 हा हा हय किं कयउ पयावइ दुक्करु रामणु जोइवि जीवइ ।
 जासु एह कुलहरि कुलउत्ती रिद्धि विद्धि तहु तहु जि धरिन्ती । 10
 णिच्छउ होसइ जित्तमहाहउ धणउ पुण्णवंतु जगि राहउ ।
 यत्ता—जरधवलियकेसइ कंप्पिरसीसइ मायारूवें भावियउं ॥
 मणहरणवियंइइ खेयंरिवुइइ तरुणीयणु पइसावियउ ॥ १८ ॥

19

ता तहिं पक्क भणइ नृवरणी का तुहुं किं कारणु अवइणी ।
 हलि हलि कंचुइ काइं णियच्छसि भणु भणु किं लिहिया इव अच्छसि ।

१० AP °णालु थविउ. ११ P थणयल्लुलिय°.

18 १ सीयारूवें; P सीयासुरूवें. २ A चंदणवि. ३ P जोइय. ४ AP कंठु. ५ AP णिहुवी संठिय. ६ AP णिहिय पिहेप्पिणु. ७ A उव्वंसिगोरी°; P उव्वसिमीणी. ८ AP कियउं. ९ A रावणु. १० A कुलहर. ११ A होसइ तहिं जि महाजउ. १२ A °विसड्डहे. १३ P खेयरवुइइ.

19 १ A णिरवणी; P णिवरणी.

11 b तहु इन्दीवरस्य; धारासरु धाराजलम्. 12 a °रहल्लि° लहरी, कल्लोलाः. 14 सा हारहु आम्रवृक्षस्य.

18 1 b विज्जाहरि शूर्पणखा. 2 a कंचुइ वृद्धा; b चंदणहिं शूर्पणखा. 3 a पसाहि-जंती विभूष्यमाणा; b कवि पुष्पदन्तः; संकइ उत्प्रेक्षते. 5 b कंठु ग्रीवा; णिहुणिय निभृता निश्चला. 6 b पइ पइय णिहेप्पिणु प्रभां प्रहतां दृष्ट्वा. 7 b °गोरि° पार्वती. 9 a पयावइ हे हतविधे. 11 a जित्तमहाहउ जितसंग्रामः; b राहउ रामः. 13 °वियड्डइ विदग्धया चतुरया.

19 1 a नृवरणी राज्ञी; b अवइणी अवतीर्णा आगता.

तं णिसुणिवि वोळ्ळै मायारी
 तुम्हिहिं परभवि जं व्रं चिण्णउं
 लद्धा जेण णाह हलहर हरि
 तं मज्झु वि उवइसह वइत्तणु
 ता तं सीयइ ज्ञ त्ति दुगुंछिउं
 रयसलवासरि चंडालत्तणु
 अण्णहिं कुलि कत्थइ उप्पज्जइ
 सयणविओयवसेण रुयंती
 मंतिकज्जि णउ कासु वि भावइ
 दूहउ दुट्ठु दुगंधु दुरासउ
 असहणु अहणु कुडिलु जाणेव्वउं
 यत्ता—जइ सइ चक्रेसरु अहव सुरेसरु तो वि अण्णु णरु जणणसु ॥
 चित्तेव्वउ णारिहिं कुलगुणधारिहिं णउ लंघेव्वउ गोत्तकमु ॥१९॥ 15

20

विहवत्तणि पुणु सिरु मुंडेव्वउं
 रक्खइ पिउ अव्वत्तसिसुत्तणि
 रक्खइ वुडुत्तणि तणुरुहु तिह
 परवसहिंडण सयणाहारहु
 बुड्ढिइ वुड्ढयालि णिब्भगिउ
 किज्जइ जिणवरिंदभासिउ तउ
 रुहिररसावहु अट्टियपंजरु
 जहिं इंदियइ ण इच्छियकामइं
 तं मग्गिज्जइ मोक्खमहासुहुं
 हियवउं भिण्णउं तक्खणि एयहि
 जाणियतच्चहि सच्चहि संतहि
 अण्णउं तवचरणे दंडेव्वउ ।
 रक्खइ तयै पइ पुणु पोढत्तणि ।
 ण करइ किं पि वि कुलविप्पिउ जिह ।
 माहिल ण मुच्चइ कारागारहु ।
 डज्झउ माहिलत्तणु किं मग्गिउ । 5
 तं मग्गिज्जइ जहिं णउ संभउ ।
 तं मग्गिज्जइ जहिं ण कलेवरु ।
 जहिं सुव्वंति ण जारहं णामइं ।
 तं णिसुणिवि वुड्ढहि मउलिउं मुहुं ।
 भरइ सीलु को खंडइ सीयहि । 10
 जहिं एहउ वियप्पु गुणवंतहि ।

२ P भासइ. ३ AP वउं. ४ AP रामसामि°. ५ A मंतकजि. ६ P परवसि.

20 १ A डंडेवउ. २ A अच्छंतसिसुत्तणि. ३ AP तिय. ४ AP पुणु पइ. ४ A बुड्ढिइ.
 ५ A भणइ; T भरइ चिन्तयति.

3 b मायारि माता. 4 b एहउं ईदशम्. 6 b साहमि साधयामि; सवसा स्ववशा; जुवइत्तणु स्त्रीत्वम्.
 8 a रयसलवासरि रजस्वलादिने. 10 b बहलवाह° प्रचुरवाष्पम्. 13 a असहणु ईर्ष्यालुः;
 अहणु निर्धनः.

20 2 a पिउ पिता. 3 b कुलविप्पिउ कुललज्जनम्. 5 a बुड्ढिइ वृद्धया त्वया; णिब्भ-
 गिउ निर्भाग्यं भाग्यरहितम्. 6 b जहिं यत्र मोक्षे; संभउ संभवो जन्म. 10 b भरइ स्मरति.
 11 b वियप्पु स्त्रीजन्मनिन्दाक्षणी विकल्पः.

तहिं मइं धुत्तिई काइं करेव्वउं   पासहिं हिंडिवि णवर मरेव्वउं ।
 घत्ता—इय चिंतिवि सुंदरि णिवसैं णहयरि चंचलगय गयणंगणइ ॥
 थिय मणियरणिम्मलि कणयधरायलि लंकाहिवघरप्रंगणइ ॥ २० ॥

21

अंजणसामहु लच्छिविलासहु	णविवि ताइ विण्णविउ दसासहु ।
देव दियंतदंतिदंतच्छवि-	जसपसरणयर जगपंकयरवि ।
पइं इच्छइ सा जइ सिहि सीयलु	जइ ठाणाउ चलइ धरणीयलु ।
जइ णियमेण वसंति ण सायर	जइ पडंति सिसिरयर दिवायर ।
जइ जिणु रापं दोसैं छिजइ	तो पइं सीय खगिंद रमिजइ । 5
तं णिसुणिवि दहवयणें वुच्चइ	अवसु वि वसि किजइ जं रुच्चइ ।
किं विसभइयइ फणिमणि मुच्चइ	अलसहु सिरि दूरेण पवच्चइ ।
सुहिसयणत्तणु पुरिसपहुत्तणु	गिरिमसिणत्तणु सइहि सइत्तणु ।
दूरयरत्थु सुणंतहं चंगउं	पासि असेसु वि दरिसियभंगउं ।
हरमि सीय किं पउरपलावें	ता सा पुणुं वि कहइ सव्भावें । 10
दहमुह एउ अजुत्तु अकित्तणु	इय वोळंति संति मंतित्तणु ।
घत्ता—चंदणहि णिवारिवि असिवरु धारिवि सुरसंमरओहिं असंकियउ ॥	
भरहद्धणरेसरु सुरकरिकरकरु रीवणु पुष्पयंति थियउ ॥ २१ ॥	

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिए
 महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे णारयआगमणं रीवणमणखोहणं
 णाम एकहत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७१ ॥

६ A धुत्ते. ७ P णिविसैं. ८ AP °पंगणइ.

21 १ A °दंतहो छवि. २ A °पसरणजगवणपंकय°; P °पसरणपर. ३ A इच्छइ पइं जइ
 सा; P इच्छइ पइं सा जइ. ४ A ससिरयर. ५ A पय. ६ AP गिरिहि महत्तणु. ७ AP कहइ पुणु वि.
 ८ P अखत्तणु. ९ A °समरेहिं असं°; P समरउहे असं°. १० P रामणु. ११ AP रामणखोहणं.

13 णिवसैं निमेषेण.

21 2 b °छवि जसपसरणयर शुक्लयशःप्रसरणकर. 3 a जइ सि हि सी यलु चेदग्निः
 शीतलः तर्हि सीता त्वां वाञ्छति; b ठाणाउ स्थानात्. 4 b सि सिरयर शिशिरकरश्चन्द्रः. 5 a छिजइ
 क्षीयते. 6 b अवसु अवशमपि वस्तु. 7 a °भइयइ °भयेन. 8 a सुहिसयणत्तणु सुहदां सुहृत्वं दूरस्थ-
 मेव श्रूयते; b गिरिमसिणत्तणु गिरेर्ममृणत्वं कोमलत्वं रम्यत्वम्. 9 a दूरयरत्थु दूरतरस्थानाम्.
 11 b वोळंति संति व्रुवाणा सती. 12 सुरसमरओ हिं असंकि यउ सुरसमरसमूहान्न भीतः. 13 पुष्प-
 यंति पुष्पकविमानमध्ये.

LXXII

सहं मारीयण पडु मुकदेसजइसंजमु ॥

पुप्फविमाणे थिउ गउ सीयहरणकयउज्जमु ॥ ध्रुवकं ॥

1

कामवाणोहविद्धेण मुद्धेण णो किं पि आलोइयं
ता विमाणं विमाणे णहे राइणा तेण संचोइयं ।
तारयाऊरियायाससंकासवद्धुज्जल्लोवयं
हेमघंटाविसट्टंतंकारसंतासियासागयं ।
चारुचंदकभाभारि माणिकसंमुकधुवुकयं
वाउधुव्वंतकेऊलयालोलणाइण्णदिच्चकयं ।
तुंगसिंगगणिभिण्णणीलब्भसच्चंभुधारोल्लियं
वोमपोमायरे हंसवत्तम्मि पोमं वं पुप्फुल्लियं ।
दिण्णधूवं रयक्खं गवक्खंतलंवर्तंभिगंचियं
पक्खिसेहीरंसारंगमायंगउक्किण्णरूवंकियं ।
वद्धसोहिल्लकप्पंविबुद्धयपत्तावलीतोरणं
इंदणीलंसुकालं असीयंसुसीयंसुणिव्वारणं ।
तेयवंतं णहुम्मिल्लकंतिल्लदिव्वत्थसोहावहं
भम्मपिंगं पलित्तं व सत्तच्चिणा रंजियासावहं ।
कित्तिवेल्लीइ फुल्लं व सेयं दसासालिणा माणियं
जायवेयं कुधीरेण वीरेण वाणारसी आणियं ।

5

10

15

घत्ता—दिट्ठउ तेत्थु वणु अण्णेक वि सीयहि जोव्वणु ॥

रावणु चिंतवइ विहि समसंजोयवियक्खणु ॥ १ ॥ 20

1 १ P °विवाणे. २ P सीयाहरण°. ३ AP माणिकणिमुक्क°. ४ A हंसवत्तम्मि. ५ P च पुप्फुल्लियं. ६ AP गवक्खंतलंगंत°. ७ A °सीहीर°. ८ AP °विबुद्धय°. ९ P omits सुसीय°. १० A धीरेण.

1 2 °कयउज्जमु कृतोद्यमः. 3 आलोइयं विचारितम्. 4 विमाणे विगतमाने अनन्ते नभसि. 5 तारयेत्यादि तारकापूरिताकाशसदृशं बद्धोज्ज्वलचन्द्रोपकम् (°वितानम्). 6 °विसट्टंतंकारसंतासियासागयं विसर्पन्तः टंकाराः तैः संत्रासिता दिग्गजा येन. 7 °चंदकभाभारि मयूरपिच्छं सुवर्णं वा तस्य प्रभाधारिः; °धुवुकयं °स्तवकम्. 8 वाउधुव्वंतकेऊलया° वातान्दोलितध्वजलता. 9 °धारोल्लियं धाराद्रम्. 10 वोमपोमायरे गगनसरोवरे; हंसवत्तम्मि सूयवति. 11 रयक्खं रक्ताक्षमासक्तैन्द्रियम्; °भिगंचियं °भृङ्गसहितम्. 12 °सेहीरं सिंहः. 14 इंदणीलंसुकालं इन्द्रनीलकिरणकृष्णम्; असीयंसुसीयंसुणिव्वारणं सूर्यचन्द्रकिरणनिषेधकम्. 15 °दिव्वत्थं° दिव्यास्त्राणि दिव्यप्रहरणानि. 16 सत्तच्चिणा अग्निना. 17 दसासालिणा दशास्यो रावणः स एव भ्रमरस्तेन. 18 जायवेयं जातवेगम्; कुधीरेण कुबुद्धिदायकेन.

वणु दीसइ णच्चियणीलगलु
 वणु दीसइ णिम्मलभरियसरु
 वणु दीसइ संचरंतकमलु
 वणु दीसइ ललियलयाहरउं
 वणु दीसइ कालालिंगियउं
 वणु दीसइ अलयतिलयसहिउ
 वणु दीसइ फुल्लासोयतरु
 वणु दीसइ दुग्गउं कंचुइहिं
 वणु दीसइ तरुकीलंतकइ
 वणु दीसइ मूलणिरुद्धरसु
 वणु दीसइ वड्डियधवलवलि
 हियउल्लउं कामसरहिं भरिउं

सीयहि जोव्वणु मणमीणगलु ।
 सीयहि जोव्वणु णिरु महुरसरु ।
 सीयहि जोव्वणु वरमुहकमलु ।
 सीयहि जोव्वणु विंवाहरउं ।
 सीयहि जोव्वणु सालिंगियउं । 5
 सीयहि जोव्वणु विहलीसहिउ ।
 सीयहि जोव्वणु परसोयतरु ।
 सीयहि जोव्वणु धेरकंचुइहिं ।
 सीयहि जोव्वणु वण्णांति कइ ।
 सीयहि जोव्वणु कयमयणरसु । 10
 सीयहि हारावलि धवलवलि ।
 लंकांलंकारें संभरिउं ।

घत्ता—इय एयहि तणउ णरु माणइ जो णउं जोव्वणु ॥
 मंदिरु परिहरिवि रिसि होइवि सो पइसउ वणु ॥ २ ॥

अहो कयत्थो भुवणंतरे हली
 पलोयए लोयणएहिं संमुहं

महेलिया जस्स घरम्मि मेहली ।
 मुहेण मल्लंति विउंबए मुहं ।

2 १ A मणिणीलगलु. २ A घरु. ३ P °णिबद्धरसु. ४ A वल्लियधवल°. ५ AP ण वि.

3 १ P लोयणेहिं. २ A विओवए; P विउबए.

2 1 a °णीलगलु मयूरः; b मणमीणगलु मनोमत्स्यस्य बन्धने गलो लोहकण्टकः.
 2 a °भरियसरु °भृतसरोवरम्; b महुरसरु मधुरशब्दयुक्तम्. 3 a संचरंतकमलु प्रवहजलम्.
 4 a ललियलयाहरउं मनोहराणि लतागृहाणि यस्मिन्बने; b विंवाहरउं विम्बं पक्कतुण्डीरकं तत्तुल्योऽध-
 रोष्ठो यत्र यौवने. 5 a कालालिंगियउं कालाश्च ते अलयश्च तेषामिङ्गितं चेष्टितं यत्र; b सालिंगियउं
 लक्ष्म्या चिह्नितमालिङ्गितं वा. 6 a अलयतिलयसहिउं अलमत्यर्थं तिलकवृक्षसहितम्; b विह-
 लीसहिउं विशेषेण हलीशस्य रामस्य हितं सुखदम्. 7 b परसोयतरु परेषां शोककारकम्. 8 a कंचु-
 इ हिं सपैः; b धेरकंचुइ हिं गृहमहलकैः. 9 a °कइ कपयः; b कइ कवयः. 10 a °रसु जलं पृथ्वी
 वा; b कयमयणरसु कृतकामरसम्. 11 a वड्डियधवलवलि वर्धिता धवाश्च लवल्यश्चन्दनलताश्च
 यस्मिन्; b धवलवलि धवला कण्ठे वलिता च. 12 a कामसरहिं कामबाणैः; b लंकांलंकारें लङ्काया
 अलंकारभूतेन रावणेन; संभरिउं चिन्तितम्.

3 1 b मेहली मैथिली सीता. 2 b मल्लंति हर्षमाणा; विउंबए चुम्बति.

हरौमि एयं कवडेण संपयं
 उयार मारीयय होहि तं मओ
 कुकम्मए मंतिवरो णिवेसिओ
 जसो ण जाओ भुवणंतमेरओ
 भणामि किं सिंभजरे पयं पियं
 तओ विसाएण वियारियंगओ
 णिसण्णिया जत्थ धरासुया सई
 कुरंगओ बालतणंकुरासओ
 णियच्छिओ दिट्ठिमओ रवणणओ
 महीरुहाए भणियं हिया सयं
 णरिंद हे राम पुलिंदकायरं
 अणेयमाणिकमयं मयं महं

करेइ मंती महिणाहसंपयं ।
 खुरेहिं सिंगेहिं जवेण तम्मओ ।
 विचिंतए हा विहिणा णिवे सिओ । 5
 कहं परत्थीरमणे तमे रओ ।
 दुलंघमेयं पडुणा पयंपियं ।
 खणेण होऊण मओ तहिं गओ ।
 पिप मणो जीइं समप्पिओ सइं ।
 सुयाहिरामंकियरामरासओ । 10
 विचित्तपिंछोहमऊरवणणओ ।
 इमं महं लोयणलोलणासयं ।
 रएणं गंतुं धरिऊण कायरं ।
 कुलीण दे देहि णिर्यच्छिमो महं ।

घत्ता—णिसुणिंवि प्रियवर्यणु सो रामे दीसइ केहउ ॥

15

सावउ चित्तलउ चलु मणु काउरिसहं जेहउ ॥ ३ ॥

4

पविरलपएहिं लंघंतु महि
 थोवंतरि मणहरु जाइ जवि
 पडु पाणि पसारइ किर धरइ
 दूरंतरि णियतणु दकखवइ

लहु धावइ पावइ दासरहि ।
 कह कह व करंगुलि छित्तु ण वि ।
 मायामउ मउ अगगइ सरइ ।
 खेलइ दरिसावइ मंदगइ ।

३ AP हरेमि. ४ A रमणंतमेरउ. ५ A जाइ. ६ A लोयणलोयणासयं. ७ A रएण तुंगं. ८ T णिय-
 स्थियामहं पद्याम्यहं, पद्यामि तेजः (उत्सवः ?). ९ AP पियवर्यणु.

3 a संपयं संप्रति इदानीम्; महिणाहसंपयं महीनाथस्य संपदम्. 4 a उयार उदार; तं त्वम्; मओ मृगः;
 b तम्मओ तन्मयस्तदाकृतिः. 5 a कुकम्मए कुत्सितकर्मणि; b णिवे नृपे; सिओ सितं श्वेतम्.
 6 a जसो ण जाओ यशः शुक्लं न जातम्; भुवणंतमेरओ त्रिभुवनान्तमर्यादं (यशः); b तमे पापे;
 रओ रतः 7 a सिंभजरे पयं पियं श्लेष्मज्वरे पयः पीतम्; b पयं पियं प्रजल्पितं कथितम्. 8 a वि सा-
 एण वियारियंगओ विषादेन खेदेन विकारिताङ्गः; b मओ मृगः. 9 a धरासुया सीता; b जीइ यया;
 सइं सदा. 10 a बालतणंकुरासओ बालवृणाङ्कुरभक्षकः; b सुयाहिरामंकियरामरासओ श्रुतौ कर्णे
 अमि समन्ताद्रामयाङ्कितरामस्य शब्दो येन मृगेण, अथवा, सुयाहिरामं आकर्षणानामिरामं यथा भवत्येवं कृतौ
 रामस्य रासः शब्दो येन मृगेण. 11 a दिट्ठिमओ दृष्टिमृदुः; रवणणओ रमणीयः; b °मऊरवणणओ
 मयूरसदृशवर्णः. 12 a महीरुहाए सीतया; हिया हे हित; सयं स्वयमेव; b लोयणलोलणासयं मम
 नेत्रयोः क्रीडाश्रयं स्थानम्. 13 a पुलिंदकायरं पुलिन्द्रकाणामादरो यत्र मृगे; b रएण गंतुं वेगेन
 गत्वा. 14 a महं मह्यं मम; b महं उत्सवभूतम्. 16 सावउ श्वापदो मृगः.

4 1 a °पएहिं पादैः. 2 a जवि वेगवान्. 5 a णवदूवा° नवदूर्वा.

णवदूवाकंदकवलु भरइ
कच्छंतरि सच्छसलिलु पियइ
सुयचंचुघायपैरियलियफलि
खणि वेलिणिहेलणि पइसरइ
ओहच्छइ अइकोडुवाणउ
इय चितिवि राहउ संचरइ
धरिओ वि करगहु णीसरइ
णिदइयहु किं करि चडइ णिहि

तरुवरकिसलयपल्लव चरइ । 5
वंकियगलु पच्छाउहुं णियइ ।
खणि दीसइ चंपयचूयतलि ।
अणणणपपसहिं अवयरइ ।
लइ माणमि णयणसुहावणउ ।
पसु पुणु धरणास तासु करइ । 10
कहिं वेसायणु कहिं णीसरइ ।
कहिं कवडहरिणु कहिं बंधविहि ।

घत्ता—गउ गयणुल्लिलउ मिगु णं कुवाइहत्थहु रसु ॥

थिउ दसरहतणउ समणीससंतु विंभियवसु ॥ ४ ॥

5

भयणभूमिआयासगामिणो
दवंदेव जयलच्छिसंगमो
ता ससकैतेल्लोक्कैरामेणो
कासकुसुमसंकासदेहओ
कसणवाससोहियणियंवओ
झ त्ति जणयतणयासमीवयं
वइरिमाणणिम्महणसत्तिणा
दूरयं पि मणपवणवेययं
आणियं मए हरिणपोययं
ता सईइ अवलोइओ मओ

मंतिणा वि कहियं ससामिणो ।
वंचिओ रहरायपुंगमो ।
राम एव रूवेण रावणो ।
चावधारि णं सरयमेहओ । 5
हत्थणिहियमणिमयसिलिंवओ ।
आगओ कयाणंगभांवयं ।
भासियं कुसीलेणं णं तिणा ।
पंचवणमाणिक्यतेययं ।
कुणसु देवि कीलाविणोययं ।
णं सुदूसहो दुक्खसंचओ । 10

4 १ AP °कमलु. २ AP तरुवरपल्लवकिसलय. ३ AP पच्छासुहुं. ४ AP °परिगलिय°. ५ P °चूययलि. ६ P पवेसहिं. ७ P इहु अच्छइ. ८ A णिदइयहु कहिं करि; P णिदइवहु करि कहिं.

5 १ A गयणभूमि°; T भयणभूमि°. २ A वणि वइड रहुवंसपुंगमो; .P वणि पइहु रहुवंस-पुंगमो. ३ A संकासदेहओ °उज्ज्वलशरीरः. ४ P तइल्लोक्क°. ५ AP °रावणो. ६ A °सिलिंवओ. ७ A °तावयं. ८ A कुसीलेण मंतिणा. ९ A दूरियं.

6 a कच्छंतरि वनमध्ये; b पच्छाउहुं पश्चान्मुखम्. 7 a सुयेत्यादि शुक्लचञ्चुघातपरिगलितफले आम्राद्ये. 9 a ओहच्छइ एष तिष्ठति. 10 b धरणास धारणास्याशाम्. 11 b वेसायणु वेद्याजनः; णीसरइ निःस्वानां दरिद्राणां रतिः क. 12 a णिदइयहु निर्भाग्यस्य. 13 रसु पारदः. 14 सम° श्रेणे; विंभियवसु विस्मितस्य विस्मयस्य वशः.

5 1 a भयणभूमि आयास° नक्षत्रसमूहाधिष्ठानमाकाशम्. 3 a °रामणो °आक्रन्दनः. 4 a °संकासदेहओ °उज्ज्वलशरीरः. 5 b °सिलिंवओ मृगः. 6 b °भावयं अभिलाषणम्. 7 b तिणा रावणेन. 9 a हरिणपोययं हरिणवाकम्.

विष्फुरंततणुकिरणमालओ
विभियावलायाणमाणिया

विरहसिद्धि व विस्थिण्णजालओ ।
रयणिगमणचिंघेण भाणिया ।

घत्ता—पिए जरदिवसयरु अत्थंगउ दीसइ रत्तउ ॥

जरजुण्णु वि तिजगि भणु अत्थहु को णासत्तउ ॥ ५ ॥

6

उज्झिऊण इंदियसमं
सव्वत्थ वि भंइं सियं
बुद्धं किं पि णवं च णं
तं धरणीयलरूढिया
उववणवासविणिग्गयं
दहवयणेण विलासिणा
तीए पुरओ दावियं
सा तुरियं लंकं णिया
सारसजुयमाणियवणि
माणवाहिरामं गओ
पयडीकयससरीरओ
इर भुवणयले विस्सुओ

सविमाणं सिवियासमं ।
तीए तेणं दंसियं ।
णं हु खलरइयं वंचणं ।
अमुणंती आरूढिया ।
अप्पाणं हरिवरगयं ।
रिउकित्तीयविलासिणा ।
वइयालियसदावियं ।
वम्महधणुगुणकणिया ।
संणिहिया णंदणवणि ।
दूरमुक्करामंगओ ।
भूहरभेइसरीरओ ।
रक्खकेउ महिवइसुओ ।

5

10

घत्ता—कालउ दहवयणु णवमेहु व दुहयरु सीयइ ॥

पियविरहाउरइ दिट्ठउ कंठट्ठियजीयइ ॥ ६ ॥

१० A भासिया.

6 १ A भदासियं. २ P तहु खल°. ३ AP पुरउं. ४ P वम्महु. ५ AP इह.

11 वि स्थिण्ण जालओ विस्तीर्णज्वालः. 12 a वि भिया विस्मिता; अवला सीता; अयाणमाणिया मायापुरुषमजानती; b रयणिगमणचिंघेण राक्षसध्वजेन रावणेन. 13 पिए हे प्रिये. 14 णासत्तउ न आसक्तः.

6 1 a इंदियसमं इन्द्रियखेदं शरीरश्रमम्; b सिवियासमं शिविकाकृतिः. 3 a-b बुद्धं किं पि णवं च णं नवं जन्म अपूर्वं विमानं च णं एतत् णहु न खलु बुद्धम्; b वंचणं मृगलक्षणं वञ्चनम्. 4 a धरणीयलरूढिया भूमण्डले प्रसिद्धा सीता. 5 b हरिवरगयं अश्वारूढम्. 6 a विलासिणा विलासयुक्तेन; b रिउकित्तीयविलासिणा रिपुकीर्तिरेव अविला मेढिका, गडुरिका इत्यर्थः, तस्याः असिना खड्गेन. 7 b वइयालियसदावियं वैतालिकशब्दवर्णितम्. 8 b °कणिया बाणविशेषः. 9 a °वणि जले. 10 a माणवाहिरामं गओ मनुष्यरमणीयतां प्राप्तः. b °रामंगओ रामशरीरवेषः; भूहरभेइसरीरओ भूहरभेदिनी चासौ सरिच्च तद्द्वयो वेगः शब्दो वा यस्य. 12 a इर किल प्रसिद्धौ; b रक्खकेउ राक्षसध्वजः; महिवइसुओ पुलस्तपुत्रः. 14 कंठट्ठियजीयइ कंठस्थितजीवितया सीतया.

— ४२१ —

7

चित्तं मउलंतं मउलियउं
 आपंडुरत्तु गंडत्थलइ
 कढकढकढंति ससहरपहइ
 काँ दिसि केणाणिय, केँव कहिं
 इय चित्तवंति मोहेण हय
 पइवय परपइवयभंगभय
 भत्तारविओयविसंडुलियं
 णं कामभल्लि महियलि पडिय
 सुहिसुंयरणं पसरियवेयणिय
 परिहाणु ण तो वि ताहि ढलइ

लोयणं जुयलंसुउ पयलियउं ।
 विलसिउ विलसिइ विरहाणलइ ।
 अंगइ लायणवारिवहइ ।
 को पावइ एवहिं रामु जहिं ।
 परपुरिसु णिहालिवि मुच्छ गय । 5
 णं पवणं पाडिय ललिय लय ।
 विहिवस सिलसंकडि पक्खलिय ।
 णं वाउल्लिय कंचणघडिय ।
 सा जइ वि थक्क णिच्चेयणिय ।
 चल जारदिट्ठि कहिं परिघुलइ । 10

घत्ता—दढणिवसणु सइहि सुहडहु करासि ण वियट्ठइ ॥

मरणि समावडिइ परियरिविहि विहिं वि ण फिट्ठइ ॥ ७ ॥

8

परदारलुद्धु दुक्कंतु खलु
 रावण किं आणिय परजुवइ
 वणु णाई करइ साहुद्धरणु
 अलि कण्णासण्णउ रुणुरुणइ
 इच्छइ दससिरु पररमणिसुहुं
 णं सो वि णिवहु उव्वेइयउ
 दुज्जसु महु महणिहु महहि जइ
 हंसावलि लवइ व लोयपिय
 मा मइलहि माणिवि एह तिय
 अंबउ लोहियपल्लवल्लिउ

किं लज्जइ कहिं मि गामकमलु ।
 तरु चुयसिण्हंसुएहिं रुवइ ।
 हा पत्तउं णारिरयणमरणु ।
 पहु एउं अजुत्तु णाई भणइ । 5
 कणइल्लउ वंकिवि जाइ मुहुं ।
 कोइलु विलवंतु व आइयउ ।
 वइदेहि भडारा रमहि तइ ।
 मइं जेही तेरीं कित्ति सिय ।
 मा णासहि लंकाउरिहि सिय ।
 णं णिवअण्णायसिहिं जल्लिउ । 10

7 १ P °जुउ अंसुय. २ A आपंडुरत्तु. ३ AP का दिस. ४ A विसंडुलिया. ५ A सुहि-
 सुअरणं; P सुहिसुमरण°. ६ AP परियरिविहि.

8 १ P रामण. २ A तं सो. ३ A कोकिल. ४ A तेही कित्ति.

7 1 a मउलियउं नेत्रमपि सुकुलितम्. 3 a कढकढकढंति अतिशयेन दहन्ति; ससहर-
 पहइ चन्द्रकिरणप्रहतानि अङ्गानि. 6 a पइवय पतिव्रता. 7 b सिलसंकडि शिलासंकटे प्रदेशे.
 8 b वाउल्लिय पुत्तलिका. 9 a °सुंयरणं स्मरणम्; b णिच्चेयणिय अचेतना. 10 a परिहाणु
 परिधानं वस्त्रम्. 12 परियरिविहि परिकरबन्धः.

8 1 b गामकमलुश्चा पुंश्वलः कुकुरः. 2 b चुयसिण्हंसुएहिं व्युतोष्णांशुभिः. 4 a कण्णा-
 सण्णउ कर्णसमीपस्थः. 5 b कणइल्लउ शुकः. 6 a णिवहु नृपात्. 7 a महुमहणिहु मत्तेजः-
 सहस्रं, कृष्णमित्यर्थः; महहि वाञ्छसि. 10 a अंबउ आम्रवृक्षः; b °सिहिं °अग्निना.

चंदणु पुणु विसहर दक्खवइ
रामाणीरमणकम्मतरिउ

पडिवक्खवाणमाणु व थवइ ।
खयरिंदं मणु मडुइ धरिउ ।

घत्ता—परवस परमसइ जइ छिवमि करे थणु पेह्लिवि ॥

अंवरयारिणिय तो जाइ विज्ज मइ मेह्लिवि ॥ ८ ॥

9

इय णिज्झाइवि पंकयकरिहिं
जीवावहु भावहु कह वि तिह
ता तरलइ तारइ णाइणिइ
अंविउलइ अंवइ अंवालियइ
पियछंदइ पंदइ पंदिणिइ
कप्पूरपूरपरिमलजलइं
सीयहि अंगंगि रमंति किह
णियपत्थिवपेसणकारिणिहिं
दहमुहवहदाइणि कालणिह
उट्टिय परणरणिट्टुरहियय

आएसु दिण्णु विज्जाहरिहिं ।
मइ इच्छइ सुंदरि अज्जु जिह ।
चंपयमालइ मंदाइणिइ ।
मयमत्तइ मल्हणसीलियइ ।
रइसंदइ चंदइ चंदिणिइ । 5
पल्हत्थियाइं हिमसीयलइं ।
सीयइं रहुवइअंगाइं जिह ।
लहु विज्जिय चामरधारिणिहिं ।
संधुक्किय णं खयजलणसिह ।
संचितइ हा हउं किं ण मय । 10

घत्ता—हा रहुवंसपहु हा लक्खण कहिं पइं पेच्छमि ॥

दावहि तांव मुहुं जांवज्जु जि मरेवि ण गच्छमि ॥ ९ ॥

10

चउपासिहिं थियउ णियच्छियउ
भणु भणु संदेहु मज्झु हुयउ

पुणु खयरपुरंधिउ पुच्छियउ ।
णिवु कालउ जमु किं वा मणुउ ।

५ पडिवक्खमाणमाणु व. ६ AP खयरिंदं. ७ A मंडइ. ८ P ता जाइ विज्जु.

9 १ A कह व. २ AP अवलोइय अंवं वालियए. ३ AP रुइसंदइ. ४ AP कप्पूरपूर°. ५ A पइं कहिं पेच्छमि. ६ AP मरेवि.

10 १ AP खयरि°.

11 b थवइ स्थापयति. 12 a रा मा णी° रामभार्या. 14 a अंवरया रि णिय आकाशगामिनी; विज्ज विद्या.

9 1 a पंकय करि हिं कमलसदृशकरयुक्तानाम्. 2 a जीवावहु जीवापयत; भावहु मां भाव-
यन्तु, ममोपरि रुचिं कारयन्तु इत्यर्थः. 3 a तरलइ तरलानाम्. 6 b पल्हत्थियाइं आवर्जितानि.
7 a अंगंगि शरीरावयवेषु; b सीयइं शीतलानि. 9 a °वहदाइणि वधदात्री. 10 a उट्टिय
सावधाना जाता.

10 2 a णिवु युष्मन्नृपः

LXXII.10.3]

पुष्पयन्तविरहयु

[सीयाहरणं

पुरि एह कवण किं जमणयारि
जसु तलवरु जमु किर भणइ जणु
जसु इंदु वि संगरि थरहरइ
जसु वासइ वइसाणरु धुवइ
जसु अगइ णडइ सरासइ वि
जसु पंगणि मेहहिं दिण्णु छडु
सो एयहि लंकहि एहु पइ
भत्तारु समिच्छहि माइ तुहुं

तावेक पजंपइ तहिं खयरि ।
जसु देइ णिच्च वइसवणु धणु ।
जसु मारुउ घरकयारु हरइ । 5
दिक्कैरिउलु णामें मउ मुयइ ।
कुसुमंजलि धिवइ वणासइ वि ।
जसु को वि णत्थि पडिमलु भडु ।
रावणु णामें तिहुवणविजइ ।
अणुभुंजहि इच्छियेकामसुहुं । 10

घत्ता—सामिणि राणियहं णीसेसहं होइवि अच्छहि ॥

महएवित्तणयहु परमेसरि पड्डु पडिच्छहि ॥ १० ॥

11

किं किजइ हरिणु अधीरमइ
किं किजइ दीवउ तुच्छछवि
किं किजइ वाइसु जइ गरुलु
किं किजइ खरु जइ दुद्धरहु
किं किजइ पिप्पलु सलसलिउ
किं किजइ राहँउ मुद्धि तइ
ता सीयइ उत्तरु मणि थविउ
जहिं कंकु रायहंसु व गणिउ
जहिं गुणवंतु वि दोसिल्लसमु
ते विउस पसंसिय विउंसजणि

जइ लब्भइ सीहँकिसोरु पइ ।
जइ अंधयारु णिटुवइ रवि ।
सुपसण्णु होइ बहुवाहुवलु ।
पाविजइ कंधरु सिंधुरहु ।
जइ दीसइ सुरेंतरुवरु फलिउ । 5
रावणमहिलत्तणु होइ जइ ।
एयइ अण्णाणिइ किं लविउ ।
एरहु कप्परुक्खु व भणिउ ।
तहिं जे विरयंति वयणविरमु ।
णिक्खिवइ बुद्धि को मुक्खयणि । 10

घत्ता—पेयहु तणउं मुहुं वियसावइ को जगि चुंविवि ॥

इय चिंतिवि हियइ मोणव्वउ थिर्य अवलंविवि ॥ ११ ॥

२ A घर कयारु. ३ AP वत्थइ. ४ A omtis this foot. ५ A इच्छिउ काम°. ६ A महएविहि तणउ; P महएवीए पटुत्तणहु. ७ A पडु.

11 १ A सीहु किसोरु. २ AP वायसु. ३ P गरलु. ४ AP सुस्वरतरु. ५ AP रामें. ६ AP विउसयणि. ७ A मुक्खमणि. ८ A थिउ.

5 b घरकयारु गृहकचवरपुञ्जः. 6 a वासइ वस्त्राणि; b मउ मदम्. 7 b वणासइ वनस्पतिर्वन-देवता. 12 महएवित्तणयहु महादेवीत्वस्य महादेवीपदस्य.

11 4 b सिंधुरहु गजस्य. 5 a सलसलिउ शब्दं कुर्वाणः कम्पमानो वा. 6 a राहउ रामः. 8 a कंकु बकः. 9 b विरयंति वयणविरमु विरचयन्ति वचनविरामं मौनम्. 10 a विउस विद्वांसः; b णिक्खिवइ प्रेरयति. 11 पेयहु प्रेतस्य मृतकस्य.

जयजसरामहु रामहु तणिय
जइहुं पेसियलेहेण सहं
णं तो पुणु जिणवरिंदु सरणु
एत्तहि जक्खाहिर्वैरक्खियउं
पहरणपरिपालें रक्खियउं
आउहसालहि खँयरविसरिसु
ता णिवहं हियउं रोमंचियउं
णिवमंतिहिं इय वोळ्ळिउ वयणु
संभूयउं भवणि चक्करयणु
जं तं कलत्तु रामहु तणउं
उप्पाउ णयरि भीयरु हँवइ
उप्पणु चक्कु सीयागमणि

णिसुणेसविं वत्त सुहावणिय ।
तइहुं आहारपवित्ति महुं ।
संपज्जउ सल्लेहणमरणु ।
पहवंतुं फुरंतु णिरिक्खियउं ।
पणविवि दहगीवहु अक्खियउं । 5
उप्पणउ चक्कु जणियहरिसु ।
तं जाइवि कुसुमहिं अंचियउं ।
एवंहि कहिं चुक्कइ दहवयणु ।
आणिउं अण्णेक्कु वि मिगणयणु ।
अप्पिज्जउ घणचक्कलथणउं । 10
तं णिसुणिवि णहयरिंदु लवइ ।
किं तुम्हहुं अज्ज वि भंति मणि ।

धत्ता—छिंदिवि^{१२} अरिसिरइं असिकंपावियदेवासुरु ॥

भरहहु हउं जि पहु सिरिपुप्फयंतभाभासुरु ॥ १२ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिए

महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे सीयाहरणं णाम

दुसत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७२ ॥

12 १ AP जइयहुं लक्खणरामहु तणिय. २ AP जइयहुं. ३ AP तइयहुं. ४ K records a p: आरक्खियउ इति पाठे औरै: क्षितं प्राप्तं अराणां वा निवासः ५ AP खररवि°. ६ AP महिवइ-वउ. ७ A जोइवि. ८ AP सुंदरु पडिवज्जइ दह°. ९ AP भवणि वि. १० P अप्पिज्जइ. ११ AP वइइ. १२ AP छिंदमि. १३ AP बहत्तरिमो.

12 1 a जयजसरामहु जयश्च यशश्च ताभ्यां रामस्य रमणीयस्य; b सुहावणिय क्षेमकुशला. 4 b पहवंतु प्रभावत् चक्रम्. 6 a खयरविसरिसु प्रलयकालसूर्यसदृशम्. 10 b घणचक्कलथणउं घननिबिडस्तनम्. 14 सिरिपुप्फयंतभाभासुरु चन्द्रसूर्यवत्तेजाः.

LXXIII

मायारु किं माणिकमउ जो रहुसीहहु णेंडु ॥
महुं णावई भावइ सो हरिणु चंदहु सरणु पइडु ॥ ध्रुवकं ॥

1

दुवई—एत्तहि रामसामि मृगपंच्छइ गउ दूरंतरं वणे ॥
एत्तहि णीय सीय दहवयणे एत्तहि सोउ परियणे ॥ छ ॥
एत्तहि दिणंति^३ अत्थइरिसाणु संपत्तउ लहु अत्थमिउ भाणु । 5
णरतिरियणयणपसरणु हरंतु चक्रउलहं तणुतावणु करंतु ।
णं दिसइ लइउ रइरसणिहाउ णं णिणंइउ रावणपयाउ ।
णं रइउ समुहें रयणसंगु णं महिइ गिलिउ रईरहरहंशु ।
देउ वि वारुणिसंगेण पडइ णं इय भणंतु पक्खिउलु रडइ । 10
गच्छंतु अहोमुहु तिमिरमंथु णं दावइ णरयहु तणउ पंथु ।
रामहु कलत्तु इह हित्तु जेण जाएसइ सो मग्गेण एण ।
गउ अत्थवणहु कंदोइजूरु करसहसेण वि णउ धरिउ सूरु ।

घत्ता—णिवडंतु जंतु हेट्टामुहउ रवि किं एकु भणिजइ ॥
जगलच्छीमंदिरणिगयहिं मंदहिं को रक्खिजइ ॥ १ ॥

2

दुवई—माणवभवणभरहखेत्तोवरि वियरणगमियवासरो ॥
सीयारामलक्खणाणंदु व जामत्थमिओ दिणेसरो ॥ छ ॥
पच्छाइयसयलायासतीरु णं संझारयिओसुंभचीरु ।
णहसिरि परिहइ रंडिजमाण दिणवइविओउ अइअसहमाण ।
सिसुससि भग्गंउ णं वलयखंडु मउलियउं कमलु णं ताहि तुंडु । 5

1 १ AP भावइ णावइ. २ AP मिग°. ३ A दियंति; K दिणंति, corrects it to दियंति but has a gloss दिनस्यान्ते. ४ AP णिण्डिउ. ५ AP रामणभुय°. ६ A रविरह°.

2 १ A P जामत्थमिउ णेसरो. २ A संझारायं. ३ A °विओयअइ°. ४ AP णं भगाउ.

1 1 किं मा णि क म उ क थं रत्नमयः सारभूतः, अपि तु निःसारः. 5 a अत्थइरिसाणु अस्ताचलतटम्. 7 a रइरसणिहाउ रतिरससमूहः. 8 b °रहरहंशु रथचक्रम्. 9 a वारुणि° पश्चिम-दिशा मद्यं च. 10 a तिमिरमंथु सूर्यः. 12 a कंदोइ° उत्पलम्. 14 जगेत्यादि जगलक्ष्मीमन्दिरं जगदेव पद्मं तस्मान्निर्गतैः किरणैः, अन्यत्र, जगति लोके लक्ष्मीगृहान्निर्गतैः पुरुषैः; मंदहिं जडैः मन्दप्रतापैर्वा.

2 1 मा ण व भ व ण भ र ह नराणां गृहं भरतक्षेत्रम्. 3 a पच्छाइयसयलायासतीरु प्रच्छा-दितसकलागानतटः. 4 a परिहइ परिधत्ते; रंडिजमाण वैधव्यं प्राप्ता. 5 a सिसुससि बालचन्द्रः भग्गवलयखण्डमिव.

विक्रिण्णउ पत्तु दियंतपारु	तारायणु णावइ तुट्टु हारु ।
गय णिसि उययायलकरिहि चडिउ	तमवइरिणरिंदहु समरि भिडिउ ।
उग्गउ उण्णइं पहरेण पत्तु	परिपालियखत्तु व रायउत्तु ।
दिणयरु विहडावियपउमसीउ	सोहइ णावइ दहवयणु वीउ ।
णं सीयाविरहहुयासचंड	णं तियसाणीकरघुसिणुपिंदु । 10
णं दिस्सकामिणिसिरि रत्तु फुल्लु	णं खंयररायतणुरुहिरतल्लु ।

घत्ता—हयंसीयउं कयरणागमणु अइरत्तउ सउंहाइयउ ॥

दीहरपंहरीणं राहविण रवि परवारं व जोइयउ ॥ २ ॥

3

दुवई—पुच्छिउ तेण तेत्थु णियपरियणु वालमरालगामिणी ॥

कहिं सा सीय भणसु भो लक्खण सइगुणरयणसामिणी ॥ छ ॥

तं णिसुणिवि भायरु कहइ एंव	जावहिं तुहुं गउ मृगमग्गि देव ।
जावहिं हउं अच्छिउ सरैवरंति	तावहिं जि ण दिट्ठी उववणंति ।
विण्णवइ एंव भिच्चयणु सव्वु	कंदइ उब्भियकरु गालियगव्वु । 5
एंवहिं जाणइ दीसइ जियंति	जइ तौ तुहुं पुण्णाहिउ ण भंति ।
तं णिसुणिवि मुच्छिउ पडिउ रामु	जलसिंचिउ उट्ठिउ खामखामु ।
सीयल्लु विसु विसु व ण संति जणइ	हरियंदणु सिहिकुल्लु अंगु छणइ ।
णलिणु वि सूरहु सयणत्तु वहइ	सयणीयलि घित्तउ देहु डहइ ।
पियविरहुं जलइइ सिहि व जलइ	चमराणिल्लु तासु सहाउ घुलइ । 10

घत्ता—सरु गेयहु वइरिविमुक्कसरु कव्वु कायकव्वासउ ॥

विणु सीयइ भावइ राहवहु णाडउ णाडयपासउ ॥ ३ ॥

५ APT विक्रिण्णउ पत्तुदियंतरालु. ६ A दिसिकामिणिकररत्तु फुल्लु. ७ AP हियं. ८ A सविहायउ; P सउहाइउ. ९ P पहरेण. १० AP परिवारु वि जोइउ.

3 १ A सयगुणं. २ AP गउ तुहुं भिगं. ३ A सरवणंति. ४ P तइ. ५ A विरहजलइइ. ६ A सहासु.

6 a विक्रिण्णउ विक्रीणो यत्र तत्र पतितः; दियंतपारु दिगन्तपर्यन्तं प्राप्तः. 8 a उण्णइं पत्तु उन्नतिं प्राप्तः. 9 a पउम सीउ पद्मानां शीतं येन, अन्यत्र, वियोगं प्राप्ते रामसीते येन. 10 b तियसाणीं इन्द्राणी. 11 b तल्लु तडागः. 12 रण्णां आदित्यभार्या, पक्षे अरण्यागमनम्; सउंहाइयउ संमुखं धावितः सूर्यः. 13 परवारु परदारः रावण इव.

3 2 सइगुणं सतीगुणाः. 8 a विसु जलम्; विसुव विषमिव; b सिहिकुल्लु अंगु छणइ अमिकुलं अङ्गं दहति चन्दनकाष्ठजातित्वात्. 10 a जलइइ जलद्रवत्वेण; b सहाउ सहायः सखा. 11 कायकव्वासउ शरीरमांसभक्षकम्. 12 णाडउ नाटकम्; णाडयपासउ नाटकबन्धनम्.

दुवई—जलि थलि गामि गामि पुरि घरि घरि गिरिकंदरणिवासण ॥
जोयह कहिं मि घरिणि जइ जाणह बहुदुग्गमपवेसण ॥ छ ॥

अवियाणिउं जगि को कहइ कासु
सइं काणणि रहुवइ हिंडमाणु
रे हंस हंस सा हंसगमण
चंगउं चिम्मकहुं सिक्खिओ सि
रे कुंजर तुह कुंभत्थलाइं
सारिक्खउं लइयउं एउ काइं
सारंग कहहि महु जणयधीय
अलि घरिणिकेसणिद्धत्तचोर
ण वियाणहि कंतहि तणिय वत्त
णच्चंति दिट्ठ भणु कहिं मि देवि
रे कीर ण लज्जहि जंपमाणु

पेसिय किंकर दससु वि दिसासु ।
पुच्छइ वेणि मिगइं अयाणमाणु ।
पइं दिट्ठी कत्थैइ विउलरमण । 5
महुं अकहंतु जि खल किं गओ सि ।
णं महे महिलाइ थणत्थलाइं ।
भणु कंतइ कहिं दिण्णइं पयाइं ।
णयणहिं उवजीविय पइं मि सीय ।
णिसि सररुहदलकयबंधणार । 10
रे णीलगीव घणरामवत्त ।
इयरह कहिं णच्चहि भाउ लेवि ।
जइ दिट्ठउं पइं मुद्धहि पमाणु ।

घत्ता—णिरु विरहें झीणउ दासरहि देविहि अज्जु जि सुच्चहि ॥
णीसेसजीवसंतावहर मेह दूर्खउ तुहुं वच्चहि ॥ ४ ॥

15

दुवई—अइउकंठिएण धरणीसें सज्जणदिण्णजीययं ॥
ता दिट्ठं मयच्छिथणकुंकुमपिंजरु उत्तरीययं ॥ छ ॥

दीसइ वंसग्गविलंबमाणु
णं दावइ कंतहि तणिय वट्ट
णं उब्भिय सीयइ सइवडाय

णं रिउं गयगयणंगणणिवाणु ।
इह दहमुहमारीयइं पयट्ट ।
तं लेण्णिणु किंकर झ त्ति आय । 5

4 १ A जोवहु. २ A वणमिगइं. ३ A कत्थवि. ४ P चिमकहं. ५ A णं महु महिलाहि
घणयणथलाइं. ६ A किं. ७ A घणरावमत्त; P घणरामपत्त; T घणरावमत्त अतिशयेन रमणीयपिच्छ.
८ AP दूउ.

5 १ AP °पिंजरि. २ A णं रिउ गयणंगणि णिजमाणु. ३ AP °मारीयय.

4 6 a चिम्मकहुं गन्तुम्. 9 a जणयधीय जनकपुत्री सीता; b उव जी विय सादृश्यं
प्रापिता. 10 a °णिद्धत्त° स्निग्धकान्तिः; b °बंधणार बन्धनयुक्त. 11 b घणरामवत्त अतिशयेन-
रमणीयपिच्छः. 13 b पमाणु वचनम्, चिह्नम्.

5 3 b °णिवाणु निदानं कारणं चिह्नम्. 4 a वट्ट मार्गः; b पयट्ट प्रवृत्तौ गन्तुम्. 5 उब्भिय
ऊर्ध्वकृता; सइवडाय सतीत्वपताका.

[तिसत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXVIII.6.13

आलिङ्गितं रामं नीससेवि
जंपितं गिय सुंदरि खेयरेहिं
सहुं लक्खणेण संदेहि छूटु
तावायउ दूयउ दसरहासु
उच्चाइवि तं सहसा सिरेण
दसरहु जिणं चरणभोयभसलु
मइं दिट्ठउं सिविणउं हयविलासु

पुणु बाहुल्लइं गयणइं पुसेवि ।
मायाविण्हिं रणदुद्धरेहिं ।
जामच्छइ पहु किं कज्जमूडु ।
तं धितु पत्तु आलिहिउ तासु ।
इय वाइउं देवं हलहरेण । 10
उवइसइ सुयहं गियदेहकुसलु ।
हिय राहुं रोहिणि ससहरासु ।

घत्ता—एकल्लउ ससि णहयलि भमइ अवलोइवि अवहारिउं ॥

वज्जरिउं पहाइ पुरोहियहु तेण वि मज्झु विरारिउं ॥ ५ ॥

6

दुवई—जो दिट्ठउ विडप्पु सो रावणु जा णिसि पइं विलोइया ॥

रोहिणि तुहिणकिरणविच्छोइय सा तुह सुयविओइया ॥ छ ॥

परमत्थे जाणसु राय सीय
जा हिप्पइ सा पुणरवि णिरुत्तु
जे चक्खवट्ठि पालइ सजीव
तहिं सायरि लंकादीवु अत्थि
पुरि लंक राउ दहवयणु णाम
आयण्णिवि विसरिसविसम वत्त
हिंसंतुरय गज्जंतणाय
आवेप्पिणु तणयासोक्खहेउ
दुम्मणु जोइवि रिउमद्दणेण

अज्जु जि खयरिंदे घरहु णीय ।
ता किज्जइ गियदेहहु पयत्तु । 5
भरहंतारालि छप्पण दीव ।
अण्णु वि तिकूड गिरि मणिगमत्थि ।
णिय तेण सीय रामाहिराम ।
ते वे वि भरह सत्तुहण पत्त ।
सामंत सुहड दसदिसिहिं आय ।
ससुरेण णिहालिउ रामएउ । 10
गलगज्जिउ तेत्थु जणद्दणेण ।

घत्ता—रिउ जरकुरंगु महु आवडइ हउं हरि उद्धयकेसर ॥

जइ दुट्ठु दिट्ठिगोयरि पडइ तो मारमि लंकेसर ॥ ६ ॥

४ P रणि दुद्धरेहिं. ५ AP जिणकमलंभोय°. ६ A राहें. ७ AP विरारियउं.

6 १ A सो. २ A जो. ३ उद्धयकेसर.

6 b बाहुल्लइं बाष्पैराद्वाणि. 8 a संदेहि छूटु संदेहे पतितः. 12 b राहुं राहुणा; ससहरासु चन्द्रस्य. 13 अवहारिउं अवधारितं चित्ते धृतम्.

6 1 विडप्पु राहुः. 2 सुयवि ओइया सुतवियुक्ता सीता. 4 a जा यावत्; हिप्पइ आनीयते. 5 a सजीव जीवसहिताः; b छप्पण दीव रत्नद्वीपसुवर्णद्वीपलङ्काद्वीपप्रभृतयः. 6 b मणिगमत्थि मणिकिरणः. 7 b रामाहिराम स्त्रीणां मनोहरा. 9 a णाय गजाः. 12 आवडइ आभासते; हरि सिंहः.

7

दुवई—सीयागुणविसेससंभरणचुयंसुयसित्तवसुमई ॥

उम्मोहिउ विओयविसघारिउ कह व णिवेहिं मंहिवई ॥ छ ॥

पियेविप्पओयकहमणिमण्णु

तावाय वेणिण खग विमलदेह

णं सीयामगपयासदीव

संमाणिय हरिणा संणिसण्ण

बोलाविय वेणिण वि दिव्वकाय

तं णिसुणिवि भासइ जेदु खयर

णामें किलिकिलु कलहंससहिय

तहिं मेहु बल्लिंदु माणियपियंगु

सामल सलोण उडुणिहणहालि

हउं लहुयारउ सुग्गीउदेव

जावच्छइ सेज्जायलि णिसण्णु ।

णं रामसासथिरकरणमेह ।

वेणिण वि पणवेप्पिणु थिय समीव । 5

सुहिदंसणरुहरोमंचभिण्ण ।

कहुं तुम्हइ किं किर एत्थु आय ।

खगदाहिणसेठिहि अत्थि णयर ।

जहिं विविहवास चोरारिरहिय ।

तहु धण पियंगेसुंदरि पियंगु । 10

तहि पढमपुत्तु णामेण वालि ।

अणवरउ करमि णियपियरसेव ।

घत्ता—ता तेत्थु मरंतें पुरि पिउणा वालि रज्जि वइसारिउ ॥

हउं जुवराणउ कउ मइ जर्णणि दाइएण णीसारिउ ॥ ७ ॥

8

दुवई—सुणि रायाहिराय हे हलहर मणिमयसिहरमंदिरे ॥

तित्थु जि रययसिहरि खगसेठिहि खणरुइकंतपुरवरे ॥ छ ॥

विज्जाहरु णामें अत्थि पवणु

तहु अंजण मणरंजणवियार

इहु मेरउ सहयर गयगईहि

पंडिउ पहु भहु विज्जाणिकेउ

एक्कहिं दिणि कोक्किवि खयरलक्ख

लीलाणिहि वेयविजित्तपवणु ।

महपवि वूढसिंगारभार ।

तहि जायउ गग्भि महासईहि । 5

जगि वुच्चइ एहु जि मयरकेउ ।

एएं दिण्णी विज्जापरिक्ख ।

7 १ A वसुपई. २ P has ता before पियं. ३ P णिसण्णु. ४ A पहु. ५ AP पियंगु-सुंदरि. ६ A जणेण.

8 १ A रमणिगणदित्तमंदिरे; P रमणियसियमंदिरे.

7 3 a °विप्पओय° वियोगः. 4 b °सास° सस्यं उच्छ्वासश्च; °मेह मेघो मेघा च. 6 b °दंसण-रुह° दर्शनोत्पन्नाः. 7 b कहुं केषाम्. 9 b °वास आवासाः गृहाणि. 10 a महु मम पिता; मा णि य-पि यंगु भुक्तप्रियाशरीरः; b धण भार्या; पियंगु प्रियङ्गुरिव श्यामा. 11 a उडुणि हणहालि नक्षत्र-सदृशनखपंक्तिः. 14 मइ जणणि मृते पितरि; दाइएण भ्रात्रा.

8 2 खणरुइकंत° विद्युत्कान्तम्. 3 b वेय° वेगः 5 a गयगईहि गजगामिन्याः

गिरिसिहरि णिवेसिउ एक्कु पाउ
दीहुद्ध पसारिउ गयउ ताम
पुणु रूवु धरिउ तसरेणुमेत्तु
पेक्खवि सहायसाहसु अभेज्जु
कालें जंतें तं हित्तु पुणु वि
गय वेण्णि वि जण माणिक्कचूड

अण्णेक्कु दिण्णु उदंडवाउ ।
गयणंगणि ससि दिवसयरु जाम ।
अणुमेत्तु मिलिवि खयरेहिं वुत्तु । 10
वालें महु दिण्णु जंउवरज्जु ।
आसंक्खिवि तें सहं ण किउ रणु वि ।
संमेयजिणालउं सिद्धकूड ।

घत्ता—तसथावरजीवहं दय करिवि धम्मि थवेप्पिणु अप्पउ ॥
तहिं देहिदेहुहणासयरु वंदिउ जिणु परमप्पउ ॥ ८ ॥

15

9

दुवई—जय देविंदचंदखयरिंदफणिंदणरिंदपुज्जिया ॥

जय णिट्ठवियदुट्ठकम्मद्वहारहदोसवज्जिया ॥ छ ॥

ण भोएसु कंखा	ण णिदा ण भुक्खा ।	
ण तण्हा ण सोओ	ण राओ ण रोओ ।	
ण चावं ण वेरी	ण ताणं ण मारी ।	5
ण कायं ण चेले	ण सीसं सिहालं ।	
ण णिदा ण थोत्तं	ण मुद्धापवित्तं ।	
ण हिंसाइ सग्गो	ण सोंडालमग्गो ।	
ण गोभूमिदानं	ण वेओ पमाणं ।	
ण चम्मसुत्तरीयं	ण जण्णोववीयं ।	10
उरे णत्थि सप्पो	मणे णत्थि दप्पो ।	
पसूणंतयालं	करे णत्थि सूलं ।	
सिरे णत्थि गंगा	जडागोवियंगा ।	
भवाणी ण देहे	रई णो सैणेहे ।	
पुरारी ण कामी	तुमं मज्झ सामी ।	15

२ P adds वि after अण्णेक्कु. ३ A जुउवरिज्जु; P जुउवरज्जु.

9 १ AP °पुज्जिय. २ AP °वज्जिय. ३ AP पाओ. ४ AP तावं. ५ A ण कायं सुचेलं; P ण काये सुचेलं. ६ AP ण मुद्धा ण वित्तं. ७ A ण सो जण्णमग्गो. ८ AP ण वेउप्पमाणं. ९ A वंसुत्तरीयं. १० P जडगोवियंगा. ११ AP सणाहे.

8 b उदंडवाउ उदण्डपातः. 11 b वालें वालिना; जउवरज्जु यौवराज्यम्.

9 4 b रोओ रोगः. 5 b ताणं ह्रस्वसृष्टिरक्षणम्. 6 a ण कायं सिद्धत्वादशरीरः; b सिहालं जटायुक्तम्. 7 b मुद्धापवित्तं मुद्रिका पवित्रीदर्भादिका. 8 a सग्गो स्वर्गः; b सोंडालमग्गो कल्पपाल-मार्गः. 12 a पसूणंतयालं पशूनामन्तकालम्. 13 b जडागोवियंगा जटायु गोपितशरीरा. 14 a भवाणी पार्वती. 15 a पुरारी त्रिपुरशत्रुः.

LXXIII.9.16]

पुष्कयंतविरइयउ

[सीयादंसण]

जिणो मोक्खहेऊ भवंभोहिसेऊ ।

घत्ता—जय परमणिरंजण जणंसरण वीयराय जोईसर ॥

जलि पत्थरि पाणिइ धम्मु णउ तुहुं जि धम्मु परमेसर ॥ ९ ॥

10

दुवई—दिणयरु हरइ तिमिरु सलिलु वि तिस खगवइ विसवियंभियं ॥

जिण तुह दंसणेण खणि णासइ गुरुदुरियं णिसुंभियं ॥ छ ॥

इय वंदिवि जिणवरु सेस लेवि

खणु एक्कु जाम तहिं थक्क वे वि ।

ता तेयवंतु णं विज्जुदंडु

णं सुरवरसरिडिंडीरणिडु ।

वियडजडजूहु विवरीयवाणि

मणिरयणकमंडलु दंडपाणि । 5

खणखणियमणियगणियक्खसुत्तु

कोवीणकणयकडिसुत्तजुत्तु ।

ससहरु व विसाहारूढगत्तु

असुरसुरसमरसंणिहियच्चित्तु ।

सोत्तरियफुरियउववीयवंतु

ता दिट्ठउ णारउ गयणि एंतु ।

अरहंतु णवेप्पिणु सुहुं णिविट्ठु

अम्हहिं संभासणु करिवि दिट्ठु ।

तुहुं जाणहि णिसुयसुयंगरिद्धि

पुच्छिउ पावेसहुं किह सरिद्धि । 10

मुहुं वंकइ संकइ वालि कासु

को देसइ कुलरज्जावयासु ।

ता दाणवमाणवरणरण

विहंसेप्पिणु बोद्धिउं णारणण ।

घत्ता—भो खेयरपहु भूगोयरु वि धुउ तिजगुत्तमु भावहि ॥

सेवहि रामहु पयपंकयइं जइ तो कुलसिरि पावहि ॥ १० ॥

11

दुवई—अण्णु वि हरिणणयण णियपणइणि तासु दसासराइणा ॥

विरसियअमरडमरडिंडिमरवरिउवहुतासदाइणा ॥ छ ॥

दुक्खेण ण याणइ दियहु रत्ति

जो दावइ कंतहि तणिय थत्ति ।

१२ P जगसरण.

10 १ AP विज्जदंडु. २ AP मणिरइय°. ३ A °गलियक्ख°. ४ A सहु. ५ A विहसेविणु.

18 पाणि इ जले.

10 1 खगवइ गरूडः; वि स वि यं भे यं विषविज्जुम्भितम्. 2 णिसुं भियं चूर्णितं सत् नश्यति.
 6 a गणियक्खसुत्तु गणितजपमालः. 7 a विसाहारूढगत्तु विशाखानक्षत्रारूढश्चन्द्रः; पादुकारूढो
 नारदः. 13 खेयरपहु विद्याधरप्रभो.

11 1 दसासराइणा दशास्येन रावणेन. 2 विरसियेत्यादि विशेषेण रसितः शब्दितः
 स चासौ अमराणां डमरो भयानको डिण्डिमरवः; तेन रिपूणां बहुत्रासदायिना.

सो जाणमि जिह भमरहु सुगंधु
लब्धइ मणोज्ञकज्ञेण कज्जु
तं गिसुणिवि आया एत्थु राय
ते नहयर पुज्जिय राहवेण
हणुमंतं मग्गियपेसणेण
भो दसरहणंदण पंद पंद
णियरामालोयणकयपयत्त

तिह रामहु होसइ परमबंधु ।
सो देसइ तुंहु सुग्गीव रज्जु । 5
जलयग्गिसिगसंणिहियपाय ।
संभासिय तोसिय माहवेण ।
जंपिउ णवजलहरणीसणेण ।
मा झिज्जहि सज्जणकुमुयचंद ।
हउं आणमि सीयहि तणिय वत्त । 10

यत्ता—सुग्गीवहु मुहुं पप्फुल्लियउं मित्तवयणु पडिवण्णउं ॥

अहिणाणु लेहु अंगुत्थलउं रामे हणुयहु दिण्णउं ॥ ११ ॥

12

दुवई—ता णविउं पयाइं हलहेइहि णवदलणालिणणिहमुहो ॥

उल्ललिओ णहेण पवणो इव चलगइ पवणतणुरुहो ॥ छ ॥

तओ तेण जंतेण दिट्ठो समुहो
जलुम्मगगणिम्मगगवोहित्थवंदो
झसंफोडफुटंतसिप्पीसमूहो
दिसादुक्कणकुगयंतं करालो
पवालंकुरुक्केरराहिलरुहो
सुभीसो असोसो असेसंवुवासो
सरीसंगतुंगत्तणालीढरिक्खो
करिंदो व्व गाढं गहीरं रसंतो
णरिंदो व्व धीरो समज्जायवंतो
गिरिंदो व्व रेहंतमाणिकमोहो

पधावंतकलोलमालारउदो ।
अथाहंभपवभारसंकंतचंदो ।
णहुक्खित्तमुत्ताहलो भाणुरोहो । 5
चलुप्पिच्छपल्हत्थवेलाविसालो ।
पगज्जंतमज्जंतमायंगजूहो ।
विडिंदु व्व पीयाहरो ढंकियासो ।
अलंकारओ कूलकीलंतजक्खो ।
अहिंदो व्व पायालमूले विसंतो । 10
रिसिंदो व्व अंतोमलं णिग्गहंतो ।
सुरिंदो व्व देवासिओ दिण्णसोहो ।

11 १ A °कजाण कज्जु. २ P तुम्हं. ३ A पफुल्लियउं; P पहुल्लियउं.

12 १ P has गउ before उल्ललिओ. २ A झसुप्फाल°. ३ P चलप्पत्थ°. ४ A असेसो.
५ AP °रिंखो. ६ AP वीरो.

6 b जलयग्गि सिंग° मेघमस्तके. 7 b माहवेण हरिणा.

12 1 हलहेइहि हलप्रहरणस्य रामस्य. 4 a °बोहित्थ° नौः; b संकंतचंदो प्रतिविम्बित-
चन्द्रः. 5 a झसंफोड° मत्स्यानामास्फालनं संघट्टः; °सिप्पी° शुक्तिका; b भाणुरोहो किरणरोधः.
6 a दिसादुक्कणकुगयंतं दिशासु दौकितनक्रैरुग्रं भीष्मं अन्तं मध्यं यथा भवति तथा; b चलुप्पिच्छ-
पल्हत्थवेलाविसालो ऊर्ध्वोच्छलितव्याघुटितवेलाविशालः. 7 a °राहिलरुहो शोभमानतटः.
8 b पीयाहरो पीताधरः; अन्यत्र पीता व्याप्ता आसमन्ताद्वरा येन; ढंकियासो प्रच्छादितमुखः प्रच्छा-
दितदिशश्च. 9 a सरीत्यादि नदीसङ्गतुङ्गत्वेन स्पृष्टनक्षत्रः; b अलंकारओ न विद्यते लङ्काया रदो विनाशो
यस्मात्. 12 a °मोहो °मयूखः °किरणः.

घत्ता—गंभीरु घोरु आवत्तहरु लीलाइ जि आसंघिउ ॥
संसारु व परमजिणेसरिण सायरु हणुपं लंघिउ ॥ १२ ॥

13

दुवई—खेयरिचरणघुसिणमसिणारुणरयणसिलायलामलो ॥
दीसइ तहिं तिकूडु गिरि दरितरुवियसियकुसुमपरिमलो ॥ छ ॥

लंबंतरत्तपत्तोहतंबु	गुरुसिहरालिंगियसूरबिंबु ।	
वेलापक्खलणविसट्टकंबु	किंणरसुंदरिसेवियणियंबु ।	
णाइणिणेउरवहिरियदियंतु	णच्चियजक्खिणिरसभाववंतु ।	5
करिमयकदमखुप्पंतहरिणु	गुमुगुमियभमिरुच्चरणसरणु ।	
हिंडंतकालेणाहलकुडंबु	खेळंतसरहसरहससिलिंबु ।	
णउलउलफणिउलाढत्तसमरु	चमरीमयचालियचारुचमरु ।	
हरिकुंजरकलहकलालवंतु	चुयरत्तलित्तमोत्तियफुरंतु ।	
दुमणियरगलियमहुंवारियंभु	सवरीपरियंदणसुत्तडिंभु ।	10
हयमुंहकिलिकिचियसहरम्मु	महियरदुग्गमु णहयरहं गम्मु ।	

घत्ता—णावइ णिउणइ महिकामिणिइ पइ सग्गपरिच्छंदहु ॥
गिरिणियकरु उब्भिवि णिहिय तहिं दाविय लंक सुरिंदहु ॥ १३ ॥

14

दुवई—परिहादारतोरणट्टालयधयजयलच्छिसंगमा ॥
लंकाणयरि दिट्ठ हेणुमंतं मणिपायारदुग्गमा ॥ छ ॥

दीहत्ते बारह जोयणाइं	वित्थारं णव हियलोयणाइं ।	
वत्तीस विसालइं गोउराइं	मोत्तियमरगयवडियइं घराइं ।	
जहिं घुलइ रेणु कप्पूरेणु	सुरतरु तरु धेणु वि कामधेणु ।	5

७ AP आसंघियउ. ८ AP लंघियउ.

13 १ AP 'भमिय'. २ AP हिंडंतकोल°. ३ AP संछाइयतरुदलसूरबिंबु. ४ A 'किलाल-
वंतु. ५ AP 'महुपाणयिंभु. ६ AP हयमुहि°. ७ पडिच्छंदहु.

14 १ AP हणवत्ते.

13 ३ a 'पत्तोहतंबु पत्रसमूहेन ताम्रः. 4 a 'विसट्टकंबु 'भमशंखः. 6 b 'भमिर' पर्य-
टनशीलाः; 'सरणु गृहम्. 7 a 'णाहल' भिल्लाः; b 'सिलिंबु' बालकः. 9 a 'कलहकलालवंतु
'कलहद्वारेण कलं मनोशं आलपन् वदन्; b चुयरत्तं 'च्युतं रुधिरम्. 10 b 'परियंदणं' आन्दोलनम्.
11 a 'किलिकिचियं' सुरतशब्दः. 12 सग्गपरिच्छंदहु स्वर्गस्य प्रतिबिम्बं एति. 13 गिरिणियकरु
गिरिरेव निजहस्तः.

वणु णहवणु वेह्लि वि णायवेह्लि
जरु विरहजरु जि णउ अत्थि अण्णु
घरु सिरिघरु चोरँ वि चित्तचोर
वउ णववउ रूवु वि णिरु सुरूवु
रिणु तिलरिणु वंधणु पेम्मबंधु
कामिणि खगकामिणि अलिवमालु
दीव वि जलंति माणिक्कदीव
गुणु जिणगुणु धम्म अहिंसधम्म
किं वण्णमि भूमि वि भोयभूमि

रणु रइरणु भह्लि वि मयणभह्लि ।
बहुवण्णचिंतु णउ चाउवण्णु ।
वज्झंति केस रोवंति मोर ।
रिसि खीणदेहु वम्महु विरूवु ।
जलु चंदकंतजलु दलु सुगंधु । 10
धूमु वि कालागरधूमु कालु ।
जीव वि वसंति जहिं भव्वजीव ।
फलु पुण्णफलु जि कम्म वि सुकम्म ।
सामि वि दहमुहु खयरायसामि ।

यत्ता—एक्केकउ जो गुण संभरइ सो तहु अंतु ण पेक्खइ ॥ 15
जंगसुंदरत्तु लंकहि तणउं कवणु कईसरु अक्खइ ॥ १४ ॥

15

दुवई—कलरवु रणुरुणंतमाणिणिमुहमंडणु जणमणिदुओ ॥

छडयणरूवधारि ता पावणि रावणभवणि पइदुओ ॥ छ ॥

चक्केसरु वरलक्खणपसत्थु
णं गिरिसिहरासिउ णीलमेहु
चामीयरवीढि णिहित्तचरणु
विज्जिज्जइ चलचमरीखेहिं
गाइज्जइ सरगयभावएहिं
दीसइ णवकप्पहुमफलेहिं
मउडग्गरयणमहियलल्लेहिं
चित्तइ मारुइ उव्विण्णचित्तु

दिट्ठउ दहमुहु सीहासणत्थु ।
पण्णारहचावपमाणदेहु ।
बलवंतकालु बलहीणसरणु । 5
वणिज्जइ वरवंदिणमुहेहिं ।
सलहिज्जइ सुरणरसेवएहिं ।
माणससरवरत्तुप्पलेहिं ।
पणविज्जइ सुरवइसंणिहेहिं ।
हा एण णिहित्तं परकलत्तु । 10

यत्ता—एसज्ज एउं एवडु कुलु तो वि कैयउं सकलंकणु ॥

हयविहि सुवण्णभिगारयहु खप्परु दिण्णउं ढंकणु ॥ १५ ॥

२ AP विरहजरु णउ. ३ A बहुवण्णु चित्तु गउ वाउवण्णु; P बहुवण्णु चित्तु णउ वाउवण्णु.
४ AP चोरु वि चित्तचोर. ५ A णिरूव. ६ A गुण जिणगुण. ७ AP जणि सुंदरत्तु.

15 १ A ओविण्ण°. २ AP वि हित्तउं. ३ P कयं सकलंकणु.

14 6 a णहवणु नखवणम्, न तु कस्य शस्त्रघातः. 9 a वउ वपुः वयो वा. 10 a तिल-
रिणु स्नेहकणम्. 11 a अलिवमालु भ्रमरकोलाहलः.

15 1 जणमणिदुओ जनमनसि इष्टः. 2 छडयण° भ्रमरः. 5 b बलवंतकालु बलवतां
यमः. 11 एसज्ज एउं ऐश्वर्यमेतत्; सकलंकणु सकलङ्कत्वम्. 12 ढंकणु आच्छादनम्.

दुवई—पुणु णिवसवणपूरकत्थूरियपरिमलगहनकुसलो ॥
दहमुह देहि सीय मा णासहि णं गुमुगुमइ भसलओ ॥ छ ॥

सो सई जि कामु णं कामवाणु	तरुणीविवाहरि दुक्कमाणु ।	
कोमलकरयलवारिजमाणु	चमराणिलेण पेरिजमाणु ।	
थणजुयलि णाहिमंडलि घुलंतु	पिंछहिं कवोलैपत्तईं दलंतु ।	5
कुडिलालयपंतिउ दरमलंतु	मुहकमलवाँससासहु चलंतु ।	
थिउ दारि सहइ णं इंदणीलु	थिउ भालि गहियवरतिलयलीलु ।	
थिउ उरि पियपहरकिणंकु णाईं	थिउ मणि सरसरपुंखु व सुहाईं ।	
थिउ कण्णमूलि णं मम्मणाईं	बोल्लइ मणिर्याईं घणघणाईं ।	
थिउ उरूयलि सहइ सुराहि	णं किंकिणि कामिणिमेहलाहि ।	10

घत्ता—सो महुयरु वम्महु किं भणामि णारिहिं वयणंइं चुंवइ ॥
जाइवि खयरिंदहु रयणमइ कुंडलकमलि विलंवइ ॥ १६ ॥

दुवई—बुज्झिवि णयणवयणतणुलिं गहिं सीयारइवसं गयं ॥
दहवयणं विमुक्कणीसासरुहाणलतावियंगयं ॥ छ ॥

गउ अलि पुरपच्छिमगोउरग्गु	आरूढउ जोर्यइ वणु समग्गु ।	
दिट्ठी वणसिरि सहं खेयरीहिं	सीय वि परिवारिय खेयरीहिं ।	
वणु देइ ससाहिहिं रामविरहु	सीयहि पुणु वट्टइ रामविरहु ।	5
वणि लोहियाउ पत्तावलीउ	सीयहि पुसियउ पत्तावलीउ ।	
वणि पमयइं फलसारं गयाइं	सीयहि झीणंइं सारंगयाइं ।	
वणि पत्तहि तेत्तहि वेल्लिवलय	सीयहि थिय पसिदिल बाहुवलय ।	
वणि खेल्लइ हरिसिज्जइ वि हंसु	सीयहि वट्टइ जीवियविहंसु ।	

16 १ P भसलओ. २ A विवाहर°. ३ A कवोलि. ४ AP °सासवासहु. ५ AP हारि.
६ A भाइ; P जाइ. ७ AP विहाइ. ८ AP मणियाइं व घण°. ९ AP वत्तईं.

17 १ P जोइय. २ P झीणाइं.

16 2 मा णासहि विनाशं मा गच्छ. 6 a कुडिलालयं कुटिलालकाः; b °सासहु
°श्वासस्य. 7 b भालि ललाटे. 8 a पियपहरकिणंकु भर्तृकरदत्तनखकणिका; b सरसरपुंखु स्मरवाण-
पुंखवत्. 10 a सुराहि सुशोभमानायाः.

17 2 °णीसासरुहाणलं निःश्वासोत्पन्नोऽग्निः. 4 a खेयरीहिं पक्षिणीभिः. 5 a ससाहिहिं
स्वशाखामिः; रामविरहु रामाणां स्त्रीणां विशिष्टं रहः प्रच्छादनमेकान्तं वा. 6 b पुसियउ परामृष्टाः.
7 a पमयइं मर्कटाः; b सारंगयाइं सारभूतशरीराणि. 9 b जीवियविहंसु जीवितव्यविध्वंसः.

वणि दिसमुहि सोहइ लगु तिलउ सीयहि णिडौलु णिलुहियतिलउ । 10
 वणि तरुवंदइं रुठंजणाइं सीयहि णयणइं विगयंजणाइं ।
 वणि साहारु जि मारइ पियत्थि सीयहि साहारु ण को वि अत्थि ।
 भडसत्ति व बलविहडणविसण्ण जीहिं अच्छइ परमेसरि णिसण्ण ।
 तं सीसवितलु खगभमरु आउ णं वइदेहीजीवियहु आउ ।
 घत्ता—पडिंविंविउ दहहिं वि पयणहहिं आसण्णउ परिघोलइ ॥ 15
 सो छप्पउ सीयहि कमकमलु पसरियपत्तहिं लोलइ ॥ १७ ॥

18

दुवई—सीयासावभाउ णं भीसणु णं हुयवहु समिद्धओ ॥
 असरिससुहडचक्कचूडामणि पावणि मणि विरुद्धओ ॥ छ ॥

सीयहि केरउ दुचरित्तरहिउं तणुचिंधु पलोइवि रामकहिउं ।
 णियहियवइ चित्तइ अंजणेउ परणारिदेहसंतावहेउ ।
 मरु मारमि अज्जु जि रणि दसासु गलि लायमि कालंकिंयंतपासु । 5
 पइवय णीरय पइवद्धपणय वाणारसि पावमि जणयतणय ।
 णं णं हउं दूयउ राहवेण पट्टविउ मज्झु किं आहवेण ।
 किंकरु पहुवयणुल्लंघणेण णिंदिज्जइ हियकारि वि जणेण ।
 अक्खमि भत्तारहु तणिय वत्त मा मरउ महासइ चारुणेत्त ।
 इय चित्तिवि अवसरु मग्गमाणु जा णिहुयंगउ थिउ कुसुमवाणु । 10
 अत्थमिउ सूरु ता उइउ चंदु णं सीयहि दुहवल्लरिहि कंदु ।
 आपंडु गंडमंडलि घुलंतु तहु तेउ डहइ अगि व जलंतु ।
 अरुणच्छवि णं रामणहु कुद्ध णहसरि णं सियसररुहु विउद्धु ।
 अहवा लइ ससहरु किं ण चारु णहसिरिकरदप्पणु अमयसारु ।

३ AP णिलाडि. ४ P तें.

18 १ AP °भाव. २ A दुचरित्तु. ३ AP °देहु संताव°. ४ P पर. ५ AP कालकयंत°. ६ A सीयादुह°.

10 a दिसमुहि दिशामुखे. 12 a साहारु आम्रवृक्षः; पियत्थि प्रियार्थिनः; b साहारु साधारः धीरत्वदाता. 13 a बलविहडणविसण्ण बलस्य चातुरङ्गस्य बलभद्रस्य वा विघटनं वियोजनं वा. 14 a सीसवितलु शिशपावृक्षतलम्. 16 °पत्तहिं पक्षैः.

18 1 °सावभाउ °शापभावः. २ असरिस° अनुपमाः; पावणि हनूमान्. 6 a णीरय निःपापा; पइवद्धपणय पतिवद्धस्नेहा. 10 b णिहुयंगउ निभृताङ्गः. 11 b कंदु कन्दो मेघो वा. 13 a अरुणच्छवि उदये सति रक्तवर्णो भवति; b णहसरि नभःसरसि; विउद्धु विकसितम्.

LXXIII.18.15]

पुष्पयंतविरइयउ

[सीयादंसणं

मिगँमुद्दइ मुदिउं कंतिपिंडु
मेहलियहि णं संतोसकारि

पियलेहहु केरउ णं करंडु ।
खेयरणाहहु णं पाणहारि ।

15

घत्ता—जणलोयणणियरणिवासघरु सुहणिहि अमयकलालउ ॥
ससि सीयं वि रामणतणु डहइ णं खयसिहिसिहमेळउ ॥ १८ ॥

19

दुवई—णं सहइ हसइ रसइ पर पुच्छइ माणिणिविसयसंगहं ॥
ढंकइ दोसणिवहु गुण पयडइ अहणिसु करइ संकहं ॥ छ ॥

सिरु धुणइ कणइ णीसासु मुयइ
परिभमइ रमइ णउ कहिं मि ठाणि
णायणणइ गेउ मणोज्जवज्जु
णउ ण्हाइ ण परिहइ दिव्वु वत्थु
णउ बंधइ णियसिरि कुसुमदामु
ण विलेवणु सुरहिउ अंगि^१ देइ
णउ भूसइ तणु णउ महइ भोउ
जहिं जाइ तहिं जि सो सीय णियइ
अंधारण वि संमुहउं घडिउं
पाणिउं वि पियइ सो तहिं ससीउ
करदीवदिउ उववणहिं चलिउ

सयणयलि पडइ अलियउं जि सुयइ ।
पियमित्तभवणि उज्जाणि जाणि ।
ण पउंजइ किं पि वि रायकज्जु । 5
णउ ढोयइ विविहाहारि हत्थु ।
णउ मणणइ खगकामिणिहिं कामु ।
विरहाउरु णउ अप्पउं विवेइ ।
णउ रुच्चइ तहु एकु वि विणोउ ।
वारिज्जइ दुक्की केण णियइ । 10
सीयहि मुहुं पेक्खइ दिसहिं जडिउं ।
परवसु वट्टइ वीसद्धगीउ ।
पियविरहहुयासँ णाई जलिउ ।

घत्ता—जहिं अच्छइ णियँडपरिद्वियउ अंजणतणुरुहु बालउ ॥

तहिं दहमुहु रइसुहु कहिं लहइ वम्महु जहिं पडिक्कलउ ॥ १९ ॥ 15

20

दुवई—अह अणुकूलु होउ मयरद्धउ सीयहि सीलदूसणं ॥

किज्जइ कहिं मि वप्प खज्जोणं किं रवियरविहूसणं ॥ छ ॥

थिउ सीयहि पुरउ खगिंदु केम

णियमरणभविस्सिहि जीउ जेम ।

७ A मृग^०. ८ AP णं खेयरणाहहु. ९ A सीउ; P सीयलु.

19 १ A तसइ ण हसइ सरइ पर. २ A दिव्ववत्थु. ३ AP देहि. ४ A णियडि परि^०.

15 a मिगमुद्दइ हरिणलाञ्छनेन. 16 a मेहलियहि मैथिल्याः. 18 सीय वि शीतोऽपि; खयसिहि-
सिहमेळउ प्रलयकालाग्निशिखामेलापकः.

19 1 ण सहइ अन्यं न सहते. 2 संकहं तस्याः समीचीनां कथाम्. 3 b सुयइ स्वपिति.
4 b जाणि वाहने. 8 b विवेइ वेत्ति जानाति. 12 a ससीउ शीतयुक्तं सीतायुक्तं च; b वीसद्धगीउ
दशग्रीवो रावणः

पभणइ सत्तमु दिणु जइ वि पत्तु
 वित्थिण्णु मयरहरु कवणु तरइ
 दुग्गमु तिकूडु गिरि कवणु चडइ
 पायालपरिह जणजणियसंक
 जइ चिंतहि कुलु तो तुहुं जि कासु
 जइ चिंतहि परिहउ तो सलग्गु
 जइ चिंतहि एवहिं रामपेम्मु
 जइ चिंतहि सिरि तो हउं जि राउ
 हलि वीणालाविणि मणविमहि

पिइ तो वि ण किं संवरहि चित्तु ।
 तिमिगिलतंगिलगिलियंगु मरइ । 5
 कक्करि सयसक्करु होवि पडइ ।
 भूगोयर पइसइ कवणु लंक ।
 पोसिय जणपं जणवैयपयासु ।
 हउं उत्तमु भुवणत्तइ महग्गु ।
 तो तहु दंसणि तुह अण्णु जम्म । 10
 किं लग्गउ तुज्जु सइत्तवाउ ।
 महएवि महारी होहि भदि ।

यत्ता—हलि सीय महारइ खग्गजलि आहंडलु वि णिमज्जइ ॥

आलिगहि मइ सुललियभुयहिं रामे किं किर किज्जइ ॥ २० ॥

21

दुवई—करिसिररत्तलित्तमोत्तियणियरंचियकेसरालओ ॥

संतइ सीहि सीय ससहरमुहि किं रम्मइ सियालओ ॥ छ ॥

अच्छउ स रामु लक्खणु हयासु
 किं किज्जइ चरणविहसणत्तु
 किंकरमहिलहि किं तणुंगुणेण
 महु दासि वि तुहुं महएवि होहि
 उरयलु मेरउं लालउ विसत्थु
 अणुवसहुं एहि महु पंजलीइ
 महु खग्गघायलंछणहरेण
 मा वहउ विणेउरु चरणजुयलु
 थिय सइ णियपिययमलीणचित्त

दसरहु वि महारउ ताम दासु ।
 जइ लब्भइ हलि चूडामणित्तु ।
 किं पाउयाहि मणिमंडणेण । 5
 लच्छिहि एंतिहि कोप्परु म देहि ।
 मा मुसलंकिणंकिउ होउ हत्थु ।
 मा सलिलु वहहि फणिचुंमलीइ ।
 खंडे रहुवइसिरखप्परेण ।
 करमरि कालायसलोहणियलु । 10
 उत्तरु ण देंति पहुणा पउत्त ।

यत्ता—पइं सीइ अज्जु तिलु तिलु करमि भूयहं देमि दिसावलि ॥

पर पच्छइ दूसह होइ महुं विरहजलणजालावलि ॥ २१ ॥

20 १ A °तंगिल°. २ AP जणवए पयासु. ३ AP हलि अण्णु.

21 १ AP किं किर गुणेण. २ P मुसलु किणंकिउ.

20 4 a पिइ प्रिये सीते; संवरहि रामस्योपरि संकोचय. 5 b तिमि गिलेत्यादि तिमि-
 र्मत्स्यविशेषः स गिल्यते येन स तिमिगिलः, सोऽपि गिल्यते येन स तद्रिलः, तेन गिलिताङ्गः. 6 b कक्करि
 गिरिदन्ते; सयसक्करु शतखण्डः. 8 b जणवयपयासु लोकप्रसिद्धिः. 11 b सइत्तवाउ सतीत्ववातः.

21 2 संतइ सीहि सिंहे विद्यमाने सति. 8 a अणुवसहुं एहि निवासं कुरु. 9 a °लंछण-
 हरेण चिह्नधरेण. 10 a विणेउरु विगतनूपुरम्; b करमरि हे दासि.

दुवई—ता मंदोयरीइ दिण्णुत्तरु जंपासि सुयणगरहियं ॥
किं तियसिंदवंदकंदावण रावण जुत्तिविरहियं ॥ छ ॥

हा पुरिस हुंति सयल वि णिहीण	घरघरिणि जइ वि उव्वसिसमाण ।
कामेण तइ वि ते खयहु जंति	परघरदासिहि लग्गिवि मरंति ।
कहिं काइहि रत्तउ रायहंसु	कहिं खरि कहिं सुरकरिहत्थंरुसु । 5
कहिं भूगोयरि कहिं खेयरिंदु	हा मयणजोगपरिणाणि मंदु ।
दीसइ विद्धंसियतिमिरवंदु	जिहं गंगहि तिह वाहलहि चंदु ।
महिलंतरु णर ण मुणंति किं पि	कामुय करंति दुचरित्तु जं पि ।
ता णियघरु गउ लज्जिवि दसासु	मयसुय दुक्की जाणइहि पासु ।
अवलोइय सीयाएवि ताइ	णं जलहिवेल ससहरकलाइ । 10
णं विउसमईइ सुकईत्तलीलं	णं स जि ताइ सुविसुद्धसीलं ।
ओलक्खिय पयजुयलंछणेण	जा चिरु घल्लिय णिंदिय जणेण ।
मंजूसइ सहं कत्थइ वणंति	सरिसरसीयलसिंचियदियंति ।

घत्ता—हा अँघडिउं घडिउं विहायएण इंदीवरदलणयणहु ॥

आणिय सा मेरी एह सुय कालरत्ति दहवयणहु ॥ २२ ॥

15

दुवई—जणणसुयाहिलासणियवइखयचिंतामउलियच्छिया ॥
मेइणियलि दड त्ति णिवडिय मंदोयरि दुस्सहदुक्खमुच्छिया ॥ छ ॥

पच्छाइय कामिणिकरयलेहिं	सिंचिय सुयंधसीयलजलेहिं ।
विज्जियं पडिचमरुक्खेवएहिं	आसासिय चंदणलेवएहिं ।
कह कह व देवि सज्जीव जाय	भणु कासु अवंच्छल होइ माय । 5
मुहकुहरहु वियलिय महर वाय	हा सीय पुत्ति तुहुं महुं जि जाय ।

22 १ A °परियाणि; P °परिमाणि. २ A तिमिरचंदु. ३ P omits जिह. ४ P सुकइत्तणेण. ५ P adds after this: णं जिणवरधम्म अहिसणेण. ६ P adds after this: णं सुरसरीइ मयर-हरलील. ७ P अयडिउं.

23 १ A जणणि. २ A omits दुस्सह°. ३ AP विजिय. ४ A ण वच्छल.

22 5 a काइहि काकभार्यायाम्; b सुरकरिहत्थंरुसु ऐरावणकरस्पर्शः. 6 b मयण जोगपरिणाणि कामशास्त्रपरिज्ञाने. 7 b वाहलहि नगरजलवाहिन्याम्. 9 b मयसुय मयराज्ञः पुत्री मन्दोदरी. 10 a सीयाएवि सीतादेवी. 11 b स जि सा सीता एव. 14 विहायएण विधात्रा.

23 1 जणणसुयाहिलासं पितुः पुत्रीवाञ्छा.

हा विलसितं किं विहिणा खलेण वोलीणुं जम्मु दुक्कियफलेण ।
 तुज्झुप्परि रत्तउ तायचित्तु हा दइवें विहुंरंतरि निहित्तु ।
 इय सोयभावणिम्मोयणाइं वाहुल्लकणोल्लइं लोयणाइं ।
 पेच्छिवि सीयाइ सँदुक्ख रुण्ण मंदोयरिथणणीसरिउ थण्ण । 10

यत्ता—आसण्णइ थिइ विहवत्तणइ पंतउं सीयइ जोइउं ॥
 थण मेल्लिवि रामणगेहिणिहि हारु व खीरु पँधाइउं ॥ २३ ॥

24

दुवई—णिम्मलसीलसलिलभरवाहिणि निच्छहं णियंयदेहप ॥
 जाणइ तेण सीयदुद्धोहें जिणपडिमं व्व रेहप ॥ छ ॥

तं किं सीयलु रहुवइअसंगि णिवडंतु दुहु सिमिसिमइ अंगि ।
 खगवइकंतइ पुणरवि पवुत्तु मा इच्छहि पुत्ति पुलत्थिपुत्तु ।
 हउं जणणि तुहारउ जणणु पहु ता सीयहि रोमंचियउ देहु । 5
 वुत्तउं पइवयगुणदिण्णच्छाइ सच्चउं तुहुं मेरी माय माइ ।
 सच्चउं दहमुहु महु होइ वप्पु णासिवि तहु केरउ दुव्वियप्पु ।
 मइं पेसहि रामहु पासि ताम कुडि मेल्लिवि जाइ ण जीउ जाम ।
 जणणीइ पवोल्लिउ रामरामि कुरु भोयणु पुत्तिइ मज्झखामि ।
 आहारें अंगु अणंगधामु अंगें होंतें पुणु मिलइ रामु । 10
 इय भणिवि देवि गय णियणिवासु हियवउ हरिसितं अंजणसुयासु ।
 महिवइभिच्चहं घल्लिवि रउइ चेयण चप्पंति महंत णिइ ।
 समरंगणि णिज्जियअरिवरेण लहुं धरिउ वाणरायारु तेण ।

यत्ता—अविहियण्णहाणि णिरु णिरसणहि मलिणहि मइलियवत्थहि ॥
 सो सीयहि रोमविओइयहि गंडयलासियहत्थहि ॥ २४ ॥ 15

५ AP विहिणा किं. ६ A वोलीणजम्मि; P वोली णुजम्मि. ७ AP वाहुल्लकणोल्लइं. ८ A सुदुक्खरुण्ण; P सुदुक्खु रुण्ण. ९ AP थण्ण. १० P जोइयउं. ११ P पँधाविउं.

24 १ AP निच्छह. २ A णियइ. ३ AP सित तेण दुद्धोहें. ३ A जिणपडिविं. ४ A तुहारी. ५ P रामविलइयहि.

9 a °णिम्मो यणाइं निर्गतमोदानि हर्षरहितानि; b वाहुल्लकणोल्लइं बाष्पकणार्द्राणि. 10 b थण्ण दुग्धम्. 11 विहवत्तणइ विधवात्वे.

24 1 निच्छह निःस्पृहा निजशरीरेऽपि. २ जाणइ सीता; सीयदुद्धोहें श्वेतदुग्धप्रवाहेण. 3 a रहुवइअसंगि राश्वस्यासंगमे सति. 4 a खगवइकंतइ मन्दोदर्या. 8 b कुडि शरीरम्. 9 a रामरामि हे रामभार्ये. 15 गंडयलासिय° गण्डतलाश्रितः.

25

दुवई—लक्खणु पेक्खमाणु भारहियहि सणियं पयइं देंतओ ॥
दुक्कई कइवरिंदु तहि णियडइ कइगुण अणुसरंतओ ॥ छ ॥

पत्तलवट्टुलयरतंवक्खणु	णवक्खणयकंजकिंजक्खणु ।	
सिहिविप्फुल्लिगवलपिंलगलच्छु	णीरोमभउहु लंवंतपुच्छु ।	
सैसिकंतिवंततिक्खगदंतु	कयकरजुयलंजलि वुक्करंतु ।	5
अवलोइउ देविइ पमउ पंतु	थिउ अग्गइ पयपंकय णमंतु ।	
तेणंवेहि दाविउ दइयणेहु	सहुं अंगुत्थलियइ धित्तु लेहु ।	
परमेसरि मइं रंजियमणासु	परियाणहि पुत्तु पंहंजणासु ।	
रामहु दूयउ हणुवंतणामु	विज्जाहर वरु वीसमउ कामु ।	
तुह विरहशीणु मायंगगामि	पइं सुमरइ अणुदिणु रामसामि ।	10

घत्ता—णउ बोलइ ण परिगहि रमइ का वि णारि णालोयइ ॥
जोईसरु सासइ सिद्धि जिह तिह पइं पइं णिज्जायइ ॥ २५ ॥

26

दुवई—दहमुहकुइयचित्तु अवलोयइ असिद्धसपरसपहरणं ॥
लक्खणु खणु वि माइ णउ मेलइ तुह कमकमलसुंयरणं ॥ छ ॥

ता सीयइ चित्तिउ णियमणेण	णिल्लक्खण हउं किं लक्खणेण ।
महु हयरामहु कहिं मिलइ रामु	कहिं वाणरु कहिं भत्तारु णामु ।
कहिं वाणरु कहिं भिच्चत्तु पत्तु	आलिहियउं कहिं आणियउं पत्तु ।
परिचित्तिवि महु भोयणउवाउ	रिउरइउ एहु मायासहाउ ।
जाणिवि वइदेहिहि अंतरंगु	पुणु भासइ सुइसुहयरु अणंगु ।
सुणि रामदूउ हउं कह ण होमि	गूढइं अहिणाणवयाइं देमि ।

25 १ A सणियइं. २ A दुक्कउ. ३ P °पुछु. ४ AP ससिकंतकंति. ५ A तेणं तहिं. ६ AP दाविय°. ७ A हणुमंतु; P हणवंतु. ८ P पइं पणइणि शायइ.

26 १ AP °परसु°. २ A सुमरणं. ३ AP भत्तारं. ४ P परिचित्तइ. ५ P आणिवि.

25 1 भारहियहि भरतनामजनकस्यापत्यं भारतिः तस्याः सीताया वाण्याश्च; सणियं शनैः. 2 कइवरिंदु कविर्वानरश्च; कइगुण कविगुणान् कपिगुणांश्च. 3 a °वट्टुलयर° वर्तुलतरौ. 6 a पमउ प्रमृगो वानरः. 9 b वीसमउ विंशतितमः. 12 पइ पतिः.

26 1 °कुइय° कुपितम्. 2 °सुंयरणं स्मरणम्. 4 a हयरामहु हतरमणीयतायाः. 8 b अहिणाणवयाइं अभिज्ञानपदानि.

एकहिं दिणि पइं किउ पणयकोउ छिक्किउ राहवु अणुहुत्तभोउ ।
 वलउल्लउ चँपिउं सहुं करेण पइं णिद्धणाहणेहायरेण । 10
 घत्ता—हारावलि थणयलि संजमिय णयणइं वि सताविच्छइं ॥
 पइं वियसियकुसुमइं सिरि कयइं पइंजीवियणेवत्थइं ॥ २६ ॥

27

दुवई—णियवइ चित्ति धरिवि पसरियजसु कउं मिसु णिसुउ रहुसुओ ॥
 मंदिरपंजरत्थु जयजीवरवेण पसाइओ सुओ ॥ छ ॥

अभणंतिइ रहुपहुजीयभहु	पुणु रइउ तिलउ कुंकुमरसहु ।
थिरु चियँउ ससवणि कणयवत्तु	जइयहुं थिउ पिउ उववणि रमंतु ।
णासाणालिहि परिमलु पियंतु	दल्लेवल्लहलउ वेल्लिउ णियंतु । 5
फलघणंथणाउ अंकुरणहाउ	फुल्लंधयलीलालयसुहाउ ।
पल्लवकराउ महुरत्तियाउ	णावइ वसंतरायहु तियाउ ।
तइयहं तुह मण ईसाविहिण्णु	णाइद्धउ कंचुउ दइयदिण्णु ।
परिहिउ पणामवित्थारण	फुट्टउं पुलं मरुआरण ।
परिपालियधम्मसउच्चसच्चु	ता सीयइ वुज्झिउ रामभिच्चु । 10
करपल्लवेण पियलेहु गहिउ	मेलेप्पिणु वाइउ कवडरहिउ ।
मणु पसरइ कर पसरंति णेयं	को जाणइ दुज्जयकम्मभेय ।
दूरत्थ वि गाढउं देवि खेमु	णियकुसलवत्त हउं कहमि रामु ।
मणवासिणि दहरहरायंसुणिह	लइ सब्बु चारु सरयंदंजोणिह ।

घत्ता—धीरी होज्जसु हलि जणयसुए भडरणरंगि भिडेप्पिणु ॥
 ढोएथी तुहुं महुं बंधविण दससिरसीसु खुडेप्पिणु ॥ २७ ॥ 15

६ A छक्किउ; P छिक्किउ. ७ A चंपिउ. ८ P पयजीवियं.

27 १ A णियपइ. २ P वरिवि. ३ AP पसाहिओ. ४ A अभणंति परहु. ५ A थवियउ; P थविय. ६ हल्लेवल्लहलउ; P दल्लेवल्लहलउ. ७ AP ०घणघणाउ अंकुरहणाउ. ८ AP फुल्लंधयणीला-लयसुहाउ. ९ AP मणु. १० P ईसाविहिह. ११ A परहिउ. १२ P वित्थारण. १३ A एण. १४ A ०सुण्ह. १५ A ०जुण्ह.

11 सताविच्छइं सकज्जलानि कृतानि. 12 पइजी वियणेवत्थइं अविधवाभूषणानि.

27 1 णियवइ निजपति: रामः; कउं मिसु रामचन्द्रे मङ्गलशब्दोच्चारणव्याजः कृतः; णिसुउ वृषु मध्ये श्रुतो विख्यातः; पक्षे नि अतिशयेन सुअ हे सुत. 2 पसाइओ सुओ संभूषितः शुकः कीरः. 4 a चियउं स्थापितम्; ससवणि स्वकर्णे. 5 a णासाणालिहि नासा एव नालिका तथा; b ०वेल्लहलउ कोमलः. 6 b फुल्लंधयलीलालय ० भ्रमरसदृशाः अलकाः तैः सुखाः शुभा वा. 7 b तियाउ स्त्रियः. 8 b णाइद्धउ न परिहितम्; दइयदिण्णु भर्तृदत्तम्. 11 मेलेप्पिणु उद्घाट्य. 13 a खेमु आलिङ्गनम्.

28

दुवई—अणुदिणु लच्छिणाहु पइं सुमेरइ तसियकुरंगलोयणे ॥
 ब्रायवि तिजगसामि णिवसिजसु कइवय दियह पँरयणे ॥ छ ॥
 तूँसेप्पिणु सीयइ अहुईउ ता कउ अंगुलियहिं अंगुलीउ ।
 कइ पुच्छिउ लंघियविउलखयलु तेण वि अक्खिउ वित्तंतु सयलु ।
 विण्णविय देवि लइ भत्तु पाणु विणु तेण ण थक्कइ मणुयप्राणुं । 5
 तं तासु वयणु पडिवणु ताइ गउ पावणि सूरुग्गमि पहाइ ।
 सीयासुंदरिहि खगोयरीइ उवयरिउं चारु मंदोयरीइ ।
 अइरावयलीलागामिणीहिं मज्जणउं भरिउं खगकामिणीहिं ।
 पल्हत्थियाइं तत्तइं जलाइं किं तावियाइं जइ णिम्मलाइं ।
 णियकुलु वि डहइ णिग्घिणु हुर्यासु कह खमइ विवक्खहि जाणियतासु । 10
 तिलमुक्कें तेहें मुक्क केस विणु तिलसंबंधें सुहि वि वेसँ ।
 किं पुणु धम्मिल्लय कुडिलभाव हरिणीलणील हयभमरगाव ।
 घत्ता—सण्हइं चोक्खइं ससहरसियइं राहवजससंकासइं ॥
 दीहँरइं सुविउलइं सुहयरइं देविहि दिण्णइं वासइं ॥ २८ ॥

29

दुवई—थिय परिहिवि मयच्छि ण पसाहणु गेण्हइ पियविओइया ॥
 ताव रसोइ सव्व तहिं आणिय मंदोयरि पँराइया ॥ छ ॥
 वंदिई जिणि मणि समसुहपयट्ठि आसीण भडारी रयणपट्ठि ।
 कलहोयथालकच्चोलेपत्त णं धरणिवीढि णक्खत्त पत्त ।
 उणहुण्हउं दिण्णउं पढमपेउ णं दाविउ दहँमुहि विरहवेउ । 5
 णं तिकखु मिट्ठु मलदोसणासु णं भासिउं परमजिणेसरासु ।
 पुणु दिण्णइं णाणासालणाइं णं दहमुहरइआसालणाइं ।
 आणेप्पिणु घल्लिउ दीहु कूरु णं दहँमुहि सीयाभाव कूरु ।
 ढोइयइं ससूवइं रसवहाइं णं दहँमुहि सीयारइवहाइं ।
 उवणिय धियधार महासुयंध दहँमुहि सीयादिट्ठि व सुअंध । 10

28 १ A सुअरइ. २ A परवणे; P परियणे. ३ P रूँसेप्पिणु. ४ AP मणुअपाणु. ५ AP add after this: आहारें अंगु अणंगधामु, अंगें होतें पुणु मिलइ रासु. ६ A हयासु. ७ AP सेस. ८ A दीहयरइं.

29 १ A परिहवि. २ AP पराणिया. ३ AP वंदिवि जिण मणि. ४ AP घित्त. ५ A दहमुहँ.

28 1 त सियकुरंगलोयणे चकितहरिणलोचने. 2 परयणे परजनमध्ये. 3 a अहुईउ अद्वितीयम्. 6 b पहाइ प्रभाते. 10 a णियकुलु काष्ठम्. 11 b वेस द्वेषः.

29 1 पसाहणु कुङ्कुमकर्पूरचन्दनादिमण्डनम्. 2 पराइया प्रेषिता. 3 a समसुहपयट्ठि समतासुखप्रवर्तके. 7 b ० रइ आसालणाइं ० रत्याशाब्धनानि. 9 a ससूवइं शोभना दालिविशेषा रसयुक्ताः. 10 b सुअंध अतिशयेनान्धा.

णिण्णेहवंतु णिरु मंडु तक्कु
उवणिउ माहिसु दहि थंहु गव्वु
उवणिउ बहुविहु वोराइपाणु
अइसरसइं भक्खइं चक्खियाइं
कइकव्वु व कयमत्तापवाणु
अच्चवियउं पुणु मुद्धहि विहाइ
णं दहंमुहि सीयामणवियक्कु ।
णं दहंमुहि सीयामाणगव्वु ।
णं दहमुहरमणहु कोसपाणु ।
णं दहंमुहि सर सइं भक्खियाइं ।
भोयणु भुत्तउं खीरावसाणु । 15
पाणिउं दिण्णउं दहमुद्धु णाइ ।

वत्ता—पूयफलेण सच्चुण्णपण पत्तगुणेण समग्गउ ॥

तंवोलाउ रामु व सइहि छज्जइ अहरविलग्गउ ॥ २९ ॥

30

दुवई—इय भुंजेवि भोज्जु भूमीसुय सीलगुणंवुवाहिणी ॥

थिय णंदणवणंति सीसंवतलि सीरहरस्स गेहिणी ॥ छ ॥

एत्तहि हणुमंतु वि पत्तु तित्थु
हा सीय सीय सकलुणु कंणंतु
वोलाविउ मारुइ तें कयत्थु
भणु किं दिट्ठउं सिंसुहरिणणेत्तु
किं मुच्छिउ णिवडइ जीवचत्तु
तं णिसुणिवि हणुणं उत्तु एव
दिट्ठउ रावणु णं कलिकयंतु
दिट्ठी मंदोयरि पिउ चवंति
अवरु वि दिट्ठउं आरामहंतु
अच्छइ दुग्गंतरि रामु जेत्थु ।
णियकरयलेण उरु सिरु हणंतु ।
मउडग्गचडावियउं हयहत्थु । 5
किं णउ कुमार मेरउं कलत्तु ।
किं महुं विरहें पंचत्तु पत्तु ।
दिट्ठी जाणइ जीवंति देव ।
सीयहि सकामवयणाइं देंतु ।
देविहि हियउल्लउं संथवंति । 10
उप्पण्णउं चक्कु पहाँफुरंतु ।

वत्ता—सिरिमंतु सरूवु वि दहवयणु सीयहि मणु णासंघइ ॥

भरहुप्परिगामिय तेयणिहि पुप्फयंतं को लंघइ ॥ ३० ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिण

महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे सुग्गीवहणुवंतकुमारागमणं

सीयादंसणं णाम तिसत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७३ ॥

६ A थडुगव्वु. ७ P कोराइपाणु. ८ A कइमत्तापवाणु; P कयमत्तापवाणु. ९ AP अच्चवियउं.

30 १ P सीसंवतलि. २ A हणवंतु. ३ A रुयंतु. ४ A उभयहत्थु. ५ AP महाफुरंतु.
६ AP सुरूवु. ७ P पुप्फयंतु. ८ A हणवंतकुमारागमणं णाम तिहत्तरिमो.

12 गव्वु गव्यम्. 13 a वोराइपाणु बदराम्लिकादिपानम्. 14 b सर कामानुबद्धवचनादीनि स्मर-
सुखानि वा. 15 a मत्तापवाणु मात्राप्रमाणम्; b खीरावसाणु दुग्धपानमवसाने कृतम्. 16 a अच-
वियउं हस्तमुखप्रक्षालनम्. 17 पूयफलेण पूयफलेन पवित्रफलेन च.

30 2 सीरहरस्स हलधरस्य रामस्य. 5 a कयत्थु कृतार्थः कृतप्रयोजनः. 11 a आरामहंतु
आरामिर्महत चक्रम्. 12 णासंघइ न आश्रयति नाकलयति नानुरञ्जयति च. 13 पुप्फयंतं चन्द्रसूर्यौ.

LXXIV

परहु ण देइ मणु अवसें मउलइ सकलंकहो ॥
 फुलइ पउमिणिय करफसें कहि मि मियंकहो ॥ ध्रुवकं ॥

1

हेला—सीयादेवि देव दीहुण्ह णीससंती ॥

सुंअरइ तुह पयाइं भत्तारभत्तिवंती ॥ छ ॥

सिरि व उविंदहु	सरि व समुंदहु ।	5
मेत्ति व णेहहु	मेरि व मेहहु ।	
भमरि व पोमहु	संति व सोमहु ।	
करिणि व पीलुहि	करहि व पीलुहि ।	
विउसि व छेयहु	हरिणि व गेयहु ।	
णववणकंतहु	जेंव वसंतहु ।	10
सुअरइ कोइल	धीरत्तें इल ।	
जिणंगुण जाणइ	तिह तुह जाणइ ।	
तुह सा राणी	खंतिसमाणी ।	
भव्वहं रुच्चइ	खणु वि ण मुच्चइ ।	
लक्खणचिंतइ	वहुजसवंतइ ।	15
वरकंविचित्ति व	धम्मपविचित्ति व ।	
समसंपत्ति व	साहसथत्ति व ।	
कुलहरजुत्ति व	जिणवरभत्ति व ।	
णिरु परलोइणि	तुह सुहदाइणि ।	
सा आणिज्जइ	रिउ मारिज्जइ ।	20

घत्ता—विरहहुयासहउ पियवत्तइ सुइवहदुक्कइ ॥

वियसिउ रामदुमु णं सित्तउ अमियंझलक्कइ ॥ १ ॥

1 १ A मयंकहु. २ P adds after this: सहि व णरिंदहु, सहि व सुरिंदहु. ३ A मित्तेव.
 ४ A सोमहु. ५ AP हिरि व सुसीलहि. ६ AP णववहुकंतहु. ७ AP read *a* as *b* and *b* as *a*.
 ८ A °जसवंतिइ. ९ AP °कहं. १० AP add after this: सज्जनमेत्ति व. ११ AP अमयं.

1 1 परहु चन्द्रस्य रावणस्य च; मउलइ संकुचति. 7 *b* संति शान्तिः. 8 *b* करहि व पीलुहि उध्रीव पीलुवृक्षस्य. 9 *a* छेयहु छेकस्य चतुरस्य. 10 *a* णववणकंतहु नवीनवनेन कान्तस्य मनोहरस्य वसन्तस्य कोकिला यथा स्मरति. 11 *b* इल-भूमिः. 12 *b* जाणइ जानकी. 15 *a* लक्खणचिंतइ लक्ष्मणचिन्तया, पक्षे व्याकरणचिन्तया. 22 विरहहुयासहउ विरहाग्निना दग्धः; सुइवहदुक्कइ कर्णमार्गे प्रातया. 23 अमियंझलक्कइ अमृतधारया.

2

हेला—गाढालिगिऊण रामेण पवणपुत्तो ॥

सीयासंगमो व्व हरिसेणेव वुत्तो ॥ छ ॥

तुह समु किं भण्णइ अवरु णरु	अंजणिसुय तुहुं सुहिविहुरहरु ।	
तुहु मुहुं मणकमलहु दिवसयरु	विरहावडणिवडणधरणतरु ।	
जलु थलु णहयलु तुह गम्मु जहिं	वण्णेव्वउं सव्वु समत्तु तहिं ।	5
तहिं अवसरि रुसिवि अतुलवलु	सिरिणाहें जोइउ भुयजुवलु ।	
वलएवहु पायपोमु णवइ	कोवारुणच्छु लंक्खणु चवइ ।	
मइं रवियरदारियतिमिरवलि	हण्वंतु णेइ जइ गयणयलि ।	
जइ सायरु सलिलु दुग्गु कमइ	जइ लंकाणयरिणियडि थवइ ।	
तो कुंडलमंडियगंडयलु	तोडेपिणु दहमुहसिरकमलु ।	10
तुह गेहिणि देमि समेइणिय	णच्चावमि विट्ठुर डाइणिय ।	

यत्ता—दे आप्सु महुं सँर करउ गमणु साहेज्जउं ॥

कंताहरणरुहु फेडमि अज्जु जि वयणिज्जउं ॥ २ ॥

3

हेला—ता सीराउहेण उवसामिओ अणंतो ॥

णं केसरिकिसोरओ रोसविप्फुरंतो ॥ छ ॥

भडयणु णिहिलु वि ओसारियउ	पंचंगु मंतु अवयारियउ ।
सउंवाउ अवाउ सहाउ धणु	मंतिउ महुं किं वइरिहिं वलु कवणु ।
आरंभ कम्मफलसिद्धि किह	किह दइवु हवइ भणु मुणिउं जिह ।
तं णिसुणिवि मंगलेण कहिउ	णिव णिसुणि मंतु विगईरहिउ ।
दुग्गासिउ बलवंतु वि विजइ	खगराउ तिखंडधराहिवइ ।

2 १ AP हरिसेण एम वुत्तो. २ AP अंजणसुय. ३ A °धरणि°. ४ A माहउ; P माहडु.
५ P हणुवंतु. ६ T डावर भयानकं संग्रामो वा; विट्ठुर इति पाठेऽप्ययमेवार्थः. ७ AP सरु.
८ AP कंताहरणु रूहो.

3 १ A सउवायउ चाउ सहाउ वल. २ AP महुं वइरिहिं कवणु वल.

2 2 हरिसेणेव वुत्तो हणें एवमुक्तः. 4 b विरहेत्यादि विरहकूपपतनधरणवृक्षः. 5 b समत्तु समाप्तम्. 6 b सिरिणाहें लक्ष्मणेन. 7 a बलएवहु बलभद्रस्य रामस्य. 9 a कमइ उत्तरयति.
11 a समेइणिय मेदिनीसहिता; b विट्ठुर भयानका. 12 सर स्मरो हनूमान्. 13 °रुहु उत्पन्नम्.

3 1 सीराउहेण हलायुधेन रामेण; अणंतो लक्ष्मणः. 4 a सउवाउ अवाउ उपायसहितोऽपायः. 6 a मंगलेण मङ्गलान्ना मन्त्रिणा; b विगईरहिउ अन्यथात्वरहितः.

LXXIV.3.8]

पुष्कयंतविरइयउं

[हणुमंतदूयगमण

जइ सीय देइ राणि णब्भिडइ
तं^३ विहसिवि सुग्गीवें भणिउं
हणुवंतु सहाउ हउं वि पवलु
विज्जउ पहरणइं वि चिंतियइं
हलहर तुहुं राणउ देव जहिं
धुउं लक्खणहत्थें रिउ मरइ
भो मंगल मा किं पि वि भणहि

तो भल्लउं महु मणि आवडइ ।
पइं रावणजीविउं किं गणिउं ।
हरि पुण्णवंतु चालइ अचलु । 10
होहिंति मंतविहिमंतियइं ।
पडिवक्खु पसंसिउ काइं तहिं ।
णिहइवहु दुग्गु काइं करइ ।
तहु चक्कु कालचक्कु व गणाहि ।

वत्ता—तेण जि तासुं सिरु छिंदेव्वउं राणि गोविंदें ॥
दिणयरि उग्गमिइ किं पयडिज्जइ चंदें ॥ ३ ॥

15

4

हेला—उत्तं रामसामिणा जइ अहं महंतो ॥
लच्छीहरपसाहिओ पउरपुण्णवंतो ॥ छ ॥

णियदूउ तो वि तहु पट्टवमि
णिय सो किं देइ ण देइ वहु
भणु कवणु वओहरविहिकुसलु
सुग्गीउ कहइ रिउछिंदणहु
गुणवंत अत्थि णैर धरणियर
सुकुलीणु अदीणु दीणसरणु
एक्किंल्लउ भल्लउ सेल्लवहि
सूहउ सूरुउ गंभीरु थिरु
णिट्टुरहं वि उप्पाइयपणउ
किं वण्णमि सहयरु अप्पणउ
ता रामें संचियणेहरसु
सुग्गीउ बंधु बुद्धिइ गहिउ

उप्पिच्छु समत्थु व णिट्टवमि ।
पेक्खहुं किं बोल्लइ पुहइपहु ।
जिणवरचरणारविंदभसलु । 5
जेट्टहु दससंदणणंदणहु ।
ते जंति ण खे ण होंति खयर ।
अग्गि व सीहु व दूसहफुरणु ।
राणि सरजालंचियसदिसवहि ।
पडिवण्णसूरु तेयंसि णिरु । 10
हियमियमहुरक्खरजंपणउ ।
दूयत्तजोग्गु अंजणतणउ ।
पुरिसुण्णउ पोरिसकणयकसु ।
विज्जाहररायत्तणिं णिहिउं ।

वत्ता—बंधिवि पट्टु सिरि हणुवंतु कियउ सेणावइ ॥

15

जोत्तिउ दूयभरि पुणु सो जि धवलु णिहयावइ ॥ ४ ॥

३-AP ता. ४ P मंत तिहि. ५ A ध्रुव. ६ P तासु जि सिरु.

4 १ AP जइ वि अहं. २ AP किं सो. ३ A णवरणियर. ४ AP एकल्लउ. ५ AP विहिउ.

8 a णब्भिडइ युद्धं न करोति. 11 b ° मंतियइं °मन्त्रितानि आराधितानि. 15 तेण तेन चक्रेण.

4 3 a उप्पिच्छु सैन्येन सह उच्छ्रितः; णिट्टवमि मारयामि. 4 a वहु सीता. 5 a वओहर°
वओहरो दूतः. 9 a सेल्लवहि भल्लधारके. 10 b पडिवण्णसूरु अङ्गीकृतवस्तुनि सुभट्टः; तेयंसि
तेजस्वी. 13 b पुरिसुण्णउ पुरुषेषु मध्ये उन्नतो महान्; °कणयकसु °सुवर्णकषोपलः. 16 जोत्तिउ
युक्तः; णिहयावइ निहतापदः.

5

हेला—दिण्णा राहवेण हणुयस्स खयरंगया ॥

रविगयविजयकुमुयपवणवेयया सहाया ॥ छ ॥

गरुयारइ मंतिकज्जि थविउ	वल्लहहं मारुइ सिक्खविउ ।	
जाएज्जसु भवणु विहीसणहु	परिपालियखत्तियसासणहु ।	
बोलेज्जसु मिट्ठु किं पि तिह	अप्पावइ सीयाएवि जिह ।	5
जइ सामे देइ ण दहवयणु	तो पुणु भणु दंहु चंडवयणु ।	
अम्हहं विवरोक्खइ आवडिय	ललियंग भित्तिवित्तिहि चडिय ।	
अण्णाणे रइरहसेण णिय	भण्णइ अप्पिज्जउ रामपिय ।	
गोविंदमुक्कगुणमगणहिं	दारियसरीरु संहं ससयणहिं ।	
सोणियजलसित्तच्छत्तंसहिउ	मा होहि कयंतणयरपहिउ ॥	10

घत्ता—बोलिउ लक्खणिण सूर्य सीय वसुंधरि ढोयवि ॥

जइ दहमुहु जियइ तो जीवउ किंकरु होइवि ॥ ५ ॥

6

हेला—अहवा जइ ण देइ तो जाई किं जियंतो ॥

मइ कुद्धेण हणुय णउ हणइ कं कयंतो ॥ छ ॥

तेलोककचक्कजूरावणहु	इय जाइवि साहहि रावणहु ।	
जइ तिणिण वि एयउ देइ णउ	तो तासु महु वि किर संधि कउ ।	
जइ जुज्झइ तो कालाणलहु	जइ णासइ तो पुणु काणणहु ।	5
पेसमि दहगीउ ण दूय जइ	रहुवइपयजुवलु ण णवमि तइ ।	
तो हेलि हरि जयकारिवि चलिउ	तणुभूसणमणियरसंवलिउ ।	
तारावलिहारावलिउरहि	उत्तुंगहि तुंगपयोहरहि ।	
पेविमलपसण्णदिसवयणियहि	चंदक्कमणोहरणयणियहि ।	
आहं डलधणुउप्परियणहि	रंजियविज्जाहरगणमणहि ।	10
णहलच्छिहि उवरि देतु पयइ	पडिसुहडहं संजणंतु भयइ ।	

घत्ता—संखपंतिदसणु वडवाणलजालाकेसरु ॥

वेलापुंछचलु मणिगणणहु सीहु व भासुरु ॥ ६ ॥

5 १ AP खयरराया. २ AP रविगइ°. ३ P कुमुयवलवेयया. ४ AP बलभहं. ५ A भुवणु.
 ६ AP चंडदंडवयणु. ७ A अम्हहं. ८ A ललियंगि. ९ A संहं सज्जणेहिं. १० P omits छत्त.
 ११ A सिय; P सीय.

6 १ P किं जाइ. २ AP हरि हलि. ३ AP सुहडहुं णं जणंतु.

5 3 b मारुइ हनुमान्. 7 a विवरोक्खइ विपरोक्षे. 10 b °पहिउ पथिकः.

6 4 a तिणिण वि एयउ श्रीः, सीता, भूः; b कउ कुतः. 13 मणिगणणहु रत्नान्येव नखा यस्य.

हेला—गंभीरो सरमेरउ गीढमयरमुहो ॥

मारुइणा तुरंतेणं लंघिओ समुहो ॥ छ ॥

भुवणंतरालि विक्खायएण

तिसिहरगिरिणालें उद्धरिउ

बुहधवलट्टालविउलदलु

देउलहंसावलिपरियरिउ

कामिणिमुहरसमयरंदरसु

रावणरवियरवियसावियउ

वित्थारियकोसु सुभुयंगपिउ

णहि जंतु जंतु मारुइभसलु

दीहें जलणिहिसरजायएण ।

पायारकणिणयापरियरिउ ।

लच्छीमंजीररावमुहलु ।

कणयालयकेसरपिंजरिउ ।

जसपरिमलपूरियगयणदिउ ।

देवाहं वि भल्लउं भावियउं ।

कह णिउणें विहिणा णिम्मविउ ।

संपत्तउ तं लंकाकमलु ॥

5

10

घत्ता—जोयवि कुसुमसरु णारीयणु असेसु वि खुद्धउ ॥

कंपइ णीससइ हसइ व बहुणेहणिवद्धउ ॥ ७ ॥

हेला—कंदप्पं सुरुविणं णिणवि चित्तचोरं ॥

कां वि देइ सकंकणं चारुंदारदोरं ॥ छ ॥

क वि जोयइ दिट्ठिइ मउलियइ

क वि चलियकडक्खहिं विवँलियइ

काहि वि गय तुट्ठिवि मेहलिय

गुरुयणि सलज्जदरमउलियइ ।

क वि वियसियाइ क वि विलुलियइ ।

क वि मुच्छिय धरणीयालि घुलिय । 5

7 १ AP समेरउ; K सरमेरउ but records a *p*: अथवा समेरउ समर्यादः; T सरमेरउ जलमर्यादः; अथवा समेरउ समर्यादः. २ AP गाढमयरसहो. ३ A णिसियर°. ४ A पायालें. ५ AP °हंसावलिपंडुरउ; K पंडुरिउ इत्यपि पाठः. ६ A कणयायलकेसरि°. ७ A वित्थारिय°.

8 १ AP का वि हु देइ. २ P चौरुहार°. ३ A गुरुयण°. ४ P विवालियइ.

7 1 सरमेरउ जलमर्यादः; गीढमयरमुहो न्यस्तमकरमुद्रः. 4 *a* तिसिहर° त्रिकूटः; ५ पायारकणिणया° प्राकार एव कर्णिका. 5 *b* मंजीर° नूपुरम्. 6 *b* कणयालय° सुवर्णगृहम्. 11 खुद्धउ क्षोभं प्राप्तः.

8 1 णिणवि दृष्ट्वा. 3 *a* मउलियइ मुकुलितादिदृष्टीनां लक्षणं यथा । हिययभन्तरणिभमरपहरिस-परिपेत्तिया य जा दिट्ठी । परिमउलियवित्थारा मउला णामेण सा दिट्ठी ॥ १ ॥ जारइणिभमरा वियसिऊण पियदिट्ठिवंचणपयट्ठा । तदंसणे सलज्जा लुलई मच्छो व्व सालुलिया ॥ २ ॥ गुरुयणपुरओ लज्जकुसेण करिणि व्व रुद्धसंचारा । जा घोलइ पियहुत्तं कडक्खवलियत्ति सा दिट्ठी ॥ ३ ॥ 5 *a* मेहलिय कटिमेखला.

काहि वि रइजलझलक झलियँ
काइ वि थणजुयलउं पायडिउं
क वि भणइ ँहु हलि दूउ जहिं
सइ सीय भडारी वज्जमिय
हलि एहु वि पेच्छिवि पुरिसवरु
पायगें जइ थणग्गु छिवइ
तो हउं सकयथी जगि जुवइ
अप्पाणु परु वि ण सच्चवइ

क वि उरयलु पर्हणइ झिंदुलिय ।
काहि वि परिहाणु झत्ति पडिउं ।
केहउ सो होही रामु तहिं ।
ण सइत्तणवित्ति अइक्कमिय ।
जइ कह व महारउं पइ घर । 10
तंबोलु वि जइ उप्परि धिवइ ।
क वि पेम्मपरव्वस मूढमइ ।
हा मुइय मुइय जणवउ चवइ ।

घत्ता—कामु हरंतु मणु पुरवरणारीसंघायहु ॥

वलइयउच्छुधणु गउ भवणु विहीसणरायहु ॥ ८ ॥

15

9

हेला—णियकुलकुमुयससहरो मुणियरायणाओ ॥

आओ तेण मणिओ अंजणंगजाओ ॥ छ ॥

रयणुज्जलु आसणु घल्लियउं
पाहुणयवित्ति णिस्सेसं कय
किं किज्जइ किं किउ आगमणु
गुणवंतु भत्तिभाउंभवउ
पइं जेहउ माणुसु जासु घरि
लइ पत्थु विहीसण दोसु ण वि
पत्थहि पउलत्थि देउ तरुणि

मणहारि समंजसु बोल्लियउं ।
पुच्छिउ कहिं अच्छिय कहिं वि गय ।
तं णिसुणिवि पभणइ रइरमणु । 5
णयवंतु संतु महरुल्लवउ ।
किं सो लग्गइ परघरिणिक्करि ।
कालिंदिसलिलणिहदेहल्लवि ।
पायालि म णिवडउ णिक्कराणे ।

घत्ता—गिरि गिरियसरिसु गोप्पउ जासु रयणायरु ॥

तें सहं कवणु रणु किं करइ गव्वु तुह भायरु ॥ ९ ॥

10

५ AP गलिय. ६ A पहरइ. ७ A हलि एहु. ८ AP सकियथी. ९ A संभरइ.
१० AP सुयइ सुयइ.

9 १ AP णीसेस. २ A भाउत्तमउ. ३ A पहुलच्छि देव. ४ P गोप्पउ व जासु. ५ A करइ
तुहारउ भायरु.

6 a ° झलक धारा; झलिय सुता; b झिंदुलिय कामविह्वला. 7 a पायडिउं प्रकटितम्. 9 a वज्ज-
मिय वज्रघटिता. 10 a पुरिसवरु कामदेवरूपो हनूमान्.

9 1 ° रायणाओ ° राजनीतिः. 5 b रइरमणु कामो हनूमान्. 8 b कालिंदि° यमुना.
9 a पत्थहि त्वं प्रार्थय; पउलत्थि पौलस्त्यो रावणः; देउ तरुणि सीतां ददातु. 10 गिरियय° कन्दुकः;
गोप्पउ गोष्पदम्.

हेला—दिट्टादिट्टकट्ट पट्टवउ रामणारी ॥

णहयरणहमउडि मा पडउ पलयमारी ॥ छ ॥

अज्ज वि णारूसइ दासरहि

चउरासीलक्खधरापरहं

आहुट्ट ताउ गयणेयरहं

अज्ज वि खुब्भांत ण नृववलइं

अज्ज वि अप्पावहि सीय तुहुं

मा डज्जउ लंक सतोरणिय

सरधोराणे गोविंदहु तणिय

मा रिट्टु रिट्टलोहिउं रसउ

रायाणुएण ता भासियउं

मज्झत्थु महत्थु सच्चवयणु

पइं मेल्लिवि को वि बुहाहिवइ

अज्ज वि ण खुहइ लक्खणउवहि ।

कोडिउ पण्णास भयंकरहं ।

वलवंतहं बहुपहरणकरहं ।

दुल्लंघइं पडिवलघंघलइं ।

मा पइसउ वंयउ जमहु मुहुं ।

मा णिवडउ उयरवियारणिय ।

दुद्धरधणुगुणरवज्जणझणिय ।

मा कालेकियंतु मासु गसउ ।

पइं चारु चारु उवएसियउं ।

पइं मेल्लिवि को सुपुरिसरयणु ।

को जाणइ एही कज्जगइ ।

घत्ता—इय संसिवि सुयणु पोरिसकंपवियसुरिंदहु ॥

गंप्पि विहीसणेण दाविउ हणवंतु खगिंदहु ॥ १० ॥

हेला—णविऊणं दसासणं तरुणिहिययहारी ॥

आसीणो वरासणे कुसुमवाणधारी ॥ छ ॥

पभणइ पहु जडकोडुवणिय

हा कट्टु कट्टु कणएं जडिउ

कहिं तुहुं कहिं सो तुह सामि हुउ

अह एण वियारें काइं महं

तं णिसुणिवि पावणि पांडलवइ

भो पुष्पविमाणपुष्पभमर

किं विहिय सेव रामहु तणिय ।

माणिकु अमेज्जमज्झि पडिउ ।

भणु को ण विहाणवसेण चुउ ।

आओ सिं काइं कहिं कज्जु लहु ।

विणंओणयसिरु पुणु पुणु भणइ ।

भो सुरसुंदरिघल्लियचमर ।

10 १ P णिवलइं. २ P कालकयंतु. ३ AP हणवंतु.

11 १ AP कोडावणिय. २ A कज्ज. ३ A विणएं णयसिरु.

10 1 दिट्टादिट्टकट्ट दट्टमदट्टमनुभूतं कष्टं यया. 2 °मउडि मुकुटे. 3 b लक्खणउवहि लक्ष्मण एव समुद्रः. 5 a आहुट्ट अर्धचतुर्थीः; गयणेयरहं खेचराणाम्. 6 b °घंघलइं विघ्नप्रायाणि. 10 a रिट्टु काकः; रिट्ट° रिष्टो रावणः कृष्णवर्णत्वात्.

11 3 a जडकोडुवणिय जडानां कौतुकोत्पादिनी रामसेवा. 4 a कट्टु कट्टु कणएं जडिउं निन्द्यं काष्ठं सुवर्णेन जटितम्. 5 b विहाणवसेण विधिवशेन. 7 b विणओणयसिरु विनयनम्रमस्तकः.

भो मंदरसुंदरकयभंवण

भो देव दसास दसासगय-

लक्खणदामोयरणमियकमु

जसु णामें संकइ विसमु जउं

तें तुज्झ पांसि हउं संपहिउ

घत्ता—आणिय सीय जइ तो णत्थि दोसु पुणै दिज्जइ ॥

हरिविक्रमहरिणा सहुं तुरियं संधि रइज्जइ ॥ ११ ॥

भो महिहरकंपावणपवण ।

जसंधवलियजग रयणियरघय । 10

अट्टुमु हलहरु रणरसविसमु ।

किर कवणु गहणु तहु देव हउं ।

इय साहइ सो विणयं सहिउ ।

15

12

हेला—आरूढो गयाहिवे मोरु कुल्लमगं ॥

को मगइ रयंधओ एलैयाण दुगं ॥ छ ॥

सायरु किं मज्जायहि सरइ

जइ दीवउ अंधारउ करइ

जइ तुहुं जि कुकम्मइं आयरहि

तो कासु पासि जणु लहइ जउ

अण्णु वि णाणाविहदुक्खभरु

तं णिसुणिवि लंकेसरु भणइ

महुं किंकरु ताव पढम् जणउ

तहु दिण्णी हउं किं किर खममि

महिवइ किं अण्णणारि हरइ ।

तो किं पाहाणखंडु फुरइ ।

मणु कुवहि वहंतउं णउ धरहि । 5

जहिं रक्खणु तहिं उप्पण्णु भउ ।

परहरु इहरत्तपरत्तहरु ।

को रंडकहाणियाउ सुणइ ।

पुणरवि दसरहु दसरहतणउ ।

घरलंजिय सीय किं ण रममि । 10

घत्ता—पुव्व पउत्त महु पच्छइ रहुणाहहु दिण्णी ॥

सो छिदिवि मृगेणं मइं आणिय णयणरवण्णी ॥ १२ ॥

13

हेला—मइं चित्तेण छित्तिया कह अणुहवइ रामो ॥

हो हो मयरकेउणा एत्थुं णत्थि सामो ॥ छ ॥

४ A सुंदरमंदर^०. ५ P भमण. ६ AP जगधवलियजस. ७ AP पासु.

12 १ AT एडयाण. २ AP किर किं. ३ AP ण किं. ४ P मिगेण.

13 १ AP मयरकेउणो. २ A इत्थ णत्थि; P इत्थ अत्थि.

9 a मंदरसुंदरकयभंवण मन्दरे सुन्दराः कृता आवासा येन. 10 a-b दसा सेत्यादि दशसु दिक्षु गतेन यशसा धवलितं जगद् येन. 13 b विणयं साम्ना. 15 हरिविक्रमहरिणा सिंहपराक्रमेण रामेण.

12 1 गयाहिवे गजाधिपे. 2 को मगइ को मयूरं मृगयते; रयंधओ पापान्धः कोपान्धो वा; एलयाण दुगं छालकानां विषमं गड्ढुरकाणां दुर्गं च मृगयते स गड्ढुरकैः कृत्वा स्वस्य रक्षां वाञ्छति. 3 a सरइ चलति. 7 b परहरु परकलत्रम्. 10 b घरलंजिय गृहदासी. 12 छिदिवि छल्यित्वा.

13 1 छित्तिया स्पृष्टा. 2 मयरकेउणा त्वया कामेन सह.

जं चंगउं तं^३ तं अवठवइ
मणिकारणि मुहि कवलउ अहि वि
सयडंगु वि मग्गइ एउ खलु
पुरि मग्गउ लग्गउ मज्झु रणि
तं गिसुणिवि सुँदु दुगुंछियउं
णउं हसिउं देव पइं मणियउं
सृयं सीय वसुंधरि देइ जइ
सो लिहियउं तुह रूवु वि पुसई
हरि कैव वि अम्हइ उवसमहुं

किंकरु सुद्धत्तणु दक्खवइ ।
जइ मग्गइ तो मग्गउ महि वि ।
सो संपहि वट्टइ वूढल्लु ॥ 5
किं अच्छइ तहिं हिंडंतु वणि ।
दूएण राउ णिम्भंछियउ ।
केसवजंपिउं णायणियउं ।
परमत्थे इच्छइ संधि तइ ।
णियभायहु उवरोहें सहइ । 10
लंकाउरि णेय अइकमहुं ।

घत्ता—मुइ मुइ एह तयं सुहिणेहें कहइ कइद्धउ ॥
रावण वहइ पइं रणरंगि जणदणु कुद्धउ ॥ १३ ॥

14

हेला—ताव णिकुंभ कुंभ खरदूसणा विरुद्धा ॥

हणुहणुसहदारुणा मारणावलुद्धा ॥ छ ॥

कोवारुणणयण भणंति भड
मयरद्धय धुवु लज्जइ रहिउ
खज्जोएं किं रवि ढंक्रियउ
किं भमरें गरुडु झडप्पियउ
जेणेहउं वोळहि मुक्ख तुहुं
तुहु एक्कु सहाउ वीय पिसुणु
ते लक्खण राम दसाणणहु
तो हरिणा इव चुकंति कहिं
तहिं पत्तलु दलु पइं किं थविउं
तो रामहु तुम्हहं तं सरणु

गोवाल वाल दढमूढ जड ।
किं झंखहि णं जरेण गहिउ ।
किं सायरु गरलें पंक्रियउ । 5
किं दहमुहु अणें चंपियउ ।
फोडिज्जइ तेरउ दुट्ट मुहुं ।
सुग्गीउ वालिपावियवसणु ।
जइ कमि पडंति पंचाणणहु ।
वाएण जंति गिरिवर वि जहिं । 10
जइ पयजुयलउं देवहु णविउं ।
णं तो आयउं एवहिं मरणु ।

घत्ता—हणुएं वोळिउं रणु घरि वोळंतहं चंगउं ॥

भडकलयलकलहि पइसंतहिं कं पइ अंगउं ॥ ४ ॥

३ A तं तं अलवइ; P तं जि अवठवइ. ४ AP कहिं अच्छइ. ५ P सुद्धदुगुं. ६ A जणहसिउ.
७ AP सिय. ८ AP लुहइ. ९ A वियभइ. १० AP तिय. ११ सुहिणिहे.

14 १ हणहणसहें. २ AP गरुलें. ३ AP चप्पियउं.

3 a अवठवइ अवस्थापयति राज्ञो निमित्तं धरतीत्यर्थः. 5 a सयडंगु शकटाङ्गम्; b वूढल्लु धृतबलः
वञ्चनं वा. 12 कइद्धउ हनूमान्.

14 5 a खज्जोएं खद्योतेन; b पंक्रियउ दूषितः.

15

हेला—धणुजुत्ता भडा वि गज्जंति जेम मेहा ॥

तेम ण ते भिडंति वरिसंति सवणदेहा ॥ छ ॥

चिरु रिक्खपंतिसंणिहणहहि	रत्तउ हयगीउ सयंपहहि ।	
सरु ससरि तिविडुं समरि हउ	मुउ सत्तमणयहु णवर गउ ।	
जिह सो तिह तुहुं वि अणंगवसु	लक्खणसरकट्टियरुहिररसु ।	5
दहवयण मरेसहि आहयणि	रइ किं ण करहि मेरइ वयणि ।	
सीहा इव कुडिलचडुलणहर	ता उट्टिय खग हलमुसलकर ।	
गज्जंतु पंतु तिणसमु गणिउ	मारुइणा सुहडसत्थु भणिउ ।	
हुक्कह सयलहं सीसइं खुडमि	तडिदंहु व पडुउप्परि पडमि ।	
ता भासिउ मग्गपयासणेण	अंतरि पइसेवि विहीसणेण ।	10
हम्मइ ण इउ जंपउ विरसु	जाणेसहुं पोरिसु कणयकसु ।	
असिसंकडि धणुगुणरवमुहलि	रिउहक्कारणमारणतुमुलि ।	

घत्ता—रापं भासियउं मा मेरउ विहि विहरेज्जसु ॥

राहवलक्खणहं संदेसउ एम कहेज्जसु ॥ १५ ॥

16

हेला—सरणं सुरवरस्स पइसरइ जइ वि कामं ॥

तो वि अहं हणांमि सहुं किंकरेहिं रामं ॥ छ ॥

धुवु पावमि भुक्खिउ कालैकलि	तिलमेत्तइं खंडइं देमि ^१ वलि ।	
लक्खणहु सुलक्खणु अवहरमि	वंदिग्गहि पुहंइदेवि धरमि ।	
णयरिउ मंदिरणिज्जियससिउ	गेण्हिवि कोसलवाणांरसिउ ।	5
भडरुहिरमहासमुहि तरमि	सुग्गीवहु गीवभंगु करमि ।	
खलणीलहु णीलउं सिरु लुणमि	कुमुयहु कुमुयप्पएसु वणमि ।	
दसरहदसप्राणइं णिड्वमि	जणयहु जिउ जमपुरि पट्टवमि ।	

15 १ °चवल°; P °चटुल°. २ AP वि रहेज्जसु.

16 १ AP सुरवइस्स. २ P हणेमि. ३ P कालु कलि. ४ AP देवि. ५ A लुहिवि वे वि.
६ AP वाराणसिउ. ७ A °पाण विणिड्वमि; P° पाण वि णिड्वमि.15 २ सवणदेहा सवणदेहा: सजलदेहाश्च. ३ a रिक्ख पंति सं णि हण ह हि नक्षत्रपंक्तिसदृश-
नखायाम्; b सयंपह हि स्वयंप्रभायाम्. 6 a आहयणि संग्रामे. 11 b जाणे सहुं शास्यामः. 13 मा
मेरउ वि हि वि हरेज्जसु विधि: कर्तव्यं मा गोप्यं कुरु.16 1 कामं अतिशयेन. 4 b पुहइ देवी पृथ्वीदेवी सीता. 7 a णीलउं कृष्णकेश-
युक्तम्; b कुमुअप्पएसु नाभिकमलप्रदेशम्. 8 b जिउ जीवः.

LXXIV.16.9]

पुष्पयंतविरइयउ

[हणुमंतदूयगमणे

कुंदहु कुंदाहइं अट्टियइं
 कहुमि जंघाणलवस णलहु
 हणुमंत तुज्झु हणु गिद्ध जिह
 जज्जाहि मित्तं मोक्कलियउ
 ता चित पइट्ट विहीसणहु
 परमेसरु अद्धधरत्तिवइ
 तहु दुम्मणु मुहुं अवलोइयउं

जाणेज्जसु एवहिं णिट्ठियइं ।
 ढोईवि छुहियहु ढंढरउलहु । 10
 भक्खंति हणमि संगामि तिह ।
 ता पावणि णहयलि चल्लियउ ।
 को चुक्कइ कम्महु भीसणहु ।
 मारेव्वउ लक्खणेण णिवइ ।
 अप्पउं पहुणा पोमाइयउं । 15

घत्ता—सभरह एंतु खल महु ते कुमुणियदप्पहु ॥

पुष्पयंत गयणे किं^{१३} संमुहुं थंति विडप्पहु ॥ १६ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभक्वभरहाणुमणिण
 महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे हणुमंतदूयगमणं
 णाम चउहत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७४ ॥

८ AP णेय वि. १ A हणवंत. १० P मित्त तुहुं मोक्कलिउ. ११ A कम्मविहीसणहु. १२ AP कुमुणि
 व कंदप्पहो; T कंदप्पहो कामस्य. १३ A कह संमुह थंति; P किं सम्मु थंति. १४ AP दूयकजं.

10 a जंघाणलवस जंघानलिकाया: वसाम्; b छुहियहु बुभुक्षितस्य; ढंढरकुलहु राक्षससमूहस्य.
 16 सभरह भरेतेन लघुभ्रात्रा; एंतु आगच्छन्तु; कुमुणियदप्पहु कौ पृथिव्यां मुनितो ज्ञातो दर्पो यस्य.
 17 विडप्पहु राहोः.

LXXV

पवणंजयसुयहु समागमणि णं हरि हरिहि समावडिउ ॥
रहुवइआएसैं कुइयमणु लक्खणु वालिहि अब्भिडिउ ॥ ध्रुवकं ॥

1

हणुएण णवेप्पिणु भणिउ रामु
दहवयणु ण इच्छइ संधि देव
सामहु णामें जो वेउ सामु
तं णिसुणिवि रोमंचिउ उर्विदु
रणि मारमि दससिरु कुंभयणु
असिधारइ दारमि कुंभिकुंभु
जीवावहाहं खरदसणाहं
पहरंति केम हत्थं पहत्य
मारीयउ मारिहि देमि गासु
विद्धंसैंमि इंदइ इंदजालु
पेच्छेसहुं कइवयवासरेहिं

भो णिसुणि भडारा हित्तरामु ।
पर गज्जइ जिह वीहंति देव ।
सो णायणइ वण्णेण सामु । 5
गलगज्जइ हसियमुहारविंदु ।
वैणि लोहिउ दावमि कुंभयणु ।
दलवट्टमि झ त्ति णिकुंभु कुंभु ।
दारैमि उरु रहुवइदूसणाहं ।
मइं मुक्कसरावलिछिणहत्थ । 10
मउ णिम्मउ रणि कासु वि खगासु ।
अरिपुरु पलित्तु लग्गिगिंजालु ।
परवलु पच्छाइउ महु सरेहिं ।

घत्ता—मइं कुद्धें राहव सो जियइ जो तुह पयपंकय णवइ ॥

तुहु देव पयावैपसरतसिउ रवि वि णिरंतरु णउ तवइ ॥ १ ॥ 15

2

तहिं अवसरि आयउ वालिदूउ
तैं वुत्तु देव अविलंबधाम
खेयरचूडामणिघडियपाउ

वइसारिउ कज्जालाव हूउ ।
सीयासइवल्लह णिसुणि राम ।
अटुंगु णवइ तुह वालिराउ ।

1 १ A वणलोहिउ. २ AP जीवावहार. ३ A दावमि कयरहु°; T उरु महान्वक्षस्थलं वा.
४ AP हत्थावहत्य. ५ A विद्धंसिवि. ६ A इंदइ इंदजालु; P इंदहो इंदजालु. ७ A पयावइसरतसिउ.
८ AP णवि.

2 १ AP भूउ. २ A तो वुत्तु. ३ A अविलंबधाम. ४ A °चूलामणि°. ५ AP °घिट्टपाउ.

1 1 हरि सिंहः. 2 कुइयमणु कुपितमनाः. 3 b हित्तरामु हता रामा सीता येन स रावणः.
5 a सामहु इत्यादि सामस्य नाम्ना सामवेदस्यापि नाम नाकर्णयति. 6 a उर्विदु लक्ष्मणः. 7 b कुंभ-
यणु कुम्भैर्गणनीयम्. 9 b उरु महान् वक्षःस्थलं वा. 12 a इंदइ इंदजालु इन्द्रजितः इन्द्रजालम्;
b लग्गिगिंजालु लग्नाग्निज्वालम्.

2 3 a घडियपाउ °आरोपितपादः.

LXXV.2.4]

पुष्कयंतविरहयउ

[वालिणिहणण

अण्णु वि विण्णवइ पडुल्लवत्तु
तो णिद्धाडहि सुग्गीव हणुय
णिवडंतु कूवि तिणधरि पडइ
गरुपं सहं जायइ विग्गहेण
तुह विरहखीण गुणवंत संत
दासरहि पजंपइ लंक जाव
मयगिल्लगल्लु मित्तत्तेउ
पच्छइ जं इच्छइ तं जि करमि

जइ इच्छहि मेरउं किंकरत्तु ।
रणभरु सहंति किं बालतणुय । 5
णग्गोहविलंबिरु उद्धु चडइ ।
विहडिज्जइ हीणपरिग्गहेण ।
मारेप्पिणु रामणु हरमि कंत ।
महुं समउ खगाहिउ एउ ताव ।
करिवरं महामेहक्खु देउ । 10
अहुणा तहु सुक्किउ काहं सरमि ।

घत्ता—लई इच्छउं केर महुंतणिय कुंजरु ढोइवि गिरिसरिसु ॥
इय भासिवि रापं पेसियउ सहं तहु दूपं णियपुरिसु ॥ २ ॥

3

किलिकिलिपुरु पत्तउ दिहु वालि
मंतं पवुत्तु भो सच्छचित्त
तूसंति राय सुद्धं मणेण
जेणाहवखंधं भग्गएण
महुं भीपं कंउ किक्किधि वासु
कंडुयणि होइ पंडुरियं रेह
जुद्धेसइ सीरि सिलिम्महेहिं
मग्गणउ धम्मु गुणु मुइवि जाइ
इय चित्तिवि बोल्लिउ रायमंति
देसइ खयराहिउ असिपहारु

तेयाहिउ णं चंडंसुमालि ।
करि ढोइवि करि पडुसमउं जत्त ।
ता भणइ वालि संथुउ अणेण ।
कायरणरमग्गविलग्गएण । 5
हा रामं पोसिउ पक्खु तासु ।
मणंगूढहु केरिय वित्ति एह ।
अणंउत्तु वि जाणिज्जइ बुहेहिं ।
सुग्गीवहु हणुयहु उवरि थाइ ।
भणइ ण देइ सो तुज्जु दंति । 10
तोडेसइ पइ सुग्गीवहारु ।

घत्ता—ता झ त्ति वओहरु णीसरिउ आँविवि कण्णविवरक्खरउ ॥
आहासइ बलणारायणहं रिउदुब्बयणपरंपरउ ॥ ३ ॥

६ A तणुवारि; P तणधारि. ७ P णग्गोहि. ८ A दीण°. ९ A °गिल्लगिल्लमित्तत्त°. १० AP करि-
वरु वि महा°. ११ P पेच्छइ. १२ A लइ इच्छउ; P सहं इच्छउ.

3 १ P °पुरि. २ A खंधं. ३ A किउ. ४ P पंडुरिव. ५ A मणगूढं केरी; P मणमूढं
केरी. ६ A अणुउत्ति. ७ P आयणिवि कण्णविवरक्खरउ; T मुइविवर° श्रोत्रानिष्ठ.

4 a पडुल्लवत्तु प्रकुल्लवदनः. 6 a णिवडंतु इत्यादि कूपे पतन् तृणधारी तृणावलम्बकः पुमान्पतत्येव;
वटवृक्षावलम्बकः पुनरुर्व चयति. 10 b देउ ददातु. 11 b सुक्किउ उपकारः; सरमि स्मरामि.

3 2 जत्त यात्रा गमनम्. 4 a आहवखंधइ संग्रामधुरायाम्. 8 a मग्गणउ बाणो याचकश्च.
11 वओहरु दूतः; कण्णविवरक्खरउ श्रोत्रानिष्ठाक्षराः दुर्वचनपरंपराः.

4

ता चिंताविउ माणि रामएउ
एकु जि रवि अण्णु जि गिंभयालु
एकु जि हरि अण्णु जि पक्खरालु
एकु जि विसिं अण्णु जि सविसदिट्ठि
एकु जि दहमुहु दुद्धरु विरुद्धु
मित्तयणु खीणु बलवंत सत्तु
विस्इज्जइ एवाहिं कवणु मंतु
ता विहसिवि बोल्लइ वासुएउ
केसरिकिसोरु किं मृगं छिवंति
असमंजसु सज्जनपाणहारि
सुहउत्ताणंदियसुरवॅरालि

एकुं जि सिहि अण्णु वि वायवेउ ।
एकु जि तमु अण्णु जि मेहजालु ।
एकु जि जमु अण्णु जि पुण्णकालु ।
एकु जि सणि अण्णु जि तहिं मि विट्ठि ।
अण्णेकु तहिं जि बलिपुत्तु कुड्ड । 5
पाणिट्ठु सुट्ठु हित्तउ कलत्तु ।
णउ कुसलकारि एकु वि जियंतु ।
किं दीव जिणंति दिणेततेउ ।
ते जगि जियंति जे पइं णवंति ।
परमेसर पच्छा कोवकारि । 10
अच्छउ रावणु ता हणमि वालि ।

घत्ता — मइं कुइइ रणंगणि ओत्थरिए भीरु महागिरिकंदरु ॥
मा चितहि राहव किं पि तुहुं सूर जंति जममंदिरु ॥ ४ ॥

5

ता पहुणा पेसिउ तक्खणेण
साहणु पहिं उप्पहि णहि ण माइ
हरि खुरखयरयहयभाणुदित्ति
चूरियभुयंग चैलविलियंग
थिउ सिविरु धरेप्पिणु दुग्गमग्गु
आसोसियाइं सरिसरजलाइं
सिरणलिणारोहियणियकरेण
दुद्धरदीहरसुंडालसौइ
पडिबलु गयणयलविलग्गतालि

सुग्गीउ चलिउ सहं लक्खणेण ।
गयधड मयवस मलहंति जाइ ।
रह चक्कधारदारियधरित्ति ।
भयकंपिय दिसमायंग तुंग ।
उव्वेइउ सससारंगवग्गु । 5
णिल्लूरियाइं णवदुमदलाइं ।
अक्खिउ वालिहि केण वि चरेण ।
रामे तुम्हुप्परि पहिउ दंड ।
आवासिउ खइरवणंतरालि ।

4 १ P एकु वि. २ A विमु. ३ AP मिग. ४ A सुरवमालि. ५ A कुड्डइ; P कुइएण.

5 १ P उप्पहि पहि. २ AP णं णहि विलग्ग साहणसुकित्ति. ३ AP चलविलियंग.
४ A उव्वेयउ. ५ AP दीहरदुद्धरं.

4 1 b सि हि अग्निः; वायवेउ वायुवेगः. 3 b पुण्णकालु पूर्णमायुः. 4 a वि सि सर्पः.
5 b बलिपुत्तु बलिपुत्रो वाली. 6 b पाणिट्ठु प्राणेश्च. 9 a छिवंति स्पृशन्ति. 11 a सुरवरा लि
सुरवरश्रेणिः. 12 ओत्थरिए उच्छ्रिते सति; भीरु कातराः.

5 5 b सससारंगवग्गु शशमृगसमूहः. 7 a सिरेत्यादि मस्तकपद्मारोपितस्वहस्तेन. 8 b पहिउ
प्रषितः. 9 b खइरवणंतरालि खदिरवनमध्ये.

LXXV.5.10]

पुष्पयन्तविरइयउ

[वालिणिहणं

घत्ता—सुग्गीवें सेविउ सीरधरु लद्धउ सहयरु चक्कवइ ॥ 10
तं णिसुणिवि रूसिवि सण्णहिवि णिग्गउ वालि खगाहिवइ ॥५॥

6

गंभीरतूरकोलाहलाइं
अब्भिइइं कयरणकलयलाइं
वणवियंलियपिच्छिललोहियाइं
मोडियरहाइं फाडियधयाइं
लुयदहगुडाइं हयगयघडाइं
खयपेक्खराइं गयपक्खराइं
तुट्ठच्छराइं बहुमच्छराइं
वंचियपराइं पहरणपराइं
ता तहिं रणंति पीणियकयंति
कंतीइ चंडु रिद्धीइ इंदु
तं भणितं भाइ रे रे अराइ
पहुमाणदइं खल दुव्वियइं

सुग्गीववालिखेयरबलाइं ।
सरपसरपिहियपिहुणहयलाइं ।
पयघुलियंतावलिरौहियाइं ।
आसियणहाइं तासियगहाइं ।
ताडियथडाइं पाडियभडाइं । 5
चुयहरिवराइं कंपियधराइं ।
मरणिच्छिराइं खणमुच्छिराइं ।
मयणिभराइं हर्यभयभराइं ।
सामंतकंति वेयालवंति ।
किलिकिलिपुरिंदु धाइउ खगिंदु । 10
विजाहराइं मेल्लिवि सजाइ ।
वज्जियगुणइं सुग्गीव संढं ।

घत्ता—मेल्लेप्पिणुं सेव महुंतणिय वंधुणिवंधंइ तिलरिणइं ॥
पइसरिवि सरणु भूगोयरहं जीवेसहि भणु कइ दिणइं ॥ ६ ॥

7

मा पावहि आहवि पाणणासु
तं वयणु सुणिवि सुग्गीउ चवइ
तो लक्खणु भूगोयरु णिरुत्तु
ते वे वि लग्ग विजावलेण
पुणु तरुवरेण पुणु मारुएण

जज्जाहि पाव किक्किंधवासु ।
पइं फेडिवि जइ मइ णाहिं थवइ ।
अह णं तो पइं णिप्फलु पउत्तु ।
पुणु हुयवहेण पुणु पुणु जलेण ।
पुणु फणिणा पुणु विणयासुएण । 5

६ AP सण्णहिवि.

6 १ A आभिइइं. २ A° विहलियं. ३ AP फाडियधयाइं मोडियरहाइं. ४ AP तासियं.
५ A °पेक्खराइं. ६ A हियभयं. ७ A °दइ. ८ A दुव्वियइ. ९ A गुणइ. १० A संढ.
११ मेल्लिवि सेवा. १२ AP वंधुणिवद्धं.

7 १ A णिरुत्तु. २ AP मारुवेण.

11 सण्ण हि वि सजाइं कृत्वा.

6 2 b °पिहुं विस्तीर्णम्. 3 a वण वियलियं व्रणविगलितम्; °पिच्छिलं जडं सघनम्.
7 b मरणिच्छिराइं मृत्युवाञ्छकानि. 11 b सजाइ स्वजातीन्. 13 तिलरिणइं स्नेहकृणानि.
14 कइ कति.

7 1 a आहवि रणे. 5 b विणयासुएण गरुडेन.

जुञ्जिय वेणिं वि पुणु भणइ जेदु मइ कुद्धइ रक्खइ कवणु इदु ।
 ता भासइ तहिं राहवकणिदु तुहुं ण मुणहि सिदु अणिदु विदु ।
 हउं विदु देउ दसरहकुमार हउं विदु सदुद्विउकुठार ।
 णउं दिण्ण हत्थि रे देहि घाय तुह एव्हहिं कुद्धा रामपाय ।

घत्ता—जइ जिणवरु सुमरिवि संतमणु चरहि सुदुद्धरु तवचरणु ॥ 10
 तो चुकइ महु रणि वइरि तुहुं जइ पइसहिं रामहु सरणु ॥ ७ ॥

8

ता हसिउ पवलेण वलिरायपुत्तेण संगामपारंभपम्भारजुत्तेण ।
 भूयरणरिंदस्स किं तस्स किर थामु तुहुं गणिउ जगि केण अण्णेकु सो रामु ।
 जइ अत्थि सामत्थु ता मेरुगिरितुंगु मइं जिणिवि रणरंगि अवहरहि मायंगु ।
 अक्खिवसि किं मुख पक्खिदवरपक्ख किं कुणसि मइं कुइइ सुग्गीवि पारिरक्ख
 रत्तोवलित्तेहिं दरिसियपहारेहिं गुणधम्ममुक्केहिं वम्मावहारेहिं । 5
 मारणकइच्छेहिं दुज्जणसमाणेहिं ता वे वि उत्थरिय विप्फुरियवाणेहिं ।
 कोडीसरत्तेणं णिवूढगावाइं छिण्णाइं चावाइं जमभउहभावाइं ।
 अण्णाइं गहियाइं अण्णाइं मुक्काइं चिंघाइं रुद्धयंदेहिं लुक्काइं ।
 धावंत वेवंत सरभिण्ण हिलिहिलिय अंतवलीखलिय महिवादि रुद्धुलिय
 गयघायकडयडिय रह पडियजोत्तार भड भीम थिय वे वि संगामकत्तार ॥ 10
 अग्भिदु ते वालि लक्खण महावीर थिरहत्थ सुसमत्थ सुरगिरिवंराधर ।
 तडिदंडसरलेहिं तरलेहिं खगगेहिं संवरणपइसरणणीसरणमगगेहिं ।
 खणखणखणंतेहिं उगयफुलिंगेहिं जिगिजिगियधारापरज्जियपयंगेहिं ।

घत्ता—रणसरवरि हयमुहफेणजलि सोणियधाराणालचलु ॥

असिचंचुइ लक्खणलक्खणिण तोडिउ वालिहिं सिरकमलु ॥ 15

३ AP दोणि. ४ AP णो दिण्ण.

8 १ बालेण. २ A अक्खवसि. ३ A परपक्खु; P परक्खु. ४ A कोडीसरत्तेहिं. ५ AP रुद्धयंदेहिं. ६ A मुक्काइं. ७ AP हय पुलिय. ८ AP कत्तार. ९ A धराधीर. १० A संवरण. ११ A पराजिय. १२ AP असिधाराचंचुइ लक्खणेण.

7 a राहवकणिदु लक्ष्मणः; 7 b सिदु सायाः लक्ष्म्याः इष्टो वल्लभः, सा लक्ष्मीर्वा इष्टा यस्य; अणिदु अनिष्टस्तव शत्रुः; विदु विशेषेण इष्टः सुग्रीवस्य अहम्. 8 a विदु वासुदेवः; b विदु वीनामिष्टो गरुडः; °अद्वियकुठारु अस्यकुठारः.

8 4 a अक्खिवसि आक्षिपसि उत्पाटयसि; b परिरक्ख परिरक्षाम्. 5 b वम्मावहारेहिं मर्मापहारकैः. 6 b उत्थरिय युद्धार्थमुत्थितौ. 8 b रुद्धयंदेहिं रौद्रार्धचन्द्रबाणैः; लुक्काइं लुक्ताः. 10 a गयघायं गदाघातेन. 1१ a उगयफुलिंगेहिं उत्पन्नाग्निकणैः; b °परजियपयंगेहिं पराजित-पतङ्गैः पराजितसूर्यैः. 1२ असिचंचुइ खड्गचञ्च्वा; लक्खणलक्खणिण लक्ष्मण एव सारसस्तेन.

कोडिवि रणि वइरिहि सिरकोडि
दिण्णी सुग्गीवखगाहिवासु
मेलेप्पिणुं लक्खणु लच्छिधामु
गहियइं णियकुलच्चिं धइं वैराइं
पुरवरि घरि मंडलि णिहिय भिच्च
आरुहिवि महाघणवारणिंदु
संपत्तु जणइणु पुण वि तेत्थु
तहु पायपणइ सीसैं करेवि

किलिकिंलिपुरेण सहं गामकोडि ।
एवहु पुरणु भणु भुवणि कासु ।
सुपसण्णु महाजसु जासु रामु ।
सीहासणल्लत्तइं चामराइं ।
बहुवुद्धिवंत णिब्भच्च सच्च । 5
सहं सुग्गीवेण णरिंदवंदु ।
णिवसइ वणंति वलहहु जेत्यु ।
लक्खणु सुग्गीव चवंति वे वि ।

घत्ता—महिरूढउ वारियसूरकरु कामिणिवेल्लिविलासधरु ॥

तुहुं देव पयावहुयासणिण हेलइ दड्डउ वालितरु ॥ ९ ॥

10

ता पिसुणमरणसंतोसिएण
जित्ताहवेण सहं माहवेण
किक्किधपुरहु दिण्णउं पयाणु
महिणहयराहं रिउरोहिणीउ
मंडलिय मिलिय वियलियसंगव्व
णहु दीसइ णउ छाउं धपहिं
करताडिय गज्जइ गमणभेरि
उणिणहिय रामणगिलणमारि
करिमयचिक्खिल्लद्रहि णिमण्णु

मेल्लिवि तं उववणु ववसिएण ।
सुग्गीवें हणुवें राहवेण ।
संघट्टउं पहिं जाणेण जाणु ।
चलियउ चउदह अक्खोहिणीउ ।
दिस पत्तहिं छत्तहिं छइय सब्ब । 5
हरिचरणपहयधूलीरपहिं ।
भडहियवइ वड्डइ वइरिखेरि ।
गोविंद कडक्खइ लच्छिणारि ।
संदणसंदाणिउ वहइ सेण्णु ।

घत्ता—हरिणीलैं कुंदें परियरिउ खगसारंगविराइयउ ॥

किक्किधसिहरि णियवंसधरु रामें रामु व जोइयउ ॥ १० ॥

10

9 १ P किलिगिलि°. २ A मनेप्पिणु. ३ P लच्छिवासु. ४ A चडाइं; P चलाइं.
५ P महाघणुयारणिंदु.

10 १ AP संघट्टिउ. २ A पहु. ३ AP °सुगव्व. ४ AP °दहि. ५ A संदणि संदाणिण;
P संदणसंदाणिण.

9 1 a °करोडि कपालम्. 5 b णिं विभच्च अव्यभिचारिणः. 7 a जणइणु लक्ष्मणः;
b बलहहु बलभद्रो रामः.

10 1 b ववसिएण कृतोद्यमेन. 5 a वियलियसगव्व विगलितस्वर्गाः. 7 b °खेरि
वैरक्रोधः. 3 a उणिणहिय जागरिता; b कडक्खइ कटाक्षेण विलोकयति. 9 a °द्रहि हृदे; b संदण-
संदाणिउ अग्नेगतस्थैः सह रथान् बद्ध्वा आकर्षणं क्रियते. 10 हरिणीलैं गिरिपक्षे इन्द्रनीलमणिना; °सारंग
पक्षे सारभूतमङ्गं धनुर्वा. 11 °सिहरि गिरिः; रामु व स्वस्य आत्मा इव.

11

पइसंतहिं हलहरकेसवेहिं
जहिं णिवसइ सो सुग्गीउ खयरु
तोरणदुवारि सुपसत्थियाउ
णरचित्तसारधणंसामिणीउ
हल्लि धवलउ कालउ कवणु रामु
किं एहुं जि एहु ण एहु एहु
वररुवालुद्धइं जुंजियाइं
जणवयणयणइं कसणइं सियाइं
घरु आया कहिं लब्भंति इट्ठ
सिरपणमणण्हाणविलेवणेहिं
अविचित्तियसाहसकित्तितण्ह
सुग्गीवें वेणिण वि सामिसाल
तहिं दियह जंति किर कइ वि जांव

अवरेहिं मि बहुभूगोयेरेहिं ।
अवलोइउ तं किक्किधणयरु ।
दहिअक्खयमंगलहत्थियाउ ।
बोल्लंति परोप्परु कामिणीउ ।
विहिं रूवहिं किं थिउ देउ कामु । 5
दीसइ वणणंतरभिण्णदेहु ।
अच्चंतपलोयणरंजियाइं ।
णं हरिवलतणुछायंकियाइं ।
णियमंदिरु पडिवत्तीइ दिट्ठ ।
देवंगहिं णिवसणभूसणेहिं । 10
भावें संमाणिय रामकण्ह ।
खलवलगल्लथल्लणवाहुडाल ।
संपत्तउ वासारत्तु तांव ।

घत्ता—घणगयवरि तडिकच्छंकियइ चड्डिउ धरेण्णिणु इंदधणु ॥

वरिसंतु सरहिं पाउसणिवइ णं गिंभे सहुं करइ रणु ॥ ११ ॥ 15

12

कायउलइं तरुघरि संठियाइं
सरवर संजाया तुच्छणल्लिण
णच्चंति मोर मज्जंति कंक
चल चायय तण्हाइय लवंति
पवसियपियाउ दुहसल्लियाउ

हंसइं सरसुयणुकंठियाइं ।
दिसंभाय वि णवकसणब्भमल्लिण ।
पंथिय वहंति मणि गमणसंक ।
पउरंदरीउ जललउ पियंति ।
महमहियउ जाइउ फुल्लियाउ । 5

11 १ AP केसवहलहरेहिं. २ A °धणमाणिणीउ. ३ A हरि. ४ A थिउ किउ देउ.
५ A एहु. ६ A °गल्लथण°.

12 १ A सरसुअणु°. २ A दिसभीय वि णं कसण°.

11 4 a णरचित्तसार° पुंसां चित्तमेव सारं धनम्. 5 a हल्लि हे सखि; b वि हिं रूव हिं
द्वाभ्यां शुक्लकृष्णाभ्याम्. 7 a अच्चंतपलोयण° अत्यन्तप्रलोकनेन. 8 b °तणुछायंकियाइं शरीरशोभा-
मयानि. 8 b पडिवत्तीइ प्रतिपत्त्या गौरवेण. 12 b गलथल्लण° गलहस्तदाने. 14 घणगयवरि
अभ्रपटलगाजे; °कच्छ° वरत्रा.

12 1 a कायउलइं काककुलानि; b °सुयण° मोचने. 2 b णवकसणब्भमल्लिण नवीन-
कृष्णाभ्रेण मलिनाः. 4 a चायय चातकाः; b पउरंदरीय मेघसंबन्धि. 5 b जाइउ जातीलताः.

LXXV.12.6]

पुष्कयंतविरइयउ

[रामलक्ष्मणविज्ञासाहणं

दिसँपसरियकेयइकुसुमरेण
वरिसंतें देवें भरिउ देसु
एकहिं मिलियाइं दिसाणणाइं
अवलोइवि रामु विसायगत्थु

चिं किखलें तोसिय किडि करेणु ।
जलु थलु संजायउं णिविसेसु ।
पण्णुल्लकंयवइं काणणाइं ।
थिउ णियकओलि संणिहियहत्थु ।

हत्ता—घणु गज्जउ विज्जु वि विप्फुरउ णडउ सिहंडि वि मूढमइ ॥ 10
विणु सीयइ पावसु राहवहु भणु किं हियवइ करइ रह ॥ १२ ॥

13

पुणु सरउ पवणु सचंदहासु
विमलासउ कुवल्लयभेयकारि
परिसंतावियपोमंतरंगु
णउ रुच्चइ रामहु वट्टमाणु
ता सुग्गीवें वुत्तउ पहाणु
मेलावहि सीयारामकामु
वसुसयसंखा वरं दुण्णिरिक्ख
वरवीर कौतकरवालहत्थ
कयरयणकिरणपरिहवविसुज्ज
पडिविज्जावारणि पुज्जणिज्ज
संमेयमहीहरि सिद्धखेत्ति
गुरुयणविहीइ आराहियाउ

बाणासणकयरिद्धीपयासु ।
बहुबंधुजीवदोसावहारि ।
णं रावणु दावियदुक्खसंगु ।
पियविरहिउ किच्छं धरइ प्राणु ।
केसव णिज्झायहि मंतझाणु । 5
ता जाइवि सीयारामधामु ।
चउदिसहिं णिउंजिवि देहरक्ख ।
उच्चारिवि थुइमंगल पसत्थ ।
सिवधोसमहामुणिपडिमपुज्ज ।
कण्हें साहिय पण्णत्ति विज्ज । 10
सुग्गीवें हणुवेण वि पवित्ति ।
णाणाविहविज्जउ साहियाउ ।

घत्ता—अण्णेकहिं अण्णहिं गिरिसिंहिरि भरहि भरेण पसिद्धियउ ॥
पणवन्तिउ आयउ देवयउ पुष्कयंतरुइरिद्धियउ ॥ १३ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिए
महाकइपुष्कयंतविरइए महाकव्वे वालिणिहणणं
रामलक्ष्मणविज्ञासाहणं णाम पंचहत्तरिमो
परिच्छेओ समत्तो ॥ ७५ ॥

३ AP दिसि पसरिउ. ४ A चिक्खलें. ५ AP °कलंबइं. ६ P पाउसु.

13 १ AP °जीवबंधु°. २ AP पाणु. ३ AP धर. ४ AP परिहवियसुज्ज. ५ AP विजा.
६ A गिरिवरहे. ७ P वालिणिहणं.

6 b कि डि सुकरः. 9 a वि सा य ग त्थु विषादग्रस्तः. 10 सिंह डि मयूरः. 11 पा व सु मेघः.

13 1 a सरउ शरत्कालः; सचंदहासु चन्द्रभासा चन्द्रदीप्त्या सह; b बाणा स णं बाणा
असनाश्च वृक्षविशेषाः, धनुश्च. 2 a वि म ला स उ निर्मलदिशः, विशिष्टमलचित्तश्च; b कु व ल य भे य का रि
कुवल्लयस्य भेदकारि विकाशकारी राजा चन्द्रश्च. 3 a °पोमंतरंगु पद्मस्य रामस्य चान्तरङ्गम्.
6 b सी या रा म धा मु सी तायां पृथिव्यां आरामस्थानं शीतं वा आरामस्थानम्. 9 a क ये त्या दि कृतो
रत्नकिरणैः परिभवो विशेषेण सूर्ये यया प्रतिमया सा. 10 a प डि वि ज्जा वार णि शत्रुविद्यानिषेधिका.
13 भरहि भरतक्षेत्रे.

LXXVI

राहवलक्खणहिं जयजयघोसिण जयाणउं ॥
उप्परि दहमुहहु आरुसिवि दिण्णु पयाणउं ॥ ध्रुवकं ॥

1

मलयमंजरी—उट्ठिओ रउहो विविहतूरसहो भग्गवइरिधीरो ॥

चलियसाहणाणं तुरयवाहणाणं कलयलो गहीरो ॥ छ ॥

संचलंति रामि महि कंप्पइ	धरभरणमिउ ण फणिवइ जंपइ । 5
गयपयकुडिय कुहिणि मयपंकं	दुग्गम भावइ कयजणसंकं ।
रहरहंगगइदारियविसहर	महिहर दलिय मलिय मय वणयर ।
पवणवसेण वलियं विलुलियधय	हयमुहफेणसलिलपसमियरय ।
वरभडथडचुण्णीकयमहिरुह	सेण्णाउण्ण सगयणासामुह ।
सोसिय सरि सर णिसुडिय जलयर	असिविप्पुरणगसिय ससिदिणयर ॥ 10
रसिय भएण णाइं रयणायर	थिय देविंद विसंडुल कायर ।
देसु विलंधिवि रणरहसुम्भहु	खंधावारु धरिवि जलणहितडु ।
आवासिउ संचारिमभवणहिं	कंताकंतहिं रइरसरमणहिं ।
असियसियारुणपीयलहरियहिं	सोहइ बहुदूसहिं वित्थरियहिं ।

यत्ता—सिमिरुं सुहावणउं परतरुणीसोहाखंडणु ॥

15

मेइणिकामिणिहिं णं पंचवण्णुं तणुमंडणुं ॥ १ ॥

2

मलयमंजरी—रयणकंतिकंतं मयरकेउवंतं विजयलच्छिवासं ॥

सायरस्स णीरं णं विमुक्कमेरं रोहिउं दसासं ॥ छ ॥

1 १ AP मलयमंजरी णाम. २ AP °वइरिधीरो. ३ P has कयपसाहणाणं before चलिय; K gives कयपसाहणाणं in margin and in second hand. ४ A संचलंतरामे. ५ AP °खुडिय°; K gives खुडिता वा as p. ६ AP चलिय. ७ AP सिविरु. ८ AP खंडणउं. ९ A पंचवण्णु. १० AP मंडणउं.

2 १ A रोहिओ.

1 1 जयाणउं जयस्य आनयनं जयनशीलमित्यर्थः. 6 a गयपयकुडिय गजपदैः क्षुमिता कम्पिता खुडिता वा आकुलिता विषमोन्नता इत्यर्थः; कुहिणि मार्गः; मयपंकं मदजलकर्ममेन. 7 b मय मृताः. 9 सगयणासामुह गगनेन सह दिशामुखानि आपूर्णानि. 13 संचारिमभवणहिं गच्छद्द्रुहैः दूष्यादिभिः; ८ कंताकंतं हिं स्त्रीकान्तैः.

2 2 विमुक्कमेरं विमुक्तमर्यादम्; रोहिउं रुद्धं छादितम्.

५९ [महापुराण-VOL. II] — ४६५ —

गज्जिउ परबलु दुद्धरु दिट्ठउं
 हणुमंतेण तरुणिकमणीए
 रामु रामरमणीउ रमाहरु
 अच्छइ सायरतीरि णिसण्णउ
 सज्जणु अहिणवजलहरणीसणु
 विणविवंसु वरखवरपहुत्तणु
 फार लच्छि देव वि घेरि किंकर
 एंतु ण एंतु होंतु बलदप्पिय
 णिहिल जंति तिमिरु व दिवसयरहु
 एकु जि दोसुं णवर परमेसर

चारएहिं दहवयणहु सिट्ठउं ।
 सहं णियभायरेण सुग्गीवें ।
 खग्गपसाहियसयलवसुंधरु । 5
 अज्जु कल्लि दुक्कइ आसण्णउ ।
 तं णिसुणिवि विण्णवइ विहीसणु ।
 भुवणभायणिम्मलजसकित्तणु ।
 कवणु गहणु तुह किर पायड णर ।
 संगरि तुह करवालझडप्पिय । 10
 पइं होंतें कहिं दिहि रिउणियरहु ।
 जं पइं वाहिय परणारिहि कर ।

घत्ता—पूरइ तित्ति ण वि रइ पसरइ वंछइ संगहु ॥
 परवहुत्तमणु परि वडइ दिणेहिं णियंगहु ॥ २ ॥

3

मलयमंजरी—मयणवणियचित्तो परपुरंधिरत्तो मरइ साणुअंधो ॥
 पडइ णरयरंधे सत्तमे तमंधे वद्धकम्मबंधो ॥ छ ॥

विसहरसुरणरविरइयसेवहु
 हरिवाहिणिविज्जारहवाहहु
 वज्जावत्तसरासणहत्थहु
 चक्कपसूइ ण चंगउं दावइ
 अण्णहु किंकिंधेसु ण रप्पइ
 अण्णहु मारुइ किं घरु आवइ
 अण्णहु पंचयण्णु किं वज्जइ
 अण्णे धरणिधेणु किह वज्जइ

धीरहु वसुसंखावलएवहु ।
 भीमगयाहलमुसलसणाहहु ।
 दिज्जउं घेरिणि देव काकुत्थहु । 5
 लक्खणु वासुएउ महं भावइ ।
 अण्णहु किं रणि वालि समप्पइ ।
 किं पणत्तिविज्ज परिधावइ ।
 अण्णु एव किं लच्छिइ छज्जइ ।
 मारुडविज्ज ण अण्णहु सिज्जइ । 10

२ A रमणीयरमाहरु. ३ AP विणमिवसुंधर. ४ A भवणभाविणिम्मल°; P भुवणभाइ णिम्मल.
 ५ A वर किंकर. ६ A यंतु. ७ AP णवर दोसु.

3 १ A णरइरंधे. २ A °विज्जाहर°. ३ A दिज्जइ. ४ AP देव घेरिणि. ५ A अण्णु वि.
 ६ A परिहावइ.

3 b चारए हिं दूतैः. 5 a रामरमणीउ स्त्रीणां मनोहरः; रमाहरु लक्ष्मणः. 8 b भुवणभाय° भुवन-
 भागेषु. 9 b पायडणर सामान्यनराः. 10 b° झडप्पिय प्रहताः. 12 b वाहिय क्षिता अपहृता इत्यर्थः.

3 1 °वणिय° व्रणितम्; साणुअंधो सातुबन्धः पुत्रकलत्रादिसहितः. 3 b वसुसंखावलएवहु
 अष्टमबलभद्रस्य. 5 b काकुत्थहु रामस्य. 6 a चक्कपसूइ द्वितीयचक्रप्रसूतिः. 7 a रप्पइ रागं करोति.
 9 a पंचयण्णु पाञ्चजन्यः.

परवहु इह पर परिहवगारी   अण्णु वि जाणइ धूयँ तुहारी ।
 केवलिभासिउ देव ण चुकइ   देहि बलहु जा णियइ ण दुकइ ।
 घत्ता—जंपइ दहवयणु भो जाहि जाहि जइ भीयउ ॥
 पूरइ आहयणि भहु कुंभयणु महु बीयउ ॥ ३ ॥

4

मलयमंजरी—रे विहीसणुत्तं किं तए अजुत्तं मुयसु मंहिणिवासं ॥
 हीणदीणवेसो चरणघुलियकेसो जाहि रामपासं ॥ छ ॥
 हउं किं पुणु परिवाडि ण जाणमि   जौं ण समिच्छइ सा णउ माणमि ।
 एण मिसेण दंतपहविमलइं   खुडमि रामलक्खणसिरकमलइं ।
 तणुंसीयइ दंतहं मलु फिट्ठइ   विणु सीयइ महु किं ण पयँट्ठइ । 5
 ता पणवंतु थंतु हेट्ठामुहु   कसणाणणु णं गम्भिणिउररुहु ।
 छेउ णिहालिउ वंधुसणेहहु   णिग्गउ वंधवु गउ णियगेहहु ।
 मंतिमईहिं मंतु अवलोइउ   भायरेण मणु णिच्छइ ढोइउ ।
 एउं रहंगु खगिंदणिसुंभउं   जायउं णाइ कुलीरहु डिंभउं ।
 हा रावणु जियंतु णउ पेक्खमि   परहु जंति णियकुलसिरि रक्खमि । 10
 बलवंतइ विवक्खि असहायहं   तंप्पएसु भल्लारउ रायहं ।
 इय चिंतंतु णिसिहि णीसरियउ   दिट्ठु समुदु तेण जलभरियउ ।

घत्ता—झिजइ चंदु जइ तो सायँरजल ओहट्ठइ ॥
 पडिवणुणं गुरुहुं आवइकालि ण फिट्ठइ ॥ ४ ॥

5

मलयमंजरी—जइ वि णिच्चवंको देहए ससंको तो वि एस चंदो ॥
 सायरस्स इट्ठो माणसे पइट्ठो कंतियाइ रंदो ॥ छ ॥
 हउं पुणु खलु चुकउ मज्जायहि   वंधुवइरि किं जायउ मायहि ।
 इय जूरंतु जाम णहि वच्चइ   ता रामहु विसारि संसुच्चइ ।

७ P धीय. ८ A हो जाहि.

4 १ A मह णिवासं. २ AP पुणु किं. ३ A पडिवाडि. ४ A जो. ५ A तणे सीयए.
 ६ AP दसणहं. ७ A पइट्ठइ. ८ A वंधसणेहहु. ९ A एहु. १० A जोयउ. ११ P तप्पवेसु.
 १२ A सायर जल. १३ P adds वि after कालि.

11 a पर परभवे. 12 b बलहु रामस्य. 14 आहयणि संग्रामे.

4 1 म हि णि वा स भूयासम्. 3 a परिवाडि अनुक्रमम्. 5 a तणु सीयइ वृणसीतया (?)
 11 b तप्पएसु तस्मिन् विपक्षे प्रवेशः.

5 1 देहए शरीरे; ससंको शशः अङ्गरूपेण. 4 b विसारि दूतः

देव विहीसणु दंसणु मग्गइ	तुह चरणारविंदु ओलग्गइ ।	5
पेक्खु पेक्खु णहि आयउ वइइ	जिह पडिवण्णु णेहु णोहइइ ।	
तिह हरि ^१ करि तुहुं वेण्णि वि पत्थिय	तेण दसासवित्ति अवहत्थिय ।	
ता रामें सुग्गीवहु पेसणु	दिण्णउं आणहु तुरिउ विहीसणु ।	
गय ते तंहि सो वि सुपरिक्खिउ	णिह णिब्भिच्चु भिच्चु ओलक्खिउ ।	
आणेप्पिणु दाविउ हेलधारिहि	पणविउ दाणविंदकुलवइरिहि ।	10
तें संमाणिउ रावणभायरु	किउ संभासणु सहारिउ सायरु ।	

घत्ता—चित्तु चित्ति मिलिउं जग्गि परु वि बंधु हियगारउ ॥
बंधु जि परु हवइ जो णिच्चु जि वड्डियवइरउ ॥ ५ ॥

6

मलयमंजरी—पुरिससोक्खगाही अहियदेहवाही तिव्वदुक्खवल्लि ॥	
कुणइ कैह वि आयं सुण्णरणजायं ओसहं सुहेल्लि ॥ छ ॥	
रावणरज्जदाणु वित्थिण्णउं	रामें तांसु तिवायइ दिण्णउं ।
गय कइवय वासर तंहि जइयहुं	हणुएं वुत्तु हलाउहु तइयहुं ।
दे आँएसु देव णउ थक्कमि	एवहिं लंकहि संमुहु दुक्कमि ।
भीमैं वाणररूवें वड्डमि	डहमि घरइं भड्डंभणु कड्डमि ।
भंजमि वणइं लव्वलिलदलंबइं	फलणवियंगइं पल्लवतंबइं ।
ता दसरहसुएण परवलहर	अरिकरिदंतंघट्टदीहरकर ।
कामरूवधर णावइ सुखर	तासु सहाय दिण्ण विज्जाहर ।
वाणरविज्जइ वाणर होइवि	सयल वि गय लंकाउरि जोइवि ।
गयणविलग्गदेह गिरिपहरण	वुक्करंत वग्गिय मग्गियरण ।
पुंछवल्लयवल्लयतरुवरसिल	चरणचारचालियधरणीयल ।
छिब्बरणास दीहदंताणण	पिंगलणयण छोहभीसावण ।
धाइय पत्त दसासहु पट्टणु	मारुइणा जोइउ गंदणवणु ।

घत्ता—हरिकररुहवणिउं आलग्गसुरहिणवचंदणु ॥ 15
वणु महु आवडइ णं लच्छिहि केरउं जोव्वणु ॥ ६ ॥

5 १ AP करि हरि. २ AP तंहि जि सो.

6 १ A देववाही. २ A दुक्खभल्ली; P दुक्खवेल्लि. ३ AP कहिं वि. ४ A सुहेल्ली.
५ AP तासु वि वायइ. ६ P देहाएसु. ७ P भड्डंभणु. ८ A विल्लदलंबइं; P लवलिलदलंबइं.
९ P करिकंत°. १० AP छिब्बर°.

7 a हरि हे विण्णो.

6 1 °सोक्खगाही सुखोद्दालकः; अ हि य° न हितः. 2 सुहेल्लि सुखम्. 3 b तिवायइ त्रिवारवचनेन. 6 b भड्डंभणु कड्डमि सुभटसंग्राममुत्पादयामि. 13 a छिब्बरणास पृथुनासिकाः;
b °छो ह° क्रोधः. 15 हरिकर रुहवणिउं विण्णुनखरणिउम्. 16 आवडइ भासते.

मलयमंजरी—रूढवालकंदं देवदारुमंदं सुरकिरणवारं ॥

दिण्णकुसुमवासं दिव्वमिडुणवासं जणियमयणसारं ॥ छ ॥

इंदसरासणेण घणउलमिव णीलतमालणिद्धयं ।

वणमंजणसुएण लंगूलं चउहिं वि दिसहिं रुद्धयं ॥ १ ॥

सुरकरिसौंडंभुयदंडवलेण चलेण पेल्लियं ।

5

मोडियमहिरुहोहसंघट्टणचुयचंदणरसोल्लियं ॥ २ ॥

करंमरकडहकुडयकडयंडरवउड्डावियविहंगयं ।

भग्गणवल्लुफुल्लपल्लवदलगयगुमुगुमियभिगयं ॥ ३ ॥

णिविडंवडालिवंदणुम्मूलणविहडावियरसौयलं ।

णिग्गयसविसफरुसफुक्कारभयंकरसमणिफणिउलं ॥ ४ ॥

10

चूरियचारचूयचैवचिचिणिसमिलवलीलवंगयं ।

पायाहयपलोड्डचंपयचैयदलवट्ठियंकुरंगयं ॥ ५ ॥

दलियलयाणिवासणिण्णासियसुरवरखयररइसुहं ।

सुकटिणकरंतलप्पमुसुमूरियकीलागिरिगुहामुहं ॥ ६ ॥

15

पविमलमणिसिलायलुत्थल्लणदिग्गयजक्खकंतयं ।

सरवावीणिबद्धविद्धंसियकीलासलिलजंतयं ॥ ७ ॥

हयवित्थिण्णसाहिसाहाचुंयवहुमहुविंदुतंवयं ।

पडियकवित्थभग्गकिणरकरवीणालगगतुंवयं ॥ ८ ॥

दूरुद्धरियविडविमूलुज्झियविवरणिलीणसावयं ।

पडिरवतसियैरसियविवियाणणवाणरविरइयावयं ॥ ९ ॥

20

खंडियतुंगमडुसिहंरुड्डियहंसविमुक्कसदयं ।

णिवडियणालिएरसालामलफलमालाविमहयं ॥ १० ॥

घल्लियसुक्करुक्खसंघट्टसमुग्गयजलणजालयं ।

दड्डपियंगुपिंगउच्छलियफुल्लिगपलित्ततमौलतालयं ॥ ११ ॥

मुक्कतिसुलसेल्लसरधोरणिसव्वलभिडिमौलयं ।

25

धाइयभिउडिभंगभीसावणभिडिउज्जाणवालयं ॥ १२ ॥

7 १ AP °चंडसुंडभुय°. २ A करमरकुडयकडय; P करमरकुहडकुडयकडय°. ३ AP °कडय-
डसरउड्डा°. ४ A णिवडियडालि°; P णिवडवडालि°. ५ AP °रसालयं. ६ AP °चविचिचिणि°. ७ AP °चंपयरयदल°. ८ P वट्ठिय°. ९ A °खरतलप्प°. १० P omits बहु. ११ AP रसियतसिय°. १२ A °सिहरुड्डिय°. १३ AP omit तमाल. १४ A °भिडिमालयं.

7 1 °मंदं प्रचुरम्. ३ घणउलमिव मेघपटलवत्; णिद्धयं स्निग्धकान्तिमत्. 7 °कडयडरव°
कटकटाशब्दः. 9 °वडालि° वटवृक्षश्रेणिः; °वंदण° रक्तचन्दनः. १२ °चंपयचय° चम्पकवृक्षसमूहः.
14 °करतलप्प° करप्रहारः. 20 °विवियाणण° विकसितमुखाः. 25 °भिडिमालयं गोफणी.

वत्ता—विजाणिम्मियहिं अइभीमहिं मायारक्खहिं ॥
पावणि वेदियउ रावणणंदणवणरक्खहिं ॥ ७ ॥

8

मलयमंजरी—संगरम्मि कुद्धा पमयएहिं रुद्धा वूढवीरमाणा ॥
मारिया अणेया जित्तहरिणवेया रक्खसा पलाणा ॥ छ ॥

अवर वि आया मायाणिसियर	लउडिमुसुंडिकुंतकंपणकर ।	
कुडिल वद्धमच्छर इच्छियकलि	जलियजलणजालाकेसावलि ।	
गुंजापुंजरत्तेणुत्तुम्भड	दाढाचंडतुंड पललंपड ।	5
दीहदीहजीहादललालिर	परवलघोलिर हूलिर सूलिर ।	
ताहं रणंगणि दावियरुंडहिं	लग्गा वलिमुह गिरिसिलखंडहिं ।	
सरपुंखहिं भमरेहिं व मंडिय	जिह वणि तरु तिह ते रणि खंडिय ।	
जिह वेल्लिउ तिह अंतइं छिण्णइं	जिह पत्तइं तिह पत्तइं भिण्णइं ।	
जिह ताडहलइं तिह रिउसीसइं	पाडियाइं धरणीयलि भीसइं ।	10
जिह उज्जाणहु णट्टइं चक्कइं	तिह रिउरहवोरि भग्गइं चक्कइं ।	
जिह सर तिह विद्धंसिय रिउसर	लंकाणयरि पइट्टा वाणर ।	
घरि घरि चडिय जलंतहिं पुंछहिं	णीसारियउ जलणु पिंगच्छहिं ।	
दड्डइं णायरभवणसहासइं	जालाहार वू धाहामीसइं ।	

वत्ता—लग्गउ वइरिपुरि हुयवहु हणुवंतं धित्तउ ॥ 15
राहवकोवसिहिं णं दुण्णयतणेण पलित्तउ ॥ ८ ॥

9

मलयमंजरी—छइयकेउसोहो णयणचौरुहो जणियलोयवसणो ॥
चडइ गयणि धूमो रावणस्स भीमो दुज्जसो व्व कसणो ॥ छ ॥
धूमंतरि जालोलिउ जलियउ णं णवमेहमज्झि विज्जुलियउ ।

१५ AP अइभीयहिं.

8 १ A एम एहि रुद्धा. २ AP ०णत्तरत्तुम्भड. ३ AP जीहदीह°. ४ A भमरिहिं णं;
P भमरहिं णं. ५ AP पव्वइं; K पत्तइं and gloss वाहनानि. ६ A रिउ रहे रहे; P रिउं रहवरे.

9 १ P चारुणेहो.

8 1 पमयए हिं वानरैः; वूढवीरमाणा धृतवीराहंकाराः. 2 जित्तहरिणवेया जित्तहरिण-
वेगाः, मृगवन्नष्टा इत्यर्थः. 6 a दीहदीह° अतिदीर्घा. 7 b वलिमुह वानराः. 9 b पत्तइं वाहनानि.
16 दुण्णयतणेण सीतापहरणरूपान्यायवृत्तेन; पलित्तउ प्रदीप्तः.

9 1 छइयकेउसोहो आच्छादितध्वजशोभः, अन्यत्र, तिरस्कृतकेतुर्ग्रहविशेषः.

पुणु वि ताउ सोहंति पईहउ
संदाणियसीमंतिणिदेहउ
घरसिरकलसु वलंतें छित्तउ
सहयरु छंदगामि णउ मुणियउ
उग्गु ण सज्जनपक्खु विहावइ
गमणें जासु होइ काली गइ
वरमंदिरजडियइं माणिक्कइं
तेयवंतु परतेउ ण इच्छइ
उज्जंतहि चंदणकप्पूरहिं
रयभमरइं उक्कोइयमयणइं
जिणवरवेसणिसेहकयत्थइं

णं चामीयरतरुवरसाहउ ।
सिहिणा पसरियाउ णं वाहउ । 5
सरिउणिवासु व पउलिवि धित्तउ ।
धउ परिघोलमाणु किं हुणियउ ।
उहुगामि किहं परु संतावइ ।
तहुकिर किं लभइ सुद्धी मइ ।
उहंइ अछेयपहापइरिकइं । 10
सइं जि पहुत्तणु विहवहु वल्लइ ।
पउरसुरहिपरिमलवित्थारहिं ।
वासियाइं सयलइं दिसवयणइं ।
दहइं मउदेवंगइं वत्थइं ।

घत्ता—घरदुवारु जलइ वरपोमरायविप्फुरियउं ॥

15

जालापल्लवेहिं णं दीसइ तोरणु भरियउं ॥ ९ ॥

10

मलयमंजरी—दहमुहस्स कम्मं मुक्कणायधम्मं जाणिउं व कुद्धो ॥

उक्कवाणजालं मुयइ णं विसालं सिहि सिहासमिद्धो ॥ छ ॥

होमदव्वरासिउ संपत्तउ
दुरुदुरंतु णं संति पघोसइ
होउ संधि जीवउ महिमाणु
एत्तहि अग्गिजाल पवियंभइ
माय ण पुत्तहंडु संमंगइ
भवणारोहणु करिवि अभग्गउ

तिलजवधयकप्पासहिं तित्तउ ।
दिज्जउ रामहु सीय महासइ ।
भुंजउ लच्छि अविग्घं दसाणणु । 5
एत्तहि वाणरविंदु णिसुंभइ ।
जणु हल्लोहलिहुउ कहिं णिग्गइ ।
णं वइसाणरु जोयहुं लग्गउ ।

२ A चंडंतें; P बलवतें, but K वलंतें ज्वलता. ३ A किं परु. ४ AP कहिं. ५ A परवल्ल पेक्खिवि
णावइ थक्कइं. ६ P परिथक्कइं. ७ P तेयमंतु. ८ A रइभवणइं. ९ A जिणवरभवणणिसेह^०; P जिणवर-
वेसणिवेस^०. १० P सरियइं.

10 १ A सित्तउ. २ A दिज्जहो. ३ A होइ. ४ A अविग्घु. ५ AP सामग्गइ.

4 a पईहउ प्रदीर्घाः. 5 a संदाणिय^० अग्निना वद्धः. 6 a वलंतें ज्वलता; b सरिउणिवासु स्वस्य
अग्नेः रिपुः शत्रुर्जलं तस्य स्थानं कलशो घटः तेन प्रज्वाल्य क्षितः. 7 a सहयरु अग्नेर्मित्रं वायुः. 9 a
काली कृष्णा. 10 b अछेयपहापइरिकइं अच्छेयप्रभाप्रचुराणि. 13 a रयभमरइं रता भ्रमरा येपुः;
उक्कोइयमयणइं उत्पादितकामानि. 14 a जिणवरवेसणिसेहकयत्थइं नमत्वनिषेधकानि वस्त्राणि.
16 भरियउं बद्धम्.

10 3 b तित्तउ तृप्तः. 6 a पवियंभइ प्रविजृग्भते. 7 a पुत्तहंडु पुत्र एव भाण्डम्;
संमग्गइ संवृणोति.

केत्तिय लंकाउरि मइं दह्दी
बाहिरपुरवरु एम डहेप्पिणु
चल्लिउ पडीवउ पावणि तेत्तहि

णं विडेण कामिणि दुवियह्दी ।
कित्तिमणिसियरणियरु वहेप्पिणु ॥१०
णिवसइ सँसिविरु राहउ जेत्तहि ।

घत्ता—भरहें लक्खणेण सहुं सीरपाणि अँवेलोइउ ॥
तेणंजणहि सुउ सियपुष्कयंतु पोमाइउ ॥ १० ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहानुमणिणए
महाकइपुष्कयंतविरइए महाकव्वे णंदणवणमोडणं लंकाडाहं
णाम छहत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७६ ॥

६ A वल्लिउ. ७ A ससिवस; P ससिवह. ८ P omits लंकाडाहं.

9 b कामिणिदुवियह्दी अचतुरा वेश्या. 11 a पडीवउ प्रतीपं पश्चात्. 13 पोमाइउ प्रशंसितः
श्लाघितः.

LXXVII

वणु भंजिवि पुरवरु णिडुहिवि हणुंइ णियत्तइ जयसिरिकामें ॥
अज्ज वि किं णावइ खयरवइ पुच्छिउ एम विहीसणु रामें ॥ ध्रुवकं ॥

1

हेला—सो तेलोक्कंठओ सहइ किं पराणं ॥

धणुगुणरववियंभियं विलसियं सराणं ॥ छ ॥

ता भणइ विहीसणु भयणिरीहु	जइ गिरिवरकंदरि वसइ सीहु । 5
तो करि कुरंग किं तँहिं चरंति	कायर तहु गंधेण जि मरंति ।
महिंवइ लंकहि जइ होंतु देव	जीवंत एंति तो भिच्च केंव ।
तें जाणिउं तुहुं वालिहि कयंतु	रइवइसुग्गीवसहायवंतु ।
जसु भाइ अणंतु अणंतधामु	सो विज्जइ विणु कहिं जिणमि रामु ।
इय चित्तिवि होइवि सुइसरीरु	इंदइ णियरंक्ख करेवि धीरु । 10
आइच्चपायमहिहरि दसासु	थिरु विरणपिणु अट्टोववासु ।
अच्छइ विज्जासंहणपयत्तु	णेरंतरु ज्ञाणारूढचित्तु ।
तं णिसुणिवि आढत्ताहवेण	विज्जाहर पेसिय राहवेण ।
धाइय ते दुद्धर विग्घकारि	हलमुसलसंवालिस्सूलधारि ।

घत्ता—णहि जाइवि दिणयरचरणगिरि मायावाणरेहिं कयरावहिं ॥ 15

वेढिउ विंझु व जलहरहिं गज्जणसीलहिं दरिसियचावहिं ॥ १ ॥

2

हेला—घोरणीलवण्णया छण्णगयणभाया ॥

आहूया घणाघणा मुक्कधीरेणाया ॥ छ ॥

वाँओलिधूलिवहलंधयारु

गंडगडिय पडिय पाहाणफारु ।

1 १ P भुंजिवि. २ A हणुवणियत्तइ. ३ A तिल्लोक्कं; P तइल्लोक्कं. ४ A तहि किम चरंति.
५ AP जइ महिवइ लंकहि होंतु. ६ P तो जाणिउं. ७ AP णियरंक्खणु करिवि. ८ P साहणि.
९ A सवाणतिसूलं.

2 १ AP °वीर°. २ P वाउधूलियवहलं°. ३ P गयघडिय°.

1 1 हणुइ हनूमति; णियत्तइ निवृत्ते सति. 5 a °णिरीहु निःस्पृहः निर्भयः. 8 a तेंरावणेन;
b रइवइ° हनूमान्. 9 a अणंतु लक्ष्मणः; अणंतधामु प्रचुरतेजाः. 10 सुइसरीरु पवित्रशरीरः;
b इंदइ इन्दजित्. 11 a आइच्चपायमहिहरि आदित्यपादगिरौ. 13 a आढत्ताहवेण प्रारब्ध-
संग्रामेण. 14 b b °सवालं करवालेन खड्गेन सह. 15 दिणयरचरणगिरि आदित्यपादनामा पर्वतः.

2 2 आहूया संजाताः; घणाघणा शब्दैर्निरन्तरा मेघाः. 3 a वा ओ लि° चक्रवातो वात्या.

णिवडिय तडि फोडिय गिरिखयालु
जलुं थलु महियलु जलभरिउ सयलु
दरिसिउ मंदोयरिकेसगाहु
बंधवसिरकमलइं तोडियाइं
कुद्धउ दसासु झाणाउ ढल्लिउ
इंदइणा कहिउं खण्णेसरासु
णीसेसु वियंभिउ एहु ताव
ता रापं विज्जादेवयाउ
आयाउ ताउ पंजलियराउ

वरिसाविउ तक्खणि मेहँजालु ।
पइ ढोइउ आयसवल्लयणियलु । 5
भइ कुंभयण्णु फणिवद्धवाहु ।
वच्छयलइं विउलइं फाडियाइं ।
कहिं चंदहासु पभणंतु चलिउ ।
परमेसर खगमायाविलासु ।
तुहुं गिययणियमपम्भडु जाव । 10
णिज्झाइयाउ णिहिर्यावयाउ ।
पेसणु महंति पणमियसिराउ ।

घत्ता—भणु दसकंधर धरणिधर हरहुं जीउ अखिरहु सणामहुं ॥
अम्हहं बलवंतहं हरिवलहं तसहुं णवर रणि लक्खणरामहुं ॥ २ ॥

3

हेला—ता भणियं महेसिणा जाह जाह तुम्हे ॥

णियभुयजुयसहायया संगरम्मि अम्हे ॥ छ ॥

सक्कहुं सीरिहि लच्छीहरासु
एत्तहि इंदइ अब्भिडिउ ताहं
आवट्टइ लोट्टइ जायमण्णु
दरमलइ थोदुदुग्घोदुदु
पैरिखलइ वलइ हणु भणइ हणइ
रुंभइ थंभइ तरवारिधार
सीसक्कइ फोडइ तडयडत्ति
असिवरइं खलंतइं खण्णखणंति
पइसरइ तरइ कीलालवारि
इंदइ गिरत्थ कयवूढगव्व

किं वसणि दीणु भण्णइ परासु ।
मायावियाहं साहामयाहं ।
संघट्टइ फुट्टइ वइरिसेण्णु । 5
सुँडइ विसट्ट पडिभडमरट्ट ।
उल्ललिवि मिलइ रिउसिरइं लुणइ ।
णिहँणइ विहुणइ पवरासवार ।
मुसुमूरइ छत्तइं कसमसंति ।
कडियलकिंकिणिउं झुणुझुणंति । 10
पडिवक्खहु पाडइ पल्लयमारि ।
आयासयलि गय पर्मय सव्व ।

४ P मोहजालु. ५ A जलथलणहयल जलभरिय. ६ A वणदेवयाउ. ७ P आइयउ. ८ P तसहुं धरणे सहुं लक्खणं.

3 १ A °दुग्घट्ट°. २ AP साडइ. ३ AP पडिखलइ. ४ P णिहुणइ. ५ AP खलखलंति. ६ AP किंकिणियउ रुण्णुणंति. ७ A पडयमारि. ८ A पवय.

4 a गिरिखयालु पर्वतानां क्षयकालो मेघः. 5 b पइ पादे मन्दोदर्याः. 8 a ढलिउ च्युतः. 10 गिययणियमपम्भडु निजकनियमात्प्रभ्रष्टः. 12 b महंति श्लाघयन्ति. 13 सणामहुं प्रख्यातानाम्. 14 तसहुं भयं कुर्मः.

3 3 a सक्कहुं शक्नुमः. 4 b साहामयाहं वानराणाम्. 5 a जायमण्णु जातक्रोधः. 6 a थोदु° समर्थाः; °दुग्घोदु° दुर्धराः; b °मरट्ट गर्वः. 12 b पमय वानराः.

घत्ता—विहुरि वि धीरु अविसेणमणु ण चलइ किं पि सुहडहंकारहु ॥
लंकेसर लंकहि गंपि थिउ रंथु सँमोडिवि गुरुरणभारहु ॥ ३ ॥

4

हेला—कयरिउविग्घविब्भमा कमियगर्गणभाया ॥

आया राममंदिरं विविहखयरराया ॥ छ ॥

ता इच्छियणियणाहसिवेणं	हणुमंतं सुग्गीवणिवेणं ।	
गिरिसंमेयसिहँरसिद्धाओ	अणिमाइहिं रिद्धिहिं रिद्धाओ ।	
विज्जाओ परसाहणियाओ	केसरिखगवइवाहिणियाओ ।	5
दिण्णाओ दुल्लंघवलाणं	वीराणं गोविंदवलाणं ।	
पण्णत्तीए रइयं जाणं	रयणमयं मणहारि विमाणं ।	
कूडकोडिसंग्रहियचंदं	दिव्वं कइवयजोयणरुंदं ।	
भित्तिणिरुवियचित्तिं सुरूवं	वद्धसिणिद्धचिंधचंदोवं ।	
रणंझणंतमणिंकिंकिणिजालं	हेममयं तोरणसोहालं ।	10
णाणाविहदुवाररमणीयं	पारंभियसुरसुंदरिगीयं ।	
आयणियणरखयरासीसो	अक्खयदहिदोवंचियसीसो ।	
तत्थारूढो देवो रामो	हरि हरिसिद्धो अंजणसामो ।	
दरिसियहयमुसलंकुसपासं	भूगोयरसेणं णीसेसं ।	
चलियं गगणे खयराणीयं	सामिकज्जि परिछेइयजीयं ।	15
णाणाहरणविहसियदेहं	गयवरदंतवियारियमेहं ।	

घत्ता—संदाणिय णंहि ससिदिवसयर पेलापेल्लि जाय खगरायहं ॥

धयञ्जत्तचलंतहं चामरहं हरिकरिरहवरभडसंघायहं ॥ ४ ॥

१ AP ण विसणमणु. १० AP समोडिवि.

4 १ AP गयण°. २ AP °सिहरि सिद्धाओ. ३ AP धीराणं. ४ A दिव्वा कइ°. ५ A भित्तिणिरुविय°. ६ AP चित्तसरूवं. ७ AP रुणरुणंत°. ८ P omits हरि. ९ A °णहससि°. १० AP पेलावेल्लि. ११ P जाइ.

4 5 a परसाहणियाओ शत्रुसाधनीयाः; b केसरिखगवइवाहिणियाओ सिंहगरुडवाहिन्यः. 7 a रइयं जाणं रचितं विमानम्. 8 a कूड° शिखराणि. 9 a भित्तिणिरुवियचित्ति भित्तिलिखितचित्रेण; b °चिंधचंदोवं ध्वजचन्द्रोपकम्. 12 b °दोवंचियसीसो दूर्वाञ्चित्तमस्तकः. 15 a खयराणीयं खगसैन्यम्; b परिछेइय° संकल्पितम्. 17 संदाणिय वद्धाः; पेलापेल्लि संघट्टः.

हेला—णवणित्तिससंणिहे णहयले चलंतं ॥

मयगलमयजले वलं दीसए वहंतं ॥ छ ॥

करिछाहिहिं जलकरिवर विलग्ग
धावंति मयर पलगिलेणकाम
सीमंतिणिपडिरूवइं णियंति
उज्जलमोत्तियभायणधरेहिं
गज्जइ समुदु वाहरइ णाइ
सायरु लंघिवि परिहरिवि संक
किउ कलयलु रैणपडहइं हयाइं
सत्त वि पायालइं थरहरंति
विसहर भयरसवस विसु मुयंति
दित्तइं णक्खत्तइं ढलढलंति

जलणर णरवरपडिविवभग्ग ।

इस सुंसुमार गंभीरथाम ।

जलदेवयाउ सीसइं धुणंति ।

पवणुद्दुयचलवीईकरेहिं ।

मरुकंपियंगु भयवसु व थाइ ।

वेढिय विज्जाहरणिवहिं लंक ।

भीरुहुं चित्तइं विहडिवि गयाइं ।

उम्मगलग्ग सायर तरंति ।

कुंचियकर दिसकरि कुक्कंरंति ।

झुलंतइं णहि एकहिं मिलंति ।

घत्ता—वाइत्तयसदसमुच्छलेण संखोहणु जायउ तेल्लोकहु ॥

किं जाणहुं णहि तडि तडयडिय पडिउ विवु समियंकहु अक्कहु ॥५॥

हेला—ता भुवणुत्तुरडिणिवडणे किं हुओ णिघोसो ॥

आहासइ दसाणणो गाढजायरोसो ॥ छ ॥

भायर किं सुम्मइ घोरु णाउ
दीसइं महिमंडलु महिहरेहिं
ता विहसिवि पभणइ कुंभयण्णु
हा हरि आढत्तउ जंबुएहिं
सेरिहु मयमैत्ततुरंगमेहिं

किं उडुइ धूलीरयणिहाउ ।

णहयलु सच्छणुणं णहयरेहिं ।

अवयरिउं देव पडिवक्खसेण्णु ।

वइवसु जीवहिं जीवियच्चुएहिं ।

पक्खिवइ खलियउ उरजंगमेहिं ।

5 १ मयरायले जले; P मयरायलजले. २ A °गलिण°. ३ AP रणतूरइं. ४ P भीरहुं.
५ A बुक्कंरंति; P कुक्कंरंति.

6 १ A °त्तकडिणिवडणे; P °त्तुरडिणिवडणे. २ A महियलेहिं; P महियरेहिं. ३ A मयमत्तु.

5 1 ण व णि त्तिस सं णि हे नवीनखड्डसदृशकान्तिमति गगने. 3 a करि छा हि हि गजप्रतिविम्बैः समुद्रजले गगने दृश्यमानैः. 4 a पल गिलण काम मांसगिलने कामो वाञ्छा येषाम्. 7 a वाहरइ व्याहरति आमन्त्रयतीत्यर्थः. 8 a संक भयम्. 10 b उम्मगलग्ग उन्मार्गलगाः; तरंति वहन्ति. 12 b झुलंतइं दोलायमानानि. 14 समियंकहु मृगाङ्गसहितस्य चन्द्रसहितस्य.

6 1 °उत्तुरडि° उत्तरंडी इति भाषायाम्. 3 a भायर हे कुम्भकर्ण. 4 a महिहरेहिं भूगोचरैः. 6 a आढत्तउ वेष्टितः; जंबुएहिं शृगालैः. 7 a सेरिहु महिषः.

किं तुज्झु वि उप्परि पंतिं सत्तु
लइ दुक्कं दीसइ विहिविहाणु
तं णिसुणिवि भणिउं दसाणणेण
अरिहरिण मिलेप्पिणु किं करंति
धंव पावउ भुक्खिय पलयमारि

किं तुहं वि समिच्छहि परकलत्तु ।
भिहु एवहिं पीडिवि रणि किवानु ।
जीवंते मइ पंचाणणेण । 10
असिणहंरुडडप्पिय धुउ मरंति ।
पहणाविय लहुं संणाहभेरि ।

घत्ता—विरसंतं नरकरयलहयं तूरं नाइ कहंति दसासहु ॥
राहवहु सीय णउ दिण्ण पइं किं उक्कंठिउ वइवसवासहु ॥ ६ ॥

7

हेला—कंचणकवयसोहिओ णवतमालवण्णो ॥
संझारायराइओ णं घणो रवण्णो ॥ छ ॥

संणज्झमाणु रिउतासणेण
असिविज्जुइ विमलइ विप्फुरंतु
भहु को वि णिहालइ वाणपत्तु
भहु को वि पलोवइ तोणजुम्मु
भहु को वि मुयइ संणाहभारु
कासु वि पइसरइ ण पुलइयंगि
किं धणुणा कयवहुसंकएण
भहु को वि भणइ हउं कौतवाहु
मायंगकुंभु णिहिकुंभु जेव
भहु को वि भणइ मंहिधत्तियाइं
अवरु वि करिरयणहं देमि हत्थु

भहु सोहइ दिव्वसरासणेण ।
जीविययर जीवणु जणहु दिंतु ।
लइ एयहु एवहि रिउ जि पत्तु । 5
णं रणसिरिऊरुजुयलु रम्मु ।
किं कासु वि रुच्चइ लोहंसारु ।
सो फुट्टइ पिसुणु व सुयणसंगि ।
चरणेण वि आहववंकएण ।
कौतं वाहमि रिउरुहिरवाहु । 10
हउं फोडमि अज्जु गयाइ तेव ।
दक्खालमि थूलइं मोत्तियाइं ।
णियणिवरिणमेल्लावणसमत्थु ।

घत्ता—दहवयणहु णिच्च विरत्तियहि को वि भणइ हियवउं संतावमि ॥
अणरसियहि सीयहि तणिय तणु राहवरत्तकुसुंभइ रावमि ॥ ७ ॥ 15

४ हुंति. ५ A दूकइ. ६ AP °णहयर°. ७ A धुउ; P धउ; K धव and gloss वृत्तिम्.

7 १ P °उरुजुयरम्मु. २ AP लोहभारु. ३ A थाहमि. ४ A °थाहु. ५ A कुंमणिहि.
६ P महिधत्तियाइं.

9 a वि हि वि हा णु पूर्वाजितम्. 11 b असिण हर° खड्गनखाः; °झ ड प्पिय प्रहताः. 12 a धव वृत्तिम्.

7 2 °राइओ राजितः शोभितः. 4 b जीवणु ग्रासवृत्तिः जलं च. 5 a वाणपत्तु वाणपुंखम्.
6 a तोणजुम्मु तूणीरयुगलम्. 8 a पुलइयंगि पुलकितशरीरे गात्रत्राणं न प्रविशति. 9 a कयवहु-
संकएण स्वकार्यक्षमतया कृता वधूनां बहूनां च शङ्का येन. 10 कौतवाहु कुन्तधरः; b °वाहु प्रवाहः.
14 अणरसियहि अरसिकायाः अरक्तायाः; रावमि रञ्जयामि रक्तां करोमि.

हेला—आरूढा महासवारवाहिया तुरंगा ॥

कंचणसारिसज्जिया चोइया मयंगा ॥ छ ॥

पवणपहयँविलंविद्यधयवडं
 सयडचक्कचिक्करणपडिरवं
 विप्फुरंतकरवालधारयं
 पणवतुणैवझल्लरिमहासरं
 चलियधूलिमइलियदिसामुहं
 इंदचंदणाइंदतासणं
 णिग्गयं बलं बहलकलयलं
 दुमुदुमंतरणरहसमईलं
 खग्गघायविच्छिण्णसीसयं
 कौंतकोडिसंघट्टेपेल्लियं
 विचलियंतगुप्पंतचरणयं

विविहजाणजंपाणसंकडं ।
 वद्धरोसभडभिउडिभइरवं ।
 हणु भणंत दुक्कासवारयं ।
 चित्तछत्तछण्णंवरंतरं ।
 पलयकालकालग्गिसंणिहं ।
 णं कयंतरायस्स सौंसणं ।
 रहियणहयलं पिहियमहियलं ।
 जाययं च पडिसुहडगोदलं ।
 हुंकरंतभूमंगभीसैयं ।
 वणगलंतकीलालरेल्लियं ।
 हयगयासंणीदिण्णकरणयं ।

घत्ता—पणवियराहवरामणपयइं सीयाकारणि अमरिसपुण्णइं ॥

अब्भिट्ठइं गिरितरुवरकरइं मायावाणरणिसियरसेण्णइं ॥ ८ ॥ 15

हेला—झंसमुग्गरमुसंदिहिं णिहयणरवरंगं ॥

जायं दंडसंजुयं दूरमुक्कभंगं ॥ छ ॥

रहिएहिं रहिय तुरएहिं तुरय
 पायालहिं वरपायाल खलिय
 हरिखुरखणित्तखउं णं मरंतु

रणि रुद्ध एतं दुरएहिं दुरय ।
 कर्मसंचालेण धरित्ति दलिय ।
 उट्ठिउ धूलीरउ पय धरंतु ।

8 १ P °सारसज्जिया. २ AP °पहयपविलंविद्य°. ३ A पवणरुणय°. ४ AP° दणुइंदतासणं.
 ५ P गासणं. ६ A °मंदलं. ७ P भीमयं. ८ AP विवलियंत°. ९ P गयसिणी°.

9 १ A झसमुसलमुसंदिहिं णिहिय°. २ A रहएहिं. ३ AP यंत. ४ AP °संचारेण.
 ५ A णं खउ मरंतु.

8 2 °सारि° पर्याणम्. 6 a °तुणव° करटा वाद्यविशेषः. 9 b रहिय° छादितम्.
 12 a वण° व्रणः; °कीलाल° रुधिरम्. 13 a विचलियंत° व्रुटितम् अन्त्रम्; b हयेत्यादि अश्व-
 गजारोहकदत्तकरणकम्. 15 गिरितरुवरकरइं वानरकरे गिरयः राक्षसकरे वृक्षाः.

9 1 °मुसंदि दण्डविशेषः परिघायुधं च. 2 दंडसंजुयं बलयोर्युद्धम्. 3 a रहिएहिं रथिकैः;
 b एतं संमुखमागच्छन्तः; दुरएहिं गजैः. 4 a पायालहिं पदातिभिः. 5 a °खणित्तखउ खनित्रैः
 खनितः; b पय धरंतु मरणभयादिव पूर्वं पादे लग्नः.

आर्यासचडिउ णं पुहइप्राणु
 चवलेण सुद्धवंसहु कएण
 दीसइ पंडुरु कविलंगु केव
 खुप्पइ मयथिप्पिरि करिकवोलि
 महुयरु पडियक्खीहुयउ तासु
 जंपाणि गवक्खहिं पइसरंतु
 रउ भावइ मेहु णं वीउ जारु
 असिसलिलि णिलीणु णं पंकु होइ
 मउडगि पडंतु जि कुंडलासु
 मइलइ मंडलियहं उरपएसु
 संताविर तें पिहिउ भाणु ।
 णिवडंतु णिवारिउ णं धएण ।
 छत्तारविदि मयरंडु जेव ।
 भणु को णं विलग्गइ दाणसीलि ।
 किं पिच्छं केडइ चियदिसासु । 10
 परमणिथणत्थलि मंदं थंतु ।
 तें छाइउ दहमुहवहुवियारु ।
 चमराणिलेण उल्ललिवि जाइ ।
 धावइ मेहु व रविमंडलासु ।
 ढंकइ सियहारावलिविलासु । 15

यत्ता—रयमेलउ मइलिवि भुवणयलु कलिकालेण समानउ ॥

करिगिरिवणणिज्झरवियलियहि सोणियजलवाहिनियहि लीणउ ॥९॥

10

हेला—जा कोट्टं पलोट्टियं कवडवाणरेहिं ॥

ता रविकित्ति णिग्गओ संहं सकिंकरेहिं ॥ छु ॥

तओ तेण भूमीससेणाहिवेणं
 रहत्थेण सामत्थधत्थाहिणं
 विहिज्जंतकंधच्छिरं छिण्णमुंडं
 ललंतंतवेढंतथिप्पंतरत्तं
 भिडंतं पडंतं रुसारत्तणेत्तं
 पिसक्कासणुम्मुक्कजीयारवेणं ।
 तमोह व्व सारंगविंक्कएणं ।
 रसालुद्धमेरुंडखजंतंरुंडं । 5
 सदप्पं खुंरप्पोह्छिज्जंतछत्तं ।
 समुब्भूयपासेयधाराहि सित्तं ।

६ AP आयासि चडिउ. ७ AP पाणु. ८ A संताउ करंतु विणिहिउ भाणु; P संताव करंतं पिहिउ भाणु. ९ P पंडुर. १० P मा खुप्पइ. ११ P करिकणेलि. १२ A को वि ण लगाइ. १३ A मंडु. १४ A णउ भावइ. १५ P णं महु. १६ A दहमुहवहुवियारु. १७ AP णउ. १८ गिरिवरणिज्झरं.

10 १ AP सह. २ A धम्माहिणं. ३ A सारंगविंक्कएणं. ४ A रुण्णच्छिरं. ५ A तुंडं. ६ A खुरुप्पेहिं; P खुरुप्पोहं.

6 b संताविर तापकारी; तें रजसा. 7 b धएण ध्वजेन. 9 a मयथिप्पिरि मदक्षणेन; करि कवो लि गजकपोले. 10 b चियदिसासु व्याप्तदिग्वदनम्. 12 रउ रजः; b दहमुहवहुवियारु दशमुखवधू-विकारः. 14 b मेहु व रविमंडलासु सूर्यस्य छादनार्थं अभ्रपटलमिव धावति. 15 a उरपएसु हृदय-प्रदेशम्. 16 रयमेलउ रजःसमूहः. 17 करिगिरिवणणिज्झरवियलियहि गजा एव पर्वताः तेषां व्रणनिर्झरणविगलितायां नद्याम्.

10 1 कोट्टं दुर्गाः; पलोट्टियं पातितः. 2 रविकित्ति रावणस्य सेनापतिः. 3 b पिसक्का सणं धनुः. 4 a धत्था हि एणं ध्वस्तशत्रुणा; b सारंग विंक्कएणं चन्द्रेण. 5 a छिरं विभेद्यमानम्. 6 a थिप्पंतरत्तं क्षरदुधिरम्. 7 b पासेयं स्वेदविन्दवः.

गइंदुग्गदंतग्गभिज्जंतगत्तं   दिसासुं विसंतं वसातुप्पलित्तं ।
 गयाघट्टणुदुग्गिजालापलित्तं   थिरत्तेण साहारियासारमित्तं ।
 समप्पंतइच्छं सरुब्भिणवच्छं   महाघायमुच्छाविणिम्मीलियच्छं । 10
 विरुज्झंतजुज्झंतपाइक्कचंडं   सकोदंडकंडं कयं खंडखंडं ।
 वराहिंदमाणेहिं वाणेहिं रुद्धं   रणे रामएवस्स सेणं णिरुद्धं ।

घत्ता—तहु परवलु किमिणुं व ओसरिउं मगणवंदु घुलंतउ पेक्खइ ॥
 आवरणु करइ तणु संवरइ णवउ कलत्तु व अप्पउं रक्खइ ॥ १० ॥

11

हेला—ता विज्जाहराहिवो पउरकोवपुणो ॥

संणद्धो महाभडो अवि य कुंभयणो ॥ छ ॥

पहु कुंभु णिकुंभु अमेयसत्ति   इंदइ इंदाउहु इंदकित्ति ।
 इंदीवरलोयणु इंदवम्मु   इयदेहु सूरु दुम्मुहु अगम्मु ।
 महवंतु महामहु बुहमुहक्खु   वलकेउ महावलु धूमचक्खु । 5
 खरदूसणु मउ हत्थप्पहत्थु   संणज्झइ भडयणु रणसमत्थु ।
 असिधेणु व केण वि दढ्ढणिवद्ध   परसासाहारहु किर पर्यद्ध ।
 रणदिक्खहिं थाइवि दिट्ठिरम्मु   केण वि धरियउ गुणवंतु धम्मु ।
 संधइ समानसरकोडि केव   परलोउ महइ वायरणु जेव ।
 केण वि चित्तिवि णियन्नवहु कुसलु   रिउकणकंडणु कट्ठियउं मुसलु । 10
 केण वि असिवाणिइ णयण दिट्ठु   मीणा इव वेणिण रमति इट्ठु ।
 केण वि दरिसाविउ अद्धयंदु   थिउ धरिवि णाइं णहंभायछंदु ।

७ AP घट्टणुत्थग्गिं. ८ A धराहिंदमाणेहिं. ९ A विरुद्ध. १० AP किविणु.

11 १ A पवरं. २ P इंदवम्मु. ३ P अमम्मु. ४ P महवंतु. ५ A दढ्ढणिवद्ध. ६ AP पइद्ध. ७ AP णिवहु. ८ AP णहभाइ चंदु; K णहभायचंदु but gloss सादृश्यं; T णहभायछंदु नभोभागसादृश्यं.

9 b साहारियासारमित्तं माभीषिताधीरितसारमित्त्रम्. 10 a समप्पंतइच्छं संग्रामपूर्णेच्छम्. 12 a वराहिंदमाणेहिं सर्पप्रमाणैः दीर्घैः वाणैः. 13 किमिणु कृपणम्.

11 1 पउरं प्रचुरः. 3 b इंदाउहु इन्द्रायुधनामा. 4 b इयदेहु इतदेहनामा. 5 a बुह-सुहक्खु बुधसुखाख्यः. 6 b मउ मयः. 7 b परसासाहारहु परधान्याहारे, परश्रासाहारे च; पयद्ध प्रयुक्ताः. 8 b गुणवंतु धम्मु धर्मो धनुश्च. 9 a समानसरकोडि समानाः सजातीयाः सप्रमाणाश्च स्वरावाणाश्च; b परलोउ सुभटपक्षे परलोपः, व्याकरणपक्षे समानः सर्वणं दीर्घो भवति परश्च लोपः. 11 a असिवाणिइ खड्गपानीये. 12 णहभायछंदु नभोभागसादृश्यम्; नभोभागो हि अर्धचन्द्रं खण्डचन्द्रं धरति सुभटः पुनरर्धचन्द्रं वाणविशेषमिति.

संगामखेत्तकरणुज्जमेण   केण वि हलु गंहिउ सविक्रमेण ।
 केण वि गंहियउ फणिपासु सारु   सोहइ णं संगेरिसिरिहि द्वारु ।
 घत्ता—मायंगतुरंगविमाणधयरहवरवाहणदूसंचारें ॥   15
 संणद्ध कुद्ध जयलुद्ध भड उब्भड णिग्गय णयरदुवारें ॥ ११ ॥

12

हेला—अमरसमरभरुव्वहो थिरकिणंकखंधो ॥
 कुलधवलो धुरंधरो वइरिवाहुबंधो ॥ छ ॥
 रयणणिम्मवियरयणियरधयभीयरो
 विक्रमेक्कमियमहिवल्लयगिरिसायरो ।
 पवणवइसवणजमवरुणवलभंजणो   5
 असुरसुरखयरफणितरुणिमणरंजणो ।
 गरलतमपडलकालिंदिजलसामलो
 सुरहिमयणाहिउच्छलियतणुपरिमलो ।
 कोवगुरुजलणजालोलिजालियदिसो   10
 सरलरत्तच्छिविच्छोहणिजियविसो ।
 वीरपरिहवपरो रइयरणपरिथरो
 मुक्कगुणरावधणुदंडमंडियकरो ।
 णिहिलजगगिल्लणकालो व्व दुक्को सयं
 उत्तछण्णो महंतो जणंतो भयं ।
 कढिणभुयफलिहसयल्लिंदकंपावणो   15
 कसणघणकरिवरारुढओ रावणो ।
 असमपरविसमसाहसणिही णिग्गओ
 विमलकमलाहिसेयस्स णं दिग्गओ ।
 हरिकरिकमाहया हल्लिया मेइणी
 रणरुहिरलंपडी णच्चिया डाइणी ।   20
 कुलिसकुडिलंकुरारावलीराइयं
 धगधगंतं पुरो चक्कमुद्धाइयं ।

९ P गहिउ विक्रमेण. १० AP लइयउ. ११ A संगरि.

12 १ AP थिर. २ P विक्रमाक्कमिय°. ३ AP धीर°. ४ A °गल्लिण°.

13 b सविक्रमेण निजपराक्रमेण. 15 °दूसंचारें दुःसंचारेण.

12 8 सुरहि मयणाहि° सुरभिकस्तूरिका. 10 °विच्छोहं क्रोधः; °णिजियविसो निर्जित-
 वृषभः. 15 सयल्लिंदकंपावणो शैलेन्द्रकम्पकरः. 18 विमलकमल° निर्मललक्ष्मीः. 21 अंकुरारा-
 वलीराइयं अङ्कुरवदाराश्रेणिशोभितम्.

घत्ता—फेडियमुहवडधुयधयवडहं दावियदूसहगयघडघायहं ॥
दलवट्टियहरिवरमडथडहं मुसुमूरियसामंतणिहायहं ॥ १२ ॥

13

हेला—विज्ञाबलरउदहं जायगारवाणं ॥
वाहियरहविमदहं सदरउरवाणं ॥ छ ॥

जयकारियराहवरावणाहं	जयलच्छिरमणरंजियमणाहं ।
समुहागयाहं सपसाहणाहं	जुज्झंतहं दोहं मि साहणाहं ।
असिणिहसणसिहिजालउ जलंति	गुडपक्खरपल्लाणइं जलंति । 5
णीवंति ताइं वणरुहजलेण	केण वि पइसिवि आहवि छलेण ।
परिमुक्कसंकु पिहुपिंछफारु	लग्गैउ णं गयवरगिरिहि मोरु ।
गंडयलि विलग्गउ वाणपुंखु	दीसइ णं छप्पउ दाणकंखु ।
केण वि गयणंगणि देवि करणु	करिकुंभवीढि थिरु थैविवि चरणु ।
लोद्विवि आरोहु णिवद्धकोहु	कडिछुरियइ पहणिवि घित्तु जोहु ॥ 10
अरिणरकरघल्लिय लउडिदंडं	चूरिय संदण संगामंछंड ।
मणिजडिय पडिय मंडलियमउड	उच्छलिय रयणकरणियर पयड ।
केण वि कासु वि पविमुट्टिहयउं	सीसकें सहं सिरु चुण्णु कयउं ।
गउ वियलियासु कंकालसिद्ध	कासु वि लोहियरसु रसिवि गिद्ध ।
उड्डेप्पिणु वच्चइ गयणमग्गु	णं पोरिसु वण्णइ गंपि सग्गु । 15
तहि अवसरि बहुतत्तिल्लएहिं	जायवि कयजणमणसल्लएहिं ।

घत्ता—णिउ णिग्गउ भरहद्धाहिवइ चारहिं रामहु कहिउ वियारिवि ॥
थिउ ता रणदिक्खहि दासरहि पुष्पयंतु जिणवरु जयकारिवि ॥ १३ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिए
महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे राहवरावणबलसंणहणं
णाम सत्तहत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७७ ॥

13 १ A चलंति. २ A पिच्छभारु. ३ A उगउ. ४ A देवि. ५ A करि छुरियइ.
६ P °दंडि. ७ P °चंडि. ८ A बहुभत्तिल्लएहिं. ९ A उभयबलभिडणं; P उभयवलाभिडणं.

24 °णि हायहं समूहयोः द्वयोः सैन्ययोः.

13 1 °गारवाणं °गर्वाणाम्. 5 b गुड° गुडः कुञ्जरसंनाहः. 6 a वणरुहजलेण रुधरेण.
7 a परिमुक्कसंकु परिमुक्कशङ्कुः, शङ्कुः सेल्लविशेषः. 13 a पविमुट्टिहयउ वज्रमुष्ट्या हतम्.
14 a वियलियासु नष्टाशः; कंकालसिद्ध कापालिकः. 16 a °तत्तिल्लएहिं चिन्तायुक्तैः चरैः.
17 भरहद्धाहिवइ रावणः.

LXXVIII

पडिभडकालाणलु जोइयभुयवलु विण्फुरंतु मच्छरि चडिउ ॥
महिकरिणिकयगहु पसरियविगहु कणहु दसासहु अब्भिडिउ ॥ ध्रुवकं ॥

1

दुवई—पहय गहीर भेरि सिरिरमणीमाणियदेहलक्खणा ॥

संणज्झंति हणुव सुग्गीव महोपहुरामलक्खणा ॥ छ ॥

माणिकंसुजालविण्णासइं	चंदकवयचंदियसंकासइं ।	5
आणियाइं कवयइं रहुरायहु	णउ विसंति रोमंचियकायहु ।	
वाहुजुयलु पुलएण विसट्टइ	रिउसरीरबंधणइं व तुट्टइ ।	
आहवरोलहरिसपडहच्छहु	उरि संणाहु दिणु सिरिवच्छहु ।	
माइ ण सीयहि मणि णं रावणु	फुट्टिवि गउ सयदलु णं दुज्जणु ।	
सुग्गीवहु गीयहु रणभरधुर	णिहिय कंरंति काई किर परणर ।	10
संणज्झंतु काइं सो सुच्चइ	हणुवंतु वि वम्महु जहिं वुच्चइ ।	
तहिं जगु विंधिवि मारिवि मेल्लइ	अंगउ अंगइं वइरिहिं सल्लइ ।	
दहियदोव्वसिद्धत्थयमीसिउ	सीमंतिणिकरघित्तउ सेसउ ।	
विरासिउ जुज्झडिंडिमाडंबरु	वहिरिउ तेण विवरु दिसि अंबरु ।	
मत्ति विजयपव्वइ सइं माहउ	अंजणगिरिकरिवरि थिउ राहउ ।	15
बलिपुत्तं तहु बलवित्थिणी	विज्ज पहरणावरंणि विइणी ।	

घत्ता—सइ का वि पजंपइ किं पि ण कंपइ पिययम परवलु णिट्ठवहि ॥
हणु करिकुंभयलइं हिमकणधवलइं मोत्तियाइं महु पट्ठवहि ॥ १ ॥

2

दुवई—का वि पुरंधि भणइ किं बहुवें अणुदिणु हिययजूरणं ॥

णियसिरपंकएण पिय फेडहि णरवइपियविसूरणं ॥ छ ॥

1 १ A महिघरिणिकयगहु. २ A महपहु. ३ P आहवि रोल्. ४ A फट्टिवि. ५ P णियंति.
६ A जगु तहिं. ७ A अंगउवंगइं. ८ A राहउ. ९ A माहउ. १० A धरणि विदिणी.
2 १ AP °सिरकप्पिण. २ A °रिणविसूरणं.

1 2 °कयगहु कृताग्रहः. 5 a °विण्णासइं विन्यासानि, रचनायुक्तानि; b चंदकवयचंदियसंकासइं मयूरपिच्छचन्द्रकाकाराणि. 6 b विसंति प्रविशन्ति. 7 a विसट्टइ स्फुटति; b °सरीरबंधणइं शरीरावयवबन्धनानि. 8 a °रोल् कोलाहलः; °पडहच्छहु तृप्तस्य भूतस्य; b सिरिवच्छहु हरेः. 12 a अंगउ सुग्रीवपुत्रोऽङ्गदः. 16 a बलिपुत्तं सुग्रीवेण.

2 1 बहुवें बहुनोक्तेन. 2 सिरपंकएण मस्तककमलेन; णरवइपियविसूरणं रामप्रियायाः सीतायाः खेदम्.

का वि भणइ एत्तडुं करेज्जसु
 गयपडियागयपयपरिठवणे
 का वि भणइ जं मइं थणमंडिउं
 किं वच्छयलु णाह णंदेसइ
 का वि भणइ रणि म करि णियत्तणु
 किं पुणु महिमंडलु वित्थिण्णउं
 देज्जसु पत्थिवच्चित्तिणिवारउं
 का वि भणइ पिययम पेयालइ
 हउं दीवउ बोहेसमि जइयहुं
 का वि भणइ पडिण वि पिंडे
 कासु वि सिद्धहु आणइ थंभिवि
 पइं मुए वि हउं णडिय रइच्छइ

पउ पच्छामुहुं णाह म देज्जसु ।
 सहइ कइंदु ण भइ भयगमणे ।
 तं गयदंतहं संमुहुं उड्डिउं । 5
 पुणु आलिगणेसुहुं महु देसइ ।
 सुयंरिज्जइ पडुभूमिणियत्तणु ।
 इच्छियचायभोयसंपण्णउं ।
 खग्गसलिलु वइरिहिं तिसगारउं ।
 वसतुप्पे रिउसीसकवालइ । 10
 ओवाइउं महु पूरइ तइयहुं ।
 महिवि पिसलउ मासहु खंडे ।
 पासि धरिज्जसु वायइ हंभिवि ।
 तं परिपुच्छिवि आवमि पच्छइ ।

घत्ता—सुहवत्तहु वंछहि णाह ण पेच्छहि चंडहि वेयालालियहि ॥ 15
 कयतुट्टिपरिग्गहु परकंठग्गहु खग्गलट्टिपुण्णालियहि ॥ २ ॥

3

दुवई—तुह एयं सुवंसयं पिययम पणविणं विणीयं ॥

सज्जीयं सरासणं समरि हरउ वइरिजीयं ॥ छ ॥

णंदणवणु व णीलतालद्धउं
 दीसइ णीसरंतु रइयाहउ

णरवेसें णं सइं मयरद्धउ ।
 अंजणगिरिकरिवरि थिउ राहउ ।

३ A णं गय°. ४ P आलिगणु सहुं. ५ A सुमरिज्जइ. ६ A उववायउ. ७ AP थविज्जसु. ८ A आइवि.

3 १ A पणविणं.

3 b पउ पादः. 4 a गयेत्यादि आद्याक्षरादन्त्याक्षरं यावत् अन्त्याक्षरादाद्याक्षरं यावत् एका (ताह ?) दश एव वर्णरचनाविशेषोऽभिमुखपराङ्मुखपददानं च गतप्रत्यागतपदप्रतिष्ठापनं तेन; b सहइ कइंदु शोभते कवीन्द्रः, न तु सुभटः. 6 a णंदेसइ नन्दिष्यति वर्धिष्यते. 7 a णियत्तणु पश्चान्निवर्तनम्; b पडुभूमिणियत्तणु राज्ञा पूर्वमुद्दालिता पश्चादत्ता भूः. 8 b °चाय° त्यागः. 9 a पत्थिवच्चित्तिणिवारउं रामचिन्तानिवारकम्; b तिसगारउं तृष्णाकारकम्. 10 a पेयालइ प्रेतालये श्मशाने. 11 a बोहेसमि प्रज्वालयामि; b ओवाइउं उपयाचितकम्. 12 a पिंडे शरीरेण; b महिवि पूजयित्वा. 13 a आणइ आज्ञया, कमपि व्यन्तरं त्वं तव समीपे मरणावसरे रक्षे; यस्मात्स तव वार्ता मम कथयतीति भावार्थः. 14 a मुए वि मृतेऽपि; णडिय कदर्शिता; रइच्छइ रतिवाञ्छया; b तं पिशाचम्; आवमि पच्छइ पश्चादहमागच्छामि तव समीपम्. 15 सुहवत्तहु वंछहि हे नाथ त्वं सुभगत्वं किं वाञ्छसि; चंडहि प्रचण्डायाः; वेयालालियहि वेगेन लालितायाः बाहितायाः यष्टे. 16 खग्गलट्टिपुण्णालियहु पुंश्चल्याः खङ्गयष्टेः परकण्ठग्रहणं न पश्यसि.

3 1 सुवंसयं सुवंशोत्पन्ने धनुः; पणविणं प्रणमनशीलम्; विणीयं विज्ञातम्. 2 सज्जीयं सप्रत्यञ्चम्. 3 a °तालद्धउं तालाङ्कम्. 4 a रइयाहउ रचितसंग्रामः.

णं णवजलहरसिहरि ससंकुड
 णं जसु तिजगसिहरिपंडुरतणु
 कयसरसोहउ णाइ मरालउ
 सीयाकंखउ विरहुण्हें हउं
 एत्तहि लक्खणु रोसवियंभिउ
 लच्छीललणालोलणलोहिउ
 विजयमहीहरि कुंजरि चडियउ
 मेहहु उवरि मेहु णं थक्कउ

णं अइरावइ इंदु असंकउ । 5
 धम्मालोयलीणु णं मुणिमणु ।
 सूरपहाहरु णाइ मरालउ ।
 दाणालित्तपाणि णं दिग्गउ ।
 णं रणसिरिणच्चणकरु उब्भिउ ।
 पंचवण्णगरुडद्वयसोहिउ । 10
 कालसलोणउ जणि आवडियउ ।
 रिउहुं णाईं जमदूयउ दुक्कउ ।

घत्ता — चोइयमायंगइं चलियतुरंगइं वाहियरहइं भयंकरइं ॥
 संणिहियविमाणइं जरजंपाणइं रोसुद्धाइयकिंकरइं ॥ ३ ॥

4

दुवई—लगाइं रामरामणाणंदइं वलइं रुसाविसालइं ॥
 णरमुहकुहरमुक्कुहुंकारुहीवियवाणजालइं ॥ छ ॥

मुक्कमुसलहलपट्टिससेलइं
 लुयकरसिरउरजण्डुयजुत्तइं
 कलिकेलासवाससंतासइं
 मायाभावगाववित्थारइं
 किलिकिलिरवसोसियकीलालइं
 मिलियदलियपक्कलपाइक्कइं
 अंतमिलंतथंतकायउलइं
 तणुवियलंतसेयसित्तंगइं
 मयगल्लमलणमलियधयसंडइं
 सुरहरधिवणधित्तखयरिंदइं

पसरियपाणिधरियधम्मेलइं ।
 मग्गणगणविच्छेइयलत्तइं । 5
 वइरिविलासहासणिण्णासइं ।
 हुयवहवरुणपवणसंचारइं ।
 दिसंविदिसुद्धउग्गवेयालइं ।
 वसकदमणिमण्णरहचक्कइं ।
 वालपूलणीलियधरणियलइं । 10
 पक्खिपक्खमरुहयसमसंगइं ।
 हित्तारोहजोहकोदंडइं ।
 खगंकंपकंपावियचंदइं ।

२ AP मयंकउ. ३ AP आसंकउ. ४ A कयसरिसोहउ. ५ AP वियालउ. ६ A °कंखउ णं उण्हालउ;
 P °कंखउ विरहु उण्हाहउ. ७ A adds after this: अण्णेसंतु रामु णं णिगउ; K also has
 this line but scores it off. ८ A दाणविलित्त°. ९ AP °विवाणइं.

4 १ P रोसविसालइं. २ P दिसिविदिसुद्धियउग्ग°. ३ P °पक्खल°. ४ P °गलचलणमलिय°.

5 a ससंकउ चन्द्रः. 7 a °सर° बाणस्तडागं च; मरालउ हंसः; b मरालउ मरो मलः कृष्णत्वं तस्य
 आलयो मेघः. 8 a विरहुण्हें विरहोष्मणा; हउ हतः. 10 a °लो हिउ लोभिष्ठः.

4 4 a °जण्डुयजुत्तइं जानुयुक्तानि; b °विच्छेइय° छिन्नानि. 5 a कलि° यमः; °केला स-
 वास° शंकरः. 8 a °पक्कल° समर्थाः. 9 a °कायउलइं काककुलानि; b वालपूल° केशनिचयः.
 10 b °समसंगइं °श्रमसङ्गानि. 12 a सुरहर° विमानम्; °धिवण° पतनम्.

घत्ता—असिदंडु लएप्पिणु देहि भणेप्पिणु परवलि परिसक्कइ वियडु ॥
 फरपत्तविहत्थउ को वि समत्थउ जुज्झभिक्षव मग्गइ सुहडु ॥ ४ ॥

5

दुवई—को वि भंडु करेहिं णिहएहिं कमिहिं वि हुंकरंतइ ॥
 कोक्कइ मासगासरसियाइं पिसायइं गयणि जंतइ ॥ छु ॥

को वि सुहडु मुउ करिदंतंतरे	णावइ सुत्तउ णियजसपंजरि ।
को वि सुहडु अद्धिंदे मंडिउं	भूयहिं रुंदु व णिविसु ण छंडिउ ।
को वि सुहडु सिरु पडिउ ण चितइ	असिवरु अरिवरकंठहु घत्तइ । 5
को वि सुहडु रत्तइहि ण्हायउ	सत्तु सिरत्थु णिएप्पिणु आयउ ।
कायरदोसिण हउं ण विहिण्णउ	पहरणु दीवु धरिवि उत्तिण्णउ ।
को वि सुहडु परिवड्डियसाहउ	णं पारोहएहिं णग्गोहउ ।
रिउवाणहिं उच्चाइउ वट्टइ	पंखुत्तिण्णरुहिरु सिव चट्टइ ।
कासु वि सुहडु गुज्झु ण रक्खइ	कण्णालग्गु गिद्धु णं अक्खइ । 10
पइं ससुं पथिवरिणि छूढउ	लोहिउ णाइ कलंतरि वूढउ ।
देहमासु वायसहं विहित्तउ	उत्तमंपुरिसहं एउ जि जुत्तउ ।
कासु वि अंगि रहंगु पइट्टउ	अब्भगब्भि रविर्विबु व दिट्टउ ।

घत्ता—संवहेणोसारिवि अवरं णिवारिवि जुज्झि वि मडु देहु छिवइ ॥

कासु वि सुरकामिणि लीलागामिणि माल सयंवरि सइं धिवइ ॥ ५ ॥ 15

५ AP करपत्त°. ६ P मग्गइ जुज्झभिक्षवइ.

5 १ P सुभडु. २ A छंडिउ. ३ A रुंदु व but gloss रुद इव. ४ AP अरिवरणियरहु.
 ५ A वणविहिण्णउ. ६ A सोहउ. ७ A पंखुत्तिण्णु; P पुंखुत्तिण्णु. ८ A समुहु. ९ AP कलंतरु.
 १० AP उत्तिम°. ११ A सरवहेण. १२ P अवरउ वारिवि.

13 परिसक्कइ विजृम्भते. 14 फरपत्तविहत्थउ खेटकभिक्षापात्रहस्तः.

5 1 करेहिं णिहएहिं हस्तैर्हतैश्चिन्नैः; कमिहिं पादैः. 4 a अद्धिंदे अर्धचन्द्रेण बाणेन.
 5 b घत्तइ क्षिपति. 6 a रत्तइहि रक्तद्वेदे; b सिरत्थु शिरःस्थम्. 7 a विहिण्णउ विभक्तः.
 8 a साहउ शाखाः कराश्च. 9 a रिउवाणहिं इत्यादि कोऽपि सुभटः बाणैर्विद्धः पतितः सन् वट-
 वृक्षसदृशो दृश्यते, ये उपरि स्थिता बाणाः ते वटस्य शाखा इव दृश्यन्ते ये अधःस्थिता बाणास्तैर्जटाभि-
 रिवोच्चलित इव दृश्यते; b सिव शृगाली. 11 a समुंहु स्वमस्तकम्; पथिवरिणि छूढउ पार्थिव-
 ऋणविषये क्षिप्तम्; b कलंतरिवूढउ व्याजे धृतं रक्तम्. 13 अब्भगब्भि मेघमध्ये. 14 संवहेणो-
 सारिवि शपथेन अन्या देवीरुत्सार्य निवार्य; जुज्झि वि संग्राममध्येऽपि; मडु हठात्; देहु शवम्.

दुवई—जायइ संगरम्मि वरखयरकवालचुए वसारसे ॥

णरकंकालमहुरवीणासरगाइयरामसाहसे ॥ छ ॥

णवर जयसिरिहरो अरिहरिणहरिवरो ।

कुलकमलदिणयरो अणवजणभययरो ।

रणियगुणधणुरवो जणियखलपरिहवो । 5

अमियअमरिसवसो तिजगपसरियजसो ।

सयणुकसणियदिसो फणि व विसरिसविसो ।

कुइयवइवसणिहो सिहि व विलसियसिहो ।

थरहरियमहियलो धयपिहियणहयलो ।

करकलियपहरणो पवरवलजियरणो । 10

दढकढिणथिरैकरो पडिसुहडमयहरो ।

घत्ता—तिहुयणजूरावणु रूसिवि रावणु धाइउ रामहु संमुहु किह ॥

णवमेहु व मेहहु सीहु व सीहहु दिसहत्थिहि दिसहत्थि जिह ॥ ६ ॥

दुवई—ता करिकरसमाणकरकहियगुणधणुदंडमंडलो ॥

कणयपिसक्कपुंखैरुइरंजियमणिमयकणकुंडलो ॥ छ ॥

उक्खयदुक्खलक्खतरुकंदहु इंदइ इंदसरिसु गोविंदहु ।

विडविचिंधु किक्किंधिणवासहु वालिकंठकंदलजमपासहु ।

णिद्धहु णियकुलभवणपईवहु भिडियउ कुंभयणु सुग्गीवहु । 5

महिमहिहरचालणवलवंतहु राणि रविकित्ति वीरहणुवंतहु ।

खरकिरणु व तमतिमिरणिहायहु णल्लिणकेउ लग्गउ खररायहु ।

अंगयभहु आहंडलकेउहि णावइ मुणिवरिंदु द्दसकेउहि ।

इंदवम्मु कुमुयहु दूसीलहु कयवहुदूसणु दूसणु णीलहु ।

संदेणचलणवलणसंफेडहि लउडिघायजज्जरियकिरीडहि । 10

6 १ AP रणियधणुगुणरवो. २ A °थियकरो.

7 १ A °मंडणो. २ P °पुंछरुइ°. ३ A लीलहु. ४ A दंसणचलण°.

6 2 णरेत्था दि नरशरीरास्थितडटडाट एव वीणाशब्दः. 4 b अण य जण भययरो अनताना-
मनम्राणां भयंकरः. 6 a अमिय° प्रचुरः. 7 a सयणु° स्वशरीरम्; b °वि सो विपं द्वेषः. 8 a कुइय-
वइवसणि हो कुपितयमसदृशः; b °सि हो सिंहः शिखा च. 11 b °मयहरो मदहरः.

7 2 कणयपिसक्क° कनकव्राणाः. 3 a उक्खय° उत्खनिताः. 4 a विडविचिंधु वृक्षचवजः
कुम्भकर्णः. 7 a तमतिमिरणिहायहु महान्वकारसमूहस्य. 8 a आहंडलकेउहि इन्द्रकेतोः.
10 a संदेणचलण° रथचक्रम्; °संफेडहि °संस्फोटकैः.

दंतिदंतसंघट्टणघोरहिं   सेलसिलायलघित्तपहारहिं ।
 सव्वलमुसलकुलिसझसकौतहिं   भिंडिवालकरवालफुरंतहिं ।
 घत्ता—रयछइयदियंतहिं भउसामंतहिं जुंझंतिहिं खयरामरहिं ॥
 संचूरियमउडहिं णिवडियसयडहिं महि मंडिय धयचामरहिं ॥७॥

8

दुवई—ता लंकाहिवेण हलहेइहि रिंछसुपिंछंसज्जिया ॥

एक्क दुर्वास तीस पण्णास सरा सहसा विसज्जिया ॥ छ ॥

धरियलोह तेण जि ते गुणचुय	उज्जुय तेण जि ते मोक्खजुंय ।	
चित्तविचित्त तेण ते चलयर	पेहुणवंत तेण ते णहयर ।	
धम्मविमुक्क तेण ते हयपर	रोसवसिल्ल तेण ते दुद्धर ।	5
तिक्ख तेण ते वम्मलूरण	सहल तेण ते आसापूरण ।	
रयगय तेण जि ते पलचक्खिर	वहियजोह तेण जि जयकंखिर ।	
दीहायार णाय णं आया	पत्तदाण जिह सयगुण जाया ।	
एंत णहंतं महंत भयंकर	जिगिजिगंत पडिवक्खखयंकर ।	
बाणहिं बाण हणिवि काकुत्थे	रावणु विहसिवि भणित समत्थे ।	10

घत्ता—णियघरिणिहि अग्गइ सयणसमग्गइ घरि बाणासणु गुणिउं जिह ॥
 भडरुहिररसारुणि आहवि दारुणि को विंधइ दहवयण तिह ॥ ८ ॥

9

दुवई—हो हो जाहि जाहि तुहुं णासहि धणुसिक्खाविवज्जिओ ॥

मा णिवडहि करालि कालाणलि लक्खणसरि परज्जिओ ॥ छ ॥

कहिं दिट्ठि मुट्ठि	कहिं चावलट्ठि ।
कहिं बद्ध ठाणु	कहिं णिहिउ बाणु ।
धणुवेयणाणु	बुज्झहि पहाणु ।
गुरुगेहु गंपि	अण्णवउ किं पि ।

5

५ AP °करवाल मुयंतहिं. ६ A उज्झिंहिति.

8 १ A हलएवहि. २ A °सुपुंछ°. ३ A दुतीसवीस. ४ A मोक्खजुय. ५ AP पत्तदाणु.

9 १ P किह. २ A बुज्झिउ. ३ A अण्णमउ; P अण्णविउ.

8 1 हलहेइ हि हलायुधस्य. 3 b मोक्खजुय मोक्षोद्यताः. 3 b सहल सफलाः फलयुक्ताः.
 7 a रयगय रजः पापं रयो वेगश्च तत्र तेन गताः; b वहियजोह हतयोधाः. 8 a णाय नागाः सर्पाः;
 b पत्तदाण सुपात्रदानफलवन्तः. 9 a णहंतं नभोमध्येन. 11 सयणसमग्गइ स्वजनपरिपूर्णं.

9 5 a धणुवेयणाणु धनुर्वेदज्ञानम्. 6 b अण्णवउ पुनरपि.

पुणु देहि जुञ्जु	महुं तुहुं सुसञ्जु ।	
सीयावहार	जजाहि जार ।	
तहिं रणवमालि	सुहडंतरालि ।	
खरकरपवहु	दडोटु रुहु ।	10
णिट्टवियदुहु	इंदइ पइहु ।	
ता कुद्धएण	धूमदएण ।	
णं जलियजाल	णं विज्जुमाल ।	
चलजलहरेण	वरिसियसरेण ।	
कयआहवेण	तहु राहवेण ।	15
धगधगधगंति	उम्मुक्क सत्ति ।	
वच्छयलि खुत्त	रत्तावलित्त ।	
णं रत्त वेस	मुच्छाविसेस ।	
पसवणु कुणंति	हियवउं लुणंति ।	

घत्ता—जं इंदइ जित्तउ कोवपलित्तउ तं दहमुहुं णं खयजलणु ॥ 20
ओत्थरिउ समत्थाहिं णाणासत्थाहिं दुज्जयपडिबलपडिखलणु ॥ ९ ॥

10

दुवई—पभणइ णत्थि एण इंदइणा तुह णिहएण रणंजओ ॥
भो भो राम राम मइं पहरहि संचोयहि महागओ ॥ छ ॥

हो हो एण सुट्टु लज्जिज्जइ	कुलसामिहिं किह असि कडिज्जइ ।
तुहुं वेहाविउ ताराकंते	अण्णु वि मुक्खएण हणुवंतं ।
हउं देविंदेण वि णउ छिप्पमि	तुम्हहिं माणुसेहिं किं जिप्पमि । 5
जाहि जाहि जा बंधवगत्तइं	णउ णिवंडंति खुरुप्पविहत्तइं ।
जाहि जाहि जा चक्कु ण मेल्लमि	तुह सिरकमलु ण लुंचिवि घल्लमि ।
दप्पुम्भडभडंवंदविमदं	तं णिसुणेवि पवुत्तु वलहदं ।
पररमणीथणसिहरणिरिक्खण	मरु मरु खल अयाण दुवियक्खण ।
किं सीहेण सरहु दारिज्जइ	पइं मि काँइ लक्खणु मारिज्जइ । 10

४ P reads this line as: जजाहि जार, सीयावहार. ५ P पवहु. ६ A पविमुक्क. ७ AP पसरणु.

10 १ AP रणजुओ. २ P मुक्कएण. ३ A देविंदे णविउ छिप्पमि. ४ AP विहडंति.
५ P °भडविंद°. ६ A सिहेण. ७ AP पाव.

10 a °पवहु प्रसृष्टः. 11 b इंदइ इन्द्रजित्. 18 a णं रत्तवेस रक्तवेद्यावत्. 19 a पसवणु
प्रसवणं क्षरणम्.

10 4 a ताराकंते सुग्रीवेण. 6 a बंधवगत्तइं लक्ष्मणगात्राणि.

रुवविसेसपरंजियमेणइ

जामि जामि जइ अप्पहि जाणइ ।

जामि जामि जइ सेव समिच्छहि

महुं पयपंकय पणवि वि अच्छहि ।

घत्ता—पइं रणउहि मारिवि भिच्च वियारिवि ढोइवि लंक विहीसणहु ॥

बोल्लिउं पालेसमि हउं जाएसमि सहुं सीयइ सणिहेलणहु ॥ १० ॥

11

दुवई—ता दसकंधरेण मणिकुंडलमंडियगंडएसयं ॥

छिण्णं असिसुयाइ णवणिसियइ सीयाएविसीसयं ॥ छ ॥

रूसिवि रामहु अग्गइ घित्तउ

पुणु सखारु खलखुद्धे वुत्तउ ।

लइ लइ राहव ग्रिणि तुहारी

एह ण होइ कया वि महारी ।

मुय पिय पेच्छिवि मुच्छिउ रहुवइ

करपहरणु णिवडिउ ण विहावइ । 5

सित्तउ हिमसीयलंजलधारहिं

आसासिउ चमरिरुहसमीरहिं ।

कह व कह व संजाउ सचेयणु

कण्णांमुहणिहिंत्तथिरलोयणु ।

ताव विहीसणेण विण्णत्तउं

सीयामरणु ण देव णिरुत्तउं ।

खयारंदेण दिट्ठुहघाए

इंदियालु दरिसाविउ भाए ।

ता दहमुहेण भाइ दुब्बोल्लिउ

पइं णियंवंसुम्मूलिवि घल्लिउ । 10

विणु अब्भासवसेण सरासइ

गोत्तकलिइ लच्छि धुंनु णासइ ।

एउ ण चित्तिउ कुलविद्धंसण

दुम्मुह दुट्ठ कट्ठ दुद्धंसण ।

परंह मिलेवि काइं किर लद्धउं

पइं अप्पाणउं अप्पणु खद्धउं ।

घत्ता—आरुद्धइ करिवरि चलपसरियकरि जो आसंघइ बालतणु ॥

महिहरु मेहेप्पिणु महि लंघेप्पिणु मरइ मणुउ सो मूढमणु ॥११॥ 15

८ A °परिजिय° ९ A रणमुहि. १० AP° बोल्लिउ.

11 १ AP दहकंधरेण. २ AP असिसुयाइ मायामयसीयाएवि°. ३ P वित्तउ. ४ AP °सीययजल°. ५ AP कंतामुह°. ६ A °णिहत्त° ७ AP होइ. ८ AP इंदजालु. ९ A पइं णियकुल उम्मूलिवि. १० AP धुउ. ११ A adds after this: एवमेव अप्पउ संतासइ; K writes the line but scores it off. १२ AP वहरिहिं. १३ A आरुद्धइ.

11 a °परिजियमेणइ तिरस्कृता मेनका यया; b जाणइ जानकी सीता. 13 रणउहि रणमुखे.

11 1 °गंडएसयं गण्डप्रदेशम्. 2 असिसुयाइ असिधेनुकया; णवणिसियइ नवीन-तीक्ष्णया; सीयाएविसीसयं सीतादेवीमस्तकम्. 5 b णविहावइ न विभावयति, न जानातीत्यर्थः. 9 a दिट्ठुहघाए दृष्टत्वद्घातेन; दृष्टत्वन्मरणेन; b इंदियालु इन्द्रजालम्; भाए मम भ्रात्रा. 11 a सरासइ गी; b गोत्तकलिइ गोत्रकलहेन. 14 आरुद्धइ रुद्धे सति; बालतणु बालतृणम्.

दुवई—मइं कुद्वेण रामु किं रक्खइ भडहणहणरवालए ॥

भाइय आउ आउ जइ सकहि भिडु इह समरकालए ॥ छ ॥

तं णिसुणेप्पिणु	पहु पणवेप्पिणु ।	
णवघणणीसणु	भणइ विहीसणु ।	
जइ पिउ जंपहि	सीय समण्हि ।	5
णिवणयजुत्तहु	दसरहपुत्तहु ।	
होसि सहोयरु	तो तुहुं भायरु ।	
सामि महारउ	सयणपियारउ ।	
णं तो लज्जमि	णंउ पडिवज्जमि ।	
तुज्झु सुहित्तणु	दुज्जसकित्तणु ।	10
होइ असारें	इट्ठें जारें ।	
भमियकवंधइ	णिवडियच्चिंधइ ।	
महिचुयलुयभुइ	ता तहिं संजुइ ।	
कयवीराहवि	मेइणिराहवि ।	
बहुदाराहवि	लग्गउ राहवि ।	15
भीसणु रावणु	परमारावणु ।	
रंजियसुरसह	वे वि महारह ।	
रणभरधुरखम	वे वि सविक्रम ।	
पडिहरि हलहर	धवलियकुलहर ।	
वे वि महाजस	णं ओसीविस ।	20
फणिकालाणण	णं पंचाणण ।	
हिमसैमतमतणु	आयहियधणु ।	

घत्ता—कंपावियजलथल छाइयणहयल रणि मेलावियअमरयण ॥

सहरिस गलगज्जिय खयभयवज्जिय णाइ दिसागय कुइयमण ॥ १२ ॥

12 १ A हउं. २ P आसाविस. ३ AP हिमतमसमतणु. ४ AP मेलाविय°.

12 2 भिडु संग्रामं कुरु. 6 a णिवणयजुत्तहु राजनीतियुक्तस्य. 13 a महिचुयलुयभुइ महीपतितल्लभुजे. 4 a कयवीराहवि कृतो वीराणामाह्वयः स्वर्धशब्दो यत्र; b मेइणिराहवि मेदिन्याः राधां शोभामवति रक्षतीति मेदिनीराधावस्तस्मिन्नीदृशे राघवे. 15 a बहुदाराहवि बहुश्र्वासौ दारार्थमाहवो यस्य, बहूनां दारणं विदारणं यस्मिन्नाहवे यस्य वा. 16 b परमारावणु शत्रूणां मारकः. 17 b महारह संग्रामादनिवर्तकौ महारथौ. 19 a पडिहरि रावणः. 22 a हिमसमतमतणु हिमवर्णो रामः तमोवर्णो रावणः. 23 मेलावियअमरयण पुञ्जीकृतदेवगणौ युद्धदर्शनार्थम्.

दुवई—रावण राम बे वि जुज्झंति सुँरोसवसा महाभडा ॥

छुड छुड दुक मुक वाणावलि छुड छुड छिण धयवडा ॥ छ ॥

छुड छुड गाणाजाणइं भिण्णइं	छुड छुड धवलइं छत्तइं छिण्णइं ।
छुड णरुंडखंडमंडिय महि	छुड गय घट्टिय लोट्टिय सारहि ।
छुड संदण मुसुमूरिधि घल्लिय	पडिमयगल मायंगहि पेल्लिय । 5
छुड छुड रामु थामु जा दावइ	जाव खगिंदु रहंगु विहावइ ।
जाव जुज्झि वावरइ सहोयरु	तावंतरि पइदु दामोयरु ।
पभणइ णिसुंणि देव सीराउह	वीर पउम चुंबियपउमामुह ।
राम राम रामामणहारण	सुबलासुय अरिविंदवियारण ।
हउं किंकरु कठोरपिहुकरयलु	भाइ तुज्झ पविरोलियपरबलु । 10
जीवमि जाम वइरिमारणविहि	जगि रयणियरचिंधणिघतरुसिहि ।
ताव एउ पइं पवविच्छुरियउं	सइं करेण किं पहरणु धरियउं ।

घत्ता—रक्खियकुलगिरिदरि हउं तेरउ हरि मुइ मुइ मइं आलद्धजउ ॥

पविखरसरणहरहिं अविरलपहरहिं दारमि दहमुह मत्तगउ ॥ १३ ॥

दुवई—ता रामेण कणहु मोक्कल्लिउ बोल्लिउ तेण दहमुहो ॥

रे अपवित्त धुत्त परणारीरत्त म थाहि संमुहो ॥ छ ॥

विहिदुव्विलसिउं तुहुं वि महीसरु	ओसरु ओसरु मा संधहि सरु ।
कुद्धइं तुह दहमुह णहईवइं	राहवरायपायराईवइं ।
अज्जु तुज्झु परमाउसु पुण्णउं	जिह तय्यरणु कुसील ण दिण्णउं । 5
मइं मुक्काइ दसास णियच्छहि	तिह एवहिं पहरणइं पडिच्छहि ।
कयसमरेण गहियरिउजीवें	तं णिसुणेवि वुत्तुं दहगीवें ।

13 १ AP सरोस°. २ AP छुड छुड णर°. ३ A लोट्टिय°. ४ AP पडिमयंग. ५ A देव णिसुणि. ६ AP कठोर°. ७ A परितोलिय°. ८ A जणरय°.

14 १ A मोक्कल्लियउ. २ AP तियरणु. ३ AP वुत्तउ.

13 4 b घट्टिय संघट्टिताः. 5 b पडिमयगल शत्रुगजाः. 7 a वावरइ व्यापारं करोति; b दामोयरु हरिलक्ष्मणः. 8 b चुंबियपउमामुह चुम्बितलक्ष्मीमुख. 9 b सुबलासुय हे सुबलादेवीपुत्र. 10 b पविरोलियं मथितम्. 11 b रयणियरचिंधं राक्षसध्वजाः. 14 पविखरसरणहरहिं वज्रवत्कठिनशरनखैः.

14 4 a णहईवइं नखदीप्राणि; b पायराईवइं पादकमलानि.

तल्लरजलि कईलासु वि जलयरु   अदुमगामि परंडु वि तरुवरु ।
 खलसुग्गीवरामणलहणुयहं   तारकुंदकुमुयहं खगमणुयहं ।
 एयहं मज्झि तुहुं मि भडु भण्णहि   तेण वप्प मइं रणि अवगण्णहि । 10
 मुइ मुइ तेरउ आउहु केहउं   महु मयंगमसयंतरु जेहउं ।
 भणइ विहीसणु जुज्झसमत्थइं   पहु मेह्लेसइ मायासत्थइं ।
 चित्तिहि तुहुं पण्णत्ति जणइण   लहु कुरि मायावाहण पहरण ।
 घत्ता—तं तेम करेप्पिणु भुय विहुणेप्पिणु अभिहउ दहमुहहु हरि ॥
 कइयणवयणुत्तिहि महणपवित्तिहि णाइ समुदहु सुरसिहरि ॥१४॥ 15

15

दुवई—वेणिण वि पीयवास वेणिण वि नीलंजणगरलसामया ॥
 दोहिं मि कुलिसककसंकुसवस चोइय मत्तसामया ॥ छ ॥

वे वि कुद्ध वद्धठाण	मुक्क तेहिं दिव्व वाण ।	
रामणेण मुक्कु णाउ	लक्खणेण पक्खिराउ ।	
रावणेण अंधयारु	लक्खणेण मुक्कु सूरु ।	5
रावणेण मेरु चंडु	लक्खणेण वज्जदंडु ।	
रावणेण आसु आसु	लक्खणेण सेरिहीसु ।	
रावणेण वारिवाहु	लक्खणेण गंधवाहु ।	
रावणेण चिच्चिजाल	लक्खणेण मेहमाल ।	
रावणेण दंति दीहु	लक्खणेण मुक्क सीहु ।	10
रावणेण रक्खसिंदु	लक्खणेण खेउविंदु ।	
रावणेण रत्तिणाहु	लक्खणेण मुक्क राहु ।	
रावणेण मुक्कु रुक्खु	लक्खणेण दुण्णिारिक्खु ।	
पज्जलंतु जायवेउ	दिग्गयग्गलग्गतेउ ।	

घत्ता—सुरसमरसमत्थे विज्जासत्थे जेण जेण रावणु हणइ ॥ 15
 पडिवक्खीहूपं भासुररूवे तं तं लक्खणु णिल्लुणइ ॥ १५ ॥

४ A किकलासु; T किकलासु परेवकः (?) अथवा किकालसु कुरुविलः (?); K records
 a p: अथवा किकलासु कुरुविलजीवं न तु गजमत्स्यादयः. ५ P मयंगमसयंतरु.
 15 १ A कुलिसचक्रसंकुस^०. २ A सेरिहासु; T सेरिहेसु.

8 a तल्लरजलि अल्पतडागे; कईलासु करकन्दुकः कर्कटः. 11 b मयंगमसयंतरु गजमशकयो-
 रिवान्तरम्. 12 b पहु रावणः. 14 विहुणेप्पिणु आस्फाल्य. 15 महणपवित्तिहि मथनप्रवृत्ति-
 युक्तस्य जलधेः मेरुरिव.

15 2 मत्तसामया कृष्णवर्णौ गजौ. 4 a णाउ सर्पः; b पक्खिराउ गरुडः. 7 a आसु
 शीघ्रम्; आसु अश्वः; b सेरिहीसु प्रचण्डमहिषः. 8 b गंधवाहु वायुः. 9 a चिच्चिजाल अग्निज्वाला.
 11 b खेउ विंदु क्षेमवृन्दः पूजाहोमादिशान्तिः. 14 a जायवेउ अग्निः.

16

दुवई—ता धगधगं धगंतु खयजलणु व खेयरलच्छिमाणणो ॥

खणि वहरूविणीइ वहरूवहिं उद्धाइउ दसाणणो ॥ छ ॥

गयवरि गयवरि हयवरि हयवरि

रहवरि रहवरि णरवरि णरवरि ।

खेयरि अब्भिडंति प्रवरामरि

छत्ति विमाणि जाणि धइ चामरि ।

चउहुं मि पासहिं भहु भीसावणु

जलि थलि महियलि णहयलि रावणु ॥ 5

वीसपाणिपरिभामियपहरणु

तिणयणगलतमालसंणिहतणु ।

गुंजापुंजसरिसणयणारुणु

हणु हणु हणु भणंतु रणदारुणु ।

अगइ पच्छइ चंचलु धावइ

मणहु वि पासिउ वेणं पावइ ।

गयकुंभयलइं पायहिं पेलइ

झ त्ति दंत उम्मूलिवि घल्लइ ।

परिभमंतकरिवरकरं वंचइ

रिक्खइं गेजावलिय णिलुं चइ । 10

सारिउ कसमसंति मुसुमूरइ

अंतरसेणासणिय वियारइ ।

विलुलियकण्णचमर अच्छोडइ

कच्छोलं विय घंठिय तोडइ ।

असिणा दारइ मारइ मयगल

घिवइ णहं गणि चलमुत्ताहल ।

घत्ता—भीमाहंवचंडहिं दढभुयदंडहिं चण्पिवि हुंकरेवि धरइ ॥

करि रोहइ जोहइ करणहिं मोहइ दसणविहिण्णुं वि णीसरइ ॥ १६ ॥ 15

17

दुवई—फोडिवि आसवारसीसकइं सिरइं सकवयगत्तइं ॥

छिंदिवि पक्खराउ हय मारिवि परियाणइं विहित्तइं ॥ छ ॥

गयणयलि लग्गेवि कहकहरवं हसिवि

वहरूविणी रामकेसवहं गय तसिवि ।

तो रक्खधयलक्खणा गुलुगुलंतेहिं

रिउदुज्जया लोहदढमंढियदंतेहिं ।

णवजलहरेहिं व जललव मुयंतेहिं

चलकण्णतालेहिं सुरगिरिमहंतेहिं । 5

झणझणियमणिकिक्किणीसोहमाणेहिं

अणवरयकंरडयलपरिगलियदाणेहिं ।

16 १ AP धगधगंतु. २ AP रूवणीए. ३ A पउरामरि; P पउरपवरामरि. ४ P भीसा-
मणु. ५ AP धावइ. ६ A करि वंचइ. ६ AP रिक्खे. ७ AP घंठउ. ८ A भीमाउह. ९ P विहित्तु.

17 १ AP तोडिवि. २ A विहत्तइ. ३ A तारवधयं; P तो रक्खधयं. ४ P गंढियं.
५ AP रुणुरणियं. ६ A अणवरयपरिगलियकरडयलदाणेहिं.

16 6 b तिणयणगलं रुद्रस्य कण्ठः. 8 b मणहु वि पासिउ वेणं पावइ मनसः पार्श्वत्
मनसः सकाशादपि वेगेनागच्छति. 10 b रिक्खइं तारकाः; गेजावलिय ग्रीवाक्षुद्रघण्टिका.
11 a सारिउ गजपर्याणानि; b अंतरसेणासणिय सेनाया अन्तर्मध्ये ये आसनिनः गजाश्चाद्यारूढाः.
15 करणहिं आवर्तनादिभिः.

17 2 परि याणइं पर्याणकानि. 3 a कहकहरवं हसिवि यथा भवत्येवं हसित्वा.

सोवणसारीणिवद्भुच्चिधेहिं   करणासियागहियगयणाहगंधेहिं ।
 दंतगभिणगखगरहतुरंगेहिं   भड वे वि थिय गयणि मायामयंगेहिं ।
 ता मुक्क दहमुहिण पच्छइय णहभाय   विसविसम गुरुविसहरायार णाराय ।
 तपंजरे छुंदु तेणारिविहवणु   अलिकसणु हयवसणु बीमवणु सिरिरमणु
 पुणु पहरणावरणि मणि विज्ज संभरिवि सरणियरु जज्जरिवि हुंकरिवि णीसरिवि ।
 जा वीरु उत्थरिवि चप्परिवि पइसरइ   स रहंशु तहिं ताम धरणीसरो सरइ ।
 घत्ता—णवचंदणचच्चिउ कुसुमहिं अंचिउ रयणाराकिरणोहदुलु ॥
 णं रावणलच्छिहि कमलदलच्छिहि करयलाउ णिवडिउ कमलु ॥ १७ ॥

18

दुवई—रुसंतेण तेण महुमहणमहासुहडे णिओइयं ॥
 तं कुडिलयरचडुलतडिवलयणिहं गयणे पधाइयं ॥ छु ॥

ता दिट्ठु णहि एंतु	सहस त्ति णिवडंतु ।	
धाराकरालेहिं	करवालसूलेहिं ।	
झसमुसलसैलेहिं	वावलभलेहिं ।	5
अरिणरकयंतेहिं	कंपणहिं कौंतेहिं ।	
कयकण्हपक्खेण	गवएं गवक्खेण ।	
कुमुएण कुंदेण	चंदे मंहिंदेण ।	
सत्तुहणभरहेण	णीलेण सरहेण ।	
सुग्गीवणामेण	हैणुवेण रामेण ।	10
पडिखलिउ णँउ वलिउ	अमरत्थु संचलिउ ।	
रणसिरिहि कुंडलु व	णवरविहि मंडलु व ।	
जसवल्लरीदलु व	भुयजुयलतरुफलु व ।	
माणिकगणजडिउ	लक्खणहु करि चडिउ ।	

घत्ता—जं चक्कसमिद्धउ कण्हें लद्धउं तं णारउ णहि णँच्चियउ ॥ 15
 आणंदरसोल्लिउ सिरिथणपेल्लिउ राँउ रामु रोमंचियउं ॥ १८ ॥

७ A दंतगिणिभिण्णखगं ८ A दहवयणं. ९ P छु. १० A धीभवणु.

18 १ A करवालवालेहिं. २ A मुसलसैलेहिं. ३ A मयंदेण. ४ A omits this foot.
 ५ A णहवडिउ. ६ AP चक्कु. ७ AA णच्चिउ. ८ A रामु राउ. ९ AP रोमंचियउ.

7 a °सारी° गजपर्याणकम्. 9 b °विसहरायार सर्पाकाराः; णाराय बाणाः. 10 a तपंजरे नाराच-
 पञ्जरे; b वी भवणु बीभत्सन; भयानक इत्यर्थः. 12 b रहंशु चक्रम्.

18 1 णि ओ इयं नियोजितं मुक्तम्. 7 b गवएं गवयराज्ञा. 11 अमरत्थु देवाधिष्ठितं चक्रम्.
 16 रोमंचियउ दृष्टः, कृष्णेन लब्धत्वात्.

दुवई—णिवडिय कुसुमविट्टि कउ कलयलु हरिसिय उरयसुरणरा ॥
भामिवि चक्कु भणिउ गोविंदे विसरिस णिसुणि दससिरा ॥ छ ॥

संदण तुरंग	मयमुइयभिग ।	
करि गलियगंड	मेइणि तिखंड ।	
असि चंदहासु	लंकाणिवासु ।	5
ससहरसमाणु	पुष्पयविमाणु ।	
वइदेहि देहि	मा खयहु जाहि ।	
तूसवहि रामु	कैरि पयपणामु ।	
जीवहि अतेउ	कंतासमेउ ।	
दट्टाहरेण	असिवरकरेण ।	10
असमंजसेण	अमरिसवसेण ।	
ता भणिउं तेण	णिसियरधएण ।	
पाइकतणय	णिम्मुक्कविणय ।	
तुम्हहं वराय	किं मज्झु राय ।	
णियजीवधरणु	सुग्गीवसरणु ।	15
पइसरहु जइ वि	णुंवरहु तइ वि ।	
विगयावलेव	देव वि अदेव ।	
भडभिडणसंगि	महुं जुज्झरंगि ।	
किं गणिउ रामुं	तुहुं हीणथामु ।	20
जज्जाहि रंक	मग्गंतु लंक ।	
लज्जहि ण केव	हिय सीय जेव ।	
अवराउ तेव	परिचत्तसेव ।	
रामाणियाउ	रायाणियाउ ।	
लेसमि छलेण	णियभुयवलेण ।	
इय भणिवि भीमु	दुलंघधामु ।	25
आबद्धकोहु	मेल्लइ सरोहु ।	

19 १ AP मुइयसिंग. २ P ससहर. ३ A कयपय. ४ A णउ उव्वरहु तइ वि; P णउ उव्वरहो तइ वि. ५ P adds after this: णिण्णट्टणामु, संगामकामु. ६ A तुहुं दिण्णधामु. ७ A पर-चिण्णसेव. ८ P आबद्ध.

19 2 दससिरा हे रावण. 3 b मयमुइयभिग मदेन मुदितभृङ्गाः. 8 b करि कुरु. 9 a अतेउ निस्तेजाः सन्. 12 b णि सियरधएण राक्षसध्वजेन रावणेन. 17 a विगयावलेव विगत गर्वाः. 22 A अवराउ अपराः (स्त्रियः); b परिचत्तसेव हे त्यक्तसेव राम. 23 a रामाणियाउ रामसंबन्धिन्यः; b रायाणियाउ रात्रीः. 24 a लेसमि ग्रहीष्यामि. 26 b सरोहु बाणसमूहः.

आइदुचाउ	रायाहिराउ ।	
जाँ उग्गभाउ	धीसद्धगीउ ।	
ता तक्खणेण	तहिं लक्खणेण ।	
णं खयपयंगु	मुक्कउ रहंगु ।	30
आयउ तुरंतु	धाराफुरंतु ।	
अरितावणेण	तं रावणेण ।	
भुयखलिउ जइ वि	वलि मडु तइ वि ।	
वच्छयलि लग्गु	को किर ण भग्गु ।	
णिवसिरिपमत्तु	परणारिरत्तु ।	35

घत्ता—दहवयणहु केरउ दुहइं जणेरउ तिकखइ धारइ सल्लियउं ॥
परघरिणीमंदिरु हियउ असुंदरु चक्के फाडिवि घल्लियउं ॥ १९ ॥

20

दुवई—ता दहवयणि पडिइ पडियइं सुरकुसुमइं सिरि उविंदहो ॥

हउ दुंदुहि गहीरु जउ घोसिउ पसरिय दिहि सुरिंदहो ॥ छ ॥

ता सुहडेहिं दिट्ठु रणमहियलु	वणवियलियलोहियजलजंजलु ।	
भग्ग रहंग रहहिं सहं रहियहिं	फट्ठधयग्गहिं वंसविरहियहिं ।	
चामर पडिय हंसं णं मारिय	घुलिय जोह पडिजोहवियारिय ।	5
मोडियदंडइं छत्तइं धवलइं	दिट्ठइं णाइ अणालइं कमलइं ।	
छिण्णगुणइं महिलुलियइं चावइं	णं खलचित्तइं भंगुरभावइं ।	
धम्मगुणुज्झिय सुद्धिइ जुत्ता	वाण रिसि व्व मोक्खुं संपत्ता ।	
दाणवंत मत्थैयखणुज्जय	णावइ पिसुणं सढं णिरु दुज्जय ।	
कुडिल लोहणिम्मिय पडिअंकुस	दिट्ठा तुरय जंत तोडियकुस ।	10
खलिणइं णिवडियाइं पल्लाणइं	दिट्ठइं विहंडियाइं जंपाणइं ।	
दिट्ठइं णिवक्कोल्लकंकालइं	मासगासु लेंतइं वेयालइं ।	
कडयमउडकोडल्लकडिसुत्तइं	दिट्ठइं दसदिसासु पविहत्तइं ।	

घत्ता—भडभालविणिहियइं विहिणा लिहियइं अचलइं भवियवक्खरइं ॥

जाँइवि गयचम्मइं संदणंरम्मइं कावालिउ वायइ वरइं ॥ २० ॥ 15

१ AP आइदुचाउ. १० AP जामुग्ग°. ११ A वलवंडु; P वलिवंडु.

20 १ A रणि महियलु. २ AP मोक्खु णं पत्ता. ३ A °मंथय°. ४ A पिसुणसत्थु.
५ A विहलियाइं. ६ A °कवाल°. ७ AP °कुंडल°. ८ P भडसाल° ९ A जोइवि. १० AP दंसणरम्मइं.

34 b वलि बलवत्; मडु बलात्कारेण. 37 °मं दि रु °ग्रहभूतं चित्तम्.

20 3 b °लो हिय जल जंजलु लोहितस्य रक्तस्य तडागः. 6 b अणालइं नालरहितानि.
7 b भंगुरभावइं वक्राणि. 9 a दाणवंतैत्यादि गजा दानवन्तः तेषां मस्तकखननोद्यता अङ्कुशाः;
b सढं कपटत्वेन. 10 b तोडियकुस त्रोटिततर्जकाः. 15 वायइ वाचयति.

21

दुवई—पडिवारणविसाणजुयपेल्लियंघल्लियमत्तवारणे ॥

होही रिउहुं मरणु हरिहत्थे सीयाकारणे रणे ॥ छ ॥

तहिं हिंडंतहिं विहिविच्छोइय
काइ वि पिउ सरसयणि पसुत्तउ
काइ वि पिउ लुलियंतहिं रुद्धउ
खंडंखंडु हुउ मुउ णोलक्खिउ
उज्जएण पडिएण महाहवि
का वि भणइ हलि जूरइ महु मणु
पायडियउं एवहिं किं किज्जइ
का वि भणइ णियणियइ ण याणिय
उज्जउ सीय सुविप्पियगारिणि
का वि भणइ उव्वसि पिउ मेळहि
कण्णावरु इहुं णाहु महारउ
कासु वि सिवपयगमणविसेसें

घरिणिहिं णियणियपिययम जोइय ।
दिट्ठउ णं रणलच्छिहि रत्तउ ।
दिट्ठउ णं जमसंकलवद्धउ । 5
काइ वि पिउ पयखंडं लक्खिउ ।
क वि अंगुलियउ भंजइ राहवि ।
लक्खणेण महु रंडालक्खणु ।
वर णियणाहें समउं मरिज्जइ ।
पहुणा गोत्तमारि कहिं आणिय । 10
खलदइवें संजोइय वहरिणि ।
रंभि तिलोत्तमि किं पि म बोळहि ।
अत्थंक्कइ किह होइ तुहारउ ।
समरदक्ख दक्खालिय सीसें ।

घत्ता—ता तहिं मंदोयरि देवि किसोयरि थण असुयधारहिं धुवइ ॥ 15

णिवडिय गुणजलसरि खगपरमेसरि हा हा पिय भणंति रुयइ ॥२१॥

22

दुवई—हा केलाससेलसंचालण हा दुज्जयपरक्कमा ॥

हा हा अमरसमरडिंडिमहर हा हरिणारिविक्कमा ॥ छ ॥

हा भत्तार हार मंणरंजण
हा मुहसररुहरसरयमहुयर
हा सूहव सुरहियसिरसेहर
हा थणकलसविहूसणपल्लव
हा करफंसजणियरोमंचुय

हा भालयलतिलय णयणंजण ।
हा रमणीयणणिलय मणोहर ।
हा रिउरमणीकरकंकणहर । 5
हा हा हिययहारि णिच्चं णव ।
आलिंगणकीलाभूसियभुय ।

21 १ A पेल्लिवि. २ P हरिअत्थे. ३ AP सरसयणइ सुत्तउ. ४ P खंडखंड. ५ P लक्खि-
यउ. ६ A उज्जएण. ७ A झरइ. ८ A पहु. ९ A अच्छइ कह वि; P अथक्कए किह.

22 १ P जणरंजण. २ A बुहसररुह°. ३ AP रमणीमण°. ४ A हालिंगण°.

21 1 °विसाण° दन्ताः. 3 a °विच्छोइय वियोगं प्रापिताः. 5 a लुलियंतहिं लुलितैरन्त्र-
जालैः. 6 b पयखंडं पादखण्डेन. 7 a उज्जएण सरलेन. 13 b अत्थक्कइ इदानीं एवमेव वा.
14 a सिवपय° शृगालीपदं मोक्षस्थानं च.

22 2 हरिणारिविक्कमा हे सिंहपराक्रम. 3 a हार मनोर.

अद्वहत्तरिमो संधि]

महापुराण

[LXXVIII.23.14

पेसलवयणविहियसंभासण
 हा पंचेदियविसयसुहावह
 हा लंकाहिव खेयरसामिय
 हा मंदरकंदरकयमंदिर
 पइं विणु जगि दसास जं जिज्जइ
 हा पिययम भणंतु सोयाउरु
 वत्ता—ता णियकुलभूसणु दुक्कु विहीसणु तहिं तक्खणि सुविसण्णमइ ।
 जगकाणणमाणणु भडपंचाणणु जहिं णिवडिउ लंकाहिवइ ॥२२॥ 15

23

दुवई—अण्णउ रयणकिरणविण्णुरियइ छुरियइ हणइ जावहिं ॥
 जीविउ विद्वंतु कयसंतिहिं मंतिहिं धरिउ तावहिं ॥ छ ॥

हा हा कयउं कम्म मइं भसिणु
 अज्जु सरासइ सत्थु ण सुयरइ
 जयसिंरि पत्ते अज्जु विहवत्तणु
 अज्जु इंदु भयवसहु म गच्छउ
 अज्जु तिब्बु णहि तवउ दिणैसरु
 अज्जु जलणु जालैउ वित्थारउ
 णेरिउ अज्जु रिंछु आवाहउ
 अज्जु वरुणु अप्पाणु पसंसउ
 अज्जु कुबेरु कोसु मा ढोवउ
 भायर पइं गइ णारयंठाणहु
 वत्ता—पइं मुइ धरणीसर खगपरमेसर सुरवरं जयदुंदुहि रसउ ॥
 तयं राहवचंदहु सूर्य गोविंदहु अज्जु णिरंकुंस उरि वसउ ॥ २३ ॥

५ AP विहियवयण^०. ६ A ^०पोमंदिंदिर.

23 १ A विच्छुरियइ. २ AP अज्जु पत्त. ३ A जालावित्थारउ. ४ A विहंजउ.
५ A णारयगमणहु. ६ A सुरवइ. ७ AP तिय. ८ AP सिय. ९ A णिरंकुसि.

8 a पेसलवयण^० मनोहरवचनम्. 12 a जिज्जइ जीव्यते.

23 2 विद्वंतु मारयन्, भन्. 13 पइं मुइ त्वयि मृते सति.

दुवई—अज्जु मिलंतु मच्छ मंदाइणि वहउ ससंकपंडुरा ॥

पईं मुइ खेरिंद कैह होसइ सा णवघुसिणपिंजरा ॥ छ ॥

णारउ णाउ आउ णासणविहि
रामु ण कुहु कुहु जुगभक्खउ
चक्कु ण मुक्कु मुक्कु जमसासणु
वच्छु ण भिण्णु भिण्णु धरणीयलु
तुहुं णउ पडिउ पडिउ कामिणिगणु
चेट्ट ण भग्ग भग्ग लंकाउरि
हा भायर किं ण किउ णिवारिउ
लक्खण राम काइं णउ मणिय
दुज्जसकारिणि णयंणुणवंतहं
किह कुलिसु वि घुणेहिं विच्छिण्णउं
हा पईं विणु मईं काइं जियंतें

सीय णै हित्त हित्त परियणदिहि ।
लक्खणु ण भिडिउ भिडिउ कुलक्खउ ।
तं णउ लग्गउ लग्गु हुयासणु । 5
रुहिरु ण गालिउ गालिउ सज्जणवलु ।
तुहुं ण मुओ सि मुउ विहलियजणु ।
दिट्ठि ण सुण्ण सुण्ण मंदोयरि ।
किं महु तणउं वयणु अवहेरिउ ।
किं सुग्गीव हणुव अवगणिय । 10
किं ण दिण्ण पणइणि मग्गंतहं ।
तुज्जु वि मरेंणु केव संपण्णउं ।
हा हउं कवलिउ किं ण कयंतें ।

घत्ता—कायर मग्गीसिवि अभउ पघोसिवि विजयसंखु पूरिवि लहु ॥

तामायउ लक्खणु राउं वियक्खणु सुग्गीउ वि हणुएण सहुं ॥२४॥ 15

दुवई—भासिउ राहवेण दहमुहु तुहुं सोयहि किं विहीसणा ॥

जासु खगिंदवंदंदारय विरइयपायपेसणा ॥ छ ॥

विलसियचंदसूरणक्खत्तइ
एक्कु जि णवर दोसु दमियारिहि
जई ण वि किउ जिणधम्मवएसणु
रामापसैं जगकंपावणु
होइ सुरिंदु वि गयगुणसारउ
कंचणमइ विमाणि सणिहियउ

एयहु को समाणु भुयणत्तइ ।
जं अहिलासु गयउ परणारिहि ।
वारिवि कैरुण रुवंतु विहीसणु । 5
चउहिं जणहिं उच्चाइउ रावणु ।
परयारेण सव्वु लहुंयारउ ।
पेयभूसणायारु वि विहियउ ।

24 १ A कहिं. २ A आउ णाइ. ३ A णिहित्त. ४ A णिय°. ५ AP केम मरणु. ६ P रामु.

25 १ A विरइयणिच्चेपेसणा. २ A जेहिं ण किउ; P जइ णहिं किउ. ३ AP कछणु.
४ A हलुआरउ.

24 1 मंदाइणि गङ्गा. 3 a णारउ णाउ नारदो नागतः, किं तु नाशविधिरागतः.
4 a जगभक्खउ यमः. 7 b विहलियजणु अर्थिजनः. 8 a चेट्ट शरीरचेष्टा. 11 b पणइणि
सीता. 14 मग्गी सि वि यूयं भयं मा कुरुतेत्युक्त्वा.

25 7 b परयारेण परस्त्रीदोषेण. 8 b पेयभूसणा यारु मृतकशृङ्गाराचारः.

उभिय कयलिखंभ सुहसुंभइ
 धरियइं उपपरि वण्णविचित्तइं
 पविलंविउ पडायउ दीहउ
 पसरिय चंदोवय णं खंलयण
 बाहसलिलधारहिं वरसंति व
 यत्ता—हउं कट्ठे घडियउ चम्मं मढियउ परकरताडणु जं सहमि ॥
 णं^१ एउं सुजुत्तउं पडहें वुत्तउं तं दसासु महिवइ महमि ॥ २५ ॥ 15

26

दुवई—एमहिं तेण मुक्कु किं वज्जमि वज्जमि परणरिंदहं ॥

लक्खणरामचंदसुग्गीवहं णीलमहिंदकुंदहं ॥ छ ॥

रत्तउ णं विरहगं तत्तउ
 बहुयउ काहलाउ तुरुतरियउ
 भणइ व संखु अणाहु ण णीवमि
 वंसु भणइ हउं काणणि पइसमि
 डज्जउ महलु कूरं गज्जइ
 कट्ठहं मज्झि णिवेसिउ उत्तमु
 दिण्णु हुयासु सिहालिउ वंकइ
 णं पवणं कट्ठिज्जइ लग्गउ
 यत्ता—जो सीयासावें नियमणकोवें दूसहविरहें जालियउ ॥
 सो राउ हुयासैं पेयपलासैं जालकूरगं लालियउ ॥ २६ ॥

27

दुवई—जाणिवि मुउ णरिंदचूडामणि सव्वंगहिं समुग्गओ ॥

तहु सत्तच्चि सत्तधौऊहरु झ त्ति धग त्ति लग्गओ ॥ छ ॥

५ A दुज्जण. ६ A तं एउ ण जुत्तउं.

26 १ P किह. २ P omits वज्जमि. ३ P °सासाऊरिय. ४ A सीयासोएं. ५ AP तावि-
 यउ. ६ AP °करगहिं जालियउ; T लालिउ स्पृष्टः.

27 १ AP समगओ. २ P °धाहरु.

9 a सुहसुंभइ सुखविध्वंसके. 11 b °साहउ शाखाः. 14 कट्ठे काष्ठेन.

26 5 a अणाहु अनाथो रावणरहितः; b परसासाऊरिउ परश्वासपूरितः. 8 b णासिउ
 कमु नाशितः कुलक्रमो नीतिर्वा. 9 a सिहालिउ वंकइ ज्वालायुक्तो वक्रं गच्छति. 11 सीयासावें
 सीताशापेन. 12 पेयपलासैं प्रेतपिशितभक्षकेण; जालकरगहिं लालियउ ज्वाला एव काराग्रास्तैः स्पृष्टः.

27 1 सव्वंगहिं सर्वस्मिन् शरीरे; समुग्गओ समुद्रतः. 2 सत्तच्चि अग्निः; धग त्ति प्रज्वाल्य-
 मानः.

वइरिविहंडणु कालें लद्धउ
तासु सरीरु तेण उवजीविउ
जं जासु वि तं तासु जि छज्जइ
ण्हाइवि सयणहिं दिण्णउं पाणिउं
एत्थंतरि असोयवणि पइसिवि
अंगंगयणलणीलविहंसिहिं
पणविवि जणयवसुंधरिधीयहि
आणिय मिलियं देवि बलहइहु
हेमसिद्धि णावइ रससिद्धहु
दिव्वाणि जाणियपरमत्थहु
चित्तसुद्धि णं चारुमुणिदहु
णं वरमोक्खलच्छि अरहंतहु

घत्ता—जं दिट्ठु समाहउ णियपइ राहउ तं सीयहि तणुकंचुइउ ॥

पुलएण विसइउ उद्धु जि फुट्टउ पिसुणु व सयखंडं गयउ ॥२७॥

तिहुयणकंटउ जलणें खद्धउ ॥
तो^३ वि ण पोरिसेण जगु दीविउ ।
करहचरणि किं णेउरु जुज्जइ । 5
दुत्थिउ बंधुविदु संमाणिउ ।
रामाएसें देवि पसंसिवि ।
अंजणेयकिक्किंधणरेसिहिं ।
केसवविजउ समासिउ सीयहि ।
अमरतरंगिणि णाइ समुदहु । 10
केवलणाणरिद्धि णं बुद्धहु ।
वरकइमइ णं पंडियसत्थहु ।
णं संपुण्णकंति छणयंदहु ।
बहुगुणसंपय णं गुणवंतहु ।

15

28

दुवई—तोरणविविहदारपायारघरावलिसिहरसोहिण ॥

अरिवरपुरि पइड्ड हरिहलहर धयमालापसाहिण ॥ छु ॥

मंदोयरि रुयंति साहारिवि
बंधव सयण सयल हक्कारिवि
मंति महंतमंति संचारिवि
पढमजिणाहिसेउ णिव्वत्तिवि
सत्तु मित्तु मज्झत्थु वि चित्तिवि
अवणिदविणपुरलोहु विवज्जिवि
पवरपुरिसपरिहास समीहिवि
लोयदिण्णहियइच्छियकामें

इंदइ सोयविसंदुलु धीरिवि^३ ।
णायरणरहं संक णीसारिवि ।
विग्घकारि सयल वि णीसारिवि । 5
होम विविहदाणां वत्तिवि ।
समइ सव्वसामंत णियंतिवि ।
गह बंभण णेमिस्सिय पुज्जिवि ।
पालिवि धम्मू अधम्महु बीहिवि ।
रामोरामें राणं रामें । 10

३ A तो उण. ४ A बंधुवगु. ५ AP किक्किंधपुरेसिहिं. ६ AP देवि मिलिय. ७ AP णं जगपरमं.
८ A णं तिलोक्कलच्छि.

28 १ P भोयविसंदुलु. २ AP वारिवि. ३ AP विग्घकारि णीसेस णिवारिवि. ४ A अवणि
दविणु पुरलोहु; P अवणिदविणपरलोहु. ५ A पुरि पइसेप्पिणु लक्खणरामें.

5 b करहचरणि उष्णपादे. 15 समाहउ माधवसहितः. 16 विसइउ विकसितः.

28 3 a साहारिवि धीरयित्वा; b सोयविसंदुलु शोकेन शिथिलः. 7 b समइ स्वमते
निजादेशे. 9 a पवरपुरिसपरिहास समीहिवि नर्महास्यं चिन्तयित्वा, मम वचनमन्यथा मा भवतु,
किं तु विभीषणस्य राज्यदाने सत्यं वचो भवतीति भावः.

घत्ता—पविमलंगलियंभहिं कंचणकुंभहिं ण्हाणिवि पट्टबंधु विहिउ ॥
राणि मारिवि रावणु भुवणभयावणु रज्जि विहीसणु संणिहिउ ॥ २८ ॥

29

दुवई—इय को करइ भिडेइ वि भडगोंदलि भुवणंगणमरावणं ॥

छज्जइ एम कासु णिव्वहइ वि सुहिपडिवण्णपालणं ॥ छ ॥

एह रुढि एहउं गरुयत्तणु	मेह्लिवि पउमु कासु सुयणत्तणु ।	
कोसु देसु सो तं पुरु परियणु	तं पणियंगणकुलु पीवरथणु ।	
ताइं आयवत्तइं वाइत्तइं	जाणइं जंपाणइं सुविचित्तइं ।	5
ताइं वणाइं अमरतरुगंधइं	ताइं जि जाउहाणनृवचिंधइं ।	
ते असिकर दुक्करकर किंकर	ते हयवर ते गयवर रहवर ।	
लंकादीउ तं जि सो जलणिहि	ते चामीयरभरिय महाणिहि ।	
णिहिलइं हियवइ तणु व वियप्पिवि	दहमुहाणुजायहु जि समप्पिवि ।	
मेइणिसाहणि तिजगजयाणउं	लक्खणरामहिं दिण्णु पयाणउं ।	10

घत्ता—ते रामजणहण दणुयविमहण परिभमंति भुवणयलइ ॥

आवाहियचलरह णावइ सभरह पुप्फयंत गयणयलइ ॥ २९ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमणिए
महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे रावणणिहणणं विहीसण-
पट्टबंधो णाम अट्टहत्तरिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ७८ ॥

६ P ण्हाविवि.

29 १ AP भिडेवि भड°. २ AP°णिव°. ३ A°णिग्गहणं. ४ AP°पट्टबंधणं.

29 1 अरावणं रावणरहितम्. 2 सुहिपडिवण्ण° सुहृत्प्रतिपन्नम्. 3 a रुढि प्रसिद्धिः;
b मे ह्लिवि पउमु रामं मुक्त्वा. 4 b पणियंगण° वेश्याः. 6 b जाउहाणनृव° राक्षसनृपो रावणः.
9 b दहमुहाणुजायहु विभीषणस्य. 12 सभरह सनक्षत्रथौ स्वेन सक्षत्रप्रच्छादकौ वा.

LXXIX

णिहणिवि भीमु रणि दुज्जउ रावणु मयमत्तउ ॥
महि हिंडंतु पहु पीढइरि रामु संपत्तउ ॥ ध्रुवकं ॥

1

गिरि सोहइ हरिणा भउ जणंतु	पहु सोहइ हरिणा महि जिणंतु ।	
गिरि सोहइ मत्तमऊरणाउ	पहु सोहइ णायमऊरणाउ ।	
गिरि सोहइ वरवणवारणेहिं	पहु सोहइ वारिणिवारणेहिं ।	5
गिरि सोहइ उड्डियवाणरेहिं	पहु सोहइ खगधयवाणरेहिं ।	
गिरि सोहइ णववाणासणेहिं	पहु सोहइ भडवाणासणेहिं ।	
तहिं पुव्वकोडिसिल दिट्ठ तेहिं	पुज्जिय वंदिय हिरिहलहरेहिं ।	
मंतिहिं पउत्तु भो धम्मरासि	उद्धरिय तिविट्ठे एह आसि ।	
एवहिं जइ लक्खणु भुयहिं धरइ	तो देव तिखंडधरत्ति हरइ ।	10
तं णिसुणिवि पभणइ रामु एव	अज्जु वि तुम्हहं मणि भंति केव ।	
जांव वि रणि णिहलियउ दसासु	जांव वि सिरि दिण्ण विहीसणासु ।	
तांव वि तुम्हहं संदेहवुद्धि	लइ किज्जइ सव्वहं हिययसुद्धि ।	

घत्ता—जो अतुलइं तुलइ बलवंत वि रिउ विणिवायइ ॥

सो हरि कुलधवलु सिल एह किं ण उच्चायइ ॥ १ ॥

15

2

दढकढिणथोरदीहरकासु	दहवयणवालज्जीवियहरासु ।
विहसिवि रामे लच्छीहरासु	आएसु दिण्णु णियबंधवासु ।
ता भाइवयणतोसियमणेण	उच्चाइय सिल लहु लक्खणेण ।

1 P पीयलइरि. २ A उड्डिय°. ३ AP सिलकोडिपुव्व तहिं दिट्ठ तेहिं. ४ P omits हरि°. ५ A णं धम्मरासि. ६ AP पुणरवि सिरि.

2 १ A रामु.

1 2 पीढइरि पीठगिरिं कोडिशिलाम्. 3 a हरिणा सिंहेन; भउ भयम्; b हरिणा लक्ष्मणेन. 4 a मत्तमऊरणाउ मत्ता मयूरा नागा सर्पाश्च यत्र; b णायमऊरणाउ ज्ञातो मयूनां किंनराणां उरोनादो हृदयध्वनिर्येन. 5 a a °वणवारणे हिं वनगजैः; b वारिणिवारणे हिं जलनिवारणैश्चक्रैः. 6 b खगधयवाणरे हिं विद्याधरध्वजलिखितवानरैः. 7 a णववाणासणे हिं नवैः बाणवृक्षैः असनवृक्षैश्च; b वाणासणे हिं धनुर्मिः. 8 a पुव्वकोडिसिल पूर्वकोटिशिला इति नाम.

2 2 a लच्छीहरासु लक्ष्मणस्य.

पविउलभुयचालिय णं धरिन्ति
 णं रामहु केरी विमल कित्ति
 दीसन्ति लोयणयणहं सुहाइ
 उप्परि सीरिहि कसणायवत्तु
 सोहइ सिलग्गु कण्हेण धरिउं
 उययम्मि अरुणकिरणोहतं वु
 वीरेहिं वि मुक्कउ सीहणाउ
 चक्किहि पय वंदिवि वइरितासि

णावइ तिखंडमहिरायवित्ति ।
 णं णिरु असज्झसाहणसंमिति । 5
 भदियभुयदंडुद्धरिउ णाइ ।
 णं जयजसवेल्लिहि तणउं पत्तु ।
 बहुपोमरायकरजालफुरिउं ।
 उययाचलमाणुहि णाइ विवु ।
 सउणंदउ णामें जक्खु आउ । 10
 तें दिण्णु तासु सउणंदयासि ।

घत्ता—लक्खणकयथुइहिं णरदेवहिं कणहु पउत्तउ ॥

सजलहेमघडहं अटुत्तरसहसें सित्तउ ॥ २ ॥

3

संचलिउ राउ अरितिमिरभाणु
 कल्लोललुलियझससुसुमारु
 हयगयंवरखंधाइणजोहु
 हरिणा रहु वाहिउ जलहिणीरि
 धणुगुणविमुक्कु सरु सुद्धिवंतु
 तें देवहु दाणवमइणासु
 कुंडलजुयलउं मणिकिरणणीहु
 तहिं होतउ गउ अणुजलहितीरु
 केऊरमउडककणपवित्तु
 तहिं लहिवि विणिग्गउ गउ तुरंतु
 संताणमाल सेयायवत्तु
 पालेप्पिणु पुणु परियलियगव्व

अणुंगंग पुणु वि दिण्णउं पयाणु ।
 दियहेहिं पत्तु सुरसरिदुवारु ।
 थिउ काणंणि वल्लु दुसोहसोहु ।
 पायालमूलपूरणगहीरि । 5
 संप्रायउ मागहु पय णवंतु ।
 दिण्णउ अहिसेउ जणदणासु ।
 ससिकंतु हारु मणहरु किरीहु ।
 साहिउ वरतणु पणवियसरीरु ।
 चूडामणिकंठाहरणजुत्तु ।
 सिंधुहि पइसरिवि पहासु जिउ । 10
 मुत्ताहलदामु मलोहचत्तु ।
 साहिय वरुणासामेच्छ सव्व ।

घत्ता—गउ वेयड्ढिगिरि खगसेठिउ वे वि जिणेप्पिणु ॥

हयमायंगवरखेयरकण्णाउ लण्पिणु ॥ ३ ॥

२ P धरत्ति. ३ AP सवित्ति. ४ A जसजय°. ५ AP जालजडिउ.

3 १ P रामु. २ AP अणुमगें. ३ P सुसुआरु. ४ AP गयरहखंधा°. ५ AP उववणि.
 ६ A बलदूसोह°. ७ AP संपाइउ. ८ AP पावेप्पिणु गउ. ९ A परिगलिय°.

5 b असज्झसाहणसमिति असाध्यवस्तुनः साधने समाप्तिः परमोत्कर्षः. 6 b भदियभुयदंडुद्धरिउ
 णाइ विण्णुमुजदण्डोद्धृतं छत्रमिव. 7 a सीरिहि बलभद्रस्य. 8 b पोमरायं तत्र गिरौ पद्मारागमणयो
 वर्तन्ते. 11 a वइरितासि शत्रूणां भयानकः; b सउणंदयासि सौनन्दकनामा असिर्दत्तः. 12 लक्खण-
 कयथुइहिं लक्ष्मणस्य कृतस्तुतिभिः. 12 सजलहेमघडहं जलभृतसुवर्णघटानाम्.

3 3 a खंधाइणं स्कन्धावतीर्णाः. 7 a णीहु गृहम्. 11 b मलोहचत्तु मलसमूहरहितः
 12 a पालेप्पिणु कालक्षेपं कृत्वा.

4

पुणु वसिकिउ सुरदिसि मेच्छखंडु
 गय जइयहुं दोचालीस वरिस
 साहिवि तिखंडमेइणि दुगिज्झ
 हरिवीढि णिवेसिवि, वरजलेहिं
 मंडलियहिं णं मेहहिं गिरिंद
 जहिं दिव्वइं सत्थइं संचरंति
 जहिं देव वि घरि पेसणु करंति
 को वण्णइ हरिवलएवरिद्धि
 जं विजयतिविट्ठहं तणउ पुणु
 हो पूरइ वण्णवि काइं एत्थु

महिमंडलि हिंडिवि रायंदंडु ।
 तइयहुं हरि हलहर दिव्वपुरिस ।
 जयजयसहेण पइट्ट उज्झ ।
 हयतूरहिं गाइयमंगलेहिं ।
 अहिसित्त रामलक्खणणरिंद । 5
 तहिं अवसें रणि अरिवर मरंति ।
 तहिं अवसें णर भयैथरहरंति ।
 वाएसिइ दिण्णी कासु सिद्धि ।
 तं एय्हं दोहिं मि समवइण्णु ।
 किं तुच्छबुद्धि जंपमि णिरत्थु । 10

घत्ता—सेविय गोमिणिइ रइलोहइ कीलणसीलइ ॥
 रज्जु करंत थिय ते वे वि पुरंदरलीलइ ॥ ४ ॥

5

सुमणोहरणामि सयावसंति
 सिरिसिरिहररामणराहिवेहिं
 वंदेप्पिणु पुच्छिउ परमधम्म
 मिच्छत्तासंजम चउकसाय
 एयहिं ओहट्टइ णाणतेउ
 वंधेण कम्म कम्मेण जम्म
 इंदियसोकखें पुणु पुणु विसालु
 मोहें मुज्झइ संसारि भमइ
 णारयतिरिक्खदेवत्तणेहिं
 संसरइ मरइ णउ लहइ बोहि

अण्णहिं दिणि णंदणवणवणंति ।
 सिवगुत्तु जिणेसरु दिट्ठु तेहिं ।
 जिणु कहइ उयारवियारगम्म ।
 छंडतहं सुहु रायाहिराय । 5
 ए दुस्सहदुहमबंधेउ ।
 जम्मेण दुक्खु सोक्खु वि सुरम्म ।
 संपज्जइ जीवहु मोहजालु ।
 अण्णण्णहिं देहहिं देहि रमइ ।
 बहुभेयैभिण्णमणुयत्तणेहिं ।
 ण कयाइ वि पावइ जिणसमाहि । 10

4 १ P रायचंडु. २ A reads *a* as *b* and *b* as *a* in this line. ३ A भउ थर°; P भउ थर° ४ P एवहं.

5 १ A सयवसंति. २ P ओयार°. ३ A बहुभोय°.

4 1 *b* रायदंडु राजसैन्यम्. 3 *a* दुगिज्झ दुर्ग्राह्या. 4 *a* हरिवीढि सिंहासने. 6 *a* सत्थइं शस्त्राणि. 8 *b* वा एसिइ वागीश्वर्या सरस्वत्या. 9 *a* विजयतिविट्ठहं प्रथमबलकेशवयोः. 11 रइलोहइ रतिलोमिष्ठया.

5 2 *a* सिरिसिरिहररामणराहिवेहिं श्रीविष्णुश्रीरामाभ्याम्. 6 *b* सोक्खु वि सुरम्म कदाचित्सुखं च रम्यं भवति विषयजं न त्वतीन्द्रियम्.

सम्मत्तु ण गेण्हइ मंदमूढु
आसंककंखविदिगिंछवंतु

लोइयवेइयसमएहिं छूँडु ।
जडु मिच्छादिदि पसंस देंतु ।

घत्ता—चंगउ परिहरइ जं णिंदणिज्जु तहिं भत्तउ ॥
राहव जीवगणु जगि पउरु विहुरु संपत्तउ ॥ ५ ॥

6

अणुदिणु परिणामहु जाइ लोउ
खणि खणि अण्णत्तहु जाइ केव
उप्पत्तिवित्तिपलएहिं गत्थु
पज्जाउ जाइ दव्वु जि पयासु
जं रुच्चइ तं तहिं होउ वप्प
जो मणुयलोइ सो णत्थि सग्गि
जो घरि सो किं णीसेसणामि
एवत्थिणत्थिणिव्वूढसच्च
जइ जगि सव्वत्थ वि सव्वु अत्थि
जइ एक्कु जि सयलु जि जगु णियाणि
को खंडिउ को वरइत्तु थक्कु

खणि आणंदिउ खणि करइ सोउ ।
सिहिगहिउ तेल्लु सिहिभाउ जेव ।
पेच्छहिं अण्णउ पोग्गलपयत्थु ।
घड मउंड सुवण्णहु णत्थि णासु ।
णिज्जीवणिरण्णइ कहिं वियप्प । 5
जो सग्गि ण सो पायालमग्गि ।
जो गामि ण सो आरामथामि ।
अरहंतं साहिउ परमतच्चु ।
तो किं गयणंगणि कुसुमु णत्थि ।
तो को णारउ को सुरविमाणि । 10
सामण्णु अमरु को कवणु सक्कु ।

घत्ता—जइ खणि खणि जि खउ सइवुद्धं जीवहु दिट्ठउ ॥
ता चिरु महिणिहिउ वसुसंचउ केण गविट्ठउ ॥ ६ ॥

४ AP मूढु.

6 १ AP अण्णण्णहु. २ A मउडि. ३ AP विणिण्णय. ४ AP णीसेसगामि.
५ AP आरामि. ६ AP एक्कु वि सयलु वि. ७ AP सो.

11 b लोइयवेइयसमएहिं छूँडु लौकिकवैदिकमतैः क्षितः.

6 2 a अण्णत्तहु अन्यत्वम्; b सिहिगहिउ तेल्लु सिहिभाउ जेव अग्निना वर्तिसंयोगेन
गृहीतं तैलं यथाग्निर्भवति तथा जीवपरिणामः अन्यत्वं गच्छति. 3 a वित्तिं भ्रौव्यम्; गत्थु ग्रस्तः;
a अण्णउपुग्गलपयत्थु आत्मा पुद्गलपदार्थश्च. 4 a पज्जाउ जाइ पर्यायो विद्यते; पयासु प्रकाशं
स्फुटम्. 5 a जं रुच्चइत्वादि उत्पादादिरूपत्रयमध्ये जीवादिवस्तुनि यद्रूपं रोचते विवक्षितुमिष्यते;
b णिज्जीवणिरण्णइ जीवनिश्चयरहिते अन्वयरहिते; वियप्प उत्पादादिविकल्पाः कुत्र जायन्ते. 7 a
णीसेसणामि सर्वपदार्थेषु; b आरामथामि आरामस्थाने. 8 a एवेत्थादि एवं द्रव्यक्षेत्रकालभावै-
रस्तिनास्तिताभ्यां निर्व्यूढं प्रमाणोपपन्नं सत्यं यस्य तत्त्वस्य. 10 a णियाणि अवसाने. 11 a खंडिउ मृत-
भार्यः; वरइत्तु वरः. 12 खउ क्षयो विनाशः. 13 वसुसंचउ द्रव्यकुम्भः; गविट्ठउ इष्टः.

जइ जाणइ सो किर वासणाइ
जइ इंदजालु तिहुयणु असेसु
सिविणोवमु जइ णीसेसु सुणु
जिणपिसुणहु णियवयणु जि कयंतु
सयलु वि संसारिउ गोरिकंतु
जो आहवि वइरिहिं मलइ माणु
पुरु विद्धउ जेण रइवि ठाणु
विणु वत्तारें सिद्धंतु केत्थु
अप्पउं अंवरिं संजोयमाणु
णिच्चेयणि सुसिरि सिवत्तु थवइ
परु मोहइ सइं तमणियरभरिउ
णिवंडइ रउहि घणि घणि तमंधि
घत्ता—झायहि जिणधवलु अण्णेण ण दुक्किउ जिप्पइ ॥
करयलकंतिहरु पंकेण पंकु किं धुप्पइ ॥ ७ ॥

तो ताइ केस्व खणधंसणाइ ।
तो किं किर चीवरधरणवेसु ।
तो गुरु ण सीसु णउ पाउ पुणु ।
सिवु णिक्कलुं णिप्परिणामवंतु ।
णच्चइ गायइ तो किं महंतु । 5
धणुगुणि संधिवि अग्गेयवाणु ।
किं तासु वयणु होसइ पमाणु ।
सिद्धंतं विणु किह सुणइ वत्थु ।
कउलु वि भावइ महु सुक्कणाणु ।
पसुमासु खाइ महु सीहुं पिवइ । 10
इंदियवसु णिंदियसाहुचरिउ ।
णारयहणहणरवि णरयरंधि ।
धत्ता—झायहि जिणधवलु अण्णेण ण दुक्किउ जिप्पइ ॥
करयलकंतिहरु पंकेण पंकु किं धुप्पइ ॥ ७ ॥

जइ काउ सरंतहं जाइ गरलु
जो सेवइ गुरु पाविहु दुहु
सो सइं जि पाव पावहु जि सरणु
सो गुरु जो मित्तु व गणइ सत्तु
सो गुरु जो मुक्काहरणवत्थु
सो गुरु जो तिणु कंचणु समाणु

तइ पावेण जि जणु होइ विमलु ।
देउ वि णिदुरु दैट्ठोडु रुडु ।
पइसउ ण लहइ संसारतरणु ।
सो गुरु जो मायाभावचत्तु ।
सो गुरु जो महिमागुणमहत्थु । 5
सो गुरु जो णिरहुप्पणणाणु ।

7 १ A जो पाउ. २ A किं सो महंतु; P किं तो महंतु. ३ A अग्गेउ बाणु. ४ P पूरणु विद्धउ. ५ A अंतरि. ६ A मज्जु. ७ A घणघणरउहिं णिवंडइ तमंधि. ८ AP किह धुप्पइ.

8 १ A गरलु. २ A दुहुडु. ३ A omits this foot. ४ AP गुणमहिमामहंतु. ५ A तणकंचणसमाणु.

7 1 b ताईत्यादि तथा वासनयापि किं क्षणविध्वंसनशीलया. 2 b चीवरधरणवेसु बौद्धानां रक्तवस्त्रग्रहणवेषः. 3 a सिविणोवमु स्वप्नोपमम्. 4 a जिणपिसुणहु णियवयणु जि कयंतु जिनदुर्जनानां निजसिद्धान्तः बाधकं वा; स्ववचनेनैव ते बाधिता इत्यर्थः. 5 a सयलु सशरीरः; गोरिकंतु पार्वतीभर्ता शिवः. 6 b अग्गेयं आग्नेयः. 9 a अप्पउं अंवरिं संजोयमाणु परमब्रह्मदर्शनवशादशेषभेदविद्याविनाशादिति वेदान्तवादिनः; b कउलु वेदान्ती. 10 a सुसिरि आकाशे; b सीहु मद्यम्. 14 करयलकंतिहरु करे स्थितः कर्दमः हस्तकान्तिस्फटकः; धुप्पइ प्रक्षाल्यते.

8 1 a काउ सरंतहं काकं स्मरताम्. 6 b णिरहुप्पणणाणु निःपापोत्पन्नज्ञानः.

एकूणासीमो संवि.]

महापुराण

[LXXIX.10.2

णिच्चलखमदमसंजमसमेण
दूरज्झियदुज्जयरायरोसु
तहु धम्म अहिंसालक्खणिल्लु
अहवा सो भण्णइ सूणयारु

गुरुरयणु भणित एणं कमेण ।
अरहंतु देउ परिहरियदोसु ।
मयमारउ विष्णु वि होइ भिल्लु ।
जण्णे कहिं लब्भइ सग्गदारु । 10

घत्ता—मेल्लिवि विसयविसु जिणभावे हियवउ भावह ॥

पालिवि जीवदय सग्गापवग्गसुहु पावह ॥ ८ ॥

9

तं णिसुणिवि परिरक्खियमयाइं
सम्महंसणविष्कुरियएहिं
लक्खणहियवउं दुणियाणसहिउं
दसरहिं मुइ णिहिय णिरूढसयरि
गय भायर वाणोरसि तुरंत
रामे सुउ जायउ विजयरामु
अहिमाणणाणविण्णाणजुत्त
गोविंदहु णंदणु पुहइचंदु
अण्ण वि णं मत्तमहागइद
गुणगणरंजियभुवणत्तएहिं

धरियइं रामे सावयवयाइं ।
अवरेहिं मि भव्वपुंडरियएहिं ।
तेण जि व्रंउ तेण ण किं पि गहिउं ।
सत्तुहण भरह साकेयणयरि ।
थिय रज्जु करंत हली अणंत । 5
सीयहिं रूवे णं देउ कामु ।
अवर वि संजाया सत्त पुत्त ।
पुहइहिं हूयउ पुहइसवंदु ।
सुय संभूया जियरिउणरिंद ।
परिवारिय पुत्तपउत्तएहिं । 10

घत्ता—थिय भुंजंत महि गर्उ कालु अकलियपरिवत्तउ ॥

एक्कहिं णिसिसमइ हरि फणिसयणि पसुत्तउ ॥ ९ ॥

10

पेच्छइ सिविणंतारि पयहिं मलित
कवलेवि विडप्पे तिमिरजूरु

णग्गोहु दंतिदंतग्गदलित ।
कहिंवि पायालि णिहिल्लु सूरु ।

9 १ P सरियइं. २ AP वउ. ३ A दसरहसुयविहिय. ४ AP वाराणसि ५ P अवर वि जाया तहु सत्त पुत्त. ६ P गयउ. ७ A अहियपरिवत्तउ. ८ A फणिसयणयलि; P मणिसयणि.

10 १ A कवलियउ.

9 b मयमारउ मृगमारकः. 10 b जण्णे यजेन.

9 1 a परिरक्खियमयाइं रक्षितमृगाणि श्वपदवधरहितानि. 3 a दुणि याणसहिउं दुर्नि-
दानयुक्तम्. 4 a णिरूढसयरि नृषु मध्ये रूढः प्रसिद्धः सगरो यत्र. 11 अकलियपरिवत्तउ अकलिताः
असंख्याता अनवधारिता वा परिवर्ता यस्य. 12 फणिसयणि शेषशयने.

10 2 a विडप्पे राहुणा; तिमिरजूरु चन्द्रः.

पासायसिहराणिर्वडणु णियंतु
अक्खिउ दुइंसणु भायरासु
जिह वडतरुवरु चूरिउ गएण
जं अब्भपिसाएं गिलिउ भाणु
तं संचियचिरुसुं कयावसाणु
जं णिवडिउं वरधकलहरसिणु
माहउ पावेसइ देव मरणु
तवचरणु चरेव्वउं पइं रउहु
तं णिसुणिवि जयंभीमाहवेण
अहिसित्तइं जिणविबइं जलेहिं
दहिण्हिं कुंभपल्लत्थिण्हिं

उट्ठिउ महिवइ अंगइं धुणंतु ।
ता भणइ पुरोहिउ दुक्कु णासु ।
तिह सिरिवइ भंजेव्वउ गएण । 5
चप्पिवि पाविउ महिविवरठाणु ।
परिपुण्णउं वट्ठइ आउमाणु ।
तं धुवुं पोमामुहपोमभिणु ।
पइसेव्वउ जिणवरचरणसरणु ।
लंघेव्वउ भीसणु भवसमुदु ॥ 10
पुरि अभयघोसु किउ राहवेण ।
दुद्धेहिं धवलधारुज्जलेहिं ।
वरकामिणि करणिस्मत्थिण्हिं ।

घत्ता—णहवियइं पुज्जियइं जिणवरपडिविबइं रामे ॥

भत्तिइ वंदियइं परिवट्ठियसुहपरिणामे ॥ १० ॥

15

11

पुरु घर परिहाणु हिरण्णु धण्णु
संति वि^३ विरयंतहं विहुरहम्मु
पुण्णक्खइ दुक्खु दुपेक्खु देंतु
कइवयदिणेहिं सुहिदिण्णसोउ
उप्पाइयबंधवहिययसल्लि
कालें कवलिउ महिअद्धराउ
णं णासिउ बंधवसोक्खहेउ
णं मोडिउ सुरतरुवरु फलंतु
रिउसीसणिवेसियपायपंसु
जहिं रावणु तहिं सो दुहपएंसि

जो^३ जं मग्गइ तं तासु दिण्णु ।
दुक्कउं चिरसंचिउ घोरकम्मु ।
हयपरवल्लु भुयवल्लु णिक्खवंतु ।
लच्छीहरंगि संभूउ रोउ ।
माहम्मि मासि दिणि अंतिमिल्लि । 5
णं हित्तउ कामिणिरेइणिहाउ ।
अच्छोडिउ णं रहुवंसकेउ ।
उल्लविउ पयावाणल्लु जलंतु ।
उड्ढाविउ जगसररायहंसु ।
उप्पण्णु चउत्थइ णरयवासि । 10

२ P °णियडणु. ३ A यमेण; P मएण. ४ A °सुक्रिया°. ५ AP धुउ. ६ AP जिय°. ७ A दहिण्ण.

11 १ P परिहणु. २ AP जं जें मग्गिउ. ३ A संतिहि. ४ AP °रयणिहाउं. ५ A °पयासि.

५ b सिरिवइ लक्ष्मणः; गएण गदेन रोगेण. 6 a अब्भपिसाएं राहुणा. 7 b आउमाणु आयुः-
प्रमाणम्. 8 b पोमामुहपोमभिणु लक्ष्मीमुखकमलभृङ्गो माधवः. 9 b पइसेव्वउ प्रवेशः कर्तव्यः.
11 a जयभीमाहवेण जगति रौद्रसंग्रामयुक्तेन.

11 1 a परिहाणु वस्त्रम्. 2 a संति वि विरयंतहं शान्तिमपि कुर्वताम्; विहुरहम्मु
दुःखग्रहम्. 4 b रोउ रोगः. ५ b दिणि अंतिमिल्लि पूर्णिमादिने. 6 b रइणिहाउ रतिसमूहः.
8 b उल्लविउ विष्मापितः. 9 a °पायपंसु पादरेणुः.

विहिणा सोसिउं गुणणिहिगहीरु
सिंचिउ सलिलें माणवमहंतु

सोएण पमुच्छिउ रामु वीरु ।
उम्मुच्छिउ हा भायर भणंतु ।

घत्ता—हा दहमुहणिहण हा लक्खण हा लच्छीहर ॥
हा रयणाहिचइ हा वालिहरिणकंठीरव ॥ ११ ॥

12

धाहावइ सीय मणोहिरामु
हा हे देवर महु देहि वाय
पूएण्णिणु दड्डुं हरिसरीरु
करहयसिरु हाहारउ मुयंतु
लक्खणभुउ णामें पुहइचंडु
सत्तहिं जणेहिं सीयासुएहिं
लहुयारउ ताहं पयगि णविउ
साकेयणयरि सिद्धत्थणामि
सीराउहेण मयमोहणासि

एकलउ छंडिउ काइं रामु ।
पइं विणु जीवंतहं कवण छाया ।
अवलंबिउ सीरें हियइ धीरु ।
संवोहिउ अंतेउरु रुयंतु ।
सइं अहिसिंचिवि किउ कुलि णरिंदु । 5
ण समिच्छिय सिरि पीवरभुएहिं ।
अजियंजउ मिहिलाणयरि थविउ ।
वणि परिभमंतचलभसलसामि ।
तवचरणु लइउ सिंवगुत्तपासि ।

घत्ता—तहिं रामेण सहं सुग्गीउ वि सुद्धविवेयउ ॥
हणुउ विहीसणु वि पावइयउ जायणिब्बेयउ ॥ १२ ॥

10

13

राएं जाएं इसिसीसएण
सीयापुहइहिं सुयवइहिं पाय
भुवण्णुत्तिउ तिट्ठावज्जियाउ
पत्ता वेणिण वि णिम्महियकाम
इयर वि संजाया रिद्धिवंत
आहुट्टसयाइं गयाइं तासु
पंचहिं वरिसेहिं विवज्जियाइं
रामें चउकम्मइं घाइयाइं

तणयहं तउ लइउ असीसएण ।
आसंधिय भावें चत्तराय ।
जायाउ ताउ तहिं अज्जियाउ ।
सुयकेवलित्तु हणुयंतु राम ।
मुणिवर णिट्ठुरतवतावसंत । 5
संवच्छराहं पालियवयासु ।
जइयहुं तइयहुं धुवुं णिज्जियाइं ।
अमरहिं कुसुमाइं णिवेइयाइं ।

६ A सोहिउ.

12 १ P हा देवर महु दे देहि वाय. २ A जूरेण्णिणु. ३ AP सिंवगोत्त. ४ P अहसुविवेयउ.
13 १ AP मुक्कमाय. २ AP भवणुय तिट्ठाणिज्जियाउ. ३ AP धुउ.

14 °हरिणकंठीरव मृगस्य सिंह.

12 3 a पूए ण्णिणु पूजयित्वा; b धीरु धैर्यम्.
13 1 b असीसएण अशीत्यधिकशतेन. 2 a सुयवइहि श्रुतव्रतयुक्तायाः आर्यायाः

उप्पण्णउं केवलु विमलणाणु
खणि सुरयणु संप्रायउ णंवंतु

दिट्ठउं तिहुयणु गयँणु वि अमाणु ।
जय णंद वद्ध रहुवइ भणंतु । 10

घत्ता—एक्कु जि छत्तु तहु पोमासणु चमरइं चवँलइं ॥
देवहिं णिमियइं तारातारावइधवलइं ॥ १३ ॥

14

मुसुमूरंतहु भववइरिवम्मु
छसयाइं सयद्धविमीसियाइं
संमेयसिहरि सो रामभिकखु
अवर वि सुग्गीवविहीसणाइ
ते सयल भडारा वीयराय
सा सीय पुहइ सा विमलगत्तु
लच्छीहरु णरयहु णीसरेवि
भासंति एव परमत्थवाइ
हरिणा समाण नृवखयणिसीइ

जणवइ साहंतहु परंमधम्म ।
माहियलि विहरंतहु तहु गयाइं ।
हणुवंतं सहुं संपत्तु मोक्खु ।
चारित्तवंतं जे दिव्वं जोइ ।
अणुदिसणिवासि अहमिद जाय । 5
पत्ताउ कप्पि कप्पामरत्तु ।
पावेसइ सिवपउ तउ चरेवि ।
संपय कासु वि णउ समउं जाइ ।
के के ण खद्ध माहिरक्खसीइ ।

घत्ता—सुयरह गुरुवयणु मा लक्खणपंथे वच्चह ॥ 10
भरहणरिंदथुउ सिरिपुष्पयंतु जिणु अंचह ॥ १४ ॥

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभवभरहाणुमणिए
महाकइपुष्पयंतविरइए महाकव्वे मुणिसुव्वयतित्थसंभूयहारिसेण-
चक्कवट्टिरामवलएवलक्खणवासुदेवरावणपडिवासुदेव-
गुणकित्तणं णाम एक्कणासीमो परिच्छेओ
समत्तो ॥ ७९ ॥
॥ मुणिसुव्वयचरियं समत्तं ॥

४ A सयल वि. ५ AP संपाइउ. ६ A णमंतु. ७ AP धवलइं.

14 १ P परमग्गु. २ AP दिट्ठजोइ. ३ AP °णिव°. ४ A सुमहुर; P समरहु.
५ A omits हरिसेणचक्कवट्ठि° ६ AP omit °लक्खण°. ७ AP omit °रावणपडिवासुदेव°.

12 °तारावइधवलइं चन्द्रवत् धवलानि.

14 1 a भववइरिवम्मु भववैरिणः स्थितिहेतुत्वान्मर्म कर्मोच्यते; b जणवइ जनपदे देशे.
4 b जोइ योगिनः. 7 b सिवपउ मोक्षपदम्. 9 a नृवखयणि सीइ नृपक्षयनिशया कालरात्र्या.
11 अंचह पूजयतः

LXXX

वियसावियभुवणसरोरुहहो केवलणाणकिरणधरहो ॥
पणवेप्पिणु णमिजिणदिणयरहो जणमणतिमिरभारहरहो ॥ ध्रुवकं ॥

1

दुवई—जेण जिया रउइ चल पंच वि वम्महमुक्कसाययां ॥
भवसंसरणकरणविसवेयसमा विसमा कसायया ॥ छ ॥

मुक्क मही णिवसंगया	समसिद्धंतवसंगया ।	5
उज्झियजीवसवासणा	विहिया जेण सवासणा ।	
जस्स सुधी पिसुणेहले	सरिसा सहले णेहले ।	
छिण्णं जेणुदामयं	आसारइयं दामयं ।	
णिच्चं वणयरकंदरे	जो णिवसइ गिरिकंदरे ।	
ण महइ धम्मे मंदयं	इच्छइ सासयमं दयं ।	10
जम्मि थिए सुइजाणए	जम्मजलहिजलजाणए ।	
किं पढंति मयमारया	कामंधा सामारया ।	
सइ हंसम्मि सगारवं	कीस कुणंति वेगा रवं ।	
तं णमिऊण णमीसरं	तवसिहिदुयवम्मीसरं ।	

All Mss. have, at the beginning of this samdhi, the following stanza:-

लोके दुर्जनसंकुले हतकुले तृष्णावशे नीरसे
सालंकारवचोविचारचतुरे लालित्यलीलाधरे ।
भद्रे देवि सरस्वति प्रियतमे काले कलौ सांप्रतं
कं यास्यस्यभिमानरत्ननिलयं श्रीपुष्पदन्तं विना ॥ १ ॥

1 १ P वहइ. २ A वि गारवं.

1 3 वम्महमुक्कसायया मन्मथमुक्तवाणाः. 4 °विसवेयसमा विषवेगसदृशाः. 5 a णिव-
संगया नृपसंगता; b समसिद्धंतवसंगया उपशमसिद्धान्तयोर्वशं गता विहिता येन. 6 a उज्झियजीव-
सवासणा उज्झितं त्यक्तं जीवैः मृतकभक्षणं यया वासनया; b सवासणा निजस्वभावः. 7 a सुधी शोभना
बुद्धिः; पिसुणेहले दुर्जने अहले फलरहिते; b सहले सफले; णेहले स्नेहले; यस्य शोभना बुद्धिः निःफले
दुर्जने सफलेऽपि स्नेहले समाना वर्तते इति भावः. 8 a उदामयं महत्; b आसारइयं वाञ्छाकृतम्;
दामयं बन्धनम्. 9 a वणयरकंदरे वनचरा भिह्याः कंदरा कन्दमूलग्राहका यत्र, वनचराणां कन्द-
दायके वा. 10 मंदयं शिथिलताम्; b सासयमं शाश्वतीं मां लक्ष्मीम्. 11 a जम्मीत्यादि यस्मिन्
नमितीर्थंकरे; सुइजाणए श्रुताज्ञापके स्थिते सति मिथ्यादृष्टयः किं पठन्तीति संबन्धः; b °जाणए यान-
पात्रे तरण्डके. 12 a मयमारया मृगमारकाः; b सामारया अप्रसूता श्यामा स्त्री तत्र रताः. 13 a सइ
हंसम्मि हंसे सति बका रावं शब्दं न कुर्वन्तीत्यर्थः.

६५ [महापुराण-VOL. II] — ५१३ —

घत्ता—पुणु तासु जि चरिउ किं पि कहमि सज्जनकौऊहलजणणु ॥
कहिण जेण दिहि वित्थरइ सुहु उप्पज्जइ णाणतणु ॥ १ ॥

15

2

दुवई—जंबूदीवि भरहि सुच्छायउ वच्छउ विसउ बहुधणा ॥
तहि कोसंवि णयरि चउदारविलंबियरयणतोरणा ॥ छ ॥

घरगयमोरहंसआहरणहि
मणिविक्रयमुत्ताहलहारहि
लोहहट्टलोहेण णिवद्धहि
वलयांरावणपयडियवलयहि
विविहधयवहुप्परियणचवलहि
मंदिरकणयकलसथणवंतहि
वंदियधवलजिणालयसेसहि
देउलदंतपंतिदावंतिहि
जणि जाणिउ इक्खाउ पहाणउ
सइ कलहंसवंसवीणाभुणि
वासपवेसु व पुण्णपसत्थहं

कुंकुमपंकपसाहियचरणहि ।

दोसियदंसियचीरवियारहि ।

विक्रमाणणाणारसणिद्धहि ।

णिच्चभुयंगसंगकयपुलयहि ।

महिलायणकमणेउरमुहलहि ।

पविमलपाणियछायाकंतहि ।

उववणि णिवडियअलिउलकेसहि ।

णयरीकामिणीहि गंदंतिहि ।

पत्थिउ णामें णिवसइ राणउ ।

णामेण जि तहु सुंदरि पणइणि ।

सुउ सिद्धत्थु सव्वपुरिसत्थहं ।

5

10

घत्ता—ता णरेण णरिंदहु विण्णविउं विद्धंतियजणदुच्चरिउ ॥

मण्हरि णंदणवणि अवयरिउ मुणिवरु णामें आयरिउ ॥ २ ॥

15

3

दुवई—ता सहं सुंदरीइ सहं तणपं सहं परिवाररिद्धिण ॥

गउ णरवइ वणंतु वंदिउ मुणि मणवयकायसुद्धिण ॥ छ ॥

रापं भुवणंभोरुहणेसरु

पुच्छिउ तच्चु कहइ परमेसरु ।

2 १ AP देसु. २ A कुंकुमपंकहि सोहिय°; P कुंकुमपंकपसोहिय°. ३ A वलयारोवण°. ४ A उववणणिवडिय°. ५ A तहु णामें सुंदरि पणपणइणि; P तहु णामें सुंदरि पियपणइणि. ६ A वासपवेसु. ७ A मणहर°. ८ P आइरिउ.

2 1 बहुधणा बहुधनयुक्ता. 3 a °आहरणहि आभरणयुक्तायाम्; b °चरणहि °मार्गायाम्. 5 b विक्रमाण° विक्रीयमाणाः. 6 a वलयारावण° वलयकाराणो; b °भुयंगसंग° भोगिलोकः कामी च. 7 a °उप्परियण° उपरितनं उत्तरीयं वस्त्रम्; b °कमणेउर° चरणनूपुराणि. 13 a वासपवेसु अभिनवगृहप्रवेशः; b सिद्धत्थु सिद्धार्थनामा. 14 णरेण केनचित्पुरुषेण.

3 1 परिवाररिद्धिण छत्रचामरादिभिः.

अप्पउ एक्कु णाणदंसणतणु	णिज्जरु दुविहु दंलियदुक्कियमणु ।	
जोय तिणिण गारव असुहिल्लइं	जीवगईउ तिणिण मणसल्लइं ।	5
तिणिण गुणव्वय चउ सिक्खावय	चउ कसाय कयचउगइसंपय ।	
चउ विण्णासवयइं चउ ज्ञाणइं	पंच सरीरइं पंच वि णाणइं ।	
पंच महव्वयाइं आयारइं	पंचाणुव्वयाइं जगसारइं ।	
समिदीउ पंच रइयगुणछायउ	भणियूउ पंचवीस वयमायउ ।	
जे लोउत्तमणाहें सिट्ठा	ते पंचत्थिकाय उवइट्ठा ।	10
भासियाइं पंचासवदारइं	पंचिंदियइं गहीरवियारइं ।	
जीवणिकायभेय छावासय	छद्दव्वइं छव्विह लेसासय ।	
तच्चइं सत्त सत्त णय संसिय	सत्त वि भय रिसिणा उवएसिय ।	
कम्मइं अट्ठ अट्ठ मय कयमल	अट्ठ महीउ अट्ठ वितरकुल ।	
णव पयत्थ णव वलणारायण	धम्मभेय दह पसमुप्पायण ।	15
एयारह सावयगुणठाणइं	वारह अंगइं सत्थणिहाणइं ।	
वारह तव तेरह चारित्तइं	चोद्धह पुव्वइं मुणिणा वुत्तइं ।	
घत्ता—पायाँलु सग्गु णरवरभुवणु भयवंतेण पयासियउं ॥		
जं किं पि जिणागमि लक्खियउं तं णीसेसु वि भासियउं ॥ ३ ॥		

4

दुवई—रापं रायपट्टु सिद्धत्थहु भालयले णिवेसिओ ॥

णिसुणिवि चारु धम्म अरहंतहु अप्पुणु तवु समासिओ ॥ छ ॥

लइय दिक्ख जिणवरु पणवेप्पिणु
सिद्धत्थु वि घरवयअइसइयउ

पायपुज्जगुरुपाय णवेप्पिणु ।
थिउ सम्मत्तरयणचिंचइयउ ।

3 १ P दुक्कियगणु. २ P तिणिण वि गुणवय. ३ P पंच जि. ४ A लोयतत्तणाहें. ५ A पायाल.

4 १ A समत्तुरयणु.

4 a णा णदंसणतणु ज्ञानदर्शनस्वरूपः; b दुविहु देशसकलभेदात्. 5 a जोय तिणिण औपक्रमिक-
यथाकालनिर्जराभेदात्, मनोवाक्कायभेदाद्वा; b जीवगईउ पाणिमुक्तगोमूत्रिकालाङ्गलीभेदेन. 7 a विण्णा स-
वयइं नामस्थापनाद्रव्यभावभेदात्; b पंच सरीरइं औदारिकवैक्रियिकाहारकतैजसकर्मणभेदात्.
10 a लोउत्तमणाहें लोकोत्तमनाथेन जिनेन. 11 a पंचासवदारइं मिथ्यादर्शनाविरतिप्रमाद-
कषाययोगा बन्धहेतवः. 12 b लेसासय लेक्ष्यपरिणामः. 14 b अट्ठ महीउ णारयभवणवासिय माणुस-
जोएण कप्पवासी य । गेवेय सव्वसिद्धी मोक्खमई अट्ठमी पुढवी.

4 2 अप्पुणु तवु समासिओ आत्मना स्वयं तपः समाश्रितम्. 3 b पायपुज्जं मुनिनाभेदम्.
4 b चिंचइयउ शोभमानः.

जलणिहिजलवलइयजयसिरिसहि
 णिसुय वत्त जिह जणु जईसरु
 तणयहु विणयपणयविस्थिणहु
 वग्गुरवेदु गाढु मणहरिणहु
 तहिं जि मणोहरवणि तणुताविउ
 सो अप्पउं जिणभावे रंजइ
 मँउणु करइ अह थोवउं जंपइ
 विकहउ ण कहइ ण सुयइ ण सुणइ
 जग्गइ इंदियचोरहं एंतहं
 रत्तिदिवसु उब्भुम्मउ अच्छइ
 देहि णहु किं पि वि ण समारइ
 मलपविलित्तइं अट्टइं अंगइं
 धीरें सच्चु तच्चु णिज्जायउं
 सोलह थिर हियएण धरेप्पिणु

भुंजंतेण तेण सयल वि महि । 5
 मुउ संणासें णिण्णासियसरु ।
 ढोइवि णियकुलसिरि सिरिदिणहु ।
 किउ तवचैरणु हरणु जमकरणहु ।
 मुणिवरु गुरु सम्भावें सेविउ ।
 लद्धउं कालि सुणीरसु भुंजइ । 10
 बंधमोक्खु संसारु वियप्पइ ।
 थम्मज्ञाणु रिसि णिविसुं वि ण मुयइ ।
 सीलदविणु बलि मडुं हरंतहं ।
 सत्तु वि मित्तु वि सरिसउ पेच्छइ ।
 पुव्वभुत्तु मणि ण सरइ मारइ । 15
 धरियइं तेणेयारह अंगइं ।
 खाइउ दंसणु खणि उप्पाइउं ।
 जिणजम्मणकारणइं चरेप्पिणु ।

घत्ता—सो अणसणु करिवि पसण्णमइ मुणि पंडियमरणेण मुउ ॥

अवराइउ ससहरकरधवलि मणिविमाणि अहमिंदु हुउ ॥ ४ ॥ 20

5

दुवई—वरणीहारहारपंडुरयर रयणिपमाणियंगओ ॥

णिप्पडियारसारसुहरसणिहि गयरमणीपसंगओ ॥ छ ॥

जो णीसासवाउ कयसंखहिं
 माणियअमरालयसिरिहइइं
 तेत्तियवरिससहासहिं भोयणु
 सुक्कलेसु मज्झत्थु महाहिउ
 तइयहुं घरसिरिसंठियखयरिहि
 इंदापसें धणपं रइयहु

मुयइ कहिं मि तेत्तीसहिं पक्खहिं ।
 आउ जासु तेत्तीससमुइइं ।
 जो अहिलसइ सोक्खसंपायणु । 5
 तहु छम्मासकालु जइयहुं थिउ ।
 वंगेदेसि वरमिहिलाणयरिहि ।
 विविहमहामाणिक्कहिं खइयहु ।

२ P °जलइय°. ३ A तवयरणु. ४ AP तवताविउ. ५ AP मोणु. ६ A णिमिसु. ७ AP मंड.
 ८ P रणि. ९ P वीरें.

5 १ AP °रमणीयसंगहो. २ P खगसिरि°. ३ AP °मिहल°.

5 a °जयसिरिसहि जयश्रियः सखी. 6 b णिण्णासियसरु जितस्मरः 7 b सिरिदिणहु श्रीदत्तस्य.
 8 a वग्गुरवेदु वागुराबन्धः; b जमकरणहु रोगस्य. 15 b मारइ लक्ष्मीरतिः.

5 1 °णीहार हिमम्; °रयणिपमाणियंगओ हस्तप्रमाणशरीरः. 4 a °सिरिहइइं भद्राणि
 मङ्गलानि. 6 a महाहिउ महाधिकः. 7 a घरसिरिसंठियखयरिहि गृहशिखरसंस्थितविद्याधर्याम्.

विविहहट्टेटारमणीयहि

विविहमाणिणीयणसंगीयहि ।

विविहारामहि विविहणिवासहि

विविहसिहरआलिहियायासहि । 10

घत्ता—तहिं विजयराउ णामे नृवई णिवसइ णवणिसियासिकरु ॥

छायायरु जणसंतावहरु णं वरिसंतउ अंबुहरु ॥ ५ ॥

6

दुवई—तहु घरि घरणि देवि परमेसरि वण्णिल चारुचारिणी ॥

हिरिसिरिकंतिकित्तिदिहिलच्छिहिं सेविय हिययहारिणी ॥ छ ॥

सुहुं सुत्ताइ ताइ अलिमालिउ

सिविणइ णिसिहि विरामि णिहालिउ ।

करि करडयलगलियचुंयमयंजलु

अणहुहु खरखुरजुयखयधरयलु ।

हरि हरिकुलिसकढिणणहहयगिरि

गयकरकलससलिलेण्हावियसिरि । 5

पसरिय परिमलमहुयरसवलिय

सर कुसुममय मिलिय णहविलुलिय ।

कुवलयदलविलेसियकरु ससहरु

मिहिरु गयणमहीदिसिगयतमहरु ।

झस भमिर रमिर रइववसिय

घड जलभरिय हरियकिसलयचिय ।

सरवरु सकमलु सरिवइ समयरु

मणिहरियासणु जियसुरमहिहरु ।

विसहरभवणु सुमहु सयमहघरु ।

10

रयणणियरु पढहयरवियरविहु

हुयवहु कणयकविलदीहरसिहु ।

घत्ता—इय जोइवि सिविणय सोलह वि अक्खिउ मुँदइ णियपइहि ॥

तेण वि देसावहिलोयणिण फलु वियंरिउ गयवरगइहि ॥ ६ ॥

7

दुवई—सयलसुरिंदवंडु गुणगणणिहि णिरुवमु णिसुणि सुंदरी ॥

होही तुज्जु पुत्तु गुरुहुं मि गुरु कामंकरिंदकेसरी ॥ छ ॥

४ P णिवइ,

6 १ AP घरिणि. २ AP °चल°. ३ P °मयइल. ४ A °सुण्हविसिरि; P °सुण्हविय.

५ P °वियसिययरु. ६ P सयमयघरु. ७ A सुदइ. ८ AP णियवइहि. ९ AP विवरिउ गरवर°.

7 १ P कालकरिंद°.

11 °णि सिया सिकरु तीक्ष्णखङ्गहस्तः. 12 छायायरु छायाकरः; अंबुहरु मेघः.

6 1 चारुचारिणी सुन्दरगमना शोभनानुष्ठाना वा. 3 a अलिमालिउ भ्रमरयुक्तः.
 4 b अणहुहु अनड्वान् वृषभः. 5 a हरि सिंहः; हरि° इन्द्रः. 6 a °सवलिय शबलिता मिश्रा;
 b सर माला; मिलिय युगमभूता. 8 a रइववसिय रतिविषये उद्यतौ; b हरियपल्लवचिय हरित-
 पल्लवजटितौ. 9 b मणि हरियासणु रत्नसिंहासनम्. 10 a सुमहु सुतेजः. 11 a पढहयरवियरविहु
 प्रभया हता रविकरविभा तेजो येन सः.

हुउ अद्दु वरिसु	घरि रयणवरिसु ।	
सरयावयासि	भद्दवयमासि ।	
संसिधवलपक्खि	आसिणिसुरिक्खि ।	5
बीयहि जिणिंदु	जगकुमुयचंदु ।	
थिउ गम्भवासि	संसारणासि ।	
आयामरेहिं	चलचामरेहिं ।	
झुल्लइ णहंतु	ढंकिउ दियंतु ।	
णहंणिवडमाणु	वसु अप्पमाणु ।	10
जोइउ णरेहिं	पणवियसिरेहिं ।	
णिवभवणि तांव	णवमास जाव ।	
मुणिसुव्वयम्मि	पालियवयम्मि ।	
भवभार्वच्चत्ति	णिव्वाणं पत्ति ।	
गय सट्ठि लक्ख	वरिसहं ससंख ।	15
तइयहुं अउण्ह-	आसाढकण्ह-	
पक्खंतरालि	कयअमररोलि ।	
आणंदपुणिण	दिम्मुहि पसणिण ।	
अइसुरहिवाइ	दुंदुहिणिणाइ ।	
चुयगंधसलिलि	सुरधित्तकमलि ।	20
कंतीइ कंति	दहमइ दिणंति ।	
सुहसंगमेण	जायउ कमेण ।	
तेलोक्कणाहु	अहयंदराहु ।	
पयपणयधणउ	वप्पिलहि तणउ ।	

घत्ता—णिउ देवहिं मंदरमहिहरहु पुज्जाविहि संमाणियउ ॥ 25

पडपडहभेरिमंगलरविण जयजयसद्धं ण्हाणियउ ॥ ७ ॥

२ A अद्दवरिसु. ३ AP अस्सणहु मासि. ४ AP ससिखीणपक्खि. ५ AP णहि णिवडमाणु.
६ A ०वत्ते. ७ AP णिव्वाणु. ८ AP गय लेसलक्ख. ९ P कंतीसकंति. 10 AP वप्पिल्लहि.

7 4 a सरयावयासि जलदावकाशे; b भद्दवयमासि भाद्रपदे गते सति, आश्विनवदि
द्वितीयायामित्यर्थः. 5 a ससिधवलपक्खि अधवलपक्षे कृष्णपक्षे; b आसिणि सुरिक्खि अश्विनीनक्षत्रे.
8 a आयामरेहिं प्रातैः देवैः. 9 a झुल्लइ दोलायते नभः. 16 a अउण्ह° ज्योत्स्नारहिते.
22 a सुहसंगमेण अश्विनीस्थितचन्द्रेण. 23 b अहयंदराहु पापमेव चन्द्रः तस्य राहुः. 24 a ०धणउ
वनदः कुबेरः.

दुवई—पुज्जिवि ण्हविवि भणिउ णमिज्जिवरु गुणमणिइरवण्णओ ॥
णाणत्तयसमेउ परमेसरु उज्जलकणयवण्णओ ॥ छ ॥

आणिवि पुणु वि णिहिउ जणणहु घरि	वड्डिउ जिणु कुमारु हंसु व सरि ।	
वड्डिउ तवसंताउ व कामहु	वड्डिउ दाहु व इंदियगामहु ।	
वड्डिउ मेहु व कोवहुयासहु	वड्डिउ मंतु व भवभयतासहु ।	5
वड्डिउ हेउ व पवरसुहेल्लिहि	वड्डिउ णवकंदु व दयवेल्लिहि ।	
वड्डिउ देवदेउ वररूवउ	पण्णारहधणुदेहु पहूयउ ।	
दससहास वरिसहं परमाउसु	अट्टाइज्ज ताइं कीलावसु ।	
थिउ कुमारु कुमरत्तणलीलइ	पट्टु णिवद्धउ वियलियकालइ ।	
वरिसहं पंचसहासइं खीणंइं	रज्जु करंतहु तहु वोलीणइं ।	10

घत्ता—ता णवघणसमइ पराइयइ सुरधणु जणकोडुवाणउं ॥
सोहइ उवरित्थु पयोहरहं णं णहसिरिउपरियणउं ॥ ८ ॥

दुवई—णच्चियमत्तमोरगलकलरवि पसरियमेहजालए ॥

पवसियपियहि दीहणीसासरुहाणलधूमकालए ॥ छ ॥

तडिविप्फुरणफुरियपविउलणहि	वारिपूरपेल्लियदसदिसिवहि ।	
छुड जि छुड जि वप्पीहें घोसिउ	छुड जि छुड जि कैयइवणु वियसिउ ।	
छुड जि कैयंवगंधु उच्छलियउ	छुड पफुलउ मालइकलियउ ।	5
छुड पंथियपिययम उकंठिय	छुड छुड वायस वासपरिट्ठिय ।	
हरियंतिणंकुरोहदिण्णाउसि	वरिसमाणि छुड पत्तइ पाउसि ।	
लीलाचरणचारचोइयगउ	वणकीलाविहारि पट्टु णिग्गउ ।	
कडयकिरीडहारकुंडलंधर	ता थिय सुरवर णहि मउलियकर ।	
विण्णवंति पणवंति कयायर	णिसुणि णिसुणि भो गुणरयणायर ।	10
इह दीवंतरि पुव्वविदेहइ	तहि वच्छावइविजइ सुगेहइ ।	

8 १ AP रुइरवण्णओ. २ A आणेप्पिणु णिहिउ. ३ तणुसंताउ. ४ AP झीणइं.

9 १ AP पवसियसुकदीह°. २ AP केइयवणु. ३ P कमलंधु. ४ AP °तणंकुरोह.
५ AP °कुंडलहर.

8 1 °रुइरवण्णओ °कान्त्या मनोहरः. 2 उज्जल° निर्मलम्. 4 a तवसंताउ तपसः संतापः.
11 पराइयइ प्राप्ते सति; जणकोडुवाणउं जनानां कौतुकोत्सादकम्. 12 उवरित्थु पयोहरहं पयो-
धराणां मेघानामुपरिस्थितम्; णहसिरिउपरियणउं नभोलक्ष्म्या उपरितनवस्त्रमिव.

9 2 पवसियपियहि प्रोषितस्त्रियाः. 4 a वप्पीहें चातकेन. 5 a कयंवगंधु कदम्बपुष्पगन्धः.
6 a पंथियपिययम प्रोषितभर्तृकाः; b वायस वासपरिट्ठिय काकाः मालके स्थिताः.

दविणणिवेइयकामुयकामहि
आयउ वम्महवाणकयंतउ

णयरिहि सुहलियसीमसुसीमहि ।
अवराइयहु विमाणहु होंतउ ।

घत्ता—णिज्जियमणु तयसिहितत्ततणु कम्मबंधणिण्णासयरु ॥

अवराइउ णामें लोयगुरु तहिं उप्पण्णउ तित्थयरु ॥ ९ ॥ 15

10

दुवई—असरिसविसमविरसविससंणिहदुक्कियजलणजलहरा ॥

आया तस्स चरणपणवणमण रविससहरसुरासुरा ॥ छ ॥

अमरविलासिणिणच्चणतंडवि

जंपिउ केण वि तहु सहमंडवि ।

संपइ देहिदेहैहयमयजरु

जंबूदीवभरहि को जिणवरु ।

केवलणाणसमुग्गयणयणें

भणिउं जिणेण विणासियमयणें । 5

वंगदेसि कुसुमरयसुकविलहि

णववणणीलहि णयरिहि मिहिलहि ।

उप्पण्णउ अच्छइ जगसंकरु

णमिणांमकु भावितित्थंकरु ।

पवरविमाणहु हिमयरधामहु

अवइण्णउ अवराइयणामहु ।

भावाभावइं चित्तैं जाणइ

देवविइण्णइं सुक्खइं माणइ ।

धादइसंडि दीवि तँउ चिण्णउं

दोहिं मि देवत्तणु संपण्णउं । 10

पढमि सग्गि सोहम्मि मणोहरि

रयणकिरणजालंचियसुरहरि ।

तं णिसुणेप्पिणु मइमल धोयहुं

अम्हइं आया तुह पय जोयहुं ।

तं हियउल्लइ धरिवि णरेसरु

णयरि पइहु ललियगब्भेसरु ।

तहु जिणवरहु जम्मसंबंधइं

सुर्यरेप्पिणु णियभवइं सच्चिंधइं ।

घत्ता—चित्तइ वसुहाहिउ णियहियइ बुद्धु सबोहिइ बुद्धउ ॥

15

जगि जीउ जहिं जि हुउ तहिं तहिं जि रमइ सकम्मणिबद्धउ ॥ १० ॥

11

दुवई—हिंडइ भवसमुहि अण्णाणविलुंटियणाणलोयणो ॥

पुत्तकलत्तमित्तवित्तासापासणिरुद्धवेयणो ॥ छ ॥

६ A सुल्लिय°

10 १ AP णरविसहरसुरासुरा. २ AP देहि देउ. ३ AP चित्तइ. ४ AP वउ. ५ A तहि हिय°. ६ P सुमरेप्पिणु.

11 १ A °चित्तासापास°.

12 b सुहलियसीमसुसीमहि सुफलिता सीमा यस्यः तस्याः सीमा अवधिः.

10 4 तस्स अपराजितस्य. 6 a °सुकविलहि पीतरक्तवर्णायाम्. 7 a जगसंकरु जगतां सौख्यकरः. 9 a चित्तइं विचित्राणि.

11 1 °विलुंटिय° विनाशितम्.

इय ज्ञायंतु देउ उम्मोहिउ
तणयहु वरसरीरसुहकारिणि
सुप्पहणामहु पट्टु णिवंधिवि
अमरवराहिसेउ पावेप्पिणु
सुमहिउ सयमहेण महिरूढउ
गउ आसाढमासि घणसामलि
दसमइ दिवसि मुहुत्ति पहाणइ
लइय दिक्ख सिद्धाण णवत्ते
मुक्कवरइ विलुंचियकेसइ
लइयएण छट्टेणुववासं
इंदचंदणंइंदणमंसिउ
वीरणयरि दत्तहु णरणाहहु
घरि पारणउं कयउं परमेसं

सारस्सयसुरवेरहिं संबोहिउ ।
दिण्ण तेण सधराधर धारिणि ।
धम्मझाणु हियउल्लइ संधिवि । 5
धणु परियणु तणु जिह मिल्लेप्पिणु ।
उत्तरकुरुसिवियहि आरूढउ ।
अस्सिणिरिक्खि पक्खिससिउज्जलि ।
फलपणविइ चित्तवणुज्जाणइ ।
घरपुरवरमहिमोहु मुयंतं । 10
पहु आलिंगिउ दिक्खावेसइ ।
सहुं सुसीलखत्तियहं सहासं ।
मणपज्जवणाणेण विहसिउ ।
वीरलच्छिसुपसाहियवाहहु ।
सुरकयपंचच्छरियविलासं । 15

घत्ता—णववरिसइं दुद्धंरु तउ चरिवि तिण्णि वि सल्लइं वज्जियइं ॥

रसगंधफाससुइलोयणइं पंचिदियइं परज्जियइं ॥ ११ ॥

12

दुवई—वसुहं हिंडिऊण गउ पुणरवि तं दिक्खावणं घणं ॥

कुसुमियफालियललियतरुसाहाकीलियहंसवरहिणं ॥ छ ॥

तहिं रिसि तवसंतवें रीणउ
मग्गसिरइ सिसिरइ संपत्तइ
तइयइ सासिणिदियहि वियालइ
उप्पण्णेण णवियगिक्खाणं
सुहुमइं अवरंतरियइं दूरइं
पोग्गलाइं पूरियगलियंगइं
मल्लयमुरयवज्जणिहु तिहुवणु
कालु वि लक्खिउ जायपवत्तणु

वउलमहीरुहतलि आसीणउ ।
पक्खि मियंककरावलिदित्तइ ।
णिल्लुरियमहंततमजालइ । 5
दिट्ठइं देवें केवलणाणं ।
पच्चक्खाइं सुभेयंगहीरइं ।
गंधवैण्णपरिणामवसंगइं ।
ओग्गाहणलक्खणु गयणंगणु ।
अप्पउं सयणु अयणु चेयणगुणु । 10

२ AP सारस्सयसुरेहिं. ३ A मुक्कवरपविलुंचिय°. ४ AP °णाधंद°. ५ AP दुद्धंरु चरिवि तउ.

12 १ P अवरंतरियइं. २ A समेय°. ३ AP वण्णगंधपरि°.

3 a उम्मोहिउ त्यक्तमोहः. 4 b धारिणि भूमिः. 7 a सुमहिउ सुपूजितः. 8 b अससिउज्जलि कृष्णपक्षे दशम्यामित्यर्थः. 11 a मुक्कवरइ मुक्तवस्त्रया दीक्षावेद्यया श्लिष्टः.

12 2 °वरहिणं °मयूरम्. 4 a सिसिरइ हिमकाले; b मियंककरावलिदित्तइ चन्द्र-किरणश्रेणिदीप्ते, शुक्लपक्षे. 5 a सासिणिदियहि अश्विनीनक्षत्रे; वियालइ संध्यायाम्. 7 a अवरंतरियइं अन्तरितानि. 8 a मल्लय° शरावः; °मुरय° मुरजः. 10 b सयणु सशरीरः संसारी; अयणु अतनुः सिद्धः.

धम्माधम्मु वे वि गइठाणइं बुज्झिय संते सुद्धपमाणइं ।
 ता दसदिसिवहेहिं आवंतहिं जय जय जय मुणिणाह भणंतहिं ।
 घत्ता—पूणप्पिणु वियसियसुरहियहिं कुसुमहिं कुसुमसरत्तिहरु ॥
 चउदेवणिकायहिं णमिउ णमि पसमपरिग्गहु परमपरु ॥ १२ ॥

13

दुवई—रेहइ तुज्झु णाह भुवणत्तयसीहासणविलासओ ॥
 जस्साहोवयम्मि देविंदुं वि वइसइ णवियसीसओ ॥ छ ॥
 दह्हुउ धणघरतिट्ठावाहिइ जगु जीवइ तुह छत्तहं छाहिइ ।
 पइं दिट्ठइ पाविट्ठु वि सुज्झइ तुह वायइ मृगुं मंदु वि बुज्झइ ।
 तुह धम्महु ण लील संपावइ विज्जुज्जोएं अंगउ दावइ । 5
 णिग्गुणधम्मं केत्तिउं गज्जइ घणु तुह दुंदुहिरवहु ण लज्जइ ।
 जिण तुह भामंडलविथारें लोउ ण घिप्पइ मोहंधारें ।
 तुह चामरहिं चलंतहिं पेळ्ळिउ कम्मरेणु उट्ठाविवि घळ्ळिउ ।
 रंजिय कुसुमविट्ठिरुइरंगें महुयर मत्ता तुज्झु जि संगें । 10
 तुज्झु असोउ सोयणिण्णासणु णंदउ णाह तुहारउ सासणु ।
 घत्ता—जय जय परमप्पय परमगुरु जम्मि जम्मि तुहुं महु सरणु ॥
 रिसिचरणमूलि सल्लेहणिण महुं देज्जसु समाहिमरण ॥ १३ ॥

14

दुवई—इय संथुउ जिणिंदु देविंदहिं सेवियघोरकाणणो ॥
 ववगयकामकोहमयमोहमहातवलच्छिमाणणो ॥ छ ॥
 देउ एकवीसमउ जिणेसरु उग्गउ णं गयणंगाणि णेसरु ।
 सच्चं सधम्म अहम्म वियारइ भवसमुदि बुडुंतइं तारइ ।
 उवसंतइं पयपंकयणवियइं पियवायइ संवोहियंभवियइं । 5

४ A दसदिसिवहेण; P दसदिसिवहि णहि आवंतहिं. ५ P omits जय.

13 १ A देविंदु पइसई. २ A दह्हुबंधणघर. ३ AP मिगु. ४ A विजाजोएं. ५ AP रइ-
 रंगें; K records a p: रय इति पाठे रजः. ६ P परमपरु.

14 १ P सच्चु सुतच्चु सुधम्म. २ P संवोहइ.

13 1 भुवणत्तयसीहासणविलासओ भुवनत्रयसिंहासनस्य विलासः. 2 अहोवयम्मि
 अधःपादे; वइसइ उपविशति. 3 a तिट्ठावाहिइ °तृष्णाव्याधिना; b छत्तहं छाहिइ छत्रत्रयाणां
 छायाया. ५ a धम्महु धर्मस्य धनुषश्च; विजुज्जोएं विद्युतः विद्यायाश्च तेजसा. 9 a रंजिय रञ्जिता
 अकृष्णा जाता भ्रमराः; °रइरंगें रुचिराणेन. 10 a असोउ अशोकवृक्षः.

14 1 a गविट्ठइं गणितानि.

तहु उप्पण्णा पुण्णमणोरह
 पुव्वधरहं पण्णास समेयइं
 उहुसयाइं बारहसहसालइं
 पुणु छसयाइं बारहसहसालइं
 तेत्तिय केवलणाणपहायर
 पंचसयाइं एकसहसिल्लइं
 साहहुं सहुं सहसेण गविट्ठइं
 जिणवरमग्गि णिवेसियसीसहं
 मंगिणिपमुहहं हयमइमइयहं
 एक्कु लक्खु सावयहं समासिउ
 अमर असंख संख खग मृग जहिं

सुप्पहाइ सत्तारह गणहर ।
 चउसयाइं ससिदिणयरतेयइं ।
 सिक्खुयरिसिहिं समुज्जलसीलइं ।
 णाणत्तयवंतहुं सुणिउत्तइं ।
 मुणिवरिंद तणुविकिरियायर । 10
 मणपज्जवणाणिहिं णिसल्लइं ।
 दोसयाइं पण्णास जि दिट्ठइं ।
 एक्कु सहासु महावाईसहं ।
 पणंचालीससहस संजइयहं ।
 तिउणउ सो सावइहिं पयासिउ । 15
 अरुहरिद्धि वण्णिज्जइ किं तहिं ।

घत्ता—दोसहसइं पंचसयाहियइं महि विहरिवि संवच्छरहं ॥
 पसुसुरणरखेयरविसहरहं धम्मु कहिवि मउलियकरहं ॥ १४ ॥

15

दुवई—णमि संमेयसिहरिसिहरोवरि दूरुज्झियणियंगओ ॥
 अच्छिउ मासमेत्तु णिरु णिच्चलु पडिमाजोयसंगओ ॥ छ ॥

किरियाछिंदणु झाणु रएप्पिणु
 थियउ अजोइदेहु आसंधिवि
 रिसिहिं सहासैं सहुं णिव्वाणहु
 महिमंडलि रविकिरणहिं तत्तइ
 कसंणचउहसिदिवसि समायइ
 णिकलु जायउ चंदफणिंदहिं
 पहयतूररवपूरिउं णहयलु
 उब्भिय धय रयणइं विच्छिण्णइं
 धरिय चारुचंदोवय चामर

तिण्णि वि अंगइं झ त्ति मुएप्पिणु ।
 पंचमत्तैकालंतरु लंघिवि ।
 गउ परमप्पउ अच्चयठाणहु । 5
 तहिं वइसाहमासि संपत्तइ ।
 णिसिविरामि छुडु छुडु जि पहायइ ।
 पुज्जिउ देवदेउ देविंदहिं ।
 गेयथोत्तञ्जुणि उट्ठिउ कलयलु ।
 दीणाणाहहं दाणइं दिण्णइं । 10
 णच्चिय धरणिरंगि विविहामर ।

३ AP गणहर सत्तारह. ४ P सीहुहुं. ५ AP जिणवयमग्गे. ६ AP गयमयमइयहं. ७ A पंचसहस-
 सहसइं संजइयहं. ८ AP मिग.

15 १ P णियंगओ. २ AP पंचमत्त°. ३ AP सहासहिं. ४ A कसिण°. ५ AP पूरिय-
 णहयलु. ६ AP विक्खिण्णइं.

14 a हयम इमइयहं हतमतिमदिकानाम्.

15 3 a किरिया छिंदणु उपरतक्रियानिवर्ति; b तिण्णि विअंगइ औदारिकतेजस-
 कार्मणानि, औदारिकमिश्रकार्मणानि इति गुणभद्रः. 7 b पहायइ प्रभाते. 10 a विच्छिण्णइं
 विकीर्णानि निक्षिप्तानि.

LXXX.15.12]

पुष्पयंतविरइयउ

[जयसेणचक्रिकहंतरं

दैरिसंतेहिं तेहिं तहिं णवरस
छत्तीस वि दिट्ठिउ पयडंतहिं
णच्चिवि विविहणट्ठरुवें वर
समउ सुराहिवेण गय णहयलि

णवचालीसभावपसरियजस ।
कर चउसट्ठि तेत्थु दारिसंतहिं ।
सिद्धखेत्तु पणवेप्पिणु सुरवर ।
अरुण वरुण वइसवण सुणिम्मलि । 15

घत्ता—हरि सुरहं समासइ जंतु णहि णियचरिपं मुणिवच्छलिण ॥
उज्जोइउ भरहु जि णमिजिणिण पुष्पयंतकिरणुज्जलिण ॥ १५ ॥

16

दुवई—हुइ णिव्वाणगमणि णमिणाहहु सासयसिवणिवासहो ॥
अक्खमि चरिउ चक्रिजयसेणहु सयलजणाहिरामहो ॥ छ ॥

जंवूदीवि एत्थु सुमहंतइं
अत्थि खेत्तु णामें अइरावउं
बुहुमणोज्जु सिरिउरु तहिं पट्ठणु
तहिं णामें भूवालु वंसुंधरु
पउमावइ णामें तहु गोहिणि
तहि विओयसोएं णिव्विण्णउ
मणहरि वणि धम्ममुणीसपासि
जिणकहिइ विहिइ संणासु करिवि
भासुरतणु पावियअवहिणाणु
अह वच्छाविसइ विलासठाणु
तहिं विजउ राउ अखलियपमाणु
पिय तासु पंहंकरि सुहणिवास
वरकणयवण विच्छिण्णकाय

मेरुहु उत्तरेण गुणवंतइं ।
जणधणकणगोसंपयअइरावउं ।
अमरणयसोहादलवट्ठणु । 5
अतुलपरक्कमु पवरधणुद्धरु ।
रण व रविहि ससिहि णं रोहिणि ।
रज्जु सुविणयंधरि सुइ दिण्णउं ।
लइयउं तउ पावासवविणासि ।
महसुक्कसग्गि हुउ अमरु मरिवि । 10
सोलहसायरजीवियपमाणु ।
कोसंबीपुरवरु सुहणिहाणु ।
णियतेओहामियसरयमाणु ।
सूहवगुणपूरियदसदिसास ।
णं सग्गहु अच्छर का वि आय । 15

७ AP read in place of this line and the three following as follows:—

चवचंदणलवंगविरइयसल
णाहहु पयपणामु विरयंतहिं
दिण्णउ उरयलघोलिरहारहिं
भप्पीभावजायतणुलट्ठिहि

कुसुमणिवह णहणिवडिय सभसल ।
जयजयजय अरहंत भणंतहिं ।
चूडामणिसिहि जलणकुमारहिं ।
वंदिवि देहभणु परमेट्ठिहि ।
(A वंदिवि देउ भव्वपरमेट्ठिहि)

16 १ A हुयं. २ AP °गोसंपयसारउं. ३ बहुमणोज्जु. ४ P °णवरं. ५ A णरेसर.
६ A अंछर.

16 4 b अइरावउं अतिरमणीयम्. 5 b °दलवट्ठणु °चूर्णकरम्. 6 a वंसुंधरु वंसुंधर-
नामा. 7 b रण व रनादेवीवत्. 13 a अखलियपमाणु अस्वलितज्ञानः. 15 a विच्छिण्ण काय
मध्यक्षामा.

घत्ता—सग्गाउ चवेपिणु सो अमरु ताहि गब्भि अवइण्णउ ॥
परिओसिउ सयलु वि वंधुयणु सत्तुवग्गु अइण्णउ ॥ १६ ॥

17

दुवई—सोहणदिणि सुरिक्खि णवमासहिं पवरोयरविणिग्गओ ॥
पुणु जयसेणु णामु तहु विहियउं णियगइविजियदिग्गओ ॥ छ ॥

णिच्छियतिणिणिसंहसवरिसाउसु	सव्वपियारउ णं णवपाउसु ।	
वरइक्खाउवंसणहससहरु	वंदिणजणविहंगसुरतरुवरु ।	
कणयवणु करसट्ठि समुण्णउ	सयलकलाकलावसंपुण्णउ ।	5
रज्जि णिविट्ठु चकुप्पणउं	रविविंशु व सेवइ अवइण्णउं ।	
परिसाहिय छक्खंड वसुंधर	सेव कराविय सुर वि सुदुद्धर ।	
एक्कहिं दिणि सउहयलि वसंतें	विज्जुवड्ढेणु गयणाउ णियंतें ।	
कारणु तें वइरग्गहु पाविउ	सव्वु अणिच्चु मणेण परिभाविउ ।	
रज्जु पढमपुत्तहि ण वि मण्णिउं	जिह णिवेण तिह तें अवगण्णिउं ।	10
णिरवसेसु लहुसुयहु समप्पिवि	सत्तुमित्तु सममइ संकप्पिवि ।	
केवलिवरयंतहु णिवणेसरु	जाउ समीवि साहु परमेसरु ।	
संमेयइ कयसंणासुत्तमु	हुयउ जयंतदेउ लयंसत्तमु ।	

घत्ता—संणासमरणि भरहेसरहु णरसुरवरहिं अणेयहिं ॥
पुज्जाविहाणु णिव्वत्तियउं पुप्फयंतसमतेयहिं ॥ १७ ॥

15

इय महापुराणे तिसट्ठिमहापुरिसगुणालंकारे महाभव्वभरहाणुमण्णिण
महाकइपुप्फयंतविरइए महाकव्वे णमित्थियरजंयसेणचक्कहरे-
कहंतरं णाम असीतिमो परिच्छेओ समत्तो ॥ ८० ॥

७ P चएप्पिणु. ८ AP आदण्णउ.

17 १ A वरिससहसाउसु. २ A समुग्गउ. ३ AP उवइण्णउं. ४ AP विज्जुपडणु.
५ AP वरइत्तहु. ६ AP जयंति देउ. ७ A सयलुत्तमु. ८ AP पुप्फदंत°. ९ AP णमिणाहणिव्वाण-
गमणं. 10 A omits जयसेणचक्कहरकहंतरं. ११ P °चक्कवट्ठि°.

17 अ इण्णउ म्लानि प्राप्तः.

17 2 णियगइविजियदिग्गओ निजगमनेन जितदिग्गजः. 4 b °विहंग° पक्षिणः; सुर-
तरुवरु कल्पवृक्षः. 5 a करसट्ठि पञ्चदश धनूंषि. 12 a णिवणेसरु नृपभास्करः. 13 b लयसत्तमु
अहमिन्द्रः.

1871. XXXI

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

NOTES.

[The references in these Notes are to Samdhis in Roman figures and to Kadavakas and lines in Arabic figures. A brief summary of the contents of each Samdhi is given in the Introduction to enable the reader to follow the Text. These Notes supplement those in Sanskrit given at the foot of the page. T stands for the Tīppāna of Prabhācandra.]

XXXVIII

1. 12b भवइजसोहो, having the beauty of the rays born of भवइ, the lord of stars, or नक्षत्रः. 26 पयासवि, i. e., प्रकाशयामि, publish or manifest. Note v. 1. पयासमि which is simpler to understand, but K sometimes shows preference to such forms; compare समासवि in the following line; as also इच्छवि and अच्छवि in 5. 10, 11; पडिच्छवि & ओहच्छवि in 3. 8 below.

2. 1b कइवयदियहइं कतिपयदिवसान्, for some days. 2a णिव्विण्णउ निर्विण्णः, dejected. णिव्विण्णउ i. e., निर्विणोदः of K is an equally good reading and may mean काव्यकरणादिविनोदरहितः, but I have adopted णिव्विण्णउ in view of उव्वेउ जि वित्थरइ णिरारिउ in 4 9a below, and in view of the gloss. 9-10 खलसंकुलि कालि etc. भरत who lifted up सरस्वती, the goddess of learning, going down on an empty, very empty or dangerous path (सुण्णसुसुण्णवहि) or in the empty sky in these (bad) times, full of wicked people (खलसंकुलि), and full of people of bad character (कुसीलमइ), by covering her (संवरिय संवृतां कृत्वा) by means of his विनय, modesty.

3. 1a अइयणदेवियव्वतणुजाएं, i. e., by भरत who was the son of अइयण or ऐयण and देवियव्वा. 2b दुत्थियमित्तै, by भरत who was the friend of दुत्थिय, persons in distress. 3a मइं उवयारभाउ णिव्वहणै, by भरत who accomplished, i. e., showered, obligations on me, i. e., poet पुष्पदन्त. How भरत put पुष्पदन्त under his obligations can be seen from MP I. 3-10 and Introduction to Vol I. pp xxviii-xxxii. 10 तुह सिद्धहि etc., why don't you milch the milk of nine sentiments (णव रस) out of the cow, viz., your वाणी or poetic power which is सिद्ध or accomplished to you or is at your command.

4. 7a राउ राउ णं संझहि केउ, the king is as (fickle as) the red glow of the evening, i. e., lasting for a short time. 8b एक्कु वि पउ वि रएवउ भारउ, to compose even one word is a heavy task. 10 जगु एउ etc., the world is always crooked (वंकउं) with the virtuous (गुणेण सह) as the bow is when strung with its string (गुण).

5. 2b-3a According to the poet, भरत excelled even king सालवाहण, i. e., सातवाहन, in that he (भरत) was a constant friend of poets (अणवरयरइय-

Notes

कहमेतिह). 4a-b. The poet here refers to an anecdote that king श्रीहर्ष carried the famous poet कालिदास on his shoulders. Historically this reference is on par with several others, e. g., those mentioned in the भोजप्रबन्ध. The date of the accession to throne of king श्रीहर्ष, the patron of बाण, is 620 A. D., while कालिदास is certainly older than Aihole Inscription of 634 A. D., than बाण (620 A.D.) and above all than वत्सभट्टि's मन्दसोर प्रशस्ति of 473 A. D. 8a-b. Poet पुष्पदन्त who styled himself as कव्वपिसल्ल, was honoured by some and was despised by others saying that he was a dullard (थण्डु). 11 देवीसुय, a son of देवी or देवियव्वा of 3.1a above, i. e. भरत.

6. 3a-b. The poet here assures his patron भरत that his poetic genius manifests itself out of devotion for the feet of the Jinas, and not out of desire to earn his living (णउ णियजीवियवित्तिहि). 10. करहु कण्णि कहकोडल्ल, place on your ear this ear-ring (कोडल्ल), viz., the narrative (कह, कथा) of अजित.

7. The narrative of अजित, the second तीर्थंकर, begins with this कडवक. I have already referred to the monotonous way in which lives of great men in Jain works are described (Vide MP Vol. I. p 599). We first get some information of the previous birth of a Jina wherein he acquires the necessary qualifications of becoming a Jina in the subsequent birth. In the case of Ajita, he was विमलवाहन, a king ruling in the town of सुसीमा of the वत्सदेश, situated on the southern bank of the river सीता in the पूर्वविदेह of जम्बूद्वीप. There one day he acquires disgust for the worldly life, practises penance, cultivates the sixteen भावनाs such as दर्शनविशुद्धि, secures तीर्थंकर नाम and गोत्र, dies by observing fast, is born in the विजय अनुत्तरविमान, has a life of 23 सागरपम; there when only six months of this long life remain, सौधर्मेन्द्र comes to know that this अहमिन्द्र is to be born in अयोध्या in the भरतवर्ष as a son to king जितशत्रु and queen विजया, and orders कुवेर to bestow a shower of gold on this city. The six deities, श्री, ह्री, धृति, मति, कान्ति and कीर्ति, come to wait upon queen विजया. The queen then sees sixteen dreams, and on waking up describes them to king जितशत्रु who tells her that she would give birth to a जिन. When विमलवाहन completes his period of life as अहमिन्द्र he descends into the womb of विजया in the form of an elephant. Gods arrive on the scene and congratulate जितशत्रु. The Jina is born as त्रिशानिन् i. e., possessed of मति, श्रुत and अवधिज्ञान, on the 10th day of the bright half of माघ. Gods headed by इन्द्र, arrive on the scene once more, go round the Jina three times, salute the parents, and handing over to the mother a मायाबाल, take the Jina to the मन्दर mountain, give him a bath,

name him as अजित, offer him prayers, and, bringing him back to अयोध्या, hand him over to his mother. When अजित attained youth, he was married to thousand princesses. He was also crowned as prince, and enjoyed the earth for 19 lacs of पूर्वs. One night prince अजित saw a meteor falling, and gathering from it that his fortune was as fickle as the meteor, resolved to renounce the worldly life. Gods arrive on the scene once more and praise him for his resolve. He then placed his son अजितसेन on the throne, gods gave him a bath, and on the afternoon of the ninth day of the bright half of माघ he performed the केशलोच and took the दीक्षा. The hair of the monk अजित were picked up by इन्द्र in a golden plate and thrown in the क्षीरसमुद्र. One thousand princes renounced the world with him. In a short time the fourth knowledge, viz., मनःपर्यायज्ञान, was acquired by him. He took the vows with a fast of two days and a half (षष्ठोपवास). He broke the fast the next day at अयोध्या at the house of king ब्रह्मा, who was graced by five wonders. अजित practised penance for twelve years, and on the 11th day of the bright half of पौष, he secured केवलज्ञान under सप्तच्छद tree. इन्द्र and other gods arrived on the scene, praised him and built a समवसरण. There the Jina sat on a सिंहासन, called सर्वभद्र, had with him all the eight प्रतिहार्यs, and then delivered a discourse. He had his गण or followers devided into 12 groups, viz., गणधर, पूर्वधारिन्, शिक्षक, अवधिज्ञानिन्, केवलिन्, विक्रिया-ऋद्धिमत, मनःपर्यायज्ञानिन्, अनुत्तरवादिन्, आर्यिका, श्रावक, श्राविका and देव, देवी, तिर्यञ्च् etc. With such संघ, the Jina wandered on the earth for a period of 53 lacs of पूर्वs less by 12 years. He then went to the संमेदशिखर, and having lived the life of 72 lacs of पूर्वs, practised the प्रतिमाs for one month, and attained emancipation on the forenoon of the fifth day of the bright half of चैत्र. Gods worshipped him on this occasion, his body was burnt by अग्निकुमार, the ashes were respectfully collected by Indra and thrown into क्षीरसमुद्र.

I have given all the details of the life of अजित here. The same will be repeated almost in the same form with the change of names, dates etc, in the case of all the तीर्थंकरs mentioned in this Vol. and therefore will not be described any more. I am giving these details in the tabular form to facilitate understanding.

7. 2a सीयहि दाहिणकूलि, we have a *v. l.* in K, उत्तर^०, but is corrected in the Ms. to दाहिण, perhaps on the strength of गुणभद्र's उत्तरपुराण, which reads :
सीतासरिदपाभागे वत्साख्यो विषयो महान् ।—उत्तरपुराण, 48. 3.

where अपागभाग means south. 8b हलियहि, by farmers.

XXXVIII]

Notes

8. 8a-b जसु सोहगौ etc. God of love falls into background on account of the beauty of विलवाहन, and therefore gave up his body and became अनङ्ग.

9. 2b पंचमहव्यमायउ, the mothers of five great vows, viz. the 25 भावनाs, five for each vow. 8a दंशणसुद्धिविणउ, the sixteen भावनाs beginning with दर्शनविशुद्धि. For details see तत्त्वार्थसूत्र VI. 24. These भावनाs enable a soul to secure तीर्थंकर नामगोत्र.

10. 9a सो अहममराहिउ, that अहमिन्द्र, who, in the previous birth, was king विलवाहन. 11b कणयमयणिलयण, (अयोध्या) having houses of gold.

11. 1b माणवमाणिवेसैं, dressed as earthly ladies. 4a गन्मि ण थंतहु, even before the descent of the जिन; into the womb i. e., इन्द्र sent a shower of gold even before the जिन descended into the womb of queen विजया.

12. For sixteen dreams see my note in MP. Vol I, pp. 600-601.

13. 4a-b कुंजरवेसैं etc. The अहमिन्द्र, on completion of his period of life at विजयविमान, entered into the mouth of the queen in the form of an elephant just as the sun enters into clouds. 9-10. These lines mention the interval between the निर्वाण of ऋषभ and the descent of अजित into the womb of queen विजया; it is fifty lacs of crores of सागरोपमs.

14. 4-5 दशकमलसरणच्चियसुरवरि etc. इन्द्र ascended his elephant ऐरावत on whose lotus-pond-like tusks gods were dancing. 8b सरसरसरि, talking full of devotion.

15. 6b मंतु णवसाहा संजोइवि, using the मन्त्र “ॐ स्वाहा.”

18. 9a वसुवइवसुमइकंताकंते, by अजित who was the lord of two wives, viz., wealth (वसुवइ) and the earth (वसुमइ).

19. 1b ईसमणीस समासमलीणी, the mind of lord अजित was completely engrossed in peace of mind (सम, उपशम, वैराग्य). 4b आउ वरिसवरिसेण जि खिजइ, man's life is lessened year by year.

20. 4a-b गइदुचरित्तकम्मसंताणइ संताणइ, for the continuation of his race which meant a series of acts (कम्मसंताण) such as गइ (देवमनुष्यादिगति) and misdeeds (दुचरित्त). The act of continuing the race involves a series of birth and death and several other acts which are misdeeds.

21. 6a-b कुसुमवरिसु etc. The five miraculous things are कुसुमवर्ष, a shower of flowers from heaven, सुरपट्टनिनाद, beating of heavenly drums, वसुहारा shower of gold from heaven, चेळुक्खेव, erecting of flags, and अहोदानं, divine sound praising the nobility of gift. Compare विवागसुयं page 78.

23. Description of समवसरण.

24. Description of eight प्रातिहार्यs, viz, अशोकवृक्ष, दिव्य पुष्पवृष्टि, दिव्यध्वनि, चामर, सिंहासन, भामण्डल, देवदुन्दुभि and छत्र. 10-12 and the following कडक्क mention the number of his गणs, for which see the Table.

26. 1 *a* सिहरिहि i. e; on mount Meru. 5 *b* दंडकवाडुरुजगजगपूरुणु describes the process by which the soul of a Jina proceeds to सिद्धसिला.

XXXIX

The sandhi gives the story of सगर, the second चक्रवर्तिन् of the Jainas.

1. 2 सगहाहिव, i. e., श्रेणिक, the king of the सगध country who asked गौतम इन्द्रभूति to tell him the lives of sixtythree great men. 4 *a* For दाहिनयलि AK originally read उत्तरयलि but K corrects it to दाहिनयलि which agrees with गुणभद्र's उत्तरपुराणः—

द्वीपेऽत्र प्राग्विदेहस्य सीतापागभागभूषणे ।

विषये वत्सकावत्यां पृथिवीनगराधिपः ॥ 48. 58.

12 घरचूलाहयणहयल, the capital पृथ्वीपुर which struck or scratched the surface of the sky with the tops (चूला) of its houses.

2. 9 *b* सिसुमोहणीउ मुणिहिं वि दुवार, affection to children is irresistible even to monks. 10 जिणवरवयणु रसायणु, the councillors of the king gave him the elixir, viz; the teachings of the Jinas to overcome his grief.

4. 3*a* इयर वि, i. e. महारुतमन्त्री. 5*b* किउ दोहिं मि पडिबोहणणिबंघु, god महाबल (formerly king जयसेन) and god मणिकेतु (formerly महारुत मन्त्री) made an agreement that whoever was born as a human being first, should be reminded by the other who continued to be अमर or god, of this fact.

5. 9-10 The fourteen jewels of the sovereign ruler.

6. 3*a* जिव भरहुडु तिव सयरहु जि होइ, i. e., सगर got as much wealth as भरत, the first चक्रवर्तिन्.

7. 1*a* मयमउलवियणयण, elephants have their eyes closed on account of their मद, rut or rutting season. 10*a* रयणकेउ, i. e., मणिकेतु.

8. 9*b* तरुणिहि कोक्किजइ हसिवि ताउ, young women laugh at him and call him papa, father (ताउ, तात).

10. 2*a* देवसाहु i. e., मणिकेतु, who, being a god, assumed the form of a monk.

12. Description of the descent of the गङ्गा.

XLI]

Notes

14. 2a बिहिं ऊणी सट्ठि, sixty thousand sons, minus two, viz., भीम and भईरहि or भगीरथ who alone escaped death. 9b गड आवइ णउ सरिसरतरंगु, waves of the river water, once gone, do not come back (आवइ णउ).

16. 11a दढधम्महु पायंतिइ, at the feet of a sage named दढधम्म (दढधर्मन्).

17. 6b गड जेण महाजणु सो जि पंथु, Compare: महाजनो येन गतः स पन्थाः.

XL

1. सासयसंभवु, source of eternal bliss (शाश्वत+शं+भव). संभवणासणु, one that puts an end to संभव, birth, i. e., संसार. 5b पुसियवेमहरिहरणयं, one that refuted (पुसिय) the doctrines (णय) of ब्रह्मा, विष्णु, and शिव. 20b असिआउसं. For note on this expression see MP. Vol I, page. 653. 23 अमिउं, पियह कण्णजलिहिं, drink the nectar, i. e., my poem, with the अञ्जलि of your ears. Compare कर्णाञ्जलि-पुटपेयं विरचितवान् भारताख्यममृतं यः । तमहमरागमकृष्णं कृष्णद्वैपायनं वन्दे.

4. 10b सत्था i. e., स्वस्था, quiet, peaceful, happy.

5. 14a जित्तसत्तुए, son of जित्तशत्रु, i. e., अजित, the second तीर्थंकर. 18b जंमारिणा, by इन्द्र.

6. 4a सईइ सइं धारियउ, held or picked up by शची herself.

8. 12 किं जाणहुं सोसिउ उवहि, what do you think? The ocean became dry as gods were carrying water for the bath of संभवजिन.

9. 13 पइं मुइवि, त्वां मुक्त्वा, वर्जयित्वा, except yourself.

11. 7a कत्तियसियपक्खि i. e. कार्तिक+असित+पक्षे, कार्तिक कृष्णपक्षे. Compare गुणभद्र 49. 41 जन्मक्षे कार्तिके कृष्णचतुर्थ्यामपराह्लागः. 11 णाणें णेयपमाणें, his knowledge which was co-extensive with ज्ञेय, knowables, i. e., the केवलज्ञान.

13. 5a जक्खिदमउडसिहसुद्धरिउ, coming out from the top of the crown of यक्षेन्द्र, i. e., कुबेर.

14. 10b दहगुणिय तिण्णि सहस, i. e., thirty thousand. गुणभद्र however mentions twenty thousand.

15. 1a भवियतिमिरु, ignorance of the भव्य persons. 14 सिंगारंगहु i. e., शृङ्गाराङ्गस्य, i. e., शृङ्गारभूमेः.

XLI

1. 1 णिंदिदियइं णिवारउ, one who wards off or controls the base, निन्द्य, sense-organs, i. e., a तीर्थंकर, here अभिनन्दन. 18 जीहासहसेण विणु, in the absence

of one thousand tongues. The कणीश्वर has one thousand tongues and hence capable of praising all aspects of a तीर्थंकर, but पुष्पदन्त, the poet, has only one tongue and hence unable to do justice to the qualities of a तीर्थंकर.

3. 1b सणियउं वियरइ, walks gently so as to cause no injury to a living being. 5b तिणि तिउत्तरसय, the expression is elliptic, but clearly refers to 363 doctrines of heretics, as the *lection faciliore* of AP indicates.

5. 7b सवु सवारिउ, he accomplished it completely.

6. 12 आसणथणहरणि, by the shaking of his seat. इन्द्र learnt, on account of the shaking of his seat, that a जिन was born.

8. This कडवक gives the list of ten deities invoked at the time of the bathing of a जिन. These deities or लोकपालs are: इन्द्र, अग्नि, यम, नैर्ऋत, वरुण, वायु, कुवेर, रुद्र, चन्द्र and कणीश्वर; they are described here with a specific mention of their vehicle (वाहन) weapon (प्रहरण), wife (प्रियरमणी) and a characteristic feature (चिह्न), as line 23 says.

12. 13 भयलज्जामाणमयवज्जियउं जिणवउं पेम्मसमाणउं, the vow of a जिन is like the vow of love or behaviour of love, in as much as it ignores or is destitute of fear, shame, pride and self-respect. Just as a man in love ignores the feelings of fear etc, so a जिन ignores these feelings.

17. 9a जीवपक्खिबंदिगाहपंजरु, (the dead body मुक्कलेवरु) was a cage to catch the bird, viz., the soul.

XLII

1. 18 समासइ वइयरु, the व्यतिकर, story or narrative is being abridged (समासइ, समस्यते).

2. 4b पोमरयरासिपिंजरियकुंजरघडे (in the country) where the herds of elephants were reddened with the pollen of lotus flower. 5a दुक्खणिगामण etc. The region of पुष्कलावती was so charming that it bore the comparison with वनश्री from which the god of love, रहरमण, the lord of रति, would depart (only) with difficulty. 10b रमइ वइसवणओ आवणे आवणे, the lord of wealth, वैश्रवण, i. e., कुवेर, took delight in every shop, as it had plenty of wealth. 15 उवसमवाणिण, with the water (वाणिअ, पानीय) of tranquility of mind (उवसम, उपशम). 16 भोयतणेण, with the grass (तण, तृण) of enjoyments (भोय, भोग).

3. 17b हरिसुद्धदेहेण, with his body filled with horripilation (उद्ध, ऊर्ध्वरोम) due to joy.

XLIV]

Notes

4. 15a हूए हरिभणणे, when the orders of हरि, i. e., इन्द्र, were obeyed, i. e., when the town etc. was decorated at the command of Indra. 17 अणद-इणि अरुहे, even before the arrival or birth of the अर्हत्.

5. 21 झुलंतवडायहिं, with flags (वडाय, पताका) fluttering (झुलंत).

7. 6b गिन्विघकामावहो, of the जिन who continually or uninterruptedly destroys the god of love or passions. 10b जडकसरदुगेण, hard to be practised by dullards and mischievous people. कसर literally means a mischievous bull. गिरिककरि पडइ etc. A wretched camel throws itself or wanders over a rugged cliff (गिरिककर) for the sake of sweet (महुकारणि) herbs where they cannot be had.

9. 5b इणे पच्छिमत्ये, when the sun turned towards the west, was about to set.

12. 15b घडिमालाहयहं, the पूर्व periods counted by the series of वटिका that elapsed. Compare हयदियहपाडीहिं in 5. 14a.

XLI

1. 5a गियायममग्गणिओइयसीसु, who directed his disciples (सीस, शिष्य) on the path prescribed by his holy texts (निज+आगम) or scriptures. 7b गलकंदलु bulblake (tender) neck.

2. 6a °णीड, nests or houses. 10a भाविणि° (भामिनी), women. 13 होउ पहुचइ, पूर्ण भवतु, be accomplished. पहुचइ normally means प्रभवति, but the gloss explains it as पूर्ण. 14 जं पुरउ etc. If the town or capital is abandoned, then one can secure emancipation quickly. If the king leaves his kingdom he can secure release from संसार.

4. 1a-b गिहीगुणठाणवएहिं विमीस,...महोवहि वीस, the period of life of the अहमिन्द्र was twenty सागरोपम (महोवहि) mixed with or plus (विमीस, मिश्र) eleven which is the number of the प्रतिमास of a householder, in all thirtyone सागरोपम.

8. 10b दुमाणवु, wretched man.

10. 4b The line should be rather read: संबंधुसु वेरिसु णिचसमाणु, always equanimous towards his relatives and towards his enemies.

XLIV

3. 8a परमारिसरिसहणवजायउ, born in the race (अणव अनवय=वंश) of रिसह, the first तीर्थंकर who was परमारिस, परमर्षि, the great sage.

Notes

[XLVI

6. 11 परिमाणु here stands for परमाणु, atoms. All atoms or as many atoms as exist in the universe, were used to make up the body of the lord सुपाश्वे.

7. 5a उडुपल्लडु, the falling of stars or meteors, which indicated the fickleness of संसार.

9. 5b जलहिमाणि किं आणिजइ घडु. Can we use or bring an earthen jar to measure (the waters of) the ocean ?

XLV

1. 17b वयणवुप्पलमालइ, by means of a wreath of fresh lotus flowers, namely, my poetic composition (वयण, वचन).

2. 16b कलहोयमइयाउ, made of gold (कलधौत).

3. 12a-b तूरवेँ दिस हम्मइ, the quarters (दिस, दिशा) were being beaten, i. e., filled, with the sound of trumpets (तूर, तूर्य); कण्णि वि पडिउ ण सुम्मई, even if a sound reaches our ears, it is not heard or understood owing to deep sound of trumpets.

6. 9b सरसेणा, army of सर (स्मर), god of love.

13. 13-14. The meaning of the lines is: पद्मप्रभ was born in the वैजयन्त heaven, and had a white complexion (सियंगु) and very bright lustre. On seeing this lustre of पद्मप्रभ, the wife or wives of पुष्पदन्त, i. e., of चन्द्र and सूर्य, felt that their lustre was nothing before his lustre and thus became blackened.

XLVI

5. 9b सासेहिं व चासपइण्णएहिं, like crops (सास, सस्य) sown in series of plough share marks (चास). चास is a deśī word meaning a line drawn by the ploughshare (हलविदारित भूमिरेखा) and is still preserved in Marathi in the form of तास.

6. 12 जिणतणुहि कंतिइ पयडु ण होतउ, the milk which was used for bathing the जिन, could not be distinguished as its colour was identical with the complexion of the जिन; an instance of मीलितालंकार.

11. 5a बलदेवहं अगइ देहि तिण्णि, put the figure 3 after 9; बलदेवस are nine. The whole passage gives the figure 93 which is the number of गणधरस of चन्द्रप्रभ. 10-11. These lines mention the eight प्रातिहार्यस such as

XLVIII]

Notes

पिंडीद्रुम, i. e., असोकवृक्ष. The position of these प्रातिहार्यसु in the middle of the list of the followers of चन्द्रप्रभ is unusual.

XLVII

4. 3a वच्छु जहिं रोसहुं, he avoids places where there is the tree (वच्छ, वृक्ष) of anger. The variant in P, 'वासु' is clearly an easier substitute for वच्छु.

6. 9a-b The child, looking at its mother and also at her reflected image, was comfounded and felt it had two mothers (दोमायउं द्वैमातृकम्) and so was unable to decide which was his real mother.

XLVIII

1. 19 गुणभद्रगुणीहिं जो सथुउ, he i. e., the tenth तीर्थंकर who is glorified by the revered sage गुणभद्र. We know that गुणभद्र is the pupil of जिनसेन the author of the Sanskrit आदिपुराण. जिनसेन's work was continued after his death by गुणभद्र, which is called the उत्तरपुराण. The expression गुणभद्रगुणीहिं may also be interpreted "by pious monks possessing auspicious qualities."

4. 14 तं पट्टणु कंचणु घडिउं, that city was made or built of gold. कंचणु stands for काञ्चन, i. e., काञ्चनमयम्. AP read कंचणघडिउं as the copyists did not understand the meaning above of कंचणु.

9. 1 a-b तं सहं etc. The line means: Even though the water used for the bath of शीतलनाथ flowed in a downward direction, it led the pious people in the upward direction, i. e., to heaven.

10. 5b उताणाणु गव्वेण जाइ, a man, out of pride, goes or walks with his face or head up or erect. A proud man walks with his head stiff and erect.

13. 1b संभरइ विरुद्धउ जिनचरित्तु, the gods brought to their minds the (apparent) contradictions in the life of the जिन. In the following lines we get a reference to these contradictions. For instance, the जिन is called गोपाल (cowherd boy, lord of the earth) and is very terrific to his own enemies (णियारिचंडु).

7. 1a मेहघोसु is another name of king विष्णु. 12-13. These lines give the interval between the निर्वाण of शीतल and the birth of श्रेयांस; it is

Notes

[L

16625999 सागरोपमस. Jainism was totally eclipsed for a पत्योपमार्ध. After this श्रैयांस was born.

18. 5a-b He who makes gifts of cows etc, goes to विष्णुलोक in golden विमानस, and enjoys (माण्ड) heavenly pleasures. 11. सुज्झइ पिपल्लसणिण, is purified by touching the पिपल्लवृक्ष.

20. 14 सइ विरइवि कवु, मुण्डसालायण himself composed some verses glorifying the gifts of cow etc. and brought them to the king. The king felt that these verses were as authentic as the Vedas.

IL

1. 15 कित्ति वियंभउ महुं जगगेहि, may my fame spread over the house of the whole world. The poet is conscious of his poetic powers which, as he says, would bring him a world-wide name.

3. 3b गुणदेवहं भवदेवहं ईसरु, the अनन्तजिन is said to be the lord of गणधरस and also of gods by birth such as इन्द्र etc.

5. 9 ता णजइ etc. Owing to the shower of gold in the city it was very difficult for people to distinguish the night from the day. The people therefore called that time to be the daytime when lotuses in ponds bloomed.

L.

This samdhi and the two following narrate the story of the first वासुदेव (त्रिपृष्ठ), first बलदेव (विजय) and first प्रतिवासुदेव (अश्वग्रीव) of the Jain Mythology. In order that the reader should understand the background of the friendship between त्रिपृष्ठ and विजय, and the enmity between त्रिपृष्ठ and अश्वग्रीव, the poet gives us the narrative of the two previous lives of all these three.

1. 5a गोडलपयधाराधायपहिइ, where travellers were made to drink to their satisfaction (धाय) the streams of milk of cows. 11a जइणी i. e., जैनी which is a proper name here. 15 खलमित्तसणेहु, friendship with a wicked friend which lasts only for a short time.

LI]

Notes

2. 5a णिगेसई ण वाय, words will not come out. The root णिग्ग here and in 7b below corresponds to निघर्णे in Marathi and may be traced to निर्+गम् or गा.

3. 5b तरइ swims. The root तर् to swim is preserved in Marathi in this sense. There is another root तर् in Prakrit which means to be able (शक्).

4. 1b वणुस्साहिलासं should have been वणस्साहिलासं, the desire to have the garden. वणुस्स is found in all the Mss. and hence retained. Or, are we to take वण+उस्स (उत्सुक) + अहिलासं, keen desire for the garden? 12b तायाउ आराहणिज्जो, to be respected after (the death of) my father. You deserve the same respect as my father.

5. 13 दुग्गु भणेवि, saying or thinking that the stone pillar was like a fortress (दुग्ग). वहरिउ i. e. विशाखनन्दी.

8. 6a छइउ (छादितः) defeated.

9. 10 तुज्जु हसियहु करमि समाणउं, I shall equalize, i. e., repay your laugh which ridicules me and insults me.

10. 8b अवर i. e., विशाखनन्दी.

LI.

1. 6a जायासीधणुतणु, They both (विजय and त्रिपुष्ट) grew to the height of 80 bows. 9b बिहि पक्खहिं णं पुण्णिमवासरु, like the day of the full moon which had on one side the bright half and on the other side the dark half, corresponding to विजय बलदेव who is white and त्रिपुष्ट वासुदेव who is dark in complexion.

2. 11a-b हलहरु, दामोयरु. Please note that बलदेव्स and वासुदेव्स will all be referred to by their various synonyms such as सीरि, हली, लंगलहर, सीराउह etc. for बलदेव, and दामोदर, माधव, श्रीवत्स, अनन्त, सिरिमणीस, लच्छीवह, (लक्ष्मीपति) दानवारि, दानववैरिन्, विठ्ठरसव, विस्ससेण, etc. for वासुदेव; similarly अश्वघ्रीव is mentioned under हयग्रीव, हयकंठ, तुरंगगल etc.

5. 4b पृयवयणहिं, note ऋ in पृय which has come in for प्रिय probably by extending the application of हेमचन्द्र's rule: अभूतोऽपि क्वचित्, iv. 399.

6. 13 जसु जसु, यस्य यशः whose fame.

7. 8b मृगवद्ग्रहि जाँ, by the son of मृगावती, i. e., by त्रिष्टु. 9a संचालेवी, the potential passive participle. Compare also पालेवी जणेवी, परिणेवी etc. हेमचन्द्र under iv. 438 however gives एवा as substitute for तव्य in अपभ्रंश and does not mention एवी.

9. 13-14 गियजणविइण्णु etc. The lines mean that अर्कक्रीति understanding the signs of the brows from his father prostrated before king प्रजापति and thus saluted him.

10. 1a हरिबलेहिं, by हरि i. e., त्रिष्टु, and by बल i. e., विजय. समुरउ (श्वशुरः) the (would-be) father-in-law of त्रिष्टु.

11. 12-13 पुणु भणिउ etc. They again said to अणंत (त्रिष्टु) : " Let us see; lift up the slab of stone, and show to us whether you would be the killer (कर्तु, कृतान्तः) of ह्यकंठ (अश्वग्रीव) or no.

15. 14 अह सो सामण्णु भणहुं ण जाइ, now he cannot be called an ordinary man (सामण्ण, सामान्य).

LII.

1. 2 चिरभववहरवसु, under the influence of enmity of the previous birth, when both of them were विश्वनन्दि and विशाखनन्दि. 4 तिखंडखोणिपरमेसर, the lord of the earth with three continents, i. e., an अर्धचक्रवर्ती. अश्वग्रीव was the अर्धचक्रवर्ती before त्रिष्टु.

5. 4b विजाहरभूयरभूमिणाहु, the lord of the विद्याधरभूमि and भूचरभूमि, i. e. the अर्धचक्रवर्ती, अश्वग्रीव.

7. 3a मा रसउ काउ चप्पिवि क्वाळु, a crow sitting on the head of a person and crowing is considered to be an indication of approaching death.

8. 2 करगय etc, why do you require a mirror to see a golden bracelet which is put on your hand? A famous लोकोक्ति. 5a भरहु लण्णिवि, from the days of king भरत, the first चक्रवर्तिन्. 11 रणु बोळंतहुं चंगउं, the talk of fight is pleasant. Compare युद्धस्य कथा रम्या.

9. किकर णिहणंतहं णत्थि छांय, there is no charm or pleasure in killing the servants. अश्वग्रीव was glad to fight with त्रिष्टु as he thought that there was no pleasure in fighting with the inferior or low people. 15 सारंगु is interpreted as बलवत् in T. but it appears that त्रिष्टु, being a वासुदेव, should have a bow made of a horn. विष्णु is called शार्ङ्गधर in Hindu Mythology. The

other emblems of विष्णु in Hindu Mythology such as गजचक्र, कौस्तुभमणि, असि, कौमोदकी गदा, गरुडध्वज and लक्ष्मी, are also mentioned as emblems of वासुदेव in Jain Mythology and hence I think that सारंगधनु should also mean शार्ङ्ग धनुः.

10. 4 *a-b* This line mentions the weapons of बलदेव; they are: लाङ्गल, a plough, मुसल, a pestle, and गदा called चन्द्रिमा.

11. 2 खगाहिवो i. e. गरुड, eagle, who is the emblem on the banner of वासुदेव or विष्णु. 8*a* णिच्चिचुं चें, thick and high. This expression, according to T seems to come from निस् and उच्च. It is likely that it can also come from नित्य, निच and उच्च+उच्च of which the second उच्च becomes उंच. The meaning would be "hair standing on end (रोमंच) which remain for ever high.

12. 8*a-b* भट्ट. etc. A warrior says : Even if my head falls, my trunk would kill the enemy and dance.

15. 2 कणाहरणकरणरणलगाइं, the armies that were engaged in a fight which was due to the giving away in marriage of the girl स्वयंप्रभा. 12-13 These two lines compare the two armies to loving couples, मिहुणहं, मिथुनानि, engaged in love-sport.

16. 2 सिरिहरिमस्सु, who is mentioned above in LI. 16. 9 *b*, as the minister of king प्रजापति. 25 माहवबलवइणा, i. e., by हरिमस्सु.

17. 14*b* णं अट्टमउ चंदु, the moon in the eight place in the horoscope indicates death. For a different view see मृच्छकटिक VI. 9:

कस्सट्टमो दिणअरो कस्स चउत्थो अ वट्ठए चंदो ।

where the moon in the fourth place is said to indicate death.

19. 3*b* णीलंजणपहदेवीसुएण, i. e., by अश्वघ्रीव.

20. 21*b* भीमुहउज्झिउ, free from fear.

21. 14*b* सिवकामिणीइ, by beloved, viz., the female jackal (शिवा). 16 मोल्लवणु, price or return.

24. 15*b* कुलालचक्रु, the wheel of the potter. When the discus of अश्वघ्रीव did no harm to त्रिपुष्ट and remained on his hand, अश्वघ्रीव said that it was like a wheel of the potter, quite useless in warfare, although त्रिपुष्ट and his party valued it so much. अश्वघ्रीव abuses त्रिपुष्ट by saying that a beggar may value a lump of oil-cake as a precious article of food, which would satisfy his hunger, but others do not think so.

25. 9 कामिणिकारणि कलहसमत्तो, engaged in fight or battle for the sake of a lady (स्वयंप्रभा).

LIII

5. 5b कंजबंधवो सरस्मि दिण्णपोमिणीरई, the sun who is the friend of lotus flowers and gives delight to lotus-plants in the lake.

6. 8b तित्थणाहसंखम्मि रिक्खए, on a नक्षत्र which is twentyfourth, i. e. शतभिषा or शततारका.

8. 5a अण्णहु पासि ण सत्थविही कत्थइ सुणइ, he does not study the शास्त्रs with any teacher other than himself. The तीर्थंकर is self-enlightened and does not require a teacher.

13. 1a ससयभिसहइ, with the शतभिषानक्षत्र, i. e., शततारका नक्षत्र.

LIV

1. 14-15 The lines mean: If I (the poet) compare the face of गुणमञ्जरी to the moon, there will be no exhibition of my poetic powers, I would not be called a poet; for, the face of गुणमञ्जरी is not soiled or darkened by the deerspot as the disc of the moon is, nor is there reduction in size nor crookedness as it is in the moon.

3. 2 इहु कल्लोलणिवहु etc. The poet says that friendship between विन्ध्यशक्ति and सुषेण was so fast and intimate that it was impossible to draw any distinction between them; for who will be able to differentiate the ocean from a mass of waves? The तादात्म्य or identity between समुद्र and तरङ्ग is an accepted thing with philosophers.

8. 7b The birth of बलदेव and वासुदेव is heralded by the sun and the moon seen in dreams by their mothers.

8. 9b बीयउ उववादेविइ दढमुउ. The name of the mother of द्विपृष्ठवासुदेव is उववादेवी as given here. गुणभद्र however gives it as उषा. Compare.:

तस्यैवासौ सुषेणाख्योऽप्युषायामात्मजोऽजनि ।

द्विपृष्ठाख्यस्तनुस्तस्य चापसप्ततिसंमिता ॥ 58. 84.

9. 10b गलियंसुयइं सुहइहि णयणइं, I shall kill अचल and make his mother सुमद्रा shed tears.

12. 10-12 रायत्तणु etc. There is a pun on राय which means राजन् as well as राग.

17. 8a रासहु होइवि etc. तारक compares द्विपृष्ठ to an ass and himself to an elephant. 10a गोवालबाल, the son of a cowherd boy, is an epithet of

LV]

Notes

वासुदेव (कृष्ण), who, according to Hindu Mythology, lived and was brought up among the cowherds.

LV

3. 6b तहु गुण किं वण्णइ खंडकइ, how can खण्डकवि (पुष्पदन्त) describe his qualities? खण्ड means broken, incomplete, which is one of the nick-names of पुष्पदन्त.

7. 8b णायभव, नाकभवा: i. e. gods. 16 गिंभें जित्तु सियालउ, the season of summer (गिंभ, ग्रीष्म) defeated winter (सियाल, शीतकाल). This was a निमित्त for विमलनाथ to realize the impermanence of the world.

LVI

1. 6a धणु सुरधणु जिह तिह थिरु ण ठाइ, wealth, like the rainbow, does not remain perpetually with a person. 7a भायर णियभायहु अवयरंति, brothers mis-behave (अवयरंति, अपचरन्ति) with their brother.

2. 8a-b चर etc. चर, गमण, छेज and कड्डण are different types of the play of dice which are a means of attacking the opponent and taking charge of his possessions. 9b एकें उड्डिउ गियरज्जु ताम, one of them (सुकेतु) lost his kingdom. Note the use of उड्डिउ which word, in the form of उडवणें is preserved in modern Marathi.

6. 4a महुराउ भणहि महुघोट काइं, how can you call king मधु a mouthful of honey? How can you speak of king मधु in such light terms? 7a नीलणियासणेण, by धर्मबलदेव who wears blue clothes. बलदेव is a नीलाम्बर. Compare नीलाम्बरो रौहिणेयः कालाङ्गो मुसली हली in अमरकोश.

7. 10a उविंदुप्पणरोसु, उविंदु+उप्पणरोसु, उपेन्द्र i. e. स्वयंभू (वासुदेव) got angry. 11a-b जइ लोहिउ etc. I swear by the feet of (my elder brother) धर्म, if I do not make the goblins drink the blood of king मधु. पायमि stand for पाययामि, make one drink, a causal form of पा to drink.

8. 1 वसुहासुउ, the son of वसुधा, i. e., स्वयंभू. The name of the mother of स्वयंभू is पृथिवी as we see from 4. 7b above; here the poet uses a synonym वसुधा for पृथिवी.

9. 4b, 6b सुंदरिहि तणुएण i. e. by मधु. 5a-b-6a विउसयणकयवयणविणुएण, by king मधु who was glorified in compositions or poems (वयण, वचन) composed by a body of learned men (विउसयण, विद्वज्जन). 36 महुमहसुकें चकें, by the discus

discharged by the enemy of मधु. महुमह or मधुमथन is one of the names of विष्णु in Hindu Mythology.

LVII

This samdhi gives the narratives of three persons, संजयन्त, मेरु and मन्दर with their several past lives. Of these मेरु and मन्दर are the two prominent गणधर of विमल. The table given below records chronologically the different previous births of persons mentioned in the narratives:—

(a) संजयन्त—(१) सिंहसेन; (२) अशनिघोष हस्ती; (३) श्रीधरदेव; (४) रश्मिवेग; (५) अर्कप्रभ; (६) वज्रायुध; (७) सर्वार्थसिद्धि अहमिन्द्र; and (८) संजयन्त. It is in this birth that he attained emancipation.

(b) मेरु—(१) मधुरा; (२) रामदत्ता; (३) भास्करदेव; (४) श्रीधरा in देवलोक; (५) रत्नमाला in the अच्युतस्वर्ग; (६) वीतभय; (७) आदित्यप्रभ; and (८) मेरु who is the गणधर of विमल.

(c) मन्दर—(१) वारुणी; (२) पूर्णचन्द्र; (३) वैद्यर्यदेव; (४) यशोधरा; (५) रुचक-प्रभ in कापिष्ठस्वर्ग; (६) रत्नायुध; (७) विभीषण; (८) द्वितीय नारकी; (९) श्रीधामा; (१०) ब्रह्मस्वर्गस्थित देव; (११) जयन्तधरणेन्द्र; and (१२) मन्दर who is the गणधर of विमल.

There are two other prominent persons mentioned in the narrative; they are: (1) सत्यघोष or श्रीभूति, the minister of सिंहसेन who became अगन्धनसर्प, चमरमृग, कुकुटसर्प, तृतीय नारक, अजगर, चतुर्थनारक, त्रसादिभव, सप्तमनारक, सर्प, नारकी, मृगशृङ्ग and विद्युदंष्ट्र; (2) भद्रमित्र the merchant who became सिंहचन्द्र, प्रीतिकर देव and चक्रायुध.

1. 5b चिज्जह comes from चि to pluck, to collect, and then eat. The T gives भक्ष्यते which is only a secondary sense of the root.

6. 10 देवदिवायराहु, of god आदित्यप्रभ who in subsequent birth became मेरु.

9. 11a विष्णि वि एयहं, i. e., यज्ञोपवीत as well as मुद्रिका.

14. 1a णावह वारुणि, like wine.

15. 6a तूलिहि, on a mattress made of cotton (तूल).

18. 4b कम्मरउ, a labourer.

LVIII

9. 1a पुणु तहु कह etc. The line means: Now for the sake of अनन्त (तहु कह, तस्य कृते) the royalty (राज्यश्री) suffered pangs of love; she fainted

LIX]

Notes

(but was brought round (सचेयण कय) by fanning) by means of chowries.

11. 8b मिहिरमहाहिय, superior in lustre (मह, महस्) to the sun(मिहिर).

13. 12a अमवासाणिसियहि, on the night of अमावास्या. Both गुणभद्र and पुष्पदन्त do not mention the month which is चैत्र. Probably we are to borrow the name of the month from 11.1a.

16. 9b मधुसूयण i. e. मधुसूदन the Mss use promiscuously महसूयण and मधुसूयण. In Hindu mythology मधुसूदन is the name of विष्णु. Are we to take मखसूदन to be the name, which is confounded with मधुसूदन ?

21. Note the दामयमक or शृंगलायमक throughout the कडवक.

22. 5b रहचरण i. e. चक्र, the discus. 13a सरसलिलि रहंगसयाइं अत्थि, there are hundreds of रयाङ्गस, i. e., चक्रवाक birds in lakes but can they catch a maddened elephant ?

LIX

4. 7 सिविणय देतु सुहुं, giving delight to men who were modest or humble though rich. Note that the word सिविणय has no case-ending of the Genitive. See हेमचन्द्र iv. 345.

6. 3a पूसरिक्खि छणससिदिवसि, there is no mention of the name of the month here. Elsewhere, i. g. in गुणभद्र, the month of माघ is mentioned, but we cannot have पुष्यनक्षत्र on the full-moon day of माघ. The month therefore must be पौष. Is the confusion due to the difference in the method of naming the months in the northern and southern India ?

14. 1a सयडंगु (शकटाङ्ग), the wheel, i. e., discus, the weapon of a चक्रवर्तिन्.

19. 10 विसरिसजलझलज्झलं, the dripping of dirty rainwater.

LX

2. 5b जहि मणियरहिं ण दिट्ठु पयंगउ, where the sun (पयंगउ, पतङ्गः) could not be seen because of the rays of gems. The gems were so numerous and vast that their rays even eclipsed the sun.

3. 5b कोडिसिलासंचालणधवलहु, the line refers to the exploit of त्रिपुष्ट the first वासुदेव who lifted up the कोटिशिला. See LI. above.

4. 13b पाहुडगमणगमणपवाहें, by a series of gifts passing or exchanged between विजयभद्र and अमिततेजस्. 14 गिमित्तिउ, नैमित्तिक; an astrologer.

5. 9b हउं पव्वइउ समउं हलीसहु, when हलीस, i. e., विजय बलदेव renounced the world, I (the Brahmin astrologer says) also became a monk with him.

6. 11a मामसमण्डि, given by my father-in-law (माम). Even in modern Marathi the father-in-law is called मामा.

8. 2a अमोहजीहु, the name of the astrologer. 7b जेणुवरसि by which you will survive the calamity.

11. 3b गिबद्धणाई, the AP reading गिबद्धणाई is easier. The meaning of the expression is ' binding tissues. 9b वारउ turn. The word वार, meaning a turn, is preserved in Marathi.

18. 5a हरिसुउ, i. e., श्रीविजय the son of त्रिष्टुवासुदेव.

29. 10b समयसमियकलि, समतया स्वमतेन वा शामितः कलिः येन, who, by his equanimity or preaching, settled the quarrels of people.

LXI

1. 9a-28b These lines give the list of विद्याs acquired by अमिततेजस्.

12. 6a दिल्लिदिलिए, हे बाले. दिल्लिदिलिअ is a deśī word meaning a boy & दिल्लिदिलिआ a girl. See देशीनाममाला V. 40.

15. 13 आउंचियारिपसरु, who stopped the progress of his enemies.

21. 11 धणवाहणहु, i. e., मेघरथस्य.

LXII

2. 2a गरुडेण वि जिण्णइ एहु ण वि, this cock cannot be defeated even by an eagle.

5. 10b जाउडयजडिलमंडियणहि, whose breasts were decked by a thick paste of saffron.

7. 9a to 10. 2b We have here a description of the whole earth with its continents as seen from the sky.

LXV]

Notes

17. 12b पक्षे (पक्षिणा), by the bird. Are we to have the word as पक्षि which would be the form of the Instrumental sing?

LXIII

2. 7a एरादेविह, elsewhere the name of the mother of शान्ति is given as अहरा as for instance in 1. 16 and 11. 2b.

5. 5-6 These lines give the list of 14 gems which, as a चक्रवर्तिन्, शान्तिनाथ possessed.

11. 1-7 These lines give the previous births of शान्तिनाथ and चक्रायुध. शान्ति had in all twelve, viz., श्रीषेण, कुरुनरदेव, विद्याधर, देव, बलदेव, देव, वज्रायुध-चक्रवर्तिन्, देव, मेघरथ, सर्वार्थसिद्धिदेव, शान्ति; चक्रायुध also had the following: अनिन्दिता, कुरुनर, विमलप्रभदेव, श्रीविजय, देव, अनन्तवीर्य वासुदेव, नारक, मेघनाद, प्रतीन्द्र, सहस्रायुध, अहमिन्द्र, दृढरथ (मेघरथभ्राता), सर्वार्थसिद्धिदेव, चक्रायुध.

LXIV

1. 7b जो ण करइ करि कत्तिय कवाल, (कुंथु or a तीर्थकर) who does not hold in his hand human skull (कपाल) and (tiger's) skin (कृत्ति) as god शिव does. The तीर्थकर is thus far superior to god शिव.

2. 8b वयविहिअजोगु दिण्णु वि ण लेइ, while begging alms he does not accept things which, for his vows (व्रतविधि) he cannot accept.

8. 1b णियजम्ममासपक्खंतरालि, on the same day, month and fortnight on which he was born, i. e. on the first day of the bright half of वैशाख. 2b कित्तियणक्खत्तासिह ससंकि, when the moon was in conjunction with the नक्षत्र mentioned (कीर्ति) or कृत्तिका.

LXV

3. 4b पट्टणु रयणकिरणअइसइयउ, the town that excelled in brightness or was extremely bright owing to the rays of gems.

4. 9b-10b वरिसकोडि सहसेण विहीणइ...पल्लचउत्थभायपरिमाणइ, when after the निर्वाण of कुन्थु one-fourth of the पल्लोपम minus one thousand crores of years passed.

5. 5b दहदहधणुतणु, with his body twenty शरासन in height. गुणभद्र however mentions thirty शरासन as the height of अर. Compare: त्रिंशच्चापतनूत्सेधः चारुचामीकरच्छविः—65. 26. Which seems to be more probable.

9. 1-8 Note the play on the term अर or अरु here.

11. 8a णिउ जिणवररिसि सोत्तिउ तावसु, the king became a Jain monk, while the Brahmin became a तापस ascetic, i. e., an ascetic following the teaching of the Vedic religion, particularly the teaching of devotion to god शिव.

12. 6-7 णच्चइ देउ etc. These lines give the characteristic behaviour of god शिव, who performs a ताण्डवनृत्य, sings, has a woman or women (पार्वती and गङ्गा), beats the डमरु, burns त्रिपुर, and kills demons. The Jain monk says that such a godhead will not save one from संसार.

13. 6b तावसमासुरवासि रसंति, the pair of sparrows, having formed their nest in the beard of the ascetic, used to warble.

16. 1-2 These lines give the origin of the name कण्णाकुज्जणयर, the city of कान्यकुब्ज, because the girls in which, having refused to marry the sage, became dwarfish owing to his curse.

24. 1b खत्तिय सयलु वि झारु परत्तिवि, having burnt to ashes all the क्षत्रियस. परत्तिवि comes from परत्त a deśī root which is preserved in modern Marathi as परतणें.

LXVI

1. 9a विहवत्तणदुक्खोहरियछाय, whose beauty or spirit was soiled by sufferings of widowhood (विहवत्तण, विधवात्व). 10b पर ताउ ण पिच्छमि, but I do not see or know my father (सहस्रबाहु).

5. 5b कोसलं पुरं, i. e., साकेत which is the capital of the कोसल country.

6. 3a परमेसरु, i. e. सुभौम, who was destined to be a चक्रवर्तिन् later. 10b एउ जि, this very earthen plate filled with the teeth of his father (सहस्रबाहु), which turned into a discus (चक्र).

10. 10a सन्भंतरि (श्वभ्रान्तरे), in a ditch, i. e., in a hell.

LXVII

4. 6a हिरण्यगम्भो, i. e., a जिन. The term हिरण्यगर्भे is used to designate god ब्रह्मा in Hindu Mythology, but in Jain Mythology it is used to denote a तीर्थंकर.

9. 1a दिणि छेके विच्छिण्णए, six days after his दीक्षा, i. e., on पौष कृष्ण द्वितीया, महि attained केवलज्ञान. गुणभद्र also gives this date exactly in the same form. Compare: दिने षट्के गते तस्य छाद्रस्ये प्राक्तने वने-66.51.

LXIX]

Notes

13. 11a पिसुणमहंतो, i. e., the minister named पिसुण, who gave a wrong report about राम and विराम to their father वीर, was born as बलि the अर्धचक्रवर्तिन् and a प्रतिवासुदेव.

14. 4b वाणारासि, i. e., वाराणसी; the lengthening of the third syllable is due to metre.

LXVIII

2. 13 पयडइं जायइं कालहु चिधइं, the signs of (coming) death or fall from heaven became manifest.

9. 3b गंथियकुंगंयबंधणबहिरिथि, (अनन्ततीर्थ or teaching of अनन्तजिन) which kept off or made ineffective the systems of heretic schools.

LXIX

1. 2 हरिहलहरगुणथोत्तु जं जायउं रामायणु. The रामायण is the glorification of the virtues or qualities of हरि (वासुदेव) and हलधर (बलदेव). 4a णिन्वाहमि भरहम्भस्थियउं, I (Poet) want to carry out the wishes of भरत, my patron. 6a सामग्गि ण एक वि अत्थि महुं, I possess no material or facilities for undertaking the task of composing a रामायण. 6b किर कवण लीह चिरकइहिं सहुं, how can I compete with older poets? 7a कहिराउ सयंसु, the great poet स्वयंभू who wrote on the theme of रामायण had the help of a thousand friends. 8a चउमुहहु, the great poet चतुर्मुख स्वयंभू, as his name implies, had four mouths. 9a महु एकु तं पि सुहुं खंडियउं, the poet पुष्पदन्त says that he has only one mouth as against four of चतुर्मुख, and that even this mouth is broken (खण्डित). Elsewhere पुष्पदन्त calls himself to be खण्ड or खण्डकवि, and mentions that his face or mouth was वक्र. 13 सुकइपयासियमग्गि, on the path brightened by great poets like स्वयंभू and चतुर्मुख; or on the path, i. e., सेतु, built or manifested by the good monkey, i. e. हनूमान्.

3. 3-10. These lines record some strange notions or superstitious beliefs about persons figuring in the रामायण. King श्रेणिक asks गौतम इन्द्रभूति to explain to him the truth about them. They are: (1) रावण (दशमुख) has ten mouths or faces; (2) his son इन्द्रजित् was older in age than his father, or, in other words, इन्द्रजित्, though a son of रावण, was born before him; (3) रावण was a demon and not a human being; (4) he had twenty eyes and twenty hands and that he worshipped god शिव with his heads; (5) रावण

was killed by the arrows of राम; (6) the arms of श्रीराम, i. e., लक्ष्मण, were long and unbending (थिर); (7) सुग्रीव and others were monkeys and not human beings; (8) विभीषण is still living or is a चिरंजीविन्; (9) कुम्भकर्ण sleeps for six months and feels satiated only by eating one thousand buffalos. Those that are conversant with the Hindu version of the रामायण will see that except No. 2, all other beliefs have some sort of support in the various versions of Hindu रामायण. About No. 2 I have not come across any support for it. But before we proceed further we have to note a basic difference in the conception of personalities of राम and लक्ष्मण with the Hindus and the Jainas. राम, according to Hindu version and the Jain version is the elder of the two sons, राम and लक्ष्मण, of दशरथ; but राम who is the eighth बलदेव of the Jainas, has white complexion as against the dark complexion according to Hindus. On the other hand, लक्ष्मण who is the eighth वासुदेव of the Jainas, has dark complexion as against white complexion according to Hindus. Besides लक्ष्मण, being a वासुदेव with the Jainas, kills रावण who is a प्रतिवासुदेव with them. Other differences in the two versions will be noted as we proceed. 11a-b All Jain versions known to us say, as here, that व्यास and वाल्मीकि are responsible for creating wrong notions about the personalities of रामायण. It is clear from this statement that Jain poets, one and all, who tried their hands on the story of रामायण, have been acquainted with the versions of व्यास and वाल्मीकि, and think that they gave an altogether new interpretation of the lives of राम and लक्ष्मण.

4. 2-13 These lines mention the तृतीयभव of राम and लक्ष्मण. In the city of रत्नपुर in the मलयदेश, there was a king named प्रजापति. His queen, कान्ता by name, gave birth to a son who was called चन्द्रचूल (who is destined to be लक्ष्मण subsequently). विजय, the son of the king's minister, was a friend of चन्द्रचूल.

5. 5b कलहस्स णं चारुकरिणीइ, like a young elephant (कलह, कलभ) born of a beautiful she-elephant. A merchant named गोत्तम had a son, श्रीदत्त by name, by his wife वैश्रवणा. This श्रीदत्त was married to कुबेरदत्ता, daughter of कुबेर. 10b ती संणिहा का कुबेराइदत्ताइ what lady (ती, स्त्री) is comparable (संणिहा, संनिभा) to कुबेरदत्ता in beauty? चन्द्रचूल carried off this कुबेरदत्ता by force.

8. 4a सिधु चवंति गहिरु, the two boys, चन्द्रचूल and विजय said in deep voice, i. e., full of repentance. These two were destined to be लक्ष्मण and राम in their third subsequent birth.

9. 9a अइरहसैं, rashly, in haste.

LXX]

Notes

10. 4b बालरिसि, the young monks चन्द्रचूल and विजय. Of these चन्द्रचूल formed a निदान on seeing सुप्रभवलदेवं and पुरुषोत्तम वासुदेव to enjoy prowess similar to theirs. 9-10 विजय was born in the सनकुमार heaven and was called सुवर्णचूल, and चन्द्रचूल was born in the कमलप्रभ विमान and was named मणिचूल.

11. 11 कुवलयबंधु वि गाहु णउ दोसायर जायउ, although king दशरथ (गाहु) was a friend (बन्धु) to the whole earth, he was not a seat or source (आयर, आकर) of faults (दोस, दोष) like the moon who is a friend of night lotuses (कुवलय) and is the maker of night (दोषा).

12. Note that राम (in former births विजय and सुवर्णचूल) is the son of king दशरथ of वाराणसी (and not अयोध्या) by his queen सुबला (and not of कौसल्या) and that the day of his birth is फाल्गुनकृष्णत्रयोदशी, मघा नक्षत्र (and not चैत्र-शुक्ल नवमी); and that लक्ष्मण (in former birth चन्द्रचूल and मणिचूल) is the son of कैकेयी (and not of सुमित्रा) and is born on माघ शुक्ल प्रतिपद्, विशाखानक्षत्र. It is only subsequently that king दशरथ went over to अयोध्या as mentioned in 14. 6b below.

16. 1a जं जुंजिवि सगहु सयर गउ, king सगर went to heaven by performing a sacrifice. According to Jain version of the story of सगर there is no mention of this sacrifice. 5b सिधु i. e. राम.

20. 10 पिंगलु, i. e., मधुपिङ्गल, the son of वृणपिङ्गल and अतिथीदेवी. In 22. 3b he is called पिंगदिट्ठि.

28. 10a गारउ अय जव तिवरिस चवइ, नारद says that अज means the जव (यव) corn three years old. This is the famous explanation of अज (goat) according to Jainas.

33. 8-9 These lines mention गोस्पर्श, पिप्पलस्पर्श etc., as meritorious acts according to superstitious beliefs; but the poet says that if they secure merit, a bull who touches the body of the cow and the crow that sits on the पिप्पल tree would be gods.

LXX

1. 11a-b ए अहम, these two sons of yours are the eighth बलदेव and वासुदेव, as I heard in the पुराणस and will occupy a place among the शलाकापुरुषस.

2. This कडवक and the two following give the history of the past life of रावण. There was in the city of नागपुर a king called नरदेव. He renounced the world and practised penance. On seeing a विद्याधर he formed a

निदान that he should have the fortune similar to that विद्याधर. He was then born as a god in the सौवर्ग heaven. King सहस्रग्रीव of the city of विद्याधर, got somehow displeased with his relatives, quarrelled with them and shifted to त्रिकूटगिरि. There he built the city of लङ्का. After him came शतग्रीव and पञ्चाशद्ग्रीव. His son was पुलस्ति whose wife मेघलक्ष्मी gave birth to दशग्रीव. He married मन्दोदरी, the daughter of मय.

6. 7a-b The line means that मणिवती got disturbed in her meditation on the बीजाक्षरमन्त्र, and thought that दशग्रीव, though a विद्याधर, had characteristics (चिह्न, चिह्न) of a demon. 8a-b मणिवती formed a निदान that he should be her father in her next birth, carry her off in the forest and die on her account. This मणिवती becomes सीता in her next birth.

8. 1b तैं होंतैं होसह अवर धूय, if दशग्रीव is alive, you (मन्दोदरी) will have another daughter. मारीच asked मन्दोदरी to abandon सीता as she was destined to bring calamity on the family.

9. 11 रामणरामहं गाहं कलि, a source of quarrel between रावण and राम.

12. 3a ससुरणयरु, i. e., मिथिला, the city of राम's father-in-law.

13. 9a अवरउ सत्त कण्णाउ, Over and above सीता, राम was married to seven other girls. 10a लक्ष्मण was married to sixteen girls. Note that राम in the Jain mythology has eight wives and not one.

16. 6b जाणेवा (ज्ञातव्याः). For this form see हेमचन्द्र iv. 438.

LXXI

1. 1 कहिं तं भंडणु एम भणंतु जि संचरइ, नारद, wanders over the earth finding out places where there is, or has a chance of, a quarrel. This characteristic of नारद is well-known to Hindu Mythology. Here he is approaching रावण to start the quarrel.

2. 6b पर पइं जिणिवि एक्कु जसु ईहइ, but one, i. e., राम, desires to obtain fame by conquering you.

5. 6a सेलसिहरसंचालणचंडहिं, with my arms, terrific in shaking the mountain peaks. This is a reference to the belief that रावण shook the कैलास mountain with his arms.

6-10. These कडवकs refer to the description of the characteristics of ladies as mentioned in कामसूत्र of वात्स्यायन.

11. 7a चंदणहि (चन्द्रनखी), otherwise known as शूर्पणखा.

LXXIII]

Notes

15. 2a बउलु परिकखइ गियतणुगंधें, a lady compares the scent of बकुल flower to see if it is similar to the scent of her body. 11a संपहिं एह वि बोहण-सीली, now in this spring, this (cuckoo) also has become talkative.

18. 2a कंचुइ होएप्पिणु, assuming the form of a कंचुकिन् or rather कञ्चुकिनी an old lady.

20. 1a विहवत्तणि पुणु सिरु मुंडेव्वउं. It appears that Jainism recommends the shaving of the head by widows.

LXXII

1. 1 मुक्कदेसजइसंजसु, abandoning the restraint which a householder (देसजइ, देशयति, गृहस्थ) should practise, namely स्वदारसंतोष. रावण now starts in his पुष्पकविमान to carry off सीता against the rules of a Jain householder, for सीता is not his wife. He is not still aware of the fact that सीता is his own daughter. 19 दिट्ठउ तेत्थु etc. रावण saw there the forest and also one more thing, viz., the bloom of youth of सीता. The next कडवक compares these two in similar terms.

4. A fine description of the movements of an antilop.

5. 5a कसनवाससोहियणियंबओ, who wore a blue or dark garment. बलदेव is called नीलाम्बर in Hindu as well as in Jain Mythology.

8. 11-12 These lines mean: If I ((रावण) touch this lady who is now helpless but chaste, the lore which enables me to move through the air (अम्बरचारिणी विद्या) will go away from me. रावण was unwilling to dally with the unwilling सीता, as in that case he would lose all the prowess he had.

12. 4-6 These lines mention that रावण became an अर्धचक्रिन् about the time of the arrival of सीता at लङ्का.

LXXIII

1. 3 एत्तहि etc. Three things occurred simultaneously, viz., राम followed the deer in the forest, सीता was carried off, and the attendants of सीता were filled with grief on her account.

2. 3b-6b It appears that the Jain society recommends the wearing of red-coloured saris for widows, breaking of bracelets, and not wearing ornaments like a necklace.

5. 9a According to the Jain version, दशरथ is still living when सीता was carried off by रावण. He saw a dream just at that moment that रोहिणी, the consort of the moon, was carried off by राहु, which dream indicated that a similar calamity had befallen राम.

6. 11a जणदणेण, by लक्ष्मण.

7. 4a वेणि खग, i. e., सुग्रीव and हनूमत् who were विद्याधर and not monkeys.

8. 6b हनूमत् is in Jain Mythology the 20th कामदेव and hence he is mentioned as मयकेउ (मकरकेतु) and by its synonyms. Compare 25. 9b below.

10. 3a सेस लेवि, having taken the शेपा, i. e., flowers etc, offered to the deity. When a devotee visits a temple, he takes home with him some portion of the निर्मात्य or ashes or some article dedicated to the deity.

15. 2 पावणि, i. e., हनूमान्. 12 सुवण्णभिगारयहु खप्पर दिण्णउं ढंक्कु, broken earthen plate is placed as a cover to close the mouth of a golden vessel. भिगार is भृङ्गार, known as झारी in Marathi.

22. 12a ओलक्खिय पयजुयलंछणेण, मन्दोदरी recognised सीता as her daughter by signs or marks on her feet.

24. 13b वाणरायारु, हनूमत् who was a विद्याधर, assumed the form of a monkey and stood before सीता. This explains, according to Jain Mythology, the reason for the belief that हनूमत् was a monkey.

26. 8b गूढं अहिणाणवयाहं देमि, I shall mention certain very confidential happenings between you and राम so that you will recognise me to have come from him. This अभिज्ञान is supplied in the following lines of this कडवक and a few lines of the next कडवक.

28. 10a-b णियकुलु वि etc. When fire burns its own race, i. e. trees or wood from which it is born, how can it forgive its enemy, i. e., water ? Water is heated by fire on this account.

29. 13b णं दहमुहरमणहु कोसपाणु, as if सीता swore that she would never dally with रावण. कोशपाण is a शपथ or दिव्य, ordeal, which one solemnly undertakes. Compare गाथासप्तशती, 448, संज्ञासमए जलपूरिअंजलिं विहडिअक्कवामअरं, गोरीअ कोसपाणुजअं व पमहाहिवं णमह.

LXXIV

4. 16 जोत्तिउ दूयभरि पुणु सो जि धवलु, हनूमत् was again asked to go to लङ्का as a दूत, and the poet humourously compares him to a bull (धवल) that is

LXXVI]

Notes

yoked to a cart a second time. According to Hindu Mythology अङ्गद was the दूत of राम.

6. 4b तिणि वि एयउ, i. e., श्रीः, सीता and वसुंधरा (पृथ्वी) as mentioned in 5. 11 above, and 13. 9b below.

8. 15 बलइयउच्छुधणु, God of love bears a bow made of sugar-cane.

15. 3b रत्तउ हयगीउ सयंपहहि, a reference to अश्वग्रीव the first प्रतिवासुदेव who made love to स्वयंप्रभा and was killed by त्रिपुष्ट the first वासुदेव of the Jain Mythology.

16. 7a नील, one of the friends of सुग्रीव; b कुसुय, another friend of सुग्रीव. 9 and 10 mention कुन्द and नल who are allies of सुग्रीव.

LXXV

1. 8b णिकुंसु कुंसु, names of रावण's followers.

2. 9b महु समउं खगाहिउ एउ ताव, Let first वालि (खगाहिउ) come with me to लङ्का. 10b करिवर महामेहक्खु देउ, Let him give me the excellent elephant called महामेघ.

3. 7b अणउत्तु वि, even though it is not expressly said.

4. 1b एक्खु जि सिहि अणु जि वायवेउ, there is already one calamity, viz., fire, and to add to it there comes the gust of wind. 12 मइं कुइइ, when I am angry.

6. 10b किलिकिलिपुरिंदु, the lord of the किलिकिलिपुर. i. e., वालि.

9. 2b एवडु फुरणु, such valour or activity.

LXXVI

2. 6b अज्जु कल्लि डुक्कइ, will reach this place (लङ्का) today or tomorrow. 8a विणविंवंसु, रावण was born in the विद्याधर race founded by विनमि (विणवि) who was the brother of नमि. See MP. Vol I, pp 121-137.

3. 5a वजावत्तसरासणहत्यहु, The name of the bow of राम is वज्रावर्तः. 9a पंचयणु, the conch पाञ्चजन्य of वासुदेव, here of लक्ष्मण. 14 कुंभयणु महु बीयउ, रावण says to विभीषण that if विभीषण leaves him, he (रावण) will have कुम्भकर्ण to help him.

4. 5a तणुसीयइ, by a blade of grass one cleanses one's teeth. The form तणु for तृण is irregular.

6. 10a वाणरविज्जह वाणर होइवि, All विद्याधर assumed the form of monkeys and then visited लङ्का.

9. 9a गमणें जासु होइ काली गह, fire, the movements of which leave a black passage or smoke. अग्नि is often called धूमध्वज.

LXXVII

2. 8b चंदहासु, the sword of रावण. 14 अम्हं बलवंतं हरिबलं तसहुं, we are afraid of हरि (लक्ष्मण) and बल (राम) who are very strong.

3. 13 विहुरि वि धीरु, रावण was full of courage (धीर) even in adversity (विहुरि, विधुरे सति, संकटकाले सति).

6. 1 भुवणुत्तुरडिणिवणे किं हुओ णिघोसो, Is there a noise of falling of worlds standing one upon the other ? There are several भुवन which stand one upon the other and thus form an उत्तुरडि, उत्तरंड, as it is called in Marathi. 6b वइवसु, god of death (यम).

9. 5-17 A fine description of the dust raised by the fight.

13. 5a असिणिहसणसिहिजालउ, flames of fire produced from the clashing of swords. 13b सीसकें सहं सिरु, head along with the crown or cap (शिरस्त्राण).

LXXVIII

1. 2 कण्हु, कृष्ण, i. e., लक्ष्मण who has a dark complexion. 15a-b विजय-पर्वन् and अञ्जनगिरि are the names of elephants of लक्ष्मण and राम. See also 3. 4b and 3. 11a below.

5. 11a-b पइं ससुंहु etc. A warrior says to another warrior, " You have given your head (as capital) in paying the debt of your master, and are using your blood as interest on the capital."

8. 3a धरियलोह तेण जि ते गुणचुय, the arrows are धरियलोह, i. e., have an iron edge or have greed (लोह, लोभ) and therefore they are गुणचुय, discharged by bow-string (गुण) or are destitute of virtues (गुण).

9. 21 ओत्थरिउ, arrived on the scene.

10. 14 बोझिउं पालेसमि, I shall keep my word.

11. 3b सखारु, jarring words, words mixed with salt as it were. Compare क्षते क्षारनिक्षेपणम्.

[LXXVIII

Notes

13. 8b वीर पउम, राम who had a white complexion similar to that of a white lotus, is called पउम (पद्म) and पुराण describing his story are called पद्मचरित, पद्मपुराण etc.

14. 8a-b तल्लरजलि etc. The line records two popular sayings that in a small lake a crab is called a जलचर although the term means मकर, while in a place where there are no trees, एरण्ड becomes a big tree. Compare: निरस्तपादपे देशे एरण्डोऽपि द्रुमायते.

15. 1 वेणि वि पीयवास, Both रावण and लक्ष्मण wore yellow garments. In Hindu mythology कृष्ण is called पीताम्बर.

16. 6a वीसपाणि, i. e., रावण, although रावण according to Jain Mythology had only two arms, still he is called वीसपाणि owing to the influence of Hindu Mythology.

18. 1 महुमहणभहासुहडे, on the great warrior who killed मधु. Note there are two प्रतिवासुदेव, viz., मधु and मधुसूदन or महसूयण.

20. 14 भडभालविणिहयइं...भवियव्वक्खरइं, writings about the future of warriors which were written on their forehead. 15 जाइवि (याचित्वा), having obtained by begging.

21. 7b अंगुलियउ भेजइ राहवि, cracking of fingers on some one indicates disrespect for him. बोटे मोडणे is found in modern Marathi. 13a कणावरु इहु णाहु महारउ, this husband of mine has married me when I was quite young; so our love is unbroken, Compare : यः कौमारहरः स एव हि वरः.

23. 4a अजु सरासइ सत्यु ण सुयरइ, today the goddess of learning (सरस्वती) will not remember or recite the शास्त्र, owing to the death of रावण. रावण is known for his learning. In Hindu Mythology he is the son of a famous sage पुलस्त्य who is a Brahmin.

24. 3a णारउ णाउ आउ णासणविहि, It was not नारद who arrived (and induced your mind to carry off सीता), but it was your destiny bringing death upon you that had come. Note that रावण made up his mind to carry off सीता on the mischievous advice of नारद. 12a कुलिमु वि घुणेहिं विच्छिण्णउं, even hard adamant (वज्र) was bored by insects. Death of रावण from the hand of लक्ष्मण is as unexpected as the boring of वज्र by insects.

25. 1 दहसुहु उहुं, राम says to विभीषण that he should now take the place of दशमुख (रावण). 6b-12b These lines describe the removal of the dead body of रावण, on a palanquin decked by columns of plantain trees, with umbrella held over it.

29. 3b मेळिवि पउमु कासु सुयणत्तणु, who but राम is so noble?

LXXIX

2. 11b सउणंदयासि, a sword called सौनन्दक because it was a gift from सौनन्दयक्ष. Of the seven gems which वासुदेव as अर्धचक्रिन् possesses, sword is one and it is called सौनन्दक as the गदा is called कौमोदकी. According to Jain Mythology वासुदेव and बलदेव have seven and four marks respectively. They are given in the following verses:

असिः शंखो धनुश्चक्रं शक्तिर्दण्डो गदाभवत् ।

रत्नानि सप्त चक्रेषु रक्षितानि मरुद्गणैः ॥

रत्नमाला हलं भास्वद्रामस्य मुशलं गदा ।

महारत्नानि चत्वारि बभूवुर्भाविनिर्वृतेः ॥

गुणभद्र—उत्तरपुराण—62. 148-149.

3. 8a तर्हि होंतउ गउ, he went from that place. Note the use of होंतउ with तर्हि rather than तहां. Compare हेमचन्द्र, iv. 355.

6. 10b को णारउ को सुरविमाणि, who will, in that case, be born in hell and who will be born in heaven? 12 जइ खणि खणि जि खउ etc. This is the famous doctrine of क्षणिकत्व of the Buddhists. सइबुद्धे, by self-enlightened Buddha.

9. 6-9 These lines tell us that राम had eight sons विजयराम and others, and लक्ष्मण had several, पृथ्वीचन्द्र and others, from his wife पृथिवी.

11. 4b लच्छीहरंगि, in the body of लक्ष्मीधर, i. e., लक्ष्मण.

LXXX.

3. 4a अण्णउ एकु etc. For detailed notes on this passage see Vol. I, pp. 628-632.

9. A fire description of the Rainy Season.

15. 12-13. For details of नवरस, छत्तीस दिड्डिउ and चउसडि कर see Vol. I, pp. 603 and 609.

16. 7b रण्ण व रविहि, the name of the wife of the sun is रण्ण or as. T says रनादेवी.

APPENDIX I

(Adapted from Mr. G. H. Khare's Mūrtivijñāna, pp. 202-5)

दिगम्बरजैनमतेन
तीर्थकरमूर्तिविज्ञानम् ।

१ क्रमाङ्कः	२ तीर्थकरनाम	३ वर्णः	४ लाञ्छनम्
१	ऋषभः	काञ्चनः	वृषभः
२	अजितः	काञ्चनः	हस्ती
३	संभवः	,,	अश्वः
४	अभिनन्दनः	,,	वानरः
५	सुमतिः	कुङ्कुमः	धर्मचक्रम्
६	पद्मप्रभः	,,	कमलकलिका
७	सुपार्श्व	काञ्चनः	पञ्चफणः सर्पः
८	चन्द्रप्रभः	श्वेतः	चन्द्रः
९	सुविधिः (पुष्पदन्त)	,,	कर्कटः
१०	शीतलः	काञ्चनः	धर्मचक्रम् (श्रीवृक्षः)
११	श्रेयांसः	,,	हरिणः
१२	वासुपूज्यः	रक्तः	वृषभः
१३	विमलः	काञ्चनः	वराहः
१४	अनन्तः	,,	ऋक्षः
१५	धर्मः	,,	वज्रम्
१६	शान्तिः	,,	कच्छपः
१७	कुन्धुः	,,	अजः
१८	अरः	,,	हरिणः
१९	मल्लिः	नीलः	घटः
२०	मुनिसुव्रतः	कृष्णः	कच्छपः
२१	नमिः	काञ्चनः	अशोकवृक्षः
२२	नेमिः	कृष्णः	शंखः
२३	पार्श्वः	नीलः	सप्तफणः सर्पः
२४	महावीरः	काञ्चनः	सिंहः

APPENDIX I (Contd.)

(Adapted from Mr. G. H. Khare's Mūrtivijñāna, pp. 202-5)

दिगम्बरजैनमतेन
तीर्थकरमूर्तिविज्ञानम् ।

५ यक्षः	६ वाहनम्	७ यक्षिणी	८ वाहनम्
गोमुखः	हस्ती	चक्रेश्वरी	गरुडः
महायक्षः	हस्ती	रोहिणी	गोधा
त्रिमुखः	मयूरः	प्रशस्तिः	हंसः
यक्षेश्वरः	हस्ती	वज्रशृङ्खला	हंसः
तुम्बुरुः	गरुडः	पुरुषदत्ता	हस्ती
कुसुमः	वृषभः	मनोवेगा	अश्वः
वरनन्दी	सिंहः	काली	वृषभः
विजयः	हंसः	ज्वालामालिनी	मार्जारः
अजितः	कच्छपः	महाकाली (अजिता)	वृषभः
ब्रह्मेश्वरः	कमलकलिका	मानवी	पद्म
ईश्वरः	वृषभः	गौरी	वृषभो गोधा वा
कुमारः	मयूरः	गान्धारी	सर्पः
षण्मुखः	कुक्कुटः	वैरोटी	सर्पः
पातालः	नक्रः	अनन्तमतिः	हंसः
किंनरः	मत्स्यः	मानसी	सिंहः हंसो वा
किंपुरुषः	वृषभः	महामानसी	मयूरः सिंहो वा
गन्धर्वः	हरिणः	जया-विजया	मयूरः
केन्द्रः	मयूरः	अजिता	हंसः लोहपीठं वा
कुबेरः	हस्ती	अपराजिता	हंसः
वरुणः	वृषभः	बहुरुपिणी	सर्पः
भुक्कुटी	वृषभः	चामुण्डा	नक्रः
सर्वाङ्गः	देवालयः (अश्वः)	कूष्माण्डिनी	सिंहः
धरणेन्द्रः	कच्छपः	पद्मावती	हंसः
मातङ्गः	हस्ती	सिद्धायिनी	हंसः

APPENDIX II

तीर्थकरवर्णना

१ तीर्थकरनाम	२ तृतीयभवः, नगरं	३ द्वितीयभवः	४ पूर्वतीर्थान्तरालम्	५ जन्मस्थानम्
१ ऋषभः	वज्रनाभ, पुंडरिकिणी	सर्वार्थसिद्धिदेव	—	अयोध्या
२ अजितः	विमलवाहन, सुसीमा	अनुत्तरदेव	पञ्चाशल्लक्षकोटिसागरोपम	अयोध्या
३ संभवः	विमलवाहन, क्षेमपुर	ग्रेवैयकदेव	त्रिंशल्लक्ष ,, ,,	श्रावस्ति
४ अभिनन्दनः	महाबल, रत्नसंचय	अनुत्तरदेव	दश ,, ,, ,,	साकेत
५ सुमतिः	रतिषेण, पुंडरिकिणी	वैजयन्तदेव	नव ,, ,, ,,	,,
६ पद्मप्रभः	अपराजित, सुसीमा	ग्रेवैयकदेव	नवतिसहस्रकोटि ,,	कौशाम्बी
७ सुपार्श्वः	नन्दिषेण, क्षेमा	मध्यमग्रेवैयकदेव	नवसहस्रकोटि ,,	वाराणसी
८ चन्द्रप्रभः	श्रीवर्मादयः—	अच्युतदेव	नवशतकोटि ,,	चन्द्रपुर
९ सुविधिः पुष्पदन्तो वा	महापद्म, पुंडरिकिणी	प्राणतदेव	नवतिकोटि ,,	काकन्दी
१० शीतलः	पृथ्वीपाल, सुसीमा	आरणदेव	नवकोटि ,,	राजभद्र भद्रिला वा
११ श्रेयांसः	नलिनप्रभ, क्षेमपुर	अच्युतेन्द्र	—	सिंहपुर
१२ वासुपूज्यः	पद्मोत्तर, रत्नपुर	महाशुक्रदेव	५४ सागरोपम	चम्पा
१३ विमलः	पद्मसेन, महानगर	सहस्रारदेव	३० ,,	काम्पिल्य
१४ अनन्तः	पद्मरथ, अरिष्टनेमि	षोडशस्वर्गदेव	९ ,,	साकेत
१५ धर्मः	दशरथ, सुसीमा	सर्वार्थसिद्धिदेव	४ ,,	रत्नपुर
१६ शान्तिः	मेधरथ, पुंडरीकिणी	सर्वार्थसिद्धिदेव	३ ,,	हस्तिनापुर
१७ कुन्धुः	सिंहरथ, सुसीमा	अनुत्तरदेव	१ ,,	,,
१८ अरः	धनपति, क्षेमा	जयन्तदेव	९९ लक्षकोटि	हस्तिनापुर
१९ मल्लिः	वैश्रवण, वीतशोक	अपराजितदेव	१ सहस्रकोटि	मिथिला
२० सुव्रतः	हरिवर्मा, चम्पा	प्राणतेन्द्र	५४ लक्ष	राजगृह
२१ नमिः	पार्थिव, कौशाम्बी	अपराजितदेव	६० ,,	मिथिला
२२ नेमिः	—	जयन्तदेव	५ ,,	शौरिपुर
२३ पार्श्वः	आनन्द, अयोध्या	प्राणतदेव	८३७५० वर्ष	वाराणसी
२४ महावीरः	नन्द, छत्रपुर	षोडशस्वर्गदेव	२५० वर्ष	कुण्डग्राम

• APPENDIX III (Contd.)

गणधरसंख्या

[The No. of gods and goddesses is infinite and that of lower animals finite for all Tirthamkaras and hence not tabulated.]

७	८	९	१०	११	१२
विक्रियर्द्धिवादिनः	मनःपर्ययज्ञानिनः	अनुत्तरवादिनः	आर्थिकाः प्रमुखा च	श्रावकाः	श्राविकाः
२०६००	१२६५०	१२६५०	३००००० ब्रह्मी-सुन्दरी	३५००००	५ लक्ष
२०४००	१२४५०	१२४००	३२०००० प्रकुब्जा	३ लक्ष	५ लक्ष
२९८००	१२१५०	१२०००	३३०००० धर्मा	३ ,,	५ लक्ष
२९०००	११६५०	११०००	३३०६०० मेरुषेणा	३ ,,	५ ,,
१८४००	१०४००	१०४५०	३३०००० अनन्तमति	३ ,,	५ ,,
१६८००	१०३००	९६००	४२०००० रतिषेणा	३ ,,	५ ,,
१५३००	९९५०	८६००	३३०००० मीना	३ ,,	५ ,,
१४०००	८०००	७६००	३८०००० वरुणा	३ ,,	५ ,,
१३०००	७५००	६६००	३८०००० घोषा	२ ,,	५ ,,
१२०००	७५००	५७००	३८०००० धारणा	२ ,,	५ ,,
११०००	६०००	५०००	१२०००० धरणा	२ ,,	४ ,,
१००००	६०००	४२००	१०६००० सेना	२ ,,	४ ,,
९०००	५५००	३६००	१०३००० पद्मा	२ ,,	४ ,,
८०००	५०००	३२००	१६००० सर्वश्री	२ ,,	४ ,,
७०००	४५००	२८००	६२४०० —	२ ,,	४ ,,
६०००	४०००	२४००	६०३०० हरिषेणा	२ ,,	४ ,,
५१००	३३००	२०५०	६०३५० भाविता	२ ,,	३ ,,
४३००	२०५५	१६००	६०००० यक्षिला	१६० सहस्र	३ ,,
२९००	१७५०	१४००	५५००० बन्धुषेणा	१ लक्ष	३ ,,
२२००	१५००	१२००	५०००० पुष्पदत्ता	१ ,,	३ ,,
१५००	१२५०	१०००	४५००० मंगिनी	१ ,,	३ ,,
११००	९००	८००	४०००० यक्षी	१ ,,	३ ,,
१०००	७५०	६००	३६००० सुलोचना	१ ,,	३ ,,
९००	५००	४००	३६००० चन्दना	१ ,,	३ ,,

APPENDIX IV

चक्रवर्तिनः

१ नाम	२ तीर्थम्	३ पूर्वभवः	४ जन्मस्थानम्	५ मातापितरौ
१ भरतः	ऋषभः	सर्वार्थसिद्धिदेवः	अयोध्या	ऋषभः—यशोमति
२ सगरः	अजितः	अच्युतदेवः	साकेतम्	समुद्रविजयः—विजयादेवी
३ मध्वान्	धर्मः	प्रैवेयकदेवः	साकेतम्	सुमित्रः—भद्रादेवी
४ सनत्कुमारः	धर्मः	अच्युतेन्द्रः	विनीतपुरम्	अनन्तवीर्यः—सहादेवी
५ शान्तिः	शान्तिः	सर्वार्थसिद्धि- अहमिन्द्रः	हस्तिनापुरम्	विश्वसेनः—अहिरादेवी
६ कुन्थुः	कुन्थुः	अनुत्तरदेवः	”	शूरसेनः—श्रीकान्ता
७ अरः	अरः	जयन्तदेवः		सुदर्शनः—मित्रसेना
८ सुभौमः	अरः	—	साकेतम्	सहस्रबाहुः—विचित्रमतिः
९ पद्मः	मल्लिः	अच्युतदेवः	वाराणसी	पद्मनाभः—श्यामादेवी
१० हरिषेणः	मुनिसुव्रतः	सनत्कुमारदेवः	भोगपुरम्	पद्मनाभः—अहिरादेवी
११ जयसेनः	नमिः	महाशुकदेवः	कौशास्त्री	विजयः—प्रभंकरि
१२ ब्रह्मदेवः	नेमिः	सौधर्मदेवः	काम्पिल्यम्	ब्रह्मराजः—चूलादेवी

APPENDIX IV (Contd.)

चक्रवर्तिनः

६ देहमानम्	७ वर्णः	८ आयुःप्रमाणम्	९ निर्वेदकारणम्	१० गतिः
५०० शरासन	काञ्चनः	अशीतिलक्षपूर्वाणि	पलितदर्शनम्	मोक्षः
४५० ”	”	५४ लक्षपूर्वाणि	पुत्रनाशः	”
४२३ १/२ ”	”	५ लक्ष	—	”
४२३ १/२ ”	”	३ ”	देहच्छविनाशः	”
४० ”	”	१ ”	पलितदर्शनम्	”
३५ ”	”	—	मुनिदर्शनम्	”
३०(२०) ”	”	८४ सहस्र वर्षाणि	शरदभ्रविनाशः	”
—	—	६० ”	—	नरकः
२२ ”	काञ्चनः	३० ”	अभ्रविनाशः	मोक्षः
२० ”	”	१० ”	चन्द्रग्रहणम्	”
१५ ”	”	३ ”	विद्युत्पतनम्	”
७ ,	—	७ शतानि	—	नरकः

APPENDIX V

बलदेववासुदेवाः

(Only Eight of the Nine are Tabulated)

१	२ तीर्थम्	३ नाम	४ तृतीयभवः	५ वैरकारणम्
I { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	श्रेयांस " "	विजय त्रिष्टु अश्वप्रीव	विशाखभूति विश्वनन्दि विशाखनन्दि	नन्दनवन — —
II { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	वासुपूज्य " "	अचल द्विष्टु तारक	वायुरथ सुषेण विन्ध्यशक्ति	गुणमञ्जरीवेद्या — —
III { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	विमल " "	धर्म स्वयंभू मधु	नन्दिमित्र सुकेतु बलि	द्यूत — —
IV { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	अनन्त " "	सुप्रभ पुरुषोत्तम मधुसुदन	महाबल वसुषेण चण्डशासन	नन्दादेवीहरण — —
V { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	धर्म " "	सुदर्शन पुरुषसिंह मधुक्रोड	नरवृषभ सुमित्र राजसिंह	पराजय — —
VI { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	अर " "	नन्दिषेण पुण्डरीक निशुम्भ	— — सुकेतु	— — —
VII { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	मल्लि " "	नन्दिमित्र दत्त बलि	राम विराम पिशुनमन्त्री	यौवराज्यस्यालामः — —
VIII { बलदेव वासुदेव प्रतिवासुदेव	मुनिसुव्रत " "	राम (पद्म) लक्ष्मण रावण	विजय चन्द्रचूल —	— — —

APPENDIX V (Contd.)

बलदेववासुदेवाः

(Only Eight of the Nine are Tabulated)

६ द्वितीयभवः	७ मातापितरौ	८ देशः नगरं	९ वैरकारणम्	१० देहप्रमाणम्	११ गतिः
महाशुक्रस्वर्ग • ” —	प्रजापति-जयवती प्रजापति-मृगावति मयूरग्रीव-नीलांजनप्रभा	सुरभ्यदेश-पोदनपुर ” अलका	— स्वयंप्रभाविवाह —	८० शरासन ” —	मोक्ष नरक नरक
प्राणतकल्प ” कल्पाभर	ब्रह्मा-सुभद्रा ब्रह्मा उववा or उषा. श्रीधर-श्रीमती	भारत-द्वारवती ” भरत, भोगवर्धन	— गन्धहस्ती —	७० ” ” —	मोक्ष नरक नरक
अनुत्तरविमान लान्तयस्वर्ग कल्पाभर	रुद्र-सुभद्रा रुद्र पृथिवीदेवी समरकेसरी-सुन्दरी	द्वारवती ” रत्नपुर	— कल्पदान —	६० ” ६० ” —	मोक्ष नरक नरक
सहस्रारदेव सहस्रारदेव —	सोमप्रभ-जयवती सोमप्रभ-सीता विलास-गुणवती	द्वारवती ” वाराणसी	— कल्पदान —	५० ” ५० ” —	मोक्ष नरक नरक
सहस्रारदेव माहेन्द्रसुर —	सिंहसेन-विजया सिंहसेन-अम्बिका —	खगपुर ” हस्तिनापुर	— कल्पदान —	४५ ” ४५ ” —	मोक्ष नरक —
सौधर्मस्वर्ग — —	वरसेन-वैजयन्ती वरसेन-लक्ष्मीमति —	चक्रपुर — —	— पद्मावतीविवाह —	२६ ” २६ ” —	मोक्ष नरक नरक
सौधर्मस्वर्ग ” —	अग्निशिख-अपराजिता अग्निशिख-केशवती —	वाराणसी ” मन्दिरनगर	— क्षीरसागर हस्ती —	२० ” २० ” —	मोक्ष नरक नरक
मणिचूलदेव सूवर्णचूल देव —	दशरथ-सुबला दशरथ-कैकेयी पुलस्ति मेघलक्ष्मी	वाराणसी अयोध्या च लङ्काद्वीप	— सीताहरण —	१५ ” १५ ” —	मोक्ष नरक नरक

ADDENDA ET CORRIGENDA

पृष्ठम्	कडकवम्	पंक्तिः	अशुद्धम्	शुद्धम्
३	१	१२	भवइ जसोहो	भवइ जसोहो
४	१	१६	सण्णाणवहं	सण्णाणमहं
२३	७	१	मय मउल ^०	मयमउल ^०
२६	१२	११	मंदिर ^०	मंदर ^०
३१	१८	२५	भइरहि	भईरहि
४१	१२	२५	अहंगया	अहं गया
४३	१४	५	एकूणवीस	एकूणतीस
७३	७	१२	पणावेवि	पणवेवि
७४	१०	४	सुवंधु सुवेरि सुनिच ^०	सवंधुसु वेरिसु निच ^०
७९	३	७	सुरपुरसांगहि	सुरपुरसंगहि
८८	५	१	चूडामणि सरिस	चूडामणिसरिस
८९	५	१२	पंकणेत्तहु	पंकयणेत्तहु
९२	१०	१	पक्खमेत्तइ	पक्खमेत्तए
१२२	८	१४	धोयंदति ^०	धोयदंति ^०
१३२	५	५	सुहंकरि	सुहंकरि
१५०	६	५	पर पराइय	परपराइय
१५१	७	१	पुरएवहु	पुरुएवहु
१५४	१२	१	कण्हहु	कण्हहु
१५८	१	१०	धणु लंगूलहु	धणुलंगूलहु
२४३	१४	९	वण्णामि	वण्णमि
२६२	१७	२	छहधवलि	छुहधवलि
३१३	३	२	छम्मा सताम	छम्मास ताम
३१७	९	५	जाय	जाया
३७०	४	१	सेणियराहु	सेणियरायहु
३७०	४	११	सिसु मंतिमित्तु	सिसुमंति मित्तु
३७१	५	१२	धराणाह ^०	धरणाह ^०
३८४	२८	३	वेण्णि वे	वेण्णि वि
४१७	१	१	सिंगग ^०	सिंगग ^०
४२०	५	२	देवदेव	देवदेव
४६१	८	९	महिवादि	महिवीदि
४७४	२	१४	अम्हं	अम्हं
४८६	५	१४	मडु देहु	मडु देहु
५१६	४	१५	देहि णहु	देहि णेहु

Notes

536-37 Notes on कडक 6 here are those of Samdhi IL.

226
 18 II (क) पुस्तकालय
 गुरुकुल कांगड़ी विश्वविद्यालय, हरिद्वार

पुस्तक-वितरण की तिथि नीचे अंकित है।

इस तिथि सहित १५ वें दिन तक यह पुस्तक पुस्तकालय में
 वापिस आ जानी चाहिये। अन्यथा ५ पैसे प्रतिदिन के हिसाब
 से विलम्ब दण्ड लगेगा।

४३, ४६३

Entered in Database
 (Ne)
 Signature with Date

पुस्तकालय

गुरुकुल कांगड़ी विश्वविद्यालय

विषय संख्या

आगत पंजिका संख्या

Compiled
1999-2000

[illegible]

पुस्तकालय, गुरुकुल कांगड़ी विश्वविद्यालय,
हरिद्वार ।

